

Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 03 сәуірдегі № 115 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде № 8424 тіркелді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Бұйрықтың басын V13008424_4 қараңыз

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
546-қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған 0 - сыныптың білім алушыларына арналған "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған 0 - сыныптың білім алушыларына арналған " Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" ҚР Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мақсаты — айтылым, тыңдалым, оқылым және жазылым дағдыларын игеру үрдісінде зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жеке психофизикалық мүмкіндіктерін және таным қабілеттерін ескере отырып, қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастыру барысында функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыруға жағдайлар туғызу.

3. Мақсатқа жету үшін келесі міндеттерді шешу қажет:

1) сөйлеуді тыңдау және түсіну, қарапайым нұсқауларды орындау дағдыларын қалыптастыру;

2) сөздік қорын анықтау және дамыту;

3) бастапқы сөйлеу дағдыларын дамыту;

4) тілдік бірліктер (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру;

5) жазудың функционалды негізін қалыптастыру: әріптердің бейнесін қайталауға дайындалу үшін графомоторлық дағдылар;

6) әліпбидің әріптерін жазуға үйрету;

7) тілдің фонетикалық-фонематикалық жүйесін және тілді талдау мен синтездеудің қарапайым дағдыларын дамыту;

8) сөйлеудің дыбыстық және интонациялық мәдениетін қалыптастыру;

9) тіл құралдарын практикалық игеру негізінде байланыстыры сөйлеуді дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) кеңістікте бағдарлауын, көріп және естіп қабылдауын, ұсақ моторикасын дамыту;

2) фонематикалық процестерді дамыту: фонематикалық қабылдау, талдау, жинақтау, фонематикалық түсініктер;

3) әрбір білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып сөйлеу мен танымдық үрдістердің дамуындағы кемшіліктерді жеңу;

4) оқуға қызығушылығын және өз мүмкіндіктеріне сенуін дамыту;

5) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту;

6) оқу іс-әрекетінің құрылымын мақсатты түрде қалыптастыру: мақсатты түсініп қабылдауы, іс-әрекеттерді жоспарлау, мақсатқа қол жеткізу құралдары, анықтау, негізгіні белгілей отырып материалды белсенді талдау.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырған кезде зияты зақымдалған білім алушылардың даму ерекшеліктері ескеріледі:

1) таным белсенділігінің төмендігі;

2) қызығушылықтары мен ой-өрісінің жеткіліксіздігінде байқалатын таным әрекеттерінің бұзылыстары (зейннің тұрақсыздығы, есте сақтаудың төмендігі, ойлау процестерінің әлсіздігі, қимыл-қозғалыс аяларының кешеуілдеп дамуы);

3) қабылдауының (көріп, көру-кеңістіктің, есте сақтап қабылдау) баяу темпі мен ажырату жеткіліксіздігі;

4) қалыпты дамыған құрдастарымен салыстырғанда фонематикалық естуінің кеш қалыптасуы;

5) тілдің мағыналық жағының бұзылыстары: сөздік қорының кедейлігі.

6. Тіл кемшіліктерінің ішінде мыналар байқалады: дыбысты айтудың бұзылуы, сөздерді түсінудегі қиындықтар, сөздік қорының кедейлігі, грамматикалық құрылымының бұзылуы, байланыстырып сөйлеудің дамымауы, сөйлеудің реттеуші қызметін қалыптастырудағы қиындықтар.

7. Оқу үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері даму ерекшеліктерін ескеретін және білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін арнайы педагогика қағидаттарына негізделген.

8. Жүйелілік қағидасы құрылымдық компоненттері өзара тығыз байланысты, күрделі функционалды жүйе ретіндегі психикалық даму туралы түсінікке сүйенеді. Оқу мен дамыту жұмысының жүйелелегі мен кешенділігі меңгерілген дағдылардың қайталануы және бар білімдері мен біліктеріне сүйену негізінде іске асырылады, ол өз кезегінде оқу материалын меңгеруді және психикалық дамуын қамтамасыз етеді.

9. Дамыта оқыту қағидасы оқу міндеттерінің баланың дамуының жақын аймағында қоюды көздейді. Бұл қағиданың іске асырылуы оқушылардың оқу материалын меңгеру ерекшеліктері мен жетістіктерін мұғалімнің үнемі зерттеуіне негізделеді.

10. Іс-әрекетке деген көзқарас қағидасы нақты іс-әрекетте жаңа білімді практикалық пысықтауды ұйымдастыруға негізделген. Іс-әрекет тәсілін іске асырудың негізгі құралы білім алушылардың ойын, танымдық және пәндік-практикалық қызметін ұйымдастыру болып табылады. Білім алушылардың пәндік-практикалық қызметі психикалық функциялардың сенсомоторлық негізін (қабылдау, сөйлеу, ойлау) дамытуға, білім алушылардың танымдық саласы мен өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге мүмкіндік береді.

11. Оқу материалын ұсынудың дәйектілігі мен шоғырлану қағидасы оқу тапсырмаларын, жаттығуларды таңдауды қамтиды, оның құрамдас бөліктері арасында логикалық байланыс орнатылған кезде, үйренген білім мен дағдылар жаңа дағдылардың ажырамас бөлігі болып табылады.

12. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағытының қағидасы әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік, коммуникативтік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмысты қамтиды.

13. Арнайы педагогикалық көшбасшылық қағидасы өз іс-әрекетін өз бетінше ұйымдастырудың қиындықтарымен, кезең-кезеңімен ұйымдастыру мен нұсқау беру қажеттілігімен, мұғалімнің тұрақты бағыттаушы көмегімен анықталады.

14. Зияты зақымдалған білім алушылармен жұмыста олардың еліктеу қабілеттеріне, көрнекі-іс әрекеттік ойлауының сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

15. Сауат ашуға оқыту үрдісі фонематикалық есту қабілетін дамытуға, дыбыстық-әріптік талдауға, ойлау операцияларын қалыптастыруға бағытталған дыбыстық аналитикалық-синтетикалық әдіс негізінде жүзеге асырылады.

16. Сауат ашуға оқыту үрдісі дыбыстық талдау-жинақтау әдісі негізінде іске асырылады, оны зияты зақымдалған оқушылармен қолдану ерекшеліктері келесідей:

1) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған әрбір дыбыс және әріппен танысу мерзімінің ұзаруы;

2) ұқсас және жиі араласатын дыбыстарды (жұптасқан дауысты және дауыссыз, қатаң және ұяң), бірінен соң бірі емес, дыбысқа қажетті уақыт бөліп, сәл уақыт өткен соң танысу қажеттілігі;

3) біртипес дыбыстардың ішінен алдымен жеңіл меңгерілетін дыбыстарды ("С" дыбысын "Ш" дыбысынан бұрын) оқып танысу;

4) ұқсас дыбыстар мен әріптерді, буындарды, сөздерді бөлек мұқият зерттегеннен кейін оларды саралауға арнайы уақыт бөлу;

5) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған тәртіппен салыстырғанда дыбыстармен және әріптермен танысу тәртібін өзгерту;

17. Дыбыстар мен әріптерді зерттеу дәйектілігі дыбыстарды сөйлеуден, айтылымнан, дыбыстарды буындарға біріктірудегі қиындықтарды ескере отырып орнатылады.

18. Зияты зақымдалған оқушыларды сауат ашуға оқытудың әліппе кезеңін кезеңнен кезеңге оқу дағдыларын қалыптастыру міндеттерін күрделендіре отырып, төрт кезеңге бөлуге болады. Бірінші кезеңде келесі дыбыстар және әріптермен танысады: а, т, л, п, н, у, ғ; екінші кезеңде - дыбыстар және әріптер: й, м, о, ш, б, д, с, и, ы, қ; үшінші кезеңде: е, к, і, г, з, ү, ң, ж, ұ, в, ф, ө, ә, х; төртінші кезеңде: р, я, ю, е, ч, щ, һ, э, ч, ь, ь. Дыбыстар мен әріптерді мұндай кезектілікпен алғанда мынандай жағдайлар ескерілді: онтогенезде тіл дыбыстарының шығу кезектілігі, дыбыстардың жеңіл айтылуы, шатастыратын дыбыстардың алшақтығы т.б.

19. Оқу материалының қол жетімділігін қамтамасыз ету үшін әдістер мен әдістер қолданылады:

1) ойындар (сайыстар, лото, домино);

2) жаттығулар (тыныс алу, мимикалық, артикуляциялық гимнастика);

3) дыбыс айтуды машықтандыруға және сөздердің буындық құрамын талдауға бағытталған жаттығулар (имитациялық ойындар, танысқан дыбыстармен буындар айту т.б.);

4) драматизация;

5) "шағын мөлшер" әдісі;

6) арнайы техникалық құралдарды пайдалану (арнайы компьютерлік бағдарламалар, АКТ-технологиялар);

7) сергіту сәттер, шаршаған кезінде демалыс минуттары.

20. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің пәнаралық байланысы "Айналадағы әлем", "Математика", "Қол еңбегі" "Бейнелеу өнері" оқу пәндерімен белгіленеді.

3-тарау. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұны

21. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі - аптасына 5 сағат, оқу жылында 160 сағатты құрайды.

22. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) қазақ тіліндегі дыбыстар мен әріптер жүйесі;
- 2) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 3) қазақ тілінің грамматикалық құбылыстары;
- 4) орфографиялық және пунктуациялық нормалар минимумы;
- 5) балалар көркем әдебиетінің шығармалары.

23. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны. Оқыту процесінде келесідей кезеңдер белгіленеді: әліппеге дейінгі, әліппе кезеңі. 0-сыныпта сауат ашудың әліппеге дейінгі кезеңі ұйымдастырылады, ол – 75 сағатты қамтиды, және әліппе кезеңі, ол – 85 сағатты қамтиды. Әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдеріндегі сағат саны ұсыныс ретінде беріліп отыр, сынып оқушыларының ерекше білім беруді қажет ететіндігін ескеріп, мұғалімге сағат санын өзгертіп, реттеуге мүмкіндік беріледі.

24. Әліппе кезеңінде әріптерді келесі ретпен оқи отырып сауат ашуға оқытудың бірінші және екінші кезеңдері іске асырылады:

- 1) 1-кезең: а, т, л, п, н, у, ғ;
- 2) 2-кезең: й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ.

25. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) 0-сыныпқа келіп түскен білім алушыларды алғаш зерттеу (жалпы және тіл дамуының деңгейін анықтау);

- 2) оқуға қызығушылығын арттыру;
- 3) есту зейінін, еліктеуге қабілеттілігін дамыту;
- 4) сөйлеу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) сөйлеу туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыру (сөз, сөйлем, буын, дыбыс);
- 6) фонематикалық қабылдауын, талдау, жинақтауын дамыту;
- 7) дыбыстарды дұрыс айтуын қалыптастыру;
- 8) ауызша сөйлеу тілін қалыптастыру;
- 9) көріп қабылдауын, кеңістікті қабылдауын және түсініктерін қалыптастыру;
- 10) қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қолды жазуға дайындау;

11) оқу әрекеті дағдыларын қалыптастыру (партада дұрыс отыру, мұғалімнің түсіндірмелері мен нұсқауларын тыңдау, бірдеңе айтқысы келсе қолыңызды көтеру, сыныптан шығуға рұқсат сұрау).

26. Сауат ашуға оқытудың әліппе кезеңі (бірінші және екінші кезеңдерге сәйкес) үшінші тоқсанда басталады да, төртінші тоқсанда аяқталады. Дыбыс пен әріппен танысуға сағат санын мұғалім өзі сынып оқушыларының мүмкіндіктеріне қарай реттейді және оқу материалын жеңілдетіп ұсынуына болады.

27. Әліппе кезеңінің міндеттері:

- 1) танысатын дыбыстардың дұрыс артикуляциясын меңгеру;

2) сөздік қорын кеңейту;

3) фонематикалық процестерін дамыту (сөйлеу дыбыстарын қабылдау, белгілі дыбыстың сөздегі орнын табу: бірінші, соңғы);

4) "дауысты", "дауыссыз" дыбыстар, "екпін" түсінігімен таныстыру;

5) танысқан дыбыстарды әріппен салыстыру, бас, баспа, жазба әріптерді ажырату;

6) тіл бірліктері (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін) туралы қарапайым түсініктерін бекіту;

7) дыбыстарды буындарға біріктіру, кері, тікелей ашық буындарды, тікелей жабық буындарды, үйренген буын құрылымдарынан сөздерді, қысқа сөйлемдерді біркелкі оқу дағдыларын қалыптастыру;

8) байланыстырып диалогтік және монологтік сөйлеуін қолжетімді тіл деңгейінде дамыту;

9) каллиграфия және графика нормаларына сай жазу дағдыларын дамыту;

10) ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет арқылы ұлттық құндылықтарға сипастықпен қарауға тәрбиелеу.

28. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым";

2) "Оқуға дайындық";

3) "Жазуға дайындық".

29. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) негізгі тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) түсіну;

2) тыңдалған материалды түсіну;

3) тіл нормаларын сақтап, қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

4) сөйлемдер құрастыру;

5) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

30. "Оқуға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сұрақтарды және жауаптарды дұрыс құрастыру;

2) фонетикалық-фонематикалық түсініктерін дамыту, сөздік қорын кеңейту;

3) оқудың қарапайым дағдыларын дамыту;

4) тілдің интонациялық анықтылығын ұстану.

31. "Жазуға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) көріп қабылдауын және кеңістікте бағдарлауын дамыту (әліппеге дейінгі кезең);

2) қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру;

3) тіл бірліктерін белгілеудің шартты-графикалық формаларын қолдану (дыбыс, сөз, сөйлем).

32. Оқу пәнінің негізгі мазмұны.

33. Тыңдалым және айтылым (ауызша сөйлеу тілін және фонематикалық естуін дамыту), әліппеге дейінгі кезең:

1) қоршаған орта дыбыстарын тындау және ажырату, тындап үйрену, тіл дыбыстарын анық айту;

2) мұғалім мен білім алушылардың сөзін тындау білігін қалыптастыру, аудио/бейне жазбаларды, естігенінің мағынасын түсіну, сұрақтарға нақты дұрыс жауап беру;

3) қарым қатынастың вербалды емес құралдарын (интонация, ым-ишара, жесттер, қалыптар) қолдану; сөйлеудің негізгі ережелерін (ырғақ, екпін, темп, кідіріс) сақтау;

4) коммуникация мақсаттарына сәйкес қарым-қатынас дағдыларын (топтағы қатынас, диалогқа қатысуы, сахналау, рөлдік ойындар) дамыту;

5) мұғалімнің қарапайым нұсқау, тапсырмаларын орындау; тілегі мен өтініштерін білдіру;

6) әртүрлі заттарды атау және негізгі белгілері бойынша сипаттамасын беру;

7) жаңылтпаштар, санамақ, мақал-мәтел, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

8) суреттер бойынша, көргені, білгені, естігені/ оқығаны жайлы әңгіме құрастыру; басқа адамдардың әрекеттерін көзқарасын жеткізу, өзінің эмоционалды жағдайын жеткізу тәсілдері;

9) шағын әңгімені тындау және сюжетті сурет, сюжетті суреттер сериясы және мұғалімнің сұрағына сүйеніп, әңгіме, қысқа мәтіндер құрастыру; ертегілерді сахналауға қатысу;

10) тындаған мәтіннің мазмұнын түсіну, тындаған/оқыған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

Ескерту: тындалымға берілетін материал көлемі: 30 сек.-1 мин., тындауға көркем әдебиет 15 сөзден 0,5 бетке дейін (сюжетті суретті қосқанда) болуы тиіс.

34. Тындалым және айтылым (ауызша сөйлеу тілін және фонематикалық естуін дамыту), әліппе кезеңі:

1) заттарды топтастыру және жалпылама сөздер іріктеу; сұрақтарға толық жауап беру біліктерін қалыптастыру;

2) сөйлеу әдебіне сай сөздерді қолдану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;

3) сөздің мағынасын түсіну, сөздерді орынды пайдалану;

4) сөздерді орфоэпия нормаларына сай қолдану, сөздерде екпінді дұрыс қою;

5) білім алушыларды берілген және қызықтыратын тақырыптар бойынша монологиялық және диалогтық нысандарда мәлімдемелер құра біліктерін қалыптастыру;

6) тыңдалған / оқылған мәтінді қайталау (иллюстрациялар, тірек сөздер, мұғалімнің сұрақтары бойынша);

7) берілген тақырып бойынша сюжеттік сурет, суреттер сериясы бойынша сөйлемдер құру;

8) мұғалімнің дауысынан қысқа тақпақтарды жаттау.

35. Оқуға дайындық, әліппеге дейінгі кезең:

1) затты сурет пен сөзбен сәйкестендіру, "сөз" түсінігі;

2) "сөйлем" түсінігі, сөйлемнің шартты-графикалық сызбасы; сөйлемді сөздерге бөлу;

3) сурет бойынша, орындалған әрекет бойынша сөйлем құру;

4) тілдің интонациялық жағынан ұйымдастырылуын бақылау (сөйлемнің соңындағы интонация, хабарлама, сұрақ), кідірістерді ұстану;

5) сөздің буындық құрамының графикалық сызбасын құру, екпінді белгілеу;

6) сөйлеу дыбыстарын тыңдау және нақты айту, артикуляциялық жаттығулар жасау;

7) терминологияны қолданбай кейбір дауысты және дауыссыз дыбыстарды (а, т, л, п, н, у, ғ) сөздерден таңдау; берілген дыбыстардан басталатын сөздерді тану және атау;

8) мұғалім оқыған материал мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

9) әртүрлі жанрдағы шығармаларды ерекшеліктері негізінде тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегі);

10) шығармада не туралы айтылғанды белгілеу.

36. Оқуға дайындық, әліппе кезеңі (1 және 2 кезеңдер):

1) оқыталын дыбыстардың дұрыс және анық айтылуы: 1-кезең: а, т, л, п, н, у, ғ; 2-кезең: й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;

2) берілген дыбыстың сөзде барын белгілеу, оның сөздегі орнын табу: басында, соңында;

3) көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді іріктеу;

4) дыбыстың әріппен байланысы;

5) дыбыс пен әріпті ажырату (дыбысты естиміз және айтамыз, әріпті көреміз, жазамыз, оқимыз);

6) дыбыстар/әріптер қатарынан ұсынылған дыбыс/әріпті табу;

7) әріптердің бейнесін еске түсіру (баспалық, қолжазбалық);

8) "буын" түсінігі; сөздерді буындарға бөлу және сөздерді асықпай буындап айту;

9) дауысты және дауыссыз дыбыстарды шартты түрде белгілеу;

10) буынның (сөздің) графикалық дыбыстық моделінен сызба-моделдегі дыбыстарды әріптермен белгілеуге өту; дауысты әріпке бағдарлай отырып буынның (сөздің) дыбыс-әріптік моделін "оқу";

11) танысқан дыбыстар және әріптерден кері буындарды құру, сол буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа айтып, оқи білу;

12) танысқан дыбыстар және әріптерден тік ашық буындарды құру, оларды созып және қысқа оқи білу, кері және тікелей ашық буындарды салыстыру, осы буындардан сөздерді оқу;

13) тік жабық буындарды құру және оқу;

14) сөйлемдерді (2-3 сөз) және қысқа мәтіндерді (2-4 сөйлем) буынға бөліп оқу;

15) тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірмен үзілістерді сақтау; бір сөйлемді екіншісінен бөлетін үзілістерді сақтау;

16) оқылғанның мазмұны бойынша иллюстрацияларға сүйеніп, жауап беру.

37. Жазуға дайындық, әліппеге дейінгі кезең:

1) негізгі түстермен танысу, оларды ажырату;

2) заттарды берілген кезектілікте орналастыру, заттарды түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша ажырату;

3) заттар мен геометриялық фигураларды материал бойынша, атауы бойынша, түсі бойынша, пішіні бойынша, өлшемі бойынша, көлемі бойынша топтастыру;

4) әріптердің графикалық бейнесін білдіретін әртүрлі комбинациялардың түрлі-түсті жолақтарынан ойнату (н, ш, т және т.б.);

5) жолақшалардан құрылған әртүрлі пішіндерді түсі, көлемі, орналасуы бойынша ажырату, тұтасты құрама элементтеріне бөлу және бөлшектерден тұтас құру;

6) жазу гигиенасы ережелерімен танысу; жазу кезінде дұрыс отыру, дәптердің орналасуы, қарындашты, қаламды дұрыс ұстау;

7) дәптер бетінде бағдарлау (жазу жолы, жазу жолы арасы, жазу жолының жоғарғы және төменгі жолдары, тік және көлденең сызықтар); оқулық бетінің кеңістігінде (беттің жоғарысы, төмені) білігін қалыптастыру;

8) жіңішке қол моторикасын дамыту (саусақ гимнастикасы жаттығуларын, оның ішінде заттармен орындау; бояу, сурет салу, мозаикадан өрнектер жасау, шаблон, трафарет бойынша бояу, контур бойынша бояу, нүктелер бойынша қосылу, А4 форматындағы сызылмаған қағаз парақтарында шекті сақтай отырып, түрлі бағыттарда бояу және штрихтау, бормен тақтаға жазу);

9) дәптерге ою-өрнек салу (түзу және қисық сызықтардан тұратын тұратын жиектерді салу, қисық сызықтарды сызу, әріп пішініне ұқсас заттарды салу, таныс заттарды салу, түзулерден, қисықтардан және сынған сызықтардан жиектер салу, геометриялық фигуралардан өрнектер салу, толқынды сызықтардан жиектер салу);

10) әріптердің элементтерін жазу (тік таяқша, төменгі жағы дөңгеленген тік таяқша, жоғарғы жағы дөңгеленген таяқша, жарты сопақ, сопақ, бас әріптердің элементтері);

11) сызбалар арқылы сөздің дыбыстық құрылымын моделдеу; сөйлемді моделдеу.

38. Жазуға дайындық, әліппе кезеңі:

1) каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру: жазба әріптердің графикалық бейнесін талдау (жазба және жол), олардың құрама бөліктерін салыстыру, әріптердің элементтерін жазу;

2) каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып, кіші және бас әріптер мен олардың қосылыстарының (жоғарғы, орта, төменгі үзбелі және үзбей) кері және тікелей буындарда, сөзбен айтқанда, сөйлемдерде жазылуы;

3) дыбыс-әріптік талдаудан соң, айтуы мен жазылуында айырмашылық жоқ әріп, буын, сөздердің жазба қарпін өз бетінше көшіріп жазу;

4) буын, сөз, 2-3 сөзден құралған сөйлемдерді кеспе әліппе әріптерінен құрастырғаннан кейін, баспа қаріптен көшіріп жазу;

5) адам аттарында бас әріпті жазу;

6) алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан соң әріп, буын, жеке сөздерден диктант жазу; буындап жазу әрекеттерін жаттықтыру;

7) ережелерді сақтап, сөйлемдер жазу: сөйлемнің басында бас әріп, сөйлем соңында нүкте қою, сөйлемде сөздерді бөлек жазу;

8) сөз, сөйлем туралы бастапқы түсініктер, түсініктерді ажырату: "зат" және "сөз" заттың атауы ретінде;

9) сөздер-заттардың атаулары, қоршаған әлем құбылыстары, заттардың белгілерін білдіретін сөздер, сөйлеу сәтіндегі, сөйлеу сәтіне дейінгі, сөйлеуден кейінгі заттардың әрекеттерін білдіретін сөздер; бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздер;

10) сурет бойынша сөйлем құрау, берілген сөздерден сөйлем құрау, сөйлемдегі сөздер санын белгілеу, сөйлемдердің графикалық сызбасын құру.

39. "Әліппе, Ана тілі" пәнін оқыту келесі лексикалық тақырыптар негізінде іске асырылады: бірінші тоқсанда – "Өзім туралы", "Менің мектебім"; екінші тоқсанда – "Менің отбасым және достарым", "Қоршаған әлем"; үшінші тоқсанда- "Саяхат", "Салт-дәстүрлер және мерекелер"; төртінші тоқсанда – "Тағамдар мен сусындар", "Салауатты өмір салты", бұл тақырыптар табиғаттағы құбылыстар мен адам өмірінің өзгеруін көрсететін тақырыптармен тығыз байланыста болады.

40. Баспа әріптердің графикалық бейнесімен танысу кезінде кез келген материалдан (қағаз жолақшалары, картон, сым, таяқшалар, пластикалық материалдар, шынжыр, моншақтар) әріптерді және олардың элементтерін құрастыру қолданылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 0.1.2.1 кодында "0" - сыныбы, "1.2" - бөлім және бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

42. Бөлімдер бойынша оқыту мақсаттары жүйесі:

"Тындалым және айтылым" бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	0.1.1.1 мұғаліммен бірге дыбыстау, мұғалімнің соңынан қайталап дыбыстау, сөз, фраза, сөйлемдерді логикалық екпінді, кідірісті ескеріп, асықпай хормен айту;

<p>1.1 Негізгі тілдік бірліктерді (сөз, сөйлем, мәтін) ажырату</p>	<p>0.1.1.2 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, шағын тақпақтарды тындау және жаттау; 0.1.1.3 ертегілерді иллюстрация, схема арқылы айту, мұғалімнің көмегімен сахналау; 0.1.1.4 сөздерден жеке сөздерді, сөйлемдерді бөлу; 0.1.1.5 сөзді және ол белгілеген затты ажырату; 0.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату; 0.1.1.7 ұсынылған (бір сөз айырмашылығы бар) екі сөйлемді ажырату; 0.1.1.8 графикалық сызбаларға және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп ауызша және жазбаша сөйлеу тілін ажырату.</p>
<p>1.2 Тындаған мәтінді түсіну</p>	<p>0.1.2.1 айтылғандарды тындау, естігендері бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым нұсқауларын тындау; 0.1.2.3 қысқа айтылма мәтіндерді және әртүрлі жанрдағы мәтіндерді (жұмбақ, жаңылтпаш, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегілер) тындау; 0.1.2.4 тындаған шағын мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.5 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім/не туралы айтылғанын табу; 0.1.2.6 сюжетті суреттерге, мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, жағдайлардың кезектілігін сақтап, қысқа мәтін, ертегілерді айтып беру.</p>
<p>1.3 Тіл нормаларын сақтап, қарым-қатынастың түрлі жағдайларына қатысу</p>	<p>0.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау.</p>
<p>1.4. Сөйлемдер құрастыру</p>	<p>0.1.4.1 тіл, ым-ишара, жест арқылы өз өтінішін, тілегін білдіру; 0.1.4.2 затпен жасалған әрекет, бақыланатын әрекет немесе процесс бойынша сөйлем құрастыру; 0.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру; 0.1.4.4 сөйлемдегі сөздер санын анықтау; 0.1.4.5 заттардың негізгі қасиет белгілерін сөзбен сипаттау; 0.1.4.6 2-3 сөзден құралған сөйлемнің кезектілігін қалпына келтіру; 0.1.4.7 ұсынылған тақырып бойынша 3-4 сөзден сөйлем құрастыру; 0.1.4.8 сюжетті суреттер сериясы бойынша мұғалімнің көмегімен 2-3 сөйлемнен қысқа әңгіме құрау; 0.1.4.9 берілген тақырып бойынша шағын әңгіме құрастыру.</p>
	<p>0.1.5.1 коршаған ортаның дыбыстарын тындау және ажырату; 0.1.5.2 тілдік және тілдік емес дыбыстарды айту; 0.1.5.3 жануарлардың дауыстарын білдіретін дыбыстарды қайталау;</p>

1.5 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	<p>0.1.5.4 дыбыстық құрамы ұқсас және бір екі дыбыста айырмашылығы бар дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.5 берілген дыбысқа сөз айту, берілген дыбыс бар буын басында тұрған сөздерді айту;</p> <p>0.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;</p> <p>0.1.5.7 дауыссыз және дауысты дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буыннан, сөздерден табу;</p> <p>0.1.5.9 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты- дауыссыз;</p> <p>0.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);</p> <p>0.1.5.11 сөздегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздегі екпін орнын табу;</p> <p>0.1.5.12 дыбыстар санын, олардың тік, кері буындарда, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>0.1.5.13 тіл дыбыстарына белгілері бойынша сипаттама беру, текшемен белгілеу: дауыссыз-дауысты;</p> <p>0.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің дыбыстық сызбасын құру;</p> <p>0.1.5.15 дыбыстың және екпіннің мағыналық ажырату рөлін түсіну және практикалық қолдану.</p>
"Оқуға дайындық" бөлімі	
2.1 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	<p>0.2.1.1 сурет бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру (суретте не бейнеленген? Кім бейнеленген? не?)</p> <p>0.2.1.2 оқылған мәтіннің (ертегі, әңгіме) басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>0.2.1.3 оқылған мәтін кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 оқылған мәтіндегі, әрекеттеріне қатысты, кейіпкерлердің әрекеттеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.5 әдебиет кейіпкерлері және олардың қылықтарына қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.6 бақылаған әрекетке, көрген суретке сұрақтар қою;</p> <p>0.2.1.7 мазмұнын мәтін тақырыбына сәйкестендіру;</p> <p>0.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі кілт сөздерді табу;</p> <p>0.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басы, ортасы, соңын табу;</p> <p>0.2.1.10 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді ерекшеліктеріне қарай тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, ертегі, әңгіме).</p>
	<p>0.2.2.1 суреттегі затты тану және сол затты білдіретін сөзді атау;</p> <p>0.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздерді іріктеу;</p>

<p>2.2 Фонетикалық-фонематикалық түсініктерін дамыту, сөздік қорын дамыту</p>	<p>0.2.2.3 заттардың атауларын, қоршаған орта құбылыстарын білдіретін сөздерді тану; 0.2.2.4 заттардың қасиеттерін білдіретін сөздерді тану және атау; 0.2.2.5 сөйлегенге дейін/кейін заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді тану және айту; 0.2.2.6 бір/көп заттарды білдіретін сөздер; 0.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап бірқалыпты айту; 0.2.2.8 суретке сүйеніп жай сөйлем құрастыру; 0.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау; 0.2.2.10 сөйлеу дыбыстарын дұрыс, анық айту; 0.2.2.11 ұсынылған дыбысты дыбыстар қатарынан табу; 0.2.2.12 көрнекілікке сүйеніп берілген дыбысқа сөз ойлап айту; 0.2.2.13 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соны); 0.2.2.14 дыбысты әріп бейнесімен сәйкестендіру; 0.2.2.15 әріптерді олардың дыбыстарымен атау.</p>
<p>2.3 Оқудың қарапайым дағдыларын дамыту</p>	<p>0.2.3.1 таныс дыбыс пен әріптерден кері буындар құру, дауысты дыбыстарды созып осы буындарды оқу; 0.2.3.2 таныс дыбыстар мен әріптерден тік ашық буындарды қалыптастыру, оларды қысқаша және созылу арқылы оқу; 0.2.3.3 тік жабық буындарды құру және оқу; 0.2.3.4 буындарға дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдау жасау (тік, кері, тік ашық, тік жабық буындар), танысқан әріптерден сөздерден буындар құру; 0.2.3.5 таныс әріптерден кесілген әліпби әріптері және буындарынан сөздерді оқу; 0.2.3.6 таныс әріптер және буындардан құралған сөздермен сөйлемдер құрастыру; 0.2.3.7 2-3 сөзден сөйлемдер оқу, сөйлемдердің мағынасын түсіну; 0.2.3.8 қысқа мәтіндерді (2-4 сөйлемнен) буындап оқып мағынасын түсіну; 0.2.3.9 оқылған мазмұнның көрнекілігіне сүйене отырып, сұрақтарға жауап беру.</p>
<p>2.4 Сөйлеу тілінің интонациялық анықтылығын ұстану</p>	<p>0.2.4.1 сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды түсіну; 0.2.4.2 мұғалімге еліктеу, өз бетімен сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды қолдану; 0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі, нүкте; 0.2.4.4 нүктеде кідірісті ұстану, бір сөйлемді екіншісімен бөлу үшін кідірістер жасау.</p>
<p>"Жазуға дайындық" бөлімі</p>	<p>0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p>

<p>3.1 Көріп қабылдауын және кеңістікте бағдарлауын дамыту</p>	<p>0.3.1.2 геометриялық пішіндерді тану, ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш);</p> <p>0.3.1.3 заттарды белгілі кезектілікте орналастыру;</p> <p>0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;</p> <p>0.3.1.5 заттар мен геометриялық пішіндерді негізгі белгілері бойынша топтастыру: материалы, түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;</p> <p>0.3.1.6 түрлі түсті жолақшалардан әріптердің бейнесін құру (н, т, п, ш);</p> <p>0.3.1.7 заттың бейнесін бөлшектерге бөлу және бөлшектерін біртұтасқа қосу (шаршылар, пазлдарды қолданып);</p> <p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау : жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>0.3.1.9 парақты, дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>0.3.1.10 парақ беті кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>0.3.1.11 жолдың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;</p> <p>0.3.1.12 тар жолды кең жолдан ажырату;</p> <p>0.3.1.13 бормен тактада жазу;</p> <p>0.3.1.14 саусақ гимнастикасын жасау;</p> <p>0.3.1.15 тапсырма бойынша немес өз еркімен мозаикадан оюлар құрастыру.</p>
<p>3.2 Қарапайым графикалық дағдыларын дамыту</p>	<p>0.3.2.1 шаблон, трафарет бойынша сызу;</p> <p>0.3.2.2 суретті контуры, нүктелер бойынша басып салу;</p> <p>0.3.2.3 суреттің ішін бояу, штрихтау;</p> <p>0.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшалар, толқынды сызықтар салу;</p> <p>0.3.2.5 тік, көлденең, қиғаш сызықтарды салу;</p> <p>0.3.2.6 түзу таяқшаны қиғаш сызықпен сызу (жазу);</p> <p>0.3.2.7 жоғарыны және төменін дөңгелетіп тік таяқша сызу (жазу);</p> <p>0.3.2.8 сопақша, жарты сопақша салу;</p> <p>0.3.2.9 ілмекпен түзу салу;</p> <p>0.3.2.10 әріптердің элементтерін жазу;</p> <p>0.3.2.11 келесі әріптердің баспа қаріп элементтерін жазу: а, т, л, п, н, у, ғ, й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;</p> <p>0.3.2.12 әріптік қаріп элементтерін жазу: а, т, л, п, н, у, ғ, й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;</p> <p>0.3.2.13 әріптерді (бас) бөлек және оларды үлгі бойынша, үзбей жазу;</p> <p>0.3.2.14 таныс әріптерді буынға, сөзге үзіліспен және үзіліссіз қосып жазу;</p> <p>0.3.2.15 алдын ала құрастырылған әріптерді, буындарды, бөлінген әліпби әріптерінен сөздерді баспа үлгіден көшіріп жазу;</p> <p>0.3.2.16 алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптердің, буындардың, сөздердің пішіндерін баспа парағынан көшіріп жазу;</p>

	<p>0.3.2.17 сынып тақтасынан және жазба үлгіден көшіріп жазу;</p> <p>0.3.2.18 баспа қаріптерін дыбыстың атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.19 жазу қарпін әріптің атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.20 таныс әріп, буын, сөздердің дыбыстық талдауын жасаған соң, диктантын жазу;</p> <p>0.3.2.21 бас әріпті сөйлем басында, адамдардың атында жазу, сөйлем соңында нүкте қою.</p>
3.3 Сөйлеу бірліктерін (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) бейнелеудің шартты-графикалық формаларын қолдану	<p>0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен буындардың шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>0.3.3.2 сөздердің шартты-графикалық жазбаларын оқу;</p> <p>0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық жазбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p> <p>0.3.3.4 қызыл және көк түсті текшелермен белгіленген дауысты, дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>0.3.3.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк түсті текшелермен белгілеу;</p> <p>0.3.3.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;</p> <p>0.3.3.7 шартты-графикалық жазбаларды сөзде қолдану;</p> <p>0.3.3.8 сөздегі дыбыстың орнын табуда шартты-графикалық сызбаларды қолдану;</p> <p>0.3.3.9 берілген сызбаға сәйкес сөйлемдер құрастыру.</p>

43. Осы Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

44. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0 - сыныбы үшін " Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

Кезең	Тындалым және айтылым	Оқуға дайындық	Жазуға дайындық
1-тоқсан	0.1.1.1 мұғаліммен бірге дыбыстау, мұғалімнің соңынан қайталап дыбыстау, сөз, фраза, сөйлемдерді логикалық екпінді, кідірісті ескеріп, асықпай хормен айту;		

Өліппеге дейінгі кезең

0.1.1.2 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, шағын тақпақтарды тындау және жаттау;

0.1.1.3 ертегілерді иллюстрация, схема арқылы айту, мұғалімнің көмегімен сахналау;

0.1.1.4 сөздерден жеке сөздерді, сөйлемдерді бөлу;

0.1.1.5 сөзді және ол белгілеген затты ажырату ;

0.1.2.1 айтылғандарды тындау, естігендері бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым нұсқауларын тындау;

0.1.2.3 қысқа айтылма мәтіндерді және әртүрлі жанрдағы мәтіндерді (жұмбақ, жаңылтпаш, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегілер) тындау ;

0.1.2.4 тындаған шағын мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.1.2.5 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім/не туралы айтылғанын табу;

0.1.2.6 сюжетті суреттерге, мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, жағдайлардың кезектілігін сақтап, қысқа мәтін, ертегілерді айтып беру;

0.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау;

0.1.4.1 тіл, ым-ишара, жест арқылы өз өтінішін, тілегін білдіру;

0.2.1.1 сурет бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру (суретте не бейнеленген? Кім бейнеленген? не?)

0.2.1.2 оқылған мәтіннің (ертегі, әңгіме) басты кейіпкерлерін атау;

0.2.1.3 оқылған мәтін кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;

0.2.1.4 оқылған мәтіндегі, әрекеттеріне қатысты, кейіпкерлердің әрекеттеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;

0.2.1.10 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді ерекшеліктеріне қарай тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, ертегі, әңгіме);

0.2.2.1 суреттегі затты тану және сол затты білдіретін сөзді атау;

0.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздерді іріктеу;

0.2.2.3 заттардың атауларын, қоршаған орта құбылыстарын білдіретін сөздерді тану;

0.2.2.4 заттардың қасиеттерін білдіретін сөздерді тану және атау;

0.2.2.5 сөйлегенге дейін/ кейін заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді тану және айту;

0.2.2.8 суретке сүйеніп жай сөйлем құрастыру;

0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;

0.3.1.2 геометриялық пішіндерді тану, ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш) ;

0.3.1.3 заттарды белгілі кезектілікте орналастыру;

0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;

0.3.1.5 заттар мен геометриялық пішіндерді негізгі белгілері бойынша топтастыру: материалы, түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;

0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;

0.3.1.9 парақты, дәптерді дұрыс орналастыру;

0.3.1.13 бормен тактада жазу;

0.3.1.14 саусақ гимнастикасын жасау;

0.3.1.15 тапсырма бойынша немес өз еркімен мозаикадан оюлар құрастыру;

0.3.2.1 шаблон, трафарет бойынша сызу;

0.3.2.2 суретті контуры, нүктелер бойынша басып салу;

0.3.2.3 суреттің ішін бояу , штрихтау;

0.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшалар, толқынды сызықтар салу;

0.3.2.5 тік, көлденең, қиғаш сызықтарды салу;

	<p>0.1.4.2 затпен жасалған әрекет, бақыланатын әрекет немесе процесс бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>0.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>0.1.4.5 заттардың негізгі қасиет белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>0.1.5.1 қоршаған ортаның дыбыстарын тыңдау және ажырату;</p> <p>0.1.5.2 тілдік және тілдік емес дыбыстарды айту;</p> <p>0.1.5.3 жануарлардың дауыстарын білдіретін дыбыстарды қайталау;</p> <p>0.1.5.4 дыбыстық құрамы ұқсас және бір екі дыбыста айырмашылығы бар дыбыстарды естіп ажырату.</p>	<p>0.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімге еліктеу, өз бетімен сұраулы, лепті , б а я н д а у интонацияларды қолдану.</p>	<p>0.3.2.6 түзу таяқшаны қиғаш сызықпен сызу (жазу);</p> <p>0.3.2.7 жоғарыны және төменін дөңгелетіп тік таяқша сызу (жазу);</p> <p>0.3.2.8 сопақша, жарты сопақша салу;</p> <p>0.3.2.9 ілмекпен түзу салу .</p>
--	---	---	---

2-тоқсан

	<p>0.1.1.1 мұғаліммен бірге дыбыстау, мұғалімнің соңынан қайталап дыбыстау, сөз, фраза, сөйлемдерді логикалық екпінді, кідірісті ескеріп, асықпай хормен айту;</p> <p>0.1.1.2 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, шағын тақпақтарды тыңдау және жаттау;</p> <p>0.1.1.3 ертегілерді иллюстрация, схема арқылы айту, мұғалімнің көмегімен сахналау;</p> <p>0.1.1.4 сөздерден жеке сөздерді, сөйлемдерді бөлу;</p> <p>0.1.1.5 сөзді және ол белгілеген затты ажырату ;</p> <p>0.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;</p> <p>0.1.2.1 айтылғандарды тыңдау, естігендері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p>	<p>0.2.1.1 сурет бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру (суретте не бейнеленген? Кім бейнеленген? не?)</p> <p>0.2.1.2 оқылған мәтіннің (ертегі, әңгіме) басты кейіпкерлерін атау;</p>	<p>0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p> <p>0.3.1.2 геометриялық пішіндерді тану, ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш) ;</p> <p>0.3.1.3 заттарды белгілі кезектілікте орналастыру;</p> <p>0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;</p> <p>0.3.1.5 заттар мен геометриялық пішіндерді</p>
--	---	--	---

Өліппеге дейінгі кезең

<p>0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым нұсқауларын тындау;</p> <p>0.1.2.3 қысқа айтылма мәтіндерді және әртүрлі жанрдағы мәтіндерді (жұмбақ, жаңылтпаш, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегілер) тындау ;</p> <p>0.1.2.4 тындаған шағын мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.2.5 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім/не туралы айтылғанын табу;</p> <p>0.1.2.6 сюжетті суреттерге, мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, жағдайлардың кезектілігін сақтап, қысқа мәтін, ертегілерді айтып беру;</p> <p>0.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау;</p> <p>0.1.4.1 тіл, ым-ишара, жест арқылы өз өтінішін, тілегін білдіру;</p> <p>0.1.4.2 затпен жасалған әрекет, бақыланытын әрекет немесе процесс бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>0.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>0.1.4.4 сөйлемдегі сөздер санын анықтау;</p> <p>0.1.4.5 заттардың негізгі қасиет белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>0.1.4.6 2-3 сөзден құралған сөйлемнің кезектілігін қалпына келтіру;</p> <p>0.1.4.7 ұсынылған тақырып бойынша 3-4</p>	<p>0.2.1.3 оқылған мәтін кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 оқылған мәтіндегі, әрекеттеріне қатысты, кейіпкерлердің әрекеттеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.5 әдебиет кейіпкерлері және олардың қылықтарына қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.6 бақылаған әрекетке, көрген суретке сұрақтар қою;</p> <p>0.2.1.10 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді ерекшеліктеріне қарай тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, ертегі, әңгіме);</p> <p>0.2.2.1 суреттегі затты тану және сол затты білдіретін сөзді атау;</p> <p>0.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздердің іріктеуі;</p> <p>0.2.2.3 заттардың атауларын, қоршаған орта құбылыстарын білдіретін сөздерді тану;</p> <p>0.2.2.4 заттардың қасиеттерін білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>0.2.2.5 сөйлегенге дейін/кейін заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді тану және айту;</p> <p>0.2.2.6 бір/көп заттарды білдіретін сөздер;</p> <p>0.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап бірқалыпты айту;</p> <p>0.2.2.8 суретке сүйеніп жай сөйлем құрастыру;</p> <p>0.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;</p> <p>0.2.2.10 сөйлеу дыбыстарын дұрыс, анық айту;</p>	<p>негізгі белгілері бойынша топтастыру: материалы, түсі, пішіні, көлемі, мөлшері бойынша;</p> <p>0.3.1.6 түрлі түсті жолақшалардан әріптердің бейнесін құру (н, т, п, ш);</p> <p>0.3.1.7 заттың бейнесін бөлшектерге бөлу және бөлшектерін біртұтасқа қосу (шаршылар, пазлдарды қолданып);</p> <p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>0.3.1.9 парақты, дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>0.3.1.10 парақ беті кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>0.3.1.13 бормен тактада жазу;</p> <p>0.3.1.14 саусақ гимнастикасын жасау;</p> <p>0.3.1.15 тапсырма бойынша немес өз еркімен мозаикадан оюлар құрастыру;</p> <p>0.3.2.1 шаблон, трафарет бойынша сызу;</p> <p>0.3.2.2 суретті контуры, нүктелер бойынша басып салу;</p> <p>0.3.2.3 суреттің ішін бояу, штрихтау;</p> <p>0.3.2.10 әріптердің элементтерін жазу;</p> <p>0.3.2.11 келесі әріптердің баспа қаріп элементтерін жазу: а, т, л, п, н, у, ғ, й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;</p> <p>0.3.2.12 әріптік қаріп элементтерін жазу: а, т, л, п, н, у, ғ, й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;</p> <p>0.3.3.2 сөздердің шартты-графикалық жазбаларын оқу;</p> <p>0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық</p>
---	--	---

	<p>сөзден сөйлем құрастыру ;</p> <p>0.1.4.8 сюжетті суреттер сериясы бойынша мұғалімнің көмегімен 2-3 сөйлемнен қысқа әңгіме құрау;</p> <p>0.1.5.1 қоршаған ортаның дыбыстарын тындау және ажырату;</p> <p>0.1.5.2 тілдік және тілдік емес дыбыстарды айту;</p> <p>0.1.5.3 жануарлардың дауыстарын білдіретін дыбыстарды қайталау;</p> <p>0.1.5.4 дыбыстық құрамы ұқсас және бір екі дыбыста айырмашылығы бар дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.5 берілген дыбысқа сөз айту, берілген дыбыс бар буын басында тұрған сөздерді айту;</p> <p>0.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу.</p>	<p>0.2.2.11 ұсынылған дыбысты дыбыстар қатарынан табу;</p> <p>0.2.4.1 сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды түсіну;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімге еліктеу, өз бетімен сұраулы, лепті , б а я н д а у интонацияларды қолдану.</p>	<p>жазбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p> <p>0.3.3.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;</p> <p>0.3.3.7 шартты-графикалық жазбаларды сөзде қолдану;</p> <p>0.3.3.9 берілген сызбаға сәйкес сөйлемдер құрастыру.</p>
--	---	--	--

3-тоқсан

	<p>0.1.1.2 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, шағын тақпақтарды тындау және жаттау;</p> <p>0.1.1.3 ертегілерді иллюстрация, схема арқылы айту, мұғалімнің көмегімен сахналау;</p> <p>0.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;</p> <p>0.1.1.7 ұсынылған (бір сөз айырмашылығы бар) екі сөйлемді ажырату;</p> <p>0.1.1.8 графикалық сызбаларға және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп ауызша және жазбаша сөйлеу тілін ажырату;</p> <p>0.1.2.3 қысқа айтылма мәтіндерді және әртүрлі жанрдағы мәтіндерді (жұмбақ, жаңылтпаш,</p>	<p>0.2.1.2 оқылған мәтіннің (ертегі, әңгіме) басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>0.2.1.3 оқылған мәтін кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 оқылған мәтіндегі, әрекеттеріне қатысты, кейіпкерлердің әрекеттеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.5 әдебиет кейіпкерлері және олардың қылықтарына қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.7 мазмұнын мәтін тақырыбына сәйкестендіру;</p> <p>0.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі кілт сөздерді табу;</p> <p>0.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басы, ортасы, соңын табу;</p>	<p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>0.3.1.9 парақты, дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>0.3.1.10 парақ беті кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>0.3.1.11 жолдың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;</p> <p>0.3.1.12 тар жолды кең жолдан ажырату;</p>
--	--	---	--

Әліппе кезеңі (1- кезең: а, т, л, п, н, у, ғ)

<p>мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегілер) тындау ;</p> <p>0.1.2.4 тындаған шағын мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.2.5 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім/не туралы айтылғанын табу;</p> <p>0.1.2.6 сюжетті суреттерге, мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, жағдайлардың кезектілігін сақтап, қысқа мәтін, ертегілерді айтып беру;</p> <p>0.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау;</p> <p>0.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>0.1.4.4 сөйлемдегі сөздер санын анықтау;</p> <p>0.1.4.5 заттардың негізгі қасиет белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>0.1.4.6 2-3 сөзден құралған сөйлемнің кезектілігін қалпына келтіру;</p> <p>0.1.4.7 ұсынылған тақырып бойынша 3-4 сөзден сөйлем құрастыру ;</p> <p>0.1.4.8 сюжетті суреттер сериясы бойынша мұғалімнің көмегімен 2-3 сөйлемнен қысқа әңгіме құрау;</p> <p>0.1.5.4 дыбыстық құрамы ұқсас және бір екі дыбыста айырмашылығы бар дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.5 берілген дыбысқа сөз айту, берілген дыбыс бар буын басында тұрған сөздерді айту;</p>	<p>0.2.1.10 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді ерекшеліктеріне қарай тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, ертегі, әңгіме);</p> <p>0.2.2.1 суреттегі затты тану және сол затты білдіретін сөзді атау;</p> <p>0.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;</p> <p>0.2.2.10 сөйлеу дыбыстарын дұрыс, анық айту;</p> <p>0.2.2.11 ұсынылған дыбысты дыбыстар қатарынан табу;</p> <p>0.2.2.12 көрнекілікке сүйеніп берілген дыбысқа сөз ойлап айту;</p> <p>0.2.2.13 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);</p> <p>0.2.2.14 дыбысты әріп бейнесімен сәйкестендіру ;</p> <p>0.2.2.15 әріптерді олардың дыбыстарымен атау;</p> <p>0.2.3.1 таныс дыбыс пен әріптерден кері буындар құру, дауысты дыбыстарды созып осы буындарды оқу;</p> <p>0.2.3.2 таныс дыбыстар мен әріптерден тік ашық буындарды қалыптастыру, оларды қысқаша және созылу арқылы оқу;</p> <p>0.2.3.3 тік жабық буындарды құру және оқу;</p> <p>0.2.3.4 буындарға дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдау жасау (тік, кері, тік ашық, тік жабық буындар), танысқан әріптерден сөздерден буындар құру;</p> <p>0.2.3.5 таныс әріптерден кесілген әліпби әріптері</p>	<p>0.3.1.13 бормен тактада жазу;</p> <p>0.3.1.14 саусақ гимнастикасын жасау;</p> <p>0.3.2.13 әріптерді (бас) бөлек және оларды үлгі бойынша, үзбей жазу;</p> <p>0.3.2.14 таныс әріптерді буынға, сөзге үзіліспен және үзіліссіз қосып жазу ;</p> <p>0.3.2.15 алдын ала құрастырылған әріптерді, буындарды, бөлінген әліпби әріптерінен сөздерді баспа үлгіден көшіріп жазу;</p> <p>0.3.2.16 алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптердің, буындардың, сөздердің пішіндерін (баспа парағынан көшіріп жазу);</p> <p>0.3.2.17 сынып тақтасынан және жазба үлгіден көшіріп жазу;</p> <p>0.3.2.18 баспа қаріптерін дыбыстың атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.19 жазу қарпін әріптің атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.20 таныс әріп, буын, сөздердің дыбыстық талдауын жасаған соң, диктантын жазу;</p> <p>0.3.2.21 бас әріпті сөйлем басында, адамдардың атында жазу, сөйлем соңында нүкте қою;</p> <p>0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен буындардың шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>0.3.3.2 сөздердің шартты-графикалық жазбаларын оқу;</p> <p>0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық жазбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p>
---	---	---

	<p>0.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;</p> <p>0.1.5.7 дауыссыз және дауысты дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буыннан, сөздерден табу;</p> <p>0.1.5.9 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз;</p> <p>0.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);</p> <p>0.1.5.11 сөздегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздегі екпін орнын табу;</p> <p>0.1.5.12 дыбыстар санын, олардың тік, кері буындарда, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>0.1.5.13 тіл дыбыстарына белгілері бойынша сипаттама беру, текшемен белгілеу: дауыссыз- дауысты;</p> <p>0.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің дыбыстық сызбасын құру.</p>	<p>және буындарынан сөздерді оқу;</p> <p>0.2.3.6 таныс әріптер және буындардан құралған сөздермен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>0.2.3.7 2-3 сөзден сөйлемдер оқу, сөйлемдердің мағынасын түсіну;</p> <p>0.2.3.8 қысқа мәтіндерді (2-4 сөйлемнен) буындап оқып мағынасын түсіну;</p> <p>0.2.3.9 оқылған мазмұнның көрнекілігіне сүйене отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.4.1 сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды түсіну;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімге еліктеу, өз бетімен сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды қолдану;</p> <p>0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі, нүкте;</p> <p>0.2.4.4 нүктеде кідірісті ұстану, бір сөйлемді екіншісімен бөлу үшін кідірістер жасау.</p>	<p>0.3.3.4 қызыл және көк түсті текшелермен белгіленген дауысты, дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>0.3.3.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк түсті текшелермен белгілеу;</p> <p>0.3.3.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;</p> <p>0.3.3.7 шартты-графикалық жазбаларды сөзде қолдану;</p> <p>0.3.3.8 сөздегі дыбыстың орнын табуда шартты-графикалық сызбаларды қолдану;</p> <p>0.3.3.9 берілген сызбаға сәйкес сөйлемдер құрастыру.</p>
--	---	---	---

4-тоқсан

	<p>0.1.1.2 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, шағын тақпақтарды тындау және жаттау;</p> <p>0.1.1.3 ертегілерді иллюстрация, схема арқылы айту, мұғалімнің көмегімен сахналау;</p> <p>0.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;</p> <p>0.1.1.7 ұсынылған (бір сөз айырмашылығы бар) екі сөйлемді ажырату;</p> <p>0.1.1.8 графикалық сызбаларға және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп ауызша және</p>	<p>0.2.1.2 оқылған мәтіннің (ертегі, әңгіме) басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>0.2.1.3 оқылған мәтін кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 оқылған мәтіндегі, әрекеттеріне қатысты,</p>	<p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;</p>
--	---	---	---

Әліппе кезеңі (2-кезең: й, м, о, б, д, с, ш, ы, и, қ)

жазбаша сөйлеу тілін ажырату; 0.1.2.3 қысқа айтылма мәтіндерді және әртүрлі жанрдағы мәтіндерді (жұмбақ, жаңылтпаш, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегілер) тындау ; 0.1.2.4 тындаған шағын мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.5 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім/не туралы айтылғанын табу; 0.1.2.6 сюжетті суреттерге, мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, жағдайлардың кезектілігін сақтап, қысқа мәтін, ертегілерді айтып беру; 0.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау; 0.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру; 0.1.4.4 сөйлемдегі сөздер санын анықтау; 0.1.4.5 заттардың негізгі қасиет белгілерін сөзбен сипаттау; 0.1.4.6 2-3 сөзден құралған сөйлемнің кезектілігін қалпына келтіру; 0.1.4.7 ұсынылған тақырып бойынша 3-4 сөзден сөйлем құрастыру ; 0.1.4.8 сюжетті суреттер сериясы бойынша мұғалімнің көмегімен 2-3 сөйлемнен қысқа әңгіме құрау; 0.1.4.9 берілген тақырып бойынша шағын әңгіме құрастыру;	кейіпкерлердің әрекеттеріне қатысты сұрақтарға жауап беру; 0.2.1.5 әдебиет кейіпкерлері және олардың қылықтарына қатысты сұрақтарға жауап беру; 0.2.1.7 мазмұнын мәтін тақырыбына сәйкестендіру; 0.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі кілт сөздерді табу; 0.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басы, ортасы, соңын табу; 0.2.1.10 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді ерекшеліктеріне қарай тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, ертегі, әңгіме); 0.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау; 0.2.2.10 сөйлеу дыбыстарын дұрыс, анық айту; 0.2.2.11 ұсынылған дыбысты дыбыстар қатарынан табу; 0.2.2.12 көрнекілікке сүйеніп берілген дыбысқа сөз ойлап айту; 0.2.2.13 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы); 0.2.2.14 дыбысты әріп бейнесімен сәйкестендіру ; 0.2.2.15 әріптерді олардың дыбыстарымен атау; 0.2.3.1 таныс дыбыс пен әріптерден кері буындар құру, дауысты дыбыстарды созып осы буындарды оқу; 0.2.3.2 таныс дыбыстар мен әріптерден тік ашық буындарды қалыптастыру, оларды	0.3.1.9 парақты, дәптерді дұрыс орналастыру; 0.3.1.10 парақ беті кеңістігінде бағдарлау; 0.3.1.11 жолдың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату; 0.3.1.12 тар жолды кең жолдан ажырату; 0.3.1.13 бормен тактада жазу; 0.3.1.14 саусақ гимнастикасын жасау; 0.3.1.15 тапсырма бойынша немес өз еркімен мозаикадан оюлар құрастыру; 0.3.2.13 әріптерді (бас) бөлек және оларды үлгі бойынша, үзбей жазу; 0.3.2.14 таныс әріптерді буынға, сөзге үзіліспен және үзіліссіз қосып жазу ; 0.3.2.15 алдын ала құрастырылған әріптерді, буындарды, бөлінген әліпби әріптерінен сөздерді баспа үлгіден көшіріп жазу; 0.3.2.16 алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптердің, буындардың, сөздердің пішіндерін баспа парағынан көшіріп жазу; 0.3.2.17 сынып тақтасынан және жазба үлгіден көшіріп жазу; 0.3.2.18 баспа қаріптерін дыбыстың атауы бойынша тану; 0.3.2.19 жазу қарпін әріптің атауы бойынша тану; 0.3.2.20 таныс әріп, буын, сөздердің дыбыстық талдауын жасаған соң, диктантын жазу; 0.3.2.21 бас әріпті сөйлем басында, адамдардың
---	--	--

<p>0.1.5.4 дыбыстық құрамы ұқсас және бір екі дыбыста айырмашылығы бар дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.5 берілген дыбысқа сөз айту, берілген дыбыс бар буын басында тұрған сөздерді айту;</p> <p>0.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;</p> <p>0.1.5.7 дауыссыз және дауысты дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>0.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буыннан, сөздерден табу;</p> <p>0.1.5.9 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз;</p> <p>0.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);</p> <p>0.1.5.11 сөздегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздегі екпін орнын табу;</p> <p>0.1.5.12 дыбыстар санын, олардың тік, кері буындарда, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>0.1.5.13 тіл дыбыстарына белгілері бойынша сипаттама беру, текшемен белгілеу: дауыссыз- дауысты;</p> <p>0.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің дыбыстық сызбасын құру ;</p> <p>0.1.5.15 дыбыстың және екпіннің мағыналық ажырату рөлін түсіну және практикалық қолдану.</p>	<p>қысқаша және созылу арқылы оқу;</p> <p>0.2.3.3 тік жабық буындарды құру және оқу;</p> <p>0.2.3.4 буындарға дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдау жасау (тік, кері, тік ашық, тік жабық буындар), танысқан әріптерден сөздерден буындар құру;</p> <p>0.2.3.5 таныс әріптерден кесілген әліпби әріптері және буындарынан сөздерді оқу;</p> <p>0.2.3.6 таныс әріптер және буындардан құралған сөздермен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>0.2.3.7 2-3 сөзден сөйлемдер оқу, сөйлемдердің мағынасын түсіну;</p> <p>0.2.3.8 қысқа мәтіндерді (2-4 сөйлемнен) буындап оқып мағынасын түсіну;</p> <p>0.2.3.9 оқылған мазмұнның көрнекілігіне сүйене отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.4.1 сұраулы, лепті, баяндау интонацияларды түсіну;</p> <p>0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі, нүкте;</p> <p>0.2.4.4 нүктеде кідірісті ұстану, бір сөйлемді екіншісімен бөлу үшін кідірістер жасау.</p>	<p>атында жазу, сөйлем соңында нүкте қою;</p> <p>0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен буындардың шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>0.3.3.2 сөздердің шартты-графикалық жазбаларын оқу;</p> <p>0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық жазбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p> <p>0.3.3.4 қызыл және көк түсті текшелермен белгіленген дауысты, дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>0.3.3.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк түсті текшелермен белгілеу;</p> <p>0.3.3.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;</p> <p>0.3.3.7 шартты-графикалық жазбаларды сөзде қолдану;</p> <p>0.3.3.8 сөздегі дыбыстың орнын табуда шартты-графикалық сызбаларды қолдану;</p> <p>0.3.3.9 берілген сызбаға сәйкес сөйлемдер құрастыру.</p>
---	--	---

Зияты жеңіл түрде зақымдалған 1 - сыныптың білім алушыларына арналған "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Бұйрық 546-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 1 - сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты — айтылым, тыңдалым, оқылым және жазылым дағдыларын игеру үрдісінде зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жеке психофизикалық мүмкіндіктерін және таным қабілеттерін ескере отырып, қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастыру барысында функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыруға жағдайлар туғызу.

3. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының мынадай дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

- 1) сөйлеу тілін тыңдау және түсіну дағдыларын қалыптастыру, қарапайым нұсқауларды орындау;
- 2) сөздік қорды нақтылау және дамыту;
- 3) сөйлеу қарым-қатынасының бастапқы дағдыларын дамыту;
- 4) сөйлеудің элементарлы құрылымы туралы (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) түсінік қалыптастыру;
- 5) жазудың функционалды негіздерін қалыптастыру: әріптерді жазуға дайындық үшін графомоторлық дағдыларды дамыту;
- 6) әліпбидің әріптерін жазуды үйрету;
- 7) тілдің фонетик-фонематикалық жүйесін дамыту және тілдік талдау және жинақтаудың қарапайым дағдыларын қалыптастыру;
- 8) сөйлеудің дыбыстық және интонациялық мәдениетін қалыптастыру;
- 9) тілдік құралдарды практикалық түрде меңгеру негізінде байланыстырып сөйлеуді дамыту.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

- 1) кеңістікте бағдарлауын, көріп және естіп қабылдауын, ұсақ моторикасын дамыту;
- 2) фонематикалық процестерді дамыту: фонематикалық қабылдау, талдау, жинақтау, фонематикалық түсініктер;
- 3) әрбір білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сөйлеу мен танымдық аясының дамуындағы жетіспеушіліктерді жеңу;
- 4) оқуға қызығушылығын және өз мүмкіндіктеріне сенуін дамыту;
- 5) әрбір білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, жинақтау, жіктеу) дамыту;

б) оқу әрекетінің құрылымын бағытты түрде қалыптастыру: мақсатты түсініп қабылдау, іс-әрекеттерді жоспарлау, мақсатқа қол жеткізу құралдары, анықтау, негізгіні белгілей отырып материалды белсенді талдау.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу үрдісін ұйымдастырған кезде зияты зақымдалған білім алушылардың даму ерекшеліктері ескеріледі:

1) таным белсенділігінің төмендігі;

2) қызығушылықтары мен ой-өрісінің жеткіліксіздігінде байқалатын таным әрекеттерінің бұзылыстары (зейннің тұрақсыздығы, есте сақтауының төмендігі, ойлау үрдістерінің әлсіздігі, қимыл-қозғалыс аяларының кешеуілдеп дамуы);

3) қабылдауының (көріп, көру-кеңістіктің, есте сақтап қабылдау) баяу темпі мен ажырату жеткіліксіздігі;

4) қалыпты дамыған құрдастарымен салыстырғанда фонематикалық естуінің кеш қалыптасуы;

5) тілдің мағыналық жағының бұзылыстары: сөздік қорының кедейлігі.

6. Сөйлеудің кемшіліктерінің ішінде: дыбыстық айтылудың бұзылуы, сөздерді түсінудегі қиындықтар, сөздік қорының кедейлігі, грамматикалық жүйенің бұзылуы, байланыстырып сөйлеудің дамымауы, сөйлеудің реттеуші қызметін қалыптастырудағы қиындықтар.

7. Оқу үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері даму ерекшеліктерін ескеретін және білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін арнайы педагогика қағидаттарына негізделген.

8. Жүйелілік қағидасы құрылымдық компоненттері өзара тығыз байланысты, күрделі функционалды жүйе ретіндегі психикалық даму туралы түсінікке сүйенеді. Оқу мен дамыту жұмысының жүйелелегі мен кешенділігі меңгерілген дағдылардың қайталануы және бар білімдері мен біліктеріне сүйену негізінде іске асырылады, ол өз кезегінде оқу материалын меңгеруді және психикалық дамуын қамтамасыз етеді.

9. Дамыта оқыту қағидасы оқу міндеттерінің баланың дамуының жақын аймағында қоюды көздейді. Бұл қағиданың іске асырылуы оқушылардың оқу материалын меңгеру ерекшеліктері мен жетістіктерін мұғалімнің үнемі зерттеуіне негізделеді.

10. Іс-әрекетке деген көзқарас қағидасы нақты іс-әрекетте жаңа білімді практикалық пысықтауды ұйымдастыруға негізделген. Іс-әрекет тәсілін іске асырудың негізгі құралы білім алушылардың ойын, танымдық және пәндік-практикалық қызметін ұйымдастыру болып табылады. Білім алушылардың пәндік-практикалық қызметі психикалық функциялардың сенсомоторлық негізін (қабылдау, сөйлеу, ойлау) дамытуға, білім алушылардың танымдық саласы мен өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге мүмкіндік береді.

11. Оқу материалын ұсынудың дәйектілігі мен шоғырлану қағидасы оқу тапсырмаларын, жаттығуларды таңдауды қамтиды, оның құрамдас бөліктері арасында логикалық байланыс орнатылған кезде, үйренген білім мен дағдылар жаңа дағдылардың ажырамас бөлігі болып табылады.

12. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағытының қағидасы әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік, коммуникативтік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмысты қамтиды.

13. Арнайы педагогикалық көшбасшылық қағидасы өз іс-әрекетін өз бетінше ұйымдастырудың қиындықтарымен, кезең-кезеңімен ұйымдастыру мен нұсқау беру қажеттілігімен, мұғалімнің тұрақты бағыттаушы көмегімен анықталады.

14. Сауат ашуға оқыту үрдісі фонематикалық есту қабілетін дамытуға, дыбыстық-әріптік талдауға, ойлау операцияларын қалыптастыруға бағытталған дыбыстық аналитикалық-синтетикалық әдіс негізінде жүзеге асырылады.

15. Сауат ашуға оқыту негізінде қарапайым оқу материалынан күрделіге деген жалпыдидактикалық талап жатыр. Сонымен қоса білім алушылардың тіл кемшіліктерін ескеру және сақталған еліктеуіш қабілеттері мен көрнекі-әрекеттік ойлауға сүйену жатыр.

16. Сауат ашуға оқыту үрдісі дыбыстық талдау-жинақтау әдісі негізінде іске асырылады, оны зияты зақымдалған оқушыларға қолдану ерекшеліктері мынада:

1) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған әрбір дыбыс пен әріппен, буын, сөзбен танысу мерзімінің ұзаруы;

2) ұқсас және жиі араласатын дыбыстармен (жұптасқан дауысты және дауыссыз, қатаң және ұяң), бірінен соң бірі емес, дыбысқа қажетті уақыт бөліп, сәл уақыт өткен соң танысу қажеттілігі;

3) біртиптес дыбыстардың ішінен алдымен жеңіл меңгерілетін дыбыстарды ("С" дыбысын "Ш" дыбысынан бұрын) оқып танысу;

4) ұқсас дыбыстар мен әріптерді, буындарды, сөздерді бөлек мұқият зерттегеннен кейін оларды саралауға арнайы уақыт бөлу;

5) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған тәртіппен салыстырғанда дыбыстармен және әріптермен танысу тәртібін өзгерту;

17. Дыбыстар мен әріптерді зерттеу дәйектілігі дыбыстарды сөйлеуден, айтылымнан, дыбыстарды буындарға біріктірудегі қиындықтарды ескере отырып орнатылады.

18. Зияты зақымдалған оқушыларды сауат ашуға оқытудың әліппе кезеңін кезеңнен кезеңге оқу дағдыларын қалыптастыру міндеттерін күрделендіре отырып, төрт кезеңге бөлуге болады. Бірінші кезеңде олар келесі дыбыстармен танысады: а, т, л, п, н, у, ғ; екінші кезеңде - дыбыстармен й, м, о, ш, б, д, с, и, ы, қ; үшінші кезеңде: е, к, і, г, з, ү, ң, ж, ұ, в, ф, ө, ә, х; төртінші кезеңде: р, я, ю, е, ч, щ, һ, э, ч, ь, ь. Дыбыстар мен әріптерді мұндай кезектілікпен алғанда мынандай жағдайлар ескерілді: онтогенезде тіл

дыбыстарының шығу кезектілігі, дыбыстардың жеңіл айтылуы, шатастыратын дыбыстардың алшақтығы т.б.

19. Бағдарламаның түзету бағытын іске асыру арнайы әдістер мен тәсілдерді пайдалана отырып жүзеге асырылады:

- 1) ойындар (сайыстар, лото, домино);
- 2) жаттығулар (тыныс алу, мимикалық, артикуляциялық гимнастика);
- 3) дыбыс айтуды машықтандыруға және сөздердің буындық құрамын талдауға бағытталған жаттығулар (имитациялық ойындар, танысқан дыбыстармен буындар айту т.б.);
- 4) драматизация;
- 5) "шағын мөлшер" әдісі;
- 6) арнайы техникалық құралдарды пайдалану (арнайы компьютерлік бағдарламалар, АКТ-технологиялар);
- 7) ырғақты сәттер, шаршаған кезінде демалыс минуттары.

20. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің пәнаралық байланысы "Айналадағы әлем", "Математика", "Қол еңбегі" "Бейнелеу өнері" оқу пәндерімен белгіленеді.

3-тарау. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұны

21. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі - аптасына 5 сағат, оқу жылында 165 сағатты құрайды.

22. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің бағдарламасы 1 сыныпта сауат ашудың әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдерін қамтиды. Қажет болған жағдайда әліппе кезеңі 2-сыныпта жалғасын табуы мүмкін.

23. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) қазақ тіліндегі дыбыстар мен әріптер жүйесі;
- 2) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 3) қазақ тілінің грамматикалық құбылыстары;
- 4) орфографиялық және пунктуациялық нормалар минимумы;
- 5) балалар көркем әдебиетінің шығармалары.

24. Бағдарламаның негізгі мазмұны:

Сауат ашуға оқыту үрдісінде келесі кезеңдер жүзеге асырылады: әліппеге дейінгі – 40 сағат, әліппе – 125 сағат.

25. Әріптік кезеңде сауат ашуға оқытудың бірінші және екінші кезеңдерінің әріптері келесі ретпен қайталаынады:

- 1) 1 кезең: а, т, л, п, н, у, ғ;
- 2) 2 кезең: й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;

26. Әріптерді келесі ретпен оқи отырып сауат ашуға оқытудың үшінші және төртінші кезеңдері жүзеге асырылады:

1) 3 кезең: е, к, і, г, з, ү, н, ж, ұ, в, ф, ө, ә, х;

2) 4 кезең: р, я, ю, е, ч, щ, һ, э, ч, ь, ь.

27. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) білім алушылардың мүмкіндіктерін зерттеу (жалпы және сөйлеу тілінің даму деңгейін анықтау, 0-сыныпта қалыптасқан білім, дағдыларының жағдайын анықтау);

2) оқу әрекетіне қызығушылығын көтеру;

3) сөйлеу дағдыларын дамыту;

4) қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру (топтық қарым-қатынас, диалог, сахналау, рөлдік ойындар);

5) тіл туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру (сөз, сөйлем, буын, дыбыс);

6) фонематикалық қабылдауды, талдауды, жалпылауды дамыту;

7) дыбыстардың дұрыс айтылуын қалыптастыру;

8) ауызша және жазбаша сөйлеу тілін қалыптастыру;

9) көріп қабылдауды, кеңістіктік қабылдауды және түсінуді қалыптастыру;

10) қолдың ұсақ моторикасын, каллиграфия және графика ережелерін дамыту және қолды жазуға дайындау;

11) оқу іс-әрекетінің дағдыларын қалыптастыру (партада дұрыс отыру, мұғалімнің айтқанын және түсіндіргенін тыңдау, ойынға жауап беру немесе айту үшін қолын көтеру, сыныптан шығуға рұқсат сұрау).

28. Сауат ашудың әліппе кезеңі екінші тоқсанда әліппені оқытудың бірінші және екінші кезеңдерінің әріптерімен танысудан басталады да, үшінші және төртінші тоқсандарда үшінші және төртінші кезеңдердің әріптерімен танысумен жалғасады. Мұғалім дыбыспен және әріппен танысуға арналған сағат санын оқу материалын меңгеруді, оқу мақсаттарына, жеке психофизикалық ерекшеліктеріне, сынып оқушыларының танымдық қабілеттері мен мүмкіндіктеріне қол жеткізуді, сондай-ақ әрбір кезеңнің міндеттерін шешуді ескере отырып, дербес белгілейді

29. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) қазақ тілі әліпби әріптерімен танысу, танысып жатқан дыбыстардың артикуляциясын меңгеру;

2) фонематикалық үрдістерді дамыту (тіл дыбыстарын қабылдау, танысып жатқан дыбыстың сөздегі орнын табу: бірінші, соңғы);

3) әліпби әріптерінің қызметтерін меңгеру, бас және жазба, баспа және жазу әріптерінің айырмашылықтары;

4) "дауысты", "дауыссыз", "екпін" түсініктерімен танысу;

5) танысқан дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру;

6) тіл бірліктері (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін) туралы қарапайым түсініктерін бекіту;

7) дыбыстардан буын жасау, кері, тік ашық, тік жабық буындарды, қосып оқу, меңгерген буын құрамымен, сөйлем, шағын мәтіндерді оқу дағдыларын жетілдіру;

8) байланысты монологтық және диалогтік сөйлеу тілін қолжетімді деңгейде дамыту;

9) әріп, буын, сөз, сөйлемдерді жазуда каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру;

10) ауызша және жазбаша сөйлеу тілін қалыптастыру;

11) сөздік қорын кеңейту және белсендіру;

12) ауызша және көркем әдебиет арқылы ұлттық құндылықтарға құрметпен қарауға тәрбиелеу.

30. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

31. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) негізгі тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату;

2) тыңдалған материалды түсіну;

3) тіл нормаларын сақтай отырып қарым қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

4) сөйлемдер құрастыру;

5) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

32. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сұрақтарды және жауаптарды дұрыс құрастыру;

2) фонетикалық-фонематикалық түсініктерін дамыту, сөздік қорын кеңейту;

3) оқу дағдыларын дамыту;

4) тілдің интонациялық анықтылығын ұстану.

33. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) көріп қабылдауын және кеңістікте бағдарлауын дамыту (әліппеге дейінгі кезең);

2) қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру;

3) жазу дағдыларын қалыптастыру;

4) тіл бірліктерін белгілеудің шартты-графикалық формаларын қолдану (дыбыс, сөз, сөйлем).

34. Білім берудің негізгі мазмұны:

35. Тыңдалым (есту) және айтылым (ауызша сөйлеу тілін және фонематикалық естуін дамыту), әліппеге дейінгі кезең:

1) қоршаған орта дыбыстарын тындау және ажырату, тындап үйрену, тіл дыбыстарын анық айту;

2) мұғалім мен білім алушылардың сөзін тындау білігін қалыптастыру, аудио/бейне жазбаларды, естігенінің мағынасын түсіну, сұрақтарға нақты дұрыс жауап беру;

3) қарым- қатынастың вербалды емес құралдарын (интонация, ым-ишара, жесттер, қалыптар) қолдану; сөйлеудің негізгі ережелерін (ырғақ, екпін, темп, кідіріс) сақтау;

4) коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу, сахналау, рөлдік ойындар);

5) мұғалімнің ауызша берілген қарапайым тапсырмаларын орындау; өз өтініштері мен тілектерін білдіру;

6) әр түрлі заттардың атауы және олардың негізгі қасиеттері бойынша сипаттамасы;

7) жаңылтпаштар, санамақ, мақал-мәтел, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

8) суреттер бойынша, көрген, бастан өткерген және естіген/оқыған бақылаулар бойынша әңгімелер, басқа адамдардың іс-әрекеттері мен тәжірибелеріне көзқарасты жеткізу, өздерінің эмоционалдық күйлерін жеткізу тәсілдері;

9) сюжеттік суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ертегілер мен шағын мәтіндерді тыңдау және айту, ертегілерді драматизациялауға қатысу;

10) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну, тыңдаған/оқыған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

36. Тыңдалым (есту) және айтылым (ауызша сөйлеу тілін және фонематикалық естуін дамыту), әліппе кезеңі:

1) заттарды топтастыру және жалпылама сөздер іріктеу; сұрақтарға толық жауап беру біліктерін қалыптастыру;

2) сөйлеу әдебіне сай сөздерді қолдану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын молайту;

3) сөздің мағынасын және мәнін түсіну, сөздерді орынды пайдалану;

4) сөздерді орфоэпия нормаларына сай қолдану, сөздерде екпінді дұрыс қою;

5) білім алушыларды берілген және қызықтыратын тақырыптар бойынша монологтік және диалогтік формаларда мәлімдемелер құра білу қабілетін қалыптастыру;

6) тыңдалған / оқылған мәтінді қайталау (иллюстрациялар, тірек сөздер, мұғалімнің сұрақтары бойынша);

7) сюжеттік сурет бойынша, суреттер сериясы бойынша, берілген тақырып бойынша сөйлемдер, қысқа мәтіндер құрастыру;;

8) мұғалімнің дауысынан қысқа тақпақтарды жаттау.

Ескертпе: тыңдалымға берілетін материал көлемі: 1-2 мин.; тыңдауға көркем әдебиет шығармасы 15 сөзден 0,5- 1 бетке дейін (сюжетті суретті қосқанда) болуы тиіс.

37. Оқылым, әліппеге дейінгі кезең:

1) заттың сурет пен сөзбен байланысы, "сөз" ұғымы, сөздің шартты-графикалық белгіленуі (жолақшамен);

2) "сөйлем" ұғымы, сөйлемнің шартты-графикалық сызбасы; сөйлемді сөздерге бөлу;

3) берілген шартты-графикалық схема арқылы сурет бойынша, орындалған іс-әрекет бойынша ұсыныстар жасау;

4) сөйлеу интонациясын (сөйлемнің соңындағы интонация, хабарлама, сұрақ, леп, кідірістер) дұрыс қолдану және сақтау;

5) сөздің буындық құрамының графикалық сызбасын құру, екпінді белгілеу;

6) сөйлеу дыбыстарын тыңдау және нақты айту, артикуляциялық жаттығулар жасау;

7) терминологияны қолданбай сөзден дауысты және дауыссыз дыбыстарды таңдау; берілген дыбыстардан басталатын сөздерді тану және атау; дауысты дыбыстардың шартты белгісі - қызыл және дауыссыз дыбыстар – көк түспен;

8) мұғалім оқыған материал мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

9) әртүрлі жанрдағы шығармаларды ерекшеліктері негізінде тану (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақ, әңгіме, ертегі);

10) шығармада не туралы айтылғанды белгілеу.

38. Оқылым, әліппе кезеңі (1 және 2-кезеңдер):

1) бірінші және екінші кезең дыбыстарын қайталау: 1-кезең: а, т, л, п, н, у, ғ; 2-кезең: й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ;

2) артикуляциялық, акустикалық, функционалдық аспектілерді ескере отырып, дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарға жіктеу (дауысты дыбыстар еркін айтылады, дауыссыз дыбыстар кедергімен айтылады, дауысты дыбыстар дауыспен айтылады, дауыссыз дыбыстар дауыс пен шудан тұрады (ұяң), тек шудан (қатаң), дауыссыз дыбыстар тек дауысты дыбыстармен бірге буын құрайды);

3) берілген дыбыстың сөзде барын белгілеу, оның сөздегі орнын анықтау: басында, соңында, ортасында, берілген дыбысқа сөздерді таңдау, көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;

4) дыбыстың әріппен байланысы; дыбыс пен әріптің дифференциациясы (дыбыстарды естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз);

5) әріптің бейнесін есте сақтау (бас әріппен);

6) "буын" ұғымы; сөздерді буындарға бөлу және сөздердің жай айтылуы; екпінді буынды табу;

7) буынның (сөздің) графикалық дыбыстық моделінен схемалық модельдегі дыбыстарды әріптік белгілеуге көшу; дауысты әріпке бағдарланған буынның (сөздің) дыбыстық әріптік моделін "оқу";

8) дыбыстар/әріптер қатарынан ұсынылған дыбыс/әріпті табу;

9) әріптердің бейнесін еске түсіру (баспа, жазба);

10) үйренген дыбыстар мен әріптерден кері, түзу және үш әріптен тұратын жабық буындардың қалыптасуы, бұл буындарды дауысты дыбыстардың ұзақ және қысқа

айтылуымен оқи білу; кері және тікелей ашық буындарды салыстыру, осы буындардан сөздерді оқу; сөйлемдер мен қысқа мәтіндерді буын арқылы оқу;

11) үшінші кезең дыбыстарымен танысу (е, к, і, г, з, ү, ң, ж, ұ, в, ф, ө, ә, х); дыбыс пен әріпті сәйкестендіру; сөзде берілген дыбыстың бар жоғын табу, дыбыстың орнын табу: басы, ортасы, соңы, берілген дыбысқа сөздер ойлап табу;

12) үйренген дыбыстар мен әріптерден кері, тікелей және үш әріптен тұратын жабық буындардың қалыптасуы: ат, та, нан, лак;

13) таныс сөздермен сөйлемдерді оқу, суреттердің астындағы жазуларды, қысқа мәтіндерді оқу;

14) төртінші кезең дыбыстары мен әріптерімен танысу (р, я, ю, е, ч, щ, һ, э, ч, ь, ь); дыбыс пен әріпті сәйкестендіру; сөздегі дыбыстың бар/жоғын табу, сөздегі дыбыстардың кезектілігін табу; аффрикаттар: ц және ч;

15) э, ь әріптерімен буындар және сөздер оқу;

16) сөздің ортасында дауыссыз дыбыстар қатар келген буындарды жасау және оқу: рда, ырм, арл, алд;

17) меңгерілген буын құрамынан құрылған сөздерді жасау және оқу, сөйлемдерді, шағын мәтіндерді буындап нақты анық етіп оқу;

18) тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірмен үзілістерді сақтау; бір сөйлемді екіншісінен бөлетін үзілістерді сақтау;

19) оқылған мазмұнға қатысты сұрақтарға жауаптар, суреттерге сүйене отырып және сүйенбей, оқылған мазмұнға деген көзқарасын білдіру (ұнайды / ұнамайды, өйткені...);

20) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;

21) мәтінді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу.

Ескерту: оқуға ұсынылған мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен және соңында 10-12 аспауы тиіс. Әрбір сөйлемдегі сөздердің саны 2-6 дан аспауы керек

39. Жазылым, әліппеге дейінгі кезең:

1) негізгі түстерді табу және ажырату;

2) заттарды белгілі кезектілікте орналастыру, заттарды түрі, түсі, көлемі, пішіні, мөлшері бойынша ажырату;

3) заттар мен геометриялық пішіндерді материалы, атауы, түрі, түсі, пішіні, мөлшері бойынша топтастыру;

4) әріптердің графикалық бейнесін білдіретін түрлі-түсті жолақтардан, әртүрлі комбинациялардағы пластикалық материалдардан жасау;

5) жолақтардың кезектілігін түсі, өлшемі және орналасуы бойынша ажырату, бүтінді құрама элементтерге бөлу және бүтінді жеке бөліктерден қалпына келтіру;

6) жазу гигиенасы ережелерімен танысу; жазу кезінде дұрыс отыру, дәптердің орналасуы, қарындашты, қаламды дұрыс ұстау;

7) дәптер бетінде бағдарлау білігін қалыптастыру (жазу жолы, жазу жолы арасы, жазу жолының жоғарғы және төменгі жолдары, тік және көлденең сызықтар); оқулық бетінің кеңістігінде (беттің жоғарысы, төмені);

8) қолдың ұсақ моторикасын дамыту (саусақ жаттығуларын орындау, заттармен іс-әрекеттер; бояу, сурет салу, мозаиканың оюларын құру, сұлба бойынша сызу, контуры бойынша сызу, нүктелерді қосу, қағаз бетінде әртүрлі бағыттарда бояу, штрихтау, тақтада бормен жазу);

9) дәптерге орнаменттік сурет салу (тік және қисық сызықтардан тұратын жолақтар сызу, қисық сызықтарды сызу, пішіндері әріптерге ұқсайтын заттарды салу, таныс заттарды салу, геометриялық пішіндердің оюларын салу, толқынды сызықтардан жолақтар салу);

10) әріптердің элементтерін жазу (тік таяқша, төменгі жағы дөңгеленген тік таяқша, жоғарғы жағы дөңгеленген таяқша, жарты сопақ, сопақ, бас әріптердің элементтері);

11) схемалар арқылы сөздің дыбыстық құрамын модельдеу;

12) сөйлемді моделдеу.

40. Жазылым, әліппе кезеңі:

1) каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру: қолжазба әріптердің (кіші және үлкен) графикалық бейнесін талдау, олардың құрылымдық элементтерін салыстыру, әріптер элементтерін жазу;

2) каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып, кіші және бас әріптер мен олардың қосылыстарының (жоғарғы, орта, төменгі үзбелі және үзбей) кері және тікелей буындарда, сөзбен айтқанда, сөйлемдерде жазылуы;

3) жазылуы дыбыстық-әріптік талдаудан кейін айтылуымен сәйкес келмейтін қолмен жазылған қаріптен әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді өз бетінше жазу;

4) кеспелі әліпби әріптерінен алдымен құрап, кейін баспа қарпінен буын, сөздерді көшіріп жазу;

5) пунктуация қағидаларын ескеріп сөйлемдерді алдын ала модельдей отырып, оларды баспа қарпінен есептен шығару: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сұрақ белгілері;

6) терминологияны қолданбай тиісті атауларда бас әріппен жазу;

7) алдын ала дыбыстық-әріптік талдау жүргізіп, әріп, буын, сөздер диктантын жазу; буындап жазу тәсілін жетілдіру;

8) ережелерді ескере отырып сөйлем жазу: сөйлемнің басындағы бас әріп, сөйлемнің соңындағы нүкте, сөйлемдегі сөздердің бөлек жазылуы;

9) сөз бен сөйлемнің алғашқы көрінісі, ұғымдардың түсініктерін ажырату: "зат" және "сөз" тақырыптың атауы ретінде;

10) алдын ала талдау жүргізіп жазылмай қалған әріп, буындарды сөздерде жазу;

11) сөздер-заттардың атаулары, қоршаған әлем құбылыстары, заттардың белгілерін білдіретін сөздер, сөйлеу кезіндегі, сөйлеу кезіне дейінгі, сөйлеуден кейінгі заттардың әрекеттерін білдіретін сөздер; бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздер;

Ескерту: тексерілетін жазу жұмыстарының көлемі: графикалық диктант - 1-3 белгі, әріп диктанты – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-5 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 8-12 сөз. Жазу жұмыстарының санын оқу материалын меңгеру деңгейі мен білім алушылардың жеке мүмкіндіктеріне қарай, мұғалім өзі белгілейді.

41. "Әліппе, Ана тілі" пәнін оқыту лексикалық тақырыптар негізінде іске асырылады: бірінші тоқсанда – "Өзім туралы", "Менің мектебім"; екінші тоқсанда – "Менің отбасым және достарым", "Бізді қоршаған әлем"; үшінші тоқсанда- "Саяхат", "Салт-дәстүр. Мерекелер"; төртінші тоқсанда – "Тағам және сусын", "Дені саудың - жаны сау!", аталмыш тақырыптар жылдың әрбір мезгіліне сай табиғаттағы құбылыстармен адам өмірімен байланысты.

42. Баспа әріптерінің графикалық бейнесін зерделеу кезінде әріптерді, олардың элементтерін әртүрлі қолданбалы материалдардан (қағаз жолақтары, картон, сым, таяқшалар, пластикалық материалдар) құрастыру қолданылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

43. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлім және бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

44. Бөлімдер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

"Тындалым және айтылым" бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
1.1. Негізгі тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату	1.1.1.1 мұғаліммен бірге, мұғалімнен кейін, хормен сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді логикалық екпінді, кідірістерді, жай сөйлеу қарқынын сақтай отырып айту; 1.1.1.2 жаңылтпаш, санамақ, шағын тақпақтарды мұғалімнің дауысынан естіп және жаттау; 1.1.1.3 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, макеттер, сахналау арқылы ертегілерді айту; 1.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен жеке сөздерді табу; 1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату; 1.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату; 1.1.1.7 мәтін мен мәтін тақырыбын ажырату; 1.1.1.8 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сөзіне қарай ауызша және жазбаша сөйлеу тілін ажырату.

1.2. Тындалған материалды түсіну	<p>1.1.2.1 қаратпа сөзді тыңдау, естігені бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.2 мұғалімнің сөздік нұсқауына бағдарлап, оқу тапсырмаларын орындау;</p> <p>1.1.2.3 қысқа баяндау мәтіндері мен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау және ажырату (жаңылтпаштар, жұмбақтар, мақал-мәтелдер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер);</p> <p>1.1.2.4 тыңдаған мәтін мазмұнына қарай сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.5 мәтінде кім/не туралы айтылғанын мұғалімнің көмегімен табу;</p> <p>1.1.2.6 жағдаяттардың кезектілігін сақтап, сюжетті суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, қысқа мәтін, ертегілерді баяндау.</p>
1.3. Тіл нормаларын сақтап, қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	1.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, өтініш білдіру, рахмет айту, рұқсат сұрау , қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау.
1.4. Сөйлемдер құрастыру	<p>1.1.4.1 өзінің тілектерін және өтініштерін сөз, ым-ишара, мимика арқылы жеткізу;</p> <p>1.1.4.2 орындалған пәндік әрекет, бақыланатын әрекет немесе үрдіс бойынша сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.4 берілген тақырыпқа сәйкес сөйлем құру;</p> <p>1.1.4.5 сөйлемдегі сөздер санын табу;</p> <p>1.1.4.6 сөйлемдегі сөздер кезектілігін реттеу;</p> <p>1.1.4.7 3-4 сөзден құрылған сөйлемнің кезектілігін реттеу;</p> <p>1.1.4.8 заттардың негізгі белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>1.1.4.9 сюжетті суреттер сериясы бойынша, мұғалімнің көмегімен 3-4 сөйлемнен қысқа байланыстырылған әңгіме құру.</p>
1.5. Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	<p>1.1.5.1 қоршаған орта дыбыстарын тыңдау және оларды ажырату;</p> <p>1.1.5.2 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>1.1.5.3 жануарлардың дауыстарына қатысты дыбыстарды айту;</p> <p>1.1.5.4 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы ұқсас сөздерді есту және айту арқылы ажырату;</p> <p>1.1.5.5 берілген дыбысы бар сөздерді, сөздің басындағы буынды атау;</p> <p>1.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;</p> <p>1.1.5.7 дауысты және дауыссыз дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>1.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буындар, сөздерден табу;</p> <p>1.1.5.9 сөйлеу дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты, дауыссыз;</p> <p>1.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басын, ортасы, соңы);</p>

	<p>1.1.5.11 сыртқы сөйлеудегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздердегі екпін орнын анықтау;</p> <p>1.1.5.12 дыбыстардың санын анықтау, олардың кері, тік буындардағы, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>1.1.5.13 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз, екпінді дауысты;</p> <p>1.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің сызбасын құру;</p> <p>1.1.5.15 практикалық деңгейде сөздегі екпін мен дыбыстың мағыналық ролін түсіну.</p>
"Оқылым" бөлімі	
2.1. Сұрақтарды және жауаптарды дұрыс құрастыру	<p>1.2.1.1 ұсынылған сурет бойынша сұрақтарға жауап беру (суретте не бейнеленген? Кім (не) бейнеленген? Ол (-олар) не істеп жатыр?);</p> <p>1.2.1.2 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерін атау (ертегі, шағын әңгіме);</p> <p>1.2.1.3 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің әрекеттері, тәртіптеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.5 көркем шығармалардың кейіпкерлері, олардың әрекеттеріне деген өз көзқарасы туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.6 тындаған/оқыған мәтінге, бас кейіпкерлерін бақылаған әрекеттеріне, суретке сұрақ қою;</p> <p>1.2.1.7 мазмұнды мәтін тақырыбымен сәйкестендіру ;</p> <p>1.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі түйін сөздерді белгілеу;</p> <p>1.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, соңын белгілеу;</p> <p>1.2.1.10 әртүрлі жанрдағы (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақтар, ертегі, әңгімелер) мәтіндерді ерекшеліктері бойынша тану.</p>
	<p>1.2.2.1 сурет бойынша затты тану және оны білдіретін сөзді атау;</p> <p>1.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздер іріктеу;</p> <p>1.2.2.3 заттардың, қоршаған орта құбылыстарының атауларын-сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 заттардың сипатын білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.5 сөйлегенде, сөйлегенге дейін, сөйлегеннен кейін заттардың әрекетін білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.6 бір, көп затты білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап айту;</p> <p>1.2.2.8 суретке сүйеніп, жай сөйлем құрастыру;</p> <p>1.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;</p>

<p>2.2. Фонетикалық-фонематикалық түсініктерін дамыту, сөздік қорын кеңейту</p>	<p>1.2.2.10 тіл дыбыстарын дұрыс және анық айту;</p> <p>1.2.2.11 берілген дыбысты дыбыстар қатарынан табу ;</p> <p>1.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.13 сөзден берілген дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);</p> <p>1.2.2.14 дыбысты әріп таңбасымен сәйкестендіру, дыбыстар мен әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.2.15 әріптерді дыбыстармен атау;</p> <p>1.2.2.16 дауысты йот дыбыстарын айту және сәйкес әріптермен белгілеу;</p> <p>1.2.2.17 Йот дауыстыларының позициясына байланысты рөлін түсіну (дауыстылар жұмсақ/қатты көрсеткіші ретінде);</p> <p>1.2.2.18 есту арқылы жіңішке және жуан дауыссыз дыбыстарды анықтау;</p> <p>1.2.2.19 ысқырық, ызың дыбыстар мен аффрикаттарды дұрыс айту.</p>
<p>2.3. Оқу дағдыларын дамыту</p>	<p>1.2.3.1 оқыған дыбыстар және әріптерден кері буындар құрастыру, осы буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.2 оқыған дыбыстардан және әріптерден тура ашық буындар құру, оларды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.3 үш әріптен құралған жабық буындарды құру және оқу;</p> <p>1.2.3.4 жіңішке дауыссыз дыбыстары бар буындарды табу және оқу;</p> <p>1.2.3.5 басында тұрған йотты дауыстылармен буындары бар сөздерді оқу;</p> <p>1.2.3.6 дауысты йот дыбыстардың әріп таңбаларын тану, олармен буындар оқу;</p> <p>1.2.3.7 сөздің басында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.8 сөз соңында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.9 э, ь әріптері бар буындар мен сөздерді оқу;</p> <p>1.2.3.10 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), меңгерген әріптерден және буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;</p> <p>1.2.3.11 меңгерген әріптер мен буын құрылымдарын қолдана отырып, кеспелі әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.12 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.13 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-6 сөз);</p> <p>1.2.3.14 шағын мәтіндерді буындап оқу және мазмұнын түсіну (4 – 8 сөйлем);</p>

	1.2.3.15 суреттерген сүйеніп, оқығанының мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.
2.4. Тілдің интонациялық анықтылығын ұстану	1.2.4.1 сұрақ, лепті, баяндау интонациясын ажырату; 1.2.4.2 өз сөйлеуінде және мұғалімге еліктеп сұрақ, лепті, баяндау интонациясын қолдану; 1.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациямен атау: нүкте, сұрақ, леп белгілері; 1.2.4.4 үтірде кідіріс жасау, бір сөйлемді екіншіден бөлгендегі кідірістерді ұстану; 1.2.4.5 дұрыс интонацияны ұстанып, рөлдерге бөліп, шағын мәтіндерді оқу.
"Жазылым" бөлімі	
3.1. Көріп қабылдауын және кеңістікте бағдарлауын дамыту	1.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату; 1.3.1.2 геометриялық пішіндерді атау және ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); 1.3.1.3 заттарды ұсынылған кезектілікте орналастыру; 1.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, мөлшері, көлемі; 1.3.1.5 заттар мен геометриялық пішіндерді негізгі белгілері бойынша топтастыру: материалы, түсі, пішіні, көлемі, мөлшері; 1.3.1.6 түрлі түсті жолақшалардан, пластикалық және басқа материалдардан әріптердің бейнелерін құрастыру; 1.3.1.7 заттың бейнесін құрама бөліктерге бөлу және жеке бөлшектерден біртұтас затты құру (шаршы, пазлдардан); 1.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау : жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 1.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру; 1.3.1.10 қағаз бетінде бағдарлау; 1.3.1.11 жазу жолының жоғарғы және төменгі шектерін ажырату; 1.3.1.12 кең жолмен жіңішке жолды ажырату; 1.3.1.13 әріптердің элементтерін және оларды қосып жазғанда көлбеу сызыққа бағдарлау; 1.3.1.14 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу; 1.3.1.15 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау.
3.2. Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	1.3.2.1. үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу; 1.3.2.2 суретті контуры, нүктелері бойынша сызу; 1.3.2.3 суреттің ішін бояу, штрихтау; 1.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және иректерді салу (жазу); 1.3.2.5 тік, көлденең, қиғаш тік сызықтарды сызу (жазу); 1.3.2.6 тік таяқшаны қиғаш сызықпен қосып сызу (жазу);

	<p>1.3.2.7 жоғарыны және төменін дөңгелетіп тік таяқша сызу (жазу);</p> <p>1.3.2.8 сопақша және жарты сопақша салу (жазу);</p> <p>1.3.2.9 таяқшамен ілгек салу (жазу);</p> <p>1.3.2.10 әріптердің элементтерінен жолақтар жасау;</p> <p>1.3.2.11 баспа әріптердің элементтерін жазу;</p> <p>1.3.2.12 жазба әріптердің элементтерін жазу.</p>
<p>3.3. Жазу дағдыларын қалыптастыру</p>	<p>1.3.3.1 баспа қаріптерін атауы бойынша тану;</p> <p>1.3.3.2 әріптерді, буындарды, сөздерді баспа үлгісінен бөлек әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін жазып алу;</p> <p>1.3.3.3 жазба қаріптерін атауы бойынша тану;</p> <p>1.3.3.4 жазба үлгіден әріп, буын, сөздерді алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан соң көшіріп жазу;</p> <p>1.3.3.5 баспа, жазу, бас әріптердің бейнесін ажырату ;</p> <p>1.3.3.6 сынып тақтасынан және жазба үлгіден әріп, буын, сөз және сөйлемді көшіріп жазу;</p> <p>1.3.3.7 меңгерген әріптерден буындар, сөздерді үзбей және үзіп қосып жазу;</p> <p>1.3.3.8 бас және жазба әріптерді және олардың қосындысын үзіп және үзбей, үлгі бойынша қосып жазу;</p> <p>1.3.3.9 қосымша элементпен ерекшеленетін ұқсас әріптердің бейнесін ажырату (и-ш, л-м, п-т);</p> <p>1.3.3.10 әріптермен сөздерді жазу: я, е, е, ю, и - сөздің басында және дауысты дыбыстардан кейін;</p> <p>1.3.3.11 дауыссыз дыбыстардың жұмсақтығын білдіретін сөздерді жазу: я, е, Ы, ю, и;</p> <p>1.3.3.12 дауыссыз дыбыстардың жіңішкелігін білдіретін ь әрпімен сөздерді жазу;</p> <p>1.3.3.13 алдын ала талдап, тастап кеткен әріпті/буынды орнына қойып сөздер жазу;</p> <p>1.3.3.14 сөздердің астын сызу арқылы жазу-заттардың атаулары, заттардың белгілерін білдіретін сөздер, заттардың әрекеттерін білдіретін сөздер;</p> <p>1.3.3.15 дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерген әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді диктант түрінде жазу;</p> <p>1.3.3.16 сөйлемнің басында бас әріппен жазу, жалқы есімдерде сөйлемнің соңына нүкте қою.</p>
<p>3.4. Тіл бірліктерін белгілеудің шартты-графикалық формаларын қолдану (дыбыс, сөз, сөйлем)</p>	<p>1.3.4.1 буындардың шартты графикалық жазбасын оқу;</p> <p>1.3.4.2 сөздердің шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық сызбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p> <p>1.3.4.4 қызыл және көк текшелермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>1.3.4.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк текшелермен белгілеу;</p>

1.3.4.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;
 1.3.4.7 сөздегі буындар санын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;
 1.3.4.8 сөздегі дыбыстың орнын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;
 1.3.4.9 берілген сызба бойынша сөйлемді құрастыру және оқу.

45. Осы Бағдарлама жеңіл түрде зияты зақымдалған білім алушыларға арналған 1-сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

46. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Жеңіл түрде зияты зақымдалған білім алушыларға арналған 1-сыныбы үшін " Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

Кезең	Тындалым және айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан	<p>1.1.1.1 мұғаліммен бірге, мұғалімнен кейін, хормен сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді логикалық екпінді, кідірістерді, жай сөйлеу қарқынын сақтай отырып айту;</p> <p>1.1.1.2 жаңылтпаш, санамақ, шағын тақпақтарды мұғалімнің дауысынан естіп және жаттау;</p> <p>1.1.1.3 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, макеттер, сахналау арқылы ертегілерді айту;</p> <p>1.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен жеке сөздерді табу;</p> <p>1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату;</p> <p>1.1.2.1 қаратпа сөзді тындау, естігені бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.2 мұғалімнің сөздік нұсқауына бағдарлап, оқу тапсырмаларын орындау;</p>	<p>1.2.1.1 ұсынылған сурет бойынша сұрақтарға жауап беру (суретте не бейнеленген? Кім (не) бейнеленген? Ол (-олар) не істеп жатыр?);</p> <p>1.2.1.2 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерін атау (ертегі, шағын әңгіме);</p> <p>1.2.1.3 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің әрекеттері, тәртіптеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.10 әртүрлі жанрдағы (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақтар, ертегі, әңгімелер)</p>	<p>1.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p> <p>1.3.1.2 геометриялық пішіндерді атау және ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш);</p> <p>1.3.1.3 заттарды ұсынылған кезектілікте орналастыру;</p> <p>1.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, мөлшері, көлемі;</p> <p>1.3.1.5 заттар мен геометриялық пішіндерді негізгі белгілері бойынша топтастыру: материалы,</p>

<p>1.1.2.3 қысқа баяндау мәтіндері мен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау және ажырату (жаңылтпаштар, жұмбақтар, мақал-мәтелдер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер);</p> <p>1.1.2.4 тыңдаған мәтін мазмұнына қарай сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.5 мәтінде кім/не туралы айтылғанын мұғалімнің көмегімен табу;</p> <p>1.1.2.6 жағдаяттардың кезектілігін сақтап, сюжетті суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, қысқа мәтін, ертегілерді баяндау;</p> <p>1.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, өтініш білдіру, рахмет айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау;</p> <p>1.1.4.1 өзінің тілектерін және өтініштерін сөз, ым-ишара, мимика арқылы жеткізу;</p> <p>1.1.4.2 орындалған пәндік әрекет, бақыланатын әрекет немесе үрдіс бойынша сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.8 заттардың негізгі белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>1.1.4.9 сюжетті суреттер сериясы бойынша, мұғалімнің көмегімен 3-4 сөйлемнен қысқа байланыстырылған әңгіме құру;</p> <p>1.1.5.1 қоршаған орта дыбыстарын тыңдау және оларды ажырату;</p>	<p>мәтіндерді ерекшеліктері бойынша тану.</p> <p>1.2.2.1 сурет бойынша затты тану және оны білдіретін сөзді атау;</p> <p>1.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздер іріктеу;</p> <p>1.2.2.3 заттардың, қоршаған орта құбылыстарының атауларын-сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 заттардың сипатын білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.5 сөйлегенде, сөйлегенге дейін, сөйлегеннен кейін заттардың әрекетін білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.6 бір, көп затты білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап айту;</p> <p>1.2.2.8 суретке сүйеніп, жай сөйлем құрастыру;</p> <p>1.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;</p> <p>1.2.3.1 оқыған дыбыстар және әріптерден кері буындар құрастыру, осы буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.2 оқыған дыбыстардан және әріптерден тура ашық буындар құру, оларды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.3 үш әріптен құралған жабық буындарды құру және оқу;</p> <p>1.2.3.4 жіңішке дауыссыз дыбыстары бар буындарды табу және оқу;</p>	<p>түсі, пішіні, көлемі, мөлшері;</p> <p>1.3.1.7 заттың бейнесін құрама бөліктерге бөлу және жеке бөлшектерден біртұтас затты құру (шаршы, пазлдардан);</p> <p>1.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>1.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>1.3.1.10 қағаз бетінде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.14 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;</p> <p>1.3.1.15 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;</p> <p>1.3.2.1. үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу;</p> <p>1.3.2.2 суретті контуры, нүктелері бойынша сызу;</p> <p>1.3.2.3 суреттің ішін бояу, штрихтау;</p> <p>1.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және иректерді салу (жазу);</p> <p>1.3.2.5 тік, көлденең, қиғаш тік сызықтарды сызу (жазу);</p> <p>1.3.2.6 тік таяқшаны қиғаш сызықпен қосып сызу (жазу);</p> <p>1.3.2.7 жоғарыны және төменін дөңгелетіп тік таяқша сызу (жазу);</p> <p>1.3.2.8 сопақша және жарты сопақша салу (жазу);</p> <p>1.3.2.9 таяқшамен ілгек салу (жазу);</p> <p>1.3.4.2 сөздердің шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық</p>
---	---	--

	<p>1.1.5.2 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>1.1.5.3 жануарлардың дауыстарына қатысты дыбыстарды айту;</p> <p>1.1.5.4 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы ұқсас сөздерді есту және айту арқылы ажырату.</p>	<p>1.2.4.1 сұрақ, лепті, баяндау интонациясын ажырату;</p> <p>1.2.4.2 өз сөйлеуінде және мұғалімге еліктеп сұрақ, лепті, баяндау интонациясын қолдану.</p>	<p>сызбасын мұғалімнің көмегімен оқу.</p>
2-тоқсан			
	<p>1.1.1.2 жаңылтпаш, санамақ, шағын тақпақтарды мұғалімнің дауысынан естіп және жаттау;</p> <p>1.1.1.3 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, макеттер, сахналау арқылы ертегілерді айту;</p> <p>1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату;</p> <p>1.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;</p> <p>1.1.1.7 мәтін мен мәтін тақырыбын ажырату;</p> <p>1.1.2.2 мұғалімнің сөздік нұсқауына бағдарлап, оқу тапсырмаларын орындау;</p> <p>1.1.2.3 қысқа баяндау мәтіндері мен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау және ажырату (</p>	<p>1.2.1.2 тыңдаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерін атау (ертегі, шағын әңгіме);</p> <p>1.2.1.3 тыңдаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тыңдаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің әрекеттері, тәртіптеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.6 тыңдаған/оқыған мәтінге, бас кейіпкерлерін бакылаған әрекеттеріне, суретке сұрақ қою;</p> <p>1.2.1.7 мазмұнды мәтін тақырыбымен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.1.10 әртүрлі жанрдағы (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақтар, ертегі, әңгімелер) мәтіндерді ерекшеліктері бойынша тану.</p> <p>1.2.2.2 заттарды топтастыру, жалпылама сөздер іріктеу;</p> <p>1.2.2.3 заттардың, қоршаған орта құбылыстарының атауларын-сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 заттардың сипатын білдіретін сөздерді тану және атау;</p>	<p>1.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>1.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>1.3.1.11 жазу жолының жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;</p> <p>1.3.1.12 кең жолмен жіңішке жолды ажырату;</p> <p>1.3.1.13 әріптердің элементтерін және оларды қосып жазғанда көлбеу сызыққа бағдарлау;</p> <p>1.3.1.14 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;</p>

Әліппе кезеңі (бірінші және екінші кезең әріптерін қайталау: а, т, л, п, н, у, ғ; й, м, о, ш, б, д, с, ы, и, қ)

жаңылтпаштар, жұмбақтар, мақал-мәтелдер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер);
1.1.2.4 тындаған мәтін мазмұнына қарай сұрақтарға жауап беру;
1.1.2.5 мәтінде кім/не туралы айтылғанын мұғалімнің көмегімен табу;
1.1.2.6 жағдаяттардың кезектілігін сақтап, сюжетті суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, қысқа мәтін, ертегілерді баяндау;
1.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, өтініш білдіру, рахмет айту, рұқсат сұрау, коштасу) сөйлеу әдебін сақтау;
1.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;
1.1.4.5 сөйлемдегі сөздер санын табу;
1.1.4.8 заттардың негізгі белгілерін сөзбен сипаттау;
1.1.4.9 сюжетті суреттер сериясы бойынша, мұғалімнің көмегімен 3-4 сөйлемнен қысқа байланыстырылған әңгіме құру;
1.1.5.5 берілген дыбысы бар сөздерді, сөздің басындағы буынды атау;
1.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;
1.1.5.7 дауысты және дауыссыз дыбыстарды естіп ажырату;
1.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буындар, сөздерден табу;
1.1.5.9 сөйлеу дыбыстарын белгілері

1.2.2.5 сөйлегенде, сөйлегенге дейін, сөйлегеннен кейін заттардың әрекетін білдіретін сөздерді тану және атау;
1.2.2.6 бір, көп затты білдіретін сөздерді тану және атау;
1.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап айту;
1.2.2.8 суретке сүйеніп, жай сөйлем құрастыру;
1.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;
1.2.2.10 тіл дыбыстарын дұрыс және анық айту;
1.2.2.11 берілген дыбысты дыбыстар қатарынан табу;
1.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;
1.2.2.13 сөзден берілген дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);
1.2.2.14 дыбысты әріп таңбасымен сәйкестендіру, дыбыстар мен әріптерді ажырату;
1.2.2.15 әріптерді дыбыстармен атау;
1.2.3.1 оқыған дыбыстар және әріптерден кері буындар құрастыру, осы буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа етіп айту;
1.2.3.2 оқыған дыбыстардан және әріптерден тура ашық буындар құру, оларды созып және қысқа етіп айту;
1.2.3.3 үш әріптен құралған жабық буындарды құру және оқу;
1.2.3.10 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), меңгерген әріптерден және буын құрылымдарынан

1.3.1.15 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;
1.3.2.10 әріптердің элементтерінен жолақтар жасау;
1.3.2.11 баспа әріптердің элементтерін жазу;
1.3.2.12 жазба әріптердің элементтерін жазу;
1.3.3.1 баспа қаріптерін атауы бойынша тану;
1.3.3.2 әріптерді, буындарды, сөздерді баспа үлгісінен бөлек әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін жазып алу;
1.3.3.3 жазба қаріптерін атауы бойынша тану;
1.3.3.4 жазба үлгіден әріп, буын, сөздерді алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан соң көшіріп жазу;
1.3.3.5 баспа, жазу, бас әріптердің бейнесін ажырату;
1.3.3.6 сынып тақтасынан және жазба үлгіден әріп, буын, сөз және сөйлемді көшіріп жазу;
1.3.3.7 меңгерген әріптерден буындар, сөздерді үзбей және үзіп қосып жазу;
1.3.3.8 бас және жазба әріптерді және олардың қосындысын үзіп және үзбей, үлгі бойынша қосып жазу;
1.3.3.9 қосымша элементпен ерекшеленетін ұқсас әріптердің бейнесін ажырату (и-ш, л-м, п-т);
1.3.3.15 дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерген әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді диктант түрінде жазу;

	<p>бойынша сипаттау: дауысты, дауыссыз;</p> <p>1.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басын, ортасы, соңы);</p> <p>1.1.5.11 сыртқы сөйлеудегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздердегі екпін орнын анықтау;</p> <p>1.1.5.12 дыбыстардың санын анықтау, олардың кері, тік буындардағы, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>1.1.5.13 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз, екпінді дауысты;</p> <p>1.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің сызбасын құру.</p>	<p>сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;</p> <p>1.2.3.11 меңгерген әріптер мен буын құрылымдарын қолдана отырып, кеспелі әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.12 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.13 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-6 сөз);</p> <p>1.2.3.14 шағын мәтіндерді буындап оқу және мазмұнын түсіну (4 – 8 сөйлем);</p> <p>1.2.3.15 суреттерген сүйеніп, оқығанының мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.4.1 сұрақ, лепті, баяндау интонациясын ажырату;</p> <p>1.2.4.2 өз сөйлеуінде және мұғалімге еліктеп сұрақ, лепті, баяндау интонациясын қолдану;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациямен атау: нүкте, сұрақ, леп белгілері;</p> <p>1.2.4.4 үтірде кідіріс жасау, бір сөйлемді екіншіден бөлгендегі кідірістерді ұстану.</p>	<p>1.3.3.16 сөйлемнің басында бас әріппен жазу, жалқы есімдерде сөйлемнің соңына нүкте қою;</p> <p>1.3.4.1 буындардың шартты графикалық жазбасын оқу;</p> <p>1.3.4.2 сөздердің шартты-графикалық сызбасын оқу;</p> <p>1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық сызбасын мұғалімнің көмегімен оқу;</p> <p>1.3.4.4 қызыл және көк текшелермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>1.3.4.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк текшелермен белгілеу;</p> <p>1.3.4.6 сөзді белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану.</p>
3-тоқсан			
		<p>1.2.1.2 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерін атау (ертегі, шағын әңгіме);</p> <p>1.2.1.3 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p>	

1.1.1.2 жаңылтпаш, санамақ, шағын тақпақтарды мұғалімнің дауысынан естіп және жаттау;

1.1.1.3 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, макеттер, сахналау арқылы ертегілерді айту;

1.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;

1.1.1.7 мәтін мен мәтін тақырыбын ажырату;

1.1.1.8 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сөзіне қарай ауызша және жазбаша сөйлеу тілін ажырату;

1.1.2.2 мұғалімнің сөздік нұсқауына бағдарлап, оқу тапсырмаларын орындау;

1.1.2.3 қысқа баяндау мәтіндері мен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді тындау және ажырату (жаңылтпаштар, жұмбақтар, мақал-мәтелдер, өлендер, әңгімелер, ертегілер);

1.1.2.4 тындаған мәтін мазмұнына қарай сұрақтарға жауап беру;

1.1.2.5 мәтінде кім/не туралы айтылғанын мұғалімнің көмегімен табу;

1.1.2.6 жағдаяттардың кезектілігін сақтап, сюжетті суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына

1.2.1.4 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің әрекеттері, тәртіптеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;

1.2.1.5 көркем шығармалардың кейіпкерлері, олардың әрекеттеріне деген өз көзқарасы туралы сұрақтарға жауап беру;

1.2.1.6 тындаған/оқыған мәтінге, бас кейіпкерлерін бақылаған әрекеттеріне, суретке сұрақ қою;

1.2.1.7 мазмұнды мәтін тақырыбымен сәйкестендіру;

1.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі түйін сөздерді белгілеу;

1.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, соңын белгілеу;

1.2.1.10 әртүрлі жанрдағы (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақтар, ертегі, әңгімелер) мәтіндерді ерекшеліктері бойынша тану.

1.2.2.7 сөзді буындарға бөлу, сөзді буындап айту;

1.2.2.8 суретке сүйеніп, жай сөйлем құрастыру;

1.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;

1.2.2.10 тіл дыбыстарын дұрыс және анық айту;

1.2.2.11 берілген дыбысты дыбыстар қатарынан табу;

1.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді тандау;

1.2.2.13 сөзден берілген дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);

1.2.2.14 дыбысты әріп таңбасымен

1.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;

1.3.1.11 жазу жолының жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;

1.3.1.12 кең жолмен жіңішке жолды ажырату;

1.3.1.13 әріптердің элементтерін және оларды қосып жазғанда көлбеу сызыққа бағдарлау;

1.3.1.14 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;

1.3.1.15 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;

1.3.3.2 әріптерді, буындарды, сөздерді баспа үлгісінен бөлек әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін жазып алу;

1.3.3.4 жазба үлгіден әріп, буын, сөздерді алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан соң көшіріп жазу;

Әліппе кезеңі (үшінші кезең: е, к, і, г, з, ү, ң, ж, ұ, в, ф, ө, ә, х)

<p>сүйеніп, қысқа мәтін, ертегілерді баяндау;</p> <p>1.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, өтініш білдіру, рахмет айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін сақтау;</p> <p>1.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.4 берілген тақырыпқа сәйкес сөйлем құру;</p> <p>1.1.4.5 сөйлемдегі сөздер санын табу;</p> <p>1.1.4.6 сөйлемдегі сөздер кезектілігін реттеу;</p> <p>1.1.4.8 заттардың негізгі белгілерін сөзбен сипаттау;</p> <p>1.1.4.9 сюжетті суреттер сериясы бойынша, мұғалімнің көмегімен 3-4 сөйлемнен қысқа байланыстырылған әңгіме құру;</p> <p>1.1.5.5 берілген дыбысы бар сөздерді, сөздің басындағы буынды атау;</p> <p>1.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу;</p> <p>1.1.5.7 дауысты және дауыссыз дыбыстарды естіп ажырату;</p> <p>1.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буындар, сөздерден табу;</p> <p>1.1.5.9 сөйлеу дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты, дауыссыз;</p> <p>1.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басын, ортасы, соңы);</p> <p>1.1.5.11 сыртқы сөйлеудегі дауысты дыбыстарға сүйене отырып, сөздердегі екпін орнын анықтау;</p>	<p>сәйкестендіру, дыбыстар мен әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.2.15 әріптерді дыбыстармен атау;</p> <p>1.2.2.18 есту арқылы жіңішке және жуан дауыссыз дыбыстарды анықтау;</p> <p>1.2.2.19 ысқырық, ызың дыбыстар мен аффрикаттарды дұрыс айту;</p> <p>1.2.3.1 оқыған дыбыстар және әріптерден кері буындар құрастыру, осы буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.2 оқыған дыбыстардан және әріптерден тура ашық буындар құру, оларды созып және қысқа етіп айту;</p> <p>1.2.3.3 үш әріптен құралған жабық буындарды құру және оқу;</p> <p>1.2.3.4 жіңішке дауыссыз дыбыстары бар буындарды табу және оқу;</p> <p>1.2.3.7 сөздің басында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.8 сөз соңында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.10 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), меңгерген әріптерден және буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;</p> <p>1.2.3.11 меңгерген әріптер мен буын құрылымдарын қолдана</p>	<p>1.3.3.5 баспа, жазу, бас әріптердің бейнесін ажырату;</p> <p>1.3.3.6 сынып тақтасынан және жазба үлгіден әріп, буын, сөз және сөйлемді көшіріп жазу;</p> <p>1.3.3.7 меңгерген әріптерден буындар, сөздерді үзбей және үзіп қосып жазу;</p> <p>1.3.3.8 бас және жазба әріптерді және олардың қосындысын үзіп және үзбей, үлгі бойынша қосып жазу;</p> <p>1.3.3.10 әріптермен сөздерді жазу: я, е, е, ю, и - сөздің басында және дауысты дыбыстардан кейін;</p> <p>1.3.3.11 дауыссыз дыбыстардың жұмсақтығын білдіретін сөздерді жазу: я, е, Ұ, ю, и;</p> <p>1.3.3.12 дауыссыз дыбыстардың жіңішкелігін білдіретін ь әрпімен сөздерді жазу;</p> <p>1.3.3.13 алдын ала талдап, тастап кеткен әріпті/буынды орнына қойып сөздер жазу;</p> <p>1.3.3.15 дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерген әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді диктант түрінде жазу;</p> <p>1.3.3.16 сөйлемнің басында бас әріппен жазу, жалқы есімдерде сөйлемнің соңына нүкте қою;</p> <p>1.3.4.7 сөздегі буындар санын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;</p> <p>1.3.4.8 сөздегі дыбыстың орнын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;</p>
---	---	--

	<p>1.1.5.12 дыбыстардың санын анықтау, олардың кері, тік буындардағы, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>1.1.5.13 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз, екпінді дауысты;</p> <p>1.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің сызбасын құру.</p>	<p>отырып, кеспелі әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.12 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.13 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-6 сөз);</p> <p>1.2.3.14 шағын мәтіндерді буындап оқу және мазмұнын түсіну (4 – 8 сөйлем);</p> <p>1.2.3.15 суреттерген сүйеніп, оқығанының мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.4.1 сұрақ, лепті, баяндау интонациясын ажырату;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациямен атау: нүкте, сұрақ, леп белгілері;</p> <p>1.2.4.4 үтірде кідіріс жасау, бір сөйлемді екіншіден бөлгендегі кідірістерді ұстану;</p> <p>1.2.4.5 дұрыс интонацияны ұстанып, рөлдерге бөліп, шағын мәтіндерді оқу.</p>	<p>1.3.4.9 берілген сызба бойынша сөйлемді құрастыру және оқу.</p>
4-тоқсан			
		<p>1.2.1.2 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерін атау (ертегі, шағын әңгіме);</p> <p>1.2.1.3 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің сыртқы бейнесіне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тындаған/оқыған мәтіннің бас кейіпкерлерінің әрекеттері, тәртіптеріне қатысты сұрақтарға жауап беру;</p>	

1.1.1.2 жаңылтпаш, санамақ, шағын тақпақтарды мұғалімнің дауысынан естіп және жаттау;

1.1.1.3 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, макеттер, сахналау арқылы ертегілерді айту;

1.1.1.6 сөз, сөйлем, буын, дыбысты ажырату;

1.1.1.7 мәтін мен мәтін тақырыбын ажырату;

1.1.1.8 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сөзіне қарай ауызша және жазбаша сөйлеу тілін ажырату;

1.1.2.1 қаратпа сөзді тындау, естігені бойынша сұрақтарға жауап беру;

1.1.2.2 мұғалімнің сөздік нұсқауына бағдарлап, оқу тапсырмаларын орындау;

1.1.2.3 қысқа баяндау мәтіндері мен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді тындау және ажырату (жаңылтпаштар, жұмбақтар, мақал-мәтелдер, өлеңдер, әңгімелер, ертегілер);

1.1.2.4 тындаған мәтін мазмұнына қарай сұрақтарға жауап беру;

1.1.2.5 мәтінде кім/не туралы айтылғанын мұғалімнің көмегімен табу;

1.1.2.6 жағдаяттардың кезектілігін сақтап,

1.2.1.5 көркем шығармалардың кейіпкерлері, олардың әрекеттеріне деген өз көзқарасы туралы сұрақтарға жауап беру;

1.2.1.6 тындаған/оқыған мәтінге, бас кейіпкерлерін бақылаған әрекеттеріне, суретке сұрақ қою;

1.2.1.7 мазмұнды мәтін тақырыбымен сәйкестендіру;

1.2.1.8 мұғалімнің көмегімен мәтіндегі түйін сөздерді белгілеу;

1.2.1.9 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, соңын белгілеу;

1.2.1.10 әртүрлі жанрдағы (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, тақпақтар, ертегі, әңгімелер) мәтіндерді ерекшеліктері бойынша тану.

1.2.2.9 артикуляциялық жаттығулар орындау;

1.2.2.10 тіл дыбыстарын дұрыс және анық айту;

1.2.2.11 берілген дыбысты дыбыстар қатарынан табу;

1.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;

1.2.2.13 сөзден берілген дыбыстың орнын табу (басы, ортасы, соңы);

1.2.2.14 дыбысты әріп таңбасымен сәйкестендіру, дыбыстар мен әріптерді ажырату;

1.2.2.15 әріптерді дыбыстармен атау;

1.2.2.16 дауысты йот дыбыстарын айту және сәйкес әріптермен белгілеу;

1.2.2.17 Йот дауыстыларының позициясына байланысты

1.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде арқаны тік ұстау; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;

1.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;

1.3.1.10 қағаз бетінде бағдарлау;

1.3.1.11 жазу жолының жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;

1.3.1.12 кең жолмен жіңішке жолды ажырату;

1.3.1.13 әріптердің элементтерін және оларды қосып жазғанда көлбеу сызыққа бағдарлау;

1.3.1.14 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;

1.3.1.15 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;

1.3.3.5 баспа, жазу, бас әріптердің бейнесін ажырату;

1.3.3.6 сынып тақтасынан және жазба үлгіден әріп,

Әліппе кезеңі (төртінші кезең: р, я, ю, е, ч, щ, һ, э, ч, ь, ь)

сюжетті суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп, қысқа мәтін, ертегілерді баяндау; 1.1.3.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, өтініш білдіру, рахмет айту, рұқсат сұрау, коштасу) сөйлеу әдебін сақтау; 1.1.4.3 сюжетті сурет бойынша сөйлем құрастыру; 1.1.4.4 берілген тақырыпқа сәйкес сөйлем құру; 1.1.4.5 сөйлемдегі сөздер санын табу; 1.1.4.6 сөйлемдегі сөздер кезектілігін реттеу; 1.1.4.7 3-4 сөзден құрылған сөйлемнің кезектілігін реттеу; 1.1.4.9 сюжетті суреттер сериясы бойынша, мұғалімнің көмегімен 3-4 сөйлемнен қысқа байланыстырылған әңгіме құру; 1.1.5.5 берілген дыбысы бар сөздерді, сөздің басындағы буынды атау; 1.1.5.6 сөздерді буындарға бөлу; 1.1.5.7 дауысты және дауыссыз дыбыстарды естіп ажырату; 1.1.5.8 танысқан дыбыстарды дыбыстар қатарынан, буындар, сөздерден табу; 1.1.5.9 сөйлеу дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты, дауыссыз; 1.1.5.10 сөздегі дыбыстың орнын табу (басын, ортасы, соңы); 1.1.5.11 сыртқы сөйлеудегі дауысты дыбыстарға сүйене	рөлін түсіну (дауыстылар жұмсақ/қатты көрсеткіші ретінде); 1.2.2.18 есту арқылы жіңішке және жуан дауыссыз дыбыстарды анықтау; 1.2.2.19 ысқырық, ызың дыбыстар мен аффрикаттарды дұрыс айту; 1.2.3.1 оқыған дыбыстар және әріптерден кері буындар құрастыру, осы буындарды дауысты дыбыстарды созып және қысқа етіп айту; 1.2.3.2 оқыған дыбыстардан және әріптерден тура ашық буындар құру, оларды созып және қысқа етіп айту; 1.2.3.3 үш әріптен құралған жабық буындарды құру және оқу; 1.2.3.4 жіңішке дауыссыз дыбыстары бар буындарды табу және оқу; 1.2.3.5 басында тұрған йотты дауыстылармен буындары бар сөздерді оқу; 1.2.3.6 дауысты йот дыбыстардың әріп таңбаларын тану, олармен буындар оқу; 1.2.3.7 сөздің басында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу; 1.2.3.8 сөз соңында дауыссыз дыбыстар жиынтығы бар буындарды құрастыру және оқу; 1.2.3.9 э, ь әріптері бар буындар мен сөздерді оқу;	буын, сөз және сөйлемді көшіріп жазу; 1.3.3.7 меңгерген әріптерден буындар, сөздерді үзбей және үзіп қосып жазу; 1.3.3.8 бас және жазба әріптерді және олардың қосындысын үзіп және үзбей, үлгі бойынша қосып жазу; 1.3.3.9 қосымша элементпен ерекшеленетін ұқсас әріптердің бейнесін ажырату (и-ш, л-м, п-т); 1.3.3.10 әріптермен сөздерді жазу: я, е, е, ю, и - сөздің басында және дауысты дыбыстардан кейін; 1.3.3.11 дауыссыз дыбыстардың жұмсақтығын білдіретін сөздерді жазу: я, е, Ў, ю, и; 1.3.3.13 алдын ала талдап, тастап кеткен әріпті/буынды орнына қойып сөздер жазу; 1.3.3.14 сөздердің астын сызу арқылы жазу-заттардың атаулары, заттардың белгілерін білдіретін сөздер, заттардың әрекеттерін білдіретін сөздер; 1.3.3.15 дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меігерген әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді диктант түрінде жазу; 1.3.3.16 сөйлемнің басында бас әріппен жазу, жалқы есімдерде сөйлемнің соңына нүкте қою; 1.3.4.5 дауысты және дауыссыз дыбыстарды қызыл және көк текшелермен белгілеу;
--	---	---

<p>отырып, сөздердегі екпін орнын анықтау;</p> <p>1.1.5.12 дыбыстардың санын анықтау, олардың кері, тік буындардағы, сөздердегі кезектілігін табу;</p> <p>1.1.5.13 тіл дыбыстарын белгілері бойынша сипаттау: дауысты-дауыссыз, екпінді дауысты;</p> <p>1.1.5.14 дыбыстық-әріптік талдау негізінде сөздердің сызбасын құру;</p> <p>1.1.5.15 практикалық деңгейде сөздегі екпін мен дыбыстың мағыналық рөлін түсіну.</p>	<p>1.2.3.10 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), меңгерген әріптерден және буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;</p> <p>1.2.3.11 меңгерген әріптер мен буын құрылымдарын қолдана отырып, кеспелі әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.12 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.13 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-6 сөз);</p> <p>1.2.3.14 шағын мәтіндерді буындап оқу және мазмұнын түсіну (4 – 8 сөйлем);</p> <p>1.2.3.15 суреттерген сүйеніп, оқығанының мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.4.1 сұрақ, лепті, баяндау интонациясын ажырату;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациямен атау: нүкте, сұрақ, леп белгілері;</p> <p>1.2.4.4 үтірде кідіріс жасау, бір сөйлемді екіншіден бөлгендегі кідірістерді ұстану;</p> <p>1.2.4.5 дұрыс интонацияны ұстанып, рөлдерге бөліп, шағын мәтіндерді оқу.</p>	<p>1.3.4.7 сөздегі буындар санын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;</p> <p>1.3.4.8 сөздегі дыбыстың орнын белгілеу үшін шартты-графикалық сызбаны қолдану;</p> <p>1.3.4.9 берілген сызба бойынша сөйлемді құрастыру және оқу.</p>
---	---	---

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0 - сыныбы үшін " Букварь, Обучение грамоте" пәнінен оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – зияты зақымдалған білім алушылардың жеке психофизикалық мүмкіндіктері мен танымдық қабілеттерін ескере отырып, оқу мен жазудың бастапқы дағдыларын қалыптастыру үшін жағдай жасау.

3. Бағдарламаның оқу міндеттері:

1) сөйлеуді тыңдау және түсіну, қарапайым нұсқауларды орындау қабілеттерін қалыптастыру;

2) сөздік қорын нақтылау және кеңейту, сөйлеудің грамматикалық құрылымын, келісімді сөйлеуді дамыту;

3) фонемалық қабылдауды, фонематикалық түсініктерді, фонемалық талдау мен жинақтауды дамыту;

4) бастапқы оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру.

5) сөйлеудің дыбыстық және интонациялық мәдениетін тәрбиелеу.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) кеңістіктік бағдарлауды, көру және есту қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту;

2) әрбір білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сөйлеу және танымдық процестерді дамытудағы кемшіліктерді еңсеру;

3) естіп-сөйлеу және көріп есте сақтауын дамыту;

4) көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауды, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, жалпылау, жіктеу) дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың танымдық белсенділіктің төмендеуімен, қызығушылықтар мен мотивтердің тар шеңберімен көрінетін танымдық белсенділіктің бұзылуымен сипатталады. Баяу қарқын және қабылдаудың жеткіліксіз саралануы (көру, көру-кеңістіктік, есту) бар, әдетте дамып келе жатқан құрдастарына

қарағанда, фонематикалық есту қабілетінің қалыптасуының кеш дамуы байқалады. Сөйлеу тілі дамуының кемшіліктері қатарына: дыбыстық айтылудың бұзылуы, сөйлеуді түсінудегі қиындықтар, сөздік қорының нашарлығы, грамматикалық жүйенің бұзылуы, келісімді сөйлеу, сөйлеудің реттеуші функциясын қалыптастырудағы қиындықтар.

6. Оқу үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері даму ерекшеліктерін ескеретін және білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін арнайы педагогика қағидаттарына негізделген.

7. Жүйелілік қағидасы құрылымдық компоненттері өзара тығыз байланысты, күрделі функционалды жүйе ретіндегі психикалық даму туралы түсінікке сүйенеді. Оқу мен дамыту жұмысының жүйелелегі мен кешенділігі меңгерілген дағдылардың қайталануы және бар білімдері мен біліктеріне сүйену негізінде іске асырылады, ол өз кезегінде оқу материалын меңгеруді және психикалық дамуын қамтамасыз етеді.

8. Дамыта оқыту қағидасы оқу міндеттерінің баланың дамуының жақын аймағында қоюды көздейді. Бұл қағиданың іске асырылуы оқушылардың оқу материалын меңгеру ерекшеліктері мен жетістіктерін мұғалімнің үнемі зерттеуіне негізделеді.

9. Іс-әрекетке деген көзқарас қағидасы нақты іс-әрекетте жаңа білімді практикалық пысықтауды ұйымдастыруға негізделген. Іс-әрекет тәсілін іске асырудың негізгі құралы білім алушылардың ойын, танымдық және пәндік-практикалық қызметін ұйымдастыру болып табылады. Білім алушылардың пәндік-практикалық қызметі психикалық функциялардың сенсомоторлық негізін (қабылдау, сөйлеу, ойлау) дамытуға, білім алушылардың танымдық саласы мен өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге мүмкіндік береді.

10. Оқу материалын ұсынудың дәйектілігі мен шоғырлану қағидасы оқу тапсырмаларын, жаттығуларды таңдауды қамтиды, оның құрамдас бөліктері арасында логикалық байланыс орнатылған кезде, үйренген білім мен дағдылар жаңа дағдылардың ажырамас бөлігі болып табылады.

11. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағытының қағидасы әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік, коммуникативтік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмысты қамтиды.

12. Арнайы педагогикалық көшбасшылық қағидасы өз іс-әрекетін өз бетінше ұйымдастырудың қиындықтарымен, кезең-кезеңімен ұйымдастыру мен нұсқау беру қажеттілігімен, мұғалімнің тұрақты бағыттаушы көмегімен анықталады.

13. Сауат ашуды оқытудың негізі қарапайым оқу материалынан күрделі оқу материалына дейінгі оқытудың жалпы дидактикалық талабы, сондай-ақ оқушылардың сөйлеу дамуындағы бұзылуларды есепке алу және сақталған еліктеу қабілеттеріне, көрнекі және тиімді ойлауға сүйену болып табылады.

14. Сауат ашу үрдісі дыбыстық аналитикалық-синтетикалық әдіс негізінде жүзеге асырылады, оны қолдану ерекшеліктері зияты зақымдалған оқушыларды оқытуда келесідей:

1) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған әрбір дыбыс және әріппен танысу мерзімінің ұзаруы;

2) ұқсас және жиі араласатын дыбыстармен (жұптасқан дауысты және дауыссыз, қатаң және ұяң) әр дыбысты жеке-жеке игеруге жеткілікті уақыт аралығында танысу;

3) айтылуы оңай дыбыстарды бірінші кезекте оқу (мысалы, алдымен "С", содан кейін "Ш");

4) ұқсас дыбыстар мен әріптерді, буындарды, сөздерді бөлек мұқият зерттегеннен кейін оларды саралауға арнайы уақыт бөлу;

5) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған тәртіппен салыстырғанда дыбыстармен және әріптермен танысу тәртібін өзгерту;

15. Дыбыстар және әріптермен танысу кезектілігі дыбыстарды сөйлеуден, айтылымнан, дыбыстарды буындарға біріктірудегі қиындықтарды ескере отырып орнатылады. Зияты зақымдалған білім алушылардың сауат ашуды оқытудың төрт кезеңі бар. Әріптік кезеңнің кезеңдерін бөлектеу оқу дағдыларын қалыптастыруды жеңілдету үшін дыбыстарды буындарға біріктіру тәсілдерінің біртіндеп күрделенуіне негізделген. Бірінші кезеңде дыбыстар мен әріптер оқылады: а, у, м, о, с, х. Екінші кезеңде дыбыстар мен әріптер: ш, л, ы, н, р. Үшінші кезеңде дыбыстар мен әріптер: к, п, т, и, в, з, ж, б, г, д, й, ь әрпі. Төртінші кезеңде – дыбыстар мен әріптер: е, Ұ, ю, я, ц, ч, щ, ф, э, ь әрпі.

16. Оқу материалының қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін әдістер мен тәсілдер қолданылады:

1) ойын (дидактикалық ойындар, лото, домино);

2) жаттығулар;

3) көрсету, иллюстрация, демонстрация;

3) драматизация;

4) "шағын бөлік" әдісі;

5) АКТ-технологиялар.

17. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің пәнаралық байланыстары "Айналадағы әлем", "Математика", "Қол еңбегі" "Бейнелеу өнері" оқу пәндерімен, "Тіл дамуының кемшіліктерін түзету" түзету компонентінің пәндерімен белгіленеді.

3-тарау. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны

18. Пән бойынша 0-сыныптағы оқу жүктемесі аптасына 5 сағатты, оқу жылына – 160 сағатты құрайды.

19. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) орыс тіліндегі дыбыстар мен әріптер жүйесі;
- 2) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 3) орыс тілінің кейбір грамматикалық құбылыстары;
- 4) орфографиялық және пунктуациялық нормалардың минимумы;
- 5) балалар көркем әдебиетінің шығармалары.

20. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің базалық мазмұны. Оқыту процесінде келесідей кезеңдер белгіленеді: әліппеге дейінгі, әліппе. Нөлдік сыныпта әліппеге дейінгі оқу кезеңі ұйымдастырылады, оған – 75 сағат және оқытудың әліппе кезеңі 85 сағат ішінде. Сағаттарды әліппеге дейінгі және әліппе кезеңге бөлу ұсынымдық сипатта болады, мұғалімге сынып оқушыларының ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, сағаттарды бөлуге өзгерістер енгізу мүмкіндігі беріледі.

21. Әліппе кезеңде әріптерді келесі ретпен қайталап отырып, сауат ашуды оқытудың бірінші және екінші кезеңдері жүзеге асырылады:

1-кезең: а, у, м, о, с, х;

2-кезең ш, л, ы, н, р.

22. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) мұғалімнің нөлдік сыныпқа түскен білім алушылардың мүмкіндіктерін зерделеуі (жалпы және сөйлеуді дамыту деңгейін анықтау);

2) оқуға деген қызығушылықты, сөйлеу, ауызша сөйлеу дағдыларын дамыту;

3) есту зейінін, дұрыс дыбысталуын; фонематикалық процестерді дамыту;

4) тілдік бірліктер туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (сөз, сөйлем, буын, дыбыс);

5) көрнекі және кеңістіктік қабылдау мен түсініктерді қалыптастыру; қолдың моторикасын дамыту, жазуды оқытуға дайындық;

6) оқу іс-әрекеті мен мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру (партада дұрыс отыру, түсініктемелерді тыңдау, мұғалімнің нұсқауларын орындау, бірдеңе айтқысы келсе қолын көтеру, сыныптан шығуға рұқсат сұрау).

23. Оқытудың әліппе кезеңінде мұғалім дыбыспен және әріппен танысуға арналған сағаттар санын сынып оқушыларының мүмкіндіктерін ескере отырып дербес белгілейді

24. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) меңгеретін дыбыстардың дұрыс артикуляциясын қалыптастыру;

2) сөздік қорын кеңейту, қол жетімді сөйлеу деңгейінде біртұтас монологиялық және диалогтық сөйлеуді дамыту;

3) фонемалық талдау мен жинақтауды дамыту;

4) тілдік бірліктер туралы қарапайым ұғымдарды бекіту (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);

5) дыбыстарды буындарға біріктіру, буындарды, меңгерілген буын құрылымдарынан сөздерді, қысқа сөйлемдерді тегіс оқу дағдыларын қалыптастыру;

б) каллиграфия нормаларына сәйкес жазу дағдыларын дамыту.

25. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) "Тыңдалым және айтылым";

2) "Оқуға дайындық" (әліппеге дейінгі кезең)/ "Оқу" (әліппе кезеңі);

3) "Жазуға дайындық" (әліппеге дейінгі кезең)/ "Хат" (әліппе кезеңі).

26. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) сөйлеудің негізгі бірліктерін ажырату (сөйлем, сөз, дыбыс);

2) тыңдалған материалды түсіну;

3) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, әртүрлі қарым-қатынас жағдайларына қатысу

;

4) сөйлемдер құрастыру.

27. "Оқуға дайындық" (әліппеге дейінгі кезең)/ "Оқу" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

2) фонетикалық-фонематикалық түсініктерді дамыту, сөздік қорын кеңейту;

3) бастапқы оқу дағдыларын дамыту;

4) сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін сақтау.

28. "Жазуға дайындық" (әліппеге дейінгі кезең)/ "Хат" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) көру арқылы қабылдау мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту;

2) қарапайым графикалық дағдыларды қалыптастыру;

3) сөйлеу бірліктерінің шартты-графикалық белгіленуі (дыбыс, буын, сөз, сөйлем).

29. Білім берудің негізгі мазмұны:

30. Тыңдалым және айтылым, әліппеге дейінгі кезең:

қоршаған ортаның дыбыстарын тыңдау және ажырату, тыңдай білу, сөйлеу дыбыстарын анық айту. Мұғалім мен оқушылардың сөздерін, аудио/бейнежазба тыңдау, естігендердің мағынасын түсіну, сұрақтарға жауап беру. Вербалды емес қарым-қатынас құралдарын қолдану (интонация, мимика, жест-ишара, позалар); сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ритм, екпін, қарқын, кідіріс). Коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын пайдалану (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу, сұраққа жауап беру, сұрақтарды тұжырымдау). Мұғалімнің ауызша тапсырмасы бойынша қарапайым тапсырмаларды орындау; өз өтініштері мен тілектерін білдіру. Әр түрлі заттардың атауы және олардың негізгі қасиеттері бойынша сипаттамасы. Мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, мақал-мәтел, жұмбақтарды қайталау арқылы артикуляциялық аппаратын дамыту; жұмбақтарды шешу. Суреттер бойынша, көрген, бастан кешкен және естіген туралы сқйлесу, басқа адамдардың іс-әрекеттеріне деген көзқарасты жеткізу, өздерінің эмоционалды күйлерін беру тәсілдері. Сюжеттік суреттер сериясы мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ертегілер мен шағын мәтіндерді тыңдау және айту, ертегілерді драматизациялауға

қатысу. Тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, тыңдалған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптар.

31. Тыңдалым және айтылым, әліппе кезеңі:

заттарды жіктеу және жалпылама сөздерді таңдау. Сөйлеу этикетінің сөздері мен сөз тіркестерін қолдану, лексикалық тақырыптарға негізделген сөздік қорын кеңейту. Сөздің мағынасын түсіну, сөзді мақсатына сай қолдану. Орфоэпиялық нормаларға сәйкес сөздерді айту, сөздердегі екпіннің дұрыс орналасуы. Білім алушыларды қызықтыратын және қызықтыратын тақырыптар бойынша монологиялық және диалогтық нысандарда мәлімдеме құру. Берілген тақырып бойынша сюжеттік сурет, суреттер сериясы бойынша ұсыныстар жасау. Мұғалімнің дауысынан қысқа өлеңдерді жаттау, жұмбақтарды шешу, мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, мақал-мәтел, жұмбақтарды қайталау. Сюжеттік суреттер сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ертегілерді тыңдау және әңгімелеу, ертегілерді драматизациялауға қатысу. Мұғалім оқыған материалдың мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптар.

Ескертпе: тыңдау материалының көлемі: 30 сек.-1 мин; тыңдауға арналған көркем шығарманың көлемі 10 сөзден 0,5 бетке дейін (сюжеттік суретті қоса).

32. Оқуға дайындық, әліппеге дейінгі кезең:

тақырыптың суретпен және сөзбен байланысы, "сөз" ұғымы; суреттің астындағы сөздердің шартты-графикалық белгіленуі және оларды "оқу". Сөйлемді сөйлемнен бөлу, сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуі. Сөйлемдегі сөздерді практикалық бекіту. Сурет бойынша, орындалған әрекет бойынша ұсыныстар жасау. Сөйлеудің интонациялық ұйымдастырылуын бақылау (сөйлемнің соңындағы интонация, хабарлама, сұрақ, леп), үзілістерді сақтау. Сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөз бөліктерінің шартты-графикалық белгіленуі (сөздегі буындар). Сөйлеу дыбыстарын тыңдау және нақты айту, артикуляциялық жаттығулар жасау. Дауысты және дауыссыз дыбыстардың сөздеріндегі таңдау: а, у, м, терминологияны қолданбай, ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөліп алу, оның орнын анықтау: сөздің басында, сөздің соңында; таңдалған дыбыстың түсті шеңбермен шартты-графикалық белгіленуі; осы дыбыстардан басталатын сөздердің атауы.

33. Оқу, әліппе кезеңі (1- және 2-кезеңдер):

зерттелетін дыбыстардың дұрыс және анық айтылуы оқшауланған және сөзбен (1 кезең: а, у, м, о, с, х; 2 кезең: ш, л, ы, н, р). Бұл дыбыстың сөздегі дыбыстар қатарында болуын анықтау. Сөздегі дыбыстың орнын анықтау: басында, соңында. Көрнекілікке сүйене отырып, зерттелетін дыбысы бар сөздерді таңдау. Дыбыстардың шартты-графикалық белгіленуі (терминдерді атаусыз дауысты және дауыссыз дыбыстар). Дыбыстың әріппен байланысы. Дыбыс пен әріпті ажырату (дыбыстарды естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз). Әріптер қатарынан ұсынылған әріпті таңдау. Әріптердің (баспа) бейнелерін тану. Сөздерді буындарға бөлу және сөздерді буындар бойынша тегіс айту. Буынның шартты-графикалық дыбыстық

моделіндегі дыбыстарды әріптермен белгілеу және ономотопеялық сөздерді (ау, уа), кері буындарды (ам, ум), тікелей ашық буындарды (ма, са), жабық буындарды және бір буынды сөздерді (сын, мох) оқу. Дауысты дыбыстарды ұзақ және жылдам айту арқылы буындарды оқу. Дыбыстық әріптік талдаудың іздері бойынша бөлінген әліпбидің әріптерінен буындар мен сөздерді құрастыру. Кері және тікелей ашық буындарды салыстыру, меңгерілген буын құрылымдарынан сөздерді оқу. Буынға бөліп сөйлемдерді оқу (2-3 сөз). Тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірмен үзілістерді сақтау. Оқылған сөйлемнің мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптар, иллюстрацияға негізделген ұсыныстар сериясы.

34. Жазуға дайындық, әліппеге дейінгі кезең:

негізгі түстерді ажырату. Заттарды көрсетілген тәртіппен орналастыру, заттарды түсі, пішіні, өлшемі, көлемі бойынша ажырату және топтастыру. Әріптердің графикалық бейнесін еске түсіретін әртүрлі комбинациялардың түрлі-түсті жолақтарынан ойнату (н, ш, х). Жолақ комбинацияларын түсі, өлшемі және орналасуы бойынша ажырату. Бүтінді құрама элементтерге бөлу және бүтінді жеке бөліктерден қалпына келтіру. Жазу гигиенасы ережелерін сақтау: дұрыс отыру, қағазды (дәптерді) дұрыс орналастыру және ұстау, қарындашты, қаламды дұрыс ұстау. Қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау (дәптер парағы): жоғарғы, төменгі, ортаңғы, жұмыс жолының анықтамасы, жоларалық кеңістік, жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, қиғаш сызықтар. Оқулық бетінің кеңістігінде бағдарлау (беттің жоғарғы, төменгі жағында). Оқулық беттерін ұқыпты ашу, бетбелгіні пайдалану. Саусақ гимнастикасы жаттығуларын, соның ішінде заттармен орындау. Бояу, сурет салу, мозаикадан өрнектер жасау, шаблон, трафарет бойынша бояу, контур бойымен бояу, нүктелер бойынша қосу, А4 форматындағы сызылмаған қағаз парақтарында шекті сақтай отырып, әр түрлі бағытта бояу және көлеңкелеу, бормен тақтаға сурет салу. Түзу, қисық, сынған, толқынды сызықтардан тұратын жиектерді салу, геометриялық фигуралардан өрнектер салу. Әріп элементтерін жазу: түзу таяқша, төменгі жағында дөңгелектелген түзу таяқша, жоғарғы жағында дөңгелектелген, ілмек, жартылай сопақ, сопақша, бас әріп элементтері. Сөздің шартты-графикалық белгіленуі, сөздегі А, У, М дыбыстарының орны (басында, соңында), сөздегі буындар, сөйлемдер.

35. Хат, әліппе кезеңі:

әріптердің қолжазба сызбасын талдау (кіші және үлкен), олардың құрылымдық элементтерін салыстыру, әріптер элементтерін жазу. Каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып, кіші және бас әріптер мен олардың қосылыстарының (жоғарғы, орта, төменгі жыртылмалы және үзілмейтін) кері және түзу буындарда, сөздерде, сөйлемдерде жазылуы. Анық айтылғаннан кейін және дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптерді, буындарды, айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді қолжазба үлгісінен шығару. Әріптің баспа түрінің қолжазбамен байланысы. 2-3 сөзден тұратын буындарды, сөздерді, сөйлемдерді басылған қаріптен оларды бөлінген әліпбидің әріптерінен

құрастырғаннан кейін көшіру. Адамдардың аттарын бас әріппен жазу. Алдын ала дыбыстық әріптік талдаудан кейін әріптерді, буындарды және айтылуымен сәйкес келмейтін жеке сөздерді диктант түрінде жазу; "буын" жазу әдісін қолдану. Сөз бен сөйлемнің бастапқы идеясы, ұғымдардың айырмашылығын ажырату: "зат" және "сөз" тақырыптың атауы ретінде. Сөздің шартты-графикалық белгіленуі, сөздегі дыбыстардың орны, сөздегі буындар, сөйлемдер.

36. "Букварь, Обучение грамоте" пәнін оқыту лексикалық тақырыптар негізінде жүзеге асырылады: бірінші тоқсанда – "Өзім туралы", "Менің мектебім"; екінші тоқсанда – "Менің отбасым және достарым", "Қоршаған әлем"; үшінші тоқсанда- "Саяхат", "Салт-дәстүрлер және мерекелер"; төртінші тоқсанда – "Тағамдар мен сусындар", "Салауатты өмір салты", бұл тақырыптар табиғаттағы құбылыстар мен адам өмірінің өзгеруін көрсететін тақырыптармен тығыз байланыста болады.

37. Баспа әріптерінің графикалық бейнесін зерттеуде әр түрлі қолданбалы материалдардан (қағаз жолақтары, картон, сым, таяқшалар, пластикалық материалдар) әріптердің, олардың элементтерінің құрылысы қолданылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

38. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 0.1.2.1 кодында "0" - сыныбы, "1.2" - бөлім және бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

39. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

"Тындалым және айтылым" бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
1.1. Тілдің негізгі бірліктерін ажырату (мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс)	0.1.1.1 мұғалім артынан сөздерді, сөйлемдерді жұптастырып айту және қайталаңыз; 0.1.1.2 мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді қайталау; 0.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді тыңдау; 0.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен сөзді бөлектеу; 0.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату; 0.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату; 0.1.1.7 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді жаттау.
1.2. Тындалған материалды түсіну	0.1.2.1 айтылған сөзді тыңдау, сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым ауызша нұсқауларын орындау; 0.1.2.3 тыңдалған ұсыныстың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

	<p>0.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту.</p>
1.3. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	0.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, қоштасу, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу).
1.4. Сөйлемдер құрастыру	<p>0.1.4.1 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру;</p> <p>0.1.4.2 орындалған пәндік іс-әрекет бойынша, бақыланатын іс-әрекет немесе үрдіс бойынша, мұғалімнің сұрақтары бойынша ұсыныс жасау;</p> <p>0.1.4.3 сюжеттік сурет бойынша ұсыныс жасау;</p> <p>0.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;</p> <p>0.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше ұсыныстар жасау.</p>
"Оқуға дайындық"/ "Оқу"бөлімі	
2.1. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	<p>0.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?)</p> <p>0.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>0.2.1.3 ертегі кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы сұрақтарға жауап беру.</p>
2.2. Фонетикалық-фонематикалық түсініктерді дамыту, сөздік қорын кеңейту	<p>0.2.2.1 суреттегі тақырыпты тану және атау;</p> <p>0.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді таңдау;</p> <p>0.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>0.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;</p> <p>0.2.2.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын тыңдау және оларды ажырату;</p> <p>0.2.2.6 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.2.2.7 жануарлардың дауыстарына еліктейтін дыбыстарды айту;</p> <p>0.2.2.8 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>0.2.2.9 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту;</p> <p>0.2.2.10 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;</p> <p>0.2.2.11 ұсынылған дыбысты буында, сөзінде тану;</p> <p>0.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;</p> <p>0.2.2.13 берілген дыбысты, буынды сөздің басында, сөздің соңында атау;</p> <p>0.2.2.14 бір немесе екі дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;</p> <p>0.2.2.15 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, соңында);</p>

	0.2.2.16 кері, тікелей ашық, жабық буындарда, сөздерде дыбыстар тізбегін орнату.
2.3. Қарапайым оқу дағдыларын дамыту	<p>0.2.3.1 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, дауысты дыбыстардың ұзақ және қысқа айтылуымен осы буындарды оқу;</p> <p>0.2.3.2 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;</p> <p>0.2.3.3 тікелей жабық буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>0.2.3.4 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), игерілген әріптер мен буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;</p> <p>0.2.3.5 игерілген әріптер мен буын құрылымдарын пайдалана отырып, бөлінген әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және бірге оқу;</p> <p>0.2.3.6 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>0.2.3.7 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-3 сөз);</p> <p>0.2.3.8 оқылған сөйлемнің мазмұны бойынша сұрақтарға, иллюстрацияға сүйене отырып, буынға бөлінген сөйлемдер сериясына жауап беру;</p> <p>0.2.3.9 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру;</p> <p>0.2.3.10 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау.</p>
2.4. Сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін сақтау	<p>0.2.4.1 сұрақ, баяндау, леп интонациясын ажырату;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімге еліктеу бойынша сұраулы, баяндау, лепті интонацияларды жаңғырту;</p> <p>0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері.</p>
"Жазуға дайындық"/ "Хат" бөлімі	
3.1. Көру арқылы қабылдау мен кеңістікті бағдарлауды дамыту (әліппеге дейінгі кезең)	<p>0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p> <p>0.3.1.2 геометриялық фигураларды атау және ажырату (шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш);</p> <p>0.3.1.3 заттарды көрсетілген тәртіпте орналастыру;</p> <p>0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі бойынша;</p> <p>0.3.1.5 заттар мен геометриялық фигураларды негізгі қасиеттері бойынша жіктеу: материалы, түсі, пішіні, мөлшері, көлемі бойынша;</p> <p>0.3.1.6 әріптердің бейнесін білдіретін түрлі-түсті жолақтардан әртүрлі комбинацияларды жасау;</p> <p>0.3.1.7 заттың бейнесін құрамдас бөліктерге бөлу және заттың тұтас бейнесін жекелеген бөліктерден қалпына келтіру (текшелерді, пазлдарды пайдалана отырып);</p> <p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау : жазу кезінде дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p>

	<p>0.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>0.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>0.3.1.11 жолдардың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;</p> <p>0.3.1.12 жұмыс жолын табу;</p> <p>0.3.1.13 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;</p> <p>0.3.1.14 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;</p> <p>0.3.1.15 өз ойы бойынша, үлгі бойынша мозаикадан өрнектер құрастыру.</p>
<p>3.2. Қарапайым графикалық дағдыларды қалыптастыру</p>	<p>0.3.2.1 үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу;</p> <p>0.3.2.2 суретті контур бойынша, нүктелер бойынша сызу;</p> <p>0.3.2.3 контур сызбасының ішіне бояу, штрихтау</p> <p>0.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу;</p> <p>0.3.2.5 көлденең, тік, көлбеу түзу сызықтар салу (жазу);</p> <p>0.3.2.6 тік таяқшаны көлбеу сызықпен жазу;</p> <p>0.3.2.7 жоғарғы және төменгі жағында дөңгелектелген тік таяқшаны салу (жазу);</p> <p>0.3.2.8 сопақша, жартылай сопақша салу (жазу) ;</p> <p>0.3.2.9 ілмегі бар таяқшаны салу (жазу);</p> <p>0.3.2.10 әріптер элементтерінен жиектерді орындау;</p> <p>0.3.2.11 а, у, м, о, с, х, ш, л, ы, н, р әріптерінің баспа шрифтінің элементтерін жазу;</p> <p>0.3.2.12 а, у, м, о, с, х, ш, л, ы, н, р әріптерінің қолжазба шрифтінің элементтерін жазу;</p> <p>0.3.2.13 үлкен (бас, үлкен) және кіші (кіші) әріптерді жазу;</p> <p>0.3.2.14 меңгерген әріптерді буындарға және сөздерге үздіксіз және үзілмейтін қосылысты қолдана отырып, үлгі бойынша қосу;</p> <p>0.3.2.15 әріптерді, буындарды, сөздерді кеспелі әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін баспа үлгісінен есептен шығару;</p> <p>0.3.2.16 қолжазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді дыбыстық-әріптік талдаудан кейін жазу;</p> <p>0.3.2.17 сынып тақтасынан және қолжазба үлгісінен қысқа сөйлемдерді жазу;</p> <p>0.3.2.18 баспа шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.19 қолжазба шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;</p> <p>0.3.2.20 олардың дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерілген әріптік, буындық және сөздік диктант жазу;</p> <p>0.3.2.21 сөйлемнің басында, адамдардың есімдерінде, жануарлардың аттарында бас әріп жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;</p>

	0.3.2.22 әріптің баспа түрін қолжазбамен байланыстыру.
3.3. Сөйлеу бірліктерінің шартты-графикалық белгіленуі (дыбыс, буын, сөз, сөйлем)	0.3.3.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану; 0.3.3.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану; 0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану; 0.3.3.4 қызыл және көк түстермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану; 0.3.3.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу; 0.3.3.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану; 0.3.3.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану; 0.3.3.8 сөздегі дыбыс позициясының шартты-графикалық белгісін пайдалану.

40. Осы Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

41. Бөлімдер мен тақырыптарды зерделеуге сағаттарды бөлу, сынып оқушыларының мүмкіндіктерін ескере отырып, оқу мақсатын ішінара және кезең-кезеңмен іске асыру мұғалімнің еркіне беріледі.

Параграф 3. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-сыныбы үшін " Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым және айтылым	Оқуға дайындық	Жазуға дайындық
	0.1.1.1 мұғалім артынан сөздерді, сөйлемдерді жұптастырып айту және қайталаңыз; 0.1.1.2 мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді қайталау; 0.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді тыңдау; 0.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен сөзді бөлектеу; 0.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату;	0.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?) 0.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;	0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату; 0.3.1.2 геометриялық фигураларды атау және ажырату (шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); 0.3.1.3 заттарды көрсетілген тәртіпте орналастыру; 0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі бойынша; 0.3.1.5 заттар мен геометриялық фигураларды негізгі қасиеттері бойынша

<p>Өліппеге дейінгі кезең</p>	<p>0.1.1.7 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді жаттау; 0.1.2.1 айтылған сөзді тыңдау, сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым ауызша нұсқауларын орындау; 0.1.2.3 тыңдалған ұсыныстың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту; 0.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, қоштасу, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу); 0.1.4.1 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру; 0.1.4.2 орындалған пәндік іс-әрекет бойынша, бақыланатын іс-әрекет немесе үрдіс бойынша, мұғалімнің сұрақтары бойынша ұсыныс жасау; 0.1.4.3 сюжеттік сурет бойынша ұсыныс жасау; 0.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау.</p>	<p>0.2.1.3 ертегі кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру; 0.2.1.4 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы сұрақтарға жауап беру; 0.2.2.1 суреттегі тақырыпты тану және атау; 0.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді таңдау; 0.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау; 0.2.2.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын тыңдау және оларды ажырату; 0.2.2.6 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату; 0.2.2.7 жануарлардың дауыстарына еліктейтін дыбыстарды айту; 0.2.2.8 артикуляциялық жаттығуларды орындау; 0.2.2.9 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту; 0.2.4.2 мұғалімге еліктеу бойынша сұраулы, баяндау, лепті интонацияларды жаңғырту.</p>	<p>жіктеу: материалы, түсі, пішіні, мөлшері, көлемі бойынша; 0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 0.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру; 0.3.1.13 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу; 0.3.1.14 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау; 0.3.1.15 өз ойы бойынша, үлгі бойынша мозаикадан өрнектер құрастыру; 0.3.2.1 үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу; 0.3.2.2 суретті контур бойынша, нүктелер бойынша сызу; 0.3.2.3 контур сызбасының ішіне бояу, штрихтау 0.3.2.4 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу; 0.3.2.5 көлденең, тік, көлбеу түзу сызықтар салу (жазу); 0.3.2.6 тік таяқшаны көлбеу сызықпен жазу; 0.3.2.7 жоғарғы және төменгі жағында дөңгелектелген тік таяқшаны салу (жазу); 0.3.2.8 сопақша, жартылай сопақша салу (жазу); 0.3.2.9 ілмегі бар таяқшаны салу (жазу).</p>
<p>2-тоқсан</p>			
			<p>0.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату; 0.3.1.2 геометриялық фигураларды атау және</p>

Әліппеге дейінгі кезең

0.1.1.1 мұғалім артынан сөздерді, сөйлемдерді жұптастырып айту және қайталаңыз;

0.1.1.2 мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді қайталау;

0.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді тыңдау;

0.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен сөзді бөлектеу; 0.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату; 0.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату; 0.1.1.7 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді жаттау;

0.1.2.1 айтылған сөзді тыңдау, сұрақтарға жауап беру;

0.1.2.2 мұғалімнің қарапайым ауызша нұсқауларын орындау;

0.1.2.3 тыңдалған ұсыныстың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;

0.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, қоштасу, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);

0.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?)

0.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;

0.2.1.3 ертегі кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;

0.2.1.4 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы сұрақтарға жауап беру;

0.2.2.1 суреттегі тақырыпты тану және атау;

0.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді таңдау; 0.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау;

0.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;

0.2.2.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын тыңдау және оларды ажырату;

0.2.2.6 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;

0.2.2.7 жануарлардың дауыстарына еліктейтін дыбыстарды айту;

0.2.2.8 артикуляциялық жаттығуларды орындау;

0.2.2.9 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту; 0.2.2.10 ұсынылған дыбысты

ажырату (шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш);

0.3.1.3 заттарды көрсетілген тәртіпте орналастыру;

0.3.1.4 заттарды негізгі белгілері бойынша сипаттау: түсі, пішіні, көлемі бойынша;

0.3.1.5 заттар мен геометриялық фигураларды негізгі қасиеттері бойынша жіктеу: материалы, түсі, пішіні, мөлшері, көлемі бойынша;

0.3.1.6 әріптердің бейнесін білдіретін түрлі-түсті жолақтардан ә р т ү р л і

комбинацияларды жасау;

0.3.1.7 заттың бейнесін құрамдас бөліктерге бөлу және заттың тұтас бейнесін жекелеген бөліктерден қалпына келтіру (текшелерді, пазлдарды пайдалана отырып);

0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;

0.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;

0.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;

0.3.1.13 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;

0.3.1.14 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;

0.3.1.15 өз ойы бойынша, үлгі бойынша мозаикадан өрнектер құрастыру;

0.3.2.1 үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу;

<p>0.1.4.1 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру; 0.1.4.2 орындалған пәндік іс-әрекет бойынша, бақыланатын іс-әрекет немесе үрдіс бойынша, мұғалімнің сұрақтары бойынша ұсыныс жасау; 0.1.4.3 сюжеттік сурет бойынша ұсыныс жасау; 0.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау; 0.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше ұсыныстар жасау.</p>	<p>бірқатар дыбыстардан бөлектеу; 0.2.2.11 ұсынылған дыбысты буында, сөзінде тану; 0.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау; 0.2.4.1 сұрақ, баяндау, леп интонациясын ажырату; 0.2.4.2 мұғалімге еліктеу бойынша сұраулы, баяндау, лепті интонацияларды жаңғырту;</p>	<p>0.3.2.2 суретті контур бойынша, нүктелер бойынша сызу; 0.3.2.3 контур сызбасының ішіне бояу, штрихтау 0.3.2.10 әріптер элементтерінен жиектерді орындау; 0.3.2.11 а, у, м, о, с, х, ш, л, ы, н, р әріптерінің баспа шрифтінің элементтерін жазу; 0.3.2.12 а, у, м, о, с, х, ш, л, ы, н, р әріптерінің қолжазба шрифтінің элементтерін жазу; 0.3.3.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану; 0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану; 0.3.3.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану; 0.3.3.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану.</p>
3-тоқсан		
	<p>0.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау; 0.2.1.3 ертегі кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру; 0.2.1.4 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы сұрақтарға жауап беру; 0.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту; 0.2.2.8 артикуляциялық жаттығуларды орындау; 0.2.2.9 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту; 0.2.2.10</p>	<p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 0.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру; 0.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау; 0.3.1.11 жолдардың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату; 0.3.1.12 жұмыс жолын табу; 0.3.1.13 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу; 0.3.1.14 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;</p>

Әліппе кезеңі
(1-кезең: а, у, м, о, с, х)

0.1.1.2 мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді қайталау;
0.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді тыңдау;
0.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату; 0.1.1.7 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді жаттау;
0.1.2.3 тыңдалған ұсыныстың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
0.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
0.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;
0.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, қоштасу, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);
0.1.4.3 сюжеттік сурет бойынша ұсыныс жасау;
0.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;
0.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше ұсыныстар жасау.

ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;
0.2.2.11 ұсынылған дыбысты буында, сөзінде тану; 0.2.2.12 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;
0.2.2.13 берілген дыбысты, буынды сөздің басында, сөздің соңында атау;
0.2.2.14 бір немесе екі дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;
0.2.2.15 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, соңында);
0.2.3.1 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, дауысты дыбыстардың ұзақ және қысқа айтылуымен осы буындарды оқу;
0.2.3.2 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
0.2.3.3 тікелей жабық буындарды құрастыру және оқу;
0.2.3.4 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), игерілген әріптер мен буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;
0.2.3.5 игерілген әріптер мен буын құрылымдарын пайдалана отырып, бөлінген әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және бірге оқу;
0.2.3.6 меңгерген әріптер мен буын

0.3.2.13 үлкен (бас, үлкен) және кіші (кіші) әріптерді жазу;
0.3.2.14 меңгерген әріптерді буындарға және сөздерге үздіксіз және үзілмейтін қосылысты қолдана отырып, үлгі бойынша қосу;
0.3.2.15 әріптерді, буындарды, сөздерді кеспелі әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін баспа үлгісінен есептен шығару;
0.3.2.16 қолжазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді дыбыстық-әріптік талдаудан кейін жазу;
0.3.2.17 сынып тақтасынан және қолжазба үлгісінен қысқа сөйлемдерді жазу;
0.3.2.18 баспа шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;
0.3.2.19 қолжазба шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;
0.3.2.20 олардың дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерілген әріптік, буындық және сөздік диктант жазу;
0.3.2.21 сөйлемнің басында, адамдардың есімдерінде, жануарлардың аттарында бас әріп жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;
0.3.2.22 әріптің баспа түрін қолжазбамен байланыстыру;
0.3.3.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;
0.3.3.2 сөздің шартты-графикалық

	<p>құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>0.2.3.7 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-3 сөз);</p> <p>0.2.3.9 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру ; 0.2.3.10 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау;</p> <p>0.2.4.1 сұрақ, баяндау, леп интонациясын ажырату; 0.2.4.2 мұғалімге еліктеу бойынша сұраулы, баяндау, лепті интонацияларды жаңғырту;</p> <p>0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері.</p>	<p>белгіленуін тану; 0.3.3.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;</p> <p>0.3.3.4 қызыл және көк түстермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>0.3.3.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу;</p> <p>0.3.3.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану;</p> <p>0.3.3.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану;</p> <p>0.3.3.8 сөздегі дыбыс позициясының шартты-графикалық белгісін пайдалану.</p>
--	---	---

4-тоқсан

	<p>0.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>0.2.1.3 ертегі кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.1.4 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.2.8 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>0.2.2.9 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту; 0.2.2.10 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;</p> <p>0.2.2.11 ұсынылған дыбысты буында, сөзінде тану; 0.2.2.12 көрнекілікке сүйене</p>	<p>0.3.1.8 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау: жазу кезінде дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>0.3.1.9 қағаз парағын және дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>0.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>0.3.1.11 жолдардың жоғарғы және төменгі шектерін ажырату;</p> <p>0.3.1.12 жұмыс жолын табу;</p> <p>0.3.1.13 борды дұрыс пайдалану және тақтаға жазу;</p> <p>0.3.1.14 саусақ гимнастикасы жаттығуларын орындау;</p> <p>0.3.1.15 өз ойы бойынша, үлгі бойынша мозаикадан өрнектер құрастыру;</p> <p>0.3.2.13 үлкен (бас, үлкен) және кіші (кіші) әріптерді жазу;</p>
--	--	--

Әліппе кезеңі
(2-кезең ш, л, ы, н, р)

0.1.1.2 мұғалімнің артынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді қайталау;
0.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді тыңдау;
0.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату; 0.1.1.7 мұғалімнің дауысынан жаңылтпаштар, санамақ, өлеңдерді жаттау;
0.1.2.3 тыңдалған ұсыныстың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
0.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
0.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;
0.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, қоштасу, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);
0.1.4.3 сюжеттік сурет бойынша ұсыныс жасау;
0.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;
0.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше ұсыныстар жасау.

отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;
0.2.2.13 берілген дыбысты, буынды сөздің басында, сөздің соңында атау;
0.2.2.14 бір немесе екі дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;
0.2.2.15 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, соңында);
0.2.3.1 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, дауысты дыбыстардың ұзақ және қысқа айтылуымен осы буындарды оқу;
0.2.3.2 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
0.2.3.3 тікелей жабық буындарды құрастыру және оқу;
0.2.3.4 буындарға (кері, тікелей ашық, тікелей жабық), игерілген әріптер мен буын құрылымдарынан сөздерге дыбыстық және дыбыстық әріптік талдау жүргізу;
0.2.3.5 игерілген әріптер мен буын құрылымдарын пайдалана отырып, бөлінген әліпбидің буындары мен әріптерінен сөздерді құрастыру және бірге оқу;
0.2.3.6 меңгерген әріптер мен буын құрылымдары бар сөздерден сөйлемдер құрастыру;
0.2.3.7 сөйлемдердің мағынасын бірге оқып, түсіну (2-3 сөз);

0.3.2.14 меңгерген әріптерді буындарға және сөздерге үздіксіз және үзілмейтін қосылысты қолдана отырып, үлгі бойынша қосу;
0.3.2.15 әріптерді, буындарды, сөздерді кеспелі әліпби әріптерінен құрастырғаннан кейін баспа үлгісінен есептен шығару;
0.3.2.16 қолжазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді дыбыстық-әріптік талдаудан кейін жазу;
0.3.2.17 сынып тақтасынан және қолжазба үлгісінен қысқа сөйлемдерді жазу;
0.3.2.18 баспа шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;
0.3.2.19 қолжазба шрифтінің әріптерін олардың атауы бойынша тану;
0.3.2.20 олардың дыбыстық құрамын талдағаннан кейін меңгерілген әріптік, буындық және сөздік диктант жазу;
0.3.2.21 сөйлемнің басында, адамдардың есімдерінде, жануарлардың аттарында бас әріп жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;
0.3.2.22 әріптің баспа түрін қолжазбамен байланыстыру;
0.3.3.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;
0.3.3.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;
0.3.3.3

	<p>0.2.3.8 оқылған сөйлемнің мазмұны бойынша сұрақтарға, иллюстрацияға сүйене отырып, буынға бөлінген сөйлемдер сериясына жауап беру;</p> <p>0.2.3.9 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру ; 0.2.3.10 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау;</p> <p>0.2.4.1 сұрақ, баяндау, леп интонациясын ажырату;</p> <p>0.2.4.3 тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері.</p>	<p>сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;</p> <p>0.3.3.4 қызыл және көк түстермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>0.3.3.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу;</p> <p>0.3.3.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану;</p> <p>0.3.3.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану;</p> <p>0.3.3.8 сөздегі дыбыс позициясының шартты-графикалық белгісін пайдалану.</p>
--	--	---

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 1 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Бұйрық 547-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 1 - сыныбы үшін " Букварь, Обучение грамоте" пәнінен оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – зияты зақымдалған білім алушылардың танымдық қабілеттерін ескере отырып, оқу мен жазудың бастапқы дағдыларын қалыптастыру және бекіту үшін жағдай жасау.

3. Бағдарламаның оқу міндеттері:

1) сөйлеуді тыңдау және түсіну, қарапайым нұсқауларды орындау қабілеттерін қалыптастыру және жетілдіру;

2) сөздік қорын нақтылау және кеңейту, сөйлеудің грамматикалық құрылымын, келісімді сөйлеуді дамыту;

3) фонемалық қабылдауды, фонематикалық түсініктерді, фонемалық талдау мен жинақтауды дамыту;

4) Сөздерді, сөйлемдерді және қысқа мәтіндерді буынға бөліп, бірқалыпты оқу дағдыларын қалыптастыру және бекіту, каллиграфиялық жазу дағдыларын дамыту;

5) Сөйлеудің дыбыстық және интонациялық мәдениетін тәрбиелеу;

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) кеңістіктік бағдарлауды, көру және есту қабілетін, қолдың білезігі мен саусақтарының қимылдарының үйлесімділігін дамыту;

2) әрбір білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сөйлеу және танымдық процестерді дамытудағы кемшіліктерді еңсеру;

3) естіп-сөйлеу және көріп есте сақтауын дамыту;

4) көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауды, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, жалпылау, жіктеу) дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың танымдық белсенділіктің төмендеуімен, қызығушылықтар мен мотивтердің тар шеңберімен көрінетін танымдық белсенділіктің бұзылуымен сипатталады. Баяу қарқын және қабылдаудың жеткіліксіз саралануы (көру, көру-кеңістіктік, есту) бар, әдетте дамып келе жатқан құрдастарына карағанда, фонематикалық есту қабілетінің қалыптасуының кеш дамуы байқалады. Сөйлеу тілі дамуының кемшіліктері қатарына: дыбыстық айтылудың бұзылуы, сөйлеуді түсінудегі қиындықтар, сөздік қорының нашарлығы, грамматикалық жүйенің бұзылуы, келісімді сөйлеу, сөйлеудің реттеуші функциясын қалыптастырудағы қиындықтар.

6. Оқу үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері даму ерекшеліктерін ескеретін және білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін арнайы педагогика қағидаттарына негізделген.

7. Жүйелілік қағидасы құрылымдық компоненттері өзара тығыз байланысты, күрделі функционалды жүйе ретіндегі психикалық даму туралы түсінікке сүйенеді. Оқу мен дамыту жұмысының жүйелелегі мен кешенділігі меңгерілген дағдылардың қайталануы және бар білімдері мен біліктеріне сүйену негізінде іске асырылады, ол өз кезегінде оқу материалын меңгеруді және психикалық дамуын қамтамасыз етеді.

8. Дамыта оқыту қағидасы оқу міндеттерінің баланың дамуының жақын аймағында қоюды көздейді. Бұл қағиданың іске асырылуы оқушылардың оқу материалын меңгеру ерекшеліктер мен жетістіктерін мұғалімнің үнемі зерттеуіне негізделеді.

9. Іс-әрекетке деген көзқарас қағидасы нақты іс-әрекетте жаңа білімді практикалық пысықтауды ұйымдастыруға негізделген. Іс-әрекет тәсілін іске асырудың негізгі құралы білім алушылардың ойын, танымдық және пәндік-практикалық қызметін ұйымдастыру болып табылады. Білім алушылардың пәндік-практикалық қызметі

психикалық функциялардың сенсомоторлық негізін (қабылдау, сөйлеу, ойлау) дамытуға, білім алушылардың танымдық саласы мен өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге мүмкіндік береді.

10. Оқу материалын ұсынудың дәйектілігі мен шоғырлану қағидасы оқу тапсырмаларын, жаттығуларды таңдауды қамтиды, оның құрамдас бөліктері арасында логикалық байланыс орнатылған кезде, үйренген білім мен дағдылар жаңа дағдылардың ажырамас бөлігі болып табылады.

11. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағытының қағидасы әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік, коммуникативтік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмысты қамтиды.

12. Арнайы педагогикалық көшбасшылық қағидасы өз іс-әрекетін өз бетінше ұйымдастырудың қиындықтарымен, кезең-кезеңімен ұйымдастыру мен нұсқау беру қажеттілігімен, мұғалімнің тұрақты бағыттаушы көмегімен анықталады.

13. Сауат ашуды оқытудың негізі қарапайым оқу материалынан күрделі оқу материалына дейінгі оқытудың жалпы дидактикалық талабы, сондай-ақ оқушылардың сөйлеу дамуындағы бұзылуларды есепке алу және сақталған еліктеу қабілеттеріне, көрнекі және тиімді ойлауға сүйену болып табылады.

14. Сауат ашу үрдісі дыбыстық аналитикалық-синтетикалық әдіс негізінде жүзеге асырылады, оны қолдану ерекшеліктері зияты зақымдалған оқушыларды оқытуда келесідей:

1) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған әрбір дыбыс және әріппен, буынмен, сөзбен танысу уақытының ұзаруы;

2) ұқсас және жиі араласатын дыбыстармен (жұптасқан дауысты және дауыссыз, қатаң және ұяң) әр дыбысты жеке-жеке игеруге жеткілікті уақыт аралығында танысу;

3) айтылуы оңай дыбыстарды бірінші кезекте оқу (мысалы, алдымен "С", содан кейін "Ш");

4) ұқсас дыбыстар мен әріптерді, буындарды, сөздерді бөлек мұқият зерттегеннен кейін оларды саралауға арнайы уақыт бөлу;

5) зияты сақталған оқушыларды оқыту кезінде қабылданған тәртіппен салыстырғанда дыбыстармен және әріптермен танысу тәртібін өзгерту;

15. Дыбыстар және әріптермен танысу кезектілігі дыбыстарды сөйлеуден, айтылымнан, дыбыстарды буындарға біріктірудегі қиындықтарды ескере отырып орнатылады. Зияты зақымдалған білім алушылардың сауат ашуды оқытудың төрт кезеңі бар. Әріптік кезеңнің кезеңдерін бөлектеу оқу дағдыларын қалыптастыруды жеңілдету үшін дыбыстарды буындарға біріктіру тәсілдерінің біртіндеп күрделенуіне негізделген. Бірінші кезеңде дыбыстар мен әріптер оқылады: а, у, м, о, с, х. Екінші кезеңде дыбыстар мен әріптер: ш, л, ы, н, р. Үшінші кезеңде дыбыстар мен әріптер: к, п, т, и, в, з, ж, б, г, д, й, ь әрпі. Төртінші кезеңде – дыбыстар мен әріптер: е, Ұ, ю, я, ц, ч, щ, ф, э, ь әрпі.

16. Оқу материалының қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін әдістер мен тәсілдер қолданылады:

- 1) ойын (дидактикалық ойындар, лото, домино);
- 2) жаттығулар;
- 3) көрсету, иллюстрация, демонстрация;
- 3) драматизация;
- 4) "шағын бөлік" әдісі;
- 5) АКТ-технологиялар.

17. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің пәнаралық байланыстары "Айналадағы әлем", "Математика", "Қол еңбегі" "Бейнелеу өнері" оқу пәндерімен, "Тіл дамуының кемшіліктерін түзету" түзету компонентінің пәндерімен белгіленеді.

3-тарау. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны

18. Пән бойынша 1-сыныптағы оқу жүктемесі аптасына 5 сағатты, оқу жылына – 165 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

19. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) орыс тіліндегі дыбыстар мен әріптер жүйесі;
- 2) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 3) орыс тілінің кейбір грамматикалық құбылыстары;
- 4) орфографиялық және пунктуациялық нормалардың минимумы;
- 5) балалар көркем әдебиетінің шығармалары.

20. Бағдарламаның базалық мазмұны. Оқыту үрдісінде келесідей кезеңдер белгіленеді: әліппеге дейінгі (қайталау) – 40 сағат , әліппе – 125 сағат.

21. Әліппе кезеңінде 0-сыныпта сауат ашу бойынша оқытудың бірінші және екінші кезеңдерінде меңгерілген әріптер келесі ретпен қайталаынады:

- 1) а, у, м, о, с, х;
- 2) ш, л, ы, н, р.

22. Сауат ашудың үшінші және төртінші кезеңдерінде әріптермен танысу келесі кезектілікте жүзеге асырылады:

- 1)к, п, т, и, в, з, ж, б, г, д, й, және ь әрпі;
- 2)е, Ұ, ю, я, ц, ч, щ, ф, э және ь әрпі.

Сағаттарды әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдеріне бөлу ұсыныстық сипатқа ие, мұғалімге сыныптағы оқушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, сағаттарды бөлуде өзгерістер енгізуге мүмкіндік беріледі.

23. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) Білім алушылардың мүмкіндіктерін зерделеу (Нөлдік сыныпта қалыптасқан дағдылар, жалпы және сөйлеуді дамыту деңгейін анықтау);

2) оқуға деген қызығушылықты, сөйлеу, ауызша сөйлеу дағдыларын дамыту;

3) тілдік бірліктер туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (сөз, сөйлем, буын, дыбыс);

4) есту зейінін, дұрыс дыбысталуын; фонематикалық процестерді дамыту, көру және кеңістіктікте бағдарлауды, қолдың білезігі мен саусақтарының қимыл үйлесімділігін дамыту;

5) Оқу әрекеті дағдыларын қалыптастыру: мұғалімнің нұсқаулығына, үлгіге сүйене отырып, оқу тапсырмаларын орындау, оқу тапсырмасын соңына дейін орындау, қиындық туындаған жағдайда көмек сұрау;

24. Оқытудың әліппе кезеңінде мұғалім дыбыспен және әріппен танысуға арналған сағаттар санын сынып оқушыларының мүмкіндіктерін ескере отырып дербес белгілейді .

25. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) 0-сыныпта үйренген әріптерді қайталау және орыс әліпбиінің жаңа әріптерімен таныстыру; үйренетін дыбыстардың дұрыс артикуляциясын бекіту, фонематикалық үрдістерді дамыту;

2) Тілдік бірліктер туралы негізгі ұғымдарды (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) бекіту;

3) Дыбыстарды буындарда біріктіру, үйренген буын құрылымдарынан буындарды, сөздерді, сөйлемдерді, қысқа мәтіндерді бірқалыпты оқу дағдыларын жетілдіру;

4) Қол жетімді тіл деңгейіне байланысты монологтік және диалогтік сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту және белсендіру;

5) Әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жазу кезінде каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру;

6) Ауыз әдебиеті мен балалар әдебиеті арқылы ұлттық құндылықтарға деген құрметті тәрбиелеу;

26. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) "Тыңдалым және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

27. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) тілдің негізгі бірліктерін ажырату (сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

2) тыңдалған материалды түсіну;

3) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

4) сөйлемдер құрастыру;

28. "Оқылым" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

2) фонетикалық-фонематикалық түсініктерді дамыту, сөздік қорын кеңейту;

3) оқу дағдыларын дамыту;

4) сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін сақтау.

29. "Жазылым" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) көру арқылы қабылдау мен кеңістікті бағдарлауды дамыту;

2) қарапайым графикалық дағдыларды қалыптастыру;

3) жазу дағдыларын қалыптастыру;

4) тіл бірліктері бейнесінің шартты-графикалық нысандарын (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) пайдалану.

30. Білім берудің негізгі мазмұны:

31. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым, әліппеге дейінгі кезең: мұғалім мен оқушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаларды тыңдау, естігеннің мағынасын түсіну, сұрақтарға жауап беру. Вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (интонация, мимика, ым-ишара, дене қалпы) қолдану; сөйлеудің негізгі ережелерін (ырғақ, екпін, жылдамдық, үзіліс) сақтау. Мұғалімнің ауызша тапсырмасы бойынша қарапайым нұсқауларды орындау; өз өтініштері мен қалауларын білдіру. Әртүрлі заттарды атап, олардың негізгі қасиеттері бойынша сипаттау.

Артикуляциялық аппаратты мұғалімнің артынан қайталау және жаңылтпаштар, тақпақтар, өлеңдер, санамақтар, мақал-мәтелдер мен жұмбақтарды жаттау арқылы дамыту. Суреттер бойынша, көрген, бастан өткерген және естіген/оқыған бақылаулар бойынша әңгімелесу, басқа адамдардың іс-әрекеттері мен тәжірибелеріне көзқарасты жеткізу, өздерінің эмоционалдық күйлерін білдіру тәсілдері.

Ертегілер мен қысқа мәтіндерді тыңдау және оларды оқиғалық суреттер сериясы мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып баяндау, ертегілерді сахналауға қатысу. Тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, тыңдалған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

32. Тыңдалым және айтылым, әліппе кезеңі:

Заттарды топтастыру және жалпылама сөздерді таңдау; сұрақтарға толық жауап беруді қалыптастыру. Сөйлеу әдебіне қатысты сөздерді қолдану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорды кеңейту. Сөздің мағынасын түсіну, сөзді орынды қолдану. Сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес айту, сөздерде екпінді дұрыс қою.

Оқушыларды қызықтыратын және берілген тақырыптар бойынша монологтік және диалогтік түрде ой білдіру. Сюжеттік суретке, суреттер сериясына, берілген тақырыпқа сәйкес сөйлемдер құрастыру. Мұғалімнің даусынан қысқа өлеңдерді жаттау,

жұмбақтарды шешу, мұғалімнің соңынан жаңылтпаштарды, мақал-мәтелдерді, дыбысты дұрыс айтуға арналған жаттығуларды қайталау.

Сюжеттік суреттер сериясы мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ертегілерді тыңдау және түсінік айту, ертегілердің сахналауға қатысу. Мұғалім оқыған материалдың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

Ескерту: тыңдалым материалының көлемі: 1-2 минут; тыңдауға арналған көркем шығарманың көлемі 15 сөзден 0,5 – 1 бетке дейін (сюжеттік суретті қоса алғанда).

33. Оқылым, әліппеге дейінгі кезең:

Затты суретпен және сөзбен сәйкестендіру, "сөз" ұғымы, сөздің шартты-графикалық белгіленуі (сызықша арқылы). "Сөйлем" ұғымы. Сөйлемдегі сөздерді бөліп көрсету. Сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуі. Суретке, орындалған әрекетке, берілген шартты-графикалық сызбаға сәйкес сөйлемдер құрастыру. Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдерді және сөйлем соңындағы интонацияны мен кідірісті дұрыс қолдану. Сөздің буындық құрылымының шартты-графикалық белгіленуі. Сөйлеу дыбыстарын тыңдау және анық айту, артикуляциялық жаттығуларды орындау. Сөздерден дауысты және дауыссыз дыбыстарды терминологияны қолданбай бөліп көрсету (тану). Дауысты дыбыстарды қызыл түсті шеңбермен, дауыссыз дыбыстарды көк түсті шеңбермен шартты түрде белгілеу. Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді тану және атау. Мұғалім оқыған материалдың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

34. Оқылым, әліппе кезеңі:

Бірінші және екінші кезеңдердегі дыбыстар мен әріптерді (а, у, м, о, с, х; ш, л, ы, н, р) қайталау. Дыбыстың сөздегі орнын анықтау: басында, соңында, ортасында; берілген дыбысқа сәйкес сөздерді табу. Дыбысты әріппен тез сәйкестендіру; дыбыс пен әріпті ажырату (дыбыстарды біз естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз); ұсынылған дыбыс/әріпті дыбыстар/әріптер қатарынан бөліп көрсету. Әріп бейнелерін (баспа, жазба, бас әріптер) еске түсіру.

Меңгерілген дыбыстар мен әріптерден кері, тура және үш әріпті жабық буындар құрастыру, осы буындардың дауысты дыбыстарын созып және қысқа айту арқылы оқу; кері және тура ашық буындарды салыстыру, сол буындардан сөздерді оқу. Сөйлемдерді буынға бөліп оқу.

Үшінші кезеңнің дыбыстары мен әріптерін (к, п, т, и, в, з, ж, б, г, д, й, ь әрпі) үйрену. Дыбысты әріппен сәйкестендіру, сол дыбыстың сөзде бар-жоғын анықтау, оның сөздегі орнын анықтау: басында, соңында немесе ортасында. Берілген дыбысқа сәйкес сөздерді таңдау. Меңгерілген дыбыстар мен әріптерден кері, тура және үш әріпті жабық буындар құрастыру, буын басында қатаң және жұмсақ дауыссыздары бар буындар: ак, ка, ты, ти, кот, кит.

Меңгерілген буындық құрылымдардан қатаң және жұмсақ дауыссыздары бар сөздерді құрастыру және оқу: мак, май, мир, пил, пыль, пи-ла, гор-ка, ко-тик, со-ло-ма. Екі-үш сөзден тұратын сөйлемдерді, қысқа мәтіндерді оқу.

Төртінші кезеңнің дыбыстары мен әріптерін (е, Ұ, ю, я, ц, ч, щ, ф, э, ь әрпі) үйрену. Дыбысты әріппен сәйкестендіру; дыбыстың сөзде бар-жоғын анықтау, оның сөздегі орнын анықтау: басында, соңында немесе ортасында.

Йотталған дауыстылармен буындар мен сөздерді оқу, олар сөздің басында және дауысты дыбыстардан кейін тұрғанда: я-ма, мо-я; йотталған дауыстылар алдыңғы дауыссыздардың жұмсақтығын көрсеткенде, солармен буындар мен сөздерді оқу: Ле-на, ЛҰ-ня, Лю-ба, Ля-ля. Э, ь әріптері бар сөздер мен буындарды оқу.

Дауысты және дауыссыз дыбыстарды, қатаң және ұяң дауыссыздарды (күшті позицияда), сондай-ақ қатаң және жұмсақ дауыссыздарды оқу мен жазуда тәжірибелік ажырату.

Меңгерілген буындық құрылымдардан жаңадан үйренілген дыбыстар мен әріптерді қосып буындар құрастыру және оқу, сондай-ақ дауыссыздар шоғырынан тұратын буындар: тра, кни.

Сөйлемдерді, қысқа әліппе мәтіндерін буынға бөліп анық оқу.

Сөйлемдердегі интонацияны тыныс белгілеріне сәйкес қою: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірге келгенде кідіріс жасау; бір сөйлемді екіншісінен бөлетін кідірістерді сақтау. Суреттерге сүйене отырып немесе сүйенбей оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Мұғалімнің даусынан жаттаған 3-4 қысқа өлеңді немесе төрттағанды жатқа айту.

Ескерту: оқу үшін мәтіннің көлемі - әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлем және соңында 10-12 сөйлем. Сөйлемдегі сөздердің саны - 4-6.

35. Хат, әліппеге дейінгі кезең:

Негізгі түстерді анықтау және ажырату. Заттарды көрсетілген тәртіппен орналастыру, заттарды түсі, пішіні, өлшемі, көлемі бойынша ажырату. Заттар мен геометриялық фигураларды материал бойынша, атауы бойынша, түсі бойынша, пішіні бойынша, өлшемі бойынша, көлемі бойынша жіктеу. Әріптердің графикалық бейнесін білдіретін түрлі-түсті жолақтардан, әртүрлі комбинациялардағы пластикалық материалдардан ойнату. Жолақтардың комбинацияларын түсі, өлшемі және орналасуы бойынша ажырату, бүтінді құрама элементтерге бөлу және бүтінді жеке бөліктерден қалпына келтіру.

Жазу гигиенасы ережелерін сақтау: дұрыс отыру, қағазды (дәптерді) дұрыс орналастыру және ұстау, қарындашты, қаламды дұрыс ұстау. Қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау (дәптер парағы): жоғарғы, төменгі, ортаңғы, жұмыс жолының анықтамасы, жоларалық кеңістік, жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, қиғаш сызықтар.

Саусақ гимнастикасы жаттығуларын, соның ішінде заттарды қолдану арқылы орындау. Сурет салу, бояу, мозаикадан өрнектер құрастыру, үлгі бойынша, трафаретпен сызу, контурды айналдыра сызу, нүктелерді қосу, дәптердегі шектеуді сақтай отырып, түрлі бағытта бояу және штрихтау, тақтаға бормен жазу. Түзу,

толқынды, сынған сызықтардан тұратын жиектерді сызу, қисық сызықтарды салу, пішіні әріптерге ұқсайтын заттардың суреттерін салу, геометриялық фигуралардан өрнектер салу.

Қолжазба әріп элементтерін жазу: түзу таяқша, төменгі жағында дөңгелек бар түзу таяқша, жоғары жағында дөңгелек бар түзу таяқша, ілмек, жартылай сопақша, сопақшалар, бас әріп элементтері. Сөздің дыбыстық құрамын схемалар арқылы моделдеу. Сөйлемді моделдеу. Сөздің шартты-графикалық белгіленуі, сөздегі дыбыстардың, буындардың, сөйлемнің орналасу орындары.

36. Хат, әліппе кезеңі:

Нөлінші сыныпта үйренілген кіші және бас әріптердің қолжазба түрін сауат ашудың бірінші және екінші кезеңдерінде қайталау. Үшінші кезеңдегі қолжазба әріптердің (кіші және бас әріптердің) графикалық бейнесін талдау: У, П, Т, И, К, В, Г, З, Ж, Б, Д. Олардың құрылымдық элементтерін салыстыру, әріп элементтерін жазу. Кіші және бас әріптерді және олардың қосылымдарын (жоғарғы, ортаңғы, төменгі ажыратылған және ажыратылмаған) кері және тура буындарда, сөздерде, сөйлемдерде каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып жазу. Қолжазба шрифтімен жазылған әріптерді, буындарды, буындық құрылымдары менгерілген сөздерді, екі сөзден тұратын сөйлемдерді көшіру. Сөйлемнің басында бас әріп, сөйлемнің соңында нүкте қою. Қиып алынған әліпбидегі әріптерден құрастырылғаннан кейін, ашық және жабық екі дыбысты және жабық үш дыбысты буындарды, сөздерді баспа шрифтімен көшіру. Дыбыстық құрамын талдағаннан кейін таныс сөздерді диктант бойынша жазу. Суреттердің астындағы сөздерге жетіспейтін әріптерді қою.

Сауат ашудың төртінші кезеңіндегі қолжазба әріптердің (кіші және бас әріптердің) графикалық бейнесін талдау: Е, Я, Ю, Ң, Ц, Ч, Щ, Ф, Э. Жазуға үйрету үшін менгерілген буындық құрылымдардан тұратын сөздерді және үш-төрт сөзден тұратын сөйлемдерді тақтадан және әліппеден (қолжазба және баспа шрифті) көшіру. Адам есімдерінде бас әріптің қолданылуы (тәжірибелік таныстыру).

Дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптерді, буындарды, сөздерді, екі-үш сөзден тұратын сөйлемдерді диктант бойынша жазу. Буынмен жазу әдісін қолдану. Сөйлемдерді жазу кезінде ережелерді сақтау: сөйлемнің басында бас әріп, соңында нүкте, сөйлемдегі сөздердің бөлек жазылуы. Қиып алынған әліпбидегі әріптерден үш-төрт әріптен тұратын сөздерді құрастырып, кейіннен жазу. Тақтадан көшіру кезінде сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою. Бір затты немесе көп затты білдіретін сөздер.

Ескерту: тексеру мақсатында жүргізілетін жазбаша жұмыстардың көлемі келесідей: графикалық диктант – 1-3 таңба, әріптік диктант – 3-5 әріп, буындық диктант – 3-5 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, жалпы диктант – 8-12 сөз. Жазбаша жұмыстардың саны оқу материалының менгерілу деңгейіне және оқушылардың жеке мүмкіндіктеріне байланысты мұғалімнің шешімі бойынша белгіленеді.

37. "Букварь, Обучение грамоте" пәнін оқыту лексикалық тақырыптар негізінде жүзеге асырылады: бірінші тоқсанда – "Өзім туралы", "Менің мектебім"; екінші тоқсанда – "Менің отбасым және достарым", "Қоршаған әлем"; үшінші тоқсанда- "Саяхат", "Салт-дәстүрлер және мерекелер"; төртінші тоқсанда – "Тағамдар мен сусындар", "Салауатты өмір салты", бұл тақырыптар табиғаттағы құбылыстар мен адам өмірінің өзгеруін көрсететін тақырыптармен тығыз байланыста болады.

38. Баспа әріптерінің графикалық бейнесін зерттеуде әр түрлі қолданбалы материалдардан (қағаз жолақтары, картон, сым, таяқшалар, пластикалық материалдар) әріптердің, олардың элементтерінің құрылысы қолданылады; Монтессори материалдары қолданылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

39. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 0.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлім және бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

40. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

"Тындалым және айтылым" бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
1.1. Тілдің негізгі бірліктерін ажырату (мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс)	1.1.1.1 мұғаліммен бірге сөздерді, сөйлемдерді жұптастырып айту және қайталау; 1.1.1.2 жаңылтпаштар, санамақ және шағын тақпақтарды жатқа айту; 1.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді айту; 1.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен сөзді бөлектеу; 1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату; 1.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату.
1.2. Тындалған материалды түсіну	1.1.2.1 айтылған сөзді тыңдау, естігені бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.1.2.2 мұғалімнің ауызша нұсқауларына назар аудара отырып, оқу тапсырмаларын орындау; 1.1.2.3 тыңдалған сөйлем мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту.
1.3. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	1.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу); 1.1.3.2 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру.

1.4. Сөйлемдер құрастыру	<p>1.1.4.1 орындалған іс-әрекет бойынша, бақыланатын іс-әрекет немесе үрдіс бойынша, мұғалімнің сұрақтары бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.2 сюжеттік сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;</p> <p>1.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше сөйлем құрастыру.</p>
"Оқылым" бөлімі	
2.1. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	<p>1.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?)</p> <p>1.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>1.2.1.3 тыңдалған ертегі, қысқа әңгіме кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тыңдалған ертегі немесе әңгіме бойынша кейіпкерлердің әрекеттері, іс-әрекеттері мен мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап беру.</p> <p>1.2.1.5 әдеби кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне қатысты өз көзқарасын білдіру үшін сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.6 бақылап отырған іс-әрекетке, суретке, тыңдалған ертегіге немесе әңгімеге сұрақтар қою.</p>
2.2. Фонетикалық-фонематикалық түсініктерді дамыту, сөздік қорын кеңейту	<p>1.2.2.1 суреттегі затты тану және атауы болып табылатын сөзді атау;</p> <p>1.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;</p> <p>1.2.2.5 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>1.2.2.6 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту;</p> <p>1.2.2.7 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;</p> <p>1.2.2.8 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.9 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, ортасында, соңында);</p> <p>1.2.2.10 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;</p> <p>1.2.2.11 берілген дыбыспен немесе буынмен басталатын сөздерді атау.</p>
	<p>1.2.3.1 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру (баспа және қолжазба шрифті), дыбыстар мен әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау.</p> <p>1.2.3.3 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;</p>

<p>2.3. Оқу дағдыларын дамыту</p>	<p>1.2.3.4 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;</p> <p>1.2.3.5 үш әріпті жабық буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.6 жұмсақ дауыссыз дыбыстары бар буындарды оқу;</p> <p>1.2.3.7 сөздің басында тұрған йотталған дауысты дыбыстары бар буындарды оқу;</p> <p>1.2.3.8 дауысты дыбыстардан кейін тұрған йотталған дауысты дыбыстары бар буындарды оқу;</p> <p>1.2.3.9 сөздің басында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.10 сөздің соңында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.11 э, ь әріптері бар буындар мен сөздерді оқу;</p> <p>1.2.3.12 буындарға, сөздерге дыбыстық және дыбыс-әріптік талдау жүргізу (кері, тікелей ашық, тікелей жабық);</p> <p>1.2.3.13 әріптерді қиылған әліппеден құрастырып, буындар мен сөздерді біртұтас оқып шығу;</p> <p>1.2.3.14 игерілген әріптер мен буындық құрылымдардан тұратын сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.15 сөйлемдерді буынға бөліп, тұтас оқу және олардың мағынасын түсіну;</p> <p>1.2.3.16 қысқа мәтіндерді буындарға бөліп оқып, олардың мазмұнын түсіну;</p> <p>1.2.3.17 иллюстрацияларды пайдалана отырып, оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.</p>
<p>2.4. Сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін сақтау</p>	<p>1.2.4.1 сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын ажырату;</p> <p>1.2.4.2 мұғалімге еліктеп, сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын қайталау;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) сәйкес сөйлемдерді интонациямен оқу;</p> <p>1.2.4.4 үтірді және бір сөйлемді екіншісінен ажырататын кідірістерді сақтау.</p>
<p>"Жазылым" бөлімі</p>	
	<p>1.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p> <p>1.3.1.2 геометриялық фигураларды (шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тікбұрыш) атау және ажырату;</p> <p>1.3.1.3 заттарды көрсетілген тәртіпте орналастыру;</p> <p>1.3.1.4 заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша сипаттау;</p> <p>1.3.1.5 заттар мен геометриялық фигураларды материалы, түсі, пішіні, өлшемі, көлемі бойынша жіктеу;</p> <p>1.3.1.6 түрлі-түсті жолақтардан, пластикалық және басқа материалдардан әріптердің бейнелерін жасау;</p>

<p>3.1. Көру арқылы қабылдау мен кеңістікті бағдарлауды дамыту</p>	<p>1.3.1.7 заттың бейнесін бөліктерге бөліп, оны жеке бөліктерден қайта құрастыру (текшелерді, пазлдарды қолдана отырып); 1.3.1.8 жазу гигиенасының ережелерін сақтау: дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 1.3.1.9 графикалық жұмыстарды орындау кезінде және жазу кезінде қағаз бен дәптерді дұрыс орналастыру; 1.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау; 1.3.1.11 жұмыс жолының жоғарғы және төменгі шекараларын анықтау.</p>
<p>3.2. Қарапайым графикалық дағдыларды қалыптастыру</p>	<p>1.3.2.1 үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу; 1.3.2.2 суретті контур бойынша, нүктелер бойынша сызу; 1.3.2.3 контур сызбасының ішіне бояу, штрихтау; 1.3.2. қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу; (жазу); 1.3.2.5 көлденең, тік, көлбеу түзу сызықтар салу (жазу); 1.3.2.6 тік таяқшаны көлбеу сызықпен салу (жазу); 1.3.2.7 жоғарғы және төменгі жағында дөңгелектелген тік таяқшаны салу (жазу); 1.3.2.8 сопақша, жартылай сопақша салу (жазу); 1.3.2.9 ілмегі бар таяқшамен салу (жазу); 1.3.2.10 әріптер элементтерінен жиектерді орындау; 1.3.2.11 баспа әріп шрифті элементтерін жазу; 1.3.2.12 жазба әріп шрифті элементтерін жазу.</p>
<p>3.3. Жазу дағдыларын дамыту</p>	<p>1.3.3.1 әріптерді, буындарды, сөздерді қиынды әліпбидің әріптерінен құрағаннан кейін баспа үлгісінен көшіріп жазу; 1.3.3.2 дыбыс-буквалық талдаудан кейін жазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 1.3.3.3 баспа және жазба әріптерінің бейнесін сәйкестендіру; 1.3.3.4 сынып тақтасынан (жазба шрифтімен) әріптерді, буындарды, сөздерді, үш-төрт сөзден тұратын сөйлемдерді көшіріп жазу; 1.3.3.5 үлгі бойынша бас әріптер мен кіші әріптерді буындар мен сөздерге қосу; 1.3.3.6 жазылуы ұқсас, бірақ қосымша элементімен ерекшеленетін әріптерді (и-ш, л-м, п-т, ш-щ) ажырату; 1.3.3.7 суреттердің астындағы сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою; 1.3.3.8 сөздердің дыбыстық құрамын талдағаннан кейін оларды диктант арқылы жазу"; 1.3.3.9 алдын ала талдау арқылы екі-үш сөзден тұратын сөйлемдерді диктант арқылы жазу; 1.3.3.10 қиынды әліпбидің әріптерінен үш-төрт әріптен тұратын сөздер құрап, кейін оларды жазу;</p>

	<p>1.3.3.11 сөйлемнің басында баспа үлкен (бас, үлкен) әріпті жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;</p> <p>1.3.3.12 адамдардың есімдерін баспа үлкен (бас, үлкен) әріппен жазу;</p> <p>1.3.3.13 тақтадан көшіріп жазғанда сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою;</p> <p>1.3.3.14 борды дұрыс пайдаланып, тақтаға жазу.</p>
3.4. Сөйлеу бірліктерінің шартты-графикалық белгіленуі (дыбыс, буын, сөз, сөйлем)	<p>1.3.4.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;</p> <p>1.3.4.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;</p> <p>1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;</p> <p>1.3.4.4 қызыл және көк түстермен белгіленген дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану;</p> <p>1.3.4.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу;</p> <p>1.3.4.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану;</p> <p>1.3.4.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану;</p> <p>1.3.4.8 сөздегі дыбыс позициясының шартты-графикалық белгісін пайдалану.</p>

41. Осы Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 1-сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

42. Бөлімдер мен тақырыптарды оқып-үйренуге арналған сағаттарды бөлу мұғалімнің еркіне беріледі.

Параграф 3. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 1-сыныбы үшін " Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тындалым	Жазылым	Оқылым
	<p>1.1.1.1 мұғаліммен бірге сөздерді, сөйлемдерді жұптастырып айту және қайталау;</p> <p>1.1.1.2 жаңылтпаштар, санамақ және шағын тақпақтарды жатқа айту;</p>	<p>1.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім</p>	<p>1.3.1.1 негізгі түстерді атау және ажырату;</p> <p>1.3.1.2 геометриялық фигураларды (шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тікбұрыш) атау және ажырату;</p> <p>1.3.1.3 заттарды көрсетілген тәртіпте орналастыру;</p> <p>1.3.1.4 заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша сипаттау;</p>

Әліппеге дейінгі кезең

<p>1.1.1.3 иллюстрацияларға , макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді айту;</p> <p>1.1.1.4 сөйлеу ағынынан, сөйлемнен сөзді бөлектеу ;</p> <p>1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату;</p> <p>1.1.2.1 айтылған сөзді тыңдау, естігені бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.3 тыңдалған сөйлем мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;</p> <p>1.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);</p> <p>1.1.3.2 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру;</p> <p>1.1.4.1 орындалған іс-әрекет бойынша, бақыланатын іс-әрекет немесе үрдіс бойынша, мұғалімнің сұрақтары бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.2 сюжеттік сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;</p> <p>1.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше сөйлем құрастыру.</p>	<p>бейнеленген? Не істейді?)</p> <p>1.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>1.2.1.3 тыңдалған ертегі, қысқа әңгіме кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тыңдалған ертегі немесе әңгіме бойынша кейіпкерлердің әрекеттері, іс-әрекеттері мен мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап беру.</p> <p>1.2.2.1 суреттегі затты тану және атауы болып табылатын сөзді атау;</p> <p>1.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді тандау;</p> <p>1.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;</p> <p>1.2.2.5 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>1.2.2.10 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;</p> <p>1.2.2.11 берілген дыбыспен немесе буынмен басталатын сөздерді атау;</p> <p>1.2.4.2 мұғалімге еліктеп, сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын қайталау.</p>	<p>1.3.1.5 заттар мен геометриялық фигураларды материалы, түсі, пішіні, өлшемі, көлемі бойынша жіктеу;</p> <p>1.3.1.7 заттың бейнесін бөліктерге бөліп, оны жеке бөліктерден қайта құрастыру (текшелерді, паздарды қолдана отырып);</p> <p>1.3.1.8 жазу гигиенасының ережелерін сақтау: дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>1.3.1.9 графикалық жұмыстарды орындау кезінде және жазу кезінде қағаз бен дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>1.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>1.3.2.1 үлгі бойынша, трафарет бойынша сызу;</p> <p>1.3.2.2 суретті контур бойынша, нүктелер бойынша сызу;</p> <p>1.3.2.3 контур сызбасының ішіне бояу, штрихтау;</p> <p>1.3.2. қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу; (жазу);</p> <p>1.3.2.5 көлденең, тік, көлбеу түзу сызықтар салу (жазу);</p> <p>1.3.2.6 тік таяқшаны көлбеу сызықпен салу (жазу);</p> <p>1.3.2.7 жоғарғы және төменгі жағында дөңгелектелген тік таяқшаны салу (жазу);</p> <p>1.3.2.8 сопақша, жартылай сопақша салу (жазу) ;</p> <p>1.3.2.9 ілмегі бар таяқшамен салу (жазу);</p> <p>1.3.4.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;</p>
---	---	---

			1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану.
2-тоқсан			
	<p>1.1.1.2 жаңылтпаштар, санамақ және шағын тақпақтарды жатқа айту;</p> <p>1.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді айту;</p> <p>1.1.1.5 сөзді және ол білдіретін затты ажырату;</p>	<p>1.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?)</p> <p>1.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>1.2.1.3 тыңдалған ертегі, қысқа әңгіме кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тыңдалған ертегі немесе әңгіме бойынша кейіпкерлердің әрекеттері, іс-әрекеттері мен мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.6 бақылап отырған іс-әрекетке, суретке, тыңдалған ертегіге немесе әңгімеге сұрақтар қою;</p> <p>1.2.2.2 заттарды жіктеу, жалпылама сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.3 бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>1.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;</p> <p>1.2.2.5 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>1.2.2.6 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту;</p> <p>1.2.2.7 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;</p> <p>1.2.2.8 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.9 берілген дыбыстың сөздегі орнын</p>	<p>1.3.1.8 жазу гигиенасының ережелерін сақтау: дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>1.3.1.9 графикалық жұмыстарды орындау кезінде және жазу кезінде қағаз бен дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>1.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.11 жұмыс жолының жоғарғы және төменгі шекараларын анықтау;</p> <p>1.3.2.10 әріптер элементтерінен жиектерді орындау;</p> <p>1.3.2.11 баспа әріп шрифті элементтерін жазу;</p> <p>1.3.2.12 жазба әріп шрифті элементтерін жазу;</p> <p>1.3.3.1 әріптерді, буындарды, сөздерді қиынды әліпбидің әріптерінен құрағаннан кейін баспа үлгісінен көшіріп жазу;</p>

Әліппе кезеңі (бірінші және екінші кезең әріптерін қайталау: а, у, м, о, с, х, ш, л, ы, н, р)

1.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату;	анықтау (сөздің басында, ортасында, соңында);	1.3.3.2 дыбыс-буквалық талдаудан кейін жазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;
1.1.2.2 мұғалімнің ауызша нұсқауларына назар аудара отырып, оқу тапсырмаларын орындау;	1.2.2.10 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;	1.3.3.3 баспа және жазба әріптерінің бейнесін сәйкестендіру;
1.1.2.3 тыңдалған сөйлем мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;	1.2.2.11 берілген дыбыспен немесе буынмен басталатын сөздерді атау;	1.3.3.4 сынып тактасынан (жазба шрифтімен) әріптерді, буындарды, сөздерді, үш-төрт сөзден тұратын сөйлемдерді көшіріп жазу;
1.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;	1.2.3.1 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру (баспа және қолжазба шрифті), дыбыстар мен әріптерді ажырату;	1.3.3.5 үлгі бойынша бас әріптер мен кіші әріптерді буындар мен сөздерге қосу;
1.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;	1.2.3.2 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау.	1.3.3.6 жазылуы ұқсас, бірақ қосымша элементімен ерекшеленетін әріптерді (и-ш, л-м, п-т, ш-щ) ажырату;
1.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);	1.2.3.3 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;	1.3.3.8 сөздердің дыбыстық құрамын талдағаннан кейін оларды диктант арқылы жазу";
1.1.3.2 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру;	1.2.3.4 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;	1.3.3.11 сөйлемнің басында баспа үлкен (бас, үлкен) әріпті жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;
1.1.4.2 сюжеттік сурет бойынша сөйлем құрастыру;	1.2.3.5 үш әріпті жабық буындарды құрастыру және оқу;	1.3.3.12 адамдардың есімдерін баспа үлкен (бас, үлкен) әріппен жазу;
1.1.4.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;	1.2.3.12 буындарға, сөздерге дыбыстық және дыбыс-әріптік талдау жүргізу (кері, тікелей ашық, тікелей жабық);	1.3.3.14 борды дұрыс пайдаланып, тактаға жазу ;
1.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;	1.2.3.13 әріптерді қиылған әліппеден құрастырып, буындар мен сөздерді біртұтас оқып шығу;	1.3.4.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше сөйлем құрастыру.	1.2.3.14 игерілген әріптер мен буындық құрылымдардан тұратын сөздерден сөйлемдер құрастыру;	1.3.4.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;
	1.2.3.15 сөйлемдерді буынға бөліп, тұтас оқу және олардың мағынасын түсіну;	1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;
	1.2.3.16 қысқа мәтіндерді буындарға бөліп оқып,	1.3.4.4 қызыл және көк түстермен белгіленген

	<p>олардың мазмұнын түсіну; 1.2.3.17 иллюстрацияларды пайдалана отырып, оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.2.4.1 сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын ажырату ; 1.2.4.2 мұғалімге еліктеп, сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын қайталау; 1.2.4.3 тыныс белгілеріне (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) сәйкес сөйлемдерді интонациямен оқу; 1.2.4.4 үтірді және бір сөйлемді екіншісінен ажырататын кідірістерді сақтау.</p>	<p>дауысты және дауыссыз дыбыстарды тану; 1.3.4.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу; 1.3.4.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану.</p>
--	---	--

3-тоқсан

	<p>1.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?) 1.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау; 1.2.1.3 тыңдалған ертегі, қысқа әңгіме кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру; 1.2.1.4 тыңдалған ертегі немесе әңгіме бойынша кейіпкерлердің әрекеттері, іс-әрекеттері мен мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап беру. 1.2.1.5 әдеби кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне қатысты өз көзқарасын білдіру үшін сұрақтарға жауап беру;</p>	<p>1.3.1.8 жазу гигиенасының ережелерін сақтау: дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 1.3.1.9 графикалық жұмыстарды орындау кезінде және жазу кезінде қағаз бен дәптерді дұрыс орналастыру; 1.3.1.11 жұмыс жолының жоғарғы және төменгі шекараларын анықтау; 1.3.3.1 әріптерді, буындарды, сөздерді қиынды әліпбидің әріптерінен құрағаннан кейін баспа үлгісінен көшіріп жазу; 1.3.3.2 дыбыс-буквалық талдаудан кейін жазба үлгісінен әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 1.3.3.3 баспа және жазба әріптерінің бейнесін сәйкестендіру;</p>
--	--	--

Әліппе кезеңі
(үшінші кезең: к, п, т, и, в,
, з, ж, б, г, д, й, ь әрпі)

1.1.1.2 жаңылтпаштар, санамақ және шағын тақпақтарды жатқа айту;
1.1.1.3 иллюстрацияларға , макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді айту;
1.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату;
1.1.2.2 мұғалімнің ауызша нұсқауларына назар аудара отырып, оқу тапсырмаларын орындау;
1.1.2.3 тыңдалған сөйлем мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
1.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
1.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;
1.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);
1.1.3.2 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру;

1.2.1.6 бақылап отырған іс-әрекетке, суретке, тыңдалған ертегіге немесе әңгімеге сұрақтар қою;
1.2.2.4 сөзді буындарға (бөліктерге) бөлу, сөзді буындар бойынша біркелкі айту;
1.2.2.5 артикуляциялық жаттығуларды орындау;
1.2.2.6 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту;
1.2.2.7 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;
1.2.2.8 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;
1.2.2.9 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, ортасында, соңында);
1.2.2.10 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;
1.2.2.11 берілген дыбыспен немесе буынмен басталатын сөздерді атау;
1.2.3.1 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру (баспа және қолжазба шрифті), дыбыстар мен әріптерді ажырату;
1.2.3.2 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау.
1.2.3.3 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
1.2.3.4 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
1.2.3.5 үш әріпті жабық буындарды құрастыру және оқу;

1.3.3.4 сынып тақтасынан (жазба шрифтімен) әріптерді, буындарды, сөздерді, үш-төрт сөзден тұратын сөйлемдерді көшіріп жазу;
1.3.3.5 үлгі бойынша бас әріптер мен кіші әріптерді буындар мен сөздерге қосу;
1.3.3.6 жазылуы ұқсас, бірақ қосымша элементімен ерекшеленетін әріптерді (и-ш, л-м, п-т, ш-щ) ажырату;
1.3.3.7 суреттердің астындағы сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою;
1.3.3.8 сөздердің дыбыстық құрамын талдағаннан кейін оларды диктант арқылы жазу";
1.3.3.11 сөйлемнің басында баспа үлкен (бас , үлкен) әріпті жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;
1.3.3.12 адамдардың есімдерін баспа үлкен (бас, үлкен) әріппен жазу;
1.3.3.14 борды дұрыс пайдаланып, тақтаға жазу ;
1.3.4.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.3.4.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.3.4.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану;
1.3.4.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану;

<p>1.1.4.2 сюжеттік сурет бойынша сөйлем құрастыру;</p> <p>1.1.4.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.4.4 заттардың қасиеттерін ауызша сипаттау;</p> <p>1.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше сөйлем құрастыру.</p>	<p>1.2.3.6 жұмсақ дауыссыз дыбыстары бар буындарды оқу;</p> <p>1.2.3.9 сөздің басында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.10 сөздің соңында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;</p> <p>1.2.3.12 буындарға, сөздерге дыбыстық және дыбыс-әріптік талдау жүргізу (кері, тікелей ашық, тікелей жабық);</p> <p>1.2.3.13 әріптерді киылған әліппеден құрастырып, буындар мен сөздерді біртұтас оқып шығу;</p> <p>1.2.3.14 игерілген әріптер мен буындық құрылымдардан тұратын сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.15 сөйлемдерді буынға бөліп, тұтас оқу және олардың мағынасын түсіну;</p> <p>1.2.3.16 қысқа мәтіндерді буындарға бөліп оқып, олардың мазмұнын түсіну;</p> <p>1.2.3.17 иллюстрацияларды пайдалана отырып, оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.4.1 сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын ажырату ;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) сәйкес сөйлемдерді интонациямен оқу;</p> <p>1.2.4.4 үтірді және бір сөйлемді екіншісінен</p>	<p>1.3.4.8 сөздегі дыбыс позициясының</p>
---	--	---

		ажырататын кідірістерді сақтау.	шартты-графикалық белгісін пайдалану.
4-тоқсан		<p>1.2.1.1 суреттегі сұрақтарға жауап беру (не бейнеленген? Кім бейнеленген? Не істейді?)</p> <p>1.2.1.2 тыңдалған ертегінің, қысқа әңгіменің басты кейіпкерлерін атау;</p> <p>1.2.1.3 тыңдалған ертегі, қысқа әңгіме кейіпкерлерінің сыртқы бейнесі туралы сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.4 тыңдалған ертегі немесе әңгіме бойынша кейіпкерлердің әрекеттері, іс-әрекеттері мен мінез-құлқы туралы сұрақтарға жауап беру.</p> <p>1.2.1.5 әдеби кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне қатысты өз көзқарасын білдіру үшін сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.1.6 бақылап отырған іс-әрекетке, суретке, тыңдалған ертегіге немесе әңгімеге сұрақтар қою;</p> <p>1.2.2.5 артикуляциялық жаттығуларды орындау;</p> <p>1.2.2.6 сөйлеу дыбыстарын дұрыс және анық айту;</p> <p>1.2.2.7 ұсынылған дыбысты бірқатар дыбыстардан бөлектеу;</p> <p>1.2.2.8 көрнекілікке сүйене отырып, берілген дыбысқа сөздерді таңдау;</p> <p>1.2.2.9 берілген дыбыстың сөздегі орнын анықтау (сөздің басында, ортасында, соңында);</p> <p>1.2.2.10 бір дыбыспен ерекшеленетін дыбыстық құрамы бойынша ұқсас сөздерді есту және айту;</p>	<p>1.3.1.8 жазу гигиенасының ережелерін сақтау: дұрыс отыру; қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>1.3.1.9 графикалық жұмыстарды орындау кезінде және жазу кезінде қағаз бен дәптерді дұрыс орналастыру;</p> <p>1.3.1.10 қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.11 жұмыс жолының жоғарғы және төменгі шекараларын анықтау;</p> <p>1.3.3.3 баспа және жазба әріптерінің бейнесін сәйкестендіру;</p> <p>1.3.3.4 сынып тақтасынан (жазба шрифтімен) әріптерді, буындарды, сөздерді, үш-төрт сөзден тұратын сөйлемдерді көшіріп жазу;</p>

Әліппе кезеңі (екінші кезең: е, Ұ, ю, я, ц, ч, щ, ф, э, ь әрпі)

1.1.1.2 жаңылтпаштар, санамақ және шағын тақпақтарды жатқа айту;
1.1.1.3 иллюстрацияларға, макеттерге, сахналауға негізделген ертегілерді, әңгімелерді айту;
1.1.1.6 сөзді, сөйлемді, буынды, дыбысты ажырату;
1.1.2.2 мұғалімнің ауызша нұсқауларына назар аудара отырып, оқу тапсырмаларын орындау;
1.1.2.3 тыңдалған сөйлем мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
1.1.2.4 тыңдалған әңгіменің, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
1.1.2.5 сюжеттік картиналар сериясына және мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып ертегілер айту;
1.1.3.1 әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетін қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу);
1.1.3.2 сөйлеу, мимика, жест-ишара арқылы өз өтініштері мен тілектерін білдіру;
1.1.4.2 сюжеттік сурет бойынша сөйлем құрастыру;
1.1.4.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;
1.1.4.5 сюжеттік суреттер сериясы бойынша бірнеше сөйлем құрастыру.

1.2.2.11 берілген дыбыспен немесе буынмен басталатын сөздерді атау;
1.2.3.1 дыбысты әріп кескінімен байланыстыру (баспа және қолжазба шрифті), дыбыстар мен әріптерді ажырату;
1.2.3.2 әріптерді олар білдіретін дыбыстармен атау.
1.2.3.3 меңгерген дыбыстар мен әріптерден кері буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
1.2.3.4 меңгерген дыбыстар мен әріптерден тікелей ашық буындарды құрастыру, оларды ұзақ және қысқаша оқу;
1.2.3.5 үш әріпті жабық буындарды құрастыру және оқу;
1.2.3.6 жұмсақ дауыссыз дыбыстары бар буындарды оқу;
1.2.3.7 сөздің басында тұрған йотталған дауысты дыбыстары бар буындарды оқу;
1.2.3.8 дауысты дыбыстардан кейін тұрған йотталған дауысты дыбыстары бар буындарды оқу;
1.2.3.9 сөздің басында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;
1.2.3.10 сөздің соңында дауыссыз дыбыстардың тіркесінен тұратын буындарды құрастыру және оқу;
1.2.3.11 э, ь әріптері бар буындар мен сөздерді оқу;
1.2.3.12 буындарға, сөздерге дыбыстық және дыбыс-әріптік талдау

1.3.3.5 үлгі бойынша бас әріптер мен кіші әріптерді буындар мен сөздерге қосу;
1.3.3.6 жазылуы ұқсас, бірақ қосымша элементімен ерекшеленетін әріптерді (и-ш, л-м, п-т, ш-щ) ажырату;
1.3.3.7 суреттердің астындағы сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою;
1.3.3.8 сөздердің дыбыстық құрамын талдағаннан кейін оларды диктант арқылы жазу";
1.3.3.9 алдын ала талдау арқылы екі-үш сөзден тұратын сөйлемдерді диктант арқылы жазу;
1.3.3.10 қиынды әліпбидің әріптерінен үш-төрт әріптен тұратын сөздер құрап, кейін оларды жазу;
1.3.3.11 сөйлемнің басында баспа үлкен (бас, үлкен) әріпті жазу, сөйлемнің соңында нүкте қою;
1.3.3.12 адамдардың есімдерін баспа үлкен (бас, үлкен) әріппен жазу;
1.3.3.13 тақтадан көшіріп жазғанда сөздердегі жетіспейтін әріптерді қою;
1.3.3.14 борды дұрыс пайдаланып, тақтаға жазу;
1.3.4.1 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.3.4.2 сөздің шартты-графикалық белгіленуін тану;
1.3.4.3 сөйлемнің шартты-графикалық белгіленуін тану;

	<p>жүргізу (кері, тікелей ашық, тікелей жабық);</p> <p>1.2.3.13 әріптерді қиылған әліппеден құрастырып, буындар мен сөздерді біртұтас оқып шығу;</p> <p>1.2.3.14 игерілген әріптер мен буындық құрылымдардан тұратын сөздерден сөйлемдер құрастыру;</p> <p>1.2.3.15 сөйлемдерді буынға бөліп, тұтас оқу және олардың мағынасын түсіну;</p> <p>1.2.3.16 қысқа мәтіндерді буындарға бөліп оқып, олардың мазмұнын түсіну;</p> <p>1.2.3.17 иллюстрацияларды пайдалана отырып, оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.4.1 сұраулы, хабарлы және лепті интонацияларын ажырату ;</p> <p>1.2.4.3 тыныс белгілеріне (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) сәйкес сөйлемдерді интонациямен оқу;</p> <p>1.2.4.4 үтірді және бір сөйлемді екіншісінен ажырататын кідірістерді сақтау.</p>	<p>1.3.4.5 қызыл және көк түстермен дауысты және дауыссыз дыбыстарды белгілеу;</p> <p>1.3.4.6 сөздің шартты-графикалық белгісін пайдалану;</p> <p>1.3.4.7 сөздегі буындардың шартты-графикалық белгіленуін қолдану;</p> <p>1.3.4.8 сөздегі дыбыс позициясының шартты-графикалық белгісін пайдалану.</p>
--	---	---

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
548 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Бағдарлама мақсаты - жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеудің тәжирибелік дағдыларын меңгеру үшін қажетті грамматика, орфография және пунктуация бойынша қарапайым білімдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;
- 2) тілдің дыбыстық құрамын, грамматика және жазу бойынша қарапайым мәліметтерді меңгеру негізінде сауатты жазудың дағдыларын қалыптастыру;
- 3) өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дәйекті және дұрыс баяндауға үйрету;
- 4) қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерді практикалық түрде меңгеру;
- 5) білім алушылардың сабаққа, ересектермен және сыныптастармен қатынас жасауға қызығушылығын дамыту;
- 6) білім алушыларға қазақ тілі мен әдеби мұрасын меңгертіп, ана тілі мен туған халқының мәдениетін құрметтеуге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;
- 2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;
- 3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру;
- 4) білім алушылардың адамгершілік қасиеттерін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды түзете-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен

пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың менгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Білім алушылардың психикалық және дене ерекшеліктерін түзеу мақсатында тіл сабағында қолданылатын әдістер мен тәсілдер:

- 1) түсінік беру әдісі;
- 2) дидактикалық ойындар;
- 3) тірек сызбалар;
- 4) анықтамалық материалдар үшін дәптер дайындау және қолдану;
- 5) "үнсіз" сұрақ;
- 6) заттық, сюжеттік суреттерді қолдану кезіндегі тіл шығармашылығы.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 2) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 3) 4-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Дыбыс және әріп" бөлімі;
- 2) "Сөз" бөлімі;
- 3) "Сөйлем" бөлімі;
- 4) "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормаларын қолдану" бөлімі.

21. "Дыбыс және әріп" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту;
- 2) дыбыс және әріп арасындағы байланысы;
- 3) дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі;
- 4) дыбыстардың буын құру функциясы;
- 5) қазақ тілі әліпбиі;
- 6) дауыссыз дыбыстардың топтамасы.

22. "Сөз" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттың атауын білдіретін сөздер;
- 2) әрекетті білдіретін сөздер;
- 3) санды білдіретін сөздер;
- 4) заттың сынын білдіретін сөздер;
- 5) түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер.

23. "Сөйлем" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру;
- 2) сөз жасам дағдыларын дамыту;
- 3) сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті);
- 4) сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау.

24. "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) диалогтік сөйлеуін дамыту;
- 2) мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту);

3) әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну;

4) қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру.

25. "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) орфографиялық нормалар;

2) орфоэпиялық нормалар;

3) пунктуациялық нормалар;

4) каллиграфиялық нормалар.

26. 2 - сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айтуға үйрету, қазақ тіліндегі ұқсас дыбыстарды дұрыс айту, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну. Әр түрлі дыбыстарды ажырату; сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды анықтау, бөліп айту; дыбысты дұрыс айту. Дыбыс және әріп арасындағы байланыс. Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар. Дыбыстардың буын құру функциясы. Қазақ тіліндегі әріптердің реті (әліпби). Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі. Қатаң және ұяң дауыссыздар. Олардың айырмашылығы;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Кім? Не? деген сұраққа дұрыс жауап беру. Әрекетті білдіретін сөздер. Не істейді? Не істеді? деген сұраққа жауап беру. Есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздердің мағынасын түсіну. Заттың санын білдіретін сөздер. Қанша? Неше? Нешінші? деген сұраққа жауап беру. Заттың сынын білдіретін сөздер. Қандай? Қай? деген сұрақтарға жауап беру. Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер;

3) сөйлем: сөз өзгерту. Көптік жалғаулардың мағынасын түсіну. Үлгі бойынша көптік жалғаулар арқылы сөзді өзгерту. Сұраққа жауап беру, жазу. Септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәжірибелік түрде меңгеру. Сөзжасам. Үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолдану. Сөйлем түрлері (хабарлы, сұраулы, лепті). Сөйлем құрылымы. Жай және жайылма сөйлем. Сөйлем құрау, сөйлем құрамын талдау ;

4) байланыстырып сөйлеу: диалогтік сөйлеу: сұраққа толық жауап беру, қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? барасың ба?). Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту): екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (сурет мазмұны, белгілі тақырып бойынша);

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау. Кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу. Тасымалдау емлесін сақтап жазу. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. Қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту. Пунктуациялық нормаларды сақтау. Сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату. Тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу. Бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу. Әріптерді, сөздерді, құрылымы жеңіл сөйлемдерді жат жазу. Әріпі

жетіспейтін сөздерді жазу. Белгілі бір әріп бойынша сөздер жазу. Көру, есту және түсіндірме диктант жазу.

27. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту: дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру. Дыбыс және әріп арасындағы байланысы. Ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп). Бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м). Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке бөлінуі. Үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату. Дауыстылардың буын құру функциясы. Буындардың құрамы: әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау. Буын ережелері. Тасымалдау жолдары. Қазақ тіліндегі әріптердің реті (әліпби). Қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібі. Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер? нелер?). Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімнің? Ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру. Әрекетті білдіретін сөздер. Заттың, құбылыстың қимылын, әрекетін білдіретін сөздерді Не істеді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беру арқылы айта білу; затты, нәрселерді ұқсас қимыл-әрекетгері бойынша атай білу. Не қалай дыбыстайды? Не жүреді/ ұшады? заттардың аты мен қимылын білдіретін сөздерден сөйлем құрай білу. Заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру. Заттың сынын білдіретін сөздер. "Қандай?" деген сұрақ бойынша заттың түсін, дәмін, көлемін атай білу. мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру. Мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздер;

3) сөйлем: сөз өзгерту. Көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану. Сөзжасам. Ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту. Есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту. Сөйлем түрлері. Сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту. Жай сөйлемнің құрылысымен танысу ; берілген сұраққа жауап бере білу;суреттер бойынша сөйлемдер құра білу; басталған сөйлемді аяқтай білу; орны ауыстырылған сөздерден сөйлем құрай білу; берілген мәтіннен қажетті сөйлемді бөліп ала білу, сөйлемдегі сөз санын анықтай білу; сөйлемнің бірінші сөзі бас әріптен басталып жазылатынын білу; сөйлем соңына нүкте қойылатынын түсіну, тәжірибе арқылы жаттығу көрсете білу; сызба бойынша сөйлем құрастыра білу;

4) байланыстырып сөйлеу диалогтік сөйлеу: белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап. Әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу. Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? неге ұнамайды?), дыбыстық құрамын сақтап жазу. Оқулықтағы жазба жұмыстарын орындау. Ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісі бойынша дәптерге көшіріп жазу;

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау, қазақ тіліне тән әріптер кездесетін сөздерді дұрыс жазу. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту. Пунктуациялық нормаларды сақтау. жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілері. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. жазу техникасын меңгеру; бас және кіші әріптерді жаза білу; оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу; жазбаша және баспа әріптермен жазылған сөздерді буынға бөліп көшіру; жазылуы мен айтылуы бірдей сөздерден құралған жай сөйлем жаза білу. Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу. 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

28. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту: ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу. қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібімен танысу; әліпбидің анықтамасымен танысу, жаттау; сөздерді әліпби ретімен орналастыру. Әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер). Жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу. Сөзге дыбыстық талдау жасау. Жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырату. Сөзге дыбыстық талдау жасау. Әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қолдану. Дауыссыз дыбыстар. Қатаң, ұяң және үнді дауыссыздар. Буын және тасымал: дауыстылардың буын жасай алатыны; сөздерді буынға бөлу; тасымалдау жолдарын мысалдар арқылы ұғыну; тасымалданбайтын сөздер; жуан және жіңішке айтылатын дыбыстар (Ана, Әке). Сөздер мен сөйлемнен жуан және жіңішке болып қолданылған дауыссыздарды табу, астын сызу. "Я, Ю" әріптердің емлесі. Жіңішкелік белгісі (ь) мен айыру белгісі (ъ). "И, Й" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін сөздерге буындық және дыбыстық талдау жасау. "В, Ф" дыбысы мен әріптері. Айтылуы мен жазылуында ажырату. Сөздерге дыбыстық-буындық талдау жасау;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Заттың атын білдіретін сөздер туралы оқушылардың ұғымдарын кеңейту; сөздерге Кім? Не? деген сұрақтарды дұрыс қоя білу және жауап беру; заттың суреттері арқылы сөздер ойластыру; Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімнің? Ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру; затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, тартпасы); затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер); білім алушылардың жалқы есім туралы ұғымдарын кеңейту; қала, ауыл, көше, кісі аттарын бас әріппен жазылуын білу. әрекетті білдіретін сөздер. Әрекетті білдіретін сөздер туралы ұғымдарын кеңейту; әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; әрекетті білдіретін сөздерді мәтіннен таба білу; әрекетті білдіретін сөздерді қатыстырып сөйлем құрау; Не істейсің? Не істедің? деген сұрақтарға жауап беру; берілген қимылдың иесі бола алатын заттардың атын анықтау. Не маңырайды? Не боздайды? Заттың санын, сапасын, белгісін білдіретін сөздер. Қандай? Қай? Неше? деген сұрақтар арқылы заттың белгілерін анықтау; заттың санын,

сапасын, белгісін білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс таба білу; оларды заттың атын білдіретін сөздермен дұрыс тіркестіріп айта және жаза білу; аталған заттың бірнеше белгісін (сапасын) тауып айту және бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың атын таба білу; Екі затты сапалары бойынша салыстыру (қар – ақ, көмір – кара, мақта – жұмсақ, тас – қатты); сөз тіркестерін құрастыру: ақ көйлек, кара бояу, үлкен мектеп, биік ағаш. Түбірлес сөздерді түсіну. Түбірлес сөздердің анықтамасын білу;

3) сөйлем: жай сөйлем құрылымымен танысу; Кімнің? Ненің? Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімде? Неде? Кімнен? Неден? Кіммен? Немен? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрай білу; сөйлемді мәтіннен ажырата білу; сөйлемді аяқтап жазуды үйрену; сұрақ бойынша сөйлемді толықтыруға дағдылану; берілген жауабын түсініп жаза білу (Самат ненің суретін салды? Самат этештің суретін салды); сөйлемдегі сөздердің ретін схема арқылы көрсету;

4) байланыстырып сөйлеу: ретсіз берілген сөздерді мағынасына қарай ретімен орналастырып жаза білу; мазмұндаманың мәтінін құрап, сөйлемдерді жүйелі түрде реттілікпен айту; сурет бойынша шағын мәтін құрастыру;

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау. Жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. Пунктуациялық нормаларды сақтау. Сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру. көркем, әдемі жазуға дағдылану. Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу. 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

29. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

31. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Дыбыс және әріп" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2 – сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	2.1.1.1 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды дұрыс айту, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну; 2.1.1.2 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды буында, ажырату; 2.1.1.3 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды сөзде ажырату	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу
1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланыс	2.1.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстар, олардың әріптік таңбалары; 2.1.2.2 акустикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер); 2.1.2.3 оптикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер); 2.1.2.4 кинетикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер)	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп); 3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м)	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.1 жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды дұрыс айту, ажырату, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну; 2.1.3.2 сөздегі жуан, жіңішке дауыстыларды табу	3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату; 3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстық талдау жасау; 4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырата білу; осы дыбыстар кездесетін сөздерге дыбыстық талдау жасай білу; 4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қолдану
	2.1.4.1 буын ұғымымен танысу, түсіну;	3.1.4.1 буынды құрудағы дауыстылардың функциясын түсіну; 3.1.4.2 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау; буын ережелерін түсіну;	

1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	2.1.4.2 буын құру тәжірибе жүзінде меңгеру; 2.1.4.3 әртүрлі буындарды талдау; 2.1.4.4 буын саны әртүрлі сөздерді буынға бөлу; талдау үлгісін сызу; 2.1.4.5 тасымал жасауды тәжірибе жүзінде көрсетіп түсіндіру; 2.1.4.6 сөздердің дыбыстық, буындық құрамын талдау	3.1.4.3 тасымалдау жолдары; тасымалданбайтын екі буынды сөздер туралы білу; 3.1.4.4 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау; буын ережелерін қолдану; 3.1.4.5 қазақ тілінде сөздерге қосымшалардың бірыңғай жуан, не бірыңғай жіңішке түрде жалғануын түсіну	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру; 4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық құрамын талдау негізінде дұрыс жазу; 4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буындар; 4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушылыққызыметі; 4.1.4.5 бір буыннан, көп буыннан туратын сөздерді тасымалдау
1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу; 2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу	3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу; 3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретімен орналастыру; 3.1.5.3 тақырыпқа қатысты жаттығулармен тапсырмаларды орындау	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау; 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау
1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату; 2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздар; олардың айырмашылығы түсіну	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату; 3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу; 3.1.6.3 үнді дауыссыз дыбыстармен танысу, ажырата білу	4.1.6.1 қатаң, ұяң, үнді дауыссыздарды әртүрлі жаттығуларда, тапсырмаларда орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс қолдану; 4.1.6.2 "Я, Ю" әріптердің емлесі; 4.1.6.3 жіңішкелік белгісі (ь) мен айыру белгісі (ъ); 4.1.6.3 "И, Й" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін сөздерге буындық және дыбыстық талдау жасау; 4.1.6.4 "В, Ф" дыбысы мен әріптері; айтылуы мен жазылуында ажырату; сөздерге дыбыстық-буындық талдау жасау

2) "Сөз" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып

<p>2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер</p>	<p>2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну; 2.2.1.2 кім? не? деген сұраққа дұрыс жауап беру; жазу</p>	<p>3.2.1.1 жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер? нелер?) сұрақтарына жауап беру; 3.2.1.2 кімді? нені? кімге? неге? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру ; 3.2.1.3 кімнің? ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру; 3.2.1.4 сөздердің дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.2.1.5 жеке және бірнеше затты білдіретін сөздерді атау (доп-доптар , гүл-гүлдер)</p>	<p>4.2.1.1 затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, тартпасы); 4.2.1.2 затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер); 4.2.1.3 жалқы есімдер; жалқы есімдер туралы түсінікті кеңейту (өзен, теңіз, тау атаулары); жалқы есім сөздерін ережелерге сай сақтап жазу</p>
<p>2.2 Әрекетті білдіретін сөздер</p>	<p>2.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерді түсіну, қолдану; 2.2.2.2 не істейді? не істеді? деген сұраққа жауап беру; 2.2.2.3 есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздердің мағынасын түсіну</p>	<p>3.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қою; 3.2.2.2 үлгі бойыншасөздерді өзгерту , кимыл сөздер құрау; 3.2.2.3 сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану; 3.2.2.4 заттың қимылдарын білдіретін сөздерді қатыстырып сөйлем құрау</p>	<p>4.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздерді сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 4.2.2.2 әрекетті білдіретін сөздерді жағына, шағына қарай өзгертіп, қолдану</p>
<p>2.3 Санды білдіретін сөздер</p>	<p>2.3.3.1 қанша? неше? нешінші? деген сұраққа жауап беру; 2.3.3.2 қанша? нешеу? деген сұраққа жауап беретін сөздер ойлау</p>	<p>3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу, жазу; 3.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру</p>	<p>4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру</p>
<p>2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер</p>	<p>2.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну; 2.2.4.2 қандай? қай? деген сұрақтарға жауап беру;</p>	<p>3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.4.2 мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру; 3.2.4.3 адамның қасиетін сипаттайтын сөздерді түсіну, қолдану; 3.2.4.4 аталған заттың бірнеше белгісін (</p>	<p>4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, жазу; 4.2.4.2 заттарды үлгі бойынша өздігінен сипттап әңгімелеу; 4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, вербальдық</p>

	2.2.4.3 түр-түсті, көлемді білдіретін сөздерді белсенді қолдану	сапасын) тауып айту және бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың атын таба білу	емес тілдік құралдарды қолдану
2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	2.2.5.1 үлгі бойынша практикалық түрде түбірлес сөздермен танысу, мағынасын түсіну (оқу-білім алушы-оқытушы); 2.2.5.2 қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағынасын түсіну, қолдану	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну; 3.2.5.2 мағынасы қарама қайшы келетін сөздерді түсіну; 3.2.5.3 мәтіннен мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздерді тауып мағынасын түсіндіру, жазу; 3.2.5.4 сөздермен сөйлем құрау, жазу	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтамасын білу; 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау; 4.2.5.3 түбірлес сөздерге өзгерту дағдыларын меңгеру

3) "Сөйлем" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3- сынып	4-сынып
3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.1 көптік жалғаулардың мағынасын түсіну; 2.3.1.2 үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып сөзді өзгерту; 2.3.1.3 сұраққа жауап беру, жазу. 2.3.1.4 септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәжірибелік түрде меңгеру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу; 3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдана білу
3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (кітап-кітапша)	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту; 3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту,білуге, түсінуге, қолдана білуге үйрету	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын түсіну, сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.1 сөйлем құрылымымен танысу, меңгеру; 2.3.3.2 жай сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу; 2.3.3.3 сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтап білу;	3.3.3.1 сөйлем құрылымын қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау;	4.3.3.1 сөйлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату; 4.3.3.2 мәтіннен сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді салыстыру; 4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты

	2.3.3.4 жайылма сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу	3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу; 3.3.3.5 сөйлемді мәтіннен ажырату	интонацияны, дауыс күшін қолданып айту; 4.3.3.5 пунктуациялық, орфографиялық нормаға сәйкес жаза білу
3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.1 іс-әрекет, сурет сұрақ бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастыру; 2.3.4.2 сөйлемдерді талдау, сызбасын сызу, талдау негізінде жазу	3.3.4.1 сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту (Бала отыр.Бала партада отыр.Бала партада дұрыс отыр.); 3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? неде? дегенсұрақтар арқылы сөйлем құрастыру; 3.3.4.3 сурет, ретсіз берілген сөздер арқылы сөйлем құрау; сөйлемнің сызбасын сызу	4.3.4.1 сөйлемді аяқтап, жазуды үйрену; 4.3.4.2 сөйлемді өзгертіп айту, жазу (хабарлы сөйлемнен сұраулы сөйлем құру); 4.3.4.3 сөйлемнің тұрлаулы мүшелерімен танысу: бастауыш, баяндауыш (атап қана өту); 4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру; 4.3.4.5 өзбетімен әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру

4) "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3- сынып	4-сынып
4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	2.4.1.1 сұрақты аяғына дейін тыңдау; сұрақты түсіну; 2.4.1.2 сұраққа толық жауап беру; 2.4.1.3 қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? барарсың ба?)	3.4.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты мұғалімге, сыныптастарына сұрақ қоя білу; 3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру; 3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап беру; 3.4.1.4 бөгде адаммен қарым-қатынасқа түсе білу	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.2 сурет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар қоя білу
	2.4.2.1 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (сурет мазмұны бойынша); 2.4.2.2 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (белгілі тақырып бойынша);	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту;

4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.3 екі-үш суреттен құралған серияға ат қою. шағын (2-3 сөйлемдік) мәтін құрастыру; 2.4.2.4 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы мәтіндерді ажырата білу (ертегі, жұмбақ, өлең), мазмұнын түсіну; 2.4.2.5 мәтіндегі кейіпкерлердің іс-әрекетін айту; 2.4.2.6 мұғалімнің көмегімен үлгі бойынша қарапайым сипаттамама әңгіме құрастыру (Алма қызыл, домалақ, дәмді, тәтті. Бақта өседі.)	көмегімен қарапайым және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен); 3.4.2.3 кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? неге ұнамайды?)	4.4.2.2 өз бетімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту; 4.4.2.3 өз бетімен өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш жаттау; 4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрақтарға жауап жазу; 4.4.2.5 мәтінді өткен ережелерді сақтап, көшіру. Тыныс белгілерін қою
4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әріптерді жазу; 2.4.3.2 сөйздерді буынға бөліп жазу; 2.4.3.3 сөйлемдерді талдау; талдау үлгісін сызу, жазу; 2.4.3.4 бөлек-бөлек берілген үш-төрт сөзден сөйлем құрап, жаздыру	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша шағын әңгіме құрау, жазу ; 3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу; 3.4.3.4 ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісі бойынша дәптерге көшіріп жазу	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығарма жазу; 4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау; 4.4.3.3 сөздік диктант жазу; 4.4.3.4 сөйлемді аяқтап жазып үйрену
4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу; 2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тындай білу	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау ; 3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы қатынас жасау дағдысын меңгеру

5) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3- сынып	4-сынып
5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу;	3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді есте сақтау, қолдану;	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау;

	2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу; 2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу	3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу	4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту, ажырату; 2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту	3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, ажырату; 3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, жазу
5.3 Пунктуациялық нормалар	2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату; 2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану	3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру; 3.5.3.2 тыныс белгілерін қою; 3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу; 2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.3 әріпі жетіспейтін сөздерді жазу; 2.5.4.4 белгілі бір әріп бойынша сөздер жазу; 2.5.4.5 көру, есту және түсіндірме диктант жазу	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу; 3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету; 3.5.4.3 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу

33. Осы Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

35. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптары үшін "Қазақ

тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2 - сынып:

1 – кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
1-тоқсан				
Өзім туралы Менің мектебім	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	2.1.1.1 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды дұрыс айту, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну	
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	2.1.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстар, олардың әріптік таңбалары	
	2. Сөз	2.1 Заттың атын білдіретін сөздер	2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну	
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.1 көптік жалғаулардың мағынасын түсіну;	2.3.1.2 үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып сөзді өзгерту
			4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту
	4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әріптерді жазу;		2.4.3.2 сөздерді буынға бөліп жазу
		5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу
	5.2 Орфоэпиялық нормалар		2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту, ажырату	
	5.3 Пунктуациялық нормалар		2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату	

		5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	2.1.1.2 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды буында ажырату; 2.1.1.3 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды сөзде ажырату
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	2.1.2.2 акустикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер); 2.1.2.3 оптикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер); 2.1.2.4 кинетикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер)
	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну; 2.2.1.2 кім? Не? деген сұраққа дұрыс жауап беру. Жазу.
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.3 сұраққа жауап беру, жазу; 2.3.1.4 септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәжірибелік түрде меңгеру
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	2.4.1.2 сұраққа толық жауап беру; 2.4.1.3 қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? барасың ба?)
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.1 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (сурет мазмұны бойынша)
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әріптерді жазу; 2.4.3.2 сөздерді буынға бөліп жазу
			2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу;

		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу
5. Тіл нормаларын қолдану		5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту, ажырату; 2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту
		5.3 Пунктуациялық нормалар	2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу
3-тоқсан			
Саяхат	1. Дыбыс және әріп	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.1 жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды дұрыс айту, ажырату, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	2.1.4.1 буын ұғымымен танысу, түсіну; 2.1.4.2 буын құруды тәжірибе жүзінде меңгеру; 2.1.4.3 әртүрлі буындарды талдау; 2.1.4.4 буын саны әртүрлі сөздерді буынға бөлу. Талдау үлгісін сызу
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу; 2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату; 2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздар. Олардың айырмашылығы
			2.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерді түсіну, қолдану;

	2. Сөз	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	2.2.2.2 не істейді? не істеді? деген сұраққа жауап беру
		2.3 Санды білдіретін сөздер	2.3.3.1 қанша? Неше? Нешінші? деген сұраққа жауап беру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	2.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну; 2.2.4.2 қандай? қай? деген сұрақтарға жауап беру
	3. Сөйлем	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (кітап-кітапша)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.1 сөйлем құрылымымен танысу, меңгеру; 2.3.3.2 жай сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.1 іс-әрекет, сурет сұрақ бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырып сөйлеу	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.2 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (белгілі тақырып бойынша); 2.4.2.3 екі-үш суреттен құралған серияға ат қою. шағын (2-3 сөйлемдік) мәтін құрастыру
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.3 сөйлемдерді талдау. Талдау үлгісін сызу, жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу; 2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу
		5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту

	5. Тіл нормаларын қолдану	5.3 Пунктуациялық нормалар	2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.3 Әріпі жетіспейтін сөздерді жазу; 2.5.4.4 Белгілі бір әріп бойынша сөздер жазу
4-тоқсан			
Тағам және сусын	1. Дыбыс және әріп	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.2 сөздегі жуан, жіңішке дауыстыларды табу
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	2.1.4.5 тасымал жасауды тәжірибе жүзінде көрсетіп түсіндіру; 2.1.4.6 сөздердің дыбыстық, буындық құрамын талдау
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу; 2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату; 2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздарды, олардың айырмашылығын білу
	2. Сөз	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	2.2.2.3 есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздердің мағынасын түсіну
		2.3 Санды білдіретін сөздер	2.3.3.2 қанша? нешеу? деген сұраққа жауап беретін сөздер ойлау
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	2.2.4.3 түр-түсті, көлемді білдіретін сөздерді белсенді қолдану
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	2.2.5.1 үлгі бойынша практикалық түрде түбірлес сөздермен танысу, мағынасын түсіну (оқу-білім алушы-оқытушы); 2.2.5.2 қарама-қарсы мағыналы сөздердің

			мағынасын түсіну, қолдану
Дені саудың – жаны сау	3. Сөйлем	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (кітап-кітапша)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.3 сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтап білу; 2.3.3.4 жайылма сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.2 сөйлемдерді талдау, сызбасын сызу, талдау негізінде жазу
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.4 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы мәтіндерді ажырата білу (ертегі, жұмбақ, өлең), мазмұнын түсіну;
			2.4.2.5 мәтіндегі кейіпкерлердің іс-әрекетін айту; 2.4.2.6 мұғалімнің көмегімен үлгі бойынша қарапайым сипаттама әңгіме құрастыру (Алма қызыл, домалақ, дәмді, тәтті. Бақта өседі.)
		4.3 Өртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.3 сөйлемдерді талдау. Талдау үлгісін сызу, жазу; 2.4.3.4 бөлек-бөлек берілген үш-төрт сөзден сөйлем құрап, жаздыру
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу; 2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу
		5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу 2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу

5. Тіл нормаларын қолдану	5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту, ажырату; 2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту
	5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату; 2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу; 2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.5 көру, есту және түсіндірме диктант жазу

2) 3-сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Дыбыс және әріп		1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.1 буынды құрудағы дауыстылардың функциясын түсіну; 3.1.4.2 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау. Буын ережелерін түсіну

Өзім туралы
Менің мектебім

	1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу
	1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату
2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	3.2.1.1 жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер? нелер?) сұрақтарына жауап беру
	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қою
	2.3 Санды білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қою білу
	2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қою білу
	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну
3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану
	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту
	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.1 сөйлем құрылымым қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.1 сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту (Бала отыр. Бала партада отыр. Бала партада дұрыс отыр.)
4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты мұғалімге, сыныптастарына сұрақ қою білу
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру

		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша шағын әңгіме құрау, жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, ажырату
		5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.3 тасымалдау жолдары. Тасымалданбайтын екі буынды сөздер туралы білу
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретімен орналастыру
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу
		2.1 Заттың атауы білдіретін сөздер	3.2.1.2 кімді? нені? кімге? неге? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.2 үлгі бойынша сөздерді өзгерту, қимыл сөздер құрау

Бізді қоршаған әлем

2. Сөз	2.3 Санды білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу, жазу
	2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.4.2 мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру
	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну; 3.2.5.2 мағынасы қарама қайшы келетін сөздерді түсіну
3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу
	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту, білуге, түсінуге, қолдана білуге үйрету
	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау
	3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? неде? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрастыру
4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру
	4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша шағын әңгіме құрау, жазу ;

			3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау; 3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар		3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді есте сақтау, қолдану
	5.2 Орфоэпиялық нормалар		3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, ажырату
	5.3 Пунктуациялық нормалар		3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру 3.5.3.2 тыныс белгілерін қою
	5.4 Каллиграфиялық нормалар		3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу; 3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету
3-тоқсан			
1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту		3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру
	1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы		3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп); 3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м)
	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі		3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату; 3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу

Саяхат		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.4 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау. Буын ережелерін қолдану
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.3 тақырыпқа қатысты жаттығулармен тапсырмаларды орындау
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.3 үнді дауыссыз дыбыстармен танысу, ажырата білу
	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	3.2.1.3 кімнің? ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру; 3.2.1.4 сөздердің дыбыстық құрамын сақтап жазу
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.2 үлгі бойынша сөздерді өзгерту, қимыл сөздер құрау; 3.2.2.3 сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу, жазу; 3.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер		3.2.4.2 мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру; 3.2.4.3 адамның қасиетін сипаттайтын сөздерді түсіну, қолдану	
2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер		3.2.5.3 мәтіннен мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздерді тауып мағынасын түсіндіру, жазу	
		3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу; 3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту, білуге, түсінуге, қолдана білуге үйрету

	3. Сөйлем	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау; 3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? неде? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрастыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру; 3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап беру
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен)
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау; 3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
		5.1 Орфографиялық нормалар	3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді есте сақтау, қолдану; 3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу
			3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата

5. Тіл нормаларын қолдану	5.2 Орфоэпиялық нормалар	білу, төл дыбыстарды дұрыс айту
	5.3 Пунктуациялық нормалар	3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу; 3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету; 3.5.4.3 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

4 тоқсан

1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру
	1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп); 3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м)
	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату; 3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу
	1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.4 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау. Буын ережелерін қолдану ; 3.1.4.5 қазақ тілінде сөздерге қосымшалардың бірыңғай жуан, не бірыңғай жіңішке түрде жалғануын түсіну

Тағам және сусын

	1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу; 3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретімен орналастыру; 3.1.5.3 тақырыпқа қатысты жаттығулармен тапсырмаларды орындау
	1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату; 3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу; 3.1.6.3 үнді дауыссыз дыбыстармен танысу, ажырата білу
2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	3.2.1.4 сөздердің дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.2.1.5 жеке және бірнеше затты білдіретін сөздерді атау (доп-доптар, гүл-гүлдер)
	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.3 сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану; 3.2.2.4 заттың қимылдарын білдіретін сөздерді қатыстырып сөйлем құрау
	2.3 Санды санын білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу, жазу; 3.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
	2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.4.3 адамның қасиетін сипаттайтын сөздерді түсіну, қолдану; 3.2.4.4 аталған заттың бірнеше белгісін (сапасын) тауып айту және бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың атын таба білу

		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.5.3 мәтіннен мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздерді тауып мағынасын түсіндіру, жазу; 3.2.5.4 сөздермен сөйлем құрау, жазу
3. Сөйлем		3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу; 3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту; 3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту,білуге, түсінуге, қолдана білуге үйрету
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.1 сөйлем құрылымым қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау; 3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу; 3.3.3.5 сөйлемді мәтіннен ажырату
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? неде? дегенсұрақтар арқылы сөйлем құрастыру; 3.3.4.3 сурет, ретсіз берілген сөздер арқылы сөйлем құрау; сөйлемнің сызбасын сызу
		4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап беру; 3.4.1.4 бөгде адаммен қарым-қатынасқа түсе білу

Дені саудың – жаны сау	4. Байланыстырып сөйлеу	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен); 3.4.2.3 кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? неге ұнамайды?)
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу; 3.4.3.4 ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісі бойынша дәптерге көшіріп жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау; 3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
5. Тіл нормаларын қолдану	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді есте сақтау, қолдану; 3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, ажырату; 3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту
		5.3 Пунктуациялық нормалар	3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру; 3.5.3.2 тыныс белгілерін қою; 3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану

		5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу; 3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету; 3.5.4.3 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.
--	--	-----------------------------	--

3) 4-сынып:
3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу. Сөзге дыбыстық талдау жасау
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.1 қатаң, ұяң, үнді дауыссыздарды әртүрлі жаттығуларда, тапсырмаларда орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс қолдану
		2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.1 затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, тартпасы)

Өзім туралы
Менің мектебім

2. Сөз	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздерді сөйлеу барысында дұрыс қолдану
	2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
	2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, жазу
	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтамасын білу
3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдана білу
	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын түсіну, сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.1 сөйлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
	3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.1 сөйлемді аяқтап, жазуды үйрену
4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақтар қоя білу
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту
	4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығарма жазу
	4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы қатынас жасау дағдысын меңгеру
		4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге

	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	қатысты ережелерді сақтау
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстық талдау жасау; 4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырата білу; осы дыбыстар кездесетін сөздерге дыбыстық талдау жасай білу
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру; 4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық құрамын талдау негізінде дұрыс жазу
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау
			4.1.6.2 "Я, Ю" әріптердің емлесі;

		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.3 жіңішкелік белгісі (ь) мен айыру белгісі (ъ)
Бізді қоршаған әлем	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.2 затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер)
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздерді сөйлеу барысында дұрыс қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, жазу; 4.2.4.2 заттарды үлгі бойынша өздігінен сипаттап әңгімелеу
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтамасын білу; 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдана білу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын түсіну, сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.2 мәтіннен сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді салыстыру
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.2 сөйлемді өзгертіп айту, жазу (хабарлы сөйлемнен сұраулы сөйлем құру)
			4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту
			4.4.2.2 өз бетімен мәтіннің жоспарын (өлең,

4. Байланыстырып сөйлеу	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту
	4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығарма жазу; 4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау
	4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы қатынас жасау дағдысын меңгеру
	5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
5. 5. Тіл нормаларын қолдану	5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, жазу
	5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 4.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу
3-тоқсан		
1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу
	1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысты бекіту	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке бөлінуін түсіну	4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қолдану
		4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буындар;

Саяхат		1.4 Дауыстылардың буын құру функциясын түсіну	4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушылық қызметі
		4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау	4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі	4.1.6.3 "И, Й" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін сөздерге буындық және дыбыстық талдау жасау
2. Сөз		2.1 Заттың атын білдіретін сөздер	4.2.1.3 жалқы есімдер; жалқы есімдер туралы түсінікті кеңейту (өзен, теңіз, тау атаулары); жалқы есім сөздерін ережелерге сай сақтап жазу
		2.2 әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.2 қимыл сөздерді жағына, шағына қарай өзгертіп, қолдану
		2.3 Заттың санын білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, вербальдық емес тілдік құралдарды қолдану
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау
3. Сөйлем		3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдана білу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын түсіну, сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты интонацияны, дауыс күшін қолданып айту
			4.3.4.3 сөйлемнің тұрлаулы мүшелерімен

		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	танысу: бастауыш, баяндауыш (атап қана өту); 4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар қоя білу
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.3 өз бетімен өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш жаттау; 4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрақтарға жауап жазу
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау; 4.4.3.3 сөздік диктант жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы қатынас жасау дағдысын меңгеру
	5. Тілдік нормалардың қолданылуы	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау; 4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 4.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу.
4-тоқсан			

1. Дыбыс және әріп

1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу
1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстық талдау жасау; 4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырата білу; осы дыбыстар кездесетін сөздерге дыбыстық талдау жасай білу; 4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қолдану
1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру; 4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық құрамын талдау негізінде дұрыс жазу; 4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буындар; 4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушылық қызметі; 4.1.4.5 бір буыннан, көп буыннан тұратын сөздерді тасымалдау
1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау; 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау
1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.4 "В, Ф" дыбысы мен әріптері; айтылуы мен жазылуында

		ажырату; сөздерге дыбыстық-буындық талдау жасау
2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.1 затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, тартпасы); 4.2.1.2 затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер); 4.2.1.3 жалқы есімдер. Жалқы есімдер туралы түсінікті кеңейту (өзен, теңіз, тау атаулары). Жалқы есім сөздерін ережелерге сай сақтап жазу.
	2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздерді сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 4.2.2.2 қимыл сөздерді жағына, шағына қарай өзгертіп, қолдану
	2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
	2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, жазу; 4.2.4.2 заттарды үлгі бойынша өздігінен сипттап әңгімелеу; 4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, вербальдық емес тілдік құралдарды қолдану
	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтамасын білу; 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау; 4.2.5.3 түбірлес сөздерге өзгерту дағдыларын меңгеру

Дені саудың – жаны сау

3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдана білу
	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын түсіну, сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.1 сөйлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату; 4.3.3.2 мәтіннен сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді салыстыру; 4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты интонацияны, дауыс күшін қолданып айту; 4.3.3.5 пунктуациялық, орфографиялық нормаға сәйкес жаза білу
	3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.3 сөйлемнің тұрлаулы мүшелерімен танысу: бастауыш, баяндауыш (атап қана өту); 4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру; 4.3.4.5 өзбетімен әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру
4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.2 сурет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар қоя білу
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.3 өз бетімен өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш жаттау; 4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрақтарға жауап жазу; 4.4.2.5 мәтінді өткен ережелерді; сақтап, көшіру. Тыныс белгілерін қою

		4.3 Өртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығарма жазу; 4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау; 4.4.3.3 сөздік диктант жазу; 4.4.3.4 сөйлемді аяқтап жазып үйрену
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 өртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы қатынас жасау дағдысын меңгеру
5. Тіл нормаларын қолдану		5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау; 4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 4.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
549 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеудің тәжирибелік дағдыларын меңгеру үшін қажетті грамматика, орфография және пунктуация бойынша қарапайым білімдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;
- 2) тілдің дыбыстық құрамын, грамматика және жазу бойынша қарапайым мәліметтерді меңгеру негізінде сауатты жазудың дағдыларын қалыптастыру;
- 3) өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дәйекті және дұрыс баяндауға үйрету;
- 4) қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерді практикалық түрде меңгеру;
- 5) білім алушылардың сабаққа, ересектермен және сыныптастармен қатынас жасауға қызығушылығын дамыту;
- 6) білім алушыларға тіл мен әдеби мұрасын меңгертіп, ана тілі мен туған халқының мәдениетін құрметтеуге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін жеңу;
- 2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;
- 3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру;
- 4) білім алушылардың адамгершілік қасиеттерін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Орыс тілі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын

баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Білім алушылардың психикалық және дене ерекшеліктерін түзеу мақсатында тіл сабағында қолданылатын әдістер мен тәсілдер:

- 1) түсінік беру әдісі;
- 2) дидактикалық ойындар;
- 3) тірек сызбалар;
- 4) анықтамалық материалдар үшін дәптер дайындау және қолдану;
- 5) "үнсіз" сұрақ;
- 6) заттық, сюжеттік суреттерді қолдана отырғандағы тіл шығармашылығы.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезендік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе - 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

20. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Повторение";
- 2) раздел "Звуки и буквы";
- 3) раздел "Слово";
- 4) раздел "Предложение";
- 5) раздел "Связная речь";
- 6) раздел "Письмо и чистописание".

21. Раздел "Звуки и буквы" включает подразделы:

- 1) гласные звуки и буквы;
- 2) согласные звуки и буквы;
- 3) звуко-буквенный анализ слов.

22. Раздел "Слово" включает подразделы:

1) различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков);

- 2) собственные имена;
- 3) предлоги.

23. Раздел "Предложение" включает подразделы:

- 1) предложение.

24. Раздел "Связная речь" включает подразделы:

- 1) составление рассказа;
- 2) ответы на вопросы и диалог;

25. Раздел "Письмо и чистописание" включает подразделы:

- 1) списывание и письмо под диктовку;
- 2) соблюдение пунктуационных норм;
- 3) соблюдение орфографических норм;
- 4) исправление ошибок в работе.

26. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) повторение: звуки и буквы. Соотношение звука и буквы, различие звуков и букв. Буквы сходные по начертанию, их различие. Слова, отличающиеся одним звуком, последовательностью и количеством звуков в слове. Слова со стечением согласных. Составление предложений из двух-трех слов;

2) звуки и буквы: звуки гласные и согласные, их различие. Ударение. Гласные ударные и безударные, их различие в двусложных словах. Постановка знака ударения. Слова с гласной "Э". Слова с буквами "И" и "Й", их различие. Слова с гласными "И, Е, Ю, Я" в начале слова и после гласных. Согласные звонкие и глухие, сонорные (р-л), свистящие и шипящие, аффрикаты, их различие на слух и в произношении. Написание слов с этими согласными. Согласные твердые и мягкие, их различие на слух и в произношении. Обозначение мягкости согласных буквами "И, Е, Ю, Я". Буква "Ь" для обозначения мягкости согласных в конце слова. Практические упражнения в чтении и написании слов с разделительными "Ь и Ъ";

3) изучение слов, обозначающих предметы: называние предметов и различие их по вопросам кто? что?; называние одного предмета и нескольких одинаковых предметов (стол - столы; рама - рамы); различие основных частей хорошо знакомых предметов (стул - спинка, сиденье, ножки); сравнение двух предметов и определение признаков различия и сходства (стакан - кружка; кушетка - диван); умение различать слова по их отношению к родовым категориям (игрушки, одежда, обувь); большая буква в именах, фамилиях людей, в кличках животных;

4) изучение слов, обозначающих действия: называние действий предметов по вопросам что делает? что делают?; группировка действий по признаку их однородности (кто как голос подает, кто как передвигается); различие предметов по их действиям (птица летает, а рыба плавает); умение согласовывать слова, обозначающие действия, со словами, обозначающими предметы;

5) предлоги: знакомство с предлогом как отдельным словом (в, на, из, у, с). Раздельное написание предлога со словом, к которому он относится (под руководством учителя). Правописание слов с непроверяемыми написаниями в корне, взятых из словаря учебника;

6) предложение: практическое знакомство с предложением; закончить начатое предложение; составление предложений из слов, данных в нужной форме вразбивку; выделение предложений из текста; написание прописной буквы в начале предложения и точки в конце предложения;

7) связная речь: ответы на вопросы по картинке, по серии сюжетных картин, по теме, данной учителем; участие в беседе; связное высказывание по предложенному плану в виде вопросов (3-4 пункта);

8) письмо и чистописание: письмо строчных и прописных букв, слов. Составление и запись слов под картинками. Списывание с рукописного и печатного текстов. Письмо под диктовку букв, слов, простых по структуре предложений. Письмо слов с

пропущенной буквой. Запись слов на определенную букву. Письмо зрительных, слуховых и объяснительных диктантов.

27. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) повторение: употребление простого предложения. Большая буква в начале предложения, точка в конце. Составление предложений по вопросу, на тему, из слов, данных в нужной форме вразбивку. Выделение предложений из речи и текста;

2) звуки и буквы: звуки и буквы: порядок букв в русской азбуке. Алфавит. Расположение в алфавитном порядке нескольких слов. Составление списков обучающихся по алфавиту. Нахождение слов в словаре. Звуки гласные и согласные. Слогообразующая роль гласных. Деление слова на слоги. Гласные "И, Е, Ю, Я, Э" в начале слова и после гласных. Перенос части слова при письме. Ударение. Постановка ударения в двусложных и трехсложных словах. Гласные ударные и безударные. Согласные твердые и мягкие. Различение твердых и мягких согласных при обозначении мягкости буквами "И, Е, Ю, Я". Обозначение мягкости согласных в конце и середине слова буквой "Ь". Разделительный "Ь" перед гласными "Е, Е, Я, Ю, И". Шипящие согласные. Сочетание гласных с шипящими. Правописание "ЖИ, ШИ, ЧА, ЩА, ЧУ, ЩУ". Парные звонкие и глухие согласные. Написание звонких и глухих согласных на конце слова. Проверка написания путем изменения формы слова (гриб - грибы);

3) изучение слов, обозначающих предметы: закрепление знаний о словах, обозначающих названия предметов, умение выделять их в тексте, различать по вопросам что? кто? и правильно употреблять в речи в различных формах в зависимости от связи их с другими словами в предложениях (по вопросам кого? Чего? Кому? Чему? Кого? Что? Кем? Чем? О ком? О чем? Расширение круга собственных имен: названия городов, сел, аулов, улиц. Большая буква в этих названиях. Знание своего домашнего адреса, адреса школы;

4) изучение слов, обозначающих действия: закрепление знаний о словах, обозначающих действия, умение находить их в тексте, различать по вопросам: "Что делает? Что делал? Что будет делать? Что сделает?", правильно согласовывать их в речи со словами, обозначающими предметы. Подбор к данному предмету ряда действий и определение предмета по ряду действий;

5) изучение слов, обозначающих признаки предметов: слова, обозначающие признаки (качества) предметов: называние признака данного предмета по вопросам: Какой? Какая? Какое? Какие?; нахождение слов, обозначающих признаки, в тексте и правильное отнесение их к словам, обозначающим предметы; подбор и называние ряда признаков данного предмета и определение предмета по ряду признаков, сравнение двух предметов по их качествам; согласование слов, обозначающих признаки, со словами, обозначающими предметы;

6) предлог: Предлоги к, от, под, над, о (об). Раздельное написание их со словами (с помощью учителя);

7) предложение: практическое знакомство с построением простого предложения. Составление предложений с употреблением вопросов падежей. Выделение в тексте или составление предложений на тему, заданную учителем. Умение закончить предложение или дополнить его по одному - двум вопросам. Составление предложений из слов, данных в начальной форме. Умение ответить на заданный вопрос, записать ответ;

8) связная речь: несложный деформированный текст по картинкам. Последовательное расположение данных учителем предложений по смыслу. Коллективные ответы на вопросы по картинке, по теме, данной учителем;

9) письмо и чистописание: списывание рукописного и печатного текста целыми словами. Письмо под диктовку текста (20 – 25 слов).

28. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) повторение: практическое построение простого предложения. Составление предложений с употреблением слов в косвенных падежах по вопросам, из слов, данных в начальной форме; заканчивание предложений; восстановление нарушенного порядка слов в предложении;

2) звуки и буквы: алфавит. Употребление "Ь" на конце и в середине слова. Разделительный "Ь" перед гласными "Е, Е, Ю, Я, И". Сочетание гласных с шипящими. Правописание "ЖИ, ШИ, ЧА, ЧУ, ЩА, ЩУ". Правописание звонких и глухих согласных в конце и в середине слова. Проверка написания путем изменения формы слова и подбора (по образцу) родственных слов. Ударение. Различение ударных и безударных гласных в корне. Проверка написания путем изменения формы слова;

3) слово: различение основных категорий слов (названия предметов, действий, качеств) в тексте по вопросам, правильное употребление их в связи друг с другом. Имена собственные. Расширение круга имен собственных: названия рек, гор, морей. Большая буква в именах собственных;

4) предлог: предлоги "до, без, под, над, около, перед". Раздельное написание предлогов со словами;

5) предложение: членение речи на предложения, выделение в предложениях слов, обозначающих, о ком, или, о чем говорится в тексте, что говорится. Упражнения в составлении предложений. Распространение предложений. Установление связи между словами в предложении по вопросам. Знаки препинания в конце предложения (точка, вопросительный и восклицательный знаки). Главные члены предложения: подлежащее, сказуемое. Второстепенные члены предложения (без деления на виды);

6) связная речь: составление и запись небольшого рассказа по серии картинок под руководством учителя и самостоятельно. Составление и запись рассказа по сюжетной картинке и подробному вопроснику после устного разбора содержания, языка и правописания. Восстановление несложного деформированного текста по вопросам.

Описание несложных знакомых предметов и картин по коллективно составленному плану в виде вопросов. Составление и написание под руководством учителя небольшого письма родным, товарищам, Адрес на конверте; Составление текста из предложений, данных в разбивку;

7) письмо и чистописание: списывание текста целыми словами. Письмо под диктовку текста (25 – 30 слов).

29. Распределение учебного материала по классам (четвертям) в настоящей программе является примерным, учитель вправе переносить изучение учебного материала из одного класса в другой (из одной четверти в другую) с учетом особенностей его усвоения обучающимися. Учитель самостоятельно определяет количество часов, необходимое для изучения каждой темы. Обучение в каждом классе следует начинать с повторения ранее изученного материала.

Глава 4. Система целей обучения

30. В учебной программе сформулированы ожидаемые результаты, представленные в виде системы целей обучения, которые служат основой для определения содержания и последовательности изучения учебного материала каждого раздела, а также являются критериями оценивания достижений обучающихся.

31. Для удобства использования учебных целей и проведения мониторинга введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе число - раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.1.3.4: "1" - класс, "1.3" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

32. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Звуки и буквы":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Гласные звуки и буквы	2.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 2.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 2.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв; 2.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета	3.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 3.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 3.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв; 3.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета; 3.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных; 3.1.1.6 делить слова на слоги	4.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 4.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 4.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв; 4.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета; 4.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных; 4.1.1.6 делить слова на слоги; 4.1.1.7 определять количество слогов в

			слове по количеству гласных
1.2 Согласные звуки и буквы	<p>2.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;</p> <p>2.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком</p>	<p>3.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;</p> <p>3.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком;</p> <p>3.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя</p>	<p>4.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;</p> <p>4.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком;</p> <p>4.1.2.3 самостоятельно дать характеристику звуку</p>
1.3 Звуко-буквенный анализ слов	<p>2.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;</p> <p>2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;</p> <p>2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы;</p> <p>2.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные;</p> <p>2.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки;</p> <p>2.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикаты;</p> <p>2.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;</p> <p>2.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й";</p> <p>2.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И – Ш), по наличию или отсутствию</p>	<p>3.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;</p> <p>3.1.3.2 различать гласные и согласные звуки, обозначать их на письме графически и с помощью букв;</p> <p>3.1.3.3 делить слова на слоги, называть гласные, образующие слог;</p> <p>3.1.3.4 составлять слоги из букв разрезной азбуки;</p> <p>3.1.3.5 анализировать слова по звуковому составу;</p> <p>3.1.3.6 переносить слова по слогам;</p> <p>3.1.3.7 слышать два звука в словах с гласными "И, Е, Ё, Я, Ю" в начале слова и после гласных;</p> <p>3.1.3.8 знать алфавит;</p> <p>3.1.3.9 располагать несколько слов в алфавитном порядке;</p> <p>3.1.3.10 найти нужные слова в словаре;</p> <p>3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных словах;</p> <p>3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, правильно писать слова с безударными гласными;</p> <p>3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух;</p>	<p>4.1.3.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;</p> <p>4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;</p> <p>4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы;</p> <p>4.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные;</p> <p>4.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки;</p> <p>4.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикаты;</p> <p>4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;</p> <p>4.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й";</p> <p>4.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И–Ш), по наличию или отсутствию одного из элементов (Г–П</p>

<p>одного из элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д);</p> <p>2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я";</p> <p>2.1.3.11 различать, правильно читать и писать твёрдые и мягкие согласные, слоги и слова с ними;</p> <p>2.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё";</p> <p>2.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ъ";</p> <p>2.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"</p>	<p>3.1.3.14 различать твёрдые и мягкие согласные на письме;</p> <p>3.1.3.15 писать буквы "И, Е, Ё, Ю, Я" после мягких согласных;</p> <p>3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в середине слова с помощью Ь;</p> <p>3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки;</p> <p>3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными;</p> <p>3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу";</p> <p>3.1.3.20 различать звонкие и глухие согласные на слух;</p> <p>3.1.3.21 правильно писать звонкие и глухие согласные на конце слова;</p> <p>3.1.3.22 подбирать проверочное слово для написания звонких и глухих согласных в конце слова</p>	<p>), по взаимоположению элементов (В-Д);</p> <p>4.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я";</p> <p>4.1.3.11 различать, правильно читать и писать твёрдые и мягкие согласные, слоги и слова с ними;</p> <p>4.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё";</p> <p>4.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ъ";</p> <p>4.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"</p>
--	---	--

2) раздел "Слово":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	<p>2.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;</p> <p>2.2.1.2 различать слова – названия предметов по вопросам: кто? что?</p> <p>2.2.1.3 подбирать слова на заданную учителем тему;</p> <p>2.2.1.4 группировать предметы по группам;</p> <p>2.2.1.5 узнавать и называть предмет по его частям;</p> <p>2.2.1.6 сравнивать предметы (находить, чем похожи и чем отличаются);</p>	<p>3.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;</p> <p>3.2.1.2 различать их по вопросам: что? и кто?;</p> <p>3.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, с другими словами в предложении;</p> <p>3.2.1.4 находить слова, обозначающие действия предмета;</p> <p>3.2.1.5 различать и задавать</p>	<p>4.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы, действия, признаки;</p> <p>4.2.1.2 различать их по вопросам;</p>

<p>2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)</p>	<p>2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы</p>	<p>вопросы к словам, обозначающим действия: что делает? что делал? что будет делать? что сделает?; 3.2.1.6 правильно согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предмет; 3.2.1.7 подбирать к предмету слова, обозначающие действия; 3.2.1.8 определять предмет по ряду действий</p>	<p>4.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, действия и признаки с другими словами в предложении; 4.2.1.4 различать основные категории слов (название предмета, действия, признака)</p>
<p>2.2 Собственные имена</p>	<p>2.2.2.1 находить имена собственные в тексте по большой букве и писать имена людей и клички животных с большой буквы; 2.2.2.2 различать название предмета и имя предмета</p>	<p>3.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные; 3.2.2.3 писать собственные имена с большой буквы; 3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы</p>	<p>4.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 4.2.2.2 писать собственные имена с большой буквы; 4.2.2.3 знать правило написания собственных имен; 4.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 4.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы и записывать его</p>
<p>2.3 Предлоги</p>	<p>2.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 2.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи</p>	<p>3.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 3.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи</p>	<p>4.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 4.2.3.2 правильно использовать предлог и в устной речи; 4.2.3.3 писать предлоги отдельно от слов; 4.2.3.4 использовать предлоги в речи; 4.2.3.5 находить предлоги в тексте; 4.2.3.6 вставлять нужный предлог в текст</p>

3) раздел "Предложение":
таблица 3

--	--

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Предложение	<p>2.3.1.1 составлять предложение по заданной схеме и теме, предложенной учителем;</p> <p>2.3.1.2 составлять схему услышанного предложения;</p> <p>2.3.1.3 выделять предложения в тексте по заглавной букве в начале предложения и точке в конце;</p> <p>2.3.1.4 графически обозначать предложение с помощью полосок;</p> <p>2.3.1.5 писать первое слово в предложении с большой буквы и в конце предложения ставить точку</p>	<p>3.3.1.1 составлять предложения по схеме на заданную учителем тему;</p> <p>3.3.1.2 выделять предложения из речи и текста;</p> <p>3.3.1.3 писать предложение с заглавной буквы, ставить в конце предложения точку;</p> <p>3.3.1.4 знать правило написания первого слова в предложении;</p> <p>3.3.1.5 составлять предложения с употреблением вопросов падежей;</p> <p>3.3.1.6 записывать ответ на вопрос;</p> <p>3.3.1.7 дополнять предложение нужными словами;</p> <p>3.3.1.8 составлять предложение из слов, данных в начальной форме;</p> <p>3.3.1.9 восстанавливать нарушенный порядок слов в предложении.</p>	<p>4.3.1.1 самостоятельно составлять предложения на заданную учителем тему;</p> <p>4.3.1.2 вставлять нужное слово в предложение;</p> <p>4.3.1.3 составлять предложение из слов, данных в начальной форме;</p> <p>4.3.1.4 делить текст на предложения;</p> <p>4.3.1.5 устанавливать связь между словами в предложении с помощью вопросов;</p> <p>4.3.1.6 различать предложения по цели высказывания (по знакам в конце предложения);</p> <p>4.3.1.7 вставлять нужные знаки в конце предложения (точку, восклицательный знак, вопросительный знак);</p> <p>4.3.1.8 выделять в предложении слова, обозначающие о ком, или о чем говорится в тексте, что говорится;</p> <p>4.3.1.9 находить подлежащее, сказуемое, второстепенные члены;</p> <p>4.3.1.10 подчеркивать подлежащее одной чертой, сказуемое – двумя чертами, второстепенные члены – волнистой чертой;</p> <p>4.3.1.11 распространять предложения второстепенными членами</p>

4) раздел "Связная речь":
таблица 4

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
			4.4.1.1 восстанавливать несложный

4.1 Составление рассказа	2.4.1.1 знать что такое предложение, расположение предложений в тексте	3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст; 3.4.1.3 коллективно составлять рассказ на заданную учителем тему по картинкам и вопросам к ним	деформированный текст по вопросам; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и подробному вопроснику после коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок под руководством учителя и самостоятельно
4.2 Ответы на вопросы и диалог	2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса; 2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию; 2.4.2.4 участвовать в беседе; 2.4.2.5 составлять связное высказывание по предложенному плану в виде вопросов (3-4 пункта)	3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса; 3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, картинке, по заданной теме педагогом; 3.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог	4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса; 4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному тексту; 4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог; 4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения

5) раздел "Письмо и чистописание":

таблица 5

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова; 2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками; 2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное в учебнике;		

<p>5.1 Списывание и письмо под диктовку</p>	<p>2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам; 2.5.1.5 проверять написанные слова путем проговаривания; 2.5.1.6 писать под диктовку простые по структуре предложения, состоящие из слов, написание которых не расходится с их произношением; 2.5.1.7 списывать слова с дополнением пропущенных букв; 2.5.1.8 выписывать слова, начинающиеся на определенную букву; 2.5.1.9 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты</p>	<p>3.5.1.1 списывать текст целыми словами; 3.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов)</p>	<p>4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов); 4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку</p>
<p>5.2 Соблюдение пунктуационных норм</p>	<p>2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 2.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 2.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения</p>	<p>3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 3.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 3.5.2.4 с помощью педагога коллективно ставить нужный знак в конце предложений</p>	<p>4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложений; 4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания</p>
<p>5.3 Соблюдение орфографических норм</p>	<p>2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-щу</p>	<p>3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах; 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарем</p>	<p>4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами; 4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами</p>

5.4 Исправление ошибок в работе	2.5.4.1 с помощью педагога подбирать проверочное слово для исправления ошибок	3.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки; 4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
---------------------------------	---	---	--

33. Настоящая Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

34. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

35. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Русский язык" для
2-4 классов уровня начального
образования по обновленному
содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Гласные звуки и буквы	2.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 2.1.1.3 находить гласные буквы в касе букв; 2.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета
		1.2 Согласные звуки и буквы	2.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки; 2.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѸным кружком
			2.1.3.1 с помощью учителя и коллективно

<p>Всё обо мне Моя школа</p>	<p>Звуки и буквы</p>	<p>1.3 Звуко-буквенный анализ слов</p>	<p>проводить звуко-буквенный анализ слов; 2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки; 2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы; 2.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные; 2.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки; 2.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикаты; 2.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными</p>
	<p>Письмо и чистописание</p>	<p>5.1 Списывание и письмо под диктовку</p>	<p>2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова</p>
<p>2 четверть</p>			
<p>Моя семья и друзья Мир вокруг нас</p>	<p>Звуки и буквы</p>	<p>1.3 Звуко-буквенный анализ слов</p>	<p>2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки и буквы; 2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы; 2.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й"; 2.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И – Ш), по наличию или отсутствию одного из элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д); 2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и</p>

			писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я"
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова; 2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками
3 четверть			
Путешествие	Звуки и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я"; 2.1.3.11 различать, правильно читать и писать твёрдые и мягкие согласные, слоги и слова с ними; 2.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё"; 2.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ь"; 2.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"
	Слово	2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	2.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы; 2.2.1.2 различать слова – названия предметов по вопросам: кто? что?; 2.2.1.3 подбирать слова на заданную учителем тему; 2.2.1.4 группировать предметы по группам; 2.2.1.5 узнавать и называть предмет по его частям; 2.2.1.6 сравнивать предметы (находить, чем похожи и чем отличаются); 2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета;

Традиции и фольклор			<p>2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам;</p> <p>2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам;</p> <p>2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам;</p> <p>2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы</p>
	Связная речь	4.2 Ответы на вопросы и диалог	<p>2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом , используя слова вопроса ;</p> <p>2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;</p> <p>2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию</p>
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	<p>2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова;</p> <p>2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками;</p> <p>2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное в учебнике;</p> <p>2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам;</p> <p>2.5.1.5 проверять написанные слова путём проговаривания</p>
	Письмо и чистописание	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	<p>2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы;</p> <p>2.5.2.2 в конце предложения ставить точку</p>
		5.3 Соблюдение орфографических норм	2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-щу
4 четверть			

Еда и напитки	Слово	<p>2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)</p>	<p>2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы</p>
		<p>2.2 Собственные имена</p>	<p>2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы</p>
		<p>2.3 Предлоги</p>	<p>2.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 2.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи</p>
			<p>2.3.1.1 составлять предложение по заданной схеме и теме, предложенной учителем;</p>

В здоровом теле –
здоровый дух!

Предложение	3.1. Предложение	2.3.1.2 составлять схему услышанного предложения; 2.3.1.3 выделять предложения в тексте по заглавной букве в начале предложения и точке в конце; 2.3.1.4 графически обозначать предложение с помощью полосок; 2.3.1.5 писать первое слово в предложении с большой буквы и в конце предложения ставить точку
Связная речь	4.2 Ответы на вопросы и диалог	2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса; 2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию; 2.4.2.4 участвовать в беседе; 2.4.2.5 составлять связное высказывание по предложенному плану в виде вопросов (3-4 пункта)
	5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова; 2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками; 2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное в учебнике; 2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам; 2.5.1.5 проверять написанные слова путем проговаривания; 2.5.1.6 писать под диктовку простые по структуре предложений, состоящие из слов, написание которых не

Письмо и чистописание		расходится с их произношением; 2.5.1.7 списывать слова с дополнением пропущенных букв; 2.5.1.8 выписывать слова, начинающие на определенную букву; 2.5.1.9 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты
	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 2.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 2.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
	5.3 Соблюдение орфографических норм	2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-шу
	5.4 Исправление ошибок в работе	2.5.4.1 с помощью педагога подбирать проверочное слово для исправления ошибок

2) 3 класс
таблица 2

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Гласные звуки и буквы	3.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 3.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 3.1.1.3 находить гласные буквы в касе букв; 3.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета; 3.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных; 3.1.1.6 делить слова на слоги
			3.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;

Всё обо мне
Моя школа

Звуки и буквы

Связная речь

1.2 Согласные звуки и буквы

3.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком;
3.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя

1.3 Звуко-буквенный анализ слов

3.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;
3.1.3.2 различать гласные и согласные звуки, обозначать их на письме графически и с помощью букв;
3.1.3.3 делить слова на слоги, называть гласные, образующие слог;
3.1.3.4 составлять слоги из букв разрезной азбуки;
3.1.3.5 анализировать слова по звуковому составу;
3.1.3.6 переносить слова по слогам;
3.1.3.7 слышать два звука в словах с гласными "И, Е,Ѣ, Я, Ю" в начале слова и после гласных;
3.1.3.8 знать алфавит;
3.1.3.9 располагать несколько слов в алфавитном порядке;
3.1.3.10 найти нужные слова в словаре;
3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных словах;
3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, правильно писать слова с безударными гласными

4.1 Составление рассказа

3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности

3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом

		4.2 Ответы на вопросы и диалог	, используя слова вопроса ; 3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.1 списывать с рукописного и печатного текста; 3.5.1.2 писать под диктовку слова, небольшие предложения
2 четверть			
	Звуки и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных словах; 3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, правильно писать слова с безударными гласными; 3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух; 3.1.3.14 различать твердые и мягкие согласные на письме; 3.1.3.15 писать буквы "И, Е, Ё, Ю, Я" после мягких согласных; 3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в середине слова с помощью Ь; 3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки; 3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными; 3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу"
	Связная речь	4.1 Составление рассказа	3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст
			3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;

Моя семья и друзья Мир вокруг нас		4.2 Ответы на вопросы и диалог	3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, картинке, по заданной теме педагогом
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.1 списывать текст целыми словами; 3.5.1.2 писать под диктовку текст (10 – 15 слов)
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 3.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах; 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарём
		5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать с помощью учителя нужное правило для проверки допущенной ошибки
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах; 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарём
		5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать с помощью учителя нужное правило для проверки допущенной ошибки

Путешествие	Звуки и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	<p>3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух;</p> <p>3.1.3.14 различать твердые и мягкие согласные на письме;</p> <p>3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в середине слова с помощью Ъ;</p> <p>3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки;</p> <p>3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными;</p> <p>3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу";</p> <p>3.1.3.20 различать звонкие и глухие согласные на слух;</p> <p>3.1.3.21 правильно писать звонкие и глухие согласные на конце слова ;</p> <p>3.1.3.22 подбирать проверочное слово для написания звонких и глухих согласных в конце слова</p>
		2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	<p>3.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;</p> <p>3.2.1.2 различать их по вопросам: что? и кто?;</p> <p>3.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, с другими словами в предложении;</p> <p>3.2.1.4 находить слова, обозначающие признаки предметов;</p> <p>3.2.1.5 различать их по вопросам: какая? какой? Какое? Какие?;</p> <p>3.2.1.6 согласовывать слова, обозначающие предметы, со словами признаками предметов;</p> <p>3.2.1.7 находить слова, обозначающие действия предмета;</p>

Традиции и фольклор	Слово	<p>3..2.1.8 различать и задавать вопросы к словам, обозначающим действия: что делает? что делал? что будет делать? что сделает?;</p> <p>3.2.1.9 правильно согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предмет;</p> <p>3.2.1.10 подбирать к предмету слова, обозначающие действия;</p> <p>3.2.1.11 определять предмет по ряду действий</p>	
	2.2 Собственные имена	<p>3.2.2.1 находить имена собственные в тексте;</p> <p>3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные;</p> <p>3.2.2.3 писать собственные имена с больших буквы;</p> <p>3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию;</p> <p>3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы</p>	
	Связная речь	4.1 Составление рассказа	<p>3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности;</p> <p>3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст</p>
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	<p>3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;</p> <p>3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;</p> <p>3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, картинке, по заданной теме педагогом</p>
		3.5.1.1 списывать текст целыми словами	

		5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.2 писать под диктовку текст (10 – 15 слов)
	Письмо и чистописание	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы 3.5.2.2 в конце предложения ставить точку 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами
4 четверть			
Еда и напитки	Слово	2.2 Собственные имена	3.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные; 3.2.2.3 писать собственные имена с большой буквы; 3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы
		2.3 Предлоги	3.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 3.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи
			3.3.1.1 составлять предложения по схеме на заданную учителем тему; 3.3.1.2 выделять предложения из речи и текста; 3.3.1.3 писать предложение с заглавной буквы, ставить в конце предложения точку;

В здоровом теле –
здоровый дух!

Предложение	3.1. Предложение	3.3.1.4 знать правило написания первого слова в предложении; 3.3.1.5 составлять предложения с помощью вопросов; 3.3.1.6 записывать ответ на вопрос; 3.3.1.7 дополнять предложение словами по смыслу; 3.3.1.8 составлять предложение из слов, данных в начальной форме; 3.3.1.9 восстанавливать нарушенный порядок слов в предложении
Связная речь	4.1 Составление рассказа	3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст; 3.4.1.3 коллективно составлять рассказ на заданную учителем тему по картинкам и вопросам к ним
	4.2 Ответы на вопросы и диалог	3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, картинке, по заданной теме педагогом; 3.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог;
Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.1 списывать текст целыми словами; 3.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов)
	5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах; 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться

		орфографическим словарём
	5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки

3) 4 класс

таблица 3

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	Звуки и буквы	1.1 Гласные звуки и буквы	4.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 4.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 4.1.1.3 находить гласные буквы в касе букв; 4.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета; 4.1.1.5 знать о слогообразующей роли гласных; 4.1.1.6 делить слова на слоги
		1.2 Согласные звуки и буквы	4.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки; 4.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелёным кружком; 4.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя
			4.1.3.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов; 4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки; 4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы; 4.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные; 4.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки;

<p>Всё обо мне Моя школа</p>		<p>1.3 Звуко-буквенный анализ слов</p>	<p>4.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикат;</p> <p>4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными</p> <p>4.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й";</p> <p>4.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И–Ш), по наличию или отсутствию одного из элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д)</p>
	<p>Связная речь</p>	<p>4.1 Составление рассказа</p>	<p>4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по вопросам;</p> <p>4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов;</p> <p>4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и подробному вопроснику после коллективного разбора;</p> <p>4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок под руководством учителя и самостоятельно</p>
		<p>4.2 Ответы на вопросы и диалог</p>	<p>4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;</p> <p>4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу.</p> <p>4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному тексту;</p> <p>4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог;</p>

		4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения
Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов); 4.5.1.6 составлять текст из предложений, данных в разбивку
	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложений; 4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания
	5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами; 4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами
	5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки; 4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
2 четверть		
		4.1.3.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;

	Звуки и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	<p>4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;</p> <p>4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы;</p> <p>4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;</p> <p>4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;</p> <p>4.1.3.10 правильно читать , выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я";</p> <p>4.1.3.11 различать, правильно читать и писать твёрдые и мягкие согласные, слоги и слова с ними;</p> <p>4.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё";</p> <p>4.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"</p>
Моя семья и друзья Мир вокруг нас	Связная речь	4.1 Составление рассказа	<p>4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по вопросам;</p> <p>4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов;</p> <p>4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и подробному вопроснику после коллективного разбора</p> <p>4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом , используя слова вопроса ;</p>

		4.2 Ответы на вопросы и диалог	4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному тексту; 4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог
Письмо и чистописание		5.1 Списывание и письмо под диктовку	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов); 4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами; 4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами
		5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки; 4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
3 четверть			
			4.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы, действия, признаки;

Слово	2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	4.2.1.2 различать их по вопросам; 4.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, действия и признаки с другими словами в предложении; 4.2.1.4 различать основные категории слов (название предмета, действия, признака)
	2.2 Собственные имена	4.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 4.2.2.2 писать собственные имена с большой буквы; 4.2.2.3 знать правило написания собственных имен; 4.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 4.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы и записывать его
	2.3 Предлоги	4.2.3.1 соблюдать отдельное написание предлогов со словами; 4.2.3.2 правильно использовать предлог и в устной речи
Связная речь	4.1 Составление рассказа	4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по вопросам; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и подробному вопроснику после коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок под руководством учителя и самостоятельно
Путешествие		

Традиции и фольклор		4.2 Ответы на вопросы и диалог	<p>4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;</p> <p>4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;</p> <p>4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному тексту;</p> <p>4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог;</p> <p>4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения</p>
Письмо и чистописание		5.1 Списывание и письмо под диктовку	<p>4.5.1.1 списывать текст целыми словами;</p> <p>4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 30 слов);</p> <p>4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку</p>
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	<p>4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы;</p> <p>4.5.2.2 в конце предложения ставить точку;</p> <p>4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения</p>
		5.3 Соблюдение орфографических норм	<p>4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания;</p> <p>4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами;</p> <p>4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами</p>
			4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки;

		5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
4 четверть			
	Слово	2.3 Предлоги	<p>4.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами;</p> <p>4.2.3.2 правильно использовать предлог и в устной речи;</p> <p>4.2.3.3 находить предлоги в тексте;</p> <p>4.2.3.4 вставлять нужный предлог в текст</p>
	Предложение	3.1 Предложение	<p>4.3.1.1 самостоятельно составлять предложения на заданную учителем тему;</p> <p>4.3.1.2 вставлять нужное слово в предложение;</p> <p>4.3.1.3 составлять предложение из слов, данных в начальной форме;</p> <p>4.3.1.4 делить текст на предложения;</p> <p>4.3.1.5 устанавливать связь между словами в предложении с помощью вопросов;</p> <p>4.3.1.6 различать предложения по цели высказывания (по знакам в конце предложения);</p> <p>4.3.1.7 вставлять нужные знаки в конце предложения (точку, восклицательный знак, вопросительный знак);</p> <p>4.3.1.8 отвечать на вопросы к предложению: "О ком, о чем говорится в предложении?", подчеркивать ответ на вопросы в предложении;</p> <p>4.3.1.9 находить подлежащее,</p> <p>4.3.1.10 подчеркивать подлежащее одной чертой, сказуемое –</p>

Еда и напитки
В здоровом теле –
здоровый дух!

Связная речь

двумя чертами,
второстепенные члены –
волнистой чертой;
4.3.1.11 распространять
предложения
второстепенными
членами

4.1 Составление рассказа

4.4.1.1 восстанавливать
несложный
деформированный текст
по вопросам;
4.4.1.2 описывать
знакомый предмет по
коллективно
составленному плану в
виде вопросов;
4.4.1.3 составлять и
записывать рассказ по
сюжетной картинке и
подробному вопроснику
после коллективного
разбора;
4.4.1.4 составлять и
записывать небольшой
рассказ по серии
картинок под
руководством учителя и
самостоятельно

4.2 Ответы на вопросы и
диалог

4.4.2.1 отвечать на
вопросы полным ответом
, используя слова вопроса
;
4.4.2.2 обращаться с
просьбой к взрослому
или товарищу;
4.4.2.3 задавать вопрос по
картинке, прочитанному
или прослушанному
тексту;
4.4.2.4 уметь знакомиться
и представиться,
используя диалог;
4.4.2.5 пользоваться
диалогом для речевого
общения

5.1 Списывание и письмо
под диктовку

4.5.1.1 списывать текст
целыми словами;
4.5.1.2 писать под
диктовку текст (20 – 30
слов);

Письмо и чистописание		4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку
	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложений; 4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания
	5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами; 4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами
	5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки; 4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
550 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – әр түрлі оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді дұрыс түсінуге үйрету, оқылған сөздерді ұғынуын, байланыстырып сөйлеуі мен коммуникативтік дағдыларын дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөздердің дыбыстық құрылымын бұзбай, екпінін сақтап мәтіндерді дұрыс оқуды қалыптастыру;

2) қолжетімді түсінікті шығармаларды мәнерлеп оқу тәсілдерін меңгеруге ықпал ету ;

3) білім алушылардың ойлау үдерісінің қарқынына сәйкес тез, мәнерлеп оқу дағдысын қалыптастыру.

4. Түзете дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін барынша түзетуге ықпал ету;

2) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Оқу сабақтарында түсіндірмелі оқу ұйымдастырылады: мәтіннің логикалық екпінін, үзілісі және интонациясын сақтау; мәтін мазмұнын талдауға көп көңіл бөлу, ұғымдардың мағынасын ашып, нақтылау; жеке сөздердің мәнін анықтау; кейіпкерлердің мінезі мен сөйлеуіне назар аудару; мазмұнын қарастырып, түсініксіз сөздерді түсіндіргенде суреттер, заттар, үлгілер, муляждар, макеттер және басқа да көрнекіліктерді қолдану.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Оқу және тіл дамыту" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Оқу және тіл дамыту" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты;
- 2) 3 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты;
- 3) 4 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама 2 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі.

21. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту;
- 2) аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну;
- 3) жағдаятты болжау;
- 4) қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау;
- 5) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 6) ұсынған тақырыпқа әңгіме құрастыру;
- 7) жаттау және жатқа айту;
- 8) сахналау және драмалау.

22. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің тақырыбын анықтау;
- 3) шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең);
- 4) сұрақтар мен жауаптарды құрастыру;
- 5) мәтіннің мазмұнын айту.

23. 2-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту; қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдалған мәтіннен бөлу; түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; диалогқа қатысу; сұрақтарға толық жауап беру; интонация мен бейвербальды қарым-қатынас құралдарын дұрыс қолдану; мұғалімнің көмегімен суреттер бойынша, оқылған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру; мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттау; тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; тақпақтарды жатқа айту, иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау; мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу; адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайын көрсету; ертегілерді сахналауға қатысу;

2) оқылым: буындап оқу, жыл соңында бүтін сөздерді оқу; дауыстап оқу; оқу барысында тыныс белгілеріне сәйкес интонацияны сақтау; тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату; әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтіннен сөйлемдер табу; мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту; орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгеру; мазмұны қолжетімді кітаптармен танысу, оқитын кітапты қарастыру, кітаптың, автордың дұрыс аталуы; сұрақтарға жауап: "Кім туралы? Не туралы айтады?".

24. 2-сынып бойынша оқылатын шығармалар: балалардың мектептегі өмірі, оқушылардың міндеттері туралы шағын көлемді әңгімелер; жақсы және жаман қылықтары туралы, достық және жолдастық көмек; отбасы туралы, ересектердің еңбегі туралы; Отан туралы, Астана туралы, түрлі жыл мезгілдерінде жануарлар мен адамдардың өмірінде болатын өзгерістер жайлы. Адамгершілік-этикалық, бейбітшілік және достық тақырыптарына әңгімелер, ертегілер, мақал-мәтелдер, жазба әдебиеті үлгілерінен: Б.Жақыпов; К. Кузембай; Ә. Табылдиев; М. Хақимжанова; Е.Өтетілеуұлы; М.Жаманбалинов; М. Дүйсенов; А. Құдайбергенов; Ә. Табылды; А. Асылбек; М. Төрежанов; Т. Молдағалиев; М. Әуезов; С. Көбеев; Ж. Смақов; С. Жиенбаев; Қ. Ыдырысов; Қ. Құныпияұлы; С. Оспанов; Ө. Тұрманжанов; Ә. Фазуллаұлы.

25. 3-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу; ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану; мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау; берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою; диалог құру; тақырыптағы тірек сөздер арқылы ұжымдық әңгіме құрастыру; сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру; бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану; өлеңдер мен жұмбақтарды жатқа айту; таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау; әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу;

2) оқылым: бүтін сөздерді қолданып оқу, қиын сөздерді буындап оқу, дауыстап және "іштей" оқу; шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау; мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

26. 3-сынып бойынша оқылатын шығармалар: ауыз әдебиеті үлгілерінен: балалардың үй шаруасына араласуы туралы; ұлттық мерекелер және елдегі елеулі оқиғалар жайлы балаларға арналған тақпақ, мәтіндер, санамақ, мадақтау, төрт түлік

туралы өлеңдер, Наурыз жыры, ертегілер (әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер), мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар; жұмыс мамандықтары, адамдардың еңбекке, табиғатқа, бір-біріне деген көзқарастары туралы жазба әдебиеті үлгілерінен: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, А. Байтұрсынов, Ж. Жабаев, М. Әуезов, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Мырза Әли, М. Әлімбаев, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Ә. Дүйсенбиев, Т. Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Б. Ысқақов, Ә. Табылдиевтың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері; әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілер.

27. 4-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану; өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару; тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру; жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұғалім оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру; таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; өлеңдер мен тақпақтарды жатқа айту; мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу; әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; ертегілерді сахналау;

2) оқылым: оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау; кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттейтін сөздер, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу; шығарманың негізгі ойын, оқиғаның себеп-салдарын түсіну; мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу; оқыған мәтінге қойыған сұрақтарға толық жауап беру; қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту.

28. 4-сынып бойынша оқылатын шығармалар: балалардың мектептегі өмірі, оқушылардың міндеттері туралы әңгімелер; отбасы туралы, ересектердің еңбегі туралы; балалардың үй шаруасына араласуы туралы; Отан туралы, астана туралы, ұлттық мерекелер және елдегі елеулі оқиғалар жайлы; жұмыс мамандықтары, адамдардың еңбекке, табиғатқа, бір-біріне деген көзқарастары туралы; білім алушылардың қоғамға пайдалы еңбегі туралы, түрлі жыл мезгілдерінде жануарлар мен адамдардың өмірінде болатын өзгерістер жайлы, адамгершілік-этикалық, бейбітшілік және достық, аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы тақырыптарына

әңгімелер, ертегілер, мақалалар, мақал-мәтелдер; ұсынылатын ақын, жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, Ж. Жабаев, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, Б. Майлин, М. Әуезов, С. Бегалин, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Қ. Мырза Әли, М. Әлімбаев, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Қ. Баянбай, Ө. Дүйсенбиев, Ө. Табылдыев, А. Асылбеков, Т. Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Е.Егеубаев, Н.Мұраталиев, Б. Ысқақовтың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері; әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде пайдалану
1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдаған мәтіннен бөлу	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану; 3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драмалау)	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
1.3 Жағдаятты болжау		3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу

1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою; 3.1.4.4 диалог құру, әңгімелескен адамның көзқарасын бөлісу	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 қарым-қатынастың вербалды емес құралдарын және дауыс ырғағын тең қолдану	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару ("Сіздер қалай ойлайсыздар?" "Басқа ой бар ма?")	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару
1.6 Ұсынған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 мұғалімнің көмегімен суреттерге қарап, оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру; 3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру; 3.1.6.3 бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру; 4.1.6.2 жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұғалім оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 2.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 2.1.7.3 таныс ертегілерді суретті тірекке алып мазмұндау	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау; 3.1.7.4 ойында жаттаған өлеңдерді қолдану; 3.1.7.5 өлеңдер мен жұмбақтарды айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау; 4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу; 4.1.7.5 мерекелерде өлеңдер айтуға қатысу; 4.1.7.6 таныс әңгімелерді, ертегілерді мазмұндау

1.8 Сахналау және драмалау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 2.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
----------------------------	--	---	---

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін сөздерді оқуға ауыстыру; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және " іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; 3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке фрагменттерінің, сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау; 4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттейтін сөздер, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу; 4.2.2.6 шығарманың негізгі ойын, оқиғаның себеп-салдарын түсіну
			4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың

2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау	түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу
2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтіннен сөйлемдер табу	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 4.2.4.2 оқыған мәтінге қойылған сұрақтарға толық жауап беру
2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйене отырып мәтінді айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту

31. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптар үшін "Оқу және
тіл дамыту" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту

Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдаған мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарын, өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау
		1.8 Сахналау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу
Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін сөздерді оқуға ауыстыру; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату

		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдалған мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз киындықтарын, өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау
		1.8 Сахналау және драмалау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін сөздерді оқуға ауыстыру;

Бізіді қоршаған әлем	2. Оқылым		2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қайта болжауға біртіндеп көшу
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдаған мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарын, өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру
			2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер,

		1.7 Жаттау және жатқа айту	жаңылтпаштар, тақпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау
		1.8 Сахналау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайын көрсету; 2.1.8. Зертегілер драматизациясына қатысу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес интонацияны оқу кезінде сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтінде ұсыныстар табу
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қайта болжауға біртіндеп көшу

Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдаған мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарын, өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау
		1.8 Сахналау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайын көрсету; 2.1.8.3 ертегілер драматизациясына қатысу
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	

Дені саудың – жаны сау	2. Оқылым		2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес интонацияны оқу кезінде сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтінде ұсыныстар табу
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қайта болжауға біртіндеп көшу

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу керек
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, м и м и к а ,

Өзім туралы
Менің мектебім

1. Тыңдалым және айтылым		тыңдаушылардың назарын аудару
	1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру
	1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
2. Оқылым	1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және " іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
	2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау
	2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
	2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру;

			3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйене отырып мәтінді айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу керек; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, м и м и к а , тыңдаушылардың назарын аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру; 3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің

			сұрақтары бойынша мазмұндау
		1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Бізді қоршаған әлем	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және " іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйене отырып мәтінді айту
3 – тоқсан			
		1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану; 3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі

Саяхат

1. Тыңдалым және айтылым

	мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драмалау)
1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау
1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою
1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, м и м и к а , тыңдаушылардың назарын аудару
1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру; 3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру
1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу

		1.8 Сахналау	3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану. 2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; 3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке фрагменттерінің, сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйене отырып мәтінді айту
		4 – тоқсан	
		1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу
			3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану;

Тағам және сусын

1. Тыңдалым және айтылым

1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драмалау)
1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау
1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою; 3.1.4.4 диалог құру, әңгімелескен адамның көзқарасын бөлісу
1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, м и м и к а , тыңдаушылардың назарын аудару
1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру; 3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру; 3.1.6.3 бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану
	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау;

		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
		1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Дені саудың – жаны сау	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; 3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке фрагменттерінің, сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
			3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша

		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	суреттерге сүйене отырып мәтінді айту
--	--	----------------------------	---------------------------------------

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде пайдалану
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру

		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау; 4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу
		1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу) 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту

Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде пайдалану
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау; 4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу

		1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Бізді қоршаған әлем	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту
3 – тоқсан			
			4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай

Саяхат

1. Тыңдалым және айтылым

1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде пайдалану
1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару
1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру; 4.1.6.2 жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұғалім оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау;

			<p>4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу; 4.1.7.5 мерекелерде өлеңдер айтуға қатысу; 4.1.7.6 таныс әңгімелерді, ертегілерді мазмұндау</p>
<p>Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>2. Оқылым</p>	<p>1.8 Сахналау</p>	<p>4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу</p>
		<p>2.1 Оқу түрлерін қолдану</p>	<p>4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау</p>
		<p>2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау</p>	<p>4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау; 4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттейтін сөздер, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу</p>
		<p>2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)</p>	<p>4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу</p>
			<p>4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді</p>

		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 4.2.4.2 оқыған мәтінге қойыған сұрақтарға толық жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде пайдалану
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару

		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.2 жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұғалім оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау; 4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу; 4.1.7.5 мерекелерде өлеңдер айтуға қатысу; 4.1.7.6 таныс әңгімелерді, ертегілерді мазмұндау
		1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Дені саудың – жаны сау	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау;

		4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттейтін сөздер, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу; 4.2.2.6 шығарманың негізгі ойын, оқиғаның себеп-салдарын түсіну
	2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу
	2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 4.2.4.2 оқыған мәтінге қойыған сұрақтарға толық жауап беру
	2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
551-қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – әр түрлі оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді дұрыс түсінуге үйрету, оқылған сөздерді ұғынуын, байланыстырып сөйлеуі мен коммуникативтік дағдыларын дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөздердің дыбыстық құрылымын бұзбай, екпінін сақтап мәтіндерді дұрыс оқуды қалыптастыру;

2) қолжетімді түсінікті шығармаларды мәнерлеп, оқу тәсілдерін меңгеруге ықпал ету;

3) білім алушылардың ойлау процесінің қарқынына сәйкес тез, мәнерлеп оқу дағдысын қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін барынша түзетуге ықпал ету;

2) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың

оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Оқу сабақтарында түсіндірмелі оқу ұйымдастырылады: мәтіннің логикалық екпінін, үзілісі және интонациясын сақтау; мәтін мазмұнын талдауға көп көңіл бөлу, ұғымдардың мағынасын ашып, нақтылау; жеке сөздердің мәнін анықтау; кейіпкерлердің мінезі мен сөйлеуіне назар аудару; мазмұнын қарастырып, түсініксіз сөздерді түсіндіргенде суреттер, заттар, үлгілер, муляждар, макеттер және басқа да көрнекіліктерді қолдану.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Оқу және тіл дамыту" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Чтение и развития речи" составляет:

- 1) во 2 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году.

20. Содержание Программы включает 2 раздела:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Чтение".

21. Раздел "Слушание и говорение" включает подразделы:

- 1) восприятие и воспроизведение основных единиц речи;
- 2) понимание содержания аудио/видео информации;

- 3) прогнозирование событий;
- 4) соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения;
- 5) привлечение внимания к слушателям;
- 6) составление рассказа на заданную тему;
- 7) разучивание и рассказывание;
- 8) инсценировка и драматизация.

22. Раздел "Чтение" включает подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) определение темы и основной мысли текста;
- 3) определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение);
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) пересказывание прочитанного текста.

23. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 2 класса:

1) слушание и говорение:

2) чтение слоговое чтение; о слитное чтение простых по слоговой структуре двусложных слов; определение основной темы и мысли прочитанного с помощью учителя, ответы на вопросы по содержанию прослушанного или прочитанного.

24. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 3 класса:

1) слоговое чтение трудных по смыслу и слоговой структуре слов; соблюдение при чтении знаков препинания и нужной интонации; осознанное, правильное чтение текста вслух целыми словами после работы над ним под руководством учителя; со второго полугодия чтение "про себя" простых по содержанию текстов; ответы на вопросы о ком или о чем говорится в прочитанном тексте;

2) понимание и объяснение слов и выражений, употребляемых в тексте; установление связи отдельных мест текста, слов и выражений с иллюстрацией; подведение учащихся к выводам из прочитанного;

3) сравнение прочитанного с опытом обучающихся; сравнение прочитанного с содержанием другого знакомого текста;

4) деление текста на части с помощью учителя; коллективное придумывание заголовка к выделенным частям; составление картинного плана; рисование словесных картин.

25. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 4 класса:

1) осознанное, правильное чтение вслух целыми словами, чтение "про себя"; работа над выразительным чтением: соблюдение пауз между предложениями, логическое ударение, необходимая интонация;

2) понимание главной мысли произведения, осознание последовательности, причинности и смысла читаемого;

3) деление текста на законченные по смыслу части по данным заглавиям; придумывание заглавий к основным частям текста, коллективное составление плана;

4) объяснение выделенных учителем слов и оборотов речи; подведение учащихся к выводу из произведения, сравнение прочитанного с опытом детей и ранее прочитанным; выделение главных действующих лиц, оценка их поступков; выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы;

5) самостоятельное составление плана текста; выборочный пересказ; составление рассказа по аналогии с прочитанным текстом; заучивание наизусть стихотворений, басен; внеклассное чтение доступных пониманию детских книг из библиотеки; ответы на вопросы по содержанию прочитанного; объяснение иллюстраций к тексту.

26. К изучению рекомендуются небольшие по объему произведения известных отечественных и зарубежных авторов: о жизни детей в школе, об обязанностях обучающихся; о хороших и плохих поступках, о дружбе и товарищеской взаимопомощи; о семье, о труде взрослых; об участии в домашнем труде детей; произведения о Родине, о столице Республики Казахстан, произведения о национальных праздниках и знаменательных событиях в стране; о рабочих профессиях, об отношении людей к труду, к природе, к друг другу; об общественно полезных делах обучающихся, об изменениях в природе и жизни животных и растений в разное время года. Рассказы, сказки, статьи, пословицы и поговорки на морально-этические темы, на темы мира и дружбы.

Глава 4. Система целей обучения

27. Содержание по предмету организовано по разделам обучения. Разделы далее разбиты на подразделы, которые содержат в себе цели обучения по классам, в виде ожидаемых результатов: навыка или умения, знания или понимания.

28. Цели обучения, организованные последовательно внутри каждого подраздела, позволяют учителям планировать свою работу и оценивать достижения обучающихся, а также информировать их о следующих этапах обучения.

29. В учебной программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе – раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 2.2.1.4: "2" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

30. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	2.1.1.1 запоминать и отчётливо произносить	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением

1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	ряды слоговых комплексов и слов	языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)	грамматических и орфоэпических норм
1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на простые вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
1.3 Прогнозирование событий		3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям; 3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку и началу	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 2.1.4.2 участвовать в диалоге; 2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации; 3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы; 3.1.4.4 составлять диалог, принимать точку зрения собеседника	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя основные элементы интонации, жесты, мимику, обращения к слушателям
		3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей,	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана

1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом	любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке и вопросам учителя; 3.1.6.3 использовать прием словесного описания главного героя, события по вопросам учителя	, серии сюжетных картин ; 4.1.6.2 составлять рассказ по личным впечатлениям, серии сюжетных картин, по аналогии с прочитанным педагогом текстом
1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни; 4.1.7.5 декламировать стихотворения на праздниках; 4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки
1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя; 2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к концу года чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух;	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении трудных слов – послоговое чтение ;	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя");

2.1 Использование видов чтения	2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания	3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя" ; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания	4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль ; 3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, слов и выражений с иллюстрацией к тексту	4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста; 4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки; 4.2.2.5 делать выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы; 4.2.2.6 понимать главную мысль произведения, последовательность, причинность событий
2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказать свой выбор
2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию: 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту; 2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному тексту
2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко,

пересказу, близкому к тексту	учителя, с опорой на серию картинок	сохраняя последовательность событий
------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

31. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Чтение и развитие речи" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей, реализуемых в каждом разделе.

32. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

33. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету "Чтение
и развитие речи" для 2-4 классов
уровня начального образования
по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Чтение и развитие речи" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчётливо произносить ряды слоговых комплексов и слов
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 2.1.4.2 участвовать в диалоге; 2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом

Всё обо мне	1. Слушание и говорение	1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя
Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию; 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному пересказу, близкому к тексту

Моя семья и друзья	1. Слушание и говорение	1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 2.1.4.2 участвовать в диалоге; 2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя
		2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название
		2.2.3.1 различать стихотворные и	

Мир вокруг нас	2. Чтение	2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию; 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному пересказу, близкому к тексту
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчетливо произносить ряды слоговых комплексов и слов
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 2.1.4.2 участвовать в диалоге; 2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения;

			2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя; 2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок
Традиции фольклор	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух; 2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания; 2.2.1.2 использовать чтение вслух; 2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию; 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту; 2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы
			2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к

		2.5 Пересказывание прочитанного текста	самостоятельному пересказу, близкому к тексту
4 четверть			
Еда и напитки	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчётливо произносить ряды слоговых комплексов и слов
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 2.1.4.2 участвовать в диалоге; 2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя; 2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок

В здоровом теле – здоровый дух!	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух; 2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию; 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту; 2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному пересказу, близкому к тексту

2) 3 класс
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации

ВсУ обо мне	1. Слушание и говорение	1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг)
		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
			3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении трудных слов – послоговое чтение ;

Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя"; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на серию картинок
2 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации
			3.1.5.1 использовать основные элементы

Моя семья и друзья	1. Слушание и говорение	1.5 Привлечение внимания к слушателям	интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке и вопросам учителя
		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
		2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении трудных слов – послоговое чтение ; 3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя" ; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль

Мир вокруг нас	2. Чтение	2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на серию картинок
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации; 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям; 3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку и началу
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации; 3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям

		<p>1.6 Составление рассказа на заданную тему</p>	<p>3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке и вопросам учителя</p>
		<p>1.7 Разучивание и рассказывание</p>	<p>3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя</p>
		<p>1.8 Инсценировка и драматизация</p>	<p>3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок</p>
		<p>2.1 Использование видов чтения</p>	<p>3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении трудных слов – послоговое чтение ; 3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя" ; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания</p>
			<p>3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль ; 3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать</p>

Традиции фольклор	2. Чтение	2.2 Определение темы и основной мысли текста	каждую часть с помощью учителя; 3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, слов и выражений с иллюстрацией к тексту
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на серию картинок
4 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации; 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям; 3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку и началу
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации;

Еда и напитки	1. Слушание и говорение		3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы; 3.1.4.4 составлять диалог, принимать точку зрения собеседника
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке и вопросам учителя; 3.1.6.3 использовать прием словесного описания главного героя, события по вопросам учителя
		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
			3.2.1.1 использовать чтение целыми словами,

В здоровом теле – здоровый дух!	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	а при чтении трудных слов – послоговое чтение ; 3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя" ; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль ; 3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, слов и выражений с иллюстрацией к тексту
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на серию картинок

3) 4 класс
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм

ВсУ обо мне

1. Слушание и говорение

1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на простые вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя основные элементы интонации, жесты, мимику. обращения к слушателям
1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана, серии сюжетных картин
1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни

		1.8 Инсценировка и драматизация	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок
Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя"); 4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста; 4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
2 четверть			
			4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой

Моя семья и друзья

1. Слушание и говорение

1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на простые вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнѸра высказывания, используя основные элементы интонации, жесты, мимику. обращения к слушателям
1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана, серии сюжетных картин
1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки;

			<p>4.1.7.3 разучивать стихотворения;</p> <p>4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни</p>
		1.8 Инсценировка и драматизация	<p>4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения;</p> <p>4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;</p> <p>4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок</p>
Мир вокруг нас	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	<p>4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя");</p> <p>4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания</p>
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	<p>4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста;</p> <p>4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;</p> <p>4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;</p> <p>4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки</p>
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного

		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на простые вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
		1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя основные элементы интонации, жесты, мимику. обращения к слушателям
			4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана

		<p>1.6 Составление рассказа на заданную тему</p>	<p>, серии сюжетных картин ; 4.1.6.2 составлять рассказ по личным впечатлениям, серии сюжетных картин, по аналогии с прочитанным педагогом текстом</p>
		<p>1.7 Разучивание и рассказывание</p>	<p>4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни; 4.1.7.5 декламировать стихотворения на праздниках; 4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки</p>
		<p>1.8 Инсценировка и драматизация</p>	<p>4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок</p>
		<p>2.1 Использование видов чтения</p>	<p>4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя"); 4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания</p>
			<p>4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста;</p>

Традиции фольклор	2. Чтение	2.2 Определение темы и основной мысли текста	4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста; 4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя; 4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки; 4.2.2.5 делать выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному тексту
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
4 четверть			
		1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на простые вопросы по содержанию;

Еда и напитки

1. Слушание и говорение

	4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и события; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнёра высказывания, используя основные элементы интонации, жесты, мимику. обращения к слушателям
1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана , серии сюжетных картин ; 4.1.6.2 составлять рассказ по личным впечатлениям, серии сюжетных картин, по аналогии с прочитанным педагогом текстом
1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни;

			<p>4.1.7.5 декламировать стихотворения на праздниках;</p> <p>4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки</p>
<p>В здоровом теле – здоровый дух!</p>	<p>2. Чтение</p>	<p>1.8 Инсценировка и драматизация</p>	<p>4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения;</p> <p>4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;</p> <p>4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок</p>
		<p>2.1 Использование видов чтения</p>	<p>4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя");</p> <p>4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания</p>
		<p>2.2 Определение темы и основной мысли текста</p>	<p>4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя часть или предложение, в котором заключена основная мысль текста;</p> <p>4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;</p> <p>4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;</p> <p>4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки;</p> <p>4.2.2.5 делать выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы;</p> <p>4.2.2.6 понимать главную мысль произведения, последовательность, причинность событий</p>

	2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказать свой выбор
	2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному тексту
	2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
552 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың күнделікті тұрмысқа, оқуға қатысты ауызекі сөйлесу, түсіну, өз ойын орыс тілінде жеткізе білу дағдыларын дамыту және әлеуметтік ортада қарым-қатынас жасауға қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) орыс тілінде айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын қалыптастыру;
- 2) орыс тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;
- 3) ауызша және жазбаша сөйлеуде коммуникативтік дағдыларын дамыту;
- 4) орыс тілінде дұрыс оқып, мағынасын түсінуге үйрету;

5) орыс тілінің қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерін меңгерту;

б) мемлекеттік тілге және тағы басқа тілдерге деген құрмет сезімін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;

2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Екінші тілге оқытудың бастапқы кезеңінде ауызша сөйлеу тілін түсіну қабілетін қалыптастыру, сөздік қорын анықтау және кеңейту негізгі болып табылады, олар тілдік естуін дамыту және түзеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізілуімен, орфоэпикалық дағдыларын қалыптастырумен сабақтасады; бұл үшін әңгімелесуді, өлеңдер,

жұмбақтар, жаңылтпаштар, сөйлемдер, тілдік ойындар жаттауды қолдануға болады; мұғалім сөздердің орфоэпикалық дұрыс айтылуын қадағалайды, қазақ тілінде сұрақтарға жауап беруге, сұрақ қоюға, сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді оқуға үйретеді.

12. Тілді тәжирибелік тұрғыда меңгерудің бастапқы кезеңі тыңдау қабілеті болып табылады, оның негізінде байланыстырып сөйлеу, оқу және жазу қабілеті мен дағдылары қалыптасады.

13. Бұл үшін бірқатар қабілеттіліктер болуы тиіс:

1) сөзді тыңдау;

2) айтылғанды есту, сөйлеудегі қателіктерді табу;

3) үлгі негізінде естігенін дұрыс қайталап айту;

4) дыбыстарды, буындарды, сөздерді анық артикуляциялау;

5) естігенін көргенімен және сөздерімен сәйкестендіру: дыбыстық және әріптік құрылымын сәйкестеу;

6) байланыстырып сөйлеу;

7) жазу.

14. Тілдік дағдыларын дамыту үшін түрлі талдауыштар қатысатын жағдайларды жасаған дұрыс: көру (суреттерді, заттарды көрсету), есту (мұғалімнің, құрдастарының не айтып жатқанын мұқият тыңдау, өзгелердің және өз сөзінің қателерін байқау); тактильді (дыбыс артикуляциясын сезіну).

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

16. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

17. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

18. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

19. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

20. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

21. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) во 2 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году.

23. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание";
- 2) раздел "Говорение";
- 3) раздел "Письмо и чтение";
- 4) раздел "Применение языковых норм".

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций; слушать и понимать простые инструкции, просьбу учителя, связанные с организацией учебного процесса и бытовой деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий); копировать речевые образцы; понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте. Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций: различать вопросительную интонацию; различать повествовательную интонацию; различать восклицательную интонацию; адекватно реагировать на вопросительную реплику, отвечать одним словом. Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки: знать и понимать значение терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук; знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки. Понимание лексического значения слов и словосочетаний: различать на слух гласные и согласные звуки; понимать значение новых слов по теме и значения предлогов; использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, названия предмета; понимать значение единственного и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко-яблоки);

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме: использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося; копировать речевые образцы, усвоение и употребление слов различных грамматических категорий; знать и использовать в устной речи слова, обозначающие предмет; усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это книга. Это ручка; знать и использовать в

устной речи слова, обозначающие действия предмета; использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?; использовать слова, обозначающие действия предмета. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Мама спит. Ануар пишет; согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета; умение вести диалог; наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте); соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего). Реагировать на вопрос; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы. Развитие связной речи: использование невербальных средств общения. Определять о ком? о чем? говорится в тексте, заучивание наизусть несложных стихотворений, пересказывать несложные тексты (с помощью учителя), высказывать отношения к прослушанному (Да. Нет. Нравится. Не нравится); составлять описательный рассказ по образцу, с помощью учителя;

3) раздел "Письмо и чтение" направлен на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений: алфавит, знать значение алфавита в жизни грамотного человека; правильно произносить звуки; правильно писать и читать буквы, слоги, слова; уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста; уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста; уметь производить звуко-буквенный анализ двусоставного слова;

4) раздел "Применение языковых норм" направлен на усвоение простых орфографических и орфоэпических норм; правильного написания предложения с обозначением знаков препинания.

25. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций: понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 слов ("Встань с места". "Принеси мяч"). Повторять простейшие фразы; понимать и выполнять инструкции, состоящие из 3-4 слов, повторять простейшие фразы; понимать обращенную речь. адекватно реагировать на нее; различение и понимание разных по цели высказываний инструкций; уметь в речи выделить с помощью учителя вопросительные предложения; адекватно реагировать на вопросительную реплику. Отвечать одним словом; понимать интонационно различные по цели высказывания предложения; усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя); понимание

лексического значения слов и словосочетаний; понимать значение новых слов по теме; понимать значения предлогов, словосочетаний и простых предложений, понимать глаголы в зависимости от лица и времени (Я пришел. Она пришла); использовать слова, обозначающие один или несколько предметов; понимание значения синонимов и антонимов;

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме; использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста; усвоение и употребление слов различных грамматических категорий; знать и правильно использовать в устной речи слова, обозначающие признаки предметов; усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это красный мяч. Это синий карандаш, знать и правильно использовать в устной речи слова выражающие принадлежность предмета (мой, моя); знать и правильно использовать в устной речи местоимения (он, она); знать и правильно использовать слова обозначающие число; уметь согласовывать слова обозначающие предмет с словами обозначающими число; умение вести диалог; уметь в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор, используя простые предложения; использовать простой бытовой диалог; использовать элементарный речевой этикет – на материале новой лексики и грамматических конструкций с предлогами "у, в, на, с"; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; развитие связной речи; заучивание наизусть загадок, потешек; пересказывать прослушанный текст по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче смысла текста; понимать основную мысль прослушанного материала, сможет назвать тему; высказать свое отношение простым предложением; пересказывать несложные тексты (с помощью учителя); составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам по вопросам учителя или по готовому плану; уметь комментировать собственные действия (Я пишу. Я рисую цветок);

3) раздел "Письмо и чтение" направлен на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений; читать и писать слова, словосочетания и предложения; читать небольшие тексты и понимать их содержание, читать тексты, содержащие небольшие диалоги; уметь списывать предложения, с печатного и рукописного текстов; уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного

текстов; уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием слова; правильно называть буквы, которых нет в казахском алфавите; находить слово в алфавитном списке, располагать слова в алфавитном порядке; читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая паузы и интонацию;

4) раздел "Использование языковых норм" направлен на усвоение написания слов не отличающихся в произношении и написании; правильное произношение и написание слов с помощью учителя; применение простых форм множественного единственного числа, падежные формы. Разбор слов обозначающих название предмета, число и их употребление.

26. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций: понимать значения двух-трехступенчатых инструкций ("Подойди к окну, возьми лейку и полейте цветы"); различать на слух гласные и согласные, глухие и звонкие, твердые и мягкие согласные; слушать и понимать речевые образцы с голоса учителя, аудио записи; понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; различение и понимание разных по цели высказываний инструкций; понимать содержание кратких высказываний повествовательного характера; уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) при чтении; уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя; усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; самостоятельно использовать знаки препинания; понимание лексического значения слов и словосочетаний: узнавать на слух звуки, слова, предложения, понимать значение прочитанного текста; понимать значение прочитанного стихотворения; понимать слова с противоположным значением, близкие по значению; использовать в самостоятельной речи слова по пройденным темам на предыдущем этапе и усвоение новых слов относительно новой темы; понимать значение слов одинаковых по написанию;

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме; использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; уметь высказываться с помощью учителя просьбы и желания; соблюдать речевой этикет при знакомстве; речевой этикет при просьбе; уметь самостоятельно высказываться просьбы и желания;

усвоение и употребление слов различных грамматических категорий, согласовывать слова обозначающие предмет, признак предмета, число в зависимости от рода в единственном числе; понимать значения падежных окончаний; устанавливать с помощью вопросов связь между словами в предложении; распространять предложения по вопросам: Кто это? Чго это? Что делает? Какой карандаш? Это книга?; знать и правильно использовать в устной речи словосочетания, предложения со словами, обозначающими действия и признаки предметов (любить Родину, летний, теплый дождь); составлять предложения с опорой на наглядно- иллюстративный материал и на вопросы учителя; восстанавливать деформированные предложения; использовать в активной речи усвоенные слова различных грамматических категорий; умение вести диалог; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту при помощи учителя; уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на учебно-игровую деятельность; высказывать стимулирующие реплики в диалоге, задавать вопросы; участвовать в беседе; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы. Инициализировать и вести диалог на указанную тему, стимулировать речевые реакции собеседника (задавать стимулирующие вопросы) ; участвовать в беседах на темы, близкие жизненному опыту обучающихся, по материалам экскурсии, иллюстрациям; развитие связной речи: заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений; самостоятельно пересказывать прослушанный текст; использовать слова описания сравнения; определить тему и основную мысль текста; обосновать и оценить свое отношение простым предложением; уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам под руководством учителя; составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя; составлять короткий рассказ из собственного опыта, наблюдения с опорой на вопросы;

3) раздел "Письмо и чтение" направлено на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений; читать и писать слова с буквами, различающимися в русской и казахской графике; сознательно, орфографически правильно, выразительно читать по-русски, соблюдая паузы между предложениями, интонацию в конце предложения; знать правила использования большой буквы в именах и фамилиях людей, кличках животных, названиях сел, городов, стран, в начале предложения; знать и уметь применять правила переноса; владеть приемами самоконтроля при списывании;

4) раздел "Использование языковых норм" направлен на усвоение применения норм языка: определение слов с заглавной буквы (имена людей, названия земли-воды),

написание без ошибок; применение простых множественных, падежных форм; различение и целесообразное применение слов обозначающих качество, свойство и движение предмета.

27. Распределение учебного материала по классам (четвертям) в настоящей программе является примерным, учитель вправе переносить изучение учебного материала из одного класса в другой (из одной четверти в другую) с учетом особенностей его усвоения обучающимися. Учитель самостоятельно определяет количество часов, необходимое для изучения каждой темы. Обучение в каждом классе следует начинать с повторения ранее изученного материала.

Глава 4. Система целей обучения

28. В учебной программе сформулированы ожидаемые результаты, представленные в виде системы целей обучения, которые служат основой для определения содержания и последовательности изучения учебного материала каждого раздела, а также являются критериями оценивания достижений обучающихся.

29. Для удобства использования учебных целей и проведения мониторинга введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе число - раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 2.1.2.4: "2" - класс, "1.2" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

30. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.1 слушать и понимать простые инструкции, просьбу учителя, связанные с организацией учебного процесса и бытовой деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий); 2.1.1.2 копировать речевые образцы; 2.1.1.3 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 2.1.1.4 понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте	3.1.1.1 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 слов ("Встань с места". "Принеси мяч"), повторять простейшие фразы; 3.1.1.2. понимать и выполнять инструкции, состоящие из 3-4 слов, повторять простейшие фразы; 3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать на нее	4.1.1.1 понимать значения двух-трехступенчатых инструкций ("Подойди к окну, возьми лейку и полей цветки"); 4.1.1.2 различать на слух гласные и согласные, глухие и звонкие, твердые и мягкие согласные; 4.1.1.3 слушать и понимать речевые образцы с голоса учителя, аудио записи; 4.1.1.4 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни

<p>1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций</p>	<p>2.1.2.1 различать вопросительную интонацию; 2.1.2.2 различать повествовательную интонацию; 2.1.2.3 различать восклицательную интонацию; 2.1.2.4 адекватно реагировать на вопросительную реплик, отвечать одним словом</p>	<p>3.1.2.1 уметь в речи выделить с помощью учителя вопросительные предложения; 3.1.2.2 адекватно реагировать на вопросительную реплику, отвечать одним словом; 3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения</p>	<p>4.1.2.1 понимать содержание кратких высказываний повествовательного характера; 4.1.2.2 уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) при чтении; 4.1.2.3 уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя</p>
<p>1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>	<p>2.1.3.1 знать и понимать значение терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук 2.1.3.2 знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>	<p>3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба; 3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя)</p>	<p>4.1.3.1 знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; 4.1.3.2 самостоятельно использовать знаки препинания</p>
<p>1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний</p>	<p>2.1.4.1 различать на слух гласные и согласные звуки; 2.1.4.2 понимать значение новых слов по теме и значения предлогов; 2.1.4.3 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, названия предмета; 2.1.4.4 понимать значение единственного</p>	<p>3.1.4.1 понимать значение новых слов по теме; 3.1.4.2 понимать значения предлогов, словосочетаний и простых предложений; 3.1.4.3 понимать глаголы в зависимости от лица и времени (Я пришел. Она пришла); 3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов;</p>	<p>4.1.4.1 узнавать на слух звуки, слова, предложения; 4.1.4.2 понимать значение прочитанного текста; 4.1.4.3 понимать значение прочитанного стихотворения; 4.1.4.4 понимать слова с противоположным значением, близкие по значению; 4.1.4.5 использовать в самостоятельной речи слова по пройденным темам на предыдущем</p>

	и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко-яблоки)	3.1.4.5 понимание значения синонимов и антонимов	этапе и усвоение новых слов относительно новой темы; 4.1.4.6 понимать значение слов одинаковых по написанию
--	---	--	--

2) раздел "Говорение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба; 2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося; 2.2.1.3 копировать речевые образцы	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба; 3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста	4.2.1.1 уметь высказывать с помощью учителя просьбы и желания; 4.2.1.2 соблюдать речевой этикет при знакомстве (Как Вас зовут? Как Ваша фамилия? Меня зовут ... Твоя фамилия...); речевого этикет при просьбе (Дайте, пожалуйста, книгу . Можно взять карандаш?); 4.2.1.3 уметь самостоятельно высказывать просьбы и желания
2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.1 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие предмет. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это книга. Это ручка; 2.2.2.2 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие действия предмета; 2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?; 2.2.2.4 использовать слова, обозначающие	3.2.2.1 знать и правильно использовать в устной речи слова, обозначающие признаки предметов, речевых моделей: Это красный мяч. Это синий карандаш ; 3.2.2.2 знать и правильно использовать в устной речи слова выражающие принадлежность предмета (мой, моя); 3.2.2.3 знать и правильно использовать в устной	4.2.2.1 согласовывать слова обозначающие предмет, признак предмета, число в зависимости от рода в единственном числе; 4.2.2.2 понимать значения падежных окончаний; 4.2.2.3 устанавливать с помощью вопросов связь между словами в предложении; 4.2.2.4 распространять предложения по вопросам. Кто это? Чо это? Что делает? Какой карандаш? Это книга?; 4.2.2.5 знать и правильно использовать в устной речи словосочетания, предложения со словами, обозначающими действия и признаки

	<p>действия предмета. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Мама спит. Ануар пишет;</p> <p>2.2.2.5 согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета</p>	<p>речи местоимения (он, она);</p> <p>3.2.2.4 знать и правильно использовать слова обозначающие число (1-10);</p> <p>3.2.2.5 уметь согласовывать слова обозначающие предмет с словами обозначающими число</p>	<p>предметов (любить Родину, летний, теплый дождь);</p> <p>4.2.2.6 составлять предложения с опорой на наглядно-иллюстративный материал и на вопросы учителя;</p> <p>4.2.2.7 восстанавливать деформированные предложения;</p> <p>4.2.2.8 использовать в активной речи усвоенные слова различных грамматических категорий</p>
<p>2.3 Умение вести диалог</p>	<p>2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте);</p> <p>2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего), реагировать на вопрос;</p> <p>2.2.3.3 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы</p>	<p>3.2.3.1 уметь в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор, используя простые предложения;</p> <p>3.2.3.2 использует простой бытовой диалог;</p> <p>3.2.3.3 использует элементарный речевой этикет – на материале новой лексики и грамматических конструкций с предлогами "у, в, на, с";</p> <p>3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы ;</p> <p>3.2.3.5 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность</p>	<p>4.2.3.1 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность;</p> <p>4.2.3.2 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту при помощи учителя;</p> <p>4.2.3.3 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту;</p> <p>4.2.3.4 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на учебно-игровую деятельность;</p> <p>4.2.3.5 высказывать стимулирующие реплики в диалоге, задавать вопросы; участвовать в беседе;</p> <p>4.2.3.6 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы ;</p> <p>4.2.3.7 инициировать и вести диалог на указанную тему, стимулировать речевые реакции собеседника (задавать стимулирующие вопросы);</p>

			4.2.3.8 участвовать в беседах на темы, близкие жизненному опыту обучающихся, по материалам экскурсии, иллюстрациям
2.4 Развитие связной речи	<p>2.2.4.1 использовать невербальные средства общения, определять о ком?о чем? говорится в тексте;</p> <p>2.2.4.2 заучивание наизусть несложных стихотворений;</p> <p>2.2.4.3 пересказывать несложные тесты (с помощью учителя);</p> <p>2.2.4.4 высказывать отношения к прослушанному;</p> <p>2.2.4.5 составлять описательный рассказ по образцу, с помощью учителя</p>	<p>3.2.4.1 заучивание наизусть загадок, потешек;</p> <p>3.2.4.2 пересказывать прослушанный тест по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче смысла текста;</p> <p>3.2.4.3 понимать основную мысль прослушанного материала, называть тему ;</p> <p>3.2.4.4 высказать свое отношение простым предложением;</p> <p>3.2.4.5 пересказывать несложные тексты (с помощью учителя);</p> <p>3.2.4.6 составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам по вопросам учителя или по готовому плану;</p> <p>3.2.4.7 уметь комментировать собственные действия</p>	<p>4.2.4.1 заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений;</p> <p>4.2.4.2 самостоятельно пересказывать прослушанный текст, использовать слова описания, сравнения;</p> <p>4.2.4.3 определить тему и основную мысль текста;</p> <p>4.2.4.4 обосновать и оценить свое отношение простым предложением;</p> <p>4.2.4.5 уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам под руководством учителя;</p> <p>4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя;</p> <p>4.2.4.7 составлять короткий рассказ из собственного опыта, наблюдения с опорой на вопросы</p>

3) раздел "Письмо и чтение":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	<p>2.3.1.1 алфавит, знать значение алфавита в жизни грамотного человека;</p>	<p>3.3.1.1 читать и писать слова, словосочетания и предложения;</p> <p>3.3.1.2 читать небольшие тексты и понимать их содержание;</p> <p>3.3.1.3 читать тексты, содержащие небольшие диалоги;</p> <p>3.3.1.4 уметь списывать предложения, с</p>	<p>4.3.1.1 читать и писать слова с буквами, различающимися в русской и казахской графике;</p> <p>4.3.1.2 сознательно, орфографически правильно, выразительно</p>

3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	<p>2.3.1.2 правильно произносить звуки;</p> <p>2.3.1.3 правильно писать и читать буквы, слоги, слова;</p> <p>2.3.1.4 уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста;</p> <p>2.3.1.5 уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста;</p> <p>2.3.1.6 уметь производить звуко-буквенный анализ двусоставного слова</p>	<p>печатного и рукописного текстов;</p> <p>3.3.1.5 уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного текстов;</p> <p>3.3.1.6 уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием слова;</p> <p>3.3.1.7 правильно называть буквы, которых нет в казахском алфавите ;</p> <p>3.3.1.8 находить слово в алфавитном списке, располагать слова в алфавитном порядке;</p> <p>3.3.1.9 читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая паузы и интонацию</p>	<p>читать по-русски, соблюдая паузы между предложениями, интонацию в конце предложения;</p> <p>4.3.1.3 знать правила использования большой буквы в именах и фамилиях людей, кличках животных, названиях сел, городов, стран, в начале предложения;</p> <p>4.3.1.4 знать и уметь применять правила переноса;</p> <p>4.3.1.5 владеть приемами самоконтроля при списывании</p>
---	---	--	---

4) раздел "Использование языковых норм":
таблица 4

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена людей, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок.
4.2 Закон сингармонизма	2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания	4.4.2.1 использование простых форм изменения породам, числам, падежами лицам
4.3 Грамматические нормы	2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со

	соответствующие знаки препинания	обозначающие название, число предмета	значением обозначающие качество, свойство и действия предмета
--	----------------------------------	---------------------------------------	---

31. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

32. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

33. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Русский язык" для 2-4 классов
уровня начального образования
по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.1 слушать и понимать простые инструкции, просьбу учителя, связанные с организацией учебного процесса и бытовой деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий)
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.1 различать вопросительную интонацию
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение,	2.1.3.1 знать и понимать значение терминов:

Все обо мне
Моя школа

	слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	предложение, слово, слоги, буква, звук
	1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.1 различать на слух гласные и согласные звуки
Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба
	2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.1 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие предмет. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это книга. Это ручка
	2.3 Умение вести диалог	2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте)
	2.4 Развитие связной речи	2.2.4.1 использование невербальных средств общения. Определять о ком? О чем? говорится в тексте
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.1 алфавит. Знать значение алфавита в жизни грамотного человека 2.3.1.2 правильно произносить звуки,
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях
	4.2 Закон сингармонизма	2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний
	4.3 Грамматические нормы	2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения

			соответствующие знаки препинания
2 четверть			
Моя семья и друзья Мир вокруг нас	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.2 копировать речевые образцы
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.2 различать повествовательную интонацию
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.1 знать и понимать значение терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.2 понимать значение новых слов по теме и значения предлогов
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.2 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие действия предмета; 2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?
		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте)
		2.4 Развитие связной речи	2.2.4.2 заучивание наизусть несложных стихотворений
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского	2.3.1.2 правильно произносить звуки;

		языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.3 правильно писать и читать буквы, слоги, слова
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы		2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях
	4.2 Закон сингорманизма		2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний
	4.3 Грамматические нормы		2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания
3 четверть			
Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций		2.1.1.3 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
	1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций		2.1.2.3 различать восклицательную интонацию
	1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки		2.1.3.2 знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки
	1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний		2.1.4.3 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, названия предмета
	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности		2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося
	2.2 Усвоение и употребление слов		2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?;

Путешествие Традиции и фольклор	Чтение	различных грамматических категорий	2.2.2.4 использовать слова, обозначающие действия предмета. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Мама спит. Ануар пишет	
		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего). Реагировать на вопрос	
		2.4 Развитие связной речи	2.2.4.3 пересказывать несложные тесты (с помощью учителя); 2.2.4.4 высказывать отношения к прослушанному	
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.4 уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста; 2.3.1.5 уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста	
		Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях
	4.2 Закон сингорманизма		2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний	
	4.3 Грамматические нормы		2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания	
	4 четверть			
			1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.4 понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте
			1.2 Различение и понимание разных по	2.1.2.4 адекватно реагировать на

Еда и напитки
В здоровом
теле-здоровый дух!

<p>Слушание и говорение</p>	<p>цели высказываний инструкций</p>	<p>вопросительную реплику. Отвечать одним словом</p>
	<p>1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>	<p>2.1.3.2 знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>
	<p>1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний</p>	<p>2.1.4.4 понимать значение единственного и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко-яблоки)</p>
<p>Чтение</p>	<p>2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности</p>	<p>2.2.1.3 копировать речевые образцы</p>
	<p>2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий</p>	<p>2.2.2.4 использовать слова, обозначающие действия предмета, речевые модели: Мама спит. Ануар пишет; 2.2.2.5 согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета</p>
	<p>2.3 Умение вести диалог</p>	<p>2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего). Реагировать на вопрос; 2.2.3.3 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы</p>
	<p>2.4 Развитие связной речи</p>	<p>2.2.4.5 составлять описательный рассказ по образцу, с помощью учителя</p>
<p>Письмо</p>	<p>3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений</p>	<p>2.3.1.6 уметь производить звуко-буквенный анализ двусоставного слова</p>

Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях
	4.2 Закон сингорманизма	2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний
	4.3 Грамматические нормы	2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения
I четверть			
	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.1 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 слов ("Встань с места". "Принеси мяч"). Повторять простейшие фразы
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.1 уметь в речи выделить с помощью учителя вопросительные предложения
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.1 понимать значение новых слов по теме
		2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба
	2.2 Усвоение и употребление слов	3.2.2.1 знать и правильно использовать в устной речи слова,	

Все обо мне Моя школа	Чтение	различных грамматических категорий	обозначающие признаки предметов, речевые модели: Это красный мяч. Это синий карандаш	
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.1 уметь в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор, используя простые предложения	
		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.1 заучивание наизусть загадок, потешек	
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.1 читать и писать слова, словосочетания и предложения; 3.3.1.2 читать небольшие тексты и понимать их содержание	
		4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.	
			Использование речевых норм	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания
	4.3 Грамматические нормы	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии обозначающие название, число предмета		
	2 четверть			
			1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.2 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 3-4 слов, повторять простейшие фразы
1.2 Различение и понимание разных по			3.1.2.2 адекватно реагировать на	

Моя семья и друзья
Мир вокруг нас

Слушание и говорение	цели высказываний инструкций	вопросительную реплику, отвечать одним словом
	1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба
	1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.2 понимать значения предлогов, словосочетаний и простых предложений
Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке : приветствие, прощание, просьба
	2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.2 знать и правильно использовать в устной речи слова выражающие принадлежность предмета (мой, моя)
	2.3 Умение вести диалог	3.2.3.2 использует простой бытовой диалог
	2.4 Развитие связной речи	3.2.4.2 пересказывать прослушанный текст по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче смысла текста; 3.2.4.3 понимать основную мысль прослушанного материала, называть тему
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.3 читать тексты, содержащие небольшие диалоги; 3.3.1.4 уметь списывать предложения, с печатного и рукописного текстов; 3.3.1.5 уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного текстов
		3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании;

	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.
		4.2 Закон сингорманизма	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания
		4.3 Грамматические нормы	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии обозначающие название, число предмета
3 четверть			
	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать на нее
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя)
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.3 понимать глаголы в зависимости от лица и времени (Я пришел. Она пришла); 3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов
		2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста
			3.2.2.3 знать и правильно использовать в устной

Путешествие
Традиции и фольклор

Чтение	2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	речиместоимения (он, она); 3.2.2.4 знать и правильно использовать слова обозначающие число (1-10)
	2.3 Умение вести диалог	3.2.3.3 использует элементарный речевой этикет – на материале новой лексики и грамматических конструкций с предлогами "у, в, на, с"; 3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
	2.4 Развитие связной речи	3.2.4.4 высказать свое отношение простым предложением; 3.2.4.5 пересказывать несложные тексты (с помощью учителя)
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.6 уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием слова; 3.3.1.7 правильно называть буквы, которых нет в казахском алфавите
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.
	4.2 Закон сингорманизма	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания
	4.3 Грамматические нормы	3.4.3.1 разделить слова и использовать в

			соответствии обозначающие название, число предмета.	
4 четверть				
Еда и напитки В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать на нее	
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения	
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя)	
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов; 3.1.4.5 понимание значения синонимов и антонимов	
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста	
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.5 уметь согласовывать слова обозначающие предмет с словами обозначающими число	
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы ;	
			3.2.3.5 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность	

		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.6 составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам по вопросам учителя или по готовому плану; 3.2.4.7 уметь комментировать собственные действия
Письмо		3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.8 находить слово в алфавитном списке, располагать слова в алфавитном порядке; 3.3.1.9 читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая паузы и интонацию
	Исползование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.
		4.2 Закон сингорманизма	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания
		4.3 Грамматические нормы	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии обозначающие название, число предмета.

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.1 понимать значения двух-трехступенчатых инструкций ("Подойди к окну, возьми лейку и полей цветок")

<p>Все обо мне Моя школа</p>	<p>Слушание и говорение</p>	<p>1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций</p>	<p>4.1.2.1 понимать содержание кратких высказываний повествовательного характера</p>
		<p>1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>	<p>4.1.3.1 знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки</p>
		<p>1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний</p>	<p>4.1.4.1 узнавать на слух звуки, слова, предложения; 4.1.4.2 понимать значение прочитанного текста</p>
	<p>Чтение</p>	<p>2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности</p>	<p>4.2.1.1 уметь высказывать с помощью учителя просьбы и желания</p>
		<p>2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий</p>	<p>4.2.2.1 согласовывать слова обозначающие предмет, признак предмета, число в зависимости от рода в единственном числе; 4.2.2.2 понимать значения падежных окончаний</p>
		<p>2.3 Умение вести диалог</p>	<p>4.2.3.1 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; 4.2.3.2 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту при помощи учителя</p>
		<p>2.4 Развитие связной речи</p>	<p>4.2.4.1 заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений; 4.2.4.2 самостоятельно пересказывать прослушанный текст, использовать слова описания сравнения</p>

	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.1 читать и писать слова с буквами, различающимися в русской и казахской графике
	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена людей, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок.
		4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам
		4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением обозначающие качество, свойство и действия предмета
2 четверть			
	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.2 различать на слух гласные и согласные, глухие и звонкие, твердые и мягкие согласные
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.2 уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) при чтении
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.1 знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.1 узнавать на слух звуки, слова, предложения; 4.1.4.2 понимать значение прочитанного текста

Моя семья и друзья
Мир вокруг нас

Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.1 уметь высказывать с помощью учителя просьбы и желания
	2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.3 устанавливать с помощью вопросов связь между словами в предложении; 4.2.2.4 распространять предложения по вопросам. Кто это? Что это? Что делает? Какой карандаш? Это книга?
	2.3 Умение вести диалог	4.2.3.3 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту; 4.2.3.4 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на учебно-игровую деятельность
	2.4 Развитие связной речи	4.2.4.3 определить тему и основную мысль текста; 4.2.4.4 обосновать и оценить свое отношение простым предложением
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.2 сознательно, орфографически правильно, выразительно читать по-русски, соблюдая паузы между предложениями, интонацию в конце предложения
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена людей, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок.
	4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам
	4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением обозначающие

			качество, свойство и действия предмета.
3 четверть			
Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.3 слушать и понимать речевые образцы с голоса учителя , аудио записи	
	1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.3 уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя	
	1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.2 самостоятельно использовать знаки препинания	
	1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.3 понимать значение прочитанного стихотворения; 4.1.4.4 понимать слова с противоположным значением, близкие по значению	
	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.2 соблюдать речевой этикет при знакомстве (Как Вас зовут? Как Ваша фамилия? Меня зовут ... Твоя фамилия...); речевой этикет при просьбе (Дайте, пожалуйста, книгу . Можно взять карандаш?)	
	2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.5 знать и правильно использовать в устной речи словосочетания, предложения со словами, обозначающими действия и признаки предметов (любить Родину, летний, теплый дождь);	

Путешествие Традиции и фольклор	Чтение		4.2.2.6 составлять предложения с опорой на наглядно-иллюстративный материал и на вопросы учителя
		2.3 Умение вести диалог	4.2.3.5 высказывать стимулирующие реплики в диалоге, задавать вопросы; участвовать в беседе; 4.2.3.6 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.4 Развитие связной речи	4.2.4.5 уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам под руководством учителя; 4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.3 знать правила использования большой буквы в именах и фамилиях людей, кличках животных, названиях сел, городов, стран, в начале предложения 4.3.1.4 знать и уметь применять правила переноса
		Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы
	4.2 Закон сингармонизма		4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам
			4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со

		4.3 Грамматические нормы	значением обозначающие качество, свойство и действия предмета.
4 четверть			
Еда и напитки В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.4 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.3 уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.2 самостоятельно использовать знаки препинания
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.5 использовать в самостоятельной речи слова по пройденным темам на предыдущем этапе и усвоение новых слов относительно новой темы; 4.1.4.6 понимать значение слов одинаковых по написанию
		2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.3 уметь самостоятельно высказывать просьбы и желания
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.7 восстанавливать деформированные предложения; 4.2.2.8 использовать в активной речи усвоенные слова различных грамматических категорий

Чтение	2.3 Умение вести диалог	4.2.3.7 инициировать и вести диалог на указанную тему, стимулировать речевые реакции собеседника (задавать стимулирующие вопросы); 4.2.3.8 участвовать в беседах на темы, близкие жизненному опыту обучающихся, по материалам экскурсии, иллюстрациям
	2.4 Развитие связной речи	4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя; 4.2.4.7 составлять короткий рассказ из собственного опыта, наблюдения с опорой на вопросы
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.5 владеть приемами самоконтроля при списывании
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена людей, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок
	4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам
	4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением обозначающие качество, свойство и действия предмета

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың күнделікті тұрмысқа, оқуға қатысты ауызекі сөйлесу, түсіну, өз ойын қазақ тілінде жеткізе білу дағдыларын дамыту және әлеуметтік ортада қарым-қатынас жасауға қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) қазақ тілінде айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын қалыптастыру;
- 2) қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;
- 3) ауызша және жазбаша сөйлеуде коммуникативтік дағдыларын дамыту;
- 4) қазақ тілінде дұрыс оқып, мағынасын түсінуге үйрету;

5) қазақ тілінің қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерін меңгерту;

б) қазақ халқына және мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;

2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын

баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Екінші тілге оқытудың бастапқы кезеңінде ауызша сөйлеу тілін түсіну қабілетін қалыптастыру, сөздік қорын анықтау және кеңейту негізгі болып табылады, олар тілдік естуін дамыту және түзеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізілуімен, орфоэпикалық дағдыларын қалыптастырумен сабақтасады; бұл үшін әңгімелесуді, өлеңдер, жұмбақтар, жаңылтпаштар, сөйлемдер, тілдік ойындар жаттауды қолдануға болады; мұғалім сөздердің орфоэпикалық дұрыс айтылуын қадағалайды, қазақ тілінде сұрақтарға жауап беруге, сұрақ қоюға, сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді оқуға үйретеді.

12. Тілді тәжірибелік тұрғыда меңгерудің бастапқы кезеңі тыңдау қабілеті болып табылады, оның негізінде байланыстырып сөйлеу, оқу және жазу қабілеті мен дағдылары қалыптасады.

13. Бұл үшін бірқатар қабілеттіліктер болуы тиіс:

- 1) сөзді тыңдау;
- 2) айтылғанды есту, сөйлеудегі қателіктерді табу;
- 3) үлгі негізінде естігенін дұрыс қайталап айту;
- 4) дыбыстарды, буындарды, сөздерді анық артикуляциялау;
- 5) естігенін көргенімен және сөздерімен сәйкестендіру: дыбыстық және әріптік құрылымын сәйкестеу;
- 6) байланыстырып сөйлеу;
- 7) жазу.

14. Тілдік дағдыларын дамыту үшін түрлі талдауыштар қатысатын жағдайларды жасаған дұрыс: көру (суреттерді, заттарды көрсету), есту (мұғалімнің, құрдастарының

не айтып жатқанын мұқият тыңдау, өзгелердің және өз сөзінің қателерін байқау); тактильді (дыбыс артикуляциясын сезіну).

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

16. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

17. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

18. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

19. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

20. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

21. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты;
- 2) 3 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты;
- 3) 4 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама 4 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі;
- 4) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі.

24. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) қаратпа сұрақтарға жауап беру;
- 3) сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 5) сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту;
- 6) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту.

25. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдылары;
- 2) мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;
- 3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату;
- 4) мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау;
- 5) сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау;
- 6) жаңа сөздердің мағынасы.

26. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жазу дағдылары;
- 2) дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу;
- 3) көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен);
- 4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

27. "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар;
- 2) сөздің буын және дыбыс үндестігі;
- 3) грамматикалық нормалар.

28. 2- сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну. Тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, сұрақтарға үлгі бойынша, өз бетімен жауап беру. Жіңішке дауыстылар: Ә, І, Ө, Ү дыбыстарын естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау. Жуан және жіңішке жұп дауыстыларды (А-Ә; О-Ө; Ы-І; Ү-Ү) ажырата білу, сурет бойынша сол дыбыстармен сөздер айту. Дыбыстарды буындарда, сөздерде, сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу;

2) оқылым: жеке әріптерді, әртүрлі буындарды, қысқа сөздерді оқу; сөздерді буын жігімен дауыстап оқу; қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу. Мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру. Мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату. Заттың іс-әрекетін, қимылын білдіретін сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау;

3) жазылым: қарапайым сөздерді жазу. Мәтін бойынша, суреттер бойынша қазақ тіліне тән дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу. Мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу. Бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу. Сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу, сөйлемдің соңында нүкте қою;

4) тіл нормаларын қолдану: қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормаларды сақтау: сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу.

29. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тақырып аясында сөз тіркестерін, жеңіл сөйлемдерді түсіну, екі сөзден тұратын сөз нұсқауларын түсіну, орындау. Жаңа сөздердің мағынасын түсіну. Сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру. Мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау (мұғалімнің көмегімен). Өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау; дауыссыз дыбыстар к-г, қ-ғ дұрыс айта білу; к-г, қ-ғ дыбыстарына суреттер қарап сөздер табу, аудармасын білу; құрамында к-г, қ-ғ дыбыстары бар сөздерді атау, оқу, жазу, есте сақтау; н-ң дыбыстары; дыбыс ерекшеліктерін өзара салыстыра білу, есту арқылы ажырата білу; жаңа сөздерді қазақшадан орысшаға, орысшадан қазақшаға аударуға дағдылану;

2) оқылым: өтілген әріптерден тұратын әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, мағынасын түсініп аудару. оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату; мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау; мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен); сұрақтың құрамындағы сөздерді пайдаланып, сұрақтарға жауап беру;

3) жазылым: екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу; мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу; сөйлемді тексеру және қателерін түзету; әріп элементтерін талаптарға сай жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап жазу; сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; сөйлемдің соңында нүкте қою, педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою;

4) тіл нормаларын қолдану: айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану. Заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану.

30. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру; қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, көмекпен, өз бетімен жауап беру; үш сатылы сұрақтарға өз бетімен жауап беру; өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау; әңгіме кейіпкерлеріне мінездеме беру (мұғалімнің көмегімен); мәтінде не туралы айтылғанын суреттен көрсету; өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту; қазақ тіліне тән дыбыстарды анық, дұрыс айту, ажырату;

2) оқылым: оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жай, сөйлемді оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу; шағын мәтіндерді (2-3 жай сөйлемнен тұратын) оқу; өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу; мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау; мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын

ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша жоспар құру (мұғалімнің басшылығымен) және мазмұндау; көрнекілік сурет, мәтін бойынша Кімге? Неге? Кіммен? Немен? Неше жастасың? деген сұрақтарға қарапайым үлгілерді пайдаланып сөйлесу; затты сипаттау (үлкен, қызыл); этикалық оралымдарды қолдану; тақырыпқа сәйкес сөздерді дұрыс атау, есте сақтау, мағынасын түсіну; жаңа сөздердің аудармасын білу; үлгі бойынша сөйлей білу: мынау не? Мынау нелер?; сөйлеу үлгілерін түсінікті аударма білу; шағын жұмбақ, тақпақ жаттап айта білу;

3) жазылым: үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу; суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу; мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу; әріп элементтерін талаптарға сай жазу, сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу; көру, есту диктантты жазу; сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу;

4) тіл нормаларын қолдану: бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу; тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану; заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану.

31. Осы бағдарламада оқу материалын сыныптар (тоқсандар) бойынша бөлу үлгі болып табылады, мұғалім оқу материалын оқып-үйренуді білім алушылардың меңгеру ерекшеліктерін ескере отырып, бір сыныптан екіншісіне (тоқсаннан екіншісіне) ауыстыруға құқылы. Сыныптағы білім алушылардың мүмкіндіктерімен ерекше оқыту қажеттілігіне байланысты тақырыпты меңгеруге қажет сағат санын мұғалім өзі анықтап, жоспарлайды. Әр сыныпта оқуды бұрын оқыған материалды қайталаудан басталады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну; 2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-ишараны қолданып әрекет жасау	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсіну; 4.1.1.2 сурет бойынша жауап беру

1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру; 2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну; 3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
1.4 мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу	3.1.4.1 мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау (мұғалімнің көмегімен)	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау
1.5 сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыстарды дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну
1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау; 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу; 2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, н, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу; 2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, мағынасын түсініп аудару	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 4.2.1.2 жай, сөйлемді (" Бала отыр") оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу

2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну; 3.2.2.2 кім? кімдер? не? нелер? не істеді? не істейді? қайда? сұрақтарына дұрыс жауап беріп, диалогтық сөйлеу тілін дамыту	4.2.2.1 шағын мәтіндерді (2-3 жай сөйлемнен тұратын) оқу, жазу
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу
2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 әріптермен қысқа сөздерді жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша әріптерді дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу
3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу	3.3.3.1 сөйлемді тексеру және қателерін түзету	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу

3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
-------------------------------------	---	--	---

4) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; 3.4.2.2 көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

34. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

36. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптары үшін "Қазақ

тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	<p>1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру</p> <p>1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну</p> <p>1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау</p> <p>1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту</p> <p>1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту</p>	<p>2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну;</p> <p>2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну</p> <p>2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну;</p> <p>2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру</p> <p>2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану</p> <p>2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу</p> <p>2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту</p> <p>2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау;</p> <p>2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп</p>

Өзім туралы
Менің мектебім

		дауыстыларды ажырата білу
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу; 2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау.
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу
Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану

		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау; 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу
		2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау

	Оқылым	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау.
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою
3-тоқсан			
		1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну
			2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым

	Тыңдалым және айтылым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	сөздердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру; 2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын түсіну	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау; 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу; 2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайда? деген сұрақтарға жауап беріп,

		кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
	4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою
4-тоқсан		
	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну; 2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну
		2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну;

	Тыңдалым және айтылым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру; 2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау; 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу; 2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп,

			кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау.
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
Жазылым		3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
Тіл нормаларын қолдану		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-ишараны қолданып әрекет жасау)
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну, үлгі бойынша жауап беру

Өзім туралы
Менің мектебім

Тыңдалым және айтылым	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатаң, ұяң, үнді) ажырату және дұрыс дыбыстау
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру

Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; 3.4.2.2 көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
	4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
2-тоқсан		
	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-ишараны қолданып әрекет жасау)
	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну, үлгі бойынша жауап беру

Тыңдалым және айтылым	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатан, ұяң, үнді) ажырату және дұрыс дыбыстау
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем		

Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; 3.4.2.2 көптік, септікжалғауларының қарапайым формаларын қолдану
	4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
3-тоқсан		
	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-ишараны қолданып әрекет жасау)
		3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну;

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

Тыңдалым және айтылым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру
	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатан, ұян, үнді) ажырату және дұрыс дыбыстау
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)

	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; көптік, септікжалғауларының қарапайым формаларын қолдану
	4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
4-тоқсан		
	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тындау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-ишараны қолданып әрекет жасау)

Тыңдалым және айтылым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну; 3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру
	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатаң, ұяң, үнді) ажырату және дұрыс дыбыстау
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, к, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары
2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру		3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату		3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау		3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау		3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)

Тағам және сусын
Дені саудың – жаны сау

		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
Жазылым		3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
Тіл нормаларын қолдану		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; к ө п т і к , септікжалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

3) 4 сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Өзім туралы
Менің мектебім

Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру
	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 4.2.1.2 жай, сөйлемді (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұрақтарға жауап беру
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату

		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
Жазылым		3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
Тіл нормаларын қолдану		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
2-тоқсан			
Тыңдалым және айтылым		1.1 Тындаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну

Менің отбасым және достарым
Бізді қоршаған әлем

	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жай, сөйлемді (Бала отыр) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұрақтарға жауап беру
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары
3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу		4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу
		4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан

		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	қателерін тауып көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
3-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту

Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жай, сөйлемді (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу	
		4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік	

	Тіл нормаларын қолдану	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
4-тоқсан			
Тағам және сусын	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жай, сөйлемді (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау

Дені саудың – жаны сау		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
Жазылым		3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
Тіл нормаларын қолдану		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
554 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушыларда әлеуметтік бейімделуіне және дербес еңбек қызметіне дайындалуына ықпал ететін математикалық білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда тұрмыстық жағдайларда дербес болуға, шаруашылық-еңбек қызметін және қолжетімді мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін математикалық білім, білік пен дағдыларды қалыптастыру;

2) білім алушыларда жағымды эмоционалдық-ерік және жеке қасиеттерді қалыптастыру;

3) оқушылардың тілін дамыту, оны арнайы математикалық терминдермен және ұғымдармен байыту;

4) есептерді шешу, геометриялық сызбаларды құрастыру туралы толық ауызша есеп беруге, өз қызметіне түсінік беруге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сабақтарға деген қызығушылықты, басқа білім алушылар мен ересектер арасындағы өзара байланыс жасай білуді дамыту;

2) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін барынша өтеуге ықпал ету;

3) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, жалпылау, жіктеу) дамыту;

4) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Математика" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделеді.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. Білім алушылармен жұмыс барысында олардың еліктеушілігіне, көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

8. Математиканы оқыту білім алушылардың қабылдау, есте сақтау, сөйлеу тілі, ойлау сияқты психикалық функцияларын дамытып, бастаған жұмысты аяғына дейін жеткізу, қиындықтарды жеңу, ұқыптылық пен дербестікті көрсету біліктілігін қалыптастырады.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді:

- 1) мінез-құлық нормаларын, өмірлік дағдыларды қалыптастыру;
- 2) қарапайым қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларын дамыту;
- 3) әлеуметтік дағдыларды, көзқарастарды, пікірлерді қалыптастыру.

10. Іс-әрекеттік тұғыры сабақта педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік әрекетін көздейді:

- 1) оқу материалын түсіну үшін жағдай жасау;
- 2) математикалық қатынастардың, арифметикалық амалдардың мәнін нақтылау;
- 3) жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға ықпал ету;
- 4) білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеу.

11. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

12. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

13. Педагог білім алушылардың танымдық әрекетін басқара отырып, талдау, жинақтау, салыстыру және жалпылау жасауға, қажетті қорытындылар мен ой-пікірлер білдіруге, білім алушыларды өздерінің тәжірибелік іс-әрекеттері туралы айтып беруіне ықпал етеді.

14. Абстрактілі математикалық ұғымдарды қалыптастыру кезінде мұғалім көрнекі материалдарға сүйенеді:

- 1) бастапқы кезеңде шынайы көрнекіліктерді пайдаланады;
- 2) келесі кезеңдерде иллюстрациялық материалдар ұсынады;

3) әрі қарай шартты көрнекілікті пайдаланады: санау таяқшалары, абактар, есепшоттар;

4) соңғы кезеңде сызба түріндегі көрнекіліктерді (сызбалар, суреттер, кестелер) және сандар мен таңбаларды пайдалана отырып математикалық жазбаларды ұсынады.

15. Әр математика сабағында қайталауға уақыт беріледі:

1) әр сабақта қайталау материалын педагог дербес анықтайды;

2) қайталау материалы жаңа тақырыпқа құрама бөлігі ретінде кіреді.

16. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

18. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

19. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

21. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

22. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Математика" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 - сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағатты;

2) 1 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 165 сағатты;

3) 2 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;

4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;

5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

24. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі (0, 1 сыныптар);

- 2) "Нөмірлеу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 3) "Арифметикалық амалдар" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 4) "Арифметикалық есептер" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 5) "Шамалар" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 6) "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 7) "Бөлшектер" бөлімі (4 сынып).

25. "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың қасиеті;
- 2) шаманы білдіретін ұғымдар;
- 3) заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар;
- 4) сандық ұғымдар;
- 5) кеңістіктік ұғымдар;
- 6) реттілікті сақтау қатынасы;
- 7) уақытты білдіретін ұғымдар;
- 8) заттың пішінін білдіретін ұғымдар.

26. "Нөмірлеу" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) нөмірлеу.

27. "Арифметикалық амалдар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) арифметикалық амалдар.

28. "Арифметикалық есептер" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) арифметикалық есептер.

29. "Шамалар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) шамалар.

30. "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) көрнекі геометрия элементтері.

31. "Бөлшектер" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) бөлшектер.

32. 0 -сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) заттардың қасиеті: үлгідегі сияқты (түсі, пішіні, мақсатына қарай) қасиеттерге ие заттарды топтан бөліп алу;

2) шаманы білдіретін ұғымдар: ұзын-қысқа (ұзынырақ-қысқарақ, ұзындығы бірдей), кең-тар (кеңдеу-тарлау, кеңдігі бірдей), жоғары-төмен (жоғарырақ-төменірек, биіктігі бірдей), жуан-жіңішке (жуанырақ-жіңішкерек, қалыңдығы бірдей), терең-таяз (тереңдау-таяздау, тереңдігі бірдей), үлкен-кіші (үлкенірек-кішірек, өлшемі бірдей). Екі затты шамасына қарай салыстыру жолдары: қолдану, қосымша, көру ара қатынасы; белгілі бір шаманың қасиеті бойынша бірнеше заттарды топтау (жіктеу) және реттеу (серияға бөлу). Қандай да бір өлшем бойынша бір заттың екіншісінен айырмашылығы бар екенін анықтау (көрсету). Шаманың белгісі бойынша объектілерді теңестіру. Сөздер: барлығы, әрбір, қалғандары, қалғаны, басқалары, бірдей;

3) заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар: ауыр-жеңіл (ауырлау-жеңілдеу, салмағы бірдей). Екі затты салмағы бойынша қолмен немесе кесе таразының көмегімен салыстыру. Заттарды олардың салмағы бойынша топтастыру және реттеу;

4) сандық ұғымдар: қанша? Көп, аз, біреу, шамалы, бірнеше, бірде-бір, соншалықты (соншалықты қанша), тең, бірдей. Заттардың екі тобы элементтерінің өзара бір мәнді сәйкестігін анықтау (тепе-теңдік). Сөздер: "артық, жетіспейді", "көп-аз, бос". Жиындарды теңеудің екі әдісі. Сұйық және сусымалы заттардың мөлшерін салыстыру; заттардың саны мен сұйықтықтың, сусымалы заттардың мөлшерінің өзгеруі (ұлғаюы, азаюы) әр түрлі практикалық әрекеттердің көмегімен: (себу, құю, қосу, кесу. Қосу мен азайтудың нақты мағынасын ашатын сөздерді түсіну және пайдалану: "қосу, алып тастау, құю, төгу, сыйға тарту", сондай-ақ "болған, болады, қалды, бірге, барлығы қалды";

5) кеңістіктік ұғымдар: өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында-бас, мойын, кеуде; төменгі жағында-аяғы; алдыңғы жағында-бет, кеуде, іш; оң - сол жақ қол, аяғы, көзі, құлағы, беті. Білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлау: жоғары – төменгі, алдыңғы-артқы, алыс -жақын, оң-сол, жанында, мұнда, алдында, артында; білім алушының берілген бағытта қозғалысы. Қозғалыс бағытын анықтау: алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, жағына; бір-біріне қатысты екі, үш заттың орналасқан жерін анықтау: жоғары – төмен, қатарында, жанында, ішінде, артында, алдында, үстінде, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында;

6) реттілікті сақтау қатынасы: шеті, бірінші, соңғы, алдында, кейін, келесі, одан кейін, алдыңғы, арасындағы. Заттарды ретімен қою;

7) уақыттық ұғымдар: тәуліктің түрлері: таң, күн, кеш, түн. Бүгін, кеше, ертең, алдымен, содан кейін;

8) заттың нысаны туралы түсінік: текше, шар, шеңбер, шаршы, үшбұрыш.

33. 1- сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) берілген үлгідегі (түсі, пішіні, мақсатына қарай) сияқты қасиеттерге ие заттарды топтан бөліп алу; шаманы білдіретін ұғымдар: екі затты шамасына қарай салыстыру жолдары: қолдану, қосымша, көру ара қатынасы; белгілі бір шаманың қасиеті бойынша бірнеше заттарды топтау (жіктеу) және реттеу (серияға бөлу). Қандай да бір өлшем бойынша бір заттың екіншісінен айырмашылығы бар екенін анықтау (көрсету). Шаманың белгісі бойынша объектілерді теңестіру. Сөздер: барлығы, әрбір, қалғандары, қалғаны, басқалары, бірдей. Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар: ауыр-жеңіл (ауырлау-жеңілдеу, бірдей салмақ). Екі затты салмағы бойынша қолмен немесе кесе таразының көмегімен салыстыру. Заттарды олардың салмағы бойынша топтастыру және реттеу. Сандық ұғымдар: заттардың екі тобының элементтері өзара бір-бірімен сәйкестігін анықтау (жұптап сәйкестендіру). Сөздер: "артық, жетіспейді, көбірек-азырақ, бос". Жиындарды теңестірудің екі жолы. Сұйық және сусымалы заттардың мөлшерін салыстыру; әр түрлі тәжірибелік іс-әрекеттер арқылы заттардың

саны мен сұйықтықтың, сусымалы заттардың (көбеюі, азаю) мөлшерінің өзгеруі. Қосу мен азайтудың нақты мазмұнын ашатын сөздерді түсіну және қолдану. Кеңістіктік ұғымдар: өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу. Білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлай алу; білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлай алу. Қозғалыс бағытын анықтау: алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, шеткі жаққа; бір-біріне қатысты екі, үш заттың орналасқан жерін анықтау; қағаз парағының жазықтығын бағдарлау. Жол тәртібі қарым-қатынасы: шеті, бірінші, соңы, алды, арты, кейін, артынан, келесі, алдыңғы, арасында. Заттарды ретімен қою. Уақытша ұғымдар. Пәннің нысаны туралы түсінік;

2) нөмірлеу: заттық-көрнекілік іс-әрекетте +1, -1 жолдармен 1, 2, 3, 4, 5 сандардың жасалуы; тура және кері санау реттілігі; сандық және реттік сандар; 1, 2, 3, 4, 5 сандары; сандар, заттардың саны, сандардың арақатынасы; 1-5 арасындағы сандардың әрқайсысының реттілік орны; заттардың топтарын жұптап сәйкестендіру, қайта есептеу әдістерімен салыстыру; басқа екі кіші саннан 2, 3, 4, 5 сандардың құрамы (пәндік-практикалық қызметте, ішінара көрнекілікті пайдалана отырып, сандар туралы түсінік деңгейінде);

3) арифметикалық амалдар: 5 саны шегінде қосу және азайту; қосудың және азайтудың нақты мағынасы (екі жиынды біріктірудің және жиын бөлігін алып тастаудың пәндік әрекеттері); белгілер: "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең); нақты материалдың негізінде 5 саны шегінде қосу және азайту (қайта есептеу тәсілі), ішінара көрнекілікті (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау) пайдалана отырып, есептеу дағдыларының көмегімен (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау және санның құрамын білуге негізделіп, қабылдау); мұғалімнің айқан арифметикалық амалдардың нәтижесін және компоненттерді атау;

4) арифметикалық есептер: ашық және жабық шешімі бар сома мен қалдықты табуға арналған драматизациялы есептер, иллюстрациялы есептер;

5) шамалар: құны: 1 тг., 2 тг., 5 тг. тиындар;

6) көрнекі геометрия элементтері: текше, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тікбұрыш, сопақша; сызықтар - түзу, қисық, нүкте.

34. 2-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: заттық-көрнекілік іс-әрекетте +1, -1 жолдармен 6 мен 10 аралығындағы сандардың жасалуы; 0 саны. 0, 6, 7, 8, 9 сандары. 10 санын екі сан арқылы жазу; санды, санауды сәйкестендіру; сан қатарында сандардың реттілігі, сандарды салыстыру, 6-10 сандарының құрамы; салыстыру белгілері, сандар мен цифрлар;

2) арифметикалық амалдар: 10 саны шегінде қосу және азайту; нақты материалдың негізінде 5 саны шегінде қосу және азайту (қайта есептеу тәсілі), ішінара көрнекілікті (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау) пайдалана отырып, есептеу

дағдыларының көмегімен (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау және санның құрамын білуге негізделіп, қабылдау); мұғалімнің айқан арифметикалық амалдардың нәтижесін және компоненттерді атау;

3) арифметикалық есептер: ашық және жабық шешімі бар сома мен қалдықты табуға арналған драматизациялы есептер, иллюстрациялы есептер; сома мен қалдықты табуға мәтіндік арифметикалық есептер; тапсырманың құрылымдық компоненттері: шарт, сұрақ, сан, шешім, жауап;

4) шамалар: құны: 10 тг. тиындар, тиындарды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшемі - сантиметр, дециметр; белгіленуі: см, дм; сәйкестендіруі: 1 дм = 10 см; уақыт өлшемі: апта; аптадағы күндер атаулары мен саны;

5) Көрнекі геометрия элементтері: дөңгелек, шаршы, сопақ, тікбұрыш, үшбұрыш, тік сызық, сәуле, бөлшек.

35. 3-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: жаңа разрядты бірлік ретінде ондықтың құрылуы; ондық пен 10 бірлікті салыстыру және саралау; 11-19 сандардың үш тәсілмен жасалуы: +1,-1, бір ондыққа бірнеше бірліктерді қосу; 20 санының жасалуы; сандарды жазу және оқу; "сан" және "цифр" ұғымдарының саралануы, бір мәнді және екі мәнді сандар; әр санның ондық құрамы; бірліктер және ондықтар, олардың санды жазудағы орны; сан қатарындағы сандардың реттілігі; сан қатарының негізгі қасиеті; сандарды салыстыру; бірінші және екінші ондықтар сандарын салыстыру;

2) арифметикалық амалдар: 20 сан шамасындағы сандарды қосу және азайту: ондықтан өтпей қосу және азайту; ондықтан өтіп қосу және азайту; жақшалары бар мысалдардағы іс-әрекет тәртібі; қосудың орнын басу қасиеті; санның бірнеше бірлікке көбеюі және азаюы. 20 сан шегінде көбейту және азайту кестесі: бірдей қосындыларды қосудағы көбейту туралы түсінік; бірдей қосындыларды көбейтумен және керісінше ауыстыру; тең бөліктерге бөлінумен тәжірибеде танысу (2, 3, 4, 5); 2 санын көбейту кестесі; 2-ге бөлу кестесі; 20 шегінде 3,4,5 сандарды көбейту кестесі, 20 шамасындағы 3, 4, 5 сандарын тең бөліктерге бөлу кестесі; мұғалімнің сөздерінде көбейту және бөлу компоненттерінің атаулары; 20 шамасындағы сандарға екі амалмен мысалдар келтіру; көбейту және бөлу кестелерін сәйкестендіру; көбейтуді және бөлуді өзара кері әрекеттер ретінде салыстыру;

3) арифметикалық есептер: соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептер; туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге қарапайым мәтіндік арифметикалық есептер; шамалардың арасындағы тәуелділік негізінде құнды есептеу: бағасы, саны, құны;

4) шамалар: құны: 10 тг. тиындар, тиындарды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшемі - сантиметр, дециметр; белгіленуі: см, дм; сәйкестендіруі: 1 дм = 10 см; уақыт өлшемі: – сағат; белгіленуі: сағ.; 1 сағатқа дейінгі дәлдікпен уақытты анықтау; уақыт бірліктері: ай, жыл; күнтізбе; айлардың атаулары, олардың дәйектілігі, әр айдың реттік

нөмірі; бір жылдағы айлардың саны; 1 ж. арақатынасы = 12 айға; сыйымдылық өлшемі – литр; белгіленуі: л.

5) көрнекі геометрия элементтері: түзу, қисық, кесінделген сызық; кесіндінің ұзындығын өлшеу; кесінділерді салыстыру; кесіндіні берілгеннен көбірек (азырақ) сызып салу; бұрыш; жоғарғы, бұрыш жағы; бұрыштардың түрлері: түзу, тұйық, үшкір; сызғыштың көмегімен берілген геометриялық пішіндерді – үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш салу.

36. 4-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: 21-100 сандары; дөңгелектеген ондықтардың құрылуы және жазылуы; сандардың қатарындағы дөңгелектелген ондықтың реттілігі; дөңгелектелген ондықтарды салыстыру; бірінші ондықтың және дөңгелектелген ондықтың сандарын салыстыру; 21-ден 99-ға дейінгі толық сандардың құрылуы үш тәсілмен: бірнеше ондыққа бірнеше бірліктерді қосу, алдыңғы санға 1 қосу, тікелей деректерден кейінгі саннан 1 шегеру; 21-ден 99-ға дейінгі әр санның жазбаша түрі, сандағы санның орындық мәні; сан разрядтары: бірліктер, ондықтар; олардың разрядтық қатардағы орны; 21-100 сандардың ондық құрамы; сандық қатардағы сандар тізбегі; сандық қатардың негізгі қасиеті; толық сандарды салыстыру; сан мен сандар; бір мәнді және екі мәнді сандар; жұп және тақ сандар;

2) арифметикалық амалдар: ауызша есептеу тәсілімен ондықтан асырмай 100 шамасындағы сандарды қосу және азайту (есептеуді жоғарғы разрядтан бастау); әрекетті мысал ретінде жақшаға ретімен жазып қою; ондықтан өтіп 20 шамасындағы санды қосу және азайтуды қайталау; бір және екі таңбалы сандарды разрядқа өту арқылы жазбаша түрде қосу және азайту; қосу және азайту - өзара кері әрекеттер қолдану; белгісіз қосындыларды, азайтатын, шегерілетіндерді табу; белгісіз x әріптермен белгілеу; қосуды азайту арқылы және керісінше амалдармен тексеру; қосудың орнын ауыстыру арқылы тәжірибеде қолдану; 100 шамасындағы сандарды көбейту және бөлу кестесі: 2, 3, 4, 5 сандар үшін 20 шамасындағы сандарды көбейту және бөлу кестесін қайталау; 3, 4, 5, 6 сандарын көбейту және 3, 4, 5, 6 тең бөліктерге бөлу кестесі; көбейту орнын ауыстыру қасиеті; көбейту мен бөлуде кері әрекет арқылы есептеу; 1 және 2 сатыдағы әрекеті, оларды күрделі мысалдарда жақшасыз орындау тәртібі; заттық-тәжірибелік қызметтегі мазмұны бойынша бөлу; санның бірнеше есе ұлғаюы және азаюы; 7, 8, 9 сандарды көбейту және 7, 8, 9 тең бөліктерге бөлу кестесі; қалдықпен бөлу; 10-ды 10 санына көбейту, 10-ды 10 санына бөлу;

3) арифметикалық есептер: соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайту, белгісіз қосындыларды, азайтындыларды, шегеруді табуға арналған қарапайым мәтіндік есептер; санның бірнеше бірлікке көбеюі (азаюы) және санның бірнеше есеге көбеюі (азаюы) есептерін салыстыру; шамалар арасындағы сәйкестілік: баға, саны, құны; 2 әрекетті орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептер; қарапайым есептің шешімін жауабымен жазу, құрама есепті

жазу – әр бір әрекетті түсіндіру немесе сұрақ қою арқылы толық жауап беру; есептің нәтижесіндегі сандар міндетті түрде жазылады;

4) шамалар: құнның өлшем бірлігі: теңге мен тиын; белгіленуі: теңге – тг., тиын – тн.; сәйкестендірілуі $1 \text{ тг.} = 100 \text{ тн.}$ Тиын: 50 тг., 100 тг., оларды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшем бірлігі: миллиметр, сантиметр, дециметр, метр; белгіленуі: м; сәйкестендірілуі: $1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$, $1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$, $1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$, $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$; уақыт өлшем бірлігі: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут, секунд; белгіленуі мен сәйкестендірілуі: 1 апт. 7 тәул., 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәул., 1 тәул. = 24 сағ., 1 сағ. = 60 мин, жарты сағат – 30 мин, 1 мин = 60 с.; салмақ өлшем бірлігі: килограмм, центнер; белгіленуі: кг, ц; сәйкестендірілуі: $1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$; таразы, гир, олардың тағайындалуы; шаманы өлшеу барысында алынған сандардың жасалуы түрлендіруді талап етпейтін және талап ететін шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту;

5) көрнекі геометрия элементтері: шеңберленуі, шеңбер, доға; бұрыш; төбесі, бұрыштың жақтары; бұрыштардың түрлері: түзу, тұйық, үшкір; тұйық, тұйықталмаған сынған сызық; тұйық сызық-көпбұрыштың шекарасы; бөлшектелген сызықтың ұзындығын есептеу; шаршы, тіктөртбұрыш; пішіндердің элементтері: шыңы, бұрыштар, жақтары (негіздері: жоғарғы, төменгі; бүйір жақтары); тікбұрыш пен квадрат жақтары мен бұрыштарының қасиеттері; үшбұрыш: негізі, бүйір жақтары; көпбұрыштар; шыңдар, жақтары, бұрыштары; түзу сызықтың, кесіндінің, шеңбердің, жазықтықтағы көпбұрыштың өзара орналасуы; қиылысу нүктелері; геометриялық пішіндерді белгілеу үшін латын әліпбиінің кейбір әріптерін пайдалану;

6) бөлшектер: тұтас объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін, оның ішінде сұйық және сусымалы заттарды алу; тұтас объектінің үлестерін тану және атау, үлестерді салыстыру, үлестердің бүтін бөлігін құру, тұтастай объектідегі екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау.

37. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

38. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын және білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

39. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

40. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
1.1 Заттардың қасиеттері	0.1.1.1 заттардың тобынан қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай) заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау	1.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілгендей қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай) заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен –кішкентай	0.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету; 0.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану; 0.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (үлкен –кішкентай); 0.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші); 0.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 0.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)	1.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету; 1.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану; 1.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (үлкен –кішкентай); 1.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші); 1.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 1.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)
1.3 Шаманы білдіретін ұғым: ұзын-қысқа	0.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету; 0.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 0.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарак); 0.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу;	1.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету; 1.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану 1.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарак); 1.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу;

	<p>0.1.3.1. 6(3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету;</p> <p>0.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру</p>	<p>1.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу);</p> <p>1.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету;</p> <p>1.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру</p>
<p>1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар</p>	<p>0.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 0.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (кең-тар, кеңірек - тарлау);</p> <p>0.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу;</p> <p>0.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)</p>	<p>1.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету;</p> <p>1.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану;</p> <p>1.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (кең-тар, кеңірек - тарлау);</p> <p>1.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу;</p> <p>1.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу);</p> <p>1.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)</p>
<p>1.5 Шаманы білдіретін ұғым: ұзын - қысқа</p>	<p>0.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;</p> <p>0.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (биік-төмен, биігірек-төменірек);</p> <p>0.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу);</p>	<p>1.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;</p> <p>1.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану;</p> <p>1.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (биік-төмен, биігірек-төменірек);</p> <p>1.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу);</p>

	<p>0.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу;</p> <p>0.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру , бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету</p>	<p>1.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу;</p> <p>1.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу);</p> <p>1.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру , бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету</p>
1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан-жіңішке	<p>0.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып білу және көрсету;</p> <p>0.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек);</p> <p>0.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу;</p> <p>0.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, оларды екі шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және жуан, жоғары және жіңішке, төмен және қалың, төмен және жіңішке)</p>	<p>1.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып, білу және көрсету;</p> <p>1.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану;</p> <p>1.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек);</p> <p>1.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу;</p> <p>1.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу);</p>
1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз	<p>0.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету;</p> <p>0.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану;</p> <p>0.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау);</p>	<p>1.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету;</p> <p>1.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану;</p> <p>1.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау);</p>

	<p>0.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу</p>	<p>1.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу</p>
1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар	<p>0.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау;</p> <p>0.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу);</p> <p>0.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)</p>	<p>1.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау;</p> <p>1.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу);</p> <p>1.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)</p>
1.9 Сандық ұғымдар	<p>0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;</p> <p>0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;</p> <p>0.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту ;</p> <p>0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес);</p> <p>0.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану</p>	<p>1.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;</p> <p>1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;</p> <p>1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту ;</p> <p>1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес);</p> <p>1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану</p>
		<p>1.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;</p>

1.10 Кеңістіктік ұғымдар

0.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;

0.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша;

0.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрстілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке;

0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";

0.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ;

0.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;

0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне , артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою;

0.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;

0.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа , оңға-солға, шетіне; 0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына,

1.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша;

1.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрстілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке;

1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";

1.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ;

1.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;

1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне , артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою;

1.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;

1.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа , оңға-солға, шетіне;

1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында";

1.1.10.11 басқа адамның денесінің бөлшектерінің орналасу орнын анықтау және бағдарлай алу;

1.1.10.12 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "

	алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"	жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"; 1.1.10.13 қағаз бетіндегі заттың жақықтық түріндегі суретін тану және орналасу жерін көрсету: " ортасында, орта жағында, үстінде, астында, оң жағында, сол жағында, арасында"
1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	0.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру; 0.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу; 0.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау	1.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру; 1.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу; 1.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау
1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру; 0.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау; 0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 0.1.12.5 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау	1.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру; 1.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау; 0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 1.1.12.4 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау; 1.1.12.5 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау; 1.1.12.6 адамның жасына қарай үлкені мен кішісін ажырата алу; 1.1.12.7 тез және жай қимылдайтын нысандарды анықтау, көрсету; 1.1.12.8 "ертең, бүгін, кеше, бүрсігүні, ерте, кеш, кешікті, бұрын, жақында, алдымен, кейін" ұғымдарын жеке өмір оқиғаларымен және жақын

		ортадағы адамдардың қызметімен байланыстыру; 1.1.12.9 жылдам және жай қимылдарды орындау; 1.1.12.10 ойыншықтардың, заттардың түрлі қозғалу жылдамдығын модельдеу; 1.1.12.11 белсенді сөйлеу барысында уақытты білдіретін ұғымдарды қолдану: кеше, бүгін, ертең, бүрсігүні, таңертең, кешке, күн, түн
1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	<p>0.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу;</p> <p>0.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шеңбер, шаршы, үшбұрышты табу;</p> <p>0.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, шаршы, үшбұрыш шаблонын бастырып сызып шағу;</p> <p>0.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;</p> <p>0.1.13.5 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шеңбер, шаршы, үшбұрышты аты бойынша табу;</p> <p>0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;</p> <p>0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу;</p> <p>0.1.13.8 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны ажырата алу;</p> <p>0.1.13.9 аппликациядағы шеңбер, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану</p>	<p>1.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу;</p> <p>1.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты табу;</p> <p>1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып сызып шағу;</p> <p>1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;</p> <p>1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;</p> <p>1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш тәрізді заттарды табу;</p> <p>1.1.13.7 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны, брус пен тіктөртбұрышты ажырату;</p> <p>1.1.13.8 аппликациядағы шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану</p>

2) "Нөмірлеу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 – сынып	4 - сынып
			3.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 20 ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген	

2.1 Нөмірлеу

<p>1.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 5 ке дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандардар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (5 аралығында) топтастырылудан заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-5 аралығындағы сандарын табу;</p> <p>1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-5 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру;</p> <p>1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу;</p> <p>1.2.1.6 бес саны аралығындағы кез келген санды +1 және -1 есептей отырып шығарады;</p> <p>1.2.1.7 1 – 5 аралығындағы сандарды жазу;</p>	<p>2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 10 ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>2.2.1.2 топтағы заттардың санын (10 шегінде), суретте , сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-9 сандары мен 10 санын үлгі бойынша , атауы бойынша іздеп табу;</p> <p>2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1-9 аралығындағы сандарды, сондай - ақ 10 санын жазып, сәйкестендіру;</p> <p>2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-10) екі топқа бөлу, сандық қатардағы бірінші ондықтың әрбір сандардың орнын білу;</p> <p>2.2.1.6 бірінші ондықтың кез келгенін +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға</p>	<p>сандардар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>3.2.1.2 топтағы заттардың санын (20 шегінде), суретте , сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>3.2.1.3 үлгі бойынша, атауы бойынша 11-20 сандарын кестеде (сандық қатарда) табу;</p> <p>3.2.1.4 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінен ондықты тану;</p> <p>3.2.1.5 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінде ондықты және он бірліктерін ажырата алу;</p> <p>3.2.1.6 шартты көрнекілік құралдарын пайдалана отырып, ондықты он бірлікке ауыстыру;</p> <p>3.2.1.7 11-19 сандарын үш тәсілмен алу (онға бірнеше бірлік қосу, алдыңғы санға 1 қосу, келесі саннан бірлікті алу);</p> <p>3.2.1.8 ондық пен бірлікті екітаңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды қою;</p> <p>3.2.1.9 сандардың натуралды қатарындағы 1-20</p>	<p>4.2.1.1 дөңгелектенген ондықты алу, атау, жазу;</p> <p>4.2.1.2 дөңгелектенген ондықты тура және кері атау;</p> <p>4.2.1.3 100 шамасындағы толық сандарды алу , атау және жазу;</p> <p>4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;</p> <p>4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.6 100 шамасындағы натурал сандар қатарының қасиетін түсіну және пайдалану;</p> <p>4.2.1.7 100 шамасындағы сандарды салыстыру;</p> <p>4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 6-дан 60-қа дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге</p>
---	---	---	---

<p>1.2.1.8 заттардың тобын жұп бойынша сәйкестендіру тәсілі бойынша (үлкенін, кішісін көрсету арқылы топтастырып) санау ;</p> <p>1.2.1.9 бөліп салудің бірнеше түрін пайдалана отырып, екі тоқа көптеген (2-5) заттарды бөліп салу;</p> <p>1.2.1.10 екі кіші сандардан 2, 3, 4, 5 сандарын құрастыруға болатындығын атау;</p> <p>1.2.1.11 тұрмыстық өмірлік жағдайларда екі топтағы заттарды сәйкестендіру үшін шотты пайдалану</p>	<p>сүйене отырып және оған сүйенбей) ;</p> <p>2.2.1.7 0,1-9 және 10 санын жазу;</p> <p>2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестендіру арқылы заттарды топтастыру;</p> <p>сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>2.2.1.9 2-10 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;</p> <p>2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап сәйкестендіру</p>	<p>санының әрқайсысының орнын анықтау;</p> <p>3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну;</p> <p>3.2.1.11 1-ден 20-ға дейінгі сан қатарының кесіндісінде бір таңбалы және екі таңбалы сандарды тану;</p> <p>3.2.12 бір және екі таңбалы сандарды атау және ажырата алу;</p> <p>3.2.1.13 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>3.2.1.14 сандардың натуралды қатарының орнына бағдарлай отырып, сандарды шамасы бойынша салыстыру. Сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>3.2.1.15 өмірлік жағдайларда ондық шотты пайдалану;</p> <p>3.2.1.16 20 шамасындағы 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау</p>	<p>дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;</p> <p>4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету;</p> <p>4.2.1.10 жұп/тақ санды ажырату, бір таңбалы және екі таңбалы санды ажырату;</p> <p>4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;</p> <p>4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p> <p>4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу</p>
---	--	--	--

2) "Арифметикалық амалдар" бөлімі:
3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 – сынып	4 - сынып
			3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және	4.3.1.1 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері

3.1 Арифметикалық амалдар

1.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;
1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;
1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу),

2.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;
2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;
2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 10 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;
2.3.1.4 10 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;

компоненттерінің атауларын қолдану;
3.3.1.2 20 шамасындағы сандарды ондықтан аттамай қосу және азайтуды орындау: $12+1$, $15-1$; $10+4$, $14-4$, $14-10$; $12+2$, $14-2$; $15+5$, $20-5$, $20-12$ және бір және екі таңбалы сандардың құрамы туралы біліміне негізделе, есептеу тәсілі арқылы ондықтан аттап 20 шамасындағы сандарды қосу және азайтуды орындау;
3.3.1.3 тиісті мысалмен қосу әрекетін орындай отырып, санды бірнеше бірлікке көбейту;
3.3.1.4 тиісті мысалмен азайту әрекетін орындау арқылы санды бірнеше бірлікке азайту;
3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау;
3.3.1.6 қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану;
3.3.1.7 көбейтуді бірдей қосындылар ретінде түсіну. Бірдей қосылғыштардың қосындысын көбейту мысалдарымен және керісінше алмастыру;
3.3.1.8 бөлуді көптікті тең бөлу ретінде түсіну; көптеген заттардың

жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;
4.3.1.2 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысы ретінде және бөлуді көптіктің тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну;
4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту мен қосу амалдарын ауызша түрінде орындау: $30+20$, $50-30$, $30+6$, $36-6$, $36-30$, $36+2$, $38-2$, $36+1$, $48-1$, $36+4$, $40-4$, $34+16$, $50-16$, $88+12$, $100-12$;
4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшамен берілген мысалдарды шешу тәртібін ұстану;
4.3.1.5 ондықтан аттап, бір мәнді сандарды қосу кестесін қолдану;
4.3.1.6 ондықтан аттап екі таңбалы сандарды бір және екітаңбалы сандарға қосу және азайтуда жазбаша есептеу тәсілдерін қолдану;
4.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну.
4.3.1.8 белгісіз есептеуішті, азайғышты, қосылғышты табу;
4.3.1.9 қосуды азайтумен және керісінше тексеру;
4.3.1.10 100 шамасындағы сандарды қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану;
4.3.1.11 20 шегінде 2,3,4,5 сандар үшін

<p>"-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 5 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>1.3.1.4 5 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бір-бірлеп қайта санау және есептеу тәсілін қолдану</p>	<p>2.3.1.5 сандар бірнеше бірлікке көбейген кезінде қосу, ал сандарды бірнеше бірлікке азайтқан кезінде-азайту амалы екендігін түсіну;</p> <p>2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғанымен сома өзгермейтіндігін түсіну;</p> <p>2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына азайту мысалын құру;</p> <p>2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану;</p>	<p>2, 3, 4, 5 тең бөлікке практикалық түрде бөлінуін орындау;</p> <p>3.3.1.9 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған мысалдарды оқу және жазу;</p> <p>3.3.1.10 көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану;</p> <p>3.3.1.11 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған кестеде туындының және жеке туындының мәнін табу;</p> <p>3.3.1.12 көбейту мен бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну, көбейту мысалына бөлу мысалын құру;</p> <p>3.3.1.13 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын көбейту кестелерін білуді қолдану;</p> <p>3.3.1.14 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2-ге, 3-ке, 4-ке, 5-ке бірдей бөліктерге бөлу кестелерін білуді қолдану</p>	<p>көбейту және бөлу кестелерін білуді пайдалану;</p> <p>4.3.1.12 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану;</p> <p>4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну.</p> <p>4.3.1.14 пәндік әрекетте мазмұны бойынша бөлуді орындау;</p> <p>4.3.1.15 санды бірнеше есеге азайту және көбейту ;</p> <p>4.3.1.16 бөлуді қалдықпен орындау;</p> <p>4.3.1.17 100 шегінде жақшалары бар және жақшалары жоқ мысалдарда 1 және 2 сатылы амалдарды орындау тәртібін ұстану;</p> <p>4.3.1.18 10 және 10-ға көбейтуді орындау, 10-ға бөлуді орындау;</p> <p>4.3.1.19 қалдықпен шыққан бөлу амалын тексеру;</p> <p>4.3.1.20 көбейтудің ауыспалы қасиетін түсіну және қолдану ;</p> <p>4.3.1.21 өз сөзінде қосу мен азайтудың, көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану</p>
---	--	---	--

4) "Арифметикалық есептер" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып

<p>4.1 Арифметикалық есептер</p>	<p>1.4.1.1 5 саны шамасында жабық нәтижемен, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу атауы жоқ 5 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табу драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>1.4.1.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу</p>	<p>2.4.1.1 атауы жоқ 10 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табу драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы және қалдықты табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ. Тапсырманың мәтінін әңгіменің мәтінінен ажырату</p>	<p>3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлу;</p> <p>3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды орындау</p>	<p>4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға, белгісіз қосылғыштарды, азайтқыштарды, шегеруді, табуға арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.2 бірдей бөліктерге бөліну, мазмұны жағынан бөліну, сандарды бірнеше есеге көбейту немесе азайтуда қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.3 санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту) және санды бірнеше есеге арттыру (азайту) есептерін салыстыру;</p> <p>4.4.1.4 баға, саны, құны арасындағы арақатынасқа арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.6 есептерді құрастыру;</p> <p>4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;</p> <p>4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе</p>
----------------------------------	--	---	---	--

сұрақ және толық жауабымен жазу;
4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу

5) "Шамалар" бөлімі:
5-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
		<p>2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10 тг тиындарды тани білу; распознавать монеты в 1, 2, 5, 10 тг в играх и упражнениях; 2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5, 10 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау ;</p>	<p>3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу; 3.5.1.2 10 тенгені екі 5 теңгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 тенгені төрт 5 теңгелік тиындармен ауыстыру. 20 тг. майдалау; 3.5.1.3 сатып алу үшін есеп айырысу кезінде тиындарды қолдану; 3.5.1.4 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету; 3.5.1.5 сандағы сантиметр және дециметр ұзындығының өлшемін атау; 3.5.1.6 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;</p>	<p>4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, уақыты, оларды өлшеуге арналған шаралар мен құралдарды таңдау; 4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру: тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг, ц; 4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу; 4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру ; 4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн.= 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1м = 100 см 1 жыл = 12 ай, 1 апта. = 7 тәулік , 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60</p>

5.1 Шамалар

<p>1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5 тг тиындарды тани білу;</p> <p>1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p> <p>1.5.1.3 5 тиынды ұсақ тиындармен майдалау;</p> <p>1.5.1.4 1 тг., 2 тг ұсақ тиындарды ірі 5 тг. тиынға ауыстыру</p>	<p>2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5, 10 тенгелік тиындарды майдалау;</p> <p>2.5.1.4 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, бес тиынды 1 теңгеліктермен ауыстыру;</p> <p>2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету;</p> <p>2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау;</p> <p>2.5.1.7 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;</p> <p>2.5.1.8 аптадағы күндер санын атау;</p> <p>2.5.1.9 апта күндерінің өту тәртібін атау</p>	<p>3.5.1.7 литрлік банканы, бөтелкені, өлшеуіш ыдысты тани білу;</p> <p>3.5.1.8 санмен литрлық ыдыстың өлшемін атау;</p> <p>3.5.1.9 сыйымдылығы 1, 2, 3 литр банкаларды, сыйымдылығы 1 литр, 1, 5 литр, 2 литр, 5 литр бөтелкелерді тани білу;</p> <p>3.5.1.10 сыйымдылықты өлшеу нәтижесін атауы бар санмен жазу;</p> <p>3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау;</p> <p>3.5.1.12 тұрмыста қолданатын ыдыстардың (кастрюль, бидон) сыйымдылығын өлшеуіш ыдыс немесе литрлік банканың көмегімен анықтау;</p> <p>3.5.1.13 жылдағы айлар санын атау;</p> <p>3.5.1.14 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;</p> <p>3.5.1.15 күн мен аптаның күнін анықтау үшін үзбелі күнтізбені пайдалану;</p> <p>3.5.1.16 1 сағатқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау</p>	<p>мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с. 1 ц = 100 кг;</p> <p>4.5.1.6 50 тг, 100 тг; тиындарын тани білу;</p> <p>4.5.1.7 50 тг, 100 тг тиындарды майдалату немесе ауыстыру;</p> <p>4.5.1.8 сатып алу есебі үшін тиындарды пайдалану;</p> <p>4.5.1.9 сағаттың цифрблатындағы жебенің жүру бағыты мен оның мәнін түсіндіріп айту;</p> <p>4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау;</p> <p>4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;</p> <p>4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;</p> <p>4.5.1.13 әр айдың жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;</p> <p>4.5.1.14 күнтізбе табелі арқылы күн бойынша апта күнін анықтау;</p> <p>4.5.1.15 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау ("бес сағат жиырма минут");</p> <p>4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түрлендіруді орындау;</p>
--	--	---	--

4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту

6) "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі:

6-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.6 Көрнекі геометрия элементтері	<p>1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш атау;</p> <p>1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды табу;</p> <p>1.6.1.3 сызбада: нүкте, түзу, қисық сызық тану;</p> <p>1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше, брус, шеңбер, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу;</p>	<p>2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;</p> <p>2.6.1.2 сызғыш шкаласында бағдарлана алу. Шкаланың басын білу, сызғыш шкаласындағы сандар мәнін түсіну;</p> <p>2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу;</p> <p>2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау;</p>	<p>3.6.1.1 сызбада және қоршаған заттарда бұрышты тану және атау;</p> <p>3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау;</p> <p>3.6.1.3 сызбада бұрыштардың түрлерін (тік, тұйық, үшкір) ажырату;</p> <p>3.6.1.4 таныс заттардың түрін анықтау;</p> <p>3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру;</p> <p>3.6.1.6 сызғыштың көмегімен үлкен</p>	<p>4.6.1.1 сызбада: түзу, кесінді, шеңбер, шеңбер, доға, бұрышты тани білу және атау;</p> <p>4.6.1.2 бұрыштың элементтерін: төбесін, жақтарын тану және атау;</p> <p>4.6.1.3 бұрыштың түрлерін: түзу, тұйық, үшкірді ажырату және атау;</p> <p>4.6.1.4 сызықтарды: жабық, ашық, бөлшектенген ажырата алу және атау;</p> <p>4.6.1.5 пішіндерді: шаршы, тіктөртбұрыш, элементтері: шындалары, бұрыштары, жақтары (негізі: жоғарғы, төменгі; бүйір жақтары) ажырату және атау;</p> <p>4.6.1.6 тіктөртбұрыштың және шаршының жақтарының және бұрыштарының қасиеттерін түсіну;</p> <p>4.6.1.7 үшбұрыштың элементтерін: негізі, бүйір жақтарын тану және атау; көпбұрыштың элементтерін: шындалары, жақтары, бұрыштары тану және атау;</p>

	<p>1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндердің үлгілерінен қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру ;</p> <p>1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрышты құрау</p>	<p>2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызғықтың құрылысын орындау;</p> <p>2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау ;</p> <p>2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін жазу</p>	<p>немесе кіші кесіндіні құрау;</p> <p>3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау ;</p> <p>3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу</p>	<p>4.6.1.8 сызықта қиылысатын және қиылыспайтын пішіндерді: түзу сызықтар, кесінділер, шеңберлер, көпбұрыштарды білу;</p> <p>4.6.1.9 сызбада пішіндердің қиылысу нүктесін табу;</p> <p>4.6.1.10 берілген радиус бойынша циркулдің көмегімен шеңбердің, сызба үшбұрышының, тікбұрыштың (шаршының) көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін, бұрыштарды сызбалы үшбұрыштың көмегімен құрастыруды орындау;</p> <p>4.6.1.11 сынық сызықтың ұзындығын анықтау</p>
--	---	--	--	---

7) "Бөлшектер" бөлімі:

7-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
7.1 Бөлшектер	<p>4 сынып</p> <p>4.7.1.1 тұтас нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін шығару;</p> <p>4.7.1.2 сұйық және сусымалы заттардың екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлесін шығару;</p> <p>4.7.1.3 бүтін объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін тани білу және атау;</p> <p>4.7.4 бүтін объектінің үлесін салыстыру;</p> <p>4.7.1.5 бүтін нысанды бөлшектерінен құрау;</p> <p>4.7.1.6 бүтін нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау</p>

41. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4-сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына

сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

42. Бөлімдер мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Математика" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
	1.1 Заттардың қасиеттері	0.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілгендей қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
	1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен - кішкентай	0.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету; 0.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану; 0.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (үлкен –кішкентай); 0.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші);

Өзім туралы		<p>0.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу;</p> <p>0.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)</p>
	<p>1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар</p>	<p>0.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу;</p> <p>0.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шеңбер, шаршы, үшбұрышты табу;</p> <p>0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу;</p> <p>0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;</p> <p>0.1.13.8 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны ажырата алу</p>
	<p>1.3 Шаманы білдіретін ұғым: Ұзын - қысқа</p>	<p>0.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету;</p> <p>0.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарақ);</p> <p>0.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу;</p> <p>0.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу) ;</p> <p>0.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету;</p> <p>0.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру</p>
		<p>0.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету;</p>

Менің мектебім	1.4. Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар	<p>0.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар кою тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (кең-тар, кеңірек - тарлау);</p> <p>0.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу;</p> <p>0.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)</p>
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	<p>0.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;</p> <p>0.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша;</p> <p>0.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;</p> <p>0.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда</p>
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру;
2 – тоқсан		
		<p>0.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;</p> <p>0.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің</p>

Менің отбасым және достарым

1.5 Шаманы білдіретін ұғым: биік – төмен	<p>көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану;</p> <p>0.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (биік-төмен, биігірек-төменірек);</p> <p>0.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>0.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу;</p> <p>0.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу);</p> <p>0.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру , бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету</p>
1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	<p>0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру;</p> <p>0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру</p>
1.10 Кеңістіктік ұғымдар	<p>0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";</p> <p>0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне , артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою;</p> <p>0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"</p>
	<p>0.1.6.1 геометриялық пішіндерді атаңыз: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш;</p> <p>0.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің</p>

	<p>1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан - жіңішке</p>	<p>көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану; 0.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек); 0.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 0.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу); 0.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, оларды екі шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және қалың, жоғары және жіңішке , төмен және қалың, төмен және жіңішке)</p>
	<p>1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар</p>	<p>0.1.13.2 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, шаршы, үшбұрыш шаблонын бастырып сызып шағу; 0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру; 0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз</p>	<p>0.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 0.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 0.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау); 0.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу);</p>

		0.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу
3 – тоқсан		
Саяхат	1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар	0.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау; 0.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу); 0.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.9 аппликациядағы шеңбер, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану
	1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану; 0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес)
		0.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрстілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке; 0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 0.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде;

	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	<p>төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ;</p> <p>0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою;</p> <p>0.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне;</p> <p>0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"</p>
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	<p>0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру;</p> <p>0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;</p> <p>0.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәуілік үйі") тәуіліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау;</p> <p>0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау;</p> <p>1.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау</p>
4 – тоқсан		
	1.9 Сандық ұғымдар	<p>0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;</p> <p>0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;</p> <p>0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес)</p>

Тағам және сусын	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру; 0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу; 0.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып сызып шағу; 0.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"
Дені саудың – жаны сау	1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту ; 0.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану
	1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	0.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру; 0.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу; 0.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 0.1.12.5 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау;

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
------------------	------------	------------------

Өзім туралы	1.1 Заттардың қасиеттері	1.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілгендей қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
	1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен-кіші	1.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету; 1.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану; 1.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (үлкен –кішкентай); 1.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші); 1.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 1.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті; 1.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша
		1.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету; 1.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану 1.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3

<p>1.3 Шаманы білдіретін ұғым: Ұзын -қысқа</p>		<p>заттың қасиетін атаңыз (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарак); 1.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу) 1.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу; 1.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу); 1.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету; 1.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру</p>
	<p>1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар</p>	<p>1.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 1.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 1.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (кең-тар, кеңірек - тарлау); 1.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу; 1.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу)</p>
	<p>1.10 Кеңістіктік ұғымдар</p>	<p>1.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда</p>
	<p>1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең-тар</p>	<p>1.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)</p>
		<p>1.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету; 1.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша,</p>

<p>1.5 Шаманы білдіретін ұғым: биік – төмен</p>	<p>мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану; 1.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (биік-төмен, биігірек-төменірек); 1.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу; 1.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу); 1.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру , бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету</p>
<p>1.10 Кеңістіктік ұғымдар</p>	<p>1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне , артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою; 1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"</p>
<p>1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар</p>	<p>1.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", " ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;</p>
	<p>1.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып білу және көрсету; 1.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы</p>

<p>1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан – жіңішке</p>	<p>бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану; 1.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек); 1.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 1.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу); 1.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, оларды екі шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және қалың, жоғары және жіңішке , төмен және қалың, төмен және жіңішке)</p>
<p>1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар</p>	<p>1.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу; 1.1.13.2. үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты табу; 1.1.13.5 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, сияқты геометриялық пішіндерді атап беру; 1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш тәрізді заттарды табу; 1.1.13.8 шар мен шеңберді ажырата алу</p>
<p>1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз</p>	<p>1.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 1.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 1.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау);</p>

		<p>1.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу</p>
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	<p>1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар</p>	<p>1.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау;</p> <p>1.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу);</p> <p>1.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу);</p> <p>1.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)</p>
	<p>1.10 Кеңістіктік ұғымдар</p>	<p>1.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрсетілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке;</p> <p>1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: " жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";</p> <p>1.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ;</p> <p>1.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда;</p> <p>1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою;</p> <p>1.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне;</p>

		<p>1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында";</p> <p>1.1.10.11 басқа адамның денесінің бөлшектерінің орналасу орнын анықтау және бағдарлай алу</p>
	<p>1.9 Сандық ұғымдар</p>	<p>1.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;</p> <p>1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;</p> <p>1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту ;</p> <p>1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес);</p> <p>1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану</p>
	<p>1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар</p>	<p>1.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты табу;</p> <p>1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып сызып шағу;</p> <p>1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;</p> <p>1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;</p> <p>1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шеңбер, шаршы,</p>

Бізді қоршаған әлем

	<p>үшбұрыш, тіктөртбұрыш тәрізді заттарды табу;</p> <p>1.1.13.7 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны, брус пен тіктөртбұрышты ажырату;</p> <p>1.1.13.8 аппликациядағы шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану</p>
1.10 Кеңістіктік ұғымдар	<p>1.1.10.12 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: " жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында";</p> <p>1.1.10.13 қағаз бетіндегі заттың жақықтық түріндегі суретін тану және орналасу жерін көрсету: " ортасында, орта жағында, үстінде, астында, оң жағында, сол жағында, арасында"</p>
1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	<p>1.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру;</p> <p>1.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу;</p> <p>1.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау</p>
	<p>1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;</p> <p>1.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау;</p> <p>0.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау;</p> <p>1.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау;</p> <p>1.1.12.5 тәуліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау; 1.1.12.6 адамның жасына қарай үлкені мен кішісін ажырата алу;</p> <p>1.1.12.7 тез және жай қимылдайтын нысандарды анықтау, көрсету;</p>

	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	<p>1.1.12.8 "ертең, бүгін, кеше, бүрсігүні, ерте, кеш, кешікті, бұрын, жақында, алдымен, кейін" ұғымдарын жеке өмір оқиғаларымен және жақын ортадағы адамдардың қызметімен байланыстыру;</p> <p>1.1.12.9 жылдам және жай қимылдарды орындау;</p> <p>1.1.12.10 ойыншықтардың, заттардың түрлі қозғалу жылдамдығын модельдеу;</p> <p>1.1.12.11 белсенді сөйлеу барысында уақытты білдіретін ұғымдарды қолдану: кеше, бүгін, ертең, бүрсігүні, таңертең, кешке, күн, түн</p>
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Нөмірлеу	<p>1.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 5 ке дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (3 аралығында) топтастырылудан заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-3 аралығындағы сандары табу;</p> <p>1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-3 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру;</p> <p>1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу;</p> <p>1.2.1.6 1,2,3 саны аралығындағы кез келген санды +1 және -1 есептей отырып шығарады (тіреумен және пәндік жиындарға тіреусіз);</p> <p>1.2.1.7 1 – 3 аралығындағы сандарды жазу;</p> <p>1.2.1.8 заттардың тобын жұп бойынша сәйкестендіру тәсілі бойынша (үлкенін, кішісін көрсету арқылы топтастырып) санау;</p> <p>1.2.1.9 бөліп салудің бірнеше түрін пайдалана отырып, екі тоқа көптеген (2-5) заттарды бөліп салу ;</p>

		<p>1.2.1.10 екі кіші сандардан 2, 3, сандарын құрастыруға болатындығын атау;</p> <p>1.2.1.11 тұрмыстық өмірлік жағдайларда екі топтағы заттарды сәйкестендіру үшін шотты пайдалану</p>
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>1.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;</p> <p>1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 3 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>1.3.1.4 3 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бір-бірлеп қайта санау және есептеу тәсілін қолдану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>1.4.1.1 атауы жоқ 3 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>1.4.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу</p>
	5.1 Шамалар	<p>1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, тг тиындарды тани білу;</p> <p>1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p> <p>1.5.1.3 2 тиынды ұсақ тиындармен майдалау</p>
		1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш атау;

	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды табу;</p> <p>1.6.1.3 сызда: нүкте, түзу, қисық сызық тану;</p> <p>1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше, брус, шеңбер, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу;</p> <p>1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндердің үлгілерінен қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру;</p> <p>1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрышты құрау</p>
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	2.1 Нөмірлеу	<p>1.2.1 4 және 5 сандарын (реттілік пен сандық) атау;</p> <p>1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (5 аралығында) топтастырылудан заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-5 аралығындағы сандары табу;</p> <p>1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-5 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру;</p> <p>1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу;</p> <p>1.2.1.6 1-5 сандарды +1 және -1 әдістерімен алу (тіреумен және пәндік жиындарға тіреусіз);</p> <p>1.2.1.7 1 – 5 аралығындағы сандарды жазу;</p> <p>1.2.1.8 заттардың тобын жұп бойынша сәйкестендіру тәсілі бойынша (үлкенін, кішісін көрсету арқылы топтастырып) санау;</p> <p>1.2.1.9 бөліп салудің бірнеше түрін пайдалана отырып, екі тоқа көптеген (2-5) заттарды бөліп салу ;</p>

Дені саудың - жаны сау		<p>1.2.1.10 екі кіші сандардан 2, 3, 4, 5 сандарын құрастыруға болатындығын атау;</p> <p>1.2.1.11 тұрмыстық өмірлік жағдайларда екі топтағы заттарды сәйкестендіру үшін шотты пайдалану</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 5 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>1.3.1.4 5 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бір-бірлеп қайта санау және есептеу тәсілін қолдану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>1.4.1.1 атауы жоқ 5 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>1.4.1.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу</p>
	5.1 Шамалар	<p>1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5 тг тиындарды тани білу;</p> <p>1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p> <p>1.5.1.3 2,5 тиынды ұсақ тиындармен майдалау</p>
		<p>1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш атау;</p> <p>1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды табу;</p> <p>1.6.1.3 сызбада: нүкте, түзу, қисық сызық тану;</p> <p>1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше,</p>

	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>брус, шеңбер, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу;</p> <p>1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндердің үлгілерінен қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру;</p> <p>1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрышты құрау</p>
--	-----------------------------------	--

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	<p>2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 6-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>2.2.1.2 топтағы заттардың санын (6 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-6 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеп табу;</p> <p>2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1- 6 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру;</p> <p>2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын колдана отырып, көптік заттарды (2-6) екі топқа бөлу, 1-6 сандардың сандық қатардағы орнын білу;</p> <p>2.2.1.6 1-6 дейінгі кез келген сандардың +1 және - 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйене отырып және оған сүйенбей);</p> <p>2.2.1.7 0,1-6 сандарын жазу;</p> <p>2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестендіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін</p>

Өзім туралы		<p>таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>2.2.1.9 2-6 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;</p> <p>2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап сәйкестердіру</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>2.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;</p> <p>2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 6 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>2.3.1.4 6 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;</p> <p>2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>2.4.1.1 атауы жоқ 6 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу</p> <p>2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, тг тиындарды тани білу;</p>

<p>Менің мектебiм</p>	<p>5.1 Шамалар</p>	<p>2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау; 2.5.1.4 5 тг. тиынды 1 теңгеліктермен ауыстыру</p>
	<p>6.1 Көрнекі геометрия элементтері</p>	<p>2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау; 2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу; 2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау; 2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау</p>
<p>2 – тоқсан</p>		
	<p>2.1 Нөмірлеу</p>	<p>2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 17-ге дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру; 2.2.1.2 топтағы заттардың санын (7 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-7 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеп табу; 2.2. 4 соотносить количество предметов с количеством пальцев, с числительным и цифрами 0, 1 - 7 ; 2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-7) екі топқа бөлу, 1-7 сандардың сандық қатардағы орнын білу; 2.2.1.6 1-7 дейінгі кез келген сандардың +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйене отырып және оған сүйенбей); 2.2.1. 0,1-9 сандарын жазу;</p>

<p>Менің отбасым және достарым</p>		<p>2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>2.2.1.9 2-7 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;</p> <p>2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап сәйкестердіру</p>
	<p>3.1 Арифметикалық амалдар</p>	<p>2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 7 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>2.3.1.4 7 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;</p> <p>2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің айтқан сөздерінің ішінен тану</p>
	<p>4.1 Арифметикалық есептер</p>	<p>2.4.1.1 атауы жоқ 7 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>2.4.1.2 7 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу</p>
		<p>2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, тг тиындарды тани білу;</p>

Бізді қоршаған әлем	5.1 Шамалар	<p>2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p> <p>2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау;</p> <p>2.5.1.4 5 тг. тиынды 1тенгеліктермен ауыстыру</p> <p>2.5.1.8 аптадағы күндер санын атау;</p> <p>2.5.1.9 апта күндерінің өту тәртібін атау</p>
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;</p> <p>2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу;</p> <p>2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау;</p> <p>2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау</p>
3 - тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	<p>2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 9 ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>2.2.1.2 топтағы заттардың санын (9 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-9 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеп табу;</p> <p>2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1- 9 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру;</p> <p>2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-9) екі топқа бөлу, 1-9 сандардың сандық қатардағы орнын білу;</p> <p>2.2.1.6 1-9 дейінгі кез келген сандардың +1 және - 1</p>

Саяхат		<p>әдістерімен алу (көптік заттарға сүйене отырып және оған сүйенбей);</p> <p>2.2.1. 0,1-9 сандарын жазу;</p> <p>2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>2.2.1.9 2-9 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;</p> <p>2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап сәйкестердіру</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 9 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>2.3.1.4 9 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;</p> <p>2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғанымен сома өзгермейтіндігін түсіну;</p> <p>2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына азайту мысалын құру;</p> <p>2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану</p>
		<p>2.4.1.1 атауы жоқ 9 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p>

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4.1 Арифметикалық есептер	<p>2.4.1.2 9 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы және қалдықты табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ . Тапсырманың мәтінін әңгіменің мәтінінен ажырату</p>
	5.1 Шамалар	<p>2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, тг тиындарды тани білу;</p> <p>2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p> <p>2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау;</p> <p>2.5.1.4 5 тг. тиынды 1тенгеліктермен ауыстыру</p> <p>2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету;</p> <p>2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау</p>
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;</p> <p>2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу;</p> <p>2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау;</p> <p>2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау;</p> <p>2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау;</p> <p>2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін жазу</p>

Тағам және сусын	2.1 Нөмірлеу	<p>2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 10-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>2.2.1.2 топтағы заттардың санын (10 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау; "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-9 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеп табу;</p> <p>2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1-9 аралығындағы сандарды, сондай - ақ 10 санын жазып, сәйкестендіру;</p> <p>2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-10) екі топқа бөлу, 1-10 сандардың сандық қатардағы орнын білу;</p> <p>2.2.1.6 1-10 дейінгі кез келген сандардың $+1$ және -1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйене отырып және оған сүйенбей);</p> <p>2.2.1.7 0,1-9 және 10 санын жазу;</p> <p>2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу:$<$,$>$,$=$;</p> <p>2.2.1.9 2-10 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;</p> <p>2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап сәйкестердіру</p>
		<p>2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін</p>

	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>пайдалана отырып 10 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;</p> <p>2.3.1.4 10 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;</p> <p>2.3.1.5 сандар бірнеше бірлікке көбейген кезінде қосу, ал сандарды бірнеше бірлікке азайтқан кезінде-азайту амалы екендігін түсіну;</p> <p>2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғанымен сома өзгермейтіндігін түсіну;</p> <p>2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына азайту мысалын құру;</p> <p>2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>2.4.1.1 атауы жоқ 10 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;</p> <p>2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы және қалдықты табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ . Тапсырманың мәтінін әңгіменің мәтінінен ажырату</p>
		<p>2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10 тг тиындарды тани білу;</p> <p>2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5, 10 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;</p>

Дені саудың - жаны сау	5.1 Шамалар	<p>2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау;</p> <p>2.5.1.4 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, бес тиынды 1тенгеліктермен ауыстыру;</p> <p>2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету;</p> <p>2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау;</p> <p>2.5.1.7 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау</p>
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;</p> <p>2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу;</p> <p>2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау;</p> <p>2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау;</p> <p>2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау;</p> <p>2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін жазу</p>

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
		<p>3.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 20-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>3.2.1.2 топтағы заттардың санын (20 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>3.2.1.3 үлгі бойынша, атауы бойынша 11-20 сандарын кестеде (сандық қатарда) табу;</p>

Өзім туралы	2.1 Нөмірлеу	<p>3.2.1.4 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінен ондықты тану ;</p> <p>3.2.1.5 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінде ондықты және он бірліктерін ажырата алу;</p> <p>3.2.1.6 шартты көрнекілік құралдарын пайдалана отырып, ондықты алу. Ондықты он бірлікке ауыстыру;</p> <p>3.2.1.7 11-19 сандарын үш тәсілмен алу (онға бірнеше бірлік қосу, алдыңғы санға 1 қосу, келесі саннан бірлікті алу);</p> <p>3.2.1.8 ондық пен бірлікті екі таңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды қою;</p> <p>3.2.1.9 сандардың натуралды қатарындағы 1-20 санының әрқайсысының орнын анықтау;</p> <p>3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну;</p> <p>3.2.1.11 1-ден 20-ға дейінгі сан қатарының кесіндісінде бір таңбалы және екі таңбалы сандарды тану;</p> <p>3.2.1.12 бір және екі таңбалы сандарды атау және ажырата алу;</p> <p>3.2.1.13 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>3.2.1.14 сандардың натуралды қатарының орнына бағдарлай отырып, сандарды шамасы бойынша салыстыру. Сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;</p> <p>3.2.1.15 өмірлік жағдайларда ондық шотты пайдалану;</p> <p>3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>3.3.1.1 өз сөзінде 10 шамасындағы қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану;</p> <p>3.3.1.3 тиісті мысалмен 10 шамасындағы сандарды қосу әрекетін орындай отырып, санды бірнеше бірлікке көбейту;</p>

Менің мектебім

	<p>3.3.1.4 тиісті мысалмен 10 шамасындағы сандарды азайту әрекетін орындау арқылы санды бірнеше бірлікке азайту;</p> <p>3.3.1.6 10 шамасындағы санды қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану</p>
4.1 Арифметикалық есептер	<p>3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлу;</p> <p>3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу</p>
5.1 Шамалар	<p>3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу;</p> <p>3.5.1.2 10 теңгені екі 5 теңгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 теңгені төрт 5 теңгелік тиындармен ауыстыру. 20 тг. майдалау;</p> <p>3.5.1.3 сатып алу үшін есеп айырысу кезінде тиындарды қолдану;</p> <p>3.5.1.4 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету;</p> <p>3.5.1.5 сандағы сантиметр және дециметр ұзындығының өлшемін атау;</p> <p>3.5.1.6 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;</p> <p>3.5.1.16 1 сағатқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау</p>
6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>3.6.1.4 таныс заттардың түрін анықтау;</p> <p>3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру;</p> <p>3.6.1.6 сызғыштың көмегімен үлкен немесе кіші кесіндіні құрау;</p> <p>3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау;</p>

		3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	2.1 Нөмірлеу	<p>3.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 20 ға дейінгі аралықта , сондай-ақ кез келген сандардар аралығында (реттік және сандық) атап беру;</p> <p>3.2.1.2 топтағы заттардың санын (20 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;</p> <p>3.2.1.3 үлгі бойынша, атауы бойынша 11-20 сандарын кестеде (сандық қатарда) табу;</p> <p>3.2.1.4 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінен ондықты тану ;</p> <p>3.2.1.5 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінде ондықты және он бірліктерін ажырата алу;</p> <p>3.2.1.6 шартты көрнекілік құралдарын пайдалана отырып, ондықты алу. Ондықты он бірлікке ауыстыру;</p> <p>3.2.1.7 11-19 сандарын үш тәсілмен алу (онға бірнеше бірлік қосу, алдыңғы санға 1 қосу, келесі саннан бірлікті алу);</p> <p>3.2.1.8 ондық пен бірлікті екі таңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды қою;</p> <p>3.2.1.9 сандардың натуралды қатарындағы 1-20 санының әрқайсысының орнын анықтау;</p> <p>3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну;</p> <p>3.2.1.13 санның реттілігінің қасиетін түсіну;</p> <p>3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау</p> <p>3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану;</p> <p>3.3.1.2 20 шамасындағы сандарды ондықтан аттамай қосу және</p>

	3.1 Арифметикалық амалдар	азайтуды орындау: $12+1$, $15-1$; $10+4$, $14-4$, $14-10$; $12+2$, $14-2$; $15+5$, $20-5$, $20-12$ 3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау
Бізді қоршаған әлем	4.1 Арифметикалық есептер	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлу; 3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды орындау
	5.1 Шамалар	3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	3.6.1.1 сызбада және қоршаған заттарда бұрышты тану және атау; 3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау; 3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру; 3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау; 3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Нөмірлеу	3.2.1.8 ондық пен бірлікті екі таңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды қою; 3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну; 3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
		3.3.1.2 бір және екі таңбалы сандардың құрамы туралы біліміне негізделе, есептеу тәсілі

	3.1 Арифметикалық амалдар	арқылы ондықтан аттап 20 шамасындағы сандарды қосу және азайтуды орындау; 3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану; 3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4.1 Арифметикалық есептер	3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды орындау
	5.1 Шамалар	3.5.1.13 жылдағы айлар санын атау; 3.5.1.14 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау; 3.5.1.15 күн мен аптаның күнін анықтау үшін үзбелі күнтізбені пайдалану; 3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау; 3.6.1.3 сызбада бұрыштардың түрлерін (тік, тұйық, үшкір) ажырату; 3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру; 3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау; 3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
4 тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
		3.3.1.7 көбейтуді бірдей қосындылар ретінде түсіну. Бірдей қосылғыштардың қосындысын көбейту мысалдарымен және керісінше алмастыру; 3.3.1.8 бөлуді көптікті тең бөлу ретінде түсіну; көптеген

Тағам және сусын	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>заттардың 2, 3, 4, 5 тең бөлікке практикалық түрде бөлінуін орындау;</p> <p>3.3.1.9 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған мысалдарды оқу және жазу;</p> <p>3.3.1.10 көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің айтқан сөздерінің ішінен тану;</p> <p>3.3.1.11 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған кестеде туындының және жеке туындының мәнін табу;</p> <p>3.3.1.12 көбейту мен бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну. Көбейту мысалына бөлу мысалын құру;</p> <p>3.3.1.13 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын көбейту кестелерін білуді қолдану;</p> <p>3.3.1.14 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2-ге, 3-ке, 4-ке, 5-ке бірдей бөліктерге бөлу кестелерін білуді қолдану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлу;</p> <p>3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды орындау</p>
		<p>3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу;</p> <p>3.5.1.2 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 теңгені төрт 5 теңгелік тиындармен ауыстыру. 20 тг. майдалау;</p>

Дені саудың - жаны сау!	5.1 Шамалар	<p>3.5.1.7 литрлік банканы, бөтелкені , өлшеуіш ыдысты тани білу;</p> <p>3.5.1.8 санмен литрлық ыдыстың өлшемін атау;</p> <p>3.5.1.9 сыйымдылығы 1, 2, 3 литр банкаларды, сыйымдылығы 1 литр , 1, 5 литр, 2 литр, 5 литр бөтелкелерді тани білу;</p> <p>3.5.1.10 сыйымдылықты өлшеу нәтижесін атауы бар санмен жазу;</p> <p>3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау;</p> <p>3.5.1.12 тұрмыста қолданатын ыдыстардың (кастрюль, бидон) сыйымдылығын өлшеуіш ыдыс немесе литрлік банканың көмегімен анықтау</p>
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру;</p> <p>3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау;</p> <p>3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу</p>

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	<p>4.2.1.1 дөңгелектенген ондықты алу, атау, жазу;</p> <p>4.2.1.2 дөңгелектенген ондықты тура және кері атау;</p> <p>4.2.1.3 100 шамасындағы толық сандарды алу, атау және жазу;</p> <p>4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;</p> <p>4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.6 100 шамасындағы натурал сандар қатарының қасиетін түсіну және пайдалану;</p> <p>4.2.1.7 100 шамасындағы сандарды салыстыру;</p> <p>4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 6-дан 60-қа дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;</p>

Өзім туралы		<p>4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету;</p> <p>4.2.1.10 жұп / тақ санды ажырату, бір таңбалы және екі таңбалы санды ажырату;</p> <p>4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;</p> <p>4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p> <p>4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>4.3.1.1 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;</p> <p>4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту мен қосу амалдарын ауызша түрінде орындау: $30+20$, $50-30$, $30+6$, $36-6$, $36-30$, $36+2$, $38-2$, $36+1$, $48-1$, $36+4$, $40-4$, $34+16$, $50-16$, $88+12$, $100-12$;</p> <p>4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшамен берілген мысалдарды шешу тәртібін ұстану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға, белгісіз қосылғыштарды, азайтқыштарды, шегеруді, табуға арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.6 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;</p> <p>4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жауабымен жазу;</p> <p>4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу</p>
		<p>4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, уақыты, оларды өлшеуге арналған шаралар мен құралдарды таңдау;</p> <p>4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру</p>

Менің мектебім

5. Шамалар

: тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг, ц;

4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;

4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;

4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1 м = 100 см 1 жыл = 12 ай, 1 апта. = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с. 1 ц = 100 кг;

4.5.1.6 50 тг, 100 тг; тиындарын тани білу;

4.5.1.7 50 тг, 100 тг тиындарды майдалату немесе ауыстыру;

4.5.1.8 сатып алу есебі үшін тиындарды пайдалану;

4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау;

4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;

4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;

4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;

4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау ("бес сағат жиырма минут")

6.1 Көрнекі геометрия элементтері

4.6.1.1 сызықта: түзу, кесінді, шеңбер, шеңбер, доға, бұрышты тани білу және атау;

4.6.1.2 бұрыштың элементтерін: төбесін, жақтарын тану және атау;

4.6.1.3 бұрыштың түрлерін: түзу, тұйық, үшкірді ажырату және атау ;

4.6.1.10 сызба үшбұрышының көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін, бұрыштарды құруды орындау

	2.1 Нөмірлеу	<p>4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;</p> <p>4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;</p> <p>4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p> <p>4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу;</p> <p>4.2.1.7 100 шамасындағы сандарды салыстыру;</p> <p>4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 6-дан 60-қа дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;</p> <p>4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету</p>
Менің отбасым және достарым	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту мен қосу амалдарын ауызша түрінде орындау: $30+20$, $50-30$, $30+6$, $36-6$, $36-30$, $36+2$, $38-2$, $36+1$, $48-1$, $36+4$, $40-4$, $34+16$, $50-16$, $88+12$, $100-12$;</p> <p>4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшамен берілген мысалдарды шешу тәртібін ұстану;</p> <p>4.3.1.5 ондықтан аттап, бір мәнді сандарды қосу кестесін қолдану;</p> <p>4.3.1.6 ондықтан аттап екі таңбалы сандарды бір және екітаңбалы сандарға қосу және азайтуда жазбаша есептеу тәсілдерін қолдану;</p> <p>4.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну;</p> <p>4.3.1.9 қосуды азайтумен және керісінше тексеру;</p> <p>4.3.1.10 100 шамасындағы сандарды қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану</p>
		<p>4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға, белгісіз қосылғыштарды, азайтқыштарды,</p>

	4.1 Арифметикалық есептер	<p>шегеруді, табуға арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.6 есептерді құрастыру;</p> <p>4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;</p> <p>4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жауабымен жазу;</p> <p>4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу</p>
Бізді қоршаған әлем	5.1 Шамалар	<p>4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, уақыты, оларды өлшеуге арналған шаралар мен құралдарды таңдау;</p> <p>4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру : тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг, ц;</p> <p>4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік, ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;</p> <p>4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;</p> <p>4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1 м = 100 см, 1 жыл = 12 ай, 1 апта = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин = 60 с. 1 ц = 100 кг;</p> <p>4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау;</p> <p>4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;</p> <p>4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;</p> <p>4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;</p>

		<p>4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау ("бес сағат жиырма минут");</p> <p>4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түрлендіруді орындау;</p> <p>4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту</p>
3 - тоқсан	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>4.6.1.4 сызықтарды: жабық, ашық, бөлшектенген ажырата алу және атау;</p> <p>4.6.1.5 пішіндерді: шаршы, тіктөртбұрыш, элементтері: шындары, бұрыштары, жақтары (негізі: жоғарғы, төменгі; бүйір жақтары) ажырату және атау;</p> <p>4.6.1.6 тіктөртбұрыштың және шаршының жақтарының және бұрыштарының қасиеттерін түсіну ;</p> <p>4.6.1.10 берілген радиус бойынша циркулдің көмегімен шеңбердің, сызба үшбұрышының, тікбұрыштың (шаршының) көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін, бұрыштарды сызбалы үшбұрыштың көмегімен құрастыруды орындау;</p> <p>4.6.1.11 бөлшектелген сызықтың ұзындығын анықтау</p>
	2.1 Нөмірлеу	<p>4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;</p> <p>4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;</p> <p>4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p> <p>4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу</p> <p>4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-</p>

Саяхат		<p>тен 50-ге дейін, 6-дан 60-қа дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау; 4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету</p>
	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>4.3.1.8 белгісіз есептеуішті, азайғышты, қосылғышты табу; 4.3.1.7 ,4,5, 6,7,8,9 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану; 4.3.1.12 3, 4, 5, 6 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану; 4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну. 4.3.1.14 пәндік әрекетте мазмұны бойынша бөлуді орындау; 4.3.1.17 100 шегінде жақшалары бар және жақшалары жоқ мысалдарда 1 және 2 сатылы амалдарды орындау тәртібін ұстану; 4.2.20 көбейтудің ауыспалы қасиетін түсіну және қолдану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>4.4.1.2 бірдей бөліктерге бөліну, мазмұны жағынан бөліну, сандарды бірнеше есеге көбейту немесе азайтуда қарапайым мәтіндік есептерді шешу; 4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.6 есептер құрастыру; 4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау; 4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жауабымен жазу; 4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу</p>
		<p>4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру : тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг, ц; 4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг</p>

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5.1 Шамалар	<p>және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;</p> <p>4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;</p> <p>4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1м = 100 см 1 жыл = 12 ай, 1 апта. = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с. 1 ц = 100 кг;</p> <p>4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;</p> <p>4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;</p> <p>4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау ("бес сағат жиырма минут");</p> <p>4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түрлендіруді орындау;</p> <p>4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту</p>
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>4.6.1.8 сызықта қиылысатын және қиылыспайтын пішіндерді: түзу сызықтар, кесінділер, шеңберлер, көпбұрыштарды білу;</p> <p>4.6.1.9 сызбада пішіндердің қиылысу нүктесін табу;</p>
4 - тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	<p>4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;</p> <p>4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 6-дан 60-қа дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;</p> <p>4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету</p>
		4.3.1.8 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4,

Тағам және сусын	3.1 Арифметикалық амалдар	<p>5 сандарын көбейту кестелерін білуді қолдану;</p> <p>4.3.1.12 6,7,8,9 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану;</p> <p>4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну.</p> <p>4.3.1.15 санды бірнеше есеге азайту және көбейту;</p> <p>4.3.1.16 бөлуді қалдықпен орындау;</p> <p>4.3.1.17 100 шегінде жақшалары бар және жақшалары жоқ мысалдарда 1 және 2 сатылы амалдарды орындау тәртібін ұстану;</p> <p>4.3.1.18 10 және 10-ға көбейтуді орындау, 10-ға бөлуді орындау;</p> <p>4.3.1.19 қалдықпен шыққан бөлу амалын тексеру;</p> <p>4.3.1.20 көбейтудің ауыспалы қасиетін түсіну және қолдану;</p> <p>4.3.1.21 өз сөзінде қосу мен азайтудың, көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану</p>
	4.1 Арифметикалық есептер	<p>4.4.1.2 бірдей бөліктерге бөліну, мазмұны жағынан бөліну, сандарды бірнеше есеге көбейту немесе азайтуда қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.3 санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту) және санды бірнеше есеге арттыру (азайту) есептерін салыстыру;</p> <p>4.4.1.4 баға, саны, құны арасындағы арақатынасқа арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;</p> <p>4.4.1.6 есептер құрастыру;</p> <p>4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;</p> <p>4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жауабымен жазу;</p>

Дені саудың - жаны сау

	<p>4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу</p>
5.1 Шамалар	<p>4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;</p> <p>4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;</p> <p>4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1м = 100 см 1 жыл = 12 ай, 1 апта. = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с. 1 ц = 100 кг;</p> <p>4.5.1.9 сағаттың цифрблатындағы жебенің жүру бағыты мен оның мәнін түсіндіріп айту;</p> <p>4.5.1.15 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау ("бес сағат жиырма минут ")</p>
6.1 Көрнекі геометрия элементтері	<p>4.6.1.5 пішіндерді: шаршы, тіктөртбұрыш, элементтері: шыңдары, бұрыштары, жақтары (негізі: жоғарғы, төменгі; бүйір жақтары) ажырату және атау;</p> <p>4.6.1.7 үшбұрыштың элементтерін : негізі, бүйір жақтарын тану және атау; көпбұрыштың элементтерін: шыңдары, жақтары, бұрыштары тану және атау;</p> <p>4.6.1.1 сызықта: түзу, кесінді, шеңбер, шеңбер, доға, бұрышты тани білу және атау;</p> <p>4.6.1.10 берілген радиус бойынша циркулдің көмегімен шеңберді сызу</p>
	<p>4.7.1.1 тұтас нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін шығару;</p> <p>4.7.1.2 сұйық және сусымалы заттардың екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлесін шығару;</p> <p>4.7.1.3 бүтін объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші,</p>

	7.1 Бөлшектер	оныншы үлестерін тани білу және атау; 4.7.4 бүтін объектінің үлесін салыстыру; 4.7.1.5 бүтін нысанды бөлшектерінен құрау; 4.7.1.6 бүтін нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау
--	---------------	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
555 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың табиғат туралы қарапайым түсініктерді игеруі, олардың қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстары туралы түсініктерін жүйелеу; қоршаған ортадағы құбылыстары мен заттарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) жалпы мен сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету;

2) қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту және байыту;

3) өзге оқу пәндерін игеруге қажетті қарапайым түсініктер мен ұғымдарды қалыптастыру;

4) көріп қабыдау, салыстыру, жалпылау, нақтылау, қарапайым тұжырымдар жасай алу, қарапайым себеп-салдарлық байланысты орната алу қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың сөздік қорын байыту;
- 2) әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру;
- 3) өзінің және өзге халықтың мәдениеті мен дәстүрін, ұлттық және жалпы адами құндылықтарды сыйлау сезіміне тәрбиелеу;
- 4) білім алушыларға табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортадағы қауіпсіздік ережелері мен мінез-құлық нормаларын үйрету.

2 - тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Айналадағы әлем" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделген.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. "Айналадағы әлем" – қоғам, адам және табиғаттың өзара әрекеті мен өзара тәуелділігі туралы білім жүйесін қалыптастырушы пән; оқыту объектілері – адам, табиғат, қоғам, соның ішінде отбасы, мәдениет, денсаулық, өзара қарым-қатынас, ұлт, бірлестік, мемлекет, қоршаған табиғи орта.

8. Аталған курстың түзетуші қызметі – қоршаған болмыс заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде танымдық аясы мен ауызша сөйлеу тілін дамыту, сөйлеудің реттеуші, коммуникативтік қызметін дамыту.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай-ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

10. Жеке және саралап оқыту тәсілі оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

11. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

12. "Айналадағы әлем" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер -білім алушылардың заттық-тәжірибелік іс-әрекеті, зерделенетін құбылыстар мен заттарды тікелей бақылау (экскурсияларда), ақыл-ой және сөйлеу, сондай-ақ ойын әрекеттері (дидактикалық, сюжеттік-рөлдік, үстел үсті ойындары, ереже бойынша ойындар).

13. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Айналадағы әлем" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Айналадағы әлем" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты ;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Табиғат" бөлімі;
- 3) "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі;
- 4) "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі.

22. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп, сынып.

23. "Табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) табиғаттағы мерзімдік өзгерістер;

2) тірі табиғат;

3) өлі табиғат.

24. "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) "Менің отаным – Қазақстан".

25. "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) қоршаған орта құбылыстары мен заттарымен таныстырудың негізінде ауызша сөйлеуді дамыту.

26. 0-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: білім алушының аты-жөні, тегі, отбасы мүшелері – анасы, әкесі, әжесі, атасы, бауыры, әпкесі; "Отбасы" түсінігі; отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау, отбасының кіші мүшелеріне қамқор болу, отбасыдағы балалардың міндеттері; отбасыдағы ортақ мерекелер – отбасы мүшелерінің туған күндері, Жаңа жыл; отбасылық альбом – отбасы мүшелерінің суреттері; тұрмыстық заттар және үй бұйымдары – жиһаз, ыдыс, тұрмыстық құралдар (тоңазтқыш, шаңсорғыш); ойыншықтар және ойындар;

2) мектеп, сынып: сыныппен, сыныптастармен, жұмыс орнымен, білім алушының міндеттерімен танысу; сыныптағы, мектептегі, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ұстау ережелері; мектеп білім алушысының күн тәртібі; мектеппен және мектеп ғимаратымен танысу – сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; оқуға арналған заттар - портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; әрбір заттың қызметі және оларға күтіммен қарау; балаларға арналған ойын алаңы, спорттық алаңқай, гараж, мектеп ауласы; ойыншықтар мен оқу заттарын салыстыру; мектеп бойынша, мектеп ауласына экскурсиялар жасау;

3) табиғаттағы мерзімдік өзгерістер: жыл мезгілдерімен танысу, табиғатта күзде болатын өзгерістер, күздегі өсімдіктер мен жануарлар, адамдардың күзде киінуі, балалардың күзгі ойындары; табиғатта қыста болатын өзгерістер, қыстағы өсімдіктер мен жануарлар, қыс кезінде адамдардың киінуі, балалардың қысқы ойындары; табиғатта көктемде болатын өзгерістер, көктемдегі өсімдіктер мен жануарлар, адамдардың көктемде киінуі, балалардың көктемгі ойындары; табиғатта жазда болатын өзгерістер, жаздық сауықтыру процестері, суда өзін-өзі ұстау ережелері; табиғатты жыл сайын бақылауға алу; табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, өсімдіктер мен жануарлар өмірін бақылау, жылдың әр мезгілінде табиғатқа экскурсия жасау, табиғи материалдарды жинау, қолдан бұйымдар жасау, табиғи материалдардан жасалған аппликациялар;

4) тірі және өлі табиғат: өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – жылдың әр мезгіліндегі күн, ай, аспан, жер, бұлт, жел, олардың суреттердегі, әңгімелердегі көріністері; табиғаттың дыбыстары – жаңбыр шуы, жапырақтар сыбдыры, қардың сықыры, желдің уілі; табиғаттағы түстер – қызыл, сары, жасыл, көк, ақ, қоңыр; күздің, қыстың, көктемнің және жаздың негізгі түстері; жылдың әр мезгілінде тірі табиғат

өзгерістерін бақылау: жапырақтардың, ағаштар мен бұталардың түске боялуы; жануарлардың, құстардың, жәндіктердің мінез-құлқын бақылау; аталмыш жергілікті жерде кең таралған жабайы және үй жануарлары туралы түсінік – сыртқы түрі, дене бөліктері, дағдылары, өмір сүру ортасы; аквариум – аквариумда тұратын балықтарды бақылау; жемістер мен көкөністер – түсі, формасы, иісі, дәмі, тамаққа қолдану тәсілдері; бөлме өсімдіктері, оларға күтім жасау;

5) менің Отаным – Қазақстан: білім алушы тұратын қала, ауыл; қала, ауылдың басты көшелері; туған қала, ауылдың атаулары, қала, ауылдың басты ғимараттары – әкімдік, мәдениет сарайы, аурухана; ұлттық тағамдарын атау "бауырсақ", "таба нан";

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстырудың негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, өлшемі, дәмі, иісі бойынша сипаттамасы. Мұғалім сұрақтарының көмегімен екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Үлгісі мен көрсетілімі бойынша заттардың жіктелуі. Сұрақты тыңдау, сұрақтың сөздерін қолдана отырып оған жауап беру, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, анық сөйлеу. Суретте көрсетілген әрекеттерді көрсету негізінде қарапайым сөйлемдер құру. Ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану. Үстінде, ішінде сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс).

27. 1-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: өз аты-жөні мен тегін, ата-анасының, бауырлары мен әпке-қарындастарының атын атау; туған күнін, отбасындағы міндетін, отбасылық мерекелерді білу; жиһаздардың, ыдыстардың, тұрмыстық құралдардың атау мен қызметтерін білу; мектеп, сынып: мектеп, мектеп ғимараты: сыныптар, дәліз, зал, асхана, киім ілетін жер, олардың қызметтері; сыныпта, мектепте, мектеп аумағында өзін-өзі ұстау ережелері; білім алушының міндеттері мен күн тәртібі;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жыл мезгілдері, жыл мезгілдерінің айлары, жыл мезгілдерінің негізгі белгілері; күз – ашық, бұлтты, суық, жапырақтар түседі, жаңбыр; қыс – аяз, қар жауады; көктем – күн жылынады, қар ериді, жылғалардан су ағады, ағаш бүршіктерінің ісінуі, алғашқы шөптер; жаз – күн ысиды, ыстық; сурет бойынша жыл мезгілін анықтау; ауа-райын бақылау; кешегі, бүгінгі ауа райы; жылдың әр мезгіліндегі өсімдіктер мен жануарлар; жылдың әр мезгілінде жануарлардың әртүрлі түске боялуы – қоян, тиын; жануарлардың қысқы өмірі – аю, қасқыр; түс өсімдік жағдайының белгісі ретінде – қызанақ жасыл және қызыл, жапырақтар жасыл және сары; жапырақ түстерінің өзгеруі, жапырақтардың түсуі, шөптердің солуы, ағаштардың қысқы тыныштығы, ағаштардың мен бұталардың гүлдеуі; аққайың – ағаш бүршіктерінің ісінуі, жапырақ жаюы, сырғалардың пайда болуы; терек – ағаш

бүршіктерінің ісінуі, жапырақ жаюы, ағаш мамығының ұшуы; жылдың әр мезгіліндегі адамдардың киінуі; жылдың әр мезгіліндегі балалардың ойыны; бақылау жасау үшін табиғата экскурсия жасау;

3) өлі табиғат: жылың әр мезгіліндегі өлі табиғаттағы құбылыстар мен жағдай туралы түсінік: суық, жылы, ыстық, бұлтты, ашық, жел, жаңбыр, қар, мұз сүңгілері, қар мен мұз сүңгілерінің еруі; тәулік уақыттар – таң, күндіз, кеш, түн, олардың белгілері; тәулік барысындағы адамның әрекеттері; күн, су, жер, от – олардың адам өміріндегі мәні; күн – жылу мен жарықтың көзі; су – өмірдің көзі (өзендегі, ваннадағы, ыдыстағы су); жер – құм, тастар, саз; шамның алауы;

4) тірі табиғат: өсімдіктер, ағаштар, бұталар, шөптер, гүлдердің әртүрлілігі; жерде өсетін көкөністер: сәбіз, қызылша, пияз, картоп; түсі, формасы, дәмі, тамаққа пайдаланылуы; пияз, пияздың құрылысын қарастыру, пиязды жәшіктерге, терезе алдындағы ыдыстарға отырғызу; жемістер, алма, алмұрт, оларды формасы, түсі, дәмі, иісі, көлемі бойынша ажырату; көкөністер мен жемістерді ажырату; жануарлар: үй жануары – ит, мысық, жабайы – аю, қоян; сыртқы түрі, өлшемі, өмір сүру ортасы, адамдарға әкелетін пайдасы мен зияны бойынша жануарларды салыстыру; иттер мен күшіктердің мінез-құлқын бақылау; құстар: кептер, торғай – қайда тұрады, немен қоректенеді, адамға пайда немесе зиян әкелуі; құстарды бақылау; жәндіктер: көбелектер, қоңыздар, сыртқы түрі, түрлерінің әрқилылығы, айырмашылығы, көбелектер мен қоңыздарды бақылау;

5) менің Отаным – Қазақстан: Отан түсінігі, елдің аты – Қазақстан Республикасы; ҚР астанасы, туы; елдің алғашқы және қазіргі президенті, туған қаласы мен ауылының атауы; қоғамдық құрылым және олардың қызметтері (мектеп, дүкен, пошта, аурухана); туған қала, ауылдың көрнекті жерлері – батырларға ескерткіш, батырларға, ақындарға, жазушыларға ескерткіш орнату орындары; саябақтар, парктер; Мемлекеттік гимнды орындау ережелері – қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру; кейбір ұлттық тағамдардың атауы – бауырсақ, бешбармақ;

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Үлгісі мен көрсетілімі бойынша заттардың жіктелуі. Сұрақты тыңдау, сұрақтың сөздерін қолдана отырып оған жауап беру, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей анық сөйлеу. Суретте көрсетілген әрекеттерді көрсету негізінде қарапайым, сөйлемдер құру, оларға немен?, Не? Қайда? Қай жерде? сұрақтары бойынша түсіндірме сөздерді қолдану. Ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану. Сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс). 2-3 сұраққа жауап беру түрінде сөздерді байланыстыруға дайындау.

28. 2-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: өз атын, тегін атау, шыққан тегін түсіндіру; отбасының өзге мүшелеріне қатысты отбасылық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау; киім, аяқ киім, киім мен аяқ киім, бөлме гүлі күтіміне байланысты тәжіриелік жұмыстар; құстарға арналған жемді жинақтау; мектеп, сынып: сыныптасының аты, жөні, тегін атау; мектеп бірлестігіндегі өзін-өзі ұстау нормаларын ұстану;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жыл мезгілдерінің ауысуына күннің әсері, жылдың әр мезгіліндегі күн мен түннің уақыты, күзде жарықтың баяу азаюы; қыстың ұзақ түндері мен қысқа күндері, көктемде күннің ұзаруы, жаздың ұзақ күндері мен қысқа түндері; жылдың әр мезгілінде күннің орналасуын бақылау; жыл мезгілдерінің негізгі белгілері; күз – бұлтты күндер, жиі жауатын суық жаңбырлар, тұман, гүлзарлардағы гүлер мен шөптердің солуды, құстардың жылы жаққа ұшуы, алғашқы қар; қыс - аяз, боран, жылымық, қар, мұзтайғақ, қар жабындысының қалыңдығы; көктем - күннің жылынуы, қар мен мұздың еруі, мұздың сөгілуі, тамшы, ағаштардағы бүршік атуы, жапырақтардың пайда болуы, құстардың ұшып келуі, алғашқы көктемгі гүлдер, күннің алғаш күркіреуі, найзағай; жаз – ыстық ашық күндер, жылы жаңбырлар, шөптердің гүлдеуі, жидек жинау; жылдың әр мезгіліндегі адамдардың жұмысы, бақтағы, бақшадағы, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар; ауа-райын жүйелі түрде бақылау, ауа-райы күнтізбесін жүргізу;

3) өлі табиғат: су және оның қасиеттері – тазалығы, иісінің болмауы, ағымдылығы, шөгуі; су және оның қасиеттері – қысымы (ыстық-суық), су қысымын өлшеуге арналған термометр; су қоймалары: өзен, көл, тоған, батпақ; жылдың әр мезгіліндегі су қоймаларындағы судың жағдайы; су қоймаларындағы мұздың сөгілуі; табиғаттағы су: жаңбыр, мұз, булану; судың адам, жануар, өсімдік өмірі үшін маңызы, суды үнемдеу;

4) тірі табиғат: гүлзарлардағы өсімдіктер мен гүлдер – настурция, шырайгүл, қырмызыгүл және өзге гүлдер; сыртқы түрлеріне байланысты ұқсастықтары мен айырмашылықтары; бөлме өсімдіктері – ылғал сүйгіш және құрғаққа төзімді өсімдіктер (традесканция, кактус), жарық сүйетін және көлеңке сүйетін өсімдіктер (фиалка, традесканция); бөлме өсімдіктеріне күтім жасау; бақша, көкөністер, жерде бұтақта өсетіндер – қызанақтар, қиярлар, баялды, тәтті бұрыш, қызанақ пен қияр, баялды; тәтті бұрыштың сыртқы түрлері, аталмыш көкөніс түрлерін тағамға қолдану, қыста сақтау; бақша, жемістер – алша, шие, өрік, шабдалы, формасы, түсі, дәмі, иісі, көлемі жағынан ұқсастығы, өсу ерекшеліктері, адамның қоректенуіндегі жемістердің орны; бақтағы және бақшадағы өсімдіктерге күтім жасау; жануарлар: үй жануарлары мен олардың жабайы тумаларын салыстыру, мысық-сілеусін, ит-қасқыр, сыртқы түрі, қоректенуі, балаларының атауы, мінез-құлқы, өмір сүру салты, өмір сүру ортасы, жануарлар өміріне қажетті жағдай жасау – су, жылу, ауа, тамақ, адамның жануарларға деген қарым-қатынасы; құстар, торғай-шымшық, бұл құстардың көлемі, дене бөліктері, дене жабындылары, адам өмірі үшін құстардың пайдасы, қыстайтын құстарды бақылау, жем беру; балықтар, 2-3 атауы, жергілікті жер бойынша таралуы, сыртқы түрі, өмір сүру

ортасы, қоректенуі, өмір сүруі, адамның балықты пайдалануы, балықтарды қорғау; бақылау жасау үшін табиғатқа экскурсия жасау;

5) менің Отаным - Қазақстан: Қазақстанның астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы; Қазақстан Республикасының алғашқы Президенті; "кіші Отан" түсінігі, қаланың (ауылдың) басты көшелері, негізгі ғимараттары, қаланың ауылдан айырмашылығы, қала мен ауыл халқының саны (көп-аз). Көлік, көліктің қызметі (жүк және жолаушылар көлігі), жол қозғалысының ережелері, бағдаршам белгілері, көшеде өзін-ұстау ережелері, жол белгілері: "Абайлаңыз! Балалар!", "Жерүсті жолаушылар жолы", "Жер асты жолаушылар жолы"; қоғамдық көліктерде және қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелері;

6) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Заттардың жіктелуі. Жалпылама сөздермен заттардың топтарын белгілеу. Әңгімелесуге қатысу. Сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру. Ұсынылған тақырып бойынша заттық және сюжеттік суреттермен әрекеттерді көрсете отырып, мұғалімнің сұрақтарына қарапайым, жайылма сөйлемдер құрау. Асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, анық сөйлеу. Сөйлем құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формаларын дұрыс пайдалану. Жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану. Сұрақ түрінде жоспар бойынша сөз байланыстыру арқылы өз ойын білдіру (3-4 тармақ).

29. 3-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: отбасы, отбасы мүшелері, отбасылық суреттер негізінде отбасы мүшелерінің сөзбен жасалған портреттері; отбасы мүшелері арасындағы міндеттерді бөлу; киім заттары: бас киім, күнқағар, берет, қолғап, шұлғы, гольфтер; әртүрлі киімдердің қызметтері. Киім күтімі (щеткамен тазалау, жуу, бүктеу және сақтау). Аяқ киім заттары: қыстық, жаздық, күздік-көктемдік аяқ киімдер; аяқ киім күтімі (жуу, кептіру, щеткамен тазалау, аяқ киімдерге арналған майларды пайдалану). Жеке тазалық ережелері. Жиһаз: орындық, үстел, диван, төсек, кресло, шкаф. Жиһаздың қызметтері және оған күтім жасау (құрғақ және ылғал шүберекпен сүрту, шаңсорғышпен тазалау, қағу, төсекті жинау). Мектеп, сынып: сыныптағы, мектептегі білім алушының тәптіп ережелері; білім алушының күн тәртібі; сабақ күн тәртібі; білім алушы күнделігін жүргізу, сыныпта, мектеп ғимаратында тәртіп сақтау; мектеп, үй орналасқан көше, жаяу жолдар, саябақтар, көшенің атауы, үйдің нөмірі, мектептің және үйдің мекен-жайы. Көлік: автобус, троллейбус, трамвай, жеңіл, жүк мәшинелері, арнайы мәшинелер. Жол қозғалысы ережелері: бағдаршамның жасыл түсі жанған кезде және "өту" белгісі бар жерде көшеден өту;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жазбен салыстырғанда күздегі табиғаттың өзгеруі – күннің қысқаруы, күннің сууы, жиі жауатын жаңбырлар, ерте және кеш түскен күз, күздің белгілері, өсімдіктер мен жануарлар өмірінің өзгеруі – жемістер мен дәндердің пісуі, гүлдер мен жапырақтардың солуы, жапырақтардың түсінің өзгеруі, жәндіктердің жоғалуы, құстардың ұшып кетуі, маусымдық жұмыстар – дәндерді жинау, егінді жинау; күзбен салыстырғанда қыста ауа-райының өзгеруі – күннің қысқаруы, үсіктер, алғашқы қар, аяздар, қар түсу, су қоймаларының қатуы, қыстың белгілері, қыстағы ағаштар мен бұталар, қыстайтын құстар. Қыста құстарға жем беру; қыспен салыстырғанда көктемдегі ауа-райының ауысуы – күннің ұзаруы, күннің жерді қыздыруы, тамшылар, күннің жылуы, қардың еруі, мұзды сөгілуі; көктемнің белгілері, ағаштардың бүршік жаруы, жапырақтардың жайылуы, ерте шығатын гүлдер – бәйшешек, өгейшөп, меруертгүл, бақбақ құстардың ұшып келуі, балапан шығаруы, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар – қопсыту, тырмалау, себу, отырғызу, бақтағы, бақшадағы жұмыс; көктеммен салыстырғанда жаздағы ауа-райының өзгеруі – ұзақ күндер, ыстық күн, ашық аспан, әдемі бұлттар, қапырық, бұлттар, күннің күркіреуі (күркіреу, найзағай), жазғы нөсерлер, жаздың белгілері, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар және өсімдіктерге күтім жасау – суғару, арамшөпті отау, егінді жинау;

3) өлі табиғат: ауа және оның адам, жануар, өсімдік өміріндегі мәні, ауа қысымын өлшеуге арналған термометр, тұрғын үй ғимаратындағы, көшедегі ауа қысымын өлшеуге арналған термометр, ғимаратты желдету, ғимараттағы, көшедегі ауаның тазалығы; жел – ауа қозғалысы, желдің бағыты, желдің күші, қысымы (суық-жылы);

4) тірі табиғат: өсімдік, ерте гүлдейтін өсімдіктер – бәйшешек, қызғалдақ, меруертгүл, олардың құрылысы – тамыры, сабағы, жапырақтары, гүлдері, жалпы және ерекше белгілері; ағаштар – аққайың, жөке ағашы, үйеңкі, терек, емен, жалпы белгілері: тамыр, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары; ерекше белгілері: діңгегінің бояулары, жапырақтарының формалары; бақ ағаштары (сүйекті ағаштар) – қара өрік, шие, алша, сары алша, салыстыру және тану. Ерекше белгілері – діңгегінің бояулары, жапырақтарының формалары, жемістерінің формалары, белгілері бойынша жемістерінің сипаттамасы – формасы, түсі, иісі, дәмі; қарбыз, қауын; формасы, түсі, көлемі, дәмі, иісі бойынша ажырату. Бақша – көкөністер (картоп, орамажапырақ, қызылша, асбұршақ немесе бұршақ тектестер), сыртқы түрі, дәмі, тамаққа қолдану, шикі көкөністерді қолдану кезінде тазалық ережелерін сақтау, асбұршақ және бұршақтектес өсімдіктерді өсіру. Бұтақты өсімдіктер – мамыргүл, итмұрын, тану, атауы, ағаштармен салыстыру, ерекше белгілері – көпдіңдігі, жапырақтарының формасы, гүлдері, жалпы белгілері – тамыры, жапырақтары; жеміс-жидекті бұталар – қаракат, таңқұрай, қарлыған, салыстыру және тану; бақ пен бақшаның өсімдіктеріне күтім жасау. Үй жануарлары және оның төлдері: ешкілер, қойлар. Дене бөліктері, қоректенуі, адамдарға әкелетін пайдасы; адамның үй жануарларын күтуі. Үй құстары:

тауық, үйрек, олардың балапандары, сыртқы түрі, олардың адамдарға пайдасы, үй құстарына адамның күтім жасауы. Жабайы жануарлар – аю, кірпі, сыртқы түрі, балалары, тамақ табу тәсілдері. Жабайы құстар: торғай, қарға, қараторғай, бозшымшық, сауысқан, сыртқы түрі, өлшемдері бойынша салыстыру; қыстайтын құстар – торғай, қарға, сауысқан, сарышымшық, бозшымшық; қыста құстарға көмек беру; жылы жаққа ұшатын құстар – дегелек, қарлығаш, қараторғай, құстарға бақылау жасау, өмір сүру жағдайларын салыстыру, адамның жабайы құстарға күтім жасау. Жәндіктер – шыбын, маса, шегіртке, қызыл қоңыз, таңдап алынған жәндіктердің 3-4 түрін атау және көрсету, өсімдіктер және жануарлар әлеміндегі жәндіктердің мәні;

5) Менің отаным – Қазақстан: Қазақстан Республикасының елтаңбалары – Қазақстан Республикасының мемлекеттік гербі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік туы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік әнұраны. Қазақстанның астанасы. Мемлекеттік мерекелер: Жаңа жыл, Халықаралық әйелдері күні, Наурыз, Қазақстан халықтарының бірлігі күні, Жеңіс күні. Қазақтардың ұлттық киімі, ұлттық костюмнің заттары - камзол, сәукеле, ішіктер, тұмак, кимешек, тақия, бөрык. Қазақ үйі - көшпенді қазақтардың тұрғын үйлері, оның жабдықтары; ұлттық балалар ойыны. Өлкетану мұражайларына экскурсия жасау. Мұражайда өзін-өзі ұстау ережелері. Тұратын жерге жақын ауылдар, олардың атаулары;

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Заттардың жіктелуі. Жалпылама сөздермен заттардың топтарын белгілеу. Әңгімелесуге қатысу. Сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру, сұрақ қоя алу, сыныптастарының айтқандарын толықтыру, қарапайым жәй сөйлемдер құрау, және шылауымен келетін сөйлемдер құрау, Мұғалімнің жетекшілігімен заттар мен табиғат құбылыстарын бақылағаннан кейін оларды сипаттау. Жоспар бойынша сұрақ түріндегі, суреттік жоспар бойынша өз ойын бір-бірімен байланыстырып айту (суреттер сериясынан). Мұғалімнің жетекшілігімен зерделенетін өсімдіктер мен жануарлар, табиғат құбылыстары, табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы шағын әңгімелер құрау. Сөйлеуде қайта игерілген сөздер, сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақытша қатынастарды білдіретін сөйлемдерді пайдалану.

30. 4-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: "отбасы" түсінігі, отбасы мүшелері арасындағы туысқандық қатынастар, отбасы мүшелерінің міндеттері; жаздық, қыстық, маусымаралық киімдер; киім неден тігілген; киім күтімі (тазалау, кептіру, желдету, сақтау). Аяқ киім: аяқ киім неден жасалған (резиналы, теріден жасалған, жүннен жасалған, текстильді), аяқ киімдердің әр түріне күтім жасау. Жатын бөлмеге арналған жиһаз, асүйлер, асхана, асүй: қызметі, күтімі. Шәй ішетін ыдыстар, асхана, асүй, күтімі,

сақталуы. Тұрғын үй ғимаратын ретке келтіру. Мектеп, сынып: менің мектебім, мектеп ғимараттары және олардың қызметтері; мектеп қызметкерлері, олардың міндеттері; сынып, менің сыныптастарым, мен білім алушым; сынып бөлмесі, сыныптағы жиһаз, сыныпта реттілікті сақтау, сабақ кестесі, мектептегі мерекелер;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: маусым атаулары және олардың реттілігі, маусымдық айлардың атауы, "ерте", "кеш" мерзімдер түсініктеріне түсініктеме беру; әрбір маусымның сипаттық құбылыстары: көлдердің қатуы, қыраудың қатуы, мұздақ, сіркіреген жаңбыр, қала қар, тасқын, шық; адамдардың маусымдық еңбегі, маусымдық жағдайларға байланысты қызмет түрлері; күз – егін жинау, ағаштар мен бұталар күтімі, жаңа өсімдіктер отырғызу; қыс – жануарларға күтім жасау, қыстаушы құстарға көмек беру, тұқым мен техниканы көктемгі себу жұмыстарына дайындау; көктем – бақ ағаштарын ақтау. Ағаш бұталарды, бақша өсімдіктерін отырғызу; жаз – бақ, бақша өсімдіктеріне күтім жасау, ерте пісетін жемістерді, көкөністерді жинау, пішен ору; жылдың әр мезгілінде мектеп жанындағы аумақта жұмыс жасау, оған балалардың қатысуы;

3) өлі табиғат: топырақ, топырақ құрамы, (құмы, саз, тастар), құнарлы қабат, топырақтың қарапайым қасиеттері, топырақ, олардың өсімдіктер үшін маңызы, топырақты өңдеу тәсілдері – топырақты қопсыту, суару, топырақтың құнарлы қабатын қорғау және қалпына келтіру; жердің үстіңгі қабатының формасы – жазықтар, аңғар, дөң, таулар;

4) тірі табиғат: өсімдік, орман өсімдіктері, қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар (қарағай, шырша, қайың, емен); саңырауқұлақтар – жеуге келетін және улы; орман жемістері – бүлдірген, қаражидек, жемістер, жеуге келетін және жеуге келмейтін; пайдалы және қауіпті шөптер; орманда өзін-өзі ұстау ережелері; алқап өсімдігі, бидай, қарабидай, жүгері, сұлы, адамдардың алқап өсімдіктеріне күтім жасауы, олардың адам өміріндегі мәні; алқап өсімдігінің құрылымы – тамыры, сабағы, жапырақ, масақ, сібірткі; алқап өсімдіктеріне маусымдық өзгерістердің ықпалы; дәрілік өсімдіктер – қырмызыгүл, шайқурай, сирек кездесетін өсімдіктер және оларды қорғау, қызыл кітап; парк, саябақ, адамдардың парктерді салуы. Жануарлар: жабайы жануарлар – қабан, бұлан, арқар, ақбөкен, қоян, сыртқы түрі, дағдысы, қоректенуі, өмір сүруі, балалары, жабайы жануарлардың табиғаттың жағдайларына бейімделуі. Үй жануарлары – шошқа, сиыр, қоян, сыртқы түрі, қоректенуі, өмір сүру жағдайы, төлдері, үй жануарларының күтімі; үй жануарлары мен жабайы жануарларды салыстыру: қабан-шошқа, бұлан-сиыр, арқар-ешкі, ақбөкен-қой, қоян-ор қоян, ұқсастықтары мен айырмашылықтар. Құстар: қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар (бозшымшық, тоқылдақ, шауқарға); жыртқыш құстар (қаршыға, бүркіт, қарақұс); сайрайтын құстар (бұлбұл, қарлығаш); үй құстары (үйрек, индюк), сыртқы түрі, қорегі,

мінез-құлқы, адамдарға әкелетін пайдасы. Жәндіктер, пайдалы жәндіктер – ара, қызыл қоңыз, көбелектер, сыртқы түрі, өмір сүру жағдайы; адамдардың араларды асырауы, омарта, пайдалы қасиеттері, жануарлар өміріндегі адамның рөлі;

5) менің отаным – Қазақстан: Қазақстан Республикасының елтаңбалары – Қазақстан Республикасының мемлекеттік гербі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік туы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік әнұраны. Қазақстанның астанасы. Мемлекеттік мерекелер: Жаңа жыл, Халықаралық әйелдері күні, Наурыз, Қазақстан халықтарының бірлігі күні, Жеңіс күні. Қазақстан – көпұлтты республика; Қазақстанның тарихи жерлері. Өлкетану мұражайы. Тарихи мұражайлар. Белгілі адамдардың мұражайлары. Туған қаланың (ауыл) тарихи ескерткіштері. Қазақстанның батырлары. Туған өлкенің тарихы; Қазақтардың салттары мен дәстүрлері;

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: тұрмыста және сабақтардағы сөздік қорды байыту және нақтылау. Олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен құбылыстардың атауы және сипаттамалары. Заттарды салыстыру, заттарды жіктеу, қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау. Әңгімеге белсене араласу. Қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, ол үшін сияқты шылаулары арқылы жасалатын күрделі сөйлемдерді құрау. Олардың белгілері мен әрекеттері бойынша заттарды топтастыру процесінде игерілген сөздерді пайдаланумен табиғат құбылыстарын, заттарды сипаттау ; заттар мен құбылыстарды өзара және өзге заттар мен құбылыстармен салыстыру. Әңгімеде қарастырылған сұрақтар бойынша өзара байланысты пікір білдірулер. Жеке бақылаулар мен оқылған материалдар негізінде әңгімелесушілердің айтқандарын толықтыру. Мұғаліммен ұсынылған тақырып бойынша шағын әңгімелерді құрастыру. Сөйлеуде қайта игерілген сөздер мен сөз орамдарын пайдалану, сөз алды қосымшалары , шылаулар, кейбір үстеулер көмегімен шынайы нысандар арасындағы байланыстар мен қатынастарды көрсету.

31. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

33. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу

мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Мен және менің отбасым	<p>0.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау;</p> <p>0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;</p> <p>0.1.1.3 ойыншықтарды және ойындарды атау;</p> <p>0.1.1.4 ойыншықта мен мектеп заттарын ажырату;</p> <p>0.1.1.5 жиһаздың негізгі заттарын атау;</p> <p>0.1.1.6 ыдыстың негізгі заттарын атау</p>	<p>1.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау;</p> <p>1.1.1.2 ата-аналарының, бауырларының, әпке-сіңілдерінің қатын атау;</p> <p>1.1.1.3 өз туған күнін атау;</p> <p>1.1.1.4 отбасындағы өзінің өзінің міндеттерін атау және орындау;</p> <p>1.1.1.5 өз отбасы мүшелерін атау;</p> <p>1.1.1.6 отбасылық мерекелерді атау;</p> <p>1.1.1.7 жиһаздың, ыдыстың, тұрмыстық құралдардың (тоназтқыш, шаңсорғы) негізгі заттарын білу және атау</p>	<p>2.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау; өз тегінің шығу тегін атау;</p> <p>2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туыскандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау;</p> <p>2.1.1.3 киімдерді атау (пальто, көйлек, жейде, пиджак, кофта, сқалың жемпір, юбка, шалбар);</p> <p>2.1.1.4 аяқ-киім заттарын атау (бәтінке, туфли, етік, тәпшіке);</p> <p>2.1.1.5 киім және аяқ киім күтімі бойынша тәжірибелік жұмыстар жасау;</p> <p>2.1.1.6 үйге және көшеге арналған киімдерді ажырату;</p> <p>2.1.1.7 бөлме гүлдеріне күтім жасау бойынша тәжірибелік жұмыстарды орындау;</p> <p>2.1.1.8 құстарды жемдеуге арналған жиынтықты жасау</p>	<p>3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің сөздік портретін құрау;</p> <p>3.1.1.2 отбасы мүшелерінің арасында міндеттерді бөлу туралы айту;</p> <p>3.1.1.3 киімдерді атау: бас киім, шляпа, берет, қолғап, нәски, гольфы, олардың қызметтері;</p> <p>3.1.1.4 қыстық, жаздық, күздік-көктемдік аяқ киімдерді атау;</p> <p>3.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау;</p> <p>3.1.1.6 жиһаз заттарын атау: орындық, үстел, төсек, кресло, шкаф, олардың қызметтері;</p> <p>3.1.1.7 жиһазға күтім жасау (құрғақ және дымқыл шүберекпен сүрту, шаңсорғышпен тазалау, төсекті тазалау, қағу);</p> <p>3.1.1.8 үйдің мекен-жайын айту</p>	<p>4.1.1.1 өз аты, жөні, тегі, туған күнін, мекен-жайын атау;</p> <p>4.1.1.2 өз отбасының құрамын атау;</p> <p>4.1.1.3 отбасы мүшелерінің міндеттерін атау;</p> <p>4.1.1.4 жаздық, қыстық аралық мезгіл киімдері, аяқ-киім атауларын атау;</p> <p>4.1.1.5 киім және аяқ киім күтімін жасау;</p> <p>4.1.1.6 аяқ киім жасалған материалды атау;</p> <p>4.1.1.7 жатын бөлме, асүй, асхана және оның қызметтерін атау;</p> <p>4.1.1.8 шәй ыдыстар, асүй, асхана, ыдыстары жасалатын материалдарды білу</p>

1.2 Мектеп, сынып	0.1.2.1 мектеп ғимараты – сыныптар, дәліз, асүй, дәретхана, дәрігер кабинетіне бағыттала алу; 0.1.2.2 балалар алаңқайы, спорттық алаңқай, мектеп ауласына бағыттала алу; 0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орынн анықтау; 0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; 0.1.2.5 әр пәннің қызметін білу; 0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды асүйді, киім ілетін бөлмені ажырату; 1.1.2.2 өз сыныбын өзіңінен таба алу; 1.1.2.3 мектеп білім алушысының күн тәртібін анықтау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 сыныпта, мектеп жанында өзін-өзі ұстау ережелерін орындау	2.1.2.1 сыныптастарының аты-жөнін, тегін атау; 2.1.2.2 білім алушының сыныпта, мектепте, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ұстау ережелері 2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын анықтау: асүй, спорт зал, кітапхана, шеберхана; 2.1.2.4 мектеп қызметкерлерін кәсібін атау: директор, мұғалім, кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің тәртібін құрау; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпта реттілікті сақтау; 3.1.2.5 көшеде қозғалу ережелерін сақтау; 3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу; 3.1.2.7 көлік құралдарын білу : автобус, троллейбус, трамвай, жеңіл көлік, жүк көлігі, арнайы көліктер	4.1.2.1 негізгі мектеп ғимараттарын атау және оның қызметтері; 4.1.2.2 мектеп қызметкерлерін білу, олардың міндеттері; 4.1.2.3 сыныптағы жиһаздарды білу және оны олардың қызметтері; 4.1.2.4 сыныпта реттілікті сақтау; 4.1.2.5 ағымдық күннің күн тәртібін білу; 4.1.2.6 мектеп мерекелерін білу
-------------------	--	--	---	---	---

2) "Табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
		1.2.1.1 күзде, қыста, көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау;	2.2.1.1 жыл мезгілдерінің негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа-райын бақылау;	3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды уақытпен сәйкестендіру; 3.2.1.2 жазбен салыстырғанда күзде ауа-райының ауысуы туралы айтып беру; күзбен салыстырғанда қыстағы ауа-райының ауысуы; көктеммен	4.2.1.1 әрбір сезонның сипаттық белгілерін атау; 4.2.1.2 әр маусымның айларын атау және олардың реттілігі;

<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық өзгерістерді бақылау; 0.2.1.2 күнде ауа-райын бақылау; 0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киім тандау</p>	<p>1.2.1.2 белгілері бойынша жыл мезгілдерін білу, жыл мезгілдерінің белгілері; 1.2.1.3 жыл мезгілдерін атау және олардың реті; 1.2.1.4 күз, қыс, көктем, жазға арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу</p>	<p>2.2.1.3. табиғатта жылдың әр мезгілінде өсімдіктер мен жануарлардағы өзгерістерді білу ; 2.2.1.4 күн сайын табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 жылдың әр мезгілінде бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың айналысатын істерін атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық күш келетін жұмыстарды жасау</p>	<p>салыстырғанда жаздағы ауа райының ауысуы; қыспен салыстарғанда көктемдегі ауа-райының ауысуы; 3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер мен жануарлардағы өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды орындау және өсімдіктерге күтім жасау; 3.2.1.6 бақылау жасағаннан кейін мұғалімнің басшылығымен заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау</p>	<p>4.2.1.3 жыл мезгілдеріндегі "ерте", "кеш" кезеңдер түсінігіне түсініктеме беру ; 4.2.1.5 маусымдық жағдайларға байланысты адамдарды қызмет түрлерін атау (жануарлар және өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымда табиғат құбылыстарын салыстыру 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды орындау</p>
			<p>2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді білу, бөлме гүлдері;</p>	<p>3.2.2.1 ерте гүлдейтін өсімдіктерді, олардың бөліктерін білу; 3.2.2.2 ағаш атауларын білу және атау – ақ қайың, жөке, үйеңкі, емен, терек; 3.2.2.3 ағаш бөліктерін атау – тамыры, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары;</p>	<p>4.2.2.1 орман өсімдіктерін атау; қылқан жапырақты және жапырақта ағаштар; 4.2.2.2 саңырауқұлақтарды атау – жеуге жарамды және улы; 4.2.2.3 орман жидектерін атау – жер бүлдірген, каражидек; жидектер, жеуге</p>

2.2 Тірі табиғат

<p>0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жануарларды (үй жануарлары) және жергілікті жерде өмір сүретін құстарды білу;</p> <p>0.2.2.2 күзде өсімдіктер мен құстарды бақылау;</p> <p>0.2.2.3 қыста өсімдіктер мен құстарды бақылау;</p> <p>0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру;</p> <p>0.2.2.5 көктемде өсімдіктер мен құстарды бақылау;</p> <p>0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау;</p> <p>0.2.2.8 көкөністер мен жемістерді білу және атау (сол жергілікті жерде тамақта жиі пайдаланылатын);</p> <p>0.2.2.9 таныс көкөністер мен жемістердің түсі, формасы, иісі, дәмдерін білу;</p> <p>0.2.2.10 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі</p>	<p>1.2.2.1 ағаштарды, бұтақтарды, шөптерді, гүлдерді білу және атау;</p> <p>1.2.2.2 көкөністер мен жемістерді білу, атау;</p> <p>1.2.2.3 таныс көкөністер мен жемістердің түсін, формасын, дәмін атау;</p> <p>1.2.2.4 суда өзін-өзі ережелерін орындау;</p> <p>1.2.2.5 күзде, қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгешерістерді білу;</p> <p>1.2.2.6 жабайы (түлкі, қасқыр) және үй жануарларын (мысық, ит) білу);</p> <p>1.2.2.7 жабайы, үй жануарларының сыртқы түрін, дене бөліктерін сипаттау, мінездерін, өмір сүретін жерлерін білу;</p> <p>1.2.2.8 бөлме гүлдері білу және атау,</p>	<p>2.2.2.2 бөлме гүлдері, мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге күтім жасау;</p> <p>2.2.2.3 бұтақта өсетін көкөністерді атау;</p> <p>2.2.2.4 көкөністердің сыртқы түрі, дәмі, иісін сипаттау;</p> <p>2.2.2.5 сүйекті жемістерді атау;</p> <p>2.2.2.6 жемістердің сыртқы түрін, дәмін, иісін сипаттау;</p> <p>2.2.2.7 бақ пен бақша өсімдіктеріне күтім жасау;</p> <p>2.2.2.8 жабайы (ор қояны) және үй (үй қояны) жануарларын сипаттау;</p> <p>2.2.2.9 үй жануарлары мен жабайы жануарларды салыстыру;</p> <p>2.2.2.10 жануарлар өміріне қажетті жағдайды білу;</p> <p>2.2.2.11 аталмыш жергілікті жердегі құстарды (қарға, торғай) білу және атау;</p> <p>2.2.2.12 құстардың дене бөліктерін білу;</p> <p>2.2.2.13 құстарды қоректендіруге</p>	<p>3.2.2.4 ағаштарды айрықша белгілері бойынша салыстыру (дiңгегi, жапырақтары);</p> <p>3.2.2.5 бұтақтар және оның бөліктерін білу;</p> <p>3.2.2.6 ағаштар мен бұтақтарды салыстыру;</p> <p>өсімдіктер мен жануарлар әлеміндегі жәндіктердің орнын атау;</p> <p>3.2.2.7 тамаққа пайдаланылатын көкөністер мен жемістердің сыртқы түрін, дәмін білу;</p> <p>3.2.2.8 сыртқы түрі, дәмі бойынша жемістер мен сөсөністерді салыстыру;</p> <p>3.2.2.9 шикі көкөністер мен жемістерді пайдалану кезінде тазалық ережелерін орындау;</p> <p>3.2.2.10 адамдарға пайда әкелетін үй жануарлары мен олардың төлдерін білу және атау;</p> <p>3.2.2.11 үй жануарларының сыртқы түрін сипаттау, дене бөліктерін білу;</p> <p>3.2.2.12 адамдарға пайда</p>	<p>келетін және улы;</p> <p>4.2.2.4 шөптерді атау – пайдалы және қауіпті;</p> <p>4.2.2.5 орманда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау;</p> <p>4.2.2.6 алқаптағы өсімдіктердің құрылымын анықтау – тамыры, стембель, сабағы, сабан талы, жапырағы, масағы, сібіргісі;</p> <p>4.2.2.7 адам өміріндегі алқап өсімдігінің мәнін сипаттау;</p> <p>4.2.2.8 маусымдық өзгерістердің алқап өсімдіктеріне ықпалын түсіндіру;</p> <p>4.2.2.9 кейбір сирек кездесетін өсімдіктерді білу және оларды қорғау қажеттілігін түсіну;</p> <p>4.2.2.10 жабайы жануарларды, оларды олардың сыртқы түрін, мінез-құлқын, қоректенуін, өмір сүруін, төлдерін білу, атау;</p> <p>4.2.2.11 жабайы жануарлар жабайы табиғат жағдайына қалай бейімделетінін түсіндіру;</p> <p>4.2.2.12 жабайы және үй</p>
---	--	--	--	--

	<p>салыстыру (түсі, формасы, көлемі, дәмі);</p> <p>0.2.2.11 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі салыстыру (түсі, формасы, көлемі, дәмі)</p>	<p>оларға күтім жасау</p>	<p>арналған дөңдерін жинау;</p> <p>2.2.2.14 балықтардың 2-3 түрін білу;</p> <p>2.2.2.15 балықтардың өмір сүруін, ортасын, сыртқы түрін білу;</p> <p>2.2.2.16 адамның балықтарды қалай қолданатынын түсіндіру</p>	<p>әкелетін үй құстарын білу және атау;</p> <p>3.2.2.13 үй құстары сыртқы түрін сипаттау;</p> <p>3.2.2.14 жабайы жануарлар мен олардың төлдерін тану;</p> <p>3.2.2.15 үй және жабайы жануарларының өмір сүру жағдайын салыстыру;</p> <p>3.2.2.16 қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды білу;</p> <p>3.2.2.16 таңдау бойынша жәндіктердің 3-4 түрін, сыртқы түрін білу және атау, өсімдік және жануарлар әлеміндегі жәндіктердің орны</p>	<p>жануарлары, сыртқы түрін, қоректенуін білу және атау;</p> <p>4.2.2.13 жануарлар өміріндегі адамның рөлін түсіндіру;</p> <p>4.2.2.14 жабайы және үй жануарларын салыстыру;</p> <p>4.2.2.15 пайдалы жәндіктерді білу – арақызыл қоңыз, көбелектер, сыртқы түрі, өмір сүруі, қоректенуі;</p> <p>4.2.2.16 бал арасын ұстау және адамның арасының шаруашылығын пайдалануы туралы айту</p>
<p>2.3 Өлі табиғат</p>	<p>0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату;</p> <p>0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау;</p> <p>0.2.3.3 жылдың әр мезгілінде және тәулікте өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау (күзде, қыста, көктемде);</p> <p>0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау – жаңбырдың шуы, жапырақтың</p>	<p>1.2.3.1 жылдың әр мезгілінде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;</p> <p>1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – жылдың әр мезгілінде, тәулігіндегі күн, ай, аспан, жер, бұлттар, жел - олардың</p>	<p>2.2.3.1 судың қасиеттерін атау : тұнықтығы, иісінің болмауы, ағымдылығы, қысымы;</p> <p>2.2.3.2 жылдың әр мезгілінде су қоймаларындағы судың жағдайын білу;</p>	<p>3.2.3.1 адам, жануар, өсімдік өміріндегі ауаның мәнін түсіндіру;</p> <p>3.2.3.2 ауа қысымын өлшеу ;</p> <p>3.2.3.3 ғимаратты желдету;</p>	<p>4.2.3.1 топырақ құрамын атау; (күм, саз, тастар);</p> <p>4.2.3.2 жердің беткі формасын білу және атау: жазықтық, аңғар, таулар;</p> <p>4.2.3.3 топырақтың қасиетін білу, олардың топырақ үшін маңызы;</p> <p>4.2.3.4 топырақтың құнарлы</p>

шуы, қардың сықыры, желдің шуы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары, жасыл, көк, ақ, қоңыр, (күздің, қыстың, көктемнің және жаздың негізгі түстері)	әңгімелеріндегі, суреттердегі көрінісі; 1.2.3.3 суды сақтау, отты байқап пайдалану; 1.2.3.4 ашық су қоймаларында шомылу кезінде өзін дұрыс ұстау	2.2.3.3 адам, жануар, өсімдік өміріндегі судың мәнін түсіндіре алу	ғимараттағы ауаның тазалығын бақылау	кабатын қорғау және қалпына келтірудің маңыздылығын түсіндіру; 4.2.3.5 топырақты өңдеу – қопсыту, суару
---	--	--	--------------------------------------	--

3) "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Менің отаным - Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын қала, ауылды атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың белгілік ғимараттарын білу – (мектеп, дүкен, әкімдік); 0.3.1.3 ұлттық асхана тағамдарын білу "бауырсақ", "таба нан"	1.3.1.1 туған елді, қаланы, ауылды білу; 1.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау; 1.3.1.4 Қазақстанның елтаңбасын атау : Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру; 1.3.1.6 туған қала, ауылдың көрнекі жерлерін атау;	2.3.1.1 елдің, қаланың, ауылдарды атау; 2.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау; 2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру; 2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелері, даңғылдарын, алаңдарын атау; 2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату;	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру; 3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау ; 3.3.1.4 тұрғылықты жерге жақын елді мекенді атау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану 3.3.1.6 ұлттық қазақи костюмдердің заттарын атау;	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау; 4.3.1.4 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау ; 4.3.1.5 туған қаланың (ауылдың) тарихи ескерткіштерін атау; 4.3.1.6 Қазақстанның мәдениет, өнер,

		1.3.1.7 негізгі ұлттық тағамдарды – бауырсақ, бешбармақты білу және атау	2.3.1.7 көшеден дұрыс өту; 2.3.1.8 қоғамдық орындарда және қоғамдық көліктерде өзін-өзі ұстау ережелерін орындау	3.3.1.7 казакстардың тұратын жері – казак үй туралы айту; 3.3.1.8 казактың балалар ойындарын атау	с п о р т қайраткерлерінің аттарын атау; 4.3.1.7 казак халқының кейбір салт-дәстүрлерін атау
--	--	--	---	--	---

4) "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Қоршаған орта құбылыстары мен заттарымен таныстырудың	0.4.1.1 заттар мен құбылыстардың атауын дұрыс айту; 0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 0.4.1.3 үлгісі және көрсетілімі бойынша заттарды топтастыру; 0.4.1.4 сұрақ сөздерін	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, олардың түсін формасын, көлемін, дәмін, иісін атау; 1.4.1.2 екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілуі, ауызша нұсқаулығы бойынша жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекеттің негізінде қарапайым	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, олардың түсін формасын, көлемін, дәмін, иісін атау; 2.4.1.2 екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 2.4.1.3 үлгісі, көрсетілуі, ауызша нұсқаулығы бойынша жіктеу; 2.4.1.4 жалпылама сөздермен топтарды анықтау; 2.4.1.5 әңгімеге қатысу; 2.4.1.6 сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру; 2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін	3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, олардың негізгі қасиеттері бойынша сипаттау; 3.4.1.2 заттар мен құбылыстарды салыстыру; 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау; 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдерді және шылауымен келетін сөйлемдерді құрастыру; 3.4.1.6 мұғалімнің жетекшілігімен заттар мен табиғат	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау; 4.4.1.2 заттарды салыстыру, заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен

негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	пайдалана отырып, сұрақтарға нақты, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей жауап беру; 0.4.1.5 суретте кескінделген әрекеттер негізінде қарапайым жәй сөйлемдер құру; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс формаларды пайдалану	сөйлемдер құрау, оларға түсініктеме беретін немен? не? қай жаққа? қай жерде? сұрақтарын қою; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс формаларды дұрыс пайдалану; 0.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым көп қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс) 1.4.1.8 2-3 сұраққа жауап беру	әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау; 2.4.1.8 сөйлем құрауда және сұрақтарға жауап беру кезінде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану; 2.4.1.10 сұрақ түрінде ұсынылған жоспар бойынша бір-бірімен байланысты пікірлерді құрастыру (3-4 тармақ)	құбылыстарын бақылауға алғаннан кейін сипаттау; 3.4.1.7 суреттік жоспар бойынша сұрақ түріндегі өзара байланысты пікірді құрау (сериялар, суреттер); 3.4.1.8 мұғалімнің жетекшілігімен табиғаттағы маусымдық өзгерістер, табиғи құбылыстар, зерделенетін өсімдіктер мен жануарлар туралы шағын әңгімелер құрау; 3.4.1.9 сөйлеуде сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақытша қатынастарды пайдалану	құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.8 сұрақтар бойынша өзара бір-бірімен байланысты сөйлемдер құрау; 4.4.1.9 жеке бақылау нәтижелері негізінде әңгімелесушінің айтқандарын толықтыру; 4.4.1.10 мұғалімнің берген тақырыбы бойынша шағын әңгімелер құрау; 4.4.1.11 сөйлеуде кейбір үстеулер, сөз алды қосымшалар, шылаулардың көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздер мен сөз орамдарын пайдалану
----------------------------------	---	---	---	---	---

35. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

36. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

37. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау; 0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық таныту; 0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (күзгі) өзгерістерді бақылау; 0.2.1.2 күзде ауа-райын күнде бақылау; 0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: күз
	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті жерде өмір сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу; 0.2.2.2 күзде өсімдіктер мен жануарларды бақылау; 0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; 0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу; 0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар;

Менің мектебім		0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау
	2.3 Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, тәуліктің әр уақытында өзгерістерді бақылау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтырдың сыбдыры, желдің дыбысы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің негізгі түстері)
	3.1 Менің отаным - Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен, әкімдік); 0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау; 0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық таныту; 0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау 0.1.1.4 ойыншықтар мен мектеп заттарын ажырату
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; 0.1.2.2 балалалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу; 0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу;

		<p>0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; 0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау; 0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау</p>
Бізді қоршаған әлем	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	<p>0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (қысқы) өзгерістерді бақылау; 0.2.1.2 қыста ауа-райын күнде бақылау; 0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: қыс</p>
	2.2 Тірі табиғат	<p>0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті жерде өмір сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу; 0.2.2.2 қыста өсімдіктер мен жануарларды бақылау; 0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру; 0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау</p>
	2.3 Өлі табиғат	<p>0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытында өзгерістерді бақылау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтың сыбдыры, желдің дыбысы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің негізгі түстері)</p>
	3.1. Менің отаным – Қазақстан	<p>0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен, әкімдік); 0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"</p>
		<p>0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесушінің</p>

	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	сөзін бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.5 көрсетілетін әрекеттің негізінде күрделі сөйлемдер құрау ; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (қысқы және көктемгі) өзгерістерді бақылау; 0.2.1.2 қыста және көктемде ауа-райын бақылау; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: қыс, көктем
	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті жерде өмір сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу; 0.2.2.3 қыста өсімдіктер мен жануарларды бақылау; 0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру; 0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау
	2.3 Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытында өзгерістерді бақылау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтырдың сыбдыры, желдің дыбысы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің негізгі түстері)
	1.1 Мен және менің отаным	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау; 0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық таныту; 0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау; 0.1.1.5 жиһаздың негізгі заттарын атау
		0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз,

Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	1.2 Мектеп. Сынып	асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; 0.1.2.2 балалалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу; 0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу; 0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; 0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау; 0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау
	3.1. Менің Отаным – Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен, әкімдік); 0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлемдерді құрау; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және отбасым	0.1.1.6 ыдыстың негізгі заттарын атау
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; 0.1.2.2 балалалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу; 0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу; 0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; 0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау;

		0.1.2.6 мектеп білім алушысының күн тәртібін орындау
	2.1. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (көктемгі) өзгерістерді бақылау; 0.2.1.2 қыста және көктемде ауа-райын бақылау; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: қыс, көктем, жаз
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	0.3.1.3 ұлттық асүй тағамдарын атау "бауырсақ", "таба нан"
Дені саудың – жаны сау	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті жерде өмір сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу; 0.2.2.5 көктемде өсімдіктер мен құстарды бақылау; 0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау; 0.2.2.8 көкөністер мен жемістерді білу және атау (жергілікті жерде тамаққа жиі қолданылатын); 0.2.2.9 таныс көкөністер мен жемістердің түсін, формасын, иісін, дәмін атау; 0.2.2.10 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі салыстыру (түсі, формасы, көлемі, дәмі); 0.2.2.11 айтарлықтай белгілері бойынша 2 жемісті салыстыру
	2.3. Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытында өзгерістерді бақылау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтың сылдыры, желдің дыбысы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (көктем мен жаздың негізгі түстері)
		0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 0.4.1.3 үлгісі мен көрсетуі бойынша заттарды топтастыру;

	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлемдерді құрау; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
--	--	--

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; 1.1.1.2 ата-анасының, бауырлары мен әпке-сіңілдерінің атын атау; 1.1.1.3 өзінің туған күнін атау; 1.1.1.4 отбасыдағы өзінің міндеттерін атау және орындау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	1.2.1.1 күзде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша күзді білу, күздің белгілерін атау; 1.2.1.4 күзге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезігіліне сәйкес киіну ; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу
	2.2 Тірі табиғат	1.2.2.1 ағаштар, бұтақтар, шөптер, гүлдерді білу, атау; 1.2.2.2 көкөністер мен жемістерді білу, атау; 1.2.2.3 таныс жемістер мен көкөністердің түсін, формасын, дәмін атау; 1.2.2.5 күзде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау
	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жинайтын жерді білу; 1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережелерін орындау

Менің мектебiм	2.3 Өлi табиғат	<p>1.2.3.1 күзде өлi табиғаттың жағдайын бiлу және атау;</p> <p>1.2.3.2 өлi табиғаттағы өзгерiстердi бақылау – күздiң әртүрлi тәулiгiндегi күн, ай, аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегi, әңгiмелердегi көрiнiсi;</p> <p>1.2.3.3 суды сақтау, отпен байқап жұмыс жасау</p>
	3.1 Менiң Отаным -Қазақстан	<p>1.3.1.1 елдi, туған қаланы, ауылды атау;</p> <p>1.3.1.4 рәмiздердi бiлу: Қазақстанның туы</p> <p>1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тiк тұру</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негiзiнде ауызша сөйлеудi дамыту	<p>0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>0.4.1.2 мұғалiмнiң көмегiмен екi затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгiлерiн табу;</p> <p>1.4.1.4 сұрақ сөздерiн пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.4.1.5 көрсетiлетiн әрекет негiзiнде қарапайым жәй сөйлемдердi құрау;</p> <p>0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердiң формаларын дұрыс қолдану;</p> <p>0.4.1.7 iшiнде, үстiнде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбiр анағұрлым көп қолданылатын үстеулердi пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)</p>
2 - тоқсан		
	1.1 Мен және менiң отбасым	<p>1.1.1.1 өзiнiң аты, жөнi, тегiн атау;</p> <p>1.1.1.2 ата-анасының, бауырлары мен әпке-сiңiлдерiнiң атын атау;</p> <p>1.1.1.3 өзiнiң туған күнiн атау;</p> <p>1.1.1.4 отбасыдағы өзiнiң мiндеттерiн атау және орындау;</p> <p>1.1.1.5 өз отбасының мүшелерiн атау;</p> <p>1.1.1.6 отбаслық мерекелердi атау;</p> <p>1.1.1.7 жиһаздың негiзгi заттарын бiлу және атау</p>
		<p>1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлiздi, залды, асүйдi, киiм жинайтын жердi бiлу;</p>

<p>Менің отбасым және достарым</p>	<p>1.2 Мектеп. Сынып</p>	<p>1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережелерін орындау</p>
	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>1.2.1.1 күзде, қыста табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша күзді, қысты білу, күздің, қыстың белгілерін атау; 1.2.1.4 күзге, қысқа арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезігіліне сәйкес киіну ; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>1.2.2.5 күзде, қыста өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау; 1.2.2.6 жабайы жануарларды атау (аталмыш жергілікті жерде анағұрлым кең таралған); 1.2.2.7 жабайы жануарлардың сыртқы түрі, дене бөліктерін сипаттау, мінез-құлқын, өмір сүру ортасын атау; 1.2.2.8 бөлме гүлдерін білу және атау, күтім жасау</p>
	<p>2.3 Өлі табиғат</p>	<p>1.2.3.1 күзде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау; 1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігіндегі күн, ай, аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі; 1.2.3.3 суды сақтау, отпен байқап жұмыс жасау; 1.2.3.4 ашық су қоймаларында суға түсу кезінде өзін дұрыс ұстау</p>
	<p>3.1 Менің Отаным - Қазақстан</p>	<p>1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру</p>

	<p>4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте көрсетілген көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлемдерді құрау ; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір анағұрлым көп қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)</p>
<p>3 - тоқсан</p>		
<p>Саяхат</p>	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>1.2.1.1 қыста, көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша қысты, көктемді білу, қыстың, көктемнің белгілерін атау; 1.2.1.4 қысқа, көктемге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну ; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу</p>
	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>1.2.2.1 ағаш, бұтақтарды білу, атау ; 1.2.2.5 қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау; 1.2.2.6 үй жануарларын атау (аталмыш жергілікті жерде анағұрлым кең таралған); 1.2.2.7 үй жануарлардың сыртқы түрі, дене бөліктерін сипаттау, мінез-құлқын, өмір сүру ортасын атау; 1.2.2.8 бөлме гүлдерін білу және атау, күтім жасау</p>
		<p>1.2.3.1 қыста, көктемде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;</p>

	2.3 Өлі табиғат	1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігіндегі күн, ай, аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі; 1.2.3.3 суды сақтау, отты абайлап қолдану
Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.6 отбасылық мейрамдарды атау; 1.1.1.7 жиһаз, ыдыстардың негізгі заттарын білу және атау
	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жинайтын жерді білу; 1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережелерін орындау
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі, ауызша нұсқаулығы бойынша заттарды жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте бейнеленген көрсетілетін әрекетер негізінде қарапайым жәй сөйлемдер құрау,

		<p>оларға немен? Не? Қай жаққа? Қай жерде? сұрақтары бойынша бір түсіндірме сөз қосу; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір анағұрлым көп қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)</p>
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	<p>1.1.1.6 отбасылық мерекелерді атау; 1.1.1.7 жиһаз, ыдыс, тұрмыстық заттардың (тоңазтқыш, шаңсорғыш) енгізгі заттарын атау және білу</p>
	1.2 Мектеп. Сынып	<p>1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жинайтын жерді білу; 1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережелерін орындау</p>
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	<p>1.2.1.1 көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша жыл мезгілдерін білу, жыл мезгілдерінің белгілерін атау; 1.2.1.3 жыл мезгілдерін атау және олардың кезектілігі; 1.2.1.4 қысқа, көктемге, жазға, көктемге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну ; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу</p>
	2.2 Тірі табиғат	<p>1.2.2.1 ағаш, бұтақтарды, шөпті, гүлдерді білу, атау; 1.2.2.4 суда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау; 1.2.2.5 қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау;</p>

Дені саудың – жаны сау		<p>1.2.2.6 үй жануарлары (мысық, ит) мен жабайы жануарларды (түлкі, қасқыр);</p> <p>1.2.2.7 үй жануарлары мен жабайы жануарлардың сыртқы түрі, дене бөліктерін сипаттау, мінез-құлқын, өмір сүру ортасын атау</p>
	2.3. Өлі табиғат	<p>1.2.3.1 қыста, көктемде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;</p> <p>1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігіндегі күн, ай, аспан, жер, бұлт, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі;</p> <p>1.2.3.3 суды сақтау, отты абайлап қолдану;</p> <p>1.2.3.4 ашық су қоймаларында шомылу кезінде өз-өзін дұрыс ұстау</p>
	3.1. Менің Отаным - Қазақстан	<p>1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау;</p> <p>1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау;</p> <p>1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау;</p> <p>1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы;</p> <p>1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру</p> <p>1.3.1.6 туған қаланың, ауылдың көрнекі жерлерін атау;</p> <p>1.3.1.7 негізгі ұлттық тағамдарды білу – бауырсақ, бешбармақ</p>
		<p>1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>1.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі, ауызша нұсқаулығы бойынша заттарды жіктеу;</p> <p>1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.4.1.5 суретте бейнеленген көрсетілетін әрекетер негізінде қарапайым жәй сөйлемдер құрау,</p>

	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	оларға немен? Не? Қай жаққа? Қай жерде? сұрақтары бойынша бір түсіндірме сөз қосу; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір анағұрлым көп қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс); 1.4.1.8 реттілікпен қойылған 2-3 сұраққа жауап беру
--	--	--

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру; 2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау; 2.1.1.8 құстарды коректендіруге дәндер жинақтау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 күздің негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 күзде адамдар өсімдіктер мен жануарлар, табиғаттағы өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың күзде айналысатын жұмысын атау ; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау
	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді атау; 2.2.2.2 мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге күтім жасау; 2.2.2.3 жердің үстінде, бұтақта өстеін көкөністерді атау; 2.2.2.4 көкөністердің сыртқы түрін , дәмін, иісін сипаттау; 2.2.2.5 сүйекті жемістерді атау;

		<p>2.2.2.6 жемістердің сыртқы түрін, дәмін, иісін сипаттау;</p> <p>2.2.2.7 бақ пен бақша өсімдіктеріне күтім жасау</p>
Менің мектебім	1.2 Мектеп. Сынып	<p>2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау;</p> <p>2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін орындау;</p> <p>2.1.2.3 мектептің негізгі ғимараттарын атау: асхана, спорт зал, кітапхана, шеберхана;</p> <p>2.1.2.4 мектеп қызметкерлерінің кәсібін білу: директор, мұғалім, кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике</p>
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	<p>2.3.1.1 туған қала, ауылды атау;</p> <p>2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау;</p> <p>2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру;</p> <p>2.3.1.7 көшеден дұрыс өту</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	<p>2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>2.4.1.5 әңгімеге қатысу;</p> <p>2.4.1.6 сұрақтарға толығымен, дұрыс жауап беру;</p> <p>2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау;</p> <p>2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формасын дұрыс құрастыру;</p> <p>2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану</p>
2 – тоқсан		
		<p>2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру;</p>

Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	<p>2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туыскандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау;</p> <p>2.1.1.3 киімдерді атау (пальто, көйлек, жейде, пиджак, кофта, қалың жемпір, юбка, шалбар);</p> <p>2.1.1.5 киім күтіміне байланысты тәжірибелік жұмыстарды орындау ;</p> <p>2.1.1.6 үйге және көшеге киетін киімдерді ажырату</p>
	1.2 Мектеп. Сынып	<p>2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау;</p> <p>2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мекепе жанындағы аумақта білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін орында</p>
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	<p>2.2.1.1 күздің, қыстың негізгі белгілерін атау;</p> <p>2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау;</p> <p>2.2.1.3 күзде, қыста адамдар өсімдіктер мен жануарлар, табиғаттағы өзгерістерді атау;</p> <p>2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу;</p> <p>2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың күзде, қыста айналысатын жұмысын атау;</p> <p>2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау</p>
	2.2 Тірі табиғат	<p>2.2.2.8 үй жануарларын (үй қояны) және жабайы жануарларды (ор қоян) атау, сипаттау;</p> <p>2.2.2.9 үй жануарларын және жабайы жануарларды салыстыру;</p> <p>2.2.2.10 жануарлар өміріне қажетті жағдайды сипаттау</p>
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	<p>2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау;</p> <p>2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау;</p> <p>2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау;</p> <p>2.3.1.4 ҚР әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру;</p>

Бізді қоршаған әлем		<p>2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдарын атау;</p> <p>2.3.1.7 көшеден дұрыс өту;</p> <p>2.3.1.8 қоғамдық оындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ережелерін орындау</p>
	<p>4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу;</p> <p>2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау;</p> <p>2.4.1.5 әңгімеге қатысу;</p> <p>4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру;</p> <p>2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау;</p> <p>2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формасын дұрыс құрастыру;</p> <p>2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану</p>
3 - тоқсан		
	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>2.2.1.1 қыстың, көктемнің негізгі белгілерін атау;</p> <p>2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау;</p> <p>2.2.1.3 қыста, көктемде адамдар өсімдіктер мен жануарлар, табиғаттағы өзгерістерді атау;</p> <p>2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу;</p> <p>2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың қыста, көктемде айналысатын жұмысын атау;</p> <p>2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау</p> <p>2.2.2.1 бөлме гүлдерін атау;</p>

Саяхат	2.2 Тірі табиғат	<p>2.2.2.2 бөлме гүлдеріне күтім жасау;</p> <p>2.2.2.11 жергілікті жерде тұратын құстарды білу және атау (қарға, торғай);</p> <p>2.2.2.12 құстардың дене бөліктерін білу;</p> <p>2.2.2.13 құстарды қоректендіруге арналған жиынтықты жүзеге асыру</p>
	2.3 Өлі табиғат	<p>2.2.3.1 судың қасиеттерін атау: тұнықтығы, иісінің болмауы, ағымдылығы, қысымы;</p> <p>2.2.3.2 жылдың әр мезгілінде су қоймалаларындағы судың жағдайын атау;</p> <p>2.2.3.3 адам, жануар, өсімдік өміріндегі судың мәнін түсіндіру</p>
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру;</p> <p>2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау;</p> <p>2.1.1.4 аяқ киімдерді атау (бөтіңке, туфли, етік, тәпiшке);</p> <p>2.1.1.5 аяқ киім күтіміне байланысты тәжірибелік жұмыстарды орындау;</p> <p>2.1.1.6 үйге, және көшеге арналған аяқ киімді ажырату;</p> <p>2.1.1.7 бөлме өсімдіктерін күтуге байланысты тәжірибелік жұмыстарды орындау</p>
	1.2 Мектеп. Сынып	<p>2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау;</p> <p>2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мекеп жанындағы аумақта білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін орындау;</p> <p>2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын атау: асүй, спорт зал, кітапхана, шеберхана</p>
		<p>2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау;</p> <p>2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау;</p> <p>2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау;</p>

Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	<p>2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру;</p> <p>2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдарын атау;</p> <p>2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату;</p> <p>2.3.1.7 көшеден дұрыс өту;</p> <p>2.3.1.8 қоғамдық орындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ережелерін орындау</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	<p>2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу;</p> <p>2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау;</p> <p>2.4.1.5 әңгімеге қатысу;</p> <p>2.4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру;</p> <p>2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау;</p> <p>2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формасын дұрыс құрастыру;</p> <p>2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану</p>
4 тоқсан	1.1 Мен және менің отбасым	<p>2.1.1.5 киім мен аяқ киім күтімі бойынша тәжірибелік жұмыстарды орындау;</p> <p>2.1.1.7 бөлме гүлдеріне күтім жасау бойынша тәжірибелік жұмыстарды орындау</p> <p>2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау;</p> <p>2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта білім</p>

Тағам және сусын	1.2 Мектеп. Сынып	алушының өзін-өзі ұстау ережелерін орындау; 2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын атау: ас үй, спорт зал, кітапхана, шеберхана; 2.1.2.4 мектеп қызметкерлерінің мамандығын атау: директор, мұғалім, кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 күздің, қыстың, көктемнің, жаздың негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 күзде, қыста, көктемде, жазда адамдар өсімдіктер мен жануарлар, табиғаттағы өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың күзде, қыста, көктемде, жазда айналысатын жұмысын атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау
	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді, бөлме гүлдерін атау; 2.2.2.2 мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге, бөлме гүлдеріне күтім жасау; 2.2.2.7 бақ пен бақша гүлдеріне күтім жасау; 2.2.2.14 балықтардың 3-4 түрлерін атау; 2.2.2.15 балықтардың сыртқы түрін, өмір сүру ортасын, қоректенуін сипаттаңыз; 2.2.2.16 адам балықты қалай қолданатынын түсіндіру
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау; 2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру;

Дені саудың – жаны сау		<p>2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдарын атау;</p> <p>2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату;</p> <p>2.3.1.7 көшеден дұрыс өту;</p> <p>2.3.1.8 қоғамдық орындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ережелерін орындау</p>
	<p>4.1 Қоршаған болмыстың затта мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу;</p> <p>2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау;</p> <p>2.4.1.5 әңгімеге қатысу;</p> <p>2.4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру;</p> <p>2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау;</p> <p>2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формасын дұрыс құрастыру;</p> <p>2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану</p> <p>2.4.1.10 сұрақ түрінде ұсынылған жоспар бойынша өзара байланысты пікір құрастыру (3-4 тармақша)</p>

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		<p>3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін құрау;</p> <p>3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу туралы айту;</p>

Өзім туралы

1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.3 киімдерді атау: бас киім, шляпа, берет, қолғап, нәски, гольфы, олардың қызметтері; 3.1.1.4 күздік-көктемдік (маусымаралық) аяқ киімді атау; 3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау; 3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау
2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	3.2.1.2 жазбен салыстырғанда күздегі ауа-райы ауысуы туралы айту; 3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 күздегі өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды жасау, және өсімдіктерге күтім жасау; 3.2.1.6 мұғалімнің жетекшілігімен оларды бақылауға алғаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау
2.2 Тірі табиғат	3.2.2.2 ағаштарды білу және атау – аққайың, жөке ағашы, үйеңкі, емен, терек; 3.2.2.3 ағаштың бөліктерін атау – тамыры, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары; 3.2.2.4 ағаштарды ерекше белгілері бойынша салыстыру (діңгек, жапырақтары); 3.2.2.5 бұтақтар және олардың бөліктері; 3.2.2.6 ағаштар мен бұтақтарды салыстыру; 3.2.2.7 көкөністер мен жемістердің сыртқы түрі, дәмі тағаға қолданылуын білу; 3.2.2.8 көкөністерді, жемістерді сыртқы белгілері, дәмі бойынша салыстыру; 3.2.2.9 жемістер мен шикі көкөністерді пайдалану кезінде тазалық ережелерін орындау
1.2 Меткеп. Сынып	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру;

Менің мектебім		<p>3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау,</p> <p>3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу</p>
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	<p>3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран;</p> <p>3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып тындау;</p> <p>3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	<p>3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау;</p> <p>3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сұрақтар қою, сыныптастарының айтқандарын толықтыру;</p> <p>3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау;</p> <p>3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау;</p> <p>3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөйлеуде қолдану</p>
2 - тоқсан		
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін құрау;</p> <p>3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу туралы айту;</p> <p>3.1.1.3 киімдерді атау: бас киім, шляпа, берет, қолғап, нәски, гольфы, олардың қызметтері;</p> <p>3.1.1.4 күздік-көктемдік (маусымаралық) аяқ киімді атау;</p> <p>3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау;</p> <p>3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау</p>
		3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы;

<p>Менің отбасым және достарым</p>	<p>1.2 Мектеп.Сынып</p>	<p>3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру; 3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау, 3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйкестендіру; 3.2.1.2 күзбен салыстырғанда қыстағы ауа-райының ауысуы туралы айту; 3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 қыстағы өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды жүргізу; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>3.2.2.10 адамдарға пайда әкелетін үй жануарлары мен олардың төлдерін білу; 3.2.2.11 үй жануарларының сыртқы түрін сипаттау, олардың дене бөліктерін білу; 3.2.2.16 қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды білу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>3.1 Менің Отбасым – Қазақстан</p>	<p>3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып тыңдау; 3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау; 3.3.1.4 тұратын жерден алыс емес жақын елді мекен атау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p></p>	<p>3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p>

	<p>4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау; 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сұрақтар қою, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөйлеуде қолдану</p>
<p>3 – тоқсан</p>		
<p>Саяхат</p>	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйкестендіру; 3.2.1.2 қыспен салыстырғанда көктемдегі ауа-райының ауысуы туралы айту; 3.2.1.3 ерте түсетін көктемнің белгілерін атау; 3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды жүргізу; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау</p>
	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>3.2.2.1 ерте гүлдейтін өсімдіктерді , олардың бөліктерін атау; 3.2.2.14 жабайы жануарларды және олардың төлдерін білу және атау; 3.2.2.15 жабайы және үй жануарларын салыстыру</p>
		<p>3.2.3.1 адам, жануар, өсімдіктер өміріндегі ауаның маңыздылығын түсіндіру;</p>

	2.3 Өлі табиғат	3.2.3.2 ауаның қысымын өлшеу; 3.2.3.3 ғимаратты желдету; ғимараттағы ауаның тазалығын бақылау
Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін құрау; 3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу туралы айту; 3.1.1.4 күзді, көктемдік аяқ киімді атау; 3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау; 3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау; 3.1.1.6 жиһаз заттарын атау: орындық, үстел, диван, төсек, кресло, шкаф, олардың қызметтері; 3.1.1.7 жиһазға күтім жасау (құрғақ және дымқыл шүберекпен сүрту, шаңсорғышпен тазалау, төсекті қағу, тазалау)
	1.2 Мектеп. Сынып	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру; 3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау, 3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу; 3.1.2.7 көлік құралдарын атау: автобус, троллейбус, трамвай, жеңіл, жүк көліктері, арнайы көліктері
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып тындау; 3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану; 3.3.1.6 қазақтың ұлттық киімдерінің заттарын атау;

		<p>3.3.1.7 қазақтардың тұратын үйі – қазақ үй туралы айту;</p> <p>3.3.1.8 балаларға арналған қазақтың ұлттық ойындары</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	<p>3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;</p> <p>3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;</p> <p>3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау;</p> <p>3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сұрақтар қою, сыныптастарының айтқандарын толықтыру;</p> <p>3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау;</p> <p>3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау;</p> <p>3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөйлеуде қолдану</p>
4 тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	<p>3.1.1.4 көктемгі, жазғы аяқ киімдерді атау;</p> <p>3.1.1.5 аяқ-киім мен киімге күтім жасау</p>
	1.2 Мектеп. Сынып	<p>3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы;</p> <p>3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру;</p> <p>3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу;</p> <p>3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру;</p> <p>3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау;</p> <p>3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу</p>
		<p>3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйкестендіру;</p> <p>3.2.1.2 көктеммен салыстырғанда жаздағы ауа-райының ауысуы туралы айту;</p> <p>3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау;</p>

	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды жүргізу; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау</p>
	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>3.2.2.16 таңдау бойынша жәндіктердің 3-4 түрін, сыртқы түрін білу және атау; 3.2.2.17 өсімдіктер және жануарлар әлеміндегі жануарлардың мәнін атау</p>
	<p>3.1 Менің Отбасым – Қазақстан</p>	<p>3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына қойып тыңдау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану</p>
<p>Дені саудың – жаны сау</p>	<p>4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 3.4.1.2 заттар мен табиғат құбылыстарын салыстыру; 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау; 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сұрақтар қою, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 қарапайым жайылма сөйлемдер құрау және и шылауымен жасалатын күрделі сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау; 1.4.1.7 суреттік жоспар (суреттер сериясы), сұрақтар түріндегі өзара байланысты сөйлемдер құрау; 1.4.1.8 мұғалімнің жетекшілігімен табиғаттағы маусымдық өзгерістер, табиғат құбылыстары, зерделенетін өсімдіктер мен</p>

	жануарлар өмірі туралы шағын әңгімелер құрау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөйлеуде қолдану
--	---

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін, туған күнін, үйінің мекен-жайын білу; 4.1.1.4 маусымаралық киім мен аяқ киім заттарын атау; 4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау; 4.1.1.6 аяқ-киім жасалған материалды атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 күздің сипатық белгілерін атау; 4.2.1.2 күз айларын және олардың келу ретін атау; 4.2.1.3 "ерте" күз түсінігін түсіндіру; 4.2.1.5 күздегі адамдардың жұмысының түрлерін атау (жануарларға күтім жасау, өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымдағы табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды атқару
	2.2 Тірі табиғат	4.2.2.1 орман өсімдіктерін атау; қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар; 4.2.2.2 жеуге келетін және улы саңырауқұлақтарды атау; 4.2.2.3 орман жидектерін атау – жербүлдірген, каражидек; жеуге келетін және улы жидектер; 4.2.2.4 пайдалы және қауіпті шөптерді атау; 4.2.2.5 орманда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау
		4.1.2.1 негізгі мектеп ғимараттарын атау және олардың қызметтері;

Менің мектебім	1.2 Мектеп. Сынып	<p>4.1.2.2 мектептің жұмысшыларын, олардың міндеттерін атау;</p> <p>4.1.2.3 сыныптағы жиһаз және оның қызметтерін атау;</p> <p>4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру;</p> <p>4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау;</p> <p>4.1.2.6 мектептегі мейрамдарды атау</p>
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	<p>4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран;</p> <p>4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау;</p> <p>4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөнін және тегін атау</p>
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	<p>4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау;</p> <p>4.4.1.2 заттарды жіктеу;</p> <p>4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау;</p> <p>4.4.1.4 әңгімеге қатысу;</p> <p>4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру;</p> <p>4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау;</p> <p>4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру;</p> <p>4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үстеулердің көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздер мен сөз орамдарын пайдалану</p>
2 - тоқсан		
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>4.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін, туған күнін, үйінің мекен-жайын білу;</p> <p>4.1.1.3 отбасы мүшелерінің міндеттерін атау;</p> <p>4.1.1.4 маусымаралық киім мен аяқ киім заттарын атау;</p> <p>4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау;</p>

Менің отбасым және достарым		4.1.1.6 аяқ-киім жасалған материалды атау; 4.1.1.7 жатын бөлме, асүй, асханаға арналған жиһаздарды және оның қызметтерін атау
	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.3 сыныптағы жиһаз және оның қызметтерін атау; 4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру; 4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 қыстың сипатық белгілерін атау; 4.2.1.2 қыс айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.5 қыстағы адамдардың жұмысының түрлерін атау (жануарларға күтім жасау, өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымдағы табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды атқару
Бізді қоршаған әлем	2.2 Тірі табиғат	4.2.2.6 алқап өсімдіктерінің құрылымын атау: – тамыры, сабағы, жапырағы, масағы, сібірткісі; 4.2.2.7 адам өміріндегі алқап өсімдігінің мәнін сипаттау; 4.2.2.8 маусымдық өзгерістердің алқап өсімдіктеріне тигізер ықпалын түсіндіру; 4.2.2.9 кейбір сирек кездесетін өсімдіктерді атау және оларды қорғау қажеттілігін түсіндіру
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөнін және тегін атау; 4.3.1.5 туған қаладағы (ауыл) тарихи ескерткіштерді атау
		4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу;

	<p>4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту</p>	<p>4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқанын толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үстеулердің көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздер мен сөз орамдарын пайдалану</p>
<p>3 – тоқсан</p>		
<p>Саяхат</p>	<p>2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер</p>	<p>4.2.1.1 қыстың, көктемнің негізгі белгілерін атау; 4.2.1.2 қыстың, көктемнің айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.3 жыл мезгілдерінің "ерте", "кеш" түсініктеріне түсініктеме беру; 4.2.1.5 маусымдық жағдайларға байланысты адамдардың қызмет түрлерін атау (жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымда табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау</p>
	<p>2.2 Тірі табиғат</p>	<p>4.2.2.10 жабайы жануарларды, олардың сыртқы түрін, мінез-құлқын, қоректенуін, төлдерін білу және атау; 4.2.2.11 табиғат жағдайында жабайы жануарлардың қалай бейімделетінін түсіндіру; 4.2.2.12 үй жануарларының сыртқы түрін, қоректенуін білу және атау; 4.2.2.13 жануарлар өміріндегі адамның рөлін түсіндіру;</p>

		4.2.2.14 жабайы және үй жануарларын салыстыру
	2.3 Өлі табиғат	4.2.3.1 топырақтың құрамын атау (құм, саз, тастар); 4.2.3.2 жер бетінің формасын білу: жазықтықтар, аңғарлар, таулар; 4.2.3.3 топырақтың қасиетін атау, олардың өсімдіктер үшін мәні; 4.2.3.4 топырақтың құнарлы қабатын қорғау және қалпына келтіруді түсіндіру; 4.2.3.5 топырақты өңдеу – қопсыту, суару
Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.4 қысқы, маусымаралық киім мен аяқ киім заттары атау; 4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау
	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру; 4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау; 4.1.2.6 мектептегі мейрамдарды атау
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөнін және тегін атау; 4.3.1.4 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мекемелерін атау; 4.3.1.7 қазақ халқының кейбір салт-дәстүрлерін атау
		4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау;

	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.8 сұрақтар бойынша өзара байланысты сөйлемдерді құрау; 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқандарын толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үстеулердің көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздер мен сөз орамдарын пайдалану
4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.4 маусымаралық, жазғы, киім мен аяқ киім заттарын білу; 4.1.1.5 киім мен аяқ киімге күтім жасау; 4.1.1.8 ыдыс жасалған шәй, асүй, асхана ыдыстарының материалдарын атау;
	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.1 негізгі мектеп ғимараттары және олардың қызметтерін атау; 4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру; 4.1.2.5 бір күннің күн тәртібін атау
	2.2 Тірі табиғат	4.2.2.15 пайдалы жәндіктерді атау – ара, қызыл қоңыз, көбелектер, сыртқы, түрі, өмір сүруін, қоректенуін білу; 4.2.2.16 ара асырау және ара шаруашылығының өнімдерін адамның пайдалануы туралы айту
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 әр маусымның негізгі белгілерін атау; 4.2.1.2 әр маусымның айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.3 жыл мезгілдерінің "ерте", "кеш" түсініктеріне түсініктеме беру; 4.2.1.5 маусымдық жағдайларға байланысты адамдардың қызмет түрлерін атау (жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымда табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын орындау
		4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран;

Дені саудың – жаны сау	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөнін және тегін атау; 4.3.1.6 Қазақстанның мәдениет, өнер, спорт салалары қайраткерлерінің атын білу
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.8 сұрақтар бойынша өзара байланысты сөйлемдерді құрау; 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқандарын толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үстеулердің көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздер мен сөз орамдарын пайдалану

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
556 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Тәртіп мәдениеті" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік

он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); алып тасталды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
557 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-3 сыныптар үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-3 сыныптар үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушыда, әлеуметтік бейімдеуге және өзіндік еңбек іс-әрекетіне дайындауға себептесетін бастапқы технологиялық білім, еңбек біліктілігі мен дағдыларын, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру тәсілдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда жалпы еңбектік біліктілік пен дағды негіздерін қалыптастыру: жұмыс жоспарын ұстана білу, өзінің іс-әрекетін қадағалау, үлгіге қарап жасау, алынған нәтижені бағалау;

2) қол еңбегі дағдыларын басқа сабақтарда, күнделікті өмірде қолдануға үйрету;

3) көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелік ойлауын дамыту;

4) еңбексүйгіштікті, бастаған істі соңына дейін жеткізу біліктілігін, ұқыптылықты қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сындарлы (конструктивті) қабілетін, көркем және эстетикалық талғамын, қиялы мен кеңістік ойлауын дамыту;

2) көру-қозғалыс координациясын, ұсақ моторикасын дамыту;

3) арнайы терминологиямен сөздік қорын кеңейті және байыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қол еңбегі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы зияты зақымдалған білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді, әлеуметтік мінез-құлық нормалары мен өмірлік маңызды дағдылардың қалыптасуына ықпал жасайды.

8. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

9. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

10. Бағдарлама материалы білім алушылардың еңбек әрекетіне қажетті күрделі қозғалыстарды ұйымдастыру қабілеттерін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

11. Тәжірибелік іс-әрекет қызметі нақты еңбек нысанына зейін аударуға мен қызығушылық танытуға мүмкіндік береді. Бұл ретте оқушының сақталған көрнекі-әрекеттік ойлауына сүйенеді.

12. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі. Қол еңбегі сабақтары заттарды талдаудың жалпылама тәсілдерін үйретеді:

- 1) нысананы тұтас қарастыруға, оның мәнін анықтауға;
- 2) негізгі бөліктерін айқындауға (саны, атауы, формасы, материалы);
- 3) бөліктердің кеңістік орналасуын белгілеуге;
- 4) бөліктегі негізгі детальдарын анықтауға (саны, атауы, формасы, материалы).

13. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

15. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

16. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Қол еңбегі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Қол еңбегі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Ермексазбен жұмыс";
- 2) "Құрастыру";
- 3) "Табиғи материалмен жұмыс";
- 4) "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс";
- 5) "Жіппен және текстилді материалмен жұмыс".

19. "Ермексазбен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) композициялар;
- 3) жалпақ бұйымдар.

20. "Құрастыру" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) бөлшектердің кеңістікте орналасуы

21. "Табиғи материалмен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) жалпақ бұйымдар;
- 3) композициялар.

22. "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) жалпақ бұйымдар.

23. "Жіппен және текстилді материалмен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) көлемді бұйымдар;

2) жалпақ бұйымдар.

24. 0 - сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: қол еңбегі сабағында тәртіп ережесі, жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар. Мүсіндеуге материал дайындауға жаттығу. Тапсырмасыз мүсіндеу – екі қолымен ермексаздың тұтас кесегін укалау, ірі кесектерге ұзу, қосу. Саз бен ермексазды жаймалау. Қарапайым геометриялық денелерді жасау. Ермексазды түсіне қарай іріктеп жаттығу ұзындығы мен қалыңдығы түрлі бағаншаларды алақанда және төсем тақтайшада жаймалау. Ұлу жасау. "Ұлудың отбасы" композициясын ойнау. Шариктерді, жаңғақтарды домалатып мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден тұратын заттарды (домалақ формадағы) домалатып мүсіндеу. Үлкендігі әртүрлі екі шариктен үлгі бойынша мүсіндеу: аққала, "неваляшка" қуыршағы. Алдын ала дайындалған түрлі мөлшердегі шариктерден жұлдыз құртын жасау. "Жапырақтағы жұлдыз құрты" композициясын құрастыру. Үлгі бойынша жемістер мен көкөністерді, басқа да жақсы таныс заттарды мүсіндеу. Төсем тақтайшасына салынған нобайы бойынша ұлттық өрнек жасау: ермексазбен немесе табиғи материалмен (қауын, қарбыз тұқымдары, бұршақ) бастыру;

2) құрастыру: құрылыс жиынтығынан ойын кезінде қолданылатын конструкция жасау. Мұғалімнің әрекетіне еліктей отырып, қарапайым құрылыс жасау. Мәшине, қақпасы бар гараж құру. Қуыршақ үшін 3-4 затты жиһазды бөлме ішінде орналастыру. Еліктеу, үлгі, ауызша нұсқау бойынша конструкцияның жеке бөліктерін қайта қою. Құрылыс жиынтығының бір элементерінің орнына басқасын қолдануға жаттығу. Түсінігі бойынша құрылыс жиынтығының түрлі типінен өзара байланысты бірнеше құрылым жасау;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа экскурсияға бару. Түрлі түсті қағаздан жасалған төсемге кептірілген жапырақтарды жапсыру (үлкен жапырақ, кішкентай жапырақ). Жапырақтардан аппликация жасау. "Түскиіз" – қабырғаға ілінетін кілемді кептірілген жапырақтардан жасау. Үлкендігі түрлі жапырақтардан аппликация жасау: балық, көбелек. Грек жаңғағының қабығынан, шишка мен ермексаздан балықты, құсты, кірпіні (қалауы бойынша) жасау;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: ию сызығымен қағазды бүктеу және жырту, қатпар жазғышты қолдану. Төртбұрышты формадағы дайындамадан шаршы шығару. Шаршыны бүктеу арқылы үшбұрыш шығару. Үлгі бойынша үйдің, автобустың және басқа да таныс заттардың аппликациясын жасау. Мөлшеріне қарай фигураларды ауыстырып (үлкен-кішкентай) жолақтағы өюды үлгі бойынша дайындау. Үлгі бойынша қағазды бүктеу. Көлемді ойыншықты үлгі бойынша дайындау: ұшақ, қайық. Мұғалім дайындаған түрлі-түсті қағаз кесіндісінен алқа дайындау; қағазды түсіне қарай іріктеу;

5) жіппен және текстілді материалмен жұмыс: материалды атау; жіпті түсіне, жуандығына қарай таңдау. Түрлі-түсті жіпті байлау, бір шүйкеге орау. Түрлі-түсті

жіптердің коллекциясын құру – қатты қағаздан жасалған төсемге жапсыру. Түрлі-түсті жуан жіптен бау өру.

25. 1-сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: дұрыс жұмыс қалпы мен жұмыс орындағы тәртіп; материалды және құралдарды ұқыпты және құнттап пайдалану; техникалық қауіпсіздікті және санитарлы-гигиениеналық талаптарды сақтау. Бағаншалар мен жолақ кесінділерден баспалдақ, шырша, ұшақ, басқа да нысаналарды дайындау. Бөлшектерді бір біріне қысып басу, жапсыру арқылы қосу. Мүсіндеу кезінде қолданылатын құралдар, олардың атауы мен мәні (стек). Үлкендігі әртүрлі бірнеше бөліктерден тұратын ойыншықтарды үлгі бойынша мүсіндеу (пирамидкалар, аққала). Тақтайша үстінде әріптерді және цифрларды рельефті үлгісі бойынша мүсіндеу; "Бауырсақ" ертегісі тақырыбында мүсіндеу; композиция құрастыру;

2) құрастыру: құрылыс жиынтығының бөлшектерінен құрастыру; түрлі таныс заттардың бейнелерін үлгі бойынша мүсіндеу; түрлі заттардың модельдерін ұзындығы (жолақ кесіндісінің ені 1см) әртүрлі түрлі-түсті қағаздарың жолақ кесінділерінен және желіммен дөңгелек түрінде бүктелген жолақ секінділерінен үлгіге қарап дайындау;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғатқа саяхат; табиғи материалды жинау, олардың сипатымен танысу (жапырақтардың, гүлдердің, тұқымдардың –шаған, үйеңкі, бұтақтар); түрлі-түсті қатырмақағаздан жасалған төсемге кептірілген гүлдерді жапсыру. Кептірілген гүлдерден "Гүл шоғы" "Жайлауда" сюжетті картинасын үлгі бойынша құрастыру, ермексаздан кірпіні (шаған, шырша инелері, күнбағыс қауызы) үлгі бойынша мүсіндеу; ермеказдан және үйеңкі жапырақтарынан көбелек жасау. Грек жаңғағының қабығынан, каштаннан, қарағай қабығынан кеме, жапырақтардан желкенін жасау. Грек жаңғағының қабығынан, емен жаңғағынан аю жасау; бұйымды дайындау жоспарын ұстана отырып, табиға материалдардан түрлі басқа бұйымдар дайындау; бұйым жасалған материалдарды атау;

4) қағаз жіне қатырмақазазбен жұмыс: кесетін құралдармен, желіммен жұмыс қауіпсіздігі ережесін сақтау. Желіммен жұмыс істеу кезінде санитарлы-гигиеналық талаптарды сақтау; бүктеу сызығы бойынша қайшымен қиып жаттығу. Қағаз жолақтарын шаршы, үшбұрыш, төртбұрыш етіп қию; желім арқылы қағаз бөліктерін қосу. Оюларды жолақ ішіне жапсыру; шеңбер ішіндегі оюды шаблон бойынша дайындау (дөңгелек, шаршы, төртбұрыш, үшбұрыш 3-тен аспауы керек). шаблонды айландыра сызу кезінде қағазды ұтымды пайдалану. Белгілеу, қию ұғымдары. Ою мен өрнектерді құрастыру ережесі, ретімен орналастыру қағидасы. Өрнектегі қағаз түстерінің үйлесімдігі. Жолақ, шеңбер, шаршы ішіндегі өсімдік әліптес оюларын үлгі бойынша дайындау; өсімдік әліптес қазақ оюларын үлгі бойынша құрастыру, пішіні, түсі бойынша ретімен орналастыру– "гүл", "қайнар"; өрнек элементтерін пайдалана

отырып, шаршы ішіндегі қазақ оюын шаблон бойынша дайындау ("тарак"). "Фонарик-шам" шырша ойыншығын дайындау. Бұуктеу арқылы бір бөлшектен жасалған жалаушалардан гирлянда дайындау; үлгі бойынша аппликация дайындау;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: жуандығы мен ұзындығы әртүрлі жіптерді қийып жаттығу. Жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау; цыған инесіне жіпті сабақтап жаттығу. "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы тігу. Дайын тесіктер арқылы геометриялық фигураларды тігу: дөңгелек шаршы, үшбұрыш (изонить). Түрлі-түсті қарандаштармен штрихтау арқылы сұлбасын толтыру.

26. 2-сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: стекті пайдалана отырып, басып енгізу және жалпайту арқылы заттарды мүсіндеу: үлкен текше, кішкентай текше, брусok биік, брусok аласа; тікелей заттың өзіне қарап мүсіндеу кезінде пропорцияны сақтау; мүсінделген бөлшектерден мұнара, үй құрастыру. Цилиндр пішіндегі заттарды мүсіндеу: қарандаш салатын ыдыс. Конус пішіндегі ыдыстарды тікелей заттың өзіне қарап мүсіндеу: шелек, гүл түбегі. Құстардың, жануарлардың фигураларын үлгі бойынша мүсіндеу; тікелей заттың өзіне қарап ойыншықтарды өздігінен мүсіндеу. Тақырыптық композицияларды сұлбасы мүсіндеу;

2) құрастыру: "Лего" конструкторын пайдалана отырып, заттарды құрастыру; композицияларды құрастыру және күйіне келтіру;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа саяхатқа шығу. Кептірілген жапырақтың, гүлдердің, шөптердің; қасиеті, макетті құрастыру ережесі; қоласты материалдардан бөлшектерді қосу тәсілдері; кептірілген өсімдіктерден үлгі бойынша және елестету бойынша композиция құрастыру. Қоласты материалдарды пайдалана отырып, жануарлардың қарапайым фигураларын жасау (таяқша, желім), гүлдер, шөп, сабан; ермексаз арқылы бөлшектерді қосу тәсілдері; операцияны атау (қосу, жапсыру). Бұйымды жасау жоспарын сақтау; бұйым жасалған материалдарды атау;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: қатырмақағаздың мәні, қолданылуы; қатырмақағаздың сипаты мен ерекшелігі; қағаз бен қатырмақағазды жапсыруға арналған желім құрамдары (клейстер, казеинді желім); қатырмақазбен жұмыс істеу кезінде қолданылатын құралдар және олардың қызметі: қайшы, қылқалам, қатпар жазғыш, шаблон; қатырмақағаздің сұраптары туралы қарапайым мәліметтер; түстердің үйлесімі; пропорцияларды сақтау; материалдарды үнемдеп пайдалану; түрлі материалдарды қолдану (жіп – таспа) түрлі-түсті қағаз бен қатырмақағазбен үйлестіру; бұйымды қазақ оюымен әшекейлеу; шаблон бойынша айландыра сызу, қайшымен түзу және қисық сызықтармен қию, бақылау әрекетін жүзеге асыру (бастырып көру, сызғышпен өлшеу); сызғышпен, шаблонмен, трафаретпен тұмар және оюдың бөлшектерін белгілеу; тұмар дайындау; тұқымдарды сақтау үшін қағаздан пакет дайындау. Оны "гүл" ұлттық оюымен әшекейлеу. Шаблон бойынша қағазды және

жіңішке қатырмақағазды өлшеп белгілеу. қайшымен түзу және қисық сызықтармен қию; қатырмақағаздың бір жағын түрлі-түсті қағазбен жапсырып шығу; бетбелгісін дайындау. Қатырмақағаздан жалпақ шырша ойыншығын (көкөніс, жеміс, жануарлар фигуралары) дайындау. Олардың бір жағын түрлі-түсті қағазбен жапсырып шығу. Бетбелгіні жіңішке қатырмақағаздан дайындау. Аппликацияларды дайындау және бетбелгіге жапсыру;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: жіптің мәні және қолдануы; адамөміріндегі жіптің мәні мен қолдануы; әрлеу тігісінің түрлері: көктейтін и "бау"; матамен жұмыс жасау кезінде қолданылатын құралдар; жұмыс істеу қауіпсіздік ережелері; жуан жіпті шырмау (ширатпа жіп, ирис, синтетикалық иірімжіп) тегістеу, мұғалімнің жетекшілігімен жіпті қайшымен таңу; матаныдайын үлгісі бойынша пішу; материалдарды тиімді пайдалану; қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау (оң жағымен ішкі жағы айқын көріну керек); ірі өріммен, "бау" тігісімен селтір матадан бетбелгі дайындау; бетбелгінің ұшын шашақпен әшекейлеу.

27. 3 - сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: қатырмақағазға жануарлардың сұлбасын түрлі-түсті ермексаздан жасалған шариктерден қойып шығу; тұрмыстық заттардың, жануарлардың, жиһаздың, ыдыстардың көлемді фигураларын үлгі бойынша мүсіндеу лепка; жұмысты жоспар бойынша орындау; атқарған жұмыстың реті туралы ауызша есеп беру;

2) құрастыру: "Лего" конструкторын пайдалана отырып, заттарды құрастыру; композицияларды құрастыру және күйіне келтіру;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа саяхатқа шығу; жұмыс кезінде пайдаланылатын материалдардың сипаты: түсі, пішіні, мөлшері; қосылу түрі; құралдар: біз, пышақ, қылқалам; желім құрамасы: БФ, ағаш желімі; бұйымды үлгі және суреті бойынша дайындау; жүгері собағынан, грек жаңғағының қабығынан, емен жаңғағынан, сымтемірден ермексаздан, күнбағыс дәндерінен жануарлардың фигураларын өздігінен дайындау; түрлі материалдардан көлемді бұйымдарды өз ойы бойынша жасау (соңғы саяхаттан, кітап оқудан, кинофильм көріргеннен кейін); "Байге" - қазақтың ұлттық ойыны тақырыбында өз ойы бойынша композиция дайындау; жұмысты жоспар бойынша орындау; атқарған жұмыстың реті туралы ауызша есеп беру;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: қатырмақағаздан жасалған бұйымдарды көмкерудің мәні, түрлері; парақпен көмкеру мен бір бағытта сызғыш бойынша белгілеудің ережелері; түрлі-түсті қағазбен қатырмақағаздың сипаты; безендіруге арналған қатырмақағаз сұрыптары; мұғалімнің көмегімен және өздігінен жоспар бойынша бұйымды дайындау; дайындамалар, шаблондар және өлшемдер бойынша жұмыс істеу; затты-операциональді жоспар бойынша жұмыс істеу, бұйымды затты-операциональді жоспарлау бойынша дайындау ретін жоспарлау және бұйымды дайындау; қалын түрлі-түсті қағаздардан көлемді шырша ойыншықтарын дайындау;

жаңа жылдық карнавал үшін маскалар дайындау; конфигурациясы күрделі шаблондар бойынша қатырмақағазды және қағазды белгілеу; қатырмақағаздан және қағаздан конфигурациясы күрделі қазақ оюларының жеке элементтерін дайындау: "сынық мүйіз, "түйе-табан"; жұқа қатырмақағаздан ашық қораптарды дайындау; шаблон және сызғыш бойынша қорап ұңғылын белгілеу; қорапты екі тәсілмен жапсыру: қақпақ арқылы және түйіскен жігі бойынша, оклеивание қағаз жолағымен жапсырып шығу;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: адамның тұрмыстық, көркем іс-әрекетінің тарихындағы өрудің мәні; қиғаш ілмектеулі тігістің мәні; тұрмыс бұйымдарын әшекейлеудегі оюлардың мәні; бірнеше рет өрілген жіптерден білезік дайындау; қағаздағы дайын тесіктер бойынша тігу; қиғаш ілмектеулі тігіспен танысу; дайын тесігі бар шаршы формасындағы қағазда қазақ оюларын тігу ("сынық мүйіз", "түйе табан"). Түрлі-түсті қарындаштармен бояу.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтың бірінші саны сыныпты білдіреді, екіншісі мен үшіншісі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші сан – оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодындағы "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының сандық белгісі.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Ермексазбен жұмыс":

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
	0.1.1.1 қол еңбегі сабағында тәртіп және қауіпсіздік ережелерін сақтау; 0.1.1.2 ермексаздың сипатын және онымен жұмыс істеудің санитарлы-гигиеналқ талаптарды білу; 0.1.1.3 түйіршік-нүкте мүсіндеу; 0.1.1.4 ермексазды түсі бойынша және қорапта сақтау	1.1.1.1 еңбек сабағында тәртіп ережелерін сақтау; 1.1.1.2 қайталау: алақанда, төсем тақтайшасында ермексазды жаю;	2.1.1.1 геометриялық денелерді мүсіндеу: куб, брус; 2.1.1.2 мұғалімнің үлгісі бойынша үлкендігі түрлі кубтарды мүсіндеу (үлкен, кішкентай); 2.1.1.3 мұғалімнің үлгісі бойынша биіктігі әртүрлі брустарды мүсіндеу (биік, аласа)	

1.1 Көлемді бұйымдар

<p>ережесі не қарай таңдау; 0.1.1.5 "Күнді" ермексаздан мүсіндеу; 0.1.1.6. бағаншаларды дайындау және олардан үй шарбағын құрастыру; 0.1.1.7 "Буырсақтар" мейрам тағамы - тұзды қамырдан үлгі бойынша шариктер дайындау; 0.1.1.8 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Ақкала" құрастыру; 0.1.1.9 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Аю-невалышка" құрастыру; 0.1.1.10 "Ұлу-кілем" бұйымындайындау; 0.1.1.11 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан собалақ (рогалик) дайындау; 0.1.1.12 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан тоқаш дайындау; 0.1.1.13 "Алма"үлгі бойынша жемістерді дайындау; 0.1.1.14 "Сәбіз", "Қызылша" үлгі бойынша көкөністерді дайындау</p>	<p>1.1.1.3 ермексазда шар етіп домалату тәсілін қолдану "Жүзім" мүсіндеу; 1.1.1.4 ермексаздан түрлі мөлшердегі шариктерді домалату "Пеппа шошқасы"; 1.1.1.5 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Пирамида"; 1.1.1.6 тақтайшаға рельефті цифрларды мүсіндеу; 1.1.1.7 тақтайшаға рельефті әріптерді мүсіндеу; 1.1.1.8 "Туған күнге торт" үлгі бойынша мүсіндеу; 1.1.1.9 "Баклажан" сопақша домалатып мүсіндеу; 1.1.1.10 ермексаздан шариктер домалатып "Жүгері" құрастыру; 1.1.1.11 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Орамжапырақ"; 1.1.1.12 көкөністердің өзіне қарап мүсіндеу "Қызанақ", "Қызылша", "Қияр", "Сәбіз"; 1.1.1.13 үлгі бойынша мүсіндеу "Ат"</p>	<p>олардан мұнара құрастыру; 2.1.1.4 үлгі бойынша қатқан жануарларды мүсіндеу "мысық", "Тышқан"; 2.1.1.5 үй бөлшектерін мүсіндеу (қабырға, шатыр) және оларданнысана құрастыру; 2.1.1.6 цилиндр формсындағы заттарды мүсіндеу "Кружка", "Қарындаштарға арналған стақан"; 2.1.1.7 конус формасындағы ыдыстарды мүсіндеу "шелек", "Гүл түбегі"; 2.1.1.8 үлгі бойынша шар формасындағы ыдыстарды мүсіндеу "Шәйнек", "Кесе"; 2.1.1.9 сопақша домалатып жемістерді мүсіндеу "Лимон", "Алмұрт"; 2.1.1.10 үлкендігі әртүрлі домалақ формадағы жидектерді мүсіндеу "бұтақшадағы қарақат"; 2.1.1.11 нан өнімдерін мүсіндеу "шелпек", "Домалақ пешене", "Тоқаш"; 2.1.1.12 жеке гигиена заттарын мүсіндеу "сабын", "Тіс пастасы тубигі", "Орамал"</p>	<p>3.1.1.1 үлгі бойынша қатқан адамның фигурасын мүсіндеу: қыз, ұл; 3.1.1.2 үлгі бойынша үй жануарының көлемді фигурасын мүсіндеу "Ит"; 3.1.1.3 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: үтік, тегеш; 3.1.1.4 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: сыпыртқы, қалақ; 3.1.1.5 жгуттардан кесе мүсіндеу 3.1.1.6 спорттық снарядты мүсіндеу "Гантелдер"; 3.1.1.7 спорттық снарядты мүсіндеу "Секірпе жіп"; 3.1.1.8 спорттық снарядты мүсіндеу "Шаңғы"; 3.1.1.9 спорттық снарядты мүсіндеу: "футбол және теннис доптары"</p>
--	---	---	---

1.2 Композициялар	<p>0.1.2.1 дайын шариктерден мүсіндеу және композиция құрастыру "Жапырақтағы жұлдызқұрт";</p> <p>0.1.2.2 "Қыстағы орман" композициясын дайындау және құрастыру;</p> <p>0.1.2.3 изготовливать способом размазывания "Көктемдегі алма бұтағы" композициясын жағу тәсілімен дайындау (анағасыйлық);</p> <p>0.1.2.4 тұзды қамырдан тоқаштарға толынан себетін дайындау;</p> <p>0.1.2.5 барельеф дайындау "Гол соқ!" ;</p> <p>0.1.2.6 дайын бағаншалардан мүсіндеу және "Ұлу отбасы" композициясын дайындау</p>	<p>1.1.2.1 бағаншалар мен жолақтардан шырша, ұшақ мүсіндеу;</p> <p>1.1.2.2 "Орман астындағы ұшақтар" композициясын құрастыру;</p> <p>1.1.2.3 "Менің достарым" ұжымдық композицияны дайындау;</p> <p>1.1.2.4 "Саңырауқұлақ себеті" композициясын мүсіндеу және құрастыру</p>	<p>2.1.2.1 "Күз" тақырыбыдағы композицияны сұлбасы бойынша мүсіндеу (күз: үй, күн, жапырақты ағаш);</p> <p>2.1.2.2 басу және жалпайту тәсілімен домалақ формадағы ыдысты үлгі бойынша мүсіндеу "тәрелке";</p> <p>2.1.2.3 қазақтардың үй заттарын мүсіндеу "Ирек" "Су" оюы салынған "Табақ" (етке арналған ыдыс);</p> <p>2.1.2.4 өз ойынша ыдыстарды мүсіндеу және композиция құрастыру;</p> <p>2.1.2.6 үлгі бойынша ойыншықтарды мүсіндеу: автобус, автомобилдер (жеңіл, жүк машинесі); ойынға арналған композиция құрастыру "Жол жүру ережесі"</p>	<p>3.1.2.1 "Бауырсақ ертегісіне композиция құрастыру";</p> <p>3.1.2.2 матрешкалар дайындамасынан "Көңілді матрешкалар" композициясын құрастыру;</p> <p>3.1.2.3 "Балығы мен балдыры бар аквариум" барельефін мүсіндеу;</p> <p>3.1.2.4 "Карлығаштың құйрығы неге айыр?" қазақ ертегісінің кейіпкерлерін мүсіндеу және композиция құрастыру;</p> <p>3.1.2.5 "Ормандағы ақшақар" композициясын құрастыру және мүсіндеу;</p> <p>3.1.2.6 шай ыдыстарынан композиция құрастыру: кесе, табақша, шай демдейтін шайнек, блюдо;</p> <p>3.1.2.7 "Жайлаудағы Наурыз" композициясын құрастыру және мүсіндеу</p>
1.3 Жалпақ бұйымдар	<p>0.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Алақандар";</p> <p>0.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Гүл";</p> <p>0.1.3.3 үлгі бойынша</p>	<p>1.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Жапырақты ағаш";</p> <p>1.1.3.2 шариктерді мүсіндеп қақпақта шырша құрастыру;</p> <p>1.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен "Қайнар" қазақ оюын дайындау;</p>	<p>2.1.3.1 үлгі бойынша түсі мен үлкендігі әртүрлі жапырақтар рельефтерін мүсіндеу;</p> <p>2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" қазақ оюын мүсіндеу;</p>	<p>3.1.3.1 ермексаздан түрлі-түсті майда шариктерді мүсіндеу және оларды жануардың сұлбасы бойынша қойып шығу "Керік";</p> <p>3.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен төсемде қазақ оюын жасау "Қошқар мүйіз";</p>

	ермексаздан мүсіндеу "Балық"; 0.1.3.4 дайын бағаншалардан түймедақ гүлін дайындау	1.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Көбелек" мүсіндеу; 1.1.3.5 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Жаз жақындады" мүсіндеу	2.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс, жеміс мүсіндеу; 2.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс мүсіндеу	3.1.3.3 ермексаздан жгутиктерді мүсіндеп "Гүл-жетітүсті" қойып шығу; 3.1.3.4 ермексаздан жгутиктерді мүсіндеп "тау пейзажін" қойып шығу
--	--	---	--	--

2) "Құрастыру":

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	0.2.1.1 құрылыс жиынтығының элементтерін атау (текше, брус, кірпіш), көрсетуге және атауға үйрету; 0.2.1.2 еліктеу бойынша екі-үш текшеден қарапайым құрылыстарды құрастыру "Мектеп спорт алаңы пьедестал, мұнара, жол"; 0.2.1.3 еліктеу бойынша үш-төрт текшеден мектеп жиһазын құрастыру: үстел, орындық, шкаф	1.2.1.1 текшелерден үй құрастыру; 1.2.1.2 текшелерден көпір құрастыру	2.2.1.1 Лего текшелерінен үй құрастыру; 2.2.1.2 Лего текшелерінен мұнара құрастыру	3.2.1.1 Лего текшелерінен мәшине құрастыру "Жүк мәшинесі", "Фургон", "Жеңіл автомобиль"; 3.2.1.2 Лего текшелерінен гараж құрастыру; 3.2.1.3 Лего текшелерінен жиһаз құрастыру: "Төсек", "Диван", "Кресло"

3) "Табиғи материалмен жұмыс":

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
	0.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 0.3.1.2 кептірілген жапырақтарды жапсыру; 0.3.1.3 кептірілген жапырақтарды түрлі-түсті қағаздан	1.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 1.3.1.2 жапырақтардан	2.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 2.3.1.2 шеңбер ішінде кептірілген жапырақтардан аппликация дайындау; 2.3.1.3 ермексаз баттастыра	3.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 3.3.1.2 ермексаз баттастыра

3.1 Жалпак бұйымдар	жасалған төсемге жапсыру "Күзгі жапырақтар"; 0.3.1.4 жолақ ішінде жапырақтардан аппликация дайындау; 0.3.1.5 "Домбыра" аппликациясын дайындау	аппликация дайындау "Инелік"; 1.3.1.3 жапырақтардан аппликация дайындау "Кірпі"	жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қарбыз дәндерінен, жүгері) "Стакан"; 2.3.1.4 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қауын, күнбағыс дәндерінен) "Кесе"	жағылған төсемге үйеңкі гүлдерінің сұлбасын түсіру; 3.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге ұлттық ою сұлбасын түсіру "Құс қанаты": қауын, бұршақ дәндері, қарбыз дәні
3.2 Көлемді бұйымдар	0.3.2.1 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан кірпіні дайындау (қадау арқылы); 0.3.2.2 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан көбелек дайындау (жағу арқылы)	1.3.2.1 көлемді табиғи материалдардан "Кеме" жасау; 1.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Құс" жасау; 1.3.2.3 көлемді табиғи материалдардан "Қой" жасау	2.3.2.1 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Қоян" дайындау; 2.3.2.2 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Тиын" дайындау; 2.3.2.3 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Тасбақа" фигурасын дайындау; 2.3.2.4 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Өрмекші" фигурасын дайындау	3.3.2.1 грек, емен жаңғақтарынан "Аю" жабайыаң фигурасын дайындау; 3.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Үкі" құс фигурасын грек, емен жаңғақтарынан жасау; 3.3.2.3 үлгі бойынша "Аққу" құстың фигурасын емен жаңғағы мен жапырақтарынан жасау
3.3 Композиция	0.3.3.1 үлкендігі әртүрлі кірпілерден композиция дайындау және құрастыру "Шөптегі кірпілер"	1.3.3.1 кептірілген жапырақтарынан "Гүл шоғы" композициясын дайындап құрастыру (мұғалімге сыйлық); 1.3.3.2 түсі мен үлкендігі әртүрлі кептірілген жапырақтардан "Түскиіз" дайындау; 1.3.3.3 кептірілген табиғи материалдардан "Күлбике" сюжетті суретті үлгі бойынша дайындау	2.3.3.1 қарағай жаңғақтарынан, жапырақтарынан, мамықтан "Үйрекпен балапандары" композициясын үлгі бойынша дайындау және құрастыру; 2.3.3.2 кептірілген жапырақтардан "Жыл басы" ертегісіне композиция құрастыру	3.3.3.1 табиғи материалдардан "Көлдегі құстар" композициясын құрастыру

4) "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс":

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
	<p>0.4.1.1 қағазды жырту;</p> <p>0.4.1.2 еркімен қағазды жырту: төртбұрышты формадағы дайындамадан шаршы шығару, шаршыны бүктеу арқылы үшбұрыш шығару;</p> <p>0.4.1.3 жыртпа қағаздан аппликация дайындау "Қуатқа арналған шарик";</p> <p>0.4.1.4 "Жаңа жылдық ашықхат" шаршы ішіндегі аппликация дайындау;</p> <p>0.4.1.5 "Шаршаға арналған моншақтар" аппликациясын дайындау;</p> <p>0.4.1.6 "Шырша орманы" композициясын дайындап құрастыру;</p> <p>0.4.1.7 үлгі бойынша түрлі түсті</p>	<p>1.4.1.1 түзу сызық бойынша қағазды бүктеуге және жыртуға жаттықтыру;</p> <p>1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін ұстану;</p> <p>1.4.1.3 бүктеу сызығы бойынша қайшымен қию, жолақтар қию</p> <p>1.4.1.4 ортаңғы сызық бойымен бүктеуарқылы шаршы шығару төртбұрышты формадағы дайындамалар жасау;</p> <p>1.4.1.5 шаршыны бұрыштан бұрышқа бүктеу арқылы үшбұрыш шығару және бүктеу сызығымен қию;</p> <p>1.4.1.6 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию, (математикасабағын а дидактикалық материал дайындау);</p> <p>1.4.1.7 шаршы және төртбұрышты формадағы дайындамалардың бұрыштарын қайыру арқылы шеңбер шығару;</p> <p>1.4.1.8 "Шырша гирляндасы" әшекейін дайындау;</p> <p>1.4.1.9 белгіленген сызықтар бойымен қию "Қар ұшқыны";</p> <p>1.4.1.10 қағаз жолақтарын</p>	<p>2.4.1.1 қисық сызықтармен қию, дөңгелек және сопақша формадағы санау материалын дайындау;</p> <p>2.4.1.2 жалпақ бұйымдарды сақтауға арналған қағаздан пакет дайындау;</p> <p>2.4.1.3 шаблон бойынша қағаздан ж а н е қатырмақағаздан "Бет белгі" белгілеу, қию;</p> <p>2.4.1.4 бұйымға "К ү з " аппликациясын жапсыру;</p> <p>2.4.1.5 жұқа қатырмақағаздан "Мұғалімдер күні" құттықтау ашықхатын дайындау;</p> <p>2.4.1.6 үлгі бойынша "Жүк мәшинесі" аппликациясын дайындау;</p> <p>2.4.1.7 жұқа қатырмақағаздан және қалың қағаздан жалпақ</p>	<p>3.4.1.1 геометриялық фигуралардан "Менің мектебім" мозаикасын дайындау;</p> <p>3.4.1.2 үлгі бойынша жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау "Күз";</p> <p>3.4.1.3 төсемеге қағаз жолақтарынан жасалған гүлді жапсыру, кейін сабағын, жапырағын және сауытын жапсыру;</p> <p>3.4.1.4 геометриялық фигуралардан адам бейнесін жасау, құрастыру және жапсыру;</p> <p>3.4.1.5 қатырмақағаздан жалпақ шырша ойыншығын дайындау (көкөністер, жемістер, құстар фигурасын) бір жағын түрлі түсті қағазбен жапсыру;</p> <p>3.4.1.6 "Карнавалға арналған жаға" түрлі түсті қағаздан дайындау;</p> <p>3.4.1.7 "Бағдаршам" жалпақ моделін дайындау, құрастыру және жапсыру;</p> <p>3.4.1.8 жұқа қатырмақағаздан конфигурациясы күрделі қазақтың</p>

4.1 Жалпақ бұйымдар

<p>қағаздан "Үйлер" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат); 0.4.1.8 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Автобус" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат); 0.4.1.9 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Кеме" аппликациясын құрастыру (өзен бойынша саяхат); 0.4.1.10 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Зоопарк" аппликациясын құрастыру (кірпі); 0.4.1.11 "Жіліншік" оюын дайындау; 0.4.1.12 "Балта" оюы бар "Дастарқан" аппликациясын дайындау; 0.4.1.13 жырtpa қағаздардан жеміс сауытын дайындау; 0.4.1.14 "Жемісі бар сауыт" композициясындай ындап құрастыру; 0.4.1.15 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Паркте" аппликациясын құрастыру</p>	<p>төртбұрыш етіп кию және үлгі бойынша шаршы ішінде ою құрастыру; 1.4.1.11 қағаз жолақтарын үшбұрыш етіп кию және үлгі бойынша "Шырша" құрастыру; 1.4.1.12 шаблон бойынша белгіленген шаршыларды, үшбұрыштарды кию; 1.4.1.13 "Бәйтерек" аппликациясын дайындау; 1.4.1.14 қағаз жолақтарын шаршы етіп кию және үлгі бойынша "Төртбұрыштан жасалған ою" аппликация құрастыру; 1.4.1.15 шаблон бойынша белгіленген сопақшаларды кию; 1.4.1.16 дайындамалардан "Клоун" аппликациясын жасау; 1.4.1.17 "Қайнар" өрнегі бар киіз үй аппликациясын дайындау; 1.4.1.18 сұлбасы бойынша "Көкөністер" кию және жапсыру; 1.4.1.19 сұлбасы бойынша "Балапан" құстың фигурасын кию және жапсыру; 1.4.1.20 шаблон бойынша белгіленген донгелектерді кию;</p>	<p>карнавал маскаларын дайындау; 2.4.1.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау; 2.4.1.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау; 2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формасындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен жапсыру; 2.4.1.11 қазақ оюларының жеке элементтерін қатырмақағаздан дайындау "Қошқар мүйіз"; 2.4.1.12 жұқа қатырмақағаздан анаға "Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын дайындау; 2.4.1.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау; 2.4.1.14 үлгі бойынша түсі мен формасы кезектесетін жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау; 2.4.1.15 үлгі бойынша шаршы ішінде өсімдік оюын дайындау</p>	<p>ою-өрнегін дайындау : "Сынық мүйіз"; 3.4.1.9 шаблон бойынша шаршы ішінде "Тарақ" оюын дайындау; 3.4.1.10 "Шай үстелі" панно дайындап құрастыру 3.4.1.11 түрлі-түсті қатырмақағаздан "Пирамидка"</p>
---	--	--	---

		1.4.1.21 сұлбасы бойынша "Гүл" кию және жапсыру	мозаика кию және құрастыру	
4.2 Көлемді бұйымдар	<p>0.4.2.1 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Кітапша" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Желпуіш" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Сырнай" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.4 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шартылдақ" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.5 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қайық" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.6 дайын жолақтардан тізбек</p>	<p>1.4.2.1 түзу сызықпен қағазды бүктеу және жырту "Шаблондарға арналған конверт";</p> <p>1.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Айналма" ойыншығын дайындау;</p> <p>1.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Аяз ата" ойыншығын дайындау;</p> <p>1.4.2.4 "Шам" әшекейін дайындау;</p>	<p>2.4.2.1 жұқа қатырма қағаздан қарындаштарға арналған стақан дайындау;</p> <p>2.4.2.2 қарындаштарға арналған стақанды түрлі түсті қағазбен жапсыру және геометриялық фигуралардан декоративті аппликация жасау;</p> <p>2.4.2.3 қағаз бен қатырма қағазды өлшемі бойынша белгілеуге жаттығу, рицовка түсіру (қатырма қағазды керткіктеу);</p> <p>2.4.2.4 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау "Саңырауқұлақ" (3 бөліктен);</p> <p>2.4.2.5 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау "Шар" (4-6 бөліктен);</p> <p>2.4.2.6 жұқа қатырма қағаздан ашық қорап дайындау, клапаны бар;</p> <p>2.4.2.7 жұқа қатырма қағаздан ашық қорап</p>	<p>3.4.2.1 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша үй жасау және қосымша бөлшектерді: терезе, есік, моржа;</p> <p>3.4.2.2 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Бейбіт көгершіні" ойыншығын дайындау;</p> <p>3.4.2.3 қағаз жолақтарынан "Салпыншақ", "Тамшы", "Қар ұшқыны", "Жүрекше" дайындау;</p> <p>3.4.2.4 карнавалға арналған "Қалпақ" дайындау, оны аппликациямен әшекейлеу;</p> <p>3.4.2.5 жаңа жылдық карнавалға арналған маскаларды шаблон бойынша дайындау;</p> <p>3.4.2.6 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шырша" бұйымын дайындау;</p> <p>3.4.2.7 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша автобус жасау және қосымша бөлшектерді: дөңгелек, терезе, есік;</p> <p>3.4.2.8 жұқа қатырма қағаздан және түрлі түсті қағаздан баскиім жасау "Такия" және "Құс қанаты"</p>

<p>жасау "Шыршаға гирлянда";</p> <p>0.4.2.7 дайын жолақтардан шырша ойыншығын - шар дайындау;</p> <p>0.4.2.8 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді " Ұшақ" ойыншығын дайындау (ұшақпен саяхат);</p> <p>0.4.2.9 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді " Қалпақ" ойыншығын дайындау;</p> <p>0.4.2.10 (оригами сияқты) үлгі бойынша стақан дайындау;</p> <p>0.4.2.11 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді " Күн бас киімі" ойыншығын дайындау</p> <p>0.4.2.12 үлгі бойынша көлемді " Түлкі" ойыншығын дайындау</p>	<p>1.4.2.5 қағаз сақиналарынан " Көбелек" ойыншығын дайындау;</p> <p>1.4.2.6 "Әке" оригами дайындау (үлкендерге құрмет);</p> <p>1.4.2.7 қағаз жолақтарынан оригами "Көжек" дайындау;</p> <p>1.4.2.8 қағаз жолақтарынан оригами "Күшік" дайындау (төртаяқты доспен серуен)</p>	<p>дайындау түйіскен жерімен, сыртын қағаз жолақтарымен жапсыру;</p> <p>2.4.2.8 цилиндр формасындағы дайындамалардан киіз үй жасап құрастыру;</p> <p>2.4.2.9 түрлі-түсті қағаздан "Гүл" ұлттық оюды белгілеу, кию және киіз үйді әшекейлеу ;</p> <p>2.4.2.10 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Қаз" (оригами) дайындау;</p> <p>2.4.2.11 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым " Балық" (оригами) дайындау;</p> <p>2.4.2.12 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым " Мысық" (оригами) дайындау;</p> <p>2.4.2.13 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым " Қызғалдақ" (оригами) дайындау</p>	<p>өсімдік оюымен әшекейлеу;</p> <p>3.4.2.9 геометриялық фигуралардан гирлянда жасау " Жалауша";</p> <p>3.4.2.10 қағаз жолақтарынан гирлянда дайындау "Сақиналар мен гүлдер";</p> <p>3.4.2.11 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау " Декоративті тәрелке ";</p> <p>3.4.2.12 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау " кэмпит салатын ыдыс";</p> <p>3.4.2.13 қағаз жолақтарынан гойыншық дайындау "Үйрек балапаны";</p> <p>3.4.2.14 оригами сияқты көлемді ойыншық дайындау "Аққу";</p> <p>3.4.2.15 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақтарынан ойыншық жасау: " Ат";</p> <p>3.4.2.16 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақтарынан ойыншық жасау: " Ит"</p>
--	---	---	--

5) "Жіппен және текстильді материалмен жұмыс":

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
0.5.1.1 түрлі-түсті жіптердің	1.5.1.1 ұзындығы әртүрлі жіптерді	2.5.1.1 тоқылған жіптерден қатқан фигураларды		

5.1 Көлемді бұйым	коллекциясын құру (қатырмақағазға орау және байлау арқылы); 0.5.1.2. Жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау	кию тәсілдерін қолдану "Жіпті шашақ"; 1.5.1.2 жүн жіптерден анаға сыйлықдайындау "Қуыршақ"	дайындау (ұл, қыз) (қайталау) 2.5.1.2 түсіне қарай жіптерді таңдау және 4-6 жіптен камшы өру, оны таяқшаға қыстыру	3.5.1.1 байлаулы шашақтардан қанқан бұтақшадағы жидектерді дайындау
5.2 Жалпақ бұйымдар	0.5.2.1 түрлі-түсті қалың жіптерден бау өру; 0.5.2.2 сөмкеге арналған бау жасау "Қоржын" бұрыштарына байлап қою	1.5.2.1 түрлі-түсті иірімжіптен аппликация дайындау "Бұтақтағы шие"	2.5.2.1 түсіне қарай жіпті таңдау және 2-3 жіптен білезік өру ; 2.5.2.2 матаны таңдауға және шаршы формасындағы дайын үлгі бойынша пішуге жаттығу; 2.5.2.3 қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау	3.5.2.1 кесу, кию құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін сақтау; қажетті мөлшердегі жіпті кийіп үйрету; 3.5.2.2 жіпті инеге сабақтау, жұмыс басында және соңында 1-2 тігіспен бекіту; 3.5.2.3 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы торкөзді қағазда тігу: Шаршы, Төртбұрыш. Кейін оны бояу; 3.5.2.4 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы сызықты қағазда тігу: Шеңбер, Сопакша. Кейін оны бояу; 3.5.2.5 дайын тесіктер арқылы көкөністер мен жемістерді тігу, кейін оны бояу; 3.5.2.6 жұқа қатырмақағазды "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы тігу. Бетбелгінің ұшын шашақпен әшекейлеу; 3.5.2.7 мұғалім салған сурет бойынша және дайын тесіктер арқылы "Балта"

31. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-3-сыныптар үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 31-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

32. Бөлімдер мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-3 сыныптары үшін "Қол
еңбегі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-3 сыныптар үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.1 қол еңбегі сабағында тәртіп және қауіпсіздік ережелерін сақтау; 0.1.1.2 ермексаздың сипатын және онымен жұмыс істеудің санитарлы-гигиеналқ талаптарды білу; 0.1.1.3 түйіршік-нүкте мүсіндеу; 0.1.1.4 ермексазды түсі бойынша және қорапта сақтау ережесі не қарай таңдау;

			0.1.1.5 "Күнді" ермексаздан мүсіндеу; 0.1.1.6 бағаншаларды дайындау және олардан үй шарбағын құрастыру
		1.2 Композициялар	0.1.2.1 дайын шариктерден мүсіндеу және композиция құрастыру "Жапырақтағы жұлдызкүрт"
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Алақандар"
Менің мектебім	2.Құрастыру	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	0.2.1.1 құрылыс жиынтығының элементтерін атау (текше, брус, кірпіш), көрсетуге және атауға үйрету; 0.2.1.2 еліктеу бойынша екі-үш текшеден қарапайым құрылыстарды құрастыру ; "Мектеп спорт алаңы пьедестал, мұнара, жол"; 0.2.1.3 еліктеу бойынша үш-төрт текшеден мектеп жиһазын құрастыру: үстел, орындық
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.1 қағазды жырту; 0.4.1.2 еркімен қағазды жырту: төртбұрышты формадағы дайындамадан шаршы шығару, шаршыны бүктеу арқылы үшбұрыш шығару
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.1 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Кітапша" ойыншығын дайындау; 0.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Желпуіш" ойыншығын дайындау; 0.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Сырнай" ойыншығын дайындау;

			0.4.2.4 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шартылдақ" ойыншығын дайындау
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жіне катырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.3 жыртпа қағаздан аппликация дайындау "Қуатқа арналған шарик"
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.5 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қайық" ойыншығын дайындау
Бізді қоршаған әлем	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	0.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 0.3.1.2 кептірілген жапырақтарды жапсыру; 0.3.1.3 кептірілген жапырақтарды түрлі-түсті қағаздан жасалған төсемге жапсыру "Күзгі жапырақтар"; 0.3.1.4 жолақ ішінде жапырақтардан аппликация дайындау; 0.3.1.5 "Домбыра" аппликациясын дайындау
		3.2 Көлемді бұйымдар	0.3.2.1 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан кірпіні дайындау (қадау арқылы); 0.3.2.2 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан көбелек дайындау (жағу)
		3.3 Композиция	0.3.3.1 үлкендігі әртүрлі кірпілерден композиция дайындау және құрастыру "Шөптегі кірпілер"
			4.1 Жалпақ бұйымдар

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс		0.4.1.6 "Шырша орманы" композициясын дайындап құрастыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.6 дайын жолақтардан тізбек жасау "Шыршаға гирлянда"; 0.4.2.7 дайын жолақтардан шырша ойыншығын- шар дайындау
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.7 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Үйлер" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат); 0.4.1.8 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Автобус" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат); 0.4.1.9 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Кеме" аппликациясын құрастыру (өзен бойынша саяхат); 0.4.1.10 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Зоопарк" аппликациясын құрастыру (кірпі)
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.8 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Ұшақ" ойыншығын дайындау (ұшақпен саяхат)
	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.7 "Буырсақтар" мейрам тағамы - тұзды камырдан үлгі бойынша шариктер 0.1.1.8 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Аққала" 0.1.1.9 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Аю-невалышка" құрастыру;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			0.1.1.10 "Ұлу-кілем" бұйымын дайындау
		1.2 Композиция	0.1.2.2 "Қыстағы орман" композициясын дайындау және құрастыру; 0.1.2.3 "Көктемдегі алма бұтағы" композициясын жағу тәсілімен дайындау (анаға сыйлық)
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Гүл"
	4. Қағазбен және қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.11 "Жіліншік" оюын дайындау; 0.4.1.12 "Балта" оюы бар "Дастарқан" аппликациясын дайындау
		4.2 Объемные изделия	0.4.2.9 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қалпақ" ойыншығын дайындау
	5. Жіппен және текстилді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар	0.5.1.1 түрлі-түсті жіптердің коллекциясын құру (қатырмақағазға орау және байлау арқылы); 0.5.1.2 жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау
5.2 Жалпақ бұйымдар		0.5.2.1 түрлі-түсті қалың жіптерден бау өру; 0.5.2.2 сөмкеге арналған бау жасау "Қоржын" бұрыштарына байлап қою	
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.11 тұзды камырдан жасалған бағаншалардан собалақ (рогалик) дайындау; 0.1.1.12 тұзды камырдан жасалған бағаншалардан тоқаш дайындау
		1.2 Композиция	0.1.2.4 тұзды камырдан тоқаштарға толы нан себетін дайындау
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.3 үлгі бойынша ермексаздан мүсіндеу "Балық"

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.13 жыртпа қағаздардан жеміс сауытын дайындау; 0.4.1.14 "Жемісі барсауыт" композициясын дайындап құрастыру;
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.10 (оригами сияқты) үлгі бойынша стакан дайындау
Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.13 "Алма"үлгі бойынша жемістерді дайындау; 0.1.1.14 "Сәбіз", "Қызылша" үлгі бойынша көкөністерді дайындау
		1.2 Композиция	0.1.2.5 барельеф дайындау "Гол соқ!"; 0.1.2.6 дайын бағаншалардан мүсіндеу және "Ұлу отбасы" композициясын дайындау
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.4 дайын бағаншалардан түймедақ гүлін дайындау
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.15 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Паркте" аппликациясын құрастыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.11 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Күн бас киімі" ойыншығын дайындау 0.4.2.12 үлгі бойынша көлемді "Түлкі" ойыншығын дайындау

2) 1-сынып

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
			1.1.1.1 еңбек сабағында тәртіп ережелерін сақтау; 1.1.1.2 қайталау: алақанда, төсем тақтайшасында ермексазды жаю; 1.1.1.3 ермексазда шар етіп домалату тәсілін

Өзім туралы	1. Еремексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	қолдану "Жүзім" мүсіндеу; 1.1.1.4 еремексаздан түрлі мөлшердегі шариктерді домалату " Пеппа шошқасы"; 1.1.1.5 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Пирамида"
		1.2 Композиция	1.1.2.1 бағаншалар мен жолақтардан шырша, ұшақ мүсіндеу; 1.1.2.2 "Орман астындағы ұшақтар" композициясын құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау " Жапырақты ағаш"; 1.1.3.2 шариктерді мүсіндеп қақпақта шырша құрастыру
Менің мектебім	2.Құрастыру 4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	1.2.1.1 текшелерден үй құрастыру; 1.2.1.2 текшелерден көпір құрастыру
		4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.1 түзу сызық бойынша қағазды бүктеуге және жыртуға жаттықтыру; 1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін ұстану; 1.4.1.3 бүктеу сызығы бойынша қайшымен қию, жолақтар қию; 1.4.1.4 ортаңғы сызық бойымен бүктеуарқылы шаршы шығару төртбұрышты формадағы дайындамалар жасау; 1.4.1.5 шаршыны бұрыштан бұрышқа бүктеу арқылы үшбұрыш шығару және бүктеу сызығымен қию
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.1 түзу сызықпен қағазды бүктеу және жырту "Шаблондарға арналған конверт"
2 – тоқсан			

Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.6 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию, (математика сабағына дидактикалық материал дайындау); 1.4.1.7 шаршы және төртбұрышты формадағы дайындамалардың бұрыштарын қайыру арқылы шеңбер шығару
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін ұстану
Бізді қоршаған әлем	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	1.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 1.3.1.2 жапырақтардан аппликация дайындау "Инелік"; 1.3.1.3 жапырақтардан аппликация дайындау "Кірпі"
		3.2 Көлемді бұйымдар	1.3.2.1 көлемді табиғи материалдардан "Кеме" жасау; 1.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Құс" жасау; 1.3.2.3 көлемді табиғи материалдардан "Қой" жасау
		3.3 Композиция	1.3.3.1 кептірілген жапырақтарынан "Гүл шоғы" композициясын дайындап құрастыру (мұғалімге сыйлық); 1.3.3.2 түсі мен үлкендігі әртүрлі кептірілген жапырақтардан "Түскиіз" дайындау; 1.3.3.3 кептірілген табиғи материалдардан "Күлбике" сюжетті суретті үлгі бойынша дайындау
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.8 "Шырша гирляндасы" әшекейін дайындау; 1.4.1.9 белгіленген сызықтар бойымен қию "Қар ұшқыны"

		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Аяз ата" ойыншығын дайындау
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.10 қағаз жолақтарын төртбұрыш етіп қию және үлгі бойынша шаршы ішінде ою құрастыру; 1.4.1.11 қағаз жолақтарын үшбұрыш етіп қию және үлгі бойынша "Шырша" құрастыру; 1.4.1.12 шаблон бойынша белгіленген шаршыларды , үшбұрыштарды қию; 1.4.1.13 "Бәйтерек" аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.4 "Шам" әшекейін дайындау; 1.4.2.5 қағаз сақиналарынан "Көбелек" ойыншығын дайындау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1 Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.6 тақтайшаға рельефті цифрларды мүсіндеу; 1.1.1.7 тақтайшаға рельефті әріптерді мүсіндеу; 1.1.1.8 "Туған күнге торт" үлгі бойынша мүсіндеу
		1.2 Композиция	1.1.2.3 "Менің достарым" ұжымдық композицияны дайындау
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен "Қайнар" қазақ оюын дайындау
		4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.14 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию және үлгі бойынша "Төртбұрыштан жасалған ою" аппликация құрастыру; 1.4.1.15 шаблон бойынша белгіленген сопақшаларды қию;

			1.4.1.16 дайындамалардан "Клоун" аппликациясын жасау; 1.4.1.17 "Қайнар" өрнегі бар киіз үй аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.6 "Әке" оригами дайындау (үлкендерге құрмет)
	5. Жіппен және текстілді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар	1.5.1.1 ұзындығы әртүрлі жіптерді кию тәсілдерін қолдану "Жіпті шашақ"; 1.5.1.2 жүн жіптерден анаға сыйлықдайында "Қуыршақ"
		5.2 Жалпақ бұйымдар	1.5.2.1 түрлі-түсті иірім жіптен аппликация дайындау "Бұтақтағы шие"
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	1. Еремексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.9 "Баклажан" сопақша домалатып мүсіндеу; 1.1.1.10 еремексаздан шариктер домалатып "Жүгері" құрастыру; 1.1.1.11 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Орамжапырақ"
		1.2 Композиция	1.1.2.4 "Саңырауқұлақ себеті" композициясын мүсіндеу және құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Көбелек" мүсіндеу
	4. Қағазбен және катырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.18 сұлбасы бойынша "Көкөністер" кию және жапсыру; 1.4.1.19 сұлбасы бойынша "Балапан" құстың фигурасын кию және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.7 қағаз жолақтарынан оригами "Көжек" дайындау
			1.1 Көлемді бұйымдар

Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс		1.1.1.13 үлгі бойынша мүсіндеу "Ат"
		1.2 Композиция	1.1.2.5 "Жемістер" композициясын мүсіндеу және құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.5 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Жаз жақындады" мүсіндеу
	4. Қағазбен жіне қатырма қағазбен жұмыс	4.1 Көлемді бұйымдар	1.4.1.20 шаблон бойынша белгіленген доңгелектерді қию; 1.4.1.21 сұлбасы бойынша "Гүл" қию және жапсыру
4.2 Көлемді бұйымдар		1.4.2.8 қағаз жолақтарынан оригами "Күшік" дайындау (төртаяқты доспен серуен)	

3) 2-сынып

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.1 геометриялық денелерді мүсіндеу: куб, брус; 2.1.1.2 мұғалімнің үлгісі бойынша үлкендігі түрлі кубтарды мүсіндеу (үлкен, кішкентай); 2.1.1.3 мұғалімнің үлгісі бойынша биіктігі әртүрлі брустарды мүсіндеу (биік , аласа) олардан мұнара құрастыру; 2.1.1.4 үлгі бойынша қатқан жануарларды мүсіндеу "мысық", " Тышқан"
		1.2 Композиция	2.1.2.1 "Күз" тақырыбыдағы композицияны сұлбасы бойынша мүсіндеу (күз: үй, күн, жапырақты ағаш)
		1.3 Жалпақ бұйымдар я	2.1.3.1 үлгі бойынша түсі мен үлкендігі әртүрлі жапырақтар рельефтерін мүсіндеу;

			2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" казак оюын мүсіндеу
Менің мектебiм	2.Құрастыру	2.1 Бөлшектердiң кеңiстiкте орналасуы	2.2.1.2 Лего текшелерiнен мұңара құрастыру 2.2.1.1 Лего текшелерiнен үй құрастыру
		4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.1 қисық сызықтармен қию, дөңгелек және сопақша формадағы санау материалын дайындау; 2.4.1.2 жалпақ бұйымдарды сақтауға арналған қағаздан пакет дайындау; 2.4.1.3 шаблон бойынша қағаздан және қатырмақағаздан "Бет белгi" белгiлеу, қию; 2.4.1.4 бұйымға "Күз" аппликациясын жапсыру; 2.4.1.5 жұқа қатырмақағаздан "Мұғалiмдер күнi" құттықтау ашықхатын дайындау
	4.2 Көлемдi бұйымдар	2.4.2.1 жұқа қатырмақағаздан қарындаштарға арналған стақан дайындау 2.4.2.2 қарандаштарға арналған стаканды түрлi түстi қағазбен жапсыру және геометриялық аппликация жасау	
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жiне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.6 үлгi бойынша "Жүк мәшинесi" аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемдi бұйымдар	2.4.2.3 қағаз бен қатырмақағазды өлшемi бойынша белгiлеуге жаттығу, рицовка түсiру (қатырмақағазды кертiктеу)
			2.3.1.1 саяхат кезiнде бұйымдарға табиғи материал жинау; 2.3.1.2 шеңбер iшiнде кептiрiлген жапырақтардан аппликация дайындау;

Бізді қоршаған әлем

3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	2.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қарбыз дәндерінен, жүгері) "Стақан"; 2.3.1.4 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қауын, күнбағыс дәндерінен) "Кесе"
	3.2 Көлемді бұйымдар	2.3.2.1 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Қоян" дайындау; 2.3.2.2 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Тиын" дайындау; 2.3.2.3 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Тасбақа" фигурасын дайындау; 2.3.2.4 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Өрмекші" фигурасын дайындау
	3.3 Композиция	2.3.3.1 қарағай жаңғақтарынан, жапырақтарынан, мамықтан "Үйрекпен балапандары" композициясын үлгі бойынша дайындау және құрастыру; 2.3.3.2 кептірілген жапырақтардан "Жыл басы" ертегісіне композиция құрастыру
4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.7 жұқа қатырмақағаздан және қалың қағаздан жалпақ карнавал маскаларын дайындау
	4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.4 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау "Саңырауқұлақ" (3 бөліктен); 2.4.2.5 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін

			дайындау "Шар" (4-6 бөліктен)
3 - тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау ; 2.4.1.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.6 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау, клапаны бар; 2.4.2.7 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау түйіскен жерімен, сыртын қағаз жолақтарымен жапсыру
	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.5 үй бөлшектерін мүсіндеу (қабырға, шатыр) және олардан нысана құрастыру; 2.1.1.6 цилиндр формсындағы заттарды мүсіндеу "Кружка", "Қарындаштарға арналған стақан"; 2.1.1.7 конус формсындағы ыдыстарды мүсіндеу "шелек", "Гүл түбегі"; 2.1.1.8 үлгі бойынша шар формсындағы ыдыстарды мүсіндеу "Шәйнек", "Кесе"
		1.2 Композиция	2.1.2.2 басу және жалпайту тәсілімен домалақ формадағы ыдысты үлгі бойынша мүсіндеу "гәселке"; 2.1.2.3 қазақтардың үй заттарын мүсіндеу "Ирек" "Су" оюы салынған "Табақ" (етке арналған ыдыс); 2.1.2.4 өз ойынша ыдыстарды мүсіндеу және композиция құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" казак оюын мүсіндеу

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формасындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен жапсыру; 2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формасындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен жапсыру; 2.4.1.11 қазақ оюларының жеке элементтерін қатырмақағаздан дайындау "Қошқар мүйіз"; 2.4.1.12 жұқа қатырмақағаздан анаға "Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын дайындау	
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау; 2.4.2.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау	
	5. Жіп және текстильді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар	2.5.1.1 тоқылған жіптерден қатқан фигураларды дайындау (ұл, қыз) (қайталау) 2.5.1.2 түсіне қарай жіптерді таңдау және 4-6 жіптен қамшы өру, оны таяқшаға қыстыру	
		5.2 Жалпақ бұйымдар	2.5.2.1 түсіне қарай жіпті таңдау және 2-3 жіптен білезік өру; 2.5.2.2 матаны таңдауға және шаршы формасындағы дайын үлгі бойынша пішуге жаттығу; 2.5.2.3 қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау	
	4 – тоқсан			
			1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.9 сопақша домалатып жемістерді мүсіндеу "Лимон", "Алмұрт"; 2.1.1.10 үлкендігі әртүрлі домалақ формадағы жидектерді мүсіндеу "бұтақшадағы қарақат";

Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	2.1.1.11 нан өнімдерін мүсіндеу "шелпек", " Домалақ пешене", " Тоқаш"
	1.2 Композиция	2.1.2.5 "Шәй үстелі" композициясын мүсіндеу және құрастыру
	1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс, жеміс мүсіндеу
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	2.4.1.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау; 2.4.1.14 үлгі бойынша түсі менформасы кезектесетін жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау
	4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.10 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым " Қаз" (оригами) дайындау; 2.4.2.11 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым " Балық" (оригами) дайындау
Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс	2.1.1.12 жеке гигиена заттарын мүсіндеу " Сабын", "Тіс пастасы тубигі", "Сүлгі"
	1.2 Композиция	2.1.2.6 үлгі бойынша ойыншықтарды мүсіндеу: автобус, автомобилдер (жеңіл, жүк машинесі); ойынға арналған композиция құрастыру " Жол жүру ережесі"
	1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс мүсіндеу
	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.15 үлгі бойынша шаршы ішінде өсімдік оюын дайындау
	4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.12 жұқа қатырмақағаздан анаға " Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын дайындау; 2.4.2.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.1 үлгі бойынша қатқан адамның фигурасын мүсіндеу: қыз, ұл; 3.1.1.2 үлгі бойынша үй жануарының көлемді фигурасын мүсіндеу "Ит" ; 3.1.1.3 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: үтік, тегеш; 3.1.1.4 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: сыпыртқы, қалақ
		1.2 Композиция	3.1.2.1 "Бауырсақ ертегісіне композиция құрастыру"; 3.1.2.2 матрешкалар дайындамасынан "Көңілді матрешкалар" композициясын құрастыру; 3.1.2.3 "Балығы мен балдыры бар аквариум" барельефін мүсіндеу
		1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.1 ермексаздан түрлі-түсті майда шариктерді мүсіндеу және оларды жануардың сұлбасы бойынша қойып шығу "Керік"
Менің мектебім	2. Құрастыру	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	3.2.1.1 Лего текшелерінен мәшине құрастыру "Жүк мәшинесі", "Фургон", "Жеңіл автомобиль"; 3.2.1.2 Лего текшелерінен гараж құрастыру; 3.2.1.3 Лего текшелерінен жиһаз құрастыру: "Төсек", "Диван", "Кресло"
		4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.1 геометриялық фигуралардан "Менің мектебім" мозаикасын дайындау; 3.4.1.2 үлгі бойынша жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау "Күз";

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс		3.4.1.4 геометриялық фигуралардан адам бейнесін жасау, құрастыру және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.1 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша үй жасау және қосымша бөлшектерді: терезе, есік, моржа; 3.4.2.2 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Бейбіт көгершіні" ойыншығын дайындау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.4 геометриялық фигуралардан адам бейнесін жасау, құрастыру және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.5 үлгі бойынша "Қобдиша" көлемді ойыншығын оригами түрінде дайындау
	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	3.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 3.3.1.2 ермексаз баттастыра жағылған төсемге үйенкі гүлдерінің сұлбасын түсіру; 3.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге ұлттық ою сұлбасын түсіру "Құс қанаты": қауын, бұршақ дәндері, қарбыз дәні
		3.2 Көлемді бұйымдар	3.3.2.1 грек, емен жаңғақтарынан "Аю" жабайың фигурасын дайындау; 3.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Үкі" құс фигурасын грек, емен жаңғақтарынан жасау; 3.3.2.3 үлгі бойынша "Аққу" құстың фигурасын емен жаңғағы мен жапырақтарынан жасау
		3.3 Композиция	3.3.3.1 табиғи материалдардан "Көлдегі құстар" композициясын құрастыру
Бізді қоршаған әлем			

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.5 қатырмақағаздан жалпақ шырша ойыншығын дайындау (көкөністер, жемістер, құстар фигурасын) бір жағын түрлі түсті қағазбен жапсыру; 3.4.1.6 "Карнавалға арналған жаға" түрлі түсті қағаздан дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.3 қағаз жолақтарынан "Салпыншақ", "Тамшы", "Қар ұшқыны", "Жүрекше" дайындау; 3.4.2.4 карнавалға арналған "Қалпақ" дайындау, оны аппликациямен әшекейлеу; 3.4.2.5 жаңа жылдық карнавалға арналған маскаларды шаблон бойынша дайындау; 3.4.2.6 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шырша" бұйымын дайындау
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.7 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша автобус жасау және қосымша бөлшектерді: дөңгелек, терезе, есік
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.8 жұқа қатырмақағаздан және түрлі түсті қағаздан баскіім жасау "Тақия" және "Құс қанаты" өсімдік оюымен әшекейлеу
	1. Ермесазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.5 жгуттардан кесе мүсіндеу
		1.2 Композиция	3.1.2.4 "Қарлығаштың күйрығы неге айыр?" қазақ ертегісінің кейіпкерлерін мүсіндеу және композиция құрастыру;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		3.1.2.5 "Ормандағы ақшақар" композициясын құрастыру және мүсіндеу	
	1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен төсемде қазақ оюын жасау "Қошқар мүйіз"	
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.8 жұқа қатырмақағаздан конфигурациясы күрделі қазақтың ою-өрнегін дайындау : "Сынық мүйіз"; 3.4.1.9 шаблон бойынша шаршы ішінде "Тарак" оюын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.8 жұқа қатырмақағаздан және түрлі түсті қағаздан баскиім жасау "Тақия" және "Құс қанаты" өсімдік оюымен әшекейлеу; 3.4.2.9 геометриялық фигуралардан гирлянда жасау "Жалауша"; 3.4.2.10 қағаз жолақтарынан гирлянда дайындау "Сақиналар мен гүлдер"; 3.4.2.11 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау "Декоративті тәрелке"; 3.4.2.12 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау "кәмпит салатын ыдыс"
	5.1 Көлемді бұйымдар	5.1 Көлемді бұйымдар	3.5.1.1 байлаулы шашақтардан қанқан бұтақшадағы жидектерді дайындау
			3.5.2.1 кесу, қию құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін сақтау; қажетті мөлшердегіжіпті қийып үйрету; 3.5.2.2 жіпті инеге сабақтау, жұмыс басында және соңында 1-2 тігіспен бекіту;

	5. Жіппен және текстілді материалмен жұмыс	5.2 Жалпақ бұйымдар	<p>3.5.2.3 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы торкөзді қағазда тігу: Шаршы, Төртбұрыш. Кейін оны бояу;</p> <p>3.5.2.4 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы сызықты қағазда тігу: Шеңбер, Сопақша. Кейін оны бояу;</p> <p>3.5.2.5 дайын тесіктер арқылы көкөністер мен жемістерді тігу, кейін оны бояу;</p> <p>3.5.2.6 жұқа қатырмақағазды "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы тігу. Бетбелгінің ұшын шашақпен әшекейлеу;</p> <p>3.5.2.7 мұғалім салған сурет бойынша және дайын тесіктер арқылы "Балта" қазақ оюын тігу, кейін оны бояу</p>
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.6 спорттық снарядты мүсіндеу "Гантелдер"
		1.2 Композиция	3.1.2.6 шай ыдыстарынан композиция құрастыру: кесе, табақша, шай демдейтін шайнек, блюдо
		1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.3 ермексаздан жгутіктерді мүсіндеп "Гүл-жетігүсті" қойып шығу
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.10 "Шай үстелі" панно дайындап құрастыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.14 оригами сияқты көлемді ойыншық дайындау "Аққу"; 3.4.2.15 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақтарынан ойыншық жасау: "Ат"

Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.7 спорттық снарядты мүсіндеу "Секірпе жіп"
			3.1.1.8 спорттық снарядты мүсіндеу "Шаңғы";
			3.1.1.9 спорттық снарядты мүсіндеу: "футбол және теннис доптары"
	1.2 Композиция	3.1.2.7 "Жайлаудағы Наурыз" композициясын құрастыру және мүсіндеу	
	1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.4 ермексаздан жгуттиктерді мүсіндеп "тау пейзажін" қойып шығу	
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.11 түрлі-түсті қатырмақағаздан "Пирамидка" мозаика қию және құрастыру
4.2 Көлемді бұйымдар		3.4.2.15 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақтарынан ойыншық жасау: "Ат"; 3.4.2.16 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақтарынан ойыншық жасау: "Ит"	

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
558 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – қолжетімді кәсіпті меңгерудің негізі ретінде, жалпы еңбектік қабілеттер мен дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) үлгіні сараптамаалау, тапсырманы бағдарлай білу, алдығы ісін жоспарлау, еңбегінің ағымдық және қорытынды нәтижелерін бақылау қабілетін қалыптастыру;

2) оқушыларды тәртіп талаптарын сақтауға, еңбек үдерісі барысындағы қатынастары үшін сөйлеу тілін қолдануға, бастаған ісін аяқтауға, бұйымның сапасын максималды деңгейге жеткізуге үйрету;

3) еңбек ісіне қарасты уәждемесін қалыптастыру және еңбекке қажетті тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру;

4) оқушыларды еңбек түрлерімен таныстыру;

5) еңбектік қимыл-қозғалыс дағдыларын қалыптастыру;

6) ауызша және жазбаша нұсқауларды қолдана отырып, оқушылардың тапсырманы бағдарлау қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) көру-қозғалыс координациясын, жалпы және ұсақ моторикасын дамыту;

2) арнайы терминологиямен сөздік қорын кеңейту және байыту.

3) ойлау процестерін: көрнекі-бейнелеу және көрнекі-әрекеттік ойлауды дамыту

4) еңбексүйгіштікті, бастаған істі соңына дейін жеткізу біліктілігін, ұқыптылықты қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Жалпы еңбекке даярлау" пәні бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. "Жалпы еңбекке даярлау" қоғам, адам және табиғаттың өзара әрекеті мен өзара тәуелділігі туралы білім жүйесін қалыптастырушы пән; оқыту объектілері – адам, табиғат, қоғам, соның ішінде отбасы, мәдениет, денсаулық, өзара қарым-қатынас, ұлт, бірлестік, мемлекет, қоршаған табиғи орта.

8. Аталған курстың түзетуші қызметі – қоршаған болмыс заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде танымдық аясы мен ауызша сөйлеу тілін дамыту, сөйлеудің реттеуші, коммуникативтік қызметін дамыту.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

10. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

11. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

12. "Жалпы еңбекке даярлау" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер - оқушылардың заттық-тәжірибелік іс-әрекеті, зерделенетін құбылыстар мен заттарды тікелей бақылау (экскурсияларда), ақыл-ой және сөйлеу, сондай-ақ ойын әрекеттері (дидактикалық, сюжеттік-рөлдік, үстел үсті ойындары, ереже бойынша ойындар).

13. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Жалпы еңбекке даярлау" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 4 сыныпта– аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) қағазбен және картонмен жұмыс;

2) моншақтармен және бисермен жұмыс;

3) қалдық материалмен жұмыс;

4) ағашпен жұмыс;

5) табиғи материалдармен жұмыс;

6) балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс;

7) тоқыма материалдармен жұмыс.

22. Әрбір бөлім іс-әрекеті бойынша атауы қайталанатын бөлімшелерді қамтиды.

23. 4-сыныпқа арналған "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінің базалық мазмұны:

1) қағазбен және картонмен жұмыс: тескіштің көмегімен қағазды тесу, геометриялық фигуралардан, қағаз түрлерінен өрнек құру, дайындамалардан сәндік фигуралар және композициялар құру, конустан және цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау, модульдерден композициялар құру, бұйымдарды сәндеу;

2) моншақтармен және бисермен жұмыс: материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау; жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау, сымға бисермен бұйым өру, сымға кесінділермен өру;

3) қалдық материалмен жұмыс: бөлшектерді біріктіру тәсілдері, қайшымен белгілеме сызықтар бойымен кесу, бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру; пластилиннен әзірленген бөлшектерді қынапқа жапсыру ережелері; қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау; бұйымның барлық бөлшектерін жинау; бөлшектерді желіммен біріктіру;

4) ағашпен жұмыс: қарапайым құрылысты орындау, құрылыс жиынтықтарының элементтері (кубик, дінгек, кірпіш); шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану; үлгіден өлшемін көшіру; бұйымдардың көркемдік безендірілуі; өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдылары; шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау; жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс; бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдері;

5) табиғи материалдармен жұмыс: жұмысқа арналған материалдар, құрал-саймандар, құрылғылар; табиғи материалдар түрлері; бұйымдардың табиғи материалы; жарма мен дәндерді түрлері бойынша сұрыптау; қарапайым өрнектер құру, үлгі бойынша және үлгіге сүйеніп аппликациялар орындау;

6) балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс: құрал-саймандар және олардың қолданылуы; балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу; бояуларды қолдану (акварель, гуашь); қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу; жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлеу арқылы рельефтік пластиналарды сәндеу; сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау; үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру; ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу; бөлшектердің орналасуын бақылау, пропорцияларын, өлшемдерін сақтау;

7) тоқыма материалдарымен жұмыс: түзу сызықпен қабу және "бейнежіп" техникасымен бұрыштарды толтыру, бисер мен пайетканы қадау, "инені алға" тігісі және "сыртына қарай" тігісі, матаға жіпті қабу арқылы жапсыру, түйме қадау, матаны қайшымен қиып жұмыс жасау, бұйым бөлшектерін түйреу және көктеу, қайым және жөрмелеу тігістер; тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін қолмен келтіріп сабақтау, қол тігін машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу, электр үтікпен жұмыс.

24. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

26. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қағазбен және картонмен жұмыс" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
	4.1.1.1 құрал-саймандар мен материалдарды атау; 4.1.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.1.1.3 үтіктегішті қолдану, жіпті инеге түзу және түйіншек түйу; 4.1.1.4 тескіштің көмегімен қағазды тесу;

1.1 Қағазбен және картонмен жұмыс

- 4.1.1.5 белгілемелер жасау, өлшемін алу және шаблонмен жиектеу;
- 4.1.1.6 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау;
- 4.1.1.7 өрнекті контуры бойынша және суреттің ішіне ретімен салу;
- 4.1.1.8 геометриялық фигуралардан өрнектерді тану және құру;
- 4.1.1.9 бөлшектер санын анықтау;
- 4.1.1.10 қағаз түрлерін ажырата білу;
- 4.1.1.11 кесінділерді сақиналап және шынжырлап бір-бірімен біріктіру;
- 4.1.1.12 сәндік фигуралар және дайындамалардан басқа композициялар құрастыру;
- 4.1.1.13 конустан, цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау;
- 4.1.1.14 композиция құрастыру;
- 4.1.1.15 ПВА желімін езу;
- 4.1.1.16 бұйымдар бөлшектерін бір-бірінің ішіне салып жинау;
- 4.1.1.17 бұралым, шеңбер бойынша қию; түрлі тәсілдермен өтпелі тесік қию;
- 4.1.1.18 композицияда көлемді бөлшектер құру;
- 4.1.1.19 түсті колорит, композиция құру;
- 4.1.1.20 технологиялық картаны қолдану;
- 4.1.1.21 технологиялық карта бойынша бұйымды әзірлеу реттілігін айту;
- 4.1.1.22 бөлшектерді негізіне орналастыру;
- 4.1.1.23 модульдерден композиция құру;
- 4.1.1.24 бұйымдарды сәндеу;
- 4.1.1.25 мұғалімнің көмегімен дайындалған бұйымның сапасын бағалау

2) "Моншақтармен және бисермен жұмыс" бөлімі: 2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
2.1 Моншақтармен және бисермен жұмыс	4-сынып 4.2.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.2.1.2 материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау; 4.2.1.3 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау; 4.2.1.4 жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау және инені кері қарай өткізу; 4.2.1.5 бұйымдарды ұсынылған сызба бойынша әзірлеу; 4.2.1.6 сымға бисермен бұйым өру; 4.2.1.7 технологиялық карта бойынша тапсырмаға бағдар алу; 4.2.1.8 сызба бойынша бисермен қарапайым бұйымдар өру; 4.2.1.9 сымға кесіндімен өру

4.2.1.10 үлгі бойынша бисермен күрделі бұйымдар өру

3) "Қалдық материалмен жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
3.1 Қалдық материалмен жұмыс	<p>4.3.1.1 бұйымды атау, оның пайдаланылуын, қандай материалдан дайындалғанын, бөлшектердің біріктірілу тәсілдерін айту;</p> <p>4.3.1.2 технологиялық карта бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту;</p> <p>4.3.1.3 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс кезінде бәрін реттеп ұстау;</p> <p>4.3.1.4 қайшымен белгілеме сызық бойымен кесу;</p> <p>4.3.1.5 бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру;</p> <p>4.3.1.6 қынаптың материалын киндер-сюрприздерден ажырату: түсі, өлшемі, қынаптың құрылымы; қынаптарды бір-бірімен біріктіру тәсілі; пластилиннен әзірленген бөлшектерді қынапқа жапсыру ережелері;</p> <p>4.3.1.7 бөлшектерді желіммен біріктіру; конструкция бөлшектерін сызба бойынша біріктіру тәртібін сақтау; бұйымды сәндік бөлшектермен безендіру;</p> <p>4.3.1.8 қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау тәсілдерін қолдану;</p> <p>4.3.1.9 бұйымның барлық бөлшектерін жинау;</p> <p>4.3.1.10 бұйымның пайдаланылуын, қандай материалдан әзірленгенін анықтау;</p> <p>4.3.1.11 бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдерін атау;</p> <p>4.3.1.12 жоспар бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту</p>

4) "Ағашпен жұмыс" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
	<p>4.4.1.1 құрал-саймандар мен құрылғыларды атау;</p> <p>4.4.1.2 қолданылатын құрал-сайманға сәйкес оларды дұрыс ұстау дағдылары мен дұрыс жұмыс тұрысын игеру;</p> <p>4.4.1.3 еліктеу бойынша қарапайым құрылыстарды орындау және оларды ойынға қолдану;</p> <p>4.4.1.4 үлгі бойынша құрылыс жиынтықтарының элементтерін көрсету (кубик, діңгек, кірпіш);</p> <p>4.4.1.5 шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану;</p> <p>4.4.1.6 үлгіден өлшемін көшіру;</p>

4.1 Ағашпен жұмыс	4.4.1.7 бұйымдарды көркем безендіру; 4.4.1.8 ара материалдарын таңдау; 4.4.1.9 өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдыларын игеру; 4.4.1.10 жұмыс үшін ара материалдары мен құрал-саймандарды дұрыс таңдау; 4.4.1.11 мұғалімнің көмегімен шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау; 4.4.1.12 жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс жасай білу; 4.4.1.13 бұйым бөлшектерін түрлі тәсілдермен біріктіру; 4.4.1.14 өз жұмысын жоспарлау және атқарылған жұмыс жайлы айтып беру
-------------------	---

5) "Табиғи материалдармен жұмыс" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
5.1 Табиғи материалдармен жұмыс	4-сынып 4.5.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.5.1.2 материалдарды, құрал-саймандар мен құрылғыларды атау және оларды жұмысқа қолдану; 4.5.1.3 табиғи материалдар түрлерін ажырату; 4.5.1.4 жарма мен дәндерді түрлері бойынша сұрыптау; 4.5.1.6 бұйымдардың табиғи материалын атау; 4.5.1.7 үлгі бойынша қарапайы өрнектер құру, аппликациялар орындау; 4.5.1.8 үлгіге сүйеніп бұйым әзірлеу; 4.5.1.9 атқарылған жұмыс жайлы айтып беру; 4.5.1.10 әзірленген бұйымның сапасына баға беру

6) "Балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс" бөлімі:

6-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып 4.6.1.1 қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау; 4.6.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.6.1.3 құрал-саймандарды атау және олардың қолданылуын білу; 4.6.1.4 түрлі құрылғылар көмегімен бедерлемелер, фактура жасау; 4.6.1.5 балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу; 4.6.1.6 бояуларды қолдану (акварель, гуашь); 4.6.1.7 арнайы "істіктермен" шеңберлер мен нүктелер салу; 4.6.1.8 қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу; 4.6.1.9 батпақ қабатына қойылған шаблонмен фигура кесу;

6.1 Балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс

- 4.6.1.10 жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлеу арқылы рельефтік пластиналарды сәндеу;
- 4.6.1.11 бөлшектерді бұйымның үстіне қойып керекті өлшемдерін алу, бөлшектерді бір-бірімен біріктіру;
- 4.6.1.12 сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау;
- 4.6.1.13 бұйымды үлгі бойынша өрнектеу;
- 4.6.1.14 үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру;
- 4.6.1.15 технологиялық карта бойынша бұйымды операциялық әзірлеу;
- 4.6.1.16 бұйымды иллюстрация бойынша сараптамалау(ойыншықтың қандай бөлшектері бар, неге ұқсайды, бір-бірімен қандай тәсілмен біріктіріледі);
- 4.6.1.17 ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу;
- 4.6.1.18 күйдіру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;
- 4.6.1.19 бөлшектердің дұрыс орналасуын, пропорцияларының, өлшемдерінің сақталуын бақылау;
- 4.6.1.20 технологиялық карта бойынша кезеңдері мен ретін жоспарлау;
- 4.6.1.21 бұйымдардың әзірлену реттілігі туралы айту

7) "Тоқыма материалдарымен жұмыс" бөлімі:
7-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
7.1 Тоқыма материалдарымен жұмыс	4-сынып 4.7.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.7.1.2 қауіпсіздік техникасы ережелерін қолдану; 4.7.1.3 түзу сызықпен қабу және "бейнежіп" техникасымен бұрыштарды толтыру; 4.7.1.4 жіпті скотчтың көмегімен бекіту; 4.7.1.5 бисер мен пайетканы қадау; 4.7.1.6 түйіншек жасау; 4.7.1.7 "инені алға" тігісін және "сыртына қарай" тігісін жүргізу; 4.7.1.8 "инені алға " тігісін қолданып ойыншық тігу; 4.7.1.9 матаға жіпті қабу арқылы жапсыру; 4.7.1.10 түймені керекті орнына қадау; 4.7.1.11 матаны қайшымен қиып жұмыс жасау; 4.7.1.12 аппликация бөлшектерін бұйымға жапсыру; 4.7.1.13 тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін қолмен келтіріп кіргізу, қол тігін машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу; 4.7.1.14 электр үтікпен жұмыс істеу;

4.7.1.15 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу;
 4.7.1.16 қайым және жөрмелеу тігістер жасау;
 4.7.1.17 қол тігін машинасымен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін білу және орындау;
 4.7.1.18 қол тігін машинасымен тігіс жүргізу;
 4.7.1.19 тігістің басына және аяғына бекітпе жасау;
 4.7.1.20 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу;
 4.7.1.21 аппликация бөлшектерін матаға жапсыру;
 4.7.1.22 жұмысты жоспарлау

28. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

30. Оқыту білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке
 даярлау" пәнінен жаңартылған
 мазмұндағы үлгілік оқу
 бағдарламасына
 қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 4-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		4.1.1.1 құрал-саймандар мен материалдарды атау; 4.1.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.1.1.3 үтіктегішті қолдану, жіпті инеге түзу және түйіншек түйу;

Өзім туралы	1. Қағазбен және картонмен жұмыс	<p>4.1.1.4 тескіштің көмегімен қағазды тесу;</p> <p>4.1.1.5 белгілемелер жасау, өлшемін алу және шаблонмен жиектеу;</p> <p>4.1.1.6 жұмысты үлгі бойынша дәйектілікпен орындау;</p> <p>4.1.1.7 өрнекті контуры бойынша және суреттің ішіне салу;</p> <p>4.1.1.8 геометриялық фигуралардан өрнектерді тану және құру;</p> <p>4.1.1.9 бөлшектер санын анықтау;</p> <p>4.1.1.10 қағаз түрлерін ажырата білу;</p> <p>4.1.1.11 кесінділерді сақиналап және шынжырлап бір-бірімен біріктіру;</p> <p>4.1.1.12 сәндік фигуралар және дайындамалардан басқа композициялар құрастыру;</p> <p>4.1.1.13 конустан, цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау;</p> <p>4.1.1.14 композициялар құрастыру ;</p> <p>4.1.1.15 ПВА желімін езу;</p> <p>4.1.1.16 бұйымдар бөлшектерін бір-бірінің ішіне салып жинау;</p> <p>4.1.1.17 бұралым, шеңбер бойынша кию; түрлі тәсілдермен өтпелі тесік кию;</p> <p>4.1.1.18 композицияда көлемді бөлшектер құру ;</p> <p>4.1.1.19 түстік колорит, композиция құру;</p> <p>4.1.1.20 технологиялық картаны қолдану;</p> <p>4.1.1.21 технологиялық карта бойынша бұйымды әзірлеу реттілігін айту;</p> <p>4.1.1.22 бөлшектерді негізіне орналастыру;</p> <p>4.1.1.23 модульдардан композиция құру;</p> <p>4.1.1.24 бұйымдарды сәндеу;</p> <p>4.1.1.25 мұғалімнің көмегімен дайындалған бұйымның сапасын бағалау</p>
		<p>4.2.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;</p> <p>4.2.1.2 материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау;</p>

<p>Менің мектебім</p>	<p>2. Моншақтармен және бисермен жұмыс</p>	<p>4.2.1.3 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау; 4.2.1.4 жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау және инені кері қарай өткізу; 4.2.1.5 бұйымдарды ұсынылған сызба бойынша әзірлеу; 4.2.1.6 сымға бисермен бұйым өру ; 4.2.1.7 тапсырмаға технологиялық карта бойынша бағдар алу; 4.2.1.8 сызба бойынша бисермен қарапайым бұйымдар өру; 4.2.1.9 сымға кесінділермен өру; 4.2.1.10 үлгі бойынша бисермен күрделі бұйымдар өру 4.2.1.11 құрал-саймандармен және материалдармен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін білу және орындау; 4.2.1.12 орындалған жұмысты сараптамалау</p>
<p>2 - тоқсан</p>		
<p>Менің отбасым және достарым</p>	<p>3. Қалдық материалмен жұмыс</p>	<p>4.3.1.1 бұйымды атау, оның пайдаланылуын, қандай материалдан дайындалғанын, бөлшектерді біріктіру тәсілдерін айту; 4.3.1.2 технологиялық карта бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту; 4.3.1.3 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс кезінде бәрін реттеп ұстау; 4.3.1.4 қайшымен белгілеме сызық бойымен кесу; 4.3.1.5 бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру; 4.3.1.6 қынаптың материалын киндер-сюрприздерден ажырату: түсі, өлшемі, қынаптың құрылымы; қынаптарды бір-бірімен біріктіру тәсілі; пластилиннен әзірленген бөлшектерді қынапқа жапсыру ережелері; 4.3.1.7 бөлшектерді желіммен біріктіру; конструкция бөлшектерін сызба бойынша біріктіру тәртібін сақтау; бұйымды сәндік бөлшектермен безендіру;</p>

		<p>4.3.1.8 қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау тәсілдерін қолдану;</p> <p>4.3.1.9 бұйымның барлық бөлшектерін жинау;</p> <p>4.3.1.10 бұйымның пайдаланылуын, қандай материалдан әзірленгенін анықтау ;</p> <p>4.3.1.11 бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдерін атау;</p> <p>4.3.1.12 жоспар бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту</p>
Бізді қоршаған әлем	4. Ағашпен жұмыс	<p>4.4.1.1 құрал-саймандар мен құрылғыларды атау;</p> <p>4.4.1.2 қолданылатын құрал-сайманға сәйкес оларды дұрыс ұстау дағдылары мен дұрыс жұмыс тұрысын игеру;</p> <p>4.4.1.3 еліктеу бойынша қарапайым құрылыстарды орындау және оларды ойынға қолдану;</p> <p>4.4.1.4 үлгі бойынша құрылыс жиынтықтарының элементтерін көрсету (кубик, дінгек, кірпіш);</p> <p>4.4.1.5 шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану;</p> <p>4.4.1.6 үлгіден өлшемін көшіру;</p> <p>4.4.1.7 бұйымдарды көркем безендіру;</p> <p>4.4.1.8 араматериалдарын таңдау;</p> <p>4.4.1.9 өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдыларын игеру;</p> <p>4.4.1.10 жұмыс үшін араматериалдары мен құрал-саймандарды дұрыс таңдау;</p> <p>4.4.1.11 мұғалімнің көмегімен шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау;</p> <p>4.4.1.12 жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс жасай білу;</p> <p>4.4.1.13 бұйым бөлшектерін түрлі тәсілдермен біріктіру;</p> <p>4.4.1.14 өз жұмысын жоспарлау және атқарылған жұмыс жайлы айтып беру</p>
3 - тоқсан		
		<p>4.5.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;</p>

Саяхат	5. Табиғи материалдармен жұмыс	<p>4.5.1.2 материалдарды, құрал-саймандар мен құрылғыларды атау және оларды жұмысқа қолдану;</p> <p>4.5.1.3 табиғи материалдар түрлерін ажырату;</p> <p>4.5.1.4 жарма мен дәндерді түрлері бойынша сұрыптау;</p> <p>4.5.1.6 бұйымдардың табиғи материалын атау;</p> <p>4.5.1.7 үлгі бойынша қарапайы өрнектер құру, аппликациялар орындау;</p> <p>4.5.1.8 үлгіге сүйеніп бұйым әзірлеу ;</p> <p>4.5.1.9 атқарылған жұмыс жайлы айтып беру;</p> <p>4.5.1.10 әзірленген бұйымның сапасына баға беру</p>
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	6. Балшықпен жұмыс	<p>4.6.1.1 қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;</p> <p>4.6.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру;</p> <p>4.6.1.3 құрал-саймандар атау және олардың қолданылуын білу;</p> <p>4.6.1.4 түрлі құрылғылар көмегімен бедерлемелер, фактура жасау;</p> <p>4.6.1.5 балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу;</p> <p>4.6.1.6 бояуларды қолдану (акварель, гуашь);</p> <p>4.6.1.7 арнайы "істіктермен" шеңберлер мен нүктелер салу;</p> <p>4.6.1.8 қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу;</p> <p>4.6.1.9 батпақ қабатына қойылған шаблонмен фигура кесу;</p> <p>4.6.1.10 жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлеу арқылы рельефтік пластиналарды сәндеу;</p> <p>4.6.1.11 бөлшектерді бұйымның үстіне қойып керекті өлшемдерін алу, бөлшектерді бір-бірімен біріктіру;</p> <p>4.6.1.12 сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау;</p>

		<p>4.6.1.13 бұйымды үлгі бойынша өрнектеу;</p> <p>4.6.1.14 үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру;</p> <p>4.6.1.15 технологиялық карта бойынша бұйымды операциялық әзірлеу;</p> <p>4.6.1.16 бұйымды иллюстрация бойынша сараптамалау (ойыншықтың қандай бөлшектері бар, неге ұқсайды, бір-бірімен қандай тәсілмен біріктіріледі);</p> <p>4.6.1.17 ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу;</p> <p>4.6.1.18 күйдіру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;</p> <p>4.6.1.19 бөлшектердің дұрыс орналасуын, пропорцияларының, өлшемдерінің сақталуын бақылау;</p> <p>4.6.1.20 технологиялық карта бойынша кезеңдер мен реттілікті жоспарлау;</p> <p>4.6.1.21 бұйымдардың әзірлену реттілігі туралы айту</p>
4 – тоқсан		
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	7. Тоқыма материалдарымен жұмыс	<p>4.7.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;</p> <p>4.7. 1.2 қауіпсіздік техникасы ережелерін қолдану;</p> <p>4.7.1.3 түзу қабу және "бейнежіп" техникасында бұрыштарды толтыру;</p> <p>4.7.1.4 жіпті скотчтың көмегімен бекіту;</p> <p>4.7.1.5 бисер мен пайетканы қадау ;</p> <p>4.7.1.6 түйіншек жасау;</p> <p>4.7.1.7 "инені алға" тігісін және " сыртына қарай" тігісін жүргізу;</p> <p>4.7.1.8 "инені алға" тігісін қолданып ойыншық тігу;</p> <p>4.7.1.9 матаға жіпті қабу арқылы жапсыру;</p> <p>4.7.1.10 түймені керекті жеріне қадау;</p> <p>4.7.1.11 матаны қайшымен қиып жұмыс жасау;</p> <p>4.7.1.12 аппликация бөлшектерін бұйымға жапсыру;</p> <p>4.7.1.13 тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін</p>

	қолмен келтіріп кіргізу, қол тігін машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу; 4.7.1.14 электр үтікпен жұмыс істеу; 4.7.1.15 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу; 4.7.1.16 қайым және жөрмелеу тігістер жасау; 4.7.1.17 қол тігін машинасымен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін білу және орындау; 4.7.1.18 қол тігін машинасымен тігіс жүргізу; 4.7.1.19 тігістің басына және аяғына бекітпе жасау; 4.7.1.20 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу; 4.7.1.21 аппликация бөлшектерін матаға жапсыру; 4.7.1.22 жұмысты жоспарлау
--	---

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
559 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың қарапайым сурет салу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларды бейнелеу өнерінің туындыларымен таныстыру; эмоционалдык – эстетикалық көзқарастарын дамыту; бейнелеу өнеріне қызығушылық пен сүйіспеншілікке баулу;

2) затқа қарап сурет салу, сәндік сурет салу және бұларды еңбек және қоғамдық пайдалы әрекет процестерінде қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) жұмыс реттілігін ойластыру, үлгі және жоспар бойынша жұмыс істеу дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) жұмыс кезіндегі ұқыптылыққа, табандылыққа, дербестікке тәрбиелеу;

2) білім алушылардың сенсомоторлық дамуына ықпал жасау: қимыл-қозғалыс аясының жетіспеушіліктерін жеңу, қолдарының ұсақ моторикасын дамыту;

3) байқампаздығын, көру арқылы қабылдауы мен қиялын, көру арқылы есте сақтау қабілетін, кеңістіктік ұғымын дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Бейнелеу өнері" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. Іс-әрекеттік тәсіл қағидасы оқыту барысында педагогтың басшылығымен оқу материалын түсінуге жағдайлар жасайтын, әр-түрлі бейнелеу жұмыстарын ұйымдастыруды қарастырады. Дербес бейнелеу жұмысы жоғары психикалық функцияларының (қабылдауы, сөйлеу тілі, ойлау қабілеті) сенсомоторлық негіздерін дамытуға, білім алушылардың өмірлік тәжірибесі жеткіліксіздігінің орнын толтыруға мүмкіндік береді.

8. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. "Бейнелеу өнері" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер – білім алушылардың түрлі материалдармен және құралдармен жұмыс істеу, жаттығулар, бақылаулар, көру тіректерін қолдану (торлар, тірек нүктелері, сызықтар сұлбалары), дайын жоспарды, алгоритмдік жазбаларды, сызба-плакаттарды қолдану.

12. Бейнелеу өнері жөніндегі әңгімелер сабақтардың құрамды бөлігі болып табылады. Олар эстетикалық тәрбиеге, білім алушылардың ұғымдары мен түсініктерін анықтауға ықпал жасайды. Әңгімелер көркем шығармаларының репродукцияларын қараумен, оларға қысқа мәліметтер берумен, сондай ақ балаларға арналған кітаптар иллюстрацияларын қараумен үйлестіріледі. Бір әңгіме барысында 1-2 картина немесе 3-4 кітаптар иллюстрациялары қаралады.

13. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Бейнелеу өнері" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Бейнелеу өнері" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта– аптасына сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта–аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта– аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4-сыныпта– аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі (0, 1 сыныптар);

2) "Сәндік сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);

3) "Затқа қарап сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);

4) "Тақырыптарға сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар).

22. "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сызықтарды салу;

2) шаблон мен трафаретті қолданып сурет салу.

22. "Сәндік сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жолақтағы өрнек;

2) шаршыдағы өрнек;

3) үшбұрыштағы өрнек;

4) шеңбердегі өрнек.

24. "Затқа қарап сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) өсімдік және жануарлар әлемі заттарының суретін салу;

2) тұрмыстық заттардың суретін салу.

25. "Тақырыптар бойынша сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) табиғат суретін салу (бейнелеу);

2) ертегілерге және өмірлік жағдайларға иллюстрациялар салу.

26. 0-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) сызықтар салу. Қолмен түрлі бағытта сызықтар салу(түзу, толқынды, бүгілме, бұрмалы, доғал, тұйықталған, тұйықталмаған). Симметриялық заттардың сұлбасын салып бітіру. Қисық түзулерді қолданып пунктир арқылы сурет салу. Үлгі бойынша тірек нүктелері арқылы сурет салу. Шеңберлерді, доғалдарды, түзу сызықтарды қолданып, таныс заттардың суретін салу. Негізгі түстерді тану және атау: қызыл, сары, көк, жасыл. Иллюстрацияларды көру. Спектр бояуларының реттілігімен танысу. Үлгі бойынша салып бітіру және бояу;

2) шаблон мен трафаретті қолданып сурет салу. Таныс заттардың суретін салу, үлгі бойынша шаблон мен трафаретті қолдана отырып шеңбер, шаршы, үшбұрыш, доғал, тікбұрыш формасындағы заттардың суретін салу. Түрлі-түсті қарындаштармен штрихті сызықтар салу. Сұлбасын сақтай отырып бояу. Жолақтың ішіне қарапайым өсімдіктік өрнек құру.

27. 1-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер". Қолмен түрлі бағытта сызықтар салу (түзу, толқынды, бүгілме, бұрмалы, доғал, тұйықталған, тұйықталмаған). Симметриялық заттардың сұлбасын салып бітіру. Қисық түзулерді қолданып пунктир арқылы сурет салу. Үлгі бойынша тірек нүктелері арқылы сурет салу. Шеңберлерді, доғалдарды, түзу сызықтарды қолданып таныс заттардың суретін салу. Қозғалмалы аппликация

ізімен сурет салу. Негізгі түстерді тану және атау: қызыл, сары, көк, жасыл. Иллюстрацияларды көру. Спектр бояуларының реттілігімен танысу. Үлгі бойынша салып бітіру және бояу. Таныс заттардың суретін салу, үлгі бойынша шаблон мен трафаретті қолдана отырып шеңберлер, доғалдар, түзу сызықтар формасындағы заттардың суретін салу. Түрлі-түсті қарындаштармен штрихтер салу. Сұлбасын сақтай отырып бояу. Жолақтың ішіне қарапайым өсімдіктік өрнек құру;

2) "Сәндік сурет салу". Қазақ өрнектерін, өсімдіктік өрнектерді үлгі бойынша шеңбер, шаршы, жолақ, үшбұрыш ішіне құру. Сурет сұлбасын сақтай отырып өрнек элементтерін бояу. Түстерді ажырату және атау: қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызыл;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Оқыған ертегінің ең оңай бейнелеуге келетін эпизодын суретте бейнелеу. Күрделі емес заттардың кеңістіктік қатынасын дұрыс көрсетіп (үстінде, астында, танында; үлкен, кіші, өте кіші), сурет элементтерін парақ бетіне орналастыру. Иллюстрациялардан айналадағы заттардың, жануарлардың, өсімдіктердің бейнелерін тану және атау, оларды формасы, өлшемі, түсі бойынша салыстыру.

28. 2 –сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Қолмен түзу сызықтар жүргізу (көлденең, тік, қиғаш), кесіндіні бірдей бөліктерге бөлу. Қолмен геометриялық фигуралар салу және жолақтың ішіне олардан формасы мен түсін ауыстыра отырып, өрнектер құрастыру, суреттерді бояу. Қазақ, өсімдіктік, геометриялық өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне орналастыру. Өрнектерге қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызыл түстерді қолдану. Қара, ақ, сия түстес түстерді атау және ажырату;

2) "Затқа қарап сурет салу". Заттарды парақ бетіне дұрыс орналастыру. Квадратты, тікбұрышты, домалақ және үшбұрышты заттарды ажырату және атау. Суретте заттардың кеңістіктік ара-қатынасын сақтау және осы қатынастарды сөзбен айту (ортасында, сол жағында, оң жағында). Заттардың маңызды белгілерін анықтау. Қарындаш, гуашь коданып суретті бояу;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Айналадағы болмыс жайлы білім алушылардың көру түсініктерін айқындау және байыту. Көлемі мен кеңістіктік ара-қатынасын ескере отырып, заттар мен нысандар формасын, олардың элементтерін түсініктері бойынша бейнелеу. Картиналар бойынша әңгіме (тоқсанда 2 рет). Иллюстрациялардан халық ертегілерінің кейіпкерлерін тану, картинада бейнеленген тұлғаларды атау, оларды бір-бірімен салыстыру.

29. 3- сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Геометриялық, өсімдіктік өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне салу. Үлгінің сараптамасы. Өрнектің құрылымын (элементтерінің қайталануы немесе алмасуы), негізгі бөліктерінің формасын және түсін анықтау. Қазақи, өсімдіктік, геометриялық өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне үлгі бойынша орналастыру. Квадраттың ішіне өрнек салғанда өстік сызықтарды пайдалану. Өрнектерге қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызыл, қара, ақ, сия түстес түстерді қолдану. Көкшіл, қызғылт түстерді тану және атау;

2) "Затқа қарап сурет салу". Квадратты, тікбұрышты, домалақ және үшбұрышты формадағы заттарды өздеріне тән ерекшеліктерін көрсете отырып бейнелеу. Симметриялық формадағы жалпақ заттарды бейнелеу барысында ортаңғы (өстік) сызықты пайдалану. Суретті орындау реттілігін анықтау. Затқа қарап сурет салуда ашық және күңгірт түстерді қолдану;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Бір сюжеттік суретте бірнеше заттың бейнелерін біріктіру. Бейнелерді белгілі тәртіпте орналастыру (жақынырақ, алысырақ, қағаз бетін түгелдей қолданып және суреттің жоғарғы, төмен жағын сақтап). Картина бойынша әңгіме (тоқсанда 2 рет). Иллюстрациялардан жыл мезгілдеріне тән белгілерді тану. Түрлі жыл мезгілдеріндегі табиғат әдемілігін көре білу қабілетін дамыту.

30. 4-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Қазақи, геометриялық, өсімдіктік өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне үлгі бойынша орналастыру. Үлгінің сараптамасы. Өрнектің құрылымын (элементтерінің қайталануы немесе алмасуы), негізгі бөліктерінің формасын және түсін анықтау. Өрнектерді тікбұрыштың, шаршының, шеңбердің ішіне өстік сызықтарды қолданып дәйекті орналастыру. Ортасын, шеттерін толтыра отырып, өрнекті симметриялық орналастыру;

2) "Затқа қарап сурет салу". Бейнелеу нысанының сараптамасы (құрамдас бөліктерінің формасын, түсін және көлемін анықтау). Түрлі формадағы заттарды құрылымын ескере отырып бейнелеу. Қағаз парағына қарасты суреттің көлемін анықтау. Сурет құрастырғанда өстік сызықтарды пайдалану. Заттарды бейнелеу үшін сәйкес түстерді таңдау;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Суреттегі алыс орналасқан заттардың көлемдік қатынасын, заттардың кішірейуін ескеру. Алдыңғы, артқы план. Бір заттың екіншісімен қалқалану ережелерін меңгеру. Бейнелеу өнері туралы әңгімелер (5 сағат). Қарастырылып жатқан бейнелеу өнерінің туындысы бойынша мұғалімнің сұрақтарына жауап беру қабілеті. Бейнелеу өнерінің жанрлары (натюрморт және пейзаж), олардың белгілері және айырықша ерекшеліктері.

31. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

33. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 – сынып	1 - сынып
	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелерін ұстану; 0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау; 0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмыс орнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау; 0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші нүктелер салу; 0.1.1.5 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); толқынды, бүгілме, доғал, шеңберлі тұйықталған сызықтар салу: "Шарлар", "Тәселке"; 0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Әткеншек"; 0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен сәйкестеу; 0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызық жүргізу;	

1.1 Сызықтар салу

0.1.1.9 бояулармен бастыру;
0.1.1.10 негізгі түстерді ажырату және атау;
0.1.1.11 пунктир сызықтары және сурет сұлбасы бойынша сурет салу;
0.1.1.12 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); қисық, толқынды, бүгілме сызықтар жүргізу: "Кірпі";
0.1.1.13 "Менің отбасым" тақырыбы бойынша фигураның сұлбасын жиектеу және бояу;
0.1.1.14 геометриялық фигуралардың сұлбасын жиектеу және бояу: "Шаршы", "Үшбұрыш";
0.1.1.15 сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтай отырып жиектеу және түрлі-түсті қарындаштармен бояу: "Мәшине", "Шаршы", "Үшбұрыш", "Шеңбер";
0.1.1.16 нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Бұлт", "Күн", "Гүл", "Жапырақ";
0.1.1.17 композицияларды нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Аққала", "Алғашқы қар", "Моншақты шырша", "Ойыншықтары бар шырша бұтағы";
0.1.1.18 ақ гуашьпен "Қарша" суретін жиектеу және бояу, жағу кезінде қылқаламды дұрыс ұстау;
0.1.1.19 пунктир сызықтары бойымен көлденең және тік бағытта сызу: "Көлік", "Бағдаршам";
0.1.1.20 киім заттарын сұлбасы бойымен жиектеу және бояу: "Футболка", "Сарафан", "Бейсболка", "Қалпақ";
0.1.1.21 "Киіз үй", "Киіз үйдің жасауы" суреттерін сұлбасы бойынша салып бітіру және бояу;
0.1.1.22 "Балта" өрнегін сұлбасы бойынша жиектеу және бояу;
0.1.1.23 "Жіліншік" атты қазақ өрнегін торлар арқылы салу;

1.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелерін ұстану;
1.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау;
1.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмыс орнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау;
1.1.1.4 түрлі бағыттағы түзу сызықтар салу (көлденең, тік, қиғаш);
1.1.1.5 қисық сызықтар салу (толқынды, бұрмалы, доғал);
1.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу;
1.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен сәйкестеу;
1.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызық жүргізу

	<p>0.1.1.24 бояулармен сурет салу: "Сыйлықтың лентасы" (жалпак және жіңішке);</p> <p>0.1.1.25 "Денің сау болсын десең" тақырыбы бойынша суреттің жартысын жиектеу және бояу;</p> <p>0.1.1.26 геометриялық фигураларға тік және көлденең сызықтар сызу: "Шаршы", "Шеңбер" (зарядтауға арналған кілемшелер);</p> <p>0.1.1.27 "Доптарды" (баскетбол және футбол) жиектеу және бояу;</p> <p>0.1.1.28 "Лента" (спорттық) суретін жиектеу және бояу</p>	
<p>1.2 Шаблон мен трафаретті колданып сурет салу</p>	<p>0.1.2.1 шаблонмен жиектеп "Үй" суретін салу: "Шаршы" (үлкен, кіші), "Үшбұрыш", сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтау;</p> <p>0.1.2.2 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Бағдаршам" суретін салу: (тікбұрыш, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау;</p> <p>0.1.2.3 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Вагон" суретін салу: (тікбұрыштар, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау;</p> <p>0.1.2.4 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Анама арналған бәйшешек" суретін салу, сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау;</p> <p>0.1.2.5 шаблон бойынша "Үшкір орамал" суретін салу (үлкен, кіші), бояу;</p> <p>0.1.2.6 шаблон бойынша "Түймедақ" (шеңбер, доғалдар), бояу;</p> <p>0.1.2.7 шаблон бойынша "Балық" суретін салу (доғал, қисық сызықтар), бояу;</p> <p>0.1.2.8 шаблон бойынша "Саңырауқұлақтар" суретін салу (ақ саңырауқұлақ, шыбынжұт), бояу;</p> <p>0.1.2.9 шаблон бойынша "Көкөністер" суретін салу (қызанақ, қияр), бояу;</p>	<p>1.1.2.1 геометриялық фигураларды және таныс заттардың бейнелерін шаблонмен жиектеу, түрлі-түсті</p>

0.1.2.10 шаблон бойынша (қарындаштармен бояу (үшбұрыш, трафаретпен) "Жемістер" суретін шаршы, тікбұрыш, шеңбер, доғал) салу (алма, алмұрт), бояу

2) "Сәндік сурет салу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жолақтағы өрнек	1. 2. 1. 1 жолақтың ішіне орналастырып "Қайнар" қазақ өрнегін салу, сұлбасының сыртына шығармай бояу; 1. 2. 1. 2 "Кесе": жолақтың ішіне орналастырып өсімдік өрнегін салу, бояу	2. 2. 1. 1 жолақтың ішіне орналастырып "Ирек" қазақ өрнегін салу, бояу; 2. 2. 1. 2 "Алжапқыш": жолақтың ішіне орналастырып геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу	3. 2. 1. 1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын жолақтың ішіне орналастырып "Қошқар мүйіз" қазақ өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 1. 2 гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 2. 1 "Шапан" қазақ киімінің затына "Сынық мүйіз" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 1. 2 жолақтың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.2 Шаршыдағы өрнек	1. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Бес Танба" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу; 1. 2. 2. 5 шаршының ішіне орналастырып "Дастархан" өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу	2. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Гүл" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу; 2. 2. 2. 2 жолақтың ішіне орналастырып "Ұстағыш" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу	3. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Ағаш" қазақ өрегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 2. 2 шаршының ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 2. 1 "Жастық" қазақ тұрмыстық бұйымына "Балдақ" өрнегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 2. 2 шаршының ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.3 Үшбұрыштағы өрнек	1. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Қазақ киімінің ою-өрнектері" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу; 1. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" өсімдік өрегінің	2. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Тұмар" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу; 2. 2. 3. 3 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" геометриялық фигур	3. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Кілттерге арналған салпыншақ": геометриялық фигураларының суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар	4. 2. 3. 1 "Сәукеле" бас киімінің "Құс канаты" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің

	элементтерін салу, бояу	алар өрнегін салу, бояу	өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.4 Шеңбердегі өрнек	1. 2. 4. 1 шеңбердің ішіне орналастырып "8 наурызға құттықтау" ашық хатының суретін салу, бояу; 1. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне "Тәрелке" өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу	2. 2. 4. 1 шеңбердің ішіне орналастырып "Түйе табан" геометриялық фигуралар өрнегінің суретін салу, бояу; 2. 2. 4. 4 шеңбердің ішіне орналастырып "Т а б а қ" геометриялық фигуралар өрнегінің суретін салу, бояу	3. 2. 4. 1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын шеңбердің ішіне орналастырып " Жұлдыз" қазақ өрегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 4. 1 "Тақия" бас киімінің "Тарақ" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне орналастырып геометриялық фигуралар, жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)

3) "Затқа қарап сурет салу" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	1.3.1.1 айналадағы өсімдіктері және жануарлары ж а й л ы түсініктерінің болуы; 1.3.1.2 өсімдік және жануарлар әлемі	2.3.1.1 спектр түстерін бейнелеу(қарындаш, гуашь); 2.3.1.2 "Саябақтағы күз" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.3 "Менің отбасым" тақырыбына сурет салу" (қарындаш, гуашь); 2.3.1.4 "Бөлме өсімдіктері" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.5 "Шырша" тақырыбына сурет салу", бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.1.1 қарапайым формадағы жапырақтардың нобайын жасау, ашық жасыл және күңгірт жасыл түстерін ажырату және бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.2 "Бақбақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.3 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі алма" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.4 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі саңырауқұлақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.1 күзгі бұтақ нобайын жасау: " Қайың", бояу(түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.2 бұтақ нобайын жасау: " Шетен", бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.3 "Үй асырандылары (м ы с ы қ)" тақырыбына сурет салу, бояу бояу(түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.4 "Үй асырандылары (ит)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.5 "Алғашқы қар" суретінің нобайын жасау (

	өкілдері мен түрлерін ажырата білу	2.3.1.6 күрделі формадағы заттардың суретін салу: "Қоян-ойыншық", бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.7 "Саябақтағы қыс" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь)	3.3.1.5 "Менің достарым" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь); 3.3.1.6 "Ойыншықтар ілінген шырша" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.7 күрделі формалы заттың суретін салу "Ойыншық аю", бояу (қарындаш, акварель)	ағаш, бұта) және акварельмен бояу; 4.3.1.6 "Үй құстары (тауық)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.7 "Үй құстары (қораз)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
3.2 Тұрмыстық заттар	1.3.2.1 күнделікті қолданыстағы тұрмыстық заттарды ажырата білу және атау	2.3.2.1 тікбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.2 үшбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.3 "Стақан" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.4 "Шәй бокалы" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.5 дөңгелек формасындағы заттарды бейнелеу – "Шырша ойыншықтары"; бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.6 ыдыс-аяқ заттарын салу (бояу)	3.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар күрекшесі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.2 ені мен биіктігінің қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар шелегі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.3 "Мұнара" нобайын жасау (құрылыс материалдары элементтерінен), бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.4 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.5 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.6 "Балға" сайманын бейнелеу, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Автобус" ойыншығының нобайын жасау, бояу(түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.2.2 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Жүк көлігі" ойыншығының нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.2.3 "Домбыра" қазақ ұлттық аспабының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 4.3.2.4 "Матрешка" ойыншығының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 4.3.2.5 "Бұрауыш" саймандарының (ұзын, қысқа) бейнелеу, (түрлі-түсті қарындаштар);

		3.3.2.7 киім заттарының суретін салу (бояу)	4.3.2.6 жиһаз заттарының суретін салу (бояу)
--	--	---	--

4) "Тақырыптар бойынша сурет салу" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	1 – сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Табиғат	<p>1.4.1.1 спектр түстерін бейнелеу;</p> <p>1.4.1.2 өздеріне тән ерекшеліктерін жеткізіп күзгі жапырақтардың суретін салу (үйеңкі, емен, көктерек);</p> <p>1.4.1.3 "Қаладағы күз" тақырыбына сурет салу;</p> <p>1.4.1.4 "Алтын күз" тақырыбына сурет салу;</p> <p>1.4.1.5 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, шырша бұтағының суретін салу;</p> <p>1.4.1.6 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, қарағай бұтағының суретін салу;</p> <p>1.4.1.7 "Ағаштар және бұталар" орман пейзажын салу;</p> <p>1.4.1.8 негізгі және қосалқы түстерді ажырату;</p> <p>1.4.1.9 "Таудағы күннің шығуы" пейзажын салу;</p> <p>1.4.1.10 "Қазақстан таулары" пейзажын салу;</p> <p>1.4.1.11 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу, бояу, "Алма", "Алмұрт" (</p>	<p>2.4.1.1 "Жапырақсыз ағаш" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу;</p> <p>2.4.1.2 "Аққалалар" суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);</p> <p>2.4.1.3 "Жаңа жылдық шырша" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);</p> <p>2.4.1.4 "Бақшада велосипедпен серуендеу" тақырыбына сурет салу</p>	<p>3.4.1.1 "Аквариумдағы балдырлар арасындағы балықтар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>3.4.1.2 "Алмасы бар кірпі" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>3.4.1.3 "Бұтаның астындағы тышқан" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>3.4.1.4 "Балық аулау" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)</p>	<p>4.4.1.1 "Су айдындағы балықтар (жайын, табан)" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>4.4.1.2 "Қаршалар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>4.4.1.3 "Қазақстан таулары" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);</p> <p>4.4.1.4 "Кемемен саяхат" тақырыбына сурет салу (</p>

	<p>түрлі-түсті қарындаштар);</p> <p>1.4.1.12 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін салу, бояу, "Қызанақ", "Қияр" (түрлі-түсті қарындаштар)</p>			<p>түрлі-түсті қарындаштар)</p>
<p>4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар</p>	<p>1.4.2.1 "Мектеп" тақырыбына геометриялық формадағы заттардың суретін салу;</p> <p>1.4.2.2 "Мен тұратын үй" тақырыбына сурет салу;</p> <p>1.4.2.3 картинаның жиекшесін бояу және оның ішіне отбасы мүшелерінің суретін салу;</p> <p>1.4.2.4 сурет жиекшесінің сыртына шықпай шарларды сызықпен бояу;</p> <p>1.4.2.5 түрлі жалпақтықтағы шарфтар суретін сұлбасының сыртына шықпай штрихтеу (бояу);</p> <p>1.4.2.6 "Судағы кеме" тақырыбына сурет салу;</p> <p>1.4.2.7 "Цирктегі пілдің өнер көрсетуі" тақырыбына сурет салу;</p> <p>1.4.2.8 әйнек құтының суретін салу;</p> <p>1.4.2.9 "Бауырсақ" ертегісінің сюжетіне сурет салу</p>	<p>2.4.2.1 "Үш аю" ертегісінен дөңгелек формадағы заттарды қолмен бейнелеу (әртүрлі көлемдегі үш кесе, бояу (қарындаш, гуашь);</p> <p>2.4.2.2 "Қаладағы көктем"; суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);</p> <p>2.4.2.3 "Наурыз" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);</p> <p>2.4.2.4 "Үш аю" ертегісінен сюжет салу</p>	<p>3.4.2.1 "Үйшік" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі - түсті қарындаштар);</p> <p>3.4.2.2 "Көшедегі көктем" сюжетінің, нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар);</p> <p>3.4.2.3 "Ұшақпен саяхат" сюжетіне сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар);</p> <p>3.4.2.4 "Шалқан" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар</p>	<p>4.4.2.1 "Аққалалар отбасы" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу;</p> <p>4.4.2.2 "Қаздар-аққулар" ертегісі суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу;</p> <p>4.4.2.3 "Ойыншықтар дүкенінде" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу;</p> <p>4.4.2.4 "Маша мен аю" ертегісінің сюжетіне сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар</p>

35. Бағдарлама зияты жеңіл зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4-сыныптар үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге

асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

36. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

37. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Бейнелеу
өнері" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы Менің мектебім	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелерін ұстану; 0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау; 0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмысорнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау; 0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші нүктелер салу; 0.1.1.5 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); толқынды, бүгілме, доғал, шеңберлі тұйықталғансызықтар салу: " Шарлар", "Тәрелке"; 0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу: " Баспалдақ", "Әткеншек";

		<p>0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен сәйкестеу;</p> <p>0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызық жүргізу</p> <p>0.1.1.9 бояулармен басу;</p> <p>0.1.1.10 негізгі түстерді ажырату және атау;</p> <p>0.1.1.11 пунктир сызықтары және сурет сұлбасы бойынша сурет салу;</p> <p>0.1.1.12 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); қисық, толқынды, бүгілме сызықтар жүргізу : "Кірпі"</p>
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	<p>1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)</p>	<p>0.1.1.13 "Менің отбасым" тақырыбы бойынша фигураның сұлбасын жиектеу және бояу;</p> <p>0.1.1.14 геометриялық фигуралардың сұлбасын жиектеу және бояу: "Шаршы", "Үшбұрыш" ;</p> <p>0.1.1.15 сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтай отырып жиектеу және түрлі-түсті қарындаштармен бояу: "Машина", "Шаршы", "Үшбұрыш", "Шеңбер"</p>
	<p>1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)</p>	<p>0.1.2.1 шаблонмен жиектеп "Үй" суретін салу: "Шаршы" (үлкен, кіші), "Үшбұрыш", сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтау</p>
Бізді қоршаған әлем	<p>1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, гуашь)</p>	<p>0.1.1.16 нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Бұлт", "Күн", "Гүл", "Жапырақ";</p> <p>0.1.1.17 композицияларды нүктелер бойынша жиектеу және бояу : "Аққала", "Алғашқы қар", "Мошақты шырша", "Ойыншықтары бар шырша бұтағы";</p> <p>0.1.1.18 ақ гуашьпен "Қарша" суретін жиектеу және бояу, жағу кезінде қылқаламды дұрыс ұстау</p>
3 – тоқсан		
	<p>1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс.</p>	<p>0.1.1.19 пунктир сызықтары бойымен көлденең және тік бағытта сызу: "Көлік", "Бағдаршам";</p>

Саяхат	Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.20 киім заттарын сұлбасы бойымен жиектеу және бояу: "Футболка", "Сарафан", "Бейсболка", "Қалпақ"
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.2.2 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Бағдаршам" суретін салу: (тікбұрыш, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау; 0.1.2.3 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Вагон" суретін салу: (тікбұрыштар, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.21 "Киіз үй", "Киіз үйдің жасауы" суреттерін сұлбасы бойынша салып бітіру және бояу; 0.1.1.22 "Балта" өрнегін сұлбасы бойынша жиектеу және бояу; 0.1.1.23 "Жіліншік" атты қазақ өрнегін торлар арқылы салу
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.2.4 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Анама арналған бәйшешек" суретін салу, сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау
4 – тоқсан		
Тамақ және сусын	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.1.24 бояулармен сурет салу: "Сыйлықтың лентасы" (жалпақ және жіңішке)
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.2.5 шаблон бойынша "Үшкір орамал" суретін салу (үлкен, кіші), бояу; 0.1.2.6 шаблон бойынша "Түймедақ" (шеңбер, доғалдар), бояу; 0.1.2.7 шаблон бойынша "Балық" суретін салу (доғал, қисық сызықтар), бояу; 0.1.2.8 5 шаблон бойынша "Саңырауқұлақтар" суретін салу (ақ саңырауқұлақ, шыбынжұт), бояу;
	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма	0.1.1.25 "Денің сау болсын десең" тақырыбы бойынша суреттің жартысын жиектеу және бояу; 0.1.1.26 геометриялық фигураларға тік және көлденең

Дені саудың – жаны сау	және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	сызықтар сызу: "Шаршы", "Шеңбер" (зарядтауға арналған кілемшелер); 0.1.1.27 "Доптар" суретін (баскетбол және футбол) жиектеу және бояу; 0.1.1.28 "Лента" (спорттық) суретін жиектеу және бояу
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.2.9 шаблон бойынша "Көкөністер" суретін салу (қызанақ, қияр), бояу; 0.1.2.10 шаблон бойынша (трафаретпен) "Жемістер" суретін салу (алма, алмұрт), бояу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер	1.1 Сызықтарды салу	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелерін ұстану; 0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау; 0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмыс орнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау; 0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші нүктелер салу; 0.1.1.5 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); толқынды, бүгілме, доғал, шеңберлі тұйықталған сызықтар салу: "Шарлар", "Тәрізке"; 0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Өткеншек"; 0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен сәйкестеу;

			0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызық жүргізу
		1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу	1.1.2.1 геометриялық фигураларды және таныс заттардың бейнелерін шаблонмен жиектеу, түрлі-түсті қарындаштармен бояу (үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шеңбер, доғал)
Менің мектебім	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.1 спектр түстерін бейнелеу; 1.4.1.2 өздеріне тән ерекшеліктерін жеткізіп күзгі жапырақтардың суретін салу (үйеңкі, емен, көктерек); 1.4.1.3 "Қаладағы күз" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.1 геометриялық формадағы заттардың суретін салу "Мектеп"
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.4 "Алтын күз" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.2 "Менің тұратын үйім" тақырыбына сурет салу; 1.4.2.3 картина жиектемесін бояу және ішіне отбасы мүшелерінің суретін салу; 1.4.2.4 жиектемесінің сырытына шықпай, берілген бағытта сызықпен шарлардың суретін бояу
Бізді қоршаған әлем	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.5 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, шырша бұтағының суретін салу; 1.3.1.6 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, қарағай бұтағының суретін салу; 1.4.1.7 "Ағаштар және бұталар" орман пейзажын салу

		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.5 түрлі жалпақтықтағы шарфтар суретін сұлбасының сыртына шықпай сызу (бояу)
3 - тоқсан			
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.8 негізгі және қосалқы түстерді ажырату; 1.4.1.9 "Таудағы күннің шығуы" пейзажын салу; 1.4.1.10 "Қазақстан таулары" пейзажын салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.6 "Судағы кеме" тақырыбына сурет салу; 1.4.2.7 "Цирктегі пілдің өнер көрсетуі" тақырыбына
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	1.2.1.1 жолақтың ішіне орналастырып "Кайнар" қазақ өрегін салу, сұлбасының сыртына шығармай бояу
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	1.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Бес Танба" қазақ өрегін элементтерін салу, бояу
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	1.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Қазақ киімінің ою-өрнектері" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	1.2.4.1 шеңбердің ішіне орналастырып "8 наурызға құттықтау" ашық хатының суретін салу, бояу
4 - тоқсан			
	2. Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	1.2.1.2 "Кесе": жолақтың ішіне орналастырып өсімдік өрнегін салу, бояу
2.2 Шаршы ішіндегі өрнек		1.2.2.5 "Дастархан": шаршының ішіне орналастырып өсімдік өрегін элементтерін салу, бояу;	
		1.2.3.2 "Үшкір орамал": үшбұрыштың ішіне орналастырып өсімдік	

Тағам және сусын		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	өрегінің элементтерін орналастыру, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	1.2.4.2 "Тәрелке": шеңбердің ішіне өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу
	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.3.1.9 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу, бояу: "Алма", "Алмұрт" (түрлі-түсті қарындаштар); 1.3.1.10 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін салу, бояу: "Қызанақ", "Қияр" (түрлі-түсті қарындаштар)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.8 әйнек құтының суретін салу
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 табиғат	1.4.1.4 "Бакшада самокатпен серуендеу" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.3 "Бауырсақ" ертегісінің сюжетіне сурет салу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	2.2.3.3 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	2.2.4.4 шеңбердің ішіне орналастырып "Табақ" геометриялық фигуралар өрнегінің суретін салу, бояу
	Затқа қарап сурет салу	3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.6 ыдыс-аяқ заттарын, ойыншықтарды салу (бояу)
		3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.1 спектр түстерін бейнелеу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.2 "Саябақтағы күз" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь)

Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.1 тікбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.2 үшбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь)
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.3 "Менің отбасым" тақырыбына сурет салу" (қарындаш, гуашь); 2.3.1.4 "Бөлме өсімдіктері" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь)
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.3 "Стақан" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.2.4 "Шәй бокалы" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.5 "Шырша" тақырыбына сурет салу", бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.6 күрделі формадағы заттардың суретін салу: "Қоян-ойыншық", бояу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.7 "Саябақтағы қыс" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.5 дөңгелек формасындағы заттарды бейнелеу – "Шырша ойыншықтары"; бояу (қарындаш, гуашь)
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	2.4.1.1 "Жапырақсыз ағаш" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу; 2.4.1.2 "Аққалалар" суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.1.3 "Жаңа жылдық шырша" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
			2.4.2.1 "Үш аю" ертегісінен дөңгелек формадағы заттарды

		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	қолмен бейнелеу (әртүрлі көлемдегі үш кесе, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.1.2 "Қаладағы көктем"; суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.2.3 "Наурыз" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	2.2.1.1 жолақтың ішіне орналастырып "Ирек" қазақ өрегін салу, бояу;
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	2.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Гүл" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу;
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	2.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Тұмар" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу;
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	2.2.4.1 шеңбердің ішіне орналастырып "Түйе т а б а н" геометриялық фигуралар өрнегінің суретін салу, бояу
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	2.2.1.2 жолақтың ішіне орналастырып "Ал жапқыш" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	2.2.2.2 жолақтың ішіне орналастырып "Ұстағыш" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу
	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.9 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу, бояу: "Апельсин", "Лимон" (қарындаш, акварель);
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.3 жемістерге арналған ыдыстың суретін салу

Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	2.4.1.4 "Бақшада велосипедпен серуендеу" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	2.4.2.4 "Үш аю" ертегісінен сюжет салу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	3.2.1.2 "Гүлдер және жапырақтар" өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	3.2.4.2 шеңбердің ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
	Затқа қарап сурет салу	3.2 Предметы быта	3.3.2.6 киім заттарының суретін салу (бояу)
Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.1 қарапайым формадағы жапырақтардың нобайын жасау, ашық жасыл және күңгірт жасыл түстерін ажырату және бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.2 "Бақбақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель)
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар күрекшесі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.2 ені мен биіктігінің қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар шелегі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.3 "Мұнара" нобайын жасау (құрылыс материалдары элементтерінен), бояу (қарындаш, акварель)
2 – тоқсан			

Менің отбасым және достарым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.3 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі алма" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.4 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі саңырауқұлақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.5 "Менің достарым" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь)
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.4 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.2.5 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.6 "Ойыншықтар ілінген шырша" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3.3.1.7 күрделі формалы заттың суретін салу "Ойыншық - аю", бояу (қарындаш, акварель)
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.6 "Балға" сайманын бейнелеу, бояу (қарындаш, акварель)
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	3.4.1.1 "Аквариумдағы балдырлар арасындағы балықтар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 3.4.1.2 "Алмасы бар кірпі" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 3.4.1.3 "Бұтаның астындағы тышқан" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары)
			3.4.2.1 "Үйшік" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 3.4.2.2 "Көшедегі көктем" сюжетінің, нобайын

		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 3.4.2.3 "Ұшақпен саяхат" сюжетіне сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	3.2.1.1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын жолақтың ішіне орналастырып "Қошқармүйіз" қазақ өрегiнiң суретiн салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	3.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Ағаш" қазақ өрнегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	3.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Кілттерге арналған салпыншак" геометриялық фигураларының суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	3.2.4.1 Наурыз мейрамына арналған құттықтау ашық хатын шеңбердің ішіне орналастырып "Жұлдыз" қазақ өрегiнiң суретiн салу, бояу (қарындаш, акварель)
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	3.2.2.2 шаршының ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	3.2.3.2 үшбұрыштың ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)

	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	салу, бояу, "Қырыққабат", "Сәбіз" (қарындаш, акварель)
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.7 "Көкөністерге арналған ыдыс" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	3.4.1.4 "Балық аулау" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	3.4.2.4 "Шалқан" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	4.2.1.2 жолақтың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	4.2.4.2 шеңбер ішіне орналастырып геометриялық фигуралар, жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
	Затқа қарап сурет салу	3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.6 жиһаз заттарының суретін салу (бояу)
Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.1 күзгі бұтақ нобайын жасау: "Қайың", бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.2 бұтақ нобайын жасау: "Шетен", бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Автобус" ойыншығының нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.2.2 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Жүк

			көлігі" ойыншығының нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.3 "Үй асырандылары (мысық)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 4.3.1.4 "Үй асырандылары (ит)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.3 "Домбыра" қазақ ұлттық аспабының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 4.3.2.4 "Матрешка" ойыншығының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.5 "Алғашқы қар" суретінің нобайын жасау (ағаш, бұта) және акварельмен бояу; 4.3.1.6 "Үй құстары (тауық)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар) ; 4.3.1.7 "Үй құстары (кораз)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар)
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.5 "Бұрауыш" саймандарының (ұзын, қысқа) бейнелеу, (түрлі-түсті қарындаштар)
3 – тоқсан			
		4.1 Табиғат	4.4.1.1 "Суайдындағы балықтар (жайын, табан)" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 4.4.1.2 "Қаршалар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 4.4.1.3 "Қазақстан таулары" суретін салу,

Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу		бояу (қарындаш, балауыз борлары)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	4.4.2.1 "Аққалалар отбасы" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу; 4.4.2.2 "Қаздар-аққулар" ертегісі суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу; 4.4.2.3 "Ойыншықтар дүкенінде" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу
Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	4.2.2.1 "Шапан" қазақ киімінің затына "Сынық мүйіз" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	4.2.2.1 "Жастық" қазақ тұрмыстық бұйымына "Балдақ" өрнегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	4.2.3.1 "Сәукеле" бас киімінің "Құс қанаты" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	4.2.3.1 "Тақия" бас киімінің "Тарақ" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	4.2.2.2 шаршының ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	4.2.3.2 үшбұрыштың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
			4.3.1.8 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін

	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	салу, бояу, "Шалғам", "Баялды" (қарындаш, гуашь)
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.6 Шәй шығыратын шәйнектің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	4.4.1.4 "Теплоходпен саяхат" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	4.4.2.4 "Маша мен аю" ертегісінің сюжетіне сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
560 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушыларда музыкалық қабілеттерін дамыту, музыкалық мәдениет негіздерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) тақырыбы мен жанрлары әр түрлі шығармалардан музыкалық әсерлерді жинақтау, музыкаға қызығушылықты дамыту;

2) музыкалық-орындаушылық дағдыларды қалыптастыру: білім алушылардың әншілік тыныс алуын, әншілік аппаратты, ырғақты сезінуін, дыбыс естуді, музыкалық есте сақтауды дамыту;

3) музыкалық талғам элементтерін қалыптастыру;

- 4) музыкалық шығармашылығына қызығушылықты дамыту;
- 5) қазақ халқының ұлттық музыкалық мұрасын құрметтеу сезімін тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) мінез-құлықтың жағымсыз көріністерін жеңу;
- 2) мимикалық және пантомимикалық қимыл-қозғалыстарды дамыту;

3) ән орындауда және музыканы тыңдауда эмоциялары мен сезімдерін білдіру дағдысын қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Музыка және ән" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды түзете-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Коммуникативтік тәсіл музыка сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын жасауды, белсенді жұмысты ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады.

8. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың психикалық және дене дамуының ерекшелігін есепке ала отырып, екі топқа бөлуге мүмкіндік береді:

1) білім алушылардың музыкалық мәліметі бар; музыкаға қызығушылық білдіреді; музыка сабағында белсенділік танытады;

2) білім алушылардың музыкалық мәліметі төмен, сабаққа қызығушылығы тұрақсыз; музыкалық есте сақтауы және ырғағы әлсіз, зейіні төмен.

9. Музыка және ән сабағында қолданылатын негізгі әдіс ритмика болып табылады, ол сөздің, музыканың және қимылдың тығыз байланысын келесідей жүзеге асырады:

- 1) музыкалық-ырғақтық қозғалыстар және сөйлеу ойындары;
- 2) ән айту;
- 3) музыкалық-ойын іс-әрекеті;
- 4) ән айту, қозғалыс импровизациядағы музыкалық жаттығулар;
- 5) ән айту кезіндегі саусақ гимнастикасы.

10. Музыка және ән сабағында әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану білім алушының әлеуметтенуін арттыруға мүмкіндік береді:

1) мультимедиялық проектордың көмегімен алуан түрлі объектілерді көрсету;

2) аудио-видео, анимациялық ақпараттарды қолдану.

11. "Музыка және ән" сабақтарына қойылатын педагогикалық талаптар:

1) музыкалық материалды оның тәрбиелік мәнін, эстетикалық құндылығын, білім алушылардың даму деңгейіне сәйкестігін ескере отырып, шебер іріктеу;

2) музыкалық туындыны орындаудың жоғары деңгейі (оның ішінде жазбада ойнатылған);

3) музыкалық шығарманың мазмұнын түсіндіру кезінде білім алушылармен ой-пікірлесу, жанрларымен таныстыру және мәнерлі құралдарды көрсету;

4) музыканы тыңдау кезінде бейнелі көрнекілікті кеңінен қолдану (атап айтқанда, туындының мазмұнына сәйкес келетін суреттер сериясы, бейнесюжеттер);

5) музыкалық шығарманың ырғақты бейнесін, қарқынын, динамикасын жақсы меңгеруге ықпал ететін білім алушылардың қозғалыс белсенділігін ұйымдастыру.

12. Білім алушылардың ұлттық мәдениетке оң көзқарас қалыптастыруға бағытталған музыкалық мәдениетін тәрбиелеу мыналарды қамтиды:

1) өз республикасының өмірі көрініс табатын Қазақстан композиторларының шығармашылық мұрасын танып білу;

2) вокалдық және аспаптық дыбыстауда халық әндері мен күйлерін танып білу;

3) қазақ халық аспаптарының (домбыра, қобыз, сыбызғы) тембрлік ерекшеліктерін танып білу.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 15-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Музыка және ән" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Музыка және ән" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Ән айту" бөлімі;
- 2) "Музыка тыңдау" бөлімі;
- 3) "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі;
- 4) "Сөйлеу дағдылары" бөлімі.

21. "Ән айту" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) ән айту.

22. "Музыка тыңдау" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) музыка тыңдау.

23. "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау.

24. "Сөйлеу дағдылары" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) сөйлеу дағдылары.

25. 0-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: ересектермен бірге ән айту, ән айту кезінде дұрыс позаны қабылдау, әннің барлық сөздерін айту, бір қалыпты ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысының дыбысталуын естіп тыңдау; табиғи кернеулі емес дыбысталу, шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөле білу үшін қысқа әндерді орындау; дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуы, аяқталуы; тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты, кернеусіз; ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән айту;

2) музыка тыңдау: музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына сәйкес әрекет ету; музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған ортадағы шындық туралы түсініктерді байыту; таныс әуендерді фрагменті бойынша, кіріспесі бойынша тану; музыка сипаты-тыныш, көңілді, қайғылы; музыканың динамикалық ерекшеліктері-жоғарғы дыбысты, тыныш; жеке (соло) және хормен ән айтуды ажырату; музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату – фортепиано (рояль, пианино), барабан, скрипка;

3) балалар музыкалық аспаптарында ойнау: музыкалық аспаптардың дыбысталуын тану (даңғара, дабыл); музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз бөліктерін беру үшін даңғара, дабыл, сылдырмақ пайдалану; даңғарада, дабылда ырғақты бейнелерді қайталау; даңғара, дабылды пайдалану;

4) сөйлеу дағдылары: заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру.

26. 1-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: ән айту нұсқамасы; мотивті интонирлеу, бірыңғай интонацияға назар аудару; ырғақты орындау және ырғақтық жаттығуларды орындау кезіндегі ырғақтық сезінуі; әннің тыныс алуын қарапайым меңгеру негізінде әннің дыбысталуымен орындау; $re1 - si1$ диапазонында әуенді беру; динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен ән орындау; музыкалық фразаның алдында тыныс алу; үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстап тұру дағдысы; мотивді нақты интонирлеу кезіндегі ән дыбысы; қозғалмалы ән айту сипаттағы әннің жеңіл дыбысымен және әуендету сипатындағы әннің баяу дыбысымен; унисонды ән айту; аспапты сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен); кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;

2) музыка тыңдау: әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды әрекет ету; кіріспе бойынша әндерді өз бетімен тану және атау; әннің бөлігін ажырату: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы; музыкалық шығармалар: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: музыкалық аспаптар - баян, гитара, труба; барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді бір уақытта екі таяқпен соғу; соққы-шулы аспаптарда ойнау (маракастар, румба, бубен, үшбұрыш); балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар; оң және сол қолмен бір октаваның бес нотасының шегінде орташа қарқынмен жеке жоғарылайтын және төмен түсетін гаммалар; әннің ырғағын бере білу (шапалақпен, металлофонда, дауыспен);

4) сөйлеу дағдылары: дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, ә); зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру.

27. 2-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: әншілік диапазоны до 1 – си 1 дейін (бірінші жарты жылдықта, 1-ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта; интонирлеу және дыбысты барлық диапазонда теңестіру; қарапайым әншілік тыныс алуды меңгеру негізінде әндетіп дыбыстау; унисонда ән айту, динамикалық реңктердің қарапайым элементтері бар әндерді мәнерлеп эмоциялық орындау; топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла); бір мезгілде әннің басталуы мен аяқталуы, бірлесіп ән айту; дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айту, сөз мәтініндегі сөздің

мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөлу; қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындау; әнде және аспаптық шығармада әуенді және сүйемелдеуді ажырату; соло және хормен ән айту;

2) музыка тыңдау: әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалдық жауап беру және ден қою; дыбыстардың биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ – қысқа) бойынша; музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу; музыкалық ұжым: ансамбль, оркестр; музыкалық аспаптар және оның дыбысталуы: домбыра, қобыз, орган, арфа, флейта; музыкалық шығармалардың сипаты мен мазмұны: марштық, билейтін, көңілді, қайғылы;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота шегіндегі өрлемелі және төмен түсетін гаммалар, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір октаваның шегінде гамманы жаттықтыру; дабыл мен барабанда күрделі емес ырғақты суреттерді екі таяқпен бір мезгілде және кезекпен әр түрлі нұсқаларда орындау; ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдылары, металлофонда ойнауды үйрету;

4) сөйлеу дағдылары: аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру; жай жалаң сөйлем құрастыру; таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату.

28. 3-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын өзгерту; әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөлу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде); бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; музыкалық ырғақты сезінуін көрсету, аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойнай білу; әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеуге арналған музыкалық құралдар(екпін, динамикалық реңктер); унисонның төзімділігін интондау және қолдау, әннің сапасын есту арқылы бақылай білу; до 1 – ден (ре) 2 дейін бір дауысты ән диапазоны; ән мен аспаптық шығармада әуенді бөлу; жоғарғы регистрде жұмыр дыбысты ән айту кезінде сақтау және төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтау; аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция арқылы жақсы таныс әнді ойнату;

2) музыка тыңдау; музыкалық шығарманың бөліктерін саралау; ән мен аспаптық шығармада әуен мен сүйемелдеуді ажырату; қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуы: домбыра, қобыз; музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуы: саксофон, виолончель, балалайка; музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домбыра-балалайка, қобыз-виолончель; қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуы "жетіген"; музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт бөлімді);

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау; қиын емес әуенді орындау; дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау; металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау; балалайкада, қасықтарда ойнау (немесе басқа да қол жетімді халық аспаптары);

4) сөйлеу дағдылары: сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау; шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану.

29. 4-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: интонирлеу және унисонның тұрақтылығын қолдау; жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айту; кантиленамен жұмыс; дыбыстарды әуен қозғалысының бағыты мен биіктігі бойынша саралау: жоғары, төмен дыбыстар; орташа : жоғары, төмен дыбыстар; әуеннің қозғалысы және бір биіктікте; әуен бағытын қолмен көрсету (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға); есту арқылы күшті бөлігін анықтау; "мажорға дейін" дыбыстық қатарды естуде жоғары және төмен сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз ән айту; жылдам қарқынмен орындалатын әндер мәтінінің анық айтылуы; динамикалық реңктердің мәнерлі мәні (форте-қатты, пиано-тыныш); әуенді дауыстанудың ерекшеліктері (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі); қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктері, оның идеялық және көркемдік мазмұны; жақсы оқыған әндерді сүйемелдеусіз, өздігінен орындау;

2) музыка тыңдау: музыкадағы ертегі сюжеттері, өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны; бейнелер жасалатын музыкалық құралдар; марштар (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы); билер (вальс, поляк, полонез, танго, хоровод); музыканың көп функциялылығы (ойын-сауық, спорттық, демалыс, релаксация); динамикалық реңктер (форте-қатты, пиано-тыныш); қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы; қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын ажырату; халық музыкалық аспаптары: домбыра, қобыз, жетіген, мандолина, баян, гусли, сыбызғы, сырнай, зырылдауық, ағаш қасықтар, бас-балалайка;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындау; таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру жаттығуларын орындау және таныс әннің әуендерін берілген ырғағы бойынша анықтау; таныс музыкалық аспаптарда ойнау; қарапайым әуендерді фортепианода ойнау;

4) сөйлеу дағдылары: әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру; қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

31. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Ән айту" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына		<p>1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну;</p> <p>1.1.1.2 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту;</p> <p>1.1.1.3 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру;</p> <p>1.1.1.4 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау ;</p> <p>1.1.1.5 дұрыс әншілік тыныс алуды орнату: музыкалық фразаның алдында тыныс алу, ұзақ фразада тыныс алу;</p> <p>1.1.1.6 барлық сыныппен бір уақытта иықты</p>	<p>2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;</p>	<p>3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;</p> <p>3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тез, ақырын өзгерте білу;</p> <p>3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың</p>	<p>4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;</p> <p>4.1.1.2 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ;</p> <p>4.2.1.3 кантиленамен жұмыс істей білу;</p> <p>4.2.1.4 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының</p>

1.1 Ән айту

<p>қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу;</p> <p>0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту;</p> <p>0.1.1.3 табиғи кернеулі емес дыбысқа ұмтылу. Ән айту кезінде қалыптасқан дыбысты болдырмау;</p> <p>0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әндерді орындау;</p> <p>0.1.1.5 дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуы, аяқталуы;</p> <p>0.1.1.6 тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты, кернеусіз;</p> <p>0.1.1.7 ми1 – ля1 диапазонында</p>	<p>көтермей, тыныш, шусыз тыныс ала білу;</p> <p>1.1.1.7 мотивтің нақты интонациясы кезінде ән айту дыбысталуына қол жеткізе білу;</p> <p>1.1.1.8 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту зейін мен ырғақтық сезімін дамыту;</p> <p>1.1.1.9 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айтуды білу;</p> <p>1.1.1.10 унисон ән айту жұмысын орындау;</p> <p>1.1.1.11 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай білу, сыныптастарының ән айтуына құлақ түру;</p> <p>1.1.1.12 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну (көңілді, қайғылы, тыныш);</p> <p>1.1.1.13 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен);</p> <p>1.1.1.14 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен</p>	<p>2.1.1.2 әуенді до1-до2 диапазонында дұрыс беру;</p> <p>2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және тенестіру бойынша жұмыс жасау;</p> <p>2.1.1.4 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла);</p> <p>2.1.1.5 әнді бір уақытта бастау және аяқтай білу: бірлесе келісілген ән;</p> <p>2.1.1.6 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәтініндегі сөздің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу;</p> <p>2.1.1.7 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу;</p> <p>2.1.1.8 ән мен аспаптық шығармада әуенді және</p>	<p>күшеюі және бәсеңсуі кезінде);</p> <p>3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;</p> <p>3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;</p> <p>3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойната білу;</p> <p>3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалана білу;</p> <p>3.1.1.8 интонирлеу тазалығымен және унисонның тұрақтылығымен жұмыс істеу;</p> <p>3.1.1.9 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, ырғақты және мәнерлі ән айту;</p> <p>3.1.1.10 аспапты шығармада және әнде әуенді бөлу;</p> <p>3.1.1.11 ән айту кезінде жоғарғы регистрде жұмыс дыбысталу және</p>	<p>бағыты бойынша саралай білу: жоғары, төмен, орташа: жоғарылайтын, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бір биіктікте;</p> <p>4.2.1.5 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға);</p> <p>4.2.1.6 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу;</p> <p>4.2.1.7 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтінді анық айта білу;</p> <p>4.2.1.8 динамикалық реңктердің мәнерлі мәні туралы қарапайым түсінік болуы (форте-дауыстап, пиано-тыныш);</p> <p>4.2.1.9 өз бетінше орындау үшін заманауи балалар әндерін білу;</p> <p>4.2.1.10 әуенді дауыстанудың ерекшеліктерін білу (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі);</p> <p>4.2.1.11 қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің</p>
---	--	---	---	--

оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу	артта қалмау және озбау, бір-біріне үндесіп, бір-бірін тыңдау ; 1.1.1.15 ажырату : кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы; 1.1.1.16 ән айту кезінде дауысты дыбыстарды дұрыс қалыптастыра білу және сөздің соңында және ортасында дауысты дыбыстарды анық айту; 1.1.1.17 өз әнінен эстетикалық ләззат ала білу. Динамикалық реңктердің қарапайым элементтері бар үйренген әндерді мәнерлі және эмоциялық орындау	сүйемелдеуді ажырату 2.1.1.9 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, үйренген әндерді ырғақты және мәнерлі орындау	төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтау; 3.1.1.12 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу; 3.1.1.13 бір буынға екі дыбысты әнде дауысты дұрыс қалыптастыруды сақтау; 3.1.1.14 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция арқылы жақсы таныс әнді ойнату	ерекшеліктерін, оның идеялық және көркемдік мазмұнын білу; 4.2.1.12 көркем орындау талаптарын орындай отырып , хормен ән айта білу; 4.2.1.13 қозғалмалы сипаттағы әндердің сөздерін анық және нақты айта білу; 4.2.1.14 өздігінен сүйемелдеусіз жақсы оқыған әндерді орындай білу
--------------------------------------	--	---	--	--

2) "Музыка тыңдау" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау		1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу; 1.2.1.2 орындалуы	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды түрде жауап бере білу; 2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және	3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;	4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны туралы түсініктің болуы ; 4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық

2.1 Музыка тыңдау	<p>, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу;</p> <p>0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау. Қоршаған шындық туралы ұғымды байыту;</p> <p>0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану;</p> <p>0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату-тыныш, көңілді, қайғылы;</p> <p>0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш;</p> <p>0.2.1.6 жеке және хормен ән айтуды ажырату.</p> <p>0.2.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажырату – фортепиано (рояль, пианино), барабан, скрипка</p>	<p>бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;</p> <p>1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;</p> <p>1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу және тану: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;</p> <p>1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, труба;</p> <p>1.2.1.6 музыкалық шығармалардың ішкі мазмұнын сөзбен жеткізе білу;</p> <p>1.2.1.7 мазмұны мен сипаты бойынша әртүрлі (музыкалық шығармаларды анықтай білу (көңілді, қайғылы және тыныш))</p>	<p>ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу;</p> <p>2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктің болуы ;</p> <p>2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы : ансамбль, оркестр</p> <p>2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: арфа, сыбызғы;</p> <p>2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;</p> <p>2.2.1.7 жоғары және төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу;</p> <p>2.2.1.8 музыкалық шығармалардың мазмұны мен сипатын анықтау</p>	<p>(3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;</p> <p>3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз;</p> <p>3.2.1.4 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: саксофон, виолончель, балалайка;</p> <p>3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домра-балалайка, қобыз-виолончель;</p> <p>3.2.1.6 музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт бөлімді).</p>	<p>құралдарды білу ;</p> <p>4.2.1.3 маршруттарды ажырата білу (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы);</p> <p>4.2.1.4 биді ажырата білу (вальс, полька, полонез, танго, хоровод);</p> <p>4.2.1.5 музыканың көп функциялылығы туралы қарапайым түсінік болуы (ойын-сауық, спорттық, демалу үшін музыка, релаксация);</p> <p>4.2.1.6 динамикалық реңктердің мәнін білу (форте-қатты, пиано-тыныш)</p> <p>4.2.1.7 халық аспаптар оркестрінің құрамы мен дыбысталуы туралы түсінігінің болуы;</p> <p>4.2.1.8 халық музыкалық аспаптардың атаулары мен дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, жетіген, мандолина, баян, гусли, сыбызғы, сырнай, зырылдауық, ағаш қасықтар, бас-балалайка</p>
-------------------	--	---	---	---	--

3) "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл); 0.3.1.2 барабанды қолдана білу, музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үлестерді беру үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану; 0.3.1.3 барабанда, дабылда ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру; 1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұму және қысу; 1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қою; 1.3.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу, қол саусақтарын бөлу; 1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау; 1.3.1.6 оң және сол қолмен орта қарқынмен жеке бір октаваның бес нотасы шегінде жоғарылаған және төмен түсетін гаммаларды орындау; 1.3.1.7 барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді екі	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жазу жаттығуларын орындау; 2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақтарға бір уақытта және кезекпен қарсы қою; 2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен және үрлемелі гармоникада екі қолмен бес нота шегінде өрлемелі және төмен түсетін гамманы орындау;	3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар; 3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрлемелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау; 3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау; 3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау; 3.3.1.5 металлофонда,	4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын жасау (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақты басқаларына қарсы қою; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқынмен: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруімен; 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрлемелі гармоникада күрделі емес әндерді орындау; 4.3.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру және таныс

	<p>таяқпен бір уақытта және әрқайсысымен жеке-жеке мұғалімнің есебі бойынша соға білу, әуендету, тақпақ айту арқылы және оларсыз;</p> <p>1.3.1.8 ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау (маракастар, румба, дабыл, үшбұрыш);</p> <p>1.3.1.9 әннің ырғағын бере білу (шапалақпен, металлофонда, дауыспен)</p>	<p>2.3.1.5 дабыл мен барабандағы күрделі емес ырғақтарды екі таяқпен бір мезгілде және кезекпен әр түрлі нұсқаларда орындай білу</p>	<p>ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау;</p> <p>3.2.1.6 балалайкада, қасықтарда ойнау (немесе басқа да қол жетімді халық аспаптары)</p>	<p>әннің берілген ырғағы бойынша анықта;</p> <p>4.3.1.4 фортепианода ойнау туралы алғашқы түсініктің болуы</p>
--	--	--	---	--

4) "Сөйлеу дағдылары" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Сөйлеу дағдылары	<p>0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру</p>	<p>1.4.1.1 шындық заттары мен құбылыстарының атауларын дұрыс айту;</p> <p>1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру;</p> <p>1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап беру</p>	<p>2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру;</p> <p>2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату</p>	<p>3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау;</p> <p>3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану</p>	<p>4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу;</p> <p>4.4.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>

33. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4-сыныптар үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына

сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

35. Оқыту білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктерін ескере отырып, белгіленген барлық бастауыш сыныптарға арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Музыка және ән" оқу пәні
бойынша үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу; 0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу; 0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байыту
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл)

	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу; 0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту; 0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстан аулақ болу; 0.1.1.4 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу; 0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байыту; 0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл); 0.3.1.2 барабанды қолдана білу; музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үлестерді беру үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану;
	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру
3 - тоқсан		
		0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу; 0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде

Саяхат	1. Ән айту	<p>дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту;</p> <p>0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстан аулақ болу ;</p> <p>0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әндерді орындау;</p> <p>0.1.1.5 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу</p>
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	<p>0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу;</p> <p>0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байыту;</p> <p>0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану;</p> <p>0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату-тыныш, көңілді, қайғылы ;</p> <p>0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл);</p> <p>0.3.1.2 барабанды қолдана білу, музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үлестерді беру үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану;</p> <p>0.3.1.3 барабанда, дабылда ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру</p>
4 - тоқсан		
		<p>0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу;</p> <p>0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде</p>

Тағам және сусын	1. Ән айту	<p>дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту;</p> <p>0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстан аулақ болу ;</p> <p>0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әндерді орындау;</p> <p>0.1.1.5 дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуы, аяқталуы;</p> <p>0.1.1.6 тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты, кернеусіз;</p> <p>0.1.1.7 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу</p>
	2. Музыка тыңдау	<p>0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу;</p> <p>0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байыту;</p> <p>0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану;</p> <p>0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату-тыныш, көңілді, қайғылы ;</p> <p>0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш;</p> <p>0.2.1.6 жеке және хормен ән айтуды ажырату;</p> <p>0.2.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажырату – фортепиано (рояль, пианино), барабан, скрипка</p>
		<p>0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл);</p> <p>0.3.1.2 барабанды қолдана білу; музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үлестерді беру үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану;</p>

0.3.1.3 барабанда, дабылда

Дені саудың - жаны сау

3. Балаларға арналған музыкалық
аспаптарда ойнау

		ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 мотивбірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау; 1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету; 1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту; 1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру
	2. Музыка тыңдау	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу; 1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу
Менің мектебім	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру; 1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұмуды, қысуды орындай білу; 1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау; 1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын орындау, қол саусақтарын бөлу
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірзділікпен – у, о, а, и, е, э)

Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	<p>1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну;</p> <p>1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау;</p> <p>1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету;</p> <p>1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту;</p> <p>1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру.;</p> <p>1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау;</p> <p>1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу;</p> <p>1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы;</p> <p>1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу;</p> <p>1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсете білу</p>
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	<p>1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу;</p> <p>1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;</p> <p>1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;</p> <p>1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұмуды, қысуды орындай білу;</p> <p>1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату</p>

		және қосу жаттығуларын орындау, қол саусақтарын бөлу; 1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірзділікпен – у, о, а, и, е, ә); шындық заттары мен құбылыстарының атауларын дұрыс айту
3 - тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау; 1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету; 1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту; 1.1.1.5 re1 – si1 диапазонында әуенді дұрыс беру. ; 1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау; 1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу; 1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы; 1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу; 1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсете білу; 1.1.1.11 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айтуды білу; 1.1.1.12 унисонда ән айта білу; 1.1.1.13 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай білу, сыныптастарының ән айтуына құлақ түру ; 1.1.1.14 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну(көңілді, қайғылы, тыныш) ;

		<p>1.1.1.15 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен);</p> <p>1.1.1.16 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен артта қалмау және озбау, бір-біріне үндесіп, бір-бірін тыңдау;</p> <p>1.1.1.17 ажырата білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы</p>
	2. Музыка тыңдау	<p>1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу;</p> <p>1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;</p> <p>1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;</p> <p>1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу және тану: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;</p> <p>1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, труба</p>
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;</p> <p>1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұмуды, қысуды орындай білу;</p> <p>1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын орындау, қол саусақтарын бөлу;</p> <p>1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау;</p> <p>1.3.1.6 оң және сол қолмен орта қарқынмен жеке бір октаваның бес нотасы шегінде жоғарылаған және төмен түсетін гаммаларды орындай білу;</p>

		<p>1.3.1.7 барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді екі таяқпен бір уақытта және әрқайсысымен жеке-жеке мұғалімнің есебі бойынша соға білу, әуендету, тақпақ айту арқылы және оларсыз.</p>
	<p>4. Сөйлеу дағдылары</p>	<p>1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірзділікпен – у, о, а, и, е, ә); шындық заттары мен құбылыстарының атауларын дұрыс айту;</p> <p>1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыра білу ;</p> <p>1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап бере білу</p>
<p>4 - тоқсан</p>		
<p>Тағам және сусын</p>	<p>1. Ән айту</p>	<p>1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну;</p> <p>1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау;</p> <p>1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету;</p> <p>1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту;</p> <p>1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру.;</p> <p>1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау;</p> <p>1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу;</p> <p>1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы;</p> <p>1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу;</p> <p>1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсете білу;</p> <p>1.1.1.11 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айтуды білу;</p> <p>1.1.1.12 унисонда ән айта білу;</p> <p>1.1.1.13 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай</p>

		<p>білу, сыныптастарының ән айтуына құлақ тұру ;</p> <p>1.1.1.14 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну(көңілді, қайғылы, тыныш) ;</p> <p>1.1.1.15 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен);</p> <p>1.1.1.16 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен артта қалмау және озбау, бір-біріне үндесіп, бір-бірін тыңдау;</p> <p>1.1.1.17 ажырата білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы ;</p> <p>1.1.1.18 ән айту кезінде дауысты дыбыстарды дұрыс қалыптастыра білу және сөздің соңында және ортасында дауысты дыбыстарды анық айту;</p> <p>1.1.1.19 өзінің айтқан әнінен эстетикалық ләззат ала білу;</p> <p>1.1.1.20 динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен үйренген әндерді мәнерлі және эмоционалды орындай білу</p>
	<p>2. Музыка тыңдау</p>	<p>1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу;</p> <p>1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;</p> <p>1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;</p> <p>1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу және тану: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;</p> <p>1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, труба ;</p> <p>1.2.1.6 музыкалық шығармалардың ішкі мазмұнын сөзбен жеткізе білу</p>
		<p>1.3.1.1 әр түрлі бағытта кол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;</p> <p>1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен кол саусақтарын</p>

<p>Дені саудың - жаны сау!</p>	<p>3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау</p>	<p>жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұмуды, қысуды орындай білу; 1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау; 1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын орындау, қол саусақтарын бөлу; 1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау; 1.3.1.6 оң және сол қолмен орта қарқынмен жеке бір октаваның бес нотасы шегінде жоғарылаған және төмен түсетін гаммаларды орындай білу; 1.3.1.7 барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді екі таяқпен бір уақытта және әрқайсысымен жеке-жеке мұғалімнің есебі бойынша соға білу, әуендету, тақпақ айту арқылы және оларсыз; 1.3.1.8 ұрмалы-шулы аспаптарда ойнай білу (маракастар, румба, дабыл, үшбұрыш); 1.3.1.9 әннің ырғағын бере білу (шапалақпен, металлофонда, дауыспен)</p>
	<p>4. Сөйлеу дағдылары</p>	<p>1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірзділікпен – у, о, а, и, е, ә). шынайы заттары мен құбылыстардың атауларын дұрыс айту; 1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыра білу ; 1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап бере білу</p>

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
		<p>2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа</p>

Өзім туралы	1. Ән айту	<p>материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;</p> <p>2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны 1 – ге дейін (бірінші жарты жылдықта, 1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта);</p> <p>2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру;</p> <p>2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай білу</p>
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	<p>2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу;</p> <p>2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін);</p> <p>2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жазу жаттығуларын орындау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	<p>2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;</p> <p>2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны 1 – ге дейін (бірінші жарты жылдықта, 1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта);</p> <p>2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру;</p> <p>2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай білу;</p> <p>2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау;</p>

		2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла)
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу; 2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу; 2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктің болуы; 2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау; 2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақтарға бір уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау
	4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру; 2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру
3 - тоқсан		
		2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіте білу; 2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны до 1 си1 – ге дейін (бірінші жарты жылдықта, до1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта); 2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру;

Саяхат	1. Ән айту	<p>2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай білу;</p> <p>2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау;</p> <p>2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла);</p> <p>2.1.1.7 әнді бір уақытта бастау және аяқтай білу: бірлесе келісілген ән;</p> <p>2.1.1.8 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәтініндегі сөздің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу;</p> <p>2.1.1.9 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу</p>
	2. Музыка тыңдау	<p>2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу;</p> <p>2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу;</p> <p>2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктің болуы;</p> <p>2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр;</p> <p>2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, орган, арфа, сыбызғы;</p> <p>2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;</p> <p>2.2.1.7 жоғары және төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу</p>
		<p>2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін);</p>

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау;</p> <p>2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақтарға бір уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота шегіндегі өрлемелі және төмен түсетін гаммаларды орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір октаваның шегінде гамманы жаттықтыру</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру;</p> <p>2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату</p>
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	<p>2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіте білу;</p> <p>2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны до 1 си1 – ге дейін (бірінші жарты жылдықта, до1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта);</p> <p>2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру;</p> <p>2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай білу;</p> <p>2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау;</p> <p>2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен</p>

		<p>аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла);</p> <p>2.1.1.7 бірлескен келісілген ән айту: бір мезгілде әнді бастау және аяқтау;</p> <p>2.1.1.8 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәтініндегі сөздің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу;</p> <p>2.1.1.9 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу;</p> <p>2.1.1.10 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;</p> <p>2.1.1.11 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, үйренген әндерді ырғақты және мәнерлі орындай білу</p>
	<p>2. Музыка тыңдау</p>	<p>2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу;</p> <p>2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу;</p> <p>2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктің болуы;</p> <p>2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр;</p> <p>2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, орган, арфа, сыбызғы;</p> <p>2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;</p> <p>2.2.1.7 жоғары және төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу;</p> <p>2.2.1.8 сипаты мен мазмұны бойынша әртүрлі музыкалық шығармаларды анықтай білу: марштық, би әндері, көңілді, қайғылы;</p> <p>2.2.1.9 жеке және хормен ән айту</p>

Дені саудың - жаны сау!	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін);</p> <p>2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау;</p> <p>2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақтарға бір уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота шегіндегі өрлемелі және төмен түсетін гаммаларды орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір октаваның шегінде гамманы жаттықтыру;</p> <p>2.3.1.5 дабыл мен барабандағы күрделі емес ырғақтарды екі таяқпен бір мезгілде және кезекпен әр түрлі нұсқаларда орындай білу</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру;</p> <p>2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату</p>

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	<p>3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдысы мен біліктіліктің болуы;</p> <p>3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тез, ақырын өзгерте білу ;</p> <p>3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау</p>

		<p>кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде);</p> <p>3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;</p> <p>3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу</p>
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	<p>3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;</p> <p>3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;</p> <p>3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау</p>
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	<p>3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдысы мен біліктіліктің болуы;</p> <p>3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тез, ақырын өзгерте білу ;</p> <p>3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде);</p> <p>3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;</p> <p>3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;</p>

		<p>3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойнай білу ;</p> <p>3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалану</p>
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	<p>3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;</p> <p>3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;</p> <p>3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;</p> <p>3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау;</p> <p>3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау</p>
3 – тоқсан		
		<p>3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдысы мен біліктіліктің болуы;</p> <p>3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тез, ақырын өзгерте білу ;</p> <p>3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың күшеюі және әлсіреуі кезінде);</p>

Саяхат	1. Ән айту	<p>3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;</p> <p>3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;</p> <p>3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойнай білу;</p> <p>3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалану;</p> <p>3.1.1.8 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау, әннің сапасын есту арқылы бақылай білу;</p> <p>3.1.1.9 әндерді бір дауысты орындау ауқымын до 1 -ден (ре) 2 дейін кеңейте білу;</p> <p>3.1.1.10 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, жаттаған әнді ырғақты және мәнерлі айтуды білу ;</p> <p>3.1.1.11 аспапты шығармада және әнде әуенді бөле білу;</p> <p>3.1.1.12 ән айту кезінде жоғарғы регистрде жұмыр дыбысталу және төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтай білу;</p> <p>3.1.1.13 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: жоғары, төмен және орташа; әуен қозғалысы жоғары, төмен және бір биіктікте;</p> <p>3.1.1.14 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу</p>
	2. Музыка тыңдау	<p>3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;</p> <p>3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;</p> <p>3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз;</p> <p>3.2.1.4 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: саксофон, виолончель, балалайка;</p>

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		<p>3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домра-балалайка, қобыз-виолончель;</p> <p>3.2.1.6 қазақ музыкалық аспаптары "Жетіген" мен оның дыбысталуын білу</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;</p> <p>3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау;</p> <p>3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау;</p> <p>3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау;</p> <p>3.3.1.5 металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау;</p> <p>3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану</p>
4 – тоқсан		
		<p>3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдысы мен біліктіліктің болуы;</p> <p>3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тез, ақырын өзгерте білу ;</p> <p>3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде);</p> <p>3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;</p>

Тағам және сусын	1.Ән айту	<p>3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;</p> <p>3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойнай білу;</p> <p>3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалану;</p> <p>3.1.1.8 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау, әннің сапасын есту арқылы бақылай білу;</p> <p>3.1.1.9 әндерді бір дауысты орындау ауқымын до 1 -ден (ре) 2 дейін кеңейте білу;</p> <p>3.1.1.10 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, жаттаған әнді ырғақты және мәнерлі айтуды білу ;</p> <p>3.1.1.11 аспапты шығармада және әнде әуенді бөле білу;</p> <p>3.1.1.12 ән айту кезінде жоғарғы регистрде жұмыр дыбысталу және төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтай білу;</p> <p>3.1.1.13 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: жоғары, төмен және орташа; әуен қозғалысы жоғары, төмен және бір биіктікте;</p> <p>3.1.1.14 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу;</p> <p>3.1.1.15 ән айту кезінде екі дыбысты бір буынға айтуда дауысты дыбысты дұрыс қалыптастыруды сақтай білу;</p> <p>3.1.1.16 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция арқылы жақсы таныс әнді ойната білу</p>
		<p>3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;</p> <p>3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;</p> <p>3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз;</p>

Дені саудың - жаны сау!	2. Музыка тыңдау	<p>3.2.1.4 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: саксофон, виолончель, балалайка;</p> <p>3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домра-балалайка, қобыз-виолончель;</p> <p>3.2.1.6 қазақ музыкалық аспаптары "Жетіген" мен оның дыбысталуын білу;</p> <p>3.2.1.7 музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт бөлімді)</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;</p> <p>3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау;</p> <p>3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау;</p> <p>3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау;</p> <p>3.3.1.5 металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау;</p> <p>3.3.1.6 балалайкада, қасықтарда (немесе басқа да қол жетімді халық аспаптарында) қарапайым әуендер ойнау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау;</p> <p>3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану</p>

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
		4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа

Өзім туралы	1.Ән айту	<p>материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін көрсете білу;</p> <p>4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау;</p> <p>4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ;</p> <p>4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу;</p> <p>4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: Жоғары, төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бір биіктікте</p>
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	<p>4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны туралы түсініктің болуы;</p> <p>4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу;</p> <p>4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы);</p> <p>4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька)</p>
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақты басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқынмен : баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруімен;</p> <p>4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындай білу</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу</p>
2 – тоқсан		
		4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін көрсете білу

<p>Менің отбасым және достарым</p>	<p>1.Ән айту</p>	<p>4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау; 4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: Жоғары, төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бір биіктікте; 4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға); 4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу; 4.1.1.8 дыбысты дауыстап " мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жоғары және төмен дыбысты дыбыстай білу; 4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2. Музыка тыңдау</p>	<p>4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны туралы түсініктің болуы; 4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу; 4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы;) 4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез); 4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін ажырату</p>
	<p>3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау</p>	<p>4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақты басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқынмен : баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруімен; 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындай білу</p>

	4. Сөйлеу дағдылары	<p>4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу;</p> <p>4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>
3 - тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	<p>4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін көрсете білу;</p> <p>4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау;</p> <p>4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ;</p> <p>4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу;</p> <p>4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: жоғары, төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бір биіктікте;</p> <p>4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға);</p> <p>4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу;</p> <p>4.1.1.8 дыбысты дауыстап " мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жоғары және төмен дыбысты дыбыстай білу;</p> <p>4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу;</p> <p>4.1.1.10 динамикалық реңктердің мәнерлі мәні туралы қарапайым түсініктің болуы (форте-катты, пиано-тыныш);</p> <p>4.1.1.11 өз бетінше орындау үшін заманауи балалар әндерін білу;</p> <p>4.1.1.12 әуенді дауыстанудың ерекшеліктерін білу (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі);</p> <p>4.1.1.13 қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктерін, оның идеялық және көркемдік мазмұнын білу;</p>

		<p>4.1.1.14 көркем орындау талаптарын орындай отырып, хормен ән айта білу</p>
	<p>2. Музыка тыңдау</p>	<p>4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны туралы түсініктің болуы;</p> <p>4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу;</p> <p>4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы);</p> <p>4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез, танго, хоровод);</p> <p>4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін ажырату;</p> <p>4.2.1.6 музыканың көп функциялылығы туралы қарапайым түсінік болуы (ойын-сауық, спорттық, демалу үшін музыка, релаксация);</p> <p>4.2.1.7 динамикалық реңктердің мәнін білу (форте-қатты, пиано-тыныш);</p> <p>4.2.1.8 қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы туралы түсініктің болуы;</p> <p>4.2.1.9 қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын саралау</p>
<p>Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау</p>	<p>4.3.1.1 қолдың шенберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақты басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқынмен : баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруімен;</p> <p>4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындай білу;</p> <p>4.3.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру және таныс әннің берілген ырғағы бойынша анықтау жаттығуларын орындай білу;</p>

		4.3.1.4 таныс музыкалық аспаптарда ойнау дағдысының болуы
	4. Сөйлеу дағдылары	4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу; 4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін көрсете білу; 4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау; 4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: Жоғары, төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бір биіктікте; 4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға); 4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу; 4.1.1.8 дыбысты дауыстап " мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жоғары және төмен дыбысты дыбыстай білу; 4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу; 4.1.1.10 динамикалық реңктердің мәнерлі мәні туралы қарапайым түсініктің болуы (форте-қатты, пиано-тыныш); 4.1.1.11 өз бетінше орындау үшін заманауи балалар әндерін білу; 4.1.1.12 әуенді дауыстанудың ерекшеліктерін білу (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі);

		<p>4.1.1.13 қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктерін, оның идеялық және көркемдік мазмұнын білу;</p> <p>4.1.1.14 көркем орындау талаптарын орындай отырып, хормен ән айта білу;</p> <p>4.1.1.15 қозғалмалы сипаттағы әндердің сөздерін анық және нақты айту;</p> <p>4.1.1.16 жақсы жаттаған әндерді сүйемелдеусіз, өздігінен орындау</p>
Дені саудың - жаны сау!	2. Музыка тыңдау	<p>4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны туралы түсініктің болуы;</p> <p>4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу;</p> <p>4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы);</p> <p>4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез, танго, хоровод);</p> <p>4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін ажырату;</p> <p>4.2.1.6 музыканың көп функциялылығы туралы қарапайым түсінік болуы (ойын-сауық, спорттық, демалу үшін музыка, релаксация);</p> <p>4.2.1.7 динамикалық реңктердің мәнін білу (форте-қатты, пиано-тыныш);</p> <p>4.2.1.8 қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы туралы түсініктің болуы;</p> <p>4.2.1.9 қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын саралау;</p> <p>4.2.1.10 халық музыкалық аспаптардың атаулары мен дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, жетіген, мандолина, баян, гусли, сыбызғы, сырнай, зырылдауық, ағаш қасықтар, бас-балалайка</p>
		<p>4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақты басқаларына қарсы</p>

	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	<p>қоюды; колдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқынмен : баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруімен;</p> <p>4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындай білу;</p> <p>4.3.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру және таныс әннің берілген ырғағы бойынша анықтау жаттығуларын орындай білу;</p> <p>4.3.1.4 таныс музыкалық аспаптарда ойнау дағдысының болуы;</p> <p>4.3.1.5 қарапайым әнді фортепианода ойнау</p>
	4. Сөйлеу дағдылары	<p>4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу;</p> <p>4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
561 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін " Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушылардың дене бітімінің дамуын қамтамасыз ету, денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс біліктілігімен дағдыларына үйрету болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қимыл-қозғалыс біліктілігімен дағдыларын дамыту және жетілдіру;

2) білім алушылардың дене дамуына тән негізгі қасиеттерді дамыту, дене шынықтыру сабақтарына оң көзқарас қалыптастыру;

3) салауатты өмір салтын насихаттау, өз бетінше дене шынықтырумен айналысуға қызығушылығын танытуға тәрбиелеу;

4) кеудені (арқаны) дұрыс ұстауын қалыптастыру және оны түзету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) дене дамуындағы зақымдалудың орнын толтыру;

2) қалыпты дене дамуына ықпал ету, денсаулықты нығайту; дене және ақыл-ойдың жұмысқа қабілеттілігін арттыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушылардың дене дамуының, моторикасының, соматикалық күйінің, жүйке-психикалық мәртебесі мен танымдық қызметінің ерекшеліктерін ескере отырып құрастырылған.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді; қимыл-қозғалыс нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

9. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

10. Бағдарлама материалы білім алушылардың қарапайым қозғалыстарындағы түрлі бұзылыстарына таңдамалылықпал етуге, олардың неғұрлым күрделі қозғалыстарды, әсіресе адамның еңбек қызметіне қажетті қозғалысты ұйымдастыру қабілетін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

11. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

12. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

13. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

15. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

16. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 96 сағатты;
- 2) 1 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 99 сағатты;
- 3) 2 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 4) 3 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 5) 4 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "гимнастика" бөлімі;
- 2) "жеңіл атлетика" бөлімі;
- 3) "қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі;
- 4) "шаңғыға дайындық" бөлімі.

19. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жалпыдамытушы жаттығулар;
- 2) тыныс алуды дамыту;
- 3) бұлшықет тонусын нығайту;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту.

20. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жүру, жүгіру, секіру;

2) лақтыру.

21. "Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар.

22. "Шаңғыға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) шаңғыға дайындық.

23. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру, бірінің-артынан бірі тік тұру; командалар "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығулар;

2) тыныс алуды дамыту: қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгеруі (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша); әртүрлі қимылдар мен тыныс алуын сәйкестендіру; жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмалды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығулары;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол буындары мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіру; көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылу; бағыт және гимнастикалық таяқтарда сызылған сызықтар бойынша жүру; көру арқылы бағдарынсыз белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіру; қолдың, дененің, аяқтың бастапқы қалпынсөздік нұсқаулыққа сәйкестендіру;

5) жеңіл атлетика(қимыл дағдыларын дамыту): қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығу: түзу таяқ бойынша (ені 30-35см.); мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында саптажүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойынша жүру; 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бұғу арқылы алдыға жылу; тікелей екпеден биіктікке секіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру; лақтыру: диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға тырысады; басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға

лақтыру;заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау.

24. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар: құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру,бірінің-артынан бірі тік тұру; бір қатарға сапқа тұрғызу, белгілеу бойынша түзелу;бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу; командалар "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендері;

2) тыныс алуды дамыту: негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыру; отыру, тұру, жатуэр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алу; дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығулары;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқбуындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар; гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер) , үлкен және кіші доптармен орындау; ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеп өту,гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінен асып өту; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар: тақтада, орындықтарда жүру, бір аяқта тұру, шеңберді баяу қарқынмен атап өту; тепе-теңдікті сақтауға жаттығулар орындау: мұғалім сигналыментік орындық бойынша (ені 30-35см.) бұрылу;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру,сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; зал ішіндеаяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; жалғыз және топпен 15-20м топпен жүгіру;қойылған ойыншықтар арасында саптажүгіру; 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бүгу арқылы алдыға, артқа, оңға, солға

жылжу; 10 м дейінгі кесіндіде аяқтан аяққа секіру, ілініп тұрған затқа секіру арқылы қолын жеткізу немесе қағып алу; бір орыннан ұзындыққасекіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру; заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту; басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; ойын барысында кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру ; кіші допты қабырға оң және сол қолымен лақтыру;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;

25. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар:мұғалім командасы бойынша саптан қайта сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен түзелеу; команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!"; қайта құрылу: мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғалу; қолдарын ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру; бір орында тұрып орындалатын бастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылы; қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштастыруға арналған жаттығулар;

2) тыныс алуды дамыту: кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіру; жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгеруі;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқтыңбуындар бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар; гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау; өрмелеуге арналған жаттығуларды орындау: бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; тапсырманы орындаумен ырге жылдамдықпен шеңбер және еденде төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеу; әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау; гимнастикалық таяқшада аяғын бұғу және жазу; тұру қалпында рейкаларды ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау.; аяқтың ұшымен әртүрлі қол қозғалысымен, заттармен гимнастикалық таяқ үстінде жүру, көлбеу орындықта бүйірімен қадам жасап жүру; еденде сызылған түзу сызықпен жүру; алға қарай еңкейюімен алға қарай домалау, жауырынмен тік тұру;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша (сызық, төртбұрыш) сапқа тұру; бағдар бойынша орын ауыстыру

арқылы колоннада қозғалу; бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырып жүру; белгілеу бойынша заттардан (2-3 заттан) атап өтіп жүру; жамбасты жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен (баяу), қарапайым кедергіне жеңе отырып бір орында жүгіру, 30 м дейін жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру (кішкене жүгірумен разбега, 3-4 м., түзу жүгірумен биіктікке); жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру; баяу 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіру; лақтыруға арналған жаттығулар: кіші допты бір орынан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1 кг.); теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және арақашықтыққа; ойын барысында үлкен және кіші допты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолымен кіші допты қабырғаға лақтыру;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;

7) шаңғыға дайындық (коньки): шаңғымен айналысуға дайындық ережелері; шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу; таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды орындау; шаңғы өкшесінің айналасына "өту" орнында бұрылу; 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында); коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу; бір, екі конькиде тұру; конькимен дайындық жаттығулар; қосымша қадамдармен оңға, солға жүру.

26. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпы дамытушы жаттығулар: мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұрғызу; санау арқылы бұрылу (оңға, солға) қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; команда орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"; бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарымен кеуде, аяқ қимылының сәйкестігіне жаттығу; команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Оңға!", "Солға!";

2) тыныс алуды дамыту: кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алу; қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының еркін өзгеруі; әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде дұрыс тыныс алу;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқбуындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, кеуде бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар; гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен жаттығулар кешендерін орындау; арқаға жату қалпында "мостик"

жасау, 2-3 рет алға қарай домалау (жеке); кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығу; өрмелеуге арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада жоғары және төмен біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; жан-жаққа қосымша қадам жасау; гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктерінесүйене отырып(бұрышы 20-30 г)иілу;гимнастикалық сақина ортасынан өту; әртүрлі снарядтарғақол немесаяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада қолын бүгу; гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену;тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру;қолдың әртүрлі қалпында бір аяқта тұру; тірек секіруге дайындық бойынша жаттығулар: гимнастикалық орындықтар арқылы қолға тіреумен бүйірмен секіру, отырып тұру қалпынан тереңдікке секіру;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: бағыттау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрылу, көздің бақылауынсыз оңға, солға бұрылу; көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату) бойынша нақтыбиіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығу; белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу; берілген биіктікке жету үшін еденде допты бар күшімен соғу: тізеге, белге, иыққа дейін;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; көру арқылы бақылау және бақылаусыз жүру; 3 мин дейін баяу жүгіру (мықты балалар); 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, 40м дейін жылдам жүгіру; секіру: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға жылжу, аяқты бүгіп, қадамдау тәсіліменжүгіру;лақтыру: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып, баскетбол қалқаны); біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан өрмелеу және өрмелеп түсу жаттығулар;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындар туралы түсініктерінің болуы; жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау;

7) шаңғыға дайындық (коньки): шаңғымен және шаңғыны киіп бір қатарға тұру; команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!";оқу шаңғысыменжылжымалы қадаммен жүру; баспалдақпен беткейге көтеру, төбеден негізгі тіректе түсу;шаңғымен жүру (800 м дейін сабақта); оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу; доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылу; тек оң жаққа киілген конькимен боға бойынша қозғалу; 3 мин. дейін еркін сырғанау.

27. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар: бір орында айналу; "бір-екі" деп санау; бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұру; колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш

колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұрғызу; қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығу; сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалпын қабылдау; қарапайым кешенді жалпы дамытушы және түзетуші жаттығуларды өз бетінше орындау;

2) тыныс алуды дамыту: әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде, диафрагмалды, аралас) орындау; мұғалімнің тапсырмасы бойынша еліктеу арқылы қолдың қозғалысымен терең тыныс алуды орындау;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, денені тік ұстауын қалыптастыруға, кеуде бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар; артқа домалау, домалау комбинацияларын, мұғалімнің көмегімен "мостик" жасау; гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өту және ол бойынша еркін тәсілмен түсу; еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен өту; төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытқа, арқанда тербелу жаттығулары; еденге аяғын екі жаққа қойып, арқанға ілініп тартылу; көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20

); еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуі де бұрылыспен алшақтау; "қарлығаш" тепе-теңдікке жаттығу; биіктігі 60 см гимнастикалық ағаштан жүру; гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, солға қолын тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру; гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен кешенді жаттығулар;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылу; әртүрлі бағдарлармен жүру; қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен жүру; көздің бақылауымен және бақылаусыз нақты бағыт бойынша биіктікке секіру;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыру; бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10 м.); 30 м кесіндісінде шағын кедергілерді жеңумен жүгіру; алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктікке аттау тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындыққа секіру (итеру аймағы 60-70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз); лақтыру: допты дәлдеп лақтыру (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындар туралы түсініктерінің болуы; Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындары туралы мағлұматтар болу: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис;

7) шаңғыға дайындық (коньки):қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!"; алмастыру арқылы екі қадамды жүру; "шырша", "баспалдақ" көтерілу; орта тіректе төмен түсу;шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін);дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқа бұрумен конькиде сырғу; тұру қалпындаекі аяқта сырғу; коньки қырларымен сырғанау; аяқты қосыпжәне алшақтап конькимен сырғанау; соқамен тежеу;

4- тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.1.3.4 : "1" - сыныбы, "1.3" - бөлімшесі, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Гимнастика (тірек-қозғалыс аппаратын дамыту)" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 1. 1. 1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;	1. 1. 1. 1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1. 1. 1. 2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан	2. 1. 1. 1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру; 2. 1. 1. 2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!"; 2. 1. 1. 3 мұғалімнің	3. 1. 1. 1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру; 3. 1. 1. 2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып	4. 1. 1. 1 бір орында айналу командасын орындау; 4. 1. 1. 2 "бір-екі" деп санай алу; 4. 1. 1. 3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұру;

<p>1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар</p>	<p>0. 1. 1. 2 командаларын "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!" орындау; 0. 1. 1. 3 мұғалімнің басқаруымен қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығуларды орындау; 0. 1. 1. 4 жаттығулар орындау кезінде мойын, иық, қол, кеуде, аяқбұлшықеттерінің босаңсыуымен қысым түскіненін сезіну</p>	<p>бірі тік тұруды орындау; ; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу; 1. 1. 1. 3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; 1. 1. 1. 4 гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендерін орындау</p>	<p>артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғалу; қолдарын ұстап ортаға жұп болыпбір-бірден коланна құру; 2. 1. 1. 4 реттімен қатар санын айта алу; 2. 1. 1. 5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану; 2. 1. 1. 6 бір орында тұрып орындалатынбастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылы; қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштастыруға арналған жаттығуларды орындау</p>	<p>сапты қайта құру; 3. 1. 1. 2. команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"; 3. 1. 1. 3 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану; 3. 1. 1. 4 бір орында және орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарының сәйкестігіне жаттығуды орындау; 3. 1. 1. 5 команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Оңға!", "Солға!"</p>	<p>4. 1. 1. 4 олоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұру; 4. 1. 1. 5. қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығу; 4. 1. 1. 6 сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалпын қабылдау; 4. 1. 1. 7 қарапайым кешенді жалпы дамытушы және түзетуші жаттығуларды өз бетінше орындау</p>
<p>1.2. Тыныс алуды дамыту</p>	<p>0. 1. 2. 1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау; 0. 1. 2. 2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу;</p>	<p>1. 1. 2. 1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу; 1. 1. 2. 2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыпта мұрын және ауыз арқылы тыныс алуды орындау;</p>	<p>2. 1. 2. 1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2. 1. 2. 2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу; 2. 1. 2. 3 жалпы дамытушы</p>	<p>3. 1. 2. 1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; 3. 1. 2. 2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу; 3. 1. 2. 3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының</p>	<p>4. 1. 2. 1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; 4. 1. 2. 2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде,</p>

	0. 1. 2. 3 қозғалыс сипатына сәйкестігі мен тереңдігі мен қарқынының (а л у еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) өзгерту	1. 1. 2. 3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс (а л у жаттығуларды орындау;	жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгерту	еркін өзгеруіне бақылау жасау; 3. 1. 2. 4 әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде дұрыс тыныс алуға бақылау жасау	диафрагмалды, аралас) орындау; ; 4. 1. 2. 3 мұғалімнің тапсырмасы бойынша еліктеу арқылы қолдың қозғалысымен терең тыныс алуды орындау
1.3. Бұлшықет тонусын нығайту	0. 1. 3. 1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау; 0. 1. 3. 2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 0. 1. 3. 3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 0. 1. 3. 4 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде	1. 1. 3. 1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1. 1. 3. 2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1. 1. 3. 3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну; 1. 1. 3. 4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қ о л , кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1. 1. 3. 5 жүру және отыру	2. 1. 3. 1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, а я қ буындарының және кеуде бұлшықеттерін дамытуға, үлкен және кіші доптармен, кіші шеңбермен жаттығулар	3. 1. 3. 1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, а я қ буындарының және кеуде бұлшықеттерін нығайту; 3. 1. 3. 2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау; 3. 1. 3. 3 арқада жату қалпында " мостик" жасау, домалау;	4. 1. 3. 1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, а я қ буындарының және кеуде бұлшықеттерін нығайту; 4. 1. 3. 2, мұғалімнің көмегімен " мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын жасау; 4. 1. 3. 3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау; 4. 1. 3. 4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі

	<p>қысым түскенін сезіну; 0. 1. 3. 5 сигнал арқылы токтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындауға ынталану; 0. 1. 3. 6 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру; 0. 1. 3. 7 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтау</p>	<p>кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу; 1. 1. 3. 6. гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер, үлкен және кіші доптармен) орындау; 1. 1. 3. 7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу; 1. 1. 3. 8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау</p>	<p>кешендерін орындау; 2. 1. 3. 3 өрмелеуге және өрмелеп түсуге арналған жаттығуларды дұрыс және нақты орындау; 2. 1. 3. 4 гимнастикалық таяқшада ілініп тұруға арналған жаттығуларды орындау; 2. 1. 3. 5 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды нақты орындау</p>	<p>3. 1. 3. 4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктерінен сүйене отырып (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту; 3. 1. 3. 5 гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену арқылы гимнастикалық қабырғада басым ткімен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау; 3. 1. 3. бтепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау</p>	<p>үстінен өтуді орындау; 4. 1. 3. 5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытқа, арқанда тербелу жаттығуларды орындау; 4. 1. 3. 6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20 °); 4. 1. 3. 7 "қарлығаш" тепе-теңдікке арналған жаттығуды орындау; 4. 1. 3. 8 биіктігі 60 см гимнастикалық ағаштан жүру; 4. 1. 3. 9 гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіруді орындау</p>
<p>1. 4. Кеңістік-уақыттық</p>	<p>0. 1. 4. 1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0. 1. 4. 2 көру арқылы бақылаусыз бағдарларға бұрылууды орындау; 0. 1. 4. 3 бағыт және гимнастикалық таяқтарда</p>	<p>1. 1. 4. 1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау; белгіленген жерде сапқа тұруға арналған</p>	<p>2. 1. 4. 1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2. 1. 4. 2 орын ауыстыру арқылы берілген</p>	<p>3. 1. 4. 1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3. 1. 4. 2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу;</p>	<p>4. 1. 4. 1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 4. 1. 4. 2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылууды орындау; 4.1.4. Зертүрлі бағдарлармен жүру;</p>

бағдарлануын дамыту	сызылған сызықтар бойынша жүру; 0. 1. 4. 4 көру арқылы бағдарынсыз белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіруді орындау; 0. 1. 4. 5 сөздік нұсқаулыққа сәйкес қолдың, дененің, аяқтың бастапқы қалпынбайланыстыра білу	жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру	бағдар бойынша сапқа тұру; 2. 1. 4. 3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы колоннада қозғалу; 2. 1. 4. 4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау	3. 1. 4. 3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау; 3. 1. 4. 4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату) бойынша нақты биіктікте кеудені бұғу мен жазуға арналған жаттығуды орындау	4. 1. 4. 4 еденде сызылған бағдар бойынша жүгіруді орындау; 4. 1. 4. 5 карама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен жүру; 4. 1. 4. 6 көздің бақылауымен және бақылаусыз нақты бағыт бойынша биіктікке секіруді орындау
---------------------	---	---	---	--	---

2) "Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жүру, жүгіру, секіру	0. 2. 1. 1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0. 2. 1. 2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; 0. 2. 1. 3 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуды орындауға ынталану: түзу таяқ бойынша (ені 30-35см.); мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және	1. 2. 1. 1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру; 1. 2. 1. 2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау; 1. 2. 1. 3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; 1. 2. 1. 4 қойылған	2. 2. 1. 1 жүру және жүгіру кезінде дұрыстығын алу; 2. 2. 1. 2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырып жүру; 2. 2. 1. 3 заттардан атап өту арқылы жүру; 2. 2. 1. 4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдамдыққа жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру;	3. 2. 1. 1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; 3.2.1 2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3. 2. 1. 3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу; 3. 2. 1. 4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау; 3. 2. 1. 5 3 мин дейін баяу	4. 2. 1. 1 карама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу; 4. 2. 1. 2 төмен стартты орындау; 4. 2. 1. 3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10м.); 30м кесіндісінде шағын кедергілерді

	<p>сыртқы жағында , өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойымен жүру; 0. 2. 1. 4 20-30см . биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол (ұзындығы 2 м., ені 20 см.) бойынша екі аяқпен секіру</p>	<p>ойыншықтар арасында сапта жүгіру; 1. 2. 1. 5 биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; 1. 2. 1. 6 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау; 1. 2. 1. 7 спорттық құралдардың заттарын беру және алмастыру</p>	<p>2. 2. 1. 5 кадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру(кішкене жүгірумен , 3-4м ., түзу жүгірумен биіктікке); 2. 2. 1. 6 жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру; баяу 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау</p>	<p>жүгіруді (мықты балалар) орындау; 3. 2. 1. 6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3х5м.); 40м дейін жылдам жүгіруді орындау; 3. 2. 1. 7 секіруді орындау: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға жылжу, аяқты бүгіп, кадамдау тәсілімен жүгіру</p>	<p>жеңумен жүгіруді орындау; 4. 2. 1. 4 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктікке аттау тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындыққа секіру (итеру аймағы- 60-70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз) орындау</p>
<p>2.2 Лактыру</p>	<p>0. 2. 2. 1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану; 0. 2. 2. 2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; 0. 2. 2. 3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; 0. 2. 2. 4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт аяқтап өрмелей алу; 1. 2. 2. 3 кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру</p>	<p>1. 2. 2. 1 біліктілікті өңдей алу: допты әртүрлі амалдармен лақтыру; 1. 2. 2. 2 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт аяқтап өрмелей алу; 1. 2. 2. 3 кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру</p>	<p>2. 2. 2. 1 лақтыруға арналған жаттығуды дұрыс және нақты орындау; 2. 2. 2. 2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру ; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолыменкіші допты қабырғаға лақтыру</p>	<p>3. 2. 2. 1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны)</p>	<p>4. 2. 2. 1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа,</p>

	0. 2. 2. 5. гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту				дәліз ені-10-15 м орындау;
--	--	--	--	--	----------------------------

3) "Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 0.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсетеалу; 0.3.1.3 ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету;	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету	4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол - спорттық ойындарды атау; 4.3.1.2 Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис; 4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру

4) "Шаңғыға дайындық" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
			2. 4. 1. 1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау; 2. 4. 1. 2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу;	3. 4. 1. 1 шаңғымен және шаңғыны киіпбір қатарға сапқа тұру;	4. 4. 1. 1 қатарда команданы орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!";

<p>3.1 Шаңғыға дайындық</p>	<p>0. 3. 1. 1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 0. 3. 1. 2 ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау</p>	<p>1. 3. 1. 1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1. 3. 1. 2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету</p>	<p>2. 4. 1. 3 шаңғыны көтеру ережесін білу; 2. 4. 1. 4 таяқсыз және таяқпен бастапқы кадамды, жылжымалы кадамды орындау; 2. 4. 1. 5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орындау; 2. 4. 1. 6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында); 2. 4. 1. 7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу; 2. 4. 1. 8 бір, екі конькиде тұру; 2. 4. 1. 9 конькимен жаттығу орындау: аяқты тізеге бұғу, жартылай отыру, дене салмағын бір аяқтан екінші аяққа ауыстыру, конькиде дұрыс құлауына еліктеу; 2. 4. 1. 10 оңға, солға қосымша кадамдармен жүру; оң, сол аяғымен итеру және денес алмағын бір аяқтан екінші аяққа алмастыра отырып сырғанау</p>	<p>3. 4. 1. 2 команданы орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!" 3. 4. 1. 3 оқу шаңғысымен жылымамы кадаммен жүру; 3. 4. 1. 4 баспалдақпен беткейге көтеру, төбеден негізгі тіректе түсе білу; 3. 4. 1. 5 шаңғымен жүру (800 м дейін сабақта); 3. 4. 1. 6 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу; 3. 4. 1. 7 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша кадамдармен оңға, солға бұрылуды орындау; 3. 4. 1. 8 тек оң жаққа киілген конькимен доға бойынша қозғалуды орындау; 3. 4. 1. 9 3 минутқа дейін конькиде еркін сырғанау</p>	<p>4. 4. 1. 2 алмастыру арқылы екі кадамды жүруді орындау; 4. 4. 1. 3 "шырша", "баспалдақ" көтерілуді орындау; 4. 4. 1. 4 орта тіректе төмен түсу; 4. 4. 1. 5 шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін); 4. 4. 1. 6 дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқа бұрумен конькиде сырғанау; 4. 4. 1. 7 тұру қалпында екі аяқта сырғу; 4. 4. 1. 8 коньки қырларымен сырғанау алу; 4. 4. 1. 9 аяқты қосып және алшақтап конькимен сырғанау алу; 4. 4. 1. 10 соқамен тежей алу; 4. 4. 1. 11 еркін сырғанаудан ляззат алу</p>
-----------------------------	---	--	--	--	--

31. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4-сыныптар үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 31-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

32. Бөлім мен тақырыптарды сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Бейімделген дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды түсіну
		1.2 Тыныс алуды дамыту	0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау
			0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау;

		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау
Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1. Жүру Жүгіру. Секіру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тактамен жүру
		2.2. Лақтыру	0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау
2-тоқсан			
	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау
1.2 Тыныс алуды дамыту		0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмалды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау	
		0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау;	

Менің отбасым және достарым Бізді қоршған әлем		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу;
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру Жүгіру. Секіру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру;
		2.2 Лақтыру	0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану; 0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру ;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау
	3-тоқсан		
		1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; 0.1.1.2 командаларын " Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", " Токта!" орындау;
			0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.2 Тыныс алуды дамыту	, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу
	1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау; 0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 0.1.3.3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну
	1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру Жүгіру. Секіру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тактамен жүру
	2.2 Лақтыру	0.2.2.1 диаметрі 10 см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану; 0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 0.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	<p>0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;</p> <p>0.1.1.2 командаларын "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Токта!" орындау;</p> <p>0.1.1.3 мұғалімнің басқаруымен қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>0.1.1.4 жаттығулар орындау кезінде мойын, ийық, қол, кеуде, аяқбұлшықеттерінің босаңсуы мен қысым түскіненін сезіну</p>
	1.2 Тыныс алуды дамыту	<p>0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, қабырғалық және араластыныс алу жаттығуларды орындау;</p> <p>0.1.2.2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу;</p> <p>0.1.2.3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) өзгерту</p>
		<p>0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау;</p> <p>0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;</p> <p>0.1.3.3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;</p>

Тағам және сусын
Дені саудың – жаны сау

1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	0.1.3.4 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 0.1.3.5 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындауға ынталану; 0.1.3.6 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру; 0.1.3.7 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу
1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау; 0.1.4.3 бағыт және гимнастикалық таяктарда сызылған сызықтар бойынша жүру; 0.1.4.4 көру арқылы бағдарынсыз белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіруді орындау; 0.1.4.5 сөздік нұсқаулыққа сәйкес қолдың, дененің, аяқтың б а с т а п қ ы қалпынбайланыстыра білу;
	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тактамен жүру; 0.2.1.3 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуды орындауға ынталану: түзу таяқ бойынша (ені 30-35см.); мұғалімнің сигналы

<p>2.Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)</p>	<p>2.1 Жүру Жүгіру. Секіру</p>	<p>бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойымен жүру; 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол (ұзындығы 2 м., ені 20 см.) бойынша екі аяқпен секіру; 0.2.1.5 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау біліктілігін жетілдіру: секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бұгу арқылы алдыға жылжу; бір орыннан ұзындықка секіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру</p>
	<p>2.2 Лақтыру</p>	<p>0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану; 0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру ; 0.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; 0.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт аяқтап өрмелеу; 0.2.2.5. гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту</p>
		<p>0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен</p>

	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 0.3.1.2 ойын барысында кұрдастарына кұрмет көрсетеалу; 0.3.1.3 ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау
--	---	--	---

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Гимнастика	<p>1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар</p> <p>1.2 Тыныс алуды дамыту</p>	<p>1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу</p> <p>1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу</p> <p>1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды дұрыс орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға арналған</p>

Өзім туралы	(тірек-қимыл аппаратын дамыту)	<p>1.3 Бұлшықет тonusын нығайту</p>	<p>жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну ;</p> <p>1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;</p> <p>1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;</p> <p>1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау;</p> <p>1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;</p> <p>1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу</p>
		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру</p>
		<p>2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру</p>	<p>1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру;</p> <p>1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;</p> <p>1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру;</p>

Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;
	2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу; 1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; 1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар 1.3.1.1. мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсетеалу
2-тоқсан		
		1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар 1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу;
		1.2 Тыныс алуды дамыту 1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу; 1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алуды орындау

<p>Менің отбасым және достарым Бізді қоршған әлем</p>	<p>1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)</p>	<p>1.3 Бұлшықет тонусын нығайту</p>	<p>1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну; 1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну; 1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру</p>
		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру</p>
			<p>1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен</p>

	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру; 1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау; 1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; 1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру
		2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу; 1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру ; 1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; 1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу; 1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсетеалу
3-тоқсан			
			1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу; 1.1.1.3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Токта!"
1.2 Тыныс алуды дамыту	1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу; 1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алуды орындау; 1.1.2.3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларды орындау;
	1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2 бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну; 1.1.3.4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.5 жүру және отыру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу; 1.1.3.6 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер, үлкен және кіші доптармен) орындау;

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

1.3 Бұлшықет тонусын
нығайту

1.1.3.7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу;
1.1.3.8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау;
1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау;
1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;
1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;
1.1.3.9 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер) нақты және дұрыс орындау;
1.1.3.10 ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінен асып өту;

1.4 Кеңістік-уақыттық
бағдарлануын дамыту

1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту

		және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аякпен ұзындыққа секіру
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	<p>1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру;</p> <p>1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;</p> <p>1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру;</p> <p>1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;</p> <p>1.2.1.4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аякпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аякпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.);</p>
	2.2 Лақтыру	<p>1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу;</p> <p>1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру ;</p> <p>1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру</p> <p>1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу;</p> <p>1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;</p>
		1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен

	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
4-тоқсан			
		1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	<p>1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау;</p> <p>1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу;</p> <p>1.1.1.3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Токта!";</p> <p>1.1.1.4 гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендерін орындау</p>
		1.2 Тыныс алуды дамыту	<p>1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу;</p> <p>1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алуды орындау;</p> <p>1.1.2.3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларды орындау</p>
			<p>1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау;</p> <p>1.1.3.2 бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау;</p>

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.3 Бұлшықет тонусын нығайту

1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну ;

1.1.3.4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау;

1.1.3.5 жүру және отыру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;

1.1.3.6. гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер, үлкен және кіші доптармен) орындау;

1.1.3.7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу;

1.1.3.8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау

1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;

1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;

1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау;

1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;

1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;

1.1.3.9 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер) нақты және дұрыс орындау;

Тағам және сусын
Дені саудың – жаны сау

1.1.3.10 ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінен асып өту;
1.1.3.11 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар: тақтада, орындықтарда жүру, бір аяқта тұру, шеңберді баяу қарқынмен атап өту;
1.1.3.12 тепе-теңдікті сақтауға жаттығулар орындау: мұғалім сигналыментік орындық бойынша (ені 30-35см.) бұрылу;

1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту

1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру

1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру;
1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;
1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру;

2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)

2.1 Жүру.
Жүгіру.
Секіру

1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;
1.2.1.4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.);
1.2.1.5 жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бұғу арқылы алдыға, артқа, оңға, солға жылжу; 10 м дейінгі кесіндіде аяқтан аяққа секіру, ілініп тұрған затқа секіру арқылы қолын жеткізу немесе қағып алу; бір орыннан ұзындықкасекіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру

2.2 Лақтыру

1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу;
1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру;
1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру
1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу;
1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;
1.2.2.6 ойын барысында кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру

		және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; кіші допты қабырғаға оң және сол қолымен лақтыру
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

3) 2 - сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру; 2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!"
		1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту; 2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен

Өзім туралы Менің мектебім			жаттығулар кешендерін орындау
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар (сызық, төртбұрыш) бойынша сапқа тұру
	2.Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1. Жүру. Жүгіру. Секіру	2.2.1.1. жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырыпжүру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру
		2.2 Лақтыру	2.2.2.1 лақтыруға арналған жаттығуды дұрыс және нақты орындау: кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынанжәнеқабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

		<p>1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар</p>	<p>2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру; 2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!"; 2.1.1.3 мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғала алу, қолдарын ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру; 2.1.1.4 ретімен қатар санын айта алу</p>
		<p>1.2 Тыныс алуды дамыту</p>	<p>2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу</p>
	<p>1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)</p>	<p>1.3 Бұлшықет тонусын нығайту</p>	<p>2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту; 2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау; 2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру</p>
			<p>2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен</p>

<p>Менің отбасым және достарым</p>		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар (сызық, төрбұрыш) бойынша сапқа тұру; 2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы колоннада қозғалу</p>
<p>2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)</p>		<p>2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру</p>	<p>2.2.1.1 жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырыпжүру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру; 2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30 м дейін жылдамдыққа жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру</p>
		<p>2.2 Лақтыру</p>	<p>2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынанжәнеқабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа</p>
		<p>2.3 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар</p>	<p>0.2.3.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 0.2.3.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету</p>

Бізді қоршған әлем	4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	<p>2.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;</p> <p>2.4.1.2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу;</p> <p>2.4.1.3 шаңғыны көтеру ережесін білу;</p> <p>2.4.1.4 таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды орындау;</p> <p>2.4.1.5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орындау;</p> <p>2.4.1.6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабак барысында);</p> <p>2.4.1.7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу</p>
3-тоқсан			
		1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	<p>2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру;</p> <p>2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!";</p> <p>2.1.1.3 мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғал алу; қолдарын ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру;</p> <p>2.1.1.4 ретімен қатар санын айта алу;</p> <p>2.1.1.5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану</p> <p>2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау;</p>

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу; 2.1.2.3 жалпы дамытушы жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгерту
1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарыныңжәне табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту; 2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау; 2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру; 2.1.3.4 бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; тапсырманы орындаумен бірге жылдамдықпен шеңбер және еденде төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеуді орындау; 2.1.3.5 әртүрлі снарядтарғақол немесаяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада аяғын бүгу және жазу; тұру қалпында рейкаларды ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену

<p>Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша сапқа тұру; 2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы қолоннада қозғалу; 2.1.4.4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау</p>
	<p>2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)</p>	<p>2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру</p>	<p>2.2.1.1 жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырыпжүру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру; 2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдамдыққа жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; 2.2.1.5 қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру (кішкене жүгірумен, 3-4 м., түзу жүгірумен биіктікке)</p> <p>2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.);</p>

	2.2 Лақтыру	<p>теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа;</p> <p>2.2.2.2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру;</p> <p>волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолымен кіші допты қабырғаға лақтыру</p>
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	<p>2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау;</p> <p>2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету</p>
4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	<p>2.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;</p> <p>2.4.1.2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу;</p> <p>2.4.1.3 шаңғыны көтеру ережесін білу;</p> <p>2.4.1.4 таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды орындау;</p> <p>2.4.1.5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орындау;</p> <p>2.4.1.6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабак барысында);</p> <p>2.4.1.7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу;</p> <p>2.4.1.8 бір, екі конькиде тұру;</p> <p>2.4.1.9 конькимен жаттығу орындау: аяқты тізеге бұғу, жартылай отыру, дене салмағын бір аяқтан екінші аяққа ауыстыру, конькиде дұрыс құлауына еліктеу;</p>

			2.4.1.10 оңға, солға қосымша қадамдармен жүру
4-тоқсан			
		1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	<p>2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру;</p> <p>2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!";</p> <p>2.1.1.3 мұғалімнің артынан колоннадан бір-бірден шеңбер құрыпқозғал алу; қолдарын ұстап ортаға жұп болыпбір-бірден қоланна құру;</p> <p>2.1.1.4 реттімен қатар санын айта алу;</p> <p>2.1.1.5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану;</p> <p>2.1.1.6 бір орында тұрып орындалатын бастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылы; қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштастыруға арналған жаттығулар</p>
		1.2 Тыныс алуды дамыту	<p>2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау;</p> <p>2.1.2.2. тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу;</p> <p>2.1.2.3 жалпы дамытушы жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынын өзгерту</p>
			2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс

<p>Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау!</p>	<p>1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)</p>	<p>1.3 Бұлшықет тонусын нығайту</p>	<p>және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту;</p> <p>2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау;</p> <p>2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру</p> <p>2.1.3.4 бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; тапсырманы орындаумен бірге жылдамдықпен шеңбер және еденде төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеуді орындау;</p> <p>2.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесаяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада аяғын бұғу және жазу;тұру қалпында рейкаларды ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену;</p> <p>2.1.3.6 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау: аяқтың ұшымен әртүрлі қол қозғалысымен, заттармен гимнастикалық таяқ үстінде жүру, көлбеу орындықта бүйірімен қадам жасап жүру; еденде сызылған түзу сызықпен жүру</p> <p>2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен</p>
---	---	-------------------------------------	---

		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша сапқа тұру; 2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы колоннада қозғалу; 2.1.4.4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау; 2.1.2.5 көз арқылы бақылауынсыз тағайындалған бағыт бойымен бір орында ұзындыққа секіруді орындау</p>
<p>2. Жеңілатлетика (қимыл дағдыларын дамыту)</p>		<p>2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру</p>	<p>2.2.1.1 жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырыпжүру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру; 2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдамдыққа жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; 2.2.1.5 қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру(кішкене жүгірумен, 3-4 м, түзу жүгірумен биіктікке); 2.2.1.6 жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру; баяу 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау;</p>

			2.2.1.7 жұмсақ жерге түсумен 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіру
		2.2 Лақтыру	2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1 кг.); теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа; 2.2.2.2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолыменкіші допты қабырғаға лақтыру
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға тұру; 3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру;

Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)		3.1.1.2 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"
		1.2 Тыныс алуды дамыту	3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; 3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту; 3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау; 3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау , 2-3 рет алға қарай домалау (жеке)
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу; 3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау
			3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; 3.2.1 2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру;

Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу; 3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау
		2.2 Лақтыру	3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны)
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
2-тоқсан			
		1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға тұру; 3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша кадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; 3.1.1.3 команданы түсіну және орындау: "Keң адымда!", "Тез адымда!"; 3.1.1.4 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану
		1.2 Тыныс алуды дамыту	3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау;

<p>Менің отбасым және достарым Бізді қоршған әлем</p>	<p>1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)</p>		<p>3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу</p>
		<p>1.3 Бұлшықет тонусын нығайту</p>	<p>3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту; 3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау; 3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау , 2-3 рет алға қарай домалау (жеке); 3.1.3.4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктеріне сүйене отырып (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту</p>
		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу; 3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау; 3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату) бойынша нақты биіктікте кеудені бұғу мен жазуға арналған жаттығуды орындау</p>

2. Жеңіл атлетика (қимыл дағыдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; 3.2.1.2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу; 3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау
	2.2 Лақтыру	3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны)
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
4 Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	3.4.1.1 шаңғымен және шаңғыны тағып бір қатарға тұру; 3.4.1.2 команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!"; 3.4.1.3 оқу шаңғысымен жылжымалы кадаммен жүруді орындау; 3.4.1.4 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеуді орындау; 3.4.1.5 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылууды орындау

		<p>1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар</p>	<p>3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру; 3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; 3.1.1.2 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"; 3.1.1.3 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдануалу; 3.1.1.4 бір орында және қимылды орында кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарының сәйкестігіне жаттығуды орындау</p>
		<p>1.2 Тыныс алуды дамыту</p>	<p>3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; 3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу; 3.1.2.4 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының еркін өзгеруі</p>
			<p>3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ</p>

<p>Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)</p>	<p>1.3 Бұлшықет тonusын нығайту</p>	<p>буындарының және табан ,кеуде бұлшықеттерін нығайту; 3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау; 3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау , 2-3 рет алға қарай домалау (жеке); 3.1.3.4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктеріне сүйене отырып (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту; 3.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесаяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену арқылы гимнастикалық қабырғада басын төмен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау; 3.1.3.6 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру; қолдың әртүрлі қалпында бір аяқта тұру</p>
		<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу; 3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуы орындау; 3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен</p>

		бағдар (отыру, жату) бойынша нақты биіктікте кеудені бұғу мен жазуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.5 белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу
2. Жеңіл атлетика атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүгіру. Жүру. Секіру	3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; 3.2.1.2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу; 3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау; 3.2.1.5 3 мин дейін баяу жүгіруді (мықты балалар) орындау; 3.2.1.6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3x5м.); 40м дейін жылдам жүгіруді орындау
	2.2 Лақтыру	3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны); 3.2.2.2 біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан өрмелеу және өрмелеп түсу жаттығуларын орындау
		3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау;

3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
4 Шаңғыға дайындық (коньки)	4.1 Шаңғыға дайындық	3.4.1.1 шаңғымен және шаңғыны тағып бір қатарға тұру; 3.4.1.2 команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!"; 3.4.1.3 оқу шаңғысымен жылжымалы қадаммен жүруді орындау; 3.4.1.4 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеуді орындау; 3.4.1.5 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылуды орындау 3.4.1.6 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу; 3.4.1.7 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылуды орындау; 3.4.1.8 3 мин. дейін еркін сырғанауды орындау
4-тоқсан		
	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру; 3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; 3.1.1.3 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"; 3.1.1.4 орында тұрып орындалатын бастың

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.2 Тыныс алуды дамыту

кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдануалу;
3.1.1.5 бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарының сәйкестігіне жаттығуды орындау;
3.1.1.6 команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Оңға!", "Солға!"

3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау;
3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу;
3.1.2.4 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының еркін өзгеруі;
3.1.2.5 әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде дұрыс тыныс алу

3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан ,кеуде бұлшықеттерін нығайту;
3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау;

Тағам және сусын
Дені саудың-жаны сау

1.3 Бұлшықет тонусын
нығайту

3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау , 2-3 рет алға қарай домалау (жеке);

3.1.3.4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктерінесүйене отырып (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту;

3.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену арқылы гимнастикалық қабырғада басын төмен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау;

3.1.3.6 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру; қолдың әртүрлі қалпында бір аяқта тұру;

3.1.3.7 тірек секіруге дайындық бойынша жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықтар арқылы қолға тіреумен бүйірмен секіру, отырып тұру қалпынан тереңдікке секіру

3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау;

3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу;

3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау;

3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату)

	1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	<p>бойынша нақты биіктікте кеудені бұғу мен жазуға арналған жаттығуды орындау;</p> <p>3.1.4.5 белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу;</p> <p>3.1.4.6 берілген биіктікке жету үшін еденде допты бар күшімен соғу: тізеге, белге, иыққа дейін</p>
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	<p>3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру;</p> <p>3.2.1.2 көру арқылы бақылау және бақылаусыз жүру;</p> <p>3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу;</p> <p>3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау;</p> <p>3.2.1.5 3 мин дейін баяу жүгіруді (мықты балалар) орындау;</p> <p>3.2.1.6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3x5м.); 40м дейін жылдам жүгіруді орындау;</p> <p>3.2.1.7 секіруді орындау: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға жылжу, аяқты бүгіп, қадамдау тәсілімен жүгіру</p>
	2.2 Лақтыру	<p>3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны);</p>

		3.2.2.2 біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан өрмелеу және өрмелеп түсу жаттығуларын орындау
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

5) 4-сынып

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу; 4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұруды орындау
		1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеруді орындау
			4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту;

		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын жасау; 4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау; 4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен өтуді орындау
		1.4 Кеңістік уақыттық бағдарлануын дамыту	4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылуды орындау
Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу; 4.2.1.2 төмен стартты оындай алу
		2.2 Лақтыру	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені - 10-15 м орындау
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.3.1.1 спорттық ойындарды атау - футбол, волейбол, баскетбол; 4.3.1.2 Специал-Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты

			хоккей, бадминтон, гольф , теннис
2-тоқсан			
1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу; 4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.5 қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау	
	1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; 4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде, диафрагмалды, аралас) орындау	
		4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан ,кеуде бұлшықеттерін нығайту; 4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын жасау; 4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық	

Менің отбасым және достарым
Бізді қоршаған әлем

2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)

1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	орындыққа өтуді орындау; 4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен өтуді орындау; 4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытқа, арқанда тербелу жаттығуларды орындау; 4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20°); 4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеулеп бұрылыспен алшақтау
1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылуды орындау; 4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру
2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуан түрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу; 4.2.1.2 төмен стартты орындау; 4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10м.); 30м кесіндісінде шағын кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау
	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада,

		2.2 Лақтыру	баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м орындау;
	3.Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау; 4.3.1.2. Специал-Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис; 4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру
	4 Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық (шаңғы)	4.4.1.1 қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!"; 4.4.1.2 алмастыру арқылы екі қадамды жүруді орындау; 4.4.1.3 "шырша", "баспалдақ" көтерілуді орындау; 4.4.1.4 орта тіректе төмен түсу; 4.4.1.5 шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін); 4.4.1.6 дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқа бұрумен конькиде сырғанау; 4.4.1.7 тұру қалпындаекі аяқта сырғу; 4.4.1.8 коньки қырларымен сырғанай алу; 4.4.1.9 аяқты қосып және алшақтап конькимен сырғанау
3-тоқсан			
			4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу;

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар

4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау;
4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұруды орындау;
4.1.1.5. қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау;
4.1.1.6 сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалпын қабылдау

1.2 Тыныс алуды дамыту

4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру;
4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды (кеуде, диафрагмалды, аралас) орындау

4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан , кеуде бұлшықеттерін нығайту;
4.1.3.2, мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын жасау;
4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау;

<p>Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>1.3 Бұлшықет тонусын нығайту</p>	<p>4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен отуді орындау; 4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытқа, арқанда тербелу жаттығуларды орындау; 4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20°); 4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуіде бұрылыспен алшақтау 4.1.3.8 "қарлығаш" тепе-теңдікке арналған жаттығуды орындау; 4.1.3.9 биіктігі 60см гимнастикалық ағаштан жүру; 4.1.3.10 гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, солға, оңға қолын тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру</p>
	<p>1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту</p>	<p>4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылуды орындау; 4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру; 4.1.4.4 еденде сызылған бағдар бойынша жүгіруді орындау</p>
		<p>4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып</p>

<p>2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)</p>	<p>2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру</p>	<p>жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу; 4.2.1.2 төмен стартты оырндай алу; 4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10м.); 30м кесіндісінде шағын кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау; 4.2.1.4 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктікке аттау тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындыққа секіру (итеру аймағы - 60 -70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз) орындау</p>
	<p>2.2 Лақтыру</p>	<p>4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10 -15 м орындау</p>
<p>3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар</p>	<p>3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар</p>	<p>4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау; 4.3.1.2 Спешиал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф , теннис; 4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіре алу</p>
		<p>4.4.1.1 қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой! ", "Шаңғыны ал!"; 4.4.1.2 алмастыру арқылы екі қадамды жүруді орындау;</p>

	4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	<p>4.4.1.3."шырша", "баспалдақ" көтерілуді орындау;</p> <p>4.4.1.4. орта тіректе төмен түсу;</p> <p>4.4.1.5 шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін);</p> <p>4.4.1.6 дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқа бұрумен конькиде сырғанау;</p> <p>4.4.1.7 тұру қалпындаекі аяқта сырғу;</p> <p>4.4.1.8 коньки қырларымен сырғанай алу;</p> <p>4.4.1.9 аяқты қосыпжәне алшақтап конькимен сырғанай алу;</p> <p>4.4.1.10 соқамен тежей алу;</p> <p>4.4.1.11 еркін сырғанаудан ләззат алу</p>
4-тоқсан			
		1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	<p>4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау;</p> <p>4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу;</p> <p>4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау;</p> <p>4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұруды орындау;</p> <p>4.1.1.5 қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау;</p> <p>4.1.1.6 сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалпын қабылдау;</p> <p>4.1.1.7 қарапайым кешенді жалпы дамытушы және түзетуші жаттығуларды өз бетінше орындау</p>

1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)

1.2 Тыныс алуды дамыту

4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру;

4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде, диафрагмалды, аралас) орындау;

4.1.2.3 мұғалімнің тапсырмасы бойынша еліктеу арқылы қолдың қозғалысымен терең тыныс алуды орындау

1.3 Бұлшықет тонусын нығайту

4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарыныңжәне табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту;

4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын жасау;

4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау;

4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен өтуді орындау;

4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында

уақытқа, арқанда тербелу жаттығуларды орындау; 4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20

○

Тағам және сусын
Дені саудың-жаны сау

);
4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуідебұрылыспен алшақтау
4.1.3.8 "қарлығаш" тепе-теңдікке арналған жаттығуды орындау;
4.1.3.9 биіктігі 60см гимнастикалық ағаштан жүру;
4.1.3.10 гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, солға, оңға қолын тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру;
4.1.3.11 өз бетінше гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен кешенді жаттығулар орындау

1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту

4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау;
4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылуды орындау;
4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру;
4.1.4.4 еденде сызылған бағдар бойынша жүгіруді орындау;
4.1.4.5 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен жүру;
4.1.4.6 көздің бақылауымен және бақылаусыз нақты бағыт бойынша биіктікке секіруді орындау

4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар

2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	<p>бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу;</p> <p>4.2.1.2 төмен стартты оырндай алу;</p> <p>4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10м.); 30м кесіндісінде шағын кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау;</p> <p>4.2.1.4 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктікке аттау тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындыққа секіру (итеру аймағы - 60 -70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз) орындау</p>
	2.2 Лақтыру	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10 -15 м орындау
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	<p>4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол –спорттық ойындарды атау;</p> <p>4.3.1.2. Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф , теннис;</p> <p>4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
562 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); алып тасталды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
563 -қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабының 1 тармағына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Бағдарлама мақсаты – дене дамуының, жалпы және сөйлеу моторикасының, эмоционалді-ерік аясының кемістігін түзету; тұлғалық жағымды қасиеттерін қалыптастыру, эстетикалық тәрбие беру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қимыл-қозғалыс аясын дамыту: жинақылығын, мақсатты бағыттылығын, қимыл-қозғалыстың үйлесімділігі мен айқындығын дамыту;

2) ырғақ сезімін қалыптастыру;

3) білім алушыларда әуенге сәйкес ырғақты және айқын қозғалу қабілетін, әуеннің ырғағы мен жылдамдығына қимылдарын үйлестіру қабілетін дамыту;

4) би қимылдарын үйрету, қимыл-қозғалыс мәнерлігі мен кейіптің бейнесін жеткізе білуін қалыптастыру;

5) музыкаға деген эмоционалды ілтипатын тәрбиелеу;

6) әуенді күші, ұзақтығы, тембрі, сипаты бойынша ажыратуға үйрету;

7) қимыл-қозғалыс жадысын дамыту;

8) қимыл-қозғалыс аясындағы жетіспеушіліктерін түзете отырып, ептілік, тепе-теңдік сезімін, кеңістікте бағдарлау, қимыл-қозғалыс үйлесімділігін қалыптастыру

2 - тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Бағдарлама зияты зақымдалған білім алушылардың дене дамуының, моторикасының, соматикалық күйінің, жүйке-психикалық мәртебесі мен танымдық қызметінің ерекшеліктерін ескере отырып құрастырылған.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

6. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді; қимыл-қозғалыс нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

7. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

8. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

9. Бағдарлама материалы білім алушылардың қарапайым қозғалыстарындағы түрлі бұзылыстарына таңдамалы ықпал етуге, олардың неғұрлым күрделі, әсіресе адамның еңбек қызметіне қажетті қозғалыстарды ұйымдастыру қабілетін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

10. Заттармен және затсыз, музыкамен және музыкасыз орындалатын түрлі жаттығулар ырғақ біліктілігін қалыптастыру құралы болып табылады, ол ырғақ әрекеттерін, кеңістік түсініктерін, сенсорлық процестерін, жоғары психикалық қызметтерін, вербалды және вербалсыз қарым-қатынас дағдыларын, өзін өзі қадағалауын түзетуге себеп болады.

11. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

12. Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

14. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

15. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Түзету ырғағы" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Түзету ырғағы" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі;
- 2) "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі;
- 3) "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі.

18. "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кеңістікте бағдарлау жаттығулары;
- 2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар.

19. "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар;
- 2) музыкалық ойындар;
- 3) би жаттығулары.

20. "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі келесідей бөлімшені қарастырады.

- 1) сөйлеу тілінің дағдылары.

21. 0 - сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: кең адым мен қолдардың еркін қимылдарымен жүру; бірінен кейін бірі, сыңарымен, шашыраңқы; заттар арасымен колоннамен, шеңбер бойымен, қолдарынан ұстап жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және табанымен жүру; педагогтың белгісі бойынша жүру кезінде оңға, солға, алға, артқа бұрылу; түрлі адыммен колоннамен шеңбер бойымен жүру (ақырын, биік, сергек, спортты-салтанатты, серіппелі); музыкалық сүйемелдеу сипатының ауысуына қарай адыммен қимылдарды өзгерту, қимылдарды шапалақ, сылдырмақ, дабыл бойынша ауыстыру; жүру кезіндегі қол қимылдары (затпен және затсыз); оң және сол жаққа бұрыла отырып, қатардан сапқа қайта тұру; кеңістікте бағдарлау, мұғалімнің көрсеткен қимыл бағыты мен темпін сақтау; бір орында, жүрі және жүгіру кезінде қатарға тұру және қайта тұру, сапта, қатарда, шеңбер ішінде бой түзеу, дұрыс бастапқы қалыпқа тұру;

2) заттарды пайдалана отырып ырғақты гимнастикалық жаттығулар – жалауша, таяқша, бет орамал, сылдырмақ, жасанды гүлдер, обручтар, доптар; қолдың қимылдарын аяқ және дене қимылдарымен үйлестіру; иық белдеу бұлшықеті үшін жаттығулар: алға, артқа, жоғары қарай, затпен және затсыз қол қимылдары; тік тұрған қалыптағы, еденде және орындықта отырған жаттығулар; таяқшаны жоғары көтеру, иыққа қою, қолымен алға, артқа сермеу, өз алдында және артында шапалақтау; кеуде алдындағы қолды жан-жаққа жазу және бұғу; айландырған қимылдарды қолдарымен кезектесіп және бірдей жасау; бір уақытта аяқ ұшына тұрып қолды көтеру; аяқ бұлшықеттері үшін жаттығулар: кезекпен аяқ ұшын алға немесе қапталға созып қою; тізеден бүгілген оң және сол аяқты кезекпен көтеру, тізе астынан шапалақ ұру; тізені қолымен, таяқпен, обручпен құшақтау; аяқ ұшына тұру; орындық арқасына сүйеніп, сүйенбей отыру; затпен отыру жаттығуларын орындау; дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу; аяқтың иық деңгейіндегі қалыпынан денені алға, төмен және жан-жаққа еңкейту, қолымен аяқ ұшына тию; заттарды алдына және қапталына қою, оларды алу; шалқасынан жату қалпынан аяқты кезекпен көтеру және түсіру; келбетті қалыптастыру, босансу жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулары - барабан, дабыл; дабылды, барабанды, сылдырмақты музыкалық шығарманың қатты және әлсіз бөлігін жеткізу үшін пайдалану; дабылда, барабанда берілген ырғақты қайталау;

4) музыкалық ойындар: ырғақты музыкаға қимылдау, түрлі ырғақтарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу; музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейюі, ақырындауы) қимылдар, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу; музыкалық ойындар, заттармен эстафеталық ойындар, әндету ойындары;

5) би элементтері мен қарапайым би қимылдары бар би жаттығулары: жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану; қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын жасау; қайталанатын қимылдары бар биді үйрену.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: заттардың атауын дұрыс айту; зат есімді сын есіммен үйлестіру.

22. 1-сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: тізені жоғары көтере отырып, түзу аяқты алға қарай сермеу және аяқ ұшын соза отырып жүру, жүгіру; саптан, тізбектен шеңбер құрып қайта тұру; алға, оңға, солға, шеңбер ішіне, шеңберден шығу сияқты қимылдар бағытында бағдарлай алу; жүру кезінде заттарды ұстап қарапайым қимылдарды орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: еңкею, тік тұру және басты бұру, иықтарды айландыра қимылдату; затпен және затсыз әртүрлі бағытта қол қимылдарын жасау (жалауша, сылдырмақ, ленталар); оңға, солға денені бұру және еңкею (заттарды алдына, қапталына қою, алу); сүйену және сүйеусіз, заттармен (обруч, таяқша, жалауша, доп) жүрелеп отыру; аяқты көтере тұрып бұгу, жазу, табандысыртқа қарай қисайту және ішке келтіру, табанды айландыра қимылдату, аяқтың ұшын алға қарай және қапталға созу, саусақтарды бүгіп тұру; келбетті қалыптастыруға арналған жаттығулар; қолдарын айқастыра көтеру және түсіру (оң қол жоғары – сол қол төмен), бір мезгілде оң қолын-жоғары, сол қолын – шетке қимылдату, оң қолын алға, сол қолын – жоғары; сол аяқты алға қарай созу, оң қолын алға; оң аяғын шетке, сол қолын шетке; қолдың қалыптары, қолдың қалыптарын әр қайсысын жеке және екеуін бір мезгілде ауыстыру; қол қимылдарын басымен, көз қарауымен қостай отырып орындау; қарапайым ырғақтарды соғу, шапалақтау, аяқпен басу; бұлшықеттерді босаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулары: қол білектерін әртүрлі бағытта қимылдату, музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу, музыкадағы әр акцентке бармақты қалған саусақтарға қарсы қою, бір қолдың және екі қолдың саусақтарын алшақтату және жақындату, қол саусақтарын ерекшелу; балалар пианиносында қол саусақтарын жаттықтыру: бір актаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау, барабанда екі таяқшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен, тақпақ айтумен қарапайым ырғақтарды соғу;

4) музыкалық ойындар: музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерту (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі

секіруге ауысады), балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның іс-әрекеті), музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес; музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізу; заттармен музыкалық ойындар, әндетуді немесе сөйлеу тілімен қостауды қарастыратын ойындар;

5) би жаттығулары: сергек, байыпты, тыпырлаған адым, жеңіл иілген саусақпен жүгіріс; екіаяқтап секіру, түзу шоқырақ, қолдың сермеу қимылдары; орыс биінің элементтері: қарапайым қол ұстасып адымдау, екі қолымен бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қимылдау); бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою; жұптық қимылдар: жүгіру, жүру, бір орында айлану; қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билеу.

б) сөйлеу тілінің дағдылары: заттардың атауын дұрыс айту; зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру; қойылған сұраққа жауап беру.

23. 2- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлау жаттығулары: зал бұрышында ширақ бұрыла келе, қабырға бойымен жүру, сапқа, қатарға, тізбекке, шеңберге, жұппен тұру; қатарға екеуден тұру, жұптық қатардан бір адамдық қатарға қайта тұру; саптағы қалыптан және шашырау қозғалысынан қатарға қайта тұру; жүру кезінде затпен қиын емес тапсырмаларды орындау: оларды айлана жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір жерден басқа жерге қою;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: жалпы даму жаттығулары, қолдарды шетке сермеу, оларды өз алдында тербету, айландыра қимылдау, лентамен жаттығулар; басты алға, артқа қарай, жан-жаққа еңкейту және бұру, айландыра қимылдау; тізені бүгіп және бүкпей денені еңкейту; қолдарын жоғары, жан-жаққа, желкеге, белге қоя отырып, денені еңкейту және бұру; затты бере отырып (жалауша, доп), денені бұру; затты өз алдына, қапталына тізені бүкпей түсіру және көтеру; оң және ол аяқты кезекпен алға, артқа, шетке, бастапқы қалыпқа қою. Маршпен жүрген сияқты тізеден бүгілген аяқты күрт көтеру, тұрған және отырған күйде табанды бүгу, жазу; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қозғалыс үйлесіміне жаттығулар, бір мезгілде оң қолмен жоғары-төмен, ал сол қолымен кеуде алдында өзінен алшақ – өзіне қарай қимылдар жасау (қолдарын ауыстыру); оң аяқпен сол қолдың айқастырылған түрлі қимылдары (бір мезгілде оң аяқты қапталға қою және бастапқы қалыпқа келтіру және сол қолды иыққа бүгу және жазу; бір мезгілде тізеден бүгілген сол аяқты жоғары көтеру және оң қолды көтеру, түсіру); музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау; бұлшықетті босаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспабымен жаттығулар: білекті айландыру қимылдары (күштеніп және и еркін), баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір

қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жазу, бірінші саусақты қалғандарына қарсы қою, бір мезгілде және кезектесіп бір қолдың саусақтарын екіншіге қарсы қою; балалар музыкалық аспаптарында жаттығу: екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында гаммаларды үйрену; дабыл мен барабанда қиын емес ырғақтарды екі таяқшамен бір мезгілде және кезектесіп түрлі вариацияда орындау;

4) музыкалық ойындар: музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығулары; екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу, таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау, ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу; өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру; заттармен музыкалық ойындар, әндетумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындар, қолжетімді әндерді сахналау, ойналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу;

5) би жаттығулары: ақырын, сақ жүріс, биік адым, жұмсақ серіппелі адым, жайбарақат бт жүгірісі, шапшаң жүгіріс, бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіру, ауыспалы жүріс, аяқты алға қарай сермеп секіру; би элементері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым; қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгейінді айқастыру; бір қолымен бүйірін таянып, екіншісі бет орамалды жоғары көтеріп, шынтақта сәл бүгілген (қыздар үшін).

6) сөйлеу тілінің дағдылары: сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру; жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлемді тарату.

24. 3- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға жаттығу: метрикалық лүпілге сәйкес жүріс; отырысты тізені бүгіп, аяқ ұшымен, кең және майда адымдармен, өкшелеп, арқаны түзу ұстап жүрумен ауыстыру; үш-үштен қатарға тұру, бір шеңберден екі шеңбер құрып тұру, бірінші топ балаларының алға бір адым және екінші топ балаларының артқа бір адым жасау арқылы үш жеке кішкентай шеңберлер мен концентрлік шеңберлер құру; жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамдық кіші шеңбер құру және керісінше жалпы шеңберге тұру; алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: басты еңкейту, бұру және айландыру; әртүрлі бағыттағы қол қимылдары: қолдарын шетке сермеу және иықтарын құшақтай келе қолдарын алдынан айқастыру; кштеніп тұрып қолдарын шетке сермеу (резеңкені созу); еңкейюмен үйлестіре денені бұру; қол қимылдарымен бірге денені алға, жан-жаққа бұру; тізелерін күштеп, жан-жаққа ашып асықпай отыру, ақырын бастапқы қалыпқа келу; аяқ ұшымен тұру және жүрелей отыру, табанды айландыра қимылдату;

бір мезгілде аяқты алға, шетке созып отыру; қысып ұстаған қолдардан, таяқ үстінен аттап өту; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қозғалыстың үйлесімдігіне арналған жаттығулар: сілтей отырып оң аяқты шетке қою және қолды қапталдан жоғары көтеру, алақан соғу, аяқты сілтеу жағына қарсы басын бұру; сол аяқтың айландырған қимылдарын оң қолдың айландырған қимылдарымен үйлестіру; затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп); музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу; қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру; мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше; бұлшықетті босанту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығу: қол білегін бұгу және жазу, сілкі, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу; бараан таяқшаларымен қол білектеріне арналған жаттығулар; балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада бір актава аясында тез қарқынмен гамманы орындау, қиын емес әуенді орындау; барабан мен дабылда түрлі ырғақтарды орындау;

4) музыкалық ойындар: музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру; музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу; түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату; бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірсарынды, бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау; әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізуге жаттығу; музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып жеткізу, импровизациядағы рөлдерді ауыстыру; ойын мен билердің басқа нұсқасын ойлап табу; заттарды елестете отырып қимылдау; әнмен және сөйлеу тілімен қосталған қимыл-қозғалыс ойындары;

5) би жаттығулары: аяқ ұшымен адымдау, полька адымы; кең, биік жүгіріс; қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіру; би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен қойып жүрелей отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыру; жұппен қимылдау: қырымен шоқырақтап жүгіру, секіру; халық билерінің негізгі қимылдары.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; көмекші сөздерді және үстеуді қолдану.

25. 4- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру, шахмат ретімен тұру; бірнеше қатардан бірнеше шеңберге қайта тұру, оларды тарылту және кеңейту; қарапайым және центрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткеншек" қайта құру; зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші

бұрышқа қарай диаганаль сызығын жүргізе білу; лента, обруч, секіртпе жіпті қолдана отырып, сапқа тұру кезінде дұрыс ара қашықтықты сақтай білу; алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: басты еңкейту, бұру және айландыру; иықтағы қол қалпынан қолды алға, қапталға, жоғары сермеу; иықты баяу айландыра қозғалту және ақырын жылдамдату, қимылдың қарқынын күрт өзгерту; қол білектерінің бірсарынды, күрт, жылдам, баяу қимылдары; тұрған және отырған қалпында заттарды беру үшін денені бұру; жан-жаққа созылған, желкеге, белге қойылған қолдарымен денені айландыра қимылдау; аяқ қимылдарын әртүрлі қылып үйлестіру: аяқты алға, артқа, қапталға қою, түзе буынын бұгу, айландырған қимылдар, табанның ішкі жағымен жүру; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қимылдардың үйлесіміне арналған жаттығулар: аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі үйлесімі; музыкалық сүйемелдеумен біртіндеп жылдамдата, қимыл қарқынын күрт өзгерте отырып жаттығуларды орындау; қолды көтеріп, кеуде алдында, оң жақта, сол жақта, сирақ үстінде кезектеп шапалақтау; шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру; бұлшықетті басаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар: білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму), бір саусақты басқаларға қарсы қою, түрлі қарқында білек пен қол саусақтарын қимылдату: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдамдату, қарқынды күрт өзгерте отырып, бірсарынды қимылдар; балалар пианиносында, аккардионда, үрмеді гармоникада қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау; таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда ойнауға жаттығу, берілген әуеннің ырғағы бойынша таныс әнді анықтау;

4) музыкалық ойындар: музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығу; музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту; әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастап үйрену; ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, оларды араластыру, қиын емес би композицияларын, әндетуді, сөйлеуді қажет ететін ойындарын; музыкалық ертегілерді, әндерді сахналау;

5) би жаттығулары: 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін, ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін үйрету; әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығу; кадриль адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшын созу; серіппе жүгіріс, артқа қарай секіру (арқасымен), тұтас табанды басып жәнсаусақтарын бүгіп тез майда адымдар жасау; халық билерін орындау.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беружай таратылған сөйлемдерді қолдана

отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

27. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.1.3.4 : кодында "1" - сыныбы, "1.3" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1. "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Кеңістікте бағдарлауға жаттығулары	0. 1. 1. 1 қолды еркін қимылдатып, кең адыммен жүру; 0. 1. 1. 2 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және өкшемен жүру; 0. 1. 1. 3 жүру кезінде педагогтың белгісі бойыншаденені бұру (оңға, солға, алға, артқа); 0. 1. 1. 4 жүру кезінде қолмен әртүрлі қимылдарды орындау (заттармен және затсыз);	1. 1. 1. 1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1. 1. 1. 2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1. 1. 1. 3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу; 1. 1. 1. 4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарын бағдарлай білу; 1. 1. 1. 5 жүріс кезінде заттармен қарапайым қимылдарды жасау;	2. 1. 1. 1 жүру және жүгіру кезінде жаттығуларды орындау; 2. 1. 1. 2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау: екеуден қатарға, жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қайта тұру; 2. 1. 1. 3 жүгіріс, жүріс кезінде заттармен қиын емес тапсырмаларды орындау оларды айланып жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір орыннан екінші орынға қою;	3. 1. 1. 1 жүріске арналған жаттығуларды орындау: музыканыңметрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны тұзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру; 3. 1. 1. 2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау; 3. 1. 1. 3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және керісінше жалпы шеңберге қайта тұру;	4. 1. 1. 1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру; 4. 1. 1. 2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4. 1. 1. 3 бірнеше қатардан бірнеше шеңберге қайта тұру, 4. 1. 1. 4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткеншек" қайта құру; 4. 1. 1. 5 зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диаганаль сызығын жүргізе білу;

	0. 1. 1. 5 оң немесе сол жағынан қатардан сапқа қайта тұру	1. 1. 1. 6 кеңістікте бағдарлау, мұғалім көрсеткен қимылдың бағыты мен қарқынын сақтау	2. 1. 1. 4 сапта тұрып және шашырау қозғалысынан қатарға қайта тұру	3. 1. 1. 4 алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау	4. 1. 1. 6 лента, обруч, секіртпе жіпті қолдана отырып, сапқа тұру кезінде дұрыс ара қашықтықты сақтай білу
1. 2 Бірғақты-гимнастикалық жаттығулар	0. 1. 2. 1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0. 1. 2. 2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; кезектеп аяқ ұшын алға және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обручпен құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0. 1. 2. 3 орындық арқасына сүйеніп, сүйенбей отыру; затпен отыру жаттығуларын орындау; 0. 1. 2. 4 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға,	1. 1. 2. 1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1. 1. 2. 2 түрлі заттармен жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1. 1. 2. 3 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1. 1. 2. 4 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1. 1. 2. 5 қолдың қалыптарын білу : әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру; 1. 1. 2. 6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аяқпен басуды білу; 1. 1. 2. 7 мұғалімнің белгісі немесе	2. 1. 2. 1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2. 1. 2. 2 заттармен (жалауша, доп) жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2. 1. 2. 3 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2. 1. 2. 4 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2. 1. 2. 5 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау; 2. 1. 2. 6 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң	3. 1. 2. 1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3. 1. 2. 2 келбетті қалыптастыруға арналған 1, 2- сыныпқа қарағанда қиындау жаттығуларды орындай білу; 3. 1. 2. 3 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп); 3. 1. 2. 4 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу; 3. 1. 2. 5 қарапайым ырғақтарды өздігінен	4. 1. 2. 1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4. 1. 2. 2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды өздігінен орындау; 4. 1. 2. 3 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі үйлесімін келтіру; 4. 1. 2. 4 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру; 4. 1. 2. 5 бұлшықетті

аяқты бірге, еденде отырып бұрылу; 0. 1. 2. 5 босаңсуға арналған жаттығуларды орынаду	музыкадағы акцент бойынша бұлшықеттерді басаңту жаттығуларын орындау	берілген сол қарқында қимылдарды орындау; 2. 1. 2. 7 бұлшықеттерді басаңту жаттығуларын орындау; 2. 1. 2. 8 еліктеу жаттығуларын орындау	құрастыру, мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше; 3. 1. 2. 6 бұлшықетті басаңту жаттығуларын орындау; 3. 1. 2. 7 еліктеу жаттығуларын орындау	босаңту жаттығуларын орындау; 4. 1. 2. 6 еліктеу жаттығуларын орындау
--	--	--	--	--

2) "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0. 2. 1. 1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл); 0. 2. 1. 2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабанды, дабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0. 2. 1. 3 барабанда, дабылда, маракаста	1. 2. 1. 1 дайындық жаттығуларын жасай білу; 1. 2. 1. 2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу; 1. 2. 1. 3 қол саусақтарын қарсы қарсы қойып жаттығуларын орындау; 1. 2. 1. 4 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау; 1. 2. 1. 5 бір актаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және	2. 2. 1. 1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2. 2. 1. 2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жаза білу; 2. 2. 1. 3 қол саусақтарын қарама-қарсы қойып жаттығуларын орындай білу; 2. 2. 1. 4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын балалар	3. 2. 1. 1 қол білегін бұгу және жазу, сілкі, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу жаттығуларын орындау; 3. 2. 1. 2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмеді гармоникада бір актава аясында орташа қарқынмен гамманы орындау; 3. 2. 1. 3 қиын емес әуенді	4. 2. 1. 1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жаттығуын өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; 4. 2. 1. 2 түрлі қарқынды білек пен қол саусақтарын қимылдату: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдамдату, қарқынды күрт өзгерте отырып, бірсарынды қимылдар жасау; 4. 2. 1. 3 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмеді гармоникада қиын емес

	ұсынылған ырғақты қайталау	бәсендеу гаммаларын орындау; 1. 2. 1. 6 барабанда екі таяқшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен, тақпақ айтумен қарапайым ырғақтарды соғу	пианиносында орындау; 2. 2. 1. 5 аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында гаммаларды үйрену; 2. 2. 1. 6 дабыл мен барабанда қиын емес ырғақтарды екі таяқшамен бір мезгілде және кезектесіп түрлі орындау	музыкалық аспаптарда орындау; 3. 2. 1. 4 барабан мен дабылда, маракаста түрлі ырғақтарды орындау	жаттығуларды, әндерді орындау; 4. 2. 1. 4 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда ойнауға жаттығу; 4. 2. 1. 5 берілген әуеннің ырғағы бойынша таныс әнді анықтау жаттығуларын орындау
2.2 Музыкалық ойындар	0. 2. 2. 1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0. 2. 2. 2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0. 2. 2. 3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу; 0. 2. 2. 4 музыканың динамикасына сәйкес дыбыстың	1. 2. 2. 1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; 1. 2. 2. 2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады); 1. 2. 2. 3 музыканың нақты эмоциональді және	2. 2. 2. 1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; 2. 2. 2. 2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау; 2. 2. 2. 3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу; 2. 2. 2. 4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау движения;	3. 2. 2. 1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру; 3. 2. 2. 2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу; 3. 2. 2. 3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату; 3. 2. 2. 4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірсарынды, бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау; 3. 2. 2. 5 әндерді сахналау барысында ойын	4. 2. 2. 1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразалардың бөліктер контрастылығын өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту;

	<p>күшейюі, ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу;</p> <p>0. 2. 2. 5 музыкалық ойындарды ойнай білу;</p> <p>0. 2. 2. 6 заттармен эстафета ойнай білу;</p> <p>0. 2. 2. 7 әндетуді ойнай білу</p>	<p>динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу;</p> <p>1. 2. 2. 4 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізе білу;</p> <p>1. 2. 2. 5 заттармен музыкалық ойындар, әндетуді немесе сөйлеу тілімен қостауды қарастыратын ойындарға белсенді қатысу;</p> <p>1. 2. 2. 6 ән айтумен немесе сөйлеумен қостайтын ойындарды ойнай білу</p>	<p>2. 2. 2. 5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу;</p> <p>2. 2. 2. 6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру;</p> <p>2. 2. 2. 7 заттармен музыкалық ойындар ойнай білу;</p> <p>2. 2. 2. 8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындарды білу;</p> <p>2. 2. 2. 9 қолжетімді әндерді сахналау;</p> <p>2. 2. 2. 10 айналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу</p>	<p>бейнелерін жеткізу жаттығуларын орындау;</p> <p>3. 2. 2. 6 музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып жеткізу;</p> <p>3. 2. 2. 7 импровизациядағы рөлдерді ауыстыруға талпыну;</p> <p>3. 2. 2. 8 ойын мен билердің басқа нұсқасын ойлап табу;</p> <p>3. 2. 2. 9 заттарды елестете отырып қимылдау;</p> <p>3. 2. 2. 10. әнмен және сөйлеу тілімен қосталған қимыл-қозғалыс ойындарын ойнау</p>	<p>4. 2. 2. 3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау;</p> <p>4. 2. 2. 4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, қиын емес би композицияларын оларды араластыра білу;</p> <p>4. 2. 2. 5 музыкалық ертегілерді, әндерді сахналау</p>
	<p>0. 2. 3. 1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық</p>	<p>1. 2. 3. 1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;</p> <p>1. 2. 3. 2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;</p> <p>1. 2. 3. 3 екі аяқтап секіруді орындау;</p> <p>1. 2. 3. 4 түзу шоқырақты орындай білу;</p>	<p>2. 2. 3. 1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау;</p> <p>2. 2. 3. 2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау;</p> <p>2. 2. 3. 3 жұмсақ серіппелі адым жасау;</p> <p>2. 2. 3. 4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау;</p>	<p>3. 2. 3. 1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау;</p> <p>3. 2. 3. 2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;</p> <p>3. 2. 3. 3 кең, биік жүгірісті орындау;</p> <p>3. 2. 3. 4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;</p>	<p>4. 2. 3. 1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау;</p> <p>4. 2. 3. 2 "Қыздарға" "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау;</p> <p>4. 2. 3. 3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;</p> <p>4. 2. 3. 4 әртүрлі халықтардың би элементтерін</p>

<p>2.3 Би жаттығулары</p>	<p>арқылы айлану, жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын жасау; 0.2.3.3 қайталанатын қимылдары бар биді орындай білу</p>	<p>1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу; 1.2.3.6 бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою; 1.2.3.7 жұптық қимылдарды орындау: жүгіру, жүру, бір орында айлану; 1.2.3.8 қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билей білу</p>	<p>2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау; 2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу; 2.2.3.7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу; 2.2.3.8 би элементтері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым; қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгейінді айқастыру</p>	<p>3.2.3.5 би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен қойып жүрелей отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды орындай алу; 3.2.3.6 жұппен қимылдау: қырымен шоқырақтап жүгіру, секіруді орындау; 3.2.3.7 халық билерінің негізгі қимылдарын білу және орныдауға талпыну</p>	<p>ажыратуға жаттығуды орындау; 4.2.3.5 кадриль адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшын соза білу; 4.2.3.6 серіппе жүгірісті орындай білу; 4.2.3.7 артқа қарай (арқасымен) секіруді орныдау; 4.2.3.8 тұтас табанды басып және саусақтарын бүгіп тез майда адымдар жасай білу; 4.2.3.9 халық билерін орындау</p>
---------------------------	---	--	---	--	---

3) "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
<p>3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары</p>	<p>0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 0.3.1.2 зат есімді сын есіммен үйлестіру</p>	<p>1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру; 1.3.1.3 қойылған сұраққа жауап беру</p>	<p>2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру; 2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; 2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлем құрастыру</p>	<p>3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; 3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану</p>	<p>4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу; 4.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>

29. Бағдарлама зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптар үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Ескерту. 29-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

30. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

31. Білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Түзету
ырғағы" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Зияты жеңіл түрде зақымдалған білім алушыларға арналған 0-4 сыныптар үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.1 қолды еркін қимылдатып, кең адыммен жүру; 0.1.1.2 коллонна ішінде заттар арасымен жүру және жүгіру
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау;
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл)

Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау;
		2.3 Би жаттығулары	0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы жаттығуларын орындай білу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.2 шеңбер бойымен жүру және жүгіру; 0.1.1.3 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және өкшемен жүру
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды оырнадау: кезектепаяқ ұшын алға және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті колымен, таяқшамен, обручпен құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл); 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабанды, дабылды, сылдырмақты қолдана білуі	
			0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау;

	<p>2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар</p>	<p>2.2 Музыкалық ойындар</p>	<p>0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу</p>
		<p>2.3 Би жаттығулары</p>	<p>0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын</p>
<p>3 – тоқсан</p>	<p>3. Сөйлеу тілі ырғағы</p>	<p>3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары</p>	<p>0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту;</p>
	<p>1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары</p>	<p>0.1.1.3 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және өкшемен жүру; 0.1.1.4 колонна ішінде шеңбер бойымен түрлі қадаммен жүру; 0.1.1.5 қадам мен қимылды музыкалық сүйемелдеудің сипатына қарай ауыстырып отыру</p>
		<p>1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау: кезектепаяқ ұшын алға және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті колымен, таяқшамен, обручпен құшақтап алу; аяқ ұшына тұру;</p>

Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу; 0.1.2.4 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар бөлімі	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл); 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабанды, дабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0.2.1.3 барабанда, дабылда, маракаста ұсынылған ырғақты қайталау
		2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 выполнять различные движения в разном темпе, ритме; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу; 0.2.2.4 музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейюі, ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу; 0.2.2.5 музыкалық ойындарды ойнай білу
2.3 Би жаттығулары		0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану жаттығуларын орындай білу;	

			0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би кимылдарын
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 0.3.1.2 зат есімді сын есіммен сөзтіркесінде үйлестіру
4 - тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.5 қатардан оң немесе сол жақтан сапқа қайта тұру 0.1.1.6 жүру кезінде қолмен әр түрлі қозғалыстарды жасау (затпен және затсыз)
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау: кезектепаяқ ұшын алға және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обручпен құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу; 0.1.2.4 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау 0.1.2.5 босаңсуға арналған жаттығуларды орындау
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл); 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабанды, дабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0.2.1.3 барабанда, дабылда, маракаста	

Тағам және сусын Дені саудың- жаны сау!	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	ұсынылған ырғақты қайталау 0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу; 0.2.2.4 музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейюі, ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу; 0.2.2.5 музыкалық ойындарды ойнай білу; 0.2.2.6 заттармен эстафета ойнай білу; 0.2.2.7 әндету ойындарын ойнай білу
		2.3 Би жаттығулары	0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын орындау; 0.2.3.3 қайталанатын қимылдары бар биді орындай білу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 0.3.1.2 зат есімді сын есіммен сөзтіркесінде үйлестіру

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1 Ырғақты-гимнастикалық жаттығар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау
Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу; 1.2.1.2 музыка қарқындылығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу; 1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау
		2.2 Музыкалық ойындар	1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; 1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте білу; 1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның

			іс-әрекеті), музыканын нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу
		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау; 1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау; 1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту
2 - тоқсан			
	2 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу
		2 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру 1.1.2.5 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру
			1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу; 1.2.1.2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен

<p>Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар</p>	<p>және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу; 1.2.1.3 қол саусақтарыңқарсы қою жаттығуларын орындау</p>	
	<p>2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар</p>	<p>2.2 Музыкалық ойындар</p>	<p>1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; 1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады); 1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның іс-әрекеті); музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу</p>
		<p>2.3 Би жаттығулары</p>	<p>1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау; 1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау; 1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау; 1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу; 1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу</p>
	<p>3. Сөйлеу тілі ырғағы</p>	<p>3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары</p>	<p>1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру</p>
<p>3 – тоқсан</p>			

<p>1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары</p>	<p>1.1.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу; 1.1.1.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу; 1.1.1.4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарын бағдарлай білу</p>
	<p>1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру ; 1.1.2.6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аякпен басуды білу</p>
	<p>2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар</p>	<p>1.2.1.1 дайындық жаттығуларын жасай білу ; 1.2.1.2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу; 1.2.1.3 қол саусақтарыңқарсы қою жаттығуларын орындау; 1.2.1.4 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау; 1.2.1.5 бір актаваның бес нотасының аясында оң</p>

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

2. Музыкалық-ырғақтық
жаттығулар

2.2 Музыкалық ойындар

және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау;
1.2.1.6 барабанда екі таякшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен, тақпақ айтумен қарапайым ырғақтарды соғу

1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау;
1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады);
1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның іс-әрекеті), музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу;
1.2.2.4 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізе білу

1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;
1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;
1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау;
1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу;

		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.5 колдың сермеу қимылдарын жасай білу; 1.2.3.6 орыс биінің элементтерін орындау: қарапайым қол ұстасып адымдау, екі қолымен бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қимылдау); бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру;
4 – тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу; 1.1.1.4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарын бағдарлай білу; 1.1.1.5 жүріс кезінде заттармен қарапайым қимылдарды жасау
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру

			1.1.2.6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аяқпен басуды білу
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	<p>1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу;</p> <p>1.2.1.2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу;</p> <p>1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау;</p> <p>1.2.1.4 қол саусақтарымен жаттығулар жасау;</p> <p>1.2.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау;</p> <p>1.2.1.6 бір октаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және бәсеңдеу гаммаларын орындау</p>
Тағам және сусын Дені саудың -жаны сау	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	<p>1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау;</p> <p>1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады);</p> <p>1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның</p>

		<p>іс-әрекеті), 1.2.2.4 музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу;</p> <p>1.2.2.5 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізе білу;</p> <p>1.2.2.6 ән айтумен немесе сөйлеумен қостайтын ойындарды ойнай білу</p>
	2.3 Би жаттығулары	<p>1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;</p> <p>1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;</p> <p>1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау;</p> <p>1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу; 1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу;</p> <p>1.2.3.6 орыс биінің элементтерін орындау: қарапайым қол ұстасып адымдау, екі қолымен бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қимылдау); бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою;</p> <p>1.2.3.7 жұптық қимылдарды орындау: жүгіру, жүру, бір орында айлану;</p> <p>1.2.3.8 қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билей білу</p>
3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	<p>1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту;</p> <p>1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру;</p> <p>1.3.1.3 қойылған сұраққа жауап беру</p>

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары 1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдыларын білу; 2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру; 2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау 2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау
Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар 2.2 Музыкалық ойындар	2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жаза білу; 2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; 2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге

			және оларды кимылмен көрсету жаттығуларын орындау
		2.3 Би жаттығулары	2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау; 2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау; 2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру
2 - тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдыларын білу; 2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру; 2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау
			2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын

Менің отбасым және
достарым
Бізді қоршаған әлем

2. Музыкалық-ырғақтық
жаттығулар

2.1 Балалар музыкалық
аспаптарымен
жаттығулар

жұдырыққа жұму, ал
екінші қолдың
саусақтарын жаза білу;
2.2.1.3 қол саусақтарын
қарама-қарсы қою
жаттығуларын орындай
білу

2.2 Музыкалық ойындар

2.2.2.1 музыканың түрлі
сипатына, динамикасына
(қатты, орташа, ақырын),
регистріне (жоғары,
орташа, төмен) сәйкес
қимылдарды орындау;
2.2.2.2 музыкадағы түрлі
қарқынды, динамикалық,
әуендік өзгерістерді
өздігінен ажырата білуге
және оларды қимылмен
көрсету жаттығуларын
орындау;
2.2.2.3 екі бөлімді
музыканың
айырмашылығын
қимылмен жеткізу;
2.2.2.4 таныс
қимылдарды еркін биде
мәнерлеп орындау
движения;
2.2.2.5 ойын бейнелері
мен әннің мазмұнын
қимыл арқылы мәнерлеп
және эмоциональді
жеткізу

2.3 Би жаттығулары

2.2.3.1 1-сынып
бағдарламасы бойынша
би элементтерін орындау;
2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс,
биік адым жасау;
2.2.3.3 жұмсақ серіппелі
адым жасау;
2.2.3.4 жайбарақат би
жүгірісі, шапшаң
жүгірісті орындау;
2.2.3.5 бір аяқтан
екіншісіне секіру, жеңіл
секіруді орындау;
2.2.3.6 ауыспалы жүрісті
орындай білу

3. Сөйлеу тілі ырғағы

3.1 Сөйлеу тілінің
дағдылары

2.3.1.1 сұрақтың сөздерін
қолдана отырып,
қойылған сұраққа толық
жауап беру;

			2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру
3 тоқсан			
1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары		2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдылырын білу; 2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру; 2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау; 2.1.1.4 екеуден қатарға, жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қайта тұру
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау; 2.1.2.5 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар		2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жаза білу; 2.2.1.3 қол саусақтарын қарама-қарсы қою

<p>Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар</p>		<p>жаттығуларын орындай білу; 2.2.1.4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын балалар пианиносында орындау;</p>
		<p>2.2 Музыкалық ойындар</p>	<p>2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; 2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау; 2.2.2.3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу; 2.2.2.4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау движения; 2.2.2.5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу; 2.2.2.6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру; 2.2.2.7 заттармен музыкалық ойындар ойнай білу; 2.2.2.8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындарды білу</p>
			<p>2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау; 2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау;</p>

		2.3 Би жаттығулары	<p>2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау;</p> <p>2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау;</p> <p>2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу;</p> <p>2.2.3.7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу;</p> <p>2.2.3.8 би элементері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым</p>
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	<p>2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру;</p> <p>2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру;</p> <p>2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлемді тарату</p>
4 тоқсан			
	1 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	<p>2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдылырын білу;</p> <p>2.1.1.2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау: екеуден қатарға, жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қайта тұру;</p> <p>2.1.1.3 жүгіріс, жүріс кезінде заттармен қиын емес тапсырмаларды орындау оларды айланып жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір орыннан екінші орынға қою;</p> <p>2.1.1.4 сапта тұрып және шашырау қозғалысынан қатарға қайта тұру</p> <p>2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;</p>

Тағам және сусын
Дені саудың жаны сау!

<p>1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау; 2.1.2.5 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау</p>
<p>2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар</p>	<p>2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жаза білу; 2.2.1.3 қол саусақтарын қарама-қарсы қою жаттығуларын орындай білу; 2.2.1.4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын балалар пианиносында орындау; 2.2.1.5 аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында гаммаларды үйрену;</p>
	<p>2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; 2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен</p>

<p>2 Брғақты-гимнастикалық жаттығулар</p>	<p>2.1 Музыкалық ойындар</p>	<p>көрсету жаттығуларын орындау; 2.2.2.3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу; 2.2.2.4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау движения; 2.2.2.5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу; 2.2.2.6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру; 2.2.2.7 заттармен музыкалық ойындар ойнай білу; 2.2.2.8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындарды білу; 2.2.2.9 қолжетімді әндерді сахналау; 2.2.2.10 ойналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу</p>
	<p>2.3 Би жаттығулары</p>	<p>2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау; 2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау; 2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау; 2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау; 2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу; 2.2.3.7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу; 2.2.3.8 би элементері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым;</p>

		қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгейінді айқастыру
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары 2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру; 2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; 2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлемді тарату

4) 3 - сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүре білу; 3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған 1, 2-сыныпқа қарағанда қиындау жаттығуларды орындай білу; 3.1.2.3 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп)
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.2.1.1 қол білегін бұғу және жазу жаттығуларын орындау; 3.2.1.2 балалар пианиносында, гаммаларды орындау
			3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру;

Менің мектебім	2 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу; 3.2.2.3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату
		2.3 Би жаттығулары	3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау; 3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;
2 – тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру; 3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3.1.2.2 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар; 3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу; 3.1.2.4 өз бетінше қарапайым ырғақты суреттер жасау, мұғалімнің шапалақтап

<p>Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем</p>		көрсеткенін аяқпен тапылдату және керісінше
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	<p>3.2.1.1 қол білегін бұғу және жазу, сілқу, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу жаттығуларын орындау;</p> <p>3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда гаммаларды орындау</p>
	2.2 Музыкалық ойындар	<p>3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру;</p> <p>3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу;</p> <p>3.2.2.3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату;</p> <p>3.2.2.4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірсарынды, бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау;</p> <p>3.2.2.5 әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізу жаттығуларын орындау</p>
	2.3 Би жаттығулары	<p>3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау;</p> <p>3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;</p> <p>3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау;</p> <p>3.2.3.4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;</p>
3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	<p>3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;</p> <p>3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс</p>

			қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру
3 - тоқсан			
1 Бірғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру;	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру;
		3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау;	3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау;
	3.1.1.3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және керісінше жалпы шеңберге қайта тұру	3.1.1.3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және керісінше жалпы шеңберге қайта тұру	
1 . 2 Бірғақты-гимнастикалық жаттығулар	1 . 2 Бірғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;	3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;
		3.1.2.2 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп);	3.1.2.2 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп);
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу;	3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу;
		3.1.2.4 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше	3.1.2.4 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше
		3.2.1.1 қол білегін бұғу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу жаттығуларын орындау;	3.2.1.1 қол білегін бұғу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу жаттығуларын орындау;
		3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада бір актава аясында орташа	3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада бір актава аясында орташа

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

2. Музыкалық-ырғақтық
жаттығулар

2.2 Музыкалық ойындар

қарқынмен гамманы
орындау;
3.2.1.3 қиын емес әуенді
музыкалық аспаптарда
орындау

3.2.2.1 музыкалық
шығарманың бөліктерін
қимылдар арқылы
жеткізу, музыкалық
фразаларды кезекпен
ауыстыру;

3.2.2.2 музыкадағы
динамикалық үдеуді,
тактың күшті үлесін
қимылмен жеткізу;

3.2.2.3. түрлі
қимылдардың қарқынын
өздігінен жылдамдату
және баяулату;

3.2.2.4 бидің таныс
элементтерін қолдана
отырып, серпіле,
бірсарынды, бірқалыпты,
құлаштап қимылдарды
орындау;

3.2.2.5 әндерді сахналау
барысында ойын
бейнелерін жеткізу
жаттығуларын орындау;

3.2.2.6 музыкалық
әңгіменің сюжетін
қимылдар арқылы ашып
жеткізу;

3.2.2.7 импровизациядағы
рөлдерді ауыстыруға
талпыну

2.3 Би жаттығулары

3.2.3.1 2-сынып
бағдарламасы бойынша
би элементтерін орындау;

3.2.3.2 аяқ ұшымен
адымдау, полька адымын
жасау;

3.2.3.3 кең, биік жүгірісті
орындау;

3.2.3.4 қатты секіру,
қырымен шоқырақтап
жүгіруді орындау;

3.2.3.5 би элементтері:
жанама адымдап отыру,
аяқты өкшемен қойып
жүрелей отыру, бір

			орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды орындай алу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; 3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану
4 - тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру; 3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау; 3.1.1.3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және керісінше жалпы шеңберге қайта тұру
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3.1.2.2 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу; 3.1.2.4 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше
			3.2.1.1 қол білегін бұгу және жазу, сілку, бұру,

Тағам және сусын
Дені саудың - жаны сау

2. Музыкалық-ырғақтық
жаттығулар

2.1 Балалар музыкалық
аспаптарымен
жаттығулар

саусақтарды жұдырыққа
жұму және ашу
жаттығуларын орындау;
3.2.1.2 балалар
пианиносында,
аккордеонда, үрмелі
гармоникада бір актава
аясында орташа
қарқынмен гамманы
орындау;
3.2.1.3 қиын емес әуенді
музыкалық аспаптарда
орындау

2.2 Музыкалық ойындар

3.2.2.1 музыкалық
шығарманың бөліктерін
қимылдар арқылы
жеткізу, музыкалық
фразаларды кезекпен
ауыстыру;
3.2.2.2 музыкадағы
динамикалық үдеуді,
тактың күшті үлесін
қимылмен жеткізу;
3.2.2.3. түрлі
қимылдардың қарқынын
өздігінен жылдамдату
және баяулату;
3.2.2.4 бидің таныс
элементтерін қолдана
отырып, серпіле,
бірсарынды, бірқалыпты,
кұлаштап қимылдарды
орындау;
3.2.2.5 әндерді сахналау
барысында ойын
бейнелерін жеткізу
жаттығуларын орындау;
3.2.2.6 музыкалық
әңгіменің сюжетін
қимылдар арқылы ашып
жеткізу;
3.2.2.7 импровизациядағы
рөлдерді ауыстыруға
талпыну

3.2.3.1 2-сынып
бағдарламасы бойынша
би элементтерін орындау;
3.2.3.2 аяқ ұшымен
адымдау, полька адымын
жасау;
3.2.3.3 кең, биік жүгірісті
орындау;

		2.3 Би жаттығулары	3.2.3.4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау; 3.2.3.5 би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен қойып жүрелей отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды орындай алу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; 3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану

5) 4-сынып:
5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру; 4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4.1.2.2 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру
			4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму)

Менің мектебiм	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2. Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	жаттығуын өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; 4.2.1.2 балалар пианиносында қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау
		2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту
		2.3. Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; 4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу
2 - тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру; 4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру, 4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткеншек" қайта құру
			4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа,

Менің отбасым және
достарым
Бізді қоршаған әлем

	1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4.1.2.3 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі үйлесімін келтіру
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жаттығуын өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; 4.2.1.2 балалар пианиносында, аккардионда қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау
2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті , қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту; 4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау; 4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, қиын емес би композицияларын оларды араластыра білу
	2.3 Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; 4.2.3.2 қыздарға " Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау; 4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;

			4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу
3 – тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру, 4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткеншек" қайта құру; 4.1.1.5 зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диаганаль сызығын жүргізе білу
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4.1.2.2 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі үйлесімін келтіру; 4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру; 4.1.2.4 бұлшықетті босаңту жаттығуларын орындау
			4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

2. Музыкалық-ырғақтық
жаттығулар

2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	жұдырыққа жұму) жаттығуын өздігінен орындау; 4.2.1.2 балалар пианиносында, аккардионда, үрмеді гармоникада қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау
2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту; 4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау; 4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, қиын емес би композицияларын оларды араластыра білу
2.3 Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; 4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау; 4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау; 4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау; 4.2.3.5 кадрили адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшын соза білу; 4.2.3.6 серіппе жүгірісті орындай білу
	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының

	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	<p>айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беру;</p> <p>4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу;</p> <p>4.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>
4 – тоқсан			
	1 . Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	<p>4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру;</p> <p>4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру;</p> <p>4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру,</p> <p>4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден " жұлдызша" және " әткеншек" қайта құру;</p> <p>4.1.1.5 зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диаганаль сызығын жүргізе білу; 4.1.1.6 лента, обруч, секіртпе жіпті қолдана отырып, сапқа тұру кезінде дұрыс ара қашықтықты сақтай білу;</p> <p>4.1.1.7 алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі кимылдар орындау</p>
		1 . 2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	<p>4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау;</p> <p>4.1.2.2 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі кимылдарының әртүрлі үйлесімін келтіру;</p> <p>4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре</p>

Тағам және сусын
Дені саудың - жаны сау

		отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жаттығуын өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; түрлі қарқында білек пен қол саусақтарын қимылдату: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдамдату, қарқынды күрт өзгерте отырып, бірсарынды қимылдар жасау; 4.2.1.2 балалар пианиносында, аккардионда, үрмеді гармоникада қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау; 4.2.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда ойнауға жаттығу
2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту; 4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау; 4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, қиын емес би композицияларын оларды араластыра білу; 4.2.2.5 музыкалық ертегілерді, әндерді сахналау

		<p>4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау;</p> <p>4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау;</p> <p>4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;</p> <p>4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау;</p> <p>4.2.3.5 кадрийль адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшын соза білу;</p> <p>4.2.3.6 серіппе жүгірісті орындай білу;</p> <p>4.2.3.7 артқа қарай (арқасымен) секіруді орныдау;</p> <p>4.2.3.8 тұтас табанды басып және саусақтарын бүгіп тез майда адымдар жасай білу;</p> <p>4.2.3.9 халық билерін орындау</p>
3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	<p>4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беру;</p> <p>4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу;</p> <p>4.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы "03" сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
563-1-қосымша

Зияты жеңіл түрде бұзылған білім алушыларға арналған 0 - 4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәнінен типтік оқу бағдарламасы

Ескерту. 563-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зияты жеңіл түрде бұзылған білім алушыларға арналған 0 - 4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәні бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – зияты жеңіл түрде бұзылған оқушылардың әлеуметтенуі және сәтті бейімделуіне ықпал ететін танымдық қабілеттері мен жеке психофизикалық мүмкіндіктерін ескере отырып ауызша және жазбаша сөйлеу тілі бұзылыстарын түзету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) Зияты жеңіл түрде бұзылған білім алушылардың көріп және естіп қабылдауын, психомоторлық, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамытуға ықпал ету;

2) қолжетімді деңгейде сөйлеу біліктерін дамытуға ықпал ететін танымдық дағдыларын қалыптастыру: зейінінің тұрақтылығы, бақылау, есте сақтау қабілеті, ауыса алу біліктілігі, өзін өзі қадағалау тәсілдерін білуі, танымдық белсенділігі;

3) тілдік және тілдік емес қарым-қатынас құралдарын қолдану арқылы коммуникациялық қажеттілігін қалыптастыру;

4) тілдік қарым-қатынастың алғашқы дағдыларын дамыту;

5) зияты жеңіл түрде бұзылған оқушыларға арналған аталмыш Бағдарлама мен басқа оқу бағдарламалар аясында сөздік қорын анықтау және дамыту;

6) сөйлеу тілі дыбыстарын дұрыс айтуын және бұзылған дыбыстарын түзету үрдісін ұйымдастыру;

7) тілдік талдау және синтездеудің қарапайым дағдыларын және фонетикалық-фонематикалық тілдік жүйесін дамытуға ықпал ету

8) жалпы моториканы және білек пен қол саусақтарының қозғалыс координациясын жетілдіру;

9) әріп сұлбасын жазуға қажетті графомоторлы дағдыларын қалыптастыру;

10) сөйлеу тілі коммуникациясы үрдісінде дұрыс тілдік қарым-қатынастың негізгі әдістерін қолдану;

2-тарау. Оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Зияты жеңіл түрде бұзылған оқушылардың когнитивтік және сөйлеу тілі дамуының бұзылыстары қоршаған ортамен толыққанды коммуникациялық байланыстың қалыптасуына кедергі жасайды, әлеуметтік бейімделу мен тәртібінің бұзылуына әкеп соқтырады, осының салдарынан "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін

түзету" пәні сабақтарында сөйлеу тілі қызметі барлық мәнмәтінінде жүзеге асырылады: коммуникациялық, танымдық, реттеушілік.

5. Зияты жеңіл түрде бұзылған оқушылардың сөйлеу тіл бұзылыстары тілдің барлық құрама бөліктерінің орташа және ауыр деңгейдегі жүйелілік дамымау сипатына ие: дыбыс айту, фонематикалық қабылдау, сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымы, жалпы сөздік қоры мен фразалық байланыстырып сөйлеуі; сонымен қатар сөзжасам және сөздерді түрлендіру дағдылары қиындықпен қалыптасады.

6. Зияты жеңіл түрде бұзылған білім оқушыларға келесі бұзылыстар тән:

1) дыбыс айтуы – полиморфты механикалық дислалия, жалған бульбарлы дизартрия, ринофония түрінде;

2) сөздің семантикалық және грамматикалық құрылымының бұзылыстары – тұрақты морфемді-құрылымдық аграмматизм түрі бойынша;

3) қаратпа сөздерді түсіну қиындықтары, сөз қорының таяздығы;

4) байланыстырып сөйлеу тілінің дамымауы;

5) сөйлеу тілінің реттеуші қызметінің қалыптасуындағы қиындықтар;

6) жазбаша сөйлеу тілінің бұзылыстары – айқын аралас дислексия және дисграфия, тұрақты дизорфография түрінде.

7. Осы Бағдарлама мәнмәтінінде ауызша және жазбаша сөйлеу тілі бұзылыстарын түзету жұмыстың бағытын жалпы дидактикалық және арнайы қағидалар анықтайды:

1) гуманизм қағидасы – оқушылардың мүмкіндіктеріне сену, субъектті жағымды жағдай жасау;

2) жүйелілік – оқушыны біртұтас, қарқынды дамушы субъект ретінде қарастыру; оның сөйлеу тілі бұзылыстарын психикалық дамуының басқа аспектілерімен байланыстыра қарастыру;

3) реалистік – оқушының нақты мүмкіндіктері мен жағдайын және диагностика мен түзете-дамыту жұмыстарының бірлестігін ескеру;

4) онтогенез - логопедиялық ықпал ету әдісін әзірлеу барысында қалыпты жағдайда сөйлеу тілінің қызметі мен формаларының қалыптасу кезектілігі және заңдылықтарын ескеруді болжау

5) этиопатогенез – логопедтің жеке сөйлеу тілі бұзылыстарының механизмдері мен факторларын ескеруді болжайды.

8. Бағдарламаның тиімді жүзеге асыруды оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық жағдай жасау қамтамасыз етеді.

1) логопедтің, түзете-дамыту жұмысы барысында даму ерекшеліктеріне тән жетекші іс-әрекет түріне негізделетін іс-әрекеттік әдістер;

2) жеке-саралау әдісі, жұмыс мақсатына, оқушының жеке ерекшеліктеріне тәуелді, логопедтің жұмыстың түзете-дамыту тәсілдерін, формаларын және мазмұнын түрлендіруі;

3) жүйелілік тәсіл, сөйлеу тілінің лексико-грамматикалық құрлымдарға, фонематикалық үрдістерге, дыбыс айтуына түзете-дамытушылық ықпал етудің міндетті түрде өзара байланысын болжайды..

9. Зияты жеңіл түрде бұзылған оқушылармен жүргізілетін логопедиялық жұмыстың ерекшеліктері:

1) сипап сезу, көру және аудиолық көрнекіліктерін қолдану арқылы анализаторларды максималды қолдану;

2) манипуляциялық іс-әрекеттерін сөйлеу тіліне алмастыра отырып қол саусақтарының ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту;

3) оқушылардың көрнекі-іс-әрекеттік ойлауының сақталған мүмкіндіктері мен мерзімдік қабілеттеріне сүйене отырып логопедиялық ырғақ элементтерін кенінен қолдану;

4) оқушылардың танымдық қажеттіліктерін ынталандыру үшін базалық эмоцияларын белсендендіру өзектендіру;

5) материалды қарапайым бөліктерге бөлу: оқыту әрбір элемент бойынша жеке жүргізіледі, содан соң біртұтасқа біріктіріледі, оқушыларды жалпылауға үйрету;

6) логопедиялық материал жиі қайталануы және оның жаңа жағдайда қолданылуы;

7) оқушылардың минималды оқу жетістіктерін міндетті түрде бағалау және эмоционалды көңіл күймен қолдау.

10. Түзету-логопедиялық үрдістің тиімділігін қамтамасыз ету үшін логопед мұғалім арнайы әдіс-тәсілдерді қолданады. Сөйлеу тілі материалдарын ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдері:

1) репродуктивті (жаттығулар жүйесін орындау);

2) мәселік мазмұндау (мәселелік жағдайды кеңейту үшін материалды түсіндіру, логикалық жатығулар);

3) ізденушілік (тіл құралдарын шығармашылық қолдану, алгоритм құру, жинақтаушы жаттығулар).

11. Білім көздері бойынша арнайы әдіс, тәсілдер:

1) тәжірибелік (шынықтырушы жаттығулар, еліктеуші-орындаушы, түзетушілік, шығармашылық; дидактикалық ойындар, сюжетті-рөлді ойындар, іскерлік ойын; моделдеу; ұсақ және жалпы моторикасын шынықтыруға арналған жаттығулар; оқу және анықтамалық әдебиеттерімен жұмыс);

2) көрнекілік (графикалық, белгілік, иллюстрациялық, табиғи өнімдер);

3) сөздік (логопедтің әңгімесі, хабарлама әңгіме, қайталау); сөйлеу тілін талдау: фонетикалық, морфологиялық, синтаксистік талдаулар.

4) сөздердің буындық құрамын талдау және дыбыс айтуды машықтандыруға бағытталған жаттығулар (имитациялық ойындар, таныс дыбыстарды пайдалану арқылы буындар айту);

5) байланыстырып сөйлеу тілін, фонематикалық үрдістерді дамытуға арналған жаттығулар мен ойындар;

6) сөйлеу тілінің физиологиялық базасын дамытуға арналған жаттығулар (тыныс алу, мимикалық, артикуляциялық гимнастика).

12. Оқушылардың қызығушылықтарын арттыру, ойлау операцияларын сапалы қалыптастыру, (талдау, жинақтау, салыстыру, абстрактілеу, жалпылау), түрлі көрнекіліктерді қолдану арқылы анализаторларды максималды іске қосу үшін логопедиялық сабақтарда, дидактикалық дамытушы ортада мақсатқа бағыталған жабдықтау жағдайында оқытудың техникалық құралдары кеңінен қолданылады:

1) Логопедиялық сабақтар немесе сабақ бөлігі сенсорлық бөлме жағдайында "Дыбыс сапасын, күшін және бағытын ажырату, ойын терапиясы, логикасын дамыту, дыбыстық әсер ету үшін интерактивті дыбыстық панельдер", "Акустикалық қабырғалық тактильді панельдерді" қолдану арқылы жүргізіле алады.

2) сөйлеу тілдік жұмыс тәжірибесін ұйымдастыру үшін үш сатылы аксессуарлар мен карточкалар, интерактивті тақта, мультимедиялық интерактивті бағдарламалық-әдістемелік кешеннің электрондық ресурстары қолданылады;

3) дизартриясы мен ринофониясы бар оқушылармен жұмыс жасау барысындағы түзетту сағаттарда арнайы тыныс алу және дауысқа арналған дыбыстық жаттығуларды жүргізу барысында сөйлеу тілін тиімді қадағалау үшін дыбыс сигналдарын бейнелейтін "Логопедиялық жаттықтырғыш" қолданылады.

4) "Сөйлеу тілдік қарым-қатынасты меңгеру және дамытуға арналған тілді жаттықтырғыш" ассистивті қолдаушы құралды мұғалім-логопед толыққанды фразалық сөйлеу тілін меңгермеген оқушыларда жұмыс жасауда пайдаланады.

13. Зияты жеңіл түрде бұзылған оқушылардың психофизикалық, неврологиялық ерекшеліктерін, тіл бұзылыстарының полиморфтылығының негізінде жұмыс қабілеттілігінің төмендеуін ескере отырып, мұғалім-логопед дәстүрлі дидактикалық ресурстарды назарға ала отырып шектеулі және қатан мөлшермен санитарлық нормаларға сәйкес мультимедиялық, электрондық құралдарды пайдаланады:

1) үлестілмелі материал (карточкалар, суреттер, пазлдар);

2) флипчарттар мен маркерлер;

3) жас ерекшеліктеріне сәйкес әдебиеттер, оның ішінде суретті кітаптар, суреттер, әңгімелері, өлең жолдары, тақпақтары, халық жіәне авторлық ертегілер;

4) жас ерекшеліктеріне сәйкес журналдар;

5) ұқсас материалдар: плакаттар, дисплей тақталары және карталар

6) ұлттық ойындар және драматизация ойындарын бейнелеу үшін ұлттық нақыштағы қуыршақтар, декорациялар және аксессуарлар.

14. Бір қатар шарттарды орындай отырып Бағдарлама жалпы білім беру дайындығының негізін қалайды.

1) сабақтарда пән бойынша ортақ тақырыптарды жоспарлауға сәйкес дидактикалық материалдар пайдаланылады

2) жалпы білім беру пәндері мұғалімі логопедтің жетекшілігімен жұмыс барысында сабақтарға өзара қатысу нәтижелері бойынша, әрбір оқушының сөйлеу тілінің даму мүмкіндіктерінің сипаттамасын құрып, кәсіби білімін қалыптастырады;

3) пәндер арасындағы пәнаралық байланысты қалыптастырады: "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің пәнаралық байланысы "Әліппе. Ана тілі", "Айналадағы әлем", "Тәртіп мәдениеті" оқу пәндерімен белгіленіп, оқыту барысында білім алушыларда логопедиялық сабақтарда қалыптасатын қарым-қатынас және сөйлеу дағдылары бекітіліп дамиды.

15. Білім алушылардың нәтижелерін баллмен бағалау қолданылмайды. Бағалау сипаттау түрінде болады.

3-тарау. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің мазмұны

16. "Сөйлеу тілі дамуының кемшіліктерін түзету" оқу пәні бойынша 0-4 сыныптарда оқу жүктемесі, төмендегідей:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 4 сағат, 128 сағат;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 4 сағат, 132 сағат;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, 136 сағат;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 4 сағат, 136 сағат;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, 136 сағат.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

17. "Сөйлеу тілі дамуының кемшіліктерін түзету" пәнінің мазмұны:

- 1) "Сөйлеу тілінің психологиялық базасын дамыту";
- 2) "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту";
- 3) "Айтылымын дамыту және түзету";
- 4) "Оқу және жазу үрдісін дамыту және түзету".

18. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасын дамыту":

- 1) тактильді, көру мен есту гнозисі және праксисі;
- 2) реттілік бойынша есте сақтауды жаттықтыру;
- 3) "Моторика және кеңістік туралы түсініктері";
- 4) "Талдау-жинақтау іс-әрекеті".

19. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту" келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеу тілі дыбыстарын ажырату, тану және қабылдау;

2) дыбыстаған сөйлеу тілін түсіну.

20. "Айтылымын дасмыту және түзету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту;

2) сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту;

3) аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру;

4) байланыстырып сөйлеу тілін дамыту.

21. "Оқу және жазу үрдістерін дамыту және түзету" келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу бұзылыстарының алдын алу және жою;

2) жазу бұзылыстарының алдын алу және жою;

3) орфографияны меңгеруге дайындығын қалыптастыру.

22. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің базалық мазмұны: тілдің психологиялық базасын дамыту:

1) қоршаған орта дыбыстарын тындау, есту зейінін демонстрациялау, нақты және абстрактылы бейнедегі таныс заттардың визуалды бейнесін жылдам тану, бағыты, сапасы және күші бойынша аудиостимулдарды ажырату, таныс заттардың пунктир және белгілік бейнесін тану, ұқсас заттардың атауын білу және сипап сезу арқылы ажырату, әр түрлі модальділікті қабылдау үрдісінде заттарды топтастыру, марштық және вальстік ритімдегі музыкалық фрагменттерді ритмикалық негіздерін қайталау;

2) кеңістіктік және уақыт түсініктерін нақытылау, бір уақытта ұсынылған аралас бес элемент қатарын ажырату, білек және саусақтарына өз бетінше массаж жасау, көз кординациясын дамыту жаттығулары, логикалық және ассоциативті қатарды құру, таң қалу, уайымдау, қуану мимикасы арқылы өзінің қарым-қатынасын білдіру;

сөйлеу тілін түсінуін дамыту:

1) демеуліктері бар екі үш сатылы нұсқаулықтарды түсіну, мәтін және мәтінге жатпайтын сөз тіркестерін ажырату, мәтінді және оның диформацияланған нұсқаларын салыстыру;

2) тындаған мәтіннің мәнмәтіндік және нақты мазмұнын қабылдау және түсіну, сөйлемді оның ішіндегі сөздер жинағымен салыстыру, затты суретпен және сөзбен сәйкестендіру, "сөз" түсінігі, жалпылама сөздерді таңдай отырып заттарды топтастыру, негізгі грамматикалық категориялар бойынша импрессивтік сөздік қорын толықтыру, анықтау және жүйелеу (".....қайда екенін көрсет"), морфемалардың грамматикалық мәні туралы түсініктерін (зат есім, сан есім, септік жалғаулар, шақтар) толықтыру, нақтылау және жүйенлеу,

3) берілген дыбысты естіп қабылдау арқылы тану, пароним сөздер қатарына кіретін дыбыстарды ажырату, дауысты және дауыссыз қатаң, ұяң, үнді, жуан және жіңішке дыбыстарды ажырату; күрделі және қарапайым формаларға фонематикалық талдау жасау.

сөйлеуін дамыту және түзету:

1) сөйлеу кезіндегі тыныс алуын, дауысын, артикуляциялық қимылдардың кинетикалық және кинестетикалық негізін дамыту;

2) максималды қол жетерлік деңгейде барлық дыбыстарды таза айту және дикциялық жаттығулар, бір буыннан екінші буынға ауысу, бір дауыссыздан екінші дауыссызға алмасу арқылы буындық құрамды айту, түрлі заттарды, олардың бейнесін атау және осы заттарды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау;

3) мәтіннен сөздердің лексикалық мағынасын табу және ажырату, жиі пайдаланылатын етістіктер, сын есімдер және зат есімдердің көмегімен сөздік қорын кеңейту;

4) тікелей және астарлы мағыналарды талдау және антонимдері мен синонимдерін мағынасын нақтылау;

5) сөзжасам бойынша тәжірибелік жаттығулар (морфемалық талдау және сөздердің синтезі), басқару және келісу байланысында сөз өзгерту.

6) іштей/мағыналық жоспарлау үрдісінде сөйлеу тілдік/тілдік талдау, синтездеу, салыстыру, жалпылауды дамыту бойынша жұмыс (тірек сөздер бойынша сөйлемдер құрастыру және модельдеу, суреттер бойынша, оқығаны/естігені, басынан өткергені, бақылауы бойынша әңгімелеу, сөзаралық байланыс құралдарын пайдалану арқылы монологтық және диалогтық мәлімдеме құрастыру) дыбыстық сөйлеу тілінің негізгі заңдылықтарын сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, интонация, кідіріс);

оқу және жазу үрдістерін дамыту және түзету:

1) әліпбиді жаттау, дыбыстың айтылуымен әріп атауындағы айырмашылықтар, берілген дыбыс пен әріпке сөздер ұсыну, дыбыстық және буындық құрамы бойынша сөзге талдау жасау, сөздегі дыбыстың орнын, кезектілігін, санын табу;

2) сөздің дыбыстық сызбасын құру, оқу (фонематикалық, оптикалық, аграмматикалық және семантикалық дислексия элементтерін) бұзылыстарының алдын алу және түзету, аналитикалық, таңдамалы, сыни оқу, түрлі дереккөздерден ақпарат алу ;

3) кинетикалық және графикалық сәйкестігі бар әріп жұптарын ажырату;

4) баспа және жазба мәтіндерді көшіруге жаттығу;

5) сөздегі емлені (орфограмманы), күшті және әлсіз фонемаларды табу, сөздің позициялық моделін құру, дұрыс жазуын қалыптастыруға бағытталған жаттығулар, адам, қала атауларында бас әріпті қолдану, жазу барысында сөйлемді рәсімдеу, зат, іс-әрекет, қасиетті білдіретін сөздерге сұрақ таңдау, жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы,

0.1.2.1 кодында "0" - сыныбы, "1.2" - бөлім және бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

24. Оқыту мақсаттары жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тілдің психологиялық базасын дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	0. 1. 1. 1 3-5 секундта таныс заттарды сипап сезіп тану; 0. 1. 1. 2 3-5 секундта таныс заттарды нақты бейнесінен тану; 0. 1. 1. 3 қоршаған орта заттары мен құбылыстарын: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықыр , тоқылдату дыбыстауы бойынша ажырату.	1. 1. 1. 1 мөлшері бойынша ұқсас заттарды сипап-сезіп ажырату; 1. 1. 1. 2 3-5 секундта таныс заттарды пунктир сызықтар арқылы табу; 1. 1. 1. 3 сөздік е м е с дыбыстардың күшін ажырату: табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына еліктеп: қатты-ақырын.	2. 1. 1. 1 мөлшері, пішіні, құрамы ұқсас заттарды сипап-сезіп ажырату; 2. 1. 1. 2 3-5 секундта таныс заттарды айқасқан суреттен табу; 2. 1. 1. 3 сөздік е м е с дыбыстардың бағытын сезініп, көрсету (Дыбыс қай жерден шығып тұр?).	3. 1. 1. 1 стереогноз үрдісінде ортақ белгісі бойынша , заттарды топтастыру. Нұсқау беріледі: "Тек дөңгелек (тегіс, кедір-бұдыр) заттарды алып бер"; 3. 1. 1. 2 3-5 секундта таныс заттарды бірнеше заттардың бейнесі ішінен тану; 3. 1. 1. 3 дыбыстың бағытын сезініп, дыбыс көзіне қарай бағытталу.	4. 1. 1. 1 стереогноз үрдісінде екі немесе одан да көп ортақ белгісі бойынша, заттарды топтастыру. Нұсқау беріледі: "Барлық дөңгелек (тегіс, кедір-бұдыр) заттарды алып бер"; 4. 1. 1. 2 Равен матрицасының сюжетті суретерінен, бөлік және біртұтасты тұтасты сәйкестендіру; 4. 1. 1. 3 марш және вальс ырғағымен фрагменттің ырғақтық негізін жасау.
1.2. Сызықтыққатар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	0. 1. 2. 1 бір уақытта ұсыну арқылы таныс заттардың бейнесі мен белгілерін (баспа әріптерді қоса отырып) үш элементтен тұратын аралас қатарды айту	1. 1. 2. 1 бір уақытта ұсыну арқылы таныс заттардың бейнесі мен белгілерін (баспа әріптерді қоса отырып) үш элементтен тұратын аралас қатарды айту	2. 1. 2. 1 екіден-бес элементке дейін сөздерді қоса отырып сөз тіркестерін қайталау	3. 1. 2. 1 3-5 элементтен тұратын жағдаяттық байланысқан сөздер қатарын жаттау және екі ден бес күнге дейін есте сақтау	4. 1. 2. 1 өз бетінше және логопедтің көмегімен сызба қатарларды құру және қайталау
	0. 1. 3. 1 статистикалық	1. 1. 3. 1 жұдырықты	2. 1. 3. 1	3. 1. 3. 1 саусақтарын атауына қарай ажырата отырып	4. 1. 3. 1 сөздік нұсқаулық және үлгі бойынша, 3-5 массаждық тәсілдерді

1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	және динамикалық бағдарлауына саусақ жатығуларын педагогпен бірге орындау; 0. 1. 3. 2 бөлме кеңістігінде бағдарлау, алға-артқа бағытын көрсете алу.	ырғақты түрде ашып-жұму, әртүрлі ұстау арқылы ұсақ заттарды іріктеу; 1. 1. 3. 2 кеңістікте бағдарлау, алдыға, артқа, жоғары, төмен бағытын көрсете алу.	оң және сол қолды ажырата отырып, қол саусақтарын жақындату, айқастыру, косуды, ырғақты түрде қайталау; 2. 1. 3. 2 өзінің оң және сол аяқ, қол, құлақ, көздерін атай алу және ажырату	, 3-5 массажды тәсілдерді қолдану арқылы білек және саусақтарына өз бетінше массаж жасау; 3. 1. 3. 2 жазықтықта бағдарлау және нысандардың орналасуының атау: алдында, артында, жоғары, төменде, оң/сол жақта	пайдалана отырып білек және саусақтарына өз бетінше массаж жасау; 4. 1. 3. 2 Децентрацияны меңгеру, үш төрт жалпы қозғалыстардан құралған қозғалыс тізбегін бір реттік үлгіден кейін қайталау
1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	0. 1. 4. 1 заттарды топтастыру, артығын табу, тұтас пен бөлікті сәйкестендіру	1. 1. 4. 1 сюжеттік суретте берілген жағдаятқа сәйкес заттар мен олардың бейнесін таңдау	2. 1. 4. 1 таныс емес материалда 3-5 элементтен тұратын сюжеттік суреттердің логикалық кезектілігін құру	3. 1. 4. 1 графикалық бейнелері бар суреттерді сөзбен немесе сөз тіркестерімен сипаттау	4. 1. 4. 1 Іс әрекет және оның салдарынан пайда болатын сезім, көңіл күйдің себеп салдарын анықтай алу, эмоцияларын көрсету

2) "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	0. 2. 1. 1 Сөйлеу тілі дыбыстарын тілдік емес дыбыстарынан, дауысты дыбыстарды дауыссыз дыбыстардың ажырату; 0. 2. 1. 2 "А", "Т", "У" дыбыстарының сөздегі орнын анықтай алу (басында, ортасында, соңында); 0. 2. 1. 3 дауысты	1. 2. 1. 1 түрлі позицияларда тұрған дауысты және дауыссыз дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарды буыннан ажырату және естіп қабылдау арқылы тану, ұзын және қысқа сөздерді естіп қабылдау арқылы ажырату; 1. 2. 1. 2 екпінді ажырату және анықтау;	2. 2. 1. 1 сөздегі және буындардағы қатаң, ұяң, үнді дауыссыздарды кинестетикалық талдауына негізделі отырып естіп қабылдау арқылы ажырату; 2. 2. 1. 2 айтылуы бойынша күшті және әлсіз фонемалар туралы түсініктері,	3. 2. 1. 1 қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды естіп қаюбылдау арқылы ажырату; 3. 2. 1. 2 пароним-сөздердің құрамындағы ұқсас дыбыстарды ажырату; 3. 2. 1. 3 Үш дыбыстан құралған	4. 2. 1. 1 ысқырық және ызың дауыссыз дыбыстарды естіп қабылдау арқылы ажырату, жасалу жолына қарай аффрикаттарды саңылаулы дыбыстардан ажырату; 4. 2. 1. 2 қарапайым және күрделі формаларды фонематикалық талдау; 4. 2. 1. 3

	дыбыстардың үйлесімділігін және портфолио бойынша артикуляциялық арттық дыбыстарды анықтай алу.	1. 2. 1. 3 дауыссызы дыбыстардың үйлесімділігін және портфолио бойынша артикуляциялық арттық дыбыстарды анықтай алу.	мұғалімнің көмегімен сөздің сұлбасын құру; 2. 2. 1. 3 Бір немес екі дыбыстан құралған сөздердің нақты позициясын анықтау.	сөздердің нақты позициясын анықтау; 3. 2. 1. 4 фонеманың дұрыс дыбысын дефект быдыстан ажырату - артикуляцияға сүйенбестен.	Төрт ашық буыннан құралған сөздердегі берілген дыбыстардың нақты позициясын анықтау.
2. 2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	0. 2. 2. 1 астында, үстінде, жанында деген кеңістіктік демеулері бар екі-үш сатылы нұсқаулықтарды түсіну; 0. 2. 2. 2 затты суретпен және сөзбен сәйкестендіру.	1. 2. 2. 1 мәтін және мәтінге жатпайтынды (фразалар жиынтығын) ажырату; 1. 2. 2. 2 антонимдердің мағынасын түсіну және оларға суреттерді іріктеу; 1. 2. 2. 3 ұсынылған үш суреттің бірінен аталған әрекетті табу.	2. 2. 2. 1 кеңістікке қатысты сөздерді (қасында, арасынан, арасында) пайдаланып, әңгімелеу және оның бұзылған нұсқасын салыстыру; 2. 2. 2 жаллама сөздерді таңдай отырып заттарды топтастыру; 2. 2. 2. 3 ұсынылған төрт суреттің бірінен аталған әрекетті табу.	3. 2. 2. 1 тындаған мәтіннің мазмұнын қабылдау және түсіну, сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құрастыру; 3. 2. 2. 2 бастапқы формада берілген сөйлемді оның ішіндегі сөздер жинағымен ажырату	4. 2. 2. 1 сөздерді грамматикалық белгілері бойынша ажырату, морфемалардың грамматикалық мәні туралы түсініктерін (сан есім, септік, шақтар бойынша "Қарындаш қайда екенін көрсет", "Шар қайда - шарлар қайда?") толықтыру 4. 2. 2. 2 тақырыптың бірлестігінің белгілеріне қарай әңгімені естіп қабылдауы арқылы ажырату

3) "Дыбыс айтуын түзету және дамыту" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 3. 1. 1 сөйлеу кезіндегі тыныс алуын, дауысын, артикуляциялық қимылдардың кинетикалық және кинестетикалық негізін дамыту	1. 3. 1. 1 тыныс алу, дауысқа арналған және артикуляциялық жаттығуларды еліктеу арқылы және үлгі бойынша орындау, а, у, о, м, с, х	2. 3. 1. 1 сөздерді буындарға бөлу, тасымалдауды білу, а, у, о, м, с, х дыбыстарын үлгі бойынша буын, сөздің кезкелген орнында анық айту;	3. 3. 1. 1 қойылған дыбыстарды буын, сөз, фразада анық айту, қойылған дыбыспен екі-үш жаңылпаштар айту, берілген дыбысқа буындық	4. 3. 1. 1 қойылған дыбыстар бар екі-үш буыннан тұратын сөздерді ырғағын келтіріп, екпінді түсіріп айту, дауыстыларды/ дауыссыздарды

<p>3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту</p>	<p>жаттығуларын бірлесіп орындау; 0. 3. 1. 2 екі ашық буынды екі буынды сөздерде, үш буынды үш ашық буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын айту; 0. 3. 1. 3 артикуляция мүшелерінің атауларын білу, өзінде және сызбада көрсету.</p>	<p>дыбыстарын үлгі бойынша анық айту; 1. 3. 1. 2 ашық және тұйық буындардан тұратын екі буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын қайталап айту; 1.3.1.3 айтылатын дыбысқа артикуляциялық шырайды таңдау.</p>	<p>2. 3. 1. 2 сөздің буындық құрамын бір буыннан екінші буынға, тіркеспен – бір тұйық және бір ашық буыннан, екі тұйық буыннан тұратын сөздерде бір дауыссыздан екінші дауыссызға ауысу арқылы айту; 2. 3. 1. 3 жеке белгілер бойынша берілген барлық дыбыстарды бөлек, буында, сөзде анық және дұрыс айту.</p>	<p>құрамына сәйкес сөздер іріктеп айту, н, қ дыбыстарын үлгі бойынша анық айту; 3. 3. 1. 2 сөздің буындық құрылымын бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы, тіркеспен – бір дауыссыздан екінші дауыссызға төрт буынды сөздерде ашық буыннан қайталау; 3. 3. 1. 3 фонематикалық талдау, жинақтау жүргізу.</p>	<p>ауыстырып буындар айту; н, қ дыбыстарын үлгі бойынша буын, сөздің әрбір жерінде анық айту; 4. 3. 1. 2. екі тұйық және бір ашық буыннан, екі ашық және бір тұйық буыннан тұратын үш буынды сөздерде сөздің құрамын бір буыннан екінші буынға, тіркеспен – бір дауыссыздан екіншісіне ауысу арқылы жаңғырту.</p>
<p>3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту</p>	<p>0. 3. 2. 1 зат пен оның атауын білдіретін сөзді ажырату; 0. 3. 2. 2 зат есімді жекешеден көпше түрге ауыстыру.</p>	<p>1. 3. 2. 1 сөйлемді мағыналық жағынан жетіспей тұрған сөзбен толықтыру; 1. 3. 2. 2 жалпы қызметтік және тақырыптық аясы бойынша сөз қорын топтастыру; 1. 3. 2. 3 сөйлеудің әртүрлі формаларын түсіну қаратпа, : сұраныстар, өтініштер, нұсқаулар және берілген үлгіні пайдалана отырып жауап беру.</p>	<p>2. 3. 2. 1 морфемалық ұқсастығы қағидасы бойынша, морфемалардың мәнін түсіне отырып сөз қорын топтастыру; 2. 3. 2. 2 синонимдер мен антонимдердің мәнін анықтау, негізгі белгілері бойынша сипаттау; 2. 3. 2. 3 антонимдердің мағыналарын нақтылау, негізгі қасиеттеріне қарай антоним сөздермен белгіленген</p>	<p>3. 3. 2. 1 зат есімдердің -шік, -ше жұрнақтары арқылы сөз жасалуы; 3. 3. 2. 2 мәтіндегі сөздердің лексикалық мәнін тауып түсіндіру, тура және астарлы мәнін түсіну; 3. 3. 2. 3 сөйлеу тілдік емес және вербалды реакциялар арқылы қарым-қатынасқа қызығушылық таныту.</p>	<p>4. 3. 2. 1 сын есімдердің -дай, -дей, жұрнақтары арқылы сөз жасалуы; 4. 3. 2. 2 зат есімдерден етістіктерді дұрыс жасау және жазу; 4. 3. 2. 3 кешірім сұрау және сыпайы бас тарту сөздерінің әртүрлі формаларын</p>

			заттар мен әрекеттерді сипаттау.		білу және дұрыс қолдана білу.
3.3. Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	0.3.3.1 үлгі бойынша фразаны жазу: зат есім+етістік; сын есім +зат есім 0.3.3.2 Заттарды, іс-әрекеттерді, белгілер мен қасиеттерді білдіретін үйренген сөздерді дұрыс қолдану	1.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік + зат есім+етістік; есімдік +зат есім +зат есім + етістік; есімдік +сын есім+зат есім+етістік 1.3.3.2 қысқа және ұзақ сөйлемдерді ажырату	2.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік +сын есім+зат есім+етістік; сын есім зат есім+етістік, зат есім+үстеу+етістік; сын есім , көптік жалғаулардың мағынасын түсіну 2.3.3.2 тірек сөздерді пайдаланып сөз тіркесін құрастыру	3.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік+есімдік +сын есім+ зат есім+ етістік; үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып сөзді өзгерту (-тар, -тер, -дар, -дер)	4.3.3.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; өзбетінше етістіктермен сөйлемдер құрау 4.3.3.2 Антонимдерді пайдаланып, мағыналық қарама-қайшылықтары бар сөз тіркестерін құрастыру
3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	0.3.4.1 өтініш пен тілек білдіргенде этикеттің қарапайым формаларын қолданып сұрақтарды тындап түсіну; 0.3.4.2 фразаны тілдік е м е с құралдарымен толықтыру (ым-ишара, жест) 0.3.4.3 атақты ертегінің мазмұнына байланысты тақырыптық суреттерді таңдау	1.3.4.1 суреттерді тындаған мәтінге сәйкестендіру, кім/не туралы айтылғанын белгілеу; 1.3.4.2 Бірізділікпен фрагменттер (эпизодтарының көрнекі мазмұны негізінде байланысқан сюжеттік әңгіме құрастыру.	2.3.4.1 графикалық жоспар бойынша сюжетті сурет түріндегі көрнекілікке сүйеніп, мәтінді айту; 2.3.4.2 Жоспар сұрақтары бойынша әңгіме құрастыру және түйін сөздерді ажырату.	3.3.4.1 сюжетті сурет бойынша баяндау -әңгіме құрастыру; 3.3.4.2 әңгіменің сюжеттік іс әрекетінің соның сипаттайтын суретке негізделе отырып әңгімені аяқтау.	4.3.4.1 фразааралық байланыс құралы ретіндегі есімдіктерді қолданып, экскурсия бойынша диалог жүргізу; 4.3.4.2 синонимдерді фраза аралық байланыс құралы ретінде қолданып, сызба бойынша сипаттама-әңгіме құру.

4) "Оқу мен жазу үрдістерін дамыту және түзету" бөлімі:

4 кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
				3.4.1.1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1-ші	

<p>4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету</p>	<p>0. 4. 1. 1 басқа әріптер арасынан "А", "У", "М" әріптерін табу, оларды атау; 0. 4. 1. 2 элементтерден құрау және қайта құрау, "А", "У", "М" әріптерді оқу; 0. 4. 1. 3 жазба және баспа әріптерді танып, көшіре алу.</p>	<p>1. 4. 1. 1 ұқсас бөліктері (тік, көлденең, қисық, көлбеу, сопақша) бар әріптерді салыстыру және ажырату; 1. 4. 1. 2 жеке түзетілген дыбыстарды оқу ажырату және біріктіру; 1. 4. 1. 3 таныс сөздерді оқуда көп нүктенің орнын тиісті дыбыспен толықтыру</p>	<p>2. 4. 1. 1 қысқа оқу мәтінінен түзетілген дыбысты тауып айту, буындап оқу; 2. 4. 1. 2 қысқа оқу мәтінінен өз бетінше оқу барысында өзін таныс орфоэпиялық нормаларды қолдану; 2. 4. 1. 3 күрделі сөздерді бір ашық буыннан екінші буынға бірқалыпты жылжыта отырып оқу.</p>	<p>және 2-ші қатардағы дауысты дыбыстарды ажырата білу, буын тізбегін кезектесіп, жуан және жіңішке жұптастыру арқылы еркін оқу; 3. 4. 1. 2 қарапайым мәтіндерді дұрыс анық оқу (минутына 25-30 сөз), тапсырма бойынша бөлікті табу; 3. 4. 1. 3 суретке сәйкес мәтінді таңдау.</p>	<p>4. 4. 1. 1 түзетілген дыбыстары бар сөздері бар қысқа мәтіндерді саналы, дұрыс, тегіс және мәнерлі оқу; 4. 4. 1. 2 қарапайым мәтіндерді дұрыс анық оқу (минутына 35-40 сөз), графикалық жоспар бойынша баяндау.</p>
<p>4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету</p>	<p>0. 4. 2. 1 ("А", "Т", "М") жазба, баспа, бас әріптердің бөліктерін жазу; 0. 4. 2. 2 Көшіру және контур бойымен жазба әріптермен жазу</p>	<p>1. 4. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылық бар сөз, сөз тіркестерін, сөйлемдер диктантын жазу; 1. 4. 2. 2 баспа мәтінін жазбаша мәтінге аудару</p>	<p>2. 4. 2. 1 кинетикалық және графикалық ұқсастығы бар әріптер жұптарын ажырату; 2. 4. 2. 2 каллиграфиялық түрде көшіріп, диктанттан 10 сөзден тұратын мәтін жазу</p>	<p>3. 4. 2. 1 жазуда дауыссыздардың жіңішкелігін әрпімен белгілеу; 3. 4. 2. 2 акустикалық-артикуляциялық қасиеттері бойынша ұқсас дыбыстарды білдіретін әріптерді ажырату</p>	<p>4. 4. 2. 1 жеке түзету бағдарламасындағы әріптерді (қатаң, ұяң, үнді, ызың, ысқырық) жазуда ажырату, Р- және Л – дыбыстық талдау негізінде</p>
<p>4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру</p>	<p>0. 4. 3. 1 педагогтың көмегімен екпін түсетін дыбысты табу және оны шапалакпен ажырату 0. 4. 3. 2 сабақтас сөздердегі екпіннің ауысуы</p>	<p>1. 4. 3. 1 сөздің жазылуы мен айтылуын сәйкестендіру, айырмашылығы бар жерді атау 1. 4. 3. 2 мәтіннен</p>	<p>2. 4. 3. 1 сөздегі қате орынды анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру; 2. 4. 3. 2 логопед мұғалімнің жетекшілік етуімен екпінсіз дауысты дыбысты жазуға</p>	<p>3. 4. 3. 1 сөздегі дыбыс/ әріптердің орнын табу, ережелерді сақтап жазу, адам, жер, су аттарын бас әріппен жазу, сөйлемді жазу, сұрақтарға жауап (зат, іс-әрекет, қасиеті бойынша) беру 3. 4. 3. 2 логопед мұғалімнің</p>	<p>4. 4. 3. 1 тастап кеткен дауысты әріпті орнына жазу, артикуляторлы, фонематикалық, аграмматикалық дисграфия элементтері – жазудың жеке бұзылыстарын</p>

жағдайларын байқау және табу	пароним сөздерді табу	ұсынылған екі сөздің ішінен сынақ сөзді таңдау	жетекшілік етуімен күмәнді дауыссыз дыбысты жазуға ұсынылған екі сөздің ішінен сынақ сөзді таңдау	түзету және алдын алу
------------------------------------	--------------------------	---	--	--------------------------

26. Осы Бағдарлама жаңартылған білім беру мазмұны бойынша зияты жеңіл түрде бұзылған білім алушыларға арналған 0 - 4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәнінен типтік оқу бағдарламасына қосымша негізінде жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әрбір бөлімде іске асырылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлімді оқу және оқу мақсаттарын белгілеу үшін сағат санын бөлу, білім алушылардың мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескеріп, мұғалім-логопедтің еркіне қалдырылады. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәні бойынша типтік оқу бағдарламасы негізінде білім алушылардың жеке қажеттіліктерін ескеріп, мұғалім-логопед сабақтардың жеке бағдарламаларын құрастырады.

Параграф 3. Зияты жеңіл түрде бұзылған білім алушыларға арналған 0 - 4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәнінен типтік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту".	1.1 Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	0.1.1.1 3-5 секундта таныс заттарды сипап сезіп тану
	1.3 Моторика және кеңістік туралы түсініктері	0.1.3.1 логопедтің көрсетуі бойынша немесе бірлесіп, статикалық және динамикалық саусақ гимнастикасын орындау
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1 Тіл дыбыстарын қабылдау, тану, ажырату	0.2.1.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын тілдік емес дыбыстарынан, дауысты дыбыстарды дауыссыз дыбыстардың ажырату,
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту".	3.1 Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	0.3.1.1 сөйлеу кезіндегі тыныс алуын, дауысын, артикуляциялық қимылдардың кинетикалық және кинестетикалық негізін дамыту жаттығуларын бірлесіп орындау
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету".	4.2 Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	0.4.2.1 басқа әріптер арасынан "А", "У", "М" әріптерін табу, оларды атау
2-тоқсан		

1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту".	1.1 Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	0.1.1.2 3-5 секундта таныс заттарды нақты бейнесінен тану
	1.3 Моторика және кеңістік туралы түсініктері	0.1.3.2 бөлме кеңістігінде бағдарлау, алға-артқа бағытын көрсете алу.
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту".	2.2 Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	0.2.2.2 затты суретпен және сөзбен сәйкестендіру
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту".	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	0.3.1.2 екі ашық буынды екі буынды сөздерде, үш буынды үш ашық буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын айту
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету".	4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету	0.4.2.1 ("А", "Т", "М") жазба, баспа, бас әріптердің бөліктерін жазу 0.4.2.2 Көшіру және контур бойымен жазба әріптермен жазу
3-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту".	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	0.1.1.3 қоршаған орта заттары мен құбылыстарын: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықыр, тоқылдату дыбыстауы бойынша ажырату
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту	2.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	0.2.1.2 "А", "Т", "У" дыбыстарының сөздегі орнын анықтай алу (басында, ортасында, соңында); 0.2.1.3 дауысты дыбыстардың үйлесімділігін және портфолио бойынша артикуляциялық артқы дыбыстарды анықтай алу.
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту".	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	0.3.2.1 екі ашық буынды екі буынды сөздерде, үш буынды үш ашық буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын айту 0.3.1.3 артикуляция мүшелерінің атауларын білу, өзінде және сызбада көрсету
	3.2 Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	0.3.2.2 зат есімді жекешеден көпше түрге ауыстыру 0.3.2.3 сөзді үлгі бойынша өзгертіп, -ы, -и жалғауларын көпше түрін жасау
4. "Оқу мен жазу процестерін дамыту және түзету".	4.1 Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	0.4.1.1 басқа әріптер арасынан "А", "У", "М" әріптерін табу, оларды атау 0.4.1.2 элементтерден құрау және ажырату, әріптерді оқу, "А", "У", "М"

		0.4.1.3 жазба және баспа әріптерді танып, көшіре алу
4-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту".	1.2. Сызықтықтар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	0.1.2.1 бір уақытта ұсыну арқылы таныс заттардың бейнесі мен белгілерін (баспа әріптерді қоса отырып) үш элементтен тұратын аралас қатарды айту
	1.4 Талдау-жинақтау әрекеті	0.1.4.1 заттарды топтастыру, артығын табу, тұтас пен бөлікті сәйкестендіру
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту".	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	0.2.2.2 затты суретпен және сөзбен сәйкестендіру,
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту".	3.3 Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	0.3.3.1 үлгі бойынша фразаны жазу: зат есім+етістік; сын есім + зат есім 0.3.3.2 Заттарды, іс-әрекеттерді, белгілер мен қасиеттерді білдіретін үйренген сөздерді дұрыс қолдану
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	0.3.4.1 өтініш пен тілек білдіргенде этикеттің қарапайым формаларын қолданып сұрақтарды тындап түсіну; 0.3.4.3 атақты ертегінің мазмұнына байланысты тақырыптық суреттерді таңдау
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету".	4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру	0.4.3.1 педагогтың көмегімен екпін түсетін дыбысты табу және оны шапалақпен ажырату 0.4.3.2 сабақтас сөздердегі екпіннің ауысу жағдайларын байқау және табу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту".	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	1.1.1.1 мөлшері бойынша ұқсас заттарды сипап-сезіп ажырату;
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	1.1.3.1 жұдырықты ырғақты түрде ашып-жұму, әртүрлі ұстау арқылы ұсақ заттарды іріктеу.
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	1.2.1.1 түрлі позицияларда тұрған дауысты және дауыссыз дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарды буыннан ажырату және естіп қабылдауы арқылы тану, ұзын және қысқа

		сөздерді естіп қабылдауы арқылы ажырату
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	1.3.1.1 тыныс алу, дауысқа арналған және артикуляциялық жаттығуларды еліктеу арқылы және үлгі бойынша орындау, а, у, о, ә, т, ғ, і дыбыстарын үлгі бойынша анық айту
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	1.4.1.1 ұқсас бөліктері (тік, көлденең, қисық, көлбеу, сопақша) бар әріптерді салыстыру және ажырату
2-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	1.1.1.2 3-5 секундта таныс заттарды пунктир сызықтар арқылы табу
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	1.2.1.2 екпінді ажырату және анықтау 1.2.1.3 дауыссызы дыбыстардың үйлесімділігін және портфолио бойынша артикуляциялық артқы дыбыстарды анықтай алу,
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту" бөлімі бойынша:	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	1.3.1.2 ашық және тұйық буындардан тұратын екі буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын қайталап айту; 1.3.1.3 айтылатын дыбысқа артикуляциялық шырайды таңдау.
	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	1.3.2.1 сөйлемді мағыналық жағынан жетіспей тұрған сөзбен толықтыру
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету" бөлімі бойынша:"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	1.4.1.2 жеке түзетілген дыбыстарды оқу ажырату және біріктіру
3-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	1.1.1.3 сөздік емес дыбыстардың күшін ажырату: табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына еліктеп: қатты-ақырын
	1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	1.1.4.1 сюжеттік суретте берілген жағдаятқа сәйкес заттар мен олардың бейнесін таңдау
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	1.2.2.1 мәтін және мәтінге жатпайтынды (фразалар жиынтығын) ажырату

3 "Дыбыс айтуын түзету және дамыту" бөлімі бойынша	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	1.3.2.2 жалпы қызметтік және тақырыптық аясы бойынша сөз қорын топтастыру
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	1.3.4.1 суреттерді тындаған мәтінге сәйкестендіру, кім/не туралы айтылғанын белгілеу
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету	1.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылық бар сөз, сөз тіркестерін, сөйлемдер диктантын жазу; 1.4.1.3 таныс сөздерді оқуда көп нүктенің орнын тиісті дыбыспен толықтыру
4-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.2. Сызықтықтар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	1.1.2.1 бір уақытта ұсыну арқылы таныс заттардың бейнесі мен белгілерін (баспа әріптерді қоса отырып) үш элементтен тұратын аралас қатарды айту
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	1.2.2.2 антонимдердің мағынасын түсіну және оларға суреттерді іріктеу
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.3. Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	1.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік + зат есім+етістік; есімдік +зат есім+зат есім +етістік; есімдік +сын есім+зат есім+етістік 1.3.3.2 қысқа және ұзақ сөйлемдерді ажырату
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	1.3.4.2 бірізділікпен фрагмент эпизодтарының көрнекі мазмұны негізінде байланысқан сюжеттік әңгіме құрастыру
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру	1.4.3.1 сөздің жазылуы мен айтылуын сәйкестендіру, айырмашылығы бар жерді атау 1.4.3.2 мәтіннен пароним сөздерді табу

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	2.1.1.1 мөлшері, пішіні, құрамы ұқсас заттарды сипап-сезіп ажырату;
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	2.1.3.1 оң және сол қолды ажырата отырып, қол саусақтарын жақындату, айқастыру, қосуды, ырғақты түрде қайталау;

2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	2.2.1.1 сөздегі және буындардағы қатаң, ұяң, үндң дауыссыздарды кинестетикалық талдауына негізделе отырып естіп қабылдауы арқылы ажырату
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	2.3.1.1 сөздерді буындарға бөлу, тасымалдауды білу, а, у, о, ә, т. ғ, ө, ұ, ұ дыбыстарын үлгі бойынша буын, сөздің кезкелген орнында анық айту;
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	2.3.4.1 графикалық жоспар бойынша сжюетті сурет түріндегі көрнекілікке сүйеніп, мәтінді айту
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	2.4.1.1 қысқа оқу мәтінінен түзетілген дыбысты тауып айту, буындап оқу
2-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	2.1.1.2 3-5 секундта таныс заттарды айқасқан суреттен табу
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	2.2.1.2 айтылуы бойынша күшті және әлсіз фонемалар туралы түсініктері, мұғалімнің көмегімен сөздің сұлбасын құру 2.2.1.3 бір немес екі дыбыстан құралған сөздердің нақты позициясын анықтау.
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	1.3.1.2 ашық және тұйық буындардан тұратын екі буынды сөздерде бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы сөздің буындық құрылымын қайталап айту 2.3.1.3 жеке белгілер бойынша берілген барлық дыбыстарды бөлек, буында, сөзде анық және дұрыс айту.
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	2.4.1.2 қысқа оқу мәтінін өз бетімен оқу кезінде таныс орфоэпиялық талаптарды қолдану 2.4.1.3 күрделі сөздерді бір ашық буыннан екінші буынға бірқалыпты жылжыта отырып оқу.
3- тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	2.1.1.3 сөзге қатысы жоқ дыбыстың бағытын сезініп, көрсету (қай жерден дауыстады? Дыбыс қай жерден шығып тұр?);

	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	2.1.3.2 өзінің оң және сол аяқ, қол, құлақ, көздерін атап көрсету ажырату
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбыстаған сөйлеу тілін түсіну	2.2.2.1 кеңістікке қатысты сөздерді (қасында, арасынан, арасында) пайдаланып, әңгіме және оның бұзылған нұсқасын салыстыру 2.2.2.3 ұсынылған төрт суреттің бірінен аталған әрекетті табу.
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	2.3.2.1 морфемдік ұқсастығы бойынша, морфемалардың мәнін түсіне отырып сөз қорын топтастыру; 2.3.2.2 синонимдер мен антонимдердің мәнін анықтау, негізгі белгілері бойынша сипаттау; 2.3.2.3 антонимдердің мағыналарын нақтылау, негізгі қасиеттеріне қарай антоним сөздермен белгіленген заттар мен әрекеттерді сипаттау.
4. "Оқу мен жазу процестерін дамыту және түзету"	4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және жою қалыптастыру	2.4.2.1 кинетикалық және графикалық ұқсастығы бар әріптер жұптарын ажырату; 2.4.2.2 каллиграфиялық түрде көшіріп, диктанттан 10 сөзден тұратын мәтін жазу.
4-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.2. Сызықтықтар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	2.1.2.1 екіден-бес элементке дейін сөздерді қоса отырып сөз тіркестерін қайталау;
	1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	2.1.4.1 таныс емес материалда 3-5 элементтен тұратын сюжеттік суреттердің логикалық кезектілігін құру
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	2.2.2.2 жаллама сөздерді таңдай отырып заттарды топтастыру
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.3. Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	2.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік + сын есім+зат есім+етістік; сын есім зат есім+ етістік, зат есім+ үстеу+ етістік; сын есім, көптік жалғаулардың мағынасын түсіну; 2.3.3.2 тірек сөздерді пайдаланып сөз тіркесін құрастыру
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	2.3.4.2 жоспар сұрақтары бойынша әңгіме құрастыру және түйін сөздерді ажырату

4. "Оқу мен жазу процестерін дамыту және түзету"	4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру	2.4.3.1 сөздегі қате орынды анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру; 2.4.3.2 логопед мұғалімнің жетекшілік етуімен екпінсіз дауысты дыбысты жазуға ұсынылған екі сөздің ішінен сынақ сөзді таңдау
--	---	---

3) 3-сынып:

4-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	3.1.1.1 стереогноз үрдісінде ортақ белгісі бойынша, заттарды топтастыру. Нұсқау беріледі: "Тек дөңгелек (тегіс, кедір-бұдыр) заттарды алып бер
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	3.1.3.1 саусақтарын атауына қарай ажырата отырып , 3-5 массажды тәсілдерді қолдану арқылы білек және саусақтарына өз бетінше массаж
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	3.2.1.1 қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды естіп қаюбылдауы арқылы ажырату
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	3.3.1.1 қойылған дыбыстарды буын, сөз, фразада анық айту, қойылған дыбыспен екі-үш жаңылпаштар айту, берілген дыбысқа буындық құрамына сәйкес сөздер іріктеп айту, н,к дыбыстарын үлгі бойынша анық айту
	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	3.3.2.2 мәтіндегі сөздердің лексикалық мәнін тауып түсіндіру , тура және астарлы мәнін түсіну
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	3.4.1.1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1-ші және 2-ші қатардағы дауысты дыбыстарды ажырата білу, буын тізбегін кезектесіп, жуан және жіңішке жұптастыру арқылы еркін оқу
2-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	3.1.1.2 3-5 секундта таныс заттарды бірнеше заттардың бейнесі ішінен тану
	1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	3.1.4.1 графикалық бейнелері бар суреттерді сөзбен немесе сөз тіркестерімен сипаттау

2. Сөйлеу тілін түсінуін дамыту	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	3.2.1.2 пароним-сөздердің құрамындағы ұқсас дыбыстарды ажырату; 3.2.1.3 үш дыбыстан құралған сөздердің нақты позициясын анықтау;
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	3.3.1.2 сөздің буындық құрылымын бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауысу арқылы, тіркеспен – бір дауыссыздан екінші дауыссызға төрт буынды сөздерде ашық буыннан қайталау;
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	3.4.1.1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1-ші және 2-ші қатардағы дауысты дыбыстарды ажырата білу, буын тізбегін кезектесіп, жуан және жіңішке жұптастыру арқылы еркін оқу 3.4.1.3 суретке сәйкес мәтінді таңдау.
3-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	3.1.1.3 дыбыстың бағытын сезініп, дыбыс көзіне қарай бағытталу
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	3.1.3.2 жазықтықта бағдарлау және нысандардың орналасуыорнын атау: алдында, артында, жоғары, төменде, оң/сол жақта
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	3.2.2.1 тындаған мәтіннің мазмұнын қабылдау және түсіну, сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құрастыру
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	3.3.2.1 зат есімдердің -шік, -ше жұрнақтары арқылы сөз жасалуы; 3.3.2.3 сөйлеу тілдік емес және вербалды реакциялар арқылы қарым-қатынасқа қызығушылық тан ыту.
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	3.3.4.1 сюжетті сурет бойынша баяндау -әңгіме құрастыру
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету	3.4.2.1 жазуда дауыссыздардың жіңішкелігін ь әрпімен белгілеу; 3.4.2.2 акустикалық-артикуляциялық қасиеттері бойынша ұқсас дыбыстарды білдіретін әріптерді ажырату.
4-тоқсан		
		3.1.2.1 3-5 элементтен тұратын жағдаяттық байланысқан сөздер

1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.2. Сызықтықтар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	қатарын жаттау және екі ден бес күнге дейін есте сақтау
	1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	3.1.4.1 графикалық бейнелері бар суреттерді сөзбен немесе сөз тіркестерімен сипаттау
2. Сөйлеу тілін түсінуін дамыту	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	3..2.2.2 бастапқы формада берілген сөйлемді оның ішіндегі сөздер жинағымен ажырату
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.3. Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	3.3.3.1 үлгі бойынша фразаны қайталау, толықтыру: есімдік+ есімдік +сын есім+ зат есім+ етістік; үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып сөзді өзгерту (-тар, -тер, -дар, -дер)
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	3.3.4.2 әңгіменің сюжеттік іс әрекетінің сонын сипаттайтын суретке негізделе отырып әңгімені аяқтау
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру	3.4.3.1 сөздегі дыбыс/әріптердің орнын табу, ережелерді сақтап жазу, адам, жер,су аттарын бас әріппен жазу, сөйлемді жазу, сұрақтарға жауап (зат, іс-әрекет, қасиеті бойынша) беру

3) 4-сынып:

5-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	4.1.1.1 стереогноз үрдісінде екі немесе одан да көп ортақ белгісі бойынша, заттарды топтастыру. Нұсқау беріледі: "Барлық дөңгелек (тегіс, кедір-бұдыр) заттарды алып бер"
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	4.1.3.1 сөздік нұсқаулық және үлгі бойынша, 3-5 массаждық тәсілдерді пайдалана отырып білек және саусақтарына өз бетінше массаж жасау
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	4.2.1.1 ысқырық және ызың дауыссыз дыбыстарды естіп қабылдауы арқылы ажырату, жасалу жолына қарай аффрикаттарды щелевые дыбыстардан ажырату.
	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	4.3.1.1 қойылған дыбыстарды бар екі-үш буыннан тұратын сөздерді ырғағын келтіріп, екпінді түсіріп айту, ауыстыларды/ дауыссыздарды ауыстырып

3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту""		буындар айту; н,к дыбыстарын үлгі бойынша буын, сөздің әрбір жерінде анық айту
	3.2. Сөздің семантикалық құрылымын түзету және дамыту	4.3.2.2 зат есімдерден етістіктерді дұрыс жасау және жазу; 4.3.2.3 кешірім сұрау және сыпайы бас тарту сөздерінің әртүрлі формаларын білу және дұрыс қолдана білу.
4. "Оқу мен жазу процестерін дамыту және түзету"	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	4.4.1.1 түзетілген дыбыстары бар сөздері бар қысқа мәтіндерді саналы, дұрыс, тегіс және мәнерлі оқу
2-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	4.1.1.2 Равен матрицасының сюжетті суретерінен, бөлік және біртұтасты тұтасты сәйкестендіру
	1.3. Моторика және кеңістік туралы түсініктері	4.1.3.1 сөздік нұсқаулық және үлгі бойынша, 3-5 массаждық тәсілдерді пайдалана отырып білек және саусақтарына өз бетінше массаж жасау ;
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау және тану	4.2.1.2 қарапайым және күрделі формаларды фонематикалық талдау
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрамын түзету және дамыту	4.3.1.2. екі тұйық және бір ашық буыннан, екі ашық және бір тұйық буыннан тұратын үш буынды сөздерде сөздің буындық құрамын бір буыннан екінші буынға, тіркеспен – бір дауыссыздан екіншісіне ауысу арқылы жаңғырту
4. Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету	4.1. Оқу бұзылыстарының алдын алу және түзету	4.4.1.2 қарапайым мәтіндерді дұрыс анық оқу (минутына 35-40 сөз), графикалық жоспар бойынша баяндау
3-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.1. Тактильді, көру, есту гнозисі және праксисі	4.1.1.3 марш және вальс ырғағымен фрагменттің ырғақтық негізін жасау
	1.4. Талдау-жинақтау әрекеті	4.1.4.1 іс әрекет және оның салдарынан пайда болатын сезім, көңіл күйдің себеп салдарын анықтай алу, эмоцияларын көрсету
		4.2.2.1 сөздерді грамматикалық белгілері бойынша ажырату, морфемалардың грамматикалық мәні туралы түсініктерін (сан есім,

2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбысталған сөйлеу тілін түсіну	септік, шақтар бойынша "Қарындаш қайда екенін көрсет", "Шар қайда - шарлар қайда?") толықтыру
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.1. Сөздің дыбыстық құрылымын түзету және дамыту	4.3.1.1 қойылған дыбыстар бар екі-үш буыннан тұратын сөздерді ырғағын келтіріп, екпінді түсіріп айту, ауыстыларды/ дауыссыздарды ауыстырып буындар айту; н, қ дыбыстарын үлгі бойынша буын, сөздің әрбір жерінде анық айту;
	3.2. Сөздің мағыналық құрамын түзету және дамыту	4.3.2.1 сын есімдердің -дай, -дей, жұрнақтары арқылы сөз жасалуы
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	4.3.4.1 фразеаралық байланыс құралы ретіндегі есімдіктерді қолданып, экскурсия бойынша диалог жүргізу
4. "Оқу мен жазу үрдісін дамыту және түзету"	4.2. Жазу бұзылыстарының алдын алу және түзету	4.4.2.1 жеке түзету бағдарламасындағы әріптерді (қатаң, ұяң, үнді, ызың, ысқырық) жазуда ажырату, р- және л – дыбыстық талдау негізінде
4-тоқсан		
1. "Тілдің психологиялық базасын дамыту"	1.2. Сызықтықтар бойынша есте сақтауды жаттықтыру	4.1.2.1 өз бетінше және логопедтің көмегімен сызба қатарларды құру және қайталау
2. "Сөйлеу тілін түсінуін дамыту"	2.2. Дыбыстаған сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.1 сөздерді грамматикалық белгілері бойынша ажырату, морфемалардың грамматикалық мәні туралы түсініктерін (сан есім, септік, шақтар бойынша "Қарындаш қайда екенін көрсет", "Шар қайда - шарлар қайда?") толықтыру 4.2.2.2 тақырыптың бірлестігінің белгілеріне қарай әңгімені естіп қабылдауы арқылы ажырату
3. "Дыбыс айтуын түзету және дамыту"	3.3. Аграмматизмді жою және сөздің морфемдік құрамын қалыптастыру	4.3.3.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; өзбетінше етістіктермен сөйлемдер құрау 4.3.3.2 Антонимдерді пайдаланып, мағыналық қарама-қайшылықтары бар сөз тіркестерін құрастыру
	3.4. Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту	4.3.4.2 синонимдерді фраза аралық байланыс құралы ретінде қолданып, сызба бойынша сипаттама-әңгіме құру
		4.4.3.1 тастап кеткен дауысты әріпті орнына жазу,

4. "Оқу мен жазу процестерін дамыту және түзету"	4.3. Орфографияны меңгеруге дайындықты қалыптастыру	артикуляторлы, фонематикалық, аграмматикалық дисграфия элементтері – жазудың жеке бұзылыстарын түзету және алдын алу
--	---	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
564 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныптары үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған балалардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, тыңдалым (тыңдау), сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын игеру үрдісінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қоршаған орта туралы қалыптасқан түсініктері мен білімдерін анықтау (сөздерді тану және заттар мен сөзді сәйкестендіре алу);

2) сенсорлық тәжірибені, танымдық қабілетін байыту, пішін, өлшем, қашықтық, бағыт туралы түсінік қалыптастыру;

3) талдап бақылаудың қарапайым тәсілдерін қалыптастыру, сақталған анализаторларды пайдалануды үйрету, танымдық белсенділікті дамыту;

4) моториканы, қозғалыс ырғағын, көзбен өлшеуді, қашықтан қабылдауды, түстерді ажыратуды дамыту;

5) фонемалық есту қабілетін және сөйлеу туралы бастапқы идеяларды дамыту (дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем, сөйлеу интонациясы);

6) коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні есту және тыңдай білу, диалог жүргізуге дайын болу;

7) оқу дағдылары қалыптасуының алғышарттарын дамыту: сөйлеуді түсіну; сөйлемдер құрастыру; қоршаған әлемнің дыбыстарын бөліп көрсету және сөйлеу дыбыстарын ажырату; сөйлемдер, диалогтар, өзара байланысты мәтіндер; берілген тақырыпта қысқа мәтіндер құрастыра білу; мазмұндау;

8) жазу дағдылары қалыптасуының алғышарттарын дамыту:

нашар көретіндерге - ұсақ моториканы дамыту; қол моторикасын, оптикалық-кеңістіктік белсенділікті дамыту; контур бойымен жүруді, әріптер элементтерін жазуды үйрету;

көрмейтіндерге - ұсақ моториканы, қол қимыл қызметін дамыту, заттарды дұрыс тактильді зерттеуге, алтынүктелі қалыпта бағдарлауға үйрету, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын құрастыруды үйрету; грифельмен, Брайль аспабымен және Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен басылған оқулықпен таныстыру; жазу құралымен жұмыс істеуді, грифельмен нүктелердің орнын табуды, грифельмен жазуды үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сенсорлық саласын дамыту: жанасу, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолды рельефті-нүктелі қаріппен жазуға және оқуға дайындау, шағын кеңістікте бағдарлауын дамыту;

3) сөйлеу вербализмінің алдын алу.

2-тарау. Оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Әліппені оқытудың әлеуметтік бейімделу тәсілі, белсенді, коммуникативті, сараланған, құндылыққа бағытталған түзете-дамыту тәсілдері негізінде және оқу материалы концентрикалық түрде орналасуымен жүзеге асырылады.

6. Оқу материалының концентрикалық түрде орналасуы мазмұнының үнемі қайталану негізінде тереңдетіліп күрделеніп көрініс табады.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімделу тәсілі жеке тұлғаның әлеуметтік бейімсіздігін жеңуді немесе азайтуды көздейді, білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормалары мен өмірлік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмыс көзделеді.

8. Іс-әрекеттік оқыту тәсілі оқу үрдісі барысында заттық, тәжірибелік, ойындық іс-әрекеттерін кең түрде қолдануды, сезімдік тәжірибесін дамытуды және молайтуды қарастырады; алгоритмдік ұсынымдарды қолдана отырып оқытудың кезеңдік сипатын

қамтамасыз етеді, ал бұлар өз кезегінде жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін дамытып, білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толтыруға, пән бойынша білімдерді, біліктіліктерді және дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

9. Коммуникативтік тәсіл – жұппен, топта тілдік қарым-қатынас барысында ақпарат алмасу, білім, біліктілік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

10. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін болжайды және соған орай оларды келесі топтарға бөледі:

- 1) көзі көрмейтін (толық көрмейтін);
- 2) көзі көрмейтін – көру сезімінің толық болмауы, жарық сезуі немесе қалдық көруі бар (жақсы көретін көзінде 0,04-ке дейін түзетумен);
- 3) жарық қабылдағыштық қасиеті бар;
- 4) жақсы көретін көзінде 0,04 және одан төмен қалдықты көруі бар және одан төмен ауыстырылатын түзетумен;
- 5) оптикалық түзету жағдайында жақсы көретін көзінде 0,05 - 0,4 көру өткірлігімен.

Алғашқы төрт топтың білім алушылары – сабақ кезінде оқу материалын тактильдік-есту тәсілі бойынша қабылдайды, Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріппен оқып, жазады, бұл топтың оқу үрдісі көбінесе сезу және есту арқылы жүзеге асырылады. Бесінші топтағы балалар нашар көретіндерге жатады. Олар регламенттенген және жеңілдетілген көру жүктемесінің сақталуын, бұзылған көру қабілетін қорғау және рационалды пайдалану бойынша іс-шараларын, ірі қаріптегі арнайы оқулықтарды, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (ортоскопиялық аспаптар, жолақты лупалар) қажет етеді. Сонымен қатар көзін оптикалық әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,2 ден жоғары нашар көретін білім алушылар – қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен үрдісін қабылдайды, кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады, оқыту кезінде арнайы көрнекілікті, оқытудың қосымша техникалық құралдарын қолдану, қорғау-гигиеналық талаптарды сақтауды қажет етеді.

11. Бағдарлама мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттерін, қазақстандық патриотизмін қалыптастыруға, төзімділігі мен құндылықты-бағдарлық тәсіл қағидасы негізінде қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады.

12. Түзете-дамыту бағыты кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулары негізінде танымдық әрекеттерін дамытуға бағытталады.

13. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу үрдісін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен сипаттауға болады :

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;

3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;

4) әріптерді жазу.

14. Көру қабілеті терең бұзылған жағдайындағы оқу және жазу үрдісі кезінде, компенсациялық механизмнің әсерінің арқасында көру арқылы қабылдауы сезіну арқылы қабылдаумен аламастырылады, ал бұл дегеніміз жазылымдық ақпаратты қабылдау үрдісін қамтамасыз ететін, көру-есту-моторлық триадасының өзгеруіне әкеліп соғады: көру компоненті тактильдікке алмастырылады. Көрмеушілік жағдайындағы оқу және жазу үрдісі - есту мен тактильдік анализаторлары арасында жаңа байланыстар орнатылуы арқылы жүреді.

15. Көрмейтін немесе көру қабілеті терең бұзылған кездегі оқу және жазу үрдісінің техникалық жағын келесі әрекеттермен көрсетуге болады:

1) рельефті-нүктелі қаріппен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;

2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;

3) рельефті әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;

4) әріпті рельефті-нүктелі қаріппен жазу.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгеру қиындықтарының себептері:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық сипатына (бірсәттілік) қарағанда, сезіп қабылдаудың сукцессивтік сипаты (уақыт ішіндегі тізбектігі);

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, рельефті-нүктелі жазудың ұқсас және айналық әріптерінің дифференциациясы;

3) жазу үрдісінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу үрдісі тек кинетикалық бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс екі есе бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін баланың әрбір сөздің немесе жолдың басталуын фиксациялау қажеттілігі.

5) көптеген инверсиялар мен ауыстыруларды болдыратын оқуға қатысты жазудың айналылығы.

17. Нашар көретін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгерудегі қиындықтары:

1) жазу үрдісін көзбен бақылаудың жеткіліксіздігі;

2) ұқсас белгілер мен әріптер элементтерінің дифференциациясы: бір-бірінен сәл өзгеше;

3) тікелей және көлбеу жазуды араластыру, бұл біршама хаотикалық бейнені тудырады, өз жазуын тануда қиындық тудырады;

4) нашар көретін білім алушыларда көру қабілетінің төмен деңгейі.

18. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу үрдісінің ерекшелігі оқу және жазу барысында қиындықтар тудырады және көру қабілетінің терең бұзылымдары бар балалардың сауатын ашу барысында арнайы әдістемелік тәсілдердің қолданылуын

талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алтынүктелі қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, кіші кеңістікте бағдарлау, Брайль аспабында бағдарлау, грифельмен бұрыштық нүктелерді табу жаттығулары, оларды дұрыс оқу, нүктелерді орналастырудың тактильді-қимылдық бейнесін игеру.

19. Тыңдау және сөйлеу тапсырмаларының реттілігі және мысалдары:

- 1) артикуляциялық жаттығулар;
- 2) сөздерді дыбыстық талдау;
- 3) сөйлеуді қабылдау, сөйлеу ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс);
- 4) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;
- 5) диалог құру, әңгімелесушінің көзқарасын қабылдау;
- 6) сұрақтарды қою және тыңдалған мәтін негізінде жауаптарды тұжырымдау;
- 7) таныс тақырыптарға мәлімдемелер жасау;
- 8) бедерлі суреттермен/суреттермен танысу, олар бойынша, жеке әсерлері бойынша, оқылғандарға ұқсас әңгімелер құрастыру;
- 9) ауызша сурет салу/сипаттама;
- 10) таныс әңгімелер мен ертегілерді қайталау;
- 11) ақпаратты әңгімелесушіге және тыңдаушыларға жеткізу.

20. Оқу және жазу алғышарттарын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

көрмейтіндерде:

- 1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар, алтынүктелі қалыпта бағдарлау, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;
- 2) грифельмен, Брайль аспабымен; Брайльдің рельефті-нүктелі шрифтпен басылған оқулықпен танысу, дұрыс отырғызу;
- 3) Брайль аспабында, жолдың, торлардың орналасуында бағдарлау, грифельмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді рет-ретімен табу біліктілігі ;
- 4) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді жазу, оларды дұрыс оқи білу, нүктелердің комбинацияларын жаза білу;
- 5) бұрыштық нүктелер бір уақытта зерттелмейді, бірақ міндетті түрде бекітіле отырып, уақыт бойынша жүйелі түрде зерттеледі;
- 6) белгілі бір реттіліктегі нүктелерді нөмірлеудің тактильді-қозғалтқыш бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;
- 7) 2 және 5 нүктелерді зерттеу кезінде бастапқыда олар қабылдауды жеңілдету үшін жоғарғы нүктемен бірге ұсынылады: мысалы, 1,2, содан кейін 2 бөлек; 4,5, содан кейін 5 бөлек.
- 8) нүктелердің тактильдік-қозғалыс бейнелерін, олардың үйлесім түрлерін игеру;

9) рельефтік суреттер мен сызбалар түрінде ұсынылған ақпаратты оқу; нашар көретіндерде:

- 1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар, қолды үйлестіру және дәл қимылдау;
- 2) дәптермен, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау; сурет салу, штрихтау, дөңгелектеу; трафарет бойынша заттарды дөңгелектеу, бояу;
- 3) жұмыс жолында дәптерде бағдарлау, дәптердегі парақтың жоларалық кеңістігін (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және тік сызықтар) түсіну;
- 4) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарық, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);
- 5) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, айналмалы қозғалыстар);
- 6) әрбір элементті жазған кезде қозғалыс траекторияларын талдау, түсініктеме беру;
- 7) әріптер элементтерінің қозғалыс бейнелерін, олардың қосылыстарының түрлерін, үйлесімдерін меңгеру (нашар көретіндерге тік, көлбеу емес жазуды үйретуге назар аудару).

21. Көрмейтіндерде бастапқы кезеңде оқыту үшін жиһаз бен сөрелер, кітаптар, басқа заттар үнемі бекітілген жерлерде тұруы өте маңызды, бұл кеңістікте тез бағдарлануға ықпал етеді. Көрмейтін білім алушылар осы кеңістікті игергеннен кейін, сыныптағы жиһазды әртүрлі жұмыс түрлері (жеке, жұптық, топтық) және ойындар (басқа да белсенді әдістер) үшін жылжытуларына болады.

22. Көру қабілеті нашар және қалдық көру кезінде көру жүктемесінің реті келесілерді қамтиды:

- 1) көздің жұмысы мен демалуының кезектесуі;
- 2) көру функциясының жағдайына сәйкес үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу, әсіресе патологиялық бұзылым барысында;
- 3) сыртқы әлемнің нысандарын көру және бақылау, жазу, еңбек операцияларын жүргізу үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;
- 4) қабылдау объектілерін өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, олардың саны, фондық шу сипаты бойынша таңдау.

23. Бағдарламалық материалды толыққанды жүзеге асыру үшін оқу үрдісін жабдықтау нормалары белгіленген:

- 1) көрмейтіндер үшін: Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен басылған оқулық; Брайль аспабы, грифель, алтынүктелі қалып;
- 2) нашар көретіндер үшін: "Әліппе, Ана тілі" оқу-әдістемелік кешені, оған оқулық, жазу үлгілері, жұмыс дәптерлері, әдістемелік құрал.
- 3) интерактивтік және проекциялық жабдықтар жиынтығы: проектор, интерактивті тақта немесе экран;
- 4) электрондық басылымдар, DVD-гі бейнефильмдер, электронды плакаттар;

5) компьютер жиынтығы: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера (Веб), желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы;

б) кабырғалық аудиториялық тақта.

24. Тілдік оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасымалдағыштар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

1) оптикалық түзеу құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);

2) көру аумағының кемістігі бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы жоғары жарық жағдайында болса, түссіз қапталған әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеткіш линзалар сияқты жарық техникасы қолданылады;

3) компьютерлік тифлокешен: IBM үйлесімді дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер index Everest-D, сканерлеуге және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;

4) электрондық ұлғайтқыш құрылғысы "Книга", "Video Light VGA";

5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3-тарау. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің мазмұны

25. "Әліппе", "Ана тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылы бойынша 160 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

26. "Әліппе" пәнін оқыту өзара байланысты кезеңдерге бөлінеді: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе кезеңді, әліппеден кейінгі. Пропедевтикалық және әліппеге дейінгі кезең мазмұны бойынша ерекшеленетін, пропедевтикалық 0-сыныпта, ал әліппеге дейінгі кезең 1-ші сыныптың басын қамтиды.

27. 0-сынып Бағдарламаның мазмұны келесі ортақ бөлімдерді қамтиды:

1) "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

28. "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сенсорлық, тәжірибелік тәжірибені байыту;
- 2) сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз);
- 3) тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) тыңдалған материалды қайталап айту;
- 5) оқиғаларды болжау;
- 6) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 7) сөйлеу нормаларын сақтай отырып әр түрлі жағдайларда қарым-қатынасқа түсу;
- 8) бағалау пікірін айту;
- 9) әңгіме құрастыру;
- 10) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

29. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;
- 2) сөйлеуді дамыту;
- 3) оқылған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 5) мәтіндегі лексикалық және синтаксикалық бірліктер рөлін түсіну;
- 6) сұрақтар мен жауаптарды құрастыру ;
- 7) мәтіннің түрін, жанрын және стилін анықтау;
- 8) мәтіндердің салыстырмалы талдауы;

30. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сезімдік қабылдау мен бағдарлауды дамыту;
- 2) мәтін құру;
- 3) жазудың графикалық нормаларын сақтау;
- 4) жұмыстағы қателерді табу және түзету;

31. 0-сыныптағы білім берудің базалық мазмұны:

"Тыңдалым және айтылым":

- 1) үстел бетіндегі екі қолмен заттарды жүйелі түрде тексеру (жоғарыдан төменге);
- 2) заттардың белгілерін текстурасы (тегістігі, кедір-бұдырлығы), температуралық қасиеттері бойынша бөлу, зат жасалған материалды анықтау;
- 3) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша ажырату және тану;
- 4) дыбысты түсіну және қоршаған болмыстан дыбыстың шығуы;
- 5) дыбыстың дыбыс көзімен арақатынасы;
- 6) дыбыстың локализациясы (бағыт бойынша, дыбыс көзіне дейінгі қашықтық бойынша, дыбыс күші бойынша);
- 7) табиғи заттармен, муляждармен, ойыншықтармен пәндік-тәжірибелік іс-әрекет, түрлі-түсті және бедерлі суреттердегі кескіндермен жұмыс, аппликациялармен жұмыс;
- 8) ірі, анық, жүктелмеген иллюстрациялардың егжей-тегжейін сипаттау.
- 9) әлемнің тұтас бейнесінің құрамдас бөлігі ретінде тіл туралы алғашқы идеялар;

- 10) сөйлеудің негізгі бірліктері (мәтін, сөйлем, сөз);
- 11) естілетін сөздің дыбыстық жағы;
- 12) сөйлемдер мен шағын мәтіндердің интонациялық бояуы;
- 13) диалог түріндегі жағдайлар;
- 14) ауызша емес қарым-қатынас құралдары: интонация, поза, ым-ишара, бет-әлпет;
- 15) орфоэпия нормалары және сөйлемді дұрыс интонациялау;
- 16) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайындағы сөйлеу этикетінің нормалары (өтініш, алғыс, құттықтау);
- 17) фонемалық есту мен дикцияны (тілдің бұрышы) дамытуға арналған артикуляциялық жаттығулар;
- 18) артикуляциялық жаттығулар;
- 19) сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 20) дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарға жіктеу (артикуляциялық, акустикалық, функционалды аспектілер);
- 21) дауыссыз дыбыстарды қаттылық/жұмсақтық және дауыссыз/саңырау бойынша жіктеу;
- 22) сөздерді буындарға бөлу;
- 23) екпінді және соқпалы емес буындар;
- 24) дауысты және дауыссыз дыбыстарға әлсіз және күшті позициялар;
- 25) дыбыс пен екпіннің семантикалық рөлі (құлып - құлып);
- 26) мәтіндерді, әңгімелерді тыңдау;
- 27) мәтіннің негізгі тақырыбы мен ойларын бөліп көрсету, тыңдағанды қайталау;
- 28) диалогтар, диалогтарға қатысу, сұрақ-жауаптарды тұжырымдау, тыңдаушының назарын аудару.

"Оқылым"

көрмейтін білім алушыларда:

- 1) сұрақтар бойынша қайталау, объектілерді олардың белгілері бойынша салыстыру, заттарды топтастыру (артық затты алып тастау), заттарды олардың түр ұғымдары, атаулары бойынша жіктеу;
- 2) сөз бен бейнені салыстыру, сөздік қорын толықтыру, әңгімелесуге қатысу (өмірлік әсерлері бойынша, ертегінің мазмұны бойынша);
- 3) сұрақтар бойынша тыңдалғанды қайталау;
- 4) заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;
- 5) рельефті суреттерді тану, суреттеу, "оқу";
- 6) сөйлемдер мен бұындардың графикалық бейнелері;
- 7) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау - оның графикалық бейнесімен сәйкестендіру;
- 8) буын кіші айтылым бірлігі ретінде;

9) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың құрылымы - олардың графикалық бейнелері;

10) нүктелер комбинациясын оны құрайтын элементтерге (нүктелерге) бөлу;

11) табиғи заттарды қолдана отырып, заттық-тәжірибелік ойын әрекеті: жануарлар белгілейтін ойыншықтар, муляждар, рельефтер, ойыншықтар, қосымшалар;

12) олардың сипаттамасы;

13) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;

14) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы.

нашар көретін білім алушыларда:

1) сұрақтар бойынша қайталау, объектілерді олардың белгілері бойынша салыстыру, заттарды топтастыру (артық затты алып тастау), заттарды олардың түр ұғымдары, атаулары бойынша жіктеу;

2) сөз бен бейнені салыстыру, сөздік қорын толықтыру, әңгімелесуге қатысу (өмірлік әсерлері бойынша, ертегінің мазмұны бойынша);

3) сұрақтар бойынша тыңдалғанды қайталау;

4) заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;

5) заттық, сюжеттік суреттерді тану, суреттеу, "оқу";

6) сөйлемдер мен бұындардың схемалары;

7) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау - оның графикалық бейнесімен сәйкестендіру;

8) буын кіші айтылым бірлігі ретінде;

9) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың құрылымы - олардың графикалық бейнелері;

10) табиғи заттарды қолдана отырып, заттық-тәжірибелік ойын әрекеті: жануарлар белгілейтін ойыншықтар, муляждар, рельефтер, ойыншықтар, қосымшалар;

11) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;

12) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы.

"Жазылым"

көрмейтін білім алушыларда:

1) саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын, қолдың үйлестірілуі мен дәл қимыл-қозғалысын дамытуға арналған жаттығулар;

2) Л.Брайль аспабында жазу құрылғысымен, грифельмен танысу, қолдану ережелері ;

3) парақ кеңістігінде, дәптерде бағдарлай білу;

4) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша танып, ажырата білу, оларды бедерлі суреттермен байланыстыру;

5) сенсорлық эталондармен өз бетінше жұмыс істей білу (түсі, пішіні, шамасы);

6) партада бағдарлай білуді дамыту (әрбір заттың өзінің тұрақты орны бар), бірінші оқу кітабында және оның беттерінде бағдарлай білу;

7) нүктелерден ою-өрнектерді тесу, алты нүктелі қалыптарды пайдалана отырып нүктелерді жазу;

8) алтынүктелі қалыпта бағдарлау, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;

9) Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуында бағдарлау, 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді грифельмен таба білу;

10) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді рет-ретімен жазу, оларды дұрыс оқи білу;

11) нүктелерді белгілі бір ретпен нөмірлеудің тактильді-қозғалтқыш бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), олардың комбинациялары, содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;

12) қалыптағы нүктелердің дұрыс орналасуы-алты нүкте;

нашар көретін білім алушыларда:

1) дәптермен танысу, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау;

2) сурет салу, штрихтау, дөңгелектеу;

3) заттарды трафарет бойынша жиектеу, бояу;

4) дәптерде жұмыс жолында бағдарлау, дәптердегі парақтың жоғары жағын түсіну (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және тік сызықтар);

5) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

6) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, дөңгелек қозғалыстар), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру;

7) әр элементті жазу кезінде қозғалыс траекторияларын талдау;

8) элементтерді жазуға түсініктемелер;

9) әріптерді салу реттілігін түсіну;

10) әріптердің қозғалыс бейнелерін, олардың буындардағы, комбинациялардағы қосылу түрлерін игеру.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқыту мақсатының реттік нөмірін білдіреді. 0.1.2.1 кодында "0" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлімше, "1" – оқыту мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	0-сынып
	0.1.1.1 екі қолмен затты тексеру;

1.1. Сенсорлық және тәжірибелік біліктілігін байыту	<p>0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру;</p> <p>0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусак, алақан, білек;</p> <p>0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату;</p> <p>0.1.15 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату;</p> <p>0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;</p> <p>0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау;</p> <p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттарды: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік іс-әрекетті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну</p>
1.2. Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	<p>0.1.2.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);</p> <p>0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;</p> <p>0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату;</p> <p>0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>0.1.2.6 екпінді сөзге дұрыс қолдану</p>
1.3. Тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	<p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау</p>
1.4. Тыңдалған материалды қайталап айту	<p>0.1.4.1 кенестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз</p>
1.5. Оқиғаларды болжау	<p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау</p>
1.6. Тыңдаушылардың назарын аудару	<p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану</p>
1.7. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	<p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу</p>
1.8. Бағалау пікірін білдіру	<p>0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға/мультфильмге қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу</p>
	<p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және /немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет</p>

1.9. Әңгіме құрастыру	бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру
1.10. Сөздің дыбыстық түрінде бағдарлау	0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату; 0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау; 0.1.10.3 дауысты/дауыссыз, екпінді/екпінсіз/, қатаң/ұяң дыбыстарды ажырату; 0.1.10.4 екпінді буынды анықтау; 0.1.10.5 сөздің, буынның дыбыстық сызбасын құрастыру

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаты
	0-сынып
2.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту (мақсат -5 көрмейтіндер үшін)	0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану; 0.2.1.2 иллюстрацияларда/ бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу; 0.2.1.4 дұрыс қалыпты ұстау, кітапты дұрыс қою; 0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлау; 0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу
2.2. Сөйлеуді дамыту және нақтылау	0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру; 0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру; 0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау; 0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу; 0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау
2.3. Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау
2.4. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру; 0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау; 0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады); 0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру
	0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;

2.5. Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу; 0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен)
2.6. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу; 0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет
2.7. Мәтіндердің типтері мен жанларын анықтау	0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану
2.8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	0.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаты
	0-сынып
3.1. Сипап сезу қабылдауы мен бағдарлауын дамыту (көзі көрмейтіндер үшін)	көрмейтіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын, саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау; 0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу; 0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру; нашар көретіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау
3.2. Мәтін құру	0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану
	көрмейтіндер үшін: 0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте; 0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;

3.3. Жазудың графикалық нормаларын сақтау	0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу; 0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу; нашар көретіндер үшін: 0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату; 0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу; 0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу
3.4. Жұмыстағы қателерді табу және түзету	0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру

34. Осы оқу бағдарламасы қосымшаға сәйкес бастауыш білім беру деңгейінің 0-сыныбындағы (қазақ тілінде оқыту) көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған "Әліппе", "Ана тілі" пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

35. Оқыту барсында әр бөлім мен тақырыптарға берілетін сағаттар санын балалардың үлгеріміне қарай мұғалім өзі бөледі.

Параграф 3. Көрмейтін және нашар көретін оқушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныптары үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
	0.1.1.1 екі қолмен затты тексере білу; 0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру; 0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусақ, алақан, білек; 0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату; 0.1.1.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату; 0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;	0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану; 0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;	көрмейтіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау; 0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау; нашар көретіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын

<p>Дайындық кезеңі</p>	<p>0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау; 0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану; 0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру; 0.1.2.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз); 0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екіпінді ажырату; 0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату; 0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу; 0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау; 0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау; 0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту; 0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру; 0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату; 0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау</p>	<p>0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу; 0.2.1.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою; 0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану; 0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру; 0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру; 0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау; 0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау; 0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру; 0.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау; 0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану; көрмейтіндер үшін: 0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте; нашар көретіндер үшін: 0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату; 0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу; 0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру</p>
<p>2-тоқсан</p>			
	<p>0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру; 0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусақ, алақан, білек;</p>		

Дайындық кезеңі

0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату;

0.1.1.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату;

0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;

0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау;

0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;

0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;

0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік іс-әрекетті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну;

0.1.2.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);

0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;

0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату;

0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;

0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;

0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау;

0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;

0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану;

0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;

0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу;

0.2.1.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;

0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;

0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу;

0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру;

0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру;

0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;

0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу;

0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;

0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау;

0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;

0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың

көрмейтіндер үшін:

0.3.1.1 саусақ ойында-рын, саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру;

0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;

0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;

0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру;

нашар көретіндер үшін:

0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;

0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;

0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану;

көрмейтіндер үшін:

0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;

	<p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау;</p> <p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/ дауыссыз, екпінді/екпінсіз /, қатан/ұяң дыбыстарды ажырату</p>	<p>басталуын, ортасын және соңын анықтау;</p> <p>0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады);</p> <p>0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;</p> <p>0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;</p> <p>0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;</p> <p>0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;</p> <p>1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлендер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу</p>
3-тоқсан	<p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлпындар, муляждар, барельефтер,</p>	<p>0.1.2.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;</p> <p>0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p> <p>0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p>

Дайындық кезеңі

<p>ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік іс-әрекетті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.6 екпінді сөзбен дұрыс колдану;</p> <p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау;</p> <p>0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз;</p> <p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау;</p> <p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс колдану;</p> <p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;</p> <p>0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға /мультфильмге</p>	<p>0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу;</p> <p>0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру;</p> <p>0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру;</p> <p>0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;</p> <p>0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу;</p> <p>0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;</p> <p>0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау;</p> <p>0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау;</p> <p>0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады);</p> <p>0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру</p> <p>0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;</p> <p>0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;</p> <p>0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;</p>	<p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифелін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру; нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;</p> <p>0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді колдану; көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;</p> <p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу; нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоғарылық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және</p>
---	--	---

	<p>қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/дауыссыз, екпінді/екпінсіз /, қатаң/ұяң дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.4 екпінді буынды анықтау;</p> <p>0.1.10.5 сөздің дыбыстық сызбасын құрастыру</p>	<p>0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет;</p> <p>0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;</p> <p>1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу;</p> <p>0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру</p>
4-тоқсан	<p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлыштар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік іс-әрекетті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну;</p> <p>0.1.2.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);</p> <p>0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.6 екпінді сөзбен дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау;</p> <p>0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p>	<p>0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;</p> <p>0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу;</p> <p>0.1.2.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;</p> <p>0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;</p> <p>0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу;</p> <p>0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p> <p>0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p> <p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифелін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p>

<p>0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз;</p> <p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау;</p> <p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;</p> <p>0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға /мультфильмге қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/ дауыссыз, екпінді/ екпінсіз/, қатан/ұяң дыбыстарды ажырату;</p>	<p>0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу;</p> <p>0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;</p> <p>0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау;</p> <p>0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау;</p> <p>0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады);</p> <p>0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру;</p> <p>0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;</p> <p>0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;</p> <p>0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;</p> <p>0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет;</p> <p>0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;</p> <p>1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;</p> <p>0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану; көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1, 3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1, 3, 4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;</p> <p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1, 2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу; нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу;</p> <p>0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (</p>
---	---	--

0.1.10.4 екпінді буынды анықтау; 0.1.10.5 сөздің дыбыстық сызбасын құрастыру	көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру
---	---

Ескерту:

1) бір тоқсан ішіндегі оқыту мақсаттары сөйлеу қызметінің әртүрлі түрлері бойынша біріктіріледі;

1) ұсынылған ұзақ мерзімді жоспар үлгі ретінде, оқушылардың оқу материалды игеру қарқынына байланысты мұғалім өзгертулер енгізе алады;

2) барлық оқу мақсаттарын концентрлік тәсілмен іске асыру ұсынылады: әрбір мақсат келесі тоқсанда кеңейтілген және күрделенген сөйлеу материалында тереңдете отырып қайталанады.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
564-1-қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 - сыныптары үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. 564-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған балалардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, лексикалық тақырыптарды зерттеу негізінде тыңдау, сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын игеру үрдісінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сезімдік тәжірибені байыту; көріп қабылдау, сипап сезу, есту, қалдық көру арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдануға үйрету; талдаушы бақылау дағдыларын дамыту;

2) ақпаратты талдау, салыстыру, жинақтау, жүйелеу біліктіліктерін дамыту;

3) фонематикалық естуді дамыту; дыбыстық талдау және синтез дағдыларын жетілдіру;

4) лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту және дәйектеу; диалог және монолог түрінде сөйлеуді жетілдіру;

5) оқулық мәтіндердің орфоэпиялық оқуды меңгерту;

6) көру қабілеті бұзылған оқушыларда мәтінді мақсатты түрде түсіну, оқуға және кітапқа деген қызығушылықты арттыру арқылы оқу қызметін қалыптастыру;

7) жазу дағдыларын қалыптастыру: көрмейтіндерге - Брайльдің рельефті-нүктелі жазуымен; нашар көретіндерге –дәстүрлі жазуды (көлбеу емес) меңгерту;

8) коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту: топтағы қарым-қатынас, диалогқа қатысу, сахналау, рөлдік ойындар, сөйлеу этикетінің сөздерін қолдану;

9) оқу қызметіне, оқытылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

10) қойылған міндет пен оны жүзеге асыру шарттарына сәйкес өзінің оқу іс-әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау білктілігін қалыптастыру;

11) оқу қызметінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіну қабілетін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сенсорлық саласын дамыту: сипап сезу, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолды рельефті-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау, шағын кеңістікте бағдарлау дағдыларын дамыту;

3) сөйлеу вербализмінің алдын алу.

2-тарау. Оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Әліппені оқытудың әлеуметтік бейімделу бағыты, белсенді, коммуникативті, сараланған, құндылыққа бағытталған түзете-дамыту тәсілдері негізінде және оқу материалы концентрикалық түрде орналасуымен жүзеге асырылады.

6. Оқу материалының концентрикалық түрде орналасуы мазмұнының үнемі қайталану негізінде тереңдетіліп күрделеніп көрініс табады.

7. Оқытудың әлеуметтік бейімделу тәсілі жеке тұлғаның әлеуметтік бейімсіздігін жеңуді немесе азайтуды көздейді, білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормалары мен өмірлік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмыс көзделеді.

8. Іс-әрекеттік оқыту тәсілі оқу үрдісі барысында заттық- тәжірибелік, ойындық іс-әрекеттерін кең түрде қолдануды, сезімдік тәжірибесін дамытуды және молайтуды қарастырады; алгоритмдік ұсынымдарды қолдана отырып оқытудың кезеңдік сипатын қамтамасыз етеді, ал бұлар өз кезегінде жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін дамытып, білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толтыруға, пән бойынша білімдерді, біліктіліктерді және дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

9. Коммуникативтік тәсіл – жұппен, топта тілдік қарым-қатынас барысында ақпарат алмасу, білім, біліктілік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

10. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін болжайды, және соған орай оларды келесі топтарға бөледі:

- 1) көзі көрмейтін (толық көрмейтін);
- 2) көзі көрмейтін – көру сезімінің толық болмауы, жарық сезуі немесе қалдық көруі бар (жақсы көретін көзінде 0,04-ке дейін түзетумен);
- 3) жарық қабылдағыштық қасиеті бар;
- 4) жақсы көретін көзінде 0,04 және одан төмен қалдықты көруі бар және одан төмен ауыстырылатын түзетумен;
- 5) оптикалық түзету жағдайында жақсы көретін көзінде 0,05-0,4 көру өткірлігімен.

Алғашқы төрт топтың білім алушылары – сабақ кезінде оқу материалын тактильдік-есту тәсілі бойынша қабылдайды, Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріппен оқып, жазады, бұл топтың оқу үрдісі көбінесе сезу және есту арқылы жүзеге асырылады. Бесінші топтағы балалар нашар көретіндерге жатады. Олар регламенттенген және жеңілдетілген көру жүктемесінің сақталуын, бұзылған көру қабілетін қорғау және рационалды пайдалану бойынша іс-шараларын, ірі қаріптегі арнайы оқулықтарды, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (ортоскопиялық аспаптар, жолақты лупалар) қажет етеді. Сонымен қатар көзін оптикалық әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,2 ден жоғары нашар көретін білім алушылар – қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен үрдісін қабылдайды, кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады, оқыту кезінде арнайы көрнекілікті, оқытудың қосымша техникалық құралдарын қолдану, қорғау-гигиеналық талаптарды сақтауды қажет етеді.

11. Бағдарлама мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттерін, қазақстандық патриотизмін қалыптастыруға, төзімділігі мен құндылықты-бағдарлық тәсіл қағидасы негізінде қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады.

12. Түзете-дамыту тәсілі кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулары негізінде танымдық әрекеттерін дамытуға бағытталады.

13. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу үрдісін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен сипаттауға болады :

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;
- 3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріптерді жазу.

14. Көру қабілеті терең бұзылған жағдайындағы оқу және жазу үрдісі кезінде, компенсациялық механизмнің әсерінің арқасында көру арқылы қабылдауы сезіну арқылы қабылдаумен аламастырылады, ал бұл дегеніміз жазылымдық ақпаратты қабылдау үрдісін қамтамасыз ететін, көру-есту-моторлық триадасының өзгеруіне әкеліп соғады: көру компоненті тактильдікке алмастырылады. Көрмеу жағдайындағы оқу және жазу үрдісі - есту мен тактильдік анализаторлары арасында жаңа байланыстар орнатылуы арқылы жүзеге асырылады.

15. Көрмейтін немесе көру қабілеті терең бұзылған кездегі оқу және жазу үрдісінің техникалық жағын келесі әрекеттермен көрсетуге болады:

- 1) рельефті -нүкте қарпімен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;
- 2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;
- 3) рельефті әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріпті рельефті-нүктелі қарпімен жазу.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгеру қиындықтарының себептері:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық сипатына (бірсәттілік) қарағанда, сезіп қабылдаудың сукцессивтік сипаты (уақыт ішіндегі тізбектігі);

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, рельефті-нүктелі жазудың ұқсас әріптерінің дифференциациясы;

3) жазу үрдісінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу үрдісі тек қимыл қозғалыс бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс екі есе бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін баланың әрбір сөздің немесе жолдың басталуын фиксациялау қажеттілігі;

5) көптеген инверсиялар мен ауыстыруларды болдыратын оқуға қатысты жазудың айналылығы.

17. Нашар көретін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгерудегі қиындықтары:

- 1) жазу үрдісін көзбен бақылаудың жеткіліксіздігі;
- 2) ұқсас белгілер мен әріптердің дифференциациясы: бір-бірінен сәл өзгеше Н, Ң, Ы, І, Ұ, Ү;

3) тікелей және көлбеу жазуды араластыру, бұл біршама ретсіздікті, өз жазуын тануда қиындық тудырады;

4) көру қабілеті нашар балаларда көріп бақылау деңгейінің төмен деңгейі.

18. Көрмейтіндердің жазуы мен оқуы үрдісінің ерекшелігі сауат ашуға үйретуде арнайы әдістемелік тәсілдерді қолдануды талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алтынүктелі қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, кіші кеңістікте, Брайль аспабында бағдарлауға үйрету: грифельмен бұрыштық нүктелерді табу жаттығулары, оларды дұрыс оқу, нүктелерді орналастырудың тактильді-қимылдық бейнесін игеру.

19. Тыңдау және сөйлеу тапсырмаларының реттілігі және мысалдары:

1) артикуляциялық жаттығулар;

2) сөздерді дыбыстық талдау;

3) сөйлеуді қабылдау, сөйлеу ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс), сөйлемді, сөздің дыбыстық құрамын, буынды модельдеу;

4) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау, мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;

5) диалог құру, әңгімелесушінің көзқарасын қабылдау; сұрақтарды қою және тыңдалған /оқылған мәтін негізінде жауаптарды тұжырымдау;

6) бедерлі кескіндермен/суреттермен танысу, олар бойынша, жеке әсерлері бойынша, тыңдалғанға ұқсас әңгімелер құрастыру;

7) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

8) "зат" және "сөз" ұғымдарының аражігін ажырату: сөз заттың атауы ретінде; заттардың белгілерін білдіретін сөздер; іс-әрекеттерді білдіретін сөздер;

9) таныс тақырыптар бойынша пікірлер құрастыру;

10) таныс әңгімелер мен ертегілерді қайталау; өлеңдерді, мақал-мәтелдерді, жаңылтпаштарды жатқа оқу;

11) түрлі жанрлардың ерекшеліктерін бөліп көрсету; шығарманың тақырыбын, басты ойын айқындау;

12) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп қайталау, оқылғанның мазмұнына көзқарас білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

20. Көрмейтін оқушыларда оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

1) алтынүктелі қалыпта бағдарлау, нүктелерді жазу, алтынүктелі қалыпта нүктелердің комбинациясын жазу;

2) жазуға дайындық: Брайль аспабының дұрыс тұруы, тұру және жазу кезінде грифельді ұстай білуі, Брайль аспабында бағдарлай алу біліктілігі н қалыптастыру (Брайль аспабын жоғарыдан төмен қарай дұрыс тексеру, жұмыс жолы, тор, бос орын, төрт штифті табу, қағазды бастапқы және қайта пайдалану кезінде дұрыс салу біліктілігі);

3) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді жазу және оқу, оларды дұрыс оқу, дұрыс жазу және нүктелер комбинациясын оқу біліктілігі (Брайль нүктелері бір уақытта зерттелмейді, керісінше уақыт өте келе нүктелер комбинациясын міндетті түрде бекіте отырып);

4) 2 және 5 нүктелерін жазу және оқу: қабылдауды жеңілдету үшін бастапқыда олар жоғарғы нүктемен бірге ұсынылады, мысалы, 1, 2, содан кейін бөлек 2; 4, 5 үйлесімі, содан кейін бөлек 5;

5) әрбір зерттелетін дыбыс пен әріптің дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдауын жүргізу; сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу;

6) әріптердің тактильді-қозғалыс бейнелерін (рельефті-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясын) – алдымен алтынүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында меңгеру;

7) әріптер элементтерінің жазылуы, әріптер, буындар хаты, Брайль қарпімен айналы әріптерді ажыратуға үйрету, мысалы С және Ш, Т және Ю;

8) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу (1-сыныпта екі бос орын қалдыруды үйрету); жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздерді айту арқылы жазу; сөз тіркестерін, сөйлемдерді көшіру;

9) тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға ауыса отырып, әр түрлі құрылымдағы сөздерді буындап оқуға үйрету;

10) тыныс белгілері ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді жазу және оқу: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісі.

11) екпінді сақтай отырып (баяндау, леп, сұраулы екпінді), мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

12) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну; баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу;

13) бас әріптің мағынасын, сөйлемнің басында, есімнің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. жағдайда қалай қолданылатынын түсіну. Көрмейтін оқушылар үшін бас әріпті қолданудың маңызы ерекше: ол теориялық тұрғыдан екінші немесе үшінші тоқсанда ұсынылады; Брайль қарпімен оқу және жазу кезінде көрмейтін оқушылар бас әріп белгісін (4, 5 нүкте) пайдаланбайды, өйткені тактильді қабылдау кезінде көптеген қосымша белгілер шатасуға және материалды ретсіз меңгеруге әкеледі, мысалы, көрмейтін бірінші сынып оқушысына мысалдағы жазылғанды меңгеру өте қиын: Тоқтар Серіков Алматы қ. тұрады;

14) Брайль бойынша тасымалдау ережелерін сақтай отырып, сөздерді дауыссыздардың тоғысуынсыз буындар бойынша тасымалдау;

15) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды практикада қолдану: қосарлы дауысты дыбыстарды Я (Й+А), Ю (Й+У), Ң (Й+О) жазу, жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды белгілеу (А-Ә, О-Ө, Ұ-Ү, Ы-І); сөздерді бөлек жазу; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөздердегі Ш, Ч, Щ, Ц дыбыстарды дұрыс жазу; сөздердегі Ъ жіңішке

және Ъ жуан белгінің дұрыс жазылуы; сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы;

16) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

21. Нашар көретіндерде оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

1) оқулықпен, жұмыс дәптерімен, жазбалармен танысу, парақпен танысу;

2) жұмыс жолындағы дәптерде бағдарлау, дәптердегі парақтың жоларалық кеңістігін түсіну (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және түзу сызықтар);

3) графикалық жаттығуларды орындау; сурет салу, штрихтау, айналдырып белгілеу; заттарды трафарет бойынша айналдырып белгілеу, бояу; жазуға дайындау (денені дұрыс ұстау, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

4) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарын игеру (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, айналмалы қозғалыстар), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру; әр элементті жазу кезінде қозғалыс траекторияларын талдау; элементтерді жазуға түсініктемелер;

5) әріптерді жазу реттілігін түсіндіру; әріптердің көзбен көру-қимыл бейнелерін, олардың буындардағы, тіркестердегі қосылыстарының түрлерін меңгеру; жазудағы ұқсас әріптерді ажыратуға үйрету, мысалы, Н және Ң; тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға ауыса отырып, әр түрлі құрылымдағы сөздерді бірқалыпты буындық оқуға үйрету;

6) тыныс белгілері ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді жазу және оқу: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісі.

7) екпінді сақтай отырып (баяндау, леп, сұраулы екпінді), мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

8) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

9) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну; баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу;

10) бас әріптің мағынасы, сөйлемнің басында, жалқы есімнің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. бас әріптің қалай қолданылатынын түсіну;

11) тасымалдау ережелерін сақтай отырып, сөздерді дауыссыздардың тоғысуынсыз буындар бойынша тасымалдау;

12) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды практикада қолдану: қосарлы дауысты дыбыстарды Я (Й+А), Ю (Й+У), Ң (Й+О) жазу, жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды белгілеу (А-Ә, О-Ө, Ұ-Ү, Ы-І); сөздерді бөлек жазу; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөздердегі Ш, Ч, Щ, Ц дыбыстарды дұрыс жазу; сөздердегі Ъ жіңішке

және Ъ жуан белгінің дұрыс жазылуы; сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы;

13) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

22. Көрмейтіндерде бастапқы кезеңде оқыту үшін жиһаз бен сөрелер, кітаптар, басқа заттар үнемі бекітілген жерлерде тұруы өте маңызды, бұл кеңістікте тез бағдарлануға ықпал етеді. Көрмейтін білім алушылар осы кеңістікті игергеннен кейін, сыныптағы жиһазды әртүрлі жұмыс түрлері (жеке, жұптық, топтық) және ойындар (басқа да белсенді әдістер) үшін жылжытуға болады.

23. Нашар көретіндерде және қалдық көру кезінде көзбен көру еңбегін ұйымдастыру келесілерді қамтиды:

1) көздің жұмысы мен демалуының кезектесуі;

2) көру функциясының жағдайына сәйкес үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу, әсіресе патологиялық бұзылым барысында;

3) сыртқы әлемнің нысандарын көру және бақылау, жазу, еңбек операцияларын жүргізу үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;

4) қабылдау объектілерін өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, олардың саны, фондық шу сипаты бойынша таңдау.

24. Бағдарламалық материалды толыққанды жүзеге асыру үшін оқу үрдісін жабдықтау нормалары белгіленген:

1) көрмейтіндер үшін: Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен басылған Әліппе, оқулық; Брайль аспабы, грифель; алтынүктелі қалып;

2) нашар көретіндер үшін: "Әліппе, Ана тілі" оқу-әдістемелік кешені, оқулық, жазу үлгілері, жұмыс дәптерлері, әдістемелік құрал кіреді;

3) интерактивтік және проекциялық жабдықтар жиынтығы: проектор, интерактивті тақта немесе экран,

4) электрондық басылымдар, DVD бейнефильмдер, электронды плакаттар;

5) компьютер жиынтығы: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера, желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы ;

6) қабырғалық аудиториялық тақта.

25. Тілдік оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасымалдағыштар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

1) оптикалық түзеу құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);

2) көру аумағының кемістігі бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы жоғары жарық жағдайында болса, түссіз қапталған әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеткіш линзалар сияқты жарық техникасы қолданылады;

3) компьютерлік тифлоқешен: IBM үйлесімді дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер Index Everest-D, сканерлеуге және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;

4) электрондық ұлғайтқыш құрылғысы "Книга", "Video Light VGA";

5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3-тарау. "Әліппе", "Ана тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. "Әліппе", "Ана тілі" оқу пәнінің мазмұны

26. "Әліппе", "Ана тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі 1-сыныпта аптасына 6 сағат, оқу жылы бойынша 298 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

27. "Әліппе" пәнін оқыту өзара байланысты кезеңдерге бөлінеді: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең.

28. Сауат ашу үрдісі өзара байланысты кезеңдерге бөлінеді: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі пропедевтикалық және әліппеге дейінгі кезең мазмұны бойынша ерекшеленеді: пропедевтикалық 0-сыныпта, ал әліппеге дейінгі кезең 1-сыныптың басын қамтиды.

29. Дайындық кезеңінің міндеттері:

1) қоршаған орта туралы қалыптасқан түсініктері мен білімдерін анықтау (сөздерді тану және заттар мен сөді сәйкестендіре алу).

2) сенсорлық тәжірибені, танымдық қабілетін байыту, пішін, өлшем, қашықтық, бағыт туралы түсінік қалыптастыру.

3) талдап бақылаудың қарапайым тәсілдерін қалыптастыру, сақталған анализаторларды пайдалануды үйрету, танымдық белсенділікті дамыту;

4) моториканы, қозғалыс ырғағын, көзбен өлшеуді, қашықтан қабылдауды, түстерді ажыратуды дамыту.

30. Әліппеге дейінгі кезең міндеттері:

1) фонемалық естуді дамыту; дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем, сөйлеу туралы ұғымдарды қалыптастыру;

2) тыныс белгілері туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; сөйлем түрлері: хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердің тыныс белгісі;

3) сызбаларды пайдалана отырып, сөздерге дыбыстық талдау жүргізу, сөздерді буындарға бөлу, сөзден екпінді буынды табу біліктілігі н қалыптастыру;

4) екпінді/екпінсіз дауысты дыбыстар, дауысты/дауыссыз дыбыстар, ұян/қатан дауыссыз дыбыстар туралы түсініктерді қалыптастыру;

5) көрмейтіндер үшін алты нүктелі қалыпта, Брайль аспабы мен оқулығында бағдарлау; 1,2,3,4,5,6 нүктені оқуға және жазуға үйрету; рельефті нүктелер комбинацияларын оқу және жазуға жаттықтыру.

31. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) дыбыстық талдау және синтез дағдыларын жетілдіру;

2) әліпби әріптерін меңгеру;

3) оқулық мәтіндерінің материалында дұрыс, бір қалыпты буындап оқуды қалыптастыру (Брайль/жазық басу бойынша);

4) орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгеру;

5) әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жазу кезінде жазу дағдыларын қалыптастыру (көрмейтіндер үшін Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен).

32. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тұтас сөздермен оқуға біртіндеп көшу, "өзіне" оқу біліктілігі н қалыптастыру;

2) байланысты сөйлеуді дамыту (қайталау, әңгімелеу);

3) ұқсас, айна әріптерін жазудағы қателіктердің алдын ала отырып, жазу дағдыларын дамыту.

4) дұрыс жазу қағидаларымен танысу және оларды тәжірибеде қолдану.

33. Барлық кезеңдерде фонетика, лексика және грамматика элементтерін оқыту балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, коммуникативтік-сөйлеу шеберлігі мен дағдыларын қалыптастырумен қатар жүреді.

34. Бағдарламаның мазмұны келесі ортақ бөлімдерді қамтиды:

1) "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

35. "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сенсорлық, тәжірибелік тәжірибені байыту;

2) сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз);

3) тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;

4) тыңдалған материалды қайталап айту;

5) оқиғаларды болжау;

6) тілдік нормаларды сақтай отырып тілдесудің түрлі жағдайларына қатысу.

7) сөйлеу нормаларын сақтай отырып әр түрлі жағдайларда қарым-қатынасқа түсу;

8) бағалау пікірін айту;

9) әңгіме құрастыру;

10) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

36. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;

2) сөйлеуді дамыту және нақтылау;

3) оқу үрдісін меңгеру;

4) оқылған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;

5) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;

6) мәтіндегі лексикалық және синтаксикалық бірліктер рөлін түсіну;

7) мәтіннің түрін, жанрын және стилін анықтау;

8) мәтіндердің салыстырмалы талдауы.

37. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;

2) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;

3) ұғымның түрлі формаларын пайдалана отырып мәтін құру;

4) түрлі жанрдағы шығармашылық мәтіндерді жазу;

5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;

6) графикалық нормаларды сақтау;

7) орфографикалық нормаларды сақтау;

8) грамматикалық нормаларды сақтау;

9) пунктуациялық нормаларды сақтау.

38. Әліппеге оқыту мазмұнын бөлу лексикалық ортақ тақырыптарды зерттеу арқылы жүзеге асырылады: "Барлығы мен туралы", "Менің мектебім", "Менің отбасым мен достарым", "Бізді қоршаған әлем", "Саяхат", "Дәстүр мен фольклор", "Тамақ пен сусындар", "Дені саудың жаны сау!". Тақырыптарды жоспарлау білім беру мақсаттарының интеграциясын, пәнаралық байланысты нығайтуға, оқу-тәрбие міндеттерін жақсы орындауға, ойлау қабілетін дамытуға және әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыруға ықпал етуге мүмкіндік береді.

39. 1-сыныптағы білім берудің базалық мазмұны:

"Тыңдалым және айтылым":

заттық-тәжірибелік іс-әрекет:

1) сипап сезу қабылдауының барлық мүмкіндіктерін пайдалана отырып, заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы, материалы бойынша тексеру және сипаттау;

2) заттарды олардың түрлері, ұғымдары, атауы бойынша жіктеу;

3) заттарды топтай білу;

4) табиғи заттарды бедерлі суреттермен/кескіндермен, аппликациялармен байланыстыруды үйрету;

5) әлемнің тұтас бейнесінің құрамдас бөлігі ретінде тіл туралы алғашқы көріністер;

- 6) сөйлеудің негізгі бірліктері (мәтін, сөйлем, сөз);
- 7) сөйлемдер мен шағын мәтіндердің интонациялық бояуы;
- 8) диалог түріндегі жағдайлар;
- 9) бейсезімдік қарым-қатынас құралдары: интонация, әлпет, ым, бет қимылы;
- 10) сөйлемді дұрыс интонациялау;
- 11) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайындағы сөйлеу этикетінің нормалары (өтінішпен жүгіну, алғыс айту, құттықтау);
- 12) фонематикалық естуді дамытуға және дикцияны (жаңылтпаш) қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар;
- 13) естілетін сөздің дыбыстық жағы;
- 14) айналадағы шындықтан дыбыстың бөлінуі;
- 15) дыбыстың дыбыс көзімен арақатынасы;
- 16) дыбыстың локализациясы (бағыт бойынша, дыбыс көзіне дейінгі қашықтық бойынша, дыбыс күші бойынша);
- 17) сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 18) дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарға жіктеу (артикуляциялық, акустикалық, функционалды аспектілер);
- 19) дауыссыз дыбыстарды жуан/жіңішке және ұян/қатаң бойынша жіктеу;
- 20) сөздерді буындарға бөлу;
- 21) дауысты және дауыссыз дыбыстарға арналған әлсіз және күшті позициялар;
- 22) диалогтар, диалогтарға қатысу, сұрақ-жауаптарды тұжырымдау, тыңдаушының назарын аудару;
- 23) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);
- 24) заттың атауы ретінде қолданылатын сөздер; заттардың белгілерін білдіретін сөздер;
- 25) әрекеттерді білдіретін сөздер;
- 26) мәтіндерді, әңгімелерді тыңдау;
- 27) мәтіннің негізгі тақырыбы мен ойын бөліп көрсету, тыңдағанды қайта айту;
- 28) мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/тақырыпаты, иллюстрация/бедерлі сурет бойынша болжау;
- 29) иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау;
- 30) қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған және/немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;
- 31) кілт сөздерді және/немесе жай сөйлемді қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің әрекеттерін мақұлдау/мақұлдау.

"Оқылым"

көрмейтіндерде:

- 1) Брайль кітәбінде бағдарлау;
- 2) алтынүктелі қалыптарға бағдарлау;
- 3) сөздермен ойындар (анаграммалар, палиндромдар (ауысулар: саятшылық, топан су), сөзде буынды табу;
- 4) мәтіннің басында немесе тақырып бойынша оқиғалардың дамуын болжау;
- 5) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау;
- 6) буын минималды айтылым бірлігі ретінде;
- 7) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың схемасы;
- 8) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;
- 9) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы;
- 10) әр түрлі буын құрылымы бар сөздердің графикалық үлгілері;
- 11) зерттелетін сөзді бөліктерге бөлу мүмкіндігі;
- 12) ұсынылған дыбыстармен буындар мен сөздерді құрастыру;
- 13) сөздің, буынның дыбыстық құрамын схемалар арқылы модельдеу;
- 14) әріптердің тактильді-қимыл бейнесін игеру (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы), әріптерді оның құраушы элементтеріне (нүктелеріне) бөлу – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында;
- 15) әріптерді оқу, ұқсас, айналы әріптерді ажыратуға үйрету;
- 16) әр түрлі құрылымдағы сөздерді тұтас сөздермен, сөз тіркестерімен оқуға көшу;
- 17) тыныс белгілері ережелерін: сөйлем соңындағы нүкте, леп, сұрақ белгілерін ескере отырып сөйлемдерді оқу;
- 18) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну;
- 19) баяндауыш сипаттағы деформацияланған мәтінді оқу, оның дұрыс реттілігін қалпына келтіру;
- 20) бас әріптің мағынасы, сөйлемнің басында, тиісті есімдердің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. бас әріптің қалай қолданылатынын түсіну;
- 21) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдерді оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...);
нашар көретіндерде:
 - 1) оқулықпен, жұмыс дәптерімен танысу, қолдана алу;
 - 2) жазу дәптеінде тік жазу;
 - 3) сөздермен ойындар (анаграммалар, палиндромдар (ауысулар: саятшылық, топан су), сөзде буынды табу;
 - 4) мәтіннің басында немесе тақырып бойынша оқиғалардың дамуын болжау;
 - 5) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау;
 - 6) буын минималды айтылым бірлігі ретінде;
 - 7) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың сызбасы;
 - 8) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;
 - 9) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы;

- 10) әр түрлі буын құрылымы бар сөздердің графикалық үлгілері;
- 11) зерттелетін сөзді бөліктерге бөлу мүмкіндігі;
- 12) ұсынылған дыбыстармен буындар мен сөздерді құрастыру;
- 13) сөздің, буынның дыбыстық құрамын схемалар арқылы модельдеу;
- 14) әріптердің тактильді-қимыл бейнесін игеру (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы), әріптерді оның құраушы элементтеріне (нүктелеріне) бөлу – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында;
- 15) әріптерді оқу, ұқсас, айналы әріптерді ажыратуға үйрету;
- 16) әр түрлі құрылымдағы сөздерді тұтас сөздермен, сөз тіркестерімен оқуға көшу;
- 17) тыныс белгілері ережелерін: сөйлем соңындағы нүкте, леп, сұрақ белгілерін ескере отырып сөйлемдерді оқу;
- 18) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну;
- 19) баяндауыш сипаттағы деформацияланған мәтінді оқу, оның дұрыс реттілігін қалпына келтіру;
- 20) бас әріптің мағынасы, сөйлемнің басында, тиісті есімдердің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. бас әріптің қалай қолданылатынын түсіну;
- 21) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдерді оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...);

"Жазылым"

көрмейтіндерге арналған

- 1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың сипап сезу мен ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар;
- 2) жоғарыдан төменге қарай алгоритм бойынша заттарды тактильдік тексеру, контур бойынша қоршау;
- 3) Л.Брайль аспабында жазу құрылғысымен, грифельмен танысу, қолдану ережелері ;
- 4) парақ кеңістігінде, дәптерде бағдарлай білу;
- 5) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану және ажырата білу, оларды бедерлі суреттермен байланыстыру, сенсорлық эталондармен өз бетінше жұмыс істеу;
- 6) партада бағдарлау біліктілігі н дамыту (әрбір заттың өзінің тұрақты орны бар), бірінші оқу кітабында және оның беттерінде бағдарлау біліктілігі ;
- 7) жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау, алдымен нүктелерден ою-өрнектерді дұрыс тесу, алтынүктелі қалыпты қолдана отырып, нүктелерді жазуды игеру;
- 8) алтынүктелі қалыпта бағдарлау, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;
- 9) Брайль аспабында жолдар мен торларды орналастыруда бағдарлау, грифельмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді таба білу;

10) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді дәйектілікпен жазу және оқу, оларды дұрыс оқи білу;

11) нүктелерді белгілі бір ретпен нөмірлеудің тактильді-қимыл бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), олардың комбинациясы, содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;

12) алтынүктелі қалыптағы нүктелердің дұрыс орналасуы;

13) алтынүктелі қалыпта және жазуға арналған аспаптағы нүктелердің қажетті комбинациясын жаңғырту;

14) әрбір зерттелетін дыбыс пен әріптің дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдауын жүргізу, сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу;

15) әріптердің тактильді-қозғалыс бейнелерін игеру (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы) – бастапқыда алтынүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында;

16) әріптер элементтерін жазу, әріптерді, буындарды жазу, С және Ш, Т және Ю сияқты Брайльдің айналы әріптерін ажыратуға үйрету;

17) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу (1-сыныпта екі бос орын қалдыруға үйрету);

18) жазылуы айтылымнан ауытқымайтын сөздерді айтуға арналған хат;

19) сөз тіркестерін, сөйлемдерді көшіру;

20) тыныс белгілері ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді жазу: сөйлемнің соңындағы нүкте, леп, сұрақ белгілері;

21) бас әріптің мағынасы, бас әріптің сөйлемнің басында, жалқы есімдердің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. қалай қолданылатынын түсіну (көзі көрмейтіндер үшін бас әріпті қолдану теориялық тұрғыдан беріледі - Брайль қарпімен жазған кезде көзі көрмейтін оқушылар бас әріп белгісін пайдаланбайды);

22) Брайль бойынша тасымалдау ережелерін сақтай отырып, дауыссыздардың тоғысуынсыз сөздерді буынға тасымалдау;

23) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды іс жүзінде қолдану: жұп дыбыстардың (А-Ә, О-Ө, Ұ-Ү, Ы-І, С-З, , Ж-И, П-Б, Г-Қ, Г-К) ерекшеліктерін тану, сөздерді бөлек жазу;

24) сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері;

25) сөздегі өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды Я, Ю әріптері мен Ъ, Ь таңбаларының ерекшеліктерін түсіну, дұрыс жазылуы;

26) сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы; нашар көретіндердерде:

1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың сипап сезу және ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар;

2) дәптермен, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау;

3) сурет салу, штрихтау, айналдырып белгілеу; заттарды трафарет бойынша айналдырып белгілеу, бояу;

4) дәптерде жұмыс жолында бағдарлау, дәптердегі парақтың жоларалық кеңістігін (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және тік сызықтар) түсіну;

5) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

6) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, дөңгелек қозғалыстар), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру;

7) әр элементті жазған кезде қозғалыс траекторияларын талдау;

8) элементтерді жазуға түсініктемелер;

9) әріп жазуының реттілігін түсіндіру;

10) әріптердің қозғалыс бейнелерін, олардың буындардағы, тіркесімдердегі қосылыстарының түрлерін игеру;

11) тасымалдау ережелерін сақтай отырып, дауыссыздардың тоғысуынсыз сөздерді буынға тасымалдау;

12) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды іс жүзінде қолдану: жұп дыбыстардың (А-Ә, О-Ө, Ұ-Ү, Ы-І, С-З, , Ж-И, П-Б, Г-Қ, Г-К) ерекшеліктерін тану, сөздерді бөлек жазу;

13) сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері;

14) сөздегі өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды Я, Ю әріптері мен Ы, Ъ таңбаларының ерекшеліктерін түсіну, дұрыс жазылуы;

15) сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы.

40. Бағдарлама бойынша мұғалім оқушылардың бағдарламалық материалды меңгеру қарқыныны мен деңгейіне байланысты (мақсаттары мен оқу нәтижелері) белгілі бір тақырыптың сағат санын өзгерте алады. Әліппе кезеңін оқыту көлемі шамамен 96-104 сағат құрайды.

41. Әліппе кезеңінде дыбыстар мен әріптерді үйрену реттілігін келесідей ұсынамыз: А дыбысы және әрпі; О дыбысы және әрпі; Л дыбысы және әрпі; М дыбысы және әрпі; Т дыбысы және әрпі; У дыбысы және әрпі; Н дыбысы және әрпі; П дыбысы және әрпі; Р дыбысы және әрпі; Ғ дыбысы және әрпі; С дыбысы және әрпі; Й дыбысы және әрпі; Б дыбысы және әрпі; Қ дыбысы және әрпі; Ы дыбысы және әрпі; Е дыбысы және әрпі; Ш дыбысы және әрпі; Д дыбысы және әрпі; К дыбысы және әрпі; І дыбысы және әрпі; Ы-І дыбыстары; З дыбысы және әрпі; 3 және С дыбыстары; Г дыбысы және әрпі; К және Г дыбыстары; Ұ дыбысы және әрпі; Ң дыбысы және әрпі; Н-Ң дыбыстары; Ж дыбысы және әрпі; И дыбысы және әрпі; Й және И дыбыстары; Ү дыбысы және әрпі; Ү және Ү дыбыстары; Х дыбысы және әрпі; Ө дыбысы және әрпі; О және Ө дыбысы және әрпі; Ә дыбысы және әрпі; А және Ә дыбыстары; Я дыбысы және әрпі; Һ дыбысы және әрпі; Ю дыбысы және әрпі; В дыбысы және әрпі; Э дыбысы және әрпі; Ң дыбысы және әрпі; Щ дыбысы және әрпі; Ц дыбысы және әрпі; Ф дыбысы және әрпі; Ч дыбысы және әрпі; Ы таңбасы; Ъ таңбасы.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

42. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқыту мақсатының реттік нөмірін білдіреді. 1.1.2.1 кодында "1" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлімше, "1" – оқыту мақсатының реттік саны.

43. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	1-сынып
1.1. Сенсорлық және тәжірибелік біліктілігін байыту	1.1.1.1 қоршаған орта объектілерін зерттеу; 1.1.1.2 заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы, материалы бойынша тексеру және сипаттау; 1.1.1.3 түрлі-түсті рельефті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 1.1.1.4 саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сезіне білу; 1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншық-тарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру; 1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс қашықтығын анықтай алу
1.2. Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну; 1.1.2.2 графикалық схемалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу; 1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау; 1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу; 1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді ажырату; 1.1.2.6 тәжірибелік деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, семантикалық, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату; 1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері; 1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді тәжірибелік деңгейде ажырату
1.3. Тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	1.1.3.1 мәтінде кім туралы/не айтылғанын анықтау; 1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіну
1.4. Тыңдалған материалды қайталап айту	1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту; 1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру
	1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/тақырыпаты, иллюстрация/ бедерлі сурет бойынша болжау;

1.5. Оқиғаларды болжау	1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау
1.6. Тыңдаушылардың назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу барысында бейсезімдік қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым); 1.1.6.2 өтініш, тапсырма, бұйрық, нұсқаулық сөздерді түсіну және дұрыс қолдану
1.7. Тілдік нормаларды сақтай отырып тілдесудің түрлі жағдайларына қатысу	1.1.7.1 рөлдік ойындарда әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу этикетін қолдану; 1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажыратып еркін қолдану; 1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге?
1.8. Бағалау пікірін айту	1.1.8.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған және/немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру; 1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, бейсезімдік қатынас құралдарын қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/мақұлдамау
1.9. Әңгіме құрастыру	1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде әңгімелеу мәтінін құрастыру; 1.1.9.2 жоспар бойынша дербес рельефті/сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру
1.10. Сөздің дыбыстық түрінде бағдарлау	1.1.10.1 артикуляциялық режимді және зерттелген дыбыстардың дыбысын меңгеру; 1.1.10.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау; 1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну; 1.1.10.4 сөздегі дыбыстарды келесі белгілер бойынша: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке, көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйене отырып сипаттау; 1.1.10.5 сөздегі екпін орнын анықтайтын көмекші әдістерге сүйене отырып, сөздің буындық құрамын анықтау; 1.1.10.6 сызбаларды пайдалана отырып сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	1-сынып

<p>2.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту</p>	<p>1.2.1.1. өзіндік жұмыста сенсорлық стандарттармен жұмыс жасау; 1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, бетте еркін бағдарлану; көрмейтіндер үшін: 1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алтынүктелі қалыпта еркін бағдарлау; 1.2.1.4 Брайль аспабын ашып, жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифлын ұстау, оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау</p>
<p>2.2. Сөйлеуді дамыту және нақтылау</p>	<p>1.2.2.1 нысандарды атау, түрлері бойынша жіктеу; 1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау; 1.2.2.3 әңгімеге қатысу; 1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту</p>
<p>2.3. Оқу процессін меңгеру</p>	<p>көрмейтіндер үшін: 1.2.3.1 әріптердің тактильді-моторлы бейнесін меңгеру (рельеф-нүкте жазу нүктелерінің комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу- бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль шрифтінде; 1.2.3.2 әріптерді оқу, дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу; 1.2.3.4 толық сөздерді,сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру; 1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу; нашар көретіндер үшін: 1.2.3.1 әріптердің көрнекімоторлы бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу; 1.2.3.2 әріптерді оқу,оны дыбыспен сәйкестеу; 1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату; 1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру; 1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу</p>
<p>2.4. Оқылған мәтіннің тақырыбын және негізгі ойларын анықтау</p>	<p>1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған мәтіннің тақырыбын анықтау; 1.2.4.2 оқыған мәтіннің негізгі ойын мұғалімнің қолдауымен жәй сөйлем арқылы айту</p>
<p>2.5. Мәтіннің құры-лымдық бөліктерін анықтау</p>	<p>1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау; 1.2.5.2 деформацияланған мәтінді қалпына келтіру</p>
<p>2.6. Мәтіндегі лексикалық және синтаксис-тік бірліктердің рөлін түсіну</p>	<p>1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді ажырату; 1.2.6.2 оқылған мәтіннен жай сөздерді ажырату және жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді қолдану білу; 1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану</p>

2.7. Мәтіндердің түрлері мен жанрларын анықтау	1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндерін анықтау; 1.2.7.2 мұғалімнің қолдауымен сипаттамалық және баянды мәтіндерден негізгі сөздерді (етістіктер мен сын есімдер) бөліп алу
2.8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді (ертегі, әңгіме, өлең) салыстыру

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаты
	1-сынып
3.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту	көрмейтіндерде: 1.3.1.1 қолдың қимылын үйлестіру, саусақ гимнастикасын, ұсақ моторикаға арналған жаттығуларды орындау; 1.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлану және Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу; 1.3.1.3 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау біліктілігі ; жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау 1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте , 1,3 нүктелер комбинациясы; содан кейін 4 нүкте және 1,3,4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1,3,4,6 нүктелер комбинациясы; 1.3.1.5 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін жаза білу; 1.3.1.6 Брайль әліппесінің әріптерін меңгеру; нашар көретіндерде: 1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау ; 1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау; 1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату; 10.3.1.4 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша жазу
3.2. Тыңдалған/ оқылған материалдың мазмұнын баяндау	1.3.2.1 мазмұнды, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/оқылған мәтіндерден материалды ұсыну
3.3. Мәтін құру	1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-тәжірибелік іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді колдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру

3.4. Әр түрлі жанрдағы мәтіндерді шығармашылық жазу	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөзтіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу; 1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөйлемдер және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу
3.5. Жұмыстағы қателерді табу және түзету	1.3.5.1 Брайль әріптерінің, айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексере білу; 1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексере білу және қателерді түзету
3.6. Жазудың графикалық нормаларын сақтау	1.3.6.1 "дыбыс" және "әріп" ұғымдарын ажырату; 1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1-сынып үшін Брайль шрифінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу
3.7. Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу; 1.3.7.3 ға-ге, да-де, та-те, тар-тер, дар-дер жалғау-ларымен сөз тіркесімдерін жазу ережелерін білу, осы тіркесімдерді сөздің құрамымен анықтау; 1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау; 1.3.7.5 мұғалімнің көмегімен сөздерді дұрыс жазу
3.8. Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазбаша сөйлеудегі заттың-атын, заттың-белгілерін, заттың- іс-әрекеттерін ажырату; 1.3.8.2 ең көп таралған көмекші сөздерді қолдану (астында, үстінде, жанында, ішінде, жоғары, төмен)
3.9. Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі

44. Осы оқу бағдарламасы қосымшаға сәйкес бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбындағы (оқыту қазақ тілінде) көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған "Әліппе, Ана тілі" пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

45. Оқыту барсында әр бөлім мен тақырыптарға берілетін сағаттар санын балалардың үлгеріміне қарай мұғалім өзі бөледі.

Параграф 3. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныптары үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
	1.1.1.1 қоршаған орта объектілерін зертеу; 1.1.1.2 заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы,		

материалы бойынша тексеру және сипаттау;

1.1.1.3 түрлі-түсті рельефті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;

1.1.1.4 саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сезіне білу;

1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншық-тарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;

1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс қашықтығын анықтау;

1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну;

1.1.2.2 графикалық схемалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;

1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді таңдау;

1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді таңдау;

1.1.2.6 тәжірибелік деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, семантикалық, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;

1.1.3.1 мәтінде кім туралы/не айтылғанын анықтау;

1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;

1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейне жазба, тақырып/тақырыпаты, иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау;

1.2.1.1. өзіндік жұмыста сенсорлық стандарттармен жұмыс жасау;

1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, бетте еркін бағдарлану;

көрмейтіндер үшін:

1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алтынүктелі қалыпта еркін бағдарлау;

1.2.1.4 Брайль аспабын ашып, жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифльын ұстау, оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;

1.2.2.1 нысандарды атауы, түрлері бойынша жіктеу;

1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау;

1.2.2.3 әңгімеге қатысу

1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту;

1.2.3.1 әріптердің тактильді-моторлы бейнесін меңгеру (рельеф-нүкте жазу нүктелерінің комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу-бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль шрифтінде;

1.3.1.1 қолдың қимылын үйлестіру, саусак гимнастикасын, ұсақ моторикаға арналған жаттығуларды орындау;

1.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлану және Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;

1.3.1.3 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау біліктілігі жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;

1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте, 1,3 нүктелер комбинациясы; содан кейін 4 нүкте және 1,3,4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1,3,4,6 нүктелер комбинациясы;

1.3.1.5 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;

	<p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ;</p> <p>1.1.6.1 сөйлеу барысында бейсезімдік қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);</p> <p>1.1.7.1 рөлдік ойындарда әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу этикетін қолдану;</p> <p>1.1.8.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған және/ немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде әңгімелеу мәтінін құрастыру;</p> <p>1.1.10.1 артикуляциялық режимді және зерттелген дыбыстардың дыбысын меңгеру;</p> <p>1.1.10.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау;</p> <p>1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну</p>	<p>1.2.3.2 әріптерді оқу, дыбыспен сәйкестендіру; нашар көретіндер үшін:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің көрнекі-моторлы бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестеу;</p> <p>1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған мәтіннің тақырыбын анықтау;</p> <p>1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндерін анықтау</p>	<p>нашар көретіндерде:</p> <p>1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау;</p> <p>1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>10.3.1.4 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша жазу</p>
2-тоқсан			
	<p>1.1.1.3 түрлі-түсті рельефті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;</p> <p>1.1.1.4 саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сезіне білу;</p> <p>1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншық-тарды ажырату</p>		

, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;
1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс қашықтығын анықтау;
1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну;
1.1.2.2 графикалық схемалармен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;
1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;
1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;
1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді ажырату;
1.1.2.6 тәжірибелік деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, семантикалық, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;
1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;
1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді тәжірибелік деңгейде ажырату;
1.1.3.1 мәтінде кім туралы/не айтылғанын анықтау;
1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіну;
1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;
1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру;
1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/

1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, бетте еркін бағдарлану;
көрмейтіндер үшін:
1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алтынүктелі қалыпта еркін бағдарлау;
1.2.1. оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;
1.2.2.1 нысандарды атауы, түрлері бойынша жіктеу;
1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау;
1.2.2.3 әңгімеге қатысу;
1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту;
1.2.3.1 әріптердің тактильді-моторлы бейнесін меңгеру (

көрмейтіндер үшін:
1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте, 1,3 нүктелер комбинациясы; содан кейін 4 нүкте және 1,3,4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1,3,4,6 нүктелер комбинациясы;
1.3.1.5 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;
1.3.1.6 Брайль әліппесінің әріптерін меңгеру нашар көретіндер үшін:
1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау;
1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау;

Әліппе кезеңі

<p>тақырыпаты, иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау;</p> <p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/ немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ;</p> <p>1.1.6.1 сөйлеу барысында бейсезімдік қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);</p> <p>1.1.6.2 өтініш, тапсырма, бұйрық, нұсқаулық сөздерді түсіну және дұрыс қолдану;</p> <p>1.1.7.1 рөлдік ойындарда әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу этикетін қолдану;</p> <p>1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажыратып еркін қолдану;</p> <p>1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге?;</p> <p>1.1.8.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған және / немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөй-лемді, бейсезімдік қатынас құралдарын қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/ мақұлдамау;</p> <p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p>	<p>рельеф-нүкте жазу нүктелерінің комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу- бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль шрифтінде;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, дыбыспен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу;</p> <p>1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p> <p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу;</p> <p>(нашар көретіндер үшін: 1.2.3.1 әріптердің көрнекімоторлы бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестеу;</p> <p>1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p> <p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып сөйлемдерді оқу</p>	<p>1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>10.3.1.4 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша жазу;</p> <p>1.3.2.1 мазмұнды, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/ оқылған мәтіндерден материалды ұсыну;</p> <p>1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-тәжірибелік іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру;</p> <p>1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөзтіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу;</p> <p>1.3.6.1 "дыбыс" және " әріп" ұғымдарын ажырату;</p> <p>1.3.6.2 қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу;</p> <p>1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;</p> <p>1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу</p>
---	---	---

	<p>1.1.9.2 өз бетінше жоспар құрып,релефтік сурет/сюжеттік иллюстрация бойынша әңгіме құрастыру;</p> <p>1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрау;</p> <p>1.1.10.4 сөйлеу дыбыстарын келесі белгілер бойынша: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке, көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйене отырып сипаттау;</p> <p>1.1.10.5 сөздегі екпін орнын анықтайтын көмекші әдістерге сүйене отырып, сөздің буындық құрамын анықтау;</p> <p>1.1.10.6 сызбаға сүйене отырып, сөздің буынның дыбыстық құрамын модельдеу</p>		
3-тоқсан			
	<p>1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншық-тарды ажырату , заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;</p> <p>1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс қашықтығын анықтау;</p> <p>1.1.2.6 тәжірибелік деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, семантикалық, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;</p> <p>1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер , заттардың белгілері;</p> <p>1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді тәжірибелік деңгейде ажырату;</p> <p>1.1.3.1 мәтінде кім туралы/не айтылғанын анықтау;</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>1.2.1.3 көрмейтіндердің брайльдік оқулықта, алтынүктелі қалыпта еркін бағдарлануы;</p> <p>1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;</p> <p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің тактильді-моторлы бейнесін меңгеру (рельефті-нүкте жазу нүктелерінің</p>	<p>1.3.2.1 мазмұнды, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің</p>

Әліппе кезеңі

<p>1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіну;</p> <p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру;</p> <p>1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/ тақырыпаты, иллюстрация/бедерлі сурет бойынша болжау;</p> <p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/ немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ;</p> <p>1.1.6.1 сөйлеу барысында сөздік емес қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);</p> <p>1.1.6.2 өтініште, тапсырмада, бұйрықта, нұсқаулықта түсіну және дұрыс қолдану;</p> <p>1.1.7.1 рөлдік ойындар да әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу этикетін қолдану;</p> <p>1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажыратып еркін қолдану;</p> <p>1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге?;</p> <p>1.1.8.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана</p>	<p>комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу- бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль шрифтінде;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, дыбыспен сәйкестендіру</p> <p>1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу;</p> <p>1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p> <p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу; нашар көретіндер:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің көрнекімоторлы бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестеу;</p> <p>1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p> <p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу;</p> <p>1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған мәтіннің тақырыбын анықтау;</p> <p>1.2.4.2 оқылған мәтіннің негізгі ойын мұғалімнің қолдауымен жәй сөйлем арқылы айту;</p> <p>1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау;</p> <p>1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді ажырату</p>	<p>көмегімен тыңдалған/ оқылған мәтіндерден материалды ұсыну;</p> <p>1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-тәжірибелік іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру;</p> <p>1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөзтіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу;</p> <p>1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөйлемдер және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу;</p> <p>1.3.5.1 Брайль әріптерінің , айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексере білу;</p> <p>1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексере білу және қателерді түзету;</p> <p>1.3.6.1 "дыбыс" және " әріп" ұғымдарын ажырату;</p> <p>1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1 -сынып үшін Брайль шрифінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу;</p> <p>1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу</p>
--	--	--

	<p>отырып, тыңдалған және/ немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, бейсезімдік қатынас құралдарын қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/ мақұлдамау</p>		
Өліппеден кейінгі кезең	<p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>1.1.9.2 жоспар бойынша дербес рельефті/ сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру;</p> <p>1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру;</p> <p>1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну;</p> <p>1.1.10.4 сөйлеу дыбыстарын келесі белгілер бойынша: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпісіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке, көмекші құралдарға және/ немесе естуге сүйене отырып сипаттау;</p> <p>1.1.10.6 сызбаға сүйене отырып, сөздің буынның дыбыстық құрамын модельдеу</p>	<p>1.2.6.2 оқылған мәтіннен жай сөздерді ажырату және жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді қолдану білу;</p> <p>1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану;</p> <p>1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен әңгімелеу және сипаттау мәтіндерін анықтау</p>	<p>1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу;</p> <p>1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау;</p> <p>1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі</p>
4-тоқсан			
	<p>1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну;</p> <p>1.1.2.2 графикалық схемалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;</p>		

1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;
1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу
1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді ажырату;
1.1.2.6 тәжірибелік деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, семантикалық, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;
1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;
1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді тәжірибелік деңгейде ажырату;
1.1.3.1 мәтінде кім туралы/не айтылғанын анықтау;
1.1.3.2 автордың не айтықысы келетінін түсіну, атау;
1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;
1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру;
1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/тақырыпаты, иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау;
1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау;
1.1.6.1 сөйлеу барысында бейсезімдік қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);
1.1.6.2 өтініште, тапсырмада, бұйрықта,

1.2.1.3 көрмейтіндердің брайльдік оқулықта еркін бағдарлануы;
1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;
1.2.2.4 жоспарға, суреттер/рельефті бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту;
1.2.3.4 толық сөздерді, сөзтіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;
1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді оқу;
1.2.4.2 оқыған мәтіннің негізгі ойын мұғалімнің қолдауымен жәй сөйлем арқылы айту;
1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау;
1.2.5.2 деформацияланған мәтінді қалпына келтіру;

1.3.2.1 мазмұнды, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/оқылған мәтіндерден материалды ұсыну;
1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-тәжірибелік іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру;
1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен қарапайым сөйлемдер және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу;
1.3.5.1 Брайль әріптерінің, айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексере білу;
1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексере білу және қателерді түзету " дыбыс" және "әріп" ұғымдарын ажырату;
1.3.6.1 "дыбыс" және " әріп" ұғымдарын ажырату;

<p>нұсқаулықта түсіну және дұрыс қолдану; 1.1.7.1 рөлдік ойындарда әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу этикетін қолдану; 1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажыратып еркін қолдану; 1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге?; 1.1.8.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған және / немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру; 1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, бейсезімдік қатынас құралдарын қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/мақұлдамау; 1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру; 1.1.9.2 жоспар бойынша дербес рельефті/сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру; 1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну; 1.1.10.4 сөйлеу дыбыстарын келесі белгілер бойынша: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз</p>	<p>1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді ажырату; 1.2.6.2 оқылған мәтіннен жай сөздерді ажырату және жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді қолдану білу; 1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану; 1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндерін анықтау; 1.2.7.2 мұғалімнің қолдауымен сипаттамалық және баянды мәтіндерден негізгі сөздерді (етістіктер мен сын есімдер) бөліп алу; 1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді (ертегі, әңгіме, өлең) салыстыру</p>	<p>1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1-сынып үшін Брайль шрифінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу; 1.3.7.3 ға-ге, да-де, та-те, тар-тер, дар-дер жалғау-ларымен сөз тіркесімдерін жазу ережелерін білу, осы тіркесімдерді сөздің құрамымен анықтау; 1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау; 1.3.7.5 мұғалімнің көмегімен сөздерді дұрыс ; 1.3.8.1 жазбаша сөйлеудегі сөздер-заттар, сөздер-белгілер, сөздер-әрекеттерді ажырату; 1.3.8.2 ең көп таралған көмекші сөздерді қолдану (астында, үстінде, жанында, ішінде, жоғары, төмен); 1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі</p>
--	---	--

дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке, көмекші құралдарға және/ немесе естуге сүйене отырып сипаттау; 1.1.10.5 сөздегі екпін орнын анықтайтын көмекші әдістерге сүйене отырып, сөздің буындық құрамын анықтау; 1.1.10.6 сызбаға сүйене отырып, сөздің буынның дыбыстық құрамын модельдеу		
--	--	--

Ескерту:

2) бір тоқсан ішіндегі оқыту мақсаттары сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

3) ұсынылған ұзақ мерзімді жоспар үлгі ретінде, оқушылардың оқу материалды игеру қарқынына байланысты мұғалім өзгертулер енгізе алады;

3) барлық оқу мақсаттарын концентрлік тәсілмен іске асыру ұсынылады: әрбір мақсат келесі тоқсанда кеңейтілген және күрделенген сөйлеу материалында тереңдете отырып қайталады.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
565 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныптары үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі

тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған адамдардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, тыңдалым (тыңдау), сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын игеру үрдісінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қоршаған орта туралы қалыптасқан түсініктері мен білімдерін анықтау (сөздерді тану және заттар мен сөді сәйкестендіре алу).

2) сенсорлық тәжірибені, танымдық қабілетін байыту, пішін, өлшем, қашықтық, бағыт туралы түсінік қалыптастыру.

3) талдап бақылаудың қарапайым тәсілдерін қалыптастыру, сақталған анализаторларды пайдалануды үйрету, танымдық белсенділікті дамыту;

4) моториканы, қозғалыс ырғағын, көзбен өлшеуді, қашықтан қабылдауды, түстерді ажыратуды дамыту.

5) фонемалық есту қабілетін және сөйлеу туралы бастапқы идеяларды дамыту (дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем, сөйлеу интонациясы);

6) коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні есту және тыңдай білу, диалог жүргізуге дайын болу;

7) оқу дағдылары қалыптасуының алғышарттарын дамыту: сөйлеуді түсіну; сөйлемдер құрастыру; қоршаған әлемнің дыбыстарын бөліп көрсету және сөйлеу дыбыстарын ажырату; сөйлемдер, диалогтар, өзара байланысты мәтіндер; берілген тақырыпта қысқа мәтіндер құрастыра білу; мазмұндау;

8) жазу дағдылары қалыптасуының алғышарттарын дамыту:

нашар көретіндерде - ұсақ моториканы дамыту; қол моторикасын, оптикалық-кеңістіктік белсенділікті дамыту; контур бойымен жүруді, әріптер элементтерін жазуды үйрету;

көрмейтіндерде - ұсақ моториканы, қол қимыл қызметін дамыту, заттарды дұрыс тактильді тексеруге, алтынүктелі қалыпта бағдарлауға үйрету, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазуды үйрету; грифельмен, Брайль аспабымен таныстыру; Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен басылған оқулық;

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сенсорлық саласын дамыту: жанасу, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолды рельефті-нүктелі шрифтпен жазуға және оқуға дайындау, шағын кеңістікте бағдарлауын дамыту;

3) сөйлеу вербализмінің алдын алу.

2-тарау. Оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Сауат ашуға оқытудың әлеуметтік бейімделу тәсілі, белсенді, коммуникативті, сараланған, құндылыққа бағытталған түзете-дамыту тәсілдері негізінде және оқу материалы концентрикалық түрде орналасуымен жүзеге асырылады.

6. Оқу материалының концентрикалық түрде орналасуы мазмұнының үнемі қайталану негізінде тереңдетіліп күрделеніп көрініс табады.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімделу тәсілі жеке тұлғаның әлеуметтік бейімсіздігін жеңуді немесе азайтуды көздейді, білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормалары мен өмірлік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмыс көзделеді.

8. Іс-әрекеттік оқыту тәсілі оқу үрдісі барысында заттық, тәжірибелік, ойындық іс-әрекеттерін кең түрде қолдануды, сезімдік тәжірибесін дамытуды және молайтуды қарастырады; алгоритмдік ұсынымдарды қолдана отырып оқытудың кезеңдік сипатын қамтамасыз етеді, ал бұлар өз кезегінде жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін дамытып, білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толтыруға, пән бойынша білімдерді, біліктіліктерді және дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

9. Коммуникативтік тәсіл – жұппен, топта тілдік қарым-қатынас барысында ақпарат алмасу, білім, біліктілік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

10. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін болжайды және соған орай оларды келесі топтарға бөледі:

- 1) көзі көрмейтін (толық көрмейтін);
- 2) көзі көрмейтін – көру сезімінің толық болмауы, жарық сезуі немесе қалдық көруі бар (жақсы көретін көзінде 0,04-ке дейін түзетумен);
- 3) жарық қабылдағыштық қасиеті бар;
- 4) жақсы көретін көзінде 0,04 және одан төмен қалдықты көруі бар және одан төмен ауыстырылатын түзетумен;
- 5) оптикалық түзету жағдайында жақсы көретін көзінде 0,05-0,4 көру өткірлігімен.

Алғашқы төрт топтың білім алушылары – сабақ кезінде оқу материалын тактильдік-есту тәсілі бойынша қабылдайды, Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріппен оқып, жазады, бұл топтың оқу үрдісі көбінесе сезу және есту арқылы жүзеге асырылады. Бесінші топтағы балалар нашар көретіндерге жатады. Олар регламенттенген және жеңілдетілген көру жүктемесінің сақталуын, бұзылған көру қабілетін қорғау және рационалды пайдалану бойынша іс-шараларын, ірі қаріптегі арнайы оқулықтарды, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (ортоскопиялық аспаптар, жолақты лупалар) қажет етеді. Сонымен қатар көзін оптикалық әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,2 ден жоғары нашар көретін білім алушылар – қолайлы

жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен үрдісін қабылдайды, кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады, оқыту кезінде арнайы көрнекілікті, оқытудың қосымша техникалық құралдарын қолдану, қорғау-гигиеналық талаптарды сақтауды қажет етеді.

11. Бағдарлама мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттерін, қазақстандық патриотизмін қалыптастыруға, төзімділігі мен құндылықты-бағдарлық тәсіл қағидасы негізінде қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады.

12. Түзете-дамыту бағыты кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулары негізінде танымдық әрекеттерін дамытуға бағытталады.

13. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу үрдісін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен көрсетуге болады:

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;
- 3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріптерді жазу.

14. Көру қабілеті терең бұзылған жағдайындағы оқу және жазу үрдісі кезінде, компенсациялық механизмнің әсерінің арқасында көру арқылы қабылдауы сезіну арқылы қабылдаумен аламастырылады, ал бұл дегеніміз жазылымдық ақпаратты қабылдау үрдісін қамтамасыз ететін, көру-есту-моторлық триадасының өзгеруіне әкеліп соғады: көру компоненті тактильдікке алмастырылады. Көрмеушілік жағдайындағы оқу және жазу үрдісі - есту мен тактильдік анализаторлары арасында жаңа байланыстар орнатылуы арқылы жүреді.

15. Көрмейтін немесе көру қабілеті терең бұзылған кездегі оқу және жазу үрдісінің техникалық жағын келесі әрекеттермен көрсетуге болады:

- 1) рельефті-нүктелі қаріппен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;
- 2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;
- 3) рельефті әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріпті рельефті-нүктелі қаріппен жазу.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгеру қиындықтарының себептері:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық сипатына (бірсәттілік) қарағанда, сезіп қабылдаудың сукцессивтік сипаты (уақыт ішіндегі тізбектігі);

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, рельефті-нүктелі жазудың ұқсас және айналық әріптерінің дифференциациясы;

3) жазу үрдісінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу үрдісі тек кинетикалық бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс екі есе бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін баланың әрбір сөздің немесе жолдың басталуын фиксациялау қажеттілігі.

5) жазудың айналылығы оқуға қатысты, көптеген инверсиялар мен шатасуларды болдырады.

17. Нашар көретін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгерудегі қиындықтар:

1) жазу үрдісін көзбен бақылаудың жеткіліксіздігі;

2) ұқсас белгілер мен әріптер элементтерінің дифференциациясы: бір-бірінен сәл өзгеше;

3) тікелей және көлбеу жазуды араластыру, бұл біршама хаотикалық бейнені тудырады, өз жазуын тануда қиындық тудырады;

4) нашар көретін білім алушыларда көру қабілетінің төмен деңгейі.

18. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу үрдісінің ерекшелігі оқу және жазу барысында қиындықтар тудырады және көру қабілетінің терең бұзылымдары бар балалардың сауатын ашу барысында арнайы әдістемелік тәсілдердің қолданылуын талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алтынүктелі қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, кіші кеңістікте бағдарлау, Брайль аспабында бағдарлау, грифельмен бұрыштық нүктелерді табу жаттығулары, оларды дұрыс оқу, нүктелерді орналастырудың тактильді-қимылдық бейнесін игеру.

19. Тыңдау және сөйлеу тапсырмаларының дәйектілігі және мысалдары:

1) артикуляциялық жаттығулар;

2) сөздерді дыбыстық талдау;

3) сөйлеуді қабылдау, сөйлеу ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

4) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;

5) диалог құру, әңгімелесушінің көзқарасын қабылдау;

6) сұрақтарды қою және тыңдалған мәтін негізінде жауаптарды тұжырымдау;

7) таныс тақырыптарға мәлімдемелер жасау;

8) бедерлі суреттермен/суреттермен танысу, олар бойынша, жеке әсерлері бойынша, оқылғандарға ұқсас әңгімелер құрастыру;

9) ауызша сурет салу/сипаттама;

10) таныс әңгімелер мен ертегілерді қайталау;

11) ақпаратты әңгімелесушіге және тыңдаушыларға жеткізу.

20. Оқу және жазу алғышарттарын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

көрмейтіндерде:

1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар, алтынүктелі қалыпта бағдарлау, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;

2) грифельмен, Брайль аспабымен; Брайльдің рельефті-нүктелі шрифтпен басылған оқулықпен танысу, дұрыс отырғызу;

3) Брайль аспабында, жолдың, торлардың орналасуында бағдарлау, грифельмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді рет-ретімен табу біліктілігі ;

4) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді жазу, оларды дұрыс оқи білу, нүктелердің комбинацияларын жаза білу;

5) бұрыштық нүктелер бір уақытта зерттелмейді, бірақ міндетті түрде бекітіле отырып, уақыт бойынша жүйелі түрде зерттеледі;

6) белгілі бір реттіліктегі нүктелерді нөмірлеудің тактильді-қозғалтқыш бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;

7) 2 және 5 нүктелерді зерттеу кезінде бастапқыда олар қабылдауды жеңілдету үшін жоғарғы нүктемен бірге ұсынылады: мысалы, 1,2, содан кейін 2 бөлек; 4,5, содан кейін 5 бөлек.

8) нүктелердің тактильдік-қозғалыс бейнелерін, олардың үйлесім түрлерін игеру;

9) рельефтік суреттер мен сызбалар түрінде ұсынылған ақпаратты оқу;

нашар көретіндерде:

1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар, қолды үйлестіру және дәл қимылдау;

2) дәптермен, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау; сурет салу, штрихтау, дөңгелектеу; трафарет бойынша заттарды дөңгелектеу, бояу;

3) жұмыс жолында дәптерде бағдарлау, дәптердегі парақтың жоғарылық кеңістігін (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және тік сызықтар) түсіну;

4) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарық, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

5) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, айналмалы қозғалыстар);

6) әрбір элементті жазған кезде қозғалыс траекторияларын талдау, түсініктеме беру;

7) әріптер элементтерінің қозғалыс бейнелерін, олардың қосылыстарының түрлерін, үйлесімдерін меңгеру (нашар көретіндерге тік, көлбеу емес жазуды үйретуге назар аудару).

21. Көрмейтіндерде бастапқы кезеңде оқыту үшін жиһаз бен сөрелер, кітаптар, басқа заттар үнемі бекітілген жерлерде тұруы өте маңызды, бұл кеңістікте тез бағдарлануға ықпал етеді. Көрмейтін білім алушылар осы кеңістікті игергеннен кейін, сыныптағы жиһазды әртүрлі жұмыс түрлері (жеке, жұптық, топтық) және ойындар (басқа да белсенді әдістер) үшін жылжытуларына болады.

22. Көру қабілеті нашар және қалдық көру кезінде көру жүктеме реті мыналарды қамтиды:

1) көздің жұмысы мен демалуының кезектесуі;

2) көру функциясының жағдайына сәйкес үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу, әсіресе патологиялық бұзылым барысында;

3) сыртқы әлемнің нысандарын көру және бақылау, жазу, еңбек операцияларын жүргізу үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;

4) қабылдау объектілерін өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, олардың саны, фондық шу сипаты бойынша таңдау.

23. Бағдарламалық материалды толыққанды жүзеге асыру үшін оқу үрдісін жабдықтау нормалары белгіленген:

1) Брайльдің рельефті-нүктелі қарпімен басылған оқулық; Брайль аспабы, грифель, алтынүктелі қалып;

2) нашар көретіндерге: "Букварь, Обучение грамоте" оқу-әдістемелік кешені, оған оқулық, жазу үлгілері, жұмыс дәптерлері, әдістемелік құрал.

3) интерактивтік және проекциялық жабдықтар жиынтығы: проектор, интерактивті тақта немесе экран;

4) электрондық басылымдар, DVD-гі бейнефильмдер, электронды плакаттар;

5) компьютер жиынтығы: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера (Веб), желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы;

б) қабырғалық аудиториялық тақта.

24. Тілдік оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасымалдағыштар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

1) оптикалық түзеу құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);

2) көру аумағының кемістігі бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы жоғары жарық жағдайында болса, түссіз қапталған әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеткіш линзалар сияқты жарық техникасы қолданылады;

3) компьютерлік тифлокешен: IBM үйлесімді дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер Index Everest-D, сканерлеуге және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;

4) электрондық ұлғайтқыш құрылғысы "Книга", "Video Light VGA";

5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3-тарау. "Букварь", "Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. "Букварь", "Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны

25. "Букварь", "Обучение грамоте" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) мектепке дейінгі сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылы бойынша 160 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

26. Сауат ашу үрдісі келесі кезендерге бөлінеді: пропедевтикалық, әліпеге дейінгі, әліппе кезенді, әліппеден кейінгі. 0-сыныпта Дайындық кезеңі жүзеге асырылады.

27. Бағдарламаның мазмұны келесі ортақ бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым";
- 2) "Оқылым";
- 3) "Жазылым".

28. "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сенсорлық, тәжірибелік тәжірибені байыту;
- 2) сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз);
- 3) тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) тыңдалған материалды қайталап айту;
- 5) оқиғаларды болжау;
- 6) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 7) сөйлеу нормаларын сақтай отырып әр түрлі жағдайларда қарым-қатынасқа түсу;
- 8) бағалау пікірін айту;
- 9) әңгіме құрастыру;
- 10) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

29. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;
- 2) сөйлеуді дамыту;
- 3) оқылған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 5) мәтіндегі лексикалық және синтаксикалық бірліктер рөлін түсіну;
- 6) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 7) мәтіннің түрін, жанрын және стилін анықтау;
- 8) мәтіндердің салыстырмалы талдауы.

30. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сезімдік қабылдау мен бағдарлауды дамыту;
- 2) мәтін құру;
- 3) жазудың графикалық нормаларын сақтау;
- 4) жұмыстағы қателерді табу және түзету.

31. Мектепке дейінгі сыныптағы білім берудің базалық мазмұны:

"Тыңдалым және айтылым":

- 1) үстел бетіндегі заттарды екі қолмен жүйелі түрде тексеру (жоғарыдан төменге);
- 2) заттардың белгілерін текстурасы (тегістігі, кедір-бұдырлығы), температуралық қасиеттері бойынша бөлу, зат жасалған материалды анықтау;
- 3) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша ажырату және тану;
- 4) дыбысты түсіну және қоршаған болмыстан дыбыстың шығуы;
- 5) дыбыстың дыбыс көзімен арақатынасы;
- 6) дыбыстың локализациясы (бағыт бойынша, дыбыс көзіне дейінгі қашықтық бойынша, дыбыс күші бойынша);
- 7) табиғи заттармен, муляждармен, ойыншықтармен пәндік-тәжірибелік іс-әрекет, түрлі-түсті және бедерлі суреттердегі кескіндермен жұмыс, аппликациялармен жұмыс;
- 8) ірі, анық, жүктелмеген иллюстрациялардың егжей-тегжейін сипаттау;
- 9) әлемнің тұтас бейнесінің құрамдас бөлігі ретінде тіл туралы алғашқы идеялар;
- 10) сөйлеудің негізгі бірліктері (мәтін, сөйлем, сөз);
- 11) естілетін сөздің дыбыстық жағы;
- 12) сөйлемдер мен шағын мәтіндердің интонациялық бояуы;
- 13) ауызша емес қарым-қатынас құралдары: интонация, әлпет, ым-ишара, бет қимылы;
- 14) орфоэпия нормалары және сөйлемді дұрыс интонациялау;
- 15) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайындағы сөйлеу этикетінің нормалары (өтініш, алғыс, құттықтау);
- 16) фонемалық есту мен дикцияны (тілдің бұрышы) дамытуға арналған артикуляциялық жаттығулар;
- 17) артикуляциялық жаттығулар;
- 18) сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 19) дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарға жіктеу (артикуляциялық, акустикалық, функционалды аспектілер);
- 20) дауыссыз дыбыстарды қаттылық/жұмсақтық және дауыссыз/саңырау бойынша жіктеу;
- 21) сөздерді буындарға бөлу; екпінді және соқпалы емес буындар;
- 22) дауысты және дауыссыз дыбыстарға әлсіз және күшті позициялар;
- 23) дыбыс пен екпіннің семантикалық рөлі (кұлып - құлып);
- 24) мәтіндерді, әңгімелерді тыңдау; мәтіннің негізгі тақырыбы мен ойларын бөліп көрсету, тыңдағанды қайталау;
- 25) диалогтар, диалогтарға қатысу, сұрақ-жауаптарды тұжырымдау, тыңдаушының назарын аудару.

"Оқылым":

1) сұрақтар бойынша қайталау, объектілерді олардың белгілері бойынша салыстыру, заттарды топтастыру (артық затты алып тастау), заттарды олардың түр ұғымдары, атаулары бойынша жіктеу;

2) сөз бен бейнені салыстыру, сөздік қорын толықтыру, әңгімелесуге қатысу (өмірлік әсерлері бойынша, ертегінің мазмұны бойынша);

3) сұрақтар бойынша тыңдалғанды қайталау;

4) заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;

5) рельефті суреттерді сүреттеу, "оқу";

6) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау;

7) буын кіші айтылым бірлігі ретінде;

8) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың құрылымы;

9) әр түрлі буын құрылымы бар сөйлемдердің, сөздердің рельефтік сызбалары;

10) нүктелер комбинациясын оны құрайтын элементтерге (нүктелерге) ақылмен бөліңіз;

11) табиғи заттарды қолдана отырып, пәндік-тәжірибелік ойын әрекеті: толтырылған жануарлар, муляждар, рельефтер, ойыншықтар, қосымшалар;

12) олардың сипаттамасы;

13) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;

14) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы.

"Жазылым":

көрмейтіндерде:

1) саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын, қолдың үйлестірілуі мен дәл қимыл-қозғалысын дамытуға арналған жаттығулар;

2) Л.Брайль аспабында жазу құрылғысымен, грифельмен танысу, қолдану ережелері ;

3) парақ кеңістігінде, дәптерде бағдарлай білу;

4) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша танып, ажырата білу, оларды бедерлі суреттермен байланыстыру;

5) сенсорлық эталондармен өз бетінше жұмыс істей білу (түсі, пішіні, шамасы);

6) партада бағдарлай білуді дамыту (әрбір заттың өзінің тұрақты орны бар), бірінші оқу кітабында және оның беттерінде бағдарлай білу;

7) нүктелерден ою-өрнектерді тесу, алты нүктелі қалыптарды пайдалана отырып нүктелерді жазу;

8) алтынүктелі қалыпта бағдарлау, алтынүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;

9) Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуында бағдарлау, 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді грифельмен таба білу;

10) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді рет-ретімен жазу, оларды дұрыс оқи білу;

11) нүктелерді белгілі бір ретпен нөмірлеудің тактильді-қозғалтқыш бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), олардың комбинациялары, содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;

12) қалыптағы нүктелердің дұрыс орналасуы-алты нүкте;

нашар көретіндерге арналған жазылым:

1) дәптермен танысу, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау;

2) сурет салу, штрихтау, дөңгелектеу;

3) заттарды трафарет бойынша жиектеу, бояу;

4) дәптерде жұмыс жолында бағдарлау, дәптердегі парақтың жоғары жағын кеңістігін түсіну (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және тік сызықтар);

5) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

6) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, дөңгелек қозғалыстар), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру;

7) әр элементті жазу кезінде қозғалыс траекторияларын талдау;

8) элементтерді жазуға түсініктемелер;

9) әріптерді салу реттілігін түсіну;

10) әріптердің қозғалыс бейнелерін, олардың буындардағы, комбинациялардағы қосылу түрлерін игеру.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқыту мақсатының реттік нөмірін білдіреді. 0.1.2.1 кодында "0" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлімше, "1" – оқыту мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
1.1. Сенсорлық және тәжірибелік біліктілігін байыту	0.1.1.1 екі қолмен затты тексеру; 0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру; 0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусақ, алақан, білек; 0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату; 0.1.15 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату; 0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;

	<p>0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау;</p> <p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттарды: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік қызметті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну</p>
1.2. Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	<p>0.1.2.1 сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);</p> <p>0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;</p> <p>0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату;</p> <p>0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>0.1.2.6 екпінді сөзге дұрыс қолдану</p>
1.3. Тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	<p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау</p>
1.4. Тыңдалған материалды қайталап айту	<p>0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз</p>
1.5. Оқиғаларды болжау	<p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау</p>
1.6. Тыңдаушылардың назарын аудару	<p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану</p>
1.7. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	<p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу</p>
1.8. Бағалау пікірін білдіру	<p>0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға/ мультфильмге қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу</p>
1.9. Әңгіме құрастыру	<p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және /немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру</p>
1.10. Сөздің дыбыстық түрінде бағдарлау	<p>0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/дауыссыз, екпінді/екпінсіз/, қатаң/ ұяң дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.4 екпінді буынды анықтау;</p>

0.1.10.5 сөздің, буынның дыбыстық сызбасын құрастыру

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
2.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту (мақсат -5 көрмейтіндер үшін)	0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану; 0.2.1.2 иллюстрацияларда/ бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу; 0.2.1.4 дұрыс қалыпты ұстау, кітапты дұрыс қою; 0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлау; 0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу
2.2. Сөйлеуді дамыту және нақтылау	0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру; 0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру; 0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау; 0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу; 0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау
2.3. Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау
2.4. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру; 0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау; 0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады); 0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру
2.5. Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату; 0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу; 0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен)
2.6. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу; 0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет
2.7. Мәтіндердің типтері мен жанрларын анықтау	0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану

2.8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	0.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау
-------------------------------------	--

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
3.1. Сипап сезу қабылдауы мен бағдарлауын дамыту (көзі көрмейтіндер үшін)	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын, саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p> <p>0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p> <p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау</p>
3.2. Мәтін құру	0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану
3.3. Жазудың графикалық нормаларын сақтау	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;</p> <p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу</p>
3.4. Жұмыстағы қателерді табу және түзету	0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру

34. Осы оқу бағдарламасы қосымшаға сәйкес бастауыш білім беру деңгейінің 0-сыныбындағы (қазақ тілінде оқыту) көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған "Букварь", Обучение грамоте" пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

35. Оқыту барсында әр бөлім мен тақырыптарға берілетін сағаттар саны балалардың үлгеріміне қарай мұғалім өзі бөледі.

Параграф 3. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сынып үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту орыс тілінде)

I-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
Дайындық кезеңі	<p>0.1.1.1 екі қолмен затты тексере білу;</p> <p>0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру;</p> <p>0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусақ, алақан, білек;</p> <p>0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату;</p> <p>0.1.1.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату;</p> <p>0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;</p> <p>0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау;</p> <p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.2.1 сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);</p> <p>0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;</p>	<p>0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;</p> <p>0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу;</p> <p>0.2.1.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;</p> <p>0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;</p> <p>0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру;</p> <p>0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p> <p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;</p> <p>0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану;</p> <p>көрмейтіндер үшін:</p>

	<p>0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату;</p> <p>0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау</p>	<p>оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру;</p> <p>0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді тандау;</p> <p>0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;</p> <p>0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;</p> <p>0.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте; нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру</p>
--	--	---	--

2-тоқсан

	<p>0.1.1.2 заттарды дәйекті және белсенді түрде тексеру;</p> <p>0.1.1.3 сезіну арқылы қабылдаудың барлық мүмкіндіктерін қолдану: саусақ, алақан, білек;</p> <p>0.1.1.4 заттардың белгілерін құрылымы, температурасы, материалы бойынша ажырату;</p> <p>0.1.1.5 қоршаған шындықтың дыбыстарын бөліп көрсету және ажырату;</p> <p>0.1.1.6 дыбыстарды бағыты, күші, дыбысталу орны бойынша ажырату;</p> <p>0.1.1.7 нысандарды пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату және сипаттау;</p>	<p>0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойында-рын, саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p>
--	--	--	---

Дайындық кезеңі

<p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік қызметті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну;</p> <p>0.1.2.1 сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);</p> <p>0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату;</p> <p>0.1.2.3 ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырату;</p> <p>0.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.6 екпінді сөзбен дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау;</p> <p>0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау;</p> <p>0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау,</p>	<p>аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;</p> <p>0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу;</p> <p>0.2.1.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;</p> <p>0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;</p> <p>0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу;</p> <p>0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру;</p> <p>0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді " оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру;</p> <p>0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау;</p> <p>0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу;</p> <p>0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;</p> <p>0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау;</p> <p>0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;</p> <p>0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау;</p> <p>0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады);</p> <p>0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;</p>	<p>0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p> <p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p> <p>0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;</p> <p>0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану; көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;</p> <p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу; нашар көретіндер үшін:</p>
---	---	---

	<p>сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып, пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.2 дыбыстарды сөзден бөлу, олардың санын анықтау;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/дауыссыз, екпінді/екпінсіз /, қатаң/ұяң дыбыстарды ажырату</p>	<p>0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;</p> <p>0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;</p> <p>0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;</p> <p>1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу</p>
--	---	--	---

3-тоқсан

	<p>0.1.1.8 заттарды сипаты бойынша тану;</p> <p>0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру;</p> <p>0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік қызметті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну;</p> <p>0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.6 екпінді сөзбен дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p>	<p>0.2.1.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ;</p> <p>0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану;</p> <p>0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу;</p> <p>0.2.2.1 заттарды олардың белгілері бойынша салыстыру, артық заттарды қоспағанда, заттарды топтастыру;</p> <p>0.2.2.2 бедерлі сызбаларды/суреттерді "оқу", сөздер мен бейнелерді салыстыру;</p> <p>0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін</p>	<p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау;</p> <p>0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p> <p>0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифелін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.1.1 саусақ ойындарын, саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру;</p>
--	--	---	---

Дайындық кезеңі

0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау;	сипаттайтын сөздерді таңдау;	0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау;
0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту;	0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу;	0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану;
0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз;	0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау;	көрмейтіндер үшін:
0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау;	0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау;	0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;
0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);	0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру;	0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;
0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану;	0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және соңын анықтау;	0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;
0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;	0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім мәтіннің басталуын ұсынады);	0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу;
0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;	0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру	нашар көретіндер үшін:
0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға /мультфильмге қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу;	0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;	0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;
0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;	0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;	0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;
0.1.10.3 дауысты/дауыссыз, екпінді/екпінсіз /, қатан/ұяң дыбыстарды ажырату;	0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);	0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу;
	0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;	0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (
	0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет;	
	0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;	
	1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер,	

	0.1.10.4 екпінді буынды анықтау; 0.1.10.5 сөздің дыбыстық сызбасын құрастыру	жаңылтпаштар тыңдау және қайталау	көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру
4-тоқсан			
Дайындық кезеңі	0.1.1.9 заттарды атауы, өлшемі, пішіні және басқа да сипаттамалары бойынша топтастыру; 0.1.1.10 табиғи заттар-ды: тұлыштар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликацияларды пайдалана отырып, заттық-тәжірибелік қызметті жүзеге асыру; өз қызметін түсіну; 0.1.2.1 сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз); 0.1.2.2 мәтінді, сөйлемді, сөзді, дыбысты, екпінді ажырату; 0.1.2.5 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау; 1.1.2.6 екпінді сөзбен дұрыс қолдану; 0.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау; 0.1.3.2 кейіпкерлердің іс-әрекеттері бағалау; 0.1.4.1 кеңестерге сүйене отырып тыңдалған материалды қайталап айту; 0.1.4.2 мұғалімнің қолдауымен деформацияланған сөйлемдерді қалпына келтіріңіз; 0.1.5.1 мазмұнда тақырыпты бөлектеу, сюжетке рельефті сурет/иллюстрацияларды таңдау; 0.1.6.1 сөйлеуде сөйлеу тілдік емес қарым-қатынас құралдары не үшін	0.2.1.1 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырата білу, оларды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану; 0.2.1.2 иллюстрацияларда / бедерлі суреттерде/ аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 0.2.1.3 партада, қағаз бетінде, кітапта бағдарлай білу; 0.1.2.4 дұрыс қалыпта ұстау, кітапты дұрыс қою ; 0.2.1.5 алты нүктелі қалыпта бағдарлану; 0.2.1.6 алты нүктелі қалыптағы нүктелердің комбинациясын оқу; 0.2.2.3 заттардың әрекеттері мен белгілерін сипаттайтын сөздерді таңдау; 0.2.2.4 өмірлік әсерлер, ертегі, әңгіме бойынша әңгімеге қатысу; 0.2.2.5 тыңдалымды қойылған сұрақтар бойынша мазмұндау; 0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтін тақырыбын анықтау; 0.2.4.1 сюжеттік бөлімдердің ретін анықтау және қайта құру; 0.2.4.2 мұғалімнің көмегімен баяндаудың басталуын, ортасын және сонын анықтау; 0.2.4.3 әңгімелеу мәтінді жалғастыру (мұғалім	көрмейтіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуын және ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, грифельмен жұмыс кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлау; 0.3.1.3 Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу; 0.3.1.4 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау, жазу кезінде дұрыс қалыпта отыру; нашар көретіндер үшін: 0.3.1.1 саусақ ойындарын , саусақтардың жанасуы мен ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығуларды орындау, жазу кезінде қолдың қимылын үйлестіру; 0.3.1.2 жазу дәптерін дұрыс қоя білу, жазу кезінде қалам ұстау; 0.3.2.1 берілген тақырып бойынша 2-3 сөзден қарапайым сөйлемдер құрыңыз, заттарды, әрекеттерді, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдану; көрмейтіндер үшін: 0.3.3.1 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып белгілі бір ретпен жазу: 1-нүкте; содан кейін 3-нүкте, 1,3-нүктелердің комбинациясы; содан

<p>қолданылатынын білу (мимика, ым-ишара);</p> <p>0.1.6.2 интонацияны не үшін сақтау керектігін білу: сөйлеуде баяндау, сұрау, лепті интонацияны дұрыс қолдану;</p> <p>0.1.7.1 сюжеттік сурет бойынша және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 12 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>0.1.7.2 қарапайым диалогтарды құра білу;</p> <p>0.1.8.1 тыңдалған әңгімеге/ертегіге, оқиғаға /мультфильмге қатынасын айту, оны қарапайым сөйлемдермен негіздеу;</p> <p>0.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып және/немесе жоспарға сүйене отырып пәндік сурет бойынша 8-12 сөзге дейінгі көлемде сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыру;</p> <p>0.1.10.3 дауысты/ дауыссыз, екпінді/ екпінсіз/, қатаң/ұяң дыбыстарды ажырату;</p> <p>0.1.10.4 екпінді буынды анықтау;</p> <p>0.1.10.5 сөздің дыбыстық сызбасын құрастыру</p>	<p>мәтіннің басталуын ұсынады);</p> <p>0.2.4.4 мұғалімнің көмегімен деформацияланған мәтінді қалпына келтіру;</p> <p>0.2.5.1 заттарды, олардың белгілері мен әрекеттерін білдіретін сөздерді атау және ажырату;</p> <p>0.2.5.2 жалпылама мағынасы бар қарапайым сөздерді білу;</p> <p>0.2.5.3 ең көп таралған антонимдерді атау (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.2.6.1 сұраулы және бұйрық қаратпа сөздерін ажырату білу;</p> <p>0.2.6.2 сөздік емес қарым-қатынас құралдарын қолдана отырып диалог құру: интонация, дене қимылы, ым-ишара, бет-әлпет;</p> <p>0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын тану;</p> <p>1.2.8.1 ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар тыңдау және қайталау</p>	<p>кейін 4-нүкте және 1,3,4-нүктелердің комбинациясы; 6-нүкте;</p> <p>0.3.3.2 бұрыштық нүктелермен әртүрлі комбинацияларды көшіріп жазу және айту арқылы жазу;</p> <p>0.3.3.3 1,2 және 2 нүктелерін бөлек жаза білу; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>0.3.3.4 нүктелердің комбинацияларын дұрыс жазу;</p> <p>нашар көретіндер үшін:</p> <p>0.3.3.1 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>0.3.3.2 әріптердің негізгі элементтерін және олардың реттілігін үлгі бойынша дөңгелектеу, жазу;</p> <p>0.3.3.3 бас әріп (бас әріп) және кіші әріп элементтерін және олардың қосындыларын үлгі бойынша үзіліссіз жалғауды қолдана отырып жазу;</p> <p>0.3.4.1 нүктелердің орналасуын, комбинациясын (көрмейтіндер); әріптер элементтерін (нашар көретін) тексеру</p>
---	--	--

Ескерту:

1) бір тоқсан ішіндегі оқыту мақсаттары сөйлеу қызметінің әртүрлі түрлері бойынша біріктіріледі;

2) ұсынылған ұзақ мерзімді жоспар үлгі ретінде, оқушылардың оқу материалды игеру қарқынына байланысты мұғалім өзгертулер енгізе алады;

3) барлық оқу мақсаттарын концентрлік тәсілмен іске асыру ұсынылады: әрбір мақсат келесі тоқсанда кеңейтілген және/немесе күрделенген сөйлеу материалында тереңдете отырып қайталанатын.

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 – сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. 565-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған балалардың білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастыру, лексикалық тақырыптарды зерделеу негізінде тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын меңгеру процесінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру.

3. Бағдарламаның оқу міндеттері:

1) сезімдік тәжірибені байыту; сипап сезу, есту, қалдық көру арқылы қабылдаудың барлық арсеналын қолдануға үйрету; талдаушы бақылау дағдыларын дамыту;

2) ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу қабілетін дамыту;

3) лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту және нақтылау; диалогтық және монологтық сөйлеуді жетілдіру;

4) фонематикалық естуді дамыту; дыбыстық талдау және синтездеу дағдыларын жетілдіру;

5) оқулық мәтіндердің материалдары негізінде, дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру, орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгерту;

6) көру қабілеті бұзылған білім алушыларда мәтінді мақсатты түрде түсіну арқылы дұрыс оқу іс-әрекетін қалыптастыру, оқуға және кітапқа деген қызығушылықты арттыру;

7) жазу дағдыларын қалыптастыру: көрмейтіндерде - Брайльдің бедерлі-нүктелі қарпімен; нашар көретіндерде –тегіс басылған (көлбеу емес) тікелей жазу;

8) коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту: топтағы қарым-қатынас, диалогқа қатысу, сахналау, рөлдік ойындар, сөйлеу әдебінің сөздерін қолдану;

9) оқытылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

10) қойылған міндет пен оны іске асыру шарттарына сәйкес өзінің оқу іс-әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау білктілігін қалыптастыру;

11) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіне білуді қалыптастыру.

4. Бағдарламаның түзете-дамыту міндеттері:

1) сенсорлық саласын дамыту: сипап сезу, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолды жазуға және бедерлі-нүктелі қарпімен оқуға дайындау, шағын кеңістікте бағдарлау дағдыларын дамыту;

3) сөйлеу вербализмінің алдын-алу.

2-тарау. Оқу үрдісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Сауат ашуға оқыту оқу материалының концентрикалық орналасуы, оқытудың әлеуметтік бейімделу бағыттылығы, белсенділік, коммуникативтік, сараланған, құндылыққа бағдарланған түзету-дамыту тәсілдері қағидаттары негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқу материалының концентрикалық орналасуы үнемі қайталануын, мазмұнының одан әрі кеңеюі мен күрделенуін, оның жекелеген элементтерінің тереңдеуі мен нақтылануын болжайды.

7. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағыты жеке тұлғаның әлеуметтік бейімсіздігін жеңуді немесе азайтуды көздейді, білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормалары мен өмірлік дағдыларды игеру бойынша арнайы жұмыс көзделеді.

8. Белсенді оқыту принципі оқу процесінде пәндік, практикалық, ойын іс-әрекеттерін кеңінен қолдануды; сезімдік тәжірибені дамыту және байыту, алгоритмдік нұсқауларды қолдана отырып, оқытудың кезеңдік сипатын қамтамасыз етуді білдіреді, бұл жоғары психикалық функциялардың сенсомоторлық негізін дамытуға, көру қабілеті бұзылған білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге, пән бойынша білімді, білік, дағдыларды игеруге мүмкіндік береді.

9. Оқытудағы коммуникативті тәсіл - -ақпарат беру және хабарлау, жұпта, топта тілдік өзара әрекеттесу процесінде білім, білік және дағдылармен алмасу; оқытудың нәтижесі-тіл арқылы қарым-қатынас жасау қабілеті болып табылады.

10. Сараланған тәсілі білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін саралауды көздейді:

- 1) көрмейтін (толық көрмейтін);
- 2) көрмейтін – көру сезімінің толық болмауы, жарық сезуі немесе қалдық көруі бар (жақсы көретін көзінде 0,04-ке дейін түзетумен);
- 3) жарық сезуі бар;
- 4) жақсы көретін көзінде 0,04 және одан төмен қалдықты көруі бар және одан төмен ауыстырылатын түзетумен;
- 5) көру өткірлігі жақсы көретін көзінде 0,05-тен 0,04-ке дейін және көзілдірікпен түзетуі бар);

Алғашқы төрт кіші топ (көзі толық көрмейтін және көру өткірлігі жақсы көретін көзінде 0,05-тен 0,04-ке дейін және көзілдірікпен түзетуі бар) сабақ барысында оқу материалын қабылдаудың тактильді-есту тәсілін пайдаланады, Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі тәсілмен оқиды және жазады. Бесінші кіші топ - көру өткірлігі жақсы көретін көзінде 0,05-тен 0,04-ке дейін және көзілдірікпен түзетуі бар білім алушылар-регламенттелген жеңілдетілген көру жүктемесін, көру қабілетінің төмендігін қорғау және ұтымды пайдалану жөніндегі іс-шараларды, үлкейтілген қаріппен оқулықтарды, арнайы көрнекі, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (үстеме ортоскопиялық, кіші үлкейткіштер) қолдануды сақтауды қажет етеді.

11. Мәтіндердің мазмұны қазақстандық патриотизмді, рухани-адамгершілік қасиеттерді қалыптастыруға, құндылыққа бағдарланған тәсіл қағидатына сәйкес толеранттылық пен қарым-қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады

12. Оқытудың түзете-дамыту тәсілі кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулар негізінде танымдық әрекеттерді дамытуға бағытталады.

13. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу процесін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен ұсынуға болады:

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;
- 3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріптерді айту (жазу).

14. Көру қабілеті бұзылған жағдайында өтетін оқу және жазу процесінде компенсациялық механизмінің әсерінен қабылдаудың көру түрі сипап сезу түріне ауыстырылады, бұл жазбаша ақпаратты қабылдау процесін қамтамасыз ететін көру-есту-моторлық үштігінің өзгеруіне әкеледі: көру компоненті тактильді түрге ауыстырылады. Көрмеу жағдайында жүзеге асырылатын оқу және жазу процесі есту және тактильді анализатор арасында жаңа байланыстар орнату арқылы іске асырылады.

15. Көрмейтін немесе көру қабілеті терең бұзылған жағдайында өтетін оқу және жазу процесінің техникалық жағын келесі әрекеттермен сипаттауға болады:

- 1) бедерлі-нүктелі қарпімен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;
- 2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;
- 3) бедерлі әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріпті бедерлі-нүктелі қарпімен жазу.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгерудегі қиындықтары:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық (бірсәттілік) сипатына қарағанда, сипап сезу арқылы қабылдаудың суксессивтік (уақыт ішіндегі тізбектігі) сипаты;

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, бедерлі-нүктелі жазудың ұқсас және айна әріптерінің саралануы;

3) жазу процесінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу процесі тек қимыл қозғалыс бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс қосарланған бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін балада әрбір сөздің немесе жолдың басталуын бекіту қажеттілігі;

5) оқуға қарасты жазудың ұқсатығы, бұл көптеген инверсиялар мен шатасуларды тудырады.

17. Нашар көретін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгерудегі қиындықтар:

1) жазу процесін көзбен бақылаудың жеткіліксіздігі;

2) бір-бірінен сәл өзгеше: ұқсас белгілер мен әріптердің Ш, Щ, М, И саралануы;

3) түзу және көлбеу жазуды араластыру, бұл біршама ретсіздікті, өз жазбасын тануда қиындық туғызады;

4) нашар көретіндердің көру бақылауының төмен деңгейі.

18. Көрмейтіндердің жазу мен оқу процесінің ерекшелігі сауат ашуға үйретуде арнайы әдістемелік тәсілдерді қолдануды талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алты нүктелі қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, шағын кеңістікте бағдарлану, Брайль құралында бағдарлау: грифельмен бұрыштық нүктелерді табуға жаттығу, оларды дұрыс оқи білу, нүктелер комбинациясының тактильді-қимылдық бейнелерін игеру.

19. Тыңдалым және айтылым бойынша тапсырмаларының реттілігі және мысалдары :

1) артикуляциялық жаттығулар;

2) сөздерді дыбыстық талдау;

3) сөйлеуді қабылдау, сөйлеу ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс), сөйлемді, сөздің дыбыстық құрамын, буынды модельдеу;

4) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау, мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;

5) диалог құру, әңгімелесушінің көзқарасын қабылдау; сұрақтарды қою және тыңдалған / оқылған мәтін негізінде жауаптарды тұжырымдау;

6) бедерлі кескіндермен/суреттермен танысу, олар бойынша, жеке әсерлері бойынша, тыңдалғанға ұқсас әңгімелер құрастыру;

7) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

8) "зат" және "сөз" ұғымдарын ажырату: заттың атауы ретіндегі сөз; заттардың белгілерін білдіретін сөздер; іс-әрекеттерді білдіретін сөздер;

9) таныс тақырыптар бойынша пікірлер құрастыру;

10) таныс әңгімелер мен ертегілерді қайталау; өлеңдерді, мақал-мәтелдерді, жаңылтпаштарды жатқа оқу;

11) түрлі жанрлардың ерекшеліктерін бөліп көрсету; шығарманың тақырыбын, басты ойын айқындау;

12) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп қайталау, оқылған мазмұнға көзқарас білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

20. Көрмейтін оқушыларда оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

1) алты нүктелі қалыпта бағдарлау, алты нүктелі қалыпта нүктелерді, нүктелердің комбинациясын жазу;

2) жазуға дайындық: Брайль аспабының дұрыс орналасуы, тұруы және жазу кезінде грифельді ұстай білуі, Брайль аспабында бағдарлай алу білігін қалыптастыру (Брайль аспабын жоғарыдан төмен қарай дұрыс тексеру, жұмыс жолы, тор көз, бос орын, төрт штифті табу, қағазды бастапқы және қайта пайдалану кезінде дұрыс сала білуі);

3) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді жазу және оқу, оларды дұрыс оқу, дұрыс жазу және нүктелер комбинациясын оқи білуі (брайль нүктелері бір уақытта емес, керісінше нүктелер комбинациясын міндетті түрде бекіте отырып, кезекпен уақыт бойынша оқытылады);

4) 2 және 5 нүктелерін жазу және оқу: қабылдауды жеңілдету үшін бастапқыда олар жоғарғы нүктемен бірге ұсынылады, мысалы, 1, 2, содан кейін 2 бөлек; 4, 5 бірге, содан кейін 5 бөлек;

5) әрбір оқытылатын дыбыс пен әріптің дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдауын жүргізу; сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу;

6) әріптердің тактильді-қимыл бейнелерін (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы) – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында меңгеру;

7) әріптер элементтерін жазу, әріптер мен буындарды жазу, Брайль қарпімен айналы әріптерді ажыратуға үйрету, мысалы С және Ш, Т және Ю;

8) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу (бүкіл 1-сыныпта екі бос орын қалдыруды үйрету); жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздерді айту арқылы жазу; сөз тіркестерін, сөйлемдерді көшіру;

9) тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға ауыса отырып, әр түрлі құрылымдағы сөздерді буындап оқуға үйрету;

10) тыныс белгілері ережелерін: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісін ескеріп, сөйлемдерді жазу және оқу.

11) екпінді сақтай отырып (баяндау, лепті, сұраулы екпінді), мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

12) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну; баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу және түзету;

13) бас әріптің мағынасын, сөйлемнің басында, есімнің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. жағдайда қалай қолданылатынын түсіну. Көрмейтін оқушылар үшін бас әріпті қолданудың маңызы ерекше: ол теориялық тұрғыдан екінші немесе үшінші тоқсанда ұсынылады; Брайль қарпімен оқу және жазу кезінде көрмейтін оқушылар бас әріп белгісін (4, 5 нүкте) пайдаланбайды, өйткені тактильді қабылдау кезінде көптеген қосымша белгілер шатасуға және материалды ретсіз меңгеруге әкеледі, мысалы, көрмейтін бірінші сынып оқушысына мысалдағы жазылғанды меңгеру өте қиын: Тоқтар Серіков Алматы қаласында тұрады;

14) Брайль бойынша тасымалдау ережелерін сақтай отырып, сөздерді дауыссыздардың тоғысуынсыз буындар бойынша тасымалдау;

15) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды практикада қолдану: ысқырған дыбыстардан кейін тұратын дауыстыларды белгілеу (жи-ши, ча-ща, чу-щү); сөздерді бөлек жазу; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөздердегі -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- дұрыс жазу; сөздердегі Ы жіңішке және Ъ жуан белгінің дұрыс жазылуы; сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы;

16) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

21. Нашар көретіндерде оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі және мысалдары:

1) оқулықпен, жұмыс дәптерімен, жазу үлгісімен, парақпен танысу;

2) дәптердегі жұмыс жолына бағдарлау, дәптер парағының жоларалық кеңістігін (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және түзу сызықтар) түсіну;

3) графикалық жаттығуларды орындау; сурет салу, штрихтау, айналдырып белгілеу; заттарды трафарет бойынша айналдырып белгілеу, бояу; жазуға дайындау (денені дұрыс ұстау, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

4) жазу кезінде қол қозғалыстарының негізгі бағыттарын игеру (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, айналмалы қозғалыстар), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру; жазу кезінде әр элементтің қозғалыс траекторияларын талдау; элементтерді жазуға түсініктемелер;

5) әріптерді жазу реттілігін түсіндіру; әріптердің көру-қимыл бейнелерін, олардың буындардағы, тіркестердегі біріктірілу түрлерін меңгеру; жазудағы ұқсас әріптерді ажыратуға үйрету, мысалы, М және Ш;

6) түрлі құрылымды сөздерді бүтіндей сөздерге, сөз тіркестеріне ауыса отырып, буынмен баяу оқуға үйрету;

7) сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісі, т.б. тыныс белгілері ережелерін ескеріп, сөйлемдерді жазу және оқу;

8) екпінді сақтай отырып (баяндау, лепті, сұраулы екпінді), мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

9) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы бойынша жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

10) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну; баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу;

11) бас әріптің мағынасы, сөйлемнің басында, жалқы есімнің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. бас әріптің қалай қолданылатынын түсіну;

12) тасымалдау ережелерін сақтай отырып, сөздерді дауыссыздардың тоғысуынсыз буындар бойынша тасымалдау;

13) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды практикада қолдану: ызың дыбыстардан кейін тұратын дауыстыларды белгілеу (жи-ши, ча-ща, чу-щу); сөздерді бөлек жазу; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөздердегі -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- дұрыс жазу; сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы;

14) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...).

22. Көрмейтіндерде бастапқы кезеңде оқыту үшін жиһаз бен сөрелер, кітаптар, басқа заттар үнемі бекітілген жерлерде тұруы өте маңызды, бұл кеңістікте тез бағдарлануға ықпал етеді. Көрмейтін білім алушылар осы кеңістікті игергеннен кейін, сыныптағы жиһазды әртүрлі жұмыс түрлері (жеке, жұптық, топтық) және ойындар (басқа да белсенді әдістер) үшін жылжытуға болады. Көрмейтін оқушыға сыныптағы жиһаздың орны ауысқаны туралы ескерту керек.

23. Нашар көретіндерде және қалдық көруі кезінде көру жүктемесінің күн тәртібі мыналарды қамтиды:

1) көздің жұмысы мен демалуының кезектесуі;

2) көру функциясының жағдайына сәйкес, әсіресе патологиялық процестің фонында бұзылыс барысында үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу;

3) сыртқы әлемнің нысандарын бақылау, оқу, көру бақылауындағы еңбек операциялары үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;

4) қабылдау объектілерін өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, олардың саны, фондық шу сипаты бойынша таңдау.

24. Бағдарламалық материалды толық жүзеге асыру үшін оқу процесін жабдықтау нормалары белгіленген:

- 1) көрмейтіндер үшін: Брайльдің бедерлі-нүктелі қарпімен басылған Букварь оқулық; Брайль аспабы, грифель; алты нүктелі қалып;
- 2) нашар көретіндер үшін: "Букварь", "Обучение грамоте" оқу-әдістемелік кешені, оның ішінде оқулық, жазу үлгілері, жұмыс дәптерлері, әдістемелік құрал;
- 3) интерактивтік және проекциялық жабдықтар жиынтығы: проектор, интерактивті тақта немесе экран,
- 4) электрондық басылымдар, DVD бейнефильмдер, электронды плакаттар;
- 5) компьютер жиынтығы: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера, желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы ;
- 6) аудиториялық қабырға тақтасы.

25. Тілдік оқыту барысында техникалық көмекші құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасымалдағыштар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

- 1) оптикалық түзету құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);
- 2) көру аумағының бұзылысы бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы жоғары жарық жағдайында болса, түссіз қапталған әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеткіш линзалар сияқты жарық техникасы қолданылады;
- 3) компьютерлік тифлокешен: IBM үйлесімді дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер index Everest-D, сканерлеуге және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;
- 4) "Книга", "Video Light VGA" электрондық ұлғайтқыш құрылғысы;
- 5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3-тарау. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. " Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны

26. "Букварь, Обучение грамоте" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі 1-сыныпта аптасына 6 сағат, оқу жылы бойынша 198 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және

ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) сәйкес жасалды.

27. Сауат ашу процесінде келесі кезеңдер бөлінеді: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең.

28. 1-сыныпта әліппеге дейінгі, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезеңдер жүзеге аырылады.

29. Әліппеге дейінгі кезең міндеттері:

1) фонемалық естуді дамыту; дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем, сөйлеу туралы ұғымдарды қалыптастыру;

2) тыныс белгілері туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; сөйлем түрлері: хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердің тыныс белгісі;

3) сызбаларды пайдалана отырып, сөздерге дыбыстық талдау жүргізу, сөздерді буындарға бөлу, сөзден екпінді буынды табу білігін қалыптастыру;

4) екпінді/екпінсіз дауысты дыбыстар, дауысты/дауыссыз дыбыстар, ұян/қатаң дауыссыз дыбыстар туралы түсініктерді қалыптастыру;

5) көрмейтіндер үшін алты нүктелі қалыпта, Брайль аспабы мен оқулығында бағдарлау; 1, 2, 3, 4, 5, 6 нүктені оқуға және жазуға үйрету; бедерлі нүктелер комбинацияларын оқу және жазуға жаттықтыру.

30. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) дыбыстық талдау және синтез дағдыларын жетілдіру;

2) әліпби әріптерін меңгеру;

3) оқулық мәтіндерінің материалында (Брайль/жазық басу бойынша) дұрыс, бір қалыпты буындап оқуды қалыптастыру;

4) орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгеру;

5) әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жазу кезінде жазу дағдыларын қалыптастыру (көрмейтіндер үшін Брайльдің бедерлі-нүктелі қарпімен).

31. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тұтас сөздермен оқуға біртіндеп көшу, "ішінен" оқу білігін қалыптастыру;

2) байланыстырып сөйлеуді дамыту (қайталау, әңгімелеу);

3) ұқсас, айна әріптерін жазудағы қателіктердің алдын- ала отырып, жазу дағдыларын дамыту.

4) дұрыс жазу ережелерімен таныстыру және оларды тәжірибеде қолдану.

32. Барлық кезеңдерде фонетика, лексика және грамматика элементтерін оқыту балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, коммуникативтік-сөйлеу біліктері мен дағдыларын қалыптастырумен қатар жүреді.

33. Бағдарламаның мазмұны келесі ортақ бөлімдерді қамтиды:

1) "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

34. "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сенсорлық, практикалық тәжірибені байыту;
- 2) сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз);
- 3) тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) тыңдалған материалды қайталап айту;
- 5) оқиғаларды болжау;
- 6) тілдік нормаларды сақтай отырып түрлі жағдайдағы қарым-қатынасқа қатысу.
- 7) сөйлеу нормаларын сақтай отырып әр түрлі жағдайларда қарым-қатынасқа түсу;
- 8) бағалау пікірін айту;
- 9) әңгіме құрастыру;
- 10) сөздің дыбыстық формасына бағдарлау.

35. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;
- 2) сөйлеуді дамыту және нақтылау;
- 3) оқу процессін меңгеру;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 5) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 6) мәтіндегі лексикалық және синтаксикалық бірліктер рөлін түсіну;
- 7) мәтіннің түрін, жанрын және стилін анықтау;
- 8) мәтіндерді салыстырмалы талдау.

36. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту;
- 2) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 3) ұғымның түрлі формаларын пайдалана отырып мәтін құру;
- 4) түрлі жанрдағы шығармашылық мәтіндерді жазу;
- 5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;
- 6) графикалық нормаларды сақтау;
- 7) орфографикалық нормаларды сақтау;
- 8) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 9) тыныс белгілері нормаларын сақтау.

37. Әліппеге оқыту мазмұнын бөлу лексикалық ортақ тақырыптарды зерттеу арқылы жүзеге асырылады: "Барлығы мен туралы", "Менің мектебім", "Менің отбасым мен достарым", "Бізді қоршаған әлем", "Саяхат", "Дәстүр мен фольклор", "Тамақ пен сусындар", "Дені саудың жаны сау!". Тақырыптарды жоспарлау білім беру мақсаттарының интеграциясын, пәнаралық байланысты нығайтуға, оқу-тәрбие міндеттерін жақсы орындауға, ойлау қабілетін дамытуға және әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыруға ықпал етуге мүмкіндік береді.

38. 1-ші сыныптың базалық мазмұны:

"Тыңдалым және айтылым":

- 1) тілдік заттық-практикалық іс-әрекет;
- 2) сипап сезу қабылдауының барлық арсеналын пайдалана отырып, заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы, материалы бойынша тексеру және сипаттау;
- 3) заттарды олардың түрлері, ұғымдары, атауы бойынша жіктеу;
- 4) заттарды топтай білу;
- 5) табиғи заттарды бедерлі суреттермен/кескіндермен, аппликациялармен байланыстыруды үйрету;
- 6) әлемнің тұтас бейнесінің құрамдас бөлігі ретінде тіл туралы алғашқы түсініктер;
- 7) сөйлеудің негізгі бірліктері (мәтін, сөйлем, сөз);
- 8) сөйлемдер мен шағын мәтіндердің интонациялық бояуы;
- 9) диалог түріндегі жағдаяттар;
- 10) бейвербальды қарым-қатынас құралдары: интонация, әлпет, ым, бет қимылы;
- 11) сөйлемді дұрыс интонациялау;
- 12) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайындағы сөйлеу әдебінің нормалары (өтініш білдіру, алғыс айту, құттықтау);
- 13) естілетін сөздің дыбыстық жағы
- 14) айналадағы болмыстан дыбыстың бөлінуі;
- 15) дыбыстың дыбыс көзімен арақатынасы;
- 16) дыбыстың локализациясы (бағыты бойынша, дыбыс көзіне дейінгі қашықтық бойынша, дыбыс күші бойынша);
- 17) фонематикалық естуді дамытуға және дикцияны қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар (жаңылтпаш);
- 18) сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 19) дыбыстарды дауысты және дауыссыз дыбыстарға жіктеу (артикуляциялық, акустикалық, функционалды аспектілер);
- 20) дауыссыз дыбыстарды жуан/жіңішке және ұян/қатаң бойынша жіктеу;
- 21) сөздерді буындарға бөлу;
- 22) екпінді және екпінсіз буындар;
- 23) дауысты және дауыссыз дыбыстарға арналған әлсіз және күшті позициялар;
- 24) дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлі (за́мок - замо́к);
- 25) диалогтар, диалогтарға қатысу, сұрақ-жауаптарды тұжырымдау, тыңдаушының назарын аудару;
- 26) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);
- 27) заттың атауы ретінде қолданылатын сөздер;
- 28) заттардың белгілерін білдіретін сөздер;
- 29) әрекеттерді білдіретін сөздер;
- 30) мәтіндерді, әңгімелерді тыңдау;

31) мәтіннің негізгі тақырыбы мен ойын бөліп көрсету, тыңдағанды қайта айту;

32) мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/атауы, иллюстрация/бедерлі сурет бойынша болжау;

33) иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау;

34) жәй сөйлемдерді қолданып, тыңдалған және/немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;

35) кілт сөздерді және/немесе жай сөйлемді қолдана отырып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің әрекеттерін мақұлдау/мақұлдамау.

"Оқылым":

1) үстелдің жұмыс бетінде бағдарлау;

2) алты нүктелі қалыптарға бағдарлау;

3) сөздермен ойындар (анаграммалар, палиндромдар (ауысулар: саятшылық, топан су), сөзде буынды табу;

4) мәтіннің басында немесе тақырып бойынша оқиғалардың дамуын болжау;

5) сөйлемдегі сөздердің санын, сөздегі буындарды анықтау;

6) буын минималды айтылым бірлігі ретінде;

7) сөйлем, сөз, буын, дауысты және дауыссыз дыбыстардың схемасы;

8) әр түрлі жанрдағы шығармаларды олардың ерекшеліктері негізінде салыстыру;

9) шығарманың негізгі кейіпкерлерінің сипаттамасы;

10) әр түрлі буын құрылымы бар сөздердің бедерлі/ сызылған үлгілері;

11) оқытылатын сөзді бөліктерге бөлу мүмкіндігі;

12) ұсынылған дыбыстармен буындар мен сөздерді құрастыру;

13) сөздің, буынның дыбыстық құрамын схемалар көмегімен модельдеу;

14) әріптердің тактильді-қимыл/көру-қимыл бейнесін меңгеру (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы), әріптерді оның құраушы элементтеріне бөлу (бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында);

15) әріптерді оқу, ұқсас, айналы әріптерді ажыратуға үйрету);

16) тұтас сөздермен, сөз тіркестерімен оқуға ауыса отырып, әртүрлі құрылымдағы сөздерді буындап оқуға көшу;

17) тыныс белгілері ережелерін: сөйлем соңындағы нүкте, леп, сұрақ белгілерін ескере отырып сөйлемдерді оқу;

18) мәтінді өз бетінше оқу кезінде оның мазмұнын түсіну;

19) баяндауыш сипаттағы деформацияланған мәтінді оқу, оның дұрыс реттілігін қалпына келтіру;

20) бас әріптің мағынасы, сөйлемнің басында, тиісті есімдердің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. бас әріптің қалай қолданылатынын түсіну;

21) көркем және көркем емес мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдермен оқу, оқылған мазмұнға қатысты пікір білдіру (ұнайды/ұнамайды, өйткені...);

"Жазылым"

көрмейтіндерде:

- 1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың сипап сезу мен ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар;
- 2) жоғарыдан төменге қарай алгоритм бойынша заттарды тактильдік тексер, контур бойынша қоршау;
- 3) Л.Брайль грифельмен, жазу құрылғысын қолдану ережелері;
- 4) парақ кеңістігінде, дәптерде бағдарлай білу;
- 5) заттарды түсі, пішіні, өлшемі бойынша тану және ажырата білу, оларды бедерлі суреттермен байланыстыру, өзіндік әрекетте сенсорлық эталондармен жұмыс істеу;
- 6) партада бағдарлау білігін дамыту (әрбір заттың өзінің тұрақты орны бар), бірінші оқу кітабында және оның беттерінде бағдарлау білігі;
- 7) жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау, алдымен нүктелерден ою-өрнектерді дұрыс тесу, алты нүктелі қалыпты қолдана отырып, нүктелерді жазуды игеру;
- 8) алты нүктелі қалыпта бағдарлау, алты нүктелі қалыпта нүктелер комбинациясын жазу;
- 9) Брайль аспабында жолдар мен торларды орналастыруда бағдарлау, грифельмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді таба білу;
- 10) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді дәйектілікпен жазу және оқу, оларды дұрыс оқи білу;
- 11) нүктелерді белгілі бір ретпен нөмірлеудің тактильді-қимыл бейнелерін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), олардың комбинациясы, содан кейін 2 және 5 нүктелердің орналасуы;
- 12) алтынүктелі қалыптағы нүктелердің дұрыс орналасуы;
- 13) алтынүктелі қалыпта және жазуға арналған аспаптағы нүктелердің қажетті комбинациясын жаңғырту;
- 14) әрбір оқытылатын дыбыс пен әріптің дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдауын жүргізу, сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу;
- 15) әріптердің тактильді-қимыл бейнелерін (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы) – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында меңгеру;
- 16) әріптер элементтерін жазу, әріптерді, буындарды жазу, С және Ш, Т және Ю сияқты Брайльдің айналы әріптерін ажыратуға үйрету;
- 17) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу (бүкіл 1-сыныпта екі бос орын қалдыруға үйрету);
- 18) жазылуы айтылымнан ауытқымайтын сөздерді айту бойынша жазу;
- 19) сөз тіркестерін, сөйлемдерді көшіру;

20) сөйлемнің соңындағы нүкте, леп, сұрақ белгілері бойынша тыныс белгілері ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді жазу.;

21) бас әріптің мағынасы, бас әріптің сөйлемнің басында, жалқы есімдердің атауында, қалалардың, өзендердің атауында және т.б. қалай қолданылатынын түсіну (көрмейтіндер үшін бас әріпті қолдану теориялық тұрғыдан беріледі - Брайль қарпімен жазған кезде көрмейтін оқушылар бас әріп белгісін пайдаланбайды);

22) Брайль бойынша тасымалдау ережелерін сақтай отырып, дауыссыздардың тоғысуынсыз сөздерді буынға тасымалдау;

23) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды іс жүзінде қолдану: ызың дыбыстардан кейін тұратын дауыстыларды белгілеу (жи-ши, ча-ща, чу-щу);

24) сөздерді бөлек жазу;

25) сөйлем соңындағы тыныс белгілері;

26) сөздердегі -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- дұрыс жазу;

27) сөздердегі Ы жіңішке және Ъ жуан белгінің дұрыс жазылуы;

28) сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы;

нашар көретіндердерге:

1) саусақ ойындарын өткізу, саусақтардың сипап сезу және ұсақ моторикасын дамытуға, қолды үйлестіру мен дәл қимылдауға арналған жаттығулар;

2) дәптермен, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау;

3) сурет салу, штрихтау, айналдырып белгілеу;

4) заттарды трафарет бойынша айналдырып белгілеу, бояу;

5) дәптерде жұмыс жолында бағдарлау, дәптердегі парақтың жоларалық кеңістігін (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік және түзу сызықтар) түсіну;

6) жазуға дайындық (дұрыс қалып, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

7) жазу кезінде қолдың негізгі бағыттарымен танысу (жоғарыдан төмен, төменнен жоғары, солдан оңға, оңнан солға, айналдыру қозғалыстары), сурет салу және жазу кезінде саусақтардың, қолдың, білектің, иықтың қозғалысын үйлестіру;

8) әр элементті жазған кезде қозғалыс траекторияларын талдау;

9) элементтерді жазуға түсініктемелер;

10) әріп жазуының реттілігін түсіндіру;

11) әріптердің қозғалыс бейнелерін, олардың буындардағы, тіркесімдердегі қосылыстарының түрлерін игеру;

12) тасымалдау ережелерін сақтай отырып, дауыссыздардың тоғысуынсыз сөздерді буынға тасымалдау;

13) дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды іс жүзінде қолдану: ызың дыбыстардан кейін тұратын дауыстыларды белгілеу (жи-ши, ча-ща, чу-щу);

14) сөздерді бөлек жазу;

15) сөйлем соңындағы тыныс белгілері;

- 16) сөздердегі -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- дұрыс жазу;
 17) сөздердегі Ы жіңішке және Ъ жуан белгінің дұрыс жазылуы;
 18) сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардың дұрыс жазылуы.
 39. Әліппе кезеңінің үлгілік тақырыптары мен өту реттілігі:

А дыбысы мен әріпі; О дыбысы мен әріпі; А, О әріптері; И дыбысы мен әріпі; Ы дыбысы мен әріпі; У дыбысы мен әріпі; И, Ы, У әріптері бар сөздер; Н дыбысы мен әріпі; С дыбысы мен әріпі; К дыбысы мен әріпі; Т дыбысы мен әріпі; Л дыбысы мен әріпі; Р дыбысы мен әріпі; В дыбысы мен әріпі; Р және В әріптері; Е дыбысы мен әріпі; П дыбысы мен әріпі; М дыбысы мен әріпі; З дыбысы мен әріпі; З және С дыбыстары; Б дыбысы мен әріпі; Б және П дыбыстары; Д дыбысы мен әріпі; Д және Т дыбыстары бар сөздер; Я дыбысы мен әріпі; Я әріпі және ол білдіретін дыбыстар, Г дыбысы мен әріпі; Г және К дыбыстары; Ч дыбысы мен әріпі; Ъ әріпі; Ъ бар сөздер; Ш дыбысы мен әріпі; Ш әріпі бар сөз, Ж дыбысы мен әріпі; Ш және Ш ажырату; Ң дыбысы мен әріпі; Е және Ң әріптері бар сөздер; Е және Ң дыбыстары; Й дыбысы мен әріпі; Х дыбысы мен әріпі; Ю дыбысы мен әріпі; Ю әріптері бар сөздер; Ц дыбысы мен әріпі; Э дыбысы мен әріпі; Щ дыбысы мен әріпі; Щ әрпі бар сөздер, Ф дыбысы мен әріпі; В және Ф ажырату; Ы айыру белгісі, Ъ әріпі.

40. Мұғалім білім алушылардың оқу материалын меңгеру деңгейі мен қарқынына байланысты тақырыпты оқыту сағаттары мен ұзақтығын дербес анықтайды. Әліппе кезеңін (алфавитті) оқытуға ұсынылатын орташа ұзақтығы 96-104 сағат.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан - оқыту мақсатының реттік нөмірін білдіреді. 1.1.2.1 кодында "1" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлімше, "1" – оқыту мақсатының реттік саны.

42. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	1-сынып
1.1. Сенсорлық және практикалық тәжірибені байыту	1.1.1.1 қоршаған орта объектілерін зерттеу; 1.1.1.2 заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы, материалы бойынша зерттеу және сипаттау; 1.1.1.3 түрлі-түсті бедерлі суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 1.1.1.4 қолдағы саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сипап сезіп қабылдауды пайдалану;

	<p>1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншық-тарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;</p> <p>1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс көзінің ара қашықтығын анықтай алу</p>
1.2. Сөйлеудің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	<p>1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс деген не екенін түсіну;</p> <p>1.1.2.2 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;</p> <p>1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді бөлу;</p> <p>1.1.2.6 практикалық деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, мәндік, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;</p> <p>1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;</p> <p>1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді практикалық деңгейде ажырату</p>
1.3. Тыңдалған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	<p>1.1.3.1 1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау ;</p> <p>1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіндіру</p>
1.4. Тыңдалған материалды қайталап айту	<p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру</p>
1.5. Оқиғаларды болжау	<p>1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/атауы, иллюстрация/ бедерлі сурет бойынша болжау;</p> <p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау</p>
1.6. Тыңдаушылардың назарын аудару	<p>1.1.6.1 қарым-қатынас барысында бейвербальды қатынас құралдарын қолдану (әлпет ым);</p> <p>1.1.6.2 сөйлеудегі өтініш, тапсырма, бұйрық, нұсқаулықты түсіну және дұрыс қолдану</p>
1.7. Тілдік нормаларды сақтай отырып түрлі жағдайдағы қарым-қатынасқа қатысу	<p>1.1.7. рөлдік ойындарда, әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ырзашылық білдіру, кешірім сұрау, өтініш білдіру, рұқсат сұрау, коштасу) сөйлеу әдебін қолдану;</p> <p>1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажырату, еркін қолдану;</p> <p>1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен:кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге?кімде? сөздері бар сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну және оларға жұрыс жауап беру</p>
1.8. Бағалау пікірін айту	<p>1.1.8.1 жай сөйлемдерді қолданып, тыңдалған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, сөздік емес қатынас құралдарын қолданып,</p>

	тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/мақұлдамау
1.9. Әңгіме құрастыру	1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру; 1.1.9.2 жоспар бойынша, өз бетінше, бедерлі сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру
1.10. Сөздің дыбыстық түрін бағдарлау	1.1.10.1 оқытылатын дыбыстардың артикуляциялық құрылымы мен дыбысталуын меңгеру; 1.1.10.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау; 1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну; 1.1.10.4 көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйеніп, сөздегі дыбыстарды: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке белгілері бойынша сипаттау; 1.1.10.5 көмекші әдістерге сүйеніп, сөздің буындық құрамын, сөздегі екпін орнын анықтау; 1.1.10.6 сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	1-сынып
2.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту	1.2.1.1. өзіндік әрекетте сенсорлық эталондармен жұмыс істеу; 1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, парақта еркін бағдарлану; көрмейтіндерде: 1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алты нүктелі қалыпта еркін бағдарлану; 1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау
2.2. Сөйлеуді дамыту және нақтылау	1.2.2.1 заттарды атауы, түрлері бойынша жіктеу; 1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау; 1.2.2.3 әңгімеге қатысу; 1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту
	көрмейтіндерде: 1.2.3.1 әріптердің тактильді-кимыл бейнелерін (бедерлі-нүктелі жазу нүктелерінің комбинациясы) – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль аспабында меңгеру; 1.2.3.2 әріптерді оқу, оларды дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу; 1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;

2.3. Оқу процессін меңгеру	1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу; нашар көретіндерде: 1.2.3.1 әріптердің көрнекіі-қозғалыс бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу; 1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату; 1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру; 1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу
2.4. Оқылған мәтіннің тақырыбын және негізгі ойларын анықтау	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдалған/оқылған мәтіннің тақырыбын анықтау; 1.2.4.2 мұғалімнің қолдауымен оқыған мәтіннің негізгі ойын жәй сөйлем арқылы атау
2.5. Мәтіннің құры-лымдық бөліктерін анықтау	1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау; 1.2.5.2 деформацияланған мәтінді қалпына келтіру
2.6. Мәтіндегі лексикалық және синтаксис-тік бірліктердің рөлін түсіну	1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді саралау; 1.2.6.2 оқылған мәтіннен жалпылама мағынасы бар жай сөздерді бөліп алу және қолдану; 1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану
2.7. Мәтіндердің түрлері мен жанрларын анықтау	1.2.7.1 есту/практика арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндерін анықтау; 1.2.7.2 мұғалімнің қолдауымен сипаттамалық және баянды мәтіндерден негізгі сөздерді (етістіктер мен сын есімдер) бөліп алу
2.8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату

3) "Жазылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаты
	1-сынып
	<p>Көрмейтіндер үшін:</p> <p>1.3.1.1 қолдың қимылын үйлестіру, саусақ гимнастикасын, ұсақ моторикаға арналған жаттығуларды орындау;</p> <p>1.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлану және Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу;</p> <p>1.3.1.3 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау;</p> <p>жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау</p> <p>1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте</p>

3.1. Сипап сезу қабылдауын және бағдарлануын дамыту	, 1,3 нүктелер комбинациясы; содан кейін 4 нүкте және 1,3,4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1,3,4,6 нүктелер комбинациясы; 1.3.1.5 1 және/немесе 2 тор көзді өткізіп әріпті және буында жазу; 1.3.1.6 Брайль әліппесінің әріптерін меңгеру; нашар көретіндер үшін: 1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау ; 1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау; 1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату; 10.3.1.4 әріптердің және олардың кезектесуін үлгі бойынша жазу
3.2. Тыңдалған/ оқылған материалдың мазмұнын баяндау	1.3.2.1, заттық, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/оқылған мәтіндердегі сөздерді пайдаланып, материалды ұсыну
3.3. Мәтін құру	1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-практикалық іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру
3.4. Әр түрлі жанрдағы мәтіндерді шығармашылықпен жазу	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен жай сөз тіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу; 1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен жәй сөйлемдер және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу
3.5. Жұмыстағы қателерді табу және түзету	1.3.5.1 Брайль әріптерінің, айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексеру; 1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексеру және қателерді түзету (молоко, солнце)
3.6. Жазудың графикалық нормаларын сақтау	1.3.6.1 "дыбыс" және "әріп" ұғымдарын ажырату; 1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1-сынып үшін Брайль қарпінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу
3.7. Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді, сөз тіркестерін көшіріп жазу; 1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу; 1.3.7.3 жи-ши, ча-ща, чу-щу сөз тіркестерінің жазу ережелерін білу, осы тіркестерді сөздің құрамында табу; 1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау; 1.3.7.5 мұғалімнің көмегімен сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу
	1.3.8.1 жазбаша сөйлеудегі сөздер-заттар, сөздер-белгілер, сөздер- әрекеттерді ажырату;

3.8. Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.8.2 ең көп таралған көмекші сөздерді (астында, үстінде, жанында, ішінде, жоғары, төмен) қолдану
3.9. Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісін қою

43. Осы оқу бағдарламасы қосымшаға сәйкес бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбындағы (оқыту орыс тілінде) көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған "Букварь, Обучение грамоте" пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

44. Оқыту барсында әр бөлім мен тақырыптарға берілетін сағаттар саны балалардың үлгеріміне қарай мұғалім өзі бөледі.

Параграф 3. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту орыс тілінде)

1) 1-сынып:

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
	1.1.1.1 қоршаған орта объектілерін зертеу; 1.1.1.2 заттарды пішіні, өлшемі, температурасы, түсі, фактурасы, материалы бойынша тексеру және сипаттау; 1.1.1.3 түрлі-түсті бедерлі суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; 1.1.1.4 қолдағы саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сипап сезіп қабылдауды пайдалану; 1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру; 1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс көзінің ара қашықтығын анықтай алу; 1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну;	1.2.1.1. өзіндік әрекетте сенсорлық эталондармен жұмыс істеу; 1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, парақта еркін бағдарлану; көрмейтіндерде: 1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алты	1.3.1.1 қолдың қимылын үйлестіру, саусақ гимнастикасын, ұсақ моторикаға арналған жаттығуларды орындау; 1.3.1.2 Брайль аспабында бағдарлану және Брайль аспабындағы жолдар мен торлардың орналасуын білу; 1.3.1.3 аспапты ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифельін ұстау; жазу және оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау; 1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте, 1,3 нүктелер комбинациясы;

Өліппеге дейінгі кезең

<p>1.1.2.2 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;</p> <p>1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді бөлу;</p> <p>1.1.2.6 практикалық деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, мәндік, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;</p> <p>1.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейне жазба, тақырып/ атауы, иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау;</p> <p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ;</p> <p>1.1.6.1 сөйлеу барысында сөздік емес қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);</p> <p>1.1.7.1 рөлдік ойындарда, әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ырзашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін қолдану;</p> <p>1.1.8.1 жәй сөйлемдерді қолданып, тыңдалған</p>	<p>нүктелі қалыпта еркін бағдарлану;</p> <p>1.2.1.4 Брайль аспабын ашып, жабу, қағазды салу және бекіту, Брайль грифелін ұстау;</p> <p>1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;</p> <p>1.2.2.1 заттарды атауы, түрлері бойынша жіктеу;</p> <p>1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау;</p> <p>1.2.2.3 әңгімеге қатысу</p> <p>1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту;</p> <p>1.2.3.1 әріптердің тактильді-қимыл бейнелерін меңгеру (бедерлі-нүкте жазу нүктелерінің комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу- бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль қарпінде;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру; нашар көретіндер үшін:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің көрнекі-қозғалыс бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/ тыңдалған мәтіннің тақырыбын анықтау;</p> <p>1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндерін анықтау</p>	<p>содан кейін 4 нүкте және 1,3,4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1,3,4,6 нүктелер комбинациясы;</p> <p>1.3.1.5 1,2 және 2 нүктелерін бөлек; 4,5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>нашар көретіндерде:</p> <p>1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау;</p> <p>1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>10.3.1.4 әріптердің негізгі элементтерін және</p>
---	---	--

	<p>және/немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>1.1.10.1 оқытылатын дыбыстардың артикуляциялық құрылымы мен дыбысталуын меңгеру;</p> <p>1.1.10.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау;</p> <p>1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну</p>		<p>олардың кезектесуін үлгі бойынша жазу</p>
2-тоқсан			
	<p>1.1.1.3 түрлі-түсті бедерлі суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану;</p> <p>1.1.1.4 қолдағы саусақтың, алақанның, білектің көмегімен сипап сезіп қабылдауды пайдалану;</p> <p>1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;</p> <p>1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс көзінің ара қашықтығын анықтай алу;</p> <p>1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну;</p> <p>1.1.2.2 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу;</p> <p>1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;</p>		

<p>1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу;</p> <p>1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді ажырату;</p> <p>1.1.2.6 практикалық деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, мәндік, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;</p> <p>1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;</p> <p>1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді практикалық деңгейде ажырату;</p> <p>1.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіндіру;</p> <p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру;</p> <p>1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/ атауы иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау;</p> <p>1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/ немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ;</p> <p>1.1.6.1 сөйлеу барысында сөздік емес қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым);</p> <p>1.1.6.2 сөйлеудегі өтініш, тапсырма, бұйрық,</p>	<p>1.2.1.2 жұмыс үстелінің бетінде, парақта еркін бағдарлану;</p> <p>көрмейтіндерде:</p> <p>1.2.1.3 брайльдық оқулықта, алты нүктелі қалыпта еркін бағдарлану ;</p> <p>1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;</p> <p>1.2.2.1 заттарды атауы, түрлері бойынша жіктеу;</p> <p>1.2.2.2 заттарды, құбылыстарды сипаттау;</p> <p>1.2.2.3 әңгімеге қатысу;</p> <p>1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту;</p> <p>1.2.3.1 әріптердің тактильді-қимыл бейнелерін (бедерлі-нүктелі жазу комбинациясы) – бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль қарпінде меңгеру;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу;</p> <p>1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p>	<p>көрмейтіндерде:</p> <p>1.3.1.4 грифельмен бұрыштық нүктелерді тауып, белгілі бір ретпен жазу: 1 нүкте; содан кейін 3 нүкте, 1, 3 нүктелер комбинациясы; содан кейін 4 нүкте және 1, 3, 4 нүктелер комбинациясы; 6 нүкте және 1, 3, 4, 6 нүктелер комбинациясы;</p> <p>1.3.1.5 1, 2 және 2 нүктелерін бөлек; 4, 5 және 5 нүктелерін бөлек жаза білу;</p> <p>1.3.1.6 Брайль әліппесінің әріптерін меңгеру; нашар көретіндерде:</p> <p>1.3.1.1 жазу гигиенасының негізгі ережелерін сақтау;</p> <p>1.3.1.2 өз денесінің сызбасында, парақта, дәптерде бағдарлау;</p> <p>1.3.1.3 жұмыс жолы мен жоларалық кеңістікті ажырату;</p> <p>1.3.1.4 әріптердің негізгі элементтерін және олардың кезектесуін үлгі бойынша жазу;</p> <p>1.3.2.1 заттық, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/ оқылған мәтіндердегі сөздерді пайдаланып, материалды ұсыну;</p> <p>1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-практикалық</p>
--	--	--

<p>нұсқаулықты сөздерді түсіну және дұрыс қолдану;</p> <p>1.1.7.1 рөлдік ойындарда, әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ырзашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін қолдану;</p> <p>1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажыратып еркін қолдану;</p> <p>1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге? кімде? сөздері бар сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну және оларға жұрыс жауап беру</p> <p>1.1.8.1 жәй сөйлемдерді қолданып, тыңдалған мәтінге қатысты пікір білдіру;</p> <p>1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөй-лемді, сөздік емес қатынас құралдарын қолданып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/мақұлдамау;</p> <p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру;</p> <p>1.1.9.2 жоспар бойынша, өз бетінше, бедерлі сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру;</p> <p>1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру;</p> <p>1.1.10.4 көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйеніп, сөздегі дыбыстарды: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз</p>	<p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу; нашар көретіндерде:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің көрнекі-қозғалыс бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату;</p> <p>1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p> <p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу</p>	<p>іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру;</p> <p>1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен жәй сөз тіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу;</p> <p>1.3.6.1 "дыбыс" және "әріп" ұғымдарын ажырату;</p> <p>1.3.6.2 сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу;</p> <p>1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді, сөз тіркестерін көшіріп жазу;</p> <p>1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу</p>
---	--	--

	<p>дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке белгілері бойынша сипаттау;</p> <p>1.1.10.5 көмекші әдістерге сүйеніп, сөздің буындық құрамын, сөздегі екпін орнын анықтау;</p> <p>1.1.10.6 сызбалардың көмегімен сөздің, буынның дыбыстық құрамын модельдеу;</p>		
3-тоқсан			
	<p>1.1.1.5 табиғи заттарды, муляждарды, ойыншықтарды ажырату, заттар мен заттардың суреттерін салыстыру;</p> <p>1.1.1.6 дыбысты және дыбыс көзін байланыстыру, дыбыс көзінің ара қашықтығын анықтай алу;</p> <p>1.1.2.6 практикалық деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, мәндік, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату;</p> <p>1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;</p> <p>1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді практикалық деңгейде ажырату;</p> <p>1.1.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіндіру;</p> <p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту;</p> <p>1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу, оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру;</p> <p>1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио,</p>	<p>көрмейтіндерде:</p> <p>1.2.1.3 брайльдік оқулықта, алты нүктелі қалыпта еркін бағдарлану ;</p> <p>1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау;</p> <p>көрмейтіндер үшін:</p> <p>1.2.3.1 әріптердің тактильді-қимыл бейнесін меңгеру (бедерлі-нүкте жазу нүктелерінің комбинатциясы), әріпті бастапқы элементтерден (нүктелерден) бөле білу- бастапқыда алты нүктелі қалыпта, содан кейін Брайль қарпінде;</p> <p>1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру;</p> <p>1.2.3.3 ұқсас, айналы әріптерді ажырата білу;</p> <p>1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру;</p>	<p>1.3.2.1 заттық, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/ оқылған мәтіндердегі сөздерді пайдаланып, материалды ұсыну;</p> <p>1.3.3.1 мұғалімнің қолдауымен пәндік-практикалық іс-әрекетті, белгілерді, сызбаларды, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14 сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру;</p> <p>1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен жәй сөз</p>

<p>Өліппе кезеңі</p>	<p>бейнежазба, тақырып/ тақырыпаты, иллюстрация/бедерлі сурет бойынша болжау; 1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/ немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ; 1.1.6.1 сөйлеу барысында сөздік емес қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым); 1.1.6.2 сөйлеудегі өтініш, тапсырма, бұйрық, нұсқаулықты түсіну және дұрыс қолдану; 1.1.7.1 рөлдік ойындарда, әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ырзашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін қолдану; 1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажырату, еркін қолдану; 1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге? кімде? сөздері бар сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну және оларға жұрыс жауап беру ; 1.1.8.1 жәй сөйлемдерді қолданып, тыңдалған және/немесе оқылған мәтінге қатысты пікір білдіру; 1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, сөздік емес қатынас құралдарын қолданып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/ мақұлдамау</p>	<p>1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу; нашар көретіндер: 1.2.3.1 әріптердің көрнекі-қозғалыс бейнесін меңгеру, әріпті оның құрамдас элементтеріне бөлшектей білу; 1.2.3.2 әріптерді оқу, оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.3.3 емле бойынша ұқсас әріптерді ажырату; 1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру; 1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу; 1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/ тыңдалған мәтіннің тақырыбын анықтау; 1.2.4.2 мұғалімнің қолдауымен оқылған/ тыңдаған мәтіннің негізгі ойын жәй сөйлем арқылы атау; 1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау; 1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді саралау</p>	<p>тіркестерін, сөйлемдер және/немесе мәтіндер жазу; 1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен жәй сөйлемдер және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу; 1.3.5.1 Брайль әріптерінің , айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексеру; 1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексере білу және қателерді түзету; 1.3.6.1 "дыбыс" және " әріп" ұғымдарын ажырату; 1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1 -сынып үшін Брайль қарпінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу; 1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді, сөз тіркестерін көшіріп жазу</p>
	<p>1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге</p>		

<p>Әліппеден кейінгі кезең</p>	<p>дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру; 1.1.9.2 жоспар бойынша, өз бетінше, бедерлі сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру; 1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну; 1.1.10.4 көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйеніп, сөздегі дыбыстарды: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке белгілері бойынша сипаттау; 1.1.10.5 көмекші әдістерге сүйеніп, сөздің буындық құрамын, сөздегі екпін орнын анықтау;</p>	<p>1.2.6.2 оқылған мәтіннен жалпылама мағынасы бар жай сөздерді бөліп алу және қолдану; 1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану; 1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен әңгімелеу және сипаттау мәтіндерін анықтау</p>	<p>1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу; 1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау; 1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісін қою</p>
<p>4-тоқсан</p>			
	<p>1.1.2.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс деген не екенін түсіну; 1.1.2.2 графикалық сызбалар мен мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, ауызша және жазбаша сөйлеуді ажырата білу; 1.1.2.3 сөйлемдегі сөздердің санын анықтау; 1.1.2.4 сөйлемнен жеке сөздерді бөлу 1.1.2.5 мәтіннен сөйлемдерді ажырату; 1.1.2.6 практикалық деңгейде сөйлемнің сипаттамалық белгілерін, мәндік, тілдік және интонациялық толықтығын ажырату; 1.1.2.7 сөздерді саралау-заттар, әрекеттер, заттардың белгілері;</p>	<p>1.2.1.3 брайльдік оқулықта еркін бағдарлануы; 1.2.1.4 оқу кезінде дұрыс қалыпты сақтау; 1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/тыңдалған мәтіннің тақырыбын анықтау; 1.2.4.2 мұғалімнің қолдауымен оқыған/</p>	<p>1.3.2.1 заттық, ойын әрекеттерін, сызбаларды, белгілерді, сонымен қатар мұғалімнің көмегімен тыңдалған/оқылған мәтіндердегі сөздерді пайдаланып, материалды ұсыну; 1.3.3.1 тірек сөздерді қолданып, берілген тақырып бойынша 3-5 сөйлемнен және 8-14</p>

<p>Әліппеден кейінгі кезең</p>	<p>1.1.2.8 сөйлем мен деформацияланған сөйлемді практикалық деңгейде ажырату; 1.1.3.1 1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау; 1.1.3.2 автордың не айтқысы келетінін түсіндіру, атау; 1.1.6.1 сөйлеу барысында сөздік емес қатынас құралдарын қолдану (мимика, ым); 1.1.6.2 сөйлеудегі өтініш, тапсырма, бұйрық, нұсқаулықты түсіну және дұрыс қолдану; 1.1.7.1 рөлдік ойындарда әр түрлі қарым-қатынас жағдайларында (сәлемдесу, ырзашылық білдіру, кешіру, сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебін қолдану; 1.1.7.2 қаратпа сөздер мен сұраулы сөйлемдерді ажырату, еркін қолдану; 1.1.10.3 дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушы рөлін түсіну; 1.1.10.4 көмекші құралдарға және/немесе естуге сүйеніп, сөздегі дыбыстарды: дауыссыз-дауысты, екпінді-екпінсіз дауысты-дауыссыз, жуан-жіңішке белгілері бойынша сипаттау; 1.1.10.5 көмекші әдістерге сүйеніп, сөздің буындық құрамын, сөздегі екпін орнын анықтау</p>	<p>тыңдаған мәтіннің негізгі ойын жәй сөйлем арқылы атау 1.2.5.1 мұғалімнің көмегімен оқылған әңгіменің басын, ортасын және соңын анықтау; 1.2.5.2 деформацияланған мәтінді қалпына келтіру; 1.2.6.1 оқылған мәтіндегі заттарды, іс-әрекеттерді, белгілерді білдіретін сөздерді ажырату; 1.2.6. оқылған мәтіннен жалпылама мағынасы бар жай сөздерді бөліп алу және қолдану; 1.2.6.3 сөйлеуде мен, сен, ол, олар, біз, сіз, осы есімдіктерін қолдану; 1.2.7.1 есту арқылы мәтіннің поэтикалық және прозалық формаларын ажырату; мұғалімнің көмегімен баяндау және сипаттау мәтіндері анықтау; 1.2.7.2 мұғалімнің қолдауымен сипаттамалық және баянды мәтіндерден негізгі сөздерді (етістіктер мен сын есімдер) бөліп алу</p>	<p>сөзден тұратын қарапайым мәтіндер құрастыру; 1.3.4.2 мұғалімнің көмегімен жәй сөйлемдер (және/немесе мәтіндер (әңгімелеу, сипаттау, сұраулы) жазу; 1.3.5.1 Брайль әріптерінің , айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексеру; 1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексеру және қателерді түзету (молоко, солнце); 1.3.6.1 "дыбыс" және " әріп" ұғымдарын ажырату; 1.3.6.2 сөздер арасында бос орын қалдырып сөздерді және қысқа сөйлемдерді анық жазу (1 -сынып үшін Брайль қарпінде екі бос торкөз қалдыру); көру қабілеті нашар оқушыларда көлбеу емес тік жазу әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу</p>
	<p>1.1.4.1 оқиғалар тізбегін сақтай отырып, тыңдалған материалды қайталап айту; 1.1.4.2 деформацияланған мәтіндегі қателерді табу,</p>		

<p>Әліппеден кейінгі кезең</p>	<p>оқиғалардың дұрыс реттілігін қалпына келтіру; 1.1.5.1 мәтін мазмұнын сюжеттік сурет, аудио, бейнежазба, тақырып/ атауы, иллюстрация / бедерлі сурет бойынша болжау; 1.1.5.2 иллюстрациялық материалға және/немесе мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, мәтін кейіпкерлерін және олардың әрекеттерін атау ; 1.1.7.3 тыңдалған мәтіннен: кім? не? не істейді? қандай? қайда? қашан? қалай? кімге? кімде? сөздері бар сұраулы сөйлемдерді табу және түсіну және оларға жұрыс жауап беру 1.1.8.1 жәй сөйлемдерді қолданып, тыңдалған мәтінге қатысты пікір білдіру; 1.1.8.2 түйінді сөздерді және/немесе жай сөйлемді, сөздік емес қатынас құралдарын қолданып, тыңдалған мәтін кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін мақұлдау/ мақұлдамау; 1.1.9.1 мұғалімнің сұрақтарына сүйене отырып, 8-14 сөзге дейінгі көлемде баяндау мәтінін құрастыру; 1.1.9.2 жоспар бойынша, өз бетінше, бедерлі сурет, сюжеттік иллюстрация немесе суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1.1.9.3 өз бетінше әңгіме құрастыру;</p>	<p>1.2.2.4 жоспарға, суреттер/бедерлі бейнелер, макеттер сериясына сүйене отырып, тыңдағанды қайта айту; 1.2.3.4 тұтас сөздерді, сөз тіркестерін оқуға көшу арқылы буынды еркін оқуды меңгеру; 1.2.3.5 тыныс белгілерінің ережелерін ескеріп, сөйлемдерді оқу; 1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанрдағы мәтіндерді (ертегі, әңгіме, өлең) салыстыру</p>	<p>1.3.5.1 Брайль әріптерінің , айналы Брайль әріптерінің жазылуын тексеру; 1.3.5.2 жазылуы айтылымға сәйкес келмейтін сөздердің жазылуын тексеру және қателерді түзету (молоко, солнце); 1.3.7.1 әріптерді, буындарды, сөздерді, сөз тіркестерін көшіріп жазу; 1.3.7.2 бас әріп қашан жазылатынын білу; 1.3.7.3 жи-ши, ча-ща, чу-щу сөз тіркестерінің жазу ережелерін білу, осы тіркестерді сөздің құрамында табу; 1.3.7.4 мұғалімнің көмегімен тасымалдау ережелерін сақтау; 1.3.7.5 мұғалімнің көмегімен сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу; 1.3.8.1 жазбаша сөйлеудегі сөздер-заттар, сөздер-белгілер, сөздер-әрекеттерді ажырату; 1.3.8.2 ең көп таралған көмекші сөздерді (астында, үстінде, жанында, ішінде, жоғары, төмен) қолдану; 1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісін қою</p>
--------------------------------	---	--	--

Ескерту:

1) оқыту мақсаттары бір тоқсан ішіндегі сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша біріктіріледі;

2) ұсынылған ұзақ мерзімді жоспар үлгі ретінде, оқушылардың оқу материалды игеру қарқынына байланысты мұғалім өзгертулер енгізе алады;

3) барлық оқу мақсаттарын концентрлік тәсілмен іске асыру ұсынылады: әрбір мақсат келесі тоқсанда кеңейтілген және/немесе күрделенген сөйлеу материалында тереңдете отырып қайталанады.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
566 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – адамның жалпы мәдениетінің көрсеткіші ретінде функционалдық сауаттылығын қалыптастыру негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қазақ тілін оқыту барысында қоршаған әлем жайындағы білімін меңгеруге қолайлы жағдай қалыптастыру;

2) сөздік қорды байыту және белсендіру, сөйлеу мәдениетімен қарым – қатынас мәдениетін дамыту негізінде сөйлеу қызметін өнімді қалыптастыру;

3) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік, орфографиялық және орфоэпиялық міндеттерді шешу процесінде ақпаратты талдау, салыстыру, қорытындылау, жүйелей білуді, оқу қызметін жоспарлау, бақылау және бағалай білуін дамыту;

4) тілге білім көзі, рухани адамгершілік құндылық, қарым – қатынас және табысты әлеуметтендіру құралы ретінде, білім алушылардың саналы көзқарасын тәрбиелеу;

5) білім алушылардың адамгершілік көзқарасын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру; оларды ұлттық және жалпы азаматтық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қолдың ұсақ қозғалыс дағдысын түзету: қол қозғалысы, шынтак жағдайы, жазу және оқу кезінде грифельді қолда дұрыс ұстай білу, қалыпты қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру, сезім және қозғалыс үйлесімін дамыту;

2) оқу, жазу және оқу материалын көшіруде кітап пен дәптер бетінде дұрыс бейімделе білу;

3) когнитивті процестерді дамыту және түзету: көрнекі – бейнелі, көрнекі – әрекеттік, сыни, шығармашылық ойлау, көру, есту және тактілді (сипау) қабылдау, пәндік материалдарды меңгеру сапасын арттыру үшін зейінін және есте сақтау қабілетін дамыту;

4) қоршаған ортаны тануда арнайы әдістерді меңгеру: қорытындылау, салыстыру, сипаттау, зерттеу, заттармен құбыстар туралы түсініктерін нақтылау үшін алгоритмдеу;

5) оқуда, жазуда және көрнекі материалмен жұмыс кезінде көру қалдығын тиімді қолдана білуді дамыту;

6) психикалық дамудың басқа жақтарынан сөздік саланың үстемдік етуіне негізделген сөйлеу вербализмін түзету; шындықпен нақты фактілерге сүйенбей отырып талқылау;

7) білім алуда заттар туралы түсініктерінің нақты болмауына себепші болатын және сөздерді формальды түрде жаттап алуға итермелейтін сөздің лексикалық мағынасын жеткіліксіз ұғындыратын немқұрайлылықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу нәтижелерін жақсарту мақсатында: құндылыққа бағытталған, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері қолданылады және ақпараттық–коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Оқытудың құндылықтарға бағытталған тәсілі арнайы оқу материалдары: жаттығулар, мәтіндер, шығармашылық тапсырмалар арқылы білім алушылардың бойына отансүйгіштік, азаматтық, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастырады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқытудың жаңашылдық технологияларын, дидактикалық және рөлдік ойындардың, күнделікті және қалыптан тыс сабақтарда қолданылатын тест тапсырмаларын қолдану арқылы білім алушылардың жеке қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын, шығармашылық және зияткерлік әлеуетін ашу болып табылады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушыларды тек дағды бойынша істелетін әрекетке әкелетін, олардың сауатты жазу мен дұрыс сөйлеу дағдыларын дамытуда өзара бірлесіп әрекет жасайтын, ұғым, ережелер, мәліметтер жүйесін түсінуге мүмкіндік жасайтын

сөздік-тәжірбиелік әрекет арқылы жүзеге асырылады. Іс-әрекеттік тәсіл белсенді және интерактивті әдістерді қолдануға ұйғарым жасайды: зерттеу және ойын әрекетін, тілдік норманы талдау, қорыту және оларды тәжірбиелік әрекетте тиімді пайдалануда өзекті болатын оқытудың жетекші тәсілін қолдануды ұсынады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушыларды көру мүмкіндіктеріне сәйкес көру өткірлігі 0,04-ке дейін мүлдем көрмейтін және ішінара көретін, көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ке дейін Брайль жүйесі бойынша білім алатын және көру өткірлігі 0,1-ден 0,4-ке дейінгі көзілдірікпен көретін ірілендірілген жалпақ басылымды қаріппен оқытқындарға бөлуді көздейді; сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктері мен қабілеттерін ескере отырып үш топқа бөлуді ұйғарады:

- 1) оқу материалын толығымен және өз бетінше игеруге қабілетті;
- 2) оқу материалын баяу үйренеді және орындау кезінде аздап қателіктер жібереді;
- 3) оқу материалдарын жарым-жартылай біледі және өз бетінше шығара алмайды, түзету әдістері, деңгейлік тапсырмалар қолданылады.

10. Коммуникативтік тәсіл көрмейтін және нашар көретін балаларды оқытуда тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес, сөйлеу этикетін сақтауды дамытуға мүмкіндік береді; тыңдай білуге, монологтық және диалогтық сөздерді меңгеруде сұрақтар мен жауаптарды сыпайы түрде тұжырымдай білуге бейімдейді, вербальді және вербальді емес қатынас құралдарын меңгеру негізінде өз құрдастары және ересек адамдармен өнімді қарым-қатынас жасауына әсерін тигізеді.

11. Пән бойынша ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін ғаламтор - ресурстарды, онлайн - сөздіктерді, анықтамалықтарды, форумдарды, электрондық оқулықтарды және энциклопедияларды пайдаланылады; оқу процесінің үздіксіздігін қолдану үшін қашықтықтан оқыту технологияларын қолданады.

12. Білім алушыларға арналған түзету көмегі келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) пәндік білім білік және дағдыны игеруде сақталған анализаторларымен олардың компенсаторлық рөлін түзету және дамыту;
- 2) пәндік материалды қабылдауда психофизикалық және эмоционалдық дамудағы қайталамбалы кемшіліктерді болдырмау;
- 3) көру қалдығын қорғау және офтольмологиялық, гигиеналық нормаларды сақтау.

13. Пән бойынша оқытудың арнайы әдістері:

- 1) көрудегі ауытқушылықтарды ескере отырып, оқу әрекетін алгоритімдеу;
- 2) көзге түсетін жүктеменің 10 минуттан аспауын қадағалай отырып, іс -әрекеттің әр түрін мөлшерге сәйкес қолдану;
- 3) нүктелі-бедерлі қаріпте оқыту мен жазуды тактильді қабылдауды есту арқылы қабылдауымен алмастыру;
- 4) көз бен қол саусақтарына арналған арнайы гимнастика;
- 5) оқу ақпаратын логикалық өңдеу әдістері: нақтылау, салыстыру, үлгі бойынша аналогтарын орнату, талқылап қорыту;

б) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік талдауда алгоритм түрінде егжей-тегжейлі бөлшектейтін іс-әрекетті ашып көрсету.

14. Қазақ тілі сабақтары бастауыш сыныптарда арнайы жабдықталған кабинеттерде өткізіледі:

1) қауіпсіздік техникасы талаптарына сәйкес мектеп жиһаздарымен;

2) оқытудың арнайы оқу-әдістемелік құралдарымен: иллюстрациялармен, бедерлі суреттермен, бедерлі-нүктелі кестелермен, анықтамалық, көркем әдебиетпен, ұлғайтылған және нүктелі-бедерлі қаріпте басылған оқулықтармен, дидактикалық қоршаған әлемді бейнелейтін үлестірмелі көрсетпелі материалдармен;

3) оқытудың техникалық құралдарымен: компьютерлік тифлоқешенмен, көшіруге және оқуға арналған "Книголюб" кешенімен, интерактивті тақтамен, "Книга" деп аталатын электронды ұлғайтқыш құрылғымен, нашар көрушілерге арналған стационарлық портотивті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;

2) 3-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;

3) 4-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

16. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;

2) "Оқылым" бөлімі;

3) "Жазылым" бөлімі;

4) "Әдеби тіл нормаларын сақтау" бөлімі.

17. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;

2) мәтіннің мазмұнын болжау;

3) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;

4) берілген тақырып бойынша әңгіме құрау;

5) тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру;

6) тыңдарманның назарын аудару;

7) дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау;

2) мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну;

3) мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру;

4) мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау;

- 5) түрлі дереккөздерден ақпарат алу;
- 6) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу;
- 2) түрлі стильде мәтін жазу;
- 3) оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу;
- 4) жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну;
- 5) қатені табу және түзету;
- 6) каллиграфиялық нормаларды сақтау;
- 7) пунктуациялық нормаларды сақтау.

20. "Әдеби тіл нормаларын сақтау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау;
- 2) грамматикалық нормаларды сақтау.

21. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдаған мәтін бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу; тыңдаған мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; тыңдалған материалға өз пікірін білдіру; түрлі жағдаяттарға байланысты сұхбаттасын тыңдау, сөйлеу мәдениетін сақтау; сөйлеудің адам өміріндегі маңызы мен қажеттілігі; ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсінік; дауыс күші, сазы – ауызекі сөйлеудің мәнерлеуші құралдары; ауызекі сөйлеу кезіндегі қимыл мен ым- ишара; диалог; монолог; амандасу жағдаятында қолданылатын сөздер; амандасу, өтініш білдіру, алғыс айту жағдаятын құрастыру; фонематикалық есту қабілетін дамыту және дикция қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар;

2) оқылым: мәтіннен, ережелерден, жаттығулардан қажетті ақпарат алу; бастауыш сынып білім алушыларына арналған сөздіктің, энциклопедияның, анықтамалықтың көмегімен ақпаратты нақтылау; мәтіннен қажетті ақпаратты таңдау; белгілі бір тақырыпқа екі дереккөзден ақпаратты табу; мәтін тақырыбы, жоспар, иллюстрациялар бойынша мазмұнды болжау; мәнерлеп оқу құралдарының көмегімен оқылатын мазмұнды бағалау: интонация, ырғақ, дыбыс деңгейі; көзі көрмейтін білім алушыларға екі қолмен бедерлі-нүктелік қаріпті оқу дағдыларын жетілдіру; оқу кезінде инверсия, буындарды ауыстыру, әріптерді жіберу; оқу кезінде сөйлеу қателіктерінің алдын алу үшін фонематикалық есту қабілетін дамыту;

3) жазылым: бедерлі-нүктелі қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру; сөйлемде сөздердің орналасу тәртібін ескере отырып сөйлем құрау; сұрақ бойынша сөйлемді толықтырып жазу; үлгі, сызба, суреттер бойынша сөйлем құрап жазу; дұрыс құрылмаған сөйлемді түзеп, қайта жазу; "Фонетика және графика", "сөз құрамы"; жыл ішіндегі жазбаша жұмыстар: мәтін-сипаттама, мәтін-баяндау, көркем мәтін негізінде жазбаша баяндау; берілген тақырыпқа тірек сөздер бойынша мәтін жазу;

диктанттардың түрлері; түсініктеме хат; оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдарға байланысты сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұндама жазу; тірек сөздерді, суреттерді пайдаланып постер құрастыру; жеке сурет немесе сюжетті суреттер негізінде шағын сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу; үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: құраған мәтінде жіберілген орфографиялық, пунктуациялық, әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету; дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп, қайта жазу; жазба жұмыстарын каллиграфиялық талаптарға сай жазу;

5) 1-сыныпта оқытылған тақырыптарды қайталау: қазақ тілінің дыбыстары мен әріптері; әріптерді бедерлі-нүктелі қаріппен белгілеу; алфавит; буын; сөзді аудару; сөзді жазық және бедерлі-нүктелі қаріппен ауыстыру; тіл мен сөйлеу туралы түсінік; ауызша және жазбаша сөйлеу; сөз және сөйлем; Брайль жүйесі бойынша жазудағы сөйлемдегі бас әріп және тыныс белгілері; мәтін және сөйлем;

6) фонетика: У дыбысы; сөз ішінде у дыбысының бірде дауысты, бірде дауыссыз болып келуі; У әрпінің емлесі: дауыссыз дыбыстан кейін келген у әрпінің алдында ү, ұ дыбыстары естілгенімен, жазылғанда олардың орнына у-дың өзі ғана жазылатыны, дауысты ы, і әріптеріне аяқталған сөздерге у әрпі қосылғанда, ы, і әріптерінің түсіп қалатыны; И дыбысы. И – дауысты, й – дауыссыз дыбыс екені. И – дыбысының бірде жуан, бірде жіңішке болатыны; И, й әріптерінің емлесі; Я, ю әріптерінің жазылуы; дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді болып бөлінетіні; Б, п дыбыстары; Б және п әріптерінің емлесі; Қ, ғ және к, г дыбыстары; Қ, к дыбыстарына аяқталған сөздерге дауысты ы, і дыбыстары жалғанса, олардың ғ, г дыбыстарына айналуы; Л, р дыбыстары . Л, р әріптерінің емлесі. Н, н дыбыстары; олардың бір-бірінен айырмашылығы және емлесі; сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту: бүгін – бүгүн, түтін – түтүн, көсек – көсөу;

7) сөйлем: сөйлем туралы түсінік; сөйлемнің мәтіннен өзгешелігі; тұтас мәтінді сөйлемдерге бөлу, сөйлемдердің ара жігін ажырату; айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлері: хабарлы сөйлем, сұраулы сөйлем, лепті сөйлем; сөйлем соңына қойылатын тыныс белгілер (нүкте, сұрау, леп белгісі);

8) сөйлемдегі сөздердің байланысы: сұрақ қою арқылы сөйлемнің ішінен бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу;

9) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы түсінік; мәтіндегі синоним, антоним, омоним сөздердің мағыналарын ажырата білу; берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) қолдана білу;

10) сөз құрамы: сөздің түбірі мен қосымшасы туралы алғашқы түсінік; түбір мен қосымшаның бір-бірінен айырмашылығы; қосымша түрлері: жұрнақ пен жалғау, олардың белгіленуі;

11) сөз таптары: заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздер туралы түсінікті қайталау; сөз табы туралы түсінік; зат есім, оның мағынасы, сұрақтары; жалқы есім және жалпы есім; жалқы есімнің жазылу емлесі; зат есімнің жекеше және көпше түрлері; зат есімнің көпше түрін сөз құрамына талдау, көптік жалғаулары, оларды дұрыс қолдану; етістік, оның анықтамасы, сұрақтары; дара және күрделі етістіктер; сын есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сын есіммен зат есімнің байланысы; дара және күрделі сын есімдер; сан есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сан есімнің зат есіммен байланысып айтылуы; дара және күрделі сан есімдер.

22. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалған мәтін бойынша тірек сөздерді белгілеу; ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; берілген тақырып пен суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; берілген мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздерді, жоспарды пайдаланып ауызша әңгіме құрау; қаратпа сөз, оның тыныс белгісі; қыстырма сөз, оның тыныс белгісі; көмекші сөздердің көмегімен әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау; ауызекі және жазба тілде сөйлеу ерекшеліктері; түрлі жағдаяттағы қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды: қимыл мен ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тыңдарманның назарын аудару;

2) оқылым: оқылған мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау; мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; мәтіндегі ақпарат негізінде қарапайым тұжырымдар қалыптастыру; мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау; ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстыру; оқу техникасын дамыту;

3) жазылым: көмекші сөздерді қолданып пайымдау мәтіндерін құрап жазу; оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу; сызба, график, кесте, фотосуреттер қолданып мәтін хат, шақыру, нұсқаулық, презентация құрастырып жазу; өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық қателерді тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету; өзгенің пікіріне өз көзқарасын білдіруде тілдік және этикалық нормаларды сақтау;

5) фонетика: дыбыс туралы 2-сыныпта өткенді қайталау; Э, е, ф, в, ц, ч, ш, щ дыбыстарының ерекшеліктерін меңгерту; бұл дыбыстарды дұрыс айтып, сауатты жазуға дағдылану; В, ф дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктерін салыстыру; Ч, щ дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктері; Х, һ дыбыстары, олардың айтылу ерекшеліктері; Х, һ дыбыстарына қатысты сөздердің емлесі; сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл;

6) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы берілген білімді еске түсіру; сөз мағыналарымен жұмыс: сөз өзінің тура мағынасынан басқа ауыспалы мағынада қолданылатынын және бір сөздің бірнеше мағынада жұмсалатынын байқау; мән-дес және қарама-қарсы мағыналы сөздер; тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын мән-мәтінде түсіну, сөйлеу барысында пайдалану; түрлі дереккөздерден, мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта берілген тақырып, сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау;

7) сөз құрамы: сөз құрамы жайында 2-сыныпта өтілген ұғымдарды қайталау; түбір сөз және туынды сөз; туынды сөз жасайтын жұрнақтар; түбірлес сөздер; қосымшалардың емлесі: буын үндестігін сақтау, қосымша жалғанғанда кейбір сөздердің соңғы дыбысының өзгеруі немесе түсіп қалуы туралы түсінік;

8) сөйлем: сөйлем туралы 2-сыныпта берілген білімді қайталау; сөйлем мүшелері; тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелер; бастауыш пен баяндауыштың байланысы; бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықша; жалаң және жайылма сөйлем; үлгі сызба, сұрақ бойынша сөйлем құрау;

9) сөз таптары: сөз таптары туралы берілген ұғымды қайталау; зат есім туралы 2-сыныпта өтілген материалды еске түсіру; негізгі және туынды зат есім; туынды зат есім жасайтын жұрнақтар; зат есімнің тәуелденуі; тәуелдік жалғау, оның жекеше және көпше түрлері; тәуелдік жалғаудың емлесі; етістік туралы берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды етістік, болымды және болымсыз етістік; сөз таптары; сын есім жайында берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды сын есімдер; салыстырмалы шырай жұрнақтарымен таныстыру; сан есім туралы берілген білімді еске түсіру; есептік және реттік сан есімдер.

23. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту; берілген мәтіннің тақырыбы мен диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу; аудио-бейне жазба мазмұнын өзіндік бағалау; ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсініктерін кеңейту; тірек сөздер мен жоспарды пайдаланып монолог құрау; сөйлеу мақсаты мен ортасына сәйкес белгілі бір тақырып аясында диалог құру; сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, сезімі мен көңіл күйіне әсерін ескеру; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл мен ым-ишара, және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру;

2) оқылым: мәтінді көз жүгірте оқу, шолу жасай отырып оқу, мағынасы мен бөлімдерін анықтай отырып оқу, ақпаратты алу үшін оқу, қызыға оқу және өз көзқарасын айту үшін оқу; мәтіннің басы немесе тақырыбы бойынша оқиғаның дамуын болжау; оқылған мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау; пайымдаудың мазмұндық және құрылымдық

ерекшеліктерін түсіндіру, дәлелдеу, қорытынды анықтау; оқылған мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстыру; дауыс ырғағын келтіре мәнгерлеп оқу; оқу техникасын дамыту;

3) жазылым: оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама және тірек сөздерді қолданып эссе жазу; берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу; түрлі стильде мәтін жазу; қабырға газетіне мақала, жарнама, жаңалық жазу; мінездеме жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық қателерді анықтап, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету;

5) фонетика: буын үндестігі туралы ұғым қалыптастыру: дауысты дыбыстардың сөз ішінде жуан-жіңішкелігіне қарай үндесіп айтылуы және жазылуы; дыбыс үндестігі туралы түсінік; сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану: түбірдің соңғы дыбысы қатаң болса, оған жалғанатын қосымшаның бірінші дыбысы қатаң болып келетіні, түбірдің соңғы дыбысы ұяң немесе үнді болса, оған жалғанатын қосымшаның бірінші дыбысы да ұяң не үнді болып сәйкестенуі, дауысты дыбыстың әсерінен түбірдің соңындағы қатаң дыбыстың ұяң не үнді болып өзгеруі;

6) сөз тіркесі, сөйлем: сөйлемге қатысты өтілгенді қайталау; сөйлемдегі сөз тіркестерін табу; сөйлемнің бірыңғай мүшелері және олардың тыныс белгісі; жай және құрмалас сөйлем; құрмалас сөйлемді сызба бойынша құрау; құрмалас сөйлемнің тыныс белгісі; диалогте қолданылатын тыныс белгілер;

7) күрделі сөз туралы жалпы түсінік: біріккен сөз; біріккен сөздің жасалуы және оның жиі кездесетін түрлері; қос сөз және олардың жасалуы; қос сөздердің мәні және емлесі; қысқарған сөз; қысқарған сөздердің жасалуы және олардың емлесі; бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау;

8) сөз және оның мағынасы: тұрақты сөз тіркестері туралы түсінік беру; мәнмәтінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану; түрлі дереккөздерден: мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма берілген тақырыпты, қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;

9) сөз таптары: зат есім туралы өтілгенді қайталау, зат есімнің септелуі; септік жалғауының аттары мен септелуі; септік жалғауының емлесі; тәуелденген сөздердің септелуі; көптік жалғаулы сөздердің септелуі; зат есімнің жіктелуі; жіктік жалғаулары, олардың жекеше, көпше түрлері; етістік, туралы өтілгенді қайталау; етістік, оның жіктелуі; жекеше және көпше жіктеу үлгілері; етістіктің шақтары: осы шақ, өткен шақ, келер шақ; сын есім; қарсы мәндес сын есімдер; сан есім, дара және күрделі сан есімдер, емлесі; есімдік туралы жалпы түсінік; жіктеу есімдіктері, олардың септелуі; үстеу туралы түсінік; шылау туралы түсінік, олардың мәні; шылау мен шылау тұлғалас

қосымшалардың жазылуы; одағай сөздер және олардың емлесі; еліктеуіш сөздер туралы түсінік; олардың мәні мен емлесі.

24. Көру қабілеті бұзылған білім алушыларға "Қазақ тілі" пәні бойынша рельефті-нүктелі шрифтпен жазылған жазба жұмыстарының көлемі:

1) 2-сынып бойынша сөздік диктант 5-7 сөз, диктант 25-30 сөз, мазмұндама 40-60 сөз, шығарма 25-35 сөз;

2) 3-сынып бойынша сөздік диктант 9-12 сөз, диктант 35-50 сөз, мазмұндама 60-80 сөз, шығарма 35-55 сөз;

3) 4-сынып бойынша сөздік диктант 12-15 сөз, диктант 55-70 сөз, мазмұндама 80-100 сөз, шығарма 55-70 сөз.

25. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жазба жұмыстарында жіберілген қателері мынандай жолмен түзетіледі:

1) қате жазылған әріп, белгі, сөз, сөз тіркесі, сөйлемді көлбеу сызықпен сызу;

2) көздері көрмейтін білім алушылардың жазба жұмыстарында жіберілген қателерін алты нүктемен белгілеп, жазба жұмысының соңында түзетілген қатені көшіру;

3) сөйлемде стилистикалық қате болған жағдайда сөйлемнің алғашқы және соңғы әрпі белгісі алты нүктемен белгіленеді, түзетілген сөйлем көшіріліп жазылады.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада "Оқу мақсаттары" қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді: кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмерін көрсетеді, мысалы, 2.2.1.1 кодында "2" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; 2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін арттыру, есту арқылы қабылдау қабілетін дамыту	3.1.1.1 аудиотаспадағы тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, талдау, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлар қызметін пайдалану	4.1.1.1 аудиотаспадағы тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту, модельдеу; 4.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзету, зейінін тұрақтандыру

1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау, ұғыну, түсіну	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып өз бетінше монолог құрау
1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өз ойын " ұнайды, ұнамайды, себебі ... пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз? назарын аударту	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
1.7 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: бүгін-бүгүн, түтін – түтүн, көсеу – көсеу	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын және дыбыс үндестігін сақтап айту

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтін түрлерін әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және құрылымдық бөліктерін басы, негізгі бөлім, соңын анықтау	3.2.1.1 тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және оның құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және олардың құрылымдық бөліктерін анықтау
	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним сөздік қолдану		4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен

2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану	көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен, сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден: мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма алынған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау	4.2.5.1 дереккөздерден, мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мән мәтіні бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау; 4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын жанры, мәтін түрі табу	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы шағын	3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау

3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу	сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)	элементтері бар мәтін құрап жазу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық ас әзірлеу рецептісі жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу	4.3.2.1 тірексөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін мақала, мінездеме жазу, тифлокомплектің көмегімен шағын презентация жасау
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша өз бетінше жоспар құрып, мазмұндама жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер құрастыру	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттерді пайдаланып, мәтін хат, шақыру, нұсқаулық құру, компьютерде теру	4.3.4.1 мәтінді құруда жаңалық, жарнама сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу, компьютерде теру
3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып жазба жұмыстарының соңында дұрыс сөздерді көшіру көрмейтіндер үшін	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп жанына түзетілген әріпті жазу	4.3.5.1 стилистикалық қателерді анықтап, түзету, түсіндіру; қате кеткен сөздерді есіне сақтау, жұмыс соңында көшіру
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды көру мүмкіндіктеріне сәйкес сақтау, жазу техникасын жетілдіру
3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерінің айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісін қолдану	3.3.7.1 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою
	2.3.7.2 сөйлемдердің жай, сұраулы, лепті соңында тыныс белгілерін қою	3.3.7.2 сөйлем соңында мақсаты мен ырғағына қарай тыныс белгілерін қою	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін бедерлі нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану үтір, қос нүкте қою

	2.3.7.3 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес бедерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі	3.3.7.3 бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қою	4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
--	---	--	---

4) "Тілдік нормалардың қолданысы" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Сөздердің орфографиялық, орфоэпиялық нормаларын сақтау	2.4.1.1 я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.1 э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.2 "у", "и, й" әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -інің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу	4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін қатаң, үнді, ұяң ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.3 ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу	4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
	2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.4 х, һ әріптері бар сөздерді ажыратып жазу	
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату	4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз
	2.4.2.2 көптік жалғауларды дұрыс қолдану	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу	4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
	2.4.2.3 сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім, етістік ажырату	3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім, етістік табу	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу
	2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау	3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім, сын есім, етістікті анықтау	4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
	2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістікті анықтау	3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану

2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу	3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
	3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы бастауыш, баяндауыш және тұрлаусыз мүшелерін ажырату	4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды және, себебі, мен, пен қолдану
	3.4.2.8 өз бетінше жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату	4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану 4.4.2.9 етістікті тиісті шақта өткен шақ, келер шақ, осы шақ қолдану

28. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптары үшін "Қазақ
тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; 2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін

Тыңдалым және айтылым		арттыру, есту арқылы қабылдау қабілетін дамыту
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз? назарын аударту
	1.7 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту бүгін-бүгін, түгін – түтүн, көсеу – көсеу
Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнынанықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым		

		материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1 "я", "ю" әріптерінің емлесін сақтап жазу; 2.4.1.2 "у", "и, й" әріптерінің емлесін сақтап жазу; 2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін қатаң, ұяң, үнді ажырату, дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу; 2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
2-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
		1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын "ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру
		2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтін түрлерін әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

		құрылымдық бөліктерін басы, негізгі бөлім, соңын анықтау
Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын жанры/мәтін түрі табу
Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып шағын мәтін жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер құрастыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу
		2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді

		3.5 Қатені табу және түзету	тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі қою; 2.3.7.2 сөйлемдердің жай, сұраулы, лепті соңында тыныс белгілерін қою; 2.3.7.3 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес бедерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу
3-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; 2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін арттыру, есту арқылы қабылдау қабілетін дамыту
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу, сұхбатты жоспарлау
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау

5. Дені саудың – жаны сау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Оқылым

1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын "ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы немесе пайдасыз болды..." білдіру
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым ишара қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз? назарын аударту
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним сөздік қолдану сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын жанры/мәтін түрі табу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және ас әзірлеу рецептісін жазу

Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату; 2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану 2.4.2.3 сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату; 2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау; 2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістікті анықтау
4-тоқсан		
Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау

7. Бізді қоршаған әлем
8. Саяхат

	1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын "ұнайды, ұнамайды , себебі..., пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру
Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтін түрлерін әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және құрылымдық бөліктерін басы, негізгі бөлім, соңы анықтау
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау
		3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу		2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру , хабарлама және ас әзірлеу рецептісін жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу		2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша

Жазылым		жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу
Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату 2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістікті анықтау

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлар қызметін пайдалану
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
			3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде

<p>1.Тірі табиғат</p> <p>2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)</p>		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.1.1 тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және оның құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау;
			3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
			3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып тірек сөздер арқылы әңгімелеу

Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.1 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою
Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1 "э", "ф", "в", "ц" әріптері бар сөздерді сауатты жазу; 3.4.1.3 "ч", "щ" әріптері бар сөздердің емлесін білу; 3.4.1.4 "х", "н" әріптері бар сөздерді ажыратып жазу
2-тоқсан		
	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне және құбылыстар мен оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік

Тыңдалым және айтылым	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	нормаларды сақтап сөйлесу
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру
	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл
Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау;
		3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды

		көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттер, шағын презентацияларды , мәтін хат, шақыру, нұсқаулық тифлокомплектің көмегімен жасау
	3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеділдету
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.3 бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қою
		4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату; 3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы бастауыш, баяндауыш және

			<p>тұрлаусыз мүшелерін ажырату;</p> <p>3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату</p>	
3-тоқсан				
	Тыңдалым және айтылым	<p>1.1 Тыңдаған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну</p>	<p>3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру;</p> <p>3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлар қызметін пайдалану</p>	
		<p>1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау</p>	<p>3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау</p>	
		<p>1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану</p>	<p>3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу</p>	
		<p>1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау</p>	<p>3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау</p>	
		<p>1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру</p>	<p>3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру</p>	
		<p>2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру</p>	<p>3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру</p>	
		<p>2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау</p>	<p>3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау</p>	

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

Оқылым	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)
	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттермен мәтін хат, шақыру, нұсқаулық, презентация құрастыру
		3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен

		3.5 Қатені табу және түзету	белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
Тілдік нормалардың қолданысы		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу; 3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім, етістік табу; 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау; 3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау есім/етістікті анықтау; 3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау
4-тоқсан			
		1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлар қызметін пайдалану
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
Тыңдалым және айтылым		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде

7. Су – тіршілік көзі
8. Демалыс мәдениеті.
Мерекелер

		жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жөнелігі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, ж ү й е л е у , мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
	3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттер, шағын презентация, мәтін хат, шақыру,

Жазылым		нұсқаулық тифлокомплектің көмегімен жасау
	3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4-сынып:
3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тыңдалым және айтылым		1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту; 4.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзету, зейінін тұрақтандыру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу

1. Менің Отаным – Қазақстан
2. Адами құндылықтар

Оқылым

1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау
1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын және дыбыс үндестігін сақтап айту
2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 әңгімелеу/ сипаттау/ пайымдау мәтін түрлерін және олардың құрылымдық бөліктерін анықтау
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау; 4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу

Жазылым	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін кою; 4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін бедерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану үтір, қос нүкте кою
Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану; 4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану; 4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
2-тоқсан		
Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау

3. Мәдени мұра
4. Мамандықтар әлемі

Оқылым

1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау; 4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін салыстырып,

		ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірексөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін мақала, мінездеме жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз; 4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
3-тоқсан		
Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма/сызба/кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау

<p>5. Табиғи құбылыстар</p> <p>6. Қоршаған ортаны қорғау</p>	<p>Оқылым</p>	<p>1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру</p>	<p>4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру</p>
		<p>1.6 Тыңдарманның назарын аудару</p>	<p>4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру</p>
		<p>2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну</p>	<p>4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану</p>
		<p>2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру</p>	<p>4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру</p>
		<p>2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау</p>	<p>4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау</p>
		<p>2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу</p>	<p>4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;</p> <p>4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы</p>
		<p>2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау</p>	<p>4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін/ жанрын, стилін салыстырып,</p>

		ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрастырып жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мәтінді құруда жаңалық, жарнама сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу, компьютерде теру
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөйлемін толықтыру
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу; 4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу; 4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
4-тоқсан		
Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту; 4.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзету, зейінін тұрақтандыру
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау
	1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал	

7. Ғарышқа саяхат
8. Болашаққа саяхат

	бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жөнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау; 4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірексөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін мақала, мінездеме жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мәтінді құруда жаңалық, жарнама сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу, компьютерде теру
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу,

		құраған сөйлемін толықтыру
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану; 4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды және, себебі, мен, пен қолдану; 4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану; 4.4.2.9 етістікті тиісті шақта өткен шақ, келер шақ, осы шақ қолдану

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
567 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – адамның жалпы мәдениетінің көрсеткіші ретінде функционалдық сауаттылығын қалыптастыру негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) орыс тілін оқыту барысында қоршаған әлем жайындағы білімін меңгеруге қолайлы жағдай қалыптастыру;

2) сөздік қорды байыту және белсендіру, сөйлеу мәдениетімен қарым – қатынас мәдениетін дамыту негізінде сөйлеу қызметін өнімді қалыптастыру;

3) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік, орфографиялық және орфоэпиялық міндеттерді шешу процесінде ақпаратты талдау, салыстыру, қорытындылау, жүйелей білуді, оқу қызметін жоспарлау, бақылау және бағалай білуін дамыту;

4) тілге білім көзі, рухани адамгершілік құндылық, қарым – қатынас және табысты әлеуметтендіру құралы ретінде, білім алушылардың саналы көзқарасын тәрбиелеу;

5) білім алушылардың адамгершілік көзқарасын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру; оларды ұлттық және жалпы азаматтық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қолдың ұсақ қозғалыс дағдысын түзету: қол қозғалысы, шынтақ жағдайы, жазу және оқу кезінде грифельді қолда дұрыс ұстай білу, қалыпты қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру, сезім және қозғалыс үйлесімін дамыту;

2) оқу, жазу және оқу материалын көшіруде кітап пен дәптер бетінде дұрыс бейімделе білу;

3) когнитивті процестерді дамыту және түзету: көрнекі – бейнелі, көрнекі–әрекеттік, сыни, шығармашылық ойлау, көру, есту және тактілді (сипау) қабылдау, пәндік материалдарды меңгеру сапасын арттыру үшін зейінін және есте сақтау қабілетін дамыту;

4) қоршаған ортаны тануда арнайы әдістерді меңгеру: қорытындылау, салыстыру, сипаттау, зерттеу, заттармен құбыстар туралы түсініктерін нақтылау үшін алгоритмдеу;

5) оқуда, жазуда және көрнекі материалмен жұмыс кезінде көру қалдығын тиімді қолдана білуді дамыту;

6) психикалық дамудың басқа жақтарынан сөздік саланың үстемдік етуіне негізделген сөйлеу вербализмін түзету; шындықпен нақты фактілерге сүйенбей отырып талқылау;

7) білім алуда заттар туралы түсініктерінің нақты болмауына себепші болатын және сөздерді формалды түрде жаттап алуға итермелейтін сөздің лексикалық мағынасын жеткіліксіз ұғындыратын немқұрайлылықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу нәтижелерін жақсарту мақсатында: құндылыққа бағытталған, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері қолданылады және ақпараттық–коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Оқытудың құндылықтарға бағытталған тәсілі арнайы оқу материалдары: жаттығулар, мәтіндер, шығармашылық тапсырмалар арқылы білім алушылардың

бойына отансүйгіштік, азаматтық, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастырады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқытудың жаңашылдық технологияларын, дидактикалық және рөлдік ойындардың, күнделікті және қалыптан тыс сабақтарда қолданылатын тест тапсырмаларын қолдану арқылы білім алушылардың жеке қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын, шығармашылық және зияткерлік әлеуетін ашу болып табылады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушыларды тек дағды бойынша істелетін әрекетке әкелетін, олардың сауатты жазу мен дұрыс сөйлеу дағдыларын дамытуда өзара бірлесіп әрекет жасайтын, ұғым, ережелер, мәліметтер жүйесін түсінуге мүмкіндік жасайтын сөздік-тәжірбиелік әрекет арқылы жүзеге асырылады. Іс-әрекеттік тәсіл белсенді және интерактивті әдістерді қолдануға ұйғарым жасайды: зерттеу және ойын әрекетін, тілдік норманы талдау, қорыту және оларды тәжірбиелік әрекетте тиімді пайдалануда өзекті болатын оқытудың жетекші тәсілін қолдануды ұсынады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушыларды көру мүмкіндіктеріне сәйкес көру өткірлігі 0,04-ке дейін мүлдем көрмейтін және ішінара көретін, көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ке дейін Брайль жүйесі бойынша білім алатын және көру өткірлігі 0,1-ден 0,4-ке дейінгі көзілдірікпен көретін ірілендірілген жалпақ басылымды қаріппен оқытқындарға бөлуді көздейді; сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктері мен қабілеттерін ескере отырып үш топқа бөлуді ұйғарады:

- 1) оқу материалын толығымен және өз бетінше игеруге қабілетті;
- 2) оқу материалын баяу үйренеді және орындау кезінде аздап қателіктер жібереді;
- 3) оқу материалдарын жарым-жартылай біледі және өз бетінше шығара алмайды, түзету әдістері, деңгейлік тапсырмалар қолданылады.

10. Коммуникативтік тәсіл көрмейтін және нашар көретін балаларды оқытуда тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес, сөйлеу этикетін сақтауды дамытуға мүмкіндік береді; тыңдай білуге, монологтық және диалогтық сөздерді меңгеруде сұрақтар мен жауаптарды сыпайы түрде тұжырымдай білуге бейімдейді, вербальді және вербальді емес қатынас құралдарын меңгеру негізінде өз құрдастары және ересек адамдармен өнімді қарым-қатынас жасауына әсерін тигізеді.

11. Пән бойынша ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін ғаламтор - ресурстарды, онлайн - сөздіктерді, анықтамалықтарды, форумдарды, электрондық оқулықтарды және энциклопедияларды пайдаланылады; оқу процесінің үздіксіздігін қолдану үшін қашықтықтан оқыту технологияларын қолданады.

12. Білім алушыларға арналған түзету көмегі келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) пәндік білім білік және дағдыны игеруде сақталған анализаторларымен олардың компенсаторлық рөлін түзету және дамыту;
- 2) пәндік материалды қабылдауда психофизикалық және эмоционалдық дамудағы қайталамбалы кемшіліктерді болдырмау;

3) көру қалдығын қорғау және офтольмологиялық, гигиеналық нормаларды сақтау.

13. Пән бойынша оқытудың арнайы әдістері:

1) көрудегі ауытқушылықтарды ескере отырып, оқу әрекетін алгоритімдеу;

2) көзге түсетін жүктеменің 10 минуттан аспауын қадағалай отырып, іс -әрекеттің әр түрін мөлшерге сәйкес қолдану;

3) нүктелі-бедерлі қаріпте оқыту мен жазуды тактильді қабылдауды есту арқылы қабылдауымен алмастыру;

4) көз бен қол саусақтарына арналған арнайы гимнастика;

5) оқу ақпаратын логикалық өңдеу әдістері: нақтылау, салыстыру, үлгі бойынша аналогтарын орнату, талқылап қорыту;

6) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік талдауда алгоритм түрінде егжей-тегжейлі бөлшектейтін іс-әрекетті ашып көрсету.

14. Орыс тілі сабақтары арнайы жабдықталған бастауыш сынып кабинеттерінде өткізіледі:

1) қауіпсіздік техникасы талаптарына сәйкес мектеп жиһаздарымен;

2) оқытудың арнайы оқу-әдістемелік құралдарымен: иллюстрациялармен, бедерлі суреттермен, бедерлі-нүктелі кестелермен, анықтамалық, көркем әдебиетпен, ұлғайтылған және нүктелі-бедерлі қаріпте басылған оқулықтармен, дидактикалық қоршаған әлемді бейнелейтін үлестірмелі көрсетпелі материалдармен;

3) оқытудың техникалық құралдарымен: компьютерлік тифлоқешенмен, көшіруге және оқуға арналған "Книголюб" кешенімен, интерактивті тақтамен, "Книга" деп аталатын электронды ұлғайтқыш құрылғымен, нашар көрушілерге арналған стационарлық портотивті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) во 2 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

2) в 3 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

3) в 4 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году.

16. Содержание Программы включает следующие разделы:

1) раздел "Аудирование";

2) раздел "Говорение";

3) раздел "Чтение";

4) раздел "Письмо";

5) раздел "Языковые нормы".

17. Раздел "Аудирование" включает следующие подразделы:

1) прогнозирование содержания текста;

2) определение темы и основной мысли информации, сообщения;

3) прогнозирование содержания текста.

18. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

1) участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения;

2) составление монологического высказывания на заданную тему;

3) соблюдение орфоэпических норм.

19. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

1) определение структурных частей текста;

2) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;

3) формулирование вопросов и ответов;

4) определение типов и стилей текстов;

5) извлечение необходимой информации из различных источников;

6) сравнительный анализ текстов.

20. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

1) создание текстов разных типов и стилей;

2) создание текста по плану и опорным словам;

3) изложение содержания прослушанного, прочитанного текста;

4) написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации;

5) нахождение и исправление ошибок в работе;

6) соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту;

7) соблюдение пунктуационных норм.

21. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

1) соблюдение орфографических норм;

2) соблюдение грамматических норм.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) аудирование (слушание): извлечение информации из устного текста, вопросов, содержания небольших текстов как учебного, так и художественного характера, формулировок заданий к упражнениям, правил, определений, воспринятых на слух; уточнение информации с помощью вопросов; понимание интонационной окраски предложений и маленьких текстов; развитие фонетико-фонематических представлений, формирование навыков звукового анализа;

2) говорение: высказывание как продукт речи, средства и объём высказывания: слово, предложение, текст, осознание целей и задач высказывания: вопрос, сообщение, подтверждение, отрицание, просьба, поздравление; закрытые вопросы по содержанию информации, сообщения; конструирование собственных устных высказываний с определённой коммуникативной задачей; разыгрывание ситуаций в диалоговой форме; прогнозирование содержания на основе заголовка, опорных слов и иллюстраций; ориентирование в речевой ситуации: с кем?, зачем?, что?, как?; роль невербальных средств в общении: интонация, поза, жесты, мимика; овладение нормами орфоэпии и

правильного интонирования предложения и высказывания; практическое овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения: обращение с просьбой, благодарность, поздравление; артикуляционные упражнения для развития фонематического слуха и постановки дикции (скороговорки). Преодоление вербализма;

3) чтение: извлечение информации из письменного текста, правил, определений и формулировок заданий к упражнениям; уточнение информации с помощью словаря, энциклопедии для младших школьников; выбор необходимой информации из текста; нахождение информации по двум источникам на определенную тему; прогнозирование содержания по заголовку текста, плану, иллюстрации; передача эмоциональных переживаний, оценка содержания читаемого с помощью средств выразительного чтения: интонация, темп, громкость; совершенствование незрячими обучающимся навыков чтения рельефно-точечного шрифта обеими руками; развитие фонематического слуха для предупреждения речевых ошибок при чтении: инверсия, перестановка слогов, пропуск букв;

4) письмо предполагает: совершенствование навыков письма рельефно-точечным шрифтом, умение воспринимать и представлять одну и ту же букву в двух различных положениях - при письме и чтении; чтение грифелем написанного текста, не открывая письменного прибора; ориентировка на приборе при письме; овладение навыком списывания текста или предложения; совершенствование навыков каллиграфии с учетом нарушенных функций зрения без оценивания; использование письма без наклона для слабовидящих; использование вместо доски кубика с вращающимися частями, колодки шеститочия, колодки прямого чтения при изучении незрячими разделов "Фонетика и графика", "Состав слова"; письменные работы в течение года: написание текста-описания, текста-повествования, краткого изложения на основе художественного текста, составление текста по опорным словам на заданную тему, передача содержания прочитанного, услышанного текста с использованием ключевых слов или слов для справок; различные виды диктантов; комментированное письмо;

5) обобщение изученного в 1 классе: звуки и буквы русского языка; обозначение букв рельефно-точечным шрифтом; алфавит; слог; перенос слова; перенос слова по плоскому и рельефно-точечному шрифту; представление о языке и речи как средстве человеческого общения; устная и письменная речь; слово и предложение; заглавная буква и знаки препинания в предложении знак прописной буквы при письме по системе Брайля не ставится; текст;

6) фонетика и графика: звуки речи; различение звука и буквы; алфавитный порядок слов; гласные и согласные звуки; перенос слова с двойными согласными; ударение; ударные и безударные гласные в слове; постановка знака ударения при письме рельефно-точечным шрифтом перед ударной гласной; гласные звуки [а, о, у, ы, и, э]; обозначение гласных звуков буквами я, ю, е, Ё: в начале слога и после согласного; мягкий знак на конце и в середине слова; безударные гласные, проверяемые ударением;

твѸрдые и мягкие согласные; правописание сочетаний с шипящими; звонкие глухие согласные; обозначение на письме звука [й']; разделительные мягкий и твѸрдый знаки; перенос слова с буквами "й, ь"; звукобуквенный анализ слова (фонетический разбор);

7) состав слова: окончание; корень слова; родственные слова; однокоренные слова; приставки, их правописание; суффикс; суффикс "-оньк-, -еньк-"; разбор слова по составу; безударные гласные в корне; проверяемые согласные на конце и в середине слова; непроверяемые гласные и согласные; правописание сочетаний с шипящими; правописание и произношение слов с ъ и ь; перенос слов; разбор слова по составу, незрячие сначала выделяют части слова устно, затем записывают их, обозначая знаками;

8) лексическое значение слова; слова, обозначающие предметы, признаки, действия. Имена собственные. Слова, близкие по значению- синонимы; слова, одинаковые по произношению и написанию, но разные по значению; слова, противоположные по значению;

9) правописание: понятие об орфограмме; орфограмма и орфографическое правило; правописание безударных гласных в корне слова способом изменения формы слова; правописание парных звонких, глухих согласных в корне слова; мягкий знак на конце и в середине слова; правописание сочетаний "ча – ща, чу – щу, чк, чн, нч, нщ";

10) грамматическое значение слова: имя существительное как часть речи; группы слов с абстрактным и предметным значением; слова, близкие или противоположные по значению; большая прописная буква в именах собственных; мужской, женский и средний род имѸн существительных; правописание имѸн существительных женского рода с шипящим на конце; единственное и множественное число имѸн существительных; имя прилагательное: род имени прилагательного; группы слов с различным лексическим значением; слова, близкие и противоположные по значению; изменение имѸн прилагательных по числам; сочетание имѸн существительных с именами прилагательными; глагол как часть речи; глаголы с различным лексическим значением; изменение глаголов по числам; изменение глаголов по временам; глаголы, близкие или противоположные по значению; предлоги и приставки;

11) синтаксис: предложение; виды продолжений по цели высказывания; смысл и интонация предложения; вопросы к словам предложения; знаки препинания в конце предложения; виды предложений по интонации; понятие о словосочетании;

12) развитие речи: текст; заголовок текста; структура текста; текст-описание; текст-повествование; связь предложений в тексте; связное высказывание; различение предложений в тексте; план высказывания; составление текста; составление текста по вопросам и опорным словам;

13) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного года: звуки и буквы; перенос слов; состав слова; орфограммы; части речи.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) аудирование (слушание): извлечения информации из устного высказывания, включающего две микротемы. Развитие речевого слуха: интонационный рисунок предложения, фразы, средства выразительности вербальных и невербальных средств общения. Понимание учебного текста, уточнение непонятных слов, выражений. Определение темы и основной мысли аудио, видеоинформации по заголовку, ключевым словам и фрагментам;

2) говорение: коммуникативное качество речи; средства выразительности речи; высказывание; монологическая и диалогическая речь; определение ключевой информации в прослушанном фрагменте речи и её фиксирование; открытые и закрытые вопросы по содержанию; тема и цель высказывания; прогнозирование содержания информации на основе заголовка и рисунков, иллюстраций, фото, диаграмм; практическое овладение диалоговой формы речи; ориентирование в речевой ситуации; зависимость формы, объёма и типа высказывания от речевой ситуации; речевое действие: просьба, пожелание, приглашение, разговор по телефону;

3) чтение: извлечение информации из письменного текста, включающего две микротемы; выборочное чтение; формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; овладение техникой чтения; понимание учебного текста;

4) письмо: письменные работы в течение года: изложение текста-повествования по готовому или коллективно составленному плану; сочинения устные и письменные по готовому или коллективно составленному плану по серии сюжетных картинок, на заданные темы; составление текстов разных типов: текст-описание, текст-повествование и разновидностей: заметка, статья, справка, объявление; корректирование собственных и заданных текстов; освоение незрячими обучающимися письма по системе Гебольда с помощью Брайчевского прибора и рельефного трафарета ; списывание и письмо по памяти;

5) систематизация знаний, полученных во 2 классе: фонетика и графика, состав слова, лексика, правописание, синтаксис;

6) орфография: орфограмма; виды орфограмм; орфографические правила; произношение и написание слов с безударными гласными, проверяемыми и непроверяемыми ударением; слова с двумя безударными гласными в корне; произношение и написание слов с парными звонкими и глухими согласными в корне; произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными; произношение и написание слов с непроизносимыми согласными; произношение и написание слов с удвоенными буквами согласного звука; правописание и перенос слов с разделительным твёрдым и мягким знаками;

7) лексика: лексическое значение слова; однозначные и многозначные слова; прямое и переносное значение слов; использование толкового словаря для выяснения и уточнения значения слова; слова, одинаковые по произношению и написанию, но

разные по значению (омонимы без термина); синонимы – слова, близкие по значению; антонимы – слова, противоположные по значению; наиболее употребительные устойчивые сочетания слов (фразеологические выражения, практически, без термина); работа со школьными словарями синонимов, антонимов, омонимов, фразеологизмов;

8) состав слова: словообразование; основа и окончание слова; нулевое окончание; части основы: корень, суффикс, приставка; однокоренные слова; чередование звуков в корне слова; слова с двумя корнями- сложные слова; словоизменение и словообразование; разбор слова по составу;

9) правописание: правописание неизменяемых приставок "об-, от-, до-, под-, над-"; перенос слов с приставками; правописание разделительного "ъ" после приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е, Ё, ю, я"; правописание суффиксов с уменьшительно-ласкательным значением "-оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ёнок -, -онок-" и употребление их в речи; правописание суффиксов "-ек-, -ик-". Произношение и обозначение на письме безударных гласных в корне слова: произношение и написание слов с парным звонким и глухим согласным в конце слова и перед другим согласным; произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными;

10) части речи: понятие о частях речи; общее знакомство с частями речи: именем существительным, именем прилагательным, глаголом, наречием, предлогом, общее лексическое и грамматическое значение и вопросы; распределение слов по частям речи на основании их значений и вопросов;

11) имя существительное: имя существительное как часть речи; разнообразие лексических значений имен существительных; вопросы к именам существительным; собственные и нарицательные имена существительные; большая (прописная) буква в собственных именах существительных; кавычки при написании имён собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов; род имён существительных и число имён существительных; окончания существительных мужского, женского и среднего рода; мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода; правописание имён существительных мужского и женского рода с основой на шипящий звук; изменение имен существительных по числам; изменение имен существительных в единственном и множественном числе по падежам- склонение ; роль имён существительных в предложении;

12) имя прилагательное: понятие об имени прилагательном; разнообразие лексических значений имен прилагательных; вопросы к именам прилагательным; связь имени прилагательного с именем существительным; изменение имён прилагательных по родам, числам и падежам в сочетании с существительными; правописание окончаний "-ий, -ый, ая, -ая, -ое, -е, -ие, -ые"; роль имён прилагательных в предложении;

13) глагол: понятие о глаголе; разнообразие лексических значений глаголов; вопросы к глаголам; изменение глаголов по числам; понятие времени глагола: настоящее, прошедшее, будущее; изменение глаголов по временам; изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам; общее понятие о неопределенной форме глагола; вопросы к глаголам неопределенной формы; правописание глаголов с приставками; правописание "не" с глаголами; роль глаголов в предложении;

14) наречие: понятие о наречии; вопросы к наречиям; разнообразие лексических значений наречий; роль наречий в предложении; правописание отдельных наиболее употребительных наречий;

15) синтаксис: словосочетание; связь слов в словосочетании по вопросам; главное и зависимое слово в словосочетании; словосочетания с синонимическими значениями; роль словосочетаний в предложении; предложение; предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные, побудительные; предложения по интонации: восклицательные, невосклицательные и вопросительные; главные, подлежащее и сказуемое и второстепенные, без деления на виды члены предложения; вопросы к членам предложения; составление предложений с изученными частями речи;

16) текст: художественный, научно-художественный, публицистический, деловой стили - практическое ознакомление; тема, основная мысль текста, ключевые слова; определение темы текста, озаглавливание текста; определение основной мысли текста и ключевых слов; структурные части текста: зачин, основная часть, заключение; связь между частями текста и предложений в каждой части; типы текстов: описание, повествование; составление плана текста-описания, текста-повествования с помощью учителя; сравнение текстов разных типов;

17) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного года: состав слова; правописание; части речи; текст и предложение.

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) аудирование (слушание): извлечение информации из устного высказывания, включающего две-три микротемы; восприятие интонационного рисунка предложения, фразы; определение значимых по смыслу слов, выделяемых с помощью логического ударения; определение средств выразительности, слов с оценочными суффиксами; выявление из прослушанного текста информации в соответствии с поставленной целью; анализ и оценка содержания прослушанной на аудиоплеере информации, определение ее языковых особенностей и структуры;

2) говорение: устное обобщение материала по схемам, таблицам, диаграммам из учебника; определение задач речевого общения: "с кем? зачем? при каких условиях? по какой причине? о чем? как? ... я буду говорить"; зависимость формы, объема, типа и жанра высказывания от речевой ситуации; качества речи: информативность, логичность, правильность, уместность, богатство, образность, чистота, живость, эмоциональная выразительность; пословицы и поговорки как отражение мудрости,

образец краткой, образной, точной, живой речи; высказывание; высказывание как продукт говорения; углубление представлений о теме и основной мысли высказывания; построение высказываний по прослушанной на аудиоплеере информации на основе своих заметок с передачей её смысла; определение темы и основной мысли высказывания; прогнозирование содержания по заголовку и диаграмме, схеме, таблице с обоснованием своего варианта; особенности диалога; ведение диалога, выражение своей точки зрения, убеждение, рациональное использование невербальных средств общения при диалоге; уместное использование и правильное построение высказывания этикетного характера: извинение, просьба, благодарность, поздравление, оценка и совет; осуществление самоконтроля;

3) чтение: извлечения информации из текста, включающего две-три микротемы; выборочное чтение: нахождение необходимого материала, формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; выразительное чтение вслух и про себя при высоком темпе с осмыслением замысла автора и собственной оценкой прочитанного; понимание учебного текста; определение темы и основной мысли текста по заголовку, по ключевым словам, и главным частям текста; ориентировка в содержании текста в соответствии с заглавием, планом и оглавлением; использование различных стратегий и видов чтения;

4) письмо: письменные работы в течение года: изложение подробное и сжатое текста-описания, текста-повествования по самостоятельно составленному плану; сочинения устные и письменные репродуктивные или творческие по готовому, коллективно и самостоятельно составленному плану; использование справочной и специальной литературы, словарей, журналов; коррекция деформированного текста, в котором допущены нарушения норм письменной речи; формулирование вопросов для интервью с последующей записью на аудиоплеер; составление предложений различных конструкций: со второстепенными и однородными членами предложения, прямой и косвенной речью; предварительное планирование постановки знаков препинания в предложении при письме рельефно-точечным шрифтом с последующей фиксацией на письме;

5) обобщение знаний, полученных в 3 классе; состав слова; правописание гласных и согласных в корнях слов; правописание приставок и суффиксов; разделительный твердый знак, упражнения по разделам "Звуки и буквы", "Состав слова", "Значение слова"; типы предложений по цели высказывания и интонации; знаки препинания в конце предложения; главные члены предложения; второстепенные члены предложения (без деления на виды); связь слов в предложении, выделение словосочетаний;

6) части речи: общее знакомство с частями речи: наречие, имя числительное, местоимение, предлоги и союзы; распределение слов по частям речи на основании их значений и вопросов;

7) имя существительное: имя существительное как часть речи: общее грамматическое значение, морфологические признаки, роль в предложении; повторение изученного об имени существительном в 3 классе; лексическое многообразие слов, которые относятся к именам существительным; имена существительные-синонимы, антонимы; многозначность имѸн существительных; употребление имѸн существительных в прямом и переносном значении; собственные и нарицательные имена существительные; род и число имѸн существительных; мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода и его отсутствие у существительных мужского рода; изменение имен существительных в единственном числе по падежам (склонение); значение падежей; умение различать падежи имѸн существительных; различие падежных и смысловых вопросов; склонение имѸн существительных; падежные окончания имѸн существительных 1, 2, 3 склонений в единственном числе; правописание безударных падежных окончаний имѸн существительных в единственном числе. кроме имен существительных на "-мя, -ий, -ие, -ия"; склонение имѸн существительных во множественном числе; падежные окончания имѸн существительных во множественном числе; правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую; несклоняемые имена существительные; составление словосочетаний, предложений с именами существительными; грамматический разбор имени существительного; употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах; падежные окончания имѸн существительных во множественном числе; правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую; несклоняемые имена существительные; составление словосочетаний, предложений с именами существительными; грамматический разбор имени существительного; употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах;

8) имя прилагательное: повторение сведений об имени прилагательном, полученных в 3 классе; развитие представлений о лексическом многообразии имѸн прилагательных, их роли в речи: прилагательные-синонимы, прилагательные-антонимы; употребление имѸн прилагательных в прямом и переносном значении; наблюдения над употреблением имѸн прилагательных в речи; согласование имѸн прилагательных с именами существительными в роде, числе и падеже; изменение имѸн прилагательных мужского, среднего и женского рода по падежам (склонение) в единственном числе; родовые и падежные окончания имѸн прилагательных; изменение имѸн прилагательных по падежам (склонение) во множественном числе; произношение и написание падежных окончаний имѸн прилагательных, кроме имен прилагательных с основой на шипящий, "-и, -ий";

оканчивающихся на "-ья, -ье, -ов, -ин"; произношение и написание суффиксов, приставок в именах прилагательных; составление словосочетаний, предложений с именами прилагательными; грамматический разбор имени прилагательного;

9) имя числительное: общее представление об имени числительном как части речи: значение, вопросы, изменение; имена числительные количественные и порядковые; правописание количественных числительных от пяти до тридцати, сто, тысяча; порядковых числительных: первый – двадцатый и тридцатый, сороковой, ... сотый; составление словосочетаний, предложений с числительными; грамматический разбор имени числительного;

10) местоимение: общее понятие о местоимении как части речи; личные местоимения 1, 2, 3 лица; изменение местоимений по падежам (склонение) и числам, в единственном числе - по родам; правописание местоимений; предлоги перед личными местоимениями; составление словосочетаний, предложений с местоимениями; наблюдения за ролью местоимений в речи; грамматический разбор местоимения;

11) глагол: глагол как часть речи; роль глагола в речи; повторение изученного о глаголе в предыдущих классах; расширение представлений о лексическом многообразии глаголов, их роли в речи: глаголы-синонимы, глаголы-антонимы; употребление глаголов в прямом и переносном значении; многозначные глаголы; наблюдения над употреблением глаголов в тексте; изменение глаголов в настоящем и будущем времени по лицам и числам; изменение глаголов в прошедшем времени по родам и числам; суффикс "-л-" в глаголах прошедшего времени; неопределенная форма глагола; суффиксы глаголов неопределенной формы "-ти, -ть" и глаголы на "-чь"; изменение глаголов по лицам и числам (спряжение). I и II спряжение глаголов; правописание безударных личных окончаний глаголов в настоящем и будущем времени; определение спряжения глаголов с безударным личным окончанием по неопределенной форме, по 3 лицу множественного числа; мягкий знак после шипящих в окончаниях глаголов 2-го лица единственного числа; изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам; произношение и написание "-ться и -тся" в глаголах; понятие о частицах; отрицательная частица "не", правописание "не" с глаголами; составление словосочетаний и предложений с глаголами; грамматический разбор глагола;

12) наречие: повторение изученного о наречии в 3 классе; разнообразие лексического значения наречий; наречия места, времени, образа действия, степени, качества; наречия, близкие и противоположные по значению; наблюдения за ролью наречий в тексте; правописание наречий: "о и е" на конце наречий, "а" на конце наречий с приставками "с-, из-, до-", "о" на конце наречий с приставками "в-, на-, за-"; проверка написания наречий по словарю; роль наречия в предложении; составление словосочетаний, предложений с наречиями;

13) предложение: типы предложений по цели высказывания и интонации; знаки препинания в конце предложения; связь слов в предложении, выделение словосочетаний; главные члены предложения: подлежащее и сказуемое; подлежащее, выраженное именем существительным или местоимением в именительном падеже; сказуемое, выраженное глаголом; распространенные и нераспространенные предложения; распространение предложения; второстепенные члены предложения: определение, дополнение, обстоятельство; однородные члены предложения с бессоюзной связью или союзами "и, или, а, но"; обобщающее слово при однородных членах предложения; знаки препинания при однородных членах предложения; обращения, состоящие из одного слова, стоящие в начале, середине и конце предложения; знаки препинания при обращении; построение предложений по образцу, по схеме, самостоятельно; синтаксический разбор предложения по системе Брайля сначала произвести синтаксический разбор устно, затем записать предложения, выделяя члены предложения скобками;

14) текст: типы и стили текстов; художественный, научно-художественный, публицистический, деловой стили; определение темы и основной мысли текста, смысловые связи между частями текста; особенности содержания и структуры текстов разных типов и жанров: повествование, описание, рассуждение; рассказ, сказка, статья, заметка, объявление; построение текстов разных стилей, типов и жанров; сравнение текстов разных типов и стилей;

15) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного года: состав слова; правописание безударных гласных, звонких и глухих согласных, непроизносимых согласных, удвоенных согласных в корнях слов; текст и предложение; главные и второстепенные члены предложения; предложения с однородными членами предложения и обращениями; правописание падежных окончаний имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений; личных окончаний глаголов.

25. Объем письменных работ рельефно-точечным шрифтом:

1) 2 класс: словарный диктант: первое полугодие – 3-5 слов, второе полугодие – 5-7 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 35-40 слов, второе полугодие – 40-45 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов;

2) 3 класс: словарный диктант: первое полугодие – 7-9 слов, второе полугодие – 9-12 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 45-50 слов, второе полугодие – 60-65 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 45-50 слов, второе полугодие –

60-65 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 50-55 слов, второе полугодие – 65-70 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 50-55 слов, второе полугодие – 55-70 слов;

3) 4 класс: словарный диктант: первое полугодие – 10-12 слов, второе полугодие – 12-15 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 65-70 слов, второе полугодие – 70-80 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 65-70 слов, второе полугодие – 70-80 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 75-80 слов, второе полугодие – 85-95 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 75-85 слов, второе полугодие – 90-100 слов.

26. Коррекция ошибок: ошибки, допущенные слабовидящими обучающимися в письменных работах, исправляются следующим образом: неверно написанную букву, знак, слово, словосочетание или предложение зачеркивать ручкой кривой линией; не заключать неверное написание в скобки. Незрячие закалывают ошибку шеститочием по ходу письма, либо выписывают слово с исправленной ошибкой в конце письменной работы. В предложениях со стилистическими и речевыми ошибками первая и последняя буква (знак) закалываются шеститочием, а предложение переписывается.

Глава 4. Система целей обучения

27. Для удобства использования учебных целей введена кодировка: в коде первое число обозначает класс, второе и третье числа раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели, например, в кодировке 2.2.1.4 "2" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

28. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание)":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной информации, определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая его смысл
1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, замысел автора, используя опорные слова	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, рисунков	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, обосновывая своё мнение

2) раздел "Говорение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую тему на основе опорных слов	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологической речи, используя наглядные материалы
2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением; - с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения	3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов: - с окончаниями -ого, -его; - иноязычного происхождения	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения у: - существительных в именительном, родительном падежах; - глаголов прошедшего времени

3) раздел "Чтение":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Определение структурных частей текста	2.3.1.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста, делить его на части	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текстов разных стилей и типов	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов классифицировать тексты
3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте	3.3.2.1 различать синонимы, антонимы, омонимы, однозначные и многозначные слова и использовать их в речи; понимать прямое и переносное значение слов из контекста, устойчивые сочетания	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы
3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы	3.3.3.1 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного, формулировать вопросы с опорой на ключевые слова	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание и своё отношение к содержанию текста

3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.1 определять с помощью учителя типы текстов: описание, повествование; 2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного текста: стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста : описание, повествование; 3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой стили: рассказ, статья, объявление, реклама, биография	4.3.4.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям; 4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный и деловой стиль : статья, интервью, реклама, объявление, репортаж, заметка
3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать еѲ; использовать технические средства обучения
3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, с помощью учителя	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по следующим параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип, структурные элементы, ключевые слова	4.3.6.1 сравнивать различные типы текстов по следующим параметрам: тема, основная мысль, и языковые средства

4) раздел "Письмо":

таблица 4

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание и текст-повествование на заданную тему; 2.4.1.2 создавать небольшие тексты, учитывая особенности художественного стиля с помощью учителя	3.4.1.1 создавать текст-описание репродукций с картин и макетов для незрячих; текст-повествование на заданную тему по наблюдениям; 3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового стиля: заметка, справка, объявление	4.4.1.1 использовать знания, наблюдения для создания текста-описания портрета, текста - повествования, рассуждения на заданную тему; 4.4.1.2 создавать и различать тексты научного, публицистического и делового стилей
4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему по	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опорным словам, по	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллективно и

	опорным словам и по плану с помощью учителя	готовому плану, составленному коллективно	самостоятельно составленному плану
4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	2.4.3.1 передавать содержание с помощью ключевых слов и вопросов	3.4.3.1 излагать содержание текста или его частей, делая пометки	4.4.3.1 анализировать текст и передавать его в подробной и сжатой форме
4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	2.4.4.1 создавать и писать небольшие тексты разных типов и стилей с использованием слов и, или изображений для раскрытия темы и основной мысли	3.4.4.1 сочинять тексты: письма, заметки, объявления, используя схемы, таблицы, фотографии	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при помощи тифлокомплекса
4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки с помощью учителя, выписывать правильное написание слова, в котором была допущена ошибка, в конце письменной работы для незрячих	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки самостоятельно	4.4.5.1 справлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	2.4.6.1 писать в тетради с отчетливыми линиями пастой чУрного цвета прямым письмом без наклона, стремиться соблюдать высоту и ширину прописных и строчных букв и их соединений; 2.4.6.2 писать по Брайлю слева направо, ориентироваться на приборе и в книге; 2.4.6.3 воспринимать букву в двух проекциях при письме и чтении; 2.4.6.4 соблюдать принцип раздельного написания слов и предложений, разделяя их пропуском клетки; 2.4.6.5 списывать учебный материал, задействовав обе руки: сначала прочитать предложение, затем записать его	3.4.6.1 писать в тетради в широкую линейку, с четкими линиями, стремиться выработать аккуратный почерк; 3.4.6.2 осознавать ведущую роль правой руки и контролирующую роль левой руки при письме по Брайлю; 3.4.6.3 различать и запоминать зеркальные буквы, не путать их при письме; 3.4.6.4 знать, что после запятой и точки с запятой клетка не пропускается; 3.4.6.5 выполнять списывание, оставляя грифель в клетке, которой закончено письмо, и читать следующее предложение	4.4.6.1 соблюдать по зрительным возможностям нормы письма; 4.4.6.2 читать грифелем, не открывая письменного прибора; 4.4.6.3 использовать зеркальные буквы в письме, не путая их; 4.4.6.4 различать тире и дефис на письме по Брайлю; знать, что после тире и двоеточия пропускается клетка, а перед и после дефиса – нет; 4.4.6.5 понимать, что при списывании учебного материала недопустимо одновременно одной рукой читать, а второй записывать текст

4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений; 2.4.7.2 определять и расставлять знаки препинания устно, а затем записывать предложение рельефно-точечным шрифтом	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложений в зависимости от цели высказывания и интонации; 3.4.7.2 ставить кавычки при написании имен собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов	4.4.7.1 ставить знаки препинания при однородных членах предложения и обращениях; 4.4.7.2 использовать правила оформления диалога на письме
------------------------------------	---	---	---

5) раздел "Языковые нормы":
таблица 5

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания " жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн"; 2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова; 2.5.1.3 выделять на письме непроверяемые безударные гласные; 2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки; 2.5.1.5 определять значимые части слова; писать правильно слова с суффиксами "-оньк-, -еньк-" и употреблять их в речи; 2.5.1.6 определять значимые части слова и	3.5.1.1 писать и переносить слова с разделительным твЪрдым и мягким знаками; при переносе слов по Брайлю заранее считать оставшиеся клетки для правильного переноса; 3.5.1.2 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, подбирая однокоренные слова; 3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные в корне слова; 3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные в корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, применяя способы проверки; 3.5.1.5 знать правила правописания слов с помощью суффиксов "-оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ўнок-, -онок-" и употреблять их в речи; 3.5.1.6 знать правописание приставок:	4.5.1.1 писать правильно слова, произношение и написание которых не совпадают, используя известные способы проверки; 4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, суффикс; грамотно писать их, опираясь на основной принцип русской орфографии; 4.5.1.3 писать правильно падежные окончания имен существительных 1, 2, 3 склонения; 4.5.1.4 писать правильно имена существительные мужского и женского рода с шипящим на конце; 4.5.1.5 писать правильно суффиксы и приставки, падежные окончания имен прилагательных; 4.5.1.6 писать правильно наречия на "о, е, а с приставками с-, из-, до- в-, на-, за-";

	<p>правильно писать слова с приставками "с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере-";</p> <p>2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со словами слитно, предлоги – раздельно;</p> <p>2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами "й, ь"; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих;</p> <p>2.5.1.9 писать имена собственные с прописной буквы; знак прописной буквы по Брайлю не пишется</p>	<p>"об-, от-, до-, о-, про-, под-, над-, за-, на- ";</p> <p>3.5.1.7 знать орфограмму и писать слова с разделительным "ь": после приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е, Ё, ю, я";</p> <p>3.5.1.8 переносить слова с приставками;</p> <p>3.5.1.9 писать прописную букву в географических наименованиях, названиях книг, фильмов, газет, журналов;</p> <p>3.5.1.10 писать ь после шипящих на конце имен существительных женского рода;</p> <p>3.5.1.11 писать грамотно глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам, по родам, употреблять с частицей "не"</p>	<p>4.5.1.7 подбирать орфограммы и писать глаголы на "-тся, -ться", безударные личные окончания глаголов в настоящем и будущем времени;</p> <p>4.5.1.8 соблюдать правила переноса на письме;</p> <p>4.5.1.9 начинать предложение со строчной буквы; не употреблять знак заглавной буквы при письме по Брайлю в начале предложения;</p> <p>4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые и количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяча</p>
<p>5.2 Соблюдение грамматических норм</p>	<p>2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, союзы; определять их роль в предложении;</p> <p>2.5.2.2 различать понятия "один – много, он, она, оно";</p> <p>2.5.2.3 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова; определять значимые части устно, затем записывать в тетрадь с обозначениями;</p>	<p>3.5.2.1 знать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении;</p> <p>3.5.2.2 определять род, число, падеж имен существительных и правильно употреблять их в речи;</p> <p>3.5.2.3 определять основу и окончание слова; определять части основы: корень, суффикс, приставка;</p> <p>3.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам в единственном числе, по падежам – в единственном и множественном числе;</p> <p>3.5.2.5 определять время глагола и изменять его по</p>	<p>4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении;</p> <p>4.5.2.2 определять склонение имен существительных, изменять их по падежам;</p> <p>4.5.2.3 производить грамматический разбор частей речи по алгоритму ;</p> <p>4.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам, числам и падежам в сочетании с именем существительным;</p> <p>4.5.2.5 изменять глаголы по лицам, числам и временам, определять спряжение по неопределенной форме;</p> <p>4.5.2.6 выделять словосочетания в предложении;</p>

2.5.2.4 определять род имени прилагательного и изменять его по числам;	родам в прошедшем времени;	4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения обращением, второстепенными и однородными членами;
2.5.2.5 знать времена глаголов и изменять глагол по числам;	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетании;	4.5.2.8 определять наречия места, времени, образа действия, степени, качества;
2.5.2.6 выделять словосочетания;	3.5.2.7 различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения, задавать к ним вопросы;	4.5.2.9 изменять местоимения по падежам числам и родам; составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения;
2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания	3.5.2.8 представлять наречие как часть речи и задавать вопросы к нему	4.5.2.10 представлять имя числительное как часть речи и задавать вопросы к нему

29. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

30. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Русский язык"
для обучающихся 2-4 классов
уровня начального образования

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной на аудиоплеере информации, определять с помощью

1. Все обо мне

1. Слушание		учителя опорные слова, фиксировать их
	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основную мысль на основе опорных слов
3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	2.3.1.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста, делить его на части
	3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова с помощью учителя
4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание игрушки, животного, объектов природы; текст-повествование на заданную тему
	4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	2.4.6.1 писать в тетради с отчетливыми линиями пастой черного цвета прямым письмом без наклона, стремиться соблюдать высоту и ширину прописных и строчных букв и их соединений; 2.4.6.2 писать по Брайлю слева направо, ориентироваться на приборе и в книге; 2.4.6.3 воспринимать букву в двух проекциях при письме и чтении; 2.4.6.4 соблюдать принцип раздельного

		<p>написания слов и предложений, разделяя их пропуском клетки;</p> <p>2.4.6.5 списывать учебный материал, задействовав обе руки: сначала прочитать предложение, затем записать его</p>
	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	<p>2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений;</p> <p>2.4.7.2 определять и расставлять знаки препинания устно, а затем записывать предложение рельефно-точечным шрифтом</p>
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	<p>2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания " жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн";</p> <p>2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами "й, ь"; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих</p>
1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, в чем он хотел нас убедить, используя опорные слова
	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других
		2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: 1) с трудным ударением;

2. Моя семья и друзья		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2) с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; 3) иноязычного происхождения
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы; формулировать вопросы с опорой на ключевые слова
		3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного текста: стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля, с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания "жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн"; 2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова, определять значимые части слова; 2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами "й, ь"; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих
2 четверть			
	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной на аудиоплеере информации, определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их

3. Моя школа

	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других
3. Чтение	3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание объектов природы; текст-повествование на заданную тему
	4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки с помощью учителя, выписывать правильное написание слова, в котором была допущена ошибка, в конце письменной работы для незрячих
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.5 определять значимые части слова; писать слова с суффиксами "-оньк-, -еньк-" и употреблять их в речи; 2.5.1.6 определять значимые части слова; писать слова с приставками "с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере-"
	5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.2 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова
1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, в чем он хотел нас убедить, используя опорные слова

4. Мой родной край	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основную мысль на основе опорных слов
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного текста стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова, определять значимые части слова 2.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные 2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки
3 четверть			
	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
	2. Говорение	2.2 Составление монологического	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему,

5. В здоровом теле – здоровый дух!

	высказывания на заданную тему	раскрывая тему и основную мысль на основе опорных слов
3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	2.3.1.1 определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов, учитывая ключевые моменты
	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
	3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного текста стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки
4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля с помощью учителя
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.9 писать имена собственные с большой буквы; знак прописной буквы по Брайлю не пишется
	5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы (без терминов), предлоги, союзы; определять их роль в предложении; 2.5.2.2 различать понятия "один – много, он, она, оно"
1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, в чем он хотел нас убедить, используя опорные слова
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других
	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте

6. Традиции и фольклор	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы, формулировать вопросы с опорой на ключевые слова
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему по опорным словам и по плану, с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со словами слитно, предлоги – раздельно
		5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, союзы; определять их роль в предложении; 2.5.2.4 определять род имени прилагательного и изменять его по числам; 2.5.2.5 знать времена глаголов и изменять глагол по числам
4 четверть			
	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением;

			- с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения	
7. Окружающая среда	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.1 определять с помощью учителя типы текстов: описание, повествование	
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему	
	4. Письмо	4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	2.4.3.1 передавать содержание с помощью ключевых слов и вопросов	
		4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	2.4.4.1 создавать небольшие тексты разных типов и стилей с использованием слов и, или изображений для раскрытия темы и основной мысли	
		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений	
	5. Языковые норма	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со словами слитно, предлоги – раздельно; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами й, ь; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих	
		5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.6 выделять словосочетания; 2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания	
				2.1.3.1 определять содержание текста на

8. Путешествие

1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	основе заголовка и опорных слов
2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основную мысль на основе опорных слов
	2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением; - с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения
3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
	3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, с помощью учителя
4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему по опорным словам и по плану, с помощью учителя
	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами й, ь; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих

		5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.6 выделять словосочетания; 2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания
--	--	------------------------------------	---

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
1. Живая природа	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текстов разных стилей и типов, учитывая ключевые моменты
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию
		4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.1 создавать текст-описание репродукций с картин и макетов для незрячих; текст-повествование на заданную тему по наблюдениям
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки самостоятельно
			3.4.6.1 писать в тетради в широкую линейку, с четкими линиями, стремиться выработать аккуратный почерк;

	4. Письмо	4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	3.4.6.2 осознавать ведущую роль правой руки и контролирующую роль левой руки при письме по Брайлю; 3.4.6.3 различать и запоминать зеркальные буквы, не путать их при письме; 3.4.6.4 знать, что после запятой и точки с запятой клетка не пропускается; 3.4.6.5 выполнять списывание, оставляя грифель в клетке, которой закончено письмо, и читать следующее предложение
		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложений в зависимости от цели высказывания и интонации
1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения		3.1.1.1 анализировать прослушанную на аудиоплеере информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения		3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему		3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов
	2.3 Соблюдение орфоэпических норм		3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов: - с окончаниями "-ого, -его"; - иноязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием

2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	3.3.3.1 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного, формулировать вопросы с опорой на ключевые моменты, слова
		3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста : описание, повествование
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового стиля на основе их особенностей
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.1 писать и переносить слова с разделительным твёрдым и мягким знаками; 3.5.1.2 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые и проверяемые безударные гласные в корне слова; 3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные в корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, применять способы проверки
2 четверть			
	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты

3. Время

2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.3.2.1 различать синонимы, антонимы, омонимы, однозначные и многозначные слова и использовать их в речи; понимать прямое и переносное значение слов из контекста, устойчивые сочетания
	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой стили: рассказ, статья, объявление, реклама, биография
4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опорным словам, по готовому плану, составленному коллективно
	4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки самостоятельно
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные в корне слова; 3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные в корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, применять способы проверки; 3.5.1.5 писать слова с помощью суффиксов "-оньк-", "-еньк-", "-ушк-", "-юшк-", "-ик-", "-ек-", "-Ўнок-", "-онок-" и употреблять их в речи
		3.5.2.3 определять основу и окончание слова;

		5.2 Соблюдение грамматических норм	определять части основы: корень, суффикс, приставка
4. Архитектура	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых моментов
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов:
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста : описание, повествование
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опорным словам, по готовому плану, составленному коллективно
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.6 знать правописание приставок: "об-, от-, до-, о-, про-, под-, над-, за-, на-"; 3.5.1.7 знать орфограмму и писать слова с разделительным ъ после приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е, Ё, ю, я"; 3.5.1.8 переносить слова с приставками
		5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.3 определять основу и окончание слова; определять части основы: корень, суффикс, приставка

5. Искусство	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
		1.3 Прогнозирование содержания текста	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, рисунков, фото, диаграмм
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текстов разных стилей и типов, учитывая ключевые моменты
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.2 ставить кавычки при написании имен собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов
		5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.9 писать прописную букву в географических наименованиях, названиях книг, фильмов, газет, журналов; 3.5.1.10 писать "ь" после шипящих на конце имен существительных женского рода

	5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.1 знать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.5.2.2 определять род, число, падеж имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам и числам, падежам вместе с именем существительным
6. Выдающиеся личности	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты
		1.3 Прогнозирование содержания текста	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, рисунков, фото, диаграмм
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста : описание, повествование; 3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой стили: рассказ, статья, объявление, реклама, биография
3.6 Сравнительный анализ текстов		3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова	

	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	3.4.4.1 сочинять тексты: письма, заметки, объявления, используя схемы, таблицы, фотографии
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.11 писать грамотно глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам, по родам, употреблять с частицей "не"
		5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.5 определять время глагола и изменять его по родам в прошедшем времени; 3.5.2.8 представлять наречие как часть речи и задавать вопросы к нему
4 четверть			
7. Вода – источник жизни	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой стили: рассказ, статья, объявление, реклама, биография
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова

	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложений в зависимости от цели высказывания и интонации
	5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетании; 3.5.2.7 различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения, задавать к ним вопросы
8. Культура отдыха. Праздники	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять высказывание на основе опорного плана и ключевых слов, моментов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текстов разных стилей и типов, учитывая ключевые моменты
		3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста : описание, повествование
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова

4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового стиля на основе их особенностей: заметка, справка, объявление
	4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	3.4.3.1 излагать содержание текста или его частей, делая пометки
5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетании; 3.5.2.7 различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения, задавать к ним вопросы

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая его смысл
		1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологической речи, используя наглядные материалы
		3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста
	3.5 Извлечение необходимой		4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать её;

1. Моя Родина – Казахстан!		информации из различных источников	использовать технические средства обучения
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.1 создавать тексты-описания портрета, тексты-повествования, тексты-рассуждения на заданную тему
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
		4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	4.4.6.1 соблюдать по зрительным возможностям нормы письма; 4.4.6.2 читать грифелем, не открывая письменного прибора; 4.4.6.3 использовать зеркальные буквы в письме, не путая их; 4.4.6.4 различать тире и дефис на письме по Брайлю; знать, что после тире и двоеточия пропускается клетка, а перед и после дефиса – нет; 4.4.6.5 понимать, что при списывании учебного материала недопустимо одновременно одной рукой читать, а второй записывать текст
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, суффикс; грамотно писать их, опираясь на основной принцип русской орфографии
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения обращением, второстепенными и однородными членами

2. Человеческие ценности

1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обосновывая своё мнение
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в диалоге, дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологической речи, используя наглядные материалы
3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание и свое отношение к содержанию текста
	3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать её; использовать технические средства обучения
4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при помощи тифлокомплекса
		4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические,

		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
5. Языковые нормы		5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.1 писать правильно слова, произношение и написание которых не совпадают, используя известные способы проверки 4.5.1.3 писать падежные окончания имен существительных 1, 2, 3 склонения 4.5.1.4 писать правильно имена существительные мужского и женского рода с шипящим на конце
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.2 определять склонение имен существительных, изменять их по падежам
2 четверть			
	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологической речи, используя наглядные материалы
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
		3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный и деловой стиль
	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и	

3. Культурное наследие	4. Письмо	различных форм представления информации	новостей при помощи тифлокомплекса	
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки	
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.3 писать падежные окончания имен существительных 1, 2, 3 склонения;	4.5.1.4 писать правильно имена существительные мужского и женского рода с шипящим на конце
			5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении
		4.5.2.2 определять склонение имен существительных, изменять их по падежам;		4.5.2.3 производить грамматический разбор частей речи по алгоритму ;
		4.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам , числам и падежам в сочетании с именем существительным;		4.5.2.5 изменять глаголы по лицам, числам и временам, определять спряжение по неопределенной форме
1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обосновывая своё мнение		
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в диалоге, дискуссии по		

4. Мир профессий			обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы	
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание и свое отношение к содержанию текста	
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать еѲ; использовать технические средства обучения	
	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при помощи тифлокомплекса	
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки	
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.5 писать правильно суффиксы и приставки, падежные окончания имен прилагательных	
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении; 4.5.2.3 изменять имена прилагательные по родам в единственном числе, по падежам – в единственном и множественном числе	
	3 четверть			
		1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
		2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологической речи, используя наглядные материалы

	2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
	3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям
	3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать еУ; использовать технические средства обучения
5. Природные явления	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллективно и самостоятельно составленному плану, показывая разницу между информацией, событиями или процессами
4. Письмо	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые и количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяча
	5. Языковые нормы	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении; 4.5.2.4 изменять местоимения по падежам и числам, в 3 лице единственного числа – по родам; составлять

		5.2 Соблюдение грамматических норм	словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения с предлогами и без; 4.5.2.5 изменять глаголы по лицам, числам и временам, определять спряжение по неопределенной форме; 4.5.2.10 представлять имя числительное как часть речи и задавать вопросы к нему
1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая его смысл	
	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обосновывая своё мнение	
2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в диалоге, дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы	
3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов; классифицировать тексты разных стилей	
	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание и свое отношение к содержанию текста	
	3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный и деловой стиль	
4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.2 создавать тексты научного, публицистического и делового стилей на основе их особенностей	

		4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	4.4.3.1 анализировать текст и передавать его в подробной и сжатой форме
6. Охрана окружающей среды	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	<p>4.5.1.6 писать правильно наречия на "о, е, а" с приставками "с-, из-, до-в-, на-,за-";</p> <p>4.5.1.7 подбирать орфограммы и писать глаголы на "-тся, -ться", безударные личные окончания глаголов в настоящем и будущем времени, определяя тип спряжения, писать "ь" после шипящих в глаголах 2 лица единственного числа;</p> <p>4.5.1.8 соблюдать правила переноса на письме;</p> <p>4.5.1.9 начинать предложение со строчной буквы; не употреблять знак заглавной буквы при письме по Брайлю в начале предложения;</p> <p>4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые и количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяча</p>
		5.2 Соблюдение грамматических норм	<p>4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении;</p> <p>4.5.2.8 определять наречия места, времени, образа действия, степени, качества;</p> <p>4.5.2.9 изменять местоимения по падежам числам и родам; составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения;</p> <p>4.5.2.10 представлять имя числительное как часть</p>

			речи и задавать вопросы к нему
4 четверть			
7. Путешествия в космос	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая его смысл
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в диалоге, дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание и свое отношение к содержанию текста
		3.6 Сравнительный анализ текстов	4.3.6.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов понимать их роль в тексте
	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	4.4.7.1 ставить знаки препинания при однородных членах предложения, связанных интонацией, обращениях; 4.4.7.2 использовать правила оформления диалога на письме
		5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.6 писать правильно наречия на "о, е, а" с приставками "с-, из-, до-, на-, за-"; 4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые и количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяча

	5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении; 4.5.2.3 производить грамматический разбор частей речи по алгоритму ; 4.5.2.6 выделять словосочетания в предложении; 4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения обращением, второстепенными и однородными членами
	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обосновывая своё мнение
	2. Говорение	2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов; классифицировать тексты разных стилей
3.4 Определение типов и стилей текстов		4.3.4.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям; 4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный и деловой стиль	
3.6 Сравнительный анализ текстов		4.3.6.1 сравнивать тексты-описания, повествования, рассуждения по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова и языковые средства	

8. Путешествие в будущее	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.1 использовать знания, наблюдения и личный опыт для создания текста-описания портрета, текста-повествования, рассуждения на заданную тему; 4.4.1.2 создавать тексты научного, публицистического и делового стилей на основе их особенностей
		4.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллективно и самостоятельно составленному плану, показывая разницу между информацией, событиями или процессами
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.1 писать правильно слова, произношение и написание которых не совпадают, используя известные способы проверки; 4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, суффикс; грамотно писать их, опираясь на основной принцип русской орфографии
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.6 выделять словосочетания в предложении; 4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения обращением, второстепенными и однородными членами

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
568 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген .

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушының жеке тұлға ретінде сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, өнер және көркем әдебиет әлемімен қарым-қатынас жасауға қажеттілігін қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушының оқу қызығушылығын, эстетикалық сезімін және көркемдік талғамын қалыптастыру үшін ортақ жағдай жасау;

2) жазушылар, шығармалар құрылысы, мәнерлілік құралдары, әдеби образдар туралы бастапқы әдебиеттанушылық білімдерін қалыптастыру; библиографиялық біліктерін дамыту;

3) тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым- сөйлеу әрекетінің төрт түріне сәйкес оқу және сөйлеу жүйесін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы және стильдегі көркем шығармаларды талдау тәсілдерін үйрету;

5) классикалық, заманауи, ұлттық көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармалары негізі білім алушылардың интеллектуалдық әлеуетін, рухани-адамгершілік мәдениетін, жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бағалай білуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) негізгі белгілерді: жатықтық, шапшаңдық, жете түсінушілік, мәнерлілік, логикалық екпін қою және сөздер мен сөйлемдер арасында үзіліс жасауды сақтай отырып, қалыпты жазу және Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріпте оқу дағдыларын толыққанды жетілдіру;

2) Брайль қарпі бойынша оқу мен жазу барысында әріптер мен сөздерді тұтас түйсіну үшін саусақ ұштарын дұрыс пайдаланып, қол саусақтарының сенсомоторикалық (сезімдік және қозғалыстық) дамуын жетілдіру;

3) оқу үдерісінде жіберілетін қателерді түзету: орын ауыстыру, буындарды ауыстыру, әріптерді жоғалту, сөздерді алмастыру, қалдырып кету, сөздегі буындарды ауыстыру;

4) жазу және оқу әрекеті барысында кіші кеңістікті бағдарлау;

5) оқу, жазу және көрнекі құралдармен жұмыс жасағанда қалдық көру қабілетін ұтымды пайдалану білігін дамыту;

6) сезу, есту, қалдық көру қабілеті арқылы қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды бірдей қабылдай білуін түзету;

7) нақты әдеби образды қалыптастыру үшін көрнекі-бейнелі, ойға негізделген, көрнекі-әрекеттік, сыни, логикалық ойлау түрлерін дамыту;

8) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қоршаған әлемді тануының негізгі тәсілдері: көру, тактильді қабылдау, есту, зейін, есте сақтауды дамыту;

9) көркем шығармаларды қабылдауда білім алушылардың өрісінің дамуындағы бұзылыстарды түзету;

10) білім алушылардың сөйлеу әрекетінде вербализмді және білімді меңгерудегі немқұрайдылықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Білім берудің негізгі бағытына сәйкес оқу бағдарламасына тұлғаның үйлесімді дамуына ықпал ететін құндылыққа, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері және ақпараттық – коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Құндылыққа бағытталған тәсіл ұлттық және әлемдік көркем әдебиеттерін оқып, ұғыну, әлеуметтік-мәдени ортаға: театрларға, мұражайларға, шығармашылық көрмелерге, архитектуралық ескерткіштерге бару арқылы білім алушының патриоттық, гуманистік, рухани-адамгершілік қасиеттерінің дамуына ықпал етеді.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл көркем шығармаларды оқу кезінде әрбір білім алушының жеке қабілетін дамытуға, адамгершілікті бағытқа тәрбиелеуге, өзінің іс-әрекеттерін әдеби кейіпкерлердің іс-әрекеттерімен салыстыруға ықпал етеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл танымдық іс-әрекетті белсендіруге және өзектендіруге, қоршаған ортаны тану құралы ретінде әдебиетті оқуға қызығушылығын оятуға, білім алушыларды өз бетінше білім алуға ынталандыратын оқытудың инновациялық технологияларын және әртүрлі қызмет түрлерін пайдалануға, педагогтың басшылығымен іскерліктермен дағдыларды дамытуға бағытталған.

9. Саралап оқыту тәсілі барысында білім алушылардың көру бұзылымдарына, оқуға бейімділігі мен қабілеттеріне, сөйлеу дағдылары мен біліктерінің қалыптасу деңгейіне қарай әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды іріктеп топтық жұмыс жасау көзделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл қарым-қатынас кезінде тіл құралдарын еркін және саналы түрде пайдалануға, көркем шығармаларды талқылау мен талдауға, ауызша және жазбаша сөйлеу мазмұнын түсінуге, әр түрлі сөйлеу жанрларында өз ойлары мен сезімдерді баяндау, көркем және танымдық әдебиеттерді оқу арқылы өз тілін байытуды қамтамасыз етеді.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бұдан әрі – АКТ) пәндік материалды іздеу және өңдеу үшін электрондық оқулықтарды, анықтамаларды, Винбрайльдік жолды қолдану арқылы АКТ-ны пайдаланудың базалық дағдыларын дамытуға; PowerPoint (Пауэр Поинт) презентациясын құруға, әдеби мәселелерді шешуде құрдастарымен ынтымақтастық жасау және идеяларымен алмасуына ықпал жасайды.

12. Бұзылымды көру функцияларын түзету әдістері:

1) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қайталанған жеке салаларды дамытудағы ауытқуларын, танымдық, эмоциялық бұзылымдарын өтеу;

2) қалдық көруін қорғау және көру қабілетінің бұзылуын өтейтін сақтау анализаторларын пайдалану;

3) офтальмологиялық және гигиеналық нормативтерді сақтай отырып оқу үрдісінде ұлғайтқыш құралдар, көзілдіріктер және кітапқа арналған тіреуіштерді қолдана отырып визуалды жайлылық жағдайларын жасау;

4) белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру, әртүрлі қызмет түрлерінде өзін-өзі тану тәсілдерін түсіну.

13. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жұмыс қарқынының төмен болуына және тез шаршауына байланысты пәнді оқытудың өзіндік ерекшеліктері:

1) сабақты шамадан тыс жүктемей инновациялық технологияларды, оқытудың әдістері мен тәсілдерін ұтымды пайдалану;

2) әр түрлі қызмет түрлерін: көру, есту, жазу, сипап қабылдау, көз және қолға арналған жаттығуларды кезектестіріп орындау;

3) көру өткірлігі 0,04%-ға дейінгі нашар көретін білім алушыларға ең аз көру жүктемесін беру: иллюстрацияларды қарау, сурет салу, дидактикалық материалмен жұмыс;

4) білім алушыларды толыққанды қызметке қосу үшін мұғалім өз іс-әрекеттеріне түсінік береді.

14. "Әдебиеттік оқу" пәні төмендегі арнайы жабдықталған бастауыш оқыту кабинеттерінде жүргізіледі:

1) техникалық қауіпсіздік талаптарына сәйкес мектеп жиһазымен;

2) көркем әдебиет, үлкейтілген және бедерлі-нүктелі қарпі бар оқулықтар, дидактикалық және тарату-демонстрациялық материалдар, бейне және аудиоматериалдарымен;

3) компьютерлік тифлокешен, сканерлеу және оқуға арналған "Книголюб" кешені, интерактивті тақтамен, "кітап" электрондық ұлғайтқыш құрылғысымен, стационарлық және портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 2) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 3) 4-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

16. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

17. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) шығарманың мазмұнын түсіну;
- 2) шығарманы мазмұндау;
- 3) шығармадағы оқиғаны болжау;
- 4) тыңдарманның назарын аударту;
- 5) тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру;
- 3) шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау;
- 4) әдеби шығарманың жанрын анықтау;
- 5) шығарманың композициясын анықтау;
- 6) кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау;
- 7) әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау;
- 8) көркем шығарма элементтерін салыстыру;
- 9) түрлі дереккөздерден ақпарат алу.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) шығарманың жоспарын құру;
- 2) шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу;
- 3) шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну;
- 4) қатені табу және түзету.

20. 2-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру, шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау, шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау, өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу, қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою, оның жауабын шығармадан табу, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау; мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау; қарым-қатынастың бейвербальды құралдары: тірек сөздерді қолдану; өз идеяларын, сезімдерін, ойларын айту; фонематикалық есту және дикция қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар; тез аудармалар, сөйлеу вербализмін жеңу бойынша тапсырмалар; танымдық қызметке барлық сақтаушы анализаторларды қосу;

2) оқылым: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу; оқу кезінде сөйлеу қателіктерінің алдын алу үшін кормейтін білім алушылардың фонематикалық естуін және артикуляциялық моторикасын дамыту;

3) жазылым: мәтін мазмұны бойынша сурет салу; сөздік жұмысын жүргізуге қатысу; түсіндірілетін сөздермен жұмыс; жазбаша шығармашылық жұмыстар жүргізу: шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу;

4) ауыз әдебиеті үлгілерінен: балаларға арналған тақпақ, санамақ, мадақтау, өтірік өлеңдер, төрт-түлік жырлары, төрт түлік туралы өлеңдер, жан-жануарлар айтыс, наурыз жыры, ертегілер әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер, мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар, жазба әдебиеті үлгілерінен: Ы. Алтынсарин! "Салақтық", А. Құнанбаев "Ғылым таппай мақтанба", Ж. Жабаяев "Алатау", А. Байтұрсынов "Мен қалай оқуға бардым", М. Дулатов "Мектепке", "Байлық", "Мектептен", Ж. Аймауытов "Кітап оқу", "Қарт Қожаның туған жері", М. Жұмабаев "Бесік жыры", С. Сейфуллин "Біржан", "Көлде", М. Әуезов "Бүлдірген тере барғанда", Б. Сокпақбаев "Шынықсын денеміз", Б. Момышұлы "Ұяда не көрсең...", Ш. Смаханұлы "Бұлбұл мен тоқылдақ", "Тәкәппар", Қ. Мырза Әли "Не үшін?", "Жұмыстың жылуы", Ж. Смақов "Апаның тілін алса егер", Қ. Баянбай "Ұланымыз ұлы елдің", Ә. Дүйсенбиев "Ақылшым – мұғалім", Т. Молдағалиев "Он алтыншы желтоқсан", К. Ахметова "Астана", М. Мақатаев "Отан", "Отан туралы", Ә. Нұрпейісов "Туған жімнің тұрғындары", Қ. Жұмаділов "Ұзын сары", Ғ. Мүсірепов "Құрметтейік, Жер-ананы", М. Әлімбаев "Кім жомарт? Не жомарт?", "Кемпірқосақ", Ф. Оңғарсынова "Әже", Е. Ерботин "Даңғой", А. Асылбеков "Көйлек хикаясы", "Түлкі мен тиін", М. Қабанбай "Айгүдің әңгімесі", Д. Әбілев "Туған тілім", С. Жүнісов "Кімнің мекені жақсы?", Ә. Тұрманжанов "Мектеп – біздің анамыз" "Туған өлкем", Б. Ысқақов

"Жас техник", "Қыста қызық жұмыс бар", Н. Айтов "Оқулық", М. Иманжанов "Кітап", О. Әубәкіров "Жеті шал", "Сүт қалай ұйықтады?", Қ. Ыдырысов "Қап, қап қармағым", А. Сопыбеков "Сапар мен парта", Т. Бердияров "Сусын туралы жыр", Ә. Нұршайықов "Немере", Д. Жұмагелдинова, М. Айымбетов, А. Тоқмағамбетов "Сыбырлақ" М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

5) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы;

б) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: С. Вангелий "Дельфин", К.Қаус "Ата-ананы құрметтеу туралы", Л. Ди Винчи "Арыстан мен қозы", "Құмырсқа және бидай дәні", В. Сухомлинский "Ақ шаш", "Шымшық пен көртышқан", К. Чуковский "Кірқоймас", Л. Толстой "Өрттен құтқарушы иттер".

21. 3-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу, көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау, қолдануға практикалық және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау, көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру, шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру, шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық тандауына қарай мазмұндау, сахналау, мәтіннен немесе мәтін бөлімдерінен түйін сөздерді көрсету, түйін сөздер мен негізгі ой арасындағы байланысты орнату;

2) оқылым: шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу;

3) жазылым: сөздіктермен жұмыс жасау, шығармашылық жұмыстар: шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосу, соңын өзгерту, өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені бойынша жазу;

4) жазба әдебиеті үлгілері: ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин "Баланың айласы", "Малды пайдаға жарату", "Бақыт құсы", А. Құнанбаев "Ғылымға көңіл бөлсеңіз", Ш. Құдайбердіұлы "Адамдық борышың", А. Байтұрсынов "Оқуға шақыру", І. Жансүгіров "Күн шыққанда", М. Дулатов "Күз", Ж. Аймауытов "Қараторғай", М. Жұмабаев "Балалық шақ", С. Сейфуллин "Ақсақ киік", С. Бегалин "Есеннің кірпісі", Т. Жароков "Ауыл күзі", Б. Соқпақбаев "Қамқорлық", "Сен ұйықтап жатқанда", Ш. Смаханұлы "Он саусак", Н. Айтұлы "Алтын сөз", М. Әлімбаев "Он саусак", Ө. Тұрманжанов "Білім", М. Иманжанов "Қысқы кеш", Ф. Оңғарсынова "Білім керек бәріне", Ә. Табылды "Аман мен телефон", А. Асылбек "Сәулетті біздің Алматы", "Мұз айдын", Ж. Жұмаханов "Ер еңбекте сыналады", Т. Молдағалиев "Туған өлке гүлдері", "

Қазақ деген халықтың баласымын", Е. Өтетілеуов "Мақтанышым – Астанам", Б. Кірісбайұлы "Терек пен қабығы", "Жеміс бағында", Ж. Әлмешов "Күн тәртібі", Ә. Қоңыратбаев "Киіктің айласы", Е. Ашықбаев "Таң", "Ғаламтор туралы", "Түскі тамақ", М. Байғұт "Алмастың ағашы", М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

5) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян, күнделік, аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы;

б) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: А. С. Пушкин "Қысқы кеш", М. Твен "Том мен Бекки", "Батылдық", И. Крылов "Шегіртке мен құмырсқа".

22. 4-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін бойынша автордың көзқарасына өз пікірін білдіру, шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу, шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау, өлеңдерге сай ырғақты таңдай білу, сөздіктерге сүйене отырып, сөздердің мағынасын түсіндіру, жазушы тіліне назар аудару, көркем сөздерді қолдану, эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру, көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру, түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету, "автормен диалог" жүргізу, оқыған шығарманың басты ойын өздігінен тұжырымдау, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланысты орнату, оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру, негізгі ойды тұжырымдау, оны мәтін атауымен сәйкестендіру, жоспар бойынша мәтінді мазмұндау;

2) оқылым: оқу дағдысы: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу;

3) жазылым: шығармашылық жұмыс: таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу;

4) ауыз әдебиеті үлгілері: батырлар жырынан үзінділер, аңыз әңгімелер мен қиял-ғажайып оқиғалар, шешендік сөздер, ертегілер, мысалдар, ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин "Қара батыр", "Дүниеде жамандық неден?", І. Жансүгіров "Көкшетау", Ә. Тәжібаев "Жарық түнде жайлауда", С. Көбеев "Орындалған арман", А. Құнанбаев "Сабырсыз, арсыз, еріншек", С. Мұқанов "Жылқы", Ж. Жабаев "Балама хат", А. Байтұрсынов "Аққу, шортан хәм шаян", С. Торайғыров "Арыстан мен тышқан", Қ. Баянбаев "Араша", А. Сопыбеков "Сапар мен парта", С.

Оспанов "Шыбын мен Көбелек", Н. Ақышев "Адам қорыған көл", М. Дулатов "Шешенің балаларын сүйюі", А. Дулатов "Аяулы Жақан", Ж. Аймауытов "Қараторғай", М. Жұмабаев "Түркістан", С. Сейфуллин "Наурыз", М. Ғабдуллин "Тау қыраны", М. Әуезов "Жолда", "Жетім", "Көксерек", Ж. Жұмаханов "Ақ боран", М. Зверев "Суық торғай", Т. Айбергенов "Аппақ қыз", "Өсіп келе жатырмын", М. Қабанбай "Сурет салғым келмейді", А. Әуезов "Жас Мұхтар", Қ. Әбдіқадіров "Жиб-Жица күресі", Ш. Мұртаза "Бала Тұрар", С. Бақбергенов "Құрманғазы", Ә. Жапаров "Қазына көтерген бала", Ш. Уалиханов "Абылай хан", С. Бегалин "Қырдың жас түлегі", Ә. Абдуллин "Ақкөл жағасында", Б. Соқпақбаев "Менің атым Қожа", "Компас", "Ағаштар неге ашуланды?", М. Дүйсенов "Мен қалай торғай болдым?", Ж. Алмашұлы "Алтын балық", К. Сегізбайұлы "Құмырсқалар", Қ. Жұмаділов "Адасқан бала", Д. Мыңжасарқызы "Мектептен жырақ жол", Р. Әбілқадірова "Әскербектің әтеші", Е. Өтетілеуұлы "Балмұздақ", Б. Тұрсынбаев "Алғашқы көмек", Ш. Смаханұлы, Қ. Аманжолов "Туған жер", М. Мақатаев "Сүйемін өскен, Отаным", К. Оразбекұлы "Елтаңба мен Ту туралы жыр", Қ. Жұмағалиев "Туған өлкем", Қ. Сапарбаев "Туған жердің ысығы- ай", М. Әлімбаев "Омоним сөздер", "Логогриф", "Шарада", "Метаграмма", А. Сейдімбек "Әйел-Ана", Қ. Жармағамбетов "Ормандағы оқиға", Ж. Әлмашұлы "Қауын мен қарбыз", О. Әубәкіров "Ара мен шыбын", "Дүрбелең", Ә. Тұрманжанов "Жаралы торғай", Ф. Оңғарсынова "Қанат туралы хикая", Н. Айтов "Алтын сөз", Ғ. Мүсірепов "Ана құшағында", А. Асылбеков "Үйрену", М. Қалдыбаев "Үлек", Қ. Жаркенов "Есім сабақ оқуды қалай үйренді?", С. Сарғасқаев "Сынған аквариум", Т. Молдағалиев "Гүлдер", М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері, ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, очерк, естелік, өмірбаян, күнделік, әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: Н. Хикмет "Үш жігіт туралы хикая", Л. Толстой "Акула", И. Крылов "Ат пен есек", Э. Распе "Жарты ат", "Балық құрсағында", Д. Родари "Ғажайып жаңбыр", "Шоколадтан салынған жол", "Алисаның арманы", Р. Киплинг "Киттің жұтқыншағы неге мұндай?".

23. Нашар көретін білім алушылар үшін оқу дағдыларын қалыптастырудың қалыпты нормалары:

- 1) 2-сынып: минутына 30-40 сөз (минималды деңгей) минутына 20-30 сөз;
- 2) 3-сынып: минутына 45-50 сөз (минималды деңгей) минутына 20-30 сөзден;
- 3) 4-сынып: минутына 60-70 сөз, (минималды деңгей) минутына 40-50 сөз.

24. Көрмейтін білім алушылар үшін оқу дағдыларын қалыптастырудың қалыпты нормалары:

- 1) 2-сынып: минутына 20-30 сөз, (минималды деңгей) минутына 10-20 сөз;
- 2) 3-сынып: минутына 35-40 сөз (минималды деңгей) минутына 10-20 сөз;
- 3) 4-сынып: минутына 50-60 сөз (минималды деңгей) минутына 30-40 сөз.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада "Оқу мақсаттары" қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді: кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді, мысалы, 3.2.1.1. кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлім:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау; 2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толықтаңдауына қарай мазмұндау, сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, есту арқылы қабылдауына зер салу	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау; 4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, зейінін тұрақтандыру
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне, бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, накыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, суреттерді	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, накыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото,

		тифлокомплектің көмегімен қолдану	суреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу	4.1.5.1 өз ойы мен сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру

2) "Оқылым" бөлім:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп, шапшаң оқу
	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарманың мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу	3.2.2.1 қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен ондағы негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімін анықтау
	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру

2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау	мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау	себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды теңеу, кейіптеу, табу	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдеуіш құралдарды теңеу, эпитет, кейіптеу, табу	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсерілеу, табу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету

3) "Жазылым" бөлім:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; 2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандыру, танымдық белсенділігін арттыру	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосу, соның өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу; 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу; 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсініктерін нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау

3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, калиграмма, аппликация, фотосуреттер, макеттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта көшіріп жазу	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптары үшін
"Әдебиеттік оқу" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
			2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау,

1. Өзім туралы	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	үзіндісін мазмұндау, сахналау; 2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды теңеу, кейіптеу табу
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін өзге

2. Менің отбасым және достарым		үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу	
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру; 2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандыру, танымдық белсенділігін арттыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, калиграмма, аппликация, макеттер фотосуреттер арқылы ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету		2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше табып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу	
2-тоқсан			
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау; 2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі	

3. Менің мектебім	Тыңдалым және айтылым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніпоқиғаның соңын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
4. Менің туған өлкем	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау , мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан , жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып

		шығармашылық жұмыс жазу	шумақтар мен санамақтар құрастыру
	Жазылым	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, калиграмма, аппликация, макеттер, фотосуреттер арқылы ұсыну
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойыншасұрақтарға жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау; 2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп оқиғаның соңын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу;

6.Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Оқылым

	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау , мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды тенеу, кейіптеу табу
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан , жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру

	Жазылым	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, калиграмма, аппликация, макеттер, фотосуреттер арқылы ұсыну
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау; 2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп оқиғаның соңын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
			2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем

8.Саяхат

Оқылым	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау , мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды теңеу, кейіптеу табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің іс - әрекетіндегі өзгерісті, эпизодтерді немесе негізгі оқиғаларды салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан , жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру; 2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандыру, танымдық белсенділігін арттыру
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, есту арқылы қабылдауына зер салу
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, суреттерді тифлокомплектің көмегімен қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 шығарма мазмұны бойынша қолдануға практикалық, бағалауға және шығармашылыққа негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Оқылым	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипатта, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау	
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды тенеу, эпитет, кейіптеу табу	
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка, күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру	
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру	
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта көшіріп жазу	
	2-тоқсан			
			1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
			3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің	

3. Уақыт	Тыңдалым және айтылым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
4. Сәулет	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу; 3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды тенеу, эпитет, кейіптеу табу

		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
Жазылым		3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосу, соңын өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені бойынша жазу 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта көшіріп жазу
3-тоқсан			
		1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық таңдауына қарай мазмұндау, сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, есту арқылы қабылдауына зер салу
			3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен

5. Өнер	Тыңдалым және айтылым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, эпитет, кейіптеу табу

6. Атақты тұлғалар		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру	
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру	
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегікейіпкер қосу, соңын өзгерту ..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені бойынша жазу; 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта көшіріп жазу	
	4-тоқсан			
			1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық таңдауына қарай мазмұндау, сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, есту арқылы қабылдауына зер салу

7. Су – тіршілік көзі	Тыңдалым және айтылым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп тауып, бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер			үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильмнұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі, кейіпкер қосу, соның өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені бойынша жазу; 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
			4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және

1. Менің Отаным – Қазақстан	Тыңдалым және айтылым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану, презентация, видеоролик жасау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп, шапшаң оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсерілеу табу және оларды қолдану
			4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі

2. Адами құндылықтар		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	иллюстрация, музыка, күй, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
Жазылым		3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу; 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсініктерін нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу
2-тоқсан			
		1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау;

3. Мәдени мұра	Тыңдалым және айтылым		4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, зейінін тұрақтандыру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
			4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану, презентация, видеоролик жасау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
			4.2.5.1 шығарманың композициялық

4. Мамандық әлемі	Оқылым	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімін анықтау	
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау	
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды тенеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсерілеу табу және оларды қолдану	
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру	
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету	
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу	
	3-тоқсан			

5. Табиғи құбылыстар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіпқолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау; 4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, зейінін тұрақтандыру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себепін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру 4.1.5.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, суреттерді тифлокомплектің көмегімен қолдану, презентация, видеоролик жасау
			4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя

6. Қоршаған ортаны қорғау

Оқылым

2.1 Оқу түрлерін қолдану	отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды тенеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсерілеутабу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету

	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсініктерін нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін І немесе ІІІ жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау; 4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, зейінін тұрақтандыру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
			4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, нақыл сөздерді, шешендік

		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
8. Болашаққа саяхат	Оқылым	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қою отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру; 4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка, күй, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру

		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
Жазылым		3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу; 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсініктерін нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
569 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушының жеке тұлға ретінде сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, өнер және көркем әдебиет әлемімен қарым-қатынас жасауға қажеттілігін қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушының оқу қызығушылығын, эстетикалық сезімін және көркемдік талғамын қалыптастыру үшін ортақ жағдай жасау;

2) жазушылар, шығармалар құрылысы, мәнерлілік құралдары, әдеби образдар туралы бастапқы әдебиеттанушылық білімдерін қалыптастыру; библиографиялық біліктерін дамыту;

3) тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым- сөйлеу әрекетінің төрт түріне сәйкес оқу және сөйлеу жүйесін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы және стильдегі көркем шығармаларды талдау тәсілдерін үйрету;

5) классикалық, заманауи, ұлттық көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармалары негізі білім алушылардың интеллектуалдық әлеуетін, рухани-адамгершілік мәдениетін, жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бағалай білуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) негізгі белгілерді: жатықтық, шапшаңдық, жете түсінушілік, мәнерлілік, логикалық екпін қою және сөздер мен сөйлемдер арасында үзіліс жасауды сақтай отырып, қалыпты жазу және Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріпте оқу дағдыларын толыққанды жетілдіру;

2) Брайль қарпі бойынша оқу мен жазу барысында әріптер мен сөздерді тұтас түйсіну үшін саусақ ұштарын дұрыс пайдаланып, қол саусақтарының сенсомоторикалық (сезімдік және қозғалыстық) дамуын жетілдіру;

3) оқу процесінде жіберілетін қателерді түзету: орын ауыстыру, буындарды ауыстыру, әріптерді жоғалту, сөздерді алмастыру, қалдырып кету, сөздегі буындарды ауыстыру;

4) жазу және оқу әрекеті барысында кіші кеңістікті бағдарлау;

5) оқу, жазу және көрнекі құралдармен жұмыс жасағанда қалдық көру қабілетін ұтымды пайдалану білігін дамыту;

6) сезу, есту, қалдық көру қабілеті арқылы қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды бірдей қабылдай білуін түзету;

7) нақты әдеби образды қалыптастыру үшін көрнекі-бейнелі, ойға негізделген, көрнекі-әрекеттік, сыни, логикалық ойлау түрлерін дамыту;

8) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қоршаған әлемді тануының негізгі тәсілдері: көру, тактильді қабылдау, есту, зейін, есте сақтауды дамыту;

9) көркем шығармаларды қабылдауда білім алушылардың өрісінің дамуындағы бұзылыстарды түзету;

10) білім алушылардың сөйлеу әрекетінде вербализмді және білімді меңгерудегі немқұрайлықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Білім берудің негізгі бағытына сәйкес оқу бағдарламасына тұлғаның үйлесімді дамуына ықпал ететін құндылыққа, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері және ақпараттық – коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Құндылыққа бағытталған тәсіл ұлттық және әлемдік көркем әдебиеттерін оқып, ұғыну, әлеуметтік-мәдени ортаға: театрларға, мұражайларға, шығармашылық көрмелерге, архитектуралық ескерткіштерге бару арқылы білім алушының патриоттық, гуманистік, рухани-адамгершілік қасиеттерінің дамуына ықпал етеді.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл көркем шығармаларды оқу кезінде әрбір білім алушының жеке қабілетін дамытуға, адамгершілікті бағытқа тәрбиелеуге, өзінің іс-әрекеттерін әдеби кейіпкерлердің іс-әрекеттерімен салыстыруға ықпал етеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл танымдық іс-әрекетті белсендіруге және өзектендіруге, қоршаған ортаны тану құралы ретінде әдебиетті оқуға қызығушылығын оятуға, білім алушыларды өз бетінше білім алуға ынталандыратын оқытудың инновациялық технологияларын және әртүрлі қызмет түрлерін пайдалануға, педагогтың басшылығымен іскерліктермен дағдыларды дамытуға бағытталған.

9. Саралап оқыту тәсілі барысында білім алушылардың көру бұзылымдарына, оқуға бейімділігі мен қабілеттеріне, сөйлеу дағдылары мен біліктерінің қалыптасу деңгейіне қарай әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды іріктеп топтық жұмыс жасау көзделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл қарым-қатынас кезінде тіл құралдарын еркін және саналы түрде пайдалануға, көркем шығармаларды талқылау мен талдауға, ауызша және жазбаша сөйлеу мазмұнын түсінуге, әр түрлі сөйлеу жанрларында өз ойлары мен сезімдерді баяндау, көркем және танымдық әдебиеттерді оқу арқылы өз тілін байытуды қамтамасыз етеді.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бұдан әрі – АКТ) пәндік материалды іздеу және өңдеу үшін электрондық оқулықтарды, анықтамаларды, Винбрайльдік жолды қолдану арқылы АКТ-ны пайдаланудың базалық

дағдыларын дамытуға; PowerPoint (Пауэр Поинт) презентациясын құруға, әдеби мәселелерді шешуде құрдастарымен ынтымақтастық жасау және идеяларымен алмасуына ықпал жасайды.

12. Бұзылымды көру функцияларын түзету әдістері:

1) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қайталанған жеке салаларды дамытудағы ауытқуларын, танымдық, эмоциялық бұзылымдарын өтеу;

2) қалдық көруін қорғау және көру қабілетінің бұзылуын өтейтін сақтау анализаторларын пайдалану;

3) офтальмологиялық және гигиеналық нормативтерді сақтай отырып оқу үрдісінде ұлғайтқыш құралдар, көзілдіріктер және кітапқа арналған тіреуіштерді қолдана отырып визуалды жайлылық жағдайларын жасау;

4) белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру, әртүрлі қызмет түрлерінде өзін-өзі тану тәсілдерін түсіну.

13. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жұмыс қарқынының төмен болуына және тез шаршауына байланысты пәнді оқытудың өзіндік ерекшеліктері:

1) сабақты шамадан тыс жүктемей инновациялық технологияларды, оқытудың әдістері мен тәсілдерін ұтымды пайдалану;

2) әр түрлі қызмет түрлерін: көру, есту, жазу, оқу, сипап қабылдау, көз және қолға арналған жаттығуларды кезектестіріп орындау;

3) көру өткірлігі 0,04%-ға дейінгі нашар көретін білім алушыларға ең аз көру жүктемесін беру: иллюстрацияларды қарау, сурет салу, дидактикалық материалмен жұмыс;

4) білім алушыларды толыққанды қызметке қосу үшін мұғалім өз іс-әрекеттеріне түсінік береді.

14. "Әдебиеттік оқу" пәні төмендегі арнайы жабдықталған бастауыш оқыту кабинеттерінде жүргізіледі:

1) техникалық қауіпсіздік талаптарына сәйкес мектеп жиһазымен;

2) көркем әдебиет, үлкейтілген және бедерлі-нүктелі қарпі бар оқулықтар, дидактикалық және тарату-демонстрациялық материалдар, бейне және аудиоматериалдарымен;

3) компьютерлік тифлоқешен, сканерлеу және оқуға арналған "Книголюб" кешені, интерактивті тақтамен, "кітап" электрондық ұлғайтқыш құрылғысымен, стационарлық және портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Литературное чтение" составляет:

1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;

2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;

3) в 4 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

16. Содержание Программы включает следующие разделы:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";

2) раздел "Чтение";

3) раздел "Письмо".

17. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

1) понимание содержания аудио, видео информации;

2) пересказ произведения;

3) прогнозирование событий в произведении;

4) привлечение внимания слушателей;

5) высказывание мнения по аудио, видео информации.

18. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

1) использование видов чтения;

2) формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения;

3) определение темы и основной мысли литературного произведения;

4) определение жанра литературного произведения;

5) оценивание поступков героев литературного произведения;

6) понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения;

7) сравнение элементов художественного произведения;

8) извлечение информации из различных источников.

19. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

1) составление плана;

2) создание творческих работ разных жанров;

3) написание текстов с использованием различных форм представления;

4) нахождение и исправление ошибок.

20. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 2 класса:

1) изучаемые произведения: В. Драгунский рассказы, Б. Исаков "Люблю я мчаться с ветерком...", В. Осеева рассказы, И. Бунин "Детство", В. Катаев "Дудочка и кувшинчик", В. Голявкин рассказы, А.Б.Раскин "Как папа был маленьким", И.Пивоварова "Один за всех и все за одного", Б. Заходер "Мы – друзья", С. Есенин "Бабушкины сказки", Д. Джумагельдинова "Еркегали – мальчик-озорник", М. Зощенко "Бабушкин подарок", М. Аимбетов "Солнце на ладони", С. Сеитов "Наш ата", С. Михалков "Как познаются друзья", В. Голявкин "Настоящая дружба", Э. Хоггард "Мафин и его веселые друзья", С. Могилевская "Восемь голубых дорожек", М. Кабанбаев "Сам пропадай, а товарища выручай", К. Тангрыкулиев "Верблюды и мальчик", А. Тажибаева "Малютка верблюжонок", А.С. Пушкин "Няне", А.Н.Толстой "Золотой"

ключик, или Приключения Буратино", Э.Успенский "Дядя Федор идет в школу", М. Абылкасымова "Родная земля", М. Алимбаев "Родник земли родной", У. Турманжанов "Родина", Т. Айбергенов "Моя Республика", С. Сейфуллин. "Родная земля", "В нашем краю", Д. Досжанов "Родник", М. Ауэзов "Степной пейзаж", "Возвращение", М. Пришвин "Моя Родина", "Ребята и утята", Г. Ладонщиков "Родная земля", Л. Толстой "Какая бывает роса на траве", В. Драгунский "Третье место в стиле баттерфляй", А. Мальцев "Моя тренировка", "Бегущий человек", В. Пахомов "Легкая атлетика", А. Монвиж-Монтвид "Мой стиль плавания", "Прыжок в воду", О. Нагорнов "О хоккее и рыцаре", Ирис Ревю "Волшебные лыжи", А. Барто "Зарядка", М. Пляцковский "Как Чернобурчик в футбол играл", "Мышонок Крошка выходит на лед", Ю. Маркова "Футболист", Ю. Шалева сказка "Друзья здоровья", Сказки народов мира, С Сейфуллин "Кокшетау", В. Берестов "Честное гусеничное", Л. Фадеева "Окружающая среда", Хилья Сулла Тавасшерна "Ручей", Г. Снегирев "Чудесная лодка", В. Бианки "Синичкин календарь", Е. Пермяк "Одуванчики", Л.Чарская "Не рви цветов, не надо", В. Чаплина "Хитрые вороны", "Лесная кормушка", Г. Сапгир "Леса-чудеса", Ю. Коваль "Фарфоровые колокольчики", "Воздушный барашек", М. Мырзалиев "Мечта", Я. Аким "Наша планета", Е. Карганова "Мы хотим, чтоб птицы пели", В. Бианки "Как мышонок попал в мореплаватели", "Как муравьишка домой спешил", А. Масс "Прогулка под дождем", А. Иванов "Как Хома куда-то ходил", С. Козлов "Ежик в тумане", "Ежик и море", сказки народов мира, малые жанры устного народного творчества;

2) аудирование (слушание) и говорение: ответы на простые вопросы. Свободный и подробный пересказ. Пересказ по плану. Инсценирование. Прогнозирование по заголовку и началу. Использование пословиц и поговорок. Невербальные средства общения. Использование опорных слов. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Артикуляционные упражнения, скороговорки для развития фонематического слуха и постановки дикции; задания по преодолению вербализма речи: включение в познавательную деятельность всех сохранных анализаторов, воспитание наблюдательности;

3) чтение: чтение вслух, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям. Чтение про себя, поисковое, ознакомительное чтение. Формулирование простых, уточняющих вопросов. Ответы на подобные вопросы из текста, отрывка. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа. Описание внешнего вида героя, оценивание его поступков. Сравнение, олицетворение, эпитеты и их роль. Изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета. Сравнение эпизода художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах. Извлечение дополнительной информации из сборников,

справочной литературы. Представление полученной информации в таблице. Развитие фонематического слуха и артикуляционной моторики у незрячих для предупреждения речевых ошибок при чтении;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Написание по образцу загадок, сказок или считалочек, стихотворений по готовым рифмовкам. Написание творческих работ с использованием каллиграмм, рисунков, аппликаций, фотографий и макетов. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

21. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 3 класса:

1) изучаемые произведения: Н.Сладков Рассказы, М.М. Пришвин "Рассказы о природе", И. И. Акимовский "Кто без крыльев летает?", В. В. Бианки "Мышонок Пик", "Музыкант", С. Я. Маршак "В лесу над росистой поляной", "Двенадцать месяцев", "Круглый год", М. Алимбаев "Глаза голубые земли...", А.Дуйсенбиев "Зима в лесу", Г. Снегирев Рассказы, С.Муканов "Родная степь", "Дружба". По Н.Богданову, С. Козлов " Однажды в солнечный день", В. Маяковский "Что такое хорошо и что такое плохо", В. Осеева "До первого дождя", "Почему?", Г. Остер. "Вредные советы", Г. Х. Андерсен " Гадкий утенок", В. Гауф "Карлик Нос", Г. Троепольский "Прощание с другом", Б. Сокпакбаев "Меня зовут Кожа", глава на выбор по изучаемой теме, И. Крылов "Лебедь, Щука и Рак", "Ворона и лисица", "Квартет", "Стрекоза и муравей", Е. Шварц "Сказка о потерянном времени", А. Введенский "Когда я вырасту большой", Я. и В. Гримм " Время жизни", "Бременские музыканты", "Домик в лесу", В. Голышкин. "Солнечные часы", А. Волков "Волшебник Изумрудного города", Ф. Баум "Волшебник страны Оз", М. Либин "О том, как гном покинул дом", В.Ф. Одоевский "Городок в табакерке", Я. Аким "Разноцветные дома", К. Нефедова "Дом, какой он", А. Кравченко "Здравствуй, лошадь!", С. Михалков "Слон-живописец", С. Козлов "Удивительная бочка", "Ежикина скрипка", Ю. Коринец "Волшебное письмо", О. Мандельштам "Рояль", К. Паустовский "Корзина с еловыми шишками", В. Короленко "Слепой музыкант", Б. Екимов "Музыка старого дома", С. Алексеев "Рассказы о Суворове" (1 рассказ по выбору), Мухтар Кул-Мухаммед "Аль-Фараби", В. Воскобойников "Когда Ньютон был маленьким", "Когда царь Пётр был маленьким", "Когда Эдисон был маленьким", С. Ханахмедович "Легенда об Архимеде", С. Бабенко "Верблюжий камень", М. Зощенко "Великие путешественники", С. Голицын. "В поход! В поход! В поход!", Г. Сапгир "Леса-чудеса", О. Уайльд "День рождения Инфанты", В. Драгунский "Девочка на шаре", "Кот в сапогах", Э.Успенский "Три мушкетера", В. Сутеев "Петя и Красная шапочка", Сказки народов мира;

2) аудирование (слушание) и говорение: ответы на открытые вопросы. Определение ключевых моментов. Свободный, подробный и выборочный пересказ. Пересказ по плану. Драматизация. Прогнозирование по поступкам, характеристике героев и событиям. Использование пословиц и поговорок, выражений из сказок. Невербальные

средства общения. Сопровождение речи иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картинами. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Использование художественно-выразительных средств;

3) чтение: чтение вслух, беглое, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям, выборочно. Формулирование творческих, оценочных вопросов; ответы на подобные вопросы. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни. Приемы создания образа (портрет, характер героя, поступки и речь; мимика, жесты). Оценивание поступков героя. Сравнение, олицетворение, эпитет и их роль. Сравнение чувств, поведения главных героев в различных ситуациях. Сравнение эпизода художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке. Извлечение конкретной информации из различных источников. Представление полученной информации в виде схемы;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Оглавление. Написание творческих работ разных жанров: письмо герою, сказки, рассказа. Написание творческих работ в форме постера, проекта, рекламы, заметки. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

22. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 4 класса:

1) изучаемые произведения: В. Запуниди "Родина моя – Казахстан!", Н. Матвеева "Казахстан, О! Казахстан", Н. Лушникова "Я – Дочь казахского народа", М. Зверев "Осень в Казахстане", С. Муканов "Перед восходом солнца", "Ер Таргын" (казахский героический эпос), "Байтерек – древо жизни" (тюркская легенда), "Черный бура Ойлыбая" (казахская легенда по О. Сарсенбаеву), "Справедливость" (притча), Р. Киплинг "Владей собой среди толпы смятенной...", А.С. Пушкин "Сказка о мёртвой царевне и семи богатырях", С. Устинович "Лебединая дружба", В. Драгунский "Арбузный переулок", В. Осеева "Волшебное слово", М. Зощенко "Не надо врать", Щ. Уайльд "Мальчик-звезда", В. Железняков "Чучело", А. Платонов "Разноцветная бабочка", Е. Пермяк "Пичугин мост", "Сердце матери". По Д. Досжанову, С. Михалков "Дальновидная сорока", М. Пришвин "Старый гриб", "Белая радуга", "Кем быть? Путешествие по профессиям" (по выбору), "Легенда о Жеке-батыре", "Илья Муромец и Соловей-разбойник", "Илья Муромец и Святогор", "Бой Ер-Таргына с Домбаулом" (отрывок из героического эпоса "Ер-Таргын"), "Геракл освобождает Прометея", "Легенда о домбре", А. П. Чехов "Скрипка Ротшильда", "Робин Гуд" (английская легенда), Мифы Древней Греции: "Дедал и Икар", "Об аргонавтах", Е. Елубаев "Легенда о ласточке", Л. Скребцова "Чудесный парикмахер", В. Маяковский "Кем быть?", Д. Родари "Как пахнут ремесла", Э. Раскин "Как папа выбирал профессию", А. М. Марьянин "Работа есть работа". Рассказы о профессиях (по выбору), Э. Успенский "Бизнес крокодила Гены" (глава 1 "Простоквашино и его жители"), Е. Амбросова "

Такие нужные люди" (рассказы по выбору), А. Шынбатыров "Урок чуткости", Я. и В. Гримм "Храбрый портной", К. Нефедова "Дом, какой он", М. Пришвин "Белая радуга", И. Пивоварова "Весенний дождь", Т. Домаренок "Лесная гроза", Н. Некрасов "Дедушка Мазай и зайцы", Ф. Тютчев "Весенняя гроза", С. Козлов "Серый дождик затяжной", Г. Ильина "Профессии Ветров", С. Олексяк "Природные явления", Л. Толстой "Какая бывает роса на траве", "Гроза в лесу", Т. Шорыгина "Восход солнца", "Закат солнца", "Ледоход", "Листопад", "Молния", "Радуга", "Дождь", И. Пивоварова "День защиты природы", А. Ершов "О защите природы", В. Астафьев "Царь-рыба", В. Распутин "Пожар", С. Торайгыров "Я стану человеком", Л. Фадеева "Окружающая среда", А. Риис "Про Сарли, черепаху с Большого барьерного рифа", И. Тургенев "Перепелка", А. Сван "Бельчонок и елочка", Ж. Верн. Главы из произведений "Из пушки на Луну", "Вокруг Луны", "С Земли на Луну", "Вверх дном", "Гектор Сервадак", "Путешествие к центру Земли", Ю. Гагарин "Дорога в космос" (выдержки из книги), А. Леонов "Я выхожу в космос", Ю. Афонин. "Из другого мира", А. де Сент-Экзюпери "Маленький принц" (отдельные главы), Р. Ингпен "Волшебная карусель", Е. Велтистов "Электроник – мальчик из чемодана", "Миллион и один день каникул", К.Булычев "Путешествие Алисы", "Алиса в стране загадок";

2) аудирование (слушание) и говорение: формулирование вопросов для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков. Ответы на открытые вопросы. Свободный, краткий, подробный и выборочный пересказ. Творческий пересказ. Прогнозирование по заголовку и заключительной части произведения. Использование пословиц и поговорок, отрывков из стихотворений, басен. Невербальные средства общения. Сопровождение речи иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картинами, видеороликом и аудиозаписью. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Сравнение с похожими событиями из жизни, по материалам прочитанного;

3) чтение: чтение вслух, беглое, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям, выборочно. Просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с пометками. Чтение схем, диаграмм. Формулирование творческих, интерпретационных, оценочных вопросов; ответы на подобные вопросы. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса. Приемы создания образа: портрет, характер героя, поступки и речь; мимика, жесты. Определение отношение автора к герою. Соотношение своей и авторской оценки, сопоставление поступков героев по аналогии, контрасту. Гипербола, сравнение, олицетворение, эпитет, метафора и их роль. Сравнение событий и чувств героев. Определение и анализ событий, лежащих в основе эпизода. Сравнение эпизода

художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинофильме. Извлечение и переработка полученной информации. Формулирование выводов. Представление полученной информации в виде схемы;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Озаглавливание. Написание творческих работ с добавлением новых героев, нового сюжета. Написание творческих работ в форме проспекта, схем, интервью, отзыва, заметки, объявления, постера. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

23. При необходимости в зависимости от уровня подготовленности обучающихся в перечень включаются литературные произведения по выбору учителя, соответствующие их возрастным особенностям.

24. Ориентировочные нормы сформированности навыка чтения:

1) для слабовидящих школьников: 2 класс - 30-40 слов в минуту, минимальный уровень 20-30 слов в минуту; 3 класс - 45-50 слов в минуту, минимальный уровень - 20-30 слов в минуту; 4 класс - 60-70 слов в минуту, минимальный уровень 40-50 слов в минуту;

2) для учащихся с сопутствующими заболеваниями: ДЦП, нарушения речи, полное отсутствие зрения: 2 класс - 20-30 слов в минуту, минимальный уровень) 10-20 слов в минуту; 3 класс - 35-40 слов в минуту, минимальный уровень 10-20 слов в минуту; 4 класс - 50-60 слов в минуту, минимальный уровень 30-40 слов в минуту.

Глава 4. Система целей обучения

25. Для удобства использования учебных целей введена кодировка: в коде первое число обозначает класс, второе и третье числа раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели, например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

26. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
			4.1.2.1 пересказывать произведение свободно

1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать кратко содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценировать произведение	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизация	или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лицо, добавить ситуацию, придумать развёртывание событий
1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по ключевым словам и опорным предложениям, объяснять причину своего выбора
1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 знать и использовать в речи пословицы и поговорки, невербальные средства речи, с помощью учителя	3.1.4.1 понимать и использовать в речи пословицы и поговорки, выражения из сказок, невербальные средства речи	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи
		3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видеороликом
1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства при построении высказывания для объяснения своих идей, чувств, мыслей	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, чувств, взглядов, сравнивая с похожими событиями
	2.1.5.2 воспринимать на слух речь педагога и сверстников	3.1.5.2 анализировать и понимать смысл аудиоматериала	4.1.5.2 различать на слух персонажей, явления и действия видеоматериала

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно; читать по ролям	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; читать по ролям, выборочно	4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать паузы и интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать своё чтение

2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения (просмотровое, изучающее)	4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения (просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с пометками)
	2.2.1.3 читать справа налево	3.2.1.3 ориентироваться книге, тетради и на приборе	4.2.1.3 осознавать, что правая рука является ведущей при чтении и письме, а левая контролирует строчку
	2.2.1.4 использовать прием целостного восприятия буквы при чтении, задействовав все подушечки пальцев	3.2.1.4 соблюдать принцип слитного чтения слова	4.2.1.4 не допускать ошибок при беглом чтении: по слоговое чтение, пропуск букв, инверсию, различение зеркальных букв для незрячих
2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы, уметь находить ответы из текста, отрывка	3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы	4.2.2.1 формулировать самостоятельно творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чём хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 знать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения, с помощью учителя	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни	4.2.4.1 понимать и анализировать жанровые особенности мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; мимика, жесты, оценивать его поступки, доказывая свое	4.2.5.1 выявлять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку, сопоставлять поступки

		мнение словами и выражениями из текста	героев по аналогии, контрасту
2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.6.1 знать и находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль с помощью учителя	3.2.6.1 выявлять самостоятельно сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль
2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая своё мнение примерами из произведения; находить и анализировать событие, лежащее в основе эпизода
	2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя	4.2.7.2 сравнивать самостоятельно эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинофильме
2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, справочной литературы и представлять полученную информацию в предложенном шаблоне таблицы, с помощью учителя	3.2.8.1 извлекать и осмысливать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественной литературы и представлять информацию в виде алгоритмов	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей

2) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую его часть, на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливая каждую часть
	2.3.2.1 писать с помощью учителя творческие работы разных жанров по	3.3.2.1 писать самостоятельно	4.3.2.1 писать самостоятельно творческие работы

3.2 Создание творческих работ разных жанров	образцу: загадки, сказки или по готовым рифмовка: считалочки, стихи	творческие работы разных жанров: письмо герою, сказки, рассказы	разных жанров на основе прочитанного с добавлением новых героев, нового сюжета
3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, объявления, заметки	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, проспекта, интервью, отзыва, постера
3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, ошибки, выписывая их с помощью учителя	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять пунктуационные и орфографические ошибки при помощи словаря и повторно переписывать предложения со стилистическими ошибками	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой в конце письменной работы для незрячих
		3.3.4.2 исправлять стилистические ошибки, закалывая первую и последнюю клетки предложения, переписав его заново	4.3.4.2 находить самостоятельно стилистические и орфографические ошибки и исправлять их

27. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Литературное чтение" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

28. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Литературное чтение" для
обучающихся 2-4 классов
уровня начального образования
по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету " Литературное чтение" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		
1. Все обо мне	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану; инсценирование
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации; 2.1.5.2 воспринимать на слух речь педагога и сверстников
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно, читать по ролям
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы (с помощью учителя) по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные, уметь находить ответы из текста, отрывка
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты
	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценирование
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу

2. Моя семья и друзья	1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, невербальные средства речи, с помощью учителя
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение 2.2.1.3 читать справа налево 2.2.1.4 использовать прием целостного восприятия буквы при чтении, задействовав все подушечки пальцев
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения (с помощью учителя)
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки, сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи, с помощью учителя
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты
2 четверть		
3. Моя школа	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценирование
	1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, невербальные средства речи (с помощью учителя)
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно; по ролям
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами
		2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с

	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
4. Мой родной край	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные, уметь находить ответы из текста, отрывка
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения, с помощью учителя
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.6.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль с помощью учителя
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки, сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты

5. В здоровом теле – здоровый дух !	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные, уметь находить ответы из текста, отрывка
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, справочной литературы и представлять полученную информацию в предложенном шаблоне таблицы, (с помощью учителя)
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки, сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи с помощью учителя
3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, ошибки, выписывая их с помощью учителя	
	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценирование
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные, уметь находить ответы из текста, отрывка

6. Традиции и фольклор	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения (с помощью учителя)
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.6.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки, сказки или по готовым рифмовкам – считалочки, с помощью учителя
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, ошибки, выписывая их с помощью учителя
4 четверть		
7. Окружающая среда	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценирование
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя
		2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, справочной литературы и представлять полученную информацию в предложенном шаблоне таблицы, с помощью учителя
	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе	

	3.1 Составление плана	выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, ошибки, выписывая их с помощью учителя
8. Путешествие	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно, по ролям
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения, с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, справочной литературы и представлять полученную информацию в предложенном шаблоне таблицы, с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки, сказки или по готовым рифмовкам – считалочки, с помощью учителя
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		

1. Живая природа	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее, чтение с пометками; 3.2.1.3 ориентироваться в книге, тетради и на приборе 3.2.1.4 соблюдать принцип слитного чтения слова
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.1 выявлять сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою, сказки, рассказы
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, объявления, заметки
	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизация
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения из сказок, невербальные средства речи
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно, читать по ролям, выборочно
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни

2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественной литературы и представлять информацию в виде алгоритмов
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую его часть, на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно переписывать предложения со стилистическими ошибками; 3.3.4.2 исправлять стилистические ошибки, закалывая первую и последнюю клетки предложения, переписав его заново

2 четверть

3. Время	1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения из сказок, невербальные средства речи
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства при построении высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей; 3.1.5.2 анализировать и понимать смысл аудиоматериала
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; мимика, жесты, оценивать его поступки,

		доказывая свое мнение словами и выражениями из текста
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою, сказки, рассказы
4. Архитектура	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее чтение с пометками
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественной литературы и представлять информацию в виде алгоритмов
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, объявления, заметки
3 четверть		
	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизация 3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства при построении высказывания для объяснения своих идей, чувств, мыслей
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее чтение с пометками

5. Искусство	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую его часть, на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса
6. Выдающиеся личности	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; мимика, жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение словами и выражениями из текста
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях 3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественной литературы и представлять информацию в виде алгоритмов

	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою, сказки, рассказы
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно переписывать предложения со стилистическими ошибками
4 четверть		
7. Вода – источник жизни	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизация
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения из сказок, невербальные средства речи
		3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; читать по ролям, выборочно
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.1 выявлять сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно переписывать предложения со стилистическими ошибками
	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов
		3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства при построении

8. Культура отдыха. Праздники	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; мимика, жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение словами и выражениями из текста
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую его часть, на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		
	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи; 4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видео-роликом при помощи тифлокомплекса
		4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно;

1. Моя Родина - Казахстан	2.1 Использование видов чтения	<p>соблюдать паузы и интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать своё чтение;</p> <p>4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с пометками;</p> <p>4.2.1.3 осознавать, что правая рука является ведущей при чтении и письме, а левая контролирует строчку;</p> <p>4.2.1.4 не допускать ошибок при беглом чтении: послоговое чтение, пропуск букв, инверсию, различение зеркальных букв для незрячих</p>
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, проспекта, интервью, отзыва, постера
	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи	
		4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, чувств, взглядов, сравнивая с похожими событиями,

2. Человеческие ценности	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	которые происходили в жизни, по материалам прочитанного; 4.1.5.2 различать на слух персонажей, явления и действия видеоматериала
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать паузы и интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать своё чтение
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая своё мнение примерами из произведения; находить и анализировать событие, лежащее в основе эпизода
	2.8 Извлечение информации из различных источников	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного с добавлением новых героев, нового сюжета
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой в конце письменной работы; 4.3.4.2 находить самостоятельно стилистические и орфографические ошибки и исправлять их
2 четверть		
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи; 4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью,

3. Культурное наследие		демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видеороликом при помощи тифлокомплекса
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, чувств, взглядов, сравнивая с похожими событиями, которые происходили в жизни, по материалам прочитанного
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку, сопоставлять поступки героев по аналогии, контрасту
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, проспекта, интервью, отзыва, постера
4. Мир профессий	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лицо, добавить ситуацию, придумать развёртывание событий
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных	

	средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль
	2.8 Извлечение информации из различных источников	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
3 четверть		
5. Природные явления	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лицо, добавить ситуацию, придумать развитие событий
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по ключевым словам и опорным предложениям, объяснять причину своего выбора
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать паузы и интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать своё чтение; 4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с пометками, чтение схем, диаграмм
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку, сопоставлять поступки героев по аналогии, контрасту
		4.2.7.2 сравнивать самостоятельно эпизод художественного

	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинофильме
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой в конце письменной работы
6. Охрана окружающей среды	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лицо, добавить ситуацию, придумать развитие событий
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения; находить и анализировать событие, лежащее в основе эпизода
		4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делать

	2.8 Извлечение информации из различных источников	выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, проспекта, интервью, отзыва, постера
4 четверть		
7. Путешествие в Космос	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лицо, добавить ситуацию, придумать развитие событий
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видеороликом при помощи тифлокомплекса
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.2 сравнивать самостоятельно эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинофильме
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, проспекта, интервью, отзыва, постера
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой в конце письменной работы

8. Путешествие в будущее	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по ключевым словам и опорным предложениям, объяснять причину своего выбора
	1.5 Высказывание мнения по аудио, видео информации	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, чувств, взглядов, сравнивая с похожими событиями, которые происходили в жизни, по материалам прочитанного
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее поисковое, аналитическое, чтение с пометками, чтение схем, диаграмм
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения; находить и анализировать событие, лежащее в основе эпизода
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного с добавлением новых героев, нового сюжета

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
570 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тілдік ережелерді сақтап, дұрыс қолдана білуге, сауатты жазып, еркін сөйлесуге үйрету, тілдік дағдыларын дамыту, орыс тілінің мәнін түсініп, оны қадірлейтін тұлға қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) орыс тілінің базалық мазмұнын, оның құрылымын, әдеби тілдің негізгі нормаларын игеру;

2) ережеге сай синтаксистік құрылымы дұрыс сөз тіркестері мен сөйлемдер құру дағдыларын, тілдік бірлік, оларды біріктіре алу ережелері туралы білімдерін қалыптастыру;

3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес алынған ақпараттарды талдау, бағалау, түсіндіруге бағытталған қисынды ойлау дағдаларын дамытып, қалыптастыру;

4) орыс тілінің сөздік қорын үздіксіз дамыту;

5) ақпараттық-байланыс және компьютерлік технологияны пайдалану дағдыларын дамытып, қалыптастыру;

6) ұлттық құндылықтарды түсінуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық іс-әрекетте сақталған сезім мүшелері мен зақымдалған көру анализаторларының сақталған қызметін радикалды пайдалануды қалыптастыру;

2) елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыруы;

3) сюжеттік суреттерді дұрыс қабылдай білуін қалыптастыру;

4) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың затты бағдарлау және көрнекі-бейнелі ойлау қабілетін дамыту үшін, нүктелі-рельефті суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;

5) көзбен шамалау және үйлестіру дағдыларын дамыту;

6) ұсақ қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту, қол мен саусақтың дағдыларын нығайту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Іс-әрекеттік, жеке тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер классикалық білім негіздері ретінде, оқыту мақсаттарының жүйесі мен оқу процессінің нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Іс-әрекеттік тәсіл білім мен дағдылардың белсенді танымдық әрекеті барысында қалыптасып, білім алушылардың есту, көру, сезу дағдыларын дамытады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл сыныппен жұмыс жасау барысында көру қабілеті бұзылған білім алушылармен жекелік жұмыс жүргізіп, олардың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

8. Саралап оқыту тәсілінде көру қабілеті бұзылған білім алушыларды танымдық қызығушылығы мен қабылдау қабілетіне қарай топтап, күрделілігі әр түрлі деңгейдегі тапсырмалар түрі қолданылады және көру өткірлігіне қарай төмендегідей топқа бөледі:

1) көру өткірлігі 0,04-дейінгі көрмейтін, Брайль системасы бойынша оқитын және нашар көретін;

2) көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ға дейін және 0,1-ден 0,4-ке дейін жақсы көретін көзіне көзілдірік киіп, үлкейтілген қаріппен оқитын білім алушылар.

9. Оқытудың коммуникативтік тәсілі:

1) орыс тілі сабағында қарым-қатынас жасап үйреніп, топпен және жеке жұмыс жасау барысында өзінің және басқалардың шығармашылақ жұмысын бағалап, талдай білуді қалыптастыруына;

2) оқушылардың берілген тапсырманы түсінбей жаттанды түрде айтуына әкеліп соғатын вербализмді жеңуіне;

3) орыс сыныбында оқымайтын оқушылардың сөзді дұрыс айта білуін қалыптастырып, сөздік қорын толықтырып, оқу материалын саналы түрде игеруіне ықпал етеді.

10. "Орыс тілі" сабағында ақпараттық-коммуникативтік технологиялар (бұдан әрі – АКТ) құралдарын пайдалану білім алушыларға жаңа ақпарат көздеріне жол ашады, жеке жұмыс пен білім алудың нәтижелілігін, тиімділігін көтереді.

11. Заттық ұғымды қалыптастыруда көрмейтін білім алушылардың сезіп білуіне, нашар көретін білім алушылардың қабылдауына ыңғайлы көрнекі құралдар маңызды рөл атқарып, білім алушылардың жалпы және тілдік кемістіктерін түзету құралы болғандықтан, затты зерттеп, логикалық қорытынды жасай алуына байланысты саралап қолданылады.

12. Білім алушылардың көру мүмкіндігіне байланысты күнделікті оқу барысында қолданылатын құралдар:

1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;

2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш (үлкейткіш) құрал;

3) компьютерлік тифло-кешен: Брайль принтері, интербелсенді такта;

4) Брайль жүйесі бойынша басатын механикалық жазу машинкалары;

5) дыбысталатын компьютерлік бағдарламалар;

6) Брайль жүйесі бойынша жазба жұмыстарына арналған құралдар;

7) нүктелі бедерлі шрифтпен орындалған мәтіндік дидактикалық құралдар, сезіп және көріп қабылдауына бағытталған әр түспен безендірілген бедерлі иллюстрациялық-графикалық құралдар, көрмейтін білім алушылардың қажеттіліктерін есепке ала отырып жасалған жеке дидактикалық материалдар;

8) табиғи заттар, макеттер, қозғалмалы механикалық ойыншықтар, рельефті сюжеттік суреттер, кестелер, сызбалар.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в году;

2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в году;

3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году;

4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году;

5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году.

14. Содержание Программы включает следующие разделы:

1) раздел "Слушание";

2) раздел "Говорение";

3) раздел "Чтение";

4) раздел "Письмо";

5) раздел "Языковые нормы".

15. Раздел "Слушание" включает следующие подразделы:

1) использование приемов слушания;

2) понимание лексических значений слов и словосочетаний;

3) понимание содержания прослушанного текста;

4) определение главной и второстепенной информации;

5) понимание аудиовизуального материала.

16. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

1) пополнение словарного запаса;

2) построение высказывания на заданную тему;

3) участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм (диалог);

4) пересказ прослушанного, прочитанного материала;

5) составление предложения на основе аудиовизуального материала;

6) высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале.

17. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) понимание содержания текста;
- 3) определение жанров и типов текста;
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) извлечение необходимой информации из различных источников.

18. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) написание текстов с использованием различных форм представлений;
- 2) изложение содержания прослушанного, прочитанного материала;
- 3) соблюдение пунктуационных норм;
- 4) соблюдение каллиграфических норм.

19. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

- 1) соблюдение грамматических норм;
- 2) соблюдение орфографических норм.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) слушание: знакомство со словом, его значением, с осмыслением его номинативной функции в различных коммуникативно-речевых ситуациях, с различением в слове его содержания (значения) и формы (фонетической и графической); первоначальное представление о слове и предложении;

2) говорение: гласные и согласные, твердые и мягкие звуки, изучение первых пяти гласных (а, о, и, у, ы) звуков; узнавание по сочетанию точек, составляющих их, правильное соотнесение звуков и букв; звуковой анализ слов с использованием схем-моделей, слоги, ударный слог, "читать" слова по следам звукового анализа, ориентируясь на знак ударения и букву ударного гласного звука;

3) чтение: понимание в прочитанном тексте данной информации, умение извлекать основную мысль текста. Наряду с этой работой в 0 классе незрячие обучающиеся овладевают умениями обследовать предмет двумя руками, соблюдая определенную последовательность, используя все способы осязательного восприятия: пальцевой, ладонный, кистевой; ориентировка на парте (каждая вещь имеет своё постоянное место), ориентировка в первой учебной книге и её страницах, ориентировка в рассыпной кассе букв;

4) письмо: на уроках письма дети усваивают требования к положению брайлевского прибора, умению открывать и тихо закрывать прибор, вкладывать и закреплять бумагу, держать брайлевский грифель, занимать правильную позу при письме и чтении, учатся накалывать вначале орнаменты из точек, а затем овладевают письмом букв, используя колодку – шеститочие, что требует работы по развитию осязательного восприятия (кожной чувствительности пальцев рук) необходимое для выработки умения различать рельефные точки шеститочия при письме и чтении. Для слабовидящих обучающихся рекомендуется использовать письмо без наклона. Совершенствование навыков

каллиграфии с учётом офтальмологических особенностей нарушенных функций зрения.

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) слушание: формирование умений слушать речь учителя и учащихся, аудио/ видеозаписи, понимать смысл услышанного; воспринимать события в тексте, запоминать произношения слов на русском языке;

2) говорение: звуки и буквы; характеристика звуков русского языка (гласные ударные/безударные, согласные твердые/мягкие, парные/непарные звонкие и глухие); последовательность букв в русском алфавите; главная мысль, второстепенная мысль: различные формы речи; произношение;

3) чтение: понимание в прочитанном тексте данной информации, основная мысль текста: зрительные образы и представления речевых единиц и озвучивание их во внутренней или внешней речи слабовидящими обучающимися. Чтение рельефно-точечным шрифтом обеими руками, задействовав все подушечки пальцев незрячими обучающимися; развивать технику чтения;

4) письмо: передача информации в письменной форме; для слабовидящих обучающихся используется письмо без наклона. Совершенствование навыков каллиграфии с учётом офтальмологических особенностей нарушенных функций зрения. Для незрячих обучающихся умение ориентироваться на приборе; умение воспринимать и представлять одну и ту же букву в двух различных положениях - при письме и чтении.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) слушание: уточнение информации с помощью вопросов; понимание интонационной окраски предложений и маленьких текстов; определять части речи; развитие фонетико-фонематических представлений, формирование навыков звукового анализа;

2) говорение: устная речь (диалог, монолог); ориентирование в речевой ситуации (с кем?, зачем?, что?, как?); овладение невербальными средствами в общении (интонация, поза, жесты, мимика); овладение нормами орфоэпии и правильного интонирования предложения и высказывания; практическое овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения; преодоление вербализма;

3) чтение: письменный текст, содержание небольших текстов учебного и художественного характера, правил, определений и формулировок заданий к упражнениям; уточнение информации с помощью словаря; выбор необходимой информации из текста; нахождение информации по двум источникам (словари, справочники, детские энциклопедии) на определенную тему; передача эмоциональных переживаний, оценка содержания читаемого с помощью средств выразительного чтения (интонация, темп, громкость); совершенствование незрячими обучающимися навыков чтения рельефно-точечного шрифта обеими руками; развитие

фонематического слуха для предупреждения речевых ошибок при чтении (инверсия, перестановка слогов, пропуск букв);

4) письмо: совершенствование навыков владения процессом письма рельефно-точечным шрифтом, умение воспринимать и представлять одну и ту же букву в двух различных положениях - при письме и чтении; чтение грифелем написанного текста, не открывая письменного прибора; умение ориентироваться на приборе; списывание текста по алгоритму.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) слушание: правильное восприятие учебного материала. Уточнение новых слов, самостоятельный поиск их значения в толковом словаре; понимание слов с переносным значением. Определение темы и основной мысли аудио/видеоинформации по заголовку, ключевым словам и фрагментам;

2) говорение: правильная формулировка мыслей и передача информации; пересказ текста устно, письменно. Умение выполнять творческую работу (составление рассказов на основе увиденного и услышанного). Употребление слов с переносным значением; диалог при обсуждении прочитанного или прослушанного текста; произношение;

3) чтение: овладение техникой чтения, понимание прочитанного материала. Тема и основная мысль текста по заголовку, ключевым словам, и главным частям текста; основные события в тексте и их последовательность;

4) письмо: составление текста по алгоритму, по памяти. Умение писать комментированное письмо; фиксировать ошибки в письменных работах, знать приемы их исправления по плоскому шрифту и по системе Брайля.

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) слушание: извлечение информации из устного высказывания; слова с переносным значением, правильное восприятие слов с прямым и переносным значением;

2) говорение: правильная формулировка мыслей и передача информации; применение в речи синонимов, антонимов, омонимов. С целью предупреждения вербализма конкретизация речи, воспроизведение имеющихся представлений, объяснение незнакомого предмета по аналогии со знакомым. Средства речевой (логические паузы, ударения, громкость, темп) и неречевой (жесты, мимика) выразительности;

3) чтение: совершенствование техники чтения; понимание содержания и темы прочитанного материала. Основную мысль текста; заголовок, смысловые части и плана рассказа; пересказ текста по плану;

4) письмо: изложение (подробное и сжатое) текста-описания, текста-повествования по самостоятельно составленному плану. Сочинения (устные и письменные) репродуктивные или творческие по готовому, коллективно и самостоятельно составленному плану на заданные темы.

25. Раздел "Языковые нормы" предполагает изучение грамматики, которая не выделяется в самостоятельное направление работы, она вводится через ситуативно-тематическую организацию учебного процесса, то есть через практику в речи. Перед обучающимися на уроке ставится задача выразить определенную мысль или идею на русском языке, а грамматика становится инструментом ее осуществления. В основе этого подхода лежит представление о языке как о триединой сущности: язык–речь–коммуникация.

Глава 4. Система целей обучения

26. Цели обучения в Программе для каждого класса представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третьи числа – раздел и подраздел, четвертое число – нумерацию учебной цели. Например: в кодировке 1.2.1.3, "1" – класс, "2.1" – подраздел, "3" – нумерация учебной цели.

27. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1 . 1 Использование приемов слушания	0.1.1.1 слушать и понимать речь других; 0.1.1.2 различать звуки и буквы; 0.1.1.3 делить слово на слоги при слуховом восприятии и акцентировать хлопками	1.1.1.1 внимательно слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий);	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы; 2.1.1.2 использовать приемы фонематического восприятия	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний	4.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, перефразируя высказывания в другой форме; 4.1.1.2 уточнять и обогащать словарный запас
		1.1.1.2 различать звуки и буквы; 1.1.1.3 знать последовательность букв в русском алфавите	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах;	3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова и словосочетания и имеющих	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту; 4.1.2.2 овладевать

1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать русскую речь; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы на русском языке	имеющих отношение к повседневной жизни; 1.1.2.2 различать предложение, словосочетание, слово; 1.1.2.3 разбирать по составу слова	2.1.2.2 овладевать навыками соотнесения рисунков с предметами; 2.1.2.3 различать на слух изменяемые и неизменяемые слова	отношение к повседневной жизни; 3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно воспроизводить представления в слове; 3.1.2.3 выявлять слова, которые требуют уточнения	навыками культуры общения; 4.1.2.3 подбирать сходные и противоположные по значению имена существительные, имена прилагательные, глаголы при составлении предложений
1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению с помощью учителя	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению; 2.1.3.2 овладевать навыками чтения рельефных и плоскочечатных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу; 3.1.3.2 использовать самостоятельно навыки чтения рельефных и плоскочечатных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения	1.1.4.1 понимать, о ком, о чем говорится в прослушанном тексте	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий; 2.1.4.2 различать простые и сложные	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделяя 2	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала; 4.1.4.2 вычленять содержащиеся в тексте основные события и устанавливать

			предложения (составленные из двух простых)	существенных признака	и х последовательность
1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 слушать небольшую сказку, загадку, стихотворение, рассказ; 0.1.5.2 отвечать на вопросы учителя по содержанию прочитанного	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанного через комментирование, вопросы или действия	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале

2) раздел "Говорение":
таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 различать слово и слог; 0.2.1.2 произносить слова по слогам, определять количество слогов	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирование действий	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2 - 3 предложений по картинке; 0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке; 0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке	1.2.2.1 создавать высказывание и 2 - 3 предложений по картинке; 1.2.2.2 составлять простые предложения	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок; 2.2.2.2 пересказать текст от другого лица	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем; 3.2.2.2 составлять объяснение рельефного рисунка, красочной сюжетной картинки (для незрячих обучающихся, с остаточным зрением) используемой для конкретизации прочитанного текста	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста; 4.2.2.2 составлять устные высказывания на темы, близкие обучающемуся, с использованием разных типов речи: описания, повествования, рассуждения

<p>2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм</p>	<p>0.2.3.1 называть героев рассказа; 0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию; 0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления; 0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста</p>	<p>1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; 1.2.3.2 пересказывать текст письменно и устно</p>	<p>2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы; 2.2.3.2 повторять на слух письма, поздравительные открытки, записки и небольшие тексты для конкретных ситуаций общения</p>	<p>3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника; 3.2.3.2 сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию</p>	<p>4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, выяснять, перефразировать его речь; 4.2.3.2 сочинять письма, поздравительные открытки, записки и небольшие тексты для конкретных ситуаций общения</p>
<p>2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала</p>	<p>0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя; 0.2.4.2 пересказывать текст</p>	<p>1.2.4.1 пересказывать короткие тексты</p>	<p>2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий</p>	<p>3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои заметки</p>	<p>4.2.4.1 пересказывать подробно истории, рассказы с целью привлечения внимания слушателя</p>
<p>2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала</p>	<p>0.2.5.1 овладеть навыком обследования различных видов наглядных средств; 0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом</p>	<p>1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими словами</p>	<p>2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео-и аудиоматериалов</p>	<p>3.2.5.1 описывать сюжет из видео-и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией</p>	<p>4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала</p>
<p>2.6 Высказывание оценочного суждения о</p>	<p>0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных учителем произведений, к их поступкам;</p>	<p>1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном, прочитанном</p>	<p>2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации, герое, событии</p>	<p>3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном,</p>	<p>4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения (" по моему</p>

прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения	материале ("я согласен, не согласен, мне понравилось, не понравилось")	на основе сравнения ("я думаю ...", "я считаю...")	прочитанном материале (Я предлагаю...)	мнению; с моей точки зрения...")
---	---	--	---	--	-------------------------------------

3) раздел "Чтение":
таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Использование видов чтения	0.3.1.1 ориентироваться в "Азбуке"; 0.3.1.2 называть и показывать элементы учебной книги; 0.3.1.3 рассказывать, как правильно обращаться с учебной книгой	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова, держат линию читаемого точечного текста , 1.3.1.2 использовать и совершенствоват ь навыки осознания в процессе изучения русского языка; 1.3.1.3 использовать навыки чтения рельефно-точеч ным шрифтом двумя руками	2.3.1.1 читать выразительно текст; 2.3.1.2 свободно использовать навыки чтения по системе Брайля при выразительном чтении	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (е ознакомительно е чтение, чтение по ролям)	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (е ознакомительно е чтение, чтение по ролям)
3.2 Понимание содержания текста	0.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем незнакомые слова
3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально " проживать" текст, выражать свои эмоции; 0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей; 0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка)	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы), различать текст-повествован ие/описание	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать

	произведений, к их поступкам				текст-рассуждение
3.4 Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя; 1.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя; 2.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно; 3.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики; 4.3.5.2 овладевать правильными приемами воспроизведения рисунков на уроках русского языка

4) раздел "Письмо":

таблица 4

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия; 0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии; 0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами; 0.4.1.4 знать формы	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке; 1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких движений; 1.4.1.3 писать буквами плоского письменного шрифта	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания; 2.4.1.2 применять правила правописания (в объеме	3.4.1.1 писать связные предложения поданной теме и создавать постер; 3.4.1.2 писать под диктовку текст, включающий изученные орфограммы и знаки	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций); 4.4.1.2 безошибочно списывать с

	рельефно-графического рисунка; 0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)	отдельные слова и короткие предложения; 1.4.1.4 писать буквами рельефно-точечного шрифта справа налево	содержания курса)	препинания в простом предложении	учебника или с карточки текст
4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	0.4.2.1 знать места и счета точек в шеститочии при письме и чтении ; 0.4.2.2 писать точки в клетке под диктовку учителя; 0.4.2.3 уметь контролировать пальцами левой руки движение грифеля внутри клетки и вдоль строки	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанного текста по частям	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного делать короткие записи с помощью учителя; 3.4.2.2 писать изложение текста по алгоритму	4.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного писать краткий текст с помощью учителя; 4.4.2.2 выделять основную мысль прослушанного, прочитанного текста на письме
4.3 Соблюдение пунктуационных норм			2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений	4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания при составлении кратких текстов
4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их с соответствующими звуками; 0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала каждого слога (слова)	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения ; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями; 1.4.4.2 овладевать навыками укрепления кистей рук и пальцев; 1.4.4.3 овладевать навыками	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 2.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек	3.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 3.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек при написании	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 4.4.4.2 бегло писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек при написании

	глазомера и координации глаз, рук		нужные комбинации точек	предложений со знаками препинания
--	-----------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------------

5) раздел "Языковые нормы":

таблица 5

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Соблюдение грамматических	0.5.1.1 называть звуки, из которых состоит слово (гласные – ударный, безударные; согласные – звонкие, глухие, парные и	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что? 1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов; 1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов; 1.5.1.4 согласовывать	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам с помощью учителя; 2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью учителя; 2.5.1.3 Использовать глаголы в нужном времени	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам; 3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям; 3.5.1.3 Использовать в речи местоимения: личные, вопросительные, притяжательные, указательные, определительные; 3.5.1.4 понимать значения предложно-падежных конструкций: в, на–место действия; в, на–направление движения; из, с–исходный пункт движения; о–предмет речи, мысли; в–время; с–совместность; у–лицо,	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен; существительных, прилагательных, числительных, местоимений; 4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если..., то... по предложенным моделям; 4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя); 4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных

<p>норм (без использования терминов)</p>	<p>непарные, тв. Ударные, мягкие, парные и непарные); 0.5.1.2 не смешивать понятия "звук" и "буква"; 0.5.1.3 делить слово на слоги, ставить ударение</p>	<p>слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действие предмета в числе; 1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя</p>	<p>(настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя; 2.5.1.4 Использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде; 2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу</p>	<p>обладающее чем-либо; 3.5.1.5 использовать глаголы, обозначающие различные виды движения; употреблять глаголы несовершенного вида: название действия; повторяемость действия, процесс; 3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одна, одно; 3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу по заданной теме</p>	<p>х единственного числа с твердой и мягкой основами; 4.5.1.5 использовать глаголы, которые указывают на завершенность действия, его результат, конец действия или его начало; 4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в роде, числе, падеже; 4.5.1.7 согласовывать слова, обозначающие признаки предметов со словами-предметами; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу; 4.5.1.8 использовать наречия: надо, нужно, можно, нельзя; интересно, важно, трудно, скучно, приятно; сравнительную степень наречий; отрицательные наречия</p>
	<p>0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в</p>	<p>1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между</p>	<p>2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу; 2.5.2.2 писать заглавную букву</p>	<p>3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не</p>	<p>4.5.2.1 правильно писать незнакомые</p>

5.2 Соблюдение орфографических норм	азбуке и в дидактическом материале; 0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярких картинках (при остаточном зрении); 0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, находить соответствие между произносимыми словами	звуками и буквами; 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя; 1.5.2.3 знать заглавную букву используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля	в написании имен, фамилий, кличек животных; 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имена с заглавной буквы используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля; 2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами с помощью учителя	содержащие расхождений между произношением и написанием; 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь; 3.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	слова, используя орфографический словарь; 4.5.2.2 списывать, писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя; 4.5.2.3 уметь находить и самостоятельно исправлять орфографические ошибки по системе Брайля
-------------------------------------	---	--	---	---	--

28. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

29. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету "Русский
язык" для 0-4 классов уровня
начального образования по
обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Использование приемов слушания	0.1.1.1 слушать и понимать речь других; 0.1.1.2 различать звуки и буквы; 0.1.1.3 делить слово на слоги при слуховом

<p>1. Все обо мне</p> <p>2. Моя школа</p>	1. Слушание		восприятию и акцентировать хлопками
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать русскую речь; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы на русском языке
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 различать слово и слог; 0.2.1.2 произносить слова по слогам, определять количество слогов
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке; 0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке; 0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа; 0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию; 0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления; 0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале		0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных учителем произведений, к их поступкам; 0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения	

3. Чтение	3.2 Понимание содержания текста	0.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия; 0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии ; 0.4.1.3 находить сходства , различия с натуральными объектами ; 0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка; 0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике ; 0.5.1.2 выделять из речи предложения; 0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя; 0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
2 четверть		
1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения
	1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 слушать небольшую сказку, загадку, стихотворение, рассказ; 0.1.5.2 отвечать на вопросы учителя по содержанию прочитанного

	2. Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа; 0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию; 0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления; 0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке; 0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке; 0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 овладевать навыком обследования различных видов наглядных средств; 0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных учителем произведений, к их поступкам; 0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
3. Моя семья и друзья 4. Мир вокруг нас	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально "проживать" текст, выражать свои эмоции; 0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей; 0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных произведений, к их поступкам
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя
			0.4.1.1 обследовать объект восприятия;

	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	<p>0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии ;</p> <p>0.4.1.3 находить сходства , различия с натуральными объектами ;</p> <p>0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка;</p> <p>0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)</p>
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	<p>0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их с соответствующими звуками;</p> <p>0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала каждого слога (слова)</p>
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	<p>0.5.1.1 называть звуки, из которых состоит слово (гласные – ударный, безударные; согласные – звонкие, глухие, парные и непарные, твёрдые, мягкие, парные и непарные);</p> <p>0.5.1.2 не смешивать понятия "звук" и "буква";</p> <p>0.5.1.3 делить слово на слоги, ставить ударение</p>
		5.2 Соблюдение орфографических норм	<p>0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в азбуке и в дидактическом материале ;</p> <p>0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярких картинках (при остаточном зрении);</p> <p>0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, находить соответствие между произносимыми словами</p>
3 четверть			

1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения
	1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 понимать смысл прослушанного материала
2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке; 0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке; 0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке
	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа; 0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию; 0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления; 0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя; 0.2.4.2 пересказывать текст
	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 овладевать навыком обследования различных видов наглядных средств; 0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом
	3.1 Использование видов чтения	0.3.1.1 ориентироваться в "Азбуке"; 0.3.1.2 называть и показывать элементы учебной книги; 0.3.1.3 рассказывать, как правильно обращаться с учебной книгой

5. Путешествие 6. Традиции и фольклор	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально "проживать" текст, выражать свои эмоции; 0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей; 0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных произведений, к их поступкам
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя
		3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия; 0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии ; 0.4.1.3 находить сходства , различия с натуральными объектами ; 0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка; 0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
			4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного
			0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их с соответствующими звуками;

		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала каждого слога (слова)
5. Употребление языковых норм		5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике; 0.5.1.2 выделять из речи предложения; 0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя; 0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в азбуке и в дидактическом материале; 0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярких картинках (при остаточном зрении); 0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, находить соответствие между произносимыми словами
4 четверть			
1. Слушание		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
		1.3 Понимание содержания сообщения	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения

7. Еда и напитки
8. В здоровом теле -
здоровый дух!

2. Говорение	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя; 0.2.4.2 пересказывать текст
3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	0.3.1.1 ориентироваться в "Азбуке"; 0.3.1.2 называть и показывать элементы учебной книги; 0.3.1.3 рассказывать, как правильно обращаться с учебной книгой
	3.2 Понимание содержания текста	0.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике
4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия; 0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии ; 0.4.1.3 находить сходства , различия с натуральными объектами ; 0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка; 0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	0.4.2.1 знать места и счета точек в шеститочии при письме и чтении; 0.4.2.2 писать точки в клетке под диктовку учителя; 0.4.2.3 уметь контролировать пальцами левой руки движение грифеля внутри клетки и вдоль строки
		0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным

5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	изображением в учебнике ; 0.5.1.2 выделять из речи предложения; 0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя; 0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
	5.2 Соблюдение орфографических норм текста	0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в азбуке и в дидактическом материале ; 0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярких картинках (при остаточном зрении); 0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, находить соответствие между произносимыми словами

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	1.1.1.1 внимательно слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий); 1.1.1.2 различать звуки и буквы; 1.1.1.3 знать последовательность букв в русском алфавите
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3 Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину,

1. Все обо мне 2. Моя школа	2. Говорение		схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
		2.1 Пополнение словарного запаса	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном, прочитанном материале "я согласен, не согласен..." , "мне понравилось, не понравилось..."
	3. Чтение	3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке	
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов	
2 четверть			
1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний		1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 1.1.2.2 различать предложение, словосочетание, слово; 1.1.2.3 разбирать по составу слова
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать о ком, о чем говорится в прослушанном тексте;

3. Моя семья и друзья 4. Мир вокруг нас		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанного через комментирование, вопросы или действия
	2. Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке; 1.2.2.2 составлять простые предложения
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими словами
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное я мнение о прослушанном, прочитанном материале " я согласен, не согласен..." , "мне понравилось, не понравилось..."
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке; 1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких движений; 1.4.1.3 писать буквами плоского письменного шрифта отдельные слова и короткие предложения; 1.4.1.4 писать буквами рельефно-точечного шрифта справа налево
			1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные

		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями; 1.4.4.2 овладевать навыками укрепления кистей рук и пальцев; 1.4.4.3 овладевать навыками глазомера и координации глаз, рук
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?
		5.2 Соблюдение орфографических норм	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя; 1.5.2.3 знать заглавную букву используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля
3 четверть			
	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком/о чем говорится в прослушанном тексте
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанного через комментирование, вопросы или действия
	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм		1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; 1.2.3.2 пересказывать текст письменно и устно	

5. Путешествие
6. Традиции и фольклор

	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими словами
3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова, держать линию читаемого точечного текста; 1.3.1.2 использовать и совершенствовать навыки осязания в процессе изучения русского языка; 1.3.1.3 использовать навыки чтения рельефно-точечным шрифтом двумя руками
	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка)
	3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя
	3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя; 1.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)
	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке; 1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких движений; 1.4.1.3 писать буквами плоского письменного

4. Письмо		шрифта отдельные слова и короткие предложения
	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями
	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
5. Употребление языковых норм	5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами
	4 четверть	
1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
	1.3 Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком/о чем говорится в прослушанном тексте
2. Говорение	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
	3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте

7. Еда и напитки 8. В здоровом теле - здоровый дух!		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями с помощью учителя
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами ; 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя

3) 2 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Использование приемов слушания	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы; 2.1.1.2 использовать приемы фонематического восприятия
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах; 2.1.2.2 овладевать навыками соотнесения рисунков с предметами;

	1. Слушание		2.1.2.3 различать на слух изменяемые и неизменяемые слова
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению; 2.1.3.2 овладевать навыками чтения рельефных и плоскочечатных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления
1. Все обо мне 2. Моя семья и друзья	2. Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	2.3.1.1 читать выразительно текст; 2.3.1.2 свободно использовать навыки чтения по системе Брайля при выразительном чтении
		3.2 Понимание содержания текста	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них

	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания; 2.4.1.2 применять правила правописания (в объеме содержания курса)
		4.3 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 2.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу
	2 четверть		
1. Слушание		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах;
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению;
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
			2.2.1.1 использовать в речи слова и

3. Моя школа
4. Мой родной край

2. Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
	2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок; 2.2.2.2 пересказать текст от другого лица
	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации, герое, событии на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")
3. Чтение	3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)
	3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя; 2.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)
4. Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанного текста по частям
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений
		2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной

	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	речи слова-предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам с помощью учителя; 2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных; 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имена с заглавной буквы используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля
3 четверть			
5. В здоровом теле – здоровый дух!	1. Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий; 2.1.4.2 различать простые и сложные предложения (составленные из двух простых)
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы; 2.2.3.2 повторять на слух письма, поздравительные открытки, записки и небольшие тексты для конкретных ситуаций общения
			2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы,

6. Традиции и фольклор	2. Говорение	2.4 Пересказывание прослушанного, прочитанного материала	используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео-и аудиоматериалов
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации, герое, событии на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанного текста по частям
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений
		2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с и м е н а м и	

5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	существительными в числе, роде с помощью учителя; 2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя; 2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
	5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу; 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имена с заглавной буквы используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля
4 четверть		
1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению
	1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий
2. Говорение	2.4 Пересказывание прослушанного, прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий
	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации, герое, событии на основе сравнения "я думаю...", "я считаю..."

7. Окружающая среда 8. Путешествие	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения поданной иллюстрации, используя слова-описания
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать словосочетания с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью учителя; 2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя; 2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу; 2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами с помощью учителя

4) 3 класс:
таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
		1.1 Использование приемов слушания	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний

1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	<p>3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова и словосочетания и имеющих отношение к повседневной жизни;</p> <p>3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно воспроизводить представления в слове;</p> <p>3.1.2.3 выявлять слова, которые требуют уточнения</p>
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала	<p>3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу;</p> <p>3.1.3.2 использовать навыки чтения рельефных и плоскочечатных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления</p>
2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
	2.2 Построение высказывания на заданную тему	<p>3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем;</p> <p>3.2.2.2 составлять объяснение рельефного рисунка, красочной сюжетной картинки (для незрячих обучающихся, с остаточным зрением) используемой для конкретизации прочитанного текста</p>
	2.3 Участие в различных ситуациях общения и	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы;

1. Живая природа
2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)

	соблюдение речевых норм	3.2.3.2 сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию
3. Чтение	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном, прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."
	3.1 Использование видов чтения	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)
4. Письмо	3.2 Понимание содержания текста	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы
	3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	3.4.1.1 писать связные предложения поданной теме и создавать постер; 3.4.1.2 писать под диктовку текст, включающий изученные орфограммы и знаки препинания в простом предложении
	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений; 3.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля,

			правильно используя нужные комбинации точек
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)		3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам; 3.5.1.3 использовать в речи местоимения: личные, вопросительные, притяжательные, указательные, определительные
	5.2 Соблюдение орфографических норм		3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
2 четверть			
1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний		3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложениях и тексте; 3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно воспроизводить представления в слове
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала		3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
	1.5 Понимание аудиовизуального материала		3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале
2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса		3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
	2.2 Построение высказывания на заданную тему		3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
			3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о

3. Время
4. Архитектура

	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	прослушанном/ прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."
3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы), различать текст повествование, описание
	3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно; 3.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осозания, слуха, пораженного зрительного анализатора)
4. Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного делать короткие записи с помощью учителя; 3.4.2.2 писать изложение текста по алгоритму
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова-признаки/ слова-действия и изменять их по числам; 3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине,

	5. Употребление языковых норм		материалу по заданной теме
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием; 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
3 четверть			
	1. Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделяя 2-3 существенных признака
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале
	2. Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои заметки
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео- и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/ прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."

5. Искусство 6. Выдающиеся личности	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, поговорки), различать текст-повествование, описание
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного делать короткие записи с помощью учителя
4.4 Соблюдение каллиграфических норм		3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений	
	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям; 3.5.1.4 понимать значения предложно-падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли;	

	5. Употребление языковых норм		в–время;с–совместность; у – л и ц о , обладающеесем-либо; 3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц-порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одно
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь; 3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами
4 четверть			
	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложении и тексте
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделяя 2-3 существенных признака
	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного текста	3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои заметки
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео-и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией

7. Вода – источник жизни 8. Культура отдыха. Праздники	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного делать короткие записи с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям;
			3.5.1.5 использовать глаголы, обозначающие различные виды движения; употреблять глаголы несовершенного вида: название действия; повторяемость действия, процесс;
5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одна, одно		
		3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь;	
		3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами	

5) 4 класс:

таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
			4.1.1.1 слушать и понимать устную речь,

	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	аудиовизуальный материал, перефразируя высказывания в другой форме; 4.1.1.2 уточнять и обогащать словарный запас
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1, определять значения незнакомых слов и словосочетаний по контексту; 4.1.2.2 овладевать навыками культуры общения; 4.1.2.3 подбирать сходные и противоположные по значению имена существительные, имена прилагательные, глаголы при составлении предложений
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, высказать, перефразировать его речь ; 4.2.3.2 сочинять письма, поздравительные открытки, записки и другие небольшие тексты для конкретных ситуаций общения
2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном		4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."	
1. Моя Родина - Казахстан			
2. Человеческие ценности			

3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (ознакомительное чтение, выборочное чтение, чтение по ролям)
	3.2 Понимание содержания текста	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем незнакомые слова
	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания предложений при составлении кратких текстов
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений; 4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя)
	5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь

3. Культурное наследие 4. Мир профессий	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать текст-рассуждение
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики; 4.3.5.2 овладевать правильными приемами воспроизведения рисунков на уроках русского языка
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного, увиденного писать краткий текст с помощью учителя

	4. Письмо	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений; 4.4.4.2 бегло писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек при написании предложений со знаками препинания
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений; 4.5.1.7 согласовывать слова, обозначающие признаки предметов со словами-предметами; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
3 четверть			
	1. Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала; 4.1.4.2 вычленять содержащиеся в тексте основные события и устанавливать их последовательность
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
		2.3 Участие в различных ситуациях общения (4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации понимать, о чем говорит

		диалог) и соблюдение речевых норм	собеседник, уточнять, выяснить, перефразировать его речь
2. Говорение	2.4	Пересказ прослушанного, прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории, рассказы с целью привлечения внимания слушателя
	2.5	Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
	2.6	Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."
	3.3	Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать текст-рассуждение
3. Чтение	3.4	Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
	3.5	Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
5. Природные явления 6. Охрана окружающей среды	4.1	Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
4. Письмо	4.2	Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного писать краткий текст с помощью учителя
			4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и

		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	наклона прописных, строчных букв и их соединений
5. Употребление языковых норм		5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если..., то... по предложенным моделям; 4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных единственного числа с твердой и мягкой основами; 4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в роде, числе, падеже
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь; 4.5.2.2 списывать, писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя; 4.5.2.3 уметь находить и самостоятельно исправлять орфографические ошибки по системе Брайля
4 четверть			
1. Слушание		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
			4.1.4.1 определять основную мысль

	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	прослушанного материала
2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста; 4.2.2.2 составлять устные высказывания на темы, близкие обучающемуся, с использованием разных типов речи: описания, повествования, рассуждения
	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории, рассказы с целью привлечения внимания слушателя
	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
	3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
7. Путешествие в Космос 8. Путешествие в будущее 4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде (иллюстраций) комиксов; 4.4.1.2 безошибочно списывать с учебника или с карточки текст
	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного писать краткий текст с помощью учителя; 4.4.2.2 выделять основную мысль прослушанного, прочитанного текста на письме

5. Употребление языковых норм		5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	<p>4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если..., то... по предложенным моделям;</p> <p>4.5.1.5 использовать глаголы, которые указывают на завершенность действия, его результат, конец действия или его начало;</p> <p>4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в роде, числе, падеже;</p> <p>4.5.1.8 использовать наречия: надо, нужно, можно, нельзя; интересно, важно, трудно, скучно, приятно; сравнительную степень наречий; отрицательные наречия</p>
		5.2 Соблюдение орфографических норм	<p>4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь;</p> <p>4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
571 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тілдік ережелерді сақтап, дұрыс қолдана білуге, сауатты жазып, еркін сөйлесуге үйрету, тілдік дағдыларын дамыту, қазақ тілінің мәнін түсініп, оны қадірлейтін тұлға қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қазақ тілінің базалық мазмұнын, оның құрылымын, әдеби тілдің негізгі нормаларын игеру;

2) ережеге сай синтаксистік құрылымы дұрыс сөз тіркестері мен сөйлемдер құру дағдыларын, тілдік бірлік, оларды біріктіре алу ережелері туралы білімдерін қалыптастыру;

3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес алынған ақпараттарды талдау, бағалау, түсіндіруге бағытталған қисынды ойлау дағдаларын дамытып, қалыптастыру;

4) қазақша сөздік қорын үздіксіз дамыту;

5) ақпараттық-байланыс және компьютерлік технологияны пайдалану дағдыларын дамытып, қалыптастыру;

6) ұлттық құндылықтарды түсінуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық іс-әрекетте сақталған сезім мүшелері мен зақымдалған көру анализаторларының сақталған қызметін рационалды пайдалануды қалыптастыру;

2) елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыру;

3) сюжеттік суреттерді дұрыс қабылдай білуін қалыптастыру;

4) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың затты бағдарлау және көрнекі-бейнелі ойлау қабілетін дамыту үшін, нүктелі-рельефті суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;

5) көзбен шамалау және үйлестіру дағдыларын дамыту;

6) ұсақ қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту, қол мен саусақтың дағдыларын нығайту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Іс-әрекеттік, жеке тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер классикалық білім негіздері ретінде, оқыту мақсаттарының жүйесі мен оқу процессінің нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Іс-әрекеттік тәсіл білім мен дағдылардың белсенді танымдық әрекеті барысында қолданылып, білім алушылардың есту, көру, сезу дағдыларын дамытады.

7. Жекелік-бағдарларлық тәсіл сыныппен жұмыс жасау барысында көру қабілеті бұзылған білім алушылармен жекелік жұмыс жүргізуге бағытталып, олардың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

8. Саралап оқыту тәсілінде көру қабілеті бұзылған білім алушыларды танымдық қызығушылығы мен қабылдау қабілетіне қарай топтап, күрделілігі әр түрлі деңгейдегі тапсырмалар түрі қолданылады және көру өткірлігіне қарай төмендегідей топқа бөледі:

1) көру өткірлігі 0,04-дейінгі көрмейтін, Брайль системасы бойынша оқитын және нашар көретін;

2) көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ға дейін және 0,1-ден 0,4-ке дейін жақсы көретін көзіне көзілдірік киіп, үлкейтілген қаріппен оқитын білім алушылар.

9. Оқытудың коммуникативтік тәсілі:

1) қазақ тілі сабағында қарым-қатынас жасап үйреніп, топпен және жеке жұмыс жасау барысында өзінің және басқалардың шығармашылық жұмысын бағалап, талдай білуді қалыптастыруына;

2) білім алушылардың берілген тапсырманы түсінбей жаттанды түрде айтуына әкеліп соғатын вербализмді жеңуіне;

3) қазақ сыныбында оқымайтын білім алушылардың сөзді дұрыс айта білуін қалыптастырып, сөздік қорын толықтырып, оқу материалын саналы түрде игеруіне ықпал етеді.

10. Ақпараттық-коммуникативтік технологиялар (бұдан әрі – АКТ) құралдарын пайдалану білім алушыларға жаңа ақпарат көздеріне жол ашады, жеке жұмыс пен білім алудың нәтижелілігін, тиімділігін көтереді.

11. Заттық ұғымды қалыптастыруда көрмейтін білім алушылардың сезіп білуіне, нашар көретін білім алушылардың қабылдауына ыңғайлы көрнекі құралдар маңызды рөл атқарып, білім алушылардың жалпы және тілдік кемістіктерін түзету құралы болғандықтан, затты зерттеп, логикалық қорытынды жасай алуына байланысты саралап қолданылады.

12. Білім алушылардың көру мүмкіндігіне байланысты күнделікті оқу барысында қолданылатын құралдар:

1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;

2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш (үлкейткіш) құрал;

3) компьютерлік тифло-кешен: Брайль принтері, интербелсенді такта;

4) Брайль жүйесі бойынша басатын механикалық жазу машинкалары;

5) дыбысталатын компьютерлік бағдарламалар;

6) Арнайы оқу құралдары: Брайль жүйесі бойынша жазба жұмыстарына арналған құралдар, грифелдер, тығыз қағаздан жасалған дәптерлер;

7) нүктелі бедерлі шрифтпен орындалған мәтіндік дидактикалық құралдар, сезіп және көріп қабылдауына бағытталған әр түспен безендірілген бедерлі иллюстрациялық-графикалық құралдар, көрмейтін білім алушылардың қажеттіліктерін есепке ала отырып жасалған жеке дидактикалық материалдар;

8) табиғи заттар, макеттер, қозғалмалы механикалық ойыншықтар, рельефті сюжеттік суреттер, кестелер, сызбалар.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;

2) 1-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;

3) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;

4) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;

5) 4-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

14. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым" бөлімі;

2) "Айтылым" бөлімі;

3) "Оқылым" бөлімі;

4) "Жазылым" бөлімі;

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі.

15. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;

2) сөздердің лексикалық мағынасын түсіну;

3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;

4) мәтіндегі негізі, қосалқы ақпараттарды түсіну;

5) тыңдау - көру материалдарының мазмұнын түсіну.

16. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сөздік қорды толықтыру;

2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;

3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;

4) оқыған, тыңдаған материалдарды мазмұндау;

- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту;
- 6) оқылған, тыңдаған материалдар бойынша ой- пікірін білдіру.

17. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау;
- 4) сұрақтар мен жауаптар құрастыру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу.

18. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

19. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау);
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

20. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: жаңа сөздермен танысу, оның мағынасын түсіну; сөйлем туралы алғашқы түсінік қалыптастыру; фонемалық естуді дамытып, ұқсас дыбыстарды есту арқылы ажырата білу; сөздегі дыбыстардың дәйектілігін анықтау; сөздік қорды дамыту; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есту қабілетінің жақсы дамуына байланысты есту арқылы қабылдауына басты назар аудару;

2) айтылым: қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс дыбыстап үйрену; дауысты және дауыссыз дыбыстар туралы түсінік қалыптастыру; қарапайым сұрақтарға жауап беру; сөйлеу барысында вербалды емес қарым-қатынас нұсқауларын (ым-ишара, қимыл) қолдану; сөзді буынға бөліп, буын санын анықтау;

3) оқылым: оқылған мәтіннің не туралы екенін түсіну; көзі көрмейтін білім алушылар заттарды, кітапты екі қолдың саусақтарымен бағдарлап үйрену; көзі нашар көретін білім алушылар заттарды түсі, көлемі бойынша оқулықтағы суреттермен салыстырып үйрену; сонымен бірге оқулық беттерін бағдарлап, кеспе әріптертерді дұрыс таба білуді үйрену; өз есімінің әріптерін тану; кейбір негізгі сөздерді тану; әріптерді тану және атау; жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу;

4) жазылым: Брайль құралын қолдану ережелерімен танысу; құралды ашып, жабуды, қағазды дұрыс салып, қыстыруды, грифельді дұрыс ұстауды, саусақтың ұшымен нүктелерді сипап сезуді үйрену; көзі нашар көретін білім алушылардың офтальмологиялық ерекшеліктерін ескере отырып каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру; өзінің және отбасы мүшелерінің есімдерін жазу; қарапайым сөздерді көшіріп жазу; жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу.

21. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және соған сәйкес әрекет ету; күнделікті тұрмыста қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну; тыңдалған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; тыңдалған материалдың кім, не туралы екенін түсіну; тыңдаған, көрген мәтінді түсінгенін қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы білдіру; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес олардың есту қабілетінің жақсы дамуына байланысты есту арқылы қабылдауына басты назар аудару;

2) айтылым: өзін таныстыру, заттарды сипаттау барысында сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сурет бойынша өз ойын екі-үш сөйлеммен білдіру; сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну (сұрақ қою, хабарлау, келісу, келіспеу, өтіну, құттықтау), тілдік нормаларды сақтай отырып жауап беру; шағын мәтінді мазмұндау; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу; тыңдаған не оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін айту;

3) оқылым: таныс сөздерді тұтас оқу; мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату; мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар қою; иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу; қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді екі қолдың саусақтарымен оқып, қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, қалдық көру қабілетін сақтау;

4) жазылым: суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша заттардың таныс атауларын жазу; қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жазылуы (оңнан солға қарай) мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу; каллиграфиялық нормалар: нашар көретін білім алушыларға көркем жазу (көлбеу) міндетті емес. Көркем жазу дағдысын білім алушының көру мүмкіншілігін (офтальмологиялық) ескере отырып жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану; сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру; орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау: әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су аттары, үй жануарларына берілген ат) ажырату; Брайль жүйесі бойынша бас әріптерді (4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу.

22. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау- көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; тыңдаған материалға

иллюстрация таңдау, қарапайым сұрақтарға жауап беру; тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтауы, тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау, есту арқылы қабылдауын дамыту, дыбыстық талдау жасау дағдыларын дамыту;

2) айтылым: сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сюжетті сурет негізінде өз ойын айту; тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну (сұрақ қою, хабарлау, келісу, келіспеу, өтіну, құттықтау); оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау; фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу; салыстыру негізінде ақпарат, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін айту; фонемалық естуді дамыту үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, дұрыс байланыстыра сөйлей білуді дамыту;

3) оқылым: мәтінді мәнерлеп оқу; таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру, оған жауап беру; сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу; қалдық көру қабілетін сақтау, көрмейтін білім алушылар нүктілі-бедерлі шрифтті оқығанда екі қолының саусақтарымен оқуын жетілдіру, оқығанда тіл бұзылыстарын (әріпті, сөздерді дұрыс айтпау, екпінді дұрыс қоймау) жібермеудің алдын алу үшін фонемалық естуін дамыту;

4) жазылым: заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу; нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу; құралды бағдарлап, жазылған мәтінді грифельмен оқи білу; пунктуациялық нормалар: жай сөйлемнің соңына қойылатын тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі бойынша қойылатын тыныс белгілерді білу; каллиграфиялық нормалар: бас әріптер мен кіші әріптердің байланысын сақтап жазу; нашар көретін білім алушыларға көркем (көлбеу) жазу міндетті емес. Көркем жазу дағдысын білім алушының көру мүмкіншілігін (офтальмологиялық) ескере отырып жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; сөйлеу барысында етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану; сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлемдер құрастыру. Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау": айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін ажырату; айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; ә, ө, ү, ұ, і, ң, ғ, қ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

23. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну; тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын анықтау; тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторларының қызметін пайдалану;

2) айтылым: сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану; ұсынылған тақырып негізінде өз ойын айту; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну, олардың ойын толықтыру; өзінің жоспарлары мен жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар мен әңгімелерді өз сөзімен айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу; тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын айту; дұрыс байланыстыра сөйлей білуге дағдыландыру;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу; таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау; мәтін мазмұны мен кейіпкерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу; қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, нашар көретін білім алушылардың екі көзімен оқи алу қабілетін дамыту;

4) жазылым: тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша қысқа жазбалар жазу; қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған мәтінді грифельдің көмегімен оқи білу; пунктуациялық нормалар: өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі бойынша қойылатын тыныс белгілерді білу;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың аттын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру; айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін ажырату және құрастыру;

орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау: жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктердің көмегімен дұрыс айту және жазу; дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу.

24. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мәтінге қатысты мағынасын түсіну; мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау; материалдағы негізгі ойды анықтау; тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз, және бейнелердің маңызын анықтау; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есте сақтау қабілетін түзету, сенсорлық қызметінің белсенділігін дамыту;

2) айтылым: әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану; басталған мәтінді өз ойынша аяқтау; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру; тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиға, әңгімені дәлме-дәл айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру; тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын дәлелдеу;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу; бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату, пайымдау мәтінін анықтау; мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді қолдана білу; қалдық көру қабілетін сақтау, нүктелі-рельефті мәтіндерді екі қолдың саусақтарымен оқу;

4) жазылым: оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша шағын мәтін жазу; қолдың ұсақ қимыл қозғалысын дамыту; пунктуациялық нормалар: шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді қолдана білу; каллиграфиялық норма: нашар көретін білім алушылар бас әріптер мен кіші әріптердің каллиграфиясын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану. Заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде еркін қолдану: грамматикалық нормалар: сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді қолдану; жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құру; сөйлем түрлерін бір түрден екінші түрге айналдыру; орфоэпиялық және

орфографиялық нормалар: айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту және жазу; сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.2 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "2" – оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 айтылған сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.1.2 дыбыстар мен әріптерді ажырата білу; 0.1.1.3 сөздерді есту арқылы буынға бөлу	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсіну; 2.1.1.2 фонемалық қабылдау әдістерін қолдану	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; 4.1.1.2 сөздік қорды толықтыру
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын меңгеру	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну; 3.1.2.2 елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыра білу	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну; 4.1.2.2 мәдени қарым қатынас жасай алу дағдысын меңгеру

1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 мұғалім қойған сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.2 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен ұқсастығын анықтау	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация, суреттер, сызбалар таңдау	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация, суреттер, сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.3.2 нүктелі-бедерлі суреттерді оқи білу дағдыларын меңгеру	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; 3.1.3.2 нүктелі-бедерлі суреттерді оқи білу дағдыларын меңгеру	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім, не туралы айтылғанын түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім, не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған, көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 сөз бен буынды ажырата білу; 0.2.1.2 сөздерді буынға бөліп,	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану

	қанша буын екенін анықтау	сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану	
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 сурет бойынша қысқа, қарапайым сөйлемдер құру	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалім оқыған мәтінді тыңдау; 0.2.4.2 мәтінді әңгімелеу	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар, әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын үйрену	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға көзқарасын білдіру
2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	0.2.6.1 мұғалім оқыған мәтіндегі кейіпкерлер туралы өз ойын айтып үйрену	1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамайды) айту	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 оқулықты бағдарлап үйрену; 0.3.1.2 оқулықты қалай пайдалану қажеттігін айтып, көрсету; 0.3.1.3 әріптерді тану және атау, өз есімінің әріптерін тану; 0.3.1.4 жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу; 1.3.1.2 қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді екі қолдың саусақтарымен оқып, қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, қалдық көру қабілетін сақтау	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); 3.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу; 4.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, нүктелі-рельефті мәтіндерді екі қолдың саусақтарымен оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 оқылған мәтінге өз көңіл-күйін білдіру; 0.3.3.2 мәтіндегі кейіпкерлердің көңіл-күйін түсіну	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдері және жаңылтпаштар) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0.3.4.1 мұғалімнің сұрағына дұрыс жауап беру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден		1.3.5.1 мұғалімнің көмегіне иллюстрациялы	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер,

қажетті ақпаратты алу		шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	ақпаратты іздеу жолын білу және табу	инфографикала, энциклопедия, ғаламтор) колдана білу
-----------------------	--	---------------------------------------	--	--------------------------------------	---

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 жазу құралымен танысу; 0.4.1.2 сезу арқылы қабылдау әрекетін дәйектеу 0.4.1.3 бедерлі-графикалық суреттің түрлерін нақтылау; 0.4.1.4 түстерді ажырату (қалдық көру қабілеті сақталған жағдайда)	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; 1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жазылуы (оңнан солға қарай) мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 3.4.1.2 қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған мәтінді грифельдің көмегімен оқи білу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу; 0.4.2.2 қарапайым сөздерді көшіріп жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау			2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану;	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; 4.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша

			2.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді білу	тыныс белгілерді дұрыс қолдана білу	тыныс белгілерді қолдана білу
4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу; 1.4.4.2 саусақтың қозғалысы, шынтақты орналасуы, оқып, жазу кезінде грифельді дұрыс ұстау, дұрыс жазудағы ларындамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлім:
5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Грамматикалық нормаларды	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; 1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; 2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде қолдану;	4.5.1.1 заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану;

<p>сактау (термин сөздерді қолданбау)</p>	<p>– қатаң, ұян, үнді; 0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу</p>	<p>көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру</p>	<p>шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау); 2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату</p>	<p>3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру</p>	<p>4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; 4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және құрмалас сөйлем құрастыру; 4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру</p>
<p>5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау</p>	<p>0.5.2.1 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен ұқсастығын анықтау; 0.5.2.2 қанық суреттегі заттардың пішінін тану (қалдық көру қабілетімен) 0.5.2.3 берілген дыбыс бойынша сөздерді өз бетінше табу, сөздер арасын байланыстыра білу</p>	<p>1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; 1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату; 1.5.2.4 Брайль жүйесі бойынша бас әріптерді (4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу</p>	<p>2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; 2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу</p>	<p>3.5.2.1 жана сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту; 3.5.2.2 дауыссызб-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу</p>	<p>4.5.2.1 айтылуымен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; 4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу</p>

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Қазақ тілі" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 айтылған сөздерді тыңдау, түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну;
			0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 мұғалім қойған сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.2 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен ұқсастығын анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім, не туралы айтылғанын түсіну		
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 сөз бен буынды ажырата білу; 0.2.1.2 сөздерді буынға бөліп, қанша буын екенін анықтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім		диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 оқулықты бағдарлап үйрену; 0.3.1.2 оқулықты қалай пайдалану қажеттігін айтып, көрсету; 0.3.1.3 әріптерді тану және атау, өз есімінің әріптерін тану; 0.3.1.4 жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу; 0.4.2.2 қарапайым сөздерді көшіріп жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді); 0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын үйрену
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді);

		термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.2 "дыбыс" және " әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 сурет бойынша қысқа, қарапайым сөйлемдер құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді;
			0.5.1.2 "дыбыс" және " әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саулық – жаны сау	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалім оқыған мәтінді тыңдау; 0.2.4.2 мәтінді әңгімелеу
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын үйрену
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді;

0.5.1.2 "дыбыс" және " әріп" түсініктернін ажырату;
0.5.1.3 сөзді буынға бөлу

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
1-тоқсан				
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну	
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация, суреттер, сызбалар таңдау	
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдамасын (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамайды) жасау	
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу; 1.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	

	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; 1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жазылуы (оңнан солға қарай)мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану

2-тоқсан

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім, не туралы екенін түсіну
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған, көрген мәтінді түсінгенін білдіру
Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу
		1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің

3. Менің отбасым және достарым
4. Бізді қоршаған әлем

	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	қарапайым пайымдамасын (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамайды) жасау
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; 1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу; 1.4.4.2 қолдың ұсақ моторикалық дағдысын түзету: қол мен саусақтың қозғалысы, шынтақтың орналасуы, оқып, жазу кезінде грифельді дұрыс ұстау, дұрыс жазу дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;

		термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру
	Оқылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
			4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу

	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.5 мұғалім көмегімен (сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; 1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарларына берілген атауларды) дұрыс жазу; 1.5.2.4 Брайль жүйесі бойынша бас әріптерді (4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация, суреттер, сызбалар таңдау
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

Айтылым	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу; 1.3.1.2 қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді екі қолдың саусақтарымен оқып, қолдың ұсақ қимыл - қозғалысын дамыту, қалдық көру қабілетін сақтау
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу
	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру

	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
--	--	---

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; 2.1.1.2 фонемалық қабылдау әдістерін қолдану
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын меңгеру
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация, суреттер, сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну

1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 2.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді білу	
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; 2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	
	2-тоқсан			

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация, суреттер, сызбалартаңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.2 Берілгентақырыпбойынша ойынжеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу
	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу

	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу; 2.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды Брайль жүйесінде орфографиялық нормаға сәйкес жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру; 2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
3-тоқсан			
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын меңгеру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
			2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы

5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	оқиғаларды түсіну және сипаттау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру және ауыз әдебиеті
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы

Жазылым		айырмашылықтарды қабылдай білу
	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; 2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; 2.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
4-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердіңмағынасын түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекілер, суреттер, сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер

7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Айтылым		мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру және ауыз әдебиеті
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; 2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; 2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну; 3.1.2.2 елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыра білу
	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материалдың себебі мен салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
	Айтылым	2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру

<p>1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)</p>	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	<p>3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу);</p> <p>3.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру</p>
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	<p>3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу;</p> <p>3.4.1.2 қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған мәтінді грифельдің көмегімен оқи білу</p>
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	<p>3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану;</p> <p>3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді дұрыс қолдана білу</p>
			5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (

Тілдік нормаларды қолдану	термин сөздерді қолданбау)	жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу
2-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған... .. сияқты, маған... тәрізді)
		3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді

3. Уақыт
4. Сәулет

Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
	4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді дұрыс қолдана білу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту; 3.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды Брайль жүйесінде орфографиялық нормаға сәйкес жазу
	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен

	Тілдік нормаларды қолдану		құрмалас сөйлем құрастыру; 3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
			3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған... сияқты, маған... тәрізді) айту
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; 3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс айту және жазу; 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту

	Айтылым	2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу,
			3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану;

Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма есімдіктерін) ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; 4.1.1.2 сөздік қорын толықтыру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәтін ішінде анықтап түсіну; 4.1.2.2 мәдени қарым қатынас жасай алу дағдысын меңгеру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану

1. Менің Отаным – Қазақстан
2. Адами құндылықтар

Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу; 4.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, нүктелі-рельефті мәтіндерді екі қолдың саусақтарымен оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
	4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; 4.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді қолдана білу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру; 4.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды

		Брайль жүйесінде орфографиялық нормаға сәйкес жазу, талдау
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.1 заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; 4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу
2-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау

3. Мәдени мұра
4. Мамандықтар әлемі

Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру
	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
Жазылым	4.2 Тыңдаған оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойыншашағын мәтін жазу
	4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; 4.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді қолдана білу
		4.5.1.1 заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші;

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде (еркін қолдану); 4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде дұрыс қолдану; 4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
3-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәнмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар, әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру

5. Табиғи құбылыстар
6. Қоршаған ортаны қорғау

		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша..... деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
Жазылым		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
			4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану; 4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру; 4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәнмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы акпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру

7. Ғарышқа саяхат
8. Болашаққа саяхат

	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану; 4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру;

		4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; 4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу

Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
572 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген

2. Бағдарлама мақсаты – көру қабілеті бұзылған оқушылардың тілдік мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, қарапайым деңгейде ауызша және жазбаша қатынас жасай білуді қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қарапайым лингвистикалық ұғымдар туралы түсініктерді қалыптастыру: дыбыс, әріп, сөз, сөйлем, сөз табы, екпін;

2) ағылшын дыбыстардың дұрыс артикуляциялау және айтылу ережелерімен, әріптердің графикалық белгілері мен дыбыстардың сәйкестену нормаларымен таныстыру;

3) шетел тілін естіп қабылдау дағдыларын қалыптастыру;

4) оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) сөздердің қажетті көлемін игеруді, сұхбат жүргізу және монолог құрастыру үшін сөз тіркестер түрлерінің жеткілікті санда болуын қамтамасыз ету;

6) ағылшын тілін үйрену процесінде ақпаратты талдай, салыстыра, қорытындылай, жүйелей білуді қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тілдік жаттығулар арқылы фонематикалық естуді дамыту;

2) қолдың ұсақ моторикасын, сезінуін дамыту, шағын кеңістікте, үстел бетінде, аспапта, алты нүктелі қалыпта, дәптерде, кітапта бағдарлауды дамыту;

3) сөз және оның бейнесі арасындағы байланысты қалыптастыру, түсінгенін белсенді түрде сөзбен айтуға ынталандыру;

4) заттық-кеңістік түсініктерді және көрнекі-бейнелік ойлауды дамытуға ықпал ететін бедерлі суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;

5) барлық сақталған талдағыштар мен қалдық көруді пайдалануды, оны іс-әрекеттің сан алуан түрлерінде пайдалануға үйрету.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Көру қабілетінің бұзылуы тілдік қатынас қызметіне және шетел тілін меңгеруге әсер етпейді, дегенімен ол тіл құралдарының және мәнерлі қозғалыстың даму және жинақталу қарқынына, сөз және бейненің байланысына, лексика мазмұнына әсер етеді, тіл дағдылары мен тіл сезгіштіктің қалыптастыру ерекшеліктерін енгізеді.

6. "Ағылшы тілі" пәнін оқыту жеке-бағдарлық, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер мен ақпараттық коммуникативтік технологиялар негізінде іске асырылады.

7. Жеке-бағдарланған тәсіл көру қабілеті бұзылған білім алушының өзін-өзі тану, өзін-өзі дамыту, өзін-өзі таныту және өз тұлғалық даралығын қалыптастыру процестерін қамтамасыз етуге және қолдауға мүмкіндік береді, ол сынып және сыныптан тыс іс-шараларда, стандартты емес сабақтарда жүзеге асады.

8. Ағылшын тілі сабақтарында іс-әрекеттік тәсіл білім алушының тұлғасын түрлі әдістерді қолдану негізінде дамытады: нақты жағдайларды сахналау, ойын, имитациялау және еркін сөйлеу арқылы ағылшын тілінде диалог құрастыру.

9. Саралап оқыту тәсілі әрбір баланы жан-жақты, психикалық және дене дамуының бұзылу себептерін, сипатын, оның туындау уақытын, оқуға қызығушылығын, бейімделуін, қабілетін зерттеуді көздейді және түрлі деңгейлік тапсырмаларды білім алушылардың қабілеттіліктеріне, сөйлеу тілі дағдыларына және білімдеріне қарай іріктеп, таңдауға негізделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл рөлдік ойындарды пайдалану арқылы жүзеге асырылады, ойын арқылы арнайы берілген белсенді лексикалық және белсенді грамматикалық тіл құралдарын пайдалану күнделікті жағдайларда түрлі коммуникативтік міндеттерді шешуге бағытталған.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану ынтымастық, қатынас және ақпарат алмасу шеңберінде құзіреттілікті дамытуға мүмкіндік береді, ол интернет-жобаларға қатысудан, онлайн-тестілеуден, электронды почтамен хат алмасудан, дыбыстау-бағдарламаларын пайдаланудан тұрады.

12. Көру қабілеті бұзылған білім алушыларды ағылшын тіліне оқытуда оқу пәннің көлемі мен мазмұны өзгерілмейді, дегенімен ескерілетін жұмыс тәсілдерінің ерекшелігі бар:

1) жаңа лексикалық материалды енгізу көрмейтіндерге тән вербализмнің алдын алу үшін, сондай-ақ балалардың қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту және сенсорлық тәжірибесін байыту үшін пәндік, сипаттамалық және аудиалдық көрнекілікке сүйенумен іске асырылады;

2) брайль бойынша терілген грамматикалық кестелер, сызбалар мен графиктер материалды қабылдауда және пайымдауда артық қиындықтар туындатады, мұндай кестелер мен сызбалармен жұмысты сөздік сипаттау үлгілерімен және сөйлемді талдаумен ауыстыруға болады;

3) транскрипциялардың жазылу көлемділігі мен күрделілігіне байланысты оларды көрмейтін оқушыларға үйретудің жөні болмайды, кейбір дыбыстарды белгілеу үшін 3-4 белгілік тіркестер пайдаланылады;

4) көру қабілеті бұзылған білім алушыларда тіл кемістіктердің, дыбыс айту мен фонематикалық есту қабілетінің бұзылыстардың жиі кездесетінін ескеріп, бастауыш сыныптарда ағылшынша дұрыс дыбыс айтуды қоюға мақсатты түрде бағытталған жұмыс қарастырылмайды, дыбыс айтуды қалыптастыру жұмысы дикторлар мен мұғалімдердің сөйлеуін қабылдауға және имитациялауға негізделген, кейбір дыбыстардың

[ð].

,

[θ].

,

[æ]

артикуляцияларын мұғалім түсіндіреді және көрсетеді;

5) ағылшын тілінде жазуға үйрету кезінде орындаудың техникалық күрделілігіне байланысты "бос орынды толтыр" "кестені толтыр", "сөзжұмбақты шеш" және "суретті сипатта" сияқты стандартты тапсырмаларды түрлендіру немесе алып тастау қажет;

6) сұхбаттармен жұмыс кезінде көрмейтін оқушылардың қабылдауына қиын келетін вербалды емес коммуникациялар элементтеріне назар аударады, осыған байланысты осы сұхбатта қандай ымдар мен бет қиымылын пайдалануға болатынын мұғалім арнайы тоқтап, айтып береді: қол алысып амандасу, қоштасуда қолын бұлғау, жымию, бас изеу, иығын көтеру.

13. Пәндік түсініктерді кеңейтуде көрмейтіндердің түйсінуіне және нашар көретіндердің көріп қабылдауына қолжетімді көрнекі құралға айтарлықтай рөл бөлінеді.

14. Түзеу-дамыту жұмысында бұзылған функцияларды түзеу және қалпына келтіру мақсатында пайдаланылатын арнайы техникалық-оптикалық құралдар, көрнекі құралдар және дидактикалық материалдар жүйесі қолданылады:

1) қалдық көруі бар көрмейтін оқушылар бедерлік және түсті баспаны үйлестіретін оқулық, Брайль жүйесі бойынша жазулар үшін аспаптар мен грифельдер, дауысты әліппе, үйренетін тіл елінің бедерлі контурлық картасы, сканерлеу және оқу үшін оқитын машина, Брайль бойынша баспа механикалық машиналар қолданылады;

2) нашар көретін оқушылар үшін: іріленген қаріптер және бейімделген түсті бейнелеулер бар оқулықтар, ірілетілген жолдар мен торкөздері бар жұмыс дәптерлері, көкөністер мен жемістердің пішіндері, жануарлардың тұлыпы, тұрмыстық заттар, объектілердің модельдері, көлік, ғимарат, аудиокөрнекі құрылғылар, интерактивтік тақта.

3-тарау. "Ағылшын тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Ағылшын тілі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

16. Бағдарлама мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормалар" бөлімі.

17. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) сөздер мен сөйлемдердің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) сұрақтарды түсіну;
- 4) басты және екінші кезекті ақпаратты белгілеу;
- 5) аудиовизуалды материалды түсіну.

18. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзі туралы негізгі пайымдамаларды құру;
- 2) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 3) сөздік қорын толықтыру;

4) тілдік нормаларды сақтау.

19. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу барысында сөздікті қолдану;

2) оқу түрлерін қолдану;

3) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;

4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі идеясын анықтау.

20. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) түсініктің түрлі формаларын қолдана отырып мәтін құру;

2) тыңдалған, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;

3) каллиграфикалық нормаларды сақтау.

21. "Тілдік нормалар" бөлімі жұмыстың өзіндік бағытымен ерекшеленбейтін орфографияның және грамматиканың зерделенуін қарастырады, оқу процесін жағдаяттық-тақырыптық тұрғыда ұйымдастыру арқылы енгізіледі және келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) орфографиялық нормаларды сақтау;

2) грамматикалық нормаларды сақтау.

22. 0 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін тыңдау арқылы қабылдау; сыныптың шектеулі шеңберіндегі сабақтарға арналаған қысқаша негізгі нұсқаулар; қысқа ұйкастардың, өлеңдердің, әндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілі дыбыстарының айтылуы, ұйкастарды мәтіндерін, жаңылтпаштарды, өлеңдерді, әндерді жатқа білу; күнделікті қарым-қатынастың жағдаяттық-диалогы: сәлемдесу, танысу, ризашылығын білдіру; өзі, өзінің отбасы туралы қысқаша пайымдамалар;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитімен алғашқы танысу, рельефтік суреттерді оқу;

4) "Жазылым": нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектер түйреу бойынша жаттығулар: сызықтар, жақтаулар, оюлар;

5) "Тілдік нормалар": лексикалық аспект: сөздер, сөз тіркестері, 1-ден 10-ға дейін санау, түстердің, отбасы мүшелерінің, мектеп құралдарының атаулары, грамматикалық аспект: "to have" етістігі, "can" модалды етістігі.

23. 1 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін тыңдау арқылы қабылдау, іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша негізгі нұсқаулары, жай сөйлемдердің, шағын-мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілінің өзіне тән дыбыстарының айтылуы; этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ қою диалогы, әрекетке қозғау-диалогы, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 2-3 ілікпе сөз; нақты тақырыптық жағдаяттар шеңберіндегі қарапайым пайымдамалар: өзі, отбасы мүшелері, мектеп, жануарлар, ойыншықтар, тамақ туралы 3-4 сөз көлемінде мәліметтер;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитінің әріптерін, әрбір әріп нүктелерінің реттік нөмірін білу, әріптің графикалық бейнесінің тиісті дыбыспен сәйкестігі;

4) "Жазылым": көрмейтіндерге арналған рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен әріптер комбинацияларын сызу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: түрлі типтегі сөйлемдерді дұрыс интонациялау: болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдерін; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдердегі сөздер реті; тілдің грамматикалық аспектісі: "to have, to be" етістіктері, "can" модалды етістігі; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her" тәуелдеу есімдіктері; "this, that, these" сілтеу есімдіктері; "What? When? Which? How?" сұрау есімдіктері; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1 ден 20 дейін сандық сан есімдер; "on, in, under" көмекші сөздері; адамдарды суреттеуге арналаған сын есімдер; жай уақыттың осы шақ формасы.

24. 2 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін тыңдау арқылы қабылдау, аудиожазбаны тыңдау арқылы қабылдау; іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша нұсқауларын түсіну, таныс тілдік материалмен құрастырылған кішігірім сөйлемдердің мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ қою диалогы, әрекетке қозғау диалогы, әңгімені бастау, жалғастыру, аяқтау; ризашылығын білдіру, құттықтау, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 3-4 ілікпе сөз; өзі, отбасы мүшелері, достары, олардың мінезі, сырт келбеті, жасы, әуестіктері туралы ақпарат беру; пәтерді, үйді суреттеу;

3) "Оқылым": дауыстыларды ашық және жабық буында оқу ережелері, дауысты әріптер мен әріп тіркестері: "-ee, -ea, -oo, -ow, -ou, -ou, -oi" және дауыссыз әріптер мен әріп тіркестері: "-ck, -ch, -tch, -sh, -ng, -th"; қатаң және ұяң дауыссыздар, ұзақ және қысқа дауысты дыбыстар, ағылшын тіліне тән дыбыстар; күрделі емес шағын мәтіндердің мазмұнын түсіну, рельефтік-нүктелік қаріппен жазылған ағылшынша сөздің дыбыстық айтылуымен сәйкестігі; интонацияны қолдана отырып ағылшын тіліндегі кішкене мәтіндерді оқу, ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": жазу техникасымен жұмыс, қалдық көруі бар көрмейтіндерге арналған рельефтік-нүктелік қаріпті қолдана отырып сөз, сөз тіркес, қысқа сөйлем деңгейінде жазу; нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: "-teen, -ty thirteen-thirty" сан есімдерін құрайтын жұрнақтар, "-er, -or" зат есімдерін құрайтын жұрнақтар; тілдің грамматикалық аспекті: сұраулы сөйлемдердің түрлері: жалпы және арнайы; "can" модалды етістігі; "Present Simple"-де етістікті қолдану; "I, you, he, she, it, we, they"

жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her, its, our, their" тәуелдеу есімдіктері; "these, those" сілтеу есімдіктері; "some, any" белгісіздік есімдіктері; тәуелдік септік; "there is/ there are" құрылымы; орынның "near, above, on the left, on the right" көмекші сөздері; артикльдер "a/ an, the"; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1 ден 50 дейін сандық сан есімдер.

25. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": аудио-видео материалдардың негізгі мазмұнын түсіну; тыңдалған материалдың негізгі сәттерін анықтау;

2) "Айтылым": болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдерді дұрыс интонациялау; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; тілдік жағдаяттарға қатысу; тілдік нормаларды сақтау; үлгіге сүйене отырып кішігірім әңгіме құрастыру; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру;

3) "Оқылым": 3-4 буынның түрілерінде дауысты әріптерді оқу ережелері; "-ai, ay -ei, -eu" дауысты әріптер мен әріп тіркестерін оқу және "-ph, -kn, -wh, -wr" дауыссыз әріптер мен әріп тіркестерін оқу; оқу техникасын дамыту, дауыстап оқу, диалогтарды рөлдер бойынша оқу; оқу барысында айтылыммен, интонациялаумен жұмыс; бейтаныс контексте таныс сөздерді тану, қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру; сөздікті қолдану;

4) "Жазылым": жазу техникасын жетілдіру, мәтіннен сөздерді, сөз тіркестерін, жай сөйлемдерді көшіріп жазу; негізгі сөздерге, сөйлемдерге сүйене отырып қарапайым әңгіме құрастыру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын толықтыру үшін сөз құру тәсілдерін қолдану; "-y" сын есімдерін құрайтын жұрнақтар; "- th" реттік сан есімдерін құрайтын жұрнақтар; реттік сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін сандық сан есімдер; тілдің грамматикалық аспекті: зат есім, көпше сан, шығарылым-сөздер; белгісіздік есімдіктері some, any, болымсыз есімдік no; "Present Simple Continuous және to be" формасындағы етістік, "Past Simple" формасындағы етістік, болымды, болымсыз және сұраулы формалардағы can, may модалды етістіктер, орынның көмекші сөздері "at, next to, between"; уақыттың көмекші сөздері "on, at, in"; бағыттың көмекші сөздері "to, by"; "there is/ there are" құрылымы болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; сұраулы сөйлемдер түрлері: жалпы, арнайы және альтернативті.

26. 4 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы түсіну, таныс тілдік материалдағы күрделі емес аудио мәтіндердің және видео үзінділердің негізгі мазмұнын қабылдау;

2) "Айтылым": ағылшын тіліндегі мемлекеттерде қабылданған тілдік этикет нормаларын сақтай отырып, қарапайым диалогқа қатысу; ұсынылған үлгіге сүйене

отырып, заттың, суреттің, кейіпкердің кішігірім сипаттамасын құру; оқылған мәтіннің мазмұнын қысқаша баяндау;

3) "Оқылым": дауысты және дауыссыз сөздерді, сөз тіркестерін оқу, дауысты әріптерді түрлі позицияда оқу; ағылшын тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту; айтылым ережелері мен тиісті интонацияны сақтай отырып, таныс тілдік материалда құрылған кішігірім мәтіндерді дауыстап оқу; мәтіндер мазмұнын түсіну, олардан сұралған ақпаратты шығарып алу; ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": тыңдалған, оқылған, көрген материал негізінде үлгіге сүйене отырып рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен және нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен қысқаша жазба пайдамалар құру; мәтіндер бойынша сұрақтарға жазбаша түрде жауап беру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын толықтыру үшін сөз құру тәсілдерін қолдану, сын есімдердің салыстыру дәрежесін құрайтын "-er, -est" жұрнақтары; тілдің грамматикалық аспекті: өздік есімдіктер; сын есім; 1-ден 1000-ға дейін сандық сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін реттік сан есімдер, Past Simple формасындағы етістік құрылымы; дұрыс және бұрыс етістіктерді жіктеу: "to go, buy, see, say, meet, do, read, write, draw, sing, wear, have, eat, drink, put, get, make"; "Future Simple" формасындағы етістік; зат есімнің тәуелдік септігі; сұраулы есімдіктер: "which, what, where, which, how many, what kind of ... ", сілтеу есімдіктер "this, these, that, those", таныс тақырыптардың өсу шеңберінде қысқаша нұсқаулар, құрылымдар "has got/ have got, there is/ are", уақыт және жиілік үстеулері: "sometimes, often, always, never", "well, badly" үстеулері орын және бағыттың көмекші сөздері: "in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left", уақыттың көмекші сөздері: "in, on, at, before, after; with/without", уақыттар "Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense", модальды етістіктер: "can, must, have to", қарапайым әрекеттерді және етістіктерді суреттейтін мақсат инфинитиві "want, start + infinitive".

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар –бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

28. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you? - Where are you from?	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау		1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1			2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы		

Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану		1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану (нашар көретіндер)
3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)

3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау		1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру			2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау		1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қарппен жазу (нашар көретіндер үшін)	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу

5) "Тілдік нормалар" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5 . 1 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	0.5.2.1 1ден -10 ға дейін санай білу	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану
	0.5.2.2 негізгі түстерді білу	1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу	3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу	4.5.2.2 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ге дейінгі реттік сан есімдерді білу
	0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру	4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану
		1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу	2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану	4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы	3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/ much? сұраулы	4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/ much? Which? Why?

5 . 2
Грамматикалық
нормаларды
сақтау

	1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу	есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою
	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу	2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану
	1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу	2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің және and, but жалғаулықтарының көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру
	1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу	2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану	4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану
	1.5.2.9 there is/ are құрылымын білу	2.5.2.9 can (істей алу), to be модальды етістігін қолдану	3.5.2.9 must (тиісті) модальды етістігін қолдану должен	4.5.2.9 модальды етістіктердің теріс формасын қолдану
	1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу	2.5.2.10 have got + зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою	3.5.2.10 there is, are, have got+ n o u n құрылымының көмегімен сұрақтар қою	4.5.2.10 құрылымыбар сұрақтарға толық жауап беру
	1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану	2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/ there	3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never	4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly
		2.5.2.12 заттар мен адамдардың	3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші	4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін

		орналасуын суреттеу	сөздерін қолдану in, at, next to, near, on	қолдану to, in, at, towards, up, down
		2.5.2.13 -ing жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану	3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану
		2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру	3.5.2.14 or, because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру	4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

"Бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

1. Өзім туралы		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жактаулар, оюлар
	5.Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	

2. Менің мектебім		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жактаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу ; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
2-тоқсан			
1. Тыңдалым		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

3. Менің отбасым және достарым		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	

4. Бізді қоршаған әлем		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жактаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10 -ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
3-тоқсан			
1. Тыңдалым		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

5. Саяхат

	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
4-тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	

7. Тағам және сусындар 8. Дені саудың – жаны сау		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	

		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
2. Айтылым		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым		3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
5. Тілдік нормалар		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
			1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа

1. Өзім туралы

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік

4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндер үшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What

2. Менің мектебім

1. Тыңдалым	1.3 Сұрақтарды түсіну	is your name? -How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәгінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріптіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндер үшін)

	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2-тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тындау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау

3. Менің отбасым және достарым

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қаріппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндер үшін)
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; ;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;</p> <p>1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;</p> <p>1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу ;</p> <p>1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;</p> <p>1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;</p> <p>1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;</p> <p>1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;</p> <p>1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;</p> <p>1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану</p>
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p> <p>1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну</p> <p>2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру</p> <p>2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау</p>	<p>1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну</p> <p>1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну</p> <p>1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?</p> <p>1.1.4.1 тыңдалған мәгінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау</p> <p>1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну</p> <p>1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру</p> <p>1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру</p>

4. Бізді қоршаған әлем

2. Айтылым	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөзтіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндер үшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;

			<p>1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;</p> <p>1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;</p> <p>1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;</p> <p>1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;</p> <p>1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану</p>
3 четверть			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	

5. Саяхат

3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қарппен жазу (нашар көретіндер үшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;

			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөзтіркестерін қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, Тілдік нормаларды сақтау	
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну	
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріптіркестерінің оқу ережелерін білу	

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөзтіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қарппен жазу (нашар көретіндер үшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау		1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
4 четверть			
			1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен

4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндер үшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
7. Тағам және сусындар 8. Дені саулық – жаны сау	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

1. Тыңдалым	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қарппен

		жазу (нашар көретіндерүшін)
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану

3) 2 -сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 четверть			
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап

1. Тыңдалым		алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4.1 4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру

1. Өзім туралы	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;

			<p>2.5.2.10 10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	

2. Менің отбасым және достарым		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің	

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>тәуелдеу формасын білу және қолдану;</p> <p>2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ;</p> <p>2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;</p> <p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
2-тоқсан			2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған

		ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

<p>3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем</p>	<p>5. Тілдік нормалар</p>	<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
<p>1. Тыңдалым</p>	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p>	<p>2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну</p> <p>2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру</p> <p>2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау</p> <p>2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып</p>	

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін

	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын

			осы шақтағы сурелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
3-тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	
	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)	

5. Дені саудың – жаны сау	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модальды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 I have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p>	<p>2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну</p> <p>2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру</p>

	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;

			<p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
4-тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	

		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым		4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөзтіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
7. Қоршаған орта		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ;</p> <p>2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;</p> <p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну

1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу

8. Саяхат		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен	

		<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p> <p>өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модальды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 I have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
--	--	---

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p>	<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну</p> <p>3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру</p> <p>3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау</p>

1. Тірі табиғат

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу

5.Тілдік нормалар

5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау

3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;
3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;
3.5.2.8 қимылдың әр түрін білдіретін етістіктерді қолдану;
3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;
3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін

			сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -of, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану	
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	

2. Жақсыдан үйрен,
жаманнан жирен (жарық
және қараңғы)

	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5.Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

		<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
2-тоқсан			
	<p>1. Слушание</p>	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау 1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну</p>	<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну 3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру 3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау 3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу</p>

2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;

3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;

3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;

3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;

3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;

3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;

3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;

3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;

3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;

3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

3. Уақыт
4. Сәулет

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған

		жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;

			<p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
--	--	--	--

3-тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру

5. Өнер

2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Өнер	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;

	<p>5. Тілдік нормалар</p>	<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;</p> <p>3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;</p> <p>3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
			<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша</p>

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау

6. Атақты тұлғалар	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;

		<p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар кою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
--	--	--

4-тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру

2. Айтылым	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;</p> <p>3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;</p> <p>3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -of, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну

1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру

4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;</p> <p>3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;</p> <p>3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;</p> <p>3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p>

3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

5) 4 класс:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
			2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру

2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;

4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;

4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;

4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;

4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;

			4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну		4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну		4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну		4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау		4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну		4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру		4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау		4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру		4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау		4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқу	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану		4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану		4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді

2. Адами құндылықтар

3. Оқылым		оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын колдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
2-тоқсан			
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p>	<p>4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою</p> <p>4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау</p>

	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік

3. Мәдени мұра	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

			<p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау	
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру	
		4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана	

4. Мамандықтар әлемі	2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бегінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

дейінгі реттік сан есімдерді білу;

4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;

4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;

4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;

4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;

4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың

			көмегімен сөздерді байланыстыру
3-тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою	
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейпкерлерін анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту	
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану	
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)	

5. Табиғи құбылыстар

	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p>	<p>4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою</p> <p>4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау</p> <p>4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу</p>

	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау

6. Қоршаған ортаны қорғау	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;</p> <p>4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;</p> <p>4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;</p> <p>4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модальды етістіктердің теріс формасын қолдану;</p>

			<p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
4-тоқсан			
1. Тыңдалым		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау

7. Ғарышқа саяхат

	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;

4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;

4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;

4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;

4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
	1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну

8. Болашаққа саяхат

	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу

	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
--	-------------------------------------	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
573 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік

оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты - көрмейтін және нашар көретін білім алушыларда математикалық білім, біліктілік және дағды жүйесін қалыптастыру, оны күнделікті тұрмыстық жағдайда және тәжірибеде қолдана алуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) математикалық ұғымдардың пайда болуы, математиканың даму тарихымен танысу арқылы оқу процесінде танымдық іс-әрекетті жандандыру;

2) дұрыс есептеу дағдыларын қалыптастыру, арифметикалық амалдарды орындаудың жолдары мен оның мәнін меңгерту, білім алушылардың натуралды сан туралы түсініктерін қалыптастыру;

3) қажетті қарапайым графикалық біліктілігін, ауызша есептеу дағдысын қалыптастыру;

4) негізгі шама түрлері және оның өлшемдерімен, іс жүзінде олардың арасындағы кейбір тәуелділіктермен таныстыру;

5) геометриялық фигуралар және олардың қасиеттері туралы түсініктерді қалыптастыру;

6) саналы түрде математиканың физикалық мәні, абстрактілі математикалық таңбалары, белгілері, әрекеттері, түрлендірулері туралы түсініктерін қалыптастыру;

7) практикалық тапсырмаларды шешуде қолданылатын математикалық әдістерді таңдау, алынған нәтижені талдау және оладың шынайлығын бағалау үшін логикалық және сыни ойлауды, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

8) компьютерлік сауаттылық туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру;

9) математикаға оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) логикалық және алгоритмдік ойлау, кеңістіктік қиял және математикалық сөйлеу негіздерін меңгерту;

2) тифлотехникалық құралдарды қолдану арқылы алгоритмдерді өлшеу, қайта есептеу, есеп шығару, жазу және орындау дағдыларын қалыптастыру;

3) микро және макро кеңістікте сенсорлық тәжірибені, бағдарлы дағдылармен байытуға бағытталған іскерлікті дамыту;

4) заттардың шамасы, пішіні, саны, кеңістіктік жағдайы және сызба-өлшеу әрекеттері туралы нақты түсініктерді қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Математиканың бастапқы курсы менгере отырып, білім алушылар талдауға, жинақтауға, жіктеуге, салыстыруға, себеп-салдар арасындағы байланыстар мен заңдылықтарды орнатуға үйренеді, қоршаған ортадағы түрлі заттар мен құбылыстарды сипаттау үшін математикалық тілдің негіздерін, білім мен іс-әрекет тәсілдерін меңгереді, бұл оқу біліктілігінің негізін құрайды.

6. Пәнге оқыту тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, қарым-қатынас тәсілдері және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар негізінде жүзеге асырылады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін дараландыруды, білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен жан-жақты дамуын, математика сабағында тұлғаның шығармашылық қабілеттерін толық ашуын көздейді және әлеуметтік-маңызды қасиеттерін тәрбиелеп, эмоциялық-ерік жігері мен психикалық процестерді түзетуге бағытталады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл математика сабағында тәжірибелік біліктілікті, дағдыны дамыту мен түзетуде іске асырылады, ақпараттық-рецептивті, іздеу, зерттеу, талдау және өңдеу әдістерді қолдану арқылы меңгеретін материалды бекіту және меңгеру автоматтандырылған дағды деңгейіне жеткізіледі.

9. Іс-әрекеттік тәсілде ойын арқылы білім беру ерекше орын алады, ол арқылы білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын белсендіруге ықпал етіледі.

10. Саралап оқыту тәсілі топтастырып оқытуды көздейді, соған орай үш топшаны бөліп көрсетуге болады:

1) бірінші топшадағы оқушылар оқу материалын өз бетімен жеткілікті толық меңгереді;

2) екінші топшадағы оқушылар оқу материалын меңгереді, бірақ елеусіз қателіктерді жібереді;

3) үшінші топшадағы оқушылар – оқу материалын жартылай меңгереді және өз еркімен жеткізе алмайды, олар үшін жеке тапсырмалар жасалады, жеке түзету жолдары мен әдістері қолданылады.

11. Саралап оқыту барысында білім алушылардың офтальмологиялық сипаттары ескеріледі:

1) тотальді көрмейтін және қалдық көруі бар балалар, көру өткірлігі 0 бастап 0,04 дейін жетеді; бұл балаларда кішігірім қалдық көруі бар немесе олар мүлдем көрмейді - сабақ барысында олар арнайы құрал-көрнекіліктерді (рельефті жүйесі бойынша жасалған), арнайы тифлотехникалық құралдарды, қажетті дидактикалық материалдарды қажет етеді;

2) көру өткірлігі 0,05 бастап 0,09 дейінгі нашар көретін балалар, оларда көру функцияларының күрделі бұзылыстары байқалады: көру өткірлігінің төмендеуімен қатар көру аймағының тарлығы, кеңістікті қабылдауының бұзылуы, көрудің бейімдік механизмінің зақымдалуы;

3) көру өткірлігі 0,1 бастап 0,2 дейінгі нашар көретін балалар - қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен процесін қабылдайды, еркін кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады; оқыту барысында арнайы көрнекіліктерді, оқытудың қосымша техникалық құралдарын, белгілі гигиеналық талаптарды орындауды қажет етеді.

12. Қарым-қатынас тәсілі білім алушылар мен педагог арасындағы вербалды және вербалды емес өзара байланысуын, топпен, жұппен жұмысты ұйымдастыра отырып, білім, білік және дағдымен алмасуды қарастырады.

13. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі-АКТ) қолдану:

1) АКТ-ды қолдану құзыреттілігі базалық дағдыларға негізделеді және жұмыс жасау, бос уақыт пен коммуникация үшін тиімді пайдалануды қамтиды;

2) мультимедиалық ресурстар мен бұқаралық ақпарат құралдарын, интерактивті тақталарды және компьютерлерді пайдалану оқу процесін жаңғыру және жандандыруға, білім алушылар мен педагог арасындағы ынтымақтастық пен қарым-қатынасты күшейтуге ықпал етеді;

3) ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін Ғаламтор-ресурстарын, ұялы байланысын, онлайн-форумдарын пайдалану қажет; көрмейтін балаларға арналған Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) визуалды емес дыбыстаушы бағдарламалық ақпаратқа қол жеткізетін компьютерді қолданады;

14. Түзете-дамыту жұмысында арнайы оптикалық және техникалық құралдарды зақымдалған функциялардың орнын басу мен түзету мақсатында қолданады.

15. Математика бойынша көрнекі құралдарға қойылатын талаптар:

1) нашар көретіндер үшін демонстрациялық құралдар артық бөлшектері жоқ, нақты, ірі; жиынтық төсемге арналған әріптер мен сандардың көлемі кемінде 12 см, сызықтың қалыңдығы шамамен 2 см.; көрсетілетін нысандардың түсі қанық, ашық, қашықтықта жақсы ажыратылуы; түрлі заттардың трафареттерінің биіктігі кемінде 12-15 см.; аппликацияларды орындау кезінде нысанды нақты көрінетіндей – аққа қанық түстер немесе қараға ашық түстер қарастырылады;

2) көрмейтін және қалдық көруі бар білім алушыларға арналған жеке қолданылатын көрнекілік құралдарды екі түстен артық емес, суретпен бірге рельефті бейне қарастырылады.

16. Сыныпта көрмейтін және нашар көретіндерге төмендегідей тифлотехникалық құралдарды қолдану көзделеді:

1) рельефті-нүктелі шрифтпен басылып шыққан, ішінде рельефпен немесе рельеф және түстермен безендірілген иллюстрациялық-графикалық материалдары бар арнайы оқулықтар;

2) цифрлық тасмалдаушы құрылғыға жазылған DAISY (Дэйзи) аудиожазба форматындағы "дыбысталатын" оқулықтар, дыбысталатын материалдар, аудио оқулықтар;

3) белгілі бір тақырыптағы рельефті-графикалық құралдар; рельефті-координаталық жазықтықтар;

4) рельефті сызуға арналған керек-жарақтар: сызғыш, циркуль, тактильді индикациясы бар транспортир;

5) рельефті сурет салуға арналған керек-жарақтар: "Школьник", "Н.А. Семевский", "Н.В.Клушина" аспаптары;

6) арнайы оқу керек-жарақтары: брайльдік аспап, жалпақ етіп жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, (брайльдік) қалың қағаздан жасалған дәптерлер.

7) рельефті түрде жасалған математикалық кестелер, сызбалар мен диаграммалар, рельефті суреттер, геометриялық пішінді модельдер, шынайы заттар: рельефті-нүктелі және жазық қаріппен жасалған қиылған сандар, карточкалар мен сандар.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі;
- 2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі;
- 3) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 4) "Геометриялық элементтер" бөлімі;
- 5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі;
- 6) "Математикалық модельдеу" бөлімі.

19. "Санға дейінгі ұғым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық ұғымы;
- 2) өлшем ұғымы;
- 3) мезгілдік ұғым;
- 4) кеңістік ұғымы.

20. "Сандар мен өлшемдер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

21. "Алгебра элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер. Теңдеулер.

22. "Геометриялық элементтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;
- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

23. "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиындар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;
- 3) тізбектер;
- 4) заттардың комбинациясы.

24. "Математикалық модельдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есептер және математикалық модель;
- 2) математикалық тіл.

25. 0 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: біреу-көп, көп-аз, біреу де емес, соншама, тең, бірдей. Шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Уақыт ұғымдары: кеше, бүгін, ертең, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 10 шамасында тура және кері санау. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Сандардың құрамы. 10 шегінде қосу және азайту. Заттарды шама бойынша салыстыру. Мезгілді анықтау өлшемдері. Жиындармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Теңдік, теңсіздік. Теңдеу;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: жалпақ пішіндер: үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш. Кеңістіктік пішіндер: куб, шар. Пішіндердің қоршаған орта заттарымен арақатынасы. Пішіндер жазықтығындағы сурет. Кесінді. Геометриялық фигураларды салыстыру. Нүктелердің координаттары. Сәуле. Қозғалыс бағыты;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: заттардың топтарын құрамы бойынша салыстыру: көп, аз, бірдей. Бас қатырғыштар, ребустар, логикалық есептер. Жүйелілік. Жұптарға іріктеу арқылы пәндер топтарын салыстыру: сонша, көп, аз;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді шешу тәсілдері; математикалық тіл. Сандардың көрнекі бейнесі.

«+», «-», «≠», «=», «>», «<»

белгілері.

26. 1 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: біреу-көп, көп-аз, біреу де емес, соншама, тең, бірдей. Саны бойынша салыстырғанда заттарды топтастыру. Санына қарай заттарды топтастыруда теңестіру. Шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі,

жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Уақыт ұғымдары: кеше, бүгін, ертең, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. Тура және кері және реттік сан. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Сан құрамы. Сандардың разрядтық құрамы, разрядтық қосылғыштар. Ондық. Сандық топтармен есеп; есептерді шешу. Қосу және азайту. Қосу және азайтудың өзара кері амалы. Қосудың орнын ауыстыру қасиеті. 1 және 0 санының қасиеті. Сандарды қосу кестесі. Сандарды қосу және азайту; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Ұзындығы, салмағы, шамалығы (сыйымдылығы), уақыты. Шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру. Циферблат бойынша уақытты анықтау. Тиындармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Сандық және әріптік өрнектерді жазу, оқу, құрастыру. Әріптік өрнектің мәні. Теңдік құрау кезінде әріпті өрнекті қолдану. Өрнекті салыстыру; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Дұрыс және бұрыс теңдік. Теңдеуді шешу.

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және оларды топтастыру. Нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, жабық және жабық емес сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш. Жазық, кеңістікті геометриялық фигуралар; Өлшеу, геометриялық фигуралардың барлық қабырғаларын салыстыру; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Түзу, қисық, бөлшектелген сызықтар. Кесінді. Геометриялық фигуралардан композициялар. Нысандардың орналасуы, бағыты; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Сандық сәуледегі нүктелердің орналасуы;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Жиындар. Жиындарды топтастыру. Жиындарды салыстыру. Тең жиындар, бос жиындар; пікірлер. Тұжырымдардың ақиқаттығын немесе ақиқат еместігі. басқатырғыштар, ребустар; кезектілік. Ис-әрекеттің, сандардың реттілігі; заттардың комбинациясы. Заттардың "екі-екіден" (жұп) комбинациясы;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептің шарты сызба, сурет, қысқаша мәтін ретінде түрленуі. Ұғымдар, сөздіктер. Есепті шешу және талдау. Кері есептер. Есептерді шешу жолдары; математикалық тіл. Сандардың көрнекі бейнесі. Сандардың көрнекі бейнесі.

«+», «-», «≠», «=», «>», «<»

белгілері. Сандық сәуле. Қосу және азайтуды орындау компоненттері. Мәліметтерді жинау, жүйелеу. Кестелер, пиктограммалар, диаграммалар.

27. 2 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: заттардың тобын саны бойынша салыстырғанда жұптап бөлу. Заттардың екі тобын саны бойынша теңестіру. Шама түсініктері:

ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 100 шамасындағы сандар. Тура және кері санау. Екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру. Разряд құрамы. Римдік сандармен нөмірлеу. 1000 шамасындағы сандарды жазу, санау және салыстыру. Тура және кері санау; сандармен амалдар орындау. Көбейту және бөлу. Қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері. Көбейтудің ауыстырымдылық қасиеті. Ондыққа көшу арқылы біртаңбалы сандардың көбейту кестесі. 2; 3; 4; 5 сандарына бөлу және көбейту. Ондыққа көшу арқылы біртаңбалы сандарды азайту және қосу. Екітаңбалы сандарды азайту және қосу; шама және оны өлшеу бірлігі. Өлшеу құралдарының шкаласы. Шама ұғымын салыстыру: ұзындығы, көлем салмағы, уақыты. Уақыт, салмақ, ұзындық өлшем бірліктерін ауыстыру. Тиындар және олармен түрліше төлем жасау;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Қосу және көбейтудің қасиеттері. 1 санына көбейту, 1 санына бөлу. Әріптік және сандық өрнектерді жақша ішінде немесе жақшасыз жазу; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Теңдеуді шешу. Теңдеудің күрделі құрамы;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Бұрыштың түрлері. Көпбұрыштардың топтастырылуы. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттері. Көпбұрыштардың жіктелуі. Геометриялық фигуралардың қабырғаларын табу. Периметрді табу формуласы; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Кесінді және тура. Тура бұрыш. Жазық пішіндердің моделі. Жазық пішінді салу. Бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын анықау; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Сызықта нүктелерді орналастыру;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Диаграмма арқылы жиындарды бейнелеу. Сандық жиындардың топтастырылуы. Жиын элементтері. Жиындардың қиылысуы мен бірігуі; пікірлер. Ақиқат және ақиқат емес тұжырымдамалар. Басқатырғыштар. Логикалық есептер; Ретгілігі. Сандардың ретгілік заңдылығы. заттардың комбинациясы. "Үш-үштен" құралған заттардың комбинациясы;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептің шарты сызба, сурет, қысқаша мәтін ретінде түрленуі. Есепті шешу және талдау. Шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есепті шешу. Тура және жанама сұрақтары бар есептерді шешу. Екі амалмен орындалатын есептер. Сандық өрнек түрінде орындалатын есептер; математикалық тіл. Екітаңбалы сандардың графикалық моделі. Латын әліппесінің бас әрпі

€

және

€

таңбасы. Диаграмма және кесте сызу, деректер жинау.

28. 3 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 100 шамасындағы сандар. Тура және кері санау. Натуралды сандардың ішінде орны. Сандарды жазу, санау және салыстыру. Разрядты және сыныпты санның құрылымы. Разряд қосындысының саны. Мың. Бөлшектер: оқу, жазу, салыстыру; сандармен амалдар орындау. Бөлшектер. Бөлшектерді салыстыру. Санның квадраты, шаршы сан. көбейту және бөлуді орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттері. көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттері. 6; 7; 8; 9 сандарына көбейту және бөлу. Сандарды қосу және азайту. Қалдықпен бөлу. Сандарды кестеден тыс бөлу және көбейту. қосындыны санға көбейту. Соманы санға көбейту. Сандарды көбейту және бөлу кестесі. Санның үлесі, кері операция; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Палетка. Өлшеу, салыстыру, шамаларды түрлендіру. Сағат түрлері: уақытты анықтау. Купюралар және олармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Өрнек құру, оқу, жазу. өрнектердің мәнін табу. Көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік қасиеттері әріптік теңестіру түрінде. Сандық өрнектерді салыстыру. Жақшалары бар және жақшалары жоқ өрнектердегі әрекет тәртібі. Формула; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Теңсіздік пен теңдеуді шешу;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Шеңбер, дөңгелек, орталық, радиус, диаметрі. Симметриялық және симметриялық емес пішіндер. Топтастыру. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың ауданы. Бұрыштың түрлері. Көпбұрыштардың топтастырылуы. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың ауданы. Көпбұрыштардың жіктелуі. Геометриялық фигуралардың қабырғаларын табу. Құрама пішіндердің периметрі. Берілген сипаттама бойынша пішіндерді кескіндеу; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Параллельді және қиылысатын түзу. Шеңберді кескіндеу. Кеңістіктік пішінді кеңейту. Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Жазық пішіндегі нүктелердің орналасуы;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Сандардың, жиынның бірігуі мен қиылысуы. Ішкі жиын; Пікірлер. Ақиқат

және ақиқат емес тұжырымдамалар. Логикалық есептер. Кестелер және бағандар; Реттілігі. Заңдылық. Реттілігін құру; заттардың комбинациясы. Мүмкіндіктер тармағы;

б) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді модельдеу. Есепті шешу және талдау. Есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау; математикалық тіл. Көп таңбалы сандардың графикалық моделі. Сынып және разряд кестесі. Жиынды көрсететін таңбалар. Латын әліппесінің әріптері. Іс-әрекет компоненттерінің атауы: Мәліметтерді жинау, жүйелеу. салыстыру. Диаграммалар, пиктограммалар.

29. 4 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәуілік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер. Көп таңбалы сандар, құрылу жолы. Натурал сандар қатарындағы орнын анықтау. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Көп таңбалы сандарды дөңгелектеу. Көп таңбалы сандардың сыныптық және разрядтық құрамы. Разрядты қосындылардың қосындысы. Миллион. Пайыз. Пайыздың бүтін бөлігі. Бөлшектерді салыстыру. Дұрыс, дұрыс емес бөлшектер. Аралас сандар; Сандармен амалдар орындау. Бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту. 1 және 0 санының қасиеті. Натуралды сандардың топтастырылуы. Көп таңбалы сандарды қосу және азайту. Микрокалькулятордың көмегімен есептеу. 10, 100, 1000 санына бөлу. Сандарды көбейту және бөлу. Санды сомаға көбейту. Санды көбейту және көбейтіндіге бөлу. Көп таңбалы сандарды қалдықпен бөлу. Аралас сан мен бөлшектің түрленуі. Бөлшектерді қосу және азайту. Пайыз және бөлшек түрленуі; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Кеңістіктік геометриялық фигуралар. Шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру. Уақыт бірліктерінің үлесі. Шетел және ұлттық валюта, олармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Өрнектерді құрастыру. Бірнеше айнымалысы бар өрнектер. Бөлшектерді қосу және азайту алгоритмі. Бөлшектердің негізгі құрамы. Бөлшек сандармен өрнектерді салыстыру. Жақшалары бар және жақшалары жоқ өрнектердегі әрекет тәртібі. Түзу сызықты біркелкі қозғалыс, айдау және артта қалу қозғалысы кезіндегі жол формулалары. Теңдік және теңсіздік. Теңдеулер. Қос теңсіздіктер. Теңдеулердің шешімі;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Тікбұрышты үшбұрыш, шаршы, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементі. Үшбұрышты топтастыру. Тікбұрышты параллелепипед көлемі. Фигуралардың ауданы; геометриялық фигуралар және олардың қасиеттері. Перпендикулярлы түзу. Симметрия осі. Симметриялы және симметриялы емес жазық

пішіндер. Бұрыштың градустық өлшемі. Пирамида, цилиндр, конусты өрістету; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Нысандардың қозғалыс схемалары. Бастапқы позиция және қозғалыс бағыты;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Жиындар арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу. Көптік арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу. Көптіктің қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу. Көптікті қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері; пікірлер. Математикалық мазмұндағы пікірлер. Тұжырымдардың ақиқаттығын немесе жалғандығы. Логикалық есептер; Реттілігі. Бөлшектердің, сандардың реттілік заңдылықтары. Заңдылықты құру; заттардың комбинациясы. Комбинаторлық есептер;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді модельдеу. Есепті шешу және талдау. Есептерді құрастыру, салыстыру. Есептерді шешу тәсілдері. Есептерді шешу жодарын модельдеу. Есептерді шешудің арифметикалық және алгебралық жолдары; математикалық тіл. Бөлшекті салыстыру, құрылу жолы. Бөлшекке арналған амалдар. Латын әліппесіндегі әріпті жазу және оқу. Латын әліпбиі әріптерін белгілеу және оқу Бұрыштың градустық өлшемі мен пайызды белгілеу таңбасы. Сызбалар, қозғалыс графигі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.4 кодында: "1" – сынып, "1.2" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Сандық ұғымы	0.1.1.1 сандық ұғымдарды: біреу-көп ажырату; 0.1.1.2 заттарды оның санымен: біреу-көп сәйкестендіру; 0.1.1.3 көбірек-азырақ, ұзынырақ-қысқарақ ұғымдарын салыстырмалы	1.1.1.1 заттардың екі тобын саны бойынша салыстырғанда жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсілін пайдалану;	2.1.1.1 құрама немесе жай есептерді шешуде жұптарға бөліп	3.1.1.1 көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін пайдалана отырып	4.1.1.1 сандарды бөлу немесе көбейту кезінде

	тілді пайдалана отырып, қолдану; 0.1.1.4 сұйық және сусымалы заттарды көп-аз, көбірек-азырақ, біреу де емес, біреу, сонша, тең, бірдей сандық ұғымдармен белгілеу.	1.1.1.2 жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау кезінде қосу және азайту тәсілдерін қолдану	сәйкестендіру тәсілін пайдалану	есептерді шешуде кезінде сандық ұғымын қолдану	сандық ұғымын қолдану
1.2 Өлшем ұғымы	0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру тәсілдерін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу; 0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру; 0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы қарай топтастыру	1.1.2.1 көрмейтін білім алушыларға арналған бөлінді мен рельефті сызғышты қолдана отырып кесіндінің ұзындығын өлшеу	2.1.2.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру	3.1.2.1 көпбұрыштың, шыршының, үшбұрыштың, тік төртбұрыштың периметірін анықтау; 3.1.2.2 тікбұрыштан құралған пішіндерді, аудынын, периметірін анықтау	4.1.2.1 төрбұрыш тәріздес, төрбұрышты модельді сантиметрлерді қолдана отырып, шаршы мен тікбұрыштың ауданын анықтау; 4.1.2.2 қалдық көруі мен сипап сезуін пайдалана отырып, нысандардың геометриялық өлшемін, жақын қашықтықты бағалау
1.3 Мезгіл ұғымы	0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәуілік, күн, апта ұғымдарын білу	1.1.3.1 мезгіл ұғымдарын ажырата алу: кеше, бүгін, ертең; 1.1.3.2 өмірдегі жағдайды: тәуілік, күн, апта ұғымдармен сәйкестендіру;	2.1.3.1 есепті шешуде кеше, бүгін, ертең мезгіл ұғымдарын қолдану; 2.1.3.2 ай, жыл, ғасыр ұғымдардың	3.1.3.1 логикалық есептерді шешуде ай, жыл, ғасыр ұғымдарының	4.1.3.1 есептерді шешуде амалды таңдау, түсіндіре алу, жоспарлау, қолданатын есепте көрсетілген мезгіл ұғымдарының арасындағы

		1.1.3.3 ұғымдардың: тәуілік, күн, апта жүру тәртібі	жүру тәртібін атау	ж ү р у кезектілігін қолдану	тәуелділікті орнату
1.4 Кеңістік ұғымы	0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артынд а бағытын көрсету және білу; 0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында , үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну; 0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артына , алдына, ортасына сақтап қоюды түсіну; 0.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, астында, үстінде , жоғары, төменді бағдарлау	1.1.4.1 бағыт түрлерін білу және көрсету: оңға-солға, алдында-артынд а; 1.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдында, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 1.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың кеңістікте қатынасын қолдану: алды, арты, ортасы, үсті; 1.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін сақтап қоюды қолдану: бірінші, соңы, арты, алды, ортасы; 1.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, үстінде, астында , жоғарыда, астында бағдарлау	2.1.4.1 есепті шешу кезінде кеңістік ұғымын : алды, арты, ортасы, үсті, астын қолдану; 2.1.4.2 кеңістік кеңістік ұғымын пайдалана отырып, шынайы заттарды геометриялық фигуралардың: көп-аз, жоғары-төмен модельін сәйкестендіру	3.1.4.1 кеңістікте ж ә н е жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру 3.1.4.2 жазықтықта тұрғызу үшін, кесінділердің, сынған және басқа да геометриялық фигуралардың кескіндерін орындау үшін тифлопедагогик а л ы қ құрылғыларды пайдалана отырып, геометриялық фигураларды тани алу, атау, бейнелеу	4.1.4.1 берілген өлшемдермен бұрышты сызғыштың көмегімен геометриялық фигураларды құру: кескін, шаршы, тікбұрыш; 4.1.4.2 "Н.В. Клушина" математикалық аспабында геометриялық денелердің модельдерін: параллелепипед, пирамида, цилиндр, конусты тану, ажырату, атау және пайдалану

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	<p>0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну;</p> <p>0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау;</p> <p>0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;</p> <p>0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың</p>	<p>1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну;</p> <p>1.2.1.2 10, 11-20 шамасындағы сандарды тура және кері санау;</p> <p>1.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден 20-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;</p> <p>1.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, біртаңбалы сандардың құрамын, 20 шамасындағы сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p>	<p>2.2.1.1 100 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;</p> <p>2.2.1.2 100 шамасындағы сандарды тура және кері санау;</p> <p>2.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;</p> <p>2.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;</p> <p>2.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, екітаңбалы сандардың құрамын анықтау;</p> <p>2.2.1.6 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 12 дейінгі санды римдік нөмірлеуді пайдалана</p>	<p>3.2.1.1 1000 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;</p> <p>3.2.1.2 100 0 шамасындағы сандарды тура және кері санау;</p> <p>3.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;</p> <p>3.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, үш таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру</p> <p>3.2.1.5 үштаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосындысына жіктеу;</p> <p>3.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – мыңдықты құрастыру;</p> <p>3.2.1.7 Брайль құрылғысын</p>	<p>4.2.1.1 көптаңбалы сандардың құрылуын түсіну;</p> <p>4.2.1.2 натуралды сандардың қатарындағы 1000 000 шамасындағы сандардың орнын анықтау;</p> <p>4.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, көрсетілген разрядқа дейін дөңгелектеу, көптаңбалы сандарды жазу, оқу және салыстыру;</p> <p>4.2.1.4 көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыш-тар қосындысына жіктеу;</p> <p>4.2.1.5 санаудың ірі бірлігі – миллионды құрастыру;</p> <p>4.2.1.6 Брайль құрылғысын қолдана отырып, миллиард шамасындағы</p>

<p>разрядты құрамын, біртаңбалы сандардың құрамын анықтау; 0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау</p>	<p>1.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – ондықты құрастыру; 1.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып ондықтармен 100-ге дейін санау, жазу, салыстыру; 1.2.1.8 сандарды екі-екіден 20-ға дейін топтап тура және кері санау; 1.2.1.9 практикалық жолмен заттарды санауда ортасын табу: 2,4,6,8,10</p>	<p>отырып жазу, оқу; 2.2.1.7 санаудың ірі бірлігі – жүздікті құрастыру; Брайль құрылғысын қолдана отырып жүздіктермен 1000-ға дейін санау, жазу, салыстыру; 2.2.1.8 50-ге дейін 3,5,4-ен топтап тура және кері санау; 2.2.1.9 тақ, жұп сандарды ажырата алу; 2.2.1.10 заттар тобын 6,7,8,9 тең бөліктерге бөлуді көрсету</p>	<p>қолдана отырып мыңдықтармен 1000 000-ға дейін санау, жазу; 3.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлшектердің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру ; 3.2.1.9 Брайль құрылғысын қолдана отырып, ж а й бөлшектерді жазуға оқу; 3.2.1.10 көрнекілікті қолдана отырып бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді салыстыру</p>	<p>сандарды жазу, санау, салыстыру; 4.2.1.7 пайыз бүтіннің жүзден бір бөлігі екенін түсіну; 4.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, пайыздың бүтін бөлігін жазу; 4.2.1.9 бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді сан сәулесінде салыстыру; 4.2.1.10 дұрыс бөлшек, бұрыс бөлшек, аралас сандарды ажырату; 4.2.1.11 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлімі 10, 100-ге тең жай бөлшектерді ондық бөлшек түрінде жазу, оқу және салыстыру</p>	<p>3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралған натуралды сан екенін түсіну. 3.2.2.2 санның квадратын - бірдей екі көбейткіштің, ал кубын - бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3.2.2.3 көбейту және бөлуді</p>	<p>4.2.2.1 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайтуда сәйкес алымдарды қосу және азайту деп түсіну; 4.2.2.2 көптаңбалы сандармен арифметикалық</p>
---	--	--	--	---	---	---

			<p>орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану; 3.2.2.4 санды 0 санына бөлуге болмайтынын білу; 3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылығы, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 3.2.2.6 6; 7; 8; 9; сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолдану 3.2.2.7 үш таңбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.2.2.8 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау; 3.2.2.9 кестеден тыс мынадай жағдайларда: 17 * , 5, 96:6, 75:15, 84:4 ауызша көбейту мен бөлуді орындау; 3.2.2.10 екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану;</p>	<p>амалдарды орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану; 4.2.2.3 көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қосу және көбейтудің қасиеттерін қолдану; 4.2.2.4 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерге сүйеніп, натурал сандарды топтастыру; 4.2.2.5 көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 4.2.2.6 микрокалькулятордың көмегімен көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде есептеулерді ауызша қосу және азайтуды орындау; 4.2.2.7 10, 100, 1000 сандарына қалдықсыз және қалдықпен бөлу; 4.2.2.8 екітаңбалы, үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға ауызша көбейту мен бөлуді орындау;</p>
<p>0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну; 0.2.2.2 қосу және азайту -</p>	<p>1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ, жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, ал жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде орныдалатындығын түсіну; 1.2.2.2 іс-әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып</p>	<p>2.2.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысын табу, бөлуді нысандарды мазмұнына қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну; 2.2.2.2 іс-әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып, көбейту мен бөлу өзара кері амал екендігін түсіну; 2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2; 3; 4; 5; сандарына көбейту және</p>		

2.2 Сандармен амалдар орындау	<p>өзара кері амалдар екенін түсіну; 0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану; 0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау</p>	<p>, қосу мен азайтудың өзара кері амал екендігін түсіну; 1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану; 1.2.2.4 ондықтан аттамай біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау; ондықты қосу және азайту</p>	<p>бөлу кестесін білу және қолдану; 2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандарды азайтуды немесе қосуды ауызша орындау; жүздікті азайту немесе қосу; 2.2.2.6 40+17, 57-40, 57-17, 35 ± 12 ұқсас амалдар берілген жағдайда ондықтан аттамай екітаңбалы сандарды азайту немесе қосуды ауызша орындау; 2.2.2.7 мынадай жағдайларда: 45 ± 9, 45 ± 19; 26+14, 40-14, 65+35, 100-35 ондықтан аттап, ауызша және жазбаша қосу мен азайтуды орындау; 2.2.2.8 34+ 23, 57-23; 27+34, 61-27, 47+33; 80-47 амалдары шешуде екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану</p>	<p>3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлуді, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану; 3.2.2.12 мынадай жағдайларда: 23 ± 2, 123 ± 2, 46:2, 246:2 екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.13 мынадай жағдайларда: 28 ± 3, 269 ± 2, 84:3, 538:2 екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.14 нөлдермен аяқталатын үштаңбалы санды біртаңбалы</p>	<p>4.2.2.9 көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану; 4.2.2.10 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану; 4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екі таңбалы, үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау; 4.2.2.12 екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.2.2.14 бөлінді мәнінде нөлдер болатын жағдайда көптаңбалы санды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал</p>
-------------------------------	---	---	--	---	--

				<p>санға жазбаша көбейту және бөлу тәсілін қолдану;</p> <p>3.2.2.15 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үш таңбалы санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану;</p> <p>3.2.2.16 санның бөлігін, шамасын, көлемін: 100 шамасындағы сандар мен жүз шамасындағы сандардың жартысын, төрттен бірін, үштен бірін және оннан бірін бөлшегіне қарай табу</p>	<p>алгоритмін қолдану;</p> <p>4.2.2.15 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға айналдыру;</p> <p>4.2.2.16 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін қолдану;</p> <p>4.2.2.17 пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға түрлендіру</p>
		<p>1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату;</p> <p>1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау;</p> <p>1.2.3.3 өлшемдер жүргізу;</p>	<p>2.2.3.1 әр түрлі өлшеу аспаптарының шкаласын бір бірінен ажырату және оған сәйкес шамалардың мәндерін анықтау;</p> <p>2.2.3.2 м, ц, мин өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;</p>	<p>3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу, палеткамен өлшеу;</p> <p>3.2.3.2 мм, км, г, т, см², дм², м², секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;</p> <p>3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т</p>	<p>4.2.3.1 кеңістікті білдіретін геометриялық фигураларды атау, көлемін өлшеу үшін құралдар мен өлшем бірліктерін таңдау, кубиктерді (1 см³) қолдана отырып өлшеу;</p> <p>4.2.3.2 см³, дм³, м³, га, ар, мг өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;</p> <p>4.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м, км; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық)</p>

2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	0.2.3.1 заттарды шамасынақарай салыстыру;	1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу	2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық)	; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр	мөлшері: мл, л, см ³ , дм ³ , м ³ ; аудан: см ² , дм ² , м ² , ар, га; уақыт : секунд, мин, сағат, тәулік, жыл, ғасыр
	0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу ;	1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ: кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ	2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл	; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр	: секунд, мин, сағат, тәулік, жыл, ғасыр
	0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу;	1.2.3.6 см, дм ұзындық өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;	2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;	3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т ; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр	4.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м, км ; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: мл, л, см ³ , дм ³ , м ³ ; аудан: см ² , дм ² , м ² , ар, га; уақыт : секунд, мин, сағат, тәулік, жыл, ғасыр
	0.2.3.5 1, 2, 5, 10 теңге тиындармен әртүрлі операциялар жүргізу	1.2.3.7 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, уақыттың өлшем бірліктерін ажырату: минут, сағат, күн, апта, ай;	2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут;	3.2.3.5 сағаттың басқа да түрлерінен сағат, минут, секундты анықтай алу;	4.2.3.5 1/60 сағ = 1 мин; 1/2 сағ = 30 мин; 1/7 апта= 1 күн)
		1.2.3.8 1 теңгелік, 2 теңгелік, 5 теңгелік,10 теңгелік, 20 теңгелік тиындармен түрліше төлем жасау	2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау	3.2.3.6 1000 теңгелік, 2000 теңгелік, 5000 теңгелік, тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау	сияқты уақыт өлшем бірлігінің үлесін табу; 4.1.3.6 10 000 теңгелік купюраны және түрлі мемлекеттік валюталарды (рубль, евро, доллар) ажырату және түрліше төлем жасау

3) "Алгебра элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып

<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қалыптастыру</p>	<p>1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 1.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 1.3.1.3 $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$ сияқты әріптік өрнектерді қосу және азайту теңдіктерін елестету және қолдана алу; 1.3.1.4 0-ге қосу, 0-ден азайтуды әріптік теңдік түрінде көрсету: $a+0=a$, $a-0=a$; 1.3.1.5 жақшасыз көрсетілген сандық және әріптік өрнектерді салыстыру; 1.3.1.6 екі арифметикалық амалдан тұрған</p>	<p>2.3.1.1 теңдіктер мен теңсіздіктер кезінде санды және әріпті өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 2.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 2.3.1.3 көбейтудің, қосудың қасиеттерін әріптік теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c)=ab+ac$; $a(b-c)=ab-ac$ көрсету және қолдану; 2.3.1.4 1 санына бөлу, 1 санына көбейтудің қасиетін әріптік теңдік түрінде көрсету: a</p>	<p>3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, құру, жазу; 3.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндерінде екі әріпі бар ауыстырымдылық өрнектің мәнін табу; 3.3.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік қосу мен көбейтудегі ауыстырымдылық қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c)=ab+ac$, $a(b-c)=ab-ac$ көрсету және қолдану; 3.3.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларда әріпті теңдік түрінде: $0: a=0$ көрсету; 3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру; 3.3.1.6 төрт арифметикалық</p>	<p>4.3.1.1 санды және әріпті өрнектерді түрлендіру; 4.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндеріндегі бірнеше ауыстырымдылық бар өрнектің мәнін табу; 4.3.1.3 ауыстырымдылық өрнектерді құру және есептер шығару барысында қолдану; 4.3.1.4 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін әріпті теңдік түрінде: $a/n + b/n = a+b/n$ и $a/n - b/n = a - b/n$ көрсету және қолдану; 4.3.1.5 бөлшектің негізгі қасиетін әріпті теңдік түрінде: $a/n = a \cdot k / n \cdot k$; $a/n = a : k / n : k$, $k \neq 0$ көрсету және қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды өрнектерді салыстыру; 4.3.1.7 төрт амалдан артық жақшалы және жақшасыз өрнектерде амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу;</p>
---------------------------------------	--	---	---	---	--

		жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау	арифметикалық амалдарды салыстыру; 2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау	амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау; 3.3.1.7 формулаларды амалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы теңдік ретінде түсіну	4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласын: $s = vt$, $t = s/v$, $v = s/t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулаларды және қалдықпен бөлудің формуласын: $a = b \cdot c + r$ шығарып алу және қолдану
3.2 Теңдік және теңсіздіктер. Теңдеулер	0.3.2.1 теңдік және теңсіздік теңдеу туралы түсініктерді қалыптастыру	1.3.2.1 теңдік және теңсіздікті тану; 1.3.2.2 тура және тура емес теңдікті айыра білу; 1.3.2.3 азайту мен қосудың байланысу негізінде және таңдау тәсілімен теңдеуді шешу	2.3.2.1 $x <$ \square и $x >$ \square түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау; 2.3.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді шешу; 2.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x + (25 - 6) = 38$ (24 - 3) - $x = 8$ $a + 6 = 7 + 80$	3.3.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 3.3.2.2 бөлу мен көбейту амалдары бар қарапайым теңдеулерді шешу; 3.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: x \cdot $(25 : 5) = 60 : 24$ \cdot $3) : x = 6$ $x : (17 - 2) = 2$ $k + 124 : 4 = 465$	4.3.2.1 қос теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 4.3.2.2 $39 + 490 : k = 46230$ \cdot $a + 40 = 1000 : 2$ түріндегі теңдеулерді шешу

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
------------	------------------	--	--	--	--

	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4 . 1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу; 0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу; 0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіріу	1.4.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, тұйық және тұйықталмаған сызықтарды, кесінділер, сәуле, бұрышты тану және атау; 1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш; кеңістік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамида, оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіріу; 1.4.1.3 үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш геометриялық фигураларының қабырғаларын өлшеу және салыстыру, рельефті бөліністері бар сызғышты өлшеу үшін қолдану (көрмейтін және қалдық көру	2.4.1.1 бұрыштарды анықтау және түрлерін атап беру: тік, өткір, тұйық; тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрыштың үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау; 2.4.1.2 көпбұрыштарды жіктеу; 2.4.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын өлшеу, периметрді табуға арналған формулаларды: $P = (a+b)$ $2, P = a$ $4, P = a+b+c$ қорытындылау, құру және қолдану; 2.4.1.4 пішіннің белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары арқылы табу; 2.4.1.5 берілген периметрі бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын	3.4.1.1 шеңбер мен дөңгелекті, олардың элементтерін бір бірінен ажырату және атау: ортасы, радиусы, диаметрі; симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру; 3.4.1.2 геометриялық фигураларды жіктеу; 3.4.1.3 тік төртбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (a \cdot b)$; 2, $S = a^2$, $S = a \cdot b$, қоршаған ортадағы нысандардың және тік бұрышты үшбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (ab) : 2$ шығарып алу және қолдану; 3.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің периметрін анықтау; 3.4.1.5 берілген ауданы бойынша тор	4.4.1.1 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін: катетін, гипотенузасын және шаршы, тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін: төбесін, қабырғаларын, қырларын тану және атау; 4.4.1.2 үшбұрыштарды жіктеу; 4.4.1.3 тікбұрышты параллелепипед көлемінің формуласын $V =$ b c құру, қолдану; 4.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің ауданын анықтау; 4.4.1.5 жазық пішіндерді оське карағанда симметриялы болатын пішіндермен толықтыру;

		қабілеті барларға арналған)	оның периметрі де өзгертіндігін түсіну;	көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын оның ауданы да өзгертіндігін түсіну	4.4.1.6 бұрыштың шамасын табу
4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрышты бейнелеу 0.4.2.2 кесінділерді бастырып шығу және салу; 0.4.2.3 заттардағы қарапайым жазық геометриялық фигураларды тану; 0.4.2.4 геометриялық фигураларды салыстыру	1.4.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және кисық, сынық сызықты жазықтықта және нүктелі қағазда кескіндеу; ромб, трапеция, сопақ жазық пішіндерді нүктелі қағазда кескіндеу; 1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу; 1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құрастыру; 1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау 1.4.2.5 қоршаған әлем заттарының: алдында-артында, сол жақта-оң жақта, жоғарыда-төменде, арасында, қасында, үстінде	2.4.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орны, қозғалыс және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу; 2.4.2.2 тік бұрышты сызу; 2.4.2.3 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын: оңға, солға, тура, толық бұрылу, сағат тілімен және сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу, анықтау айқындайтын нұсқаулыққа сәйкес әрекет жасау; 2.4.2.5 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды	3.4.2.1 нүктелі қағазда параллель және қиылысатын түзулерді; қиылысатын геометриялық жазық пішіндерді сызу, олардың қиылысу және бірігу аумағын табу; 3.4.2.2 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды қолдана отырып геометриялық пішіндерді құру; 3.4.2.3 берілген қабырғалары бойынша тіктөртбұрыш пен шаршыны салу, циркульдің көмегімен шеңбер сызу; 3.4.2.4 кеңістіктік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллелепипед, текше) жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 3.4.2.5 солға және оңға бұрғанда, үстінен және	4.4.2.1 нүктелі қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді сызу; 4.4.2.2 градусық өлшемі бойынша бұрыш; екі катеті бойынша тік бұрышты үшбұрыш; радиусы бойынша шеңбер және дөңгелекті; тік бұрышты сызықтың көмегімен түзуге перпендикуляр түзу салу; 4.4.2.3 пирамида, цилиндр, конус кеңістіктік геометриялық фигуралардың жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 4.4.2.4 симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді бір-бірінен ажырату және

		, астында, ішінде, сыртында, ортасында орналасу бағытын анықтау	колдана отырып геометриялық пішіндерді салу	жанынан қарағанда кеңістіктік пішіндердің қалпындағы өзгерістерді түсіну	оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	0.4.3.1 нүктелердің координаты, сәуле, қозғалыс бағыты туралы түсінік болу	1.4.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орналасуын анықтау	2.4.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау; 2.4.3.2 (қалдық көру қабілеті бар көрмейтін және мүлде көрмейтіндерге арналған) қалдық көруі және сипап сезуді пайдалана отырып, жақындау қашықтықтағы нысандардың геометриялық мөлшерін бағалау	3.4.3.1 жазық пішінде белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау; 3.4.3.2 (қалдық көру қабілеті бар көрмейтіндерге арналған) қалдық көруі және сипап сезуді пайдалана отырып, жақындау қашықтықтағы нысандардың геометриялық мөлшерін бағалау	4.4.3.1 қозғалыстың басталуы мен бағытын пайдалана отырып, нысандар қозғалысы сызбасын құру, сәйкес есептеулер жүргізу 4.3.3.2 нысандардың бастапқы орны мен қозғалыс бағытын (бір-біріне қарама қарсы, бірінен - бірі қарама-қарсы бағытта) анықтау

5) "Жиын. Логика элементтері" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
5.1 Жиындар және олармен	0.5.1.1 заттарды құрамына қарай: көп, аз, бірдей салыстырмалы	1.5.1.1 екі жиынның бірігуін және жиын бөлшектерін алып тастауды көрнекі түрінде бейнелеу; 1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, пішіні, өлшемі,	2.5.1.1 тең жиындардың бірігуін және жиынның тең бөліктерін алып тастауды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу; 2.5.1.2 сандық жиындарды жазылған санына қарай, 2-ге бөлінуіне қарай, санның реттілігі бойынша алатын орнына қарай	3.5.1.1 екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу; 3.5.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтердің берілген немесе білім	4.5.1.1 жиындар арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу: тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиындар, ішкі жиындар; 4.5.1.2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету;

орындалатын амалдар	түрде топтастыру	материалы, әрекетін құру және жіктеу; 1.5.1.3 нысандардың жиындарын жұптау арқылы салыстыру; 1.5.1.4 тең және бос жиындарды анықтау	құру және жіктеу (бөлу); 2.5.1.3 диаграммада жиындар мен оның бөлшектерін белгілеу; 2.5.1.4 жиындардың бірігуі мен қиылысуын, жиынның бөлшектеріне қатысты екенін, анықтау	алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру; 3.5.1.3 сандар көптігінің ішкі элементтердің берілген немесе білім алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру	4.5.1.3 қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу; 4.5.1.4 есептерді, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
5.2 Пікірлер	0.5.2.1 қарапайым бас қатырғыштарды, ребустарды және логикалық тапсырмаларды орындау	1.5.2.1 дұрыс немесе бұрыс пікірлерді анықтау; 1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустарды шешу; 1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу	2.5.2.1 тұжырымдардың ақиқаттылығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқат немесе жалған тұжырымдар құру; 2.5.2.2 сандық есептерді зерттеу және шығару; 2.5.2.3 әр түрлі сандары бар бас қатырғыштарды шешу; 2.5.2.4 ауыстыруға және өлшеуге берілген логикалық есептерді шығару	3.5.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру; 3.5.2.2 кестелер мен бағандарды құру әдісі арқылы логикалық пайымдауға берілген есептерді шығару	4.5.2.1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру, олардың ақиқаттығын немесе жалғандығын анықтау; 4.5.2.2 кеңістіктік ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шығару
		1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар тізбегін құрастыру; 1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің	2.5.3.1 100-ге дейінгі, жүздіктен мыңдыққа дейінгі сандардың	3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерінің	4.5.3.1 1 000 000 -ға дейінгі сандар немесе жай бөлшектермен өрнектелген сандар тізбектерінің

5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау	тізбектелу заңдылығын анықтау; 1.5.3.3 іс-әрекет және табиғат күйінің тізбектілігін анықтау, сандар, пішіндер, ойыншықтар, түрлі-түсті моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу	тізбектерінің заңдылығын анықтау; 2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу	заңдылығын анықтау; 3.5.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша тізбектер құрастыру, қатені табу	заңдылықтарын анықтау; 4.5.3.2 ережелер мен заңдылықтарды өз еркімен таңдап, сандардың, сандар тобының кезектілігін құру
5.4 Заттардың комбинациясы	0.5.4.1 жұпқа бөлу арқылы заттардың тобын салыстыру: соншалықты, көп, аз	1.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "екі - екіден" комбинациялар жиынын құрастыру	2.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "үш - үштен" комбинациялар жиынын құрастыру	3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді шешуде мүмкіндіктер тармағын пайдалану	4.5.4.1 комбинаторлық есептерді таңдау әдісімен шешу

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі:

6-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
			<p>2. 6. 1. 1 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру;</p> <p>2. 6. 1. 2 екі амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру;</p> <p>2. 6. 1. 3 есептерді шығару барысында баға, сан, құн - ұзындығы, ені, периметрі шамалары арасындағы</p>	<p>3. 6. 1. 1 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызық, бағаналы диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу;</p> <p>3. 6. 1. 2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе бір затқа жіберілген шығын, заттардың саны,</p>	<p>4. 6. 1. 1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде модельдеу;</p> <p>4. 6. 1. 2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы,</p>

<p>6.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>0. 6. 1. 1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру;</p> <p>0. 6. 1. 2 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шешу</p>	<p>1. 6. 1. 1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу;</p> <p>1. 6. 1. 2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау;</p> <p>1. 6. 1. 3 сандарды, заттарды, тауар бағасын, заттардың ара қашықтығы мен бағытын салыстыру үшін көрсететін ұғымдарды қолдану;</p> <p>1. 6. 1. 4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау;</p> <p>1. 6. 1. 5 кері есептерді құру және шешу;</p> <p>1. 6. 1. 6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару;</p> <p>1. 6. 1. 7 кері есептерді құру және шешу;</p> <p>1. 6. 1. 8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді шешу және талдау, кері есептерді құру және шешу ;</p> <p>1. 6. 1. 9 қосу мен азайтуға берілген есептерге</p>	<p>тәуелділікті пайдалану;</p> <p>2. 6. 1. 4 бірдей қосындылардың сомасын табуға; мазмұны бойынша және тең бөліктерге бөлуге; кері есептерді құру және шешуге; арналған есептерді талдау және шешу;</p> <p>2. 6. 1. 5 сандарды бірнеше есе көбейту, азайту есептерін талдау және шешу. Кері есеп құру, оның шешімін табу;</p> <p>2. 6. 1. 6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына байланысты тура және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, шаршының жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді талдау және шешу;</p> <p>2. 6. 1. 7 көбейту мен бөлуге берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын</p>	<p>жалпы шығын немесе ұзындығы, ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану;</p> <p>3. 6. 1. 3 сан мен шаманың үлесін табуға арналған есептерді талдау және шешу;</p> <p>3. 6. 1. 4 кері есептерді құрастыру және шешу;</p> <p>3. 6. 1. 5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; пропорцияның белгісізін табу;</p> <p>3. 6. 1. 6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, кубын, табу; тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерімен байланысты "артық, кем", "кем, артық". (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды талдау және шешу;</p> <p>3. 6. 1. 7 есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау, нәтижесін құрама есептің шартына сәйкес түсіну;</p>	<p>жылдамдық, уақыт, қашықтық, биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану;</p> <p>4. 6. 1. 3 бүтіннің бөлігін табуға берілген есептерді талдау және шығару;</p> <p>4. 6. 1. 4 кері есептерді құру және шешу;</p> <p>4. 6. 1. 5 белгісіз екі айырым бойынша; пропорционалды бөлуге; шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу;</p> <p>4. 6. 1. 6 бүтіннің пайызын және керісінше пайызы бойынша бүтін санды табуға берілген есептерді талдау және шығару;</p> <p>4. 6. 1. 7 әр түрлі құрама есептерді құрастыру, салыстыру, шығару;</p> <p>4. 6. 1. 8 үш-төрт амалмен шығарылатын есептерді модельдеу және түрлі әдіспен шығару, ең тиімді әдісті анықтау;</p>
--	---	--	---	---	---

		<p>қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіну;</p>	<p>негіздеу, шығару әдісін түсіну; 2. 6. 1. 8 екі амалмен шешілетін есептерді: әртүрлі комбинациялы қарапайым бірнеше бірлікке арттыруға, кемітуге берілген есептерді еселеп салыстыруды модельдеу және шығару; 2. 6. 1. 9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен құрамдық-сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу</p>	<p>3. 6. 1. 8 үш амалмен шығарылатын шамалар арасындағы тәуелділікке құрылған жай есептердің түрлі комбинацияларын модельдеу және шығару; 3. 6. 1. 9 құрама есептерді санды өрнектер немесе жеке амалдар түріндегі, айнымалылары бар өрнектер және теңдеулер түріндегі барлық қарапайым есептерді шешуді моделдеу</p>	<p>4. 6. 1. 9 теңдеу мен санды өрнек арқылы құрама есепті шығарудың моделін құрастыру; 4. 6. 1. 10 арифметикалық және алгебралық тәсілдермен қарама-қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттардағы қозғалыс кезіндегі, озып кету немесе артта қалушылыққа байланысты есептерді шешу</p>
		<p>1. 6. 2. 1 цифрды саннан ажырату, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен (нүктелер жиынтығымен, таяқшалар-мензат топтарымен) көрсету; 1. 6. 2. 2 «+», «-», «≠», «=», «>» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану 1. 6. 2. 3 сандар қатарын көрсету үшін сан сәулесін, сандардың</p>	<p>2. 6. 2. 1 екітаңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтық кестені пайдалану; 2. 6. 2. 2 жиынды белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, жиын элементтерін белгілеу үшін латын алфавитінің кіші әріптерін; жиынға тиістілігін, тиісті еместігін белгілеу үшін ∈.</p>	<p>3. 6. 2. 1 көптаңбалы сандардың графикалық моделін құру, кластар мен разрядтар кестесін қолдану; 3. 6. 2. 2 екі жиынның қиылысуы ∩, екі жиынның бірігуі ∪, бос жиын ∅ таңбаларын қолдану;</p>	<p>4. 6. 2. 1 жай бөлшектердің құрылуын, салыстыру, қосу және азайтуды бейнелеу үшін жазық фигуралардың бөлігі және сан сәулесін қолдану; 4. 6. 2. 2 текшені, тік бұрышты параллелепипедті латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды</p>

6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2 «+», «-», «≠», «>», «<» таңбаларын қолдану	қосындысы мен айырмасын, сандарды салыстыруда: «+», «-», «≠», «>», «<» көршілес сандарды, сандық аралықтарды, қолдану; 1.6.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрнектердің оқу мен жазуда қолдану; 1.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелерді, пиктограммалар ды, диаграммаларды қолда бар материалдармен құрастыру, салу	, және ∅ таңбаларын пайдалану; 2.6.2.3 нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді, түзулерді латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу; 2.6.2.4 көбейту және бөлу амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану; 2.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер, диаграммалар құрастыру	3.6.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу; 3.6.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттері атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану; 3.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және диаграммалар мен пиктограммалар қолданып салыстыру	белгілеуі бойынша оқу; 4.6.2.3 пайызды % белгісімен бұрыштың градустық өлшемін көрсететін белгісімен белгілеуді қолдану; 4.6.2.4 ақпаратты түсіну, салыстыру және мәліметтерді жиынтықтау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызба құрастыру
-----------------------------	--	--	--	--	--

30. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Математика" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	Сандар мен цифрлар	1.1 Сандық түсініктер	<p>0.1.1.1 сандық ұғымдарды: біреу-көп ажырату;</p> <p>0.1.1.2 заттарды оның санымен: біреу-көп сәйкестендіру;</p> <p>0.1.1.3 көбірек-азырақ, ұзынырақ-қысқарақ ұғымдарын салыстырмалы тілді пайдалана отырып, қолдану;</p> <p>0.1.1.4 сұйық және сусымалы заттарды көп-аз, көбірек-азырақ, біреу де емес, біреу, сонша, тең, бірдей сандық ұғымдармен белгілеу.</p>
2.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер		<p>0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну;</p> <p>0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау;</p> <p>0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;</p> <p>0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың разрядты құрамын, біртаңбалы сандардың құрамын анықтау;</p> <p>0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау</p>	
2.2 Сандармен амалдар орындау		<p>0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну;</p> <p>0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау</p>	

1. Өзім туралы
2. Менің мектебім

	4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	0.4.3.1 нүктелердің координаты, сәуле, қозғалыс бағыты туралы түсінік болу
	5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
	6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
Геометриялық фигуралар	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	0.5.1.1 заттарды: көп, аз, бірдей құрамына қарай салыстыру
	1.4 Кеңістіктік түсініктер	0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артында бағытын көрсету және білу; 0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну; 0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артына, алдына, ортасына сақтап қоюды түсіну; 0.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, астында, үстінде, жоғары, төменді бағдарлау
	4.1 Геометриялық фигуралар	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу; 0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу; 0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы

		заттармен сәйкестендіру
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрышты бейнелеу
Шамалар және өлшем бірліктер	6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру; 0.6.1.2 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шешу
	1.2 Шама ұғымдары	0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру тәсілдерін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу; 0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру; 0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы қарай топтастыру
	2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру; 0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу
2 – тоқсан		
		0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру тәсілдерін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу; 0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру; 0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені

<p>20 шегінде сандарды қосу және азайту</p> <p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p>		, биіктігі, жуандығы қарай топтастыру
	2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау; 0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану
	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну; 0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау; 0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың разрядты құрамын, біртаңбалы сандардың құрамын анықтау; 0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау
	5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
	2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау; 0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну
	3.1 Санды және әріпті өрнектер	0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қалыптастыру
	6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2

		«+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
Сандар мен заңдылықтар	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау
	5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
	5.2 Пікірлер	0.5.2.1 карапайым бас қатырғыштарды, ребустарды және логикалық тапсырмаларды шешу
Шамаларды өлшеу	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу; 0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу; 0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру; 0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу; 0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу
3 - тоқсан		
	1.3 Мезгілдік түсініктер	0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәуілік, күн, апта ұғымдарын білу
	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру
	6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2

5. Саяхат
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Сандармен амалдар орындау		«+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
Шамалар. Уақытты бағдарлау	2.2 Сандармен амалдар орындау 1.3 Мезгілдік түсініктер	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау; 0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну; 0.2.2.2 қосу және азайту - өзара кері амалдар екенін түсіну; 0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану 0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәулік, күн, апта ұғымдарын білу; 0.1.3.3 ұғымдардың жүру тәртібін атау: тәулік, күн, апта
Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу 3.1 Санды және әріпті өрнектер 6.2 Математикалық тіл	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру; 0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу; 0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу 0.3.2.1 теңдік және теңсіздік. теңдеу туралы түсініктер қалыптастыру 0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қалыптастыру 0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану 0.6.1.1 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру;

		6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.2 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шешу
4 - тоқсан			
Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артында бағытын көрсету және білу;	0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау;
		0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну;	0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артына, алдына, ортасына сақтап қоюды түсіну;
		0.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, астында, үстінде, жоғары, төменді бағдарлау	
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.5 1, 2, 5, 10 теңге тиындармен әр түрлі операциялар жүргізу	
	6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру;	0.6.1.2 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шешу
6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату;	0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану	
	0.5.2.1 карапайым бас қатырғыштарды,		

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау	Жиын. Логика элементтері	5.2 Пікірлер	ребустарды және логикалық тапсырмаларды шешу
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	0.5.1.1 заттарды құрамына қарай: көп, аз, бірдей салыстырмалы түрде топтастыру
		5.4 Заттардың комбинациясы	0.5.4.1 жұпқа бөлу арқылы заттардың: соншалықты, көп, аз тобын салыстыру
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру; 0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу; 0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу
Нысандардың орналасуы және бағыты		4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу; 0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу; 0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіріу
		4.2 Геометриялық фигуралардың суреті мен орналасуы	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрышты бейнелеу; 0.4.2.2 кесінділерді бастырып шығу және салу; 0.4.2.3 заттардағы қарапайым жазық геометриялық фигураларды тану; 0.4.2.4 геометриялық фигураларды салыстыру
		6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру; 0.6.1.2 5 саны шегінде қосу және азайтуға

арналған көрнекі есептерді шешу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Сандық ұғымдар	1.1.1.1 заттардың екі тобын саны бойынша салыстырғанда жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсілін пайдалану; 1.1.1.2 жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау кезінде қосу және азайту тәсілдерін қолдану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну; 1.2.1.2 10, 11-20 шамасындағы сандарды тура және кері санау; 1.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы санның орнын анықтау; 1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден 20-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 1.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, біртаңбалы сандардың құрамын, 20 шамасындағы сандардың разрядтық құрамын анықтау
		4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.5 қоршаған әлем заттарының: алдында-артында, сол жақта-оң жақта, жоғарыда-төменде, арасында, қасында, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында орналасу бағытын анықтау; 1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар,

<p>1. Өзім туралы</p> <p>2. Менің мектебім</p>	<p>Сандар мен цифрлар</p>		жуан-жіңішке, қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау
		2.2 Сандармен амалдар орындау	<p>1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ, жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, ал жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде орнындалатындығын түсіну;</p> <p>1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау; ондықты қосу және азайту</p> <p>1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану</p>
		4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	1.4.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орналасуын анықтау
		5.3 Тізбектер	1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар тізбегін құрастыру
		6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану
			<p>1.6.2.1 цифрды саннан ажырату, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен (нүктелер жиынтығымен, таяқшалар мен зат топтарымен) көрсету;</p> <p>1.6.2.3 сандар қатарын көрсету үшін сан сәулесін, сандардың қосындысы мен айырмасын, сандарды</p>

	6.2 Математикалық тіл	салыстыруда: артық, кем және көршілес сандарды, сандық аралықтарды, қолдану; 1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» танбаларын, цифрларды, (□)) белгісіз сан белгілерін қолдану; 1.6.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрнектердің оқу мен жазуда қолдану
Геометриялық фигуралар	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекетін құру және жіктеу
	4.1 Геометриялық фигуралар	1.4.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, тұйық және тұйықталмаған сызықтарды, кесінділер, сәуле, бұрышты тану және атау; 1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш; кеңістік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамида, оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру;
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құрастыру
	6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану

	Шамалар және өлшем бірліктер	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	<p>1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату;</p> <p>1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау;</p> <p>1.2.3.3 өлшемдер жүргізу;</p> <p>1.2.3.4 см, дм,кг,л,сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу;</p> <p>1.2.3.5 ұзындық:см, дм, салмақ:кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау</p>
2 – тоқсан			
		1.2 Шама ұғымдары	<p>1.1.2.1 көрмейтін білім алушыларға арналған бөлінді мен рельефті сызғышты қолдана отырып кесіндінің ұзындығын өлшеу</p>
		2.2 Сандармен амалдар орындау	<p>1.2.2.4 ондықтан аттамай біртанбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану;</p> <p>1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану</p>
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	<p>1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну;</p> <p>1.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – ондықты құрастыру;</p> <p>1.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып ондықтармен 100 -ге дейін санау, жазу, салыстыру</p>
		5.3 Тізбектер	<p>1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар тізбегін құрастыру;</p> <p>1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің</p>

<p>20 шегінде сандарды қосу және азайту</p> <p>20</p> <p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p> <p>Сандар мен заңдылықтар</p>		тізбектелу заңдылығын анықтау
	2.2 Сандармен амалдар орындау	<p>1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау; ондықты қосу және азайту;</p> <p>1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ, жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, ал жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде орнындалатындығын түсіну</p>
	3.1 Санды және әріпті өрнектер	1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу;
	6.2 Математикалық тіл	<p>1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану;</p> <p>1.6.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрнектердің оқу мен жазуда қолдану</p>
	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.9 практикалық жолмен заттарды санауда ортасын табу: 2,4,6,8,10
	5.3 Тізбектер	<p>1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар тізбегін құрастыру;</p> <p>1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің тізбектелу заңдылығын анықтау;</p> <p>1.5.3.3 іс-әрекет және табиғат күйінің тізбектілігін анықтау, сандар, пішіндер, ойыншықтар, түрлі-түсті моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі</p>

		заңдылықтың бұзылуын табу
	5.2 Пікірлер	1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустарды шешу; 1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу
Шамаларды өлшеу	4.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1.4.1.3 үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш геометриялық фигураларының қабырғаларын өлшеу және салыстыру, рельефті бөліністері бар сызғышты өлшеу үшін қолдану (көрмейтін және қалдық көру қабілеті барларға арналған)
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу;
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату; 1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу; 1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ: кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау; 1.2.3.6 см, дм ұзындық өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру
3 - тоқсан		
		1.1.3.1 мезгіл ұғымдарын ажырата алу: кеше, бүгін, ертең;

Сандармен амалдар орындау

1.3 Мезгілдік түсініктер	1.1.3.2 өмірдегі жағдайды : тәуілік, күн, апта ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.3.3 ұғымдардың: тәуілік, күн, аптаның жүру тәртібі
2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден 20-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру
6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу; 1.6.1.2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау; 1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау; 1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу; 1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару; 1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу; 1.6.1.8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді шешу және талдау, кері есептерді құру және шешу
6.2 Математикалық тіл	1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану
2.2 Сандармен амалдар орындау	1.2.2.2 әрекеттің нәтижесі , компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып, қосу мен азайтудың өзара кері амал екендігін түсіну; 1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Шамалар. Уақытты бағдарлау	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	<p>ауыстырымдылық қасиетін қолдану</p> <p>1.2.3.7 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, уақыттың өлшем бірліктерін ажырату: минут, сағат, күн, апта, ай;</p> <p>1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату;</p> <p>1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау;</p> <p>1.2.3.3 өлшемдер жүргізу;</p> <p>1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу</p>
	Тендік және теңсіздік. Теңдеу	3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	<p>1.3.2.1 теңдік және теңсіздікті тану;</p> <p>1.3.2.2 тура және тура емес теңдікті айыра білу;</p> <p>1.3.2.3 азайту мен қосудың байланысу негізінде және таңдау тәсілімен теңдеуді шешу</p>
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	<p>1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу;</p> <p>1.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу;</p> <p>1.3.1.3 $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$ сияқты әріптік өрнектерді қосу және азайту теңдіктерін елестету және қолдана алу;</p> <p>1.3.1.4 0-ге қосу, 0-ден азайтуды әріптік теңдік түрінде көрсету: $a+0=a$, $a-0=a$;</p> <p>1.3.1.5 жақшасыз көрсетілген сандық және әріптік өрнектерді салыстыру;</p>
	1.6.2.2		

		<p>«+», «-», «≠», «=», «>», «<»</p> <p>6.2 Математикалық тіл таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану</p>
	6.1 Есептер және математикалық модель	<p>1.6.1.1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу;</p> <p>1.6.1.2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау;</p> <p>1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау;</p> <p>1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу;</p> <p>1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару;</p> <p>1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу;</p> <p>1.6.1.8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді шешу және талдау, кері есептерді құру және шешу</p>
4 - тоқсан		
	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	<p>1.1.4.1 бағыт түрлерін білу және көрсету: оңға-солға, алдында-артында;</p> <p>1.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдында, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау;</p> <p>1.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың кеңістікте қатынасын қолдану: алды, арты, ортасы, үсті;</p> <p>1.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін сақтап қоюды қолдану: бірінші, соңы, арты, алды, ортасы;</p> <p>1.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында:</p>

Күнделікті өмірдегі есептеулер		ортасында, оң жағында, сол жағында, үстінде, астында, жоғарыда, астында бағдарлау
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.2.3.8 1 теңгелік, 2 теңгелік, 5 теңгелік, 10 теңгелік, 20 теңгелік тиындарме нтүрліше төлем жасау
	6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану; 1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау; 1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу; 1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару; 1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу; 1.6.1.9 қосу мен азайтуға берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіну
	6.2 Математикалық тіл	1.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелерді, пиктограммаларды, диаграммаларды қолда бар материалдармен құрастыру, салу
	5.2 Пікірлер	1.5.2.1 дұрыс немесе бұрыс пікірлерді анықтау ; 1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустарды шешу; 1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау	Жиын. Логика элементтері		қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	1.5.1.1 екі жиынның бірігуін және жиын бөлшектерін алып тастауды көрнекі түрінде бейнелеу; 1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекетін құру және жіктеу; 1.5.1.3 нысандардың жиындарын жұптау арқылы салыстыру; 1.5.1.4 тең және бос жиындарды анықтау
		5.4 Заттардың комбинациясы	1.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "екі - екіден" комбинациялар жиынын құрастыру
		2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату; 1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ:кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау
		4.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш; кеңістік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамида, оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
			1.4.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және қисық, сынық

Нысандардың орналасуы және бағыты	4.2 Геометриялық фигуралардың суреті мен орналасуы	<p>с ы з ы қ т ы жазықтықта және нүктелі қағазда кескіндеу; ромб, трапеция, сопақ жазық пішіндерді нүктелі қағазда кескіндеу;</p> <p>1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу;</p> <p>1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құрастыру;</p> <p>1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау</p>
	6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	Екітанбалы сандар	1.1 Сандық ұғымдар	2.1.1.1 құрама немесе жай есептерді шешуде жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсілін пайдалану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	<p>2.2.1.1 100 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;</p> <p>2.2.1.2 100 шамасындағы сандарды тура және кері санау;</p> <p>2.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;</p> <p>2.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін</p>

		<p>пайдалана отырып, екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 2.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, екітаңбалы сандардың құрамын анықтау</p>
<p>1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым</p>	<p>Сандармен амалдар орындау. Задачи</p>	<p>6.2 Математикалық тіл</p> <p>2.6.2.1 екітаңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтық кестені пайдалану;</p> <p>2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2; 3; 4; 5 сандарына көбейту және бөлу кестесін білу және қолдану; 2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандарды азайтуды немесе қосуды ауызша орындау; жүздікті азайту немесе қосу; 2.2.2.6 $40+17$, $57-40$, $57-17$, 35 \pm 12 ұқсас амалдар берілген жағдайда ондықтан аттамай екітаңбалы сандарды азайту немесе қосуды ауызша орындау; 2.2.2.7 мынадай жағдайларда: 45 \pm $9,45$ \pm 19; $26+14$, $40-14$, $65+35$, $100-35$ ондықтан аттап, ауызша және жазбаша қосу мен азайтуды орындау; 2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану</p>

	3.1 Санды және әріпті өрнектер	2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау
	6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.1 бір амалмен орындалатын есепті кесте , сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру; 2.6.1.2 бір амалмен орындалатын есепті кесте , сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен құрамдық-сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу
Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.2.3.1 әр түрлі өлшеу аспаптарының шкаласын бір бірінен ажырату және оған сәйкес шамалардың мәндерін анықтау; 2.2.3.2 м, ц, мин өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу; 2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту, бөлу мен көбейту амалдарын орындау; 2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут; 2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау

	Екі таңбалы сандарды қосу және азайту. Жүздік. Есептер	1.2 Шама ұғымдары	2.1.2.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	2.2.1.6 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 12 дейінгі санды римдік нөмірлеуді пайдалана отырып жазу, оқу; 2.2.1.7 санаудың ірі бірлігі – жүздікті құрастыру; Брайль құрылғысын қолдана отырып жүздіктермен 1000-ға дейін санау, жазу, салыстыру
		2.2 Сандармен амалдар орындау	2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандарды азайтуды немесе қосуды аузша орындау; жүздікті азайту немесе қосу; 2.2.2.8 $34+23$, $57-23$, $27+34$, $61-27$, $47+33$, $80-47$ осыған ұқсас есептерде екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
		5.3 Тізбектер	2.5.3.1 100-ге дейінгі, жүздіктен мыңдыққа дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу
			2.6.1.1 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру;

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

	6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.2 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру; 2.6.1.8 екі амалмен шешілетін есептерді: әр түрлі комбинациялы қарапайым бірнеше бірлікке арттыруға, кемітуге берілген есептерді еселеп салыстыруды модельдеу және шығару; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен құрамдық-сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу;
Шамалар. Және өлшем бірліктер	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту, бөлу мен көбейту амалдарын орындау; 2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут
	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.5.1.2 сандық жиындарды жазылған санына қарай, 2-ге бөлінуіне қарай, санның реттілігі бойынша алатын орнына қарай құру және жіктеу (бөлу); 2.5.1.3 диаграммада жиындар мен оның бөлшектерін белгілеу; 2.5.1.4 жиындардың бірігуі мен қиылысуын, жиынның бөлшектеріне қатысты екенін, анықтау

<p>Көптіктің белгісі және элементтері.</p> <p>€</p> <p>және</p> <p>€</p> <p>белгілері</p>	5.2 Пікірлер	2.5.2.1 тұжырымдардың ақиқаттылығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқат немесе жалған тұжырымдар құру
	5.4 Нысандардың комбинациясы	2.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "үш - үштен" комбинациялар жиынын құрастыру
	6.2 Математикалық тіл	<p>2.6.2.2 жиынды белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, жиын элементтерін белгілеу үшін латын алфавитінің кіші әріптерін; жиынға тиістілігін, тиісті еместігін белгілеу үшін</p> <p>€ ,</p> <p>, және</p> <p>∉</p> <p>таңбаларын пайдалану;</p> <p>2.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер, диаграммалар құрастыру</p>

3 - тоқсан

<p>Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы</p>	1.3 Мезгілдік түсініктер	<p>2.1.3.1 есепті шешуде кеше, бүгін, ертең мезгіл ұғымдарын қолдану;</p> <p>2.1.3.2 ай, жыл, ғасыр ұғымдардың жүру тәртібін атау</p>
	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	<p>2.4.1.1 бұрыштарды анықтау және түрлерін атап беру: тік, өткір, тұйық; тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау;</p> <p>2.4.1.2 көпбұрыштарды жіктеу</p>
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	<p>2.4.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орны, қозғалыс және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу;</p> <p>2.4.2.2 тік бұрышты сызу</p>

Көбейту және бөлу. Есептер	5.3 Тізбектер	2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу
	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	2.2.1.8 50-ге дейін 3,5,4-ен топтап тура және кері санау 2.2.1.9 тақ, жұп сандарды ажырата алу; 2.2.1.10 заттар тобын 6,7,8,9 тең бөліктерге бөлуді көрсету
	2.2 Сандармен амалдар орындау	2.2.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысын табу, бөлуді нысандарды мазмұнына қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну; 2.2.2.2 іс- әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып, көбейту мен бөлу өзара кері амал екендігін түсіну; 2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2; 3; 4; 5; сандарына көбейту және бөлу кестесін білу және қолдану
	2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау
	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.5.1.1 тең жиындардың бірігуін және жиынның тең бөліктерін алып тастауды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу;
	6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.4 бірдей қосындылардың сомасын табуға; мазмұны бойынша және тең бөліктерге бөлуге; кері есептерді құру және

			<p>шешуге; арналған есептерді талдау және шешу</p>
<p>5. Дені саудың - жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>Санды және әріпті өрнектер. Теңдеулер. Есептер</p>	<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>2.3.1.1 теңдіктер мен теңсіздіктер кезінде санды және әріпті өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу ; 2.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 2.3.1.3 көбейтудің, қосудың қасиеттерін әріптік теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c)=ab+ac$; $a(b-c)=ab-ac$ көрсету және қолдану; 2.3.1.4 1 санына бөлу, 1 санына көбейтудің қасиетін әріптік теңдік түрінде көрсету: $a \cdot 1=a$, $a:1=a$;</p>
<p>3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу</p>		<p>2.3.2.1 $x <$ ☐ и $x >$ ☐ түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау; 2.3.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді шешу; 2.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x+(25-6)=38$ (24-3)-$x=8$ $a+6=7+80$</p>	
		<p>2.6.1.5 сандарды бірнеше есе көбейту, азайту есептерін талдау және шешу. Кері есеп құру, оның шешімін табу; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына байланысты тура және жанама сұрақтары бар</p>	

		<p>6.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, шаршының жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді талдау және шешу; 2.6.1.7 көбейту мен бөлуге берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіну; 2.6.1.8 екі амалмен шешілетін есептерді: әр түрлі комбинациялы қарапайым бірнеше бірлікке арттыруға, кемітуге берілген есептерді еселеп салыстыруды модельдеу және шығару; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің: құрамдық-сандық өрнек және жекелеген әрекеттер түрінде шешуін санды өрнектер түрінде модельдеу</p>
		<p>6.2 Математикалық тіл</p>	<p>2.6.2.4 көбейту және бөлу амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану</p>
<p>4 - тоқсан</p>			
	<p>Есептеудің рационалды тәсілдері</p>	<p>1.4 Кеңістіктік ұғымдар</p>	<p>2.1.4.1 есепті шешу кезінде кеңістік ұғымын: алды, арты, ортасы, үсті, астын қолдану; 2.1.4.2 кеңістік ұғымын пайдалана отырып, шынайы заттарды геометриялық фигуралардың: көп-аз, жоғары-төмен модельін сәйкестендіру</p>
		<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық</p>

		қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану
	3.1 Санды және әріпті өрнектер Выражения	2.3.1.5 әріптік, сандық жақшалы және жақшасыз берілген 2 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру; 2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау
Міндеттерді тәсілдері шешу	6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.5 сандарды бірнеше есе көбейту, азайту есептерін талдау және шешу. Кері есеп құру, оның шешімін табу; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына байланысты тура және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, шаршының жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді талдау және шешу; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен құрамдық-сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу;
		2.4.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын өлшеу, периметрді табуға арналған формулаларды: $P = (a+b)$ • 2, $P = a$ • 4, $P = a+b+c$ қорытындылау, құру және қолдану;

Геометриялық фигуралар
. Периметр. Аудан

4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	2.4.1.4 пішіннің белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары арқылы табу; 2.4.1.5 берілген периметрі бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын оның периметрі де өзгертіндігін түсіну;
4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2.4.2.3 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын: оңға, солға, тура, толық бұрылу, сағат тілімен және сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу, анықтау айқындайтын нұсқаулыққа сәйкес әрекет жасау
4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	2.4.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау
5.2 Пікірлер	2.5.2.2 сандық есептерді зерттеу және шығару; 2.5.2.3 әр түрлі сандары бар бас қатырғыштарды шешу; 2.5.2.4 ауыстыруға және өлшеуге берілген логикалық есептерді шығару
	2.6.1.3 міндеттерді шешу кезінде шамалар арасындағы тәуелділік: бағасы, саны, құны-ұзындығы, ені, периметр; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына байланысты

	6.1 Есептер және математикалық модель	тура және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, шаршының жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді талдау және шешу
	6.2 Математикалық тіл	2.6.2.3 нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді, түзулерді латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Сандық ұғымдар	3.1.1.1 көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін пайдалана отырып есептерді шешуде кезінде сандық ұғымын қолдану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	3.2.1.1 1000 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну; 3.2.1.2 100 0 шамасындағы сандарды тура және кері санау; 3.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау; 3.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, үш таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 3.2.1.5 үштанбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар қосындысына жіктеу;

1000 шамасындағы санда. Қосу және азайту		3.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – мыңдықты құрастыру; 3.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып мыңдықтармен 1000 000-ға дейін санау, жазу
	6.2 Математикалық тіл	3.6.2.1 көптанбалы сандардың графикалық моделін құру, кластар мен разрядтар кестесін қолдану; 3.6.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.7 үштанбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.2.2.10 екі танбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
	3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, құру, жазу; 3.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндерінде екі әріпі бар ауыстырымдылық өрнектің мәнін табу
	3.2 Теңдік және теңсіздік.	3.3.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу
	5.3 Тізбектер	3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 3.5.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша тізбектер құрастыру, қатені табу
		3.2.2.3 көбейту және бөлуді орындауда

1. Тірі табиғат
2. Жақсыдан үйрен, жаманнанжирен (жарық пен қараңғы)

Көбейту және бөлу

2.2 Сандармен амалдар орындау	0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану; 3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану;
2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу, палеткамен өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау
3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларда әріпті теңдік түрінде: $0: a$; $a:0$ көрсету;
5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.5.1. екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу; 3.5.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтердің берілген немесе білім алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру
6.2 Математикалық тіл	3.6.2.2 екі жиынның қиылысуы \cap , , екі жиынның бірігуі \cup , , бос жиын \emptyset таңбаларын қолдану;

	5.4 Заттардың комбинациясы	3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді шешуде мүмкіндіктер тармағын пайдалану
	6.1 Есептер және математикалық модель	3.6.1.1 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызық, бағаналы диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу; 3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; пропорцияның белгісізін табу;
	6.2 Математикалық тіл	3.6.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
Көбейту және бөлу кестесі	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.6 6; 7; 8; 9; сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолдану
	3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, құру, жазу; 3.3.1.6 төрт арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау; 3.3.1.7 формулаларды амалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы тендік ретінде түсіну
		3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе бір затқа жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы,

		6.1 Есептер және математикалық модель	ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, кубын, табу; тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерімен байланысты "артық, кем", "кем, артық" (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды талдау және шешу
2 - тоқсан			
	Бөлшектер	1.2 Шама ұғымдары 2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер 2.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.1 көпбұрыштың, шыршының, үшбұрыштың, тік төртбұрыштың периметрін анықтау; 3.1.2.2 тікбұрыштан құралған пішіндерді, ауданын, периметрін анықтау 3.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлшектердің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру; 3.2.1.9 Брайль құрылғысын қолдана отырып, жай бөлшектерді жазуға оқу;; 3.2.1.10 көрнекілікті қолдана отырып бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді салыстыру 3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралған натуралды сан екенін түсіну; 3.2.2.16 санның бөлігін, шамасын, көлемін: 100 шамасындағы сандар мен жүз шамасындағы сандардың жартысын, төрттен бірін, үштен

		бірін және оннан бірін бөлшегіне қарай табу
	6.1 Есептер және математикалық модель модель	3.6.1.3 сан мен шаманың үлесін табуға арналған есептерді талдау және шешу; 3.6.1.4 кері есептерді құрастыру және шешу; 3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; пропорцияның белгісін табу
	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	3.4.1.1 шеңбер мен дөңгелекті, олардың элементтерін бір бірінен ажырату және атау: ортасы, радиусы, диаметрі; симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру; 3.4.1.2 геометриялық фигураларды жіктеу; 3.4.1.3 тік төртбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (a \cdot b) : 2$, $S = a^2$, $S = \frac{1}{2} a \cdot h$, қоршаған ортадағы нысандардың және тік бұрышты үшбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (ab) : 2$ шығарып алу және қолдану; 3.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің периметрін анықтау; 3.4.1.5 берілген ауданы бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын оның ауданы да өзгертіндігін түсіну
		3.4.2.1 нүктелі қағазда параллель және

3. Уақыт
4. Сәулет

Ауданы. Шамалар.

4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	қиылысатын түзулерді; қиылысатын геометриялық жазық пішіндерді сызу, олардың қиылысу және бірігу аумағын табу; 3.4.2.2 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды қолдана отырып геометриялық пішіндерді құру
4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	3.4.3.1 жазық пішінде белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау
2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу, палеткамен өлшеу; 3.2.3.2 мм, км, г, т, см ² , дм ² , м ² , секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау; 3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру
	3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе бір затқа жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы,

		<p>6.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; пропорцияның белгісізін табу; 3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, кубын, табу; тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерімен байланысты "артық, кем", "кем, артық". (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды талдау және шешу;</p>
		<p>6.2 Математикалық тіл</p>	<p>3.6.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу</p>
<p>Адрестен тыс көбейту және бөлу.</p>	<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>		<p>3.2.2.7 үштаңбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.2.2.10 екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану; 3.2.2.14 нөлдермен аяқталатын үштаңбалы санды біртаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу тәсілін қолдану</p>
<p>3 - тоқсан</p>			

Кестеден тыс көбейту және бөлу амалдары

1.3 Мезгілдік түсініктер	3.1.3.1 логикалық есептерді шешуде ай, жыл, ғасыр ұғымдарының жүру кезектілігін қолдану
2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралған натуралды сан екенін түсіну; 3.2.2.2 санның квадратын - бірдей екі көбейткіштің, ал кубын - бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 3.2.2.8 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау; 3.2.2.9 кестеден тыс мынадай жағдайларда: 17 ▪ 5 96:6 75:15 84:4 ауызша көбейту мен бөлуді орындау; 3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану
3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.3.2.2 бөлу мен көбейту амалдары бар қарапайым теңдеулерді шешу; 3.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: x ▪ (25:5) =60 (24 ▪

<p>5. Өнер 6. Атақты тұлғалар</p>		<p>3): $x=6$ $x: (17$ ▪ 2) $=2k+124: 4 = 465$</p>	
	<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>3.3.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік, қосу мен көбейтудегі ауыстырымдылық қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c) = ab+ac$, $a(b-c) = ab-ac$ көрсету және қолдану; 3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру</p>	
<p>Кеңістіктік пішіндер</p>	<p>4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p>	<p>3.4.2.4 кеңістіктік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллелепипед, текше) жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 3.4.2.5 солға және оңға бұрғанда, үстінен және жанынан қарағанда кеңістіктік пішіндердің қалпындағы өзгерістерді түсіну</p>	
<p>Көбейту және бөлу</p>	<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>3.2.2.12 мынадай жағдайларда: 23 ▪ 2, 123 ▪ 2, 46:2, 246:2 екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.13 мынадай жағдайларда: 28 ▪ 3, 269 ▪</p>	

			2, 84:3, 538:2 екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану;
4 - тоқсан			
Жазбаша көбейту және бөлу	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	3.1.4.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру; 3.1.4.2 жазықтықта тұрғызу үшін, кесінділердің, сынған және басқа да геометриялық фигуралардың кескіндерін орындау ү ш і н тифлопедагогикалық құрылғыларды пайдалана отырып, геометриялық фигураларды тани алу, атау, бейнелеу	
	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.15 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үш таңбалы санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану;	
	3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру;	
	2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.2.3.6 1000 теңгелік, 2000 теңгелік, 5000 теңгелік, тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау	
	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.5.1.3 сандар көптігінің ішкі элементтердің берілген немесе білім алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру	
	5.2 Пікірлер	3.5.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру; 3.5.2.2 кестелер мен бағандарды құру әдісі арқылы логикалық пайымдауға берілген есептерді шығару	

7. Су – тіршілік көзі
8. Демалыс мәдениеті.
Мерекелер

Есептерді шешу тәсілдері

5.4 Заттардың
комбинациясы

6.1 Есептер және
математикалық модель

3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді шешуде мүмкіндіктер тармағын пайдалану

3.6.1.1 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызық, бағаналы диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу;

3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе бір затқа жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы, ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану;

3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, кубын, табу; тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерімен байланысты "артық, кем", "кем, артық" ... (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды талдау және шешу;

3.6.1.7 есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау, нәтижесін құрама есептің шартына сәйкес түсіну;

3.6.1.8 үш амалмен шығарылатын шамалар арасындағы тәуелділікке құрылған жай есептердің түрлі комбинацияларын модельдеу және шығару;

3.6.1.9 құрама есептерді санды өрнектер немесе жеке амалдар түріндегі, айнymалылары бар өрнектер және теңдеулер

		түріндегі барлық қарапайым есептерді шешуді моделдеу
		3.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және диаграммалар мен пиктограммалар қолданып салыстыру
Уақыт	6.2 Математикалық тіл	3.2.3.2 мм, км, г, т, см ² , дм ² , м ² , секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау; 3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 3.2.3.5 сағаттың басқа да түрлерінен сағат, минут, секундты анықтай алу;
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Сандық ұғымдар	4.1.1.1 сандарды бөлу немесе көбейту кезінде сандық ұғымын қолдану
			4.2.1.1 көптаңбалы сандардың құрылуын түсіну; 4.2.1.2 натуралды сандардың қатарындағы 1000 000 шамасындағы сандардың орнын анықтау;

Көп таңбалы сандардың нөмірленуі және олармен әрекеттер	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	<p>4.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, көрсетілген разрядқа дейін дөңгелектеу, көптаңбалы сандарды жазу, оқу және салыстыру;</p> <p>4.2.1.4 көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар қосындысына жіктеу;</p> <p>4.2.1.5 санаудың ірі бірлігі – миллионды құрастыру;</p> <p>4.2.1.6 Брайль құрылғысын қолдана отырып, миллиард шамасындағы сандарды жазу, санау, салыстыру</p>
	2.2 Сандармен амалдар орындау	<p>4.2.2.2 көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдарды орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану;</p> <p>4.2.2.6 микрокалькулятордың көмегімен көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде есептеулерді ауызша қосу және азайтуды орындау;</p> <p>4.2.2.9 көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану</p>
		<p>4.2.3.1 кеңістікті білдіретін геометриялық фигураларды атау, көлемін өлшеу үшін құралдар мен өлшем бірліктерін таңдау, кубиктерді (1 см³) қолдана отырып өлшеу;</p> <p>4.2.3.2 см³, дм³, м³,га, ар, мг өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;</p>

		<p>2.3 Шамалар және өлшем бірліктер</p>	<p>4.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м, км; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: мл, л, см³, дм³, м³; аудан : см², дм², м², ар, га; уақыт: секунд, мин, сағат , тәуілік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау;</p> <p>4.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м, км; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: мл, л, см³, дм³, м³; аудан : см², дм², м², ар, га; уақыт: секунд, мин, сағат , тәуілік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;</p> <p>4.2.3.5 $1/60$ сағ = 1 мин; $1/2$ сағ = 30 мин; $1/7$ апта= 1 күн) сияқты уақыт өлшем бірлігінің үлесін табу;</p> <p>4.2.3.6 10 000 теңгелік купюраны және түрлі мемлекеттік валюталар-ды (рубль, евро, доллар) ажырату және түрліше төлем жасау</p>
<p>1. Менің елім - Қазақстан 2. Адами құндылықтар</p>		<p>5.3 Тізбектер</p>	<p>3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау</p> <p>4.2.2.3 көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қосу және көбейтудің қасиеттерін қолдану;</p> <p>4.2.2.4 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерге сүйеніп, натурал сандарды топтастыру;</p> <p>4.2.2.5 көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау;</p>
		<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>	

Бөлім 1В -көбейту және бір таңбалы санға бөлу. Бөлім 1С-жылдамдық, уақыт, қашықтық

	<p>4.2.2.7 10, 100, 1000 сандарына қалдықсыз және қалдықпен бөлу;</p> <p>4.2.2.8 екітаңбалы, үштаңбалы сандарды бір таңбалы санға ауызша көбейту мен бөлуді орындау;</p> <p>4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы,екі таңбалы, үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау</p>
5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.1 жиындар арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу: тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиындар, ішкі жиындар;
3.1 Санды және әріпті өрнектер	<p>4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласын: $s=v$</p> <p>•</p> <p>$t, t=s: v, v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулаларды және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b$</p> <p>•</p> <p>$s+t$ шығарып алу және қолдану</p>
6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану
5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.4 есептерді, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және

		терімділік қасиеттерін қолдану
Бөлім 1D – Геометриялық фигуралар	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	4.4.1.1 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін: катетін, гипотенузасын және шаршы, тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін: төбесін, қабырғаларын, қырларын тану және атау; 4.4.1.3 тікбұрышты параллелепипед көлемінің формуласын $V=a$ • b • с құру, қолдану; 4.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің ауданын анықтау
	6.2 Математикалық тіл	4.6.2.2 текшені, тік бұрышты параллелепипедті латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу
	6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану
2 – тоқсан		
	1.2 Шама ұғымдары	4.1.2.1 төрбұрыш тәріздес , төрбұрышты модельді сантиметрлерді қолдана отырып, шаршы мен тікбұрыштың ауданын анықтау;

Көбейту мен бөлу		4.1.2.2 қалдық көруі мен сипап сезуін пайдалана отырып, нысандардың геометриялық өлшемін, жақын қашықтықты бағалау
	2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.10 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	4.2.1.7 пайыз бүтіннің жүзден бір бөлігі екенін түсіну; 4.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, пайыздың бүтін бөлігін жазу; 4.2.1.9 бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді сан сәулесінде салыстыру; 4.2.1.10 дұрыс бөлшек, бұрыс бөлшек, аралас сандарды ажырату; 4.2.1.11 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлімі 10, 100-ге тең жай бөлшектерді ондық бөлшек түрінде жазу, оқу және салыстыру
	5.3 Тізбектер	4.5.3.1 1 000 000-ға дейінгі сандар немесе жай бөлшектермен өрнектелген сандар тізбектерінің заңдылықтарын анықтау;
		4.2.2.1 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайтуда сәйкес алымдарды қосу және азайту деп түсіну; 4.2.2.15 аралас санды бұрыс бөлшекке және

3. Мәдени мұра
4. Мамандықтар әлемі

<p>Бөлшектер және пайыздар</p>	<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>бұрыс бөлшекті аралас санға айналдыру; 4.2.2.16 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін қолдану; 4.2.2.17 пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға түрлендіру</p>
<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>4.3.1.4 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін әріпті теңдік түрінде: $a/n + b/n = a + b/n$ и $a/n - b/n = a - b/n$ көрсету және қолдану; 4.3.1.5 бөлшектің негізгі қасиетін әріпті теңдік түрінде: $a/n = a \cdot k/n \cdot k; a/n = a : k/n$көрсету және қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды өрнектерді салыстыру;</p>
<p>6.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>6.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4.6.1.3 бүтіннің бөлігін табуға берілген есептерді талдау және шығару; 4.6.1.4 кері есептерді құру және шешу</p>
<p>6.2 Математикалық тіл</p>	<p>6.2 Математикалық тіл</p>	<p>4.6.2.1 жай бөлшектердің құрылуын, салыстыру, қосу және азайтуды бейнелеу үшін жазық фигуралардың бөлігі және сан сәулесін қолдану; 4.6.2.3 пайызды % белгісімен; бұрыштың градустық $^\circ$ өлшем белгісімен белгілеуді қолдану</p>
<p>Бөлім 2С – дөңгелек, шеңбер</p>	<p>4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p>	<p>4.4.2.2 градустық өлшемі бойынша бұрыш; екі катеті бойынша тік бұрышты үшбұрыш; радиусы бойынша шеңбер және дөңгелекті; тік бұрышты сызғыштың көмегімен түзуге перпендикуляр түзу салу</p>

	Бөлім 2D – Есепті шешу	6.1 Есептер және математикалық модель	<p>4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану;</p> <p>4.6.1.5 белгісіз екі айырым бойынша; пропорционалды бөлу; шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу;</p> <p>4.6.1.10 арифметикалық және алгебралық тәсілдермен қарама-қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттардағы қозғалыс кезіндегі, озып кету немесе артта қалушылыққа байланысты есептерді шешу</p>
3 – тоқсан			
	Екітаңбалы санға көбейту және бөлу	<p>1.3 Мезгілдік түсініктер</p> <p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>4.1.3.1 есептерді шешуде амалды таңдау, түсіндіре алу, жоспарлау, қолданатын есепте көрсетілген мезгіл ұғымдарының арасындағы тәуелділікті орнату</p> <p>4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екі таңбалы, үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау;</p> <p>4.2.2.12 екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану;</p> <p>4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту</p>

<p>5. Табиғи құбылыстар 6. Қоршаған ортаны қорғау</p>		<p>және бөлу алгоритмін қолдану</p>
	<p>Үштаңбалы санға көбейту және бөлу</p>	<p>2.2 Сандармен амалдар орындау</p> <p>4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екі таңбалы, үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау; 4.2.2.12 екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.2.2.14 бөлінді мәнінде нөлдер болатын жағдайда көптаңбалы санды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану</p>
	<p>3.1 Санды және әріпті өрнектер</p>	<p>4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласын: $s=vt$</p> <p>• $t, t=s: v, v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулаларды және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b$</p> <p>• $s+t$ шығарып алу және қолдану</p>
	<p>4.6.1.1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде модельдеу; 4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт,</p>	

Бөлім 3С – Қозғалыс, өнімділікке бағытталған есептерін шешу

6.1 Есептер және математикалық модель	қашықтық, биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану; 4.6.1.10 арифметикалық және алгебралық тәсілдермен қарама-қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттардағы қозғалыс кезіндегі, озып кету немесе артта қалушылыққа байланысты есептерді шешу
5.2 Пікірлер	4.5.2.1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру, олардың ақиқаттығын немесе жалғандығын анықтау; 4.5.2.2 кеңістіктік ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шығару
5.4 Заттардың комбинациясы	4.5.4.1 комбинаторлық есептерді таңдау әдісімен шешу
4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	4.4.3.1 қозғалыстың басталуы мен бағытын пайдалана отырып, нысандар қозғалысы сызбасын құру, сәйкес есептеулер жүргізу; 4.3.3.2 нысандардың бастапқы орны мен қозғалыс бағытын (бір-біріне қарама қарсы, бірінен - бірі қарама-қарсы бағытта) анықтау
3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласын: $s=vt$ • $t, t=s: v, v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулаларды және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b$

		<ul style="list-style-type: none"> • <p>c+r шығарып алу және қолдану</p>
	6.2 Математикалық тіл	4.6.2.4 ақпаратты түсіну, салыстыру және мәліметтерді жиынтықтау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызба құрастыру

4 – тоқсан

	Теңдеулер мен теңсіздіктер, өрнектер	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	4.1.4.1 берілген өлшемдермен бұрышты сызғыштың көмегімен геометриялық фигураларды құру: кескін, шаршы, тікбұрыш; 4.1.4.2 "Н.В. Клушина" математикалық аспабында геометриялық денелердің модельдерін: параллелепипед, пирамида, цилиндр, конусты тану, ажырату, атау және пайдалану
		3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	4.3.2.1 қос теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 4.3.2.2 $39 + 490 : k = 46230$ • $a + 40 = 1000:2$ түріндегі теңдеулерді шешу
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.1 санды және әріпті өрнектерді түрлендіру; 4.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндеріндегі бірнеше ауыстырымдылығы бар өрнектің мәнін табу; 4.3.1.3 ауыстырымдылық өрнектерді құру және есептер шығару барысында қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды өрнектерді салыстыру; 4.3.1.7 төрт амалдан артық жақшалы және жақшасыз өрнектерде

7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат		амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу	
	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.4 есептерді, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану	
	Тапсырмалар	2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.6 микрокалькулятордың көмегімен көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде есептеулерді ауызша қосу және азайтуды орындау
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.5 белгісіз екі айырым бойынша; пропорционалды бөлуе; шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу;
			4.6.1.6 бүтіннің пайызын және керісінше пайызы бойынша бүтін санды табуға берілген есептерді талдау және шығару;
			4.6.1.7 әр түрлі құрама есептерді құрастыру, салыстыру, шығару;
		4.6.1.8 үш-төрт амалмен шығарылатын есептерді модельдеу және түрлі әдіспен шығару, ең тиімді әдісті анықтау;	
		4.6.1.9 теңдеу мен санды өрнек арқылы құрама есепті шығарудың моделін құрастыру	
		4.4.1.1 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін: катетін, гипотенузасын және шаршы, тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін: төбесін, қабырғаларын, қырларын тану және атау;	
		4.4.1.2 үшбұрыштарды жіктеу;	

	<p>4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі</p>	<p>4.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің ауданын анықтау; 4.4.1.5 жазық пішіндерді оське қарағанда симметриялы болатын пішіндермен толықтыру; 4.4.1.6 бұрыштың шамасын табу</p>
<p>Үшбұрыш. Симметрия</p>	<p>4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p>	<p>4.4.2.1 нүктелі қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді сызу; 4.4.2.2 градусық өлшемі бойынша бұрыш; екі катеті бойынша тік бұрышты үшбұрыш; радиусы бойынша шеңбер және дөңгелекті; тік бұрышты сызғыштың көмегімен түзуге перпендикуляр түзу салу; 4.4.2.3 пирамида, цилиндр, конус кеңістіктік геометриялық фигуралардың жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 4.4.2.4 симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді бір-бірінен ажырату және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру</p>
	<p>5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар</p>	<p>4.5.1.2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; 4.5.1.3 қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу</p>
	<p>5.3 Тізбектер</p>	<p>4.5.3.2 ережелер мен заңдылықтарды өз еркімен таңдап, сандардың, сандар тобының кезектілігін құру</p>

		6.2 Математикалық тіл	4.6.2.3 пайызды % белгісімен; бұрыштың градустық ○ өлшем белгісімен белгілеуді қолдану
--	--	-----------------------	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
574 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық – коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) " Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты қоршаған ортадағы ақпарат ағымын бағдарлай алу біліктілігін дамыта отырып, ақпаратпен жұмыс істеу тәсілдерін тәжірибеде меңгеру, көрмейтіндерді әлеуметтік ортаға бейімдеу болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) оқу барысында алдыға қойған міндеттерді шешу үшін көрмейтін және нашар көретін білім алушыларды ақпаратпен таныстыру, ұйымдастыру және іс-әрекетті жоспарлау тәсілдерін үйрету;

2) заманауи ақпараттық және коммуникациялық технологияларға қатысты дыбысталатын Jaws (Джовс) программасы бар компьютерлердің жұмысының негізгі принциптері туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;

3) Jaws (Джовс) визуалды емес программасының көмегімен алдыға қойған міндеттерді шешу үшін тиімді және ұтымды жолдарын табу, жалпы заңдылықты анықтау және міндеттерді құрама бөлікке бөлу, ұқсас немесе жалпылама қасиеттерін құрайтын есептеуіш, алгоритмикалық, логикалық ойлау қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнін оқу барысында қалдық көру қабілетін сақтау және дамыту;

2) тифлотехникалық құрылғыларды және компьютермен жұмыс жасау кезіндегі біліктілігі мен дағдысын дамытуда сақталған анализаторларды пайдалану;

3) Microsoft Word (Майкрософт Ворд), Paint (Пэйнт), блокнот офистік программалармен мен жұмыс жасау барысында айқын байқалатын, көріп қабылдауды: түстің түрлерін, пішінді, қимыл-қозғалысты (өшіру, жақындату), салыстыруды, жалпылауды дамыту;

4) информатика сабағында сергіту сәті кезінде көзге жаттығу жасау барысында көдің бұлшық ет жүйесі мен қимыл - қозғалыс қызметін нығайту, дамыту;

5) шағын кеңістікте (білім алушының жұмыс орны) бағдарлауын дамыту;

6) тифлотехникалық құралдар (видео, аудио жазбалар, "Книголюб" оқу машинасы) және Jaws (Джовс) визуалды емес (көруді қажет етпейтін) программасына кіру арқылы жұмыс жасау кезінде естіп қабылдауды дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруда саралау, іс-әрекеттік, ойын, интегративті, жүйелілік сияқты педагогикалық тәсілдер қолданылады.

6. Саралап оқыту тәсілі - орталық көз өткірлігі және оқу материалының күрделілігі мен тапсырманың көлеміне қарай білім алушыларды топқа бөлуді қарастырады:

1) дыбысталатын Jaws (Джовс) программасын қолдануда естіп қабылдау арқылы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) меңгеретін мүлдем көрмейтін білім алушылар тобы;

2) көз анализаторларының ауруларын есепке алып, уақыт аралығын сақтай отырып, көріп қабылдауы арқылы АКТ-ды меңгеретін нашар көретін білім алушылар тобы.

7. Іс-әрекетті тәсілді қолдану кезінде білім алушыларға АКТ пәнінен білім алуы үшін арнайы жағдайлар жасалынады, соның негізінде кезеңдерге бөліп түсіндіреді, тапсырмаларды орындау барысында кезектілікті сақтайды, оқуда тым баяу қарқынды пайдаланады.

8. Ойын тәсілі оқу процесінің тиімділігін арттырады, ынталандырудың әр түрлі тәсілдерін қолдануға, қиыншылықтарды, кедергілерді, психологиялық кедергілерді жеңуге мүмкіндік береді.

9. Интегративті тәсілді қолдану барысында білім алушылар өз бетінше сұрақ қояды, қорытынды жасайды: алгебра, биология, химия, сурет салу, дене шынықтыру, физика пәндерінен білімділік, танымдылық міндеттерді шешу модельдерін жасайды, қолданады және жаңартады.

10. Жүйелілік тәсілі АКТ пәнінде көрсетілген бөлімдерді кезеңдерге бөліп, оқу материалының біртіндеп күрделенуін қарастырады, ол жаңа тақырып өткен тақырыптан туындайтынын көрсетеді.

11. Педагогикалық тәсілдерді іске асыру арқылы жүзеге асырылады:

1) заттарға тән, маңызды белгілерін анықтауға үйрету, салыстыра алу біліктілігінің дамуы, жалпылау, топтастыру, талдау, қорытынды жасау;

2) сөйлеу әрекетін тудыру, білім алушылардың сөйлеу әрекетіне бақылау жасау;

3) қызмет түрінің ауысуына, есте сақтауына, зейініне, қабылдауының дамуына бағытталған жаттығуларды пайдалану;

4) топпен жұмыс жасауды ұйымдастыруда ойын сәттерін қолдану;

5) ақпаратты жинау, өңдеу, сақтау және таратуда сыни ойлауды қолдану;

6) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық қызығушылығын күрделілігіне қарай ажырататын сараланған тапсырмаларды қолдану.

12. Көру қабілеті бұзылған білім алушылардың үздіксіз компьютер алдында отыруы 10 минуттан аспайды. Сабақ ортасындағы сергіту сәті жалпы бұлшық еттің, көрудің (қалдық көру қабілеті бар және нашар көретіндерде) және тактильдің кернеулігін босатады; білім алушылардың көру кернеулігін жою үшін жаттығу жасалады.

13. Аталған пән бойынша оқыту ерекшелігі:

1) Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбысталатын программасы мен "Экранды лупа" программасының көмегі арқылы ақпаратты сақтау (компьютер суреттерді, сандарды, мәтіндерді жадыда сақтап алады) және ақпаратты жіберу (адамнан компьютерге, компьютерден компьютерге, компьютерден адамға), ақпаратты өңдеу саласында компьютердің мүмкіндіктері (компьютер сурет салады, есептейді, жазады) туралы ойларды қалыптастырады;

2) жалпы (ақпарат, тіл, білім, модель, алгоритм, құрылым) және жеке (деректер, дерек кестелері, объектілер, атаулар, құндылықтар, шарттар, процедуралық реакциялардың құрылымдары) сияқты негізгі түсініктерімен танысу;

3) он саусақты әдіс арқылы пернетақтамен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру (теру, нөмірлерді теру, экранда объектілерді тіркеу және қозғалысты басқару, менюде жұмыс режимдерін таңдау);

4) информатикаға тән әдістерді көрсететін қызметті меңгеру: форматтау (проблемаларды шешу және олардың компьютерлеріне назар аудару), алгоритмдеу (қарапайым құрылымның кейбір түрлеріне жазылу, мысалы, "тармақталған", "таңдау", "цикл") компьютерді пайдалану арқылы практикалық міндеттерді шешу (ауа-райы, өсімдіктер мен жануарлардың өмірін бақылау кезінде компьютерлік күнделікті сақтау);

5) көру қабілеті зақымдалған білім алушыларға арналған электронды лупалар мен оның арнайы қосымша мүмкіндіктерін зерттеу болып табылады.

14. Оқу процесінде материалдық-техникалық құралдармен қамтамасыз етудің қажеттілігі мүлде көрмейтін білім алушылардың келесі білім беру мұқтаждықтарының ерекшелігін ескере отырып және білім берудің түзету бағыттылығына байланысты:

1) заттық-кеңістікті ортаның үйлесімділігі мен қауіпсіздігі үшін (шығып тұратын бұрыштардың болмауы, есікке еркін кіріп жүру және парталар арасында еркін жүру), мектеп ішін тек қажетті заттармен ғана қамтамасыз етуді қарастырады;

2) көрмейтін білім алушылардың оқуындағы ерекшеліктерді ескере отырып, мектептің ішін арнайы құрал-жабдықтармен (сипап сезуге, естуге, көруге бағытталған) қамтамасыз ету;

3) табиғи және қолдан жасалған жарықты пайдалана отырып, қалдық көруі бар және жарықты сезетін көзі көрмейтіндерге жарық режимін пайдалануды сақтау;

4) офтальмологтың ұсынысына сәйкес жарықты сезе алатын және қалдық көруі сақталған көзі көрмейтін білім алушылардың сыныптағы орнын анықтау керек.

15. Көрмейтін білім алушылардың ыңғайлы жағдайда білім алуын қамтамасыз ету үшін келесі әрекеттер қолданылады:

1) жеке компьютер, Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программамен қамтамасыздандыру;

2) "Экранды лупа" программасы суретті үлкейтуге, өңін, контрасты өзгертуге мүмкіндік береді;

3) интерактивті тақтаны;

4) құрылғылар мен байланыс арасындағы деректер алмасу үшін жоғары сапалы ашық қатынау желісін;

5) перифериялық құрылғылар: брайльді принтер, брайльді сканер, монитор, дауыстап оқитын кітаптар, мультимедиялық презентациялар, электронды оқу құралдары, заттық оқыту жүйесі, оқытуға арналған компьютерлік ойындар, видео роликтер;

6) жалпақ рельефпен жасалған, көрнекілік-графикалық материалдары бар ірі және рельефті-нүктелі қарпімен жазылған арнайы оқулықтар, дыбыстық материалдар;

7) арнайы оқу құралдары: брайльді құрылғылар, жалпақ жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, қалың (брайльдік) қағаздар жасалынған дәптерлер; рельефті-нүктелі қарпімен жазылған мәтінді дидактикалық құралдар; сезіп қабылдауына арналған (тотальді мүлде көрмейтіндерге) және жалпақ рельефте жасалған көрнекі-графикалық құралдар; сипап және көріп сезуге арналған (қалдық көруі мен жарықты сезгіштігі бар білім алушыларға), жалпақ рельефті, бірақ түрлі-түсті рәсімделінген, көрнекі-графикалық құралдар.

3 - тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 3 сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 2) 4 сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Компьютер және программалар" бөлімі;
- 2) "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі;
- 3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі.

18. "Компьютер және программалар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) компьютердің құрылғылары;
- 2) программалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

19. "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) графика;
- 3) презентация;
- 4) мультимедиа.

20. "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпарат алмасу;
- 3) интернет желісіндегі қауіпсіздік.

21. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютердің құрылғылары: енгізу және шығару құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: компьютерлік программалардың қызметі (сілтеуіш, суреттерді көруге арналған программалар); программалар менюі; меню командаларын қолдану; файлдар мен бумалар; компьютерде файлдарды ашу және сақтау; қауіпсіздік техникасы: қауіпсіздік техникасының ережелері (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программасын пайдалану арқылы файлдармен және бумалармен жұмыс жасау кезіндегі "ыстық пернелер" комбинациясы (көрмейтін білім алушыларға арналған);

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік редактордың қызметі; программалар менюі; мәтінді теру және өңдеу; символдар мен абзацтарды пішімдеу; мәтінмен болатын операциялар; таңбаларды кірістіру (нашар көретін білім алушыларға арналған); мәтінді теруге арналған тренажер түрлері мен олардың мақсаты, (көрмейтін білім алушыларға арналған) он саусақпен мәтінді теру әдісі; графика: графикалық редактордың қызметі; суреттерді ашу және сақтау; редактор құралдарын қолдана отырып сурет салу; түстер палитрасы; суреттерді өңдеу; суретті кесу, айналдыру және өлшемін өзгерту; сурет бөліктерінің көшірмесін жасау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) программасы арқылы Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізі;

презентация: презентация құру программаларын тағайындау; программа менюі; презентацияны ашу және сақтау; слайдқа суреттер мен мәтінді қою; келесі слайдқа ауыстыру; презентация дизайны; дыбысты қосу; көрмейтін және нашар көретіндерге арналған Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбысталатын функциясы бар программасы; мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғылары; дыбыс редакторының қызметі; дыбысты жазу, өңдеу және ойнату; дыбыс эффектілерін қолдану; тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс істеу принципі; көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған MS Word (MS Word) программасындағы " жылдам пернелер" навигация режимі;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: веб-парақшаларын қарауға арналған программалар; іздеу жүйелері; түйінді сөздер бойынша іздеу; ақпарат алмасу; ақпарат алмасу тәсілдері; белгіленген мәтінді және суретті құжатқа көшіру; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: интернет желісінде жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік ережесін сақтау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен "жылдам пернелер"навигациялық режиміндегі виртуалды курсор мен таңбалар (көрмейтін білім алушыларға арналған).

23. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютер құрылғылары: компьютердің ішкі және сыртқы құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: файлдар және бумалармен жұмыс; файлдармен және бумалармен операция жасау (құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою), файлдармен және бумалармен жұмыс жасауда мәнмәтіндік менюді қолдану; компьютерден ақпаратты іздеу (бума, файл, мәтіннің үзіндісі); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программасының көмегімен (көрмейтін білім алушыларға арналған) мәтінді құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою; қауіпсіздік техникасы: экранмен жабдықталған құрылғылармен жұмыс жасауда техника қауіпсіздігі (нашар көретін білім алушыларға арналған); "Экранды лупа" (көрмейтін білім алушыларға арналған) программасын тағайындау;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтіндер: мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар; суреттер мен сәндік мәтінді кірістіру; маркерленген және нөмірленген тізімдер; мәтіннің үзіндісін құжат ішінен іздеу (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программа көмегі арқылы мәтін редакторымен жұмыс; Блокнот, Wordpad (Wordpad) стандартты программалары он саусақты әдіс арқылы мәтінді теруде "ыстық пернелер" комбинациясы (көрмейтін білім алушыларға); графика: графикалық редакторлар; фотосуреттерді өңдеу (жарық, контраст, рамка); коллаж жасау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программаны (көрмейтін білім алушыларға арналған) қолдана отырып графикалық интерфейстің негізгі элементтері; презентациялар: слайд макеті;

презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; презентацияға суреттерді, сәндік мәтінді, видео және дыбыс жазбаларын қою; PowerPoint (Пауэр Пойнт) офис программасымен жұмыс жасау кезінде (көрмейтін білім алушыларға арналған) "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану; мультимедиа: дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар; дыбыспен жұмыс жасауға арналған ішкі және сыртқы құрылғылар; дыбыс редакторында әуен жазу; видео жазбаны жазуға және көруге арналған ішкі және сыртқы құрылғылар; видео редакторлардың көмегімен видеоны жазу және оны өңдеу; видео үзінділерін көшіру, орнын ауыстыру және жою; (нашар өретін білім алушыларға); түрлі сөйлеу синтезаторлары; ақпаратқа визуалды емес қолжетімділіктің альтернативі программалары (көрмейтін білім алушыларға арналған)

3) Интернет желісіндегі жұмыс: ақпаратты іздеу: браузер құралдары (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау); ақпарат алмасу; Интернет арқылы мәліметтер жіберу, электронды пошта арқылы тіркелген файлдары бар хабарламаларды жіберу және алу; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: құпиясөздер, сенімді құпиясөздің критерийлері (нашар көртін білім алушыларға); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен "жылдам пернелер" навигация режимындағы виртуалды курсор мен таңбалар (көрмейтін білім алушыларға арналған).

24. Көру қабілеті бұзылған білім алушылар үйренеді:

1) компьютермен жұмыс жасауда алғашқы дағдыны қалыптастыруды;

2) мәтінді теруде он саусақты әдісті пайдаланып пернетақтамен оңай қолдануды;

3) "Экранды лупа" программасымен жұмыс жасауды;

4) Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) программасының көмегімен негізгі базалық мәтінді Блокнот, WordPad (ВордПад) арқылы өңдеуді;

5) білім алушылардың заманауи ақпараттық кеңістік туралы алғашқы ойларын кеңейтуді;

6) интернет желісінің қызметін қолдануды;

7) WordPad (ВордПад), Блокнот, Word (Ворд) стандартты программалардың арнайы мүмкіндіктерін қолдануды;

8) интернетте визуалды емес бақылау және Windows (Виндоус) графикалық интерфейспен жұмыс жасау негіздерін;

9) PowerPoint (ПауэрПойнт) офис программасымен жұмыс жасау негіздерін;

10) мәтінді рәсімдеудің негізгі ережелерін сақтай отырып, стандартты мәтінді өңдейтін негізгі функцияларын қолдануды.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту

мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.3 кодында: "3" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер және программа" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютердің құрылғылары	<p>3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғыларын (монитор мен принтер) ажырату;</p> <p>3.1.1.2 ""Өткізгіш"" программасының мақсатын түсіну ;</p> <p>3.1.1.3 компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік ережесі туралы айту</p>	<p>4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4.1.1.2 дыбыс шығаратын программалардың жұмысын түсіндіре білу</p>
1.2 Программалық қамтамасыз ету	<p>3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру;</p> <p>3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану;</p> <p>3.1.2.3 файл және бума түсініктерін білу;</p> <p>3.1.2.4 компьютерлік программаларда меню командаларын қолдану;</p> <p>3.1.2.5 программаны ашу және сақтау командаларын пайдалана алу;</p> <p>3.1.2.6 мәтінді өңдеуге арналған Блокнот, WordPad (ВордПад) жұмысының мақсатын түсіндіре алу;</p> <p>3.1.2.7 программа менюін қолдану ;</p> <p>3.1.2.8 таңбаларды қою кезінде бірнеше команданы қолдану;</p> <p>3.1.2.9 кестені қою кезінде бірнеше команданы қолдану;</p> <p>3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану</p>	<p>4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін айта алу;</p> <p>4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру</p> <p>4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану</p>
1.3 Қауіпсіздік техникасы	<p>3.1.3.1 цифрлық құрылғылармен жұмыс жасауда қауіпсіздік</p>	<p>4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті такталар) жұмыс</p>

техникасының негізгі ережелерін білу

жасауда уақытты шектеу маңыздылығын пайдалану

2) "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3- сынып	4- сынып
2.1 Мәтіндер	<p>3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді: (мәнерін, түсін, туралай білуін) жүзеге асыруды білу;</p> <p>3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету) білу;</p> <p>3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою;</p> <p>3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу;</p> <p>3.2.1.5 мәтінді теру кезінде он саусақты тәсілді қолдану</p>	<p>4.2.1.1 мәтіндік редакторда маркірленген және нөмірленген тізім құру;</p> <p>4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру;</p> <p>4.2.1.3 1 мәтіндік редакторда парақты баптау параметрін қолдану;</p> <p>4.2.1.4 мәтінді теру кезінде бағанға бөлуді пайдалану</p>
2.2 Графика	<p>3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану;</p> <p>3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту);</p> <p>3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану;</p> <p>3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану</p>	<p>4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p> <p>4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрменді пайдалану</p>
2.3 Презентациялар	<p>3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау;</p> <p>3.2.3.2 келесі слайдқа ауыстыруды пайдалану;</p> <p>3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу;</p> <p>3.2.3.5 Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбыстаушы функциясы бар программасын пайдалану</p>	<p>4.2.3.1 слайдқа макет таңдау;</p> <p>4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау</p>
	<p>3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану;</p> <p>3.2.4.2 арнайы тақырыпқа сай фотосуреттерді қолдану;</p> <p>3.2.4.3 программада дыбыстық эффекттерді қолдану;</p>	<p>4.2.4.1 әуен шығару үшін программаларды қолдану;</p>

2.4 Мультимедиа	3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" навигация режимін пайдалану; 3.2.4.6 тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс жасау принципін түсіндіре білу	4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық,контраст, рамка) программаны қолдану; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
-----------------	---	--

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты іздеу	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану; 3.3.1.2 Интернет желісінде қауіпсіздік ережесін пайдалану; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен навигация режиміндегі "жылдам пернелер" қолана алу	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау); 4.3.1.3 компьютердің пайда болу тарихын айтып беру
3.2 Ақпарат алмасу	3.3.2.1 желіде ақпарат алмасу тәсілін түсіндіре білу	4.3.2.1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды (электрондық поштамен) жіберу және алу; 4.3.2.2 бұлт технологиясында жұмыс жасау принципін пайдалану; 4.3.2.3 бұлт технологиясымен жұмыс жасау кезінде бірнеше командаларды пайдалану; 4.3.2.4 болашақ технология түрлерін ажырату; 4.3.2.5 болашақ технология жұмыс принциптеріне қарай топтастыру
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3.3.3.1 желідегі қажетсіз байланыстың қаупін түсінуді көрсету	4.3.3.1 сенімді құпиясөз критерийлерін ерекшелеу; 4.3.3.2 Интернетте құжаттармен жұмыс жасау кезінде құпиясөзді қолдану

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

"Ақпараттық-коммуникациялық
технологиялар" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін жән нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Компьютер және программа	Техника қауіпсіздік ережесі	3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру; 3.1.1.3 компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік ережесі туралы айту
		Енгізу және шығару құрылғылары	3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғыларын (монитор мен принтер) ажырату; 3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру; 3.1.3.1 цифрлық құрылғылармен жұмыс жасауда қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
		Сілтеуіш программасын тағайындау	3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғыларын (монитор мен принтер) ажырату; 3.1.1.2 "Сілтеуіш" программасының мақсатын түсіну; 3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру
			3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару

		<p>Программа терезесі, менюі</p> <p>құрылғыларын (монитор мен принтер) ажырату; 3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру; 3.1.2.4 компьютерлік программаларда меню командаларын қолдану</p>
	<p>Файлдар мен бумаладрды ашу және сақтау</p>	<p>3.1.2.5 программаны ашу және сақтау командаларын пайдалану ; 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану</p>
	<p>Меню командасын пайдалану</p>	<p>3.1.2.4 компьютерлік программаларда меню командаларын қолдану</p>
	<p>Файлдар мен бумалар</p>	<p>3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.1.2.3 файл және бума түсініктерін білу</p>
2 – тоқсан		
	<p>Мәтінді өңдеу интерфейстері: Блокнот, WordPad (Вордпад)</p>	<p>3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.1.2.6 мәтінді өңдеуге арналған Блокнот, WordPad (ВордПад) жұмысының мақсатын түсіндіре алу; 3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу</p>
	<p>Программа менюі</p>	<p>3.1.2.7 программада менюді қолдану; 3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу</p>
		<p>3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыруды білу;</p>

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Мәтінді теру және өңдеу	3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету) білу
		Мәтінді пішімдеу	3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.1.2.4 компьютер программаларында меню командаларын пайдалану; 3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыруды білу; 3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету) білу; 3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою
		Мәтіннің үзіндісімен жұмыс: тізімдер, бағандар	3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыруды білу; 3.2.1.4 тізімдермен жұмыс істеу кезінде бірнеше командаларды қолдану; 3.2.1.5 бағандармен жұмыс істеу кезінде бірнеше командаларды қолдану
		Таңбаларды қою	3.1.2.8 таңбаларды қою кезінде бірнеше команданы қолдану; 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану
		Кестені қою	3.1.2.9 кестені қою кезінде бірнеше команданы қолдану; 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану

3. Уақыт	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Paint (Пайнт) графикалық редакторы	3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану;
		Paint (Пайнт) редакторының құралдары	3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу
4. Сәулет	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Суретті өңдеу	3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту); 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу
		Суретті пішімдеу	3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту); 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу
		Сурет фрагментін көшіру	3.2.2. нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту); 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу

5. Өнер	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Презентация жасайтын программа	3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау; 3.2.3.5 Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбыс шығару функциясы бар программасын пайдалану
		Сурет пен мәтінді бір орыннан екінші орынға ауыстыру	3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу
		Келесі слайдка ауыстыру	3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану
		Презентация дизайны, дыбысты кою	3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану
4 – тоқсан			
6. Атақты тұлғалар	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Дыбыстық ақпаратты енгізу және шығаруға арналған құрылғы	3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану; 3.2.4.6 тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс жасау принципін түсіндіре білу;
		Дыбыс редакторының тағайындау	3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану; 3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" навигация режимін пайдалану

		Дыбыстық эффектiлердi колдану	3.2.4.3 программада дыбыстық эффектiлердi колдану; 3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" навигация режимiн пайдалану
7. Су- тiршiлiктiң кезi	3. Интернет желiсiнде жұмыс	Интернет желiсiнде қауiпсiздiк ережесi	3.3.1.2 Интернет желiсiнде қауiпсiздiк ережесiн пайдалану; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегiмен навигация режимiндегi "жылдам пернелер" қолана алу
		Издеу жүйесi	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшiн Интернеттiң iздеу жүйелерiн колдану; 3.3.1.2 Интернет желiсiнде қауiпсiздiк ережесiн пайдалану; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегiмен навигация режимiндегi "жылдам пернелер" қолдана алу
		Ақпарат алмасу тәсiлi	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшiн Интернеттiң iздеу жүйелерiн колдану; 3.2.1.3 құжатқа белгiленген мәтiндi көшiру, қиып алу, қою; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегiмен навигация режимiндегi "жылдам пернелер" қолдана алу
8. Демалыс мәдениетi. Мерекелер	3. Интернет желiсiнде жұмыс	Жоба қызметi: құжатқа мәтiн мен суреттердi көшiру	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшiн Интернеттiң iздеу жүйелерiн колдану; 3.2.1.3 құжатқа белгiленген мәтiндi көшiру, қиып алу, қою; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегiмен навигация режимiндегi "жылдам пернелер" қолана алу

2) 4-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным - Қазақстан	1. Компьютер және программа	Компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік ережесі	<p>4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын пайдалану;</p> <p>4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (П а й н т) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p> <p>4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық, контраст, рамка) программаны қолдану</p>
		Компьютердің ішкі және сыртқы құрылғылары	<p>4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4.1.2.2 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін айта алу;</p> <p>4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану</p>
2. Адами құндылықтар	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Қолданбалы программа мүмкіндіктері	<p>4.1.2. қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін айта алу;</p> <p>4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру</p> <p>4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірістіру</p>
		Файл және бумалармен жұмыс	<p>4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану;</p> <p>4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру;</p>

			4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі)
3. Мәдени мұра	3. Интернет желісінде жұмыс	Компьютерде ақпаратты іздеу	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау)
		Мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар	4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірістіру; 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
		Сәндік мәтінді кірістіру	4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірістіру; 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
2 – тоқсан			
		Маркерленген және нөмірленген тізімдер	4.2.1.1 мәтінді өңдеудің көмегімен нөмірленген, маркерленген тізімді жасау; 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
		Бет параметрлері, бағандар	4.2.1.3 мәтінді өңдеу кезінде парақты баптау параметрін қолдану; 4.2.1.4 мәтінді теру кезінде бағандарға бөлуді пайдалану
		Фотосуреттерді өңдеу	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (П а й н т) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында

4. Мамандықтар әлемі	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету		суреттерді өңдеу кезінде пәрменді пайдалану
		Коллаж жасау	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрменді пайдалану
		Слайдтың макеті	4.2.3.1 слайдқа макет таңдау; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Презентациядағы анимация нысандары	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрменді пайдалану
		Презентацияға мәтін, әуен, видео жазба, нысандар кірістіру	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрменді пайдалану
3 – тоқсан			
		Дыбыс шығару арқылы жұмыс жасайтын программаларды тағайындау	4.2.4.3 белгілі біртұтас видеокөріністер жазу

5. Табиғи құбылыстар	1. Компьютер және программа	Видео жазбаларды жазуға және көруге арналған ішкі және сыртқы құрылғылар	4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру; 4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін айта алу; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
6. Қоршаған ортаны қорғау	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Дыбыс редакторларда дыбысты жазу	4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірістіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Видео жазба редакторы арқылы видео жазба жазу	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Видео жазба редакторы арқылы монтаж жасау	4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін айта алу; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Видео жазба фрагментін көшіру, жылжыту, өшіру	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Сұхбат жасау	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Ақпаратты іздеу және фрагментті видео жазбаға қою	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі)
		Видео жазбаны дыбыстық әсерлермен өңдеу	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру

7. Ғарышқа саяхат	3. Интернет желісінде жұмыс	Интернеттің даму тарихы	<p>4.3.1.3 компьютердің пайда болу тарихын айтып беру;</p> <p>4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану;</p> <p>4.3.2.1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды (электрондық поштамен) жіберу және алу</p>
		Браузер, электронды пошта баптаулары	<p>4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау);</p> <p>4.3.2.1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды (электрондық поштамен) жіберу және алу;</p> <p>4.3.3.1 сенімді құпиясөз критерийлерін ерекшелеу</p>
		З а м а н а у и IT-технологиялары	<p>4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын пайдалану;</p> <p>4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау)</p>
			<p>4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (П а й н т) программаларында біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p> <p>4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық, контраст, рамка) программаны қолдану;</p>

8. Болашаққа саяхат	3. Интернет желісінде жұмыс	Б ұ л т ы технологиялармен жұмыс	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.2.3 бұлт технологиясымен жұмыс жасау кезінде бірнеше командаларды пайдалану
		Компьютер және телефонмен байланысты қолданбаларды қолдану мүмкіндіктері	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау)
		Болашақ техникасы	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау); 4.3.2.4 различать виды технологий будущего; 4.3.2.5 болашақ технология жұмыс принциптеріне қарай топтастыру
		Интернет браузерінде жұмыс істеу кезінде құпия сөзді қолдану	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау); 4.3.3.1 сенімді құпиясөз критерийлерін ерекшелеу ; 4.3.3.2 интернетте құжаттармен жұмыс жасау кезінде құпиясөзді қолдану

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты білім алушылардың ғылыми-жаратылыстану ұғымдарын және Жер, табиғат пен қоғамның өзара жүйелі байланысы туралы түсініктерін, қоршаған ортаны зерттеу дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) әлемнің қазіргі заманғы жаратылыстану ғылымы тұрғысынан қалыптасқан бейнесі мен жаратылыстану ғылымдарының әдістері туралы білім негіздерін қалыптастыру; жаратылыстанудың техника мен технология дамуына елеулі ықпал еткен маңызды идеяларымен, жетістіктерімен таныстыру;

2) экологиялық білімді дамыту, денсаулыққа зиянсыз іс-әрекетті, табиғат құбылыстарын және табиғат ресурстарын қалпына келтіру, өзгерту туралы түсініктерін қалыптастыру;

3) қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру, бұқаралық ақпараттық құралдары, интернет ресурстары, арнайы және ғылыми-көпшілік әдебиеттерден алынған өмірлік маңызды мазмұны бар ақпаратты қабылдау біліктіліктерін үйрету;

4) білім алушылардың зияткерлік, шығармашылық, сын тұрғысынан ойлау қабілеттерін қарапайым зерттеулер, құбылыстарды талдау, жаратылыстану ғылымдық ақпаратты қабылдау және түсіндіру барысында дамыту;

5) алған білімдерін күнделікті өмірде пайдалануды дағдыландыру, заманауи технологияларды сауатты қолдануды, деңсаулықты сақтауға, туған өлкеге сүйіспеншілікпен және табиғатқа жауапкершілікпен карауға тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді, карталарларды, жер шарларын зерттеу және тактильді қабылдау қабілеттерін дамыту;

2) сенсорлық функцияларды дамыту және рельефтік үлгілермен жұмыс істеу кезінде ұсақ моторика дағдыларын қалыптастыру;

3) есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін ажырата білу дағдыларын дамыту;

4) байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсыну мүмкіндігін қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқыту келесі педагогикалық тәсілдерге негізделеді: құндылықты-бағытталған тәсіл, тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер, ақпараттық коммуникациялық технологияларды қолдану жобалап оқыту тәсілдері.

6. Құндылықты-бағытталған тәсіл – білім алушылар өз әрекетінде жеке құндылықтарды таңдап алады, оларды өзінің әлеуметтік маңызды құндылықтары ретінде сезініп, қабылдап және шығатын талаптарға сай болу үшін қажетті ережелерді, өмір салтын, жүріс-тұрысты қалыптастырады және "Мәңгілік ел" ұлттық идеясының негізі болып өз елінің лайықты азаматы мен патриоты болуына көмектесетін ауқымды дағдыларын дамытады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл - оқу процесін дараландырып, білім алушылардың психикалық және физиологиялық ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен өз орнын анықтау, табиғи мүмкіншіліктерін ойлау, сөйлеу, әрекет ету сияқты әлеуетті қабілеттерін ескере отырып, тұлға ретінде үйлесімді жан-жақты дамытып, оның шығармашылық қабілеттерін толық ашып, қоршаған кеңістік алдындағы қорқынышын еңсеретін өмірге дайын позитивті дара тұлғаны қалыптастырады.

8. Саралап оқыту тәсілі – оқыту процесін әртүрлі құру: сыныпты, топтарды оқытуға әртүрлі қолайлы жағдай туғызу, баланың мүмкіндіктеріне байланысты топтарға бөліп, қабылдау қабілетіне, даму деңгейіне байланысты жетілдіре оқыту және үлгерімі төмен, білім сапасы жеткіліксіз баламен жеке жұмыс жасау, оқытудың жаңа технологияларын қолдана отырып, жеке, жұпта, топта жұмыс істеу барысында мұғалім мен білім алушының ынтымақтастығын қалыптастыру, білім алушылардың ойына ерекше құрметпен қарау.

9. Іс-әрекеттік тәсіл – білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады, білімді дайын күйінде алмай, практикалық жаттығулар, зерттеулер, бақылаулар, лабораториялық жұмыстар және экскурсиялар арқылы теориялық білімдерін

іс-тәжірибеде қолданып, оны өзі өндіреді, өзінің оқу әрекетінің мазмұны мен түрлерін ұғынады, оның ережелер жүйесін түсінеді және қабылдайды және ойын барысында білім алушы қоршаған ортаны белсенді түрде тани алады.

10. Коммуникативтік тәсіл - "Жаратылыстану" пәнінің ғылыми лексикасын сауатты қолдана отырып, өз сыныптастарымен, мұғалімдермен экскурсия бойынша әңгімелесу, белгілі тақырып бойынша туындаған сұрақтарды талқылау, бір - бірінің пікірін тыңдау және ойын айту, яғни екі немесе бірнеше адамның сөйлесу кезіндегі білім, білік дағдыларымен алмасуы.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану - электрондық есептеуіш техникасымен жұмыс істеуге, оқу барысында компьютерді пайдалануға, модельдеуге, электрондық оқулықтарды, интерактивті құралдарды қолдануға, интернетте жұмыс істеуге негізделеді және білім алушыларға ақпараттық білім негіздерін беру, логикалық-құрылымдық ойлау қабілеттерін дамыту, ақпараттық технологияны өзіндік даму мен оны іске асыру құралы ретінде пайдалану дағдыларын қалыптастырып, ақпараттық қоғамға бейімдейді.

12. Жобалап оқыту тәсілі – білім алушының өз алдына жеке проблема қойып, оны шешудің өзіндік жолдарын табуымен сипатталады және білім алушының немесе білім алушылар тобының ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық немесе практикалық сипаттағы проблемаларды шешу жөніндегі нәтижелерге қол жеткізуіне бағытталған оқу-танымдық әрекеті болым табылады.

13. Оқыту барысында қолданылатын оқу құралдары:

- 1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;
- 2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш, үлкейткіш құрал;
- 3) рельефті нүктелі-бедерлі және үлкейтілген шрифте жазылған оқулықтар, әдістемелік және көркем әдебиет;
- 4) тактильді диаграммалар мен бедерлі суреттерді рельефті дайындайтын принтерлер;
- 5) Брайль жүйесі бойынша рельефті-нүктелі жазба жұмыстарына арналған арнайы қағаз;
- 6) нашар көретін білім алушыларға арналған қалың сызықпен сызылған дәптерлер (торкөз, сызық);
- 7) Брайль жүйесі бойынша басып шығаратын принтер;
- 8) дыбыстық хабарласы мен диктофоны бар ұялы телефондар;
- 9) дыбысталған жазбаны көшіріп оқитын плеерлер;
- 10) дыбысталған компьютерлік бағдарламалар.

14. Оқытуда түрлі көрнекі материалдар пайдаланылады:

- 1) нашар көретін білім алушыларға арналған көлемді көрнекі құралдар: модельдер, жануарлар мен құстардың толтырылған модельдері, макеттер, геометриялық денелер;

2) бейнелі көрнекі құралдар: ертегілерге арналған суреттер, әңгімелер, өлеңдер, кескіндеме суреттері, фотоматериалдар, слайдтар, диафильмдер, кино және бейнематериалдар, плакаттар;

3) графикалық көрнекі құралдар: кестелер, диаграммалар, жоспарлар;

4) көрмейтін білім алушыларға арналған рельефтік көрнекі құралдар: бейнелеу, графикалық және символикалық көрініс: рельефтік нүкте, рельефтік тақырып және сюжеттік бейнелер, сондай-ақ осылайша орындалған сызбалар, жоспарлар, кестелер;

5) рельефтік символдық көрнекі құралдар: тарихи, географиялық, биологиялық карталар.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 32 сағатты;
- 2) 1-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 33 сағатты;
- 3) 2-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 4) 3-сынып - аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;
- 5) 4-сынып - аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

16. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

17. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

18. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

19. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың типтері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары.

20. "Жер және ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт.

21. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электрлік;
- 6) магниттілік.

22. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта құбылыстарын бақылау. Бақылау кезеңдері;
- 2) "Тірі табиғат". Өсімдіктер әлемі: ағаш, бұта, шөп. Жемістер: алма, қара өрік, шие, алмұрт, шабдалы. Ағаштар: қайың, емен, үйеңкі, шыршасы, қарағай, тал. Көкөністер: қызанақ, қияр, пияз, картоп, сәбіз, қызылша. Дәнді дақылдар ұғымы: бидай, тары, арпа, қара бидай, жүгері, бұршақ. Нан. Адам өміріндегі өсімдіктердің құны: көкөністерді, жеміс-жидектерді жинау. Жануарлар туралы жалпы түсінік: сиыр, жылқы, ешкі, қой, мысық, ит. Жабайы жануарлар: түлкі, қоян, қасқыр, аю. Құстар туралы жалпылама түсінік: үй, жыл құстары. Жәндіктердің түрлері: қоңыз, көбелек, құмырсқалар. Адам өміріндегі жануарлардың маңыздылығы: тамақтану көзі, тері және жүн, киім жасау;
- 3) "Заттар және олардың күйлері". Заттар. Заттардың түрі. Заттардың табиғи күйлері. Ауа. Ауаның адам өміріндегі маңызы. Су. Су тіршілік көзі. Табиғи ресурстар туралы түсінік;
- 4) "Жер және ғарыш". Жер. Жердің сипаты. Ғарыш. Ғарыш әлемі. Тәулік. Апта. Жыл. Маусымдар: күз, қыс, көктем, жаз;
- 5) "Табиғат физикасы". Қозғалыс түрлері. Жарық. Жарық көздері. Дыбыс. Дыбыс шығару. Жылу. Жылу көздері. Электр. Электр көздері.

23. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта құбылыстарын бақылау. Бақылау кезеңдері. Эксперимент;
- 2) "Тірі табиғат". Жанды ағзалар. Өсімдіктер және олардың алуан түрлілігі. Ағаштар, бұталар, шөптесін өсімдіктер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерді күту: суару, қоректендіру, топыраққа күтім жасау. Өсімдіктің тіршілігіне қажетті жағдайлар: су, жарық, жылу, қоректік заттар. Жануарлар. Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларын күту. Үй жануарларының келтіретін пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуі: жылы жаққа ұшу, қысқа азық жинау, ұйқыға кету. Адам. Дене мүшелері. Бас. Мойын. Дене. Аяқ пен қол. Адамның өмірінің кезеңдері. Тамақтану, демалу;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттар. Заттардың көп түрлілігі. Табиғи және жасанды заттар. Қатты, жұмсақ, сұйық заттар. Ауа. Ауаның маңызы. Ауаның табиғи күйлері. Су. Судың табиғи күйлері. Судың маңыздылығы. Табиғи ресурстар көзі;

4) "Жер және ғарыш". Жердің пішіні. Глобус – Жер моделі. Ғарыш, ғарыш денелері, астрономия туралы алғашқы түсініктер. Зымырандар мен телескоптар. Уақыт. Уақыт өлшеу құралдары. Сағат түрлері. Күнтізбелер;

5) "Табиғат физикасы". Түрлі денелердің қозғалысы. Табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыс траекториясы. Қозғалыс траекториясын сурет түрінде белгілеу. Жарық пен қараңғы. Жарықтың табиғи және жасанды көздері. Жарықтандыру. Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың табиғи және жасанды көздері. Жылу шығаратын құрылғылар. Күнделікті өмірдегі электр. Электрді пайдалану ережелері. Магниттің қасиеттері. Магниттік қасиеттері бар заттар.

24. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта. Құбылыстар, процестер, нысандар. Зерттеушінің жеке тұлғалық қасиеттері. Бақылау - ғылыми таным әдісі. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Бақылау нәтижесін шартты белгілермен тіркеу. Бақылау жүргізу жоспары. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжау, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Эксперимент жүргізу және нәтижелерін кестеге тіркеу. Ақпарат көздері;

2) "Тірі табиғат". Өсімдіктің өсіп-өнуіне қажетті жағдайлар. Өсімдіктердегі маусымдық өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері. Өсімдік топтарының тіршілік ортасы және оған бейімделу тәсілдері. Өз өлкесіндегі өсімдік топтары. Топыраққа күтім жасау. Өсімдіктерге қамқорлық жасау. Жануарлардың топтары: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және төлдейтін жануарлар. Жануарларды қорғау. Адам. Қаңқа мен бұлшық еттердің қызметі. Бұлшық еттердің жиырылуының қозғалыс үшін маңызы. Дұрыс дене сымбаты. Тісті күту – адамның денсаулығын нығайту жолы. Жеке гигиена және оның денсаулық сақтаудағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Ауа. Ауаның адам, жануар және өсімдік үшін маңызы. Ауаның қасиеттері: түсі, иісі. Ауаның агрегаттық күйі. Жылуөткізгіштік. Ауаның бос кеңістікті толтыратын қасиеті. Су және оның физикалық қасиеттері. Судың агрегаттық күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері. Судың адам өміріндегі маңызы. Табиғи ресурстар және олардың қолданысы. Табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу;

4) "Жер және ғарыш". Жер ғаламшары үшін Күннің рөлі. Ай – Жердің табиғи серігі. Күн жүйесінің ғаламшарлары, олардың орналасу реті және сипаттамалары. Жер тобындағы ғаламшарлар. Алып ғаламшарлар. Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшеліктері;

5) "Табиғат физикасы". Денелердің түрлі жылдамдықпен қозғалуы. Жылдамдықтың сипаттамасы: жылдам, баяу. Қозғалыс тудыратын күштер: тарту және итеру. Заттың массасы. Өртүрлі құралдарды пайдаланып, заттардың массаларын өлшеу. Мөлдір,

мөлдір емес, жартылай мөлдір материалдардың жарықты өткізуі. Қатты және бәсең дыбыс көздері. Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус. Магнит қолданылатын салалар.

25. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Ғылыми жаңалықтар және олардың адамның күнделікті өміріне әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері. Экспериментті жоспарлау және жүргізу. Эксперимент нәтижелерін диаграмма түрінде көрсету. Қорытынды жасау;

2) "Тірі табиғат". Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсінік. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылусүйгіш, суыққа төзімді, көлеңке сүйгіш, жарықсүйгіш, шөлге төзімді, ылғалсүйгіш өсімдіктер. Табиғи бірлестіктер – жанды және жансыз табиғаттың қауымдастығы. Өз өлкесінің табиғи бірлестіктері. Адам тіршілік әрекеттерінің өсімдіктердің алуантүрлілігіне әсері. Табиғаттағы және адам өміріндегі өсімдіктердің рөлі. Өз өлкесінің сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктері. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың маңызы. Жануарлар. Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-қатынас жасау түрлері. Жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланыс. Тіршілік ортасындағы жағдайлардың өзгеруіне байланысты жануарлардың санының өзгеруі: құрғақшылық, су басу, батпақтану. Адамның жануарлардың санының азаюына әкелетін іс-әрекеттері: ағаш кесу, аңшылық, құрғату. Адамның ішкі ағзалары. Асқорыту жүйесі, оның адам тіршілігіндегі рөлі. Тыныс алу жүйесі және оның ағзалары: өкпе, мұрын қуысы, жұтқыншақ, кеңірдек. Тыныс алудың адам ағзасындағы рөлі. Қан айналымы жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүрек. Тамыр соғуы. Адамның ағзасын ауру мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттар мен денелер. Заттарды шығу тегі бойынша жіктеу. Табиғи және жасанды денелер. Заттарды агрегаттық күйі бойынша жіктеу: қатты, сұйық, газ тәрізді. Ауа және оның оның құрамы: көмірқышқыл газы, оттегі, азот. Ауаның жануды қолдайтын қасиеті. Жанды ағзалар мен жансыз табиғаттағы су. Негізгі табиғи су көздері. Мұхиттар, теңіздер, өзендер, көлдер. Ащы және тұщы су. Табиғи жерасты сулары – гейзерлер мен бұлақтар. Ауызсуды үнемді қолдану. Топырақ және оның құрамы: құм, саз, жануарлар мен өсімдіктердің қалдықтары, су, ауа. Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Құнарлылық. Топырақты қорғау;

4) "Жер және ғарыш". Жер сфералары туралы алғашқы түсінік: литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера. Графикалық кескіндеу. Ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар. Жердің алғашқы жасанды серігін ұшыру. Адамның ғарышқа алғашқы ұшуы. Айға адамның қонуы. Адамзаттың дамуына ғарыштың тигізетін әсері. Ғарыш игерудегі Қазақстанның үлесі. Байқоңыр ғарыш айлағы. Жердің өз осінен айналуы. Күн мен түннің ауысуы;

5) "Табиғат физикасы". Серпімділік күші. Серпімді және пластикалық денелер. Ауырлық күші. Ауырлық күшін табиғатта бақылау. Үйкеліс күші. Үйкеліс күшін табиғатта бақылау. Көлеңке, оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыруы. Дыбыстар. Дыбыстың көздері мен дыбыс қабылдағыштар. Дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігі. Электр энергиясы, оның көздері. Электр тізбегінің элементтері. Қарапайым электр тізбегінің сызбасы. Әртүрлі металдардың магниттелу қасиеті.

26. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Зерттеулердің өз пайымдаулары негізінде анықталған өзекті бағыттары. Зерттеу әдісін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Нәтижелерді білім алушы таңдауы бойынша көрсету;

2) "Тірі табиғат". Қоректік тізбек. Өсімдік – қоректік тізбектің маңызды буыны. Өсімдіктің тіршілік циклі. Тозандану негізінде тұқым түзілу. Тұқым таралу жолдары: өздігінен, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралу. Жоғары және төменгі сатыдағы өсімдіктер. Балдырлар. Жоғары сатыдағы өсімдіктердің алуантүрлілігі. Өсімдіктерді қорғау жолдары. Өз өлкесінің жануарлары. Бунақденелердің тіршілік циклі: жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек бунақденелі. Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Өсімдікқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбиоздық байланыстар. Қоректік тізбек құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің модельдері. Жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсаты. Қазақстанның ұлттық саябақтары мен қорықтары. Адам. Зәр шығару жүйесі және оның рөлі. Жүйке жүйесі, оның адам ағзасындағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттардың қасиеттері: қаттылық, мөлдірлік, серпімділік. Заттарды қасиеттеріне байланысты қолдану. Құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу. Адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану. Ауаның ластануы. Ауаның ластануының табиғи және жасанды көздері. Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазарту жолдары. Ауаның орын ауыстыруы. Жел, оның табиғаттағы және адам тіршілігіндегі пайдасы мен зияны. Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның түзілуі. Шық пен қырау. Қар, жаңбыр, бұршақ. Бұлт. Ауа райы. Судың ластану көздері: тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық. Судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру. Түрлі заттардың судағы ерігіштігі. Пайдалы қазбалар: бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір. Пайдалы қазбаларды қолдану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындары. Пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолдану;

4) "Жер мен ғарыш". Жер бетінің ірі элементтері. Құрлықтар мен мұхиттар. Құрлықтар мен мұхиттардың глобуста орналасуы. Ғарыш денелері: астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактикалар. Жердегі тіршілікке ғарыштың әсері. Жердің орбита бойынша қозғалысы. Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдері;

5) "Табиғат физикасы". Архимед күші. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері. Көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеттері. Шағылысу. Жұтылу. Белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсері. Материалдардың жылуөткізгіштігі. Материалдардың электрөткізгіштігі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.2 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "2" – оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстарымен танысу; 0.1.1.2 қоршаған әлем құбылыстарының болу себептерін түсіну; 0.1.1.3 қоршаған әлем құбылыстарын ажырата білу	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіну; 1.1.1.2 бақылау жүргізуге қажетті құралдармен танысу	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау; 2.1.1.2 эксперимент жасауға Брайль шрифтіңде жоспар құруды үйрену	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу; 3.1.1.2 байланыстыра сөйлей білу тілін дамыту, танымдық белсенділігін арттыру	4.1.1.1 зерттеушілердің өзекті бағыттарын өз пайымдаулары негізінде анықтау; 4.1.1.2 нашар көретін білім алушылардың бинокулярлық (екі көзімен көру) қабілетіне тиімді пайдалана білу
	0.1.2.1 қоршаған әлем мен	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу;	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже);	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;	

1.2 Табиғатты тану әдістері	табиғат туралы түсінік алу; 0.1.2.2 қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну; 0.1.2.3 табиғаттағы заттармен танысу; 0.1.2.4 тірі және өлі табиғатты ажырата білу; 0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау	1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру	3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау	4.1.2.1 зерттеу әдістерін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну
-----------------------------	--	--	--	--	---

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0.2.1.1 өсімдіктердің көп түрлілігін түсіну; 0.2.1.2 өсімдіктердің адамға пайдасын анықтау; 0.2.1.3 өсімдіктердің		1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату;	2.2.1.1 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсіп-өну мүмкіндіктерін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау;	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіну; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау;

2.1 Өсімдіктер	<p>маусымдық өзгерістерін сипаттай білу; 0.2.1.4 өз өлкесінің өсімдік топтарын анықтау; 0.2.1.5 жеміс жидектерді, көкеністерді ажырату білу; 0.2.1.6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну</p>	<p>1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау; 1.2.1.6 объектілерді базалық деңгейге қарай айыра білу</p>	<p>2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал) бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну</p>	<p>жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғи бірлестіктерді сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау</p>	<p>4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну</p>
2.2 Жануарлар	<p>0.2.2.1 жануарлар туралы жалпы түсінік алу; 0.2.2.2 жабайы аңдар мен үй жануарларының ажырата білу; 0.2.2.3 құстардың түрін анықтау;</p>	<p>1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларының тіршілік ету ортасын анықтау; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың</p>	<p>2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау;</p>	<p>3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу;</p>	<p>4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіну; 4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы</p>

	0.2.2.4 жәндіктерді ажырата білу; 0.2.2.5 сенсорлық функциялар-ды анықтап үйрену	бейімделуін түсіну; 1.2.2.4 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену	2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіну 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіну	3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіну; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының азаюына себепші болатын іс-әрекет түрлерін анықтау	қоректік тізбектердің модельдерін құрастыру; 4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысалдар келтіру; 4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың мақсаттарын түсіну
2.3 Адам	0.2.3.1 адам туралы жалпы мағлұмат алу; 0.2.3.2 адамның дене мүшелерін ажырата білу; 0.2.3.3 адам өмірінің кезеңдерімен танысу; 0.2.3.4 тамақтану мен демалудың адам үшін маңызын түсіну; 0.2.3.5 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму кезеңдерін білу; 1.2.3.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіну; 2.2.3.3 бұлшық еттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіну; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қан айналымы жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіну	4.2.3.1 зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 4.2.3.2 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0.3.1.1		1.3.1.1			

3.1 Заттардың типтері	заттар туралы түсінік алу; 0.3.1.2 заттарды ажырата білу; 0.3.1.3 заттардың күйін ажырата білу; 0.3.1.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	заттардың көп түрлілігін анықтау; 1.3.1.2 қатты және жұмсақ заттарды анықтау; 1.3.1.2 рельефті нүктелі көрнекі құралдармен жұмыс жасай білу	2.3.1.1 заттардың күйін ажырата білу; 2.3.1.2 сұйық және қатты затты білу; 2.3.1.3 Табиғи және жасанды заттарды анықтау	3.3.1.1 заттардың шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу ; 3.3.1.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	4.3.1.1 заттардың қасиеттеріне байланысты қолдану аясын анықтау; 4.3.1.2 құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу
3.2 Ауа	0.3.2.1 ауа туралы түсінік алу; 0.3.2.2 ауаның адам өміріндегі рөлін білу; 0.3.2.3 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену	1.3.2.1 ауаның табиғаттағы күйін білу; 1.3.2.2 ауаның маңызын түсіну; 1.3.2.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіну; 2.3.2.2. ауаның кейбір қасиеттерін анықтау: агрегаттық күйі, түсі, иісі; 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін білу; 3.3.2.3 табиғат туралы жаңсақ ойларын түзеу	4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдарын және оны тазарту шараларын ұсыну; 4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру; 4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру
	0.3.3.1 су туралы түсінік алу;	1.3.3.1 судың табиғи күйлерін білу;	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау: дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы;	3.3.3.1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін білу ; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4.3.3.2 атмосферада жауын-шашынның түзілу процесін сипаттау;

3.3 Су	0.3.3.2 су тіршілік көзі екенін білу; 0.3.3.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	1.3.3.2 судың табиғаттағы маңызын түсіну; 1.3.3.2 судың адам өміріндегі алатын алатын рөлін анықтау	2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу ; 2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау	қолдану қажеттілігін түсіну; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіну	4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау; 4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіну; 4.3.3.5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу
3.4 Табиғат ресурстары	0.3.4.1 табиғи ресурстар туралы түсінік алу; 0.3.4.2 табиғи ресурстардың маңызын түсіну	1.3.4.1 табиғи ресурстармен танысу; 1.3.4.2 табиғи ресурстар көзін білу	2.3.4.1 табиғи ресурстардың қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіну; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу саласын анықтау ; 4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындарын картадан көрсету; 4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну

4) "Жер және ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0.4.1.1 Жер туралы жалпылама түсінік алу; 0.4.1.2 жердің сипатын білу; 0.4.1.3 объектілердің рельефтік	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау; 1.4.1.2 глобус жердің модулі екенін білу; 1.4.1.3 телескоптармен жұмыс істей алу ;	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіну; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау; 2.4.1.3 көруі зақымдалған білім алушылар	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графикалық кескіндеу; 3.4.1.2 көруі бұзылған білім алушылар	4.4.1.1 Жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау; 4.4.1.2 рельефті нүктелі

	кескіндерін, контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену	1.4.1.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	рельефті көрнекі бейнелермен жұмыс істей алу	картамен жұмыс істей алу
4.2 Ғарыш	0.4.2.1 ғарыш әлемін түсіну; 0.4.2.2 ғарыш туралы әңгімелеу; 0.4.2.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	1.4.2.1 ғарыш денелері және астрономияны туралы түсінік алу; 1.4.2.2 зымырандар туралы білу; 1.4.2.3 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын мен танысу	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіну	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
4.3 Кеңістік және уақыт	0.4.3.1 тәулік ұғымын түсіну; 0.4.3.2 апта күндерін білу; 0.4.3.3 жыл мезгілдері ажырата білу	1.4.3.1 уақыт өлшемдерін білу; 1.4.3.2 сағат пен жұмыс істеп үйрену; 1.4.3.3 күнтізбе жасап үйрену	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіну	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіну; 3.4.3.2 көру зақымдалған білім алушылар рельефті нүктелі бедерлі картамен жұмыс істей алу	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіну; 4.4.3.2 жыл маусымдарын сипаттау

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күштер және қозғалыс	0.5.1.1 қозғалыс туралы түсінік алу; 0.5.1.2 қозғалыстың	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына білу; 1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде оның сапалық сипаттамаларын қолдану; 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру; 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін

	мағанасын түсіну	траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану	және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	Архимед күшін бақылау және болжау
5.2 Жарық	0.5.2.1 жарық туралы түсіну; 0.5.2.2 жарық көздерін ажыраты білу; 0.5.2.2 жарықтың адам өміріндегі маңызын түсіну	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау	2.5.2.1 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін зерттеу; 2.5.2.2 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіндіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылыстыру қасиетін түсіну	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіну; 4.5.2.2 жарықтың шағылысуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіну
5.3 Дыбыс	0.5.3.1 дыбыс туралы түсінік алу; 0.5.3.2 дыбыстың шығу себептерін анықтау	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіну; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу; 2.5.3.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіну	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіну
5.4 Жылу	0.5.4.1 жылу тіршілік көзі екенін түсіну; 0.5.4.2 жылудың маңызын білу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау; 1.5.4.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу	3.5.4.1 сипап сезу арқылы анықтау және тері арқылы түйсіну	4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу; 4.5.4.2 өмірге қауіпсіздік ережелерін білу
5.5 Электрлік	0.5.5.1 электр туралы түсінік алу; 0.5.5.2 адамның күнделікті өміріндегі	1.5.5.1 күнделікті өмірдегі электр көздерін анықтау;	2.5.5.1 электр тізбегінің элементтерін анықтау;	3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау	4.5.5.1 әртүрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу;

	электр энергиясының маңызын түсіну	1.5.5.2 электрді пайдалану ережелерін білу	2.5.5.2 электр тізбегінің сызбасын сыза білу	3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете отырып, сызба түрінде ұсыну	4.5.5.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау
5.6 Магниттілік	0.5.6.1 магнит туралы білу; 0.5.6.2 магниттің қасиетін білу	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын анықтау; 2.5.6.2 металдардың магниттелу қасиетін білу	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0 - 4 сыныптары үшін
"Жаратылыстану" оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Ғылым мен зертеушінің рөлі	0.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстарымен танысу; 0.1.1.2 қоршаған әлем құбылыстарының болу себептерін түсіну; 0.1.1.3 қоршаған әлем құбылыстарын ажырата білу

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1. Мен зертеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 қоршаған әлем мен табиғат туралы түсінік алу; 0.1.2.2 қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну; 0.1.2.3 табиғаттағы заттармен танысу; 0.1.2.4 тірі және өлі табиғатты ажырата білу; 0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау
	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	0.2.1.1 өсімдіктердің көп түрлілігін түсіну; 0.2.1.2 өсімдіктердің адамға пайдасын анықтау; 0.2.1.3 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай білу; 0.2.1.4 өз өлкесінің өсімдік топтарын анықтау; 0.2.1.5 жеміс-жидектерді, көкіністерді ажырату білу; 0.2.1.6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну
		2.2 Жануарлар	0.2.2.1 жануарлар туралы жалпы түсінік алу; 0.2.2.2 жабайы аңдар мен үй жануарларын ажырата білу; 0.2.2.3 құстардың түрін анықтау; 0.2.2.4 жәндіктерді ажырата білу; 0.2.2.5 сенсорлық функцияларды анықтап үйрену
2 - тоқсан			
	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	0.2.3.1 адам туралы жалпы мағлұмат алу; 0.2.3.2 адамның дене мүшелерін ажырата білу; 0.2.3.3 адам өмірінің кезеңдерімен танысу; 0.2.3.4 тамақтану мен демалудың адам үшін маңызын түсіну; 0.2.3.5 объектілердің рельефтік кескіндерін,

<p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p>	<p>3. Заттар және олардың қасиеттері</p>	<p>3.1 Заттардың типтері</p> <p>3.2 Ауа</p> <p>3.3 Су</p> <p>3.4 Табиғат ресурстары</p>	<p>контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену</p> <p>0.3.1.1 заттар туралы түсінік алу; 0.3.1.2 заттарды ажырата білу; 0.3.1.3 заттардың күйін ажырата білу; 0.3.1.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау</p> <p>0.3.2.1 ауа туралы түсінік алу; 0.3.2.2 ауаның адам өміріндегі рөлін білу; 0.3.2.3 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену</p> <p>0.3.3.1 су туралы түсінік алу; 0.3.3.2 су тіршілік көзі екенін білу; 0.3.3.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену</p> <p>0.3.4.1 табиғи ресурстар туралы түсінік алу; 0.3.4.2 табиғи ресурстардың маңызын түсіну</p>
<p>3 - тоқсан</p>			
<p>5. Саяхат</p> <p>6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>4. Жер және ғарыш</p>	<p>4.1 Жер</p> <p>4.2 Ғарыш</p>	<p>0.4.1.1 жер туралы жалпылама түсінік алу; 0.4.1.2 жердің сипатын білу; 0.4.1.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену</p> <p>0.4.2.1 ғарыш әлемін түсіну; 0.4.2.2 ғарыш туралы әңгімелеу; 0.4.2.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену</p>

		4.3 Кеңістік және уақыт	0.4.3.1 тәулік ұғымын түсіну; 0.4.3.2 апта күндерін білу; 0.4.3.3 жыл мезгілдері ажырата білу
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау !	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	0.5.1.1 қозғалыс туралы түсінік алу; 0.5.1.2 қозғалыстың мағанасын түсіну
		5.2 Жарық	0.5.2.1 жарық туралы түсіну; 0.5.2.2 жарық көздерін ажыраты білу; 0.5.2.2 жарықтың адам өміріндегі маңызын түсіну
		5.3 Дыбыс	0.5.3.1 дыбыс туралы түсінік алу; 0.5.3.2 дыбыстың шығу себептерін анықтау
		5.4 Жылу	0.5.4.1 жылу тіршілік көзі екенін түсіну; 0.5.4.2 жылудың маңызын білу
		5.5 Электрлік	0.5.5.1 электр туралы түсінік алу; 0.5.5.2 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіну
		5.6 Магниттілік	0.5.6.1 магнит туралы білу; 0.5.6.2 магниттің қасиетін білу
	1. Мен зертеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 қоршаған әлем мен табиғат туралы түсінік алу; 0.1.2.2 қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну; 0.1.2.3 табиғаттағы заттармен танысу; 0.1.2.4 тірі және өлі табиғатты ажырата білу; 0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
------------------	----------	------------	------------------

1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіну; 1.1.1.2 бақылау жүргізуге қажетті құралдармен танысу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену
		2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау; 1.2.1.6 объектілерді базалық деңгейге қарай айыра білу
			1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау;

2. Менің мектебім	2. Тірі табиғат	2.2 Жануарлар	1.2.2.2 жабайы және үй жануарларының тіршілік ету ортасын анықтау; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіну; 1.2.2.4 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену
2 - тоқсан			
	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және дамуын білу; 1.2.3.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу
		3.1 Заттардың типтері	1.3.1.1 заттардың көп түрлілігін анықтау; 1.3.1.2 қатты және жұмсақ заттарды анықтау
		3.2 Ауа	1.3.2.1 ауаның табиғаттағы күйін білу; 1.3.2.2 ауаның маңызын түсіну; 1.3.2.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу

3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.3 Су	1.3.3.1 судың табиғи күйлерін білу; 1.3.3.2 судың табиғаттағы маңызын түсіну; 1.3.3.2 судың адам өміріндегі алатын алатын рөлін анықтау
		5.1 Күштер және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына білу; 1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену
3 - тоқсан			
5. Саяхат	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау; 1.4.1.2 глобус жердің модулі екенін білу; 1.4.1.3 телескоптармен жұмыс істей алу; 1.4.1.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу
		4.2 Ғарыш	1.4.2.1 ғарыш денелері және астрономияны туралы түсінік алу; 1.4.2.2 зымырандар туралы білу; 1.4.2.3 ғарышты зерттеуге арналған

			құрылғылар мен ұшу аппараттарын мен танысу
		4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыт өлшемдерін білу; 1.4.3.2 сағатпен жұмыс істеп үйрену; 1.4.3.3 күнтізбе жасап үйрену
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына білу; 1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету
		5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау;
			1.5.4.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау
		5.5 Электрлік	1.5.5.1 күнделікті өмірдегі электр көздерін анықтау; 1.5.5.2 электрді пайдалану ережелерін білу
		5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде
4 - тоқсан			
			1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру;

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау !	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау
		5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіну; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, үдерістері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау; 2.1.1.2 эксперимент жасауға Брайль шрифтіңде жоспар құруды үйрену
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау : мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;

			2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
2. Менің отбасым және достарым	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	<p>2.2.1.1 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсіп-өну мүмкіндіктерін зерттеу;</p> <p>2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау;</p> <p>2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау;</p> <p>2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына бейімделу жолдары бойынша салыстыру;</p> <p>2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау;</p> <p>2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіну;</p> <p>2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну</p>
		2.2 Жануарлар	<p>2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;</p> <p>2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуін жолдарын сипаттау;</p> <p>2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру;</p> <p>2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру</p>
			<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (</p>

		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже);</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;</p> <p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау :мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>
2 - тоқсан			
3. Менің мектебім	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	<p>2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау;</p> <p>2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру ;</p> <p>2.2.3.3 бұлшық еттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіндіру;</p> <p>2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау;</p> <p>2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау</p>
			<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты</p>

		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>белгілердің көмегімен белгілей білу;</p> <p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау : мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>
4. Менің туған өлкем	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	<p>2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіндіру;</p> <p>2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау: агрегаттық күйі, түсі, иісі ;</p> <p>2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу</p>
		3.3 Су	<p>2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау: дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы;</p> <p>2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу;</p> <p>2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау</p>
			<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;</p>

		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау :мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>
3 – тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау!	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	<p>2.3.4.1 табиғи ресурстардың қолданысын анықтау;</p> <p>2.3.4.2 табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу</p>
		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;</p> <p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау : мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>

	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	<p>2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру;</p> <p>2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау;</p> <p>2.4.1.3 көруі зақымдалған білім алушылар объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу</p>
		4.2 Ғарыш	<p>2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау;</p> <p>2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру</p>
		4.3 Кеңістік және уақыт	<p>2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату;</p> <p>2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіну</p>
		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;</p> <p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау :мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			

	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	<p>2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру;</p> <p>2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде сапалық сипаттамаларын қолдану: жылдам, баяу;</p> <p>2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу;</p> <p>2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану</p>
		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну;</p> <p>2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;</p> <p>2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;</p> <p>2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;</p> <p>2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау : мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;</p> <p>2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру</p>
4 – тоқсан			
		5.2 Жарық	<p>2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиетін зерттеу;</p> <p>2.5.2.2 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену</p>

7. Қоршаған орта 8. Саяхат	5. Табиғат физикасы	5.3 Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу; 2.5.3.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау
		5.4 Жылу	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу
		5.6 Магниттілік	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау : мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу
			3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;

1. Тірі табиғат	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіндіру; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына: жылу, жарық, ылғал бейімделу жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғи бірлестіктерді сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау
		2.2 Жануарлар	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу 3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіру; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының

			азаюына себепші болатын іс-әрекет түрлерін анықтау
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
2 - тоқсан			
3. Уақыт	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қан айналымы жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіндіру
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
			3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу;

4. Сәулет	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3.3.1.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау
		3.2 Ауа	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін сипаттау; 3.3.2.3 табиғат туралы жаңсақ ойларын түзеу
		3.3 Су	3.3.3.1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру
1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау	
3 - тоқсан			
	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу: құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа;

5. Өнер			3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
6. Атақты тұлғалар	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графиктік кескіндеу; 3.4.1.2 көруі бұзылған білім алушылар рельефті көрнекі бейнелермен жұмыс істей алу
		4.2 Ғарыш	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру
		4.3 Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру; 3.4.3.2 көру зақымдалған білім алушылар рельефті нүктелі бедерлі картамен жұмыс істей алу
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау

7. Су – тіршілік көзі	5. Табиғат физикасы	5.1 Күштер және қозғалыс	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
4 - тоқсан			
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіну; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылыстыру қасиетін түсіндіру
		5.3 Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіну
		5.5 Электрлік	3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете отырып, сызба түрінде ұсыну
		5.6 Магниттілік	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу
			3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;

	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
--	-----------------------	-----------------------------	--

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4.1.1.1 зерттеулердің өзекті бағыттарын өз пайымдаулары негізінде анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерін: бақылау мен эксперимент, таңдау себебін олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну
		2.1 Өсімдіктер	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну
			4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату;

2. Адами құндылықтар	2. Тірі табиғат	2.2 Жануарлар	<p>4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру;</p> <p>4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру;</p> <p>4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің модельдерін құрастыру;</p> <p>4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысалдар келтіру;</p> <p>4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың мақсатарын түсіну</p>
		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>4.1.2.1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіну;</p> <p>4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну</p>
2 – тоқсан			
3. Мәдени мұра	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	<p>4.2.3.1 зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау;</p> <p>4.2.3.2 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау</p>
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>4.1.2.1 зерттеу әдістерінің : бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіну;</p> <p>4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну</p>
		3.1 Заттардың типтері	<p>4.3.1.1 заттардың қасиеттеріне байланысты қолдану аясын анықтау;</p> <p>4.3.1.2 құрылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу</p>
			<p>4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау;</p>

4. Мамандықтар әлемі	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	<p>4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау;</p> <p>4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдарын және оны тазарту шараларын ұсыну;</p> <p>4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру;</p> <p>4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру</p>
		3.3 Су	<p>4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау;</p> <p>4.3.3.2 атмосферада жауын-шашынның түзілу процесін сипаттау;</p> <p>4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау;</p> <p>4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру ;</p> <p>4.3.3.5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу</p>
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>4.1.2.1 зерттеу әдістерінің : бақылау менэкспериментартықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіну;</p> <p>4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну</p>
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	<p>4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың: бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір қолданылу саласын анықтау;</p> <p>4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындарын картадан көрсету;</p> <p>4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну</p>

6. Қоршаған ортаны қорғау	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау; 4.4.1.2 рельефті нүктелі картамен жұмыс істей алу
		4.2 Ғарыш	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру; 4.4.3.2 жыл маусымдарын сипаттау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің : бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіну; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру; 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау және болжау
		5.2 Жарық	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіну; 4.5.2.2 жарықтың шағылысуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіну
		5.3 Дыбыс	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіну
		5.4 Жылу	4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу;

		4.5.4.2 өмірге қауіпсіздік ережелерін білу
	5.5 Электрлік	4.5.5.1 әртүрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу; 4.5.5.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау
1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің : бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіну; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формада ұсыну

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
576 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар тұрғысынан адам, қоғам және табиғат арасындағы өзара байланыс пен тәуелділік жөнінде білім жүйесін қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қоғам және табиғат құбылыстары мен нысандарының өзара байланысы мен өзара тәуелділігі туралы түсініктер қалыптастыру;

2) табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортадағы мінез-құлық нормаларын және қауіпсіздік ережелерін қалыптастыру;

3) білім алушыларда табиғи және әлеуметтік шынайылықты тану әдістерін: бақылау, эксперимент, сауалнама тәжірибелерінің қалыптасуын қамтамасыз ету;

4) тарихи және географиялық тұрғыдан ойлауды дамытуға ықпал ететін қоршаған орта туралы білімін қалыптастыру;

5) дүниетануды оқыту барысында танымдық процестерді белсендіру;

6) қазіргі Қазақстандық қоғамға тән ұлттық және жалпы адами құндылықтар жүйесіне дағдыландыру;

7) қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына қолайлы қатынасқа үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сұлбасы бар суреттерді, заттардың рельефті: карта, глобус суреттерін қабылау және сипап-сезу арқылы зерттеу тәсілін меңгерту;

2) рельефті сызбамен жұмыс жасағанда ұсақ маториканы және сенсорлық қызметтерді (түстерді ажырату, көз мөлшерімен есептеу) дамыту;

3) затты сипап сезу кезінде педагогдың дауыстап түсініктеме беруімен сәйкестендіру;

4) көріп қабылдауын дамыту: заттық қасиеттерін (түсі, пішіні, көлемі) сенсорлық тәжірибесін кеңейту, көрнекі-бейнелік ойлауы мен көріністің нақтылығын дамыту;

5) қалдық көру, иіс сезу, есту, сипап сезу арқылы тірі және өлі табиғаттағы нысандар мен заттардың қасиеттерін бөліп көрсете алу біліктілігін дамыту;

6) материалды дәйекті түрде баяндап беру біліктілігін, байланыстырып сөйлеу тілін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың білім алуы құндылықтылық-бағдарлық, тұлғалық-бағдарлық, іс-әрекеттік, саралап оқыту, қарым-қатынас және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану тәсілдері негізінде жүргізіледі.

6. Құндылықтық-бағдарланған тәсіл білім алушының тұлғалық құндылықтарының жүйесін қалыптастыруға бағытталған. Орта білім беру құндылықтары "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделіп, тұлғалық құндылықтар жүйесін қалыптастырады, ол оқу бағдарламаның "Тарих толқыны" бөлімінде көрініс табады.

7. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл білім алушыларға өзіне сенбеушілікті және өзіндік ұстанымның болмауын, қоршаған ортаға бейімделуінің әлсіз және белсенді емес болуын жеңуге, жеке қасиеттері мен адамгершілік құндылықтарды таңдауға мүмкіндік береді.

8. Ис-әрекеттік тәсілдің негізгі мазмұны – білім алушы білімді дайын күйінде алмай, оны өзі өндіруден, өз оқу әрекетінің мазмұны мен түрлерін ұғынудан, оның ережелер жүйесін түсіну мен қабылдаудан, жетілдіруге белсенді қатысудан тұрады, ол өз кезегінде білім, оқу біліктілік пен дағдыларын және кең ауқымды дағдылардың белсенді әрі сәтті қалыптасуын қамтамасыз етеді. Білім алушылардың оқу әрекеттері "білу", "түсіну", "талдау", "бағалау", "жинақтау" санаттары бойынша топтастырылған.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың жас ерекшеліктерін, психикалық және офтальмологиялық ерекшеліктерін ескеру мақсатында түрлі топтарда жағдайлар жасауды көздейді. Сараланған оқу қызметін ұйымдастыру шарты – күрделілігімен, оқу-танымдық қызығушылықтарымен, мұғалім тарапынан көмек сипатымен ерекшеленетін сараланған тапсырмаларды қолдану болып табылады.

10. Қарым-қатынас тәсілі тіл арқылы байланыс орнатуды қамтиды, ол дегеніміз тілдік және сөйлеу тілінің қалыпты жүйесін, дұрыс қарым-қатынас жасау тәртібін қолдана отырып, басқа адамдармен түрлі жағдайларда байланыс орнату процесінде өз ойымен бөлісу және өз ойын жеткізе білу болып табылады. Қарым-қатынас тәсіліне сәйкес оқу процесінде берілетін тапсырмалар байланыс орнату біліктілігін және шынайы қарым-қатынас жасау режимін (жұптық және топтық жұмыс) қалыптастыруға бағытталады.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану:

1) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану құзыреттілігі АКТ негізгі дағдысын құрайды және бос уақыт пен қарым-қатынас жасау кезінде, жұмыс барысында шығармашылық технологияларды дұрыс пайдалана білуден құралады;

2) білім алушылар ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дағдысын сабақ барысында дамытып, ақпаратты іздеу, құрастыру жұмысы арқылы өз ойларымен бөліседі, құрал-жабдықтар мен қосымшалардың кең ауқымын пайдалана отырып өз жұмысын бағалайды және жетілдіреді.

12. Оқыту барысында аса жоғары деңгейде (алмастырушылық, компенсаторлық қабылдау құрымындағы вариативтілік) түзету - компенсаторлық процестерді дамыту, өзін-өзі түзету және әлеуметтік-психологиялық реттеу мен бейімдеу тәсілдері мен амалдарын қалыптастыру бойынша міндеттер шешіледі.

13. Түзете-дамыту жұмысында қолданатын оптикалық құралдар мен арнайы техникалық жүйені бұзылған қызметтің орнын басқа қызмет басу және түзету мақсатында пайдаланады.

14. Сыныпта төмендегідей тифлотехникалық құралдарды қолдану көзделеді:

1) ерекше білімді қажетсінетін көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған нүктелі-рельефті шрифтпен басылып шыққан арнайы оқулықтар; іші рельефпен немесе рельеф және түстермен безендірілген иллюстрациялық-графикалық материалдар;

2) цифрлық тасмалдаушы құрылғыға жазылған DAISY (Дэйзи) аудиожазба форматындағы "дыбысталатын" оқулықтар, дыбысталатын материалдар, аудио оқулықтар;

3) рельефті-графикалық тақырыптық құралдар;

4) тарихи және географиялық рельефті карталар, рельефті координаталық жазықтықтар;

5) рельефті сурет салуға арналған керек-жарақтар: "Школьник", "Н.А.Семевский" аспаптары;

6) арнайы оқуға керек-жарақтар: брайльдік аспап, жалпақ етіп жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, (брайльдік) қалың қағаздан жасалған дәптерлер.

3 - тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;

2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;

3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

16. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Мен және қоғам" бөлімі;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;

3) "Тарих толқынында" бөлімі.

17. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) мен және менің отбасым;

2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;

3) менің атамекенім;

4) денсаулық пен қауіпсіздік;

5) құқық және міндет;

6) мерекелер.

18. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жергілікті жерде бағдарлану;

2) ауа райы және климат;

3) табиғат жағдайлары және олардың әсері;

4) туризм.

19. "Тарих толқынында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер;

2) Қазақстанның тарихи тамыры;

3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;

4) атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері;

5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

20. 0 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесі. "Шежіре" ұғымы. Отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық. Мектептің адам өміріндегі маңызы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жері. Күн тәртібі. Тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесі, ғимараттары және көрнекі жерлері. Қозғалыс арналған гимнастика. Жеке бас гигиенасы. Күн тәртібі. Үйдегі қауіпсіздік ережелері. Жолда жүру тәртібі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәні. Отбасылық мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау. Ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсері. Жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу. Туризмнің мәні. Туристердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: Қазақстанның ежелгі заманның тарихи ескерткіштері, адам дамуының тарихы, мемлекеттік мерекелер, тарихи оқиғалар, Қазақстанның тарихи тұлғалары. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Қазақстан астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы.

21. 1 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесі. "Шежіре" ұғымы. Отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық. Тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлері. Тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктері олардың қайдан келетіні. Мектептің адам өміріндегі маңызы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жері. Күн тәртібі. Тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесі, ғимараттары және көрнекі жерлері. Жеке бас гигиенасы. Тамақтану режимі. Үйдегі қауіпсіздік ережелері. Жолда жүру тәртібі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәні. Отбасылық мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау. Ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсері. Жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу. Туризмнің мәні. Туристердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер: ежелгі адамдардың өмірі, сақтар, Томирис, Қазақстан аумағындағы көне ескерткіштер/жәдігерлер, жазулар туралы алғашқы білімдері. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Қазақстан астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы.

22. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау. Отбасындағы әдеп нормалары. Тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктері олардың қайдан келетіні. Мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлері. Мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметі. Мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық мінез-құлық нормалары. Өз сыныбын сипаттау. Өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу. Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету. Көзге арналған жаттығу. Пайдалы және зиянды тағамдар. Күнделікті жағдаяттардағы (үйде және қоғамдық орындарда) қауіпсіздік ережелері. Көлік түрлері және олардың қажеттілігі. Қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережелері. Құқық, міндет және жауапкершілік. Қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызы. Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәні;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Тұсбағдардың көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау. Ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсері. Ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызы. Зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстары. Табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстары. Туризмнің мақсатына қарай негізгі түрлері. Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандар. Туристік нысандардың ерекшеліктері;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: мал және егін шаруашылығы ұғымымен танысу. Көне қалалар мен ескерткіштер. Ғұндардың өмір салты туралы алғашқы білімі. Ботай мәдениетінің ерекшеліктері. Қазақ ата-бабаларымыздың жылқыны қолға үйретуі. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі. Луи Брайльдің рельефті-нүктелік қарпінің пайда болу тарихы. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәні. Бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласы. Қазақстан халықтары достығының маңыздылығы.

23. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастар. Әулет шежіресін құрастыру. өз әулетінің құндылықтарын анықтау. Өз шығындарын жоспарлау және негіздеу. өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну. Сыныптың өзін-өзі басқару ережелері. Түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдары. Қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормалары. адамдар арасындағы достықтың маңыздылығы. Елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (типi, көлемi, қызметi. Қала мен ауылдың байланысы. Көзге арналған жаттығулар. Тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету. спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін

қажетті негізгі және өзінің қабілеттері. Түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау. табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау. Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызы. Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау. Масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру. Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау. Ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары). Геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін құрастыру. Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері. Тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығы. Қазақстанның тарихи тамыры. Түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтымен танысу. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақ хандығының құрылу себептері. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Қазақстанда көрмейтіндерге арналған кітапты басып шығарған С.Х. Өтегенова, А.К. Қасымовтың қосқан үлесі. Хандар, батырлар мен билердің рөлі. Қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін білу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы). Тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

24. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. отбасының қоғам өміріндегі маңызы. Отбасы мүшелерінің функционалдық рөлі. Отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстары . Отбасы бюджетін оңтайландыру жолдары. Мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары. Білім алушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерді анықтау. Түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс). түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру. Түзетуге арналған оптикалық құралдар. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептері. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қауіпін азайту және алдын алу әдістері. Жасанды ортадағы қауіп-қатерлер. Жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау. Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы. Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдары. Кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау. Глобус пен карталардың қолану аясын көрсете білу. Параллельдер, меридиандар, экватор. Адамзат дамуына климаттың әсері. Табиғи жағдайлар мен олардың әсері. Өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекеті. Өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау. Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: "технологиялық прогрес" ұғымымен танысу. Тарихи мұражайлардың қызметін білу. Мұражайдың өзіндік жобасы. Қазақ халқының шығу тарихын білу. Сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақстанның ХХ-ХХІ ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) меңгеру. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Әлемдік және отандық тифлопедагогтар. шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтері. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. "Қазақстан" атауымен байланысты мағыналық ассоциациялар қатары (ұлттық бренд). Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 1. 1. 1 өзінің аты-жөнін, жасын білу және айтып беру және айту 0. 1. 1. 2 сұрақтарға, кезекті орналасқан суреттерге сүйене отырып өзін мектеп білім алушысы	1. 1. 1. 1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "Отбасы" ұғымын және мәнін түсіну; 1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау	2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасай алу; 2. 1. 1. 2 мысалдар келтіре отырып,	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды білу;	4. 1. 1. 1 отбасының қоғам өміріндегі маңызын дәлелдеу;

<p>1.1 Мен және менің отбасым</p>	<p>ретінде ауызша сипаттау; 0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу; 0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, құрамын білу; 0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзіңнің үй жағдайындағы міндеттеріңді білу; 0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіре алу</p>	<p>1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өз ара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру 1. 1. 1. 4 тауар-акша қатынасының қарапайым түрлерін білу; 1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың қайдан келетінін анықтау</p>	<p>өз отбасындағы ә д е п нормаларын білу; 2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ ә д е п нормаларын анықтау; 2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген от б а с ы қажеттіліктерінің құрылымын анықтау</p>	<p>3. 1. 1. 2 әулет шежіресін құрау ; 3. 1. 1. 3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау; 3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну</p>	<p>4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстарын талдау; 4. 1. 1. 4 отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын ұсыну</p>
	<p>0. 1. 2. 1 өз сыныбын таба алу; 0. 1. 2. 2 тәрбиешінің, мұғалімнің аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орналасу орнын білу; 0. 1. 2. 4 мектеп ішінде орналасқан жаңа жайларды атап беру: сынып, кабинет, дәретхана, дәліз, асхана; 0. 1. 2. 5 мектеп ішінде тәртіп сақтау ережесін білу; 0. 1. 2. 6 тәрбиешінің және мұғалімнің тапсырмасын орындау;</p>	<p>1. 1. 2. 1 мектептің адам өміріндегі маңызын білу; 1. 1. 2. 2 мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін көрмейтін білім алушыларға, визулды және карта бойынша н а ш а р көретіндерге рельефті макет бойынша анықтау; 1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау</p>	<p>2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру; 2. 1. 2. 2 мектеп қауымдастығының құрылымын ж ә н е</p>	<p>3. 1. 2. 1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін меңгеру және өз нұсқасын ұсыну; 3. 1. 2. 2 түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді</p>	<p>4. 1. 2. 1 мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын білу;</p>

<p>1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы</p>	<p>0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу; 0. 1. 2. 8 мектеп қызметкерлерінің қызметтерінің білу; 0. 1. 2. 9 мектеп қызметкерлерінің: дәрігер, тәрбиеші, мұғалім, директордың орынбасары мен мектеп директорының аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 10 кезекшілік кестесін пайдалана отырып, сыныпта кезекші болу; 0. 1. 2. 11 сабақ үстінде тәртіп ережесін сақтау; 0. 1. 2. 12 мектептің мекен-жайын білу</p>	<p>маңыздылығын білу; 1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтаудың маңызын ұғыну және күн тәртібін құрастыру; 1. 1. 2. 5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану; 1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау; 1. 1. 2. 7 күнделікті, сабақ кестесін қолдану</p>	<p>мүшелерінің қызметін анықтау; 2. 1. 2. 3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық мінез-құлық нормаларын меңгеру; 2. 1. 2. 4 өз сыныбын сипаттама беру</p>	<p>қабылдау жолдарын меңгеру; 3. 1. 2. 3 қоғамда өзін өзі ұстау әдеби нормаларын білу; 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу</p>	<p>4. 1. 2. 2 білім алушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерді анықтау</p>
<p>1.3 Менің атамекенім</p>	<p>0. 1. 3. 1 сақталған анализаторларды пайдалана отырып қала көліктерінің түрлерін ажырату; 0. 1. 3. 2 сезім мүшелерінің көмегімен табиғат мезгілінде болатын өзегістерді қабылдай білу; 0. 1. 3. 3 "Атамекен" және "ел" ұғымын білу;</p>	<p>1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау; 1. 1. 3. 2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын</p>	<p>2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану; 2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету:</p>	<p>3. 1. 3. 1 елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (тип, көлемі, қызметі); 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру</p>	<p>4. 1. 3. 1 түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату; 4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз</p>

	0. 1. 3. 4 Ертеңгіліктер мен мерекелік іс-шараларды өткізуге арналған дайындыққа қатысу	және көрнекі жерлерін сипаттау	көрмейтін білім алушыларға Қазақстанның рельефті картасын пайдалану		аймағының сипаттама беру
1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды білу және жасау; 0. 1. 4. 2 негізгі жеке бас гигиеналық ережесін атай алу; 0. 1. 4. 3 негізгі күн тәртібінің тармақтарын атай алу; 0. 1. 4. 4 табиғатқа шыққанда ережені сақтау; 0. 1. 4. 5 жолда жүрудің негізгі ережелерін: к ө ш е қиылысынан өткен кезде, бағдаршамның шартты сигналдық белгілерін сақтау және білу; 0. 1. 4. 6 шұғыл қауіпсіздікқызымет көрсетудің телефон нөмірлерін және	1. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу; 1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын білу; 1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу; 1. 1. 4. 4 үйдегі қауіпсіздік ережелерін білу; 1. 1. 4. 5 жолда жүру тәртібін, ж а я у жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәнін білу: н а ш а р көретіндерге схема бойынша, көрмейтіндерге рельефті маршрут қағазы бойынша; 1. 1. 4. 6 үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру: көрмейтін білім алушыларға "	2. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды білу және пайдалану:" Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; " Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов,, "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс; 2. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықта рды анықтау; 2. 1. 4. 3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату; 2. 1. 4. 4 қоғамдық көліктегі өзін өзі ұ с т а у ережелерін білу;	3. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды жасау: " Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; " Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов, " Пальминг", авторы У.Г. Бейтс; 3. 1. 4. 2 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету: көрмейтіндерге рельефті схема бойынша; 3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 4 2 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен	4. 1. 4. 1 оптикалық құрылғыларды қолдану ережесін білу және қолдану: көзілдірік, лупалар; 4. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 3 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау; 4. 1. 4. 4 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі

	олардың аттарын білу; 0. 1. 4. 7 тұрмыстық жағдайда техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау	Бағдарлау" құрылғысын қолдану; 1. 1. 4. 7 көшеден өту кезінде бағдаршамның шартты дыбыстық сигналдық тәртібін білу; 1. 1. 4. 8 шұғыл көмек қызметтерін білу және олармен хабарласу жағдайларын анықтау	2. 1. 4. 5 қоғамдық жерлерде күнделікті болатын жағдайда жүріс-тұрыс қауіпсіздік ережесін сақтау	айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау; 3. 1. 4. 5 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау	жарақаттану қаупін азайту және алдын алу әдістерін ұсыну;
1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушылардың құқықтары мен міндеттерін білу	1. 1. 5. 1 білім алушының құқықтары мен міндеттерінің мәнін білу	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызын білу	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы және Конституциясы туралы білу; 3. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының Конституциясының маңызын ұғыну	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытындылар жасау; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарын анықтау, міндеттерінен мысалдарын келтіру
1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 негізгі мемлекеттік мерекелерді атау; 0. 1. 6. 2 бір-екі мерекені сипаттай алу; мектеп те болатын мерекелердің мағынасын ұғыну, қатысу	1. 1. 6. 1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау	2. 1. 6. 1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәнін білу	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі:

2-кесте

--	--

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау: көрмейтін білім алушыларға жергілікті жердің рельефті суреті бар картасын қолдану; 1. 2. 1. 2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін білу	2. 2. 1. 1 тұс бағдардың, ағаш қабығындағы мүктің көмегімен экскурсия және саябақ аймағында көкжиекті анықтау	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау: көрмейтіндерге рельефті картасын қолдану; 3. 2. 1. 2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын қолдану	4. 2. 1. 1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау: көрмейтіндерге рельефті суреттер, карталар; 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың қолдану аясын, олардан негізгі нысандарды көрсете білу: көрмейтіндерге рельефті карта мен глобустар 4. 2. 1. 3 глобус пен картадан параллельдерді, меридиандарды, экваторды көрсете білу
2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 адамның қолымен жасалған табиғат заттар мен нысанды ажырата білу; 0. 2. 2. 2 ауа райын бақылау: күнді, желді, жауын-шашынды, ауаның жай-күйін: суық, жылы; көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен; 0. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің атауын білу; 0. 2. 2. 4 қыс және күз мезгілдеріне тән құбылысты білу; 0. 2. 2. 5 көктем және жаз	1. 2. 2. 1 ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен анықтау; 1. 2. 2. 2 табиғат күнтізбесін құру; 1. 2. 2. 3 Ай атауларын білу; 1. 2. 2. 4 балалардың әр бір жыл мезгілі барысындағы іс-әрекетін, адамдардың киімі мен аяқ киімінің жыл	2. 2. 2. 1 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне тигізетін оң және кері әсерін талдау; 2. 2. 2. 2 сақталған анализаторлардың көмегімен көктем мезгілінде табиғатта болатын өзгерістерді бақылау	3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау; 3. 2. 2. 2 ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау; 4. 2. 2. 2 тері арқылы сезу тәсілімен климатта болатын

	мезгілдеріне тән құбылысты білу;	мезгіліне қарай өзгеруін бақылау			өзгерістерді анықтай алу;
2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	0. 2. 3. 1 маусымдық киім мен аяқ киімді атау; 0. 2. 3. 2 киім мен аяқ киімді топтастыру; 0. 2. 3. 3 қалада және ауылда маусымдық еңбек түрлерін атау; 0. 2. 3. 4 өмір сүру үшін ауа мен судың мәнін білу; 0. 2. 3. 5 зерттеу, бақылау жүргізу негізінде су мен ауаның қасиеттерін анықтау; 0. 2. 3. 6 табиғат құбылыстарына және ауа-райына қатысты халық мақал-мәтелдерін білу	1. 2. 3. 1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау; 2. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын талдау; 2. 2. 3. 3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін құрастыру; 3.2.3.3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" сөзінің мәнін меңгеру; 0. 2. 4. 2 өз өңіріңіздегі табиғи ерекшеліктерін сипаттау	1. 2. 4. 1 туризмнің мәнін меңгеру; 1. 2. 4. 2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандарды анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау	3. 2. 4. 1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау; 3. 2. 4. 2 "Саяхат" ұжымдық шығармашылық жұмыстарын ұсыну: фабрикаға, құрылысқа	4. 2. 4. 1 ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, БАҚ) пайдалана отырып, Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру

3) "Табиғат толқынында" бөлімі:

3-кесте

	Оқыту мақсаттары			
--	------------------	--	--	--

Бөлімшелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу; 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: рельефті карта, сызбалар; 1. 3. 1. 2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері/ жәдігерлері туралы әңгімелеу	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау; 2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін білу; 3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын білу	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау; 4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін білу; 4. 3. 1. 3 мұражайдың өзіндік жобасын ұсыну
3. 2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болу; 0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және оларды сипаттау	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар	2. 3. 2. 1 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау: рельефті карта, схемалар	4. 3. 2. 1 түрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тарихын білу: рельефті карта, схемалар; 4. 3. 2. 2 сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу: рельефті карта, схемалар
3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелерді білу	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы баяндау;	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 1. 3. 3. 2 көне жазулар туралы білу	3. 3. 3. 1 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін ұғыну	4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) білу
		1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы әңгімелеу: көрмейтіндерге	2. 3. 4. 1 Эл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгімелеу: оқу машинкалары	3. 3. 4. 1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін білу; 3. 3. 4. 2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының азаттығы үшін күрескен	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, елімізге сіңірген

3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 жазушылардың, ақындардың есімін атау	о қ у машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы; 1. 3. 4. 2 кейбір тарихи тұлғалардың есімін білу	немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы; 2. 3. 4. 2 Луи Брайльдің рельефті нүктелі қарпінің пайда болу тарихын білу	тұлғалардың р ө л і н шығармашылық түрде көрсету; 3. 3. 4. 3 Қазақстанда көрмейтіндерге арналған әдебиеттерді рельефті-нүктелі қаріппен басып шығару тарихын білу: С.Х. Өтегенов, А.К. Қасымов	еңбегі туралы көрмейтіндерге о қ у машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы білу; 4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімін білу
3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу; 0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білу	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін сипптап беру; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу; 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру	2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәнін білу; 2.3.5. 2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау; 2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін басқа елдікінен ажырата алу; 2. 3. 5. 4 Қазақстан халықтары достығының маңыздылығын ұғыну	3. 3. 5. 1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін ұғыну (" Алтын адам", " Бәйтерек" монументі, " Мәңгілік ел" салтанат қақпасы); 3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін білу	4. 3. 5. 1 Зерттеулер негізінде " Қазақстан" атауымен байланысты мағыналық ассоциациялар қатарын (ұлттық бренд) ұсыну; 4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Дүниетану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу
	Мен және қоғам	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 өзінің аты-жөнін , жасын білу және айтып беру; 0. 1. 1. 2 сұрақтарға, кезекті орналасқан суреттерге сүйене отырып өзін мектеп білім алушысы ретінде ауызша сипаттау; 0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу; 0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, отбасының құрамын білу
			0. 1. 2. 1 өз сыныбын таба алу; 0. 1. 2. 2 тәрбиешінің, мұғалімнің аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орналасу орнын білу; 0. 1. 2. 4 мектеп ішінде орналасқан жаңа жайларды атап беру: сынып, кабинет, дәретхана, дәліз, асхана; 0. 1. 2. 5 мектеп ішінде тәртіп сақтау ережесін білу;

2. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>0. 1. 2. 6 тәрбиешінің және мұғалімнің тапсырмасын орындау;</p> <p>0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу;</p> <p>0. 1. 2. 8 мектеп қызметкерлерінің қызметін білу;</p> <p>0. 1. 2. 9 мектеп қызметкерлерінің: дәрігер, тәрбиеші, мұғалім, директордың орынбасары мен метеп директорының аты-жөнін білу;</p> <p>0. 1. 2. 10 кезекшілік кестесін пайдалана отырып, сыныпта кезекші болу;</p> <p>0. 1. 2. 11 сабақ үстінде тәртіп ережесін сақтау;</p> <p>0. 1. 2. 12 мектептің мекен-жайын білу</p>
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орналасу орнын білу
		1.1 Мен және менің отбасым	<p>0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзінің үй жағдайындағы міндеттерін білу;</p> <p>0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіру</p>
		1.3 Менің атамекенім	<p>0. 1. 3. 3 "Атамекен" және "ел" ұғымын білу;</p> <p>0. 1. 3. 4 Ертеңгіліктер мен мерекелік іс-шараларды өткізуге арналған дайындыққа қатысу</p>
		1.1 Мен және менің отбасым	<p>0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу;</p> <p>0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, құрамын білу;</p>
	Елімнің табиғаты		0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін

4. Бізді қоршаған әлем		2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 1 сақталған анализаторларды пайдалана отырып қала көліктерінің түрлерін ажырату; 0. 1. 3. 2 сезім мүшелерінің көмегімен табиғат мезгілінде болатын өзегістерді қабылдай білу
	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	0. 2. 2. 1 адамның қолымен жасалған таиғи заттар мен нысанды ажырата білу; 0. 2. 2. 2 ауа райын бақылау: күнді, желді, жауын-шашынды, ауаның жай-күйін: суық, жылы: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен; 0. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің атауын білу ; 0. 2. 2. 4 қыс және күз мезгілдеріне тән құбылысты білу; 0. 2. 2. 5 көктем және жаз мезгілдеріне тән құбылысты білу
		2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері	0. 2. 3. 1 маусымдық киім мен аяқ киімді атау; 0. 2. 3. 2 киім мен аяқ киімді топтастыру; 0. 2. 3. 3 қалада және ауылда маусымдық еңбек түрлерін атау; 0. 2. 3. 4 өмір сүру үшін ауа мен судың мәнін білу ; 0. 2. 3. 5 зерттеу, бақылау жүргізу негізінде су мен ауаның қасиеттерін анықтау; 0. 2. 3. 6 табиғат құбылыстарына және ауа-райына қатысты халық мақал-мәтелдерін білу
3 - тоқсан			

5. Саяхат	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу ; 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
		3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болу; 0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және оларды сипаттау
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" сөзінің мәнін меңгеру; 0. 2. 4. 2 өз өңіріңіздегі табиғи ерекшеліктерін сипаттау
	Тарих толқынында	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 жазушылардың, ақындардың есімін атау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болу; 0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және оларды сипаттау
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу; 0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білу
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелерді білу
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу ; 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу; 0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білу
4 - тоқсан			

	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды білу және жасау; 0. 1. 4. 4 Табиғатқа шыққанда ережені сақтау ; 0. 1. 4. 7 тұрмыстық жағдайда техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу ; 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
	7. Тағам және сусын		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік
Мен және қоғам		1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзіңнің үй жағдайындағы міндеттерінді білу; 0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіру;
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу; 0. 1. 4. 2 негізгі жеке бас гигиеналық ережесін атай алу; 0. 1. 4. 3 негізгі күн тәртібінің тармақтарын атай алу;
8. Дені саудың – жаны сау!	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	<p>1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы</p> <p>1.1 Мен және менің отбасым</p>	<p>1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау</p> <p>1. 1. 1. 1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "Отбасы" ұғымын және мәнін білу;</p> <p>1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру;</p> <p>1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін білу;</p> <p>1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың қайдан келетінін анықтау</p>
2. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдас-тығы	<p>1. 1. 2. 1 мектептің адам өміріндегі маңызын білу;</p> <p>1. 1. 2. 2 мектептегі функционалды аймақтардың орналасқан жерін көрмейтін білім алушыларға, визулды және карта бойынша нашар көретіндерге рельефті макет бойынша анықтау;</p> <p>1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын білу;</p> <p>1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау</p> <p>1. 1. 4. 3 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын ұғыну;</p> <p>1. 1. 4. 4 жолда жүру тәртібін, жаяу</p>

		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәнін білу; : нашар көретіндерге схема бойынша, көрмейтіндерге рельефті маршрут қағазы бойынша ;
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдас-тығы	1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын білу;
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "Отбасы" ұғымын, мәнін білу; 1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру
		1.6 6 Мерекелер	1. 1. 6. 1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау
		1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау;
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың қайдан келетінін анықтау
	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау : көрметіндерге жергілікті жердің рельефті суреті бар картасын қолдану;
			1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау;

4. Бізді қоршаған әлем	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін сипаттау
	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа райы	1. 2. 2. 1 ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін анықтау: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен;
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	1. 2. 3. 1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау
3 - тоқсан			
5. Саяхат	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: рельефті карта, сызбалар
		3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы әңгімелеу: көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы;
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 туризмнің мәнін білу; 1. 2. 4. 2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау
	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру
		3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының рәміздерін өзге елдердің рәміздерінен ажырату; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу;
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы баяндау;
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері/жәдігерлері туралы әңгімелеу
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу;
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: рельефті карта, сызбалар
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу; 1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын ұғыну; 1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу;
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін білу; 1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың қайдан келетінін анықтау
			1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын ұғыну;

		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 4 үйдегі қауіпсіздік ережелерін білу; 1. 1. 4. 8 шұғыл көмек қызметтерін білу және олармен хабарласу жағдайларын анықтау
8. Дені саудың – жаны сау!	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау 2. 1. 1. 2 мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы әдеп нормаларын білу; 2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ әдеп нормаларын анықтау; 2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген отбасы қажеттіліктерінің құрылымын, олардың түсу көзін анықтау
2. Менің отбасым және достарым	Мен және қоғам	1.5 Құқық және міндет	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату ; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңыздылығын білу
	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін басқа елдікінен ажырата алу
2 – тоқсан			

3. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру;</p> <p>2. 1. 2. 2 мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін анықтау;</p> <p>2. 1. 2. 3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық мінез-құлық нормаларын білу;</p> <p>2. 1. 2. 4 өз сыныбын сипаттама беру</p>
4. Менің туған өлкем	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	<p>2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану;</p> <p>2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету: көрмейтін білім алушыларға Қазақстанның рельефті картасын пайдалану</p>
		1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	<p>2. 1. 4. 3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату;</p> <p>2. 1. 4. 4 қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережелерін білу</p>
	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	<p>2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасы мемлекеттік рәміздерінің маңызын білу;</p> <p>2. 3. 5. 2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау</p>
3 – тоқсан			
		1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру
			2. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды білу және

5. Дені саудың – жаны сау	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	<p>пайдалану: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов, "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс;</p> <p>2. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықтарды анықтау;</p> <p>2. 1. 4. 5 қоғамдық жерлерде күнделікті болатын жағдайда жүріс-тұрыс қауіпсіздік ережесін сақтау</p>
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәнін білу
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау
	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	<p>2. 3. 4. 1 Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгімелеу: көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы;</p> <p>2. 3. 4. 2 Луи Брайльдің рельефті нүктелі қарпінің пайда болу тарихын білу</p>

		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 тұсбағдардың, ағаш қабығындағы мүктің көмегімен экскурсия және саябақ аймағында көкжиекті анықтау
		2.2 Климат және ауа-райы	2. 2. 2. 1 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне тигізетін оң және кері әсерін талдау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау; 2. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын талдау; 2. 2. 3. 3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу
8. Саяхат	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандарды анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
		2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 5 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін білу	
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну	
			3. 1. 2. 1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіреді және өз нұсқасын ұсыну; 3. 1. 2. 2 түрлі көзқарастар жағдайында

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын меңгеру; 3. 1. 2. 3 қоғамда өзін-өзі ұстау әдеп нормаларын білу; 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу
		1.5 Құқық және міндет	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы және Конституциясы туралы білу; 3. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының Конституциясының маңызын ұғыну
2 - тоқсан			
3. Уақыт	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды білу; 3. 1. 1. 2 әулет шежірсін құрастыру
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау;
		1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну
	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін білу; 3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну

		3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау: рельефті карта, схемалар
4 Сәулет	Елімнің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	3. 1. 3. 1 елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (тип, көлемі, қызметі); 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	3. 2. 4. 1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау
		2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау: көрмейтіндерге рельефті картасын қолдану; 3. 2. 1. 2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын қолдану
3 - тоқсан			
5. Өнер	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 әулетінің құндылықтарын анықтау
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету: для көрмейтіндерге рельефті схема бойынша
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік,	3. 3. 5. 1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін білу ("Алтын адам" , "Бәйтерек" монументі, "

	Тарих толқынында	<p>мемлекеттілік және патриотизм</p> <p>3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары</p> <p>3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер</p>	<p>Мәңгілік ел" салтанат қақпасы)</p> <p>3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау: рельефті карта, схемалар</p> <p>3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну</p>
6. Атақты тұлғалар	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау: рельефті карта, схемалар
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін білу
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	<p>3. 3. 4. 1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін білу;</p> <p>3. 3. 4. 2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету;</p> <p>3. 3. 4. 3 Қазақстанда көрмейтіндерге арналған әдебиеттерді рельефті-нүктелі қаріппен басып шығару тарихын білу: С.Х. Өтегенов, А.К. Қасымов</p>
4 - тоқсан			
	Елімнің табиғаты	<p>2.2 Климат және ауа-райы</p> <p>2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері</p> <p>2.4 Туризм</p>	<p>3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау</p> <p>3. 2. 3. 1 Адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)</p> <p>3. 2. 4. 1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау</p>

7. Су – тіршілік көзі		2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін құрастыру
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 5 өзінің табиғи ортадағы қауіпсіздігін жоспарлау
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау
		1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормаларын білу
		1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну
	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлайды және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды жасау: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов көзге арналған жаттығуларды жасау: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов, "

Пальминг", авторы У.Г. Бейтс, "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс;
3. 1. 4. 4 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 1 түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату; 4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының сипаттама беру
	Елімнің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
2. Адами құндылықтар	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 1 отбасының қоғам өміріндегі маңызын дәлелдеу; 4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстарын талдау; 4. 1. 1. 4 отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын ұсыну
		1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	4. 1. 2. 1 мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын білу; 4. 1. 2. 2 білім алушылар арасындағы көшбасшыға

			тән тұлғалық қасиеттерді анықтау
		1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытынды жасау ; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке тұлғаның демократиялық құқықтары мен бостандықтарына, міндеттеріне мысалдар келтіру
2 - тоқсан			
3. Мәдени мұра	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	4. 3. 2. 1 түрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тарихын білу: рельефті карта, схемалар; 4. 3. 2. 2 сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу: рельефті карта, схемалар
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) білу
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, елімізге сіңірген еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы білу; 4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімін білу

		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін білу; 4. 3. 1. 3 мұражайдың өзіндік жобасын ұсыну
4. Мамандықтар әлемі	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау
		1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
	Елімнің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының сипаттама беру
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, елімізге сіңірген еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы білу; 4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімін білу
			4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет,

		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	ғылым, білім, экономика) білу
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін азайту және алдын алу әдістерін ұсыну
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 3 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау
	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау: көрмейтіндерге рельефті суреттер, карталар
		2.2 Климат және ауа-райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су

6. Қоршаған ортаны қорғау	Елімнің табиғаты		<p>нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау;</p> <p>4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау</p>
		2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	<p>4. 2. 1. 1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау: көрмейтіндерге рельефті суреттер, карталар;</p> <p>4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың қолану аясын, олардан негізгі нысандарды көрсете білу: көрмейтіндерге рельефті карта мен глобустар;</p> <p>4. 2. 1. 3 глобус пен картадан параллельдерді, меридиандарды, экваторды көрсете білу</p>
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) білу
	Тарих толқынында	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, елімізге сіңірген еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы білу;
			4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімін білу
		4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасын ың азаматы ретінде	

		1.5 Құқық және міндет	демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдарын келтіру
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 3 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау
8. Болашаққа саяхат	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының сипаттама беру
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, БАҚ) пайдалана отырып, Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 Зерттеулер негізінде "Қазақстан" атауымен байланысты мағыналық ассоциациялар қатарын (ұлттық бренд) ұсыну
	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылықпен таныстыру
		1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытынды жасау ; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке

		тұлғаның демократиялық құқықтары мен бостандықтарына, міндеттеріне мысалдар келтіру
--	--	---

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
577 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған білім алушылардың музыкалық мәдениетін, негізгі білімі мен біліктерін қалыптастыру, музыкалық іс-әрекетінде шығармашылықпен өз ойын жеткізу және қарым-қатынас жасау тәсілдерін меңгерту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) музыка өнеріне қызығушылықтарын дамыту;
- 2) гармониялық және тембрлік есту қабілетін дамыту;
- 3) ырғақ сезімін, музыкалық есте сақтауды, есту арқылы өзін-өзі бақылауды, дыбысталу сапасын және музыкалық көріністерді дамыту;
- 4) музыкалық сауаттылық негіздері, музыканың стильдері, жанрлары және мәнерлі құралдары туралы түсініктерін қалыптастыру;
- 5) музыканы өнердің басқа да түрлерімен кіріктіру, музыкалық орындаушылық дағдыларын, сонымен қатар ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану арқылы біліктерін және дағдыларын дамыту;
- 6) білім алушылардың қазақтың дәстүрлі музыкасы мен фольклорының, әлем халықтарының музыкалық шығармашылығының, классикалық және заманауи композиторлар шығармаларының озық үлгілерін білу

7) музыкалық іс-әрекеттер процесінде білім алушылардың көркемдікті қабылдау қабілеттерін қалыптастыру.

4. Түзету-дамыту міндеттері:

1) танымдық іс-әрекетті түзету: бейнелі ойлауды, есту арқылы қабылдауды, қиялды, есті, зейінді;

2) кеңістікте, сахнада бағдарлануды үйрету; шағын кеңістікте; музыкалық аспапта орындау;

3) қалдық көруді дамыту және қорғау;

4) әуенді біртұтас қабылдау, шығарманың тақырыбын түсіну арқылы мимикалық қасиеттерді дамыту;

5) даярлық музыкалық жаттығуларды, әуенді орындау арқылы тыныс алу дағдыларын қалыптастыру;

6) көпшілік алдында орындау кезінде көру қабілеті бұзылған білім алушылардың мінез-құлқының адекватты емес формаларын, психологиялық дағдарыстарын жою.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту құндылықтық-бағдарланған, тұлғалық-бағдарланған, әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативті тәсілдер және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі - АКТ) негізінде жүзеге асырылады.

6. "Музыка" пәнін оқытудағы құндылықтық-бағдарланған тәсіл көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға әлемді тануда өздері үшін маңызды құндылықтарын таңдауға, біртұтас ойлау мен сананы қалыптастыруға мүмкіндік береді.

7. Оқытудың тұлғалық-бағдарланған тәсілі көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жеке дамуын және өзін-өзі дамытуын белсендіруге бағытталған, тұлғаны қалыптастыруда балалардың жеке-дара ерекшеліктерін, қызығушылықтарын және қабілеттерін еске алуды, ойын көріністерін және әндерді сахналау арқылы зейінді, музыкалық есте сақтау мен ішкі есту қабілетін дамытуын көздейді.

8. Іс-әрекет тәсілі жеке, топтық және жұптық жұмыс арқылы жүзеге асырылады, бұл шығармашылық тапсырмаларды қолдануды қамтиды, онда көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушылар өздерінің көңіл-күйлеріне назар аударуға, музыканың көмегі арқылы сабақта естіген өмірлік жағдайлармен туындайтын сезімдер мен эмоциялардың біртұтас кешенін жеткізуге үйренеді.

9. Оқу іс-әрекетіндегі саралап оқыту тәсілі көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың музыкалық қабылдауының, ақпаратты жеткізудің, зияттың, іс-әрекеттің, сөйлеудің, эмоциялар, естің және ойлаудың ерекшеліктерін есепке алады және білім алушылардың екі топқа бөлуге мүмкіндік береді:

1) жақсы музыкалық қабілеттері бар білім алушылар: дәл дауыс ырғағын келтіреді, әндерді жылдам және жақсы үйренеді және есте сақтайды, музыкалық шығарманы мәнерлі орындайды, ән салуда тыныс алу дағдыларын меңгерген;

2) әлсіз музыкалық қабілеттері бар білім алушылар: есте сақтау қабілеті нашар, ырғағы дәл емес және есту қабілеті әлсіз, зейіннің шоғырлануы төмен деңгейде, сөйлеудің бұзылуы, тұтығуы бар; аталған санаттағы балалармен жұмыс жеке тәсілді талап етеді.

10. Коммуникативтік тәсіл білім алушылардың диалог жүргізу қабілетін, өзінің ой-пікірлерін коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес көрсету қабілетін қалыптастырады.

11. АКТ-ды қолдану музыканы тыңдау, шығару және есте сақтау, "Музыка" оқу пәнінің әдістемелік мүмкіндіктерін байытуға, оған заманауи деңгей беруге мүмкіндік береді.

12. Музыка сабақтары арнайы жабдықталған кабинетте жүргізіледі:

1) жұмысқа арналған жиһаз және жабдықтар: балалардың музыкалық аспаптары, музыкалық орталық, фортепиано, жұмыс және демонстрациялық үстел;

2) оқытудың арнайы құралдары: рельефті картиналар, Брайль жүйесі бойынша нота кестелері, анықтамалық, музыкалық әдебиет, ұлғайтылған және рельефті-нүктелі шрифтпен жазылған оқулықтар; экрандық-дыбыстық құралдар.

3 - тарау. "Музыка" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Музыка" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі :

1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;

2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;

3) 2 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны төмендегідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Музыканы тыңдау, талдау және орындау" бөлімі;

2) "Музыкалық-шығармашалық жұмыстарды құру" бөлімі;

3) "Жобаны даярлау және құру" бөлімі;

15 "Музыканы тыңдау, талдау және орындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) музыка тыңдау және талдау;

2) музыкалық-орындаушылық іс-әрекет (ән салу);

3) музыкалық сауат (Брайль нота жүйесі);

16. "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау;

2) музыка шығару және импровизациялау.

17. "Жобаны даярлау және құру" бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

1) білім алушылардың музыкалық-шығармашылық жұмыстарын презентациялау және бағалау.

18. 0 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық сауаттылық негіздері, музыка тыңдау және талдау дағдыларының дамуы; есту арқылы мәнерлі құралдарды анықтау (жай, қатты, баяу, жылдам); дыбыс бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырату біліктілігі; көру қабілетін бұзылған балалардың таза дыбыстауы (дұрыс жалғаулар, дауысты және дауыссыз дыбыстар); балалардың музыкалық аспаптары, оларды сипау арқылы тану; музыкалық сөйлемдер арасында дұрыс тыныс алу; есту арқылы нотаны анықтау; секста, септима шегіндегі биіктігі бойынша дыбыстар (жоғары, төмен); шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлану;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: шығармашылық бейне; ертегі бейнесі; ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапаларын дауыс арқылы жеткізу біліктілігі; музыкалық бейнені қабылдау және бейне туралы өзінің әсерлерін айту біліктілігі; дыбысы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырату біліктілігі; ертегі кейіпкері, мюзикл; музыкалық-қозғалыс этюдтері мен ойындарда қарапайым мимикалық және пантомимикалық мәнерлі құралдарды қолдану; шапалақтау және топылдату арқылы қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту біліктілігі;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: балалар әндерін шығармашылықпен орындау, бағалау (жақсы, нашар); орындау алдында қорқынышты және ұяндықты жеңу, позитивті көңіл-күй.

19. 1 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйі, ырғағы, қарқыны, динамикасы; есту арқылы таныс дыбыстар мен музыкаларды анықтау және сипаттау; музыкалық шығармалар, олардың сипаты; сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату; есту арқылы жоғары, орта, төмен регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, "соль" және "ми" ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; дауыс тембрін, қазақтың халық және басқа музыкалық аспаптарының тембрін анықтау; әуеннің графикалық бейнеленуін түсіну; музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әнді орындау; шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; ертегі кейіпкерінің музыкалық бейнесі; мюзикл; дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық сөйлемдерді шығару (1-2 такт); шапалақтау, топылдату және басқа қимылдар арқылы қарапайым ырғақтық сурет; балалардың музыкалық аспаптары, оларды сипап-сезу арқылы тану; Брайль жүйесі бойынша нота жазбасы; шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық сөйлемдерді шығару үшін идеялар; сахналанған әндер; музыкалық ойындар және шағын музыкалық қойылымдар; музыкалық бейнелер, әсерлер мен пікірлер; дыбыс бойынша және

сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; дауысты және музыкалық аспаптарды қолдану арқылы музыкалық сөйлемдерді шығару (1-2 такт); шапалақтау, топылдану және басқа қимылдар арқылы қарапайым ырғақтық сурет;

3) "Жоба дайындау және құру" бөлімі: шығармашылық жұмысты ұсыну, бағалау (жақсы, жаман); көңіл-күйді білдіріп, ешбір қысымсыз әнді орындау.

20. 2 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық шығармалардың ұқсастығы мен айырмашылықтары; музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйі, мазмұны және мәнерлі құралдары; визуалды элементтер және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізе білу; музыкалық бейне, әсерлер мен пікірлер; сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттері мен ерекшеліктері; релятивті жүйені қолданып (до, ми, соль) дыбыстардың биіктігі, есту арқылы ноталардың ұзақтығын және паузаларды (сегіздік, төрттік) анықтау; қазақтың халық және классикалық музыкалық аспаптарының тембрін; шығарманың музыкалық жанрын анықтау; сипап-сезу арқылы шағын кеңістікте (аспап) бағдарлау; Брайль жүйесімен ноталар; үлкен кеңістікте, сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық сөйлемдерді шығару және импровизациялау үшін идеялар; сахналанған әндер; музыкалық ойындар, музыкалық қойылымдар және бейнелер; шығарманың музыкалық бейнесі; дыбысы және формасы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; қарқынды, ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндер; шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; әртүрлі аспаптарды қажетті ноталарды ойнай білу; шығармашылық және импровизация; шығарма және импровизация; дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып музыкалық сөйлемдер (2-4 такт) шығару және импровизациялау;

3) "Жоба дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестілігін көрсету; шығармашылық жұмысты ұсыну; әндерді вокальды орындау; музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықты және өзбетінділікті дамыту.

21. 3 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: тыңдалған шығарманың көңіл-күйі, мазмұны және көркемдік бейнесі; музыкалық жанрлар және ұғымдар; тыңдалған музыка туралы ой-пікірлерін және сезімдерін жеткізе білу; сипап-сезу негізінде музыкалық аспаптардың қасиеттері, ерекшеліктері және тембрлік бояуы; музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндер, қарқын, ырғақтық сурет және динамика; ансамбльде ойнау, қарқын мен динамиканы сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарындағы әртүрлі ырғақтық суреттерді ойнау; әртүрлі аспаптарда ойнау; есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтай білу және ноталарды нота дәптеріне ұлғайтылған қатармен Брайль жүйесі бойынша бірінші

октаваның шегінде жазу; дыбысталуы бойынша музыкалық аспаптар, музыкалық аспаптарды топтар бойынша жіктеу; регистр, динамика, қарқын; шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық мәнерлі құралдарды қолданып, шығарма және импровизация үшін идеялар; сахналанған әндер, музыкалық ойындар, музыкалық қойылымдар және бейнелер; музыкалық шығарманың сипаты; шығарманың музыкалық бейнесі; дыбысы және формасы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі музыкалық сөйлемдерді (4-8 такт) шығару және импровизациялау; әртүрлі ырғақтық суреттерді қолданып музыкалық сөйлемдерді шығару;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылық белсенділікті, дербестікті таныту; шығармашылық жұмысты ұсыну; әндерді вокальды орындау; музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде дербестікті және шығармашылықты дамыту; ұсынылған тақырыптар бойынша жеке жобалар.

22. 4-сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (халық, классикалық), жанры; эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, аңыз-ертегіші; шығарманың көркемдік бейнесі; аспаптардың қасиеттері, ерекшеліктері және тембрлік бояуы; сипап-сезу негізінде аспаптың құрылысында бағдарлау; сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы және стильдегі шығармалар, интонациялау тазалығы; шағын әуендерді, канон формасындағы жеңіл әндерді орындау; ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн-синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; музыкалық сауаттылық (Брайльдің нота жүйесі): қарапайым музыкалық формалар (шумақ, қайырма, АВ, АВА), стильдер мен жанрлар, шығармадағы

$\frac{3}{4}$

өлшемі; хордың түрлері (балалар, әйелдер, ерлер, аралас), халық аспаптар ансамблі (қазақ, орыс), симфониялық оркестр; музыкалық мәнерлілік құралдары (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз); аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау; үлкен кеңістікте, сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданумен музыка шығару және импровизациялау үшін идеялар мен материалдарды жинау; сахналанған әндер, музыкалық ойындар және музыкалық қойылымдар; шығарманың музыкалық бейнелері; шығарманың сипатын жеткізе отырып, музыкалық рөлді орындау; шығарманың музыкалық бейнесін құра және

орындай білу; сипап-сезу негізінде формасы және дыбысы бойынша аспаптарды ажырата білу және топтарды анықтау; музыка шығару және импровизациялау; дауысты , музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуальды) қолданып,
3/4

өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық сөйлемдер; Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасы; музыкалық сөйлемдерді шығару және оларды аспаптарда қайта жаңғырту;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету; шығармашылық жұмысты ұсыну; берілген критерийлер бойынша шығармашылық жұмысты бағалау; әндерді вокальды орындау; хормен орындау; қарапайым әндерді және әуендерді жеке және оркестрде орындау.

4 - тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу , жылдам) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықта рын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау; 1. 1. 1. 3 музыкалық	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің ж ә н е музыкалық-ырға қ т ы қ кимылдардың көмегімен музыка туралы	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық), және жанрын анықтау және ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса , жырау, жыршы , ертегі-аңызшы ұғымдарын түсіндіру және ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені

	шығармаларды тыңдау; 0. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде дыбысы бойынша аспаптарды ажырату	шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау; 1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату	өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттері мен ерекшеліктерін ажырату	музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату	сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқынды және динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн-синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
			2. 1. 3. 1 релятивті жүйені	3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың	4. 1. 3. 1 шығармадағы қарапайым музыкалық формаларды (

1.3 Музыкалық сауат	<p>0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату;</p> <p>0. 1. 3. 2 музыканың сипатын жеткізіп, мәнерлі ән сала білу;</p> <p>0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу;</p> <p>0. 1. 3. 4 қимыл-қозғалыста бағдарлай білу;</p> <p>0. 1. 3. 5 балалар музыкалық аспаптарын қолдана білу;</p> <p>0. 1. 3. 6 есту арқылы нотаны анықтау (жоғары, төмен)</p>	<p>1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 2 қазақ халқымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;</p> <p>1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын үйрену</p>	<p>қолданып дыбыстардың биіктігін атау (до, ми, соль), есту арқылы ноталардың және паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру;</p> <p>2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;</p> <p>2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>	<p>биіктігін анықтау және (бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу;</p> <p>3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу;</p> <p>3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды анықтау;</p> <p>3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау;</p> <p>3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу</p>	<p>шумақ, қайырма, АВ, АВА), стильдер мен жанрларды, $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану (балалар, әйелдер, ерлер, аралас), аспаптардың құрамы бойынша халық (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрлерді ажырату;</p> <p>4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;</p> <p>4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
---------------------	---	--	--	--	--

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну;		1. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығаруда идеяларды ұсыну;	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материал жинау;

<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материалдарды жинау</p>	<p>0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапаларын дауыспен жеткізу; 0. 2. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлерін айта білу; 0. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде және дыбысы бойынша аспаптарды ажырату</p>	<p>1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен ой-пікірлерін айта білу; 1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>	<p>у үшін идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>	<p>импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>	<p>4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
<p>2.2 Музыканы шығару және импровизациялау</p>	<p>0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және ойындарда мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарды қолдану; 0. 2. 2. 2 шапалақтар мен топылдатудың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>	<p>1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>	<p>2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>	<p>3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару</p>	<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі:

3-кесте

--	--

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3 . 1 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылық пен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу; 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяндықты жеңу; 0. 3. 1. 3 позитивті көңіл-күйді құра білу	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяндықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқау д ы , қорқынышты, ұяндықты жеңу; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің а л у а н түрлерінде шығармашылық т ы н белсенділігін, дербестігін көрсету	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау	4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау

25. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

22. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Музыка"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік
оқу бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0- сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау; 0. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде дыбысы бойынша аспаптарды ажырату
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мәнерлі ән айта білу; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу; 0. 1. 3. 4 қимыл-қозғалыста бағдарлай білу; 0. 1. 3. 5 аспапты қолдана білу; 0. 1. 3. 6 есту арқылы нотаны анықтау (жоғары, төмен)
	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну; 0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын дауыс арқылы жеткізу; 0. 2. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлерін айту;	

	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		0. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және ойындарда мәнерліліктің қарапайым музыкалық және пантомимикалық құралдарын қолдану; 0. 2. 2. 2 шапалақтар мен топылдатудың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мәнерлі ән айта білу; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну; 0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын дауыс арқылы жеткізу

	2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және ойындарда мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарды қолдану
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу 0. 3. 1. 2 қорқынышты және ұяндықты жеңу; 0. 3. 1. 3 позитивті көңіл-күйді құра білу
3 - тоқсан			
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау 1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау 0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау
	2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну; 0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын дауыс арқылы жеткізу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу
5. Саяхат			0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау;

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, әнді мәнерлі айта білу; қысқа және ұзын дыбыстарды ажырату, ырғақты шапалақтау; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу; 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяндықты жеңу
4 - тоқсан			
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
			0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану;

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау
		1.2 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мәнерлі ән айта білу; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну; 0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапаларын дауыспен жеткізу
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және ойындарда мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарды қолдану
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу; 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяндықты жеңу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау;

1. Өзім туралы	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау		1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту; 1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу
2	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін айту; 1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару</p> <p>1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қозғалыстардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
2. Менің мектебім	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау;</p> <p>1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау</p>
		1. 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау;</p> <p>1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру;</p> <p>1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну;</p>

			<p>1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;</p> <p>1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу</p>
2	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну;</p> <p>1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу;</p> <p>1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен ой-пікірлерін айта білу</p>
3. Жобаны дайындау және құру		3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу;</p> <p>1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жену;</p> <p>1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау</p>
2 – тоқсан			
1. Музыка тыңдау, талдау және орындау		1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау;</p> <p>1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау</p>
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау;</p> <p>1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру;</p> <p>1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану;</p>

		1. 1. 2. 4 жануарларды ырғақтық қозғалыстармен бере білу
	1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту
3. Менің отбасым және достарым	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен ой-пікірлерін айта білу
		1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдану және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу;

			1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
4. Бізді қоршаған әлем	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау
		1. 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұандықты жену; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
3 – тоқсан			
			1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;

5. Саяхат

	<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p>	<p>1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау; 1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату</p>
<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану</p>
	<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту; 1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу</p>
<p>3. Жобаны дайындау және құру</p>	<p>3.1 Музыканы презентациялау және бағалау</p>	<p>1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу;</p>

			1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау;</p> <p>1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату</p>
		1. 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау;</p> <p>1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру;</p> <p>1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау;</p> <p>1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;</p> <p>1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу</p>

2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну;</p> <p>1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу;</p> <p>1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен ой-пікірлерін айта білу;</p> <p>1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару;</p> <p>1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу;</p> <p>1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу;</p> <p>1. 3. 1. 3 дыбысталуы бойынша симфониялық оркестрді анықтау</p>
4 - тоқсан		
	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау;</p>
		<p>1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау;</p> <p>1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және</p>

7. Тағам және сусын	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халқымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 музыканың екі және үш бөлімді формасына сәйкес қозғалыстарды өз бетімен өзгертуді үйрену
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау

8. Дені саудың – жаны сау	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
	2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін айту; 1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қозғалыстардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқынышты және ұяндықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1. Өзім туралы	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;</p> <p>2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық кимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;</p> <p>2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;</p> <p>2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату</p>
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;</p> <p>2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау;</p> <p>2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру;</p> <p>2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;</p>

		<p>2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;</p> <p>2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>
2	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	<p>2.2.2. дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау;</p> <p>2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу;</p> <p>2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяндықты жеңу;</p> <p>2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету</p>
	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;</p> <p>2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық кимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;</p> <p>2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;</p> <p>2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату</p>

2. Менің отбасым және достарым	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суреттің қарқынын сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдықты жеңу; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету
2 - тоқсан			
			2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық кимылдардың көмегімен

3. Менің мектебім

<p>1.Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p>	<p>музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату</p>
	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап , музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу</p>
	<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау; 2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау; 2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>
		<p>2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық</p>

	<p>2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>	<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау</p>	<p>қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
		<p>2.2 Музыка шығару және импровизациялау</p>	<p>2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
	<p>3. Жоба дайындау және құру</p>	<p>3.1 Музыканы презентациялау және бағалау</p>	<p>2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдықты жеңу; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету</p>
<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>		<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p>	<p>2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың</p>

4. Менің туған өлкем

		қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап , музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяндықты жену; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың

			белсенділігін, дербестігін көрсету
3 – тоқсан			
5.Дені саудың – жаны сау	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	3. Жоба дайындау және құру		2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдықты жеңу;

		3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету
1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау		2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық кимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап , музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
			2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.3 Музыкалық сауат	<p>аспаптардың тембрлерін салыстыру;</p> <p>2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;</p> <p>2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>
2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну;</p> <p>2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу;</p> <p>2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;</p> <p>2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау;</p> <p>2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
3. Жоба дайындау және құру		3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу;</p> <p>2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяндықты жену;</p> <p>2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету</p>
4 – тоқсан			

7. Қоршаған орта	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;</p> <p>2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық кимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;</p> <p>2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;</p> <p>2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату</p>
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;</p> <p>2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p> <p>2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру;</p> <p>2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;</p>

		<p>2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;</p> <p>2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>
2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну;</p> <p>2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу;</p> <p>2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;</p> <p>2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау;</p> <p>2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту</p>
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу;</p> <p>2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяндықты жеңу;</p> <p>2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету</p>
		2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың

8. Саяхат	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;</p> <p>2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;</p> <p>2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;</p> <p>2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату</p>
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;</p> <p>2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p> <p>2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыстардың биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру;</p> <p>2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;</p> <p>2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу</p>

2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяндықты жеңу; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету
3. Жоба дайындау және құру		

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
			3. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру;

1. Тірі табиғат		1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату;</p> <p>3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру;</p> <p>3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату</p>
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;</p> <p>3. 1. 2. 2 қарқын және динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау;</p> <p>3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу;</p> <p>3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу;</p> <p>3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды анықтау;</p> <p>3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау;</p>

		3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу
2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру ; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
3 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жену; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау
	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін,

			<p>ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату</p>
<p>2. Жаксыдан үйрен жаманнан жирен (жарык пен қараңғы)</p>	<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу</p>
		<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды анықтау; 3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау; 3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу</p>
	<p>2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>	<p>2.2 Музыка шығару және импровизациялау</p>	<p>3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді</p>

			қолданып, музыкалық фразаны шығару
3	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау
2 – тоқсан			
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау;

3. Уақыт		3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды әуендерді ойнай білу
	1.3 Музыкалық сауат	3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды анықтау; 3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау; 3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді

			қолданып, музыкалық фразаны шығару
4. Сәулет	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқынды динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 аспап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;</p> <p>3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару</p>
3	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу;</p> <p>3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу;</p> <p>3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау</p>
3 – тоқсан			
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру;</p> <p>3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату;</p> <p>3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру;</p> <p>3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату</p>
			<p>3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;</p> <p>3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап,</p>

5. Өнер

<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу</p>
	<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды анықтау; 3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау; 3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу</p>
<p>2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>	<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау</p>	<p>3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
		<p>3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт)</p>

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару
6. Атақты тұлғалар	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
			3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен

	<p>2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>	<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау</p>	<p>бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру ; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату</p>
		<p>2.2 Музыка шығару және импровизациялау</p>	<p>3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару</p>
	<p>3 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау</p>	<p>3.1 Музыканы презентациялау және бағалау</p>	<p>3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау</p>
<p>4 – тоқсан</p>			
		<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p>	<p>3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін,</p>

7. Су- тіршілік көзі	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру ; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару
		3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін,

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату
		1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру ; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді

		қолданып, музыкалық фразаны шығару
3 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қиыметтерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
			4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасында шағын

1. Менің Отаным – Қазақстан

<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p>
	<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану (балалар, әйелдер, ерлер, аралас), аспаптардың құрамы бойынша халық (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрлерді ажырату; 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
	<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау</p>	<p>4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;</p>

<p>2 . Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>			<p>4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
	<p>2.2 Музыка шығару және импровизациялау</p>		<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>
<p>3. Жоба дайындау және құру</p>	<p>3.1 Музыканы презентациялау және бағалау</p>		<p>4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау</p>
		<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p>	<p>4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін,</p>

			<p>ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау</p>
	<p>1. Музыка тыңдау, талдау және орындау</p>	<p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасында шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p>
<p>2. Адами құндылықтар</p>		<p>1.3 Музыкалық сауат</p>	<p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату; 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
			<p>4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін</p>

2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
2 – тоқсан		
		4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату;

	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу;</p> <p>4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қиыметтерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау</p>
1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1. 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;</p> <p>4. 1. 2. 2 канон формасында шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау;</p> <p>4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн-синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p>
	1.3 Музыкалық сауат	<p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату;</p> <p>4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (</p>

3. Мәдени мұра			<p>әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;</p> <p>4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау		<p>4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;</p> <p>4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;</p> <p>4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;</p> <p>4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау		<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;</p> <p>4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау		<p>4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;</p> <p>4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды,</p>

			<p>ұяңдықты, түйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жену;</p> <p>4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау</p>
1. Музыка тыңдау, талдау және орындау		1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу;</p> <p>4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау</p>
		1 . 2 Музыкалық-орындаушық іс-әрекет	<p>4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;</p> <p>4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау</p>
			<p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық</p>

4. Мамндықтар әлемі		1.3 Музыкалық сауат	<p>аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату;</p> <p>4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;</p> <p>4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;</p> <p>4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;</p> <p>4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;</p> <p>4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;</p> <p>4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>
			4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын

	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	<p>жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;</p> <p>4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жеңу;</p> <p>4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау</p>
3 - тоқсан			
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	<p>1.1 Музыка тыңдау және талдау</p> <p>1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет</p>	<p>4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу;</p> <p>4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қиыметтерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау</p> <p>4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;</p> <p>4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау</p> <p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы</p>

5. Табиғи құбылыстар		1.3 Музыкалық сауат	$\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату; 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
	2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, $\frac{3}{4}$ өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;

		4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жену; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау;

6. Қоршаған ортаны
қорғау

2
Музыкалық-шығармашы
лық жұмыстарды құру

1.3 Музыкалық сауат

2.1 Шығармашылық
идеяларды дамыту және
материал жинау

4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау

4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау;
4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату;
4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау;
4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;
4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау

4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;
4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;
4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;
4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы

		бойынша ажырату және топтарды анықтау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
4 - тоқсан		
	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қиыметтерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын

			ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
7. Ғарышка саяхат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1 . 2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату; 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
			4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;

<p>2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру</p>	<p>2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау</p>	<p>4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
	<p>2.2 Музыка шығару және импровизациялау</p>	<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>
<p>3. Жоба дайындау және құру</p>	<p>3.1 Презентация және бағалау</p>	<p>4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жену; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау</p>
		<p>4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы,</p>

8. Болашаққа саяхат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	<p>ертегіші ұғымдарын түсіндіру және ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы өзінің ой-пікірлері мен сезімдерін негіздеу;</p> <p>4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау</p>
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	<p>4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;</p> <p>4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау;</p> <p>4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау</p>
		1.3 Музыкалық сауат	<p>4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), стильдер мен жанрларды, шығармадағы $\frac{3}{4}$ өлшемін анықтау;</p> <p>4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату, құрамы бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату;</p> <p>4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз) анықтау;</p>

		<p>4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;</p> <p>4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау</p>
2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	<p>4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;</p> <p>4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;</p> <p>4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;</p> <p>4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды анықтау</p>
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуалды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;</p> <p>4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау</p>
3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	<p>4. 3. 1. 1 критерійлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай білу, өз жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;</p> <p>4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяндықты, тұйықтықты, бөгелуді жүйелі түрде жену;</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
578 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – көркем-технологиялық білім, кеңістіктік-бейнелеу және шығармашылық ойлау негіздерін қалыптастыру, тұлғалық қалыптасудың және өзін-өзі танытудың негізі саналатын рухани-адамгершілік мәдениетін дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) пәндік білімді, дағдыларды және қабілеттерді әртүрлі іс-әрекеттерін біріктіру арқылы дамыту;

2) ұлттық және әлемдік материалдық мәдениет және өнер шығармаларымен таныстыру арқылы құндылық бағыттарын қалыптастыру;

3) оқушылардың визуалды және эстетикалық қабылдауы, сыни ойлауын дамыту үшін терминдер аппаратын қалыптастыру;

4) әртүрлі материалдар және құралдарды қолдану, шығармашылықпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру;

5) білім алушылардың жағымды көзқарасын қалыптастыру және өзін-өзі бағалауын жоғарылату;

6) ұлттық және әлемдік мәдениет мұрасының маңызын, көркем еңбектің коммуникацияның маңызды құралы ретінде рөлін түсінуді дамыту;

7) өз жұмысын жасау үшін әртүрлі ақпарат түрлерін (ізвестіру, жинау, сұрыптау) бағдарлау қабілетін дамытуға ықпал жасайтын әртүрлі танымдық, коммуникативтік,

ұйымдастырушылық және адамгершілік сипаттағы міндеттерді өздігінен шешу тәжірибелерін қалыптастыру;

8) ұжымдық, топтық және жеке жұмыстарды орындау кезінде қабылдау, елестету, қиялдау мен шығармашылық, моторика мен сенсориканы дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сақталған анализаторларды қолдану арқылы бақылауды, мақсатты түрде зерттеуді, табиғи заттарды, модельдерді, макеттер және рельефтік бейнелерді сипау амалдарын дамыту;

2) заттарды формасы, көлемі, кеңістікте орналасуы бойынша салыстыру және заттарды модельдер, макеттер, рельефтік суреттермен сәйкестендіру икемдерін дамыту;

3) сенсорлық функциялар, түстерді ажырату, көзбен өлшеу мен ұсақ моторика дағдыларын дамыту;

4) "Школьник", "Графика", "Н.А. Семевскийдің" тифлоқұралдары арқылы бағдарлау дағдыларын қалыптастыру;

5) рельефтілі суреттерді оқу дағдыларын қалыптастырып, оларды табиғи бейнесімен салыстыру; рельефтілі-графикалық суреттерді орындау дағдылары;

6) көркем, табиғи және жасанды материалдармен жұмыс жасау тәсілдеріне үйрету;

7) өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір материалдар түрін өңдеу кезінде құралдарды қолдану амалдары мен ережелерін меңгеру;

8) затты зерттеу барысында бисенсорлы және полисенсорлы қабылдауын қалыптастыру;

9) қауіпсіз түрде жұмыс жасау ережелерін қалыптастыру, қалдық көру қабілетін қорғауды қамтамасыз ететін офтальмологиялық-гигиеналық талаптарды сақтау.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту құндылыққа бағытталған, тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, көркем-технологиялық, коммуникативтік көзқарас тәсілдеріне және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі – АКТ) негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа бағытталған тәсілді көркем еңбек пәні барысында қолдану кезінде білім алушылар сәулет өнері, мүсіндеу, көркем сурет, графика, декоративті-қолданбалы өнер туындыларымен танысып, әртүрлі елдер мен дәуірлердің классикалық және ұлттық өнерін зерттейді, бұл өз кезегінде қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке ықпалдасады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін дараландырып, білім алушылардың тұлға ретінде үйлесімді қалыптасып, жан-жақты дамып, оның шығармашылық қабілеттерінің толық ашылып, тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеп, ерік-жігер саласы, психикалық процестер және полисенсорлы қабылдауына ықпалдасады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл төмендегідей ретпен жүзеге асырылады:

1) практикалық икемдер және дағдыларды түзету мен дамыту, зерттеу, ақпараттық-рецептивті, іздеу-шығармашылық әдістерді қолдану;

2) практикалық іс-әрекеттер түрлерін қолдану: сурет салу, мүсіндеу, жабыстыру, қағаз пластикасы, құрастыру, модельдеу, табиғи, қалдық материалдардан бұйымдар жасау және тифлографика;

3) стандартты емес сабақтар түрлерінің арнайы әдістері мен амалдарын ұйымдастыру: саусақтары және алақандарының көмегімен сурет салу, шимайлап салу техникасы, монотипия, коллаж, тампондау, аралас техника және танымдық әрекетті дамытып, түзету мақсатында ойын технологияларын қолдану;

4) толыққанды көркем бейнені қалыптастыру мақсатында иіс сезу дағдыларын (ароматерапия) қалыптастыру – гүлдер, жемістер, көкөністер мен заттардың иістері.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың түрлі топтарына арналған оқыту процесін мамандандыруды көздеп, олардың дене және психикалық ерекшеліктері, көру мүмкіндіктерін ескере отыра түрлі жағдайлар жасап, оларды келесі топтарға бөледі:

1) мүлдем көрмейтін білім алушылар Брайль жүйесі бойынша түсті қолдану арқылы рельефтілі-графикалық тәсілмен шығармашылық жұмыстарды орындайды;

2) көру өткірлігіне байланысты жартылай көретін білім алушылар рельефтілі-графикалық тәсілмен түстерді қоса отыра сурет салады;

3) нашар көретін білім алушылар қарама-қарсы, қанық түстер, нақтырақ контурлы сызықтарды қолдана отыра суреттерді дәстүрлі әдіспен салады.

10. Коммуникативтік тәсіл білім алушының басқа да қатысушылармен өзара қарым-қатынасы барысындағы қабілеттеріне бағытталған. Коммуникативтік тәсілге сәйкес оқыту процесі қарым-қатынас икемдерін қалыптастыру, өзінің және басқа да оқушылардың жеке, топтық және ұжымдық әрекеттер барысында жасаған шығармашылық жұмыстарын бағалау және талдау тапсырмаларын қамтиды.

11. Көркем-технологиялық тәсіл материалдар мен құралдар, композициялар заңдылықтары, түстерді тану негіздері, құрастыру, негізгі материалдарды шығармашылық өніміне айналдыру үшін көркем еңбек нысандарын жасаудың технологиялық реттілігі бойынша оқу-танымдық әрекетті көздейді.

12. Бағдарлама белсенді оқыту көзқарасын техникалық тұрғыдан қолдау мақсатында интернет-көздерінен түрлі материалдарды жинақтауды қоса отыра, шығармашылық жұмыстардың тұсаукесерлері мен таныстыруын дайындауды қамтитын АКТ-ды қолдануды көздейді.

13. Бағдарламаның ерекшелігі ретінде көрмейтін білім алушыларды көркем түрде тәрбиелеу, эстетикалық талғам дарытып, оларды шығармашылыққа: пластикалық модельдеуге, құрастыру мен декоративті-қолданбалы әрекетке тартуға ықпалдасатын рельефтілі-графикалық суреттерді салу дағдысы және "Тифлографика" тарауынан рельефтілі суреттерді оқу болып табылады.

14. Көрмейтін білім алушылармен жұмыс барысында үш түрлі рельефтілі суреттер қолданылады: сұлба суреті – заттың тек қана сыртқы сұлбасын, силуэт береді; аппликациялық сурет – зат туралы негізгі ақпаратты береді; барельефтілі сурет – бейнеленіп отырған заттың сұлбасы, фактурасы, көлемі мен формасын береді.

15. Көрмейтін білім алушылардың тифлографиканы меңгеруі маңызды түзету және орын толтыру рөлін атқарады. Бұндай жағдай дамудағы екіншілік бұзылыстардың пайда болуын төмендетіп, ұсақ моториканың дамуына ықпалдасып, сезініп-әрекеттену сияқты сақталған анализаторлардың дамуына әсер етеді.

16. Оқыту барысында келесі оқу пәндерімен байланыстар жүзеге асырылады: математика, әдеби оқу, орыс тілі, музыка, жаратылыстану, қалдық көруді сақтау және дамыту, кеңістікте бағдарлау, емдік денешынықтыру, мимика мен пантомимиканы дамыту, әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау.

17. Көркем еңбек бойынша сабақтар төмендегідей тифлотехникалық құралдармен қамтамасыз етілген арнайы кабинетте өткізіледі:

1) рельефтілі сурет салу үшін құралдар: лавсанды қағазы бар "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралы, "Графика" құралы, "Ориентир" грифелі, Брайль жүйесі бойынша жазуға арналған қағаз, Брайль сызғышы, трафареттер;

2) "PIAF" (плайф) – сипап сезу суреттерін салуға және тактильді графикаға арналған құрал;

3) скандау және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, диктофон;

4) оптикалық құралдар: линзалар, лупалар, моноклдер, телескопиялық көзілдіріктер, электронды ұлғайтқыш құралдар – портативті және стационарлы;

5) рельефтілі-нүктелі, заттық барельефтілі және сюжетті бейнелерді білдіретін көрнекі, графикалық, белгілі бір көрнекіліктер, рельефтілі-графикалық көрнекі құралдар; көрнекі құралдардың түсін қою сары, сары және жасыл түстерде таңдай керек. Қара суреттерді қарама-қарсылықтарды екі есе ұлғайту арқылы берген ықтимал;

6) әртүрлі деңгейдегі көрсету материалдары: макеттер, модельдер, жануарлар мен құстардың тұлбы, муляждар, геометриялық жайпақ және көлемді фигуралар жинағы.

3 - тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 32 сағатты;

2) 1-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 33 сағатты;

3) 2-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;

4) 3-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;

5) 4-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі;

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі.

20. "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны білу және түсіну;
- 2) Қазақстан халықтарының мәдениеті мен дәстүрлерін білу және түсіну;
- 3) сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

21. "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны бейнелеу;
- 2) шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникасы;
- 3) дайындау технологиясы;
- 4) қауіпсіздік техникасын сақтау.

22. "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) презентация;
- 2) жұмысты қорғау және талқылау.

23. 0-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; "Көркем еңбек" пәнімен танысу; "Көркем еңбек" пәні бойынша сабақтарда мектепке керек оқу құралдарымен танысу; қарапайым заттың өзіне қарап суретін салу (түс, сызық, форма, пішін, фактура); негізгі және құрылымды түстер; жылы және суық түстер; көрмейтін білім алушылар үшін: "Көркем еңбек" пәнімен танысу; тифлографиканың көрмейтін білім алушы үшін мәні мен мағынасы: рельефтілі сурет салу мақсатында тифлографикалық құралдар және аспаптармен танысу; рельефтілі сурет түрлерімен танысу; жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін жылы және суық түстер; Брайль жүйесі бойынша түстер (қызыл, сары, көк, жасыл); өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: кітапшалардағы суреттер (жақын ортадағы адам, заттар, жануарлар, өсімдіктердің бейнелері); Қазақстанның декоративті-қолданбалы өнері; қазақ оюының элементтері; сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; балаларға арналған туындыларды тыңдау негізінде сезімдерін білдіру; өнердің мәнерлі амалдарының көмегімен көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; жоспарлау: шығармашылық қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (жауын, қар, жапырақтардың түсуі, жел, қырау) түрлі көркем материалдардың көмегімен құру; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар: шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес

материалдар; әртүрлі материалдармен (көркем, табиғи және жасанды) эксперименттер; орындау техникасы (коллаж, монотипия, шимай графиясы, басу); орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз түрлері; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі: шығармашылық жұмыстар көрмесін презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талдау; шығармашылық жұмыстарды мұғалімнің көмегімен шолу жасап, бағалау.

24. 1-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі. Нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; "Көркем еңбек" пәнімен танысу; "Көркем еңбек" пәні бойынша сабақтарда мектепке керек оқу құралдарымен танысу; қоршаған ортаның визуалды сипаты (түс, форма, пішін, фактура); құрылған әлемнің визуалды сипаты (түс, форма, пішін, фактура); негізгі және құрамдас түстер; жылы және суық түстер; көрмейтін білім алушылар үшін: "Көркем еңбек" пәнімен танысу; тифлографиканың көрмейтін білім алушы үшін мәні мен мағынасы: рельефтілі бейнені салу мақсатында тифлографикалық құралдар және аспаптармен танысу; рельеф түрлерімен танысу; қоршаған орта заттарының визуалды сипаты (түсі, формасы, пішіні, фактурасы; жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін тактильді-сипау арқылы қабылдауы (түсі, формасы, пішіні, фактурасы); жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін жылы және суық түстер; Брайль жүйесі бойынша түстермен (қызыл, сары, көк, жасыл) танысу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: балалар кітапшалардағы суреттерге мәнерлі амалдар; бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары (сурет өнері, графика, мүсіндеу); қазақ халқының декоративті-қолданбалы өнері; қазақ оюының элементтері; сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; өнердің мәнерлі амалдарының көмегімен көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; шығармашылық әрекет алгоритмі; жоспарлау: шығармашылық қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: оршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (жауын, қар, жапырақтардың түсуі, жел, қырау) көру-сезу арқылы қабылдау арқылы түрлі көркем материалдардың көмегімен құру; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; материалдар мен құрамдас бөліктерін қарапайым амалдардың көмегімен байланыстыру; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес

материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және орындау техникаларымен (коллаж, монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі: шығармашылық жұмыстар көрмесін презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талдау және бағалау; шығармашылық жұмыстарға мұғалімнің көмегімен шолу жасап, бағалау.

25. 2-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі нашар көретін білім алушылар үшін: табиғат әлемінің визуалды сипаты (сызық, түс, форма, пішін, фактура); құрылған әлемді көру-сипау арқылы қабылдау (сызықтар, түс, форма, пішін, фактура); рельефтілі бейнелердің түрлері; негізгі және құрамдас түстер; жылы және суық түстер; рельефтілі бейнені қабылдау және қайтадан салу; табиғи материалдар және геометриялық формалардың (таяқшалар) көмегімен сұлбаны салу амалдары; түрлі техникаларды қолдана отыра ішкі трафаретте штрихтау (солдан оңға, жоғарыдан төменге, шеңбер бойы); түрлі тифлографикалық құралдар – грифель, "Школьник" құралындағы қаламның көмегімен екі өлшемді қарапайым заттарды сызба түрінде бейнелеу (рельефтілі бейнені алу үшін шаблондар мен трафареттерді қолдана отыра); грифельдің көмегімен рельефтілі бейнелерді өшіру; қарапайым рельефтілі бейнелерді оқу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: сурет өнерінің түрлері мен жанрлары; Қазақстан халықтарының декоративті-қолданбалы өнері (оюлар, бұйымдар, тұрмыстық заттар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; ақпарат көздерімен жұмыс жасау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау": қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (қар, боран, жауын, жапырақтардың түсуі) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті

бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; ою ұғымы, оның қызметі мен тұрмыста қолданылуы; оюларды тактильді-сипау арқылы қабылдау, оюдың құрылымын талдау; ою түрлері; оюдың құрамдас бөліктерін белгілеу; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": өз жұмысын (сұлба, бұйым) презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау, талдау және бағалау; шығармашылық жұмыстарға ұжыммен баға беру.

26. 3-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды тексеру және түсіндіру; Брайль құралы және "Школьник" құралы, грифель, қарындаш, қалам, шаблон және трафареттің көмегімен табиғат жасаған формаларды рельефтілі бейнелеу; заттың сұлбасын шаблон және трафаретті қолдана отыра табиғи материалдың көмегімен жасау; рельефтілі бейнелер мен сюжетті суреттерді оқу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: отандық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі туындылары; тактильді-сипау арқылы қабылдау және қалдық көруге қолжетімді қазақ халқының және әлем халықтарының декоративті-қолданбалы өнері (оюлар, бұйымдар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; ақпарат көздерімен жұмыс жасау; жоспарлау: қызметін жоспарлау; жұмыс орнын ұйымдастыру.

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау": қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (қар, жапырақтардың түсуі, жауын, боран) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ халқы және өзге ұлттардың ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": шығармашылық жұмысын презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау; көркем-шығармашылық жұмыстың нәтижесі.

27. 4-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі. Нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды түсіндіру; шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен оюлы кешендерді орындау. Көрмейтін білім алушылар үшін: табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды түсіндіру; шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен оюлы кешендерді орындау; әртүрлі тифлографиялық құралдар мен аспаптарды қолдана отыра рельефтілі бейнелеудегі шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен оюлы кешендерді орындау; күрделілігі әртүрлі деңгейдегі рельефтілі суреттерді оқу және оларды нақты заттармен салыстыру; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: өнер мен мәдениеттің адам өміріндегі ролі; отандық және әлемдік мәдениет өнерінің туындыларын тану; қазақ халқының және әлем халықтарының декоративті-қолданбалы өнері (оюлар, өрнектер, бұйымдар, тұрмыстық заттар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) мәнерлі амалдардың көмегімен білдіру; шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі ақпарат көздерін іздестіріп, талдау жасау; жоспарлау: қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (табиғат құбылыстары) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, коллаж, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ халқының ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": АКТ-ды қолдана отырып, шығармашылық жұмысын презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау; орындалған жұмыстарды талдау және бағалау.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Бағдарламада оқыту мақсаттары әр сыныпқа кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.3 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқыту мақсатының реттік саны.

29. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	<p>0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің ерекшеліктерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);</p> <p>0. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін);</p> <p>0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану;</p> <p>0. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің</p>	<p>1. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің ерекшеліктерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);</p> <p>1. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін);</p> <p>1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану;</p> <p>1. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің</p>	<p>2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);</p> <p>2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану</p>	<p>3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және кабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);</p> <p>3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін (анықтау, оларды сюжетті сурет салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралында дұрыс қайта салу</p>	<p>4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және кабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарын да түсіндіру;</p> <p>4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмысты орындау;</p> <p>4. 1. 1. 3 шығармашылық жұмысты жасау үшін түрлі тифлографиялық</p>

	көмегімен түстерді біліп, анықтау	көмегімен түстерді біліп, анықтау			құралдарды қолдану
1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау; 0. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу	2. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын анықтау, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы бейнелеу; 2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою, түс, материалдар) анықтау	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрлі өнер туындыларының ерекшеліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау	4. 1. 2. 1 қабылдаудың көріп-сипау амалы негізінде ұлттық және әлемдік өнер туындыларын, кәсіппен дизайнды зерттеу барысында ерекшеліктерін анықтап, түсіндіру; 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі қайнар көздерден ақпаратты таңдау (АКТ-ды қоса)
1.4 Жоспарлау			2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру	4. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуал дылар – н а ш а р көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды лар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды белгілі бір әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – н а ш а р көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – н а ш а р көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	4. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның визуалды элементтерінің (визуалдылар – н а ш а р көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) түрлі құрамдарын жасау
2.2 Шығармашылық жұмыс тарды жасаудың материал дары мен техника лары	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен ма териал дарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалар дың көмегімен аспаптар мен материал дарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжас ау	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжас ау; 3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра өзі таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжас ау; 4. 2. 2. 2 материалдарды қолдану және жұмыстарды орындауда тиімді шешімді ұсыну
	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу;	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу;	2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлард ың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі	3. 2. 3. 1 сақталған анализаторлард ың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде нақтылыққа қол жете отыра бөліктерді	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлард ың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен

2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 0. 2. 3. 3 тұрмыстық заттарды көркем безендіру амалы ретінде қазақ ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау	1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элемент терін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану	әдістері мен амалдарын қолдану; 2. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану	қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану; 3. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халықтардың мәдениетінің элементтерін қолдану	амалдарын қолдану; 4. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениеті және басқа да халықтардың элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) қарапайым әдістермен көрсету	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес бағалау, оны жақсарту

мұғалімнің көмегімен талқылау	оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау	оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау	бойынша ұсыныстар енгізу
-------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--------------------------

30. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Көркем
еңбек" оқу пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Зерттеу және шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу; 0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және " Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру

		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 аспаптар және материалдарды (табиғи және жасанды) қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
2. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін); 0. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің көмегімен түстерді біліп, анықтау
		2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретін дер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу
			0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қолдана

		2.3 Жасау технологиялары	отыра қарапайым көлемді формаларды құру
4. Бізді қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу; 0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдіс термен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты мұғалімнің көмегімен түсіндіру	
3-тоқсан			
5. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен	

	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	материалдары мен техникалары	материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қолдана отыра қарапайым көлемді формаларды құру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 3 тұрмыстық заттарды көркем безендіру амалы ретінде қазақ ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) қарапайым әдістермен көрсету
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану

		2.3 Жасау технологиялары	қазақ ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты мұғалімнің көмегімен түсіндіру
8. Дені саудың – жаны сау!	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және " Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) қарапайым әдістермен көрсету

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және " Графика", "Школьник" құралдарында өзінің

1. Өзім туралы			шығармашылық жұмысында қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістері мен тәсілдерін білу
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау
2. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін); 1. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің көмегімен түстерді біліп, анықтау
		2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен беру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
		2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
2-тоқсан			

3. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен беру
		2.2. Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
4. Бізді қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" кұралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау –

	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау		көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен беру
		2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қолдана отыра белгілі бір тәсілдермен қарапайым көлемді формаларды құру
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1. Презентация	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
3-тоқсан			
5. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2. Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3. Жасау технологиясы	1. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			

7. Тағам және сусын	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен беру
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыс тарды талқылап, бағалау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау	
8. Дені саудың – жаны сау!	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістері мен тәсілдерін білу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
			1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық

	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	жұмысын (сұлба, бұйым) қарапайым әдістермен көрсете білу
--	-------------------------------------	-----------------	--

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және " Школьник " құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
		2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу
	2.3 Жасау технологиясы		2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану

2. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы бейнелеу
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау
			2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде

	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	бөліктерді косудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау
4. Менің туған өлкем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
		2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен салу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
3-тоқсан			
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Школьник"

5. Дені саудың – жаны сау!			құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау, олардың ерекше сипаттарын бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау	
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою, түс, материалдар) анықтау
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			
			2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның

7. Мені қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен салу
		2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
	8. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну
2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және

		материалдары мен техникалары	жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды сюжетті сурет салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралында дұрыс қайта салу
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.3 Жасау технологиясы	3. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде нақтылыққа қол жете отыра бөліктерді

			косудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыс тарды талқылап, бағалау	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрлі өнер туындыларының ерекшеліктерін анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
2-тоқсан			
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды сюжетті сурет салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралында дұрыс қайта салу
			3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту

3. Уақыт		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4. Сәулет	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау
3-тоқсан			
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
			3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның түрлі визуалды

5. Өнер	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халық тардың мәдениетінің сән элементтерін қолдану
		2.4. Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
6. Атақты тұлғалар	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрлі өнер туындыларының ерекшеліктерін анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін); 3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды сюжетті сурет салуда бейнелеу және Брайль

7. Су – тіршілік көзі			кұралы, "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралында дұрыс қайта салу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау
		2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халықтардың мәдениетінің сән элементтерін қолдану
3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмысты орындау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес бағалау, оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
2. Адами құндылықтар	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 қабылдаудың көріп-сипау амалы негізінде ұлттық және әлемдік өнер туындыларын, кәсіп пен дизайнды зерттеу барысында ерекшеліктерін анықтап, түсіндіру
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра өзі таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи және жасанды)

	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау		қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі қайнар көздерден ақпаратты таңдау (АКТ-ды қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениеті және басқа да халықтардың элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес бағалау, оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
4. Мамандықтар әлемі	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі қайнар көздерден ақпаратты таңдау (АКТ-ды қоса)
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 2 материалдарды қолдану және жұмыстарды орындауда тиімді шешімді ұсыну
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету

5. Табиғат құбылыстары	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмысты орындау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның визуалды элементтерінің түрлі құрамдарын (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактилді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра өзі таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес бағалау, оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру; 4. 1. 1. 3 шығармашылық жұмысты жасау үшін түрлі тифлографиялық құралдарды қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру

6. Қоршаған ортаны қорғау	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмысты орындау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі қайнаркөздерден ақпаратты таңдау (ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту		4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы тандай отыра білдіру
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс

8. Болашаққа саяхат			орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның визуалды элементтерінің түрлі құрамдарын (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра өзі таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
579 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – балалардың денсаулығын нығайту, дене шынықтыру мәдениеті саласандағы білім мен біліктіліктерді меңгерту, спорттық-ерекше қимыл дағдыларын игерту, қозғалыс саласындағы бұзылыстарды тұрақтандыру және түзету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) қозғалыс біліктері мен дағдыларын қалыптастыру;
- 2) дене қасиеттерін дамыту (ептілік, икемділік, тепе-теңдік, төзімділік);
- 3) гигиена дағдыларын үйрету;
- 4) бейімделген дене шынықтыру бойынша (бұдан әрі – БДШ) сабақтардың пайдасы туралы, дене жаттығуларының маңызы мен техникасы, оларды өткізу әдістемесі туралы, табиғат құбылыстары, қоғамдық өмір туралы түсініктерді қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) спорт залында өз бетінше кеңістікті бағдардаудың біліктері мен дағдыларын қалыптастыру, сақталған талдағыштарын пайдалана отырып, спорттық жабдықтарды және бейімделген құралдарды пайдалану;

2) әдетке айналған, стереотипті қозғалыстарды азайтуға жәрдемдесу;

3) сақталған талдағыштардың қоршаған заттар мен кеңістікті қабылдау қабілетін дамыту;

4) тиімді әлеуметтенуіне септігін тигізетін өмірлік-қажетті дағдыларды қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Бейімделген дене шынықтыру" пәніне оқыту құндылыққа, іс-әрекетік, тұлғаға бағытталған, сараланған және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Білім берудегі құндылыққа бағытталған тәсілді іске асыру арқылы білім алушылардың дұрыс мінез-құлқы мен әрекеттері қалыптастырылады, ол білім алушылардың ұлттық және спорттық ойындарға қатысуы арқылы жүзеге асырылады да, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға, абыроймен жеңіле білуге және жеңіске абыроймен жете білуге тәрбиелейді.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл дайындық, жалпы дамыту жаттығулары арқылы білім алушылардың өз дене қабілеттерін сезінуін, жас, дене, психикалық ерекшеліктерін,

офтальмологиялық аспектісін және ілеспелі диагноздарын ескере отырып, денсаулықты сақтау мен нығайтуға ықпал ететін қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасауды көздейді.

8. Іс-әрекет тәсілі қағидасы – бұл өзара түсіністік пен ынтымақтастық бастамасына негізделген мұғалім мен білім алушылардың бірлескен қызметі, мұнда қимыл-қозғалысы дамымаған, қысылып-қымтырылған балаларға ерекше көңіл бөлінеді.

9. Сараланған тәсіл, мұнда балалардағы көру патологиясы мен даму бұзылыстарының клиникалық формаларын, бұзылудың сипатын, ауырлық деңгейін ескере отырып, білім алушылардың дене дамуының динамикасын, қимыл-қозғалыс қабілетін және қозғалыс бұзылыстарының түзелу дәрежесін жүйелі түрде бақылау жасалады.

10. Дене жаттығуларын орындау кезінде білім алушылар көру бұзылысының клиникалық түрлері бойынша екі топқа бөлінеді:

1) бірінші топқа алыстан нашар көретін, көз түбінің өзгеруі бар, көз бұршағының шала таюы, қылилығы бар білім алушылар жатады;

2) екінші топқа көру жүйкесінің атрофиясы бар, жақыннан нашар көретін, альбинизмі бар білім алушылар жатады.

11. Коммуникативтік тәсіл оқытудың әдістемелік тәсілі- сөз әдісі - арқылы жүзеге асырылады: әңгімелесу, сипаттау, түсіндіру, нұсқау беру, ескерту, қателерді түзету, командалар, ауызша бағалау. Бейімделген дене тәрбиесі барысындағы сөйлеу практикасы қозғалыстарды меңгеру кезінде қолданылатын сөздердің, терминдердің мәнін түсінуге және олардың күннен күнге көбеюіне жағдай жасайды.

12. Спорт залының жабдықталуы: тренажерлер (жүгіру жолы, роликті тренажерлер, велотренажер), еңіс орындықтар, швед қабырғалары, гимнастикалық орындықтар, гимнастикалық маттар, шеңбер, секіртпелер, гимнастикалық таяқтар, голбол, торбол, футболға арналған дыбысталған доптар, баскетбол доптары, волейбол доптары, футбол доптары, шағын теннис доптары, баскетбол сақиналары, эспандерлер, нығыздалған доптар, жеке кілемшелер, тактильді кілемшелер, арқан, магнитофон; Брайль шрифтімен басылған жаттығулар кешені; оқу бағдарламасына сәйкес аудиожазбалар; дене шынықтыру бағдарламасының тақырыбына сәйкес келетін бейнефильмдерді қамтиды.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;

2) 1 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;

3) 2 – сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;

4) 3 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;

5) 4 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі;
- 2) "Гимнастика" бөлімі;
- 3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар";
- 4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі;
- 5) "Жеңіл атлетика" бөлімі.

15. "Теориялық мәліметтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;

- 2) жеке гигиена және күн тәртібі;
- 3) паралимпиада ойындары.

16. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру;
- 2) жалпы дамыту жаттығулары;
- 3) дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары;
- 4) заттармен жасалатын жаттығулар;
- 5) ырғақтық жаттығулар;
- 6) өрмелеу және асып өту;
- 7) тепе-теңдік жаттығулары.

17. "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тоғыз құмалақ;
- 2) асық;
- 3) дойбы;
- 4) шахмат.

18. "Қозғалмалы ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары;
- 2) тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар;
- 3) есту арқылы бағдарлау ойындары;
- 4) кедергілерді жеңуге арналған ойындар;
- 5) тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар.

19. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жүру;
- 2) жүгіру;
- 3) лақтыру;
- 4) секіру.

20. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: спорт залындағы тәртіп ережесі мен қауіпсіздік техникасы; жеке гигиена және күн тәртібі; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындардың даму тарихы;

2) гимнастика: спорт залы, бағанға, жұптарға сапқа тұру; дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлауды үйрету; қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалту; денені жанына, алға және артқа қарай еңкейту; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұру; қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейту; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүру; басына жүк қойып жүру; басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүру; басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүру; дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалату; секіретін доп; допты себетке лақтыру; лақтырған допты табу; санақ бойынша түрлі қарқынмен жүру; 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүру; музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау; гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеу (5-6 білте тақтайшасына); еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүру; биіктігі 25-30 см кедергілерден өту; биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығу; еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өту; 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өту; бір аяқпен тұру; жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтау;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: "Тоғыз құмалақ" ойынының пайда болу тарихы; "Асық" ойынының пайда болу тарихы; "Дойбы" ойынының пайда болу тарихы; "Шахмат" ойынының пайда болу тарихы;

4) қозғалмалы ойындар: тепе-теңдікті үйлестіру; есту қабілеті арқылы бағдарлау; қозғалмалы ойындар кезіндегі кедергілер, оларды жеңу жолдары;

5) жеңіл атлетика: барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; жылдам жүру; аяқтың ұшымен жүру; бір-бірінің артынан паровоз болып жүру; аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіру; бір орында жүгіру; екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табу; кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыру; құм салынған қапшықтарды лақтыру; шеңбершелерді сырықтарға лақтыру; екі аяқпен еркін секіру; бұлақтан аттап секіру (ені 15-20 см); 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіру; еденнен матқа секіру (0-15 см); 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіру.

21. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтары, гигиена және күн тәртібі туралы алған білімдерін қолдану. Адамның денсаулығын (дене, әлеуметтік және психологиялық) нығайту үшін дене шынықтырудың маңызы туралы, оның адамның дамуына (дене, зияткерлік, эмоциялық, әлеуметтік) тигізетін оң әсері туралы, табысты оқу мен әлеуметтену факторлары ретіндегі дене шынықтыру және денсаулық

туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; адам қозғалысының негізгі тәсілдеріндегі айырмашылықтарды анықтау; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойын түрлері;

2) гимнастика: бір-бірінің артына сапқа тұру; шеңбер жасап тұру; орнында бұрылу; иықты көтеру және түсіру, иықты алға және артқа қозғалту; қолдың негізгі қалыптары: қолдарын белге, арқаға, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; басын алға және артқа еңкейту, басты оңға және солға бұру; қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүру; допты еденге соғу; допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алу; допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу; допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алу; әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жүру; ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс; көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүру; гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеу; биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өту; сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүру; қолдарын жанына көтеріп, белге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүру; қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұру; тақтайдан бөренеге және кері қарай өту;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыру; асық: асықтарды лақтыру; дойбы мен шахмат: шахмат фигураларын түстері бойынша ажырату, барлық фигураларының атаулары;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдік және үйлестіру дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту;

5) жеңіл атлетика: қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; дыбыстық сигнал бойынша жүру; қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүру; қолды дұрыс қимылдатып жүгіру; жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіру; қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіру; тізені жоғары көтеріп жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі

аяқпен секіру; бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіру; аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіру; секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыру.

22. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелері мен қауіпсіздік техникасын сақтау; жеке гигиена және күн тәртібін сақтау. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық спорт түрлерінің спортшылары;

2) гимнастика: бір орындағы саптық пәрмендер; бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұру, қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналу, тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалту; қолдарын алға, артқа және жанына сермеу, топтасуды орындау; аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бұғу және жазу; тік аяқты алға, артқа, жанына көтеру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейту; басына жүк қойып басты оңға және солға бұру, отырып тік тұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстау; сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру; допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беру; допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, дыбыстық сигнал бағытында домалату; допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алу; допты әр түрлі тәсілмен жүргізу; 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасау; әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалу; аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасау; еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсу; гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеу; арқаннан ұстап ілініп тұру; биіктігі 70 см кедергілерден өту; сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүру; қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүру; гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; бөренеді тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа салу. Асықтар: қатарлап қойылған асықтарға тигізу. Дойбы: дойбыларды тақтаға реттеп қою; Шахмат: тақтаға фигураларды реттеп қою;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын жетілдіру. ;

5) жеңіл атлетика: қол мен аяқты дұрыс жұмыс істетте отырып бір орында және алға жылжып жүру; қол қимылдарымен жүру; жылдамдатып және жүгіруге көшумен жүру; өкшеден аяқ ұшына ауысып жүру; жеңіл секірумен алма-кезек жүгіру; 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіру; сирақты артқа лақтырып жүгіру; дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; орнынан ұзындыққа секіру; 90 градусқа бұрылыспен орнында секіру; 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіру; екпінмен биіктікке секіру; бір аяғынан екінші аяққа секіру.

23. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білімді қалыптастыру; күн тәртібінің жеке жоспарын құру. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындар ережелері;

2) гимнастика: қатарда ретімен саналу; аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындату; денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейту және бұру; аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; аяқтарын әртүрлі бағытта сермеу; аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеу; башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүру; допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алу; үлкен теннис доптарын алысқа лақтыру; допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алу; допты баскетбол сақинасына лақтыру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жылжу: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп; әртүрлі ұзақтықпен жүру: бүтін, жартылай, ширек; алға және артқа шоқырақ қадамдар; көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өту; әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуі: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; арқанға тік қолдарымен ілініп тұру; биіктігі 80 см кедергілерден асып өту; қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілу; бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеру ("қарлығаш"); бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алу; бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойыны ережесі; асық ойындары ережесі; дойбы ойыны ережесі; шахмат ойыны ережесі;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді еңсеру дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту бойынша дағдыларды қолдану;

5) жеңіл атлетика: тізені жоғары көтеріп жүру; қайшы адыммен жүру; кенеттен тоқтап жүру; 100 м-ге дейін жүру және жүгіру; үдемелі және баяулатып жүгіру; баспалдақпен жоғары жүгіру; 40 м-ге дейін жарысып жүгіру; 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; шағын допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіру; екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіру; екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіру; жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастикалық таяқпен секіру

24. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білім; өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылау. Паралимпиада ойындары: паралимпиада ойындарының тәсілдері;

2) гимнастика: қатарда үш, төртке саналу; айналып бұрылу және жартылай айналып солға және оңға бұрылу; оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру; аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдарымен әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкейту; арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бүгу және жазу; ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарының ұштарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыру; арқасымен еденге отырып және жатып, аяқтарын тік ұстап, еденге тигізбей олармен әртүрлі қимылдар жасау; басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылу; басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшаларымен жоғары, төмен, жанына қарай қозғалу; басына жүк қойып гимнастикалық орындықпен әртүрлі тәсілдермен жүру; басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта жүру; қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, оң жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беру; аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – жоғарыға қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының арасынан артқа – жоғары қарай лақтыру; допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалату; допты аяқпен алға - жоғарыға тебу; музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би қадамдары; 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым би қадамдары; сырғымалы қадам және поляк

биінің алға қарай қадамы; 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеу; көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен қапсырып екінші қолына зат ұстап өрмелеу; арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен өрмелеу (тек қана көтерілу, ал түсу еркін); биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өту; бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен допты ұстап тұру; бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылу; аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орнында секіру; қол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап және ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдері; асық ойынының әр түрлі тәсілдері; дойбы ойынының әр түрлі тәсілдері; шахмат ойынының әр түрлі тәсілдері;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын бекіту;

5) жеңіл атлетика: жүру кезінде аяқты ауыстырып жүру; тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүру; аялдамалармен және қосымша тапсырмалармен жүру; жүру мен жеңіл секіруді кезектестіру; алдыға қарай арқамен жүгіру; 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіру; қолындағы затпен жүгіру; 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өту; қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіру; бір аяқпен кедергіні басып секіру; айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығу; секіртпеден секіру.

25. Бейімделген дене шынықтыру сабақтары көру қабілетінің жағдайына, дене дайындығының деңгейіне және шұғылданушылардың жасына байланысты өзгеріп отырады. 0-2-сыныптарда дайындық және қорытынды бөліктердің ұзақтығы 3-4-сыныптардағыдан артық болады, содан кейін қозғалу және сенсорлық тәжірибе жинауына және ағзаның дене жүктемесіне бейімделуіне қарай сабақтың негізгі бөлігінің ұзақтығы артады, бұл сабақтың негізгі міндеттеріне көбірек уақыт бөлуге мүмкіндік береді.

26. Көру қабілеті бұзылған білім алушылардың дене тәрбиесі процесінің тиімділігінің қажетті шарты:

1) жүйелі медициналық бақылауды қамтамасыз ету және дене шынықтыру сабақтарында және үзіліс кезінде жаракаттанудың алдын алу шараларын жүйелі түрде сақтау;

2) көру қабілеті бұзылған білім алушылар кеңістікті бағдарлауда қиындыққа тап болатындығын ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарына қойылатын барлық талаптарды және қозғалыстағы ерекше сақтық талаптарын қатаң сақтау;

3) дұрыс дене қалпы мен дене сымбатын қалыптастыруға арналған жаттығуларға ерекше мән беру болып табылады

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 4.3.1.2 кодында "4" - сынып, "3.1" - бөлімше, "2" - оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	1. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау	2. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	4. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасы туралы білімін қолдану
1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу	1. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану	2. 1. 2. 1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау	3. 1. 2. 1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру	4. 1. 2. 1 өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылауды жүргізе алу
1.3 Паралимпиада ойындары	0. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу	1. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу	2. 1. 3. 1 паралимпиада спорт түрлерінің спортшыларын білу	3. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу	4. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының әдістерін білу

2) "Гимнастика" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

<p>2.1 Сапқа тұру және құрылымын өзгертіп сапқа қайта тұру</p>	<p>0.2.1.1 спорт залының шекарасын және залдағы жабдықтардың орналасуын зерделеу; 0.2.1.2 спорт залының әртүрлі жерлерінде бір-бірден бағанға тұру; 0.2.1.3 жұптасып сапқа тұру</p>	<p>1.2.1.1 бір-бірінің артына сапқа тұра алу 1.2.1.2 шеңбер жасап тұра алу; 1.2.1.3 орнында бұрылуды орындау</p>	<p>2.2.1.1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау; 2.2.1.2 бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұруды жылдам орындау; 2.2.1.3 қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналуды білу</p>	<p>3.2.1.1 қатарда ретімен саналуды орындау; 3.2.1.2 аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу; 3.2.1.3 баянат тапсыра алу</p>	<p>4.2.1.1 қатарда үш, төртке саналуды білу; 4.2.1.2 айналып бұрылуды және жартылай айналып солға және оңға бұрылуды орындау; 4.2.1.3 оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру</p>
<p>2.2 Жалпы дамыту жаттығулары</p>	<p>0.2.2.1 дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлау; 0.2.2.2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау; 0.2.2.3 денені жанына, алға және артқа қарай еңкейтуді орындай алу; 0.2.2.4 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұруды орындау; 0.2.2.5 қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп</p>	<p>1.2.2.1 иықты көтеру және түсіруді, иықты алға және артқа қозғалтуды орындау; 1.2.2.2 қолдың негізгі қалыптарын орындау: қолдарын белге, арқаға, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; 1.2.2.3 басын алға және артқа еңкейтуді, басты оңға және солға бұруды орындау; 1.2.2.4 қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұруды орындау</p>	<p>2.2.2.1 тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалтуды орындау 2.2.2.2 қолдарын алға, артқа және жанына сермеуді орындау 2.2.2.3 топтасуды орындай алу; 2.2.2.4 аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бұғу және жазуды орындау; 2.2.2.5 тік аяқты алға, артқа, жанына көтеруді орындау</p>	<p>3.2.2.1 денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейтуді және бұруды орындау; 3.2.2.2 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау; 3.2.2.3 аяқтарын әртүрлі бағытта сермеуді орындау; 3.2.2.4 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір</p>	<p>4.2.2.1 аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдарымен әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкейтуді орындау; 4.2.2.2 арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бұғу және жазуды орындау; 4.2.2.3 ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарының ұштарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыруды орындау; 4.2.2.4 арқасымен еденге отырып</p>

				аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау	және жатып, аяқтарын тік ұстап, еденге тигізбей олармен әртүрлі қимылдар жасауды орындау
2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	0.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүруді орындау; 0.2.3.2 басына жүк қойып жүруді орындау; 0.2.3.3 басына жүк қойып, қолдарын беліне , жанына, қайтадан беліне қойып жүруді орындау; 0.2.3.4 басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүруді орындау	1.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысуды орындау; 1.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыруды орындау; 1.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралуды орындау; 1.2.3.4 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүруді орындау	2.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейтуді орындау; 2.2.3.2 басына жүк қойып басты оңға және солға бұруды, отырып тік тұруды орындау ; 2.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып , аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстауды орындау; 2.2.3.4 сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру	3.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; 3.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жасалатын жаттығуларды, айналып бұрылу , жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіруді орындау; 3.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3.2.3.4 башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүруді орындау	4.2.3.1 басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылуды орындау; 4.2.3.2 басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшаларымен жоғары, төмен , жанына қарай қозғалуды орындау; 4.2.3.3 басына жүк қойып гимнастикалық орындықта әртүрлі тәсілдермен жүре алу; 4.2.3.4 басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта жүруді орындау

<p>2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар</p>	<p>0.2.4.1 дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалатуды орындау 0.2.4.2 секіретін допты табу және ұстау; 0.2.4.3 допты себетке лақтыруды орындай алу; 0.2.4.4 лақтырған допты табу</p>	<p>1.2.4.1 допты еденге соғуды орындау; 1.2.4.2 допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алуды орындау; 1.2.4.3 допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алуды орындай алу; 1.2.4.4 допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алуды орындау</p>	<p>2.2.4.1 допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беруді орындау 2.2.4.2 допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, дыбыстық сигнал бағытында домалатуды орындау; 2.2.4.3 допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алуды орындау; 2.2.4.4 допты әр түрлі тәсілмен жүргізуді орындау</p>	<p>3.2.4.1 допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алуды орындау 3.2.4.2 үлкен теннис доптарын алысқа лақтыруды орындау; 3.2.4.3 допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алуды орындау; 3.2.4.4 допты баскетбол сақинасына лақтыруды орындау</p>	<p>4.2.4.1 қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, оң жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беруді орындау 4.2.4.2 аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – жоғарыға қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының арасынан артқа – жоғары қарай лақтыруды орындау; 4.2.4.3 допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалатуды орындау 4.2.4.4 допты аяқпен алға - жоғарыға тебуді орындау</p>
<p>2.5 Ырғақтық жаттығулар</p>	<p>0.2.5.1 санақ бойынша түрлі қарқынмен жүруді орындау; 0.2.5.2 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүруді орындай алу; 0.2.5.3 музыкаға, әр 1-ші санақ</p>	<p>1.2.5.1 әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіруді орындау; 1.2.5.2 музыка ырғағы мен сипатына қарай жүруді орындау; 1.2.5.3 ырғақтық қозғалыстар, тақ</p>	<p>2.2.5.1 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасауды орындау; 2.2.5.2 әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалуды орындау;</p>	<p>3.2.5.1 музыка ырғағы мен сипатына қарай: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп жылжуды орындау; 3.2.5.2 әртүрлі ұзақтықпен: бүтін, жартылай, ширек жүруді орындау;</p>	<p>4.2.5.1 музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би қадамдарын орындау; 4.2.5.2 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым би қадамдарын орындау;</p>

	бойынша қарапайым қозғалыстар жасау	санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс жасауды орындау	2.2.5.3 аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасауды орындау	3.2.5.3 алға және артқа шоқырақ қадамдар орындау	4.2.5.3 сырғымалы қадам және поляк биінің алға қарай қадамын орындау
2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білге тақтайшасына) орындау; 0.2.6.2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүруді орындау; 0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау; 0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығуды орындау	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау; 1.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен әртүрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 1.2.6.3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау; 1.2.6.4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өтуді орындау	2.2.6.1 еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсуді орындау; 2.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеуді орындау; 2.2.6.3 арқаннан ұстап ілініп тұруды орындау; 2.2.6.4 биіктігі 70 см кедергілерден өтуді орындай алу	3.2.6.1 көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өтуді орындау; 3.2.6.2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуін орындау: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; 3.2.6.3 арқанға тік қолдарымен ілініп тұруды орындау; 3.2.6.4 биіктігі 80 см кедергілерден асып өтуді орындау	4.2.6.1 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеуді орындау; 4.2.6.2 көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен қапсырып екінші қолына зат ұстап өрмелеуді орындау; 4.2.6.3 арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен (тек қана көтерілу, еркін түсу) өрмелеуді орындау; 4.2.6.4 биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өтуді орындау
	0.2.7.1 еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өтуді орындау;	1.2.7.1 сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүруді орындау; 1.2.7.2 қолдарын жанына көтеріп, беліге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік	2.2.7.1 сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүруді орындау; 2.2.7.2 қолдарымен	3.2.7.1 қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілуді орындау; 3.2.7.2 бөренеге бір аяқпен тұру,	4.2.7.1 бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен допты ұстап тұруды орындау; 4.2.7.2 бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылуды орындау;

2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0.2.7.2 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өтуді орындау; 0.2.7.3 бір аяқпен тұруды орындау; 0.2.7.4 жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтауды орындау	және бүйірімен жүруді орындау; 1.2.7.3 қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұруды орындау; 1.2.7.4 тақтайдан бөренеге және кері қарай өтуді орындау	қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүруді орындау; 2.2.7.3 гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; 2.2.7.4 бөренеде тұрып, отырып, колдың түрлі қозғалыстарын жасап жүруді орындау	екінші аяқты артқа қарай көтеруді ("қарлығаш") орындау; 3.2.7.3 бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алуды орындау; 3.2.7.4 бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүруді орындау	4.2.7.3 аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орында секіруді орындау; 4.2.7.4 кол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап және ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүруді орындау
-----------------------------	--	--	---	---	--

3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.1.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыруы	2.3.1.1 көру-сипап сезу тәсілімен құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа сала алу	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен қолдану	4.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдерін білу және өздігінен қолдану
3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.2.1 асықтарды лақтыра алу	2.3.2.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қатарлап қойылған асықтарға тигізе алуы және асықтардың нысанаға тигенін есту арқылы анықтай алуы	3.3.2.1 асық ойынының ережелерін білу және қолдана алу	4.3.2.1 көру-сипап сезу тәсілімен асық ойынының әр түрлі әдістерін өздігінен қолдану
3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.3.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың дойбыларды түстері бойынша ажырата алуы	2.3.3.1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу	3.3.3.1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдана алу	4.3.3.1 дойбы ойынының жарыстарына қатысу

3.4 Шахмат	0. 3. 4. 1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу	1. 3. 4. 1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білу	2. 3. 4. 1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу	3. 3. 4. 1 шахмат ойынының ережелерін білу және мұғалімнің көмегімен қолдана алу	4. 3. 4. 1 шахмат ойынының жарыстарына қатысу
------------	--	--	---	--	---

4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі: 4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу	1. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау	2. 4. 1. 1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану	3. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау	4. 4. 1. 1 БДШ сабақтарындағы спорттық ойындар кезінде е р к і н бағдарлану
4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті үйлестіре алу	1. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	2. 4. 2. 1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	3. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау	4. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды өздігінен орындау
4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	0. 4. 3. 1 дыбыс бағдарларын білу	1. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын мұғалімнің көмегімен қолдану	2. 4. 3. 1 ойын кезінде есту арқылы бағдарлай алу	3. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын спорттық ойындар кезінде қолдану	4. 4. 3. 1 қозғалмалы ойындар кезінде есту арқылы өздігінен бағдарлану
4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0. 4. 4. 1 кедергінің не екенін білу	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу	2. 4. 4. 1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	3. 4. 4. 1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	4. 4. 4. 1 спорттық эстафеталарда кедергілерді өздігінен жеңу
4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0. 4. 5. 1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу	1. 4. 5. 1 ойын кезінде тактильді сезімталдық дағдыларын қолдану	2. 4. 5. 1 спорттық ойында сақталған талдағыштардың көмегімен бағдарлану	3. 4. 5. 1 қозғалмалы ойындар кезінде сақталған талдағыштардың көмегімен өздігінен бағдарлану	4. 4. 5. 1 кеңістікте бағдарлану ережелерін қолдана отырып спорттық шараларға қатысу

5) "Жеңіл атлетика" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Жүру	0. 5. 1. 1 барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; 0. 5. 1. 2 жылдам жүруді орындау; 0. 5. 1. 3 аяқтың ұшымен жүруді орындау; 0. 5. 1. 4 бір-бірінің артынан паровоз болып жүру	1. 5. 1. 1 қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; 1. 5. 1. 2 бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; 1. 5. 1. 3 дыбыстық сигнал бойынша жүру; 1. 5. 1. 4 қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүруді орындау	2. 5. 1. 1 қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүруді орындау; 2. 5. 1. 2 қол қимылдарымен жүруді орындау; 2. 5. 1. 3 жылдамдатып жүруді және жаймен жүгіруге көшуді орындау; 2. 5. 1. 4 өкшеден аяқ ұшына ауысып жүруді орындау	3. 5. 1. 1 тізені жоғары көтеріп жүруді орындау; 3. 5. 1. 2 қайшы адыммен жүруді орындау; 3. 5. 1. 3 кенеттен тоқтап жүруді орындау; 3. 5. 1. 4 100 м-ге дейін жүгіру мен жүруді кезектестіру	4. 5. 1. 1 жүру кезінде аяқты ауыстырып жүруді орындау; 4. 5. 1. 2 тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүруді орындау; 4. 5. 1. 3 аялдамалармен және қосымша тапсырмалармен жүруді орындау; 4. 5. 1. 4 жүру мен жеңіл секіруді кезектестіруді орындау
5.2 Жүгіру	0. 5. 2. 1 аяқтың ұшымен жеңіл жүгіруді орындау; 0. 5. 2. 2 жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; 0. 5. 2. 3 мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіруді орындау; 0. 5. 2. 4 бір орында жүгіруді орындау	1. 5. 2. 1 қолды дұрыс қимылдатып жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 2 жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 3 қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 4 тізені жоғары көтеріп жүгіруді орындау	2. 5. 2. 1 жеңіл секірумен алма-кезек жүгіруді орындау; 2. 5. 2. 2 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіруді орындау; 2. 5. 2. 3 сирақты артқа лақтырып жүгіруді орындау; 2. 5. 2. 4 дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіруді орындау	3. 5. 2. 1 үдемелі және баяулатып жүгіруді орындау; 3. 5. 2. 2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау; 3. 5. 2. 3 40 м-ге дейін жарысып жүгіруді орындау; 3. 5. 2. 4 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау	4. 5. 2. 1 алдыға қарай арқамен жүгіруді орындау; 4. 5. 2. 2 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіруді орындау; 4. 5. 2. 3 қолындағы затпен жүгіруді орындау; 4. 5. 2. 4 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау
	0. 5. 3. 1 екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты	1. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға	2. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға	3. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға	4. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға

5.3 Лақтыру	<p>тез табуды орындау; 0. 5. 3. 2 кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыруды орындау; 0. 5. 3. 3 құм салынған қапшықтарды лақтыруды орындау; 0. 5. 3. 4 шеңбершелерді сырықтарға лақтыруды орындау</p>	<p>лақтыруды орындау; 1. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 1. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындай алу; 1. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>	<p>лақтыруды орындау; 2. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 2. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау; 2. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>	<p>лақтыруды орындау; 3. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 3. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау; 3. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>	<p>лақтыруды орындау 4. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау 4. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау 4. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>
5.4 Секіру	<p>0. 5. 4. 1 екі аяқпен еркін секіруді орындау; 0. 5. 4. 2 бұлақтан аттап секіруді (ені 15-20 см) орындай алу; 0. 5. 4. 3 10-15 см биіктіктен секіруді орындау; 0. 5. 4. 4 еденнен матқа секіруді (0-15 см) орындау; 0. 5. 4. 5 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіруді орындай алу</p>	<p>1. 5. 4. 1 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіруді орындау; 1. 5. 4. 2 бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіруді орындау; 1. 5. 4. 3 аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіруді орындау; 1. 5. 4. 4 секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыруды орындау</p>	<p>2. 5. 4. 1 орнынан ұзындыққа секіруді орындау; 2. 5. 4. 2 90 градусқа бұрылыспен орнында секіруді орындай алу; 2. 5. 4. 3 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 2. 5. 4. 4 екпінмен биіктікке секіруді орындай алу; 2. 5. 4. 5 бір аяғынан екінші аяққа секіруді орындау</p>	<p>3. 5. 4. 1 екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіруді орындау; 3. 5. 4. 2 екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіруді орындау; 3. 5. 4. 3 екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіруді орындау; 3. 5. 4. 4 жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру , гимнастикалық таяқпен секіруді орындай алу</p>	<p>4. 5. 4. 1 биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өтуді орындау; 4. 5. 4. 2 қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіруді орындау; 4. 5. 4. 3 бір аяқпен кедергіні басып секіруді орындау; 4. 5. 4. 4 айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығуды орындау; 4. 5. 4. 5 секіртпеден секіруді орындай алу</p>

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Бейімделген дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу
	1.3 Паралимпиада ойындары	0. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0. 2. 1. 1 спорт залының шекарасын және залдағы жабдықтардың орналасуын зерделеу; 0. 2. 1. 2 спорт залының әртүрлі жерлерінде бір-бірден бағанға тұру; 0. 2. 1. 3 жұптасып сапқа тұру
		0. 2. 2. 1 дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлау; 0. 2. 2. 2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау;

2. Гимнастика

<p>2.2 Жалпы дамыту жаттығулары</p>	<p>0. 2. 2. 3 денені жанына, алға және артқа қарай еңкейтуді орындай алу; 0. 2. 2. 4 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұруды орындау; 0. 2. 2. 5 қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейтуді орындау</p>
<p>2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары</p>	<p>0. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүруді орындау; 0. 2. 3. 2 басына жүк қойып жүруді орындау; 0. 2. 3. 3 басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүруді орындау; 0. 2. 3. 4 басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүруді орындау</p>
<p>2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар</p>	<p>0. 2. 4. 1 дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалатуды орындау; 0. 2. 4. 2 секіретін допты табу және ұстау; 0. 2. 4. 3 допты себетке лақтыруды орындай алу; 0. 2. 4. 4 лақтырған допты табу</p>
<p>2.5 Ырғақтық жаттығулар</p>	<p>0. 2. 5. 1 санақ бойынша түрлі қарқынмен жүруді орындау; 0. 2. 5. 2 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүруді орындай алу; 0. 2. 5. 3 музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау</p>
<p>2.6 Өрмелеу және асып өту</p>	<p>0. 2. 6. 1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білте тақтайшасына) орындау; 0. 2. 6. 2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүруді орындау ; 0. 2. 6. 3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау 0. 2. 6. 4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығуды орындау</p>

	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0. 2. 7. 1 еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өтуді орындау; 0. 2. 7. 2 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өтуді орындау; 0. 2. 7. 3 бір аяқпен тұруды орындау; 0. 2. 7. 4 жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтауды орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	0. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу
	3.2 Асық	0. 3. 2. 1 асық ойынының пайда болу тарихын білу
	3.3 Дойбы	0. 3. 3. 1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу
	3.4 Шахмат	0. 3. 4. 1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу;
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	0. 4. 3. 1 дыбыс бағдарларын білу
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0. 4. 4. 1 кедергінің не екенін білу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0. 4. 5. 1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу
4 - тоқсан		
	5.1 Жүру	0. 5. 1. 1 барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; 0. 5. 1. 2 жылдам жүруді орындау; 0. 5. 1. 3 аяқтың ұшымен жүруді орындау; 0. 5. 1. 4 бір-бірінің артынан паровоз болып жүру
	5.2 Жүгіру	0. 5. 2. 1 аяқтың ұшымен жеңіл жүгіруді орындау; 0. 5. 2. 2 жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; 0. 5. 2. 3 мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіруді орындау;

5. Жеңіл атлетика		0. 5. 2. 4 бір орында жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	0. 5. 3. 1 екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табуды орындау; 0. 5. 3. 2 кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыруды орындау; 0. 5. 3. 3 құм салынған қапшықтарды лақтыруды орындау ; 0. 5. 3. 4 шеңбершелерді сырықтарға лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	0. 5. 4. 1 екі аяқпен еркін секіруді орындау; 0. 5. 4. 2 "бұлақтан" аттап секіруді (ені 15-20 см) орындай алу; 0. 5. 4. 3 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 0. 5. 4. 4 еденнен матқа секіруді (0-15 см) орындау; 0. 5. 4. 5 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіруді орындай алу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	1. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану
	1.3 Паралимпиада ойындары	1. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1. 2. 1. 1 бір-бірінің артына сапқа тұра алу 1. 2. 1. 2 шеңбер жасап тұра алу 1. 2. 1. 3 орнында бұрылуды орындау
		1. 2. 2. 1 иықты көтеру және түсіруді, иықты алға және артқа қозғалтуды орындау; 1. 2. 2. 2 қолдың негізгі қалыптарын орындау: қолдарын

2. Гимнастика

<p>2.2 Жалпы дамыту жаттығулары</p>	<p>белге, арқаға, басына кою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; 1. 2. 2. 3 басын алға және артқа еңкейтуді, басты оңға және солға бұруды орындау; 1. 2. 2. 4 қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұруды орындау</p>
<p>2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары</p>	<p>1. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысуды орындау; 1. 2. 3. 2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыруды орындау; 1. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралуды орындау; 1. 2. 3. 4 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүруді орындау</p>
<p>2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар</p>	<p>1. 2. 4. 1 допты еденге соғуды орындау; 1. 2. 4. 2 допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алуды орындау; 1. 2. 4. 3 допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алуды орындай алу; 1. 2. 4. 4 допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алуды орындау</p>
<p>2.5 Ырғақтық жаттығулар</p>	<p>1. 2. 5. 1 әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіруді орындау; 1. 2. 5. 2 музыка ырғағы мен сипатына қарай жүруді орындау; 1. 2. 5. 3 ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс жасауды орындау</p>
<p>2.6 Өрмелеу және асып өту</p>	<p>1. 2. 6. 1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау; 1. 2. 6. 2 гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеуді орындау;</p>

		<p>1. 2. 6. 3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау;</p> <p>1. 2. 6. 4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өтуді орындау</p>
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	<p>1. 2. 7. 1 сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүруді орындау;</p> <p>1. 2. 7. 2 қолдарын жанына көтеріп , беліге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүруді орындау;</p> <p>1. 2. 7. 3 қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұруды орындау;</p> <p>1. 2. 7. 4 тақтайдан бөренеге және кері қарай өтуді орындау</p>
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	1. 3. 1. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыруы
	3.2 Асық	1. 3. 2. 1 асықтарды лақтыра алу
	3.3 Дойбы	1. 3. 3. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың дойбыларды түстері бойынша ажырата алуы
	3.4 Шахмат	1. 3. 4. 1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	1. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын мұғалімнің көмегімен қолдану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	1. 4. 5. 1 ойын кезінде тактильді сезімталдық дағдыларын қолдану
4 - тоқсан		
		1. 5. 1. 1 қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру;

5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	<p>1. 5. 1. 2 бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру;</p> <p>1. 5. 1. 3 дыбыстық сигнал бойынша жүру;</p> <p>1. 5. 1. 4 қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүруді орындау</p>
	5.2 Жүгіру	<p>1. 5. 2. 1 қолды дұрыс қимылдатып жүгіруді орындау;</p> <p>1. 5. 2. 2 жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіруді орындау;</p> <p>1. 5. 2. 3 қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіруді орындау;</p> <p>1. 5. 2. 4 тізені жоғары көтеріп жүгіруді орындау</p>
	5.3 Лақтыру	<p>1. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;</p> <p>1. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;</p> <p>1. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындай алу;</p> <p>1. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>
	5.4 Секіру	<p>1. 5. 4. 1 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіруді орындау;</p> <p>1. 5. 4. 2 бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіруді орындау;</p> <p>1. 5. 4. 3 аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіруді орындау;</p> <p>1. 5. 4. 4 секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыруды орындау</p>

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	2. 1. 2. 1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау
	1.3 Паралимпиада ойындары	2. 1. 3. 1 паралимпиада спорт түрлерінің спортшыларын білу

2. Гимнастика

2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2. 2. 1. 1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау; 2. 2. 1. 2 бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұруды жылдам орындау; 2. 2. 1. 3 қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналуды білу
2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	2. 2. 2. 1 тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалтуды орындау; 2. 2. 2. 2 қолдарын алға, артқа және жанына сермеуді орындау; 2. 2. 2. 3 топтасуды орындай алу; 2. 2. 2. 4 аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бұғу және жазуды орындау; 2. 2. 2. 5 тік аяқты алға, артқа, жанына көтеруді орындау
2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	2. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейтуді орындау; 2. 2. 3. 2 басына жүк қойып басты оңға және солға бұруды, отырып тік тұруды орындау; 2. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстауды орындау; 2. 2. 3. 4 сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру
2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	2. 2. 4. 1 допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беруді орындау; 2. 2. 4. 2 допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, дыбыстық сигнал бағытында домалатуды орындау; 2. 2. 4. 3 допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алуды орындау; 2. 2. 4. 4 допты әр түрлі тәсілмен жүргізуді орындау
	2. 2. 5. 1

	2.5 Ырғақтық жаттығулар	1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасауды орындау; 2. 2. 5. 2 әр шапалақ сокқан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалуды орындау; 2. 2. 5. 3 аяқты аяққа қосып алдыға , артқа, жанына адым жасауды орындау
	2.6 Өрмелеу және асып өту	2. 2. 6. 1 еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсуді орындау; 2. 2. 6. 2 гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеуді орындау; 2. 2. 6. 3 арқаннан ұстап ілініп тұруды орындау; 2. 2. 6. 4 биіктігі 70 см кедергілерден өтуді орындай алу
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	2. 2. 7. 1 сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүруді орындау; 2. 2. 7. 2 қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүруді орындау; 2. 2. 7. 3 гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; 2. 2. 7. 4 бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүруді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	2. 3. 1. 1 көру-сипап сезу тәсілімен құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа сала алу
	3.2 Асық	2. 3. 2. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қатарлап қойылған асықтарға тигізе алуы және асықтардың нысанаға тигенін есту арқылы анықтай алуы
	3.3 Дойбы	2. 3. 3. 1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу

	3.4 Шахмат	2. 3. 4. 1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2. 4. 1. 1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2. 4. 2. 1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	2. 4. 3. 1 ойын кезінде есту арқылы бағдарлай алу
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2. 4. 4. 1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	2. 4. 5. 1 спорттық ойында сақталған талдағыштардың көмегімен бағдарлану
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	2. 5. 1. 1 қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүруді орындау;
		2. 5. 1. 2 қол қимылдарымен жүруді орындау;
		2. 5. 1. 3 жылдамдатып жүруді және жаймен жүгіруге көшуді орындау;
	5.2 Жүгіру	2. 5. 1. 4 өкшеден аяқ ұшына ауысып жүруді орындау;
2. 5. 2. 1 жеңіл секірумен алма-кезек жүгіруді орындау;		
2. 5. 2. 2 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіруді орындау;		
5.3 Лақтыру	2. 5. 2. 3 сирақты артқа лақтырып жүгіруді орындау;	
	2. 5. 2. 4 дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіруді орындау	
	2. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;	
5.3 Лақтыру	2. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;	
	2. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;	
	2. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	
5.3 Лақтыру	2. 5. 4. 1 орнынан ұзындыққа секіруді орындау;	
	2. 5. 4. 2 90 градусқа бұрылыспен орнында секіруді орындай алу;	

	5.4 Секіру	2. 5. 4. 3 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 2. 5. 4. 4 екпінмен биіктікке секіруді орындай алу; 2. 5. 4. 5 бір аяғынан екінші аяққа секіруді орындау
--	------------	--

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	3. 1. 2. 1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру
	1.3 Паралимпиада ойындары	3. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3. 2. 1. 1 қатарда ретімен саналуды орындау; 3. 2. 1. 2 аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу; 3. 2. 1. 3 баянат тапсыра алу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	3. 2. 2. 1 денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейтуді және бұруды орындау; 3. 2. 2. 2 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау; 3. 2. 2. 3 аяқтарын әртүрлі бағытта сермеуді орындау; 3. 2. 2. 4 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау
		3. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық

2. Гимнастика

2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; 3. 2. 3. 2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жасалатын жаттығуларды, айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіруді орындау; 3. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3. 2. 3. 4 башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүруді орындау
2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	3. 2. 4. 1 допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алуды орындау; 3. 2. 4. 2 үлкен теннис доптарын алысқа лақтыруды орындау; 3. 2. 4. 3 допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алуды орындау; 3. 2. 4. 4 допты баскетбол сақинасына лақтыруды орындау
2.5 Ырғақтық жаттығулар	3. 2. 5. 1 музыка ырғағы мен сипатына қарай: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп жылжуды орындау; 3. 2. 5. 2 әртүрлі ұзақтықпен: бүтін, жартылай, ширек жүруді орындау; 3. 2. 5. 3 алға және артқа шоқырақ қадамдар орындау
2.6 Өрмелеу және асып өту	3. 2. 6. 1 көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өтуді орындау; 3. 2. 6. 2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуін орындау: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; 3. 2. 6. 3 арқанға тік қолдарымен ілініп тұруды орындау; 3. 2. 6. 4 биіктігі 80 см кедергілерден асып өтуді орындау

	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	<p>3. 2. 7. 1 қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілуді орындау;</p> <p>3. 2. 7. 2 бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеруді ("қарлығаш") орындау;</p> <p>3. 2. 7. 3 бөренеге тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алуды орындау;</p> <p>3. 2. 7. 4 бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүруді орындау</p>
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	3. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен қолдану
	3.2 Асық	3. 3. 2. 1 асық ойынының ережелерін білу және қолдана алу
	3.3 Дойбы	3. 3. 3. 1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдана алу
	3.4 Шахмат	3. 3. 4. 1 шахмат ойынының ережелерін білу және мұғалімнің көмегімен қолдана алу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	3. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын спорттық ойындар кезінде қолдану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	3. 4. 4. 1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану;
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	3. 4. 5. 1 қозғалмалы ойындар кезінде сақталған талдағыштардың көмегімен өздігінен бағдарлану
4 - тоқсан		
	5.1 Жүру	<p>3. 5. 1. 1 тізені жоғары көтеріп жүруді орындау;</p> <p>3. 5. 1. 2 қайшы адыммен жүруді орындау;</p> <p>3. 5. 1. 3 кенеттен тоқтап жүруді орындау;</p> <p>3. 5. 1. 4 100 м-ге дейін жүгіру мен жүруді кезектестіру</p>

5. Жеңіл атлетика	5.2 Жүгіру	<p>3. 5. 2. 1 үдемелі және баяулатып жүгіруді орындау;</p> <p>3. 5. 2. 2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау;</p> <p>3. 5. 2. 3 40 м-ге дейін жарысып жүгіруді орындау;</p> <p>3. 5. 2. 4 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау</p>
	5.3 Лақтыру	<p>3. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;</p> <p>3. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;</p> <p>3. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;</p> <p>3. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау</p>
	5.4 Секіру	<p>3. 5. 4. 1 екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіруді орындау;</p> <p>3. 5. 4. 2 екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіруді орындау;</p> <p>3. 5. 4. 3 екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіруді орындау ;</p> <p>3. 5. 4. 4 жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастикалық таяқпен секіруді орындай алу</p>

5) 4-сынып:
5-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасы туралы білімін қолдану
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	4. 1. 2. 1 өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылауды жүргізе алу
	1.3 Паралимпиада ойындары	4. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының әдістерін білу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	<p>4. 2. 1. 1 қатарда үш, төртке саналуды білу;</p> <p>4. 2. 1. 2 айналып бұрылуды және жартылай айналып солға және оңға бұрылуды орындау;</p>

2. Гимнастика		4. 2. 1. 3 оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	<p>4. 2. 2. 1 аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдарымен әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкейтуді орындау;</p> <p>4. 2. 2. 2 арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бұгу және жазуды орындау;</p> <p>4. 2. 2. 3 ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарының ұштарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыруды орындау;</p> <p>4. 2. 2. 4 арқасымен еденге отырып және жатып, аяқтарын тік ұстап, еденге тигізбей олармен әртүрлі қимылдар жасауды орындау</p>
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	<p>4. 2. 3. 1 басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылуды орындау;</p> <p>4. 2. 3. 2 басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білге тақтайшаларымен жоғары, төмен, жанына қарай қозғалуды орындау;</p> <p>4. 2. 3. 3 басына жүк қойып гимнастикалық орындықта әртүрлі тәсілдермен жүре алу;</p> <p>4. 2. 3. 4 басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта жүруді орындау</p>
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	<p>4. 2. 4. 1 қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, оң жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беруді орындау;</p> <p>4. 2. 4. 2 аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – жоғарыға қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының арасынан артқа – жоғары қарай лақтыруды орындау;</p> <p>4. 2. 4. 3 допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалатуды орындау;</p> <p>4. 2. 4. 4 допты аяқпен алға - жоғарыға тебуді орындау</p>

	2.5 Ырғақтық жаттығулар	<p>4. 2. 5. 1 музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би қадамдарын орындау;</p> <p>4. 2. 5. 2 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым би қадамдарын орындау;</p> <p>4. 2. 5. 3 сырғымалы қадам және поляк биінің алға қарай қадамын орындау</p>
	2.6 Өрмелеу және асып өту	<p>4. 2. 6. 1 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеуді орындау;</p> <p>4. 2. 6. 2 көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен қапсырып екінші қолына зат ұстап өрмелеуді орындау;</p> <p>4. 2. 6. 3 арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен (тек қана көтерілу, еркін түсу) өрмелеуді орындау;</p> <p>4. 2. 6. 4 биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өтуді орындау</p>
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	<p>4. 2. 7. 1 бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен допты ұстап тұруды орындау;</p> <p>4. 2. 7. 2 бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылуды орындау;</p> <p>4. 2. 7. 3 аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орнында секіруді орындау;</p> <p>4. 2. 7. 4 қол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап және ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүруді орындау</p>
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	4. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдерін білу және өздігінен қолдану
	3.2 Асық	4. 3. 2. 1 көру-сипап сезу тәсілімен асық ойынының әр түрлі әдістерін өздігінен қолдану
	3.3 Дойбы	4. 3. 3. 1 дойбы ойынының жарыстарына қатысу
	3.4 Шахмат	4. 3. 4. 1 шахмат ойынының жарыстарына қатысу
3 - тоқсан		

4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	4. 4. 1. 1 БДШ сабақтарындағы спорттық ойындар кезінде еркін бағдарлану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	4. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды өздігінен орындау
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	4. 4. 3. 1 қозғалмалы ойындар кезінде есту арқылы өздігінен бағдарлану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	4. 4. 4. 1 спорттық эстафеталарда кедергілерді өздігінен жеңу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	4. 4. 5. 1 кеңістікте бағдарлану ережелерін қолдана отырып спорттық шараларға қатысу
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	4. 5. 1. 1 жүру кезінде аяқты ауыстырып жүруді орындау; 4. 5. 1. 2 тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүруді орындау; 4. 5. 1. 3 аядамалармен және қосымша тапсырмалармен жүруді орындау; 4. 5. 1. 4 жүру мен жеңіл секіруді кезектестіруді орындау
	5.2 Жүгіру	4. 5. 2. 1 алдыға қарай арқамен жүгіруді орындау; 4. 5. 2. 2 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіруді орындау; 4. 5. 2. 3 қолындағы затпен жүгіруді орындай алу; 4. 5. 2. 4 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	4. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау; 4. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 4. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау; 4. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	4. 5. 4. 1 биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өтуді орындау; 4. 5. 4. 2 қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіруді орындау; 4. 5. 4. 3 бір аяқпен кедергіні басып секіруді орындау;

	4. 5. 4. 4 айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығуды орындау; 4. 5. 4. 5 секіртпеден секіруді орындай алу
--	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
580 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны А.Байтұрсынұлының келесідей ұстанымдары негізінде айқындалды, олар оқулық жазуда басшылыққа алынады:

- 1) дыбыспен жаттығу;
- 2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;
- 3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;
- 4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріп таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөзжасау қызметіне қарай құрылды.

4. Бағдарламаның мақсаты – дыбыспен жаттығу, әріп таныту, оқуға, жазуға үйрету, айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылым дағдыларын қалыптастыру процесі

арқылы функционалды сауаттылығының негізін қалап, білім алуға ынталы жеке тұлғаның дамуына мүмкіндік жасау.

5. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының келесідей дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

- 1) оқу әрекетіне бейімдеу;
- 2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, сөйлеу (мәтін) туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;
- 3) дыбыстың айтылуын әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;
- 4) буындарды, сөздерді, сөйлемдерді оқуға үйрету;
- 5) сөзді буындап оқуға, тұтас оқуға, мәтінді мәнерлеп, түсініп оқуға машықтандыру;
- 6) жазу дағдысын (қатесіз, көркем жазу) қалыптастыру;
- 7) сөздік қорын байыту;
- 8) коммуникативтік дағдыларын (өз ойын толық жеткізе білу, өзгенің пікірімен санаса білу, әңгімелесу, сөйлеу әдебін сақтау) қалыптастыру;
- 9) тілдік бірліктерді (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс) ажырату, салыстыру, топтастыру, талдауға үйрету;
- 10) тілдік білімі мен дағдыларын тәжірибеде қолдана алу;
- 11) танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту;
- 12) ана тіліне, Отанына, туған еліне, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншілігін арттыру арқылы рухани-адамгершілік қасиеттерін дамыту;
- 13) жеке тұлғалық қасиеті мен әлеуетін ашу;
- 14) тұрақты зейіні мен есте сақтауын, логикалық ойлауы мен білім алуға деген қызығушылығын қалыптастыру;
- 15) физиологиялық ерекшеліктерін ескеру және санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.

6. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

- 1) сөйлеудің дыбыстық бұзылуын түзету, артикуляциялық моториканы дамыту;
- 2) қолдың ұсақ моторикасын жазуға дайындау және дамыту;
- 3) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

7. Білім беру жүйесінің түзету-дамыту бағытында кешенді сипатына негізделген "Әліппе, Ана тілі" пәндері бойынша тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларына білім беру үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арқылы балаларда психикалық және сөйлеу тілін үнемі ескеруді қамтамасыз етеді.

8. Оқыту арнайы педагогиканың принциптері мен тәсілдері негізінде жүзеге асырылады:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;

- 3) коммуникативтік тәсіл;
- 4) денсаулық сақтау қағидасы;
- 5) оқытудың түзету бағыты қағидасы.

9. Оқытудағы әрекеттік тәсіл дағдыларды қалыптастыруға бағытталған, оқытылатын ұғымдардың мазмұнына сәйкес келетін білім алушылардың белсенді, дербес, өз бетінше әрекетін ұйымдастыруды көздейді.

10. Оқу процесін ұйымдастыруға жеке-сараланған көзқарас бойынша деңгейге байланысты топтарға бөлінеді:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) сөйлеу бұзылысын түзету;
- 3) психикалық процестерді дамыту.

11. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл сөйлеу іс-әрекетін тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес дамытуға, сөйлеу этикетін сақтауды үйренуге мүмкіндік береді, тыңдай білуге, сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдай білуге бейімдейді, тіл арқылы, ой бөлісуге, өзгелермен қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілетін дамытады.

12. Денсаулықты сақтайтын тәсіл қимыл-қозғалыс функцияларының күйін, сөйлеуді және интеллектуалды жүктемені мөлшерлеуді ескере отырып, білім алушылардың шаршауын болдырмайды.

13. Оқытуда қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамыта оқыту, ақпараттық білім технологиялар, өмірлік тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалық әдіс.

14. Оқытудың тиімді әдістерін жинақтап-қолдану мақсатында білім алушылардың қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысы ескеріледі.

15. Оқытудың түзете-дамыту тәсілдері: дидактикалық ойын, психогимнастика, релаксация, қол саусақтарына арналған гимнастика, өз-өзіне массаж, көзге арналған гимнастика, тыныс алу гимнастикасы, дене шынықтыру минуткалары, логопедиялық минут, артикуляциялық гимнастика.

16. Оқытуда қолданылатын түзете-дамыту әдіс-тәсілдері: дидактикалық ойын, психогимнастика, демалу, қол саусақтарына арналған жаттығу, өз өзіне массаж, көзге арналған жаттығу, тыныс алу жаттығуы, дене шынықтыру, логопедиялық минуттар, артикуляциялық жаттығулар.

17. Оқытудың түзету бағыты ең алдымен, тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың қимыл-қозғалыс бұзылыстарымен байланысты, әсіресе, графикалық дағдыларды қалыптастыру кезінде, сондықтан жазудың графикалық дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыс баланың қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

18. Жазу барысында дұрыс дене қалпын қалыптастыру үшін келесілер қарастырылады:

- 1) қалып пен "рефлекс-тыйым салатын" ұстанымдарды таңдау;
- 2) баланың басы мен аяқ-қолдарын бекіту үшін арнайы құралдарды қолдану;
- 3) көру-моторлы үйлесімділігін дамыту.

19. Қолды жазуға дайындау бойынша тәжірибелік ұсынымдар:

1) саусақтар мен қолдың қозғалыс статикалық және динамикалық үйлесімділігін дамыту;

2) заттарды олардың мөлшеріне, серпімділігіне, салмағына сәйкес ұстауды үйрету;

3) затты ұстап тұру және онымен әр түрлі манипуляциялар жасау кезіндегі қолдың еркін қозғалысын дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығу кешенін жасату;

5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

20. Қарындаш, қалам ұстаудың дұрыс тәсілін үйретуге немесе қалам ұстаудың жеке тәсілін таңдау (егер манипуляциялық функциялардың ауыр бұзылуынан дұрыс әдіс мүмкін болмаса):

1) қол мен саусақтардың қаламды ұстап тұрған сияқты қалпын қабылдауға үйрету;

2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;

3) қаламды ұстап, жазудың дұрыс қалпын сақтап тұру кезінде саусақтардың босаңсыту және кернеу;

4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту жаттығулары

21. Әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көру арқылы бөлуді дамыту, графикалық суреттер мен әріптердің арасындағы ұқсастықты және айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

22. Білім алушыларда кеңістіктік түсініктерді қалыптастыруға арналған тәжірибелік ұсыныстар:

1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде қолдың заттық әрекеттерін визуалды бақылау;

2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;

3) кеңістік қатынастарды ажырату және оларды сөйлеуде қолдану.

23. Көру-моторлы үйлесімділігін дамыту үшін алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті, содан кейін сөздік нұсқаулық бойынша белсенді манипуляциялық қимыл-қозғалыстарды көзбен бақылау қабілеті бекітіледі. Ауада және жазықтықта қолдың қалыптасатын қозғалыстарын жасауға бастапқы оқыту. Бұл үйлесімді қимылдарды қалыптастыруға, көру-қозғалыс үйлесімін дамытуға ықпал етеді.

24. Жұмысты ұйымдастыру үшін қолданылатын қажетті техникалық құралдар: ұйымдастыру техникасы (компьютер немесе ноутбук, принтер, сканер); экран, проектор, интерактивті тақта, сандық фотоаппарат, видеокамера; диктофон/микрофон,

құлаққапшықтар; бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлі тақта; флипчарт; білім алушылардың жасаған жұмыстарын салатын сөрелер.

25. Бағдарлама қажетті көрнекі және дидактикалық құралдарды қолдана отырып жүзеге асырылады: әртүрлі жанрдағы балалар көркем әдебиетті, суретті брошюралар, журналдар, газеттер, фильмдер, аудиожазбалар және жазушылар мен ақындар туралы видеофильмдер, иллюстрациялар, портреттер, пән бойынша кестелер; әріптердің жазба және баспа түріндегі үлгілері; қуыршақ (қойылым үшін), импровизациялық жиынтықтар.

26. Сыныптарды жарақтандыру арнайы жиһазбен жағдайлар жасауды көздейді. Биіктігі реттелетін арнайы бекіткіштері бар ыңғайлы үстелдер мен парталар қолданылады.

3-тарау. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәндерінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәндерінің мазмұны

27. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына 5 сағат, оқу жылына 160 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

28. Оқу пәнінің мазмұны:

- 1) қазақ тілінің дыбыстық және әріптік жүйесі;
- 2) негізгі тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);
- 3) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;
- 4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады;
- 5) балаларға арналған көркем әдеби шығармалар.

29. Бағдарлама мазмұны. Оқу үдерісінде оқытылатын кезеңдер: әліппеге дейінгі кезең - 45 сағат, әліппе оқу кезеңі - 115 сағат.

30. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) 0-сыныпқа келген білім алушыларды зерттеу (жалпы және сөйлеу деңгейін анықтау);
- 2) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;
- 3) есту қабілеттерін дамыту;
- 4) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;
- 5) дыбыспен жаттығу: сөзге дыбыстық талдау жасау, сөздегі буын санын анықтау, сөздерді буынға бөлуге үйрету, сөз ішіндегі дыбыстарды екі, үш буынды сөзбен

ажырату, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату, дыбыстарды, дыбыстарды, дыбыстарды біріктіру және сөздерді айту;

6) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

7) қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту, жазуға даярлау (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, контурларды салу, әріп элементтерін жазу);

8) қабылдау, елестету, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту, зейінін тұрақтандыру;

9) байланыстырып сөйлеуін қалыптастыру, сөздік қорын дамыту

10) артикуляциялық жаттығу.

Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттерін айқындауда А. Байтұрсынұлының шағын сөзді әдісі, дыбыспен жаттығу әдісі негізге алынды.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 7 сөйлемнен, өлең шумақтары 2-ден аспауы керек.

31. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) дыбыстық әдіс арқылы жаңа дыбыс пен әріпті айту;

2) дыбысты дұрыс айтуға жаттықтыру;

3) дауысты дыбыс түрлері туралы ұғым қалыптастыру;

4) естілген дыбыстардың түрін, яғни фонемаларды ажырата білуге үйрету;

5) жеке дыбыстарды әріптермен таңбалау: әріптердің баспа түрін үйрету;

6) баспа түрдегі үлкен және кіші әріптерді ажырату;

7) ұсақ-қол моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта штрихтау, әріп элементтерін, баспа түрдегі әріптерді жазу);

8) ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялды, қабылдауы, назар аударуды дамыту;

9) сөздік қорын байыту;

10) сөйлеу тілінде монологтық және диалогтық байланыстарды дамыту.

Әліппе кезеңінің міндеттерін айқындауда А. Байтұрсынұлының дыбысты әдісі, ауызша жалпылау әдісі, жазу-оқу әдісі негізге алынды.

32. Әліппе кезеңінде төмендегі әріп топтары қамтылады:

1) а, р, л, у, н, с;

2) о, т, қ, ы, з, м, е, д, ш;

3) у, б, й, к, і.

33. Оқу материалын меңгеру деңгейлеріне, әр кезеңнің тапсырмаларын орындауда оқу мақсаттарына жетулеріне байланысты дыбыспен және әріппен танысу үшін мұғалім сағат санын өзі реттейді.

34. Бағдарлама мазмұны үш бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым";

2) "Оқылым";

3) "Жазылым".

35. Тыңдалым және айтылым:

- 1) сөйлеуді дамыту және түзету;
- 2) мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігеннің мәнін түсінуі,
- 3) сыныптастарымен тілдесуде сөйлеу мәдениетін сақтай отырып, өзі туралы айта алуы;
- 4) ауызша сөйлесуде тілдік емес амалдарды (интонация, ым-ишара, дене қимылдары) қолдану.
- 5) сюжетті суреттері бойынша әңгімелер құрастыру, ертегілер айту. Өлеңдер жаттау, ой қорытындысы, мақалдар мен мәтелдер, жұмбақтар жаттау. Жаңылтпаштар арқылы артикуляциялық аппараттарын дамыту;

- 6) оқиғаны болжау;
- 7) тыңдаушының назарын аудару;
- 8) сөздің дыбыстық түрінде бағдарлау

36. "Оқылым" бөлімі:

- 1) оқу дағдыларын меңгеру;
- 2) оқылған мәтіннің негізгі ойы мен тақырыбын анықтау;
- 3) мәтін бөлімдерінің құрылымын анықтау;
- 4) мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктерін қолданылуын түсіну;
- 5) сұрақтар мен жауаптарды құрастыру;
- 6) тірек сөздер арқылы шығарма кейіпкерін сипаттау;
- 7) мәтіндердің салыстармалы сараптамасы;
- 8) сөздердің графикалық түріне бағдар.

37. "Жазылым" бөлімі:

- 1) жазудың гигиеналық нормаларын меңгеру;
- 2) каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау;
- 3) айту арқылы жазу, көшіріп жазу;
- 4) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;
- 6) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 7) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 8) тыныс белгілері нормаларын сақтау.

38. Негізгі білім мазмұны.

39. Әліппеге дейінгі кезеңдегі тыңдалым және айтылым:

- 1) сөйлеу есту қабілетін дамыту;
- 2) сөздің дыбыстық формасын бағдарлау, сөйлеу кезінде дыбыстарды ерекшелену, сөйлеу кезінде және одан тыс дыбыстарды айту, буын, сөз, екпін туралы бастапқы ұғымдар;
- 3) дыбыстарды дұрыс және анық айту;
- 4) белгілі бір дыбыспен сөзді атау;

5) тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;

6) сөйлеудің айтылым жағын түзету (санамақ, жаңылтпаш, логоритмикалық жаттығулар);

7) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетінің нормаларын меңгеру: сәлемдесу, қоштасу, кешірім сұрау, алғыс айту, өтініш білдіру;

8) таныстармен және бейтаныс адамдармен, туыстарымен және достарымен, құрдастарымен және ересектермен, жас балалармен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері;

9) түрлі лексикалық тақырыптар бойынша белсенді сөздік қорын байыту;

10) иллюстрацияларды көрсету кезінде ым-ишараларды, мимиканы пайдалану;

11) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

12) бір-бірімен қарым-қатынас жасай білу;

13) тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;

14) нақты заттар мен сөздерді олардың атаулары бойынша ажырату;

15) сөйлемдегі сөздерді тану;

16) мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігеннің мәнісін түсінуі, сыныптастарымен тілдесуде сөйлеу мәдениетін сақтай отырып, өзі туралы айта алуы.

40. Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонемалық есту қабілетін дамыту) әліппе кезеңі:

1) мұғалім мен білім алушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаны тыңдау, естігеннің мағынасын түсіну; коммуникативтік мақсаттарға сәйкес коммуникативтік дағдыларды дамыту (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу), лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;

2) бейвербальді қарым-қатынас құралдарын қолдану (интонация, мимика, ым-ишара, қалып);

3) жаңылтпаштарды, өлеңдерді, санағыштарды, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

4) сюжеттік суреттерге сүйене отырып, ертегілерді айту, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;

5) сөздің мәнін түсіну, сөзді өз мақсатында қолдану, сөздік қорын кеңейту.

Ескертпе: тыңдау материалының көлемі: 30 сек.-1 мин; тыңдауға арналған көркем шығарманың көлемі 25-тен 35 сөзге дейін.

41. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын зерттеу), әліппеге дейінгі кезең:

1) сөздің мағынасы (мағынасы жағынан жақын және қарама-қарсы сөздер); сөздер мен сөйлемдердің сызбасын оқу; сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

2) сөздегі буын санын анықтау; буын минималды айтылым бірлігі ретінде; сөзді дауыстап айту арқылы буындарға бөлу;

3) сөздің буындық құрылымының графикалық сызбасын құру, екпінді анықтау;

4) сөз құрамындағы дыбыстардың сызықтық реттілігін анықтау; дыбыстың орналасуы (сөздің басында, соңында немесе ортасында);

5) дауысты және дауыссыз дыбыстар туралы түсінік, олардың графикалық белгіленуі, дауыссыз және дауыссыз дыбыстардың графикалық сызбаларындағы дифференциациясы және белгіленуі.

42. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, әліпби әріптерін үйрену) әліппе кезеңі:

1) сөздерді буындық және дыбыстық талдау, фишкалар мен әріптерден алынған сөздердің графикалық схемаларын салыстыру;

2) сөздегі буын санын анықтау; сөзді дауыстап айту арқылы буындарға бөлу; дыбыс пен әріптерді ажырату.

3) дыбысты әріппен белгілеу; оқылатын әріптердің баспа бейнесін меңгеру, дыбыстар мен әріптерді ажырату, баспа әріптерінің бейнесін құрастыру және қайта құру; берілген әріптерінен буындарды, сөздер мен сөйлемдерді құрастыру, буындардан сөздерді құрастыру;

4) дыбыс пен әріптерді ажырату;

5) сөздің мағынасы (мағынасы жағынан жақын және қарама-қарсы сөздер); сөздер мен сөйлемдердің сызбасын оқу; сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

6) дауыссыз дыбыстардың түрлерін меңгеру;

7) келесі дауысты дыбысқа сүйене отырып, буынды оқу дағдысын қалыптастыру, сөздерді, сөйлемдерді, қысқа мәтіндерді біріктірілген буынды оқу;

8) оқылған сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді түсінуді нақтылау бойынша жұмыс, мәтіннің басы мен соңын анықтау, сөз бен сөйлемнің пәндік/сюжеттік суретпен арақатынасын, мәтіннің сюжеттік суретпен арақатынасын, сюжетті суреттердің мәтіннің бөліктерімен немесе мәтіннің жеке сөйлемдерімен арақатынасын анықтау, ксұрақтарға жауап беру, кім туралы?/ не туралы? мәтінде айтылған, мәселелер бойынша кілт сөздерді бөліп көрсету.

Ескертпе: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңнің басында 2-3 сөйлемнен және соңында 5-7 сөйлемнен аспауы тиіс. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-5-тен аспауы керек. Екінші жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығы минутына 10-нан 15 сөзге дейін (білім алушылардың танымдық және сөйлеу қабілеттеріне байланысты).

43. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеге дейінгі кезең:

1) жазу кезіндегі гигиеналық талаптар;

2) қарындашты, қаламды дұрыс ұстауға үйрету;

3) контурлы, нүктелі, көлеңкеленген, қабаттасқан суреттерді тану, бөліктерден тақырыптық, сюжеттік суреттерді құрастыру, алдымен бірдей боялған, содан кейін әртүрлі түстермен боялған геометриялық фигураларды табу, үлгі бойынша құрастыру;

4) трафарет бойынша басып жазу, әртүрлі геометриялық фигуралардың нүктелері бойынша қосу;

5) контурлық бейнелерді жиектеу, штрихтау, бояу;

6) жиектерді салу;

7) көзді дамытуға арналған арнайы жаттығулар, қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар, саусақтардың ұсақ бұлшықеттерін нығайту.

44. Жазу (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппе кезеңі:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу);

2) парақтағы кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау);

3) сурет салу, штрихтау, бастыра жазу;

4) сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу;

5) сөйлемді модельдеу;

6) баспа әріптерінің (үлкен және кіші) графикалық бейнесін талдау, олардың құрылымдық элементтерін салыстыру;

7) бастыра жазу, үлкен және кіші баспа әріптерінің элементтерін үлгі бойынша көшіріп жазу, құрастыру, жазу бойынша ұқсас әріптерді салыстыру;

8) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу, затты, әрекеттер мен белгілерді көрсететін сөздерді ажырату;

9) сөздерді алдын ала талдағаннан кейін өз бетінше жақсы таныс сөздерді дұрыс жазу, айтылым бойынша дұрыс жазу

10) сөйлемнің шекарасын жазу ережелері, сөйлемнің соңындағы белгілер, адамдар мен жануарлардың аттарын үлкен әріппен жазу.

Ескертпе:

Жазу жұмыстарының көлемі: графикалық диктант – 1-3 белгі, әріптік диктант - 3-5 баспа әріп, буындық диктант - 3-5 буын, сөздік диктант – 2-3 сөз, диктант - 3-6 сөз.

Білім алушылардың қабылдау деңгейін ескере отырып, жазба жұмыстарының көлемін мұғалім өзі реттейді.

Жүйелі түрде күнделікті жазба жұмыстарын ұйымдастыру ұсынылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

45. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқыту мақсатының ретін көрсетеді. 0.1.2.1 кодында: "0" – сынып, "1.2." – негізгі дағдылар, "1" – оқыту мақсатының реті.

46. Оқыту мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Бөлімшелер (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары
1.1. Сөйлеудің негізгі бірліктерін түсіну	0.1.1.1 тілдің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем); 0.1.1.2 сурет, суреттер сериясы бойынша қарапайым сөйлемдер құрастыру; 0.1.1.3 сөйлемдегі сөздердің кезеңнің анықтау; 0.1.1.4 сөйлемдегі сөздерді бөліп алу;
1.2. Тыңдаған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтіннің мазмұнын тыңдай және ести білу; 0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не туралы екендігін айту;
1.3. Тыңдаған материалды мазмұндау	0.1.3.1 жеке сөздерді, мәтіннен алынған сөйлемдерді есте сақтау; 0.1.3.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.3 оқылғандарға, естілгендерге өз көзқарасын білдіру;
1.4. Оқиганы болжау	0.1.4.1 иллюстрацияларды қарау, оларды таныс мәтінмен салыстыру;
1.5. Коммуникативтік қатынаста тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, өтініш, рұқсат сұрау, қоштасу);
1.6. Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 өзі туралы айту; 0.1.6.2 сөйлеуде сипаттама/салыстыру сөздерінің қолдану (үлкен-кішкентай, аз-көп);
1.7. Өзінің бағалау пікірін айту	0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған мәтінге өз ойын айту; 0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз қатынасын білдіру;
1.8. Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу; 0.1.8.2 сюжетті суреттер тізбегі бойынша байланысты әңгіме құрастыру;
1.9. Сөздің дыбыстық түрін бағдарлау	0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұрады, егер бір дыбысты ауыстырса, басқа сөз шығатының түсіну; 0.1.9.2 мұғалімнің сөзінен интонациялық түрде бөлінген дыбыстарды қайталау; 0.1.9.3 сөздегі дыбысты интонациямен ерекшелеп, бөліп айту; 0.1.9.4 сөздегі дыбыс ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру; 0.1.9.5 есту арқылы дауысты және дауыссыз дыбыстарын ажырату; 0.1.9.6 берілген дыбысқа сөздер таңдау; 0.1.9.7 сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында); 0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен);
Оқылым	
Кегізгі дағдылар	Оқу мақсаттары

2.1. Оқу дағдыларын меңгеру	0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану; 0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу; 0.2.1.3 әріптің нақты бейнесін білу; 0.2.1.4 буындарды жеке сөздерді оқу;
2.2. Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.2.1 мәтіннің атауын түсіну; 0.2.2.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
2.3. Мәтіннің құрылымдық бөлігін анықтау	0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрацияларды таңдау; 0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен соңын ойлап табу;
2.4. Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1 сөздердің мағынасын түсіну: мағынасы жақын / қарама-қарсы жағынан (үлкен-кішкентай, үлкен-дәу-алып); 0.2.4.2 көп мағыналы сөздердің мағынасын түсіну (адамның басы, аяқпен бас, басшы);
2.5. Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.5.1 мәтін мен иллюстрация мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру
2.6. Мәтіннің жанрын анықтау	0.2.6.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атай білу, салыстыра білу; 0.2.6.2 әдеби шығармалардың мазмұнына эмоционалды, белсенді жауап беру;
2.7. Тірек сөздерді қолдана отырып, шығарма кейіпкеріне сипаттама беру	0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар)
2.8. Дыбыс пен әріпті, буынды тану, ажырату	0.2.8.1 сөйлемдердің графикалық құрылымы; 0.2.8.2 сөз сызбасында буындарды бөлектеу
Жазылым	
Кегізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
3.1. Гигиеналық жазу талаптарын сақтау	0.3.1.1 қарындаш, қаламды дұрыс ұстау; 0.3.1.2 қағаз парағына бағдарлану, тор көзді және жолды көру; 0.3.1.3 партада дұрыс отырғызуды сақтау;
3.2. Көркем жазу талаптарын сақтау	0.3.2.1 штрихтауды орындау; 0.3.2.2 қысқа, ұзын таяқшаларды, дөңгелектенген, ирек сызықтарды салу; 0.3.2.3 баспа әріптерді көшіру және бастыра жазу; 0.3.2.4 графикалық (сызба) диктант жазу; 0.3.2.5 әріптің графикалық бейнесін, оның элементтерін және жолдағы орналасу ретін білу
3.3. Көшіру және диктант бойынша сауатты жазуға білу	0.3.3.1 әріпті тиісті дыбыспен (дыбыстармен) салыстыру; 0.3.3.2 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 0.3.3.3 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу
3.4. Шағын мәтін құрастыру	0.3.4.1 мұғалім көмегімен сурет, сызба, белгілер бойынша оқылған мәтіннің мазмұнын баяндау
3.5. Қатені табу, түзету	0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлемді тексеру, қатені түзету

3.6. Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	0.3.6.1 сөйлемнің басында, өз есімдерін бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен)
3.7. Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.7.1 затты, әрекетті, белгіні білдіретін сөздерді тану және атау
3.8. Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ және леп белгісі;

47. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-сыныбына арналған оқу пәндерінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

48. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту қазақ тілінде)

Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан	0.1.1.1* тілдің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем); 0.1.2.1 мәтіннің мазмұнын тыңдай және ести білу; 0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не туралы екендігін айту 0.1.3.1* жеке сөздерді, мәтіннен алынған сөйлемдерді есте сақтау; 0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.3 оқылғандарға, естілгендерге өз көзқарасын білдіру; 0.1.4.1 иллюстрацияларды қарау , оларды таныс мәтінмен салыстыру; 0.1.5.1* әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, өтініш, рұқсат сурау, қоштасу);	0.2.2.1* мәтіннің атауын түсіну; 0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрацияларды таңдау; 0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен соңын ойлап табу; 0.2.5.1* мәтін мен иллюстрация мазмұны	0.3.1.1 қарындаш, қаламды дұрыс ұстау; 0.3.1.2 қағаз парағына бағдарлану, тор көзді және жолды көру; 0.3.1.3 партада дұрыс отырғызуды сақтау; 0.3.2.1 штрихтауды орындау;
Әліппеге дейінгі кезең			

	<p>0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған мәтінге өз ойын айту;</p> <p>0.1.9.2 мұғалімнің сөзінен интонациялық түрде бөлінген дыбыстарды қайталау;</p> <p>0.1.9.3* сөздегі дыбысты интонациямен ерекшелеп, бөліп айту;</p> <p>0.1.9.4 сөздегі дыбыс ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру;</p> <p>0.1.9.5 есту арқылы дауысты және дауыссыз дыбыстарын ажырату;</p> <p>0.1.9.6 берілген дыбысқа сөздер таңдау;</p> <p>0.1.9.7 сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында);</p> <p>0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен)</p>	<p>бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру</p> <p>0.2.6.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атай білу, салыстыра білу;</p> <p>0.2.6.2 әдеби шығармалардың мазмұнына эмоционалды, белсенді жауап беру;</p>	<p>0.3.2.2 қысқа, ұзын таяқшаларды, дөңгелектенген, ирек сызықтарды салу;</p> <p>0.3.2.4 графикалық (сызба) диктант жазу</p>
--	--	--	--

2-тоқсан

	<p>0.1.1.1* тілдің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);</p> <p>0.1.1.3 сөйлемдегі сөздердің кезеңнің анықтау</p> <p>0.1.1.4 сөйлемдегі сөздерді бөліп алу;</p> <p>0.1.2.1 мәтіннің мазмұнын тыңдай және ести білу;</p> <p>0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не туралы екендігін айту</p> <p>0.1.3.3 оқылғандарға, естілгендерге өз көзқарасын білдіру;</p> <p>0.1.6.2 сөйлеуде сипаттама/салыстыру сөздерінің қолдану (үлкен-кішкентай, аз-көп);</p> <p>0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған мәтінге өз ойын айту</p>	<p>0.2.1.1* баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2* әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу;</p>	<p>0.3.1.1 қарындаш, қаламды дұрыс ұстау;</p> <p>0.3.1.2 қағаз парағына бағдарлану, тор көзді және жолды көру;</p>
--	--	---	--

<p>Әліппе кезеңі</p>	<p>0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз көзқарасын білдіру; 0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу; 0.1.8.2* сюжетті суреттер тізбегі бойынша байланысты әңгіме құрастыру; 0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұрады, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатын білу; 0.1.9.2 мұғалімнің сөзінен интонациялық түрде бөлінген дыбыстарды қайталау; 0.1.9.3* сөздегі дыбысты интонациямен ерекшелеп, бөліп айту; 0.1.9.4 сөздегі дыбыс ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру; 0.1.9.5 есту арқылы дауысты және дауыссыз дыбыстарын ажырату; 0.1.9.6* берілген дыбысқа сөздер таңдау; 0.1.9.7* сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында); 0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен)</p>	<p>0.2.1.3* әріптің нақты бейнесін білу; 0.2.2.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрацияларды таңдау; 0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен соңын ойлап табу; 0.2.5.1 мәтін мен иллюстрация мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру 0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар) 0.2.8.2 сөз сызбасында буындарды бөлектеу;</p>	<p>0.3.1.3 партада дұрыс отырғызуды сақтау; 0.3.2.3 баспа түрдегі әріптерді үстінен бастыра жазу; 0.3.2.4 графикалық (сызба) диктант жаза білу; 0.3.2.5 әріптің графикалық бейнесін, оның элементтерін және жолдағы орналасу ретін білу; 0.3.3.1 әріпті тиісті дыбыспен (дыбыстармен) салыстыру; 0.3.3.2 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 0.3.4.1 мұғалім көмегімен сурет, сызба, белгілер бойынша оқылған мәтіннің мазмұнын баяндау;</p>
<p>3-тоқсан</p>			
	<p>0.1.1.1* тілдің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем); 0.1.1.2 сурет, суреттер сериясы бойынша қарапайым сөйлемдер құрастыру;</p>		

Әліппе кезеңі

0.1.1.3 сөйлемдегі сөздердің кезеңнің анықтау

0.1.2.1 мәтіннің мазмұнын тыңдай және ести білу;

0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не туралы екендігін айту;

0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.1.3.3 оқылғандарға, естілгендерге өз көзқарасын білдіру;

0.1.4.1 иллюстрацияларды қарау, оларды таныс мәтінмен салыстыру;

0.1.5.1* әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, өтініш, рұқсат сурау, қоштасу);

0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған мәтінге өз ойын айту

0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз көзқарасын білдіру;

0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу;

0.1.8.2* сюжетті суреттер тізбегі бойынша байланысты әңгіме құрастыру;

0.1.9.4 сөздегі дыбыс ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру;

0.1.9.5 есту арқылы дауысты және дауыссыз дыбыстарын ажырату;

0.1.9.6 берілген дыбысқа сөздер таңдау;

0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;

0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу;

0.2.1.3 әріптің нақты бейнесін білу;

0.2.1.4 буындарды жеке сөздерді оқу;

0.2.4.1 сөздердің мағынасын түсіну: мағынасы жақын / қарама-қарсы жағынан (үлкен-кішкентай, үлкен-дәу-алып);

0.2.4.2 көп мағыналы сөздердің мағынасын түсіну (адамның басы, аяқпен бас, басшы);

0.2.5.1 мәтін мен иллюстрация мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру

0.2.6.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атай білу, салыстыра білу;

0.2.6.2 әдеби шығармалардың мазмұнына эмоционалды, белсенді жауап беру;

0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар)

0.2.8.1 сөйлемдердің графикалық құрылымы;

0.2.8.2 сөз сызбасында буындарды бөлектеу;

0.3.2.3 баспа түрдегі әріптерді үстінен бастыра жазу;

0.3.2.5* әріптің графикалық бейнесін, оның элементтерін және жолдағы орналасу ретін білу;

0.3.3.1 әріпті тиісті дыбыспен (дыбыстармен) салыстыру;

0.3.3.2 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;

0.3.3.3 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу;

0.3.4.1* мұғалім көмегімен сурет, сызба, белгілер бойынша оқылған мәтіннің мазмұнын баяндау

0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлемді тексеру, қатені түзету;

0.3.6.1 сөйлемнің басында, өз есімдерін бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен)

0.3.7.1 затты, әрекетті, белгіні білдіретін сөздерді тану және атау;

0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілірін қою: нүкте, сұрақ және леп белгісі;

	<p>0.1.9.7* сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында);</p> <p>0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен)</p>		
4-тоқсан			
Әліппе кезеңі	<p>0.1.1.1 тілдің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);</p> <p>0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не туралы екендігін айту;</p> <p>0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.3.3 оқылғандарға, естілгендерге өз көзқарасын білдіру;</p> <p>0.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау (сәлемдесу, ризашылық білдіру, кешіру, өтініш, рұқсат сурау, қоштасу);</p> <p>0.1.6.1 өзі туралы айту;</p> <p>0.1.6.2 сөйлеуде сипаттама/салыстыру сөздерінің қолдану (үлкен-кішкентай, аз-көп);</p> <p>0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, тыңдалған мәтінге өз ойын айту</p> <p>0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу;</p> <p>0.1.9.4 сөздегі дыбыс ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру;</p> <p>0.1.9.5 есту арқылы дауысты және дауыссыз дыбыстарын ажырату;</p> <p>0.1.9.6 берілген дыбысқа сөздер таңдау;</p> <p>0.1.9.7 сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында);</p>	<p>0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу;</p> <p>0.2.1.3 әріптің нақты бейнесін білу;</p> <p>0.2.2.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.4.1 сөздердің мағынасын түсіну: мағынасы жақын / қарама-қарсы жағынан (үлкен-кішкентай, үлкен-дәу-алып);</p> <p>0.2.4.2 көп мағыналы сөздердің мағынасын түсіну (адамның басы, аяқпен бас, басшы);</p> <p>0.2.5.1 мәтін мен иллюстрация мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.2.6.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атай білу, салыстыра білу;</p> <p>0.2.6.2 әдеби шығармалардың мазмұнына эмоционалды, белсенді жауап беру;</p> <p>0.2.8.1 сөйлемдердің графикалық құрылымы;</p> <p>0.2.8.2 сөз сызбасында буындарды бөлектеу</p>	<p>0.3.3.1 әріпті тиісті дыбыспен (дыбыстармен) салыстыру;</p> <p>0.3.3.2 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;</p> <p>0.3.3.3 баспа түрдегі әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу;</p> <p>0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлемді тексеру, қатені түзету;</p> <p>0.3.6.1 сөйлемнің басында, өз есімдерін бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.3.7.1 затты, әрекетті, белгіні білдіретін сөздерді тану және атау;</p> <p>0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою;</p>

0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен)	нүкте, сұрақ және леп белгісі;
---	-----------------------------------

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
580-1 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 - сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. 580-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны А.Байтұрсынұлының келесідей ұстанымдары негізінде айқындалды, олар оқулық жазуда басшылыққа алынады:

- 1) дыбыспен жаттығу;
- 2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;
- 3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;
- 4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріп таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөзжасау қызметіне қарай құрылды.

4. Бағдарламаның мақсаты – тыңдалым (тыңдау), айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын игеру процесінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру үшін қарапайым грамматикалық көріністерді қалыптастырумен байланысты жағдайлар жасау.

5. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының келесідей дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, сөйлеу (мәтін) туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) мәтіннен/сөйлемнен сөйлемді, сөйлемнен жаңа игерілетін дыбысы бар сөзді, сөзден шыққан буынды, буыннан шыққан дыбысты таңдау арқылы жаңа дыбыс пен әріпті көрсету;

4) дыбыстың айтылуын әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

5) буындарды, сөздерді, сөйлемдерді оқуға үйрету;

5) дыбыстардан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем оқуға үйрету;

6) сөзді буындап оқуға, тұтас оқуға, мәтінді мәнерлеп, түсініп оқуға машықтандыру;

7) жазу дағдысын (қатесіз, көркем жазу) қалыптастыру;

8) сөздік қорын байыту;

9) коммуникативтік дағдыларын (өз ойын толық жеткізе білу, өзгенің пікірімен санаса білу, әңгімелесу, сөйлеу әдебін сақтау) қалыптастыру;

10) тілдік бірліктерді (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс) ажырату, салыстыру, топтастыру, талдауға үйрету;

11) тілдік білімі мен дағдыларын тәжірибеде қолдана алу;

12) танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту;

13) ана тіліне, Отанына, туған еліне, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншілігін арттыру арқылы рухани-адамгершілік қасиеттерін дамыту;

14) жеке тұлғалық қасиеті мен әлеуетін ашу;

15) тұрақты зейіні мен есте сақтауын, логикалық ойлауы мен білім алуға деген қызығушылығын қалыптастыру;

16) физиологиялық ерекшеліктерін ескеру және санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.

6. Түзету-дамыту міндеттері:

1) сөйлеудің дыбыстық бұзылуын түзету, артикуляциялық органның қозғалысын дамыту;

2) қолдың ұсақ моторикасын жазуға дайындау және дамыту;

3) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

4) эмоционалды ерік-жігердің дамуындағы бұзылуларды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

7. Білім беру жүйесінің түзете- дамыту бағытында кешенді сипатына негізделген " Әліппе, Ана тілі" пәндері бойынша тірек-қимыл аппараты бұзылған білім

алушыларына білім беру үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арқылы балаларда қимылдық, ақыл – ой мен сөйлеу тілдерінің өзара әсерін үнемі ескеруді қамтамасыз етеді.

8. Оқыту үрдісі арнайы педагогикалық тәсілдері мен қағидаларға сүйенеді:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;
- 3) құндылыққа-бағытталған тәсіл;
- 4) коммуникативтік тәсіл;
- 5) денсаулық сақтау қағидасы;
- 6) түзету бағыты қағидасы.

9. Оқытудағы әрекеттік тәсіл дағдыларды қалыптастыруға бағытталған, оқытылатын ұғымдардың мазмұнына сәйкес келетін білім алушылардың белсенді, дербес, өз бетінше әрекетін ұйымдастыруды көздейді.

10. Оқу процесін ұйымдастыруға жеке-сараланған тәсіл бойынша деңгейге байланысты топтарға бөлінеді:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) сөйлеу бұзылысын;
- 3) психикалық процестерді дамыту.

11. Құндылыққа бағытталған тәсіл білім алушы мен мұғалімнің оқу мақсаттарын анықтауының негізі ретінде қарастырылады, өйткені пәнге деген мотивация мен оң көзқарас оқу процесін жандандырудың маңызды шарты, оқу-танымдық іс-әрекетті жандандырудың шарты болып табылады.

12. Оқытудағы коммуникативті тәсіл – бұл екі немесе одан да көп адамның сөйлеу өзара әрекеттесу процесінде ақпаратты дұрыс жеткізу және айту, білім, білік және дағдылармен алмасу. Коммуникативті тәсілдің нәтижесі қарым-қатынасты тіл арқылы, ойды жеткізу және қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара әрекеттесу процесінде идеялармен алмасу арқылы жүзеге асыру мүмкіндігі.

13. Денсаулықты сақтайтын тәсіл қимыл-қозғалыс функцияларының күйін, сөйлеуді және интеллектуалды жүктемені мөлшерлеуді ескере отырып, білім алушылардың шаршауын болдырмайды.

14. Түзету бағытындағы қағида мыналарды қамтиды:

- 1) дыбысты айту және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;
- 2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;
- 3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;
- 4) балалар әндерін, жұмбақтарды, жаңылтпаштарды жаттау;

5) айтылымды түзету және дұрыс екпінді, интонацияны, сөйлеудің мәнерлілігін сақтау.

15. Оқыту барысында қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамытушылық оқыту, ақпараттық білім беру технологиялары, өмірлік практикалық тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалау әдісі.

16. Түзетудің ең тиімді және барабар әдістерін таңдау үшін тірек-қимыл аппараты бұзылған кезде қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысы, жалпы моториканың жалпы зақымдануы, қол және артикуляциялық моториканың функциялары, жалпы моториканың бұзылуын бір уақытта дамыту және түзету қажеттілігі, қолдар мен саусақтардың функционалдығы, артикуляциялық моторика ескеріледі.

17. Оқу процесінде ауызша қарым-қатынасты ынталандыру үшін мұғалімнің жетекшілігімен пәндік-практикалық іс-әрекет, оқушылардың жұпта, топта жұмыс істеуі қолданылады.

18. Түзету мәселелерін шешу үшін ойын әрекеті қолданылады, оның барысында балалар дұрыс сөйлеу білімімен мен дағдыларын игереді.

19. Оқытудың түзету-дамытушылық әдістері: дидактикалық ойын, психогимнастика, релаксация, қол саусақтарына арналған гимнастика, өз-өзіне массаж, көзге арналған гимнастика, тыныс алу гимнастикасы, дене шынықтыру минуттары, логопедиялық минуттар, артикуляциялық гимнастика.

20. Оқытудың коррекциялық бағыты тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларда қимыл-қозғалыс бұзылыстары мен сөйлеуге жатпайтын процестердің күйінен (зейін, есте сақтау, ерікті белсенділік, қол-көз үйлесімділігі) туындайтын графикалық дағдыларды дамыту кезіндегі қиындықтармен анықталады. Графикалық жазу дағдыларын қалыптастыру жұмысы баланың қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

21. Жазу барысында дұрыс отыруды қалыптастыру мақсатында келесілер қарастырылады:

1) бастапқыда оқушының қарсылығын тудыратын позаны және "рефлекске тыйым салатын" позицияларды таңдау, содан кейін бала біртіндеп оларға үйреніп, берілген позаны өзі сақтауға тырысады;

2) баланың басы мен аяқ-қолдарын бекіту үшін арнайы құралдарды қолдану;

3) көру-моторлы үйлесімділігін дамыту.

22. Қолды жазуға дайындау бойынша тәжірибелік нұсқаулық:

1) саусақтар мен қолдардың қозғалысын статикалық және динамикалық үйлестіруді дамыту;

2) заттардың мөлшеріне, серпімділігіне, салмағына қарай дұрыс сараланған ұстауды қалыптастыру;

3) затты ұстап тұру кезінде және онымен әртүрлі манипуляциялар процесінде жұмыс қолының еркін қозғалысын дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығулар кешенін өткізу;

5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

23. Қарындаш, қалам ұстаудың дұрыс тәсілін үйретуге немесе қалам ұстаудың жеке тәсілін таңдауға (егер манипуляциялық функциялардың ауыр бұзылуынан дұрыс әдіс мүмкін болмаса) кіреді:

- 1) қол мен саусақтардың қаламды ұстап тұрған сияқты қалпын қабылдауға үйрету;
- 2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;
- 3) қаламды ұстап, жазудың дұрыс қалпын сақтап тұру кезінде саусақтарды босаңсыту және кернеу;
- 4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту жаттығулары

24. Әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көру арқылы бөлуді дамыту, графикалық суреттер мен әріптердің арасындағы ұқсастықты және айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

25. Білім алушылардың кеңістіктік түсініктерін қалыптастыру үшін тәжірибелік ұсыныстар:

- 1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде қолдың заттық іс-қимылдарын көзбен көріп бақылау;
- 2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;
- 3) кеңістік қатынастарды ажырату және оларды сөйлеуде қолдану.

26. Көру-моторлы үйлесімділігін дамыту үшін алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті, содан кейін сөздік нұсқаулық бойынша белсенді манипуляциялық қимыл-қозғалыстарды көзбен бақылау қабілеті бекітіледі. Ауада және жазықтықта қолдың қалыптасатын қозғалыстарын жасауға бастапқы оқыту. Бұл үйлесімді қимылдарды қалыптастыруға, көру-қозғалыс үйлесімін дамытуға ықпал етеді.

27. Бағдарлама техникалық құралдарды пайдалана отырып іске асырылады: ұйымдастыру техникасы (компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер); интерактивті тақта/ проектор/ экран; сандық фотоаппарат, веб-камера; диктофондар/ микрофондар, құлаққаптар; бор тақтасы; жылжымалы маркер тақтасы; шағын маркер тақталары; флипчарттар; білім алушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар.

28. "Әліппе" пәнін меңгеру үшін қажетті көрнекі және дидактикалық құралдар: түрлі жанрдағы балалар көркем әдебиеті, иллюстрацияланған брошюралар, журналдар, газеттер, фильмдер, аудиожазбалар және жазушылар мен ақындар туралы бейнефильмдер, түсіндірме, орфографиялық сөздік, синонимдер, антонимдер,

фразеологиялық сөздіктер, этимологиялық сөздік, грамматикалық анықтамалар; портреттер, пән бойынша кестелер; жазбаша және баспа әріптерінің үлгілері; қуыршақтар (сахналау үшін), импровизациялық жиынтықтар.

29. Жазуды үйренуге арналған арнайы құралдар: қаламдар мен қарындаштар-ұстағыштар, қолға арналған ауырлатқыштар, қолдың манипуляциялық функцияларын дамытуға арналған тренажерлер.

30. Жағдай жасау сыныптарды мамандандырылған жиһазбен жабдықтауды қамтиды. Бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі мен көлбеуі реттелетін арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Әліппе, Ана тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. "Әліппе, Ана тілі" пәнінің мазмұны

31. "Әліппе, Ана тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына 6 сағаттан, жылына 198 сағатты құрайды.

32. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 2) орыс тілінің кейбір грамматикалық құбылыстары;
- 3) орфографиялық және пунктуациялық нормалардың минимумы;
- 4) балалар көркем әдебиетінің шығармалары.

33. Бағдарламаның мазмұны: оқу процесінде кезеңдер бөлінеді: әліппеге дейінгі кезең, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі. Бірінші сыныпта нөлдік сыныпта оқылған оқу материалының қайталануы ұйымдастырылады (әліппеге дейінгі кезең және әліппе кезеңі). Әліппеге дейінгі кезеңге 18 сағат бөлінеді, әліппе кезеңі 78 сағатты құрайды және әліппеден кейінгі кезең 102 сағат ішінде.

34. Бірінші сыныптың әліппе кезеңінде әріптер мен дыбыстар оқытылады: ң, ғ, ж, ә, п, ү, ө, г, и, я, ю, х, һ, щ, в, э, е, ц, ф, ч, ь, ь.

35. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқушылардың мүмкіндіктерін зерттеу (0-сыныпта қалыптасқан жалпы сөйлеу тілі деңгейлерін, білім-білік дағдыларын);

2) оқу дағдыларын қалыптастыру;

3) сөйлеу дағдысын жетілдіру;

4) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру;

5) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс пен және әріппен танысуға бөлінген сағаттарды мұғалім өзі реттейді;

6) есту дағдыларын дамыту және дұрыс сөйлеуін қалыптастыру;

7) дыбыстық қабылдауын дамыту, талдау, жинақтау;

8) жазу дағдыларын дамыту;

9) қабылдау, елестету, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту, зейінін тұрақтандыру.

Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттерін айқындауда А. Байтұрсынұлының шағын сөзді әдісі, дыбыспен жаттығу әдісі негізге алынды.

36. Әліппе кезеңі бірінші тоқсанда басталып, екінші тоқсанның аяғында аяқталады. Мұғалім білім алушылардың оқу материалын меңгеру деңгейіне, белгілі бір мақсатқа жетуіне және әр кезеңге арналған тапсырмаларды орындауына байланысты дыбыспен және әріппен танысу үшін сағат санын өзі бөліп, реттейді.

37. Әліппе кезеңінің міндеттері:

- 1) дыбысты әдіс арқылы жаңа дыбыс пен әріпті таныту;
- 2) дыбыстық талдау дағдыларын дамыту: мәтіннен/сөйлеуден сөйлемді, сөйлемнен жаңа үйретілетін дыбысы бар сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөліп алу;
- 3) дыбысты дұрыс айтуға жаттықтыру;
- 4) естілген дыбыстардың типтерін, яғни фонемаларды ажырата білуге үйрету;
- 5) жеке дыбыстарды әріптермен таңбалау: әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;
- 6) дыбыстық жинақтау дағдыларын дамыту: дыбыстардан буын, буындардан сөз, сөздерден сөйлем құрап оқуға, жазуға үйрету.
- 7) оқу әрекеттерін дамыта отырып, тілдік дағдыларын жетілдіру;
- 8) сөзді біртіндеп тұтас, дұрыс, түсініп оқуға дағдыландыру;
- 9) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;
- 10) сөздік қорын байыту;
- 11) өз ойын жеткізе білуге үйрету.

Әліппе кезеңінің міндеттерін айқындауда А. Байтұрсынұлының дыбысты әдісі, жалқылаулы-жалпылау әдісі, жазу-оқу әдісі негізге алынды.

Ескерту:

I-жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: әліппеге дейінгі кезеңде графикалық диктант – 3-5 таңба, әліппе кезеңінде әріптік диктант – 5-7 әріп, буын диктанты – 4-6 буын, сөздік диктант – 2-3 сөз, диктант – 3-10 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

38. Әліппеден кейінгі кезең екінші жартыжылдықта "Ана тілі" оқулығы арқылы жүзеге асады.

39. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) тұтас сөздермен оқуға көшу, "ішінен" оқу білуін қалыптастыру;
- 2) мәтінмен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру;
- 3) байланыстырып сөйлеуін дамыту (қайталау, әңгімелеу, "ауызша сурет салу", суреттер, жеке әсерлер бойынша әңгімелер құрастыру);
- 4) каллиграфия және графика нормаларына сәйкес жазу дағдыларын дамыту;
- 5) ауыз әдебиеті туындылары мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарға құрметпен қарауға тәрбиелеу;

б) тыңдалым (тыңдау), айтылым арқылы сөйлеу өнеріне баулу.

Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттерін жүзеге асыруда А.Байтұрсынұлының жалпылау әдісі, тұтас сөздер әдісі, жазу-оқу әдісі басшылыққа алынды.

40. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі тіл мен фонемалық түсініктерді дамыту)";

2) "Оқылым" (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу)";

3) "Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру)".

41. "Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонемалық ұғымдардың дамуы)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);

2) тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау;

3) тыңдалған материалды қайталау;

4) оқиғаларды болжау;

5) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

б) тыңдаушылардың назарын аудару;

7) бағалау пайымының айтылуы;

8) берілген тақырыпқа әңгіме құрастыру;

9) сөздің дыбыстық формасына бағдар.

42. "Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу дағдыларын меңгеру;

2) оқылған мәтіннің тақырыбын және негізгі ойларын анықтау;

3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;

4) мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну;

5) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

6) тірек сөздер арқылы шығарма кейіпкерін сипаттау;

7) мәтіндердің салыстармалы сараптамасы;

8) сөздердің графикалық түрінде бағдарлау.

43. "Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жазылымның тазалық нормаларын меңгеру;

2) каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау;

3) айту арқылы жазу, көшіріп жазу;

4) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;

5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;

б) орфографиялық нормаларды сақтау;

- 7) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 8) тыныс белгілері нормаларын сақтау.

44. Білім берудің базалық мазмұны.

45. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әліппеге дейінгі кезең:

- 1) сөйлеу есту қабілетін түзету және дамыту;
- 2) дыбыс-тілдің ең аз бірлігі, сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 3) дыбыстарды және олардың белгілерін ажырату (дауысты/дауыссыз; жуан-жіңішке, қатаң, ұяң, үнді), оларды салыстыру, дұрыс айту;
- 4) сөзді буындарға бөлу, олардың санын және сөздегі буын тәртібін айқындау;
- 5) шағын мәтіндер құрастыру.

46. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әліппе кезеңі:

- 1) дауысты және дауыссыз дыбыстар үшін әлсіз және күшті позиция;
- 2) мұғалім мен білім алушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаны тыңдау, естігеннің мағынасын түсіну, сұрақтарға дұрыс және дәл жауап беру білігін қалыптастыру;
- 3) коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу, драматизация, рөлдік ойындар), сөйлеу этикетінің сөздерін пайдалану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;
- 4) ауызша емес қарым-қатынас құралдарын пайдалану (интонация, мимика, ым-ишара, қалып);
- 5) сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, үзіліс);
- 6) сөздің мағынасын түсіну, сөзді мақсаты бойынша қолдану;
- 7) сөздік қорын кеңейту;
- 8) сөйлем, дыбыстық сөйлемдегі сөйлемдерді тану.

47. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әліппеден кейінгі кезең:

- 1) жаңылтпаштарды, санақтар, өлеңдерді, санағыштарды, мақал-мәтелдерді, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;
- 2) білім алушыларды қызықтыратын және берілген тақырыптарға монологтық және диалогтық нысанда мәлімдемелер жасау, суреттер, бақылаулар бойынша, көрген, сезінген және естіген/оқыған нәрселер туралы әңгімелесу, басқа адамдардың іс-әрекеттері мен уайымдарына көзқарасты жеткізу, өздерінің эмоциялық күйлерін беру тәсілдерін қалыптастыру біліктерін қалыптастыру;
- 3) сюжеттік суреттер сериясына сүйене отырып және тіреусіз ертегілерді айту, сюжеттік суреттер бойынша және сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгімелер құрастыру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, тыңдалған/оқылған мәтінді (иллюстрациялар, тірек сөздер, жоспар бойынша), мәтіннің картасына сүйене отырып және оған сүйенбей баяндау;

4) тыңдау материалының көлемі: 30 сек.-1 мин.

48. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппеге дейінгі кезең:

1) фонетика және графика;

2) сөздің дыбыстық құрамының бірлігін және оның лексикалық мағынасын түсіну;

3) буын айтылым бірлігі ретінде, сөздерді буындарға бөлу;

4) сөйлеудің интонациялық ұйымдастырылуын бақылау (сөйлемнің соңындағы интонация, хабарлама, сұрақ, леп).

49. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппе кезеңі:

1) дыбысты әріппен белгілеу; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/сәйкес еместігін анықтау; қазақ тілінің орфоэпиялық нормаларын сақтай отырып, сөздерді айту;

2) сөздің графикалық дыбыстық моделінен үлгі-схемадағы дыбыстарды әріптермен белгілеуге көшу; дауысты әріпке бағдарланған сөздің дыбыстық әріптік моделін "оқу";

3) дыбыс пен әріптерді ажырату (дыбыстарды естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз);

4) сөздің дыбыстық формасын оның әріптік жазбасы бойынша айту(оқу) және керісінше (жазу);

5) әріптердің қос дыбысты рөлі : ю, е, я;

6) қазақ алфавитіндегі әріптерді белгілі бір реттілігімен таныстыру;

7) қазақ тіліндегі жұп дыбыстардың (а-ә, о-ө, ұ-ү, ы-і, л-р, н-ң, с-з, с-ш, ж-ш, п-б, к-к, г-ғ) ерекшеліктерін тану, өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға дағдылану;

8) дауысты және дауыссыз дыбыстардың айтылу дағдыларын пысықтау, тұтас сөздер мен мағыналық бірліктерді оқу кезінде сөздерді дұрыс екпінмен айту (орфоэпиялық оқу);

9) орфографиялық оқу диктантпен жазу кезінде өзін-өзі бақылау.

50. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппеден кейінгі кезең:

1) тұтас сөздерді, 2-6 сөзден тұратын сөйлемдерді оқуға ауыса отырып, әртүрлі құрылымдағы сөздерді буындық оқуды және 4-8 сөйлемнен тұратын мәтіндерді дұрыс оқуды, мұғалімнің мәселелері бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

Ескертпе: көркем шығарманың көлемі 0,5-тен 1,5 бетке дейін (сюжеттік суретті қоса алғанда). Ғылыми-танымдық мәтіннің көлемі 0,3-0,5 беттен аспауы тиіс.

2) тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірмен үзілістерді сақтау; бір сөйлемді екіншісінен бөлетін үзілістерді сақтау;

3) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

4) өз бетінше оқу кезінде мәтін мазмұнын түсіну, баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу, осы басы немесе соңы бойынша мәтін құрастыру; оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

5) әр түрлі жанрлардың ерекшеліктерін айқындау, тақырыпты, шығарманың басты ойын анықтау;

6) мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқығанның мазмұнына көзқарасын білдіру;

7) оқу тапсырмаларын орындау үшін қажетті ақпаратты іздеу (мұғалімнің басшылығымен);

8) мәтін, суреттер, схемалар, пиктограммалар, белгілер түрінде ұсынылған ақпаратты түсіну;

9) 1 жартыжылдықта оқу жылдамдығының нормасы минутына 15-20 сөзді (1 және одан да көп әріптен), екінші жартыжылдықта - минутына 25-30 сөзді құрайды.

51. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеге дейінгі кезең:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

2) дәптердегі парақ кеңістігіне бағдарлай білуді қалыптастыру (жұмыс жолы, жоларалық кеңістік, жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік көлбеу сызықтар);

3) сурет салу, штрихтау, бастыру; сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу; сөйлемді модельдеу.

52. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппе кезеңі:

1) каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып, әріптер, бас және кіші әріптер элементтерінің және олардың қосылыстарының, буындардың, сөздердің, сөйлемдердің жазылуы;

2) каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру: қолжазба әріптерінің (кіші және үлкен) графикалық бейнесін талдау, олардың құрылымдық элементтерін салыстыру, кіші және үлкен әріптер мен олардың қосылыстарын жазу (жоғарғы, орта, төменгі жыртылатын және тоқтаусыз), кейінгі жазудың іс-әрекеттерін пысықтау (дауыссыз дыбыс түрлерін әріптерді енгізу процесінде);

3) алдын ала үлгілеумен қарапайым сөйлемдерді жазу;

4) жазылуы айтылымға қайшы келмейтін сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді жазу.

53. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеден кейінгі кезең:

1) баспа және жазба түрдегі мәтіндерді көшіріп жазу;

2) пунктуация ережелерін ескере отырып, сөйлемдер жазу: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сөйлемдегі сөздердің бөлек жазылуы;

3) сөйлемнің басындағы бас әріп;

4) орфограмма туралы жалпы ұғым сөздің әріптік жазбасындағы орын ретінде қалыптастыру, ол айтылыммен анықталмайды;

5) дыбыстарды әріптермен белгілеуге байланысты емес орфограммалар: сөйлемнің басындағы үлкен әріп, тиісті атаулардағы, қызметтік және дербес сөздер арасындағы интервалдар, сөздерді жолдан жолға буын бойынша ауыстыру, сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері;

6) үндестік заңын ережелерін сақтау;

7) сөз және сөйлем, ұғымдардың аражігін ажырату: "зат" және "сөз" зат атауы ретінде;

8) жазу жұмыстарының көлемі: сөздік диктант - 4-5 сөз, диктант – 5-15 сөз, мәтінді көшіру - 15 сөзден аспайды, шығармашылық мәтіннің көлемі - 3-5 сөйлем (мұғалімнің көмегімен).

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

54. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқыту мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: "1" – сынып, "2.1" – негізгі дағдылар, "1" – оқыту мақсатының реті.

55. Оқыту мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Тыңдалым мен айтылым	
Бөлімшелер (негізгі дағдылар)	Оқыту мақсаттары
1.1. Сөйлеу тілінің негізгі ұғымдарды түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	1.1.1.1 сөйлеу (мәтін), сөйлем, сөз, буын, дыбыс түсінігін ажырату; 1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу; 1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер санын және мәтіндегі сөйлем санын анықтау
1.2. Тыңдаған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну; 1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
1.3. Тыңдаған материалды мазмұндау	1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет, жоспар бойынша мұғалімнің көмегімен) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау
1.4. Оқиғаны болжау	1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
1.5. Коммуникативтік қатынаста тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдану
1.6. Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану;

	1.1.6.2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, кимыл арқылы жеткізу
1.7. Тыңдаған материал бойынша өз ойын айту	1.1.7.1 тыңдалым материалына қатысты өз ойын білдіру
1.8. Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау; 0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау; 0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу
1.9. Сөздерді орфоэпиялық нормаға сәйкес айту	1.1.9.1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 1.1.9.3 сөздің буыннан құралатынын білу; 1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің айырмашылық мағыналарын түсіну; 1.1.9.5 сөздегі қосарлы дыбыстардың құрылымын түсіну
Оқылым	
Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары
2.1. Оқу дағдыларын меңгеру	1.2.1.1 сөз, сөйлем схемасын құру және оқу; 1.2.1.2 оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу; 1.2.1.4 сөйлемдегі қойылған кідірісті, хабарлы, сұраулы, лепті тыныс белгілерін ескеріп мәнерлеп оқу
2.2. Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну
2.3. Мәтіннің құрылымдық бөлігін анықтау	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, соңын анықтау
2.4. Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.4.1 мұғалімнің қолдауымен сөздердің мағыналарын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі) ажырату
2.5. Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақ қою, жауап беру	1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру
2.6. Мәтіннің жанрын анықтау	1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
2.7. Тірек сөздерді қолдана отырып, шығарма кейіпкеріне сипаттама беру	1.2.7.1 әдебиет кейіпкерлерге мінездеме беруде лексикалық сөздерді қолдану
2.8. Сөздердің графикалық түріндегі бағдарлау	1.2.8.1 дыбыстың таңбасы – әріпті тану, дыбыс пен әріпті бір-бірінен ажырату; 1.2.8.2 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату (жуан, жіңішке); 1.2.8.3 дыбыстың мағына ажыратудағы қызметін түсіну;

	1.2.8.4 Ұ, я, ю әріптері мен ь, ь таңбаларының ерекшеліктерін түсіну
Жазылым – (жазу әрекетінің түрлері) бөлімшесі	
3.1. Гигиеналық жазу талаптарын сақтау	1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру; 1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды орындау
3.2. Көркем жазу талаптарын сақтау	1.3.2. әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын жазу, буын, сөздер, сөйлемдерді каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып жазу; 1.3.2.2 әріп бейнесін дыбысталуына қарай байланыстыру
3.3. Көшіру және диктант бойынша жаза білу	1.3.3.1 мұғалім көмегімен белгілі тақырыпқа сөйлемдер құрау, жазу; 1.3.3.2 айтылған дыбыс пен әріп таңбасын байланыстыру; 1.3.3.3 әріпке жатпайтын таңба құрылымдарын түсіну (тасымалдау таңбасы, сөздер арасындағы ара қашықтық); 1.3.3.4 баспа түрде жазылған сөздер мен сөйлемдерді жазба түрде көшіріп жазу
3.4. Шағын мәтін құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен суреттер, сызбалар, белгілер арқылы тыңдалған/оқылған мәтіндерден ақпаратты жеткізу
3.5. Қатені табу және түзету	1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзету
3.6. Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.6.1 айтылуы әр түрлі сөздерді көшіріп жазу; 1.3.6.2 мұғалім көмегімен тасымалдау ережесін білу және қолдану; 1.3.6.3 жалқы есімдерді, сөйлемдерді бас әріппен бастап жазу; 1.3.6.4 сөйлемдердің жазылу ережесін сақтау; 1.3.6.5 жазуда жіңішкелік белгісінің сөз ортасында, аяғында жазу
3.7. Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану; 1.3.7.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын (терминсіз) қолдану
3.8. Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгіні қою

56. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған оқу пәндерінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

57. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауып білім беру деңгейінің 1-сыныбы үшін "Әліппе, Ана тілі" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту қазақ тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
Әліппеге дейінгі кезең	<p>1.1.1.1* сөйлеу (мәтін), сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы түсіну;</p> <p>1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу;</p> <p>1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер санын және мәтіндегі сөйлем санын анықтау;</p> <p>1.1.5.1 коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдану;</p> <p>1.1.7.1 тыңдалым материалына қатысты өз ойын білдіру:</p> <p>1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын ауызша әңгіме құрау;</p> <p>1.1.9.1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту</p> <p>1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну;</p> <p>1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің айырмашылық мағыналарын түсіну</p>	<p>1.2.2.1* мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.2.5.1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою;</p> <p>1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру</p>	<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру;</p> <p>1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды орындау;</p> <p>1.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызбалар, сызбалар, белгілер арқылы тыңдалған/оқылған мәтіндерден ақпаратты жеткізу</p>
	<p>1.1.1.1* сөйлеу (мәтін), сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы түсіну;</p> <p>1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу;</p> <p>1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер мен мәтіндегі сөйлемдердің санын анықтау;</p> <p>1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну;</p> <p>1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру;</p>	<p>1.2.1.1 сөздер мен сөйлемдерді оқып, сызбаға түсіру;</p>	<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру;</p> <p>1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды орындау;</p>

<p>Әліппе кезеңі</p>	<p>1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1.1.6.2* сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу; 1.1.9.1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 1.1.9.3* сөздің буыннан құралатынын білу, 1.1.9.4* дыбыс пен екпіннің айырмашылық мағыналарын түсіну</p>	<p>1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу; 1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.2.8.1 дыбыстың танбасы – әріпті тану, дыбыс пен әріпті бір-бірінен ажырату</p>	<p>1.3.2.1 әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын жазу, буын, сөздер, сөйлемдерді каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып жазу; 1.3.2.2 әріп бейнесін дыбысталуына қарай байланыстыру</p>
<p>2-тоқсан</p>			
	<p>1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау , автордың айтқысы келген ойын түсіну; 1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру;</p>	<p>1.2.1.1 сөздер мен сөйлемдерді оқып, сызбаға түсіру;</p>	<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру; 1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды түсіну; 1.3.2.1. әріп элементтерін , бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын жазу, буын, сөздер, сөйлемдерді каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып жазу;</p>

Әліппе кезеңі

1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау модельдеу; 1.1.6.1 заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану 1.1.6.2* сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу; 1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау; 0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау; 0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу; 1.1.9.1 сөздерді үйлестік заңына сәйкес дұрыс айту 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 1.1.9.3* сөздің буыннан құралатынын білу, 1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің айырмашылық мағыналарын түсіну	1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу; 1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау; 1.2.4.1 мұғалімнің қолдауымен сөздердің мағыналарын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі) ажырату; 1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою; 1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру; 1.2.8.1 дыбыстың таңбасы – әріпті тану, оны әріпті салыстыру; 1.2.8.2 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату (жуан және жіңішке)	1.3.2.2 әріп бейнесін
---	---	-----------------------

			дыбысталуына қарай байланыстыра білу
3-тоқсан			
Өліппеден кейінгі кезең	<p>1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру;</p> <p>1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет, жоспар арқылы мұғалімнің көмегімен) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау;</p> <p>1.1.5.1 коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдану;</p> <p>1.1.6.1 заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану;</p> <p>1.1.6.2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу;</p> <p>1.1.7.1 тыңдалым материалына қатысты өз ойын білдіру;</p> <p>1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау;</p> <p>0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау;</p> <p>0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу;</p> <p>1.1.9.1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту;</p> <p>1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну;</p> <p>1.1.9.3 сөздің буыннан құралатынын білу;</p> <p>1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің айырмашылық мағыналарын түсіну;</p> <p>1.1.9.5 сөздегі қосарлы дыбыстардың құрылымын түсіну</p>	<p>1.2.1.2* оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану;</p> <p>1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу;</p> <p>1.2.1.4 сөйлемдегі қойылған кідірісті, хабарлы, сұраулы, лепті тыныс белгілерін ескеріп мәнерлеп оқу;</p> <p>1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну;</p> <p>1.2.3.1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен анықтап, орнына қою;</p> <p>1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою;</p> <p>1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) және стилін (көркем және көркем емес) ажырату;</p> <p>1.2.7.1 әдебиет кейіпкелерге мінездеме беруде лексикалық сөздерді қолдану;</p> <p>1.2.8.1 дыбыстың танбасы – әріпті тану, оны әріппен салыстыру</p> <p>1.2.8.2 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату; дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке болып бөлінетінін түсіну;</p> <p>1.2.8.3 дыбыстың мағына ажыратудағы қызметін түсіну</p>	<p>1.3.2.1 әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын жазу, буын, сөздер, сөйлемдерді көркемжазу нормаларды сақтай отырып жазу;</p> <p>1.3.3.2 айтылған дыбыспен әріп таңбасын байланыстыру;</p> <p>1.3.4.1 сызба, сурет, белгілер арқылы шағын мәтін құрастыру;</p> <p>1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені</p> <p>1.3.6.1 әр түрлі сөздерді көшіріп жазу;</p> <p>1.3.6.2 мұғалім көмегімен тасымалдау ережесін білу және қолдану;</p> <p>1.3.6.3 жалқы есімдерді, сөйлемдерді бас әріппен бастап жазу;</p> <p>1.3.6.4 сөйлемдердің жазылу ережесін сақтау;</p> <p>1.3.6.5 жазуда жіңішкелік белгісінің сөз ортасында, аяғында кездесетінін білу, жазу түзету;</p> <p>1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану;</p> <p>1.3.8.1 сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгіні қою</p>

<p>Өліппеден кейінгі кезең</p>	<p>1.1.1.1* сөйлеу (мәтін), сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы түсіну; 1.1.2.1 мәтін кім туралы/ не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну; 1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет, жаспар арқылы мұғалімнің көмегімен) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау; 1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1.1.5.1 коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдану; 1.1.6.1 заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану; 1.1.6.2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу; 1.1.7.1 тыңдалым материалына қатысты өз ойын білдіру; 0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау; 0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу; 1.1.9.5 сөздегі қосарлы дыбыстардың құрылымын түсіну</p>	<p>1.2.1.2* оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау; 1.2.3.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің басын, ортасын, аяғын анықтау; 1.2.4.1 мұғалімнің қолдауымен сөздердің мағыналарын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі) ажырату; 1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) ажырату; 1.2.8.3 дыбыстың мағына ажыратудағы қызметін түсіну</p>	<p>1.3.3.1* мұғалім көмегімен белгілі тақырыпқа сөйлемдер құрап, жаза білу; 1.3.3.2 айтылған дыбыс пен әріп таңбасын байланыстыра білу; 1.3.3.3 әріпке жатпайтын таңба құрылымдарын түсіну (тасымалдау таңбасы, сөздер арасындағы ара қашықтық); 1.3.3.4 баспа түрде жазылған сөздер мен сөйлемдерді жазба түрде көшіріп жазу; 1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзету; 1.3.6.1 айтылуы әр түрлі сөздерді көшіріп жазу; 1.3.6.2 мұғалім көмегімен тасымалдау ережесін білу және қолдану; 1.3.6.3* жалқы есімдерді, сөйлемдерді бас әріппен бастап жазу; 1.3.6.4 сөйлемдердің жазылу ережесін сақтау; 1.3.6.5 жазуда жіңішкелік белгісінің сөз ортасында, аяғында кездесетінін білу, жазу; 1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану; 1.3.7.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын (терминсіз) қолдану; 1.3.8.1 сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгіні қою</p>
--------------------------------	---	---	---

Ескерту:

- білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, әр сабаққа 3-4 оқу мақсаты, оның ішінде біреуі жетекші мақсат ретінде алынады;

- "*" белгісімен көрсетілген оқу мақсатының бөлігін таңдап жүзеге асыруға болады. Жазылым жұмыс дәптерлердің (№1, №2, №3) көмегімен жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
581 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын игеру процесінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру үшін қарапайым грамматикалық көріністерді қалыптастырумен байланысты жағдайлар жасау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) тыңдауға, сөйлеуге, оқуға және жазуға үйрету;
- 2) сөйлеу мүшелерінің қарапайым түсінігін қалыптастыру (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);
- 3) фонемалық естуді дамыту (дыбыстарды бірізділікпен бөле білу, олардың саны мен сапасын анықтай білу);
- 4) білім алушылардың белсенді, пассивті сөздік қорын кеңейту;

5) айналадағыларға тілектестік қарым-қатынасты қалыптастыру, сөйлеу мәдениетін және қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

6) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз сөзін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) қоршаған ортаны игеру арқылы оқытылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

8) коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдай және ести білу, диалог жүргізуге және әртүрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін мойындауға, өз ұстанымын білдіруге, оны негіздеуге дайын болу;

9) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіну қабілетін қалыптастыру.

4. Кең ауқымды дағдылармен бірлікте жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту білім алушылардың білім берудің базалық құндылықтарын бойына сіңіру үшін негіз болып табылады: "қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек және шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойы білім алу".

5. Бағдарламаның түзете-дамыту міндеттері:

1) сөйлеудің дыбыстық бұзылысын түзету, артикуляциялық моторикасын дамыту;

2) қолдың ұсақ моторикасын жазуға дайындау және дамыту;

3) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

6. "Букварь, Обучение грамоте" пәні бойынша тірек-қимыл аппараты бұзылған оқушылардың оқу үрдісін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдер оқу үрдісінің түзету және дамыту бағытын қамтамасыз етеді, бұл оқушылардың қозғалыс, психикалық және сөйлеу дамуының бұзылыстарын ескеруді көздейді.

7. Оқыту оқу үрдісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері мен қағидалары негізінде жүзеге асырылады:

1) іс-әрекеттік тәсіл;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) коммуникативтік тәсіл;

4) денсаулық сақтау қағидасы;

5) түзету бағыты қағидасы.

8. Оқытудағы іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың оқытылатын ұғымдардың мазмұнына сәйкес келетін, дағдыларды қалыптастыруға бағытталған белсенді, дербес іс-әрекетін ұйымдастыруды көздейді.

9. Сараланған тәсіл әртүрлі топтағы оқушыларды тиімді оқыту үшін қолданылады, ол оқушыларды қозғалыс, танымдық және сөйлеу дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, топтарға бөлуге мүмкіндік береді, сондай-ақ оқу үрдісінде тапсырмаларды көлемі мен күрделілігі бойынша қолдануды, іс-әрекет қарқынын және мұғалімнің көмегінің мөлшерін реттеуді көздейді.

10. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл – бұл ақпаратты дұрыс жеткізу және хабарлау, екі немесе одан да көп адам арасындағы тілдік өзара әрекеттесу барысында білім, қабілет және дағдылармен алмасу. Коммуникативтік тәсіл такт сезіміне, ізгі ниетке, сыпайылыққа және қақтығыссыз қарым-қатынасқа негізделген тұлғааралық өзара әрекеттесуді болжайды; сөйлеу арқылы қарым-қатынас барысында оқушылар оқу және іскерлік ынтымақтастық орнатып, өзара келісім арқылы ортақ шешім табады және құрдастарының пікіріне құрметпен қарайды.

11. Денсаулықты сақтау тәсілі оқушылардың шаршауын болдырмауды көздейді және қозғалыс функцияларының жағдайын, сөйлеу мен интеллектуалдық жүктемені мөлшерлеуді ескеруге негізделеді.

12. Оқытуда қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамыта оқыту, ақпараттық білім технологиялар, өмірлік тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалық әдіс.

13. Оқытудың тиімді әдістерін жинақтап-қолдану мақсатында білім алушылардың қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысы ескеріледі.

14. Оқу үрдісінде сөйлеу қарым-қатынасын ынталандыру үшін мұғалімнің жетекшілігімен пәндік-тәжірибелік іс-әрекет, оқушылардың жұпта, топта жұмыс істеуі қолданылады.

15. Түзету міндеттерін шешу үшін балалар дұрыс сөйлеу дағдылары мен қабілетін меңгеретін ойын әрекеті қолданылады.

16. Оқытуда қолданылатын түзете-дамыту әдіс-тәсілдері: дидактикалық ойын, психогимнастика, демалу, қолсаусақтарына арналған жаттығу, өз өзіне массаж, көзге арналған жаттығу, тыныс алу жаттығуы, дене шынықтыру, логопедиялық минуттар, артикуляциялық жаттығулар.

17. Оқытудың түзету бағыты оқушылардың графикалық дағдыларды қалыптастыру кезінде кездесетін қиындықтарымен анықталады, бұл қиындықтар қозғалыс бұзылыстары мен сөйлеуге қатысы жоқ функциялардың (назар, жад, өзін-өзі реттеу, көз-моторлық үйлесімділік) жағдайымен байланысты. Жазудың графикалық дағдыларын қалыптастыру жұмысы қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

18. Жазу барысында дұрыс қалыпты қалыптастыруға арналған тәжірибелік ұсыныстар:

- 1) дұрыс отыру қалпы және "тыйым салу- рефлекс" позицияларын таңдау;
- 2) оқушының қол-аяғын және басын бекітуге арналған арнайы құралдарды қолдану;
- 3) көз-моторлық үйлесімділігін дамыту.

19. Қолды жазуға дайындау бойынша тәжірибелік ұсыныстар:

- 1) саусақтар мен қол білектерінің статикалық және динамикалық қозғалыс үйлесімділігін дамыту;

2) заттардың өлшемі, серпімділігі және салмағына байланысты оларды дұрыс және сараланған түрде ұстауды қалыптастыру.

3) затты ұстау кезінде және онымен түрлі қимылдар жасау үрдісінде жұмыс істейтін қолдың еркін қозғалысын дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығу кешенін жүргізу;

5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

20. Қарындашты немесе қаламды дұрыс ұстауды үйрету немесе қаламды ұстаудың жеке әдісін таңдауға (дұрыс әдісті қолдану қимыл функцияларының ауыр бұзылыстарына байланысты мүмкін емес) кіреді:

1) қаламды ұстауды имитациялайтын қол мен саусақтардың қалпын қабылдауды үйрету.;

2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;

3) саусақтар қаламды ұстап, дұрыс позицияны сақтап тұрған кезде оларды босаңсыту және шириқтыру.;

4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту жаттығулары

21. Оптикалық-кеңістіктік бағдарлауында бұзылыстары бар оқушылармен әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көзбен талдау, сондай-ақ графикалық бейнелер мен әріптер арасындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

22. Кеңістіктік түсініктерді қалыптастыруға арналған тәжірибелік ұсыныстар:

1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде көзқарасты қолдың заттық әрекеттеріне шоғырландыру қалыптастырылады;

2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;

3) кеңістіктік қатынастарды анықтау және оларды сөйлеу арқылы жалпылау.

23. Көз-моторлық үйлесімділікті дамыту үшін назарды қимыл әрекетке шоғырландыру қажет — алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті түрде, содан кейін ауызша нұсқаулар бойынша белсенді түрде. Алғашында, қолдың ауада және жазықтықта жасайтын қозғалыстарын үйрету. Бұл үйлесімді қозғалыстардың қалыптасуына, көз-қимыл үйлесімділігінің дамуына ықпал етеді.

24. Бағдарлама жазуға үйрету үшін техникалық құралдар мен арнайы құрылғыларды пайдалана отырып жүзеге асырылады: кеңсе техникасы (компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер); интерактивті тақта/проектор/экран; сандық фотоаппарат, веб-камера; диктофондар/микрофондар, құлаққаптар; бор тақта; жылжымалы маркерлік тақта; шағын маркерлік тақталар; флипчарттар; қаламдар мен

қарындаш ұстағыштар, қолға арналған салмақтар, қолдың қимыл функцияларын дамытуға арналған жаттықтырғыштар; оқушылардың жұмыстарын сақтау және көрсетуге арналған шкафтар.

25. Бағдарлама көрнекі және дидактикалық материалдарды пайдалана отырып жүзеге асырылады: әртүрлі жанрдағы балалар көркем әдебиеті, суреттері бар брошюралар, журналдар, газеттер, жазушылар мен ақындар туралы фильмдер, аудио және бейнежазбалар; пән бойынша иллюстрациялар, портреттер, кестелер; баспа және жазба әріптердің үлгілері; қуыршақтар (қойылымдар үшін), сахналауға арналған безендірулер.

26. Оқушыларды оқытуға жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді. Ыңғайлы бекіткіштері бар тіреуіштер, биіктігі мен үстел бетінің еңкеюін реттеуге болатын арнайы үстелдер мен парталар қолданылады.

3-тарау. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. " **Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны**

27. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына 5 сағатты, оқу жылына 160 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

28. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

- 1) орыс тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;
- 2) тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);
- 3) орыс тілінің кейбір грамматикалық құбылыстары.;
- 4) орфографиялық және пунктуациялық нормалардың минимумы;
- 5) балаларға арналған көркем әдеби шығармалар.

29. Бағдарлама мазмұны. оқу барысы әліппеге дейінгі кезең, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең болып бөлінеді. Оқу үрдісінде оқытылатын кезеңдер 0 сыныпта әліппеге дейінгі кезең - 45 сағат, әліппе кезеңі - 115 сағатты құрайды.

30. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) 0 сыныпқа түскен білім алушыларды бастапқы зерделеу (жалпы және сөйлеу тілінің даму деңгейін анықтау);
- 2) оқуға деген қызығушылығын ояту;
- 3) фонемалық есту қабілеттерін дамыту;
- 4) сөйлеу туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем);

5) екпінді/екпінсіз дауысты дыбыстар, жұмсақ/қатты дауыссыз дыбыстар туралы түсініктерді қалыптастыру;

6) сөздердің дыбыстық талдауын жүргізу, екпінді буынды белгілеу білігін қалыптастыру;

7) дауысты дыбыстарға бағдарлана отырып, сөздің дыбыстық моделін "оқуға"; сөйлем схемалары-модельдерін "оқуға" үйрету;

8) ұсақ-қол моторикасын дамыту;

9) ойлауды, есте сақтауды, қиялды, қабылдауды, зейінді дамыту;

10) білім алушылардың сөздік қорын байыту.

31. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) орыс әліпбиінің әріптерімен танысу;

2) оқу іс-әрекетіне қызығушылықты дағдыландыру, сөйлеу іс-әрекетінің дағдыларын қалыптастыру;

3) фонемалық процестерді дамыту (дыбыстарды қабылдау, сөздерді талдау және синтездеу);

4) білім алушылардың сөздік қорын байыту;

5) үйренген дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, алфавит әріптерінің қызметін меңгеру, баспа әріптердің үлкен және кіші түрлерін ажырату.

6) тілдік бірліктер туралы қарапайым ұғымдарды бекіту (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

7) Сөздер мен сөйлемдерді дұрыс және біркелкі буындап оқу дағдыларын қалыптастыру.

8) орфографиялық оқуды меңгеру;

9) лексика-грамматикалық категорияларды меңгеру;

10) қолжетімді сөйлеу деңгейінде үйлесімді монологиялық және диалогтік сөйлеуді дамыту.

32. Әліппе кезеңінде әріптер келесі ретпен оқытылады:

1) а, у, о, м, с, х,

2) р, ш, ы, л, н, к, т, и, п;

3) й, г, в, д, б.

33. Дыбыспен және әріппен танысуға арналған сағат санын мұғалім оқу материалын игеру деңгейіне, оқу мақсаттарына қол жеткізуге және әр кезеңнің тапсырмаларын орындауға байланысты реттейді.

34. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) "Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі сөйлеу тілі мен фонемалық есту қабілетін дамыту)";

2) "Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерттеу)";

3) "Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру)".

35. "Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі сөйлеу тілі мен фонемалық есту қабілетін дамыту)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);
- 2) тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау;
- 3) тыңдалған материал бойынша түсінік айту;
- 4) оқиғаларды болжау;
- 5) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;
- 6) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 7) бағалау пікірін білдіру;
- 8) берілген тақырыпқа әңгіме құрастыру;
- 9) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

36. "Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдыларын игеру;
- 2) оқылған мәтіннің тақырыбын және негізгі ойларын анықтау;
- 3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 4) мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну;
- 5) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 6) шығарма кейіпкерін тірек сөздері арқылы суреттеу;
- 7) мәтіндердің салыстырмалы сараптамасы;
- 8) сөздердің графикалық формасында бағдарлау.

37. "Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жазылымның тазалық нормаларын меңгеру;
- 2) каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау;
- 3) айту арқылы жазу, көшіріп жазу;
- 4) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;
- 6) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 7) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 8) тыныс белгілері нормаларын сақтау.

38. Білім берудің базалық мазмұны.

39. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі сөйлеу тілі мен фонемалық есту қабілетін дамыту) әліппеге дейінгі кезең:

- 1) сөйлеу есту қабілетін дамыту; сөздің дыбыстық түрін бағдарлау, сөйлеу ағынынан дыбыстарды бөлу, сөйлеу ағынында және одан тыс дыбыстарды айту, буын,

сөз, екпін туралы бастапқы ұғымдар; дыбыстарды дұрыс және анық айту; белгілі бір дыбыспен сөзді атау; тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну; сөйлеудің айтылу жағын түзету (санамақ, жаңылтпаш, логоритмикалық жаттығулар);

2) оқу және тұрмыстық қарым-қатынас жағдайларында сөйлеу этикетінің нормаларын меңгеру: сәлемдесу, қоштасу, кешірім сұрау, алғыс айту, өтініш білдіру; таныстармен және бейтаныс адамдармен, туыстарымен және достарымен, құрдастарымен және ересектермен, жас балалармен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері; түрлі лексикалық тақырыптар бойынша белсенді сөздік қорын байыту; иллюстрацияларды көрсету кезінде ым-ишараларды, мимиканы пайдалану; сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу; бір-бірімен қарым-қатынас жасау, достар, отбасы, сүйікті ойыншықтар, жануарлар; тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну; нақты заттар мен сөздерді олардың атаулары ретінде ажырату; сөйлемдегі сөздерді тану.

40. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым (ауызекі сөйлеу тілі мен фонемалық есту қабілетін дамыту) әліппелік кезең:

1) мұғалім мен білім алушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаны тыңдау, естігеннің мағынасын түсіну біліктерін қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу), лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;

2) ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолдану (интонация, мимика, ым-ишара, дене тұрысы);

3) жаңылтпаштарды, өлеңдерді, санамақтарды, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

4) сюжеттік суреттер сериясына сүйене отырып, ертегілерді айту, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;

5) сөздің мағынасын түсіну, сөзді мақсаты бойынша қолдану, сөздік қорын кеңейту.

Ескертпе: тыңдау материалының көлемі: 30 сек.-1 мин; тыңдауға арналған көркем шығарманың көлемі 25-тен 35 сөзге дейін.

41. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын зерттеу), әліппеден кейінгі кезең:

1) сөздің мағынасы (мағынасы жағынан жақын және қарама-қарсы сөздер); сөздер мен сөйлемдердің сызбасын оқу; сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

2) сөздегі буын санын анықтау; буын минималды айтылым бірлігі ретінде; сөзді дау айту арқылы буындарға бөлу;

3) сөздің буындық құрылымының графикалық сызбасын құру, екпінді анықтау;

4) сөз құрамындағы дыбыстардың сызықтық реттілігін анықтау; дыбыстың орналасқан жері (сөздің басында, соңында немесе ортасында);

5) дауысты және дауыссыз дыбыстар туралы түсінік, олардың графикалық белгіленуі, дауыссыз және дауыссыз дыбыстардың графикалық схемаларындағы дифференциациясы және белгіленуі.

42. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, әліпби әріптерін үйрену) әліппе кезеңі:

1) сөздерді буындық және дыбыстық талдау, әріптерден сөздердің графикалық сызбаларын құрастыру және салыстыру;

2) сөздегі буындардың санын анықтау; буынды айтылым бірлігі ретінде; сөзді дауыстап айту арқылы буындарға бөлу; дыбыс пен әріптерді ажырату.

3) дыбысты әріппен белгілеу; зерделенетін әріптердің баспа бейнесін меңгеру, дыбыстар мен әріптерді ажырату, баспа әріптерінің бейнесін құрастыру және қайта құрастыру; бөлінген әліпби әріптерінен буындарды, сөздер мен сөйлемдерді құрастыру, буындардан сөздерді құрастыру;

4) дыбыс пен әріптерді ажырату;

5) сөздің мағынасы (мағынасы жағынан жақын және қарама-қарсы сөздер); сөздер мен сөйлемдердің сызбасын оқу; сөйлемдегі сөздердің санын анықтау;

6) дауыссыз дыбыстардың қаттылығы мен жұмсақтығын белгілеу кезінде әріптердің рөлін игеру;

7) кейінгі дауысты дыбысқа сүйене отырып, буынды оқу дағдысын қалыптастыру, сөздерді, сөйлемдерді, қысқа мәтіндерді біріктірілген буынды оқуды автоматтандыру;

8) оқылған сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді түсінуді нақтылау бойынша жұмыс, мәтіннің басы мен соңын анықтау, сөз бен сөйлемнің пәндік/сюжеттік суретпен ара қатынасын, мәтіннің сюжеттік суретпен ара қатынасын, сюжеттік серия суреттерінің мәтіннің бөліктерімен немесе мәтіннің жеке сөйлемдерімен ара қатынасын анықтау, кімдер туралы сұрақтарға жауап беру?/ не туралы? мәтінде айтылған, мәселелер бойынша кілт сөздерді бөлектеу.

Ескертпе: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 2-3 сөйлемнен және соңында 5-7 сөйлемнен аспауы тиіс. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-5-тен аспауы керек. Екінші жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығы минутына 10-нан 15 сөзге дейін (оқушылардың танымдық және сөйлеу қабілеттеріне байланысты).

43. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеге дейінгі кезең:

1) жазу кезіндегі гигиеналық талаптар; қарындашты, қаламды дұрыс ұстауға үйрету ;

2) контурлы, нүктелі, көлеңкеленген, қабаттасқан суреттерді тану, бөліктерден тақырыптық, сюжеттік суреттерді құрастыру, алдымен бірдей боялған, содан кейін әртүрлі түстермен боялған геометриялық фигуралардың серияларын табу, үлгі бойынша құрастыру;

3) трафарет бойынша жүргізу, әртүрлі геометриялық фигуралардың нүктелері бойынша қосу; контурлық бейнелерді жиектеу, штрихтау, бояу; жиектерді салу;

4) көзді дамытуға арналған арнайы жаттығулар, қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар, саусақтардың ұсақ бұлшықеттерін нығайту.

44. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппе кезеңі:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш / қалам ұстай білу); дәптердегі парақ кеңістігіне бағдарлай білуді қалыптастыру: жұмыс жолы, жоларалық кеңістік, жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік, көлбеу сызықтар; сурет салу, штрихтау, соғу; сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу; сөйлемді модельдеу;

2) баспа әріптерінің (үлкен және кіші) графикалық бейнесін талдау, олардың құрылымдық элементтерін салыстыру;

3) үлкен және кіші баспа әріптерінің элементтерін үлгі бойынша жазу, құрастыру, жазу бойынша ұқсас әріптерді салыстыру;

4) сөйлемдегі сөздерді бөлек жазу, затты, әрекеттер мен белгілерді көрсететін сөздерді ажырату;

5) сөзді алдын-ала талдағаннан кейін емлесі айтылыммен сәйкес келетін жақсы таныс сөздерді айтуға арналған дербес хат және хат;

6) сөйлемнің шекарасын жазу ережелері, сөйлемнің соңындағы белгілер, адамдар мен жануарлардың лақап аттарындағы үлкен хат, жи-ши емлесі.

Ескерту:

Жазу жұмыстарының көлемі: графикалық диктант – 1-3 белгі, әріптік диктант - 3-5 баспа әріп, буындық диктант - 3-5 буын, сөздік диктант – 2-3 сөз, диктант-3-6 сөз.

Жазбаша жұмыстардың санын білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттіліктеріне байланысты мұғалім белгілейді. Жазбаша жұмыстарды жүйелі түрде күнделікті ұйымдастыру ұсынылады.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

45. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқыту мақсатының ретін көрсетеді. 0.1.2.1 кодында: "0" – сынып, "1.2." – негізгі дағдылар, "1" – оқыту мақсатының реті.

46. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

Тыңдалым мен айтылым бөлімі	
Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқыту мақсаттары
1.1. Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз)	0.1.1.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);
	0.1.1.2 сурет бойынша немесе суреттер сериясы бойынша қарапайым сөйлемдер құрастыру;
	0.1.1.3 сөйлемдерден сөздерді бөліп алу;
	0.1.1.4 сөйлемдегі сөздердің ретін анықтау.
	0.1.2.1 тыңдау арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну;

1.2. Тындалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не жайлы/кім жайлы екендігін айту.
1.3. Тындаған материалды мазмұндау	0.1.3.1 мәтіннен жеке сөздер мен тіркестерді жаттау; 0.1.3.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.3 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын білдіру.
1.4. Оқиғаны болжау	0.1.4.1 иллюстрацияларды қарап, оларды таныс мәтінмен сәйкестендіру;
1.5. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың түрлі жағдайларына қатысу	0.1.5.1 қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебінің ережелерін сақтау.
1.6. Тындаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеуде сипаттау/салыстырмалы сөздерді (большой-маленький, больше, меньше), вербалды емес коммуникация құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану; 0.1.6.2 өзі туралы айту.
1.7. Тындаған материал бойынша өз ойын айту	0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айту; 0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз көзқарасын білдіру.
1.8. Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	0.1.8.1 ұсынылған тақырып бойынша сипаттамалық және баяндамалық әңгімелер ойлап табу; 0.1.8.2 сюжетті сурет бойынша жүйелі әңгіме құрау.
1.9. Сөздің дыбыстық формасына бағдарлану	0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұратынын, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатынын білу; 0.1.9.2 мұғалімнің сөз ішіндегі ерекше интонациямен айтылған дыбысын қайталау ; 0.1.9.3 сөздегі дыбысты интонациямен бөліп айту; 0.1.9.4 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру; 0.1.9.5 айтылымдағы дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін ажырату; 0.1.9.6 белгілі бір дыбысқа сөздер айту; 0.1.9.7 сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында), екпінді дыбысты ерекшелеу; 0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен).
Оқылым бөлімі	
Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқыту мақсаттары
2.1. Оқу дағдыларын меңгеру	0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану; 0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу; 0.2.1.3 буындарды, жеке сөздерді оқу.
2.2. Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.2.1 мәтіннің атауын түсіну; 0.2.2.2 сөйлем және мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

2.3. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрациялар таңдау; 0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен аяқталуын ойлап табу .
2.4. Мәтіндегі лексикалық, синтаксистік мағынадағы сөздердің рөлін түсіну	0.2.4.1 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын түсіну: мән-дес/қарама-қарсы мағыналар (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.4.2 көпмағыналы сөздердің лексикалық мәнін түсіну (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть для рисования).
2.5. Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау.	0.2.5.1 мәтіннің мазмұны мен иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру.
2.6. Тірек сөздерді қолдана отырып, шығарма кейіпкеріне сипаттама беру	0.2.6.1 эмоционалды түрде, белсенді түрде әдеби шығармалардың мазмұнына жауап беру; 0.2.6.2 әдеби кейіпкерлерге жанашырлық таныту, олармен бірге сезіну және сипаттау.
2.7. Мәтінді салыстырмалы түрде талдау	0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар).
2.8. Сөздерді графикалық түрінде бағдарлау	0.2.8.1 сөйлемді шартты-графикалық түрде рәсімдеу ; 0.2.8.2 сөз сызбасынан буындарды бөліп көрсету, екпінді буынды анықтау.
Жазылым бөлімі	
Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқыту мақсаттары
3.1. Жазудың гигиеналық талаптарын игеру	0.3.1.1 қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау; 0.3.1.2 қағаз бетінде бағдарлану, торкөз бен жолды көру; 0.3.1.3 партада дұрыс отыруды сақтау.
3.2. Каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау	0.3.2.1 штрихтау жұмыстарын орындау; 0.3.2.2 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және ирек сызықтарды сызу; 0.3.2.3 баспа әріптерді контур бойынша бастырып және көшіріп сызу; 0.3.2.4 графикалық диктант жазу. 0.3.2.5 әріптің графикалық бейнесін, оның элементтері мен жолдағы орнын тану; 0.3.2.6 оптикалық және кинетикалық ұқсастығы бар әріптерді ажырату.
3.3. Диктант бойынша жазу және көшіріп жазу дағдыларын меңгеру.	0.3.3.1 әріпті сәйкес дыбыспен (дыбыстармен) сәйкестендіру; 0.3.3.2 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 0.3.3.3 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу.
3.4. Тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау	0.3.4.1 тыңдалған мәтіндерден ақпаратты сурет, сызба, белгілер арқылы мұғалімнің көмегімен жеткізу.
3.5. Жұмыстағы қателерді табу және түзету.	0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөйлемдерді тексеріп, қателерді түзету.

3.6. Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.6.1 бас әріпті жалқы есімдерде және сөйлемнің басында жазу (мұғалімнің көмегімен).
3.7. Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.7.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді тану және айту.
3.8. Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ және леп белгісі.

47. Осы оқу бағдарламасы "Букварь, Обучение грамоте" пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес тірек-қимыл аппараты бұзылған 0-сынып оқушыларына арналған бастауыш білім деңгейі үшін ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

48. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту орыс тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
	0.1.1.1* сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем); 0.1.2.1 тыңдау арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну; 0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не жайлы/кім жайлы екендігін айту; 0.1.3.1* мәтіннен жеке сөздер мен тіркестерді жаттау; 0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.1.3.3 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын білдіру 0.1.4.1 иллюстрацияларды қарап, оларды таныс мәтінмен сәйкестендіру; 0.1.5.1* қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау,	0.2.2.1* мәтіннің атауын түсіну; 0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрациялар таңдау;	0.3.1.1 қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;

<p>Әліппеге дейінгі кезең</p>	<p>коштасу) сөйлеу әдебінің ережелерін сақтау; 0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айту; 0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұратынын, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатынын білу; 0.1.9.2 мұғалімнің сөз ішіндегі ерекше интонациямен айтылған дыбысын қайталау ; 0.1.9.3* сөздегі дыбысты интонациямен бөліп айту ; 0.1.9.4 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру; 0.1.9.5 айтылымдағы дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін ажырату ; 0.1.9.6* белгілі бір дыбысқа сөздер айту; 0.1.9.7* сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында), екпінді дыбысты ерекшелеу; 0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен).</p>	<p>0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен аяқталуын ойлап табу; 0.2.5.1* мәтіннің мазмұны мен иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 0.2.6.1 эмоционалды түрде, белсенді түрде әдеби шығармалардың мазмұнына жауап беру; 0.2.6.2 әдеби кейіпкерлерге жанашырлық таныту, олармен бірге сезіну және сипаттау.</p>	<p>0.3.1.2 қағаз бетінде бағдарлану, торкөз бен жолды көру; 0.3.1.3 партада дұрыс отыруды сақтау; 0.3.2.1 штрихтау жұмыстарын орындау; 0.3.2.2 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және ирек сызықтарды сызу; 0.3.2.4 графикалық диктант жазу.</p>
<p>2-тоқсан</p>			
	<p>0.1.1.1* сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем); 0.1.1.3 сөйлемдерден сөздерді бөліп алу; 0.1.1.4 сөйлемдегі сөздердің ретін анықтау; 0.1.2.1 тыңдау арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну;</p>		

Әліппе кезеңі

0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не жайлы/кім жайлы екендігін айту;

0.1.3.3 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын білдіру;

0.1.6.2 өзі туралы айту;

0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айту;

0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз көзқарасын білдіру;

0.1.8.1 ұсынылған тақырып бойынша сипаттамалық және баяндамалық әңгімелер ойлап табу;

0.1.8.2* сюжетті сурет бойынша жүйелі әңгіме құрау;

0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұратынын, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатынын білу;

0.1.9.2 мұғалімнің сөз ішіндегі ерекше интонациямен айтылған дыбысын қайталау ;

0.1.9.3* сөздегі дыбысты интонациямен бөліп айту ;

0.1.9.4 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру;

0.1.9.5 айтылымдағы дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін ажырату ;

0.1.9.6* белгілі бір дыбысқа сөздер айту;

0.1.9.7 сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында,

0.2.1.1* баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;

0.2.1.2* әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу;

0.2.1.3* буындарды, жеке сөздерді оқу;

0.2.2.2 сөйлем және мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

0.2.3.1 мәтін бөліктеріне иллюстрациялар таңдау;

0.2.3.2 әңгіменің жалғасы мен аяқталуын ойлап табу;

0.2.5.1 мәтіннің мазмұны мен иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру;

0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер , шағын фольклорлық жанрлар);

0.2.8.2 сөз сызбасынан буындарды бөліп көрсету , екпінді буынды анықтау .

0.3.1.1 қарындаш пен қаламды дұрыс ұстау;

0.3.1.2 қағаз бетінде бағдарлану, торкөз бен жолды көру;

0.3.1.3 партада дұрыс отыруды сақтау;

0.3.2.3 баспа әріптерді контур бойынша бастырып және көшіріп сызу;

0.3.2.4* графикалық диктант жазу;

0.3.2.5* әріптің графикалық бейнесін, оның элементтері мен жолдағы орнын тану;

0.3.2.6 оптикалық және кинетикалық ұқсастығы бар әріптерді ажырату;

0.3.3.1 әріпті сәйкес дыбыспен (дыбыстармен) сәйкестендіру;

0.3.3.2 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;

0.3.4.1* тыңдалған мәтіндерден ақпаратты сурет, сызба, белгілер арқылы мұғалімнің көмегімен жеткізу.

	<p>ортасында, аяғында), екпінді дыбысты ерекшелеу;</p> <p>0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен).</p>		
3-тоқсан			
Өліппе кезеңі	<p>0.1.1.1* сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);</p> <p>0.1.1.2 сурет бойынша немесе суреттер сериясы бойынша қарапайым сөйлемдер құрастыру;</p> <p>0.1.1.3 сөйлемдерден сөздерді бөліп алу;</p> <p>0.1.1.4 сөйлемдегі сөздердің ретін анықтау;</p> <p>0.1.2.1 тыңдау арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну;</p> <p>0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не жайлы/кім жайлы екендігін айту;</p> <p>0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.3.3 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын білдіру;</p> <p>0.1.4.1 иллюстрацияларды қарап, оларды таныс мәтінмен сәйкестендіру;</p> <p>0.1.5.1* қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебінің ережелерін сақтау;</p> <p>0.1.6.1 сөйлеуде сипаттау /салыстырмалы сөздерді (большой-маленький, больше, меньше), вербалды емес коммуникация құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану;</p>	<p>0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;</p> <p>0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу;</p> <p>0.2.1.3 буындарды, жеке сөздерді оқу;</p> <p>0.2.4.1 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын түсіну: мәндес/карама-қарсы мағыналар (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный);</p> <p>0.2.4.2 көпмағыналы сөздердің лексикалық мәнін түсіну (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть для рисования)</p> <p>0.2.5.1 мәтіннің мазмұны мен иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру;</p>	<p>0.3.2.3 баспа әріптерді контур бойынша бастырып және көшіріп сызу;</p> <p>0.3.2.5* әріптің графикалық бейнесін, оның элементтері мен жолдағы орнын тану;</p> <p>0.3.3.1 әріпті сәйкес дыбыспен (дыбыстармен) сәйкестендіру;</p> <p>0.3.3.2 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу;</p> <p>0.3.3.3 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу;</p> <p>0.3.4.1* тыңдалған мәтіндерден ақпаратты сурет, сызба, белгілер арқылы мұғалімнің көмегімен жеткізу;</p>

	<p>0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айту;</p> <p>0.1.7.2 оқылған, тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жанашырлық танытып, эмоционалды түрде өз көзқарасын білдіру;</p> <p>0.1.8.1 ұсынылған тақырып бойынша сипаттамалық және баяндамалық әңгімелер ойлап табу;</p> <p>0.1.8.2* сюжетті сурет бойынша жүйелі әңгіме құрау;</p> <p>0.1.9.4 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру;</p> <p>0.1.9.5 айтылымдағы дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін ажырату ;</p> <p>0.1.9.6* белгілі бір дыбысқа сөздер айту;</p> <p>0.1.9.7* сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында), екпінді дыбысты ерекшелеу;</p> <p>0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен).</p>	<p>0.2.6.1 эмоционалды түрде, белсенді түрде әдеби шығармалардың мазмұнына жауап беру;</p> <p>0.2.6.2 әдеби кейіпкерлерге жанашырлық таныту, олармен бірге сезіну және сипаттау;</p> <p>0.2.7.1 кейбір әдеби жанрларды тану, атау және салыстыру (өлеңдер , шағын фольклорлық жанрлар);</p> <p>0.2.8.1 сөйлемді шартты-графикалық түрде рәсімдеу;</p> <p>0.2.8.2 сөз сызбасынан буындарды бөліп көрсету , екпінді буынды анықтау .</p>	<p>0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөйлемдерді тексеріп, қателерді түзету;</p> <p>0.3.6.1 бас әріпті жалқы есімдерде және сөйлемнің басында жазу (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>0.3.7.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді тану және айту;</p> <p>0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілірін қою: нүкте, сұрақ және леп белгісі.</p>
4-тоқсан			
	<p>0.1.1.1 сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін ажырату (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);</p> <p>0.1.2.2 сөйлемде, мәтінде не жайлы/кім жайлы екендігін айту;</p> <p>0.1.3.2* мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>0.1.3.3 оқылған, тыңдалған мәтін</p>	<p>0.2.1.1 баспа түрдегі әріптерді атауы бойынша тану;</p>	

Әліппе
кезеңі

<p>мазмұны бойынша өз көзқарасын білдіру; 0.1.5.1* қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сөйлеу әдебінің ережелерін сақтау; 0.1.6.1 сөйлеуде сипаттау /салыстырмалы сөздерді (большой-маленький, больше, меньше), вербалды емес коммуникация құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану; 0.1.6.2 өзі туралы айту; 0.1.7.1* қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айту; 0.1.8.1 ұсынылған тақырып бойынша сипаттамалық және баяндамалық әңгімелер ойлап табу; 0.1.9.4 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау және дыбыстардан сөз құрастыру; 0.1.9.5 айтылымдағы дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін ажырату; 0.1.9.6* белгілі бір дыбысқа сөздер айту; 0.1.9.7* сөздегі дыбыстың орнын анықтау (басында, ортасында, аяғында), екпінді дыбысты ерекшелеу; 0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалім көмегімен).</p>	<p>0.2.1.2 әріпті сәйкес дыбыспен байланыстыра білу; 0.2.1.3 буындарды, жеке сөздерді оқу; 0.2.2.2 сөйлем және мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.4.1 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын түсіну: мәнделес/қарама-қарсы мағыналар (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.4.2 көпмағыналы сөздердің лексикалық мәнін түсіну (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть для рисования); 0.2.5.1 мәтіннің мазмұны мен иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; 0.2.6.1 эмоционалды түрде, белсенді түрде әдеби шығармалардың мазмұнына жауап беру; 0.2.6.2 әдеби кейіпкерлерге жанашырлық таныту, олармен бірге сезіну және сипаттау; 0.2.8.1 сөйлемді шартты-графикалық түрде рәсімдеу; 0.2.8.2 сөз сызбасынан буындарды бөліп көрсету, екпінді буынды анықтау.</p>	<p>0.3.3.1 әріпті сәйкес дыбыспен (дыбыстармен) сәйкестендіру; 0.3.3.2 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді көшіріп жазу; 0.3.3.3 баспа әріптерді, буындарды, сөздерді диктант бойынша жазу; 0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөйлемдерді тексеріп, қателерді түзету; 0.3.6.1 бас әріпті жалқы есімдерде және сөйлемнің басында жазу (мұғалімнің көмегімен); 0.3.7.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді тану және айту; 0.3.8.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ және леп белгісі.</p>
--	--	--

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы(оқыту орыс тілінде)

Ескерту. 581-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – тыңдалым (тыңдау), айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын игеру процесінде функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру үшін қарапайым грамматикалық көріністерді қалыптастырумен байланысты жағдайлар жасау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) тыңдауға, сөйлеуге, оқуға және жазуға үйрету;
- 2) сөйлеу буынының қарапайым түсінігін қалыптастыру (дыбыс, буын, сөз, сөйлем);
- 3) фонематикалық есту қабілетін дамыту (дыбыстарды дәйекті түрде ажырата білу, олардың саны мен сапасын анықтау);
- 4) сөздерді буын бойынша оқу дағдысын қалыптастыру, жалпы оқу, мәтінді түсініп оқу, мәнерлеп оқу;
- 5) әліппенің баспа және жазбаша әріптерін ажыратуды және каллиграфиялық жазуды үйрету; жазу дағдыларын қалыптастыру;
- 6) білім алушылардың белсенді, пассивті сөздік қорын кеңейту;
- 7) мәтінді мақсатты түрде түсіну арқылы оқушылардың дұрыс оқу әрекетін қалыптастыру;
- 8) оқуға және кітапқа деген қызығушылықты тәрбиелеу;
- 9) ақпаратты талдау, салыстыру, жинақтау, жүйелеу білігін дамыту;

10) айналадағыларға тілектестік қарым-қатынасты қалыптастыру, сөйлеу мәдениетін және қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

11) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз сөзін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

12) қоршаған әлемді игеру арқылы оқытылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

13) коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдай білу, диалог жүргізуге және әртүрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін мойындауға, өз ұстанымын білдіруге, оны негіздеуге дайын болу;

14) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіну қабілетін қалыптастыру.

4. Кең ауқымды дағдылармен бірлікте жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту білім алушылардың білім берудің базалық құндылықтарын бойына сіңіру үшін негіз болып табылады: "қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек және шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойы білім алу".

5. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) сөйлеудің дыбыстық жағының бұзылуын түзету, артикулярлық моториканы амыту;

2) жазуға қолдың ұсақ моторикасын дайындау және дамыту;

3) оптикалық-кеңістіктік гнозды қалыпқа келтіру;

4) эмоционалды-жеке саланың дамуындағы бұзушылықтарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

6. "Букварь, Обучение грамоте" пәні бойынша тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушылардың оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері баланың үздіксіз даму динамикасындағы қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара әсерін тұрақты есепке алуды көздейтін оқу процесінің түзету-дамыту бағытының кешенді сипатына негізделген.

7. Оқыту арнайы педагогиканың принциптері мен тәсілдері негізінде жүзеге асырылады:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) құндылықты-бағытталған тәсіл;

4) коммуникативтік тәсіл;

5) денсаулық сақтау қағидасы;

6) түзету бағыты қағидасы.

8. Оқытудағы іс-әрекет тәсілі дағдыларды қалыптастыруға бағытталған оқытылатын ұғымдардың мазмұнына сәйкес келетін білім алушылардың белсенді дербес қызметін ұйымдастыруды көздейді.

9. Оқу процесін ұйымдастыруға жеке-сараланған көзқарас бойынша деңгейге байланысты топтарға бөлінеді:

- 1) ұсақ-қол моториканы дамыту;
- 2) сөйлеу бұзылысын түзету;
- 3) психикалық процестерді дамыту.

10. Құндылықты-бағытталған тәсіл білім алушы мен мұғалімнің оқу мақсаттарын анықтауының негізі ретінде қарастырылады, өйткені пәнге деген мотивация мен оң көзқарас оқу процесін жандандырудың маңызды шарты, оқу-танымдық іс-әрекетті жандандырудың шарты болып табылады.

11. Оқытудағы коммуникативті тәсіл – бұл екі немесе одан да көп адамның сөйлеу өзара әрекеттесу процесінде ақпаратты дұрыс жеткізу және жеткізу, білім, Дағдылар мен дағдылармен алмасу. Коммуникативті тәсілдің нәтижесі-қарым-қатынасты тіл арқылы, ойды жеткізу және қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара әрекеттесу процесінде идеялармен алмасу арқылы жүзеге асыру мүмкіндігі.

12. Денсаулықты сақтау тәсілі оқушылардың шаршауын болдырмауды көздейді және қозғалыс функцияларының жағдайын, сөйлеу мен интеллектуалдық жүктемені мөлшерлеуді ескеруге негізделеді.

13. Түзету бағытындағы қағида келесілерді қамтиды:

- 1) дыбысты айту және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;
- 2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;
- 3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;
- 4) балалар әндерін, жұмбақтарды, жаңылтпаштарды жаттау;
- 5) айтылымды түзету және дұрыс екпінді, интонацияны, сөйлеудің мәнерлілігін сақтау.

14. Оқыту барысында қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамытушылық оқыту, ақпараттық білім беру технологиялары, өмірлік практикалық тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалау әдісі.

15. Түзетудің неғұрлым тиімді және барабар әдістерін таңдау мақсатында тірек-қимыл аппараты бұзылған кезде қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының, жалпы моториканың зақымдану ортақтығының, қол мен артикуляциялық моториканың өзара байланысы, жалпы моториканың бұзылуын, қол мен саусақтардың функционалдық мүмкіндіктерін, артикуляциялық моториканы бір мезгілде дамыту және түзету қажеттілігі ескеріледі.

16. Оқу процесінде ауызша қарым-қатынасты ынталандыру үшін мұғалімнің жетекшілігімен пәндік-практикалық іс-әрекет, оқушылардың жұпта, топта жұмыс істеуі қолданылады.

17. Түзету мәселелерін шешу үшін ойын әрекеті қолданылады, оның барысында балалар дұрыс сөйлеу дағдылары мен біліктерін игереді.

18. Оқытудың түзету-дамытушылық әдістері: дидактикалық ойын, психогимнастика, релаксация, қол саусақтарына арналған гимнастика, өзін-өзі массаж, көзге арналған гимнастика, тыныс алу гимнастикасы, дене шынықтыру минуттары, логопедиялық минуттар, артикуляциялық гимнастика.

19. Оқытудың түзету бағыты графикалық дағдыларды қалыптастыру кезінде тірек-қимыл аппараты бұзылған оқушылардың қиындықтарымен анықталады, қозғалыс бұзылыстарымен және сөйлеу емес процестердің күйімен (зейін, есте сақтау, ерікті әрекет, қол-көзді үйлестіру) анықталады. Графикалық жазу дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыс баланың қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

20. Жазу кезінде тиісті позаны қалыптастыруға арналған практикалық ұсыныстар:

1) бастапқыда оқушының қарсылығын тудыратын позаны және "рефлекске тыйым салатын" позицияларды таңдау, содан кейін ол біртіндеп оларға үйреніп, берілген позаны өзі сақтауға тырысады;

2) баланың басы мен аяқ-қолдарын бекіту үшін арнайы құралдарды қолдану;

3) көру-моторлы үйлесімділігін дамыту.

21. Қолды жазуға дайындау бойынша практикалық ұсыныстар:

1) саусақтар мен қолдардың қозғалысын статикалық және динамикалық үйлестіруді дамыту;

2) заттарды олардың мөлшеріне, серпімділігіне, салмағына сәйкес ұстауды үйрету;

3) затты ұстап тұру және онымен әр түрлі манипуляциялар жасау кезіндегі қолдың еркін қозғалысын дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығу кешенін жасату;

5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

22. Қарындаш, қалам ұстаудың дұрыс тәсілін үйретуге немесе қалам ұстаудың жеке тәсілін таңдауға (егер манипуляциялық функциялардың ауыр бұзылуынан дұрыс әдіс мүмкін болмаса) кіреді:

1) қол мен саусақтардың қаламды ұстап тұрған сияқты қалпын қабылдауға үйрету;

2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;

3) қаламды ұстап, жазудың дұрыс қалпын сақтап тұру кезінде саусақтарды босаңсыту және кернеу;

4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту жаттығулары

23. Әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көру арқылы бөлуді дамыту, графикалық суреттер мен әріптердің арасындағы ұқсастықты және айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

24. Білім алушылардың кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру үшін ұсынылады:

1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде қолдың заттық іс-қимылдарын көзбен көріп бақылау;

2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;

3) кеңістік қатынастарды ажырату және оларды сөйлеуде қолдану.

25. Көру-моторлық үйлесімділігін дамыту үшін алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті, содан кейін сөздік нұсқаулық бойынша белсенді манипуляциялық қимыл-қозғалыстарды көзбен бақылау қабілеті бекітіледі, бастапқыда қолдың қалыпқа келтірілген қозғалыстарын ауада және жазықтықта жасауды үйреді, бұл үйлесімді қимылдарды қалыптастыруға, көру-қозғалыс үйлесімін дамытуға ықпал етеді.

26. Жұмысты ұйымдастыру үшін қолданылатын қажетті техникалық құралдар: ұйымдастыру техникасы (компьютер немесе ноутбук, принтер, сканер); экран, проектор, интерактивті тақта, сандық фотоаппарат, видеокамера; диктофон/ микрофон, құлаққапшықтар; бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлі тақта; флипчарт; білім алушылардың жасаған жұмыстарын салатын шкафтар.

27. Бағдарлама көрнекі және дидактикалық материалдарды қолдану арқылы жүзеге асырылады: әр түрлі жанрдағы балалар көркем әдебиеті, сурет кітапшалары, журналдар, газеттер, фильмдер, жазушылар, ақындар туралы аудиожазбалар мен бейнефильмдер; түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синонимдер, антонимдер, фразеологизмдер сөздіктері, этимологиялық сөздік, грамматика бойынша анықтамалықтар; иллюстрациялар, портреттер, тақырып бойынша кестелер ("Дұрыс отыр" кестесі, "Алфавит" кестесі, буын кестелері); баспа және жазбаша әріптердің үлгілері; қуыршақтар), импровизацияға арналған декорациялар.

28. Жазуға үйретуге арналған арнайы құралдар: қаламдар мен қарындаш - ұстағыштар, қолға арналған ауырлатқыштар, қолдың манипулятивтік функцияларын дамытуға арналған тренажерлер.

29. Арнайы жағдайлар жасау сыныптардың арнайы жиһазбен жабдықталуын көздейді. Биіктігі реттелетін арнайы бекіткіштері бар ыңғайлы үстелдер мен парталар қолданылады.

3-тарау. "Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру Параграф 1. " Букварь, Обучение грамоте" оқу пәнінің мазмұны

30. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына 6 сағатты, жылына 198 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы типтік оқу жоспарына сәйкес жасалды (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

31. Оқу пәнінің мазмұны:

- 1) тілдік ұғымдар: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;
- 2) орыс тіліндегі кейбір грамматикалық құбылыстар;
- 3) еміле мен пунктуация нормаларының минимумы
- 4) балаларға арналған көркем әдеби шығармалар

32. Бағдарлама мазмұны: Оқу барысы әліппеге дейінгі кезең, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең болып бөлінеді. Бірінші сыныпта нөлінші сыныпта оқытылған оқу материалын қайталау ұйымдастырылады (әліппеге дейінгі кезең және әліппе кезеңі). Әліппеге дейінгі кезеңге 18 сағат, әліппе кезеңіне 78 сағат, және әліппеден кейінгі кезеңге 102 сағат бөлінеді.

33. Бірінші сыныптың әліппе кезеңінде оқытылатын әріптер мен дыбыстар: е, Ұ, ж, з, ф, ц, ч, щ, ь, ь, э, ю, я.

34. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқушылардың мүмкіндіктерін зерттеу (0-сыныпта қалыптасқан жалпы және сөйлеу тілі дамуының деңгейін, білім мен дағдылардың жағдайын анықтау);

2) оқу қызметінің дағдыларын қалыптастыру;

3) сөйлеу қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру;

4) оқуға деген қызығушылықты дамыту және коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру;

5) сөйлеу туралы түсініктерді қалыптастыруды жалғастыру (сөз, сөйлем, буын, дыбыс);

6) есту зейінін дамыту және дыбыстың дұрыс айтылуын қалыптастыру;

7) фонематикалық қабылдауды, талдауды, синтезді дамыту;

8) жазу дағдыларын дамыту;

9) ауызша және жазбаша сөйлеуді, ойлауды, есте сақтауды, қиялды, қабылдауды, зейінді дамыту.

35. Әріптік кезең бірінші тоқсанда басталып, екінші тоқсанда аяқталады. Мұғалім дыбыспен және әріппен танысу сағаттарының санын оқу материалын меңгеру деңгейіне, оқу мақсаттарына қол жеткізуге және әрқайсысының міндеттерін орындауға байланысты реттейді.

36. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) оқу іс-әрекетіне қызығушылықты ояту, сөйлеу іс-әрекетінің дағдыларын қалыптастыру;

2) білім алушылардың сөздік қорын байыту;

3) фонемалық естуді, сөйлеуді қабылдауды дамыту;

4) тілдік бірліктер туралы қарапайым ұғымдарды меңгеру (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

5) орыс алфавитінің әріптерімен танысу, сөйлеудің айтылу жағын жетілдіру;

- 6) әліппе әріптерінің функциясын, бас және кіші, баспа және бас әріптердің айырмашылықтарын игеру;
- 7) екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстар ұғымымен танысу;
- 8) тұтас сөздермен оқуға ауыса отырып, дұрыс, тегіс оқу дағдыларын қалыптастыру ;
- 9) орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгеру;
- 10) әріптер, буындар, сөздер, сөйлемдер жазу кезінде каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру;
- 11) ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

Ескерту:

1-сыныптың I жартыжылдығындағы жазба жұмыстарының көлемі: графикалық диктант – 3-5 белгі, әріптік диктант - 5-7 әріп, буындық диктант - 4-6 буын, сөздік диктант –2-3 сөз, диктант-3-10 сөз.

Жазбаша жұмыстардың санын білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттіліктеріне байланысты мұғалім белгілейді. Жазбаша жұмыстарды жүйелі түрде күнделікті ұйымдастыру ұсынылады.

37. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері 2-ші жартыжылдықта "Обучение грамоте" оқулығының көмегімен жүзеге асырылады.

38. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) тұтас сөздермен оқуға көшу, "ішінен" оқу білігін қалыптастыру;
- 2) мәтінмен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру;
- 3) байланыстырып сөйлеуін дамыту (қайталау, әңгімелеу, "ауызша сурет салу", суреттер, жеке әсерлер бойынша әңгімелер құрастыру);
- 4) каллиграфия және графика нормаларына сәйкес жазу дағдыларын дамыту;
- 5) ауыз әдебиеті туындылары мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарға құрметпен қарауға тәрбиелеу;

6) тыңдалым (тыңдалым), айтылым арқылы сөйлеу өнеріне баулу.

39. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонемалық түсініктерді дамыту)";
- 2) "Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу)";
- 3) "Жазылым" (жазу дағдыларын қалыптастыру).

40. "Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонемалық ұғымдардың дамуы)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеудің негізгі бірліктерін тану (мәтін, сөйлем, сөз);
- 2) тақырыпты және тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау;
- 3) тыңдалған материалды қайталау;
- 4) оқиғаларды болжау;

5) сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу;

- 6) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 7) бағалау пайымының айтылуы;
- 8) берілген тақырыпқа әңгіме құрастыру;
- 9) сөздің дыбыстық формасына бағдар.

41. "Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдыларын меңгеру;
- 2) оқылған мәтіннің тақырыбын және негізгі ойларын анықтау;
- 3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 4) мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну;
- 5) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 6) шығарма кейіпкерін тірек сөздері арқылы суреттеу;
- 7) мәтіндердің салыстырмалы сараптамасы;
- 8) сөздердің графикалық формасында бағдарлау.

42. "Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру)" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жазылымның гигиеналық нормаларын меңгеру;
- 2) каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау;
- 3) айту арқылы жазу, көшіріп жазу;
- 4) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 5) жұмыстағы қателерді табу және түзету;
- 6) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 7) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 8) тыныс белгілері нормаларын сақтау.

43. Білім берудің базалық мазмұны.

44. Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әліппеге дейінгі кезең:

- 1) сөйлеу есту қабілетін түзету және дамыту;
- 2) дыбыс-тілдің ең аз бірлігі, сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы;
- 3) дыбыстарды және олардың белгілерін ажырату (дауысты/дауыссыз; жуан-жіңішке, қатаң, ұяң, үнді), оларды салыстыру, дұрыс айту;
- 4) сөзді буындарға бөлу, олардың санын және сөздегі буын тәртібін айқындау;
- 5) шағын мәтіндер құрастыру.

45. Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әліппе кезеңі:

- 1) дыбыс пен екпіннің мағыналық ажыратушы рөлі ([мал] – [м'ал], [зámък] – [замóк]), бір немесе бірнеше дыбыстармен ерекшеленетін сөздерді салыстыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыстар үшін әлсіз және күшті позиция;

3) мұғалім мен білім алушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаны тыңдау, естігеннің мағынасын түсіну, сұрақтарға дұрыс және дәл жауап беру білігін қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарға сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту (топта қарым-қатынас жасау, диалогқа қатысу, драматизация, рөлдік ойындар), сөйлеу этикетінің сөздерін пайдалану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;

4) вербальды емес қарым-қатынас құралдарын пайдалану (интонация, мимика, ым-ишара, қалып); сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, үзіліс);

5) сөздің мәні мен мағынасын түсіну, сөзді мақсаты бойынша қолдану. Сөздік қорын кеңейту; сөйлем, дыбыстық сөйлемдегі сөйлемдерді тану.

46. Тыңдалым (тыңдалым) және айтылым (ауызекі тіл мен фонематикалық естуді дамыту), әріптен кейінгі кезең:

1) жаңылтпаштарды, санамақ, өлеңдерді, санауыштарды, мақал-мәтелдерді, жұмбақтарды жаттау арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

2) білім алушыларды қызықтыратын және берілген тақырыптарға монологтық және диалогтық нысанда мәлімдемелер жасау, суреттер, бақылаулар бойынша, көрген, сезінген және естіген/оқыған нәрселер туралы әңгімелесу, басқа адамдардың іс-әрекеттері мен уайымдарына көзқарасты жеткізу, өздерінің эмоциялық күйлерін беру тәсілдерін қалыптастыру біліктерін қалыптастыру;

3) сюжеттік суреттер сериясына сүйене отырып және тіреусіз ертегілерді айту, сюжеттік суреттер бойынша және сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгімелер құрастыру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, тыңдалған/оқылған мәтінді (иллюстрациялар, тірек сөздер, жоспар бойынша), мәтіннің картасына сүйене отырып және оған сүйенбей баяндау;

4) тыңдау материалының көлемі: 30 сек.-1 мин.

47. Оқылым (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппеге дейінгі кезең:

1) фонетика және графика;

2) сөздің дыбыстық құрамының бірлігін және оның лексикалық мағынасын түсіну;

3) буын айтылым бірлігі ретінде, сөздерді буындарға бөлу, екпінді, екпінсіз буындары ажырату;

4) сөйлеудің интонациялық ұйымдастырылуын бақылау (сөйлемнің соңындағы интонация, хабарлама, сұрақ, леп).

48. Оқу (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппе кезеңі:

1) дыбысты әріппен белгілеу; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/сәйкес еместігін анықтау; орыс тілінің орфоэпиялық нормаларын сақтай отырып, сөздерді айту;

2) сөздің графикалық дыбыстық моделінен үлгі-схемадағы дыбыстарды әріптермен белгілеуге көшу; дауысты әріпке бағдарланған сөздің дыбыстық әріптік моделін "оқу";

3) дыбыс пен әріптерді ажырату (дыбыстарды естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз);

4) сөздің дыбыстық формасын оның әріптік жазбасы бойынша жаңғырту (оқу) және керісінше (жазу);

5) орыс графикасының позициялық принципін меңгеру, ь-жіңішкелік белгісі және я, ю, е, Ў әріптері арқылы дауыссыз дыбыстардың жіңішке айтылуы, мен, ю, е, е әріптерін қолдана отырып [й'] дыбысын белгілеу;

6) мен, ю, е, е әріптерінің қосдыбыстық рөлі;

7) орыс алфавитімен әріптердің белгілі бір реттілігі ретінде танысу;

8) дауысты және дауыссыз дыбыстардың айтылу дағдыларын пысықтау, тұтас сөздер мен мағыналық бірліктерді оқу кезінде сөздерді дұрыс екпінмен айту (орфоэпиялық оқу);

9) орфографиялық оқу диктантпен жазу және есептен шығару кезінде өзін-өзі бақылау құралы ретінде

49. Оқу (оқу дағдыларын қалыптастыру, сөздің дыбыстық құрамын, әліпби әріптерін зерделеу), әліппеден кейінгі кезең:

1) тұтас сөздерді, 2-6 сөзден тұратын сөйлемдерді оқуға ауыса отырып, әртүрлі құрылымдағы сөздерді буындық оқуды және 4-8 сөйлемнен тұратын мәтіндерді дұрыс оқуды, мұғалімнің мәселелері бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

Ескерту: көркем шығарманың көлемі 0,5-тен 1,5 бетке дейін (сюжеттік суретті қоса алғанда). Ғылыми-танымдық мәтіннің көлемі 0,3-0,5 беттен аспауы тиіс.

2) тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдерді интонациялау: нүкте, сұрақ және леп белгілері, үтірмен үзілістерді сақтау; бір сөйлемді екіншісінен бөлетін үзілістерді сақтау;

3) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

4) өз бетінше оқу кезінде мәтін мазмұнын түсіну, баяндау сипатындағы деформацияланған мәтінді оқу, берілген басы немесе соңы бойынша мәтін құрастыру; оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

5) әр түрлі жанрлардың ерекшеліктерін айқындау, тақырыпты, шығарманың басты ойын анықтау;

6) мәтіндерді мәнерлеп оқу, рөлдер бойынша оқу, оқығанның мазмұнына көзқарасын білдіру;

7) оқу тапсырмаларын орындау үшін қажетті ақпаратты іздеу (мұғалімнің басшылығымен);

8) мәтін, суреттер, схемалар, пиктограммалар, белгілер түрінде ұсынылған ақпаратты түсіну;

9) 1 жартыжылдықта оқу жылдамдығының нормасы минутына 15-20 сөзді (1 және одан көп әріптен), екінші жартыжылдықта - минутына 25-30 сөзді (шылаулар, жалғаулықтар, демеуліктер, одағайлар сөз ретінде есептеледі) құрайды.

50. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеге дейінгі кезең:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтандыру, дәптердің орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қалам ұстай білу);

2) дәптердегі парақ кеңістігіне бағдарлай білуді қалыптастыру (жұмыс жолы, жоларалық кеңістік, жұмыс жолының жоғарғы және төменгі сызықтары, тік көлбеу сызықтар);

3) сурет салу, штрихтау, соғу; сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу; сөйлемді модельдеу.

51. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппе кезеңі:

1) каллиграфиялық нормаларды сақтай отырып, әріптер, бас және кіші әріптер элементтерінің және олардың қосылыстарының, буындардың, сөздердің, сөйлемдердің жазылуы;

2) каллиграфиялық жазу дағдыларын қалыптастыру: қолжазба әріптерінің (кіші және үлкен) графикалық бейнесін талдау, олардың құрылымдық элементтерін салыстыру, кіші және үлкен әріптер мен олардың қосылыстарын жазу (жоғарғы, орта, төменгі жыртылатын және тоқтаусыз), кейінгі жазудың іс-әрекеттерін пысықтау (дауыссыз дыбыс түрлерін әріптерді енгізу процесінде);

3) алдын ала үлгілеумен қарапайым сөйлемдерді жазу;

4) жазылуы айтылымға қайшы келмейтін сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді жазу.

52. Жазылым (жазу дағдыларын қалыптастыру), әліппеден кейінгі кезең:

1) баспа және жазба түрдегі мәтіндерді көшіріп жазу;

2) пунктуация ережелерін ескере отырып, сөйлемдер жазу: сөйлем соңындағы нүкте, леп белгісі, сөйлемдегі сөздердің бөлек жазылуы;

3) сөйлемнің басындағы бас әріп;

4) орфограмма туралы жалпы ұғым сөздің әріптік жазбасындағы орын ретінде қалыптастыру, ол айтылыммен анықталмайды;

5) дыбыстарды әріптермен белгілеуге байланысты емес орфограммалар: сөйлемнің басындағы үлкен әріп, тиісті атаулардағы, қызметтік және дербес сөздер арасындағы интервалдар, сөздерді жолдан жолға буын бойынша ауыстыру, сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері;

6) дыбыстарды әріптермен белгілеуге байланысты орфограммалар: дауысты дыбыстардан кейінгі әріптер (жи-ши, ча-ша, чу-шу), әріп тіркестері -чк -, - чн -, - чт -, -

щн -, ь және ь әріптері-бөлу белгілері, дыбыссыз дауысты дыбыстардың емлесі (екі буынды сөздер), сөздің соңында дауысты және қатаң дауыссыз дыбыстардың емлесі;

7) Сөз және сөйлем, ұғымдардың аражігін ажырату: "зат" және "сөз" зат атауы ретінде;

8) сөздер-заттардың, қоршаған әлем құбылыстарының атаулары, заттардың белгілерін білдіретін сөздер, сөйлеу кезіндегі, сөйлеу сәтіне дейінгі, сөйлегеннен кейінгі заттардың әрекеттерін білдіретін сөздер; бір затты, көптеген заттарды білдіретін сөздер, "он", "она", "оно", "они" сөздерімен байланысты сөздер;

9) жазу жұмыстарының көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 5-15 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 15 сөзден артық емес, шығармашылық мәтіннің көлемі – 3-5 сөйлем (мұғалімнің көмегімен).

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

53. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқыту мақсатының ретін көрсетеді. 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып, "1.2" – негізгі дағдылар, "1" – оқыту мақсатының реті.

54. Оқыту мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Тыңдалым мен айтылым бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
1.1. Тілдік негізгі ұғымдарды түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	1.1.1.1 ұғымдарды ажырату: сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз; 1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу; 1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер санын және мәтіндегі сөйлем санын анықтау
1.2. Тыңдаған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну; 1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру
1.3. Тыңдаған материалды мазмұндау	1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау
1.4. Оқиғаны болжау	1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
1.5. Сөйлеу нормаларын сақтай отырып, қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларына қатысу	1.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін қолдану
1.6. Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 ойды жеткізу үшін сөйлеуде ең дәл сөздерді, интонацияны және ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолданыңыз (мимика, ым-ишара); 1.1.6.2 сөйлемдерді оның мақсатына қарай интонациялау
1.7. Тыңдаған материал бойынша өз ойын айту	1.1.7.1 естіген, оқылған, көрген материалына қатысты лексикалық құралдарды пайдалана отырып өз ойын білдіру

1.8. Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау; 0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау; 0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу
1.9. сөзді дыбыстық формасында бағдарлау	1.1.9.1 сөздердегі дыбыстарды ажырату және олардың белгілерін ажырату (екпінді/екпінсіз дауыстылар, дауыссыз қатан/жұмсақ, ұяң/үнді); 1.1.9.2 сөздегі буын саны мен тәртібін анықтау; 1.1.9.3 екпінді буынды анықтау және белгілеу; 1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің мағыналық айырым рөлін түсіну; 1.1.9.5 сөздегі йотирленген әріптердің функцияларын түсіну
Оқылым бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
2.1. Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөйлем, сөздің графикалық сызбасын құрастыру, оқу; 1.2.1.2 оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу; 1.2.1.4 сөйлемдегі қойылған кідірісті, хабарлы, сұраулы, лепті тыныс белгілерін ескеріп мәнерлеп оқу
2.2. Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну
2.3. Мәтіннің құрылымдық бөлігін белгілеу	1.2.3.1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен анықтау
2.4. мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	1.2.4.1 сөздердің лексикалық мағынасын олардың мағыналарының жалпылануын ескере отырып ажырату (заттың атын білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, кимылды білдіретін сөздер); 1.2.4.2 көп мағыналы сөздердің лексикалық мағынасын контекстке байланысты ажырату: мейірімді сөздер-мейірімді адамдар; тіл-сөйлеу органы, тіл-қазақ/орыс (мұғалімнің көмегімен); 1.2.4.3 сөздің лексикалық мағынасын ажырату: мағынасы жағынан жақын/ қарама-қарсы
2.5. Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақ қою, жауап беру	1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою; 1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру
2.6. Тірек сөздерді қолдана отырып, шығарма кейіпкеріне сипаттама беру	1.2.6.1 әдебиет кейіпкерлерге мінездеме беруде лексикалық сөздерді қолдану
2.7. мәтінді салыстырмалы талдау	1.2.7.1 мұғалімнің қолдауымен түрлі жанрдағы мәтіндерді (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі, көркем, көркем емес шығармалар) салыстыру
	1.2.8.1 әріптің бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру;

2.8. сөздерді графикалық түріде бағдарлау	1.2.8.2 сөздегі әріп өзінің ұстанымына қарай қандай жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты дыбыстар дауыссыз дыбыстардың жұмсақтық/ қаттылық көрсеткіші ретінде); 1.2.8.3 сөздегі ь,ъ таңбаларының рөлін түсіну
Жазылым бөлімі	
Бөлімше	Оқыту мақсаттары
3.1. Гигиеналық жазу талаптарын сақтау	1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру; 1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды түсіну (дәптерге, қаламға)
3.2. Көркем жазу талаптарын сақтау	1.3.2.1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркемжазу талаптарына сай жазу; 1.3.2.2 әріп бейнесін дыбысталуына қарай байланыстыру (сөздер арасындағы қашықтық, тасымалдау тәсілдері)
3.3. Көшіру және диктант бойынша жаза білу	1.3.3.1 берілген тақырыпқа қарапайым сөйлемдерді/ мәтіндерді құрастыру және жазу, анықтама үшін сөздерді қолдану/мұғалімнің көмегімен; 1.3.3.2 баспа және қолжазба шрифтімен жазылған сөздер мен сөйлемдерді көшіріп жазу
3.4. Тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сурет, сызба, белгілер арқылы тыңдалған/ оқылған мәтіндерден ақпарат айту
3.5. Жұмыстан қатені табу, түзету	1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзету
3.6. Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.6.1 жазылуы айтылымға қайшы келетін сөздерді жазу/жазу (су, қар, пенал); 1.3.6.2 тасымалдау ережелерін қолдану (мұғалімнің көмегімен); 1.3.6.3 жазу ережелерін қолдану: жи-ши, ча - ША, чу-щу; - чк -, - чн -, - нщ -, - шн-; 1.3.6.4 сөйлемнің басында (мұғалімнің көмегімен) өз есімдерінде бас әріпті жазу; 1.3.6.5 сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу
3.7. Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану;
3.8. Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 сөйлем соңына тиісті тыныс белгіні қою: нүкте, сұрақ белгісі, лепбелгісі

55. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған оқу пәндерінен үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

56. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1 - сыныбы үшін "Букварь, Обучение грамоте" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту орыс тілінде)

1-тоқсан			
Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым
Өліппеге дейінгі кезең	<p>1.1.1.1 ұғымдарды ажырату: сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз;</p> <p>1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу;</p> <p>1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер санын және мәтіндегі сөйлем санын анықтау;</p> <p>1.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін қолдану;</p> <p>1.1.7.1 естіген, оқылған, көрген материалына қатысты лексикалық құралдарды пайдалана отырып өз ойын білдіру;</p> <p>1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау;</p> <p>1.1.9.1 сөздердегі дыбыстарды ажырату және олардың белгілерін ажырату (екпінді/екпінсіз дауыстылар, дауыссыз қатаң/жұмсақ, ұян/үнді);</p> <p>1.1.9.2 сөздегі буын саны мен тәртібін анықтау;</p> <p>1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің мағыналық айырым ролін түсіну;</p>	<p>1.2.1.1 сөйлем, сөздің графикалық сызбасын құрастыру, оқу;</p> <p>1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру;</p> <p>1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру</p>	<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру;</p> <p>1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды түсіну (дәптерге, қаламға);</p> <p>1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сурет, сызба, белгілер арқылы тыңдалған/ оқылған мәтіндерден ақпарат айту</p>
	<p>1.1.1.1 ұғымдарды ажырату: сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз;</p> <p>1.1.1.2 сөйлемді жобалау, түрлендіру, модельдеу;</p> <p>1.1.1.3 сөйлемдегі сөздер санын және мәтіндегі сөйлем санын анықтау;</p> <p>1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау , автордың айтқысы келген ойын түсіну;</p>		<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру;</p> <p>1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды</p>

Әліппе кезеңі	<p>1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру;</p> <p>1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау;</p> <p>1.1.6.1 ойды жеткізу үшін сөйлеуде ең дәл сөздерді, интонацияны және ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолданыңыз (мимика, ым-ишара);</p> <p>1.1.9.1 сөздердегі дыбыстарды ажырату және олардың белгілерін ажырату (екпінді/екпінсіз дауыстылар, дауыссыз қатаң/жұмсақ, ұян/үнді);</p> <p>1.1.9.2 сөздегі буын саны мен тәртібін анықтау;</p> <p>1.1.9.3 екпінді буынды анықтау және белгілеу</p>	<p>1.2.1.1 сөйлем, сөздің графикалық сызбасын құрастыру, оқу;</p> <p>1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу;</p> <p>1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1.2.8.1 әріптің бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру</p>	<p>түсіну (дәптерге, қаламға);</p> <p>1.3.2.1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркемжазу талаптарына сай жазу;</p> <p>1.3.2.2 әріп бейнесін дыбысталуына қарай байланыстыру (сөздер арасындағы қашықтық, тасымалдау тәсілдері)</p>
2-тоқсан			
Әліппе кезеңі	<p>1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну;</p> <p>1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру;</p> <p>1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау;</p> <p>1.1.6.1 ойды жеткізу үшін сөйлеуде ең дәл сөздерді, интонацияны және ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолданыңыз (мимика, ым-ишара);</p> <p>1.1.7.1 естіген, оқылған, көрген материалына қатысты лексикалық құралдарды пайдалана отырып өз ойын білдіру;</p> <p>1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау;</p> <p>1.1.9.1 сөздердегі дыбыстарды ажырату</p>	<p>1.2.1.1 сөйлем, сөздің графикалық сызбасын құрастыру, оқу;</p> <p>1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу;</p> <p>1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.2.4.1 сөздердің лексикалық мағынасын олардың мағыналарының жалпылануын ескере отырып ажырату (заттың атын білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, кимылды білдіретін сөздер);</p> <p>1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру;</p> <p>1.2.5.2 оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;</p>	<p>1.3.1.1 жазу кезінде дұрыс отыру;</p> <p>1.3.1.2 оқу құралдарына қойылатын талаптарды түсіну (дәптер, қалам);</p> <p>1.3.2.1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркемжазу талаптарына сай жазу;</p> <p>1.3.2.2 әріп бейнесін дыбысталуына қарай</p>

	және олардың белгілерін ажырату (екпінді/екпінсіз дауыстылар, дауыссыз қатан/жұмсақ, ұян/үнді); 1.1.9.2 сөздегі буын саны мен тәртібін анықтау; 1.1.9.3 екпінді буынды анықтау және белгілеу; 1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің мағыналық айырым рөлін түсіну	1.2.8.1 әріптің бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру; 1.2.8.2 сөздегі әріп өзінің ұстанымына қарай қандай жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты дыбыстар дауыссыз дыбыстардың жұмсақтық/қаттылық көрсеткіші ретінде)	байланыстыру (сөздер арасындағы қашықтық, тасымалдау тәсілдер
3-тоқсан			
Өліппеден кейінгі кезең	1.1.2.2 мәтін мазмұны бойынша қойылған сұраққа жауап беру; 1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау; 1.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін қолдану; 1.1.6.1 ойды жеткізу үшін сөйлеуде ең дәл сөздерді, интонацияны және ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолданыңыз (мимика, ым-ишара); 1.1.6.2 сөйлемдерді оның мақсатына қарай интонациялау; 1.1.7.1 естіген, оқылған, көрген материалына қатысты лексикалық құралдарды пайдалана отырып өз ойын білдіру; 1.1.8.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау; 0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау; 0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу; 1.1.9.1 сөздердегі дыбыстарды ажырату және олардың белгілерін ажырату (екпінді/екпінсіз дауыстылар, дауыссыз қатан/жұмсақ, ұян/үнді);	1.2.1.2 оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.1.3 түрлі құрылымдағы буындарды оқу; 1.2.1.4 сөйлемдегі қойылған кідірісті, хабарлы, сұраулы, лепті тыныс белгілерін ескеріп мәнерлеп оқу; 1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау; 1.2.3.1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен анықтау 1.2.5.1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою; 1.2.6.1 әдебиет кейіпкелерге мінездеме беруде лексикалық сөздерді қолдану; 1.2.7.1 мұғалімнің қолдауымен түрлі жанрдағы мәтіндерді (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі, көркем, көркем емес шығармалар) салыстыру; 1.2.8.1 әріптің бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру;	1.3.2.1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркемжазу талаптарына сай жазу; 1.3.3.2 баспа және қолжазба шрифтiмен жазылған сөздер мен сөйлемдерді көшіріп жазу; 1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сурет, сызба, белгілер арқылы тыңдалған / оқылған мәтіндерден ақпарат айту; 1.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзеу; 1.3.6.1 жазылуы айтылымға қайшы келетін сөздерді жазу/ жазу (су, қар, пенал); 1.3.6.2 тасымалдау ережелерін қолдану (мұғалімнің көмегімен); 1.3.6.3 жазу ережелерін қолдану: жи-ши, ча - ша, чу-щү; - чк -, - чн -, - нщ -, - шн-; 1.3.6.4* сөйлемнің басында (мұғалімнің көмегімен) өз есімдерінде бас әріпті жазу;

	<p>1.1.9.2 сөздегі буын саны мен тәртібін анықтау;</p> <p>1.1.9.3 екпінді буынды анықтау және белгілеу;</p> <p>1.1.9.4 дыбыс пен екпіннің мағыналық айырым рөлін түсіну;</p> <p>1.1.9.5 сөздегі йотирленген әріптердің функцияларын түсіну</p>	<p>1.2.8.2 сөздегі әріп өзінің ұстанымына қарай қандай жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты дыбыстар дауыссыз дыбыстардың жұмсақтық/қаттылық көрсеткіші ретінде);</p> <p>1.2.8.3 сөздегі ь, ы таңбаларының рөлін түсіну</p>	<p>1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану;</p> <p>1.3.8.1 сөйлем соңына тиісті тыныс белгіні қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі</p>
4-тоқсан			
Өліппеден кейінгі кезең	<p>1.1.1.1 ұғымдарды ажырату: сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз;</p> <p>1.1.2.1 мәтін кім туралы, не туралы екенін анықтау, автордың айтқысы келген ойын түсіну;</p> <p>1.1.3.1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау;</p> <p>1.1.4.1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау;</p> <p>1.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін қолдану;</p> <p>1.1.6.1 ойды жеткізу үшін сөйлеуде ең дәл сөздерді, интонацияны және ауызша емес қарым-қатынас құралдарын қолданыңыз (мимика, ым-ишара);</p> <p>1.1.6.2 сөйлемдерді оның мақсатына қарай интонациялау;</p> <p>1.1.7.1 естіген, оқылған, көрген материалына қатысты лексикалық құралдарды пайдалана отырып өз ойын білдіру;</p> <p>0.1.8.2 затты, суретті ауызша сипаттау;</p> <p>0.1.8.3 бейнелі лексикалық құралдарды білу;</p>	<p>1.2.1.2 оқу түрлерін (буындап оқу, тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану;</p> <p>1.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау;</p> <p>1.2.3.1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен анықтау;</p> <p>1.2.4.1 сөздердің лексикалық мағынасын олардың мағыналарының жалпылануын ескере отырып ажырату (заттың атын білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, қимылды білдіретін сөздер);</p> <p>1.2.4.2 көп мағыналы сөздердің лексикалық мағынасын контекстке байланысты ажырату: мейірімді сөздер-мейірімді адамдар; тіл-сөйлеу органы, тіл-қазақ/орыс (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>1.2.4.3 сөздің лексикалық мағынасын ажырату: мағынасы жағынан жақын/ қарама-қарсы анықтау;</p> <p>1.2.6.1 әдебиет кейіпкелерге мінездеме беруде лексикалық сөздерді қолдану;</p>	<p>1.3.3.1 берілген тақырыпқа қарапайым сөйлемдерді/мәтіндерді құрастыру және жазу, анықтама үшін сөздерді қолдану/мұғалімнің көмегімен;</p> <p>1.3.3.2 баспа және қолжазба шрифтпен жазылған сөздер мен сөйлемдерді көшіріп жазу;</p> <p>1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзету</p> <p>1.3.6.1* жазылуы айтылымға қайшы келетін сөздерді жазу/ жазу (су, қар, пенал);</p> <p>1.3.6.2 тасымалдау ережелерін қолдану (мұғалімнің көмегімен);</p> <p>1.3.6.3 жазу ережелерін қолдану: жи-ши, ча - ша, чу-щү; - чк -, - чн -, - нщ -, - щн-;</p> <p>1.3.6.4 сөйлемнің басында (мұғалімнің көмегімен) өз есімдерінде бас әріпті жазу;</p> <p>1.3.6.5 сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу</p> <p>1.3.7.1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану;</p>

1.1.9.5 сөздегі йотирленген әріптердің функцияларын түсіну	1.2.8.3 сөздегі ь, ы таңбаларының рөлін түсіну	1.3.8.1 сөйлем соңына тиісті тыныс белгіні қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі
--	--	---

Ескерту:

1) бір тоқсан шегінде оқыту мақсаттары сөйлеу қызметінің әртүрлі түрлері бойынша біріктіріледі;

2) " * " белгісімен белгіленген оқыту мақсаттарын ішінара іске асыру ұсынылады.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
582 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген .

2. Бағдарламаның мақсаты - функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің: тыңдалым, айтылым, оқу мен жазудың дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қатынасты қалыптастыру;
- 2) тілдік құбылыстарды зерттеу барысында ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау , жүйелеу біліктілігін дамыту;
- 3) өз ойын жеткізу үшін сөйлемді дұрыс құрастыруды үйрету;
- 4) сөздік қорын байыту және жандандыру, қазақ тілінде сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынасты дамыту арқылы өнімді сөйлеу іс-әрекетін қалыптастыру;
- 5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, орфографиялық міндеттерді шешу барысында өз оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктерін қалыптастыру;

6) оқу іс-әрекеті жетістігінің/сәтсіздігінің себептерін түсіне білуді, нәтижеге қол жеткізудің ең тиімді тәсілдерін анықтай алуды қалыптастыру;

7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз тілін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) байланыстырып сөйлеуді дамыту (сөйлеу мақсаттылығы мен байланыстылығын, лексиканың дәлдігі мен әртүрлілігін, сөйлеу мәнерлілігін қалыптастыру және жетілдіру), тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңу;

2) артикуляциялық моториканы дамыту, қол білезігінің ұсақ моторикасын түзету және дамыту (қол шеберлігінің қалыптасуы, ырғақтық, қозғалыстардың бірқалыпты дамуы, қозғалыстардың өлшемділігі);

3) бұлшықеттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;

4) есту зейінін және сөйлеу жадын дамыту;

5) қазақ тілінің бастапқы курсы менгеруге қажетті ақыл-ой қызметінің тәсілдерін меңгеру (тіл құбылыстарын бақылау, салыстыру және қорыту);

6) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

7) эмоциялық-тұлғалық аясының дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері баланың даму динамикасындағы қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысын есепке алуды қарастыратын оқу процесінің түзету-дамыту бағытының кешенді сипатына негізделген.

6. "Қазақ тілі" пәнінің оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдері мен принциптері:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) денсаулық сақтау қағидасы;

4) түзету бағытын сақтау қағидасы.

7. Іс –әрекеттік тәсіл оқу процесін заттық-практикалық іс-әрекет негізінде ұйымдастыруды қарастырады, бұл жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға, балалардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге, әлеуметтік өзара іс-қимыл дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

8. Жеке-сараланған тәсілді қолдану білім алушылардың жаңа материалды қабылдауға дайындық деңгейін, жеке қасиеттерін, танымдық мүмкіндіктерін, жұмысқа қабілеттілігін ескере отырып, оларды топтарға бөлуді ұсынады.

9. Оқытудың тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру үшін саралаудың әртүрлі тәсілдері қолданылады: оқыту мақсаты бойынша саралау: оқыту топтары (түзету,

педагогикалық қолдау); шығармашылық; сөйлеу даму деңгейін диагностикалау нәтижелері бойынша; психикалық процестердің даму деңгейі бойынша.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде құрылады: ол білім алушылардың дене мүсінін қалыптастыруда, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білуді, қағаз, дәптер, кітап бетінде бағдарлауды үйретуде, қолдың тырысуын қадағалауында, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестіруде жүзеге асырылады.

11. Білім алушылардың денсаулығын сақтау үшін көпсенсорлық оқытуды пайдаланудың маңызы бар, ол білім алушылардың ақпаратты қабылдаудағы жеке ерекшеліктерін ескеруге; көру, есту және сипап сезуді пайдалана отырып, оқытуға; ақпаратты қабылдаудың бірнеше арналары бойынша алуға жағдай жасауға мүмкіндік береді, бұл үлгермеушілік қаупін төмендетуге ықпал етеді, оқушылардың өзін жайлы сезіну деңгейін арттырады.

12. Барлық талдағыш жүйелерді іске қосу бұзылған функцияларды тез қалпына келтіруге мүмкіндік береді. Сөздердің буындық құрылымын меңгерудегі қиындықтарды жеңуге бағытталған артикуляциялық мүшелердің ауысып-қосылуын дамыту үшін жүргізілетін жұмыс қол саусақтарының қозғалысымен, дұрыс тыныс алу мен дауыс ырғағының мәнерлілігін дамыту жұмысымен ұштасады.

13. Қазақ тіліне оқытудың түзету бағыты:

1) әрбір тақырыпты оқушыларға қолжетімді етіп бөліп беруде;

2) материалды егжей-тегжейлі түсіндіруде;

3) көрнекі құралдардың әртүрлі түрлерін пайдалануда;

4) ұғымдарды дәйекті және кезең-кезеңмен қалыптастыруда;

5) қателер мен қиындықтардың алдын алу және түзету мақсатында дайындық жаттығуларын пайдалануда жүзеге асырылады.

14. Түзету жұмысы білім алушылардың жеке жас және психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жайлы эмоциялық режимді сақтай отырып, білім беру қажеттіліктерін, қимыл-қозғалыс және сөйлеу патологияларын ескере отырып құрылады.

15. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың жұмысқа қабілеттілігі мен зейіннің бұзылыстарын алдын алу үшін қолданылады:

1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеу;

2) қызмет түрлерін ауыстыруды жоспарлау;

3) сабақ кезінде қимыл-қозғалыс жаттығуларын және арнайы релаксациялық жаттығуларды жоспарлау;

4) сабақ барысында бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдері.

16. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен

байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

17. Оқытуда келесі түзете-дамыту мен ойын тәсілдері қолданылады:

- 1) дидактикалық ойындар;
- 2) психогимнастикалық;
- 3) релаксация;
- 4) қол саусақтарына арналған жаттығулар;
- 5) өз - өзіне массаж жасау;
- 6) көзге арналған жаттығулар;
- 7) тыныс алу жаттығулары;
- 8) сергіту сәті;
- 9) логопедиялық жаттығулар;
- 10) артикуляциялық жаттығулар.

18. Қазақ тілі сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады.

19. Білім алушылардың сөйлеу тілін түзету жұмысы:

- 1) дыбыс шығару және сөйлеу мәдениетін жетілдіруді;
- 2) сөздік қорын байыту және нақтылауды;
- 3) сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын қалыптастыруды;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпаштарды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқытуды;
- 5) диалогтік және монологтік сөйлеу тілін дамытуды;
- 6) дыбыс айтуын түзетуді;
- 7) сөйлеу емпінін, мәнерлілігін дұрыс сақтауды қамтиды.

20. Білім алушылардың қозғалыс дағдылары мен біліктерінің баяулығы мен жетік қалыптаспауын есепке алып, жазу процесін оңтайландыру үшін пайдаланатын техникалық құралдар:

1) арнайы үлкейтілген қалам және оны ұстап тұруда, манипуляцияларды жасауға мүмкіндік беретін арнайы жапсырмалар;

- 2) жазу кезінде тремордың болуын төмендететін арнайы салмағы бар қаламдар;
- 3) үстел бетіне дәптерді бекіту үшін арнайы магниттер мен түймелер.

21. "Қазақ тілі" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыру үшін жабдықтар:

- 1) интернетке кіру мүмкіндігі;
- 2) ұйымдастырушы техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар/микрофондар; сандық фотоаппарат;
- 3) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлік тақталар; флипчарттар; оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

5) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синонимдер сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

6) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

7) мұғалім үшін демонстрациялық материал.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді : бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және еңкіш үстелшелері бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2- сынып-аптасына 4 сағат, оқу жылында-136 сағатты;
- 2) 3- сынып-аптасына 4 сағат, оқу жылында-136 сағатты;
- 3) 4- сынып-аптасына 4 сағат, оқу жылында-136 сағатты құрайды.

24. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

25. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) негізгі сөйлеу бірліктерін түсіну (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін);
- 2) ақпарат/хабарлама мазмұнын түсіну;
- 3) ақпарат/хабарлама тақырыбын және негізгі ойын анықтау;
- 4) ақпараттың мазмұнын болжау;
- 5) қарым-қатынас жағдайына байланысты сөйлеу нормаларын сақтау;
- 6) берілген тақырыпқа монологиялық пікір жазу;
- 7) берілген тақырыпқа мәтін жасау;
- 8) орфоэпиялық нормаларды сақтау.

26. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін пайдалану;
- 2) сөздік қорын толықтыру;
- 3) тестідегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 5) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 6) сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру;
- 7) мәтіндердің түрлерін анықтау;
- 8) мәтіндерді салыстырмалы талдау;

9) түрлі көздерден ақпарат іздеу.

27. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) әр түрлі мәтіндер құру;
- 2) жоспар және тірек сөздер бойынша мәтін құру;
- 3) мәтін жоспарын құру;
- 4) аудио/бейнеақпараттың, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 5) сөйлемнің әр түрлі нысандарын пайдалана отырып мәтіндерді жазу;
- 6) шығармада қателерді табу және түзету;
- 7) жазудың гигиеналық нормаларын білу;
- 8) каллиграфиялық нормаларды сақтау;
- 9) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 10) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 11) пунктуациялық нормаларды сақтау.

28. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: ауызша және жазбаша сөйлеудің негізгі бірліктері: сөйлем, сөз. Буын. Мәтін. Екпін, оның мағынасы. Сөйлеу дыбыстары (дауысты / дауыссыз, жуан / жіңішке, қатаң / ұяң / үнді). Сөйлеу кезіндегі әдепті сөздер: кешірім сұрау, өтініш, алғыс айту, сәлемдесу, кешіру. Білім алушылардың дыбыстар мен әріптердің айырмашылығы, олардың сөздегі рөлі туралы білімдерін нақтылау. Дыбыстардың дұрыс және анық артикуляциясы. Әліпби. Морфемика, сөзжасам. Сөз түбірі. Бір және екі түбірлі сөздер. Түбір және туынды сөздерді ажырату. Жалғаулар және оның міндеті. Жұрнақ және оның міндеті. Жалғаудың өзгеруі. Жалғау мен жұрнақтың жалғану ережесі. Жұрнақтың жаңа сөз құрушы функциясы. Өсімдіктер, жануарлар, табиғи құбылыстар, мамандықтар, туыстық қатынастар, еңбек және тұрмыс заттары; заттардың түсі, пішіні, көлемі, дайындау материалы бойынша қасиеттері мен белгілері бойынша сөйлеу бөліктерін зерттеуге дайындық ретінде сөздік қорын нақтылау және байыту. Адамдардың аты, тегі, жануарлар аты, қала, ауыл, көше, өзен, көл атауларындағы бас әріп. Сөйлеудің бөліктері туралы бастапқы түсінік; сөздер олардың нені білдіретініне және қандай сұраққа жауап беретініне байланысты топтарға бөлінетіні туралы айту. Сөйлемнің әртүрлі бөліктеріне қатысты сөздерге қатысты сұрақтар. Зат есім. Жанды және жансыз зат есімдер. Жалқы және жалпы есімдер. Жекеше және көпше зат есімдер. Олардың өзгеруі. Заттың сынын, сапасын білдіретін сөздер, олардың заттарды білдіретін сөздермен байланысы. Сын есімдер. Сын есімдер, мағынасы бойынша жақын және қарама-қарсы. Сын есімнің өзгеруі. Сын есімнің жіктелуі, септелуі. Іс-әрекеттер және олардың атаулары. Етістік. Жіктелуі, септелуі, тәуелденуі мағынаға жақын немесе қарама-қарсы етістіктің өзгеруі. Сөз тіркесі. Сөз тіркесі туралы түсінік. Сөйлем туралы түсінік. Сөйлем мүшелері. Сөйлемнің

грамматикалық негізі, сөйлемнің басты мүшелері-бастауыш және баяндауыш. Сөйлемдердің мәнін бақылау, сөйлемдерді интонирлеу. Суреттерге сүйеніп шығарма жоспарын ұжыммен құрастыру;

2) оқылым: етістікті мәні мен сұрақтары бойынша табу. Мағынасы жақын сөздер (синонимдер). Қарама-қарсы сөздер (антоним). Айтылу мен жазылуы бірдей, бірақ мағынасы әртүрлі сөздер (омонимдер). Сын есімнің зат есіммен байланысы. Сұрақтар бойынша сөз тіркестеріндегі сөздердің байланысы. Сөйлем. Сөйлемнің мазмұнды және интонациялық аяқталуы. Сөйлемде не айтылғанын білдіретін сөздерді бөлу. Сөйлемдегі сөздердің байланысы (сұрақтар бойынша). Мәтін туралы түсінік. Жалпы тақырыппен біріктірілмеген мәтін мен жеке сөйлемдерді салыстыру. Мәтіндегі сөйлемнің байланысы. Мәтін тақырыбын анықтау. Мәтіннің тақырыбы. Мәтін мазмұнына сәйкес тақырып таңдау. Мәтін сипаттамасы. Мәтін құрылымы: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды;

3) жазылым: әріптер (жазба және баспа, бас және кіші). Әліпби. Қатаң және ұяң дыбыстары бар сөздерді айту және жазу: сөздің соңында, сөздің ортасында басқа дауыссыз дыбыс алдында. Дауыссыз дыбыстармен сөздердің айтылуы мен жазылуын салыстыру. Жазуда қатар келген дауыссыз дыбыстардың өзгеруін тексеру. Жазуда қатаң мен ұяң дауыссыз дыбыстар қатар келгенде өзгертін сөздер. Сөз. Сөйлем. Сөйлем соңындағы нүкте. Сөйлемнің басындағы үлкен әріп. Буын. Тасымалдау ережесі. Екпін. Екпін түсетін және екпін түспейтін буындар. Дауысты дыбыстар [а,ә, о,ө, у, ұ, ү, ы,і,и,ғ,қ,ң,э] және олардың жазылуы. Е, Ұ, ю, я дыбыстарының әріп түріндегі сөзде дұрыс жазылуы. Жіңішкелік дыбыстың (ь) дауыссыз дыбыстармен қатар келгендегі жазылу тәсілдері. Сөздегі си, сый, жи, жый, ти, тый буындарының дұрыс жазылу емлесі. Сөздердің дұрыс тасымалдануы. Сөздің дыбыстық әріптік талдануы. Түбірді түбірлік сөздерден бөлу. Сөзді құрамы бойынша талдау. Сөйлемдегі сөздердің байланысын өзгерту. Өзгермейтін сөздерді жазу. Сөздерді жұрнақтармен жазу және оларды сөйлеуде қолдану. Емле ережелері. Орфограмма туралы түсінік сөздегі орны немесе сөздер арасындағы орны, қатенің пайда болу ықтималдығы. Орфограмма және орфографиялық ереже. Сөздің түбірін өзгертетін жалғаулар. Сөздің түбіріндегі жұптық қатаң/ ұяң сөздерді жазу. Сөздің соңында және ортасында келетін жіңішкелік (ь) белгі. Қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстардың атауларын, олардың белгілері мен әрекеттерін пайдалануда дайындық жаттығулары. Сыныптастардың, ата-аналардың, мұғалімдердің аттары мен әкесінің аттарын, туған қаланың (ауылдың, ауданның), көшенің, жақын өзеннің (көлдің) атауын, жануарларды түйістіруді қолданудағы тәжірибелік жаттығулар. Өз есімдеріндегі үлкен әріп. Ең көп таралған (ауызша және жазбаша) одағайы бар сөздерді қолдану (мен, бен, пен, бенен, пенен, да де, та, те, және, бірақ, алайда, дегенмен, әйтпесе, әйткенмен, сонда да, біресе, бірде, не, немесе, я, яки, болмаса, кейде, себебі, өйткені, сондықтан). Сөздерді шылаудан бөлек жазу. Сөйлем соңында тыныс белгілері (нүкте, сұрақ және леп белгісі); сөйлемнің бірінші сөзіндегі

бас әріп. Байланысты пікірге 3-4 сөйлемді біріктіру. Деформацияланған мәтінмен жұмыс (жеке сөйледерді ауыстыру, тақырыпқа сәйкес келмейтін сөйлемдерді алу). Баяндау туралы түсінік. Сұрақтар бойынша мұғалімнің көмегімен ақпаратты / мәтінді баяндау. Сұрақтар бойынша, суреттер сериясы бойынша, сюжеттік сурет бойынша берілген тақырыпқа пікір / мәтін құрастыру.

29. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: сөздің мағынасы. Заттардың белгілерін, әрекеттерін, сандын білдіретін сөздер. Сөздердің тақырыптық топтары. Негізгі бөліктер: түбір, жалғау, жұрнақ. Түбірлік сөздер. Сөздің түбіріндегі дыбыстардың ауысуы. Сөз өзгерту және сөзжасам. Заттар, тірі зат, анықталған белгілер, әрекеттерді білдіретін зат есімдерінің сұрақтары. Жалқы және жалпы зат есімдер. Жіктелуі, септелуі, тәуелденуі бойынша зат есімдерінің өзгеруі. Жеке және көпше түрдегі зат есімдерінің өзгеруі (төмендеу), зат есімдерінің жағдайын ажырата білу. Сөйлемдегі зат есімдерінің рөлі. Сын есімдер. Ұғымы. Сын есімдерінің сұрақтары. Зат есімнің сын есіммен байланысы. Жіктік, тәуелдік, септік жалғауларға және зат есімге байланысты сын есімдерінің өзгеруі. Сөйлемдегі сын есімдер рөлі. Етістік. Жалғаулар бойынша етістіктердің өзгеруі . Етістік шақтары: осы, өткен, келер шақ. Шақ бойынша етістіктердің өзгеруі. Етістіктің белгісіз формасы туралы жалпы түсінік. Белгісіз формадағы етістіктерге сұрақтар. Сөз тіркесі, сұрақтар бойынша сөз тіркестеріндегі сөздердің байланысы. Сөз тіркесіндегі басты және тәуелді сөз. Сөйлем. Сөйлем түрлері: хабарлы, лепті, сұраулы. Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері (бастауыш және баяндауыш) ментұрлаусыз (анықтауыш , толықтауыш, пысықтауыш) мүшелері. Сөйлем мүшелеріне сұрақтар. Сөйлеудің зерттелген бөліктерімен сөйлемдер жасау және оларды тұрлаусыз мүшелермен құру;

2) оқылым: зерттелген ортограммаларды табу. Сөздердің тақырыптық топтары. Көп мағыналы сөздің лексикалық мағынасы, сөздің лексикалық мәнін анықтау (тура және ауыспалы), омонимдер, синонимдер, антонимдер. Сөз мағынасында жұмыс істеу кезінде түсіндірме сөздікті пайдалану. Тұрақты сөз тіркестерін тәжірибелік пайдалану. Мәтін. Тақырып, мәтіннің негізгі ойы, түйінді сөздер. Мәтін түрлері: сипаттау және баяндау. Мәтін тақырыбын анықтау, мәтінді басуы. Мәтіннің негізгі ойын және мәтіннің негізгі сөздерін/ моменттерін анықтау. Мәтіннің құрылымдық бөліктері: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды. Байланыс және тұтастық белгісі бойынша мәтінді табу. Мәтінде-сын есімдерді сипаттау. Мәтінде табу-етістіктерді баяндау. Мәтінді бөліктерге бөлу. Мәтін жоспарын құру. Сөйлемнің мәтінмен байланысы. Көркем, ғылыми-көркемдік, публицистикалық, іскерлік стильдер (практикалық танысу). Мәтін түрлері: сипаттау, баяндау;

3) жазылым: ортограмма, ортограмма түрлері. Емле ережелері. Екпін түсетін буындар. Екпіннің түскендегі сөздің өзгеруі. Түбірдегі қатар келген қатаң және ұяң дауыссыз сөздерді айту және жазу. Жуан және жіңішке дыбысты сөздерді айту және жазу. Дауыссыз үнсіз сөздерді айту және жазу. Сөздерді жазу және тасымалдау. Сөз

ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап жазу (бүгін-бүгүн, түтін - түтүн, көсеу – көсөу). Сөз құрамы. Сөз тіркестерін жазу және оларды сөйлеуде қолдану. Сөздер мен сөз тіркестерін түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларға сәйкес қолдану. Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту. Түбір сөздегі ы, і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу. Негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату; Өз есімдерін үлкен (бас) әріппен жазу. Газеттердің, журналдардың, кітаптардың, фильмдердің атауларын білдіретін жеке атауларды жазу кезіндегі тырнақшалар. Бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу.

30. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: ауызша және жазбаша сөйлеуге қойылатын талаптар. Сөйлеу әрекетінің түрлері. Дауысты және дауыссыз дыбыстар (олардың тану белгілері, атаулары), жуан және жіңішке, қатаң, ұяң және үнді дауыссыз дыбыстар (ажырату тәсілдері). Сөз бөліктері, зат есім сөздің бөлігі ретінде: жалпы грамматикалық мағынасы, морфологиялық белгілері, сөйлемдегі рөлі. Зат есімдер-синонимдер, антонимдер; зат есімдерінің көп маңызы; зат есімдерін тура және ауыспалы мағынада қолдану. Жалқы және жалпы зат есімдер. Зат есімдерінің түрі мен саны. Сингулярлы түрдегі зат есімдерінің өзгеруі (төмендеу). Септік жалғаулары. Зат есімдерінің септелуін ажырата білу. Септік және мағыналық сұрақтардың айырмашылығы. Сөз тіркестерін, зат есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Атау, ілік, барыс, табыс, жатыс, шығыс, көмектес септіктері арқылы зат есімдерді септеу. Сөз тіркестерін, зат есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Сын есімдер. Сын есімдерінің жіктелуі, септелуі. Сөз тіркестерін, сын есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Сан есім. Сандардың атауы, сандардың атауы туралы жалпы түсінік. Сан есімнің бөлігі ретінде: мағынасы, сұрақтары, өзгеруі. Реттік және есептік сан есімдер. Сөз тіркестерін, сандармен сөйлемдерді құрастыру. Есімдік. Сөйлеу бөлігі ретінде есімдік туралы жалпы түсінік. Есімдіктің септелуі, жіктелі бойынша өзгеруі. Сөз тіркестерін, есімдік сөйлемдерді құрастыру. Етістік, етістік сөздің бөлігі ретінде. Сөздегі етістіктің рөлі. Етістіктердің лексикалық алуан түрлілігі туралы түсініктерді кеңейту, олардың сөздегі рөлі. Етістіктермен сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастыру. Үстеу туралы түсінік. Үстеу сұрақтары. Лексикалық мәннің әртүрлілігі. Мән бойынша жақын және қарама-қарсы. Сөйлемдегі үстеудің рөлі. Сөз тіркестерін, сөйлемдерді құрастыру. Сөйлем. Оның түрлері. Сөйлем соңында тыныс белгілері. Сөйлемдегі сөздердің байланысы, сөз тіркестерін таңдау, басты сөзден тәуелді сөзге сұрақтар қою. Сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелері;

2) оқылым: орфографиялық сөздікті пайдалану. Бір мәнді және көп мәнді сөздер. Сөздің тура және ауыспалы мағынасы. Омонимы. Синонимдер. Антонимдер. Тұрақты сөз тіркестері. Сөздің мәнін анықтау және анықтау үшін түсіндірме сөздікті пайдалану.

Мәтіндегі зат есімдерін, сын есімдерін, есімдіктерін, етістіктерді, есімдерді қолдануды бақылау. Сөздік бойынша жазуларды тексеру. Мәтін түрлері мен стильдері. Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау, мәтін бөліктері арасындағы мағыналық байланыстар. Мақал-мәтел, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңдерді жанрына қарай ажырату. Салыстырмалы талдау жасау және бейкөркем мәтіндердің айырмашылықтарын табу. Мәтіннен тірек сөздер/сөз тіркестерді тауып, мәтінді бөлімдерге бөлу және жоспар құру. Әртүрлі типтегі және жанрлардағы мәтіндерді құру. Әр түрлі стильдер мен мәтіндерді салыстыру;

3) жазылым: жазу техникасы, жазбаша жұмысты ресімдеу мәдениеті. Ауызша және жазбаша сөйлеу тілі. Дыбыстар мен әріптер. Дауысты және дауыссыз дыбыстар. Екпін. Екпін түсуі. Буынға бөліну. Тасымал. Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс жазу. Түбір сөздегі ы, і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу. Дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін қолдану. Дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу. Бастауыш пен баяндауыштың арасында сызықша қойылатын жағдайды білу және қолдану. Әліпби. Әліпбидің реті. Білім алушының орфографиялық сөздігі. Дұрыс құрылмаған сөйлемді және орфографиялық, пунктуациялық қателерін табу, қайта түзетіп жазу. Зат есім. Зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау. Дара және күрделі зат есімді ажырату. Көптік жалғауларын дұрыс қолдану. Түбір және туынды сөздерді ажырату. Сын есім. Сын есімнің түрлері. Морфологиялық сипаттары. Синтаксистік қызметі. Сын есімнің семантикалық мағыналары мен грамматикалық ерекшеліктері: сапалық (негізгі) сын және қатыстық (туынды) сын есім. Қосарлану, қайталану арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Күшейтілген буын арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Бірнеше сөздің тіркесуі арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Бірнеше сөздің тіркесуі арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Сын есімнің шырай түрлері: жай, салыстырмалы, күшейтпелі. Сан есім, сан есімнің түрлері, мағынасы, сұрақтары, өзгеруі. Реттік, есептік, болжалдық, жинақтық, топтық, бөлшектік сан есімдер. Синтаксистік қызметі. Сан есімдердің морфологиялық құрамы: негізгі сан есімдер және туынды сан есімдер. Сан есімнің септікпен байланысы. Есімдік. Есімдіктің қызметі. Есімдіктердің мағыналары. Етістік. Етістіктің түрлері, қызметі. Етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану. Морфологиялық құрылымы: дара етістіктер мен күрделі етістіктер. Етістік формалары. Етістік формалары: омоним етістіктер, синоним етістіктер, антоним етістіктер. Етістікті сөз тіркестері. Етістікті сөз тіркестері: үстеулі сөз тіркестері, еліктеуіш сөз тіркестері, көсемшелі сөз тіркестері, сын есімді сөз тіркестері, сан есімді сөз тіркестері, зат есімді сөз тіркестері. Етістік негізді зат есім. Етістікке жалғанатын қосымшалар. Туынды және түбір етістіктер. Туынды етістіктер жасайтын қосымшалардың түрлері. Қоршаған ортаны қорғау: үстеу, ол туралы түсінік. Үстеудің сұрақтары. Лексикалық құрамы. Үстеу сөздері морфологиялық құрылысы және құрамы: негізгі үстеулер мен туынды

үстеулер. Жұрнақтар арқылы жасалатын жалаң үстеулер. Көнеленген формалар арқылы туған жалаң үстеулер. Күрделі туынды үстеулер. Үстеулердің мағыналары: мезгіл, мекен, мөлшер, сын, күшейту, мақсат, себап - салдар, топтау үстеулер. Үстеудің сөйлемдегі орны. Үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану. Сөйлем түрлері, интонация арқылы бөлінуі. Интонация элементтерін, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдану, тыңдарманға бағыттап сөйлеу (Сіз қалай ойлайсыз? Сіздің көзқарасыңыз қандай?). Сөйлем мүшелері: тұрлаулы мүшелер (бастауыш, баяндауыш); тұрлаусыз мүшелер (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш). Сөйлемдер айтылу мақсатына және дауыс ырғағына қарай: хабарлы, сұраулы, лепті, бұйрықты. Бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау қолданысы. Нормаларды сақтау. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Диалогтің тыныс белгілерін қолдану. Сөйлем түрлерін (жай және құрмалас) құрастыру және тыныс белгілерін қою. Қаратпа, қыстырма сөздердің тыныс белгілерін дұрыс қою. Синтаксис. Синтаксистік байланыс.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Бағдарламада оқу мақсаттары қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Сөйлеу тілінің базалық бірліктерін түсіну және пайдалану (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін)	2.1.1.1 сөйлеу, сөз, ұсыныс, мәтін; 2.1.1.2 тірек сөздерінен сөйлем құрастыра білу, мәтінге сөйлемдерді толықтыра білу	3.1.1.1 грамматикалық нормаларға сүйене отырып, тіл бірлігін түсіну және саралау	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды сақтай отырып, белсенді сөйлеу қызметінде тіл бірлігін қолдану
1.2 Ақпараттардың/хабарламалардың мазмұнын түсіну	2.1.2.1 мазмұны бойынша әртүрлі ақпаратты қабылдау; 2.1.2.2 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді анықтау, оларды бекіту; 2.1.2.3 ақпарат мазмұнына сұрақтарды қалыптастыру; 2.1.2.4	3.1.2.1 ақпарат мазмұнында бағдар ала білу; 3.1.2.2 ақпарат мазмұнын берудің әртүрлі түрлерін пайдалану (еркін, жоспар бойынша, драматизация)	4.1.2.1 тыңдағаннан және көргеннен қажетті ақпаратты алу, объектілерді сезімтал формадан модельге түрлендіру; 4.1.2.2 тыңдалған ақпарат бойынша өз жазбаларының негізінде

	мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру		оның мағынасын бере отырып, пікірлерді құру
1.3 Ақпарат/хабар тақырыбын және негізгі ойын анықтау	2.1.3.1 тыңдалған мәтінде автор не айтқысы келетінін (ол бізді неге сендіргісі келетінін) тірек сөздерді пайдалана отырып, анықтау	3.1.3.1 негізгі сәттерге сүйене отырып, тақырыпты, негізгі ойды анықтау	4.1.3.1 пікірдің тақырыбын және негізгі пікірін анықтау
1.4 Ақпараттың мазмұнын болжау	2.1.4.1 мәтіннің болар оқиғасын иллюстрациялар, тақырып және мәтіннің басы бойынша болжау	3.1.4.1 туындының іс-әрекеттері, кейіпкерлердің сипаттамасы және оқиғалар бойынша одан арғы оқиғасын болжау	4.1.4.1 өз нұсқасының себебін негіздеп, тақырып, тірек сөздер, суреттер, схемалар мен кестелер бойынша ақпараттың мазмұнын болжау
1.5 Қарым-қатынас жағдайларына байланысты сөйлеу нормаларын сақтау	2.1.5.1 сөйлеу этикеті сөздерін қолдану: кешірім, өтініш, алғыс, сәлемдесу, кешірім; 2.1.5.2 дұрыс сұрақтар қойып, толық жауаптар ала білу; 2.1.5.3 өз пікірін білдіре отырып, диалогқа қатысу	3.1.5.1 сөйлеу нормаларын сақтай отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлай отырып, диалогқа қатысу	4.1.5.1 сөйлеу нормаларын сақтай отырып, берілген тақырыпқа өз бетінше диалог құру
1.6 Берілген тақырыпқа монологтық пікір құрастыру	2.1.6.1 негізгі сөздер негізінде тақырып пен идеяны түсіндіре отырып, білім алушыларға берілген және қызықтыратын тақырыпқа монологтық пікір жазу	3.1.6.1 тірек жоспары мен негізгі сәттер негізінде монологтық пікір құру	4.1.6.1 өз бетінше әзірленген жоспар мен көрнекі материалдарды пайдалана отырып, монологтық пікір құру; 4.1.6.2 берілген тақырыпқа ұқсас монолог құру
1.7 Берілген тақырыпқа мәтін құрастыру	2.1.7.1 сюжеттік суреттер сериясы бойынша шағын әңгімелер құрастыру; 2.1.7.2 сюжеттік суретті, лексикалық құралдарды пайдалана отырып иллюстрацияны сипаттай білу	3.1.7.1 қарапайым жоспар бойынша тірек сөздер бойынша мәтін құру; 3.1.7.2 "деформацияланған" мәтінмен жұмыс жасаудың әртүрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтінді қайта құру: оқиғалардың реттілігін, себеп-салдарлық байланыстарды қалпына келтіру	4.1.7.1 көркем шығарманы интерпретациялау, суретшілердің суреттерін репродукциялау негізінде, туындыларға иллюстрациялар сериясы бойынша немесе жеке тәжірибе негізінде мәтін жасау
		3.1.8.1 айтылу ережелерін сақтау: - соңы бар сөздер -шы, - оның;	4.1.8.1 сөйлемнің мағынасын анықтау үшін логикалық екпін мен үзіліс қолдану;

1.8 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.1.8.1 басқа тілден енген қиын сөздерді дұрыс айту : "чт, чн, щн, гк, гч"	Қазақстан тарихы "оның", "оған" 3.1.8.2 сөздерді айту ережелерін сақтау: - басқа тілден енген; - қиын дыбыс шоғыры бар	4.1.8.2 қазақ тілінің орфоэпиялық нормаларын өз бетінше сақтау; әңгімелесу кезінде осы нормалардың сақталуын бағалау (оқулықта берілген материал көлемінде)
-----------------------------------	--	---	--

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 оқылған мәтіннің мағынасын түсіне отырып жылдамдықпен оқу; 2.2.1.2 оқудың танысу түрін қолдану, дауыстап оқу	3.2.1.1 тілдің әдеби нормаларына сәйкес сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс және саналы түрде оқи білу; 3.2.1.2 оқу мақсатына сәйкес оқудың қажетті түрін таңдау	4.2.1.1 оқу тапсырмаларын шешу, шығарманың мәтініне тапсырмаларды орындау, мазмұны бойынша сұрақтарға жауап іздеу үшін әр түрлі оқу түрлерін қолдану
2.2 Сөздік қорын толықтыру	2.2.2.1 сөзде сөздерді, сөз тіркестерін танысу, өзі туралы хабарлау және заттарды сипаттау үшін қолдану	3.2.2.1 қолда бар ақпарат бойынша сұрақ ұсыныстарын жасау, іс-әрекеттерге түсініктеме беру үшін сөзде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	4.2.2.1 сөйлеуде тақырыптық лексиканы әр түрлі контекстерде қолдану
2.3 Тестідегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	2.2.3.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді ажырату және олардың мәтіндегі рөлін түсіну	3.2.3.1 сөздердің тура және тасымалды мәнін түсіну және оларды сөйлеуде қолдану	4.2.3.1 көп мағыналы сөздерді, фразеологизмдерді ажырату, олардың контекстегі рөлін түсіну және оларды сөйлеуде қолдану; 4.2.3.2 сөздің лексикалық мағынасын түсіндіру: мағынаны түсіндіру, синонимдерді таңдау
2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен тақырыпты, мәтіннің негізгі ойын анықтау	3.2.4.1 тақырыпты, мәтіннің негізгі ойын өз бетінше анықтау	4.2.4.1 авторды шығарманың мазмұнына сәйкестігін дәлелдеу; 4.2.4.2 басты және екінші дәрежелі ақпаратты саралау
2.5 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мағыналық бөліктерге бөлу; 2.2.5.2 әр бөлімді атай білу	3.2.5.1 негізгі сәттерді ескере отырып, көркем / көркем емес мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау	4.2.5.1 көркем / көркем емес мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау және оларды негіздеу

2.6 Сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру	2.2.6.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым сұрақтар қоя білу (мұғалімнің көмегімен); 2.2.6.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу	3.2.6.1 түйінді сөздерге сүйеніп сұрақтарды қалыптастыру; 3.2.6.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға толық жауап бере білу	4.2.6.1 түсінуді тереңдету және жауапты нақтылау үшін мәтінге өзінің көзқарасын көрсететін сұрақтарды қалыптастыру; 4.2.6.2 сұрақтарға жауап беру және өз жауабын мәтіннен мысалдармен растау
2.7 Мәтін түрлерін анықтау	2.2.7.1 мәтін түрін анықтау – мұғалімнің көмегімен сипаттама беру	3.2.7.1 мәтіндердің типтерін анықтау-сипаттама, өзіндік ерекшеліктері бойынша баяндау	4.2.7.1 мәтіндердің ерекшеліктері бойынша түрлерін анықтау-сипаттама, баяндау, пайымдау
2.8 Мәтіндерді салыстырмалы талдау	2.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі параметрлер бойынша салыстыру: тақырыбы, негізгі ой, мәтін түрі, түйінді сөздер (мұғалімнің көмегімен)	3.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі параметрлер бойынша салыстыру: тақырыбы, негізгі ойы, мәтіннің түрі мен стилі, түйінді сөздер, мәтіннің құрылымдық элементтері	4.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі параметрлер бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, мәтін түрі, түйінді сөздер, мәтіннің құрылымдық элементтері, тілдік құралдарды көрсету және олардың идеяларды ашудағы рөлін анықтау
2.9 Түрлі көздерден ақпарат іздеу	2.2.9.1 мұғалімнің басшылығымен анықтамалықтар мен сөздіктерден ақпаратты іздеу	3.2.9.1 сөздіктерде және басқа да көздерде қажетті ақпаратты өз бетінше табу	4.2.9.1 әр түрлі көздерден ақпарат алу (энциклопедиялар, сөздіктер, журналдар, Интернет-ресурстар) және оны пайдалану; 4.2.9.2 сөздерді реттеу және әр түрлі сөздіктерде қажетті ақпаратты іздеу үшін әріптердің бірізділігін білу негізінде алфавитті қолдану

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Әр түрлі стильдер мен мәтіндерді жасау	2.3.1.1 таңдау бойынша пәнді сипаттау	3.3.1.1 көркем әңгіме-баяндау	4.3.1.1 мәтіндерді құрастыру-сипаттама, баяндау, пайымдау (үлгі бойынша, ұқсас); 4.3.1.2 публицистикалық және іскерлік стильдің мәтіндерін олардың ерекшеліктері негізінде

			жасау (ескерту, анықтама , хабарландыру)
3.2 Жоспар мен тірек сөздер бойынша мәтін құрау	2.3.2.1 сұрақтар, тірек сөздер бойынша мәтін құру	3.3.2.1 дайын жоспар бойынша мәтінді құрастыру	4.3.2.1 өз бетінше жасалған жоспар бойынша мәтінді құрастыру
3.3 Мәтін жоспарын құру	2.3.3.1 мәтінді мағыналық бөлімдерге бөлу, тақырыпқа сәйкес мәтінді атау	3.3.3.1 сурет жоспарын, мәтіннің жоспар - схемасын құру; 3.3.3.2 мәтіннің бөлігін сұрақ, баяндау сөйлемдерімен атау	4.3.3.1 әрбір бөлімді атай отырып, мәтін жоспарын өз бетінше құру
3.4 Аудио/бейне ақпарат мазмұнын, оқылған материалды баяндау	2.3.4.1 негізгі сөздер арқылы ақпарат мазмұнын беру (мұғалімнің көмегімен)	3.3.4.1 оқыған / көргеннің негізінде мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құрастыру және жазу	4.3.4.1 оқиғаны немесе идеяларды түсіндіру үшін дәлел ретінде мәтін мазмұнын беру (мұғалімнің көмегімен)
3.5 Әр түрлі формадағы мәтіндерді әр түрлі формада жазу	2.3.5.1 мәтіндерді дұрыс және айтылған (оқылған) мәтінді жазу (диктант)	3.3.5.1 көру, есту және түсіндіру диктанттарын жазу; 3.3.5.2 белгілі бір мақсаттар үшін және басқаларды сендіру үшін сөздерді және/немесе бейнелерді пайдалана отырып шағын мәтіндерді жасау, сөздер мен сөйлемдерді каллиграфиялық жазбамен жазу	4.3.5.1 мәтіндер құру (мысалы, хаттар, есептер немесе презентациялар), өз көзқарасын ұсына отырып және тиісті стиль мен лексиканы пайдалана отырып, каллиграфиялық жазбамен жазу немесе сызбаларды, графиктерді, кестелерді, фотосуреттерді пайдалана отырып, мәтіндерді басып шығару
3.6 Жасалған жұмыста қателерді табу және түзету	2.3.6.1 лексикалық және орфографиялық қателерді анықтау үшін талдаудың қарапайым тәсілдерін қолдану	3.3.6.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық, орфографиялық қателерді түзету	4.3.6.1 лексикалық, стилистикалық (мұғалімнің көмегімен), орфографиялық, грамматикалық және пунктуациялық қателерді түзету
3.7 Жазу кезінде гигиеналық нормаларын меңгеру, сақтау	2.3.7.1 жазу кезінде дұрыс отыруды түсіну және қолдану; 2.3.7.2 мектеп керек-жарақтарына (дәптерлерге, қаламдарға) қойылатын талаптарды түсіну және орындау	3.3.7.1 жазу кезінде дұрыс отыруды саналы түрде пайдалану; 3.3.7.2 мектеп құралдарына (дәптерлерге, қаламдарға) қойылатын талаптарды орындау және түсіндіру	4.3.7.1 жазу кезінде саусақтардың, білектің, иықтың қозғалысын дұрыс үйлестіре білу; 4.3.7.2 мектеп керек-жарақтарына (оқулықтар, дәптерлер, оқулықтар) қойылатын гигиеналық талаптарға сәйкес жұмыс орнын ұйымдастыра білу
	2.3.8.1. дәптерге жіңішке сызғышқа бас және кіші әріптер мен олардың		4.3.8.1 қалың сызыққа бас және кіші әріптерді және каллиграфиялық талаптарды сақтай

<p>3.8 Графикалық және каллиграфиялық нормаларды сақтау</p>	<p>қосылыстарын жазу; санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес анық жазу; 2.3.8.2 сөздердің дыбыстық және әріптік құрамының ара қатынасын орнату</p>	<p>3.3.8.1 каллиграфиялық талаптарды сақтай отырып, бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын дәптерге тар сызыққа жазу</p>	<p>отырып, олардың қосылыстарын жазу; 4.3.8.2 каллиграфиялық дағдыларды жетілдіру: бас әріптер мен олардың қосылыстарының биіктігін, енін және көлбеуін сақтау</p>
<p>3.9 Емле нормаларын сақтау</p>	<p>2.3.9.1 жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн комбинациясы сөздерінде дұрыс жазу; 2.3.9.2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау; сөздің пішінін өзгертіп, түбірінде дауыссыз, дауысты дыбыстарды табу және тексеру; 2.3.9.3 дауыссыз дыбыстармен сөздерді жазу; 2.3.9.4 сөздің соңында және ортасында дауыстап / саңырау үні бар сөздерді жазу, оларды тексерудің белгілі тәсілдерін қолдану; 2.3.9.5 жазуда өзгертілмейтін сөздермен бірге префикстерді жазу; 2.3.9.6 әріптермен сөздерді аудару; 2.3.9.7 үлкен әріптен өз аттарын жазу</p>	<p>3.3.9.1 сөздің маңызды бөліктерін ажырату; сөздің түбірінде дауыссыз дауысты табу және тексеру, сөздің пішінін өзгерту және таңдау; 3.3.9.2 жазуда тексерілмейтін дыбыссыз дауысты (тексерілетін) сөздің түбірінде белгілеу; 3.3.9.3 түбірінде екі дауыссыз дауысты сөздерді жазу; 3.3.9.4 қатты/жұмсақ, екі еселенетін дауыссыз сөздерді тексеру тәсілдерін қолдана отырып белгілеу; 3.3.9.5 жұрнақтар арқылы сөздерді жазу-онк -, - енк -, - үшк-, -юшк -, - ик -, - ек -, - енок -, - онок-және оларды сөйлеуде қолдану ; 3.3.9.7 бөлгіш қатты және жұмсақ белгілері бар сөздерді жазу және тасымалдау; 3.3.9.8 өз аттарын үлкен әріппен жазу; 3.3.9.9 белгісіз формадағы етістіктерді жазу, оларды уақыт бойынша, сандар бойынша (осы шақ, өткен шақ, келер шақ), бөлшектермен қолдану</p>	<p>4.3.9.1 сөздерді айтылуы мен жазылуы бойынша жазу; 4.3.9.2 сөздің түбірінде дауыссыз (тексерілмейтін) дыбыстарды сөздерді жазу; 4.3.9.3 өзгермейтін сөздерді жазу; 4.3.9.6 сын есімдерінің іс аяқталуын жазу; 4.3.9.7 бірінші жиырмасыншы, отызыншы, жүз, мың, реттік сан есімдерді жазу; 4.3.9.8 етістіктерді жазу</p>
		<p>3.3.10.1 зат есімдерін, сын есімдерін,</p>	<p>4.3.10.1 зат есімдерді, сын есімдерді, сан есімдерді, шылаулар мен одағайларды еліктеуші белгілердің негізінде</p>

3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.3.10.1 зат есімдерін, сын есімдерін, етістіктерді ажырату, сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 2.3.10.2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау, сөздің түбірін бөліп, түбірлік сөздерді таңдау	етістіктерді, есімдерді, шылаулар мен одағайларды ажырату; сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 3.3.10.2 зат есімдерінің түрін, санын, іс-әрекетін анықтау және оларды сөйлеуде дұрыс қолдану; 3.3.10.4 етістіктің санын, уақытын анықтау және өткен уақыт бойынша оларды өзгерту; 3.3.10.5 сөз тіркестері мен сөйлемдердің маңызды белгілерін бөлу; 3.3.10.6 сөйлемнің мақсаты бойынша сөйлемді білу және ажырату; 3.3.10.7 сөйлемнің негізгі (тақырып және предикат) және екінші (түрлерге бөлінбестен) мүшелерін ажырату, оларға сұрақтар қою; 3.3.10.8 сөздің негізі мен аяқталуын анықтау; негіз бөліктерін анықтау: түбір, жұрнақ, жалғау	ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау ; 4.3.10.3 сын есімдерінің түрін, санын, жағдайын анықтау; 4.3.10.4 көпше түрдегі сын есімдерін өзгерту; 4.3.10.5 сандық және реттік сандар; 4.3.10.6 жеке есімдерді ажырату, сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 4.3.10.7 одағайлар мен сандар бойынша есімдерді өзгерту, сөз тіркестері мен сөйлемдерді құру, онда есімдерді шылаулармен және онсыз қолдану; 4.3.10.8 осы, өткен, келер шақтағы етістіктерді ажырату; 4.3.10.9 етістіктерді өткен, осы, келер уақыт бойынша өзгерту; 4.3.10.10 етістіктің I және II ұғымдары, етістіктің түрлері туралы түсінік болу; 4.3.10.11 үлгі бойынша сөйлемдер құру, бірыңғай мүшелері бар сөйлемдер жазу
3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.11.1 сөйлемнің бастауын бас әріппен жазу және сөйлемнің мақсатына байланысты мұғалімнің көмегімен қарапайым сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қою	3.3.11.1 сөйлемнің мақсаты бойынша сөйлемнің түрін анықтау және сөйлемді жазуда дұрыс ресімдеу	4.3.11.1 бірыңғай мүшелерде тыныс белгілерін орналастыруды жүзеге асыру; 4.3.11.2 қолдану кезінде тыныс белгілерін пайдалану

33. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптарына арналған
"Қазақ тілі" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту
		1.7 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (бүгін–бүгүн, түгін – түтүн, көсеу – көсеу)
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау

1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
			2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, карапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулығы, қауіпсіздік ережесі) құрастыру
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1* я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу	
		2.4.1.2* у, и, й әріптерінің емлесін сақтап жазу	
		2.4.1.3* дауыссыз дыбыс түрлерін (қатаң, ұяң, үнді) ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу	
		2.4.1.4* дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу	
2-тоқсан			
			2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі...) білдіру
Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/ сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнынанықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1*дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	
		2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды

		материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, шағын мәтін жазу
	Жазылым	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулығы, қауіпсіздік ережесі) құрастыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қою
		Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау
3-тоқсан			
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу

5. Дені саудың -жаны сау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Тыңдалым және айтылым	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі...) білдіру
	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту
Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1*синоним, антоним , омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1*дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру , хабарлама жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен	

	Жазылым	материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату 2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану 2.4.2.3* сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату 2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау 2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау
4-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
			2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы болды,

7. Қоршаған орта
8. Саяхат

	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	пайдасыз болды, себебі...) білдіру
Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/ сипаттау/пайымдау)және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1*дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
		3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру , хабарлама жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру

		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
Тілдік нормалардың қолданысы		4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4* дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту

1. Тірі табиғат
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық және қараңғы)

Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.1.1*тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және оның құрылымдық бөліктерін анықтау
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу
Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен

Тілдік нормалардың қолданысы	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.1* қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою
	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1* э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу
		3.4.1.3* ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу
		3.4.1.4* х, һ әріптері бар сөздерді ажыратып жазу

2-тоқсан

Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл)

3. Уақыт
4. Сәулет

Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін/жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу
3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну		3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру /компьютерде теру
3.5 Қатені табу және түзету		3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету

		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.2 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.7* сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш, баяндауыш) және тұрлаусыз мүшелерін ажырату
			3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату
3-тоқсан			
	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу

5. Өнер 6. Атақты тұлғалар		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнәнегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
		3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу
			3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік,

	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	өмірбаян, хабарландыру жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттермен мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құрастыру/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу	
		3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу	
		3.4.2.4* негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	
		3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау	
		3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау	
4-тоқсан			
			3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек

7. Су – тіршілік көзі
8. Демалыс мәдениеті.
Мерекелер

Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау 3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру 3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнәнегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша

		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу		3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
	3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну		3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру /компьютерде теру
	3.5 Қатені табу және түзету		3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау		3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
			4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу

1. Менің Отаным – Қазақстан
2. Адами құндылықтар

Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
	1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын, дыбыс үндестігін сақтап айту
Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1* мәтін түрлерін (әңгімелеу/ сипаттау/ пайымдау) және олардың құрылымдық бөліктерін анықтау
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
	2.6 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтінбойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу,

Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою
Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану
		4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану
		4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
2-тоқсан		
	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу

- 3. Мәдени мұра
- 4. Мамандықтар әлемі

Тыңдалым және айтылым	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау

Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін (үтір, қос нүкте) қою; 4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.1* күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз); 4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
3-тоқсан		
	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу

5. Табиғат құбылыстары 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым және айтылым	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау

Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрастырып жазу	
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1*мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру	
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау	
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3* зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу
			4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу			
4-тоқсан			
Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту	
	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу	
	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау	
	1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру	
			4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар

7. Ғарышқа саяхат
8. Болашаққа саяхат

Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	құрастыру және жауап беру
	2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
	2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1* мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
	3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
		4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен

	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	байланыстырып, сөйлемде қолдану; 4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды (және, себебі, мен, пен) қолдану; 4.4.2.8* сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану; 4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану
--	------------------------------	-------------------------------------	---

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
583 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген

2. Бағдарламаның мақсаты - функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің: тыңдалым, айтылым, оқу мен жазудың дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қатынасты қалыптастыру;
- 2) тілдік құбылыстарды зерттеу барысында ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу біліктілігін дамыту;
- 3) өз ойын жеткізу үшін сөйлемді дұрыс құрастыруды үйрету;
- 4) сөздік қорын байыту және жандандыру, сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынасты дамыту арқылы өнімді сөйлеу іс-әрекетін қалыптастыру;

5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, орфографиялық міндеттерді шешу барысында өз оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктілігін қалыптастыру;

6) оқу іс-әрекеті жетістігінің/сәтсіздігінің себептерін түсіне білуді, нәтижеге қол жеткізудің ең тиімді тәсілдерін анықтай алуды қалыптастыру;

7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз тілін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) байланыстырып сөйлеуді дамыту (сөйлеу мақсаттылығы мен байланыстылығын, лексиканың дәлдігі мен әртүрлілігін, сөйлеу мәнерлілігін қалыптастыру және жетілдіру), тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңу;

2) артикуляциялық моториканы дамыту, қол білезігінің ұсақ моторикасын түзету және дамыту (қол шеберлігінің қалыптасуы, ырғақтық, қозғалыстардың бірқалыпты дамуы, қозғалыстардың өлшемділігі);

3) бұлшықеттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;

4) есту зейінін және сөйлеу жадын дамыту;

5) орыс тілінің бастапқы курсы менгеруге қажетті ақыл-ой қызметінің тәсілдерін меңгеру (тіл құбылыстарын бақылау, салыстыру және қорыту);

6) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

7) эмоциялық-тұлғалық аясының дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері баланың даму динамикасындағы қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысын есепке алуды қарастыратын оқу процесінің түзету-дамыту бағытының кешенді сипатына негізделген.

6. "Орыс тілі" пәнінің оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдері мен қағидалары:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) денсаулық сақтау қағидасы;

4) түзету бағытын сақтау қағидасы.

7. Іс –әрекеттік тәсіл оқу процесін заттық-практикалық іс-әрекет негізінде ұйымдастыруды қарастырады, бұл жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға, балалардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге, әлеуметтік өзара іс-қимыл дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

8. Жеке-сараланған тәсілді колдану білім алушылардың жаңа материалды қабылдауға дайындық деңгейін, жеке қасиеттерін, танымдық мүмкіндіктерін, жұмысқа қабілеттілігін ескере отырып, оларды топтарға бөлуді ұсынады.

9. Оқытудың тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру үшін саралаудың әртүрлі тәсілдері қолданылады: оқыту мақсаты бойынша саралау: оқыту топтары (түзету, педагогикалық қолдау); шығармашылық; сөйлеу даму деңгейін диагностикалау нәтижелері бойынша; психикалық процестердің даму деңгейі бойынша.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде құрылады: ол білім алушылардың дене мүсінін қалыптастыруда, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білуді, қағаз, дәптер, кітап бетінде бағдарлауды үйретуде, қолдың тырысуын қадағалауында, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестіруде жүзеге асады.

11. Білім алушылардың денсаулығын сақтау үшін көпсенсорлық оқытуды пайдаланудың маңызы бар, ол білім алушылардың ақпаратты қабылдаудағы жеке ерекшеліктерін ескеруге; көру, есту және сипап сезуді пайдалана отырып, оқытуға; ақпаратты қабылдаудың бірнеше арналары бойынша алуға жағдай жасауға мүмкіндік береді, бұл үлгермеушілік қаупін төмендетуге ықпал етеді, оқушылардың өзін жайлы сезіну деңгейін арттырады.

12. Барлық талдағыш жүйелерді іске қосу бұзылған функцияларды тез қалпына келтіруге мүмкіндік береді. Сөздердің буындық құрылымын меңгерудегі қиындықтарды жеңуге бағытталған артикуляциялық мүшелердің ауысып-қосылуын дамыту үшін жүргізілетін жұмыс қол саусақтарының қозғалысымен, дұрыс тыныс алу мен дауыс ырғағының мәнерлілігін дамыту жұмысымен ұштасады.

13. Орыс тілін оқытудың түзету бағыты:

1) әрбір тақырыпты оқушыларға қолжетімді етіп бөліп беруде;

2) материалды егжей-тегжейлі түсіндіруде;

3) көрнекі құралдардың әртүрлі түрлерін пайдалануда;

4) ұғымдарды дәйекті және кезең-кезеңмен қалыптастыруда;

5) қателер мен қиындықтардың алдын алу және түзету мақсатында дайындық жаттығуларын пайдалануда жүзеге асырылады.

14. Түзету жұмысы білім алушылардың жеке жас және психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жайлы эмоциялық режимді сақтай отырып, білім беру қажеттіліктерін, қимыл-қозғалыс және сөйлеу патологияларын ескере отырып құрылады.

15. Жұмысқа қабілеттілік пен зейін бұзылыстарын алдын алу үшін:

1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеу;

2) қызмет түрлерін ауыстыруды жоспарлау;

3) сабақ кезінде қимыл-қозғалыс жаттығуларын және арнайы релаксациялық жаттығуларды жоспарлау;

4) сабақ барысында бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдері қолданылады.

16. Оқу пәндері бойынша білім мен іскерліктің баяу жиналуына ықпал етеді, сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

17. Оқытуда келесі түзете-дамыту және ойын тәсілдері қолданылады:

- 1) дидактикалық ойындар;
- 2) психогимнастикалық;
- 3) релаксация;
- 4) қол саусақтарына арналған жаттығулар;
- 5) өз - өзіне массаж жасау;
- 6) көзге арналған жаттығулар;
- 7) тыныс алу жаттығулары;
- 8) сергіту сәті;
- 9) логопедиялық жаттығулар;
- 10) артикуляциялық жаттығулар.

18. Орыс тілі сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету оқушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады.

19. Білім алушылардың сөйлеу тілін түзету:

- 1) дыбыс шығару және сөйлеу мәдениетін жетілдіруді;
- 2) сөздік қорын байыту және нақтылауды;
- 3) сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын қалыптастыруды;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпаштарды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқытуды;
- 5) диалогтік және монологтік сөйлеу тілін дамытуды;
- 6) дыбыс айтуын түзетуді;
- 7) сөйлеу емпінін, мәнерлілігін дұрыс сақтауды қамтиды.

20. Білім алушылардың қозғалыс дағдылары мен біліктерінің баяулығы мен жетік қалыптаспауын ескере отырып, жазу процесін оңтайландыру үшін пайдаланатын техникалық құралдар:

- 1) арнайы үлкейтілген қалам және оны ұстап тұруда, манипуляцияларды жасауға мүмкіндік беретін арнайы жапсырмалар;
- 2) жазу кезінде тремордың болуын төмендететін арнайы салмағы бар қаламдар;
- 3) үстел бетіне дәптерді бекіту үшін арнайы магниттер мен түймелер.

21. "Орыс тілі" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыру үшін жабдықтар:

- 1) интернетке кіру мүмкіндігі;

2) ұйымдастырушы техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар/микрофондар; сандық фотоаппарат;

3) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлік тақталар; флипчарттар; оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

5) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синонимдер сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

6) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

7) мұғалім үшін демонстрациялық материал.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді : бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және еңкіш үстелшелері бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) во 2 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;
- 2) в 3 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;
- 3) в 4 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году.

24. Содержание программы и планируемые результаты освоения учебной программы расписаны по разделам обучения. Разделы обучения поделены на подразделы, которые содержат в себе структурные компоненты видов речевой деятельности. Каждый подраздел содержит планируемые результаты по теме.

25. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

26. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст);
- 2) понимание содержания информации/сообщения;
- 3) определение темы и основной мысли информации/сообщения;
- 4) прогнозирование содержания информации;
- 5) соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения;
- 6) составление монологического высказывания на заданную тему;
- 7) составление текста на заданную тему;

8) соблюдение орфоэпических норм.

27. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) пополнение словарного запаса;
- 3) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;
- 4) определение темы и основной мысли текста;
- 5) выявление структурных частей текста;
- 6) формулирование вопросов и ответов;
- 7) определение типов текстов;
- 8) сравнительный анализ текстов;
- 9) поиск информации из различных источников.

28. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) создание текстов разных типов;
- 2) создание текста по плану и опорным словам;
- 3) составление плана текста;
- 4) изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала;
- 5) написание текстов с использованием различных форм представления;
- 6) нахождение и исправление ошибок в работе;
- 7) владение гигиеническими нормами письма;
- 8) соблюдение каллиграфических норм;
- 9) соблюдение орфографических норм;
- 10) соблюдение грамматических норм;
- 11) соблюдение пунктуационных норм.

29. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: основные единицы устной и письменной речи: предложение, слово. Слог. Текст. Ударение, его смыслообразительная функция. Звуки речи (гласные/согласные, твердые/мягкие, звонкие/глухие). Слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание. Уточнение знаний учащихся о звуках, о различии звука и буквы, об их роли в слове. Правильная и четкая артикуляция звуков. Алфавит. Морфемика, словообразование. Корень слова. Однокоренные (родственные) слова. Составление предложений с однокоренными словами с целью осознания значения корня. Окончание слова. Роль окончания. Приставка, ее место в структуре слова. Суффикс, его место в структуре слова. Словообразовательная функция суффиксов и приставок. Уточнение и обогащение словарного запаса. Заглавная буква. Начальное представление о частях речи. Вопросы к словам, относящимся к разным частям речи. Слова, называющие предметы, обозначающие признаки, действия. Существительное. Одушевленные и неодушевленные имена существительные. Имена собственные. Представление о мужском, среднем и женском роде слов. Единственное и множественное число слов.

Слова, обозначающие признаки, их связь со словами, обозначающими предметы. Имя прилагательное. Имена прилагательные, близкие и противоположные по смыслу. Изменение прилагательного по родам. Изменение прилагательного по числам. Действия и их названия. Глагол. Изменение глагола по числам, слова, близкие или противоположные по значению. Словосочетание. Понятие о словосочетании. Понятие о предложении. Членение речи на предложения. Грамматическая основа предложения, главные члены предложения - подлежащее и сказуемое. Наблюдение за значением предложений, интонирование предложений. Коллективное составление плана высказывания с опорой на рисунки;

2) чтение: нахождение глагола по значению и вопросам. Слова, близкие по значению (синонимы). Слова, противоположные по значению (антонимы). Слова, одинаковые по произношению и написанию, но разные по значению (омонимы) (без употребления терминов). Установление связи прилагательного с существительным. Связь слов в словосочетании по вопросам. Предложение. Содержательная и интонационная завершенность предложения. Выделение в предложении слов, обозначающих то, о ком или о чем говорится, что говорится. Связь слов в предложении (по вопросам). Понятие о тексте. Сопоставление текста и отдельных предложений, не объединенных общей темой. Связь предложений в тексте. Определение темы текста. Заглавие текста. Подбор заглавия в соответствии с содержанием текста. Текст-описание. Структура текста: зачин, основная часть, заключение;

3) письмо: буквы. Алфавит. Произношение и правописание слов с парными звонкими-глухими согласными: в конце слова; в середине слова перед другим согласным. Произношение слов с ъ, ь перед я, е, Ё, ю, и. Сопоставление произношения и написания слов с безударными гласными. Проверка обозначения на письме безударного гласного в двусложных словах путём изменения формы слова. Проверка обозначения на письме парных звонких-глухих согласных путём изменения формы слова. Слово. Предложение. Границы предложения. Слог. Правила переноса. Ударение. Гласные звуки и обозначение их на письме. Правописание слов с буквами звуков е, Ё, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Способы обозначения мягкости согласных. Правописание слов с сочетаниями жи-ши, ча-ща, чу-щу. Правописание слов с -чк-, -чн-, -щн-.; написание слов с ь перед этими же буквами. Перенос слов с й, ь. Звукобуквенный разбор слова. Выделение корня в однокоренных словах. Разбор слова по составу (в пределах минимума). Изменение окончаний для связи слов в предложении. Правописание неизменяемых приставок с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере- (практически). Правописание слов с суффиксами -оньк-, -еньк- и употребление их в речи. Понятие об орфограмме как месте в слове или между словами, вероятность возникновения ошибки. Мягкий знак в конце и середине слова. Большая буква в именах собственных. Употребление (устно и письменно) слов с наиболее распространенными предлогами. Раздельное написание предлогов со словами. Знаки

препинания в конце предложения; прописная буква в первом слове предложения. Объединение 3–4 предложений в связное высказывание. Работа с деформированным текстом (перестановка отдельных предложений, изъятие предложения, не соответствующего теме). Понятие об изложении.

30. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: значение слова. Слова, называющие предметы, обозначающие признаки, действия, количество. Тематические группы слов. Части основы: корень, суффикс, приставка. Однокоренные слова. Чередование звуков в корне слова. Словоизменение и словообразование. Вопросы к именам существительным, которые обозначают предметы, живых существ, опредмеченные признаки, действия. Собственные и нарицательные имена существительные. Род (мужской, средний и женский) и число имѐн существительных. Изменение имен существительных по числам. Изменение имен существительных в единственном и множественном числе по падежам (склонение), умение различать падежи имѐн существительных. Роль имѐн существительных в предложении. Имя прилагательное. Понятие. Вопросы к именам прилагательным. Связь имени прилагательного с именем существительным. Изменение имѐн прилагательных по родам, числам и падежам при сочетании с существительными. Роль имѐн прилагательных в предложении. Вопросы к глаголам. Изменение глаголов по числам. Понятие времени глагола: настоящее, прошедшее, будущее. Изменение глаголов по временам. Общее понятие о неопределѐнной форме глагола. Вопросы к глаголам неопределѐнной формы. Словосочетание, связь слов в словосочетании по вопросам. Главное и зависимое слово в словосочетании. Предложение. Предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные, побудительные. Предложения по интонации: восклицательные, невосклицательные и вопросительные. Главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения. Вопросы к членам предложения. Составление предложений с изученными частями речи и их распространение второстепенными членами предложения;

2) чтение: нахождение изученных орфограмм. Тематические группы слов. Лексическое значение многозначного слова, определение лексического значения слова (прямого и переносного), омонимы, синонимы, антонимы. Использование толкового словаря при работе над значением слова. Практическое использование устойчивых словосочетаний. Текст. Тема, основная мысль текста, ключевые слова. Типы текста: описание и повествование. Определение темы текста, озаглавливание текста. Определение основной мысли текста и ключевых слов/ моментов текста. Структурные части текста: зачин, основная часть, заключение. Нахождение текста по признаку связности и целостности. Нахождение в тексте-описании прилагательных. Нахождение в тексте-повествовании глаголов. Деление текста на части. Составление плана текста. Связь предложений в тексте. Художественный, научно-художественный,

публицистический, деловой стили (практическое ознакомление). Типы текстов: описание, повествование;

3) письмо: орфограмма, виды орфограмм. Орфографические правила. Произношение и написание слов с безударными гласными, проверяемыми и непроверяемыми ударением. Произношение и написание слов с парными звонкими и глухими согласными в корне. Произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными. Произношение и написание слов с непроизносимыми согласными. Произношение и написание слов с удвоенными буквами согласного звука. Правописание и перенос слов с разделительным твёрдым и мягким знаками. Разбор слова по составу. Правописание неизменяемых приставок об-, от-, до-, под-, над-. Перенос слов с приставками. Правописание разделительного ъ. Правописание слов с суффиксами -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -ёнок-, -онок- и употребление их в речи. Произношение и обозначение на письме безударных гласных в корне слова. Произношение и написание слов с парным звонким и глухим согласным в конце слова и перед другим согласным. Произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными. Большая (прописная) буква в собственных именах существительных. Кавычки при написании имён собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов. Окончания существительных мужского, женского и среднего рода. Мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода. Правописание окончаний -ий, -ый, ая, -ая, -ое, -ея, -ие, -ые. Изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам. Правописание глаголов с приставками. Правописание не с глаголами.

31. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: требования к устной и письменной речи. Звуки гласные и согласные, твердые и мягкие, звонкие и глухие согласные (способы различения). Части речи, имя существительное как часть речи. Имена существительные-синонимы, антонимы; многозначность имён существительных; употребление имён существительных в прямом и переносном значении. Собственные и нарицательные имена существительные. Род и число имён существительных. Изменение имен существительных в единственном числе по падежам (склонение). Значение падежей. Склонение имён существительных. Несклоняемые имена существительные. Употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах. Имя прилагательное. Развитие представлений о лексическом многообразии имён прилагательных, их роли в речи. Согласование имён прилагательных с именами существительными в роде, числе и падеже. Изменение имён прилагательных по падежам в единственном числе. Имя числительное, общее представление об имени числительном как части речи: значение, вопросы, изменение. Имена числительные количественные и порядковые. Местоимение. Глагол, глагол как часть речи. Понятие о частицах. Наречие, понятие о

наречий. Вопросы к наречиям. Разнообразие лексического значения наречий. Наречия, близкие и противоположные по значению. Роль наречия в предложении. Типы предложений по цели высказывания и интонации. Связь слов в предложении, выделение словосочетаний, постановка вопросов от главного к зависимому слову. Главные члены предложения: подлежащее и сказуемое. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Однородные члены предложения с бессоюзной связью или союзами и, или, а, но. Обобщающее слово при однородных членах предложения;

2) чтение: пользование школьным орфографическим словарем. Однозначные и многозначные слова. Прямое и переносное значение слова. Омонимы. Синонимы. Антонимы. Практическое употребление устойчивых сочетания слов. Использование толкового словаря для выяснения и уточнения значения слова. Наблюдения над употреблением имѐн существительных, имѐн прилагательных, местоимений, глаголов, наречий в тексте. Проверка написания наречий по словарю. типы и стили текстов. Определение темы и основной мысли текста, смысловые связи между частями текста. Особенности содержания и структуры текстов разных типов и жанров: повествование, описание, рассуждение; рассказ, сказка, статья, заметка, объявление. Построение текстов разных типов и жанров. Сравнение текстов разных типов и стилей;

3) письмо: техника письма, культура оформления письменной работы. Обозначение мягкости согласных гласными и мягким знаком. Ударение, ударные и безударные гласные; звуки и буквы; деление слов на слоги; правила переноса слов с одной строки на другую. Правописание (жи, ши, ча, ща, чу, шу, чк, чн). Алфавит, распределение слов в алфавитном порядке (по первой букве). Мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода и его отсутствие у существительных мужского рода. Падежные окончания имѐн существительных 1, 2, 3 склонений в единственном числе. Правописание безударных падежных окончаний имѐн существительных в единственном числе. кроме имен существительных на -мя, -ий, -ие, -ия. Склонение имѐн существительных во множественном числе. Падежные окончания имѐн существительных во множественном числе. Правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую. Падежные окончания имѐн существительных во множественном числе. Грамматический разбор имени существительного. Употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах. Родовые и падежные окончания имѐн прилагательных. Изменение имѐн прилагательных по падежам (склонение) во множественном числе. Произношение и написание падежных окончаний имѐн прилагательных (практически), кроме имен прилагательных с основой на шипящий, -и, -ий; оканчивающихся на -ья, -ье, -ов, -ин. Произношение и написание суффиксов, приставок в именах прилагательных. Грамматический разбор имени прилагательного. Правописание количественных числительных от пяти до тридцати,

сто, тысяча, порядковых числительных. Грамматический разбор имени числительного. Правописание местоимений. Предлоги перед личными местоимениями. Грамматический разбор местоимения. Изменение глаголов в настоящем и будущем времени по лицам и числам. Изменение глаголов в прошедшем времени по родам и числам. Суффикс -л- в глаголах прошедшего времени. Неопределенная форма глагола. Суффиксы глаголов неопределенной формы -ти, -ть и глаголы на -чь. Изменение глаголов по лицам и числам (спряжение). I и II спряжение глаголов. Правописание безударных личных окончаний глаголов в настоящем и будущем времени. Определение спряжения глаголов с безударным личным окончанием по неопределенной форме, по 3 лицу множественного числа. Мягкий знак после шипящих в окончаниях глаголов 2-го лица единственного числа. Изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам. Произношение и написание -ться и -тся в глаголах. Отрицательная частица не, правописание не с глаголами. Грамматический разбор глагола. Правописание отдельных, наиболее употребительных наречий. Знаки препинания при однородных членах предложения. Обращения, состоящие из одного слова, стоящие в начале, середине и конце предложения. Знаки препинания при обращении. Построение предложений по образцу, по схеме, самостоятельно. Синтаксический разбор предложения.

Глава 4. Система целей обучения

32. Цели обучения в учебной программе представлены с кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел программы, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 3.2.1.1 "3" – класс, "2.1" – подраздел, "1" – нумерация учебной цели.

33. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст; 2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов, дополнить предложения для текста	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с опорой на грамматические нормы	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию; 2.1.2.2 определять с помощью учителя	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации;	4.1.2.1 извлекать необходимую информацию из прослушанного и увиденного, преобразовывать объекты

1.2 Понимание содержания информации/сообщения	опорные слова, фиксировать их; 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации; 2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию	3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации пересказ (свободно, по плану, драматизация)	из чувственной формы в модель; 4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая ее смысл
1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор /в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее фактами
1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям, по заголовку и началу текста	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.4.1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам и таблицам, обосновывая причину своего варианта
1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею на основе ключевых слов	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых моментов	4.1.6.1 строить монологическое высказывание, используя самостоятельно разработанный план и наглядные материалы; 4.1.6.2 составлять монолог на заданную тему по аналогии
1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картин; 2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств	3.1.7.1 составлять текст по опорным словам, по простому плану; 3.1.7.2 реконструировать текст, используя различные способы работы с " деформированным" текстом: восстанавливать последовательность событий,	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к

		причинно-следственные связи	произведению или на основе личного опыта
1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударением: с сочетаниями "чт", "чн", иноязычного происхождения щн", "гк", "гч", слова	3.1.8.1 соблюдать правила произношения: – слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него"; 3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: -иноязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания; 4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)

2) раздел "Чтение":
таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения, тексты в соответствии с литературными нормами языка; 3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.2.3.1 различать синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и использовать их в речи	4.2.3.1 различать многозначные слова, фразеологизмы, понимать их роль в контексте и использовать их в речи; 4.2.3.2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов

2.4 Определение темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно	4.2.4.1 аргументировать соответствие заглавия содержанию произведения; 4.2.4.2 дифференцировать главную и второстепенную информацию
2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя; 2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста, учитывая основные моменты	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова; 3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и уточнить ответ; 4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
2.7 Определение типов текстов	2.2.7.1 определять тип текста – описание с помощью учителя	3.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование по характерным особенностям	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям
2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова (с помощью учителя)	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять их роль в раскрытии идеи
2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в	3.2.9.1 находить необходимую	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедий, словарей, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею; 4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания

	справочниках и словарях под руководством учителя	информацию в словарях и других источниках самостоятельно	последовательности букв в нем для упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных словарях и справочниках
--	--	--	---

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.3.1.1 описывать по выбору предмет, животное, объекты природы	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии); 4.3.1.2 создавать тексты публицистического и делового стиля на основе их особенностей (заметка, справка, объявление)
3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам	3.3.2.1 составлять текст по готовому плану	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно
3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам, по вопросам	3.3.3.1 составлять картинный план, план-схему текста; 3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными, повествовательными предложениями	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)	3.3.4.1 составлять предложения и записывать с помощью учителя на основе прослушанного прочитанного/ увиденного	4.3.4.1 передавать содержание текста, представляя доказательства, чтобы объяснить события или идеи (с помощью учителя)
3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты; 3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/или изображений для определенных целей и для убеждения других, п и с а т ь	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, отчеты или презентации), представляя собственную точку зрения и используя соответствующий стиль и лексику, писать каллиграфическим почерком или печатать

		каллиграфическим почерком слова и предложения	тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии
3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
3.7 Владение гигиеническими нормами письма	2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме; 2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)	3.3.7.1 осознанно использовать правильную позу при письме; 3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)	4.3.7.1 уметь правильно координировать движения пальцев, кисти, предплечья, плеча при письме; 4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадам, ручкам)
3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями; 2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного состава слов	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований	4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований; 4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и их соединений
	2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн; 2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие	4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходятся; 4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными на стыке приставки и корня, непроизносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова; 4.3.9.3 писать неизменяемые приставки: об-, от-, до-, под-, над-, от-, о-, про-, под-, над-, за-, на-, роз- (раз-), рос- (рас-), пре-, при- (практически);

<p>3.9 Соблюдение орфографических норм</p>	<p>2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными гласными;</p> <p>2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согласными на конце и середине слова, применять известные способы их проверки;</p> <p>2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно;</p> <p>2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными;</p> <p>2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы;</p> <p>2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере-;</p> <p>2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-</p>	<p>согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки;</p> <p>3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ўнок-, -онок- и употреблять их в речи;</p> <p>3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-;</p> <p>3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твЎрдым и мягким знаками;</p> <p>3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных ;</p> <p>3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), употреблять с частицей не</p>	<p>4.3.9.4 писать имена существительные мужского и женского рода с шипящим на конце;</p> <p>4.3.9.5 писать безударные падежные окончания имЎн существительных в единственном числе. кроме имен существительных на -мя, -ий, -ие, -ия (время, санаторий, армия, внимание);</p> <p>4.3.9.6 писать падежные окончания имен прилагательных;</p> <p>4.3.9.7 писать количественные числительные от пяти до тридцати, сто, тысяча, порядковых числительных от первый до двадцатый, тридцатый, сотый;</p> <p>4.3.9.8 писать глаголы на –тся, -ться, личные окончания глаголов, определяя тип спряжения, писать ь после шипящих в глаголах 2 лица ед.ч. и частицу не с глаголами</p>
		<p>3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении;</p> <p>3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи;</p>	<p>4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные, прилагательные, глаголы, местоимения, числительные, наречия, предлоги и союзы и определять их роль в предложении;</p> <p>4.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных, изменять их по падежам;</p> <p>4.3.10.3 определять род, число, падеж имен прилагательных по роду, числу и падежу имен существительных;</p> <p>4.3.10.4 изменять имена прилагательные по</p>

<p>3.10 Соблюдение грамматических норм</p>	<p>2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, определять их роль в предложении; 2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова</p>	<p>3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам, склонять вместе с именем существительным; 3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по родам в прошедшем времени; 3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений; 3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания; 3.3.10.7 различать главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения, задавать к ним вопросы; 3.3.10.8 определять основу и окончание слова; определять части основы: корень, суффикс, приставка</p>	<p>падежам во множественном числе; 4.3.10.5 иметь представление о числительных, количественных и порядковых; 4.3.10.6 различать личные местоимения, определять их роль в предложении; 4.3.10.7 изменять местоимения по падежам и числам, в единственном числе - по родам, составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения с предлогами и без; 4.3.10.8 различать глаголы неопределенной формы, настоящего, прошедшего, будущего времени; 4.3.10.9 изменять глаголы по временам, лицам и числам, родам в прошедшем времени; 4.3.10.10 иметь представление о I и II спряжении глагола, о видах глагола; 4.3.10.11 построение предложений по образцу, распространение предложений; предложения с однородными членами и обращением</p>
<p>3.11 Соблюдение пунктуационных норм</p>	<p>2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы и ставить знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя</p>	<p>3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания и правильно оформлять предложение на письме</p>	<p>4.3.11.1 осуществлять расстановку знаков препинания при однородных членах; 4.3.11.2 использовать знаки препинания при обращении</p>

34. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по

обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

35. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение к Типовой учебной
программе по предмету "Русский язык"
для 2-4 классов уровня начального
образования по обновленному
содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения	
1 четверть				
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст; 2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов, дополнить предложения для текста; 2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию	
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание	
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух	
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	
	Всё обо мне			2.3.1.1 описывать по выбору предмет,

		3.1 Создание текстов разных типов и стилей	животное, объекты природы
	3. Письмо	3.7 Владение гигиеническими нормами письма	2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме; 2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями; 2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного состава слов
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы и ставить знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя
		1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст; 2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов, дополнить предложения для текста
		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию; 2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям, по заголовку и началу текста
1. Аудирование (слушание) и говорение			2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение,

Моя семья

	1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	просьба, благодарность, приветствие, прощание
	1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картин; 2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств
	1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударением: с сочетаниями "чт", "чн", "иностранного происхождения щн", "гк", "гч", слова
2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух
	2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок;

3. Письмо	3.7 Владение гигиеническими нормами письма	2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме; 2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
	3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями
	3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн; 2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова; 2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными гласными; 2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согласными на конце и середине слова, применять известные способы их проверки; 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными
2 четверть		
	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям, по заголовку и началу текста
		2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картин;

Моя школа

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств
	1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударением: с сочетаниями "чт", "чн", "иностранного происхождения щн", "гк", "гч", слова
2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух
	2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов
	2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя; 2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть
3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)
	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
	3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере-; 2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-
		2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения

		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	лексических и орфографических ошибок
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию; 2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их; 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации; 2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание
		1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картин; 2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств
2. Чтение		2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя

Мой родной край		2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя; 2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть	
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)	
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку	
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	
		3.9 Соблюдение орфографических норм		2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн; 2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова; 2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными гласными; 2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согласными на конце и середине слова, применять известные способы их проверки; 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными; 2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере-; 2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-
				2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять корень в слове

		3.10 Соблюдение грамматических норм	и подбирать однокоренные слова
3 четверть			
В здоровом теле - здоровый дух!	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их; 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации;
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор /в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
	2. Чтение	2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.2.3.1 различать синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях под руководством учителя
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
			2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой;

	3. Письмо	3.3 Составление плана текста	составлять текст по опорным словам, по вопросам
		3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы
Традиции и фольклор	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/ сообщения	2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их; 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор /в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею на основе ключевых слов
		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.2.3.1 различать синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
			2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по

	2. Чтение	2.6 Формулирование вопросов и ответов	содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях под руководством учителя
	3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно; 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными; 2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, определять их роль в предложении
	4 четверть		
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор /в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
		1.6 Составление монологического	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную и

Окружающая среда

	высказывания на заданную тему	интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею на основе ключевых слов
2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов;
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
	2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова (с помощью учителя)
	2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях под руководством учителя
3. Письмо	3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
	3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам, по вопросам;
	3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно; 2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы
		2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы,

		3.10 Соблюдение грамматических норм	предлоги, определять их роль в предложении
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы и ставить знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение	
	1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею на основе ключевых слов	
2. Чтение	2.4 Определение темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя	
	2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя; 2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть	
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста	
	2.7 Определение типов текстов	2.2.7.1 определять тип текста – описание с помощью учителя	
	2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип	

Путешествие			текста, ключевые слова (с помощью учителя)
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.3.1.1 описывать по выбору предмет, животное, объекты природы
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
		3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам, по вопросам
		3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного состава слов
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, определять их роль в предложении

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			

Живая природа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с опорой на грамматические нормы
		1.4 Прогнозирование содержания информации	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
		2.5 Выявление структурных частей текста	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста, учитывая основные моменты
		2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	3.3.7.1 осознанно использовать правильную позу при письме; 3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований

3. Письмо		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова;
		3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания;
			3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений;
			3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания и правильно оформлять предложение на письме
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации;
			3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых моментов
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: -иноязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием
			3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в

Что такое хорошо, что такое плохо (свет и темнота)

2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	соответствии с целью чтения
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова; 3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
	2.7 Определение типов текстов	3.2.7.1 определять типы текстов - описание, повествование по характерным особенностям
	2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
3. Письмо	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические, ошибки;
	3.7 Владение гигиеническими нормами письма	3.3.7.1 осознанно использовать правильную позу при письме; 3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
	3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований
		3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые

		3.9 Соблюдение орфографических норм	<p>безударные гласные (проверяемые) в корне слова;</p> <p>3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне;</p> <p>3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки;</p> <p>3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твЎрдым и мягким знаками</p>
2 четверть			
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Понимание содержания информации/ сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/ сообщения	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых моментов
2. Чтение		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и использовать их в речи
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова; 3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
			3.2.9.1 находить необходимую

Время

	2.9 Поиск информации из различных источников	информацию в словарях и других источниках самостоятельно
3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	3.3.4.1 составлять предложения и записывать с помощью учителя на основе прослушанного прочитанного/ увиденного
	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты; 3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/ или изображений для определенных целей и для убеждения других, писать каллиграфическим почерком слова и предложения
	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические, ошибки
	3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки

		3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.1 различать части речи, предлоги и союзы, определять их роль в предложении
Архитектура	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации: пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	3.1.8.1 соблюдать правила произношения: – слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него" 3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: - иноязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения, тексты в соответствии с литературными нормами языка
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно
		2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические, ошибки
			3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова;

	3. Письмо	3.9 Соблюдение орфографических норм	<p>3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова;</p> <p>3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне;</p> <p>3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки;</p> <p>3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Унок-, -онок- и употреблять их в речи;</p> <p>3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-</p>
3 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	<p>1.2 Понимание содержания информации/сообщения</p> <p>1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения</p> <p>1.7 Составление текста на заданную тему</p>	<p>3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации;</p> <p>3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации, пересказ (свободно, по плану, драматизация)</p> <p>3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы</p> <p>3.1.7.2 реконструировать текст, используя различные способы работы с "деформированным" текстом: восстанавливать последовательность событий, причинно-следственные связи</p> <p>3.1.8.1 соблюдать правила произношения:</p>

Искусство

	1.8 Соблюдение орфоэпических норм	– слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него"
2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения, тексты в соответствии с литературными нормами языка; 3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
	2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и использовать их в речи
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
	2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты; 3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/или изображений для определенных целей и для убеждения других, п и с а т ь каллиграфическим почерком слова и предложения
	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические, ошибки;
	3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований

		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных	
		3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам, склонять вместе с именем существительным	
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с опорой на грамматические нормы	
		1.4 Прогнозирование содержания информации	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы	
	2. Чтение		2.2 Пополнение словарного запаса	3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
			2.7 Определение типов текстов	3.2.7.1 определять типы текстов -описание, повествование по
			2.8 Сравнительный анализ текстов	характерным особенностям; 3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и

Выдающиеся личности		стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
	3.1 Создание текстов разных типов и стилей 3.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование; 3.3.2.1 составлять текст по готовому плану
	3.3 Составление плана текста	3.3.3.1 составлять картинный план, план-схему текста; 3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными, повествовательными предложениями
	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/или изображений для определенных целей и для убеждения других, п и с а т ь каллиграфическим почерком слова и предложения
	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические, ошибки
	3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), употреблять с частицей не
	3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи;

3. Письмо

			3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам, склонять вместе с именем существительным; 3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по родам в прошедшем времени	
4 четверть				
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения		3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации; 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации пересказ (свободно, по плану, драматизация)	
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты	
		1.7 Составление текста на заданную тему	3.1.7.1 составлять текст, по опорным словам, по простому плану	
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса		3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
		2.8 Сравнительный анализ текстов		3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
		2.9 Поиск информации из различных источников		3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
			3.3.4.1 составлять предложения и	

Вода - источник жизни

3. Письмо

3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	записывать с помощью учителя на основе прослушанного прочитанного/ увиденного
3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты
3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки; 3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ўнок-, -онок- и употреблять их в речи; 3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-; 3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твЎрдым и мягким знаками; 3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных ; 3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам,

		по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), употреблять с частицей не
	3.10 Соблюдение грамматических норм	<p>3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении;</p> <p>3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи;</p> <p>3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам, склонять вместе с именем существительным;</p> <p>3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по родам в прошедшем времени;</p> <p>3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений;</p> <p>3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания;</p> <p>3.3.10.7 различать главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения, задавать к ним вопросы</p>
	3.11 Соблюдение пунктуационных норм	3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания и правильно оформлять предложение на письме
	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	<p>3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации;</p> <p>3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации пересказ (свободно, по плану, драматизация)</p>

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	1.7 Составление текста на заданную тему	3.1.7.1 составлять текст, по опорным словам, по простому плану; 3.1.7.2 реконструировать текст, используя различные способы работы с "деформированным" текстом: восстанавливать последовательность событий, причинно-следственные связи
2. Чтение	2.4 Определение темы и основной мысли текста	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно
	2.5 Выявление структурных частей текста	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста, учитывая основные моменты
	2.7 Определение типов текстов	3.2.7.1 определять типы текстов-описание, повествование по характерным особенностям;
	2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование
	3.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.3.2.1 составлять текст по готовому плану
	3.3 Составление плана текста	3.3.3.1 составлять картинный план, план-схему текста; 3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными,

Культура отдыха.
Праздники

		повествовательными предложениями
	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/или изображений для определенных целей и для убеждения других, п и с а т ь каллиграфическим почерком слова и предложения;
3. Письмо	3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки; 3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ўнок-, -онок- и употреблять их в речи; 3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-; 3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твЎрдым и мягким знаками; 3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных ;

3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), употреблять с частицей не

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая ее смысл
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее фактами
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	4.2.4.1 аргументировать соответствие заглавия содержанию произведения;
		2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
2.9 Поиск информации из различных источников		4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности букв в нем для упорядочивания слов и	

Моя Родина – Казахстан			поиска необходимой информации в различных словарях и справочниках
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии)
		3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	4.3.4.1 передавать содержание текста, представляя доказательства, чтобы объяснить события или идеи (с помощью учителя)
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки;
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	4.3.7.1 уметь правильно координировать движения пальцев, кисти, предплечья, плеча при письме; 4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадям, ручкам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и их соединений; 4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходится
			4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными на стыке приставки и корня, произносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова;

		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.3 писать неизменяемые приставки: об-, от-, до-, под-, над -, от-, о-, про-, под-, над-, за -, на-, роз- (раз-), рос- (рас-), пре-, при- (практически)
Человеческие ценности	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм;
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее фактами;
		1.4 Прогнозирование содержания информации	4.1.4.1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам и таблицам, обосновывая причину своего варианта
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.2.3.1 различать многозначные слова, фразеологизмы, понимать их роль в контексте и использовать их в речи; 4.2.3.2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста

		2.9 Поиск информации из различных источников	<p>4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедий, словарей, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею;</p> <p>4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности букв в нем для упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных словарях и справочниках</p>
3. Письмо		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	<p>4.3.7.1 уметь правильно координировать движения пальцев, кисти, предплечья, плеча при письме;</p> <p>4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадям, ручкам)</p>
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	<p>4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований;</p> <p>4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и их соединений;</p> <p>4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходится;</p>

			4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными на стыке приставки и корня, непроизносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова
2 четверть			
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения		4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая ее смысл
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее фактами
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.2 составлять монолог на заданную тему по аналогии
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	
			4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)
	2.1 Использование видов чтения		4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.2 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.3 Понимание роли лексических и	4.2.3.1 различать многозначные слова, фразеологизмы, понимать их роль в контексте и использовать их в речи;

Культурное наследие

2. Чтение

синтаксических единиц в тексте	4.2.3.2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов
2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедий, словарей, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею; 4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности букв в нем для упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных словарях и справочниках
3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	4.3.4.1 передавать содержание текста, представляя доказательства, чтобы объяснить события или идеи (с помощью учителя)
3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований; 4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и их соединений

	3. Письмо	3.9 Соблюдение орфографических норм	<p>4.3.9.4 писать имена существительные мужского и женского рода с шипящим на конце;</p> <p>4.3.9.5 писать безударные падежные окончания имѸн существительных в единственном числе, кроме имен существительных на -мя, -ий, -ие, -ия (время, санаторий, армия, внимание);</p> <p>4.3.9.6 писать падежные окончания имен прилагательных</p>
		3.10 Соблюдение грамматических норм	<p>4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные, прилагательные, глаголы, местоимения, числительные, наречия, предлоги и союзы и определять их роль в предложении;</p> <p>4.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных, изменять их по падежам;</p> <p>4.3.10.3 определять род, число, падеж имен прилагательных по роду, числу и падежу имен существительных;</p> <p>4.3.10.4 изменять имена прилагательные по падежам во множественном числе</p>
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.1 извлекать необходимую информацию из прослушанного и увиденного, преобразовывать объекты из чувственной формы в модель
		1.4 Прогнозирование содержания информации	4.1.4.1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам и таблицам,

		обосновывая причину своего варианта
	1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
	1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.2 составлять монолог на заданную тему по аналогии
2. Чтение	2.4 Определение темы и основной мысли текста	4.2.4.1 аргументировать соответствие заглавия содержанию произведения; 4.2.4.2 дифференцировать главную и второстепенную информацию
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и уточнить ответ; 4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
	2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедий, словарей, журналов, интернет-ресурсов) и пользоваться ею
3. Письмо	3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.7 писать количественные числительные от пяти до тридцати, сто, тысяча, порядковых числительных от первый до двадцатый, тридцатый, сотый
		4.3.10.5 иметь представление о числительных, количественных и порядковых; 4.3.10.6 различать личные местоимения,

		3.10 Соблюдение грамматических норм	определять их роль в предложении; 4.3.10.7 изменять местоимения по падежам и числам, в единственном числе - по родам, составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения с предлогами и без	
3 четверть				
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему		4.1.6.1 строить монологическое высказывание, используя самостоятельно разработанный план и наглядные материалы	
		1.7 Составление текста на заданную тему	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта	
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания	
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса		4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.4 Определение темы и основной мысли текста		4.2.4.2 дифференцировать главную и второстепенную информацию
		2.5 Выявление структурных частей текста		4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.6 Формулирование вопросов и ответов		4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и уточнить ответ

Природные явления	2.7 Определение типов текстов	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям
	2.8 Сравнительный анализ текстов	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять их роль в раскрытии идеи
3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, отчеты или презентации), представляя собственную точку зрения и используя соответствующий стиль и лексику, писать каллиграфическим почерком или печатать тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии
	3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.8 писать глаголы на –тся, -ться, личные окончания глаголов, определяя тип спряжения, писать ь после шипящих в глаголах 2 лица единственного числа и частицу не с глаголами
	3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.8 различать глаголы неопределенной формы, настоящего, прошедшего, будущего времени; 4.3.10.9 изменять глаголы по временам, лицам и числам, родам в прошедшем времени; 4.3.10.10 иметь представление о I и II спряжении глагола, о видах глагола
		4.1.2.1 извлекать необходимую информацию из

Охрана окружающей среды

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	прослушанного и увиденного, преобразовывать объекты из чувственной формы в модель
	1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.1 строить монологическое высказывание, используя самостоятельно разработанный план и наглядные материалы
	1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)
2. Чтение	2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
	2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и уточнить ответ
3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии); 4.3.1.2 создавать тексты публицистического и делового стиля на основе их особенностей (заметка, справка, объявление)
	3.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно;
	3.3 Составление плана текста	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
		4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные,

		3.10 Соблюдение грамматических норм	прилагательные, глаголы, местоимения, числительные, наречия, предлоги и союзы и определять их роль в предложении
4 четверть			
Путешествие в космос	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе своих заметок, передавая ее смысл
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)
	2. Чтение	2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и уточнить ответ
		2.8 Сравнительный анализ текстов	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять их роль в раскрытии идеи
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедий, словарей, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею

	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии)
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.11 построение предложений по образцу, распространение предложений; предложения с однородными членами и обращением
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	4.3.11.1 осуществлять расстановку знаков препинания при однородных членах; 4.3.11.2 использовать знаки препинания при обращении
4 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее фактами
		1.7 Составление текста на заданную тему	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах;
		2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.7 Определение типов текстов	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение – по их особенностям
			4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим

Путешествие в будущее		2.8 Сравнительный анализ текстов	параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять их роль в раскрытии идеи
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии); 4.3.1.2 создавать тексты публицистического и делового стиля на основе их особенностей (заметка, справка, объявление)
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно
		3.3 Составление плана текста	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, отчеты или презентации), представляя собственную точку зрения и используя соответствующий стиль и лексику, писать каллиграфическим почерком или печатать тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходится

Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - баланың жеке тұлғасын сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, білім алушыны көркем әдебиет әлеміне тарту, адамзаттың рухани тәжірибесін бойына сіңірту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушылардың эстетикалық сезімдері мен көркем талғамын, оқырман қызметіне қажеттілігін қалыптастыру;

2) оқырман және сөйлеу біліктерінің жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдебиеттанушылық және сөйлеу білімін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы көркем шығармаларды талдау тәсілдерін және әр түрлі стильдегі туындылармен жұмыс істеу тәсілдерін меңгерту;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) оқырман ой-өрісін кеңейту, ұлттық, классикалық және қазіргі заманғы көркем, ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармаларымен танысу;

7) оқу дағдысын жетілдіру (дұрыс, еркін, саналы және мәнерлі);

8) библиографиялық іскерлікті қалыптастыру;

9) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, интеллекті мен рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) байланысқан ауызша сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

2) ұсақ және артикуляциялық моториканы дамыту;

- 3) білім алушылардың сөздік қорын байыту, сөздердің мәндерін нақтылау, аграмматизмдер мен айтылу кемшіліктерін жою;
- 4) есту зейінін және сөйлеу қабілетін дамыту;
- 5) білім алушылардың танымдық қызметін дамыту, ойлау операцияларын жетілдіру, зияткерлік, ұйымдастырушылық іскерлікті қалыптастыру;
- 6) өз қызметін реттеу және ұйымдастыру қабілетін түзету және дамыту.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер мен қағидалар:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;
- 3) түзету бағыты қағидасы;
- 4) коммуникативтік тәсіл.

6. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың тұлғасын қоршаған ортаны неғұрлым тиімді қайта құру ретінде шығармашылық еңбекті ұйымдастыруға бағыттайды. Іс-әрекет принципі-білім алушының білімін дайын емес, өзін-өзі тексере отырып, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, бұл оның қабілетін, жалпы оқу іскерлігін табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

7. Жеке-сараланған тәсіл оқу процесін ұйымдастыруда білім алушыларды топтарға бөлуді қарастырады: оқыту дәрежесі бойынша, ақыл-ой төзімділігі бойынша, дербестігі, шығармашылығы бойынша, ақыл-ой икемділігі бойынша, есте сақтауы, танымдық белсенділігі бойынша, сөйлеу дамуының деңгейі бойынша.

8. Оқу процесін ұйымдастырудың негізгі принциптерінің бірі, түзету-дамытушылық әсер ету жүйесі мен реттілігін анықтайтын, қимыл-қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарын тұрақты есепке алуды қарастыратын түзету-дамыту жұмысының кешенді сипаты болып табылады.

9. Әдебиеттік оқу сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету -білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады. Сөйлеу тілін түзету:

- 1) дыбыс айтуды және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;
- 2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;
- 3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпашаларды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқу;
- 5) диалогтық және монологиялық сөйлеуді дамыту;
- 6) дыбысты түзету және дұрыс екіпін, интонация, сөйлеу мәнерлілігін сақтау қамтиды.

10. Зейін және жұмысқа қабілеттілік кемшіліктерінің пайда болуын алдын алу үшін мыналар жоспарланады:

- 1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеуді;
- 2) қызмет түрлерін ауыстыруды;
- 3) қимыл-қозғалыс және арнайы релаксациялық жаттығуларды;

4) сабақта бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдерін қолдануды.

11. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

12. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл - бұл ақпаратты дұрыс беру және хабарлау, екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде білім, білік және дағды алмасуы, коммуникативтік тәсілдің нәтижесі - тіл арқылы, ой жеткізу және қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара іс-әрекет процесінде идеялармен алмасу арқылы қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілеті болып табылады

13. Коммуникативтік сөйлеу бағыты әр сабақта жоспарланады: өз пікірін дәлелдеу, түсіндіру, түсініктеме беру, айтылғанды жалпылау, диалогқа түсу.

14. Саналы оқуды қалыптастыруға ықпал ететін келесі әдістер мен тәсілдер қолданылады:

- 1) табиғи объектілермен танысу;
- 2) бақылау және практикалық жұмыстар;
- 3) экскурсиялар;
- 4) сөздік жұмыс;
- 5) мәтіннен бағдарлаушы сөздерді алып тастау.

15. Мәтінді саналы қабылдау үшін оқудың әртүрлі түрлері қолданылады: оқу қарқыны бойынша, оқу тәсілі бойынша (дауыстап/ өзі туралы, жеке/ хормен), мақсатты бағыты бойынша (таныстыру, қарау, зерттеу, іздеу).

16. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша тыңдалым және айтылым дағдыларын дамытатын тапсырмалар:

- 1) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;
- 2) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою;
- 3) туындының кейіпкерлерінің портреттеріне сөздік сурет салу;
- 4) білім алушыларды қызықтыратын белгілі тақырыптар мен тақырыптарға ауызша түрде пікір жазу;

5) алдын ала жасалған мәселелер бойынша сұхбат жүргізу және сұхбат барысында алынған жауаптар бойынша ауызша есептер жасау;

6) өзінің негізделген идеяларын ауызша түрде баяндау мақсатында жоспарланған тақырыптарға диспутациялау, өз көзқарасын дәлелдеу;

7) тақырыпты әр түрлі көзқарастарды ескере отырып талқылау, пікір мен фактіні ажырату, даулы тақырыптарды талқылау, әр түрлі ақпарат көздерін бағалау, басқаларға түсінікті ақпарат беру;

8) берілген тақырыпқа диалог құру;

9) таныс тарихты қайта жазу, ертегілер айту; өлең оқу, жатқа айту.

17. "Әдебиеттік оқу" пәнінен оқылым мазмұны бойынша тапсырмалар:

1) кітапқа шолу (жазбаша, ауызша);

2) мәтіннің басында/соңында немесе тақырыбы бойынша оқиғалардың дамуын болжау;

3) интернет-ресурстармен жұмыс (презентациялар, проспектілер дайындау);

4) әдебиетпен жұмыс (сұрақтарға жауап дайындау үшін оқушыларға берілген немесе қызықтыратын тақырыпқа ақпарат іздеу);

5) әр түрлі оқу түрлерін пайдалану: танысу оқу, іздеу оқу, ақпаратты табу үшін оқу, рөлдік оқу, рахат үшін оқу және пікір айту үшін оқу;

6) мәтіндермен жұмыс (сахналау, рөлдер бойынша оқу, диафильм/мультфильм жасау).

18. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны бойынша жазылым тапсырмалары:

1) тыңдалған немесе оқылған мәтіннің толық, қысқаша, таңдамалы және сараланған мазмұнын, фильм, кітап туралы жеке әсерлерді сипаттау;

2) шығармадағы кейіпкердің "эмоциялар желісін" құрастыру;

3) түрлі стильдер мен жанрлардың мәтіндерін үлгі бойынша және өз бетінше жазу;

4) мәтіннің басы/ортасы/соңы;

5) суреттер мен диаграммалар түрінде ақпарат беру;

6) газетке шағын хабарлама/мақала жазу;

7) белгілі тарихқа балама аяқтап жазу;

8) сұхбат үшін сұрақтар дайындау;

9) тірек сөздер, жоспар бойынша мәтін жасау;

10) еске сақтап жазу;

11) өз мәтіндерін түзету.

19. Оқыту технологиясы, оқыту кезіндегі жұмыс түрлері мен әдістері:

1) ұжымдық-тарату қызметі негізінде педагог пен білім алушылардың өзара іс-қимылын, білім алушылардың зерттеу және іздестіру қызметінде оқу диалогын ұйымдастыру арқылы оқу міндеттерін шешудің әртүрлі тәсілдерін іздестіруді көздейтін дамыта оқыту;

2) проблемалық оқыту білім алушылардың белгілі бір шындықты өз бетінше іздестіруіне және ашуына байланысты. Проблемалық оқыту өз бетінше, шығармашылықпен ойлауға үйретеді, зерттеу қызметінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады;

3) өнертапқыштық міндеттерді шешу теориясы мәселелерді шешуге, қайшылықтарды табуға, ойлауға үйретеді;

4) жобалау технологиясын білім алушылар мынадай жағдайларда жасайды: әр түрлі көздерден жетіспейтін білімді өз бетінше және ықыласпен иеленеді; танымдық және практикалық міндеттерді шешу үшін алған білімді пайдалануды үйренеді; әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, коммуникативтік біліктерді игереді; зерттеу біліктерін дамытады; жүйелі ойлауды дамытады;

5) сын тұрғысынан ойлау технологиясы оқушының қызығушылығын оятуға, зерттеу, шығармашылық белсенділікті оятуға, қолда бар білімді іске қосуға, одан кейін - жаңа материалды ұғыну үшін жағдай жасауға және алған білімдерін шығармашылықпен қайта өңдеуге және жинақтауға көмектеседі;

6) ақпараттық-коммуникативтік технологиялар: білім алушы ақпаратты меңгеруді, оны пайдалана алуды, шешім қабылдау үшін қажетті таңдауды, ақпараттың барлық түрлерімен жұмыс істеуді үйренеді.

20. Заманауи дамытушы технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалану заманауи білім алушының базалық құзыреттілігін қалыптастыруды қамтамасыз етеді:

1) ақпараттық (ақпаратты іздеу, талдау, түрлендіру, проблемаларды шешу үшін қолдану);

2) коммуникативтік (басқа адамдармен тиімді ынтымақтастық жасай білу);

3) өзін-өзі ұйымдастыру (мақсат қоя білу, жоспарлау, денсаулыққа жауапкершілікпен қарау, тұлғалық ресурстарды толыққанды пайдалану);

4) өздігінен білім алу (табысты және бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ете отырып, өмір бойы өзінің білім беру траекториясын құрастыруға және жүзеге асыруға дайын болу).

21. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыруға арналған жабдықтар:

1) ұйымдастыру техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар / микрофондар; сандық фотоаппарат;

2) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; шағын маркерлік тақта; флипчарттар;

3) оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) кеңсе тауарлары: түрлі-түсті қағаз; фломастерлер; түрлі-түсті қарындаштар; маркерлер;

5) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

6) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синоним сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

7) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

8) мұғалім үшін демонстрациялық материал; қуыршақтар (қойылымға арналған);

9) театр костюмдері, импровизацияға арналған декорациялар.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді . Бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және үстелшенің еңісі бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында-102 сағатты;

2) 3- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында-102 сағатты;

3) 4- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында-102 сағатты құрайды.

25. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;

2) "Оқылым" бөлімі;

3) "Жазылым" бөлімі.

26. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;

2) оқиғаны болжау;

3) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;

4) тыңдарманның назарын аудару;

5) тыңдағаны бойынша өз пікірін білдіру.

27. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу дағдысын қолдану;

2) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау;

3) әдеби көркемдегіш құралдарды қолдану;

4) мәтінді мазмұндау;

5) мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою;

6) әдеби шығарманың жанрын анықтау;

7) шығарманың композициясын анықтау;

8) кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау;

9) оқырманның қызығушылығын ояту;

10) оқу;

11) әдеби шығармаларды салыстыру.

28. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) мәтін түрлерін құрастырып жазу;

2) түрлі стильде мәтін жазу;

3) мәтін бойынша жоспар құру;

4) қатені табу және түзету.

29. 2- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы дұрыс қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Ақпараттың/ шығарманың мазмұнын түсіну, оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу, оқиғалардың реттілігін анықтау. Әңгіме жанры туралы жалпы түсінік. Шығарманың атауын, автордың тегін білу. Жұмыстың тақырыбы мен негізгі ойы. Халық ауыз әдебиетінің шағын жанрлары туралы түсінік: жұмбақтар, аңыздар, тақпақтар, санамақтар, нақыл сөздер, жаңылтпаштар, мақал-мәтелдер, ертегілер (сиқырлы, жануарлар туралы, тұрмыстық). Ертегі кейіпкерлері;

2) оқылым: дұрыс, мәнерлі, саналы, бүтіндей сөздерді бұрмалаусыз және бірқалыпты оқу. Күрделі, қиын сөздерді айту үшін буынды оқу. Рөлдер бойынша оқу. Оқу ережесі мен кітапты таза ұстау ережесін сақтау. Жаттау, жатқа айту. Оқиғаны, әрекет етуші тұлғаларды, табиғат көріністерін сипаттайтын сөздер мен сөйлемдерді мәтіннен таба білу;

3) жазылым: постер, жазбалар, жарнама жасау. Түсініктеме құру. Жоба. Аудио/ бейнематериалдарды және оқылған ақпаратты қарапайым сұрақтар бойынша құрастыру

30. 3- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы адекватты қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Сөзбен жұмыс (сөздердің тура және ауыспалы мәнін, олардың көп мағыналарын тану), белсенді сөздік қорды мақсатты түрде толықтыру. Әр түрлі стильдегі мәтіндер туралы жалпы түсінік: көркем, ғылыми-танымдық; оларды салыстыру. Шығарманың жеке эпизодтарын сахналау. Шығарманың мәтініне тапсырмаларды орындау, мазмұны бойынша сұрақтарға жауап іздеу, тілдің бейнелеу-мәнерлі құралдарына сүйеніп кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалау, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін ұқсастығы бойынша немесе қарама-қарсы жағынан тілдің мәнерлі құралдарын (мұғалім сұрақтары бойынша) қолдана отырып, мәтінді баяндау, иллюстрациялар бойынша әңгімелеу, қайта баяндау;

2) оқылым: дұрыс, түсініп, мәнерлеп және жылдамдыққа оқу. Анықтамалық және иллюстрациялық материалдарды қолдану. Кейіпкерлер диалогы рөлдері бойынша оқу. Мәтін мазмұнына сәйкес интонацияны (темп, логикалық екпін, үзіліс, тонды) табу. Мәтін құрылымындағы бағдарлау: тақырып, бөлім, тараулар, азат жолдар; талдау кезінде мәтін құрылымы туралы білімді қолдану. Берілген үзіндіде кейіпкерді, табиғатты, оқиғаны айқын сипаттайтын таңбалы сөздер мен өрнектерді табу, олардың мәнін анықтау; сөздің көп мағыналы қарапайым жағдайларын ажырату. Өзі туралы мәтінді саналы оқу;

3) жазылым: кітапқа пікір қалдыру, хабарландырулар, жазбалар жазу. Жарнама, презентациялар жасау. Жоба.

31. 4- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы адекватты қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Ақпараттың/ шығарманың мазмұнын түсіну. Стил, тип және жанр бойынша әр түрлі мәтіндердің ерекшеліктерін түсіну. Мәтін стилін, түрін және жанрын анықтау. Сөзбен жұмыс (сөздердің тура және ауыспалы мағыналарын, олардың көп мағыналарын тану). Авторлық ұстаным, оқиғалар мен туындылар кейіпкерлерінің іс-әрекеттеріне авторлық баға беру. Шығармашылық баяндау: мәтін мазмұнын толықтыру;

2) оқылым: саналы, дұрыс, мәнерлеп оқу (үзіліс, логикалық екпін, үн, оқу қарқыны). Оқылған тақырыпты түсіну, тақырыпты және негізгі ойды анықтау. Білім алушылардың шығармашылық қызметі: рөлдер бойынша оқу, сахналау. Шығарманың жекелеген эпизодтарын сахналау, кейіпкерлердің диалогы рөлдері бойынша оқу. Өзі туралы оқу кезінде шығарманың мағынасын түсіну (көлемі мен жанры бойынша қолжетімді). Мәтінде қажетті ақпаратты таба білу. Әр түрлі оқу түрлерінің ерекшеліктерін түсіну: оқу, таныстыру және қарау;

3) жазылым: көркем шығарма (ұқсастығы бойынша мәтін), суретшілердің суреттерін репродукциялау негізінде, шығармаларға иллюстрациялар сериясы бойынша немесе жеке тәжірибе негізінде өз мәтінін модельдеу. Жоспардың әр түрлі нұсқаларын құру. Жазба, сұхбат, презентация, пікір, ескерту үшін сұрақтар жасау. Жоба.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Аудио/ бейне ақпарат мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 негізгі сәттерді анықтау үшін мазмұны бойынша ашық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 ақпарат мазмұнында бағдар ала білу	4.1.1.1 себеп - салдарлық байланыстарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтау үшін сұрақтарды қалыптастыру және ашық сұрақтарға жауап беру; 4.1.1.2 мәтінде анық түрде берілген талап етілетін ақпаратты (нақты мәліметтер, фактілер, құбылыстарды,

			процестерді сипаттау) табу
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 сұрақтарға жауап беру және өз жауабын мәтіннен мысалдармен растау; 2.1.2.2 тірек сөздер, жоспар, иллюстрациялар бойынша мәтінді қайта жазу	3.1.2.1 туындының толық /ішінара мазмұнын еркін немесе бірлесіп жасалған жоспар бойынша қайта баяндау/ драматизация; 3.1.2.2 мәтінді шығармашылық түрде жазу(кейіпкердің атынан , автордан), мәтінді толықтыру	4.1.2.1 ғылыми-танымдық, оқу және көркем мәтіндердің ерекшелігін ескере отырып, оқылған немесе тыңдалғанның мазмұнын қайта жазу (толық, қысқа немесе ішінара) түрінде беру; 4.1.2.2 шығармашылық шолу (бетті өзгерту, жағдайды қосу, оқиғаларды ашу)
1.3 Шығармадағы оқиғаларды болжау	2.1.3.1 жұмыстың соңын тақырып және бастау бойынша болжау	3.1.3.1 кейіпкерлердің әрекеттері, сипаттамасы және оқиғалар бойынша туындының сюжетінің дамуын болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен қорытынды бөлігі бойынша сюжеттің дамуын болжау, өз таңдауының себебін түсіндіру
1.4 Тыңдаушының назарын аудару	2.1.4.1 интонация мен вербалды емес қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану	3.1.4.1 коммуникация міндеттеріне сәйкес сөйлеу сөзін саналы түрде құру; 3.1.4.2 суретті/ көрнекілікті/ фотосуреттерді/ аспаптарды көрсету арқылы сөйлеуді сүйемелдеу	4.1.4.1 көпшілік алдында сөйлеу нормаларын сақтай отырып, ойдың мағынасын анықтау үшін логикалық екпін мен үзілістерді қолдана отырып сөйлеу; 4.1.4.2 суретке түсіру/ суреттер/ құралдар/ презентациялар/ бейнеролик көрсету арқылы/көрнекілік/ сөйлеуді сүйемелдеу
1.5 Аудио/бейне ақпарат бойынша пікір айту	2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған өз идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін тірек сөздерді қолдана отырып, пікір құру	3.1.5.1 көркем-мәнерлі құралдарды пайдалана отырып, өз идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін пікір құру	4.1.5.1 мәтінге немесе өз тәжірибесіне сүйене отырып (мәтіндердің барлық түрлері үшін) тыңдалған/ оқылған мәтінді талқылауға қатысу (сұрақтар қою, сөйлеу этикеті ережелерін және топта жұмыс істеу ережелерін сақтай отырып, өз пікірін айту және негіздеу)

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып

2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәнерлі, саналы, бірқалыпты тұтас сөзбен оқу; бұрмалаусыз және рұқсаттамасыз; 2.2.1.2 сөзді айту қиын, күрделі буындармен оқу; 2.2.1.3 оқудың танысу түрін қолдану, дауыстап оқу	3.2.1.1 дұрыс, саналы, толық сөздерді еркін оқу; 3.2.1.2 оқып үйренуші оқуды пайдалана отырып, дауыстап оқу; таныстыру арқылы оқуды пайдалана отырып, өзі туралы оқу; 3.2.1.3 оқу мақсатына сәйкес оқудың қажетті түрін таңдау	4.2.1.1 саналы, дұрыс, мәнерлі бүтін сөздермен оқу (үзіліс, логикалық екпін, үн, оқу қарқыны); 4.2.1.2 оқып үйрену үшін дауыстап оқу; 4.2.1.3 оқу тапсырмаларын шешу, шығарманың мәтініне тапсырмаларды орындау, мазмұны бойынша сұрақтарға жауап іздеу үшін әр түрлі оқу түрлерін қолдану
2.2 Әдеби шығарманың мазмұны бойынша сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру	2.2.2.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым сұрақтар қоя білу (мұғалімнің көмегімен); 2.2.2.2 қарапайым ұсыныстарды пайдалана отырып, қойылған сұраққа жауап бере білу	3.2.2.1 мәтінге өз сұрақтарын құрастыру; 3.2.2.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға толық жауап бере білу	4.2.2.1 әдеби шығарманың мазмұны бойынша шығармашылық, интерпретациялық, бағалау сұрақтарын қалыптастыру және осындай сұрақтарға жауап беру
2.3 Әдеби шығарманың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мәтіннің негізгі ойын түсіну (дауыстап оқу кезінде және өзі туралы, тыңдау кезінде); 2.2.3.2 тірек сөздерді пайдалана отырып, автор не туралы айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды неге сендіргісі келетінін түсіну	3.2.3.1 тақырыпты анықтау және жұмыстың негізгі ойы жасалған ұсынысты табу	4.2.3.1 шығармадан алынған фактілерді дәлелдей отырып, тақырыпты және негізгі ойды анықтау
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 халық ауыз әдебиетінің шағын жанрларының, ертегілердің, әңгімелердің, өлеңдердің жанрлық ерекшеліктерін түсіну және анықтау	3.2.4.1 халық және әдеби ертегінің, әңгіме, өлең, мысалдардың жанрлық ерекшеліктерін түсіну және анықтау	4.2.4.1 мифтің жанрлық ерекшеліктерін, аңыздардың фантастикасын, мысалдарды, әдеби ертегінің, әңгімелерді, өлеңдерді, батырлық эпосты түсіну және анықтау
2.5 Әдеби шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мәтінді мәселелер бойынша бөліктерге бөлу	3.2.5.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің құрылымдық компоненттерін олардың ерекшеліктері бойынша анықтау; 3.2.5.2 мәтінді бөліктерге бөлу	4.2.5.1 мәтіндердің құрылымдық компоненттерін олардың ерекшеліктері бойынша анықтау

<p>2.6 Әдеби шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін бағалау</p>	<p>2.2.6.1 сыртқы түрін сипаттау оның іс-әрекеттерін қарапайым фразалармен бағалау</p>	<p>3.2.6.1 кейіпкерлердің эмоционалдык жағдайына, олардың адамгершілік ұстанымдарына баға беру ; 3.2.6.2 мәтіннен сөздер мен өрнектерді пайдалана отырып, автордың туындының кейіпкерлеріне қарым-қатынасын түсіну</p>	<p>4.2.6.1 шығарма авторының бейнесін жасау тәсілдерін анықтау , автордың кейіпкерге қатынасын анықтау, өзінің және авторлық бағасын салыстыру/ кейіпкерлердің қылықтарын ұқсастығы/ контраст бойынша салыстыру; 4.2.6.2 кейіпкерлердің жағдайы мен іс-әрекеттерін салыстыру, мәтін мазмұнына сүйене отырып, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін түсіндіру (түсіндіру); 4.2.6.3 кейіпкерлердің мінез-құлқын адамгершілік нормалармен байланыстыру (тек көркем мәтіндер үшін)</p>
<p>2.7 Автордың әдеби шығарма мәтінде бейнелеу-мәнерлі құралдарды пайдалануын түсіну</p>	<p>2.2.7.1 мәтінде синонимдер, антонимдер, тұрақты сөз тіркестерін ажырату және ажырату; 2.2.7.2 салыстыру, бейнелеу және мұғалімнің көмегімен олардың рөлін анықтау</p>	<p>3.2.7.1 салыстыру, бейнелеу, эпитет және рөлді анықтау; 3.2.7.2 мәтіндерді жасау үшін бейнелі лексиканың мәнін түсіну</p>	<p>4.2.7.1 гипербол, салыстыру, бейнелеу, эпитет, метафораны табу және олардың рөлін анықтау; 4.2.7.2 мәтіндерді қайта айту кезінде лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдану</p>
<p>2.8 Көркем шығарманың элементтерін салыстыру</p>	<p>2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжетті дамыту барысында кейіпкердің іс-әрекетінің/пейзаждағы өзгерістерді анықтау</p>	<p>3.2.8.1 әр түрлі жағдайларда басты кейіпкерлердің сезімдерін, мінез-құлқын салыстыру</p>	<p>4.2.8.1 кейіпкерлердің оқиғалары мен сезімдерін салыстыру</p>
<p>2.9 Өртүрлі көздерден ақпарат алу</p>	<p>2.2.9.1 тыңдау және мәтінді оқу, талдау арқылы ақпарат алу</p>	<p>3.2.9.1 берілген тақырыпқа, коммуникативтік және танымдық міндеттерге сәйкес сөздікте оқу ақпаратын іздеудің өртүрлі тәсілдерін меңгеру</p>	<p>4.2.9.1 алынған ақпаратты алу, қайта өңдеу, қорытынды жасау және алынған мәліметтерді себеп - салдарлық байланыстардың сызбасы түрінде ұсыну; 4.2.9.2 қызықты әдебиеттерді таңдау, сөздіктер мен анықтамаларды пайдалану</p>

2.10 Декламация	2.2.10.1 прозалық шығармалардан өлеңдер мен үзінділерді үйрету; 2.2.10.2 сөйлемдер мен мәтін бөліктері арасындағы кідірісті сақтай отырып мәнерлеп оқу (мұғалімнің көмегімен); 2.2.10.3 рөлдер бойынша оқу	3.2.10.1 прозалық шығармалардан өлеңдер мен үзінділерді үйрену; 3.2.10.2 мәтіннің ұсыныстары мен бөліктері арасындағы үзілісті сақтай отырып, көпшілік алдында мәнерлеп оқу; 3.2.10.3 рөлдер бойынша оқу, туындының сахналарына қатысу	4.2.10.1 өлеңдер мен шығармалардың үзінділерін үйрену; 4.2.10.2 мәтіннің сөйлемдері мен бөліктері арасындағы үзілісті сақтай отырып, көпшілік алдында мәнерлеп оқу (өз бетінше); 4.2.10.3 рөлдер бойынша оқу, сценарийлер әзірлеу және туындының сахналарына қатысу
2.11 Оқырман қызығушылығын арттыру	2.2.11.1 кітапхана туралы түсінік алу; 2.2.11.2 кітап оқуға қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды түсіну; 2.2.11.3 шығарманың атауын, автордың тегін білу; 2.2.11.4 кітаптың мазмұны мен беттерін бағдарлау; 2.2.11.5 кітаптың негізгі элементтерін білу: түптеу (мұқаба), түбіршек, беттер, атауы, мазмұны (мазмұны)	3.2.11.1 кітапхана қызметімен танысу; 3.2.11.2 кітапхана каталогы туралы білу; 3.2.11.3 анықтамалық әдебиет және интернет ресурстары туралы білу; 3.2.11.4 оқуды эстетикалық, адамгершілік, танымдық тәжірибе көзі ретінде қабылдау; 3.2.11.5 кітап оқуға қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды түсіну және сақтау; 3.2.11.6 кітаптың негізгі элементтерін білу: мазмұны (мазмұны) тақырып беті, аннотация, иллюстрациялар	4.2.11.1 кітапханада (немесе бақыланатын Интернетте) берілген тақырып бойынша немесе өз қалауы бойынша кітапты тандауды жүзеге асыру; 4.2.11.2 оқылған кітаптар тізімін оқу және оқу қызметінен тыс пайдалану мақсатында, оның ішінде өз оқу шеңберін жоспарлау үшін жүргізу; 4.2.11.3 өзін шығармашылық қызметке қабілетті сауатты оқырман ретінде сезіну; 4.2.11.4 кітаптың негізгі элементтерін білу: мазмұны (мазмұны) тақырып беті, аннотация, иллюстрациялар

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Жоспар жасау	2.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау негізінде жоспар құру және мұғалімнің сұрақтары арқылы туындыны бөліктерге бөлу	3.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау және туындыны бөліктерге бөлу негізінде жоспар құру (мұғалімнің көмегімен)	4.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау және туындыны бөліктерге бөлу негізінде жоспар құру
	2.3.2.1 әртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды үлгі	3.3.2.1 әртүрлі жанрдағы шығармашылық	4.3.2.1 оқу негізінде әртүрлі жанрдағы

3.2 Өртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды құру	бойынша жазу – жұмбақтар/ ертегілер – немесе дайын рифмовкалар – санауыштар/ өлеңдер	жұмыстарды жазу: кейіпкерге/ертегілерге/ өңгімелер жазу	шығармашылық жұмыстарды жазу (жаңа кейіпкерлерді, жаңа сюжетті қосу)
3.3 Сөйлемнің әр түрлі формаларын пайдалана отырып мәтіндерді жазу	2.3.3.1 сурет/ аппликация / фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстарды жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 постер/ жоба/ жарнама/ жазбалар түрінде шығармашылық жұмыстарды жазу	4.3.3.1 проспект/ презентация/ сұхбат/ пікір/ ескертулер/ хабарландыру/ жоба/ постер нысанында шығармашылық жұмыстарды жазу
3.4 Қателерді табу және түзету	2.3.4.1 лексикалық және орфографиялық қателерді анықтау үшін талдаудың қарапайым тәсілдерін қолдану	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық, орфографиялық қателерді түзету	4.3.4.1 лексикалық, стилистикалық (мұғалімнің көмегімен), орфографиялық және пунктуациялық қателерді түзету; 4.3.4.2 сөйлемнің тәртібі бұзылған мәтіндерді талдау және түзету, мәтінде мағыналық рұқсатнамаларды табу; 4.3.4.3 сөйлеу мәдениетінің бұзылуына жол берілген мәтіндерді түзету

34. Бағдарлама тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптарына арналған
"Әдебиеттік оқу" пәнінен
жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер (түйінді дағдылар)	Оқыту мақсаттары*
1-тоқсан		
<p>1. Өзім туралы</p> <p>2. Менің отбасым және достарым</p>	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (тенеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу	

	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
2-тоқсан		
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау

2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету

3-тоқсан

1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу

5. Дені саудың -жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (тенеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
4-тоқсан		
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау

7. Бізді қоршаған әлем
8. Саяхат

1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (тенеу, кейіптеу) табу
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің іс- әрекетіндегі өзгерісті, эпизодтарды немесе негізгі оқиғаларды салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету

2) 3-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер (түйінді дағдылар)	Оқыту мақсаттары*
1-тоқсан		
<p>1.Тірі табиғат</p> <p>2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық және қараңғы)</p>	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 шығарма мазмұны бойынша қолдануға (практикалық), бағалауға және шығармашылыққа негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипатта, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (тенеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
		3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден:

	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
2-тоқсан		
	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу; 3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау

3. Уақыт 4. Сәулет	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
3-тоқсан		
	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, накыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (тенеу, эпитет, кейіптеу) табу
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын

	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
4-тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, накыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып , түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып,сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп тауып, бағалау

2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер (түйінді дағдылар)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру

1. Менің
Отаным – Қазақстан
2. Адами құндылықтар

2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу , теріп оқу, шапшаң оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (тенеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету

3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу,	

2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету

3-тоқсан

1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру

5. Табиғат құбылыстары
6. Қоршаған ортаны қорғау

1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (тенеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру

	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
4-тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
		4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық

2.5 Шығарманың композициясын анықтау	құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі , шешімі) анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру; 4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау, себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
585 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - баланың жеке тұлғасын сөз өнері арқылы дамытуға ықпал ету, өнермен қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу, білім алушыны көркем әдебиет әлеміне тарту, оны адамзаттың рухани тәжірибесіне айналдыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушылардың эстетикалық сезімдері мен көркем талғамын, олардың оқырман қызметіне қажеттілігін қалыптастыру үшін қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқырман және сөйлеу біліктерінің жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдебиеттанушылық және сөйлеу білімін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы көркем шығармаларды талдау тәсілдерін және әр түрлі стильдегі туындылармен жұмыс істеу тәсілдерін меңгерту;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) оқырман ой-өрісін кеңейту, классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармаларымен танысу;

7) толық оқу дағдысын жетілдіру (дұрыс, еркін, саналы және мәнерлі);

8) библиографиялық іскерлікті қалыптастыру;

9) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, интеллекті мен рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) байланысқан ауызша сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

2) ұсақ және артикуляциялық моториканы дамыту;

3) білім алушылардың сөздік қорын байыту, сөздердің мәндерін нақтылау, аграмматизмдер мен айтылу кемшіліктерін жою;

4) есту зейінін және сөйлеу қабілетін дамыту;

5) білім алушылардың танымдық қызметін дамыту, ойлау операцияларын жетілдіру, зияткерлік, ұйымдастырушылық іскерлікті қалыптастыру;

6) өз қызметін реттеу және ұйымдастыру қабілетін түзету және дамыту.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері мен қағидасы:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) түзету бағыты қағидасы;

4) коммуникативтік тәсіл.

6. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың тұлғасын қоршаған ортаны неғұрлым тиімді қайта құру ретінде шығармашылық еңбекті ұйымдастыруға бағыттайды. Іс-әрекет принципі-білім алушының білімін дайын емес, өзін-өзі тексере отырып, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, бұл оның қабілетін, жалпы оқу іскерлігін табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

7. Жеке-сараланған тәсіл оқу үдерісін ұйымдастыруда білім алушыларды топтарға бөлуді қарастырады: оқыту дәрежесі бойынша, ақыл-ой төзімділігі бойынша, дербестігі, шығармашылығы бойынша, ақыл-ой икемділігі бойынша, есте сақтауы, танымдық белсенділігі бойынша, сөйлеу дамуының деңгейі бойынша.

8. Оқу процесін ұйымдастырудың негізгі қағидасының бірі, түзету-дамытушылық әсер ету жүйесі мен реттілігін анықтайтын, қимыл-қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарын тұрақты есепке алуды қарастыратын түзету-дамыту жұмысының кешенді сипаты болып табылады.

9. Әдебиеттік оқу сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету -білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады. Сөйлеу тілін түзетуге кіреді:

1) дыбыс айтуды және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;

2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;

3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;

4) өлеңдерді, жаңылтпашаларды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқу;

5) диалогтық және монологиялық сөйлеуді дамыту;

6) дыбысты түзету және дұрыс екпін, интонация, сөйлеу мәнерлілігін сақтау.

10. Зейін және жұмысқа қабілеттілік кемшіліктерінің пайда болуын алдын алу үшін мыналар жоспарланады:

1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеуді;

2) қызмет түрлерін ауыстыруды;

3) қимыл-қозғалыс және арнайы релаксациялық жаттығуларды;

4) сабақта бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдерін қолдануды.

11. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

12. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл - бұл ақпаратты дұрыс беру және хабарлау, екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде білім, білік және дағды алмасуы, коммуникативтік тәсілдің нәтижесі - тіл арқылы, ой жеткізу және

қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара іс-әрекет процесінде идеялармен алмасу арқылы қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілеті болып табылады

13. Коммуникативтік сөйлеу бағыты әр сабақта жоспарланады: өз пікірін дәлелдеу, түсіндіру, түсініктеме беру, айтылғанды жалпылау, диалогқа түсу.

14. Саналы оқуды қалыптастыруға ықпал ететін келесідей әдістер мен тәсілдер қолданылады:

- 1) табиғи объектілермен танысу;
- 2) бақылау және практикалық жұмыстар;
- 3) экскурсиялар;
- 4) сөздік жұмыс;
- 5) мәтіннен бағдарлаушы сөздерді алып тастау

15. Мәтінді саналы қабылдау үшін оқудың әртүрлі түрлері қолданылады: оқу қарқыны бойынша, оқу тәсілі бойынша (дауыстап/ өзі туралы, жеке/ хормен), мақсатты бағыты бойынша (таныстыру, қарау, зерттеу, іздеу).

16. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша тыңдалым және айтылым дағдыларын дамытатын тапсырмалар:

- 1) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;
- 2) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою;
- 3) туындының кейіпкерлерінің портреттеріне сөздік сурет салу;
- 4) білім алушыларды қызықтыратын белгілі тақырыптар мен тақырыптарға ауызша түрде пікір жазу;

5) алдын ала жасалған мәселелер бойынша сұхбат жүргізу және сұхбат барысында алынған жауаптар бойынша ауызша есептер жасау;

6) өзінің негізделген идеяларын ауызша түрде баяндау мақсатында жоспарланған тақырыптарға диспутациялау, өз көзқарасын дәлелдеу;

7) тақырыпты әр түрлі көзқарастарды ескере отырып талқылау, пікір мен фактіні ажырату, даулы тақырыптарды талқылау, әр түрлі ақпарат көздерін бағалау, басқаларға түсінікті ақпарат беру;

- 8) берілген тақырыпқа диалог құру;
- 9) таныс тарихты қайта жазу, ертегілер айту; өлең оқу, жатқа айту.

17. "Әдебиеттік оқу" пәнінен оқылым мазмұны бойынша тапсырмалар:

- 1) кітапқа шолу (жазбаша, ауызша);
- 2) мәтіннің басында/соңында немесе тақырыбы бойынша оқиғалардың дамуын болжау;

3) интернет-ресурстармен жұмыс (презентациялар, проспектілер дайындау);

4) әдебиетпен жұмыс (сұрақтарға жауап дайындау үшін оқушыларға берілген немесе қызықтыратын тақырыпқа ақпарат іздеу);

5) әр түрлі оқу түрлерін пайдалану: танысу оқу, іздеу оқу, ақпаратты табу үшін оқу, рөлдік оқу, рахат үшін оқу және пікір айту үшін оқу;

6) мәтіндермен жұмыс (сахналау, рөлдер бойынша оқу, диафильма/мультфильм жасау).

18. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны бойынша жазылым тапсырмалары:

1) тыңдалған немесе оқылған мәтіннің толық, қысқаша, таңдамалы және сараланған мазмұнын, фильм, кітап туралы жеке әсерлерді сипаттау;

2) шығармадағы кейіпкердің "эмоциялар желісін" құрастыру;

3) түрлі стильдер мен жанрлардың мәтіндерін үлгі бойынша және өз бетінше жазу;

4) мәтіннің басы/ортасы/соңы;

5) суреттер мен диаграммалар түрінде ақпарат беру;

6) газетке шағын хабарлама/мақала жазу;

7) белгілі тарихқа балама аяқтап жазу;

8) сұхбат үшін сұрақтар дайындау;

9) тірек сөздер, жоспар бойынша мәтін жасау;

10) еске сақтап жазу;

11) өз мәтіндерін түзету.

19. Оқыту технологиясы, оқыту кезіндегі жұмыс түрлері мен әдістері:

1) ұжымдық-тарату қызметі негізінде педагог пен білім алушылардың өзара іс-қимылын, білім алушылардың зерттеу және іздестіру қызметінде оқу диалогын ұйымдастыру арқылы оқу міндеттерін шешудің әртүрлі тәсілдерін іздестіруді көздейтін дамыта оқыту;

2) проблемалық оқыту білім алушылардың белгілі бір шындықты өз бетінше іздестіруіне және ашуына байланысты. Проблемалық оқыту өз бетінше, шығармашылықпен ойлауға үйретеді, зерттеу қызметінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады;

3) өнертапқыштық міндеттерді шешу теориясы мәселелерді шешуге, қайшылықтарды табуға, ойлауға үйретеді;

4) жобалау технологиясын білім алушылар мынадай жағдайларда жасайды: әр түрлі көздерден жетіспейтін білімді өз бетінше және ықыласпен иеленеді; танымдық және практикалық міндеттерді шешу үшін алған білімді пайдалануды үйренеді; әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, коммуникативтік біліктерді игереді; зерттеу біліктерін дамытады; жүйелі ойлауды дамытады;

5) сын тұрғысынан ойлау технологиясы оқушының қызығушылығын оятуға, зерттеу, шығармашылық белсенділікті оятуға, қолда бар білімді іске қосуға, одан кейін - жаңа материалды ұғыну үшін жағдай жасауға және алған білімдерін шығармашылықпен қайта өңдеуге және жинақтауға көмектеседі;

6) ақпараттық-коммуникативтік технологиялар: білім алушы ақпаратты меңгеруді, оны пайдалана алуды, шешім қабылдау үшін қажетті таңдауды, ақпараттың барлық түрлерімен жұмыс істеуді үйренеді.

20. Заманауи дамытушы технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалану заманауи білім алушының базалық құзыреттілігін қалыптастыруды қамтамасыз етеді:

1) ақпараттық (ақпаратты іздеу, талдау, түрлендіру, проблемаларды шешу үшін қолдану);

2) коммуникативтік (басқа адамдармен тиімді ынтымақтастық жасай білу);

3) өзін-өзі ұйымдастыру (мақсат қоя білу, жоспарлау, денсаулыққа жауапкершілікпен қарау, тұлғалық ресурстарды толыққанды пайдалану);

4) өздігінен білім алу (табысты және бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ете отырып, өмір бойы өзінің білім беру траекториясын құрастыруға және жүзеге асыруға дайын болу).

21. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыруға арналған жабдықтар:

1) ұйымдастыру техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар / микрофондар; сандық фотоаппарат;

2) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; шағын маркерлік тақта; флипчарттар;

3) оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) кеңсе тауарлары: түрлі-түсті қағаз; фломастерлер; түрлі-түсті қарындаштар; маркерлер;

5) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

6) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синоним сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

7) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

8) мұғалім үшін демонстрациялық материал; қуыршақтар (қойылымға арналған);

9) театр костюмдері, импровизацияға арналған декорациялар.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді. Бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және үстелшенің еңісі бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. Объем учебной нагрузки по предмету "Литературное чтение" составляет:

1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;

2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;

3) в 4 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

24. Содержание учебного предмета включает следующие разделы:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";

2) раздел "Чтение";

3) раздел "Письмо".

25. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание содержания аудио/видео информации;
- 2) пересказывание произведения;
- 3) прогнозирование событий в произведении;
- 4) привлечение внимания слушателя;
- 5) высказывание мнения по аудио/видео информации.

26. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения;
- 3) определение темы и основной мысли литературного произведения;
- 4) определение жанра литературного произведения;
- 5) определение композиции литературного произведения;
- 6) оценивание поступков героев литературного произведения;
- 7) понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения;
- 8) сравнение элементов художественного произведения;
- 9) извлечение информации из различных источников;
- 10) декламация;
- 11) проявление читательского интереса.

27. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) составление плана;
- 2) создание творческих работ разных жанров;
- 3) написание текстов с использованием различных форм представления;
- 4) нахождение и исправление ошибок.

28. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 2 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: адекватное восприятие на слух звучащей речи. Понимание содержания информации/произведения, умение отвечать на вопросы по ее/его содержанию, определение последовательности событий. Общее представление о жанре рассказ. Образ-персонаж. Опорные слова. Воспроизведение текста, по опорным словам. Тема и основная мысль произведения. Сравнение рассказа и стихотворения. Текст-описание, заголовок текста, структурные компоненты текста. Подробный пересказ. Рассказывание. Сравнение произведений на одну тему: сходство и различия. Образ-переживание. Тема лирического произведения. Настроение. Основная мысль. Развитие воображения, средства художественной выразительности: сравнение, олицетворение. Литературная загадка. Сочинение загадок. Соотношение темы и заголовка и содержания. Составление простых вопросов по содержанию аудио/

видеоматериалов и прочитанной информации. Понятие о малых жанрах устного народного творчества: загадки, небылицы, потешки, считалочки, чистоговорки, скороговорки, пословицы, поговорки, сказки (волшебные, о животных, бытовые). Составление простых вопросов по содержанию аудио/видео и прочитанной информации. Обсуждение прочитанного. Герои сказки. Рассказывание сказки на основе картинного плана. Инсценирование сказки. Объявление о спектакле. Пересказ содержания прочитанного. Научно-познавательный рассказ. Тема произведений. Основная мысль. Художественный и научно-познавательные тексты. Сравнение прозаического и поэтического текстов. Событие рассказа. Образ-персонаж. Описание содержания иллюстраций к тексту с использованием слов и выражений текста. Ответы на вопросы, устанавливающие причинно-следственные отношения, последовательность действий, оценку поступков и прочее. Деление текста на части по вопросам. Ответы на вопросы. Ориентировка в оглавлении и страницах книги. Знание основных элементов книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание);

2) чтение: правильное, выразительное, сознательное, плавное чтение целыми словами без искажений и пропусков. Слоговое чтение сложных, трудных для произнесения слов. Чтение по ролям. Выделение из текста незнакомых слов и различение значения слов в контексте. Соблюдение правил гигиены чтения и правил обращения с книгой. Соотнесение содержания и основной мысли произведения с пословицами. Заучивание наизусть. Сравнение стихов разных поэтов на одну тему, выбор понравившихся, их выразительное чтение. Ориентировка в оглавлении и страницах книги. Выразительное чтение с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя, самостоятельно). Выбор из текста слов и предложений, характеризующих события, действующих лиц, картины природы;

3) письмо: составление постера, заметки, рекламы. Составление комментария. Проект. Составление простых вопросов по содержанию аудио/видеоматериалов и прочитанной информации.

29. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 3 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: книга как источник необходимых знаний. Элементы книги. Адекватное восприятие на слух звучащей речи (высказывание собеседника, аудио/видео информации, чтение различных текстов). Тема и основная мысль произведения. Образ-переживание. Характеристика лирического героя с использованием изобразительно-выразительных средств языка. Осознание диалога и монолога как вида речи. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности), целенаправленное пополнение активного словарного запаса. Общее представление о текстах разных стилей: художественного, научно-познавательного; их сравнение. Басни. Сравнение басни и сказки. Жанровые признаки басни, сравнение сюжетов басен, простейший анализ формы, структуры, объяснение морали, подбор пословиц, соответствующие морали басен. Анализ

особенностей авторских выразительных средств для характеристики героя. Монолог как форма речевого высказывания. Приемы анализа различных видов текста. Диалог как вид речи. Сказка. Художественные особенности сказок. Литературная (авторская) сказка. Сравнения, олицетворения, эпитеты. Общее представление о композиционных особенностях рассказов разных типов: повествование (рассказ), описание (пейзаж, портрет, интерьер). Приемы анализа произведения разных жанров, установление причинно-следственных связей в тексте. Стихотворение. Понимание содержания прочитанного, осознание мотивов поведения героев, анализ их мотивов и поступков. Характеристика героя произведения. Портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности);

2) чтение: правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами. Использование справочного и иллюстративного материалов. Чтение по ролям диалогов героев. Нахождение интонации (темпа, логических ударений, пауз, тона), соответствующей содержанию текста. Ориентировка в структуре текста: заглавие, части, главы, абзацы; использование знаний о структуре текста при анализе. Соответствие заглавия содержанию произведения. Подтверждение своих ответов примерами из текста. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности). Ответы на вопросы; нахождение в тексте подтверждение своему ответу или отрывок по предлагаемому заданию; различение действующих лиц и оценивание их поступков; деление текста на части по вопросам, определение с помощью учителя основной мысли прочитанного, пересказ содержания. Нахождение в выделенном отрывке метких слов или выражений, ярко характеризующих героя, природу, события, определение их значения; различение простейших случаев многозначности слова. Осознанное чтение текста про себя;

3) письмо: составление отзыва на книгу, объявления, заметки. Составление рекламы, презентации. Проект.

30. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 4 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: элементы книги: содержание или оглавление, титульный лист, аннотация, иллюстрации. Адекватное восприятие на слух звучащей речи. Понимание содержания информации/произведения. Определение стиля, типа и жанра текста. Продолжение работы над образом-персонажем, образом-переживанием. Анализ и осознание мотивов поступков героев, их оценка. Анализ чувств, настроений и переживаний в лирическом произведении. Осознание понятия "Ценности". Текст-повествование, текст-рассуждение. Композиция текста. Характеристика героя с использованием изобразительно-выразительных средств языка, использованных автором текста. Авторская позиция, авторская оценка событий и поступков героев произведения. Рассказ-описание. Особенности прозаического и лирического текстов. Средства художественной выразительности в прозаическом

тексте. Текст-рассуждение. Сравнение текста-рассуждения и текста-описания. Характеристика образа-персонажа. Определение особенностей художественного текста. Художественные особенности сказок. Литературная (авторская) сказка. Прозаическая и стихотворная речь: узнавание, различение, выделение особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма). Деление текста на части, озаглавливание их; составление простого плана; установление взаимосвязи между событиями, поступками героев, явлениями, фактам. Творческий пересказ: дополнение содержания текста. Устный отзыв о прочитанном. Подробный и краткий пересказ текста. Особенности фантастического жанра. Сравнение героев фантастических рассказов. Работа с разными видами информации. Нахождение аналогии между описанными в тексте ситуациями и реальными жизненными событиями. Устное сочинение как продолжение прочитанного произведения, отдельных его сюжетных линий, короткий рассказ по рисункам либо на заданную тему;

2) чтение: сознательное, правильное, выразительное чтение целыми словами (паузы, логические ударения, тон, темп чтения). Книга как источник необходимых знаний. Понимание содержания прочитанного, определение темы и основной мысли. Нахождение в тексте изобразительно-выразительных средств языка и определение их значения в художественной речи (с помощью учителя): синонимы, антонимы, эпитеты, сравнения, олицетворение, фразеологические обороты. Нахождение в тексте слов и выражений, характеризующих героя и событие. Творческая деятельность учащихся: чтение по ролям, инсценирование. Инсценировка отдельных эпизодов произведения, чтение по ролям диалогов героев. Осознание смысла произведения при чтении про себя (доступных по объёму и жанру произведений). Умение находить в тексте необходимую информацию. Понимание особенностей разных видов чтения: изучающее, ознакомительное и просмотровое;

3) письмо: моделирование собственного текста на основе художественного произведения (текст по аналогии), репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта. Составление различных вариантов плана. Составление заметки, вопросов для интервью, презентации, отзыва, проспекта. Проект.

Глава 4. Система целей обучения

31. Цели обучения в Программе для каждого класса представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число – нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 4.3.2.1 "4" – класс, "3.2" – подраздел, "1" – нумерация учебной цели.

32. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел 1 "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде
1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста; 2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану/ драматизация; 3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от лица героя, от автора), дополнять текст	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного); 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придумать разворачивание событий)
1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета по заголовку и заключительной части произведения, объяснять причину своего выбора
1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 использовать интонацию и невербальные средства общения	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации; 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/ приборов	4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нормы публичной речи, используя логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания; 4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/ приборов/презентацией/ видеороликом

1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, и используя художественно-выразительные средства	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе) , опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
---	---	--	---

2) раздел "Чтение":
таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова; 2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами; 3.2.1.2 читать вслух, используя изучающее чтение; читать про себя, и используя ознакомительное чтение; 3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (паузы, логические ударения, тон , темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение; 4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.2.2 уметь отвечать на поставленный вопрос, используя простые предложения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы к тексту; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух и про себя, при прослушивании); 2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор,	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль,

	используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей		доказывая фактами из произведения
2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям; 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать их	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций; 3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки героев по аналогии/ контрасту; 4.2.6.2 соотносить ситуацию и поступки героев, объяснять (пояснять) поступки героев, опираясь на содержание текста; 4.2.6.3 соотносить поступки героев с нравственными нормами (только для художественных текстов)
2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания; 2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и определять их роль с помощью учителя	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять роль; 3.2.7.2 понимать значение образной лексики для создания текстов	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль; 4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пересказе текстов
	2.2.8.1 определять изменения в поступках		4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев

2.8 Сравнение элементов художественного произведения	героя/в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях	, подтверждая свое мнение примерами из произведения
2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста , его анализ	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему, в словаре в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей; 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
2.10 Декламация	2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя); 2.2.10.3 читать по ролям	3.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 3.2.10.2 читать публично выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста; 3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений; 4.2.10.2 публично читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (самостоятельно); 4.2.10.3 читать по ролям, разрабатывать сценарии и принимать участие в инсценировках произведения
2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке; 2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии автора; 2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах книги; 2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)	3.2.11.1 познакомиться с деятельностью библиотеки; 3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета; 3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного опыта; 3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 3.2.11.6 знать основные элементы книги: оглавление (содержание)	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемом Интернете) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования его в учебной и вне учебной деятельности, в том числе для планирования своего круга чтения; 4.2.11.3 осознавать себя как грамотного читателя, способного к творческой деятельности; 4.2.11.4 знать основные элементы книги: оглавление (содержание)

титульный лист,
аннотация, иллюстрации

титульный лист,
аннотация, иллюстрации

3) раздел 3 "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью вопросов учителя	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть (с помощью учителя)	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/ стихи	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/сказки/ рассказы	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий(с помощью учителя)	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/ проекта/ рекламы/ заметки	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки; 4.3.4.2 анализировать и корректировать тексты с нарушенным порядком предложений, находить в тексте смысловые пропуски; 4.3.4.3 корректировать тексты, в которых допущены нарушения культуры речи

33. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Литературное чтение" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

34. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Литературное чтение" для
2-4 классов уровня начального
образования по обновленному
содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету " Литературное чтение" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения	
1 четверть				
ВсУ обо мне	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию	
		1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации	
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу	
		1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения	
		2.1 Использование видов чтения		2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова; 2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух
			2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного;

2. Чтение	литературного произведения	2.2.2.2 уметь отвечать на поставленный вопрос, используя простые предложения
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения
	2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста, его анализ
	2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке; 2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу;
	1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
2.1 Использование видов чтения		2.2.1.1 выразительно, сознательно плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова; 2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух;
		2.2.4.1 понимать и определять жанровые

Моя семья и друзья	2. Чтение	2.4 Определение жанра литературного произведения	особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения;
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания; 2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке; 2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
	3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/ стихи
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
	2 четверть		
	1. Аудирование (слушание) и говорение	(1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста; 2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации
		2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова

Моя школа	2. Чтение	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения	
		2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам	
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания	
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста, его анализ	
		2.10 Декламация	2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 2.2.10.3 читать по ролям	
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии автора	
		3. Письмо	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью вопросов учителя
			3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
				1.2 Пересказывание произведения

Мой родной край

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания; 2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и определять их роль с помощью учителя
	2.10 Декламация	2.2.10.3 читать по ролям
	2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах книги; 2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)
3. Письмо	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью вопросов учителя;
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/ стихи

		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
3 четверть			
В здоровом теле - здоровый дух!	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
		1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
	2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух и про себя, при прослушивании); 2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и определять их роль с помощью учителя
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста, его анализ
		2.10 Декламация	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя); 2.2.10.3 читать по ролям
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии автора

	3. Письмо	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью вопросов учителя
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/ стихи;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста; 2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.2.2 уметь отвечать на поставленный вопрос, используя простые предложения
		2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения

Традиции и фольклор	2. Чтение	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей	
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста, его анализ	
		2.10 Декламация	2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 2.2.10.3 читать по ролям	
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии автора	
	3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/ стихи	
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)	
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	
	4 четверть			
		1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
			1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации
1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации			2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации	
			2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами;	

Окружающая среда	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова	
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух и про себя, при прослушивании); 2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей	
		2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам	
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.8.1 определять изменения в поступках героя/в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя	
		2.10 Декламация	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя)	
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)	
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	
				2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию;

Путешествие

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание (содержания аудио/видео информации)	2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации
	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
2. Чтение	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух и про себя, при прослушивании); 2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.8 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.8.1 определять изменения в поступках героя/в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя
	2.10 Декламация	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя)
	2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах книги; 2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)
3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий (с помощью учителя)
		2.3.4.1 использовать простейшие приемы

		3.4 Нахождение и исправление ошибок	анализа для определения лексических и орфографических ошибок
--	--	-------------------------------------	--

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Живая природа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.4 Привлечение внимания слушателя	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации; 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/ картин/ приборов
		2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами; 3.2.1.2 читать вслух, используя изучающее чтение; читать про себя, используя ознакомительное чтение
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять роль; 3.2.7.2 понимать значение образной

2. Чтение	льных средств в тексте литературного произведения	лексики для создания текстов
	2.9 Извлечение информации из различных источников	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему, в словаре в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами
	2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.1 познакомиться с деятельностью библиотеки; 3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета; 3.2.11.6 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации; 3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или по совместно

Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	2. Чтение		составленному плану/ драматизация
		2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами; 3.2.1.2 читать вслух, используя изучающее чтение; читать про себя, используя ознакомительное чтение; 3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
		2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.2 понимать значение образной лексики для создания текстов
		2.10 Декламация	3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
	2 четверть		

Время

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, и используя художественно-выразительные средства
2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы к тексту; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
	2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям
	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
	2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять роль; 3.2.7.2 понимать значение образной лексики для создания текстов
	2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.6 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации
3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки
		3.3.4.1 с помощью учителя исправлять

		3.4 Нахождение и исправление ошибок	лексические, орфографические ошибки
Архитектура	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану/драматизация
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям;
		1.4 Привлечение внимания слушателя	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, и используя художественно-выразительные средства
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы к тексту; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
	2. Чтение	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям; 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать их
		2.10 Декламация	3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения

		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного опыта
3. Письмо		3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть (с помощью учителя)
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/сказки/ рассказы;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/ проекта/ объявления/ рекламы/ заметки
3 четверть			
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/ выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану/ драматизация; 3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от лица героя, от автора), дополнять текст
		1.4 Привлечение внимания слушателя	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации; 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/ наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/ приборов
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, используя художественно-выразительные средства

Искусство

2. Чтение

2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения

3.2.2.1 конструировать собственные вопросы к тексту;
3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста

2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения

3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций;
3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста

2.8 Сравнение элементов художественного произведения

3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях;

2.9 Извлечение информации из различных источников

3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему, в словаре в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами

2.11 Проявление читательского интереса

3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки;
3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета;
3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного опыта;
3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно-гигиенические требования к чтению книг

3. Письмо

3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления

3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки

3.4 Нахождение и исправление ошибок

3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки

Выдающиеся личности	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от лица героя, от автора), дополнять текст
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, и используя художественно-выразительные средства
	2. Чтение	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций; 3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях
		2.10 Декламация	3.2.10.2 читать публично выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста
		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета
	3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/сказки/ рассказы
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
	4 четверть		

Вода -источник жизни	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, и используя художественно-выразительные средства
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/ картин/ приборов
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
		2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям; 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать их
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять роль
			3.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки

		из прозаических произведений; 3.2.10.2 читать публично выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста; 3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения
3.Письмо	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от лица героя, от автора), дополнять текст
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения

Культура отдыха.
Праздники

2. Чтение

2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы к тексту; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям; 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать их
2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста
2.8 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях
2.9 Извлечение информации из различных источников	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему, в словаре в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами
2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета
	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности

3. Письмо	3.1 Составление плана	событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/проекта/объявления/рекламы/заметки
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание (произведения)	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного)
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила

Моя Родина - Казахстан		речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)	
	2.Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (паузы, логические ударения, тон, темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение
		2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки героев по аналогии/ контрасту
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пересказе текстов
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемом Интернете) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.4 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации
			4.3.3.1 писать творческие работы в форме

	3.Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
	1. Аудирование (слушание) и говорение	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
		1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
		1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/ наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/ приборов/презентацией/ видеороликом
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе) , опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
		2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (паузы, логические ударения, тон , темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение; 4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения,

Человеческие ценности	2. Чтение		поиска ответов на вопросы по содержанию	
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения	
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям	
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль	
		2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений	
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемом Интернете) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.4 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации	
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ и 4.3.3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/ постера	
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.2 анализировать и корректировать тексты с нарушенным порядком предложений, находить в тексте смысловые пропуски	
	2 четверть			4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	(конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде
	1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного)
	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (паузы, логические ударения, тон, темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение; 4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
	2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою,

2. Чтение	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки героев по аналогии/ контрасту; 4.2.6.2 соотносить ситуацию и поступки героев, объяснять (пояснять) поступки героев, опираясь на содержание текста
	2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль
	2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
	2.10 Декламация	4.2.10.3 читать по ролям, разрабатывать сценарии и принимать участие в инсценировках произведения
3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.2 анализировать и корректировать тексты с нарушенным порядком предложений, находить в тексте смысловые пропуски
	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде

Мир профессий

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного)
	1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/ картин/ приборов/презентацией/ видеороликом
2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса
	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.2 соотносить ситуацию и поступки героев, объяснять (пояснять) поступки героев, опираясь на содержание текста
	2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору и определять их роль; 4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пересказе текстов
		4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную

		2.9 Извлечение информации из различных источников	информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей; 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
		2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений; 4.2.10.3 читать по ролям, разрабатывать сценарии и принимать участие в инсценировках произведения
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.3 осознавать себя как грамотного читателя, способного к творческой деятельности
	3. Письмо	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
3 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придумать разворачивание событий)
			4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета по заголовку и

Природные явления

2. Чтение

1.3 Прогнозирование событий в произведении	заключительной части произведения, объяснять причину своего выбора
1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нормы публичной речи, используя логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания
2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки героев по аналогии/ контрасту; 4.2.6.3 соотносить поступки героев с нравственными нормами (только для художественных текстов)
2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразите	4.2.7.2 использовать лексические и

		льных средств в тексте литературного произведения	синтаксические единицы при пересказе текстов
		2.10 Декламация	4.2.10.2 публично читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (самостоятельно)
3. Письмо		3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.3 корректировать тексты, в которых допущены нарушения культуры речи
1. Аудирование (слушание) и говорение		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного); 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придумать разворачивание событий)
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета по заголовку и

Охрана окружающей среды			заключительной части произведения, объяснять причину своего выбора
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе) , опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки героев по аналогии/ контрасту; 4.2.6.3 соотносить поступки героев с

		нравственными нормами (только для художественных текстов)
	2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей; 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
	2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений; 4.2.10.2 публично читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (самостоятельно)
3. Письмо	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера 4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки
4 четверть		
		4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нормы

	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.4 Привлечение внимания слушателя	<p>публичной речи, используя логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания;</p> <p>4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/ картин/ приборов/презентацией/ видеороликом</p>
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе) , опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
Путешествие в космос		2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (паузы, логические ударения, тон , темп чтения)
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения; 4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте	отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/ сопоставлять поступки

2. Чтение	литературного произведения	героев по аналогии/контрасту
	2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
	2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей; 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
	2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования его в учебной и вне учебной деятельности, в том числе для планирования своего круга чтения
3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки; 4.3.4.3 корректировать тексты, в которых допущены нарушения культуры речи
		4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей,

1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания явлений, процессов), заданную в явном виде
	1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом специфики научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного); 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придумать разворачивание событий)
	1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/ картин/ приборов/презентацией/ видеороликом
	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/ прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)

Путешествие в будущее

2.Чтение

2.1 Использование видов чтения	4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение; 4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, героического эпоса;
2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемом Интернете) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования его в учебной и вне учебной деятельности, в том числе для планирования своего круга чтения; 4.2.11.3 осознавать себя как грамотного читателя, способного к творческой деятельности
	4.3.3.1 писать творческие работы в форме

	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	проспекта/ презентации/ интервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера;
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
586 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын дамыту, өз ойларын орыс тілінде жеткізе білуге үйрету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөйлеу дағдыларын дамыту: тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым;

2) орыс тілінің әдеби тіл нормалары мен ережелеріне сәйкес синтаксистік тұрғыдан сөйлемдерді дұрыс құрастыру дағдыларын қалыптастыру;

3) оқылған ақпарат бойынша іздене отырып, зерттей білу қабілеттерін қалыптастыру, диалог, монолог құрастыру дағдыларын дамыту;

4) білім алушылардың сөздік қорын орыс тілінің коммуникативтік-актуальді лексикасы мен фразеологиясын оқытып, байыту;

5) орыс тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды қолдану арқылы танымдық дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың даму ерекшелігіне қарай кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту;
- 2) сөйлеу тілінің бұзылыстарын ескере отырып, тілдік лексикалық-грамматикалық құралдарды қолданып, фонематикалық естуі мен қабылдауын дамыту және монологтік, диалогтік сөйлеу әрекеттерін сөйлеу тілінде дұрыс қолдану;
- 3) сөйлеу тілі мен қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып байланыстырып сөйлеу тілін(сөздің нақтылығы, түсінікті болуы мен айқындылығы) дамыту;
- 4) ұсақ моториканы дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Орыс тіліне оқыту процесінде келесідей оқыту технологиясы мен әдістері қолданылады:

- 1) сөйлеу тілін және ұсақ моторикасын дамыту бойынша жеке түзете-дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 2) білім алушылардың танымдық, қабылдау қабілеттерінің ерекшелігіне қарай деңгейлік тапсырмаларды кеңінен дифференциалды ықпал ете қолдану;
- 3) орыс тіліне тән дыбыстар мен әріптерді дұрыс айтуға, оқуға дағдыландыруда және ауызша қарым-қатынас жасау дағдыларын меңгертуде ырғақтық-артикуляциялық түзету жаттығуларын қолдану;
- 4) диалогтік және монологтік сөйлеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында сұрақ-жауап әдісін қолдану;
- 5) сөздік қорын дамыту мақсатында тіл дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 6) түсіндіру әдісін жаңа немесе мағынасы түсініксіз сөз, сөз тіркесі, сөйлемдерді, жаңа тақырыпты түсіндіруде қолдану;
- 7) көріп қабылдауын, зейінін, естіп қабылдауын дамыту мақсатында көрнекілік әдістерді практикалық бағытта қолдану;
- 8) сөйлеу тілі мен танымдық ерекшеліктерін дамытуда ойын элементтерін пайдалану; сөйлеу мен таным әрекеттерін түзете дамытуда практикалық әдісті пайдалану;
- 9) оқуға қызығушылығын арттыру мақсатында ынталандыру әдісін қолдану;
- 10) оқушылардың оқу әрекетін жеке, топтық және ұжымдық үлгіде ұйымдастыру (оқушылар бірін-бірі өзара оқытуға, бірін-бірі бағалауға, пікір алмасуға үйренеді);
- 11) дифференциалды деңгейлеп оқыту (қабылдау мүмкіндіктеріне қарай деңгейлеп оқыту);
- 12) сыни ойлауды дамыту технологиясы арқылы білім алушының шығармашылық ойлауының орын алуына мүмкіндік беру, шешім қабылдауға үйрету;
- 13) модульдік технология бойынша білім алушыларды өз ойларын жүйелі жеткізуге үйрету.

6. Білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыруда өзіндік іздену, интерпретациялау, талдау, синтездеу және әр түрлі ақпарат көздерін бағалауда белсенді әдістері ұсынылады.

7. Тұлғалық бағдарлы оқу процесі білім алушылардың тұлғасын үйлесімді қалыптастыруға және жан-жақты дамытуға, олардың потенциалды мүмкіндіктеріне ықпал етеді.

8. Оқыту процесі коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруға, білім алушылардың шығармашылық еңбегін бағалауға және талдауға, сондай-ақ жеке және топтық іс-әрекеттерге қатысушылардың жұмысына ықпал ететін міндеттер қамтылады.

9. Білім алушылардың зейінін, ойлау, фонематикалық есту қабілетін, танымдық қабілеттерін, қол саусақтарының ұсақ моторикасын, артикуляциялық моторикасын түзете-дамытуда, шығармашылық белсенділігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану тиімділігі артып отыр.

10. "Орыс тілі" пәнін оқыту процесінде қолданылатын қажетті АКТ құралдары:

1) онлайн сабақтар арқылы жаңашыл әдістер және ақпараттық технологиялар;

2) электрондық оқулықты, электрондық кестелерді, бейнефильмдер жиынтығын (ертегілер, мультфильмдер), аудиожазбалар жиынтығын (СД-дискілер), балаларға арналған әндер жинағын (аудиодискілер) пайдалану білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады;

3) компьютерлік тілдік түзету ойындары, дамыту ойындары (лото, домино, пирамида, мозаика) логикалық ойлау жүйесін дамытады;

4) есту, тыңдау ақпараттарды қолдану;

5) ұсақ моторикасын дамытуға арналған дидактикалық материалдар, логопедиялық арнайы делика, гоу-ток құралдары және арнайы дисктерді қолданады.

11. Оқытудың техникалық құралдары: дербес компьютер, электронды оқулықтар, электронды проектор, электрондық көшірме тақтасы; адам дауысының аудио жазбасы, әндер, музыка, табиғат дыбыстары, телефильмдер, деректі фильмдер, аудио және бейне жазбалар.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

12. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) в в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;

2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;

3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

13. Содержание учебного предмета включает следующие разделы:

1) раздел "Слушание";

- 2) раздел "Говорение";
- 3) раздел "Чтение";
- 4) раздел "Письмо";
- 5) раздел "Языковые нормы".

14. Раздел "Слушание" включает следующие подразделы:

- 1) формирование звукопроизношения;
- 2) использование приемов слушания;
- 3) понимание лексических значений слов и словосочетаний;
- 4) понимание содержания прослушанного текста;
- 5) определение главной и второстепенной информации;
- 6) понимание аудиовизуального материала;

15. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

- 1) пополнение словарного запаса;
- 2) построение высказывания на заданную тему;
- 3) участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм (диалог);
- 4) пересказ прослушанного/ прочитанного материала;
- 5) составление предложения на основе аудиовизуального материала;
- 6) высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале.

16. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) понимание содержания текста;
- 3) определение жанров и типов текста;
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) извлечение необходимой информации из различных источников.

17. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) написание текстов с использованием различных форм представлений;
- 2) изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала;
- 3) соблюдение пунктуационных норм;
- 4) соблюдение каллиграфических норм.

18. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

- 1) соблюдение грамматических норм;
- 2) соблюдение орфографических норм.

19. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) слушание: различать звуки в словах и фразах, внимательно слушать и правильно реагировать на речь говорящего (использовать мимику и жесты), понимать значение часто повторяющихся слов по лексическим темам, внимательно слушать учителя, собеседника;

2) говорение: произносить и отвечать на элементарные вопросы словами и короткими фразами, демонстрировать понимание увиденного через комментирование (

два–три слова, простое предложение)/ действия, использовать в речи новые слова по лексическим темам, создавать высказывания, утверждения не менее 2-3 простых предложений (с помощью учителя);

3) чтение: находить информацию в картинках, иллюстрациях и соотносить их со словом;

4) письмо: передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков, ориентироваться на странице прописи, различать рабочую строку и межстрочное пространство, рисовать узоры, письмо по контуру в прописях;

5) языковые нормы: использовать в речи слова, обозначающие предметы, обозначающие один и много предметов, действия предмета, согласовывать имя существительное и глагол в числе, признаки (по цвету, форме, величине) предметов.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) слушание: использование приемов слушания, понимание лексического значения слов, словосочетаний и содержания прослушанного материала, главной и второстепенной информации, аудиовизуального материала;

2) говорение: использование в речи слов, словосочетаний для знакомства, сообщения о себе и описания предметов, пополнение словарного запаса, построение высказывания на заданную тему, на основе аудиовизуального материала, участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм, пересказ прослушанного/ прочитанного материала; умение спросить, начать диалог с учителем, одноклассником;

3) чтение: овладение навыком беглого чтения, понимание содержания прочитанного текста, формулирование вопросов и ответов, выделение главного и второстепенного в тексте, использование видов чтения: ознакомительное, просмотровое (поисковое), распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадки, скороговорки);

4) письмо: знакомство с алфавитом, правильное написание букв русского языка, овладение правилами русской графики и орфографии, писать слова, списывание с доски, написание слов: признаки к предмету, изображенному на картинке, написание текстов с использованием различных форм представления, изложение содержания прослушанного/ прочитанного;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических (без использования терминов) и орфографических норм текста, использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) слушание: формирование навыка слушания, понимать, о чем говорит собеседник, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания сообщения, аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом;

2) говорение: развитие навыков диалога и монолога: построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм,

высказывание оценочного суждения о прочитанном/прослушанном материале; участвовать в речевой ситуации на определенную тему, соблюдать речевые нормы, создавать высказывания на основе сюжетных картинок, использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных и отрицательных предложений по имеющейся информации, комментирования действий;

3) чтение: использование видов чтения: просмотровое (поисковое) -извлечение информации из различных источников, исследовательское; понимание содержания текста, определение жанра текста: художественный, научный;

4) письмо: написание текстов с использованием различных форм представлений, соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм, изложение содержания прослушанного/прочитанного материала, на основе прослушанного/прочитанного/увиденного записывать словосочетания с помощью учителя;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических и орфографических норм текста, различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова – действия и изменять их по числам.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) слушание: слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания сообщения, аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом, определять причинно – следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои);

2) говорение: описывать сюжет из видео - аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией, построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм, высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале, высказывать оценочные суждения о прослушанном/прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется..."); задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний, развитие монологической речи;

3) чтение: использование видов чтения: исследовательское; определение жанра текста, понимание скрытого смысла в текстах различных жанров; извлечение информации из различных источников, понимание учебного текста, выборочное чтение с целью нахождения необходимого материала; нахождение информации, заданной в тексте в явном виде;

4) письмо: соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, написание текстов с использованием различных форм представления, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, развитие связной монологической письменной речи;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических (без использования терминов)и орфографических норм текста,), различать и использовать в письменной и устной речи

слова – предметы / слова – признаки / слова – действия изменять их по числам, понимать значения предложно – падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем – либо.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) слушание: слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, перефразируя высказывания в другой форме, использование приемов слушания, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом, построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм, высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале, определять основную мысль прослушанного материала, отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале;

2) говорение: участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, перефразировать его речь, использовать необходимые слова для поддержания разговора, высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по моему мнению", "с моей точки зрения..."), аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала;

3) чтение: использование видов чтения: поисковое, выразительное, изучающее; формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; интерпретация и обобщение содержащейся в тексте информации;

4) письмо: написание текстов с использованием различных форм представлений, соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм наклона прописных, строчных букв и соединений, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, написание текстов с использованием различных форм представления, написание коротких текстов, сочинений по серии картинок;

5) языковые нормы: различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений, согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если, то по предложенным моделям, использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя).

Глава 4. Система целей обучения

24. В программе цели обучения обозначены кодовыми знаками. В кодовых знаках первая цифра указывает на класс, вторая и третья цифра – на раздел и подраздел, четвертая – указывает порядковый номер целей обучения. Например, в кодовом знаке 1.2.1.1 – "1" - класс; "2.1" подраздел; "1" - порядковый номер цели обучения.

25. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Использование приемов слушания, формирование звукопроизношения	0.1.1.1 произносить и различать звуки в словах и фразах	1.1.1.1 слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики жестов, выполнение действий)	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний	4.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, перефразируя высказывания в другой форме
1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1. слушать и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий)	1.1.2.1 понимать значение (знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни)	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложении и в тексте	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту
1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 понимать значение часто повторяющихся слов по лексическим темам	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию/ картинку/ схему к прослушанному сообщению с помощью учителя	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию/ картинку/ схему к прослушанному сообщению	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 отвечать на элементарные вопросы жестами например, указав на предмет или картинку), словами и короткими фразами	1.1.4.1 понимать, о ком / о чем говорится в прослушанном тексте	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий	3.1.4.1 определять причинно – следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои)	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала
	0.1.5.1 демонстрировать понимание	1.1.5.1 демонстрировать понимание			

1.5. Понимание аудиовизуального материала	увиденного через комментирование (два-три слова, простое предложение)/ действия	увиденного/ услышанного через комментирование, вопросы или действия	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
---	---	---	---	--	---

2) раздел "Говорение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 использовать в речи новые слова по лексическим темам	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирование действий	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине(с помощью учителя)	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине	2.2.2.1 создавать высказывания на основе сюжетных картинок	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 слушать и отвечать собеседнику короткими фразами, используя образец, мимику, жесты	1.2.3.1 понимать собеседники, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, перефразировать его речь
2.4 пересказ прослушанного/ прочитанного материала	0.2.4.1 пересказывать короткие тексты	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты	2.2.4.1 пересказывать истории/ рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий	3.2.4.1 пересказывать истории/ рассказы, используя план/ свои заметки	4.2.4.1 пересказывать подробно истории/ рассказы с целью привлечения внимания слушателя

2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 описывать увиденный/ услышанный сюжет своими словами с помощью учителя	1.2.5.1 описывать увиденный/ услышанный сюжет своими словами	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео – и аудиоматериалов	3.2.5.1 описывать сюжет из видео - аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать простое мнение о прослушанном / прочитанном материале ("мне понравилось/ не понравилось")	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном/ прочитанном материале (я согласен / не согласен..", "мне понравилось / не понравилось..."	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации/ герое/ событии на основе сравнения(" я думаю...", "я считаю..."	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/ прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется..."	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения (" по моему мнению.", "с моей точки зрения..."

3) раздел "Чтение":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Использование видов чтения	0.1.3.1 находить информацию в картинках, иллюстрациях и соотносить их	1.1.3.1 читать целыми словами знакомые слова	2.3.1.1 читать выразительно текст	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (ознакомительное чтение, выборочное чтение, чтение по ролям)
3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	1.3.2.1 понимать значение слов в тексте	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем незнакомые слова
3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадка)	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадка, скороговорки)	2.3.3.1 определять жанры различных текстов	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, рассказ, пословицы), различать текст	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы,

			стихотворение, сказка, загадка, рассказ)	–повествование / описание	скороговорки), различать текст - рассуждение
3.4. Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 задавать простые вопросы к иллюстрации с помощью учителя	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет – ресурсов, инфографики

4) раздел "Письмо":
таблица 4

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картинке	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слово - описания	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
4.2. Развитие навыка письма	0.4.2.1 ориентироваться на странице прописи, различать рабочую строку и межстрочное пространство, рисовать узоры	1.4.2.1 на основе прослушанного / увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя	3.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного делать короткие записи с помощью учителя	4.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного писать краткий текст с помощью учителя
4.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.4.3.1 знакомство со знаками препинания в конце простых предложений	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений	4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания в предложениях при составлении кратких текстов

4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 писать элементы букв	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку; соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
--------------------------------------	------------------------------	--	--	--	--

5) раздел "Языковые нормы":

таблица 5

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
	0.5.1.1 использовать в речи слова, обозначающие предметы	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова – действия и изменять их по числам	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова – действия и изменять их по числам	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений
	0.5.1.2 использовать слова, обозначающие один и много предметов	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и множественном числе; использовать сложные предложения с союзами "когда, чтобы, если, то" по предложенным моделям
	0.5.1.3 использовать слова,	1.5.1.3 использовать слова,		3.5.1.3 использовать в речи местоимения:	4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и

5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	обозначающие действия предметов	обозначающие действие предметов	1.5.1.3 использовать в речи личные местоимения	личные, вопросительные, притяжательные, указательные, определительные	вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя)
	0.5.1.4 согласовывать имя существительное и глагол в числе	1.5.1.4 использовать в речи личные местоимения	2.5.1.4 использовать в речи личные, вопросительные, указательные местоимения	3.5.1.4 понимать значения предложно – падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем – либо	4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных единственного числа с твердой и мягкой основами
	0.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов	1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов	2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя	3.5.1.3 использовать глаголы, обозначающие различные виды движения; употреблять глаголы несовершенного вида: название действия; повторяемость действия. процесс	4.5.1.3 использовать глаголы, которые указывают на завершенность действия, его результат, конец действия или его начало
	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета	1.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе	2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде	3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одна, одно	4.5.1.6 согласовывать порядковые числительными в роде, числе, падеже
					4.5.1.7

	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме	3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу по заданной теме	согласовывать слова, обозначающие признаки предметов со словами предметами; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу
5.2. соблюдение орфографических норм	0.5.2.1 правильно писать элементы букв	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами	2.5.2.1 правильно писать сочетания: жи – ши; ча-ща; чу – щу.	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
	0.5.2.2 умение различать звуки и буквы и записывать их	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных, названий городов	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь	4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится произношением с помощью учителя
	0.5.2.3 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, с помощью учителя	1.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	3.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	4.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами

26. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

27. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету
"Русский язык" для обучающихся

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне Моя школа	Слушание	1.1 Использование приемов слушания, формирование звукопроизношения	0.1.1.1 произносить и различать звуки в словах и фразах
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий)
	Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 использовать в речи новые слова по лексическим темам
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине(с помощью учителя)
	Чтение	3.1.Использование видов чтения	0.1.3.1 находить информацию в картинках , иллюстрациях и соотносить их
		3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	Письмо	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.1 использовать в речи слова, обозначающие предметы
			0.5.1.2 использовать слова, обозначающие один и много предметов
			0.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов

2 четверть

Моя семья и друзья Мир вокруг нас	Слушание	1 . 3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 понимать значение часто повторяющихся слов по лексическим темам
	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 слушать и отвечать собеседнику короткими фразами, используя образец, мимику, жесты
		2.4 Пересказ прослушанного/ прочитанного материала	0.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадка)
	Письмо	4.2 Развитие навыка письма	0.4.2.1 ориентироваться на странице прописи, различать рабочую строку и межстрочное пространство, рисовать узоры
Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета	
		0.5.1.5 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе	

3 четверть

Путешествия Традиции и фольклор	Слушание	1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 отвечать на элементарные вопросы жестами (например, указав на предмет или картинку), словами и короткими фразами
	Говорение	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 описывать увиденный/ услышанный сюжет своими словами с помощью учителя
	Чтение	3.4. Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 задавать простые вопросы к иллюстрации с помощью учителя
			0.4.3.1 знакомство со знаками препинания в

	Письмо	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	конце простых предложений
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 писать элементы букв
	Употребление языковых норм	5.2.соблюдение орфографических норм	0.5.2.1 правильно писать элементы букв
			0.5.2.2 умение различать звуки и буквы и записывать их
4 четверть			
Еда и напитки В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание	1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного через комментирование (два-три слова, простое предложение)/ действия
	Говорение	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать простое мнение о прослушанном/ прочитанном материале ("мне по нравилось/ не понравилось")
	Чтение	3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя
	Письмо	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков
	Употребление языковых норм	5.2.соблюдение орфографических норм	0.5.2.3писать заглавную букву в написании имен, фамилий, с помощью учителя

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слушание	1.1 Использование приемов слушания	1.1.1.1 слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий)
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.2.1.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни

		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию /картину / схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
1.Моя школа	Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов
		2.2 Построение высказывание на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное я мнение о прослушанном/ прочитанном материале ("я согласен / не согласен..", "мне понравилось / не понравилось...")
	Чтение	3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер/ писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке
Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов	
2 четверть			
	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком /о чем говорится в прослушанном тексте
			1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного /

Моя семья и друзья		1.5 Понимание аудиовизуального материала	услышанного через комментирование, вопросы или действия
	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный / услышанный сюжет своими словами
3.Мир вокруг нас	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка) иллюстрации с помощью учителя
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картине
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно – гигиеническими требованиями
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?
		5.2 Соблюдение орфографических норм	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя
3 четверть			
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни

Путешествие

Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком / о чем говорится в прослушанном тексте
	1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного / услышанного через комментирование, вопросы или действия
Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине
	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
	2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный / услышанный сюжет своими словами
Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 различать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка)
	3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя
	3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя
Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картине
	4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя
		1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные

		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно – гигиеническими требованиями
Употребление языковых норм		3.1.Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы. Различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что? 1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов 1.5.1.4 согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действие предмета 1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		3.2.Соблюдение орфографических норм	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя
3 четверть			
Слушание		1.2. Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3. Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию/картину/схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
		1.4. Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать о ком/о чем говорится в прослушанном тексте

Традиции и фольклор	Говорение	3.4 Пересказ прослушанного/ прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
		3.2 Понимание содержание текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями с помощью учителя
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
5.2 Соблюдение орфографических норм текста		1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя	
4 четверть			
	Слушание	1.2. Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3. Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию /картину/ схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
		1.4. Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.. понимать, о ком /о чем говорится в прослушанном тексте
	Говорение	2.4. Пересказ прослушанного / прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
		3.1. Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова

Еда и напитки В здоровом теле – здоровый дух!	Чтение	3.2. Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями с помощью учителя
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картине
		4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя
	Употребление языковых норм	5.1 соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя

3) 2 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
I четверть			
	Слушание	1.1 Формирование навыка слушания	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя прошедшие фразы
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую

Все обо мне
Моя семья и друзья

		иллюстрацию / картину / схему к прослушанному сообщению
Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действия
	2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок
	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы
Чтение	3.1 Использование видов чтения	2.3.1.1 читать выразительно текст
	3.2 Понимание содержание текста	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова
	3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя слова – описания
	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы

		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 писать правильно сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу
2 четверть			
Моя школа Мой родной край	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах
		1.3. Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию / картину / схему к прослушанному сообщению
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
	Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации / герое / событии на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")
	Чтение	3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя
	Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя

		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
Употребление языковых норм		5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова - предметы / слова – признаки / слова – действия" и изменять их по числам с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных
3 четверть			
Слушание		1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
Говорение		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы
		2.4 Пересказывание прослушанного / прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории / рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий
		2.5 Аргументированное утверждение на основе аудиовизуального материала	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео и аудиоматериалов
Чтение		3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)

В здоровом теле – здоровый дух! Традиции и фольклор		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
	Письмо	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания
		4.2 Изложение содержания / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном числе, роде с помощью учителя
			2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя
		5.2 соблюдение орфографических норм	2.5.2.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
			2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши, ча, ща, чу, шу
			2.5.2.2 записать раздельно предлоги со словами с помощью учителя
	4 четверть		
Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах	
		2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию / картину / схему к прослушанному сообщению	
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала		

Окружающая среда
Путешествие

	1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий
Говорение	2.4 Пересказывание прослушанного / прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории / рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий
	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации / герое / событии на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю")
Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
	3.5 Извлечение информации из различных форм представлений	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя
Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя слова – описания
	4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя
Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном числе, роде с помощью учителя
		2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя
		2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде

		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши, ча, ща, чу, шу 2.5.2.3 писать раздельно предлоги со словами с помощью учителя
--	--	-------------------------------------	---

4) 3 класс:
таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
	Слушание	1.1 Использование приемов	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова и словосочетания и имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
	Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые норм
2.6 Высказывание оценочного суждения о		3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном	

Живая природа Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	Чтение	прочитанном / прослушанном материале	прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется...")
		3.1 Использование вида чтения	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме создавать постер
	Письмо	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм(без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы/ слова-признаки/ слова-действия и изменять их по числам
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
	2 четверть		
			3.1.2.1 понимать лексическое значение

Время
Архитектура

Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	слов в предложений и тексте
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
	1.5 Понимание аудиовизуального материала	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале
Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
	2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителям
	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/ прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется...")
Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров(стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы)
	3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	3.4.2.1 делать короткие записи с помощью учителя на основе прослушанного/ прочитанного/ увиденного
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных,

			строчных букв и их соединений
Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм(без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы/ слова-признаки/слова действия и изменять их по числам	
		3.5.1.7 использовать слова, означающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, по форме, величине, материалу по заданной теме	
	5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием	
		3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь	
3 четверть			
Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации		3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои)
	1.5 Понимание аудиовизуального материала		3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале
Говорение	2.3Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм		3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника
	2.4 Пересказ прослушанного/ прочитанного материала		3.2.4.1 пересказывать истории /рассказы, используя план/свои заметки

Искусство
Выдающиеся личности

	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео- и аудиоматериалов и составлять с жизненной ситуацией
	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/ прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется..")
Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы), различать текст-повествование/ описание
	3.4 Формулировка вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
	3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер
	4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного/ прочитанного увиденного делать короткие записи с помощью учителя
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	5.1 Соблюдение грамматических норм	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где откуда по предложенным моделям

	Употребление языковых норм	(без использования терминов)	3.5.1.4 понимать значения предложно-падежных конструкций: в, на -место действия; в, на -направленное движение; из, с -исходный пункт движения; о- предмет речи, мысли; в -время; с-совместность; у-лицо, обладающее чем-либо
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
			3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами
4 четверть			
	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слова и словосочетаний	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложении и тексте
		1.3 Понимание содержания прослушанного текста	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои)
	Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.4 Пересказ прослушанного/ прочитанного текста	3.2.4.1 пересказывать истории/рассказы, используя план/свои заметки
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео- и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией
		3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по	

Вода -источник жизни Культура отдыха. Праздники	Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	содержанию текста и о поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер
		4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного/ прочитанного/ увиденного делать короткие записи с помощью учителя
			3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям
		Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)
	3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счет; падежные формы числительных один, одна, одно		
	5.2 Соблюдение орфографических норм		3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
			3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами

5) 4 класс:
таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			4.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный

Моя Родина – Казахстан Человеческие ценности	Слушание	1.1 Использование приемов слушания	материал, перефразируя высказывания в другой форме
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1, определять значения незнакомых слов и словосочетаний по контексту
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
	Говорение	2.1 пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, выяснить, перефразировать его речь
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по-моему мнению...", "с моей точки зрения...")
	Чтение	3.1 Использование видов чтения	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (ознакомительное чтение, выборочное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем незнакомые слова
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
			4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания предложений

	Письмо	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	при составлении кратких текстов
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений 4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов) прилагательных, числительных, местоимений	4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя)
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
2 четверть			
	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
	Говорение	1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
		2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по-моему мнению...", "с моей точки зрения...")

Культурное наследие Мир профессий	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать текст-рассуждение
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, Интернет-ресурсов, инфографики
	Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного/ прочитанного/ увиденного писать краткий текст с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм наклона прописных, строчных букв и их соединений	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и
	Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений
			4.5.1.7 согласовывать слова, обозначающие признаки предметов со словами-предметами; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
3 четверть			
	Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала

Природные явления Охрана окружающей среды		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации (понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, выяснять, перефразировать его речь)
		2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории/ рассказы с целью привлечения внимания слушателя
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по-моему мнению...", "с моей точки зрения...")
		3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по моему мнению...", "с моей точки зрения...")
	Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
		4.2 Изложение содержания	4.4.2.1 на основе прослушанного/ прочитанного/

Письмо	прослушанного/ прочитанного материале	увиденного писать краткий текст с помощью учителя
	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если..., то... по предложенным моделям
		4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных единственного числа с твердой и мягкой основами
	5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в роде, числе, падеже
4 четверть		
Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний по контексту
	1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале

Путешествие в Космос
Путешествие в будущее

	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала
Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
	2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории/ рассказы с целью привлечения внимания слушателя
	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения
	3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде (иллюстраций) комиксов
	4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	4.4.2.1 писать краткий текст с помощью учителя на основе прослушанного /прочитанного/ увиденного
		4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами " когда, чтобы, если., то..." по предложенным моделям
		4.5.1.5 использовать глаголы, которые указывают

Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	незавершенность действия, его результат, конец действия или его начало
		4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с употреблением языковых норм существительными в роде, числе, падеже
		4.5.1.8 использовать наречия: надо, нужно, можно, нельзя; интересно, важно, трудно, скучно, приятно; сравнительную степень наречий; отрицательные наречия
	5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
		4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя

Примечание: цели обучения в пределах одной четверти комбинируются по разным видам речевой деятельности.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
587 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама)"Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген

2. Бағдарламаның мақсаты – оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын дамыту, өз ойларын қазақ тілінде жеткізе білуге үйрету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) сөйлеу дағдыларын дамыту: тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым;
- 2) оқылған ақпарат бойынша іздене отырып зерттей білу қабілеттерін қалыптастыру, диалог, монолог құрастыру дағдыларын дамыту;
- 3) шығармашылық тұрғыда жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыра отырып, есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту;
- 4) білім алушылардың сөздік қорын қазақ тілінің коммуникативтік-актуальді лексикасы мен фразеологиясын оқытып, байыту;
- 5) қазақ тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды қолдану арқылы танымдық дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың даму ерекшелігіне қарай кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту;
- 2) сөйлеу тілінің бұзылыстарын ескере отырып тілдік лексикалық-грамматикалық құралдарды қолданып, фонематикалық естуі мен қабылдауын дамыту және монологтік, диалогтік сөйлеу әрекеттерін сөйлеу тілінде дұрыс қолдану;
- 3) сөйлеу тілі мен қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып байланыстырып сөйлеу тілін (сөздің нақтылығы, түсінікті болуы мен айқындылығы) дамыту;
- 4) ұсақ моториканы дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Қазақ тілін оқыту процесінде келесідей оқыту технологиясы мен әдістері қолданылады:

- 1) сөйлеу тілін және ұсақ моторикасын дамыту бойынша жеке түзете-дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 2) білім алушылардың танымдық, қабылдау қабілеттерінің ерекшелігіне қарай деңгейлік тапсырмаларды кеңінен дифференциалды ықпал ете қолдану;
- 3) қазақ тіліне тән дыбыстар мен әріптерді дұрыс айтуға, оқуға дағдыландыруда және ауызша қарым-қатынас жасау дағдыларын меңгертуде ырғақтық-артикуляциялық түзету жаттығуларын қолдану;
- 4) диалогтік және монологтік сөйлеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында сұрақ-жауап әдісін қолдану;
- 5) сөздік қорын дамыту мақсатында тіл дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 6) түсіндіру әдісін жаңа немесе мағынасы түсініксіз сөз, сөз тіркесі, сөйлемдерді, жаңа тақырыпты түсіндіруде қолдану;
- 7) көріп қабылдауын, зейінін, естіп қабылдауын дамыту мақсатында көрнекілік әдістерді практикалық бағытта қолдану;

8) сөйлеу тілі мен танымдық ерекшеліктерін дамытуда ойын элементтерін пайдалану; сөйлеу мен таным әрекеттерін түзете дамытуда практикалық әдісті пайдалану;

9) оқуға қызығушылығын арттыру мақсатында ынталандыру әдісін қолдану;

10) оқушылардың оқу әрекетін жеке, топтық және ұжымдық үлгіде ұйымдастыру (оқушылар бірін-бірі өзара оқытуға, бірін-бірі бағалауға, пікір алмасуға үйренеді);

11) дифференциалды деңгейлеп оқыту (қабылдау мүмкіндіктеріне қарай деңгейлеп оқыту);

12) сыни ойлауды дамыту технологиясы арқылы білім алушының шығармашылық ойлауының орын алуына мүмкіндік беру, шешім қабылдауға үйрету;

13) модульдік технология бойынша білім алушыларды өз ойларын жүйелі жеткізуге үйрету.

6. Білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыруда өзіндік іздену, интерпретациялау, талдау, синтездеу және әр түрлі ақпарат көздерін бағалауда белсенді әдістері ұсынылады.

7. Тұлғалық бағдарлы оқу процесі білім алушылардың тұлғасын үйлесімді қалыптастыруға және жан-жақты дамытуға, олардың потенциалды мүмкіндіктеріне ықпал етеді.

8. Оқыту процесі коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруға, білім алушылардың шығармашылық еңбегін бағалауға және талдауға, сондай-ақ жеке және топтық іс-әрекеттерге қатысушылардың жұмысына ықпал ететін міндеттер қамтылады.

9. Білім алушылардың зейінін, ойлау, фонематикалық есту қабілетін, танымдық қабілеттерін, қол саусақтарының ұсақ моторикасын, артикуляциялық моторикасын түзете-дамытуда, шығармашылық белсенділігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану тиімділігі артып отыр.

10. "Қазақ тілі" пәнін оқыту процесінде қолданылатын қажетті АКТ құралдары:

1) онлайн сабақтар арқылы жаңашыл әдістер және ақпараттық технологиялар;

2) электрондық оқулықты, электрондық кестелерді, бейнефильмдер жиынтығын (ертегілер, мультфильмдер), аудиожазбалар жиынтығын

(СД-дискілер), балаларға арналған әндер жинағын (аудиодискілер) пайдалану білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады;

3) компьютерлік тілдік түзету ойындары, дамыту ойындары (лото, домино, пирамида, мозаика) логикалық ойлау жүйесін дамытады;

4) есту, тыңдау ақпараттарды қолдану;

5) ұсақ моторикасын дамытуға арналған дидактикалық материалдар, логопедиялық арнайы делика, гоу-ток құралдары және арнайы дисктерді қолданады.

11. "Қазақ тілі" пәнін оқытудың техникалық құралдары: дербес компьютер, электронды оқулықтар, электронды проектор, электрондық көшірме тақтасы; адам

дауысының аудио жазбасы, әндер, музыка, табиғат дыбыстары, телефильмдер, деректі фильмдер, аудио және бейне жазбалар.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

12. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;
- 3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

13. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) тыңдалым;
- 2) айтылым;
- 3) оқылым;
- 4) жазылым;
- 5) тілдік нормаларды қолдану.

14. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

15. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;

3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;

- 4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;
- 6) оқыған/тыңдаған материалдар бойынша өз көзқарасын білдіру.

16. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;
- 4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

17. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған/оқыған материалдардың мазмұнын жазу;

3) пунктуациялық нормаларды сақтау;

4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

18. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) грамматикалық нормаларды сақтау;

2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

19. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау); сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау; қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау), сөздер және қысқа фразамен жауап қайтару; мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну; мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру;

2) айтылым: лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында жаңа сөздерді қолдану; мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру; сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру; мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу; тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру;

3) оқылым: қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту; мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу; мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мынау не? мынау кім?) қою; мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпараттарды табу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу; тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу; мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану; жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану; мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу; мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы) сөйлем түрлерін білу; мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптерін дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) білу.

20. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету; күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздердің мағынасын түсіну; тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау; мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну; қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру;

2) айтылым: сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру; сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру; шағын мәтінді/қарапайым оқиғаларды мазмұндау; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу; тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) айту;

3) оқылым: таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу; мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату; мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар қою; мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу;

4) жазылым: суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу; бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; мұғалімнің көмегімен көптік / тәуелдік /жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру; әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

21. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация /суреттер/ сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру; тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау; тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою;

2) айтылым: сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сюжетті сурет негізінде өз ойын айту; тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және

сұхбаттасының не туралы айтқаныны түсіну; оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау; кейіпкерлерді сипаттау, сюжетті суреттеу; оқиға туралы қарапайым ой-пікірін айту;

3) оқылым: таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік/септік жалғауларын қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру; мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату; мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

22. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну; тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау; тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау;

2) айтылым: сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану; мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойларын толықтыру; өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді өз сөзімен айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу; тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын айту;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); таныс сөздер мен сөз тіркестерінен

құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау; мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру; мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; мұғалімнің көмегімен оқыған және тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу; өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту;

5) тілдік нормаларды қолдану: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану; сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту; дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу.

23. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну; мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, түйінді тұстарын анықтау; тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау; тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою;

2) айтылым: әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану; басталған мәтінді өз ойынша аяқтау; әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру; тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/ әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру; шағын көркем шығармаларды оқып түснүі;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау;

мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру; мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу;

4) жазылым: оқиғаларды сурет(комикс) түрінде ұсыну; мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу; шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану; сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және құрмалас сөйлем құрастыру; сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру; айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1. кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше; "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну
			2.1.2.1 күнделікті	3.1.2.1 күнделікті өмірде	

1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздердің мағынасын түсіну	өмірде қолданатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау), сөздер және қысқа фразамен жауап қайтару	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация / суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, түйінді тұстарын анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарын ың байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында жаңа сөздерді қолдану	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойларын толықтыру	4.2.3.1 белгелеі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру	1.2.4.1 шағын мәтінді/қарап оқиғаларды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді өз сөзімен айтып беру	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/ әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал	0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің	1.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (4.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (

бойынша ой-пікір білдіру	көмегімен сұрақтарға жауап беру	келіспеймін, ұнайды \ ұнамайды) айту	ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту	маған сияқты, маған тәрізді) айту	менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
--------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	--	-----------------------------------	--------------------------------------

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 казак тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдер) және жаңылтпаштарды ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мынау не? мынау кім?) қою	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпараттарды табу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерін тану, қолдану	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

5 . 1
Грамматикалық
нормаларды
сақтау (термин
сөздерді
қолданбау)

0.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану	4.5.1.1 заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік /жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік/септік жалғауларын қолдану	3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік / септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану	4.5.1.2 көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану
0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше , көсемше, рай) қолдану
0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану	1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен	1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі	2.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап	3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің	4.5.1.4 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және құрмалас

	сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу	сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	жай сөйлем құрастыру	көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	сөйлем құрастыру
	0.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы) сөйлем түрлерін білу	2.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы, лепті) сөйлем түрін білу	2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық норманы сақтау	0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту	2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту	4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту
	0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптерін дұрыс айту	1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	0.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) білу	1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу	2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және дұрыс жазу	3.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу	4.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және ауызша, жазбаша тілде қолдану

26. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Қазақ тілі" оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортак тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау) сөздер және қысқа фразалармен жауап беру
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында жаңа сөздерді қолдану
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру
		Оқылған/тыңдалған материал бойынша пайымдама жасау	0.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
		Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту

	Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін тану
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың сынын, атын білдіретін сөздерді түсіну
	Тілдік нормаларын сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану
2-тоқсан			
	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру
Айтылым	Берілген тақырып бойынша өз ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру	
	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру	
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу	
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру	

3. Менің отбасым 4. Бізді қоршаған әлем	Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, к, ұ, ұ, һ) дұрыс айту
		Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мынау не? мынау кім?) қою
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу
		Пунктациялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану
			0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану
			0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану
0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу			
3-тоқсан			
Тыңдалым		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау
		Мәтіндегі негізгі , қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну

5. Саяхат
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

	Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру
Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру
	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру
Оқылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру
Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу
	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу
	Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу
Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
		0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану
		0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану
		0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу
		0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен

		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	<p>дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту</p> <p>0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптерін дұрыс айту</p> <p>0.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) білу</p>
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау), сөздер және қысқа фразамен жауап қайтару
	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу 0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, н, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпараттарды табу
		Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу

Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу 0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану
Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану
		0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану
		0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу
	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту
0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптерін дұрыс айту		

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау
		Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Айтылым		сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі
		Оқылған/тыңдалған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
Мәтіннің мазмұнын түсіну		1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу	
Тілдік нормаларын сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	
2-тоқсан			
	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/ не туралы екенін түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру
		Берілген тақырып бойынша өз ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну

3. Менің отбасым және достарым
4. Бізді қоршаған әлем

Айтылым	диалог) және тілдік нормаларды қолдану	және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) жасау
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
	Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім ? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу
	Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерін тану, қолдану
	Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Грамматикалық нормаларды сақтау (1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
		1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай ; болымсыз етістікті қолдану

	Тілдік нормаларды қолдану	термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан			
	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Мәтіндегі негізгі , косалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату	
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім ? не? қандай? қанша?) қою	
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай ; болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану
1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру			
Орфоэпияфиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту		
	1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу		
	1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су аттаулары, үй жануарларына берілген атауларды) ажырату, дұрыс жазу		
4-тоқсан			

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/ суреттер/ сызбалар таңдау
	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану
			1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің

		орын тәртібін сақтап құрастыру
	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту
		1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
1-тоқсан				
1. Өзім туралы	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау	
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар тандау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	
		Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (бір тақырыптағы әңгімеге диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну	
			Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу
				2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған

2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
		Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)
	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік / септік жалғауларын қолдану		
2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану			
2-тоқсан			
	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

	Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу
	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау
	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жабаша тілде қолдану
		2.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру

	Тілдік нормаларды қолдану		2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
3-тоқсан			
	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау
		Мәтіндегі негізгі , қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну
	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
		Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу

5. Дені саудың – жаны сау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу
	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау
Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік / септік жалғауларын қолдану
		2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
		2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану
		2.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру

		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ұ, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу 2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және дұрыс жазу
4-тоқсан			
Тыңдалым		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекілер/суреттер/сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
Айтылым		Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну

7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Оқылым	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай?қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған жауап беру
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік / септік жалғауларын қолдану
			2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану			
		2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
			3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке

<p>1. Тірі табиғат</p> <p>2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)</p>	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материалдың себебі мен салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және оларды ойын толықтыру
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату

			, әңгмелеу/сипаттау мәтіні анықтау	
Жазылым Тілдік нормаларды қолдану	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу		3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, белгілі иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	
			3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	
	Пунктуациялық нормаларды сақтау		3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимылн білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану	
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)		3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
				3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану
			3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларыды ауызша тілде қолдану	
Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту		
		3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу		
2-тоқсан				
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну	
			3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша	

3. Уақыт
4. Сәулет

Тыңдалым	Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған.. сияқты, маған.. тәрізді)
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
	Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен

		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
Тыңдалым		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
		Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

Айтылым	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
	Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату , әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
	Сұрақтар ман жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу

	Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
			3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту
			3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу
4-тоқсан			
			3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған

Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
	Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну
	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара

7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Жазылым		байланысқан сөйлем жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану
			3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
			3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту
			3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін

	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу
		3.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
	Айтылым	Сөздік қорды толықтару	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау		4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу	
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу	
	Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну	

1. Менің Отаным-Қазақстан 2. Адами құндылықтар		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру	
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну	
		Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тыныс белгілерін қолдану	
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру	
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.1 заттың атын/сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану	
			4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану	
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру	
			4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу	
	2-тоқсан			
			Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
			4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша	

- 3. Мәдени мұра
- 4. Мамандықтар әлемі

Тыңдалым	Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау
	Тыңдау-көру материалдарның мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгелеі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (

		сөздіктер, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу
	Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.1 заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
		4.5.1.2 көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша (тілде және жазбаша тілде еркін қолдану
		4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
		4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
3-тоқсан		
Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
	Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны

5. Табиғи құбылыстар
6. Қоршаған ортаны қорғау

	Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
Айтылым	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгелеі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
	Тыңдау/көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларағ өзінің көзқарасын білдіру
	Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу

Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу
	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау) Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану
		4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
		4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
		4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы , лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
		4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
		4.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (ксі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және ауызша , жазбаша тілде қолдану
4-тоқсан		
	Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау

7. Ғарышқа саяхат
8. Болашаққа саяхат

Тыңдалым	Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
	Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру
Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
	Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу

	Жазылым Тілдік нормаларды қолдану	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану
			4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
			4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру
			4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту
		4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу	

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
588 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек - қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - ауызша (тыңдалым және айтылым) және жазбаша (оқылым және жазылым) түрде қарапайым деңгейдегі (А1) коммуникативтік құзіретін қалыптастыру, ағылшын тілін қолданудағы арнайы дағдыларын қалыптастыру, ағылшын тіліндегі мемлекеттердің мәдениетін зерделеу.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) ауызша және жазбаша коммуникация арқылы тұлғааралық және мәдениаралық қатынастың тәсілі ретінде шет тіліне көзқарасты қалыптастыру;

2) тілдік ұғымдар жүйесін дамыту, тілдік мүмкіндіктерді кеңейту және тілдік құрылымдардың лексикалық және грамматикалық мағынасын меңгеру;

3) тілдік және мәдениаралық кедергілерді жеңу, жаңа коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамыту уәждемесін қалыптастыру;

4) оқушылардың жеке қасиеттерін дамыту: моральды-құндылықты бағдарлауын, эмоционалдық және сенсорлық салаларын, танымдық қабілеттерін;

5) оқу ойындары, драмаландыру, ауыз әдебиеті, музыка, жағдаяттарды үлгілеу, жастық проблемаларды талқылау, оқу ынтымақтастығы және жобалық қызмет арқылы оқушыларды жаңа коммуникативтік және әлеуметтік тәжірибеге тарту;

6) мультимедиялық жабдықтарды, Галамтордағы білімдік ақпаратты, ақпараттың символикалық ұғымын және оқыту ынтымақтастығын қолдана отырып, әмбебап танымдық стратегияларын үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) жады, зейіні, ойлау қабілеті сияқты танымдық процестерін дамыту;

2) ұсақ моториканы және кеңістікте бағдарлауды дамыту;

3) қоршаған әлем жайлы түсініктерін дамыту;

4) артикуляцияны және тілді интонациялауды дамыту;

5) фонематикалық есту қабілетін дамыту;

6) оқушыларды әлеуметтік ортаға интеграциялау;

7) коммуникативтік мүмкіндіктерін жақсарту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Ағылшын тілін оқу барысында оқушылар білімнің базалық деңгейін меңгереді, бұл халықаралық жүйеге (A1 middle) сәйкес келеді және бұзылымдарын келесі тәсілдер арқылы түзейді:

- 1) уәждемесі мен шығармашылық ойлау қабілетінің дамуына ықпал жасайтын вариативтік тапсырмалар;
- 2) ауызша және жазбаша дерек көздерді өз бетінше қолдану;
- 3) проблемалық оқыту;
- 4) оқушылардың түрлі аудиториямен қатынас жасау мүмкіндіктерін қамтамасыз ету ;
- 5) фонематикалық есту және тыңдау қабілеттерін дамытуға арналған тузеу тапсырмалары;
- 6) артикуляцияны және сөйлеу кезіндегі тыныс алуды дамытуға арналған жаттығулар;
- 7) ұсақ моториканы және жазуды дамытуға арналған қосымша тапсырмалар;
- 8) кеңістікте бағдарлаумен байланысты тапсырмаларды терең зерделеу.

6. Мағынасының жаңалығы, фундаменталды жана құрылым құрудың басты ұсынымы және оқу пәнінің мазмұны болатын, педагогикалық тәсілдермен белгіленеді: тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар оқушыларға арналған құндылықты-бағдарлы оқыту, белсенді оқыту, тұлғалық-бағдарлық тәсіл және коммуникативтік тәсіл – білім берудің жалпы және түзету мазмұны ретінде – оқытудың негізгі жүйесін күшейтуге және білім беру процесінің оң нәтижелерін әкелуге үндейді.

7. Қазіргі кезде оқу процесінің негізгі талаптарының бірі –тәуелсіз білім алудағы оқушылардың белсенді жұмысын ұйымдастыру. Бұл тәсіл пән бойынша білім алуды, әлеуметтік және коммуникативтік дағдыларын дамытуды ғана көздемей, сонымен бірге өзіндік ойлау қабілеті, өз қызығушылықтары мен даму болашағын ұғынуы, конструктивті шешімдер қабылдау қабілеті сияқты жекелік қасиеттерін де дамытады.

8. Тұлғалық–бағдарлық тәсілдің күшеюі оқытудың интерактивтік тәсілдерін қолдаумен мүмкін болады, бұлардың түрлі комбинациялары өзара қарым-қатынастарының авторитаризмін болдырмай, оқу процесіне қатысушылардың ынтымақтастығының негізін қалайды.

9. Интерактивтік және рефлексивтік технологияларын қолдану, оқушылардың дене және менталдық мүмкіндіктеріне сәйкес, жобалық жұмысын және зерттеушілік қызметін ұйымдастырумен қатар жүреді.

10. Білім беру процесін ұйымдастырудағы барлық инновациялық тәсілдер білім беру процесін оқу коммуникациясының моделіне айналдырады, білімдер мен идеяларды, жұмыс әдістерін белсенді қолдануын қамтитын шынайы өмірлік жағдаяттардың құрылуына мүмкіндік береді.

11. Коммуникативтік тәсіл оқушылардың сөйлеу тілін дамытудың жетекші қағидасы болып, тілдің барлық жүйесі мен тілдік нормаларын қолдануды қамтамасыз

етеді. Бағдарламада коммуникативтік дағдылардың дамуы мыналар арқылы қамтамасыз етіледі:

1) тиімді коммуникация мен, қолайлы және ілгері жылжытатын ортаны құру: мұнда әрбір оқушы қолдауды, өз пікірлерінің құндылығын және өзін-өзі көрсету еркіндігін сезінеді;

2) қатынастың ауызша және жазбаша түрлеріне арналған медиялық жабдықтарды қолдану;

3) ағылшын тілі сабақтарында тілдік белсенділік мысалдарын қолдану: отбасы мүшелері мен олардың өзгешеліктері жайлы жеке ақпарат беретін пайымдамалар құру; жұппен жұмыс істеу арқылы суреттерді сипаттау және олардың ұқсастығы мен айырмашалығын табу; бүкіл сыныпқа сұрақ қою арқылы жаппай жұмыс жүргізудегі " ұнайды" \ "ұнамайды" сөздері;

4) оқылым бойынша тапсырмаларды қолдану: әріп пен дыбыс сәйкестігін есте сақтау; иллюстрацияларға үйлесетін сөздер мен сөйлемдерді интуиция арқылы түсіну және болжамдарды растау үшін түсінікті тексеру; қарапайым сөздіктерді қолдану;

5) жазбаша тапсырмалардың болуы: "жоғары" және "төмен" әріптер ұғымдарын қалыптастыру; картиналарды таныс сөздермен атап жазу; "қашып кеткен" сөздерден сөйлемдер құрып жазу;

6) тілдік құрылымдарды қолдану бойынша тапсырмаларды қолдану: негізгі зат есімдерді, етістіктерді, сын есімдерді, байланыстырушы-сөздерді, үстеулерді, есімдіктерді, анықтауыштарды, көмекші сөздер мен жалғаулықтарды қолдану; кейіпкерді және күнделікті істерді суреттеу үшін қарапайым осы шақты қолдану; " ұнайды" \ "ұнамайды" тілдік құрылымдарда –ing- жұрнақтарын қолдану.

12. Ағылшын тілі сабақтарында сандық технологияларын қолдану құзыретін дамыту:

1) сандық технологияларын қолдану құзыретіне жұмыс істеу, демалу, қатынас жасау үшін технологияларды сенімді және негіздемелі тұрғыда қолдану жатады. Бұл ақпараттық-коммуникативтік технологияларындағы (бұдан әрі - АКТ) негізгі дағдыларымен нақтыланады;

2) ізденіс, ақпаратты құру мен қолдану, ақпаратпен және идеялармен алмасу мақсатындағы ынтымақтастық және қатынас, жабдықтардың кең спектрін қолдана отырып АКТ қолдану дағдыларын дамыту және жетілдіру арқылы, оқушылар оқу бағдарламасы шеңберінде АКТ пайдалану дағдыларын дамытады;

3) ағылшын тілін оқыту шеңберінде бұған кіреді: іздеу, беру, таныстыру, ақпаратты қысқарту және/немесе толықтыру сияқты ізденіс дағдыларын дамыту, бұған онлайн жобаларға, коференцияларға қатысу, электрондық пошта арақалы мұғаліммен және достарымен хат жазысу, сайттарды, блогтарды құру және қолдану, әлеуметтік желілерді қолдану жатады.

13. Оқу дағдыларының кең спектрімен үйлестіре отырып жекелік қасиеттерін дамыту, білім берудегі басты моральдық құндылықтарға үйретудің базалық тәсілін белгілейді: "қазақстандық патриотизм" "азаматтық жауапкершілік", "сыйластық", "ынтымақтастық", "жұмыс және шығармашылық", "адалдық", "үздіксіз оқу". Осы құндылықтар әр оқушының тұлғасын қалыптастырады және оның уәждемесіне және күнделікті сабақтарына әсер етеді.

14. Бөлімдер мазмұнының, оқыту тиімділігі мен қолжетімділігін жақсартуға бағытталаған келесідей сипаттамалары бар:

- 1) белсенді сөздіктің сөздер санын қысқарту;
- 2) қолданыстағы тілдік және грамматикалық құрылымдарды жеңілдету;
- 3) жазбаша жұмыстар көлемін азайту;
- 4) жеке таңдалып алынған түзеу тапсырмалары;
- 5) сандар мен уақытты зерделеуге арналған тапсырмаларды көбейту;
- 6) тыңдау және қайталау тапсырмаларын көбейту.

15. Мұғалімдер бұл қасиеттерді оқу әдістерінің келесідей кең спектріні қолдану арқылы тәрбиелейді және дамытады:

- 1) нақты дене мүмкіндіктеріне сәйкес жеке оқыту және уәждеу;
- 2) әрбір тапсырманы орнындау табыстылығының икемді критерийлері;
- 3) мәтіндер мен тапсырмалардың мағыналы мазмұнын қамтамасыз ете отырып, оқушыларды қызықтыру және қызығушылығын ұстандыру;
- 4) проблемалық оқытуды оқушыларға қолжетімді формада моделдеу және енгізу;
- 5) оқушылардың белсенді зерттеушілік қызметіне қолдау көрсету;
- 6) сыни ойлау дағдыларын дамыту;
- 7) сыныпта жаппай, топтық және жекелік жұмыс әдістерін қолдану;
- 8) оқушылардың тек ағылшын тілін оқуына қажетті ғана емес, басқа да бастауыш сынып пәндерін оқуына қажетті көптеген дағдыларын қолдана алатын, зерттеушілік жобаларына жәрдемдесу.

16. Ағылшын тілін оқытудағы оқу стратегияларының мысалдары:

- 1) жоба тақырыбын белгілеу үшін сұрақ жүргізу;
- 2) белсенді практика және үздіксіз негізде лексикалық материалды қайталау, жеке сөздік жүргізуге және оған жаңа сөздер жазуға ынталандыру;
- 3) диалогқа шаблон-плакаттарды қолдану;
- 4) сынып үшін таныстырылымдар дайындау;
- 5) күрделілік деңгейлері бойынша таңдалып алынған кітаптар жинағын оқуға қолдану;
- 6) материалды түсінуге негізделген ауызша және жазбаша тапсырмалар;
- 7) диалогтарды ойнау;
- 8) ақпаратты дайындау және өңдеу үшін АКТ қолдануға ынталандыру;
- 9) жекеше және топтық жазбаша тапсырмаларға мүмкіндіктер жасау;

- 10) дұрыс жазуды дамытуға арналған тұрақты тапсырмалар;
- 11) есту арқылы қабылдауын дамытуға арналған түзеу тапсырмалары;
- 12) оқылым және айтылымға арналған қосымша жаттығулар;
- 13) жекеше таңдалып алынған жазу жұмыстары.

17. Бағдарламаның ерекше сипаты – тек пән бойынша оқу дағдыларын қалыптастырып қана қоймай, сонымен бірге дамытуға, оқытуға және бұзылымдарын түзетуге қажетті кең спектрдегі дағдыдарды қалыптастырады:

- 1) білімдерді практикалық және шығармашылық тұрғыда қолдану;
- 2) сыни ойлау;
- 3) ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдана отырып зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- 4) коммуникацияның түрлі әдістерін қолдану;
- 5) топта және жекеше жұмыс жасай білу;
- 6) проблемаларды шешу және шешімдер қабылдау;
- 7) денелік және тілдік өзгешеліктерді жеңу;
- 8) сөйлеу тілін, жазуын және қимыл-қозғалыс үйлесімін дамыту.

18. Бастауыш сыныптарда ағылшын тілін оқыту келесі пәндермен байланысты:

- 1) жалпы (ортақ) тақырыптар, коммуникативтік дағдылар, жазу және оқу дағдылары арқылы орыс және қазақ тілі сабақтарымен;
- 2) сандарды және уақытты зерделеу сияқты жалпы тақырыптар арқылы математикамен;
- 3) ортақ тақырыптар арқылы дүниетану сабағымен.

19. Мектепте ағылшын тілін оқыту үшін жалпы танымал және де арнайы жабдықтар қажет: бойы бойынша таңбаламасы және аяқ қойғышы бар парталар және үстелдер; борлы тақта және проекторы бар интерактивті тақта; аудио жүйе, қаламға арналаған фиксатор, дәптерге арналған бекіткіш және жеке тақта – планшет.

20. Ағылшын тіліне оқыту нәтижелерін бағалау бағалаудың критерийлік жүйесіне сәйкес жүзеге асырылады.

21. Тірек - қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар оқушылар үшін нақты дене мүмкіндіктеріне сәйкес бағалаудың икемді құрылымы бар. Бағалау көбінесе тек ауызша, жазбаша және мәтіндік формада жүргізіледі.

3-тарау. "Ағылшын тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Ағылшын тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 сыныпта– аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2 сыныпта–аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3 сыныпта– аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 сыныпта– аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормалар" бөлімі.

24. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) сөздер мен сөйлемдердің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) сұрақтарды түсіну;
- 4) басты және екінші кезекті ақпаратты белгілеу;
- 5) аудиовизуалды материалды түсіну.

25) "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзі туралы негізгі пайымдамаларды құру;
- 2) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 3) сөздік қорын толықтыру;
- 4) тілдік нормаларды сақтау.

26. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу барысында сөздікті қолдану;
- 2) оқу түрлерін қолдану;
- 3) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау.

27. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) түсініктің түрлі формаларын қолдана отырып мәтін құру;
- 2) тыңдалған, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 3) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

28. "Тілдік нормалар" бөлімі жұмыстың өзіндік бағытымен ерекшеленбейтін орфографияның және грамматиканың зерделенуін қарастырады, оқу процесін жағдаяттық-тақырыптық тұрғыда ұйымдастыру арқылы енгізіледі және келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 2) грамматикалық нормаларды сақтау.

29. 0-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін есту арқылы қабылдау; сыныптың шектеулі шеңберіндегі сабақтарға арналған негізгі қысқаша нұсқаулар; қысқа ұйқастардың, өлеңдердің, әндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілі дыбыстарының айтылымы, ұйқастардың, жаңылтпаштардың, өлеңдердің, әндердің мәтіндерін жатқа білу; күнделікті

қарым-қатынастың жағдаяттық-диалогы: сәлемдесу, танысу, ризашылығын білдіру; өзі, өзінің отбасы туралы қысқаша пайымдамалар;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитімен алғашқы танысу, әріптерді тану, жиі кездесетін сөздерді тану;

4) "Жазылым": әріп элементтерін үстінен басып, сызу және бояу.

5) "Тілдік нормалар": лексикалық аспект: сөздер, сөз тіркестері, 1-ден 10-ға дейін санау, түстердің, отбасы мүшелерінің, мектеп құралдарының атаулары, грамматикалық аспект: "to have" етістігі, "can" модалды етістігі.

30. 1-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін есту арқылы қабылдау, іс-әрекеттерді орындаудың негізгі қысқаша нұсқаулары, жай сөйлемдердің, шағын-мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілінің өзіне тән дыбыстарының айтылымы; этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ-диалог, әрекетке қозғау-диалогы, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 2-3 ілікпе сөз; нақты тақырыптық жағдаяттар шеңберіндегі қарапайым пайымдамалар: өзі, отбасы мүшелері, мектеп, жануарлар, ойыншықтар, тамақ туралы 3-4 сөз көлемінде мәліметтер;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитінің әріптерін тану, әріптерді атау, әріптің графикалық бейнесінің тиісті дыбыспен сәйкестігі, таныс сөздерді оқу;

4) "Жазылым": әріптердің жазылуын қарастыру, әріптеді жазу, таныс сөздерді жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: түрлі типтегі сөйлемдерді дұрыс интонациялау: болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдерін; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдердегі сөздер реті; тілдің грамматикалық аспекті: "to have, to be" етістіктері, "can" модалды етістігі; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her" тәуелдеу есімдіктері; "this, that, these" сілтеу есімдіктері; "What? When? Which? How?" сұрау есімдіктері; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; от 1-ден 20-ға дейін сандық сан есімдер; орынның көмекші сөздері "on, in, under"; адамдарды суреттеуге арналаған сын есімдер; жай уақыттың осы шақ формасы.

31. 2-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы қабылдау, аудиожазбаны есту арқылы қабылдау; іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша нұсқауларын түсіну, таныс тілдік материалмен құрастырылған кішігірім сөйлемдердің мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ-диалог, әрекетке қозғау-диалогы, әңгімені бастау, жалғастыру, аяқтау; ризашылығын білдіру, құттықтау, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 3-4 ілікпе сөз; өзі, отбасы мүшелері, достары, олардың мінезі, сырт келбеті, жасы, әуестіктері туралы ақпарат беру; пәтерді, үйді суреттеу;

3) "Оқылым": дауыстыларды ашық және жабық буында оқу ережелері, дауысты әріптер мен әріп тіркестері: "-ee, -ea, -oo, -ow, -ou, -oy, -oi" және дауыссыз әріптер мен әріп тіркестері: "-ck, -ch, -tch, -sh, -ng, -th"; қатаң және ұяң дауыссыздар, ұзақ және қысқа дауысты дыбыстар, ағылшын тіліне тән дыбыстар; күрделі емес шағын-мәтіндердің мазмұнын түсіну, интонацияны қолдана отырып ағылшын тіліндегі кішкене мәтіндерді оқу, ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": жазу техникасымен жұмыс, сөз, сөз тіркес, қысқа сөйлем деңгейінде жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: "-teen, -ty thirteen-thirty" сан есімдерін құрайтын жұрнақтар, "-er, -or" зат есімдерін құрайтын жұрнақтар; тілдің грамматикалық аспекті: сұраулы сөйлемдердің түрлері: жалпы және арнайы; "can" модальды етістігі; "Present Simple" де етістікті қолдану; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her, its, our, their" тәуелдеу есімдіктері; "these, those" сілтеу есімдіктері; "some, any" белгісіздік есімдіктері; тәуелдік септік; "there is/ there are" құрылымы; орынның көмекші сөздері "near, above, on the left, on the right"; артикльдер "a/ an, the"; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1-ден 50-ге дейін сандық сан есімдер.

32. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": аудио-видео материалдардың негізгі мазмұнын түсіну; тыңдалған материалдың негізгі сәттерін анықтау;

2) "Айтылым": болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдерді дұрыс интонациялау; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; тілдік жағдаяттарға қатысу; тілдік нормаларды сақтау; үлгіге сүйене отырып кішігірім әңгіме құрастыру; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру;

3) "Оқылым": 3-4 буынның түрілерінде дауысты әріптерді оқу ережелері; "-ai, ay -ei, -eu" дауысты әріптер мен әріп тіркестерін оқу және "-ph, -kn, -wh, -wr" дауыссыз әріптер мен әріп тіркестерін оқу; оқу техникасын дамыту, дауыстап оқу, диалогтарды рөлдер бойынша оқу; оқу барысында айтылыммен, интонациялаумен жұмыс; бейтаныс контексте таныс сөздерді тану, қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру; сөздікті қолдану;

4) "Жазылым": жазу техникасын жетілдіру, мәтіннен сөздерді, сөз тіркестерін, жай сөйлемдерді көшіріп жазу; негізгі сөздерге, сөйлемдерге сүйене отырып қарапайым әңгіме құрастыру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын молайту үшін сөз құру тәсілдерін қолдану; "-y" сын есімдерін құрайтын жұрнақтар; "- th" реттік сан есімдерін құрайтын жұрнақтар; реттік сан есімдер, от 1ден -100 дейін сандық сан есімдер; тілдің грамматикалық аспекті: зат есім, көпше сан, шығарылым-сөздер; белгісіздік есімдіктері some, any, болымсыз есімдік no; "Present Simple Continuous және to be" формасындағы

етістік, "Past Simple" формасындағы етістік, can, may модалды етістіктері болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; орынның көмекші сөздері "at, next to, between"; уақыттың көмекші сөздері "on, at, in" көмекші сөздері; бағыттың "to, by"; "there is/ there are" құрылымы болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; сұраулы сөйлемдер түрлері: жалпы, арнайы және альтернативті.

33. 4-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы түсіну, таныс тілдік материалдағы күрделі емес аудио мәтіндердің және видео үзінділердің негізгі мазмұнын қабылдау;

2) "Айтылым": ағылшын тіліндегі мемлекеттерде қабылданған тілдік этикет нормаларын сақтай отырып, қарапайым диалогқа қатысу; ұсынылған үлгіге сүйене отырып, заттың, суреттердің, кейіпкердің кішігірім сипаттамасын құрастыру; оқылған мәтіннің мазмұнын қысқаша баяндау;

3) "Оқылым": дауысты және дауыссыз сөздерді, сөз тіркестерін оқу, дауысты әріптерді түрлі позицияда оқу; ағылшын тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту; айтылым ережелері мен тиісті интонацияны сақтай отырып, таныс тілдік материалда құрылған кішігірім мәтіндерді дауыстап оқу; мәтіндер мазмұнын түсіну, олардан сұралған ақпаратты шығарып алу; ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": тыңдалған, оқылған, көрген материал негізінде үлгіге сүйене отырып қысқаша жазба пайымдамалар құру; мәтіндер бойынша сұрақтарға жазбаша түрде жауап беру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын молайту үшін сөз құру тәсілдерін қолдану, сын есімдердің салыстыру дәрежесін құрайтын "-er, -est" жұрнақтары; тілдің грамматикалық аспекті: өздік есімдіктер; сын есім; 1-ден 1000-ға дейін сандық сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін реттік сан есімдер, Past Simple формасындағы етістік құрылымы; дұрыс және бұрыс етістіктерді жіктеу: "to go, buy, see, say, meet, do, read, write, draw, sing, wear, have, eat, drink, put, get, make"; "Future Simple" формасындағы етістік; зат есімнің тәуелдік септігі; сұраулы есімдіктер: "which, what, where, which, how many, what kind of ...", сілтеу есімдіктер "this, these, that, those", таныс тақырыптардың өсу шеңберінде қысқаша нұсқаулар, құрылымдар "has got/ have got, there is/ are", уақыт және жиілік үстеулері: "sometimes, often, always, never", "well, badly" үстеулері орын және бағыттың көмекші сөздері: "in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left", уақыттың көмекші сөздері: "in, on, at, before, after; with/without", уақыттар "Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense", модалдық етістіктер: "can, must, have to", қарапайым әрекеттерді және етістіктерді суреттейтін мақсат инфинитиві "want, start + infinitive".

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

34. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 0.2.1.3 кодталуында: "0" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқу мақсатының реттік саны.

35. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you? - Where are you from?	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны тандап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау		1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
1.5 Аудиовизуалды	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған,	2.1.5.1 аудиовизуалды	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы	4.1.5.1 аудиовизуалды

материалды түсіну	әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	көрген материалдың мағынасын түсіну	материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	материалдағы негізгі сәттерді анықтау
-------------------	---------------------------------------	-------------------------------------	---	---	---------------------------------------

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
		1.3.1.1 сөздікті қолданудың	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін

3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану		мағынасын түсіну	барысында сөздікті қолдана білу	сөздерді аудару үшін сөздікті қолдану	сөздікті өз бетінше қолдану
3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау		1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру			2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтаншықпау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу	2.4.3.1 әріптерді, әріптер тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу

5) "Тілдік нормалар" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
5 . 1 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	0.5.2.1 1ден -10 ға дейін санай білу	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану
	0.5.2.2 негізгі түстерді білу	1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу	3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу	4.5.2.2 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу
	0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру	4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану
		1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу	2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану	4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы	3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы	4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why?

5 . 2
Грамматикалық
нормаларды
сақтау

	1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу	есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою
	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу	2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану
	1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу	2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің және and, but жалғаулықтарының көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру
	1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу	2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану	4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану
	1.5.2.9 there is/ are құрылымын білу	2.5.2.9 can (істей алу), to be модальды етістігін қолдану	3.5.2.9 must (тиісті) модальды етістігін қолдану	4.5.2.9 модальды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану
	1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу	2.5.2.10 have got + зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою	3.5.2.10 there is, are, have got+ n o u n құрылымының көмегімен сұрақтар қою	4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру
	1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану	2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/ there	3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never	4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly
		2.5.2.12 заттар мен адамдардың	3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші	4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін

		орналасуын суреттеу	сөздерін қолдану in, at, next to, near, on	қолдану to, in, at, towards, up, down
		2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану	3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану
		2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру	3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру	4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

36. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

37. Бөлім мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

"Бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

1. Өзім туралы		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жактаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	

2. Менің мектебім		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу ; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
	2 - тоқсан		
1. Тыңдалым		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну

3. Менің отбасым және достарым		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

4. Бізді қоршаған әлем		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;
			0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
	3 - тоқсан		
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну

5. Саяхат

1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім такпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;

			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
4 - тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету	
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау	
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар	
		0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу;	

7. Тағам және сусындар
8. Дені саудың – жаны сау

5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жактаулар, оюлар
		0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from ? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
--	--------------------	-------------------------------------	--

2) 1 - сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тындау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау

1. Өзім туралы	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану

2. Менің мектебім

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу

		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күндерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау

3. Менің отбасым және достарым

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; ;

		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәгінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	

4. Бізді қоршаған әлем	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу	
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу	
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану	
	3 - тоқсан			

5. Саяхат

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу

		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
5. Тілдік нормалар		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
1. Тыңдалым		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? - How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәгінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;

5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
--------------------	-------------------------------------	--

4 - тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you? - Where are you from?	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
	2. Айтылым		

	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;

7. Тағам және сусындар 8. Дені саудың – жаны сау			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p> <p>1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну</p>	<p>1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну</p> <p>1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну</p> <p>1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?</p> <p>1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау</p> <p>1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну</p>
	2. Айтылым	<p>2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру</p> <p>2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау</p> <p>2.3 Сөздік қорын толықтыру</p> <p>2.4 Тілдік нормаларды сақтау</p>	<p>1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру</p> <p>1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру</p> <p>1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін қолдану</p> <p>1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау</p>
	3. Оқылым	<p>3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану</p> <p>3.2 Оқу түрлерін қолдану</p> <p>3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну</p> <p>3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау</p>	<p>1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну</p> <p>1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу</p> <p>1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу</p> <p>1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну</p>

4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу ; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану

3) 2 - сынып:

3 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
			2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес

1. Тыңдалым	1.3 Сұрақтарды түсіну	суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу

1. Өзім туралы		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;</p> <p>2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ;</p> <p>2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;</p> <p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p>

		<p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing – жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау

2. Менің отбасым және достарым

3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модальды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing – жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
2 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p>	<p>2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну</p> <p>2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру</p> <p>2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну,</p>

	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу

5. Тілдік нормалар

<p>5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау</p>	<p>2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау</p>
<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p>

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

		2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу

	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;

		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
--	--	-------------------------------------	--

3 - тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
		2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер

5. Дені саудың – жаны сау!

2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		2.5.1.1 жазылымымен айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ;</p> <p>2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;</p> <p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну

1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
		2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;

			<p>2.5.2.10 10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
4 - тоқсан			
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	

7. Қоршаған орта

	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		2.5.1.1 жазылымымен айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; ; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;

5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p> <p>2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;</p> <p>2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;</p> <p>2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру</p>
	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап

1. Тыңдалым		алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу

8. Саяхат		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;</p> <p>2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу ;</p> <p>2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;</p> <p>2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану;</p> <p>2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;</p> <p>2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;</p>

2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;
 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану;
 2.5.2.14 –but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру

4) 3 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
			3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік

1. Тірі табиғат

	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How

	5.Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -of, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p>	<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну</p> <p>3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру</p> <p>3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау</p>

2. Жақсыдан үйрен,
жаманнан жирен (жарық
және қараңғы)

	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)

5.Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;

3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;

3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;

3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;

3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;

3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;

3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;

3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;

3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;

3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған

	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;

3. Уақыт
4. Сәулет

		<p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
		3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі

	2.3 Сөздік қорын толықтыру	тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>белгілеу үшін өз бетінше қолдану;</p> <p>3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -of, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
3 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p>	<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну</p> <p>3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі</p>

		қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу

	<p>5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау</p>	<p>3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)</p>
<p>5. Тілдік нормалар</p>	<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 3.5.2.8 кимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін</p>

			сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -ог, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану	
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану	
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	

6. Атақты тұлғалар

	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;

			<p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;</p> <p>3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;</p> <p>3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
--	--	--	--

4 - тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру

2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;

	<p>5. Тілдік нормалар</p>	<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
<p>7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер</p>		<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p>	<p>3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну</p> <p>3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну</p>

1. Тыңдалым	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру , ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып , жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау

	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;</p> <p>3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;</p> <p>3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;</p> <p>3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;</p> <p>3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану;</p> <p>3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;</p> <p>3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші</p>

сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
 3.5.2.14 -of, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

5) 4 - сынып:

5 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
			4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай

1. Менің Отаным – Қазақстан

	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі

	<p>5. Тілдік нормалар</p>	<p>5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау</p>	<p>заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модальді етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
		<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p>	<p>4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою</p>

1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер

2. Адами құндылықтар	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

		<p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
--	--	--

2 - тоқсан

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру

3. Мәдени мұра	2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;

4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;

4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;

4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану;

4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;

			4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну		4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну		4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну		4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау		4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну		4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру		4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау		4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру		4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау		4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқу түрлерін қолдану	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану		4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану		4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді

4. Мамандықтар әлемі

3. Оқылым		оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модальді етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
3 - тоқсан			
	1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p>	<p>4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою</p> <p>4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау</p> <p>4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған</p>

	1.3 Сұрақтарды түсіну	материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау

5. Табиғи құбылыстар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Табиғи құбылыстар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	<p>4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;</p> <p>4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;</p> <p>4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;</p> <p>4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;</p> <p>4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;</p> <p>4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;</p> <p>4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану</p>
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	

			<p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау

6. Қоршаған ортаны қорғау

	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;
4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;
4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;
4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;
4.5.2.9 модальдік етістіктердің теріс формасын қолдану;
4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;
4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;
4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;
4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;
4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
	1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну

7. Ғарышқа саяхат

	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен

		<p>іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;</p> <p>4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;</p> <p>4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану;</p> <p>4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;</p> <p>4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;</p> <p>4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;</p> <p>4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;</p> <p>4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру</p>
1. Тыңдалым	<p>1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну</p> <p>1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну</p> <p>1.3 Сұрақтарды түсіну</p> <p>1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау</p> <p>1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну</p>	<p>4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдамаларды анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою</p> <p>4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау</p> <p>4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу</p> <p>4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау</p> <p>4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау</p>

2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау, анықтау, басқа сөзбен айту
3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
8. Болашаққа саяхат	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше

5. Тілдік нормалар

5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;

4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білу;

4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заттарды суреттеу үшін қолдану;

4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why ? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;

4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану;

4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

		4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - b e s a u s e жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
--	--	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
589 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – қарапайым логикалық-математикалық ұғымдарды қалыптастыру, зияткерлік-шығармашылық қабілеттерін, сөздік-логикалық ойлау қабілеттерін дамыту және тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдарын түзеу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) математикалық білімдерді, қабілеттілік пен дағдыларды қалыптастыру;
2) оқу және практикалық есептерді шешу, арифметикалық алгоритмдерді қолдану, қарапайым геометриялық фигуралармен және олардың қасиеттерімен танысу, геометриялық құрылымдарды орындау және математикалық зерттеулер жүргізу қабілеттерін дамыту;

3) алған математикалық білімдерін тұлғалық қасиеттерін дамыту үшін қолдану қабілеттерін қалыптастыру: білуге құмарлығын, сенімділігін, мақсатшылдығын, жауапкершілігін, тәуелсіздігін;

4) логикалық ойлау қабілетін, кеңістіктік қиялын және математикалық терминдерді қолдану қабілетін дамыту;

5) сыни ойлау мен шығармашылық қабілеттерін дамыту;

б) ақпараттарды іздеу және таңдау үшін ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану дағдыларын дамыту;

7) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын, командада жұмыс істеу және өз пікірін білдіру дағдыларын, басқа адамдардың ой-пікірін сыйлауын, көшбасшылық қасиетін көрсете білуін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ойлау функцияларын (салыстыру, саралау, жинақтау), дәлелдемелік пікірлер жасау, ойларын ретімен, анық және нақты білдіру қабілеттерін дамыту ;

2) арнайы математикалық терминдермен және сөйлемдермен сөздігін байыту арқылы сөйлеу тілі мен есте сақтау қабілеттерін дамыту;

3) байқампаздығын, кеңістіктік қиялын дамыту;

4) бұлшық еттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;

5) тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңулеріне жағдайлар жасау (өз пікірін білдіру, өз болжамдарын қорғау және дәлелдеу, көшбасшылық қасиетін көрсете білу);

б) көру арқылы қабылдауын дамыту (парақта, сызбада бейнеленгенді аңғару және түсіну).

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталады.

6. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл, оқу-тәрбие процесін білім алушылардың жекелік ерекшеліктерін, мүмкіндіктері мен қабілеттіліктерін ескере отырып, ұйымдастыруға бағытталады, және де білім алушылардың бейімделушілік, әлеуметті-белсенділік келбеттерін қалыптастырып, өзара түсініушілік, ынтымақтастық, өздеріне деген сенімділік, өз таңдаулары үшін жауапкершілік сияқты сезімдерін оятуға мүмкіндік береді.

7. Коммуникативтік-әрекет тәсілі, оқу процесін табиғи қарым-қатынас жағдайына максималды жақындатылуын қамтамасыз етуге бағытталады, бұл тәсіл, оқытуды әлеуметтендірудің басты мақсаты ескеріле отырып, қолданылады.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі, баладағы тірек-қозғалыс аппараты бұзылымның құрылымы, психикалық-тілдік және коммуникативтік мүмкіндіктері, жекелеп оқыту қарқыны және білім кеңістігіндегі жылжуы ескеріле отырып, жүзеге асырылады.

9. Дамытушылық оқу – білім алушылардың шаршауы мен зорығуын болдырмау үшін жекелік және жастық ерекшеліктерін ескере отырып, білім алушының біртұтас

тұлғалық қасиеттерін дамытуға бағытталады, іс-әрекет түрлерін алмастырып отыру білім алушылардың әрекеттер тәсілдерін меңгеруіне мүмкіндік жасап, өз оқу іс-әрекеттерін құрастыруға және басқаруға үйретеді.

10. Түзету-дамытушылық бағыты қағидасын жүзеге асыру барысында мыналар ескеріледі: ойлау процестерінің енжарлығы, танымдық белсенділігінің төмендігі, ойлау қабілетінің тұжырымдаушы және абстракциялаушы функцияларының әлсіздігі, тілдік дамуының артта қалуы.

11. Оқыту әдісі ретінде ойындық формаларды қолдану, білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады. Іс-әрекеттің ұжымдық формаларын ұйымдастыруға бағытталған ойындық тәсілдер, білім алушыларға басқа топ мүшелерінің пікірін сыйлауды, соңғы нәтижені болжауды, іс-әрекетті өз бетінше жоспарлауды, мақсатқа жету тәсілдерін белгілеуді үйретеді.

12. Оқу процесі жаңа материалды үйренгенде де, өткен тақырыпты бекіткенде де, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестірілуіне бағытталады.

13. Ақпараттық-коммуникативтік технологияларын (бұдан әрі - АКТ) қолдану біліктілігі базалық дағдылардан құрылады және оның ішіне жұмыс, демалыс және коммуникация барысында технологияларды дұрыс және шығармашылық тұрғыда қолдану жатады. Бағдарлама білім алушылардың күрделі есептеулер жүргізулері үшін (көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдар) калькуляторды қолдануларын қарастырады.

14. Оқытуға арналған техникалық құралдар: экран, интерактивті тақта, лимитсізғаламтор, проектор, графопроектор, офистік техника (компьютер, принтер, сканер, ноутбуктер), ватмандар, А-3, А-4, А-5 форматтағы парақтар, еңбек құралдары (желім, қайшы, пластилин, көрнекі құралдар (кестелер, моделдер, картиналар, портреттер), дидактикалық және үлестірме материалдар.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

16. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі;
- 2) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 3) "Геометрия элементтері" бөлімі;
- 4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі;
- 5) "Математикалық моделдеу" бөлімі.

17. "Сандар және өлшемдер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны, бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

18. "Алгебра элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер.

19. "Геометрия элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;
- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

20. "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;
- 3) тізбектер;
- 4) нысандардың комбинациялары.

21. "Математикалық моделдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есептер және математикалық модель;
- 2) математикалық тіл.

22. 0 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: сөйлеу тілінде математикалық терминдерді қолдану қабілетін қалыптастыру, көрнекілік негізінде 10-ға дейінгі сандардың құрылуымен таныстыру. 0 саны, оның алынуы және белгілемесі. 0 ден 20 дейінгі сандаржазбасы, сандық қатар: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Сандар құрамы, заттар есебі, сандық есептеу, реттілік есеп, тура және кері санау, сандардың натурал қатарындағы санның орнын анықтау. Бір және екі таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру: көп, аз, осыншама заттар. Амалдарды түсіну: қосуды біріктіру ретінде, азайтуды алу ретінде, қосу және азайтуды өзара кері амалдар ретінде түсіну. 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырата білу. Апта, ай, жыл ішіндегі күндер санын білу, бөлу шкаласы бар өлшем құралдарын білу;

2) алгебра элементтері: сандық өрнектер- қосу (қосынды, қосылғыштар, қосындының мәні), азайту (айырма, азайғыш, азайтқыш, айырманың мәні), қосу және азайту компоненттері арасындағы байланыс, "+" және "-" өзара кері амалдар, сандық өрнектерді оқу және жазу. 0 ден бастап қосу және азайту, 20 шектеуінде қосу және азайту, қосудың ауыстырмалық қасиеті. Заттарды салыстыру: ұзындығы бойынша (ұзын және қысқа), массасы бойынша: (көп және аз), сыйымдылығы бойынша: сыйғызады (көп және аз). Үлкен (жасы бойынша үлкен). Кіші (жасы бойынша кіші). Уақытпен бағдарлау: уақыттық ұғымдар жөнінде білімдерін бекіту, таң, күндіз, кеш, түн - тәулікті құратыны жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Апта күндерін, жыл

мезгілдерін атау кезінде дұрыс реттілікті сақтауға үйрету. Жыл айлары жөнінде түсініктерін қалыптастыру, олардың реттілігін білу, атау. Салмақпен бағдарлау: алақанға салып салмақтары бойынша бірдей және бірдей емес заттарды табуға үйрету;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигураларды тану (шеңбер, доғал, үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы). Заттарды формалары, түстері, мөлшері бойынша салыстыру. Айналасынан геометриялық формасы бар заттарды табу қабілеттерін қалыптастыру, олардың формаларын сараптамалау. Шеңбермен және тікбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен таныстыру және геометриялық фигураларды дұрыс атау. Кеңістіктегі жалпақ фигуралардың орналасуын анықтау, кеңістікте бағдарлау. Қағаз парағында бағдарлау қабілетін қалыптастыру, қандай да болмасын заттардың өзіне немесе басқа заттарға қарасты орналасуын сөзбен айту қабілетіне үйрету;

4) жиынтықтар және логика элементтері: белгілі қасиеттері бойынша заттарды жиынтыққа біріктіру, жиынтық элементтерін атау, қоршаған ортадан және ойыншықтардан жаңа жиынтықтар құру. Бір затты ғана емес, заттардың тұтастай тобын бір жиынтықтың бір бөлігі ретінде белгілейтін "Бір" сөзінің мәнімен танысу. Жиынтықтың құрылымдық бөліктерін бөлу қабілетін қалыптастыру. Теңдік жөнінде ұғымды қалыптастыру, топтардағы түрлі заттардың теңдей санын анықтауға үйрету, есептеу және топтарды салыстыру негізінде сандық өрнектерді дұрыс жиынтықтау. 1ден 20ға дейінгі шектеудегі сандар жөнінде ұғымдарды қалыптастыру, көрші сандарды тану және атауға үйрету, 20 шектеуінде тура және кері санауға үйрету;

5) математикалық моделдеу: математикалық тіл және математикалық модель "+" және "-" белгілерін сандарды біріктіретін және азайтатын белгі ретінде қолданады. 0 және 10 цифрлары жөнінде алғашқы ұғымдарды қалыптастыру сандар құрамы жөніндегі түсінікті орнықтырады және бекітеді, цифрларды штрихтеу бойынша жиектеу дағдыларына үйретеді. Салыстыру дағдыларын қалыптастыру (көп, аз, тең, соншалықты, бірнеше бірлікке аз/көп). Көрнекілік негізінде қарапайым мысылдар мен есептерді сараптамалау және шешу, цифрды саннан ажырату. Математикалық терминдерді қолдану көмегімен білім алушылардың математикалық тілін дамыту және байыту.

23. 1 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 0 саны, оның алынуы және белгіленуі, сандық қатар: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. 0 ден 100 ге дейінгі сандарды жазу. Сандар құрамы, заттардың есебі, сандық есеп, реттілік есеп, тура және кері есеп, көп, аз, соншалықты заттар. 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге, 50 теңге, 100 теңге тиындар(жинау және ұсақтау). Қозғалыс бағыттары (бір-біріне қарама-қарсы, бір бағытта, қарсы бағытта). 1 ден 100 ге дейін сандардың реттілігін құру, кері реттілік, ондықтыр мен 100 ге дейін тура және кері есеп;

2) алгебра элементтері: сандық өрнектер, 10 шектеуінде ауызша және жазбаша қосу және азайту, екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану, қосу және алу

компоненттері арасындағы байланыс, өзара кері амалдар. 0 ден бастап қосу және алу, қосу және алу тәсілдері: 1 ден, 2-ден санау және есептеу, қосудың ауыстырмалық қасиеті. Толық ондықтар: жаңа есептеу бірлігі (ондық, оның құрастырылуы). Ондықтармен санау: ондықтардың атауы, реттілігі, оқылуы және жазылуы, ондықтарды салыстыру, жүздіктер. Әріптік өрнектер, бір әріптік өрнектің мәні, теңдеулер, қосу алудың белгісіз компоненттерін табу ережелері негізінде, таңдау тәсілімен теңдеулерді шешу. Әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу. Теңдеудің түбірі. ">", "<", "=" белгілері, теңдеулер, теңсіздіктер, дұрыс теңдеулер және бұрыс теңсіздіктер. Заттарды салыстыру: ұзындығы бойынша (ұзын немесе қысқа). Массасы бойынша: (аз немесе көп). Сыйымдылығы бойынша: сыйыстырады (көп немесе аз). Бағасы бойынша: (көп немесе аз). Ауданы бойынша: (көп немесе аз). Заттар қозғалысын жылдамдығы бойынша салыстыру: жылдамырақ (жылдамдығы бойынша жоғары), баяуырақ (жылдамдығы бойынша төмен). Уақыт бойынша салыстыру (ерте, кеш), уақытты сағат бойынша тану. Ересек (жасы бойынша үлкен). Кіші (жасы бойынша кіші);

3) геометрия элементтері: заттарды формасы, түсі және мөлшері бойынша салыстыру. Заттардың кеңістіктегі орналасуы (оң, сол, жоғары, төмен, үсті, асты, арасы, алды, арт жақтарында). Белгіштері бар сызғыш. Кесінді: берілген ұзындықпен кесінділер сызу, олардың ұзындығын салыстыру және өлшеу. Ұзындықтың өлшем бірлігі: сантиметр (1 см), дециметр (1 дм), $1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$. Жазықтықта бейнелеу: нүктені, түзуді, кесіндіні. Нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигураларды салу: үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы. Шамалардың өлшемін: см, дм бірліктерін қолданып жүргізу;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: жиынтықты элементтерінің белгілері бойынша топтастыру (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандар әрекеті), нысандар жиынтығын жұптар құру көмегімен салыстыру, бірдей және бос жиынтықтарды анықтау. Дұрыс және бұрыс пікірлерді анықтау, комбинациялар нұсқаларын құрастыру ("екіден" айналадағы заттардан, ұқсастықты және айырмашылықты анықтау: сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың);

5) математикалық моделдеу: "+", "-", "=", "<", ">" белгілерін қолдану, өрнектерді оқу және жазу барысындағы әрекеттер компоненттерінің атаулары, цифр мен санның өзгешелігі. Сандарды қосу және алу иллюстрациясына арналған сандық сәуле, "<", ">", "=" белгілір көмегімен сандарды салыстыру, сандар реттілігі. Есептерді сызбалар, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, толықтай заттық көрнекілік негізінде есептер шығаруға дайындық, бірнеше бірлікке өсіру (азайту) түрінде қосу және алу бойынша қарапайым есептер шығару, айырмалық салыстыру, кері есептерді сараптамалау және шешу.

24. 2 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 100 шектеуіндегі сандардың құрылуы, оқылуы, жазылуы, 100 шектеуінде бірліктермен және ондықтармен тура және кері санау. Сандардың

натурал қатарындағы санның орны, екітаңбалы және үштаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру, екітаңбалы және үштаңбалы сандардың разрядтық құрамы, қосындының разрядтық қосылғыштарға бөлшектенуі, 1000 дейін ондықтармен және жүздіктермен санау. Екітаңбалы және үштаңбалы сандарының қосу және алу алгоритмін қолдану. Қосу (алу), көбейту(бөлу) – өзара кері амалдар. Бірліктер: массаның, ұзындықтың, сыйымдылықтың, уақыттың. Циферблат бойынша уақытты анықтау: сағаттар, минуттар. Массаның бірлігі: грамм (1 г),килограмм (1 кг); центнер (1 ц), тонна (1т). Ұзындық бірлігі: сантиметр (1 см), дециметр (1дм), метр (1м), километр (1 км). Сыйымдылық бірлігі: литр (1 л). Уақыт бірліктері: сағат (1 сағ), минут (1 мин), секунд (1 с), тәулік (1 т), апта, ай, жыл, ғасыр. Шамалар: бағасы, саны, құны;

2) алгебра элементтері: 100 және 1000 шектеуіндегі сандарды, оқу, жазу, салыстыру , екітаңбалы және үштаңбалы сандарды қосу және алудың ауызша және жазбаша тәсілдері, қосудың (көбейтудің) ауыстырмалық және үйлестірмелік қасиеттері. Екітаңбалы және үштаңбалы сандармен арифметикалық амалдар, алгоритмді сақтау: біртаңбалы, екітаңбалы және үштаңбалы сандарға қосудың, алудың, көбейтудің. Сандық және әріптік өрнектердің оқылуы, жазылуы, әріптің берілген мәні бойынша әріптік өрнектің мәнін табу. Амалдардың орындалу реті: жақшасы бар және жақшасыз сандық өрнектерді қосу, алу, көбейту, бөлу (екі-үш амалы бар), көбейту және бөлу бойынша қарапайым теңдеулер шешу;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигуралардың ұштарын және жақтарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу. Көпбұрыштардың жіктемесі, торлы қағазда жалпақ фигуралар мен бұрыштарды салу және салыстыру: берілген мәндері бойынша нүктені, кесіндіні, сәулені, түзуді, бұрыштарды (тік, сүйір, доғал), үшбұрышты, шаршыны, тікбұрышты. Көпбұрыш жақтарының ұзындықтарын өлшеу, үшбұрыштың, шаршының, тікбұрыштың периметрін (P) табу, периметрді табу формуласын оқу және жазу: $P=a+b+c$, $P=4a$, $P=2(a+b)$;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: диаграмма көмегімен бейнелеу: теңсанды жиынтықтарды біріктіру және жиынтықты теңсанды бөліктерге бөлу. Сандық жазбада сандық жиынтықтарды цифрлар саны бойынша топтастыру, 2-ге бөлінгіштік, жиынтықтарды және олардың элементтерін диаграммада белгілеу, элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау. Жиынтықтарды латын алфавитінің бас әріптерімен, элементтерін кіші әріптерімен белгілеу. Пайымдаманың шынайылығын және жалғандығын анықтау, берілген заңдылық бойынша реттілік құрастыру, бұзылымдарын табу;

5) математикалық моделдеу: кесте, сызба, бір-екі амалды қысқа жазба түрінде моделдеу, шамалар арасындағы байланыс бойынша есептерді сараптамау және шешу (бағасы, саны, құны, ұзындығы,ені, периметрі). Белгісіз қосылғышты, азайғышты табу, айырмалық салыстыу есептері. Кері есептер.Өзара кері есептер. Қарапайым теңдеулер құру және шешу, теңдеулер көмегімен есептер шығару.

25. 3 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 1000 шектеуінде сандарды құру, оқу, жазу, салыстыру, ұштанбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы, разрядтық қосындылар қосындысы, 1000 шектеуінде тура және кері санау, 1000 шектеуінде жазбаша қосу, алу, көбейту, бөлу алгоритмін орындау. Көбейту кестесі, біртаңбалы және екітаңбалы сандарға көбейту және бөлудің кестелік жағдайлары. Көбейту және бөлу амалдарын тексеру, 0 ге бөлудің мүмкін еместігін білу, 2-3 амалдан тұратын, жақшамен және жақшасыз сандық өрнектермен арифметикалық амалдар орындау реті, қосу және көбейтудің ауыстырмалық, үйлестірімелік және үлестірімелік қасиеттері. Шамалар (ұзындық, масса, уақыт, сыйымдылық). Ұзындық бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ м} = 10\text{ дм}$, $1\text{ дм} = 10\text{ см}$, $1\text{ см} = 10\text{ мм}$, $1\text{ м} = 100\text{ см}$. Көлем бірлігі – текшеліксантиметр (1 см^3). Массаның бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ т} = 1000\text{ кг}$, $1\text{ ц} = 100\text{ кг}$, $1\text{ кг} = 1000\text{ г}$. Ауданның бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ м}^2 = 100\text{ дм}^2$, $1\text{ дм}^2 = 100\text{ см}^2$, $1\text{ см}^2 = 100\text{ мм}^2$;

2) алгебра элементтері: бір/екі әріпті өрнектерді оқу, жазу, берілген әріптер мәні бойынша бір/екі әріпті өрнектердің мәнін табу, көбейтудің үйлестірімелік және үлестірімелік қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$, $a \cdot (b + c) = a \cdot b + a \cdot c$, $a \cdot (b - c) = a \cdot b - a \cdot c$, 0 ге көбейтудің қасиеттері: $a \cdot 0 = 0$, 0 ге бөлуге мүмкін еместігі, нөлді натурал санға бөлу, сандарды 1 ге бөлу, бірдей бөліктерге бөлу, сан мен шаманың бөлігі, санның бөлігін табу және санды бөлігі бойынша табу. Белгісіз көбейткішіті, бөлінгішті, бөлгішті табу, бірнеше есе көбейту және азайту, еселі салыстыру бойынша есептер;

3) геометрия элементтері: торлы қағазда геометриялық фигуралар құру (нүкте, кесінді, сәуле, түзу, бұрыш (тік, сүйір, доғал), үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш). Геометриялық фигуралардың ұштарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, кеңістіктік геометриялық фигуралардың жаймасы (текше, тікбұрышты параллелепипед), симметриялық және симметриясыз жалпақ фигуралар, параллелді және қиылысатын түзулер. Үшбұрыштың, шаршының, тікбұрыштың периметрін табу тәсілдері, геометриялық фигуралардың аудандары: тікбұрыштың $S = a \cdot b$, шаршының $S = a^2$, үшбұрыштың $S = (a \cdot b) / 2$. Геометриялық фигураларды ауданы бойынша салыстыру: "көзбен" және қабақтастырып, ауданды өлшеу. Палетка. Аудан бірліктері: 1 м^2 , 1 дм^2 , 1 см^2 ;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен екі жиынтықтың бірлесуін және қиылысуын көрнекі бейнелеу, элементтерінің белгілері бойынша сандар жиынтығының ішкі жиынтығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер, 1000 - 1000000 дейінгі сандар реттілігінің заңдылықтарын анықтау, қоршаған ортадағы заттар жиынтығынан өз бетінше ішкі жиынтықтар құру;

5) математикалық моделдеу: жақшасы бар өрнектерді оқу және жазу барысында қосу, алу, көбейту, бөлу компоненттерінің атауларын қолдану; бұрыштар мен жалпақ фигуралардың ұштары мен жақтарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, жазу

және оқу. Ондықтарды ондықтарға, жүздіктерді жүздіктерге ауызша бөлу; кесте, сызба және қысқа жазбаның 2-3 амалды есептерін моделдеу. Шамалар арасындағы байланыс есептері: бағамен, санымен, құнымен; еселі салыстыру есептері, 1000 шектеуінде көбейту және бөлудің жазбаша тәсілдері, нөлмен аяқталатын үштаңбалы санды екітаңбалыға жазбаша көбейту және бөлу.

26. 4 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 1 000 000 шектеуінде тура және кері реттілікпен санау; 000000 шектеуіндегі сандардың натурал қатарындасандардың орнын анықтау. Көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру. Сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу; көп таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы; сандарды разрядтық қосылғыштардың қосындысы түрінде жазу. Көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар жүргізгенде 0 және 1 қасиеттері; 2, 5, 10-ға бөліну белгілері; 2, 5, 10 бөліну белгілері негізінде натурал сандарды топтастыру. Пайыз, пайыздарды оқу, жазу. Бірдей алымы/бөлгіші бар бөлшектерді оқу, жазу, салыстыру; дұрыс және бұрыс бөлшектер, аралас сандар, шамаларды салыстыру және түрлендіру: мм, см, м, дм, км, мм², см², дм², м², км², мм³, см³, дм³, м³, км³;

2) алгебра элементтері: сандық және әріптік өрнектер: берілген әріптер мәні бойынша бірнеше әріптері бар әріптік өрнекті түрлендіру және мәнін табу, әріптік теңдеу түріндегі жай бөлшектердің қосылуын және алынуын оқу және жазу:

$$\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}, \frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}, \frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}, \frac{a}{n/k} = \frac{a}{n} \cdot k, k \neq 0$$

; бірдей бөлгіші бар жай бөлшектерді қосу және алу алгоритмін сақтау. Тура сызықты қозғалыс барысында жол формуласын қолдану:

$$s = v \cdot t, t = \frac{s}{v}, v = \frac{s}{t}$$

. Есептер: қозғалысқа, бірлескен жұмысқа, уақытқа, өнімділікке, жұмыс және өнімділікке жұмсалған уақытқа; 3 – 4 амалдық есептер. 1000000 шектеуіндегі сандармен арифметикалық амалдар, дөңгелек сандарды 10, 100, 1000 ға бөлу;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигураларды құру; нүкте, сызық (түзу, қисық, бүгілме), кесінді, бұрыш (тік, сүйір, доғал, жазыңқы), көпбұрыш (үшбұрыш, тікбұрышты үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы, төртбұрыш); тікбұрышты параллелепипед (текше); тікбұрышты үшбұрыштың, текшенің, тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін анықтау; текшенің, тікбұрышты параллелепипедтің көлемін анықтау $V = a \cdot b \cdot c$. Үшбұрыштар жіктелмесі; параллель/перпендикуляр түзулер құру; берілген градусық өлшемі бойынша бұрыш құру, жалпақ фигуралар ауданы; аудан бірлігі – гектар (1 га), аудан бірліктері арасындағы қатынастар: 1 га = 10 000 м²;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: жиынтықтар арасындағы қатынастар (тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиынтықтар және ішкі жиынтықтар), шынайылығын және

жалғандығын анықтау мақсатында математикалық мағынасы бар пікірлер құру; берілген қасиеттері, белгілері бойынша натурал сандарды жіктеу;

5) математикалық моделдеу: геометриялық фигуралардың ұштарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, жазу және оқу. Белгілеу, жазу және оқу: пайызды (%), бұрыштың градусық өлшемін (n°), жай бөлшекті

$$\left(\frac{a}{b}\right)$$

; есептерді сызба, алгоритм түрінде моделдеу. Бөлінді мәнінде нөл барда нөлмен аяқталатын сандарға бөлу; екі таңбалы санға жазбаша көбейту, бөлу; үш таңбалы санға жазбаша көбейту, бөлу. Қосу және көбейту қасиеттерін әріптік теңдеулер (формулалар) көмегімен жазу; екі/үш әріпті өрнектердің мәнін табу. Микрокалькулятор; калькуляторға сандарды енгізу және кетіру; калькулятор көмегімен арифметикалық амалдар орындау; 4-5 арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектер мәнін табу.

27. Бағдарлама мазмұнының көлемі жалпы білім беретін бағдарламаның негізгі мазмұнына сәйкес келеді. Ойлау процестерінің ерекшеліктеріне, қимыл-қозғалыс функцияларының жеткіліксіз қалыптасуына байланысты шеңбер, шар, шеңбер құру, циркульды қолдану бойынша тақырыптар келесі сыныпқа ауыстырылды (5 - сынып).

28. Ойлау қабілетінің тұжырымдамалық және абстракциялық функцияларының төмен деңгейіне байланысты жай бөлшек, жай бөлшектерді қосу және алу бойынша тақырыптарды оқыту сабақтарының саны көбейтілді.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

30. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну, 5/10/	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну, 10/11-20	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну, 100	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну, 1000	4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну, 1

1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер

20шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	000 000 шектеуінде натурал қатарындағы санның орнын анықтау
0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 10-20 санды оқу, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру, сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу
0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау	1. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын/ 20 шектеуіндегі бір таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу	2. 1. 1. 3 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу, 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану	3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу	4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу
0. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100 ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000 ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру	3.1.14 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000 ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 4 миллион есебінің ірілендірілген бірлігін құру, миллиард шектеуінде жазу, санау, салыстыру
0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау	1. 1. 1. 5 20 ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; 2,4,6,8,10 сандардың, заттардың жартысын практикалық әрекет арқылы табу	2. 1. 1. 5 50 ге дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; жұп және тақ сандарды ажырату; заттар топтарының 6,7, 8,9 теңдей бөліктерге бөлінуін көрсету	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру	4. 1. 1. 5 пайыз - бүтіннің жүздік бөлігі екенін түсіну; бүтіннің бөліктерін пайызбен жазу, оқу

	0. 1. 1. 6 10 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту	1. 1. 1. 6 бір/екі таңбалы сандарды ауызша санау дағдыларын дамыту	2. 1. 1. 6 100 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту	3. 1. 1. 6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді көрнекілік қолданып салыстыру	4. 1. 1. 6 бірдей бөлгіштері және бірдей алымдары бар бөлшектерді сандық сәуледе салыстыру; дұрыс және бұрыс бөлшектерді, аралас сандарды ажырату
	0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау				4. 1. 1. 7 10 және 100 сияқты бөлгіштері бар жай бөлшектерді ондық бөлшек түрінде жазу, оларды оқу және салыстыру
	0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	2. 1. 2. 1 көбейтуді бірдей қосылғыштарды қосу ретінде және бөлуді нысандарды мазмұны бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну	3. 1. 2. 1 бөлшектер-бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну; санның квадратын екі бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде және санның кубын - үш бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді қосу және алуды -бөлгіші сол күйінде сақталған сәйкес алымдардың қосуы мен алуы ретінде түсіну
	0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар екенін түсіну	1. 1. 2. 2 қосу және алудың өзара кері амалдар екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	2. 1. 2. 2 көбейту және бөлу – өзара кері амалдар екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	3. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлуді орындағанда қолдану; санды 0ге бөлудің мүмкін еместігін білу	4. 1. 2. 2 0 қасиеттерін көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындағанда қолдану
			2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық,	3. 1. 2. 3 көбейтудің	4. 1. 2. 3

0. 1. 2. 3 0 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану	1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қолдану	үйлестірмелік қасиетін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	ауыстырмалық, үйлестірмелік, орналастырмалық қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	қосу мен көбейтудің қасиеттерін көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қолдану
0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	2. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану, 2,3,4,5ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	3. 1. 2. 4 6, 7, 8, 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу
0. 1. 2. 5 20 ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау ; жүздіктерді қосу және алу	3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен, мыңдықтармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау	4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көптаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау ; микрокалькулят ор көмегімен есептеулер жүргізу
0. 1. 2. 6 біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау , 1+1; 2-1; 1+5; 6 -1 сияқты жағдайларда	1. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей екі таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау , 12+18; 40-18; 55+25; 80-25 сияқты жағдайларда	2. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей екі таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау , 40+17; 57-40; 57-17 сияқты жағдайларда	3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу	4. 1. 2. 6 10, 100, 1000 ға қалдықсыз және қалдықпен бөлу
	1. 1. 2. 7 ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша 45	2. 1. 2. 7 ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу	3. 1. 2. 7 кестеден тыс көбейту және	4. 1. 2. 7 екі/үш таңбалы санды біртаңбалы

1.2 Сандармен амалдар орындау		± 5; 45 ± 15 сияқты жағдайларда орындау	амалдарын 26+14; 40-14; 65 +35 ; 100-35 сияқты жағдайларда ауызша орындау	бөлу, 17x5; 96:6; 75:15; 84:4 сияқты жағдайларда	санға ауызша көбейту және бөлу
	0. 1. 2. 8 бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 5+5; 10-5; 6+6; 12-6; 10+10; 20-10 сияқты жағдайларда қолдану	1. 1. 2. 8 екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 5+10 ; 15-5; 23+17; 40 -23, 52+38; 90-52 сияқты жағдайларда қолдану	2. 1. 2. 8 екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 34+23; 57-23; 27+34; 61-27; 47+33, 80-47 сияқты жағдайларда қолдану	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану	4. 1. 2. 8 көп таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану
		1. 1. 2. 9 қосудың ауыстырмалық қасиетін қолдану	2. 1. 2. 9 қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін қолдану	3. 1. 2. 9 100 шектеуінде көбейту мен бөлуді ауызша орындау барысында қосынды мен көбейтіндіні бір таңбалы санға б ө л у , қосындыны санға көбейту ережелерін қолдану	4. 1. 2. 9 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану
	0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	1. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	2. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	3. 1. 2. 10 23x2; 123x2; 46:2; 146:2 сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және б ө л у алгоритмдерін қолдану	4. 1. 2. 10 көп таңбалы сандарды бір-, екі-, үш таңбалы сандарға қалдықпен бөлу
	0. 1. 2. 11 тілді дамыту	1. 1. 2. 11 тілді дамыту және о н ы математикалық терминдермен байыту	2. 1. 2. 11 тілді дамыту және о н ы математикалық терминдермен байыту	3. 1. 2. 11 екі-үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін 28x3; 269x2; 84:3; 538:2 сияқты жағдайларда қолдану	4. 1. 2. 11 екі-, үш таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану

<p>0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту</p>	<p>1. 1. 2. 12 біртаңбалы сандарды қосу және алу кестесін қолдана отырып есептеу дағдыларын дамыту</p>	<p>2. 1. 2. 12 біртаңбалы сандарды қосу және алу кестесін қолдана отырып есептеу дағдыларын дамыту, ойлау әрекетін белсендету</p>	<p>3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалысандарды біртаңбалыға көбейту және бөлуді алгоритмдерін қолдану</p>	<p>4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көптаңбалысандарды бір-, екі-, үш таңбалы сандарға көбейту және бөлуді алгоритмдерін қолдану</p>
			<p>3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлуді алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану</p>	<p>4. 1. 2. 13 бөліндінің жазбасында нөл бар болса көптаңбалы санды бір-, екі-, үш-таңбалыға бөлуді алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану</p>
			<p>3. 1. 2. 14 санның/ шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/шамасын табу: 100дің шектеуіндегі санның және жүздік санның жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу</p>	<p>4. 1. 2. 14 аралас санды бұрыс бөлшек түрінде және бұрыс бөлшекті аралас сан түрінде жазу</p>
				<p>4. 1. 2. 15 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу алгоритмін қолдану</p>
				<p>4. 1. 2. 16 пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға ауыстыру</p>
				<p>4. 1. 3. 1 көлемі бар нысандармен кеңістіктік</p>

1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау	1. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар нысандарды атау, өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау	2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу құралдарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәндерін анықтау	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу	геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшемен өлшеу (1 см ³)
		1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм / кг/л/сағ	2. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: см, дм, м /кг, ц/л, мин	3. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: мм, см, м , км/ кг, т/см ² , дм ² , м ² /секунд	4. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: см ³ , дм ³ , м ³ , га, ар
		1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағжәне олармен амалдар орындау	2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм, м/кг, ц/ л /ч, мин, ай , жылжәне олармен амалдар орындау	3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м /г, кг, ц , т/л/см ² , дм ² , м ² , га/с, мин, сағ , тәулік, жыл, ғасыржәне олармен амалдар орындау	4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м, км/ г, кг, ц, т/л , см ³ , дм ³ , м ³ /см ² , дм ³ , м ³ , ар, га/с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасырк және олармен амалдар орындау
		1. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру(см, дм)			4. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіруұзындықтымм, см, дм, м, км,/ массаның г, кг, ц , т,/ ауданның мм ² ,см ² ,дм ² , м ² , ар, га/ көлемнің см ³ , дм ³ , м ³ мм ³ / уақыттың с , мин, сағ, тәулік .
		1. 1. 3. 5 сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау/ уақыттың өлшем	2. 1. 3. 5 циферблатбойы нша уақытты	3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша уақытты анықтау: сағаттар,	4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың 1/60 = 1 минут; сағаттың
	0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау				

	бірліктерін ажырату: минут, сағ, күн, апта, ай	анықтау: сағаттар және минуттар	минуттар, секундтар	$\frac{1}{2}$ = 30 мин; аптаның $\frac{1}{7}$ = 1 күн)
0. 1. 3. 6 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	1. 1. 3. 6 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарымен түрлі операциялар жүргізу	2. 1. 3. 6 50 теңге, 100 теңге тиындарды, 200 теңге, 500 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	3. 1. 3. 6 1000 теңге, 2000 теңге, 5000 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	4. 1. 3. 6 различать купюры 10 000 теңге қағаз ақшаларды және басқа мемлекеттер валюталарына ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу

2) "Алгебра элементтері" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану		1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/ теңдіктер мен теңсіздіктер	3. 2. 1. 1 бір, екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру
		1. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	2. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	3. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша екі әрпі бар әріптік өрнектің мәнін табу	4. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша бірнеше әріптері бар әріптік өрнектің мәнін табу
		1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a + b = c$, $c - a = b$, $c - b = a$	2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a + b = b + a$, $(a + b) + c = a + (b + c)$; $ab = ba$	3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c = a(bc)$; $a(b + c) = ab + ac$; $a(b - c) = ab - ac$	4. 2. 1. 3 әріптік өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану
					4. 2. 1. 4 бірдей бөлгіштері бар

2.1 Сандық және әріптік өрнектер	0. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0-дің қасиеттерін сандық теңдік ретінде көрсету: 1+0=1; 1-0=1; 2+0=2; 2-0=2	1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: a+0=a; a-0=a	2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: a*1= a; a:1=a	3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту а 0=0; 0ге бөлуге болмайтын: a ≠ 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру	ж а й бөлшектердің қосу және алу алгоритмін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ $\frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}$
		1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру	2. 2. 1. 5 жақшамен және жақшасыз сандық, әріптік өрнектерді салыстыру (2-ден аса амалдары бар: 5 тің шектеуінде қосу және алу/көбейту және бөлу)	3. 2. 1. 5 әріптік және сандық өрнектерді салыстыру (3 тен аса амалдары бар)	4. 2. 1. 5 бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану $\frac{a}{n} = \frac{a*k}{n*k}$ $\frac{a}{n} = \frac{a:k}{n:k}$
		1. 2. 1. 6 екі амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу	2. 2. 1. 6 екі-үш амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу	3. 2. 1. 6 төрт амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	4. 2. 1. 6 бөлшек сандары бар өрнектерді салыстыру
					4. 2. 1. 7 бірқалыпты түзу қозғалыс барысындағы жолдың формуласын шығару және қолдану s=v•t, t= s:v, v=s:t
2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер		1. 2. 2. 2 қосу және алу байланысы негізінде теңдеулерді таңдау тәсілімен шешу	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді; x+(25-6)=38; (24-3)-x=8; a+6=7+80 түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	3. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді 23*a=46; x:8=9; 51:x=17 және x*(25:5)=60; (24*3):x=6; x:(17*2)=2 түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	4. 2. 2. 2 39 + 490:k =46; 230*a +40=1000:2 түріндегі теңдеулерді шешу

3) "Геометрия элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3 . 1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзусызық, қисық және бүгілме сызықтар кесінді , сәуле, бұрыш	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың, шаршының, маңызды белгілерін анықтау	3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (центрі, радиусы, диаметрі), симметриялық және и симметрия емесжалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету	4. 3. 1. 1 тікбұрышты үшбұрыштыжәне оның элементтерін тану және атау (катеттері және гипотенуза)
	0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардыңжа ақтарын салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш)	1. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын өлшеу (және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш)	2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарыныңұзы ндыұтарын өлшеу, периметрді табу формуларын жинақтау, құру, қолдану $P = 2(a + v)$, $P = 4a$, $P = a + v + c$	3. 3. 1. 2 тікбұрыштың ауданын $S = a \cdot b$, шаршының ауданын $S = a^2$, тікбұрышты үшбұрыштың ауданын $S = (ab) : 2$ табу формуларын құру, қолдану	4. 3. 1. 2 тікбұрышты параллелепипед тің көлемін табу формуларын құру, қолдану ($V = a \cdot b \cdot c$)
	0. 3. 1. 3 айналадангеомет риялық фигураларды табу және олардың формасын сараптамалау	1. 3. 1. 3 геометриялық фигураның периметрін табу	2. 3. 1. 3 фигураның белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу	3. 3. 1. 3 суретте бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың периметрін анықтау	4. 3. 1. 3 суретте бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың ауданын анықтау
	0. 3. 1. 4 геометриялық фигуралардытүс і, формасы және	1. 3. 1. 4 торлы қағазға берілген мәндері	2. 3. 1. 4 торлы қағазға периметрдің берілген мәндері	3. 3. 1. 4 торлы қағазға ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру, формасын өзгерткенде	4. 3. 1. 4 симметрия өсіне қатысты жалпақ

	өлшемі бойынша салыстыру	бойынша жалпақ фигуралар құру	бойынша жалпақ фигуралар құру	фигураның ауданы қалай өзгеретінін түсіндіру	фигуралар құру; бұрыштың мәнін табу
3 . 2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар құрастыру	1. 3. 2. 1 нүктелік қағаздағы жазықтықта қарапайым жалпақ фигураларды бейнелеу (үшбұрыш, төртбұрыш)	2. 3. 2. 1 нүктелік қағазда қалпы, бағыты және қозғалысы жөнінде нұсқауларды қолдана отырып нүктелік қағазда кесінділер, түзулер, геометриялық фигуралар сызу	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысқан түзулер сызу	4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель, қиылысқан, перпендикуляр түзулер сызу
	0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру	1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	2. 3. 2. 2 тікбұрыш сызу	3. 3. 2. 2 тік төртбұрыш, шаршы құру (берілген жақтары бойынша)	4. 3. 2. 2 берілген градустық өлшем бойынша бұрыш құру, бұрыштықтың көмегімен түзуге перпендикуляр сызу
	0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен танысу	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру	3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жай асын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және оның моделін жинау	4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жай асын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед), оның моделін жинау және жақтарын өлшеу
	0. 3. 2. 4 қағазда орналастырылған жалпақ фигуралардың орнын анықтау	1. 3. 2. 4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарын анықтау (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке)	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағыт пен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс)	3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру	4. 3. 2. 4 симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестеу
		1. 3. 2. 5	2. 3. 2. 5 колдардың ұсақ	3. 3. 2. 5 ұсақ моториканы дамыту,	4. 3. 2. 5 ұсақ моториканы дамыту, берілген жақтары

	0. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту	қолдардың ұсақ моторикасын дамыту және сызғышпен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыру	моторикасын дамыту және геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру	берілген жақтары бойынша геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру	бойынша геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру және ойлау әрекетін белсендету
3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты		1. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау	2. 3. 3. 1 түздегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуының тау	3. 3. 3. 1 жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуының тау	4. 3. 3. 1 нысандар қозғалысының басы мен бағытының тау (бір-біріне қарай, қарама-қарсы бағытта)

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	0. 4. 1. 1 жиынтықтарды көрнекі бейнелеу және атау	1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеу	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін көрнекі бейнелеу	3. 4.1.1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын көрнекі бейнелеу	4. 4. 1. 1 жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылысатын және қиылыспайтын жиынтықтар, кіші жиынтық)
	0. 4. 1. 2 жиынтықтар заттарын белгілері, қасиеттері бойынша жіктеу	1. 4. 1. 2 жиынтықтардың элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)	2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтардың сандар жазуындағы цифрлар саны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу)	3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру	4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; бірігу және қиылысу аумақтарын бөлек көрсету
	0. 4. 1. 3 қоршаған ортадан және ойыншықтардан жана	1. 4. 1. 3 нысандар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды,	2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу;	3. 4.1.3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сан	4. 4.1.3 есептер, теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтарды біріктіру және қиылыстырудың

	жиынтықтар құру	бос жиынтықты анықтау	элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау	жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру	ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
4.2 Пайымда малар		1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пайымдалар құру	4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайылығын және жалғандығын анықтау
		1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды, қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шешу	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шешу	3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шешу	4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шешу
4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру (күн, апта, ай, жыл)	1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтардың реттілігін анықтау	2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау	3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/ 1000 000 ға дейінгі мыңдықтар реттіліктерінің заңдылығын анықтау	4. 4. 3. 1 1000 000 ға дейінгі сандар / жай бөлшектермен көрсетілген сандар реттіліктерінің заңдылығын анықтау
	0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау	1. 4. 3. 2 сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың тізбектерін анықтау және заңдылықтың бұзылуын табу	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша тізбектерді құру, бұзылымын табу	3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша тізбекті құру, бұзылымын табу	4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже тандап, сандардың (сандар тобының) тізбегін құру
	0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру	1. 4. 3. 3 тура және кері реттілікпен ауызша санау дағдысын қалыптастыру	2. 4. 3. 3 математикалық өрнек және оның мәні туралы ұғым қалыптастыру	3. 4. 3. 3 1000 санның құрамы және реттілігі туралы білім, санау қабілетін дамыту	4. 4. 3. 3 1 000 000 шектеуінде санау қабілетін және дағдысын қалыптастыру, сандарды салыстыру, көрші сандарды анықтау

4.4 Нысандар комбинациялары		1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен үштен" комбинациялар нұсқаларын құру	3. 4. 4. 1 " мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану	4. 4. 4. 1 іріктеп алу тәсілімен комбинаторлық есептер шығару
-----------------------------	--	---	--	--	---

5) "Математикалық моделдеу" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (құралдар) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу шөне шығару	1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есепті шығару үшін тірек сызбасын таңдау	2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу	4. 5. 1. 1 есепті сызба, алгоритм түрінде моделдеу
	0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану	1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қысқалау, ауырлау, жеңілдеу, қымбаттау, арзандау, баға түсініктерін қолдану	2. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бағасы, саны, құны, ұзындығы, ені, периметрі	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын, ені, ұзындығы, ауданы	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/ өсімшілік, өсімнің ауданы, массасы/ жылдамдық, уақыт, ара қашықтық, биіктік, ені, ұзындық, көлем
	0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым	1. 5. 1. 3 қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді	2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бірдей бөлікке бөлу; кері	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және	4. 5. 1. 3 бүтіннің жартысын табу; кері есептер құру және

5.1 Есептер және математикалық модель

есептерді сараптамалау және шығару	сараптамалау және шығару, кері есептерді құру және шығару	есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару
	1. 5. 1. 4 санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу, екі айырма арқылы белгісізді табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару
	1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу	2. 5. 1. 5 көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға; тікбұрыштың (шаршының) жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу,	3. 5. 1. 5 тікбұрыштың (шаршының) жақтары мен ауданын, тікбұрышты параллелепипедтің (текшенің) қабырғасы мен көлемін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 5 бүтіннің пайызын және керісінше, бүтінді пайызы бойынша табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару
	1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің құрамды есеп шартына сәйкес келетінін түсіндіру	4. 5. 1. 6 түрлі құрамды есептер құрастыру, салыстыру және шешу
	1. 5. 1. 7 бірнеше бірлікке өсіру / азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептерді	2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді моделдеу және шығару (бірнеше есе өсіру /азайту, айырмалық салыстыру бойынша	3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыс бойынша	4. 5. 1. 7 3- 4 амалды есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және

	моделдеу және шығару	қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	шығару, және ең тиімді тәсілді анықтау
0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін моделдеу	1. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін моделдеу	2. 5. 1. 8 барлық амалдағы сандық өрнек түріндегі; құрамдық - бөлектеңген амалдағы сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	3. 5. 1. 8 барлық амалдағы әріптік өрнек түріндегі; құрамдық - сандық өрнек немесе бөлектеңген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	4. 5. 1. 8 сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы құрамды есептердің шешімін моделдеу
0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану				4. 5. 1. 9 қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттағы қозғалыс, ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару
0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу	1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу (нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен,) және сандық сәуледе	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану	3. 5. 2. 1 көп таңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар және кластар кестесін қолдану	4. 5. 2. 1 жай бөлшектерді құру, салыстыру, қосу және алу барысында жалпақ фигураның бөліктерін және сандық сәулені қолдану
0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, цифрды, белгісіз	2. 5. 2. 2 жиынтықты белгілеу үшін л а т ы н алфавитінің бас әріптерін, оның элементтерін белгілеу үшін кіші әріптерін, элементтің жиынтыққа жататынын және	3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін \emptyset , жиынтықтардың қиылысын белгілеу үшін \cap	

5 . 2 Математикалық тіл		с а н н ы ң с и м в о л ы н қ о л д а н у	Є ж а т п а й т ы н ы н к ө р с е т е т і н ж әне € б е л г і л е р і н қ о л д а н у	ж әне ж и ы н т ы қ т а р д ы ң б і р л е с у і н б е л г і л е у ү ш і н ∅ б е л г і л е р і н қ о л д а н у	
	0. 5. 2. 3 сандық қатарды сандарды қосу және алу, көрші сандарды анықтау үшін қолдану	1. 5. 2. 3 сандарды қосуды және алуды, сандарды салыстыруды (аз /көп) / көрші сандарды, с а н д ы қ интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін сандық сәулені қолдану	2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің әріптерімен бұрыштарды, көпбұрыштарды белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені, тікбұрышты параллелепипедті белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу
	0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану	1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	2. 5. 2. 4 көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және б ө л у әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын, мысалы 25%; бұрыштың градустық өлшемін белгілеу үшін "0" символын, мысалы 4500 қолдану
	0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау	1. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді жүйелеу, салып бітіру/ құру	2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді және диаграммаларды жүйелеу, салып бітіру/ құру	3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып жүйелеу, салыстыру	4. 5. 2. 5 ақпаратты сараптама лау, мәліметтерді салыстыру және тұжырымдау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызбал ар жасау

32. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

33. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4-сыныптары үшін
"Математика" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Натурал сандар және 0 саны	<p>0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 5/10/20шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау;</p> <p>0. 1. 1. 6 10 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту;</p> <p>0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау</p>
			0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну;

1А бөлімі – Сандарға кіріспе

1.2 Сандармен амалдар орындау

0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар екенін түсіну;
0. 1. 2. 3 0 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану;
0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану;
0. 1. 2. 20-ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау;
0. 1. 2. 6 біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, $1+1$, $2-1$, $1+5$; $6-1$; сияқты жағдайларда;
0. 1. 2. 8 $5+5$; $10-5$; $6+6$; $12-6$; $10+10$; $20-10$ сияқты жағдайларда бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану;
0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту;
0. 1. 2. 11 тілді дамыту;
0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту

4.3 Тізбектер

0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру (күн, апта, ай, жыл);
0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау;
0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру

5.2 Математикалық тіл

0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу;
0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану;
0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-"

<p>Өзім туралы Менің мектебім</p>			<p>белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау</p>
<p>1B бөлімі – Геометриялық фигуралар</p>		<p>3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі</p>	<p>0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше; 0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш); 0.3.1. айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың формасын сараптамау; 0. 3. 1. 4 геометриялық фигураларды түсі, формасы және өлшемі бойынша салыстыру</p>
		<p>3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p>	<p>0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар құрастыру; 0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру; 0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен танысу; 0. 3. 2. 4 қағазда орналастырылған жалпак фигуралардың орнын анықтау; 0. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту</p>
		<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау; 0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау; 0.1.3. 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу</p>

	<p>1С бөлімі – Мен айналадағылардың бәрін санаймын 1 ден 10-ға дейінгі сандар</p>	<p>2.1 Сандық өрнектер</p>	<p>0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 0. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 дін қасиеттерін сандық теңдік ретінде көрсету: $1+0=1$; $1-0=1$; $2+0=2$; $2-0=2$</p>
		<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (құралдар) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу және шығару; 0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану; 0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым есептерді сараптамау және шығару; 0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін моделдеу; 0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану</p>
<p>2 – тоқсан</p>			
		<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны</p>	<p>0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру</p>
		<p>4.3 Тізбектер</p>	<p>0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру (күн, апта, ай, жыл); 0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі с а н д а р</p>

<p>Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2А бөлімі – 20 шектеуінде сандарды қосу және алу</p>	<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>тізбегінде жоғалған санды анықтау; 0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру;</p> <p>0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар екенін түсіну; 0. 1. 2. 30 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану; 0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 0. 1. 2. 5 20ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 0. 1. 2. 6 бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, $1+1$, $2-1$, $1+5$; $6-1$ сияқты жағдайларда; 0. 1. 2. 8 $5+5$; $10-5$; $6+6$; $12-6$; $10+10$; $20-10$ сияқты жағдайларда бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту; 0.1.2. тілді дамыту; 0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту</p> <p>0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-"</p>
		<p>5.2 Математикалық тіл</p>	

		<p>белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану;</p> <p>0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау</p>
2В бөлімі– Сандар және заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	<p>0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; $5/10/20$ шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау;</p> <p>0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау</p>
	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	<p>0. 4. 1. 1 жиынтықтарды көрнекі бейнелеу және атау;</p> <p>0. 4. 1. 2 жиынтықтар заттарын белгілері, қасиеттері бойынша жіктеу;</p> <p>0. 4. 1. 3 қоршаған ортадан және ойыншықтардан жаңа жиынтықтар құру</p>
	4.3 Тізбектер	<p>0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру (күн, апта, ай, жыл);</p> <p>0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі с а н д а р тізбегінде жоғалған санды анықтау;</p> <p>0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру</p>
	5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу;</p> <p>0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану;</p> <p>0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан</p>

			<p>алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау</p>
3 - тоқсан			
3А бөлімі–Сандармен амалдар		1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшек тер	<p>0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; $5/10/20$ шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 ондықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау</p>
		5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау</p>
			<p>0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 0. 1. 2. 5 20ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау;</p>

Саяхат
Салт-дәстүр және ауыз
әдебиеті

	1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>0. 1. 2. 6 біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, $1+1$, $2-1$, $1+5$; $6-1$; сияқты жағдайларда;</p> <p>0. 1. 2. 8 бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін $5+5$; $10-5$; $6+6$; $12-6$; $10+10$; $20-10$ сияқты жағдайларда қолдану;</p> <p>0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту;</p> <p>0. 1. 2. 11 тілді дамыту;</p> <p>0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту</p>
3В бөлімі –Қағаз бетінде, кеңістікте және уақытта бағдарлау	2.1 Сандық өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану
	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	<p>0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше;</p> <p>0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш);</p> <p>0. 3. 1. 3 айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың формасын сараптамау;</p>
	5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу;</p> <p>0. 5. 2. 2 "$+$", "$-$", "$=$", "$>$", "$<$" белгілерін, цифрларды қолдану;</p> <p>0. 5. 2. 4 "$+$" белгісін заттарды біріктіретін, "$-$" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану;</p> <p>0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау</p>

		5.1 Есептер және математикалық модель	<p>0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (құралдар) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу шәне шығару;</p> <p>0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану;</p> <p>0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым есептерді сараптамалау және шығару;</p> <p>0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін моделдеу;</p> <p>0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану</p>
4 – тоқсан			
4А бөлімі – Күнделікті өмірдегі есептеулер	2.1 Сандық өрнектер		0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану
	4.3 Тізбектер		0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру (күн, апта, ай, жыл); 0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау; 0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру
	5.2 Математикалық тіл		0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0.5.2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық

	4В бөлімі – Нысандар жиынтығы және логика элементтері		терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау; 0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау; 0. 1. 3. 6 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау!		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше; 0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш); 0. 3. 1. 3 айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың формасын сараптамау
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар құрастыру; 0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру; 0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен танысу
	4С бөлімі – Нысандардың орналасуы және бағыты	5.1 Есептер және математикалық модель	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (құралдар) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу шәне шығару; 0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану; 0. 5. 1. 3 негізінде қарапайым есептерді сараптамау және шығару;

0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін моделдеу;
0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортак тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	1А бөлімі – Сандарға кіріспе	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10/11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 1.1.1. бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамынанықтау; 1. 1. 1. 6 көріп есте сақтау қабілетін дамыту
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 1.1.2. ондықтар арқылы өткізбей бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 1. 1. 2. 7 ауызша санауды дамыту
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	1. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау; 1. 3. 3. 2 ойлау әрекетін белсендету
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандардың тізбегін құру
			1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, біртаңбалы

Өзім туралы
Менің мектебім

		<p>сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу (нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен,) және сандық сәуледе;</p> <p>1. 5. 2. 3 сандарды қосуды және алуды, сандарды салыстыруды (аз/көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін сандық сәулені қолдану;</p> <p>1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, цифры, белгісіз санның символын қолдану;</p> <p>1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану</p>
IV бөлімі– Геометриялық фигуралар	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)
	3.1 Геометриялық фигуралар	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу сызық, қисық және бүгілме сызықтар кесінді, сәуле, бұрыш; <p>1. 3. 1. 4 сөйлеу тілін дамыту</p>
	3.2 Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру
	5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қысқалау, ауырлау, жеңілдеу, қымбаттау, арзандау, баға түсініктерін қолдану

	1С бөлімі – шамалар және олардың өлшемдері	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	<p>1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық); өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу;</p> <p>1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм /кг/л/сағ;</p> <p>1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағ және олармен амалдар орындау</p>
2 - тоқсан			
	2А бөлімі – 20 шектеуіндегі саналарды қосу және алу	<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер</p> <p>4.3 Тізбектер</p> <p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>1. 1. 1. 1 11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 3 20 шектеуіндегі бір таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу;</p> <p>1. 1. 1. 2 11-20 санды оқу, жазу, салыстыру</p> <p>1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтардың реттілігін анықтау;</p> <p>1. 4. 3. 3 сыни ойлау қабілетін дамыту</p> <p>1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы 20 шектеуіндегі сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау/ондықтарды қосу және алу;</p> <p>1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну;</p> <p>1. 1. 2. 7 ауызша санауды дамыту</p> <p>1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру,</p>

		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды)
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=" белгілерін қолдану; 1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	2В бөлімі – Сандар мен заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1. 1. 1. 5 20ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; 2,4,6,8,10 сандардың, заттардың жартысын практикалық әрекет арқылы табу
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтардың реттілігін құру, 100 шектеуінде суреттер, фигуралар, символдар, сандар реттілігін заңдылықты анықтау; 1. 4. 3. 2 сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін анықтау және заңдылықтың бұзылуын табу
		4.2 Пікірлер	1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды шешу
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1. 3. 1. 2геометриялық фигуралардың жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш); 1. 3. 1. 4 сөйлеу тілін дамыту
			1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық)/

	2С бөлімі – Шамалар мен сандардың өлшемі	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	уақыт; оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм /кг/л/сағ; 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағ және олармен амалдар орындау;
3 - тоқсан			
	3А бөлімі- Сандармен амалдар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер 5.2 Математикалық тіл 1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 10-20 санды салыстыру; 1. 1. 1. 6 көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту 1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін қолдану 1. 2. 1. 6 екі амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу; 1. 1. 2. 2 қосу және алудың өзара кері амалдар екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау; 1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қолдану
	3В бөлімі– Шамалар. Уақытпен бағдарлау	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 5 сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау / уақыттың өлшем бірліктерін ажырату: минут, сағ, күн, апта, ай; 1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық)/уақыт; оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу
			1. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс және бұрыс теңдіктерді ажырата білу;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3С бөлімі –Тендіктер және теңсіздіктер. Тендеулер	2.2 Тендеулер және теңсіздіктер	1. 2. 2. 2 қосу және алу байланысы негізінде теңдеулерді таңдау тәсілімен шешу; 1. 2. 1. 7 сөздік қорын байыту
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды); 1. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу; 1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$; 1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a+0=a$; $a-0=a$
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, цифрды, белгісіз санның символын қолдану(£)
		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есепті шығару үшін тірек сызбасын таңдау; 1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу
4 - тоқсан			
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 6 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарымен түрлі операциялар жүргізу
			1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қысқалау, ауырлау,

<p>4А бөлімі – Күнделікті өмірдегі есептеулер</p> <p>Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау</p>	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>жеңілдеу, қымбаттау, арзандау, баға түсініктерін қолдану; 1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру; 1. 5. 1. 7 бірнеше бірлікке өсіру /азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептерді моделдеу және шығару</p>
	<p>5.2 Математикалық тіл</p>	<p>1. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, қол асты материалдармен кестелерді, пиктограммаларды, диаграммаларды жүйелеу, салып бітіру/ құру</p>
	<p>4.2 Пікірлер</p>	<p>1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау; 1. 4. 2. 2 қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шешу; 1. 4. 2. 3 шығармашылықтық қабілеттерін дамыту</p>
	<p>Раздел 4В бөлімі – Нысандар жиынтығы және логика элементтері</p> <p>4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар</p>	<p>1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті); 1. 4. 1. 3 нысандар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау; 1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеу</p>
	<p>4.4 Нысандар комбинациялары</p>	<p>1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру;</p>

			1. 5. 2. 6 бейнелік ойлау қабілетін дамыту
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3.шамаларды ажыратуұзындық/масса/ көлем (сыйымдылық)/ уақыт;оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу; 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм, кг,л, сағ және олармен амалдар орындау
	4С бөлімі– Нысандардың орналасуы және бағыты	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды ажырату (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш), кеңістікті фигураларды (текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) және оларды айналадағы заттармен сәйкестеу
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу , қисық, бүгілме, тұйық және тйықталмаған сызықтар /нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигуралар (үшбұрыш, төртбұрыш) құру; 1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру
		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2 заттардың орналасуын, бағытын және араларының қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану

3) сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
			2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100 шектеуінде тура және кері санау; натурал

Өзім туралы Менің отбасым және достарым	1А бөлімі- Екі таңбалы сандар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	қатарындағы санның орнын анықтау; 2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 2. 1. 1. 6 логикалық ойлау қабілетін дамыту	
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану	
	1В бөлімі- Сандармен амалдар. Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 4 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 2. 1. 2. 3 **қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	
			2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 6 екі-үш амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу және амалдар ретін белгілеу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу	
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу құралдарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәндерін анықтау; 2. 1. 3. 2** м/өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу	
	2 – тоқсан			
			1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000 ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру

Менің мектебім Менің туған өлкем	2А бөлімі– Екі таңбалы сандарды қосу және алу. Жүздіктер. Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 3** қосудың ауыстырмалық, үйлестірімелік қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану; 2. 1. 2. 5** жүздіктерді ауызша қосу және алу
		4.3 Тізбектер	2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау; 2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша тізбектер құру, бұзылымын табу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 1** екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; 2. 5. 1. 7** 2 амалды есептерді моделдеу және шығару
	2В бөлімі – Шамалар және олардың бірліктері	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	2. 4. 1. 2 2 сандық жиынтықтарды сандар жазуындағы цифрлар саны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу); 2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау
		4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру
		4.4 Нысандар комбинациялары	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру
5.2 Математикалық тіл		2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді және диаграммаларды жүйелеу, құру	
3 – тоқсан			2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/

3А бөлімі – Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	тікбұрыштың, шаршының, маңызды белгілерін анықтау
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 1 нүктелік қағазда қалпы, бағыты және қозғалысы жөнінде нұсқауларды қолдана отырып нүктелік қағазда кесінділер, түзулер, геометриялық фигуралар сызу; 2. 3. 2. 2 тік бұрыш сызу
	4.3 Тізбектер	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша тізбек құру, бұзылымын табу
3В бөлімі – Көбейту және бөлу. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшек тер	2. 1. 1. 5 50 ге дейін 2ден топтастырып сандық топтармен және кері реттілікпен санау; жұп және тақ сандарды ажырату; заттар топтарының 6,7,8,9 теңдей бөліктерге бөлінуін көрсету
	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 1 көбейтуді бірдей қосылғыштарды қосу ретінде және бөлуді нысандарды мазмұны бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну; 2. 1. 2. 2 көбейту және бөлу – өзара кері амалдар екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 3. 6 50 теңге, 100 теңге тиындарды, 200 теңге, 500 теңге қағаз акшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу
	1.4 Жиынтықтар және олармен операциялар	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі

Дені саудың – жаны сау! Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		сандық бөліктерге бөлінуін көрнекі бейнелеу
	5.1 Есептер	2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бірдей бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару
3С бөлімі – Сандық және әріптік өрнектер. Тендеулер. Есептер	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/ теңдіктер мен теңсіздіктер; 2. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу; 2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=b+a$, $(a+b)+c=a+(b+c)$; $ab=ba$; 2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \cdot 1 = a$; $a : 1 = a$
	2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Тендеулер	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым тендеулерді; $x+(25-6)=38$; $(24-3)-x=8$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды тендеулерді шешу
	5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру;

			2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді моделдеу және шығару (бірнеше есе өсіру /азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 4 көбейту және б ө л у әрекеттерікомпоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
4 – тоқсан			
4А бөлімі– Есептеулердің оңтайлы тәсілдері	1.2 Сандармен амалдар орындау		2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер		2. 2. 1. 5 жақшамен және жақшасыз сандық, әріптік өрнектерді салыстыру (2-ден аса амалдары бар)
4В бөлімі – Есептердің шығару тәсілдері	5.1 Есептер және математикалық модель		2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 2. 5. 1. 8 барлық амалдағы сандық өрнек түріндегі; құрамдық - бөлектенген амалдағы сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу
			2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарының ұзындығын өлшеу, периметрді табу формулаларын жинақтау, құру, қолдану $P= 2(a+b)$, $P = 4a$, $P=a+b+c$; 2. 3. 1. 3 фигураның белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу;

Қоршаған орта
Саяхат

	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 4 торлы қағазға периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру, торлы қағазға периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру формасын өзгерткенде фигураның периметрі қалай өзгередінін түсіндіру
4С бөлімі– Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарының ұзындығын өлшеу, периметрді табу формулаларын жинақтау, құру, қолдану $P = 2(a+b)$, $P = 4a$, $P = a+b+c$; 2. 3. 1. 3 фигураның белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу; 2. 3. 1. 4 торлы қағазға периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру; 2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағыт пен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс)
	3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	2. 3. 3. 1 түзудегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау
	4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шығару
		2. 5. 1. 2** есептер шығару барысында шамалар арасының

		5.1 Есептер және математикалық модель	байланыстарын қолдану: ұзындығы, ені, периметрі 2. 5. 1. 5** тікбұрыштың (шаршының) жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу

4) 3 сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
	1А бөлімі - 1000 шектеуіндегі сандар. Қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 1000 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану; 3. 5. 2. 4 көбейту және бөлу әрекеттер ікомпоненттерінің атауларын жақшасы бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану

Тірі табиғат
Жаксыдан үйрен,
жаманнан жирен (жарык
пен қараңғы)

2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 1 бір/ екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану ; 3. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша екі әрпі бар әріптік өрнектің мәнін табу
2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің шешу жиынықтарын табу
4.3 Тізбектер	3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/1000 000 ға дейінгі мыңдықтар тізбектерінің заңдылығын анықтау
1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 20 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлуді орындағанда қолдану; санды 0ге бөлудің мүмкін еместігін білу; 3. 1. 2. 3 көбейтудің ауыстырмалық, қасиеттін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану
1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу; 3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см ² , дм ² , м ² және олармен амалдар орындау
2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту а • 0=0; 0ге бөлуге болмайтын: : а *0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру
1В бөлімі- Көбейту және бөлу	3. 4.1.1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын көрнекі бейнелеу;

	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру
	4. Нысандар комбинациялары	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану
	5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамау және шығару
	5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
1С бөлімі–Кестелік көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 4 6; 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 1 бір/ екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 3. 2. 1. 6 төрт амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу
	5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын

2А бөлімі – Бөліктер	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді көрнекілік қолданып салыстыру
	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 1 бөлшектер-бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну
	5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару
3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі		3. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды жіктеу; 3. 3. 1. 2 тікбұрыштың ауданын $S=a \cdot b$, шаршының ауданын $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыштың ауданын $S=(ab):2$ табу формулаларын құру, қолдану; 3. 3. 1. 3 суретте бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың периметрін анықтау; 3. 3. 1. 4 торлы қағазға ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру, формасын өзгерткенде фигураның ауданы қалай өзгередінін түсіндіру
		3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және

Уақыт
Сәулет

2В бөлімі – Аудан.
Шамалар

3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	қиылысқан түзулер сызу қиылысқан жалпақ фигуралар сызу және олардың қиылысу және бірігу аумағын табу
3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	3. 3. 3. 1 жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау
1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу; 3. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: мм, см, м, км/ кг, т/см ² , дм ² , м ² ; 3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м /г, кг, ц, т/л/см ² , дм ² , м ² , га және олармен амалдар орындау; 3. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру ұзындықтың мм, см, дм, км,/ массаның г, кг,ц,т,/ ауданныңсм ² , дм ² , м ²
5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану ұзындығы, ені, ауданы; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 5 тікбұрыштың (шаршының) жақтары мен ауданын табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару
	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді

		5.2 Математикалық тіл	белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу
	2С бөлімі– Кесте сыртында көбейту және бөлу. Ауызша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалысандарды біртаңбалыға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
3 - тоқсан			
Өнер Атақты тұлғалар	3А - Кесте сыртында көбейту және бөлу.	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 1 санның квадратын екі бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде және санның кубын - үш бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3.1.2. көбейтудің үйлестірмелік, орналастырмалық қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану; 3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу
		2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	3. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді шешу: $8=9$; $51:x=17$; $23x= 46$; $x \times (25: 5)=60$; $(24 \times 3):x=6$; $x: (17 \times 2)=2$; $k+124: 4 = 465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c) =ab+ac$; $a(b-c) = ab-ac$
			3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және оның моделін жинау;

3В бөлімі – Кеңістіктік фигуралар		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы, үстінен және жанынан қарауарқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру
3С бөлімі–Жазбаша көбейту және бөлу		1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 10 23x2; 123x2; 46: 2, 246:2 сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 3. 1. 2. 11 28x3; 269x2; 84: 3, 538:2 сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
4 - тоқсан			
	4А бөлімі- Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлу алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 5 әріптік және сандық өрнектерді салыстыру (3 тен аса амалдары бар)
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 6 1000 теңге, 2000 теңге, 5000 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу
		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	3. 4.1.3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сан жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру
		4.2 Пікірлер	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пайымда малар құру
			3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда,

Су –тіршілік көзі Демаллыс мәдениеті. Мерекелер	4В бөлімі–Есептер шығару тәсілдері	4.4 Нысандар комбинациялары	түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, түзу/бағанды диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу; 3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар ("мынынша көп/аз", "мына есе көп/аз" қатынастарымен баланысты)есептерді сараптамалау және шығару 3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыс бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып жүйелеу, салыстыру
	4С бөлімі– Уақыт	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 2 секундөлшем бірлігін қолданып шамаларды өлшеу; 3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру : с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр және олармен амалдар орындау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
			4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну; 1 000 000 шектеуінде натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу,

1А бөлімі– Көп таңбалы сандардың нөмірленуі және олармен амалдар жүргізу	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	салыстыру, сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу; 4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу
	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 2 0 қасиеттерін көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындағанда қолдану; 4. 1. 2. 8 көп таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	4. 1. 3. 1 көлемі бар нысандар мен кеңістіктік геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшемен өлшеу (1 см ³); 4. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: см ³ , дм ³ , м ³ , га, ар, мг; 4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м, км/ г, кг, ц, т/л, см ³ , дм ³ , м ³ /см ² , дм ³ , м ³ , ар, га/с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр к және олармен амалдар орындау; 4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың $\frac{1}{60} = 1$ минут; сағаттың $\frac{1}{2}$ = 30 мин; аптаның $\frac{1}{7} = 1$ күн)
	4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 1000 000 ға дейінгі сандар р тізбектерінің заңдылығын анықтау
		4. 1. 2. 3 қосу мен көбейтудің қасиеттерін

Менің Отаным –
Қазақстан
Адами құндылықтар

<p>1В бөлімі– Бір таңбалы санға көбейту және бөлу</p>	<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қолдану; 4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу; 4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көптанбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 4. 1. 2. 6 10, 100, 1000-ға қалдықсыз және қалдықпен бөлу</p>
	<p>4.1 Жиынтықтаржәне олармен операциялар</p>	<p>4. 4. 1. 1 жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылысатын және қиылыспайтын жиынтықтар, кішіжиынтық)</p>
<p>1С бөлімі – Жылдамдық, уақыт, қашықтық</p>	<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>4. 2. 1. 7 бірқалыпты түзу қозғалыс барысындағы жолдың формуласын шығару және қолдану $s=v \cdot t$, $t= s: v$; шешу шешу шешу шешу шешу $v, v=s: t$</p>
	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: жылдамдық, уақыт, қашықтық</p>
	<p>4.1 Жиынтықтаржәне олармен операциялар</p>	<p>4. 4. 1. 3 есептер шығару барысында жиынтықтарды біріктіру және қиылыстырудың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану</p>
	<p>3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі</p>	<p>4. 3. 1. 1 текшені, тікбұрышыты параллелепипедті және оның элементтерін (ұштары, қабырғалары, қырлары) тану; 4.3.1. тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формулаларын құру, қолдану ($V =a \cdot b \cdot c$)</p>

	1D бөлімі – Геометриялық фигуралар	5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені, тікбұрышты параллелепипедті белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу;
		5.1 Задачи и математическая модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланысын қолдану: биіктігі, ені, ұзындығы, көлемі
2 – тоқсан			
	2A бөлімі – Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көптаңбалысандарды бір таңбалы сандарға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
		1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	4. 1. 1. 5 пайыз -бүтіннің жүздік бөлігі екенін түсіну; бүтіннің бөліктерін пайызбен жазу , оқу; 4. 1. 1. 7 10 және 100 сияқты бөлгіштері бар жай бөлшектерді ондық бөлшек түрінде жазу, оларды оқу және салыстыру
		4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 жай бөлшектермен көрсетілген сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау
	2B – Бөлшектер және пайыздар	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді қосу және алуды -бөлгіші сол күйінде сақталған сәйкес алымдардың қосуы мен алуы ретінде түсіну; 4. 1. 2. 14 аралас санды бұрыс бөлшек түрінде және бұрыс бөлшекті аралас сан түрінде жазу; 4. 1. 2. 15 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу алгоритмін қолдану;

Мамандықтар әлемі			4. 1. 2. 16 пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға ауыстыру
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 4 бірдей бөлгіштері бар жай бөлшектердің қосу және алу алгоритмін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}; \frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}$ 4. 2. 1. 5бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану $\frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}; \frac{a}{n} = \frac{a : k}{n : k}, k \neq 0$
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 3жартысын табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамау және шығару
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын, мысалы 25%
	2С бөлімі - Есептер шығару	5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс; 4. 5. 1. 4 екі айырма арқылы белгісізді табу бойынша есептерді сараптамау және шығару
3 - тоқсан			
	3А бөлімі- Екі таңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 11 екі таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көп таңбалы сандарды екі таңбалы сандарға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
			4. 1. 2. 10 көп таңбалысандарды үш таңбалы сандарға қалдықпен бөлу;

Табиғи құбылыстар Қоршаған ортаны қорғау	Раздел 3В–Ү ш таңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 11 үш таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көп таңбалы сандарды үш таңбалы сандарға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
	3С бөлімі– Қозғалысқа есептер шығару, өнімділік	5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/ өсімшілік, өсімнің ауданы, массасы/ жылдамдық, уақыт
		4.2 Пікірлер	4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайылығын және жалғандығын анықтау; 4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шешу
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	4. 3. 3. 1 нысандар қозғалысының басы мен бағытын қолданып, қозғалыс сызбаларын құру, тиісті есептер жүргізу; 4. 3. 3. 2 нысандар қозғалысының басы мен бағытын анықтау (бір-біріне қарай, қарама-қарсы бағытта)
4 – тоқсан			
		2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	4. 2. 2. 1 қос теңсіздіктің жиынтық шешімдерін табу; 4. 2. 2. 2 $39 + 490:k = 46$; $230 * a + 40 = 1000 : 2$ түріндегі теңдеулерді шешу
			4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру;

<p>Ғарышқа саяхат</p> <p>Болашаққа саяхат</p>	4А бөлімі – Теңдеулер және теңсіздіктер, өрнектер	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	<p>4. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша бірнеше әріптері бар әріптік өрнектің мәнін табу;</p> <p>4. 2. 1. 3 әріптік өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану;</p> <p>4. 2. 1. 6 бөлшек сандары бар өрнектерді салыстыру</p>
		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	4. 4. 1. 3 теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтарды біріктіру және қиылыстырудың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
	4В бөлімі– Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 5 микрокалькулятор көмегімен есептеулер жүргізу
		5.1 Есептер және математикалық модель	<p>4. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамалау және шығару;</p> <p>4. 5. 1. 5 бүтіннің пайызын және керісінше, бүтінді пайызы бойынша табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару;</p> <p>4. 5. 1. 7 3- 4 амалды есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және шығару, және ең тиімді тәсілді анықтау</p>
			<p>4. 3. 1. 1 тікбұрышты үшбұрышты және оның элементтерін тану және атау (катеттері және гипотенуза);</p> <p>4. 3. 1. 2 үшбұрыштарды жіктеу;</p> <p>4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда перпендикуляр түзулер,</p>

4С бөлімі - Үшбұрыштар. Симметрия	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	симметриялық және симметриясыз жалпақ фигуралар сызу; 4. 3. 2. 2 берілген градустық өлшем бойынша бұрыш, екі катеті бойынша тікбұрышты үшбұрыш, бұрыштықтың көмегімен түзуге перпендикуляр құру; 4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед), оның моделін жинау
	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; бірігу және қиылысу аумақтарын бөлек көрсету
	4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже таңдап, сандардың (сандар тобының) тізбегін құру
	5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 4 бұрыштың градустық өлшемін белгілеу үшін "0" символын қолдану, мысалы 4500

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
590-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) " Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларды оқуда және күнделікті өмірде заманауи ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану, олармен жұмыс істеу үшін базалық білімді, дағдыларды және қабілеттерді қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) компьютер туралы, қазіргі заманғы цифрлық құрылғылар және олардың қоғамдағы рөлі туралы бастапқы ақпарат беру;

2) білім алушыларды заманауи ақпараттық технологиялармен жұмыс істеу үшін базалық білім, дағдылары мен қабілеттерін қамтамасыз ету;

3) ақпаратты әртүрлі формада іздеу, жинау, өңдеу, сақтау және беру дағдыларын қалыптастыру;

4) білім алушылардың әртүрлі бағдарламалық қосымшалар арқылы өз идеяларын ұсынуға қабілеттілігін жоғарылату;

5) қарым қатынасқа түсу, қоғамда ары қарай бейімделу, ақпаратпен алмасу үшін ақпараттық – коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі-АКТ) пайдалануға ықпал ету;

6) компьютермен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін және авторлық құқықты құрметтеуді үйрету;

7) интеллектуалдық қабілеттер мен танымдық қызығушылықтарды дамыту;

8) компьютерлік сауаттылыққа үйрету және күнделікті өмірде ақпараттық технологияларды тиімді пайдалана білуді дамыту.

4. Түзете дамыту міндеттері:

1) қазіргі әлемде әлеуметтену үшін тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып, дербес компьютерді қолдануға үйрету;

2) ақпараттық мәдениет дағдыларын дамыту (ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, ақпарат алу, жинақтау, беру және өңдеу іскерліктері);

3) ойлау әрекетін белсендіру (талдау, синтездеу, жинақтау, жіктеу процестерін дамыту);

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негіздіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған

6. Саралап оқыту тәсілі:

1) күрделілік дәрежесі, танымдық қызығушылықтары, мұғалім тарапынан көмек сипаты бойынша ерекшеленетін сараланған тапсырмаларды қолдануға ықпал етеді;

2) білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін мамандандыруды, олардың ерекшеліктерін есепке алу мақсатында оқытудың әр түрлі жағдайларын жасауды болжайды;

7. Жеке тәсіл әрбір білім алушыға жеке қарқынмен жұмыс істеуге мүмкіндік береді; білімдегі олқылықтарды толықтыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді; өзіндік танымдық іс-әрекет тәжірибесін қалыптастырады, білім алушылардың дербестігін, ұйымшылдығын тәрбиелеуге ықпал етеді.

8. Тұлғалық-бағдарланған тәсіл білім алушының тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамытуды, оның психикалық және физикалық дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық күштерін толық ашуды көздейді.

9. Іс-әрекет тәсілі:

1) білім алушылар білімдерін дайын түрде алмайды, оған өздігінен қол жеткізеді, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формаларын түсінеді, білім мен оқу дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға үлес қосатын нормалардың жүйесін түсінеді және қабылдайды;

2) білім алушылардың қызметі "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "бағалау", "синтездеу" сияқты санаттарға бөлінеді;

3) түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа оқу ресурстарын тәуелсіз іздеу, түсіндіру, талдау, синтездеу және бағалауды қамтиды.

10. Коммуникативтік тәсіл екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде ақпарат беру мен хабарлауды, білім, дағды мен іскерлікпен алмасуды болжайды; тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастырады және белсенді және пассивті сөздікті байытады

11. Кіріктірілген тәсіл осы пәнді басқа оқу пәндерімен тығыз байланыстыруға мүмкіндік береді.

12. Материалды концентрлік орналастыру қағидасы бір тақырып бірнеше жылдар бойы күнделілікті қайталанып, біртіндеп күрделендіру арқылы беріледі; бағдарламаның концентризмі ерте игерілген материалды үнемі қайталауға жағдай жасайды.

13. Педагогикалық тәсілдерді іске асыру:

1) топтық жұмыс, бірлескен жобаны жүзеге асыратын топтарда жұмыс жасайды;

2) ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыру: талдамалық, тәжірибелік, коммуникативтік (сөйлеу) дағдыларын дамытуға үлес қосатын нақты білім беру мысалдарын зерттеу;

3) ақпарат жинау, өңдеу, сақтау және таратуда сыни ойлауды қолдану;

4) білім алушыларды әртүрлі ие болған дағдыларды өмірлік жағдайларда қолдануға ынталандыру;

5) шығармашылық тәсіл мен түсіндіруді талап ететін ашық сұрақтар мен тапсырмаларды тұжырымдау жүзеге асырылады.

14. Пәнді оқыту барысында білім алушыларда тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамытады: олар түсінбеген сәттер болған кезде сұрақ қою; аудитория алдында топтық жұмыстың жобасын орындау кезінде қажетті ақпаратты ажырата алады.

15. Жұмыс түрлері тақырыптарға, білім алушылардың қабілеттері мен мүмкіндіктеріне байланысты өзгеріп отырады: жеке карточкалар бойынша жұмыс; сандық диктант; тірек схемалары және кроссвордтар бойынша жұмыс, дамыту ойындары

16. Пәнді оқыту үшін қажетті техникалық құралдар: дербес компьютерлер (ноутбук, планшет); интерактивті тақтаны, құлаққапты, дауысты жазғышты / микрофонды, бейнекамераны, оқытушылар мен білім алушылар арасындағы құрылғылар мен байланыстардың деректер алмасуын қамтамасыз ететін жоғары сапалы ашық қатынау желісі; перифериялық құрылғылар: принтерлер, сканерлер, көшірмелер, проекторлар, көрнекі құралдар (кестелер, суреттер, портреттер); демо-кестелер; оқулықтар мен дидактикалық материалдар; қауіпсіздік журналы.

3-тарау. "Ақпараттық– коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 3 - сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 2) 4 - сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Компьютер" бөлімі;
- 2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі;
- 3) "Ғаламтор желісіндегі жұмыс негіздері" бөлімі.

19. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) компьютер құрылғылары;
- 2) бағдарламалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

20. "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) кесте;
- 3) презентациялар;
- 4) мультимедиа.

21. "Ғаламтор желісіндегі жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпарат алмасу;
- 3) Ғаламтор желісіндегі қауіпсіздік.

22. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютерлер: кіріспе, қауіпсіздік техникасы мен жұмыс орнын ұйымдастыруды зерттеу, компьютер құрылғыларын ажырату, компьютерлік бағдарламалардың мақсаты, папкалармен және файлдармен танысу, компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтінді теру және редакциялау, мәтінді пішімдеу (қиып алу, көшіру, құжатқа таңдалған мәтінді қою); графикалық редактордың құралдары, суреттерді жасау және редакциялау, суреттерді өңдеу, нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту), қайталанатын фигуралар; дыбысты ойнату, дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану, белгілі бір тақырыпқа фотосуреттерді пайдалану;

3) ғаламтор желісіндегі жұмыс: нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану, файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, жылжыту және жою, өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану, тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу.

23. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютерлер: кіріспе, қауіпсіздік техникасын зерттеу және жұмыс орнын ұйымдастыру, компьютердің сыртқы және ішкі құрылғыларын ажырату, компьютерлік бағдарламалардың мақсаты, папкалармен және файлдармен танысу, компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану, бағдарламалар терезелері, файлдар мен папкаларды жасау, көшіру, жылжыту және жою, өз жұмысында мәтінмәндік мәзірді пайдалану;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтінді теру, редакциялау, пішімдеу (қиып алу, көшіру, таңдалған мәтінді қою), таңбаланған, нөмірленген тізімдерді жасау; графикалық редактордың құралдарын қолдану (жасау, редакциялау, суреттерді өңдеу), нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұрылу, өлшемдерді өзгерту), қайталанатын фигуралар; дыбысты ойнату, бағдарламаларды (жазбалар, редакциялау, дыбыстарды ойнату) пайдалану, белгілі бір тақырыпқа фотосуреттерді, құжаттағы иллюстрацияларды пайдалану, құжатқа суреттер, сәндік мәтін салу, әуендерді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану, фотосуреттерді өңдеу үшін бағдарламаларды пайдалану; (жарықтық, контрастылық, шеңберлер);

3) ғаламтор желісіндегі жұмыс: нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану; файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, жылжыту және жою; өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану; тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу, өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану, тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу.

4- тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға ыңғайлы болу үшін кодтау енгізілген. Ұсынылған кодта бірінші сан сыныпты, екіншісі - бөлім нөмірін, үшіншісі - бөлімше нөмірін, төртіншісі - оқыту мақсатының нөмірін білдіреді. Мысалы, 3.2.3.4 кодталуында: "3" – сынып, "2.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютер құрылғылары	<p>3. 1. 1. 1 енгізу (тінтуір мен пернетақта) жәнешығару (монитор мен принтер) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 1. 2 пәнге қызығушылығын арттыру;</p> <p>3. 1. 1. 3 қолдың ұсақмоторикасын дамыту</p>	<p>4. 1. 1. 1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларын ажырату;</p> <p>4. 1. 1. 2 пәнге қызығу шылығын арттыру;</p> <p>4. 1. 1. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту;</p> <p>4. 1. 1. 4 кеңістіктік түсініктерді дамыту</p>
1.2 Бағдарламалық қамтамасыз ету	<p>3. 1. 2. 3 файл мен қалтаның түсінігін ашу;</p> <p>3. 1. 2. 1 пайдаланушы тапсырмаларын орындау үшін компьютерлік бағдарламаларды түсіну;</p> <p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау нұсқауларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын қолдану</p> <p>3. 1. 2. 5 тұрақты зейінді дамыту</p>	<p>4. 1. 2. 1 қалталар мен файлдардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын ашу;</p> <p>4. 1. 2. 1 қолданылатын қолданбалы бағдарламалардың мүмкіндіктерін түсіну;</p> <p>4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды көшіру, жылжыту және жою нұсқауларын пайдалану;</p> <p>4. 1. 2. 3 мәнмәтіндік мәзірді өз жұмысында пайдалана алу;</p> <p>4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту</p>
1.3 Қауіпсіздік техникасы	<p>3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылармен жұмыс кезіндеқауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және сақтау;</p> <p>3. 1. 3. 2 ауызша сөйлеуді байыту;</p> <p>3. 1. 3. 3 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы ой-өрісін кеңейту</p>	<p>4. 1. 3. 1 қауіпсіздік техникасы ережелерін білу және сақтау, экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс істеу уақытын шектеу;</p> <p>4. 1. 3. 2 ауызша сөйлеу мен сөздік қорын байыту;</p> <p>4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы ой-өрісін кеңейту</p>

2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі:

2-кесте

--	--

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтіндер	<p>3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар теруді жүзеге асыру;</p> <p>3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (сызу, түс, туралау);</p> <p>3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіру, қою;</p> <p>3. 2. 1. 4 шығармашылық қиял элементтерін дамыту</p>	<p>4. 2. 1. 1 мәтін редакторында мәтін теруді жүзеге асыру;</p> <p>4. 2. 1. 2 құжаттың қаріпін пішімдеу (сызу, туралау);</p> <p>4. 2. 1. 3 құжатқа мәтін фрагменттерін қиып, көшіру, қою;</p> <p>4. 2. 1. 4 таңбаланған, нөмірленген тізімдерді жасау;</p> <p>4. 2. 1. 5 құжатқа суреттер, декоративтік мәтінді енгізу;</p> <p>4. 2. 1. 6 танымдық қызметті дамыту</p>
2.2 Графика	<p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын пайдалану;</p> <p>3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту);</p> <p>3. 2. 2. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту</p>	<p>4. 2. 2. 1 графикалық редактордың құралдарын пайдалану және бірыңғай суретті жасау үшін аралас суреттерді жасау;</p> <p>4. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту), палитраны пайдалану;</p> <p>4. 2. 2. 3 шағын және жеке топтарда жұмыс істей білуді қалыптастыру;</p> <p>4. 2. 2. 4 танымдық қызметті белсендіру</p>
2.3 Презентациялар	<p>3. 2. 3. 1 мәтін мен суретті қамтитын қарапайым презентацияларды жасау;</p> <p>3. 2. 3. 2 слайдтар арасында ауысуды таңдау;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды үйлестіру;</p> <p>3. 2. 3. 4 желілік жад көлемін кеңейту</p>	<p>4. 2. 3. 1 презентация жасау және үлгі бойынша іс-қимыл жасай білуін қалыптастыру;</p> <p>4. 2. 3. 2 слайд орналасуын таңдау;</p> <p>4. 2. 3. 3 презентацияда нысандарды анимациясын үйлестіру;</p> <p>4. 2. 3. 4 мақсаттарға қол жеткізу үшін іс-қимыл реттілігін жоспарлау;</p> <p>4. 2. 3. 5 жеке қасиеттерді дамыту</p>
2.4 Мультимедиа	<p>3. 2. 4. 1 дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану;</p> <p>3. 2. 4. 3 пәнге қызығушылығын дамыту</p>	<p>4. 2. 4. 1 әуендерді тындау үшін бағдарламаларды қолдану;</p> <p>4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған бағдарламаларды пайдалану; (жарықтық, контраст, шеңберлер)</p> <p>4. 2. 4. 3 пәнге оң мотивация қалыптастыру</p>

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып

3.1 Ақпаратты іздеу	3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану; 3. 3. 1. 2 логикалық ойлау дыдамыту	4. 3. 1. 1 Ғаламтордағы іздеу қолданбаларын пайдалану (компьютерде файлдар мен қалталар, құжаттағы мәтін фрагменті) 4. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте өз іс-әрекеттері үшін дербестікті және жеке жауапкершілікті дамыту
3.2 Ақпаратпен алмасу	3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу тәсілдерін түсіндіру; 3. 3. 2. 2 ойлау қызметін дамыту; 3. 3. 2. 3 сыни ойлау дыдамыту	4. 3. 2. 1 Ғаламтордағы ақпаратының маңыздылығы мен жауапкершілігі туралы түсіндіру; 4. 3. 2. 2 логикалық ойлауды дамыту
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3. 3. 3. 1 желіде қажетсіз контактілердің тәуекелдерін қарапайым түсінікпен көрсету; 3. 3. 3. 2 ақыл-ой қызметін дамыту ; 3. 3. 3. 3 логикалық ойлауды дамыту	4. 3. 3. 1 сенімді құпия сөзді көрсету; 4. 3. 3. 2 алған білім мен біліктерді табысты дамыту және бейімдеу үшін пайдалану; 4. 3. 3. 3 сыни ойлауды дамыту

26. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
3-4-сыныптары үшін
"Ақпараттық-коммуникациялық
технологиялар" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Тірі табиғат

Компьютерлер

1.1 Компьютердің құрылғылары

3. 1. 1. 1 енгізу құрылғыларын ажырату (тінтуір мен пернетақта) және шығару (монитор мен принтер);
3. 1. 2. 1 компьютер бағдарламалар түрлі тапсырмаларды орындау үшін жасалатынын түсіндіру;
3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және сақтау;
3. 1. 1. 3 пәнге қызығушылық таныту

3. 1. 2. 2 компьютер бағдарламаларында файлдарды ашу және жетілдіру командаларын пайдалану;
3. 1. 2. 3 файл мен қалтаның түсінігін түсіндіру;
3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану;
3. 1. 1. 2 қолдың ұсақ моторикасын дамыту;
3. 1. 3. 2 ауызша сөйлеуді байыту;
3. 1. 2. 5 тұрақты назарды дамыту

1.2 Файлдар мен қалталар

3. 1. 1. 1 енгізу (тінтуір мен пернетақтаны) және шығару (монитор мен принтерді) құрылғыларын ажырату;
3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайданушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру;
3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын қолдану;
3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі

			ережелерін білу және ұстану
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Ақпаратты ұсыну және өңдеу	2.1 Мәтінді теру және редакциялау	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру; 3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану; 3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар жинауды жүзеге асыру; 3. 1. 3. 2. ауызша сөйлеуді байыту
		2.2 Мәтінді пішімдеу	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану; 3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар жинауды жүзеге асыру; 3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (сызу, түсі, туралау); 3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіру; 3. 2. 1. 4 шығармашылық қиял элементтерін дамыту
2-тоқсан			
		3.1 Дыбысты жазу және ойнату	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру; 3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және ұстану; 3. 2. 4. 1 дыбыстарды өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдаланаңыз

Уақыт
Сәулет

3.2 Дыбыстық әсерлер

3. 1. 2. 4. компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын қолдану;
3. 2. 4. 1 дыбыстарды редакциялау және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;
3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін сақтау

3.2 Дыбыстық әсерлер

3. 2. 4. 1 дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;
3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану;
3. 2. 4. 3 пәнге қызығушылығын дамыту

4.1 Графикалық редактордың құралдары

3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайданушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру;
3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;
3. 1. 2. 4 қарапайым графикалық редактордың құралдарын пайдалану

4.2 Суретті редакциялау

3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру;
3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;
3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұрылу, өлшемдерді өзгерту);
3. 2. 2. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту

Өнер		5.1 Графикалық редактордағы суреттер	<p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламаларды пайдаланушы міндеттерін орындау үшін жасалғанын түсіндір</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір нұсқауларын пайдалану;</p> <p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолданыңыз</p>
		5.2 Үзінділерді (фрагменттерді) қайталау	<p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір пәрмендерін пайдалану</p> <p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын пайдалану;</p> <p>3. 2. 2. 2 нысанның көрінісін өзгерту (кесу, айналдыру, өлшемді өзгерту</p>
		5.3 Түспалитрасы	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау үшін командаларды пайдалану ;</p> <p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын пайдалану;</p> <p>3. 2. 2. 2 нысанның көрінісін өзгерту (егістік, айналу, өлшемді өзгерту) ;</p> <p>3. 2. 2. 3 ұсақ моториканы дамыту</p>
		6.1 Ақпаратіздеу	<p>3. 2. 1. 3 таңдалған мәтіндікію, көшіру, құжатқа қою;</p> <p>3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу жүйелерін пайдалану;</p> <p>3. 3. 3. 2 табысты даму мен бейімделу үшін алынған білім мен дағдыларды пайдалану;</p> <p>3. 3. 2. 2 интеллектуалдық қызметті дамыту;</p>

Атақты тұлғалар	3 бөлім. Ғаламтор желісіндегі жұмыс	3. 3. 2. 3 сыни ойлауды дамыту
		<p>3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу;</p> <p>3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу жүйелерін пайдалану;</p> <p>3. 3. 3. 1 желісіндегі қажетсіз байланыстардың тәуекелдерін түсінуді көрсету;</p> <p>3. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте іс-қимыл жасауға тәуелсіздік пен жеке жауапкершілікті дамыту;</p> <p>3. 3. 3. 2 интеллектуалдық қызметті дамыту;</p> <p>3. 3. 3. 3 логикалық ойлауды дамыту</p>
	6.2 Ғаламтор қауіпсіздігі	
		6.3 Презентация жасау
4-тоқсан		
		7.1 Презентация жасау және таныстыру
		<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау үшін командаларды пайдалану ;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір пәрмендерін пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 1 мәтінді және кескінді қамтитын қарапайым</p>

Су – тіршілік көзі	7. Презентация дизайны		<p>презентациялар жасау; 3. 2. 4. 2 суреттерді белгілі бір тақырыпта пайдалану ;</p> <p>3. 2. 2. 3 ұсақ қол моторикасын дамыту</p>
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	7.2 Презентация дизайны	7.2 Презентацияға ақпарат	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау үшін командаларды пайдалану ;</p> <p>3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға;</p> <p>3. 2. 3. 1 мәтінді және кескінді қамтитын қарапайым презентациялар жасау;</p> <p>3. 2. 3. 2 слайдтардың ауысуын пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3. 3. 1. 1 Ғаламтор-іздеу жүйелерін нақты сұрақтарға жауап табу үшін пайдалану</p>
		8.1 Мәтінмен жұмыс істеу	<p>3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу;</p> <p>3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін іздеу жүйелерін пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 4 желілік жад көлемін кеңейту</p>
	8. Мәтін, дыбыс және презентация		<p>3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу;</p> <p>3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға;</p> <p>3. 2. 4. 2 суреттерді белгілі бір тақырыпта пайдалану;</p>

		8.2 Пернетақтада болмаған таңбалар	3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану; 3. 1. 3. 3 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту
		8.3 Презентация дыбыстары	3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу жүйелерін пайдалану; 3. 2. 4. 1 дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану; 3. 3. 2. 3 сыни ойлауды дамыту

2) 4-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Менің Отаным – Қазақстан	Компьютерлер	1 . 1 Компьютерлік құрылғылар	4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың мысалдарын ұсыну; 4. 1. 1. 2 кеңістіктік ұсынуды қалыптастыру; 4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту; 4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен жұмыс істеу уақытын шектеудің маңыздылығын қалыптастыру (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар); 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту; 4. 1. 1. 3 тақырыпқа қызығушылықты арттыру
			4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктері туралы айту;

		1.2 Файлдар мен қалталармен жұмыс істеу	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру және жою; 4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану; 4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту
Адами құндылықтар	2 бөлім. Ақпаратты ұсыну және өңдеу	2.1 Құжаттағысуреттер	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру және жою; 4. 2. 1. 2 сурет сызбаларына, сәндік мәтінге кірістіру; 4. 2. 1. 3 өз бетінше өнімді жұмысында мүмкіндіктерді іске асыру; 4. 2. 1. 4 танымдық қызметті дамыту
		2.2 Тізімдер	4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану; 4. 2. 1. 1 таңбалы, нөмірленген тізімдер жасау; 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалталар, құжатта мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 1. 4 танымдық қызметті дамыту
2 - тоқсан			
Мәдени мұра		3.1 Дыбыспен жұмыс істеуге арналған бағдарламалар	4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктері туралы айту; 4. 2. 4. 1 әуенді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану; 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметті жандандыру
		3.2 Қоңырау үнін жасау	4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың мысалдарын ұсыну; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларын

			<p>пайдалану; (жарықтық, контраст, кадр);</p> <p>4. 2. 4. 3 тақырыпқа оңықылас қалыптастыру</p>
Мамандықтар әлемі		4.1 Презентация туралы ақпарат	<p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалталар, құжатта мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4. 2. 3. 1 үлгіде әрекет ету қабілетін қалыптастыру;</p> <p>4. 2. 3. 5 жеке қасиеттерді дамыту</p>
		4.2 Таныстыру анимациясы	<p>4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру және біріктіру;</p> <p>4. 2. 3. 2 слайдтың орналасуын таңдау;</p> <p>4. 2. 3. 3 презентацияда объектілердің анимациясын баптау;</p> <p>4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлау;</p> <p>4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту</p>
3 тоқсан			
Табиғи құбылыстар		5.1 Видеобейне	<p>4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың мысалдарын ұсыну;</p> <p>4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктері туралы айту;</p> <p>4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлау;</p> <p>4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметті жандандыру</p>
		5.2 Видео монтаж	<p>4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру және жою;</p> <p>4. 2. 4. 1 әуенді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану;</p> <p>4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру және біріктіру;</p> <p>4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникаци</p>

			ялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту
Қоршаған ортаны қорғау		6.1 Презентация дыбыстары	4. 2. 4. 1 әуенді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану; 4. 2. 1. 2 сурет сызбаларына, сәндік мәтінге кірістіру; 4. 2. 3. 2 презентацияда объектілердің анимациясын баптау; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларын пайдалану; (жарықтық, контраст, кадр); 4. 2. 4. 3 тақырыпқа оңықлас қалыптастыру
		6.2 Презентация бейнежазба	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалталар, құжатта мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 3. 2 презентацияда объектілердің анимациясын баптау; 4. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте іс-қимыл жасау үшін тәуелсіздік пен дербес жауапкершілікті дамыту
4 - тоқсан			
Ғарышқа саяхат		7.1 Фото өңдеу	4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру және біріктіру; 4. 2. 4. 2 фото өңдеу бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану (жарықтық, контраст, кадрлар); 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалталар, құжатта мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметтің жандандыру
			4. 2. 3. 1 үлгіде әрекет ету қабілетін қалыптастыру; 4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлау; 4. 1. 3. 1 экранмен жабдыкталған цифрлық

		7.2 Суретті жасау	құрылғылармен жұмыс істеу уақытын шектеудің маңыздылығын түсіндіреді (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар); 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту
Болашаққа саяхат	3 бөлім. Интернетте жұмыс істеу	8.1 Интернетке деректерді беру	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру және жою; 4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану; 4. 3. 2. 1 тіркемелермен бірге электрондық хаттарды алу және жіберу; 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметті жандандыру
		8.2 Құпия сөз күші	4. 3. 1. 2 браузердің параметрлерін пайдалану (бетбелгілер жасаңыз, тарихты қарау және жүктеу); 4. 3. 2. 1 тіркемелермен бірге электрондық хаттарды алу және жіберу; 4. 3. 3. 1 күшті құпия сөз критерийлерін белгілеу; 4. 1. 1. 3 тақырыпқа қызығушылықты арттыру

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
591-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – тірі және өлі табиғат, адамның табиғатпен өзара әрекеті туралы түсініктерді қалыптастыру, табиғатты, қоршаған ортаны аялау, адамдарды, өзі-өзін силау қасиеттерін тәрбиелеу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) табиғат, заттар және табиғат құбылыстары туралы, негізгі табиғат құбылыстары мен үрдістерінің себептері мен салдары туралы жаратылыстану-ғылыми білімдерін қалыптастыру және дамыту;

2) жаратылыстанудың ең маңызды жетістіктері мен идеяларымен таныстыру, алған білімді ғылыми көзқарас негіздерін қалыптастыру үшін пайдалану;

3) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру ;

4) ғылыми іс-әрекет негіздері ретінде мәселені анықтау; болжамын жасау; сұрақтарды құрылымдау; зерттеу жоспарын құру, бақылау; эксперименттер жүргізу; зерттеу нәтижелерін сипаттау мен бағалау ; пайымдарды айту мен қорытындыларды жасау сияқты қабілеттерінің дамуына жағдай жасау;

5) интернет желісі көздері, ғылыми көпшілік әдебиеттер, бұқаралық ақпарат құралдары хабарламаларындағы жаратылыстану ғылыми ақпараттарымен жұмыс жасай алу қабілетін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қоршаған ортаны бақылау арқылы, заттық-тәжірибелік әрекет барысында білім алушылардың танымдық белсенділігін және зейінін дамыту;

2) карталармен, компаспен, жергілікті жоспармен, бақылау күнделіктерімен жұмыс істеу арқылы көру-кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру;

3) жалпы танымдық дағдыларды: талдауды салыстыруды, жалпылауды, топтастыруды және жіктеуді дамыту, мнемикалық процестерді дамыту: есте сақтау, еске түсіру, орындау.

4) бұлшық еттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету, психологиялық-сөйлеу дамуындағы бұзылыстарды түзеу;

5) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын, топта және жұптарда жұмыс істеу, басқа адамдардың пікірін құрметтеу, өз жұмысын жазбаша және ауызша түрде ұсына алу, көшбасшылық қасиеттерін көрсете білуді дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесі құндылықты-бағыттық, іс-әрекеттік, тұлғалық-бағыттық, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылықты-бағыттық тәсіл білім алушылар тұлғасының әлеуметтік-маңызды құндылықтар жүйесін, мінез-құлқы мен әрекеттерін, ынтасын қалыптастырылады, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға тәрбиелейді.

7. Тұлғалық-бағыттық тәсіл тәрбиелеу-оқыту процесін ұйымдастыруда білім алушылардың келесі жекелей ерекшеліктерін ескеруді көздейді:

- 1) дене дамуы, психологиялық, танымдық және жас ерекшеліктерін;
- 2) білім алудағы қажеттіліктерін, бағдарламалық материал күрделілігінің әртүрлі деңгейіне бағытталауын;
- 3) білім, қабілеттері бойынша білім алушыларды топтастыруды;
- 4) біртекті топтар бойынша білім алушыларды бөлуді (қабілеттері, кәсіби бағыттары бойынша);
- 5) әрбір балаға бірегей жеке тұлға ретінде қарауды.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің мәні - білім алушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық іс-ірекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз бақылау жүргізу, эксперимент жасау, түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамау, қорыту және бағалау болып табылады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекшеліктерін ескеру мақсатында оқытудың әртүрлі жағдайларын жасауды түсіндіреді.

10. Коммуникативтік тәсіл оқыту процесіне қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды енгізуді, владение разными видами информации; түрлі ақпаратты игеру, әртүрі мәселелер бойынша пікірталастар жүргізу және өз позициясын жеткізе алу қабілеттерді қалыптасуын көздейді.

11. Оқу материалды ортақ тақырыптар негізінде беру оқытудың нәтижелігін артады, бұл тақырыптар әртүрлі өмірлік жағдайларда білім алушылардың өз білімін пайдалана алуын қалыптастыруға ықпал ететеді және қоғамдық даму туралы тұтастай түсінікке ие болуға мүмкіндік береді.

12. Ойын арқылы оқыту білім алушыларға өз қатарластарымен қарым-қатынас жасай алу және өзін қалыпты сезінуге кедергі келтіретін күйзелістермен күресуге көмектеседі.

13. Оқуға деген ықыласы мен мотивациясын көтеруге ықпал ететін тиімді педагогикалық технологиялар төмендегідей:

1) деңгейлік оқыту технологиясы – жеке тұлғалық және жас ерекшелігі мен мүмкіндігіне сай оқу материалдарын әртүрлі деңгейде қабылдауын болжайтын, сонымен бірге білім алушының әрі қарай толыққанды дамуына мүмкіндік беретін оқу процесін ұйымдастыру болып табылады;

2) оқытудың серіктестік түрі – оқытуда білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкес алынатын педагог пен білім алушының бірлескен әрекеті ретінде қарастырылады;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процесі;

4) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушыға көлемді ақпаратты тез, қолжетімді түрде даярлау және жеткізуді қарастырады да, оқытуды жекелешендіру мен саралауға мүмкіндік береді;

5) оқытудың компенсаторлық технологиясы - білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрайды.

14. Сабақта дәстүрлі оқытудың ғылыми-жаратылыстану құралдарын, оқытудың техникалық құралдарын, көбейткіш техникасы мен интернетке қосылған компьютерді қолдануды болжайды. Оқытуда қолданылады: статистикалық оқу құралы, аудиовизуалды құралдар, оқытудың көмекші құралдары, көрнекі құралдар.

15. Бағдарлама алынған білімдерін қолдана алу дағдысын дамыту, күнделікті өмірде бақылауға алынатын табиғи құбылыстар мен үрдістерді болжауға бағытталған.

3-тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 – сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 – сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

18. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;

2) табиғатты тану әдістері.

19. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) өсімдік;

2) жануарлар;

3) адам.

20. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) заттардың типтері;

2) ауа;

3) су;

4) табиғи ресурстар.

21. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) Жер;

2) Ғарыш;

3) кеңістік пен уақыт.

22. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) күш пен қозғалыс;

2) жарық;

3) дыбыс;

4) жылу;

5) электричество;

6) магнетизм.

23. 0 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: қоршаған орта нысандары мен үрдістері, құбылстарын зерделеудің мәні; қоршаған орта құбылыстарын бақылау: бөлме гүлдері, табиғи шеберлік заттары;

2) тірі табиғат: өсімдік – тірі организмдер, өсімдік түрлері, өсімдік бөліктері, өмір сүру үшін өсімдіктерге не керек, өсімдіктерге күтім жасау; жануарлар – тірі организмдер, жануарларлардың түрлері, адамдар жануарлардан не алады, табиғи құбылыстардың жануарларға әсері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау, ауаның қасиеттері;

4) Жер мен Ғарыш: кеңістік пен уақыт – уақыттың маңыздылығын түсіндіру, уақытты өлшеу құралдарын анықтау, оның өнер үлгісі ретіндегі Жердің формасын анықтау, ғарыш туралы ғылым. Жеке ғарыштық денелерді, құралдарды және ұшу аппараттарын сипаттау;

5) табиғат физикасы: жылу алуға арналған құралдар, адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңыздылығын түсіндіру, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау.

24. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: ғылым мен зерттеушілердің рөлі, табиғатты тану әдістері, қоршаған орта нысандары мен үрдістері, құбылыстарын зерделеудің қажеттілігін түсіндіру; қоршаған орта құбылыстарын бақылау: бөлем гүлдері, табиғи шеберлік заттары, сызғыш, өлшегіш;

2) тірі табиғат: өсімдік – тірі организмдер, өсімдік түрлері, өсімдік бөліктері, өмір сүру үшін өсімдіктерге не керек, өсімдіктерге күтім жасау әдістерін сипаттау; жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату, жануарлар – тірі организмдер, жануарлардың түрлері, адамдар жануарлардан не алады, табиғи құбылыстардың жануарларға әсері, жабайы және үй жануарларын ажырату, жануарларды жыл мезгілдерінің ауысуына бейімдеуге үйретудің нәтижесі, адам өмірінің деңгейлері, адамның оның өсіуі мен дамуына қажетті қажеттіліктерін анықтау, адам денесінің негізгі бөліктері және оның қызметтері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: ауаның қасиеттері (агрегаттық жағдайы, түсі мен иісінің болуы), жылу өткізгіштігін зерттеу және ауаның кеңістікті толтыру қасиеттері, ауаның қасиеттерін дәптеге жазып алу;

4) Жер мен Ғарыш: жылу, кеңістіктің магнетизмі және уақыт – уақыттың маңыздылығын түсіндіру, уақытты өлшеу құралдарын анықтау, оның өнер үлгісі ретіндегі Жердің формасын анықтау. Астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау. Ғарышты зерттеу үшін Жеке ғарыштық денелерді, құралдарды және ұшу аппараттарын сипаттау;

5) табиғат физикасы: жылу алуға арналған құралдар, адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңыздылығын түсіндіру, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау, қасиеттерін зерттеу, қоршаған орта құбылыстарын бақылау.

25. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: қоршаған ортаның үрдістері мен нысандары, құбылыстарын зерделеуге қажетті қасиеттер мен жағдайларды, "ақпарат көздері" түсінігін түсіндіру және зерттеулер жүргізу үшін оның маңыздылығы, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, нәтиже), шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеуге ала алу, бақылауды жүргізу жоспарын құру, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау, тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, гипотеза, ресурстар, жоспар, мерзімдер, нәтиже), тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу;

2) тірі табиғат: әртүрлі жағдайларда өсімдіктің өсу мүмкіндігін зерттеу, өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау, өсімдіктің негізгі бөліктерін сипаттау, өскен Жеріне байланысты өсімдіктердің топтарын салыстыру, түсіндіру, өсу Жеріне байланысты өсімдіктердің әртүрлі жағдайларға бейімделу тәсілдері (ылғал), жергілікті жеріне байланысты өсімдік топтарын сипаттау, топырақ күтімінің маңыздылығын түсіндіру, өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру, омыртқалы және

омыртқасыз жануарларды жіктеу, жануарлар класстарының өкілдерін ажырата алу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер, өмір сүру ортасына байланысты жануарлардың өмір сүру тәсілдерін сипаттау, жануарлардың көбею тәсілдерін түсіндіру, жануарлардың әртүрлілігін сақтау маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеуге ала алу, бақылау жүргізу жоспарын құру, құрылған жоспар бойынша бақылау жүргізу және тұжырымдау;

3) заттар мен олардың қасиеттері: біздің Жер шарымыз үшін ауаның маңыздылығын түсіндіру, ауаның кейбір ерекшеліктерін сипаттау (агрегаттық жағдай, түстің, иістің болуы), жылу өткізгішті және ауаның кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу, судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасыз, ағымдылығы), судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу, "ақпарат көздері" түсінігі және оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), тәжірибе өткізу және оның нәтижелерін кесте түрінде белгілеу;

4) Жер мен Ғарыш: Жер мен Күн арасындағы байланыс, Жердің табиғи спутнигін анықтау, Күн жүйесі планетасының орналасу тәртібін анықтау, Күн жүйесі планетасын сипаттау, уақытты өлшеудің негізгі бірлігін ажырату, Ғарыштағы уақыт пен қашықтықтың ерекшелігін түсіндіру;

5) табиғат физикасы: қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу, массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану, әртүрлі денелердің әртүрлі жылдамдықтағы қозғалыс мысалдарын келтіру, "ақпарат көздері" түсінігін мен оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын түсіндіру, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және тұжырымдау, тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау(мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже).

26. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: ғылыми жаңалықтардың маңыздылығы және оның адамның күнделікті өміріне ықпалы, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;

2) тірі табиғат: фотосинтез үрдісі кезінде өсімдіктердің оттегі бөлуі, қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында өсімдіктердің бейімделу тәсілдері (жылу, жарық және ылғал), өз аумағының табиғи бірлестіктері, өсімдіктердің көп түрінің болуының адам қызметіне ықпалы, сирек кездесетін және жоғалуға жақын өсімдік түрлерін сақтаудағы қызыл кітаптың рөлі, жануарлардың типтері, табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынасының типтерін сипаттау, өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара

байланысты зерттеу, өмірсүру ортасының өзгеруіне байланысты сандарының өзгеруі, жануарлар санының төмендеуіне әкелетін адам әрекетінің түрлері, ақпарат көздері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау, адамның ішкі органдарының орналасуы, адамның өмір сүруі үшін энергия алу асқорыту жүйесінің ролі, тыныс алу жүйесі және оның адам организміндегі ролі, адам организмінің аурулар мен инфекциялардан қорғану тәсілдері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: заттардың пайда болуы және агрегаттық жағдайы, ауаның жануға ықпалы, өлі табиғат пен тірі организмдерде судың болуы, судың негізгі табиғи көздері, ауыз суды дұрыс пайдалану қажеттілігі, суды тазалаудың әртүрлі тәсілдері, суды тазалауға арналған фильтрдің өзіндік үлгісі, өмірге арналған судың маңыздылығы, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің кемшіліктері мен артықшылықтары, тәжірибені жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау, кейбір организмдер өміріндегі топырақтың ролі, топырақтың негізгі құрамы (күм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа), топырақтың негізгі қасиеттері, құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;

4) Жер мен Ғарыш: Жер сферасы, ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар, адамзат дамуындағы ғарыштың мәні, ақпарат көздерінің түрлері, Жер осының айналуы және оның нәтижесі, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері;

5) табиғат физикасы: серпімділік күші, ауырлық күші, үйкеліс күші, олардың пайда болу күші, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктері, дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтыққа байланысты дыбыс күшінің тәуелділігі, электр энергиясының көздері, қарапайым электр желісінің құрылу сызбасы, олардың элементтерін көрсете отырып сызба түріндегі қарапайым электр желілері, магниттің көмегімен әртүрлі металлдарды магниттеу. Тәжірибе, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау.

27. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: өзіндік ойлау негізіндегі зерттеудің маңызды бағыты, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), артықшылықтары мен кемшіліктері, білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну;

2) тірі табиғат: қоректік тізбектегі өсімдіктің ролі, өсімдіктің өмірлік циклі, тозандану нәтижесінде дәндердің пайда болуы, дәндердің таралу тәсілдері, алас және биік өсімдіктер, өсімдіктерді қорғау тәсілдері, Жергілікті Жеріне байланысты жануарлардың жіктелуі, жәндіктердің өмірлік циклі, шөпқоректі және жыртқыш жануарлар, симботикалық қатынас мысалдары, қоректік тізбектегі өзара қатынас

үрдістері, өмір сүрудің белгілі бір ортасындағы қоректік тізбектің үлгілері, жоғалып кету жағдайында тұрған жануарлар, ұлттық парктер қорықтарды құру мақсаттары, олардың басымдықтарына негізделе отырып, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну. Шығару жүйесі және оның адам өміріндегі рөлі, жүйке жүйесі және оның адам организмінендегі рөлі, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну;

3) заттар мен олардың қасиеттері: ерекшелігі бойынша заттарды қолдану аумағы, тәжірибенің құрастырылған жоспарына сәйкес алынған жаңа заттар, ауаның ластану көздері, адам өмірінің әртүрлі аумақтарында ауаны қолдану тәсілдері, табиғаттағы ауаның орналасу үрдісі, желдің пайдасы мен зияны туралы мысалдар, ауа тазалығын сақтау тәсілдері және оны тазарту шаралары, білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну, табиғаттағы су айналымы, атмосфералық шөгінділердің пайда болу үрдісі, судың ластану көздері, әртүрлі организмдер үшін судың ластану салдары, суда әртүрлі заттардың еруін зерттеу, кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын анықтау (бор, тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір), картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын көрсету, пайдалы қазбаларды сақтау және күту жолдары;

4) Жер мен Ғарыш: Жер бетіндегі ірі элементтер, ғарыштың Жерге әсері, Жердің айналуы және оның салдары, олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне негізделе отырып зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну;

5) табиғат физикасы: Архимед күші және суда әртүрлі заттардың әрекет етуінің көрінуі, бөгеттің өлшеміне байланысты көлеңкенің тәуелділігі және негізгі көздерден бөгетке дейінгі ара қашықтық, жарықтың қасиеті – кескін, жұтылу, белгілі бір бөгеттердің дыбысқа және дыбыстардың таралуына әсері, әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігі, әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігі, зерттеу (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсынуы.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдану ыңғайлылығы үшін кодтау ендірілген. Кодта бірінші сөз сынып, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімше, төртінші сан оқу мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодталуында "1"-сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

29. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 қоршаған орта туралы түсінікке ие болу, қоршаған ортаның құбылыстарын, үрдістері мен нысандарын зерделеу қажеттілігін түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарын, құбылыстарын түсіну	2. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарын, құбылыстарын анықтау	3. 1. 1. 1 анағұрлым маңызды ғылыми жаңалықтарды білу және олардың адамның күнделікті өміріне әсері	4. 1. 1. 1 өзіндік ойлау негізінде зерттеуді анықтау
1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларға күтім жасай алу; 0. 1. 2. 2 табиғи жiне жасанды заттарды ажырату	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету	2. 1. 2. 1 " ақпарат көзі" түсінігін білу және оның зерттеуді жүргізудегі маңыздылығы; 2. 1. 2. 2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдер, нәтиже); 2. 1. 2. 3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу; 2. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2. 1. 2. 5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және тұжырымдау; 2. 1. 2. 6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсаты, гипотеза, ресурстар, жоспар, мерзімдер, нәтиже);	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түрінде құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижесін белгілеу, (тұжырымдау	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау мен тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасауды негіздеу; 4. 1. 2. 2 білім алушының таңдауы формасында алынған

			2. 1. 2. 7 тәжірибе жүргізу және кесте түріндегі о н ы ң нәтижелері	нәтижелерді ұсыну
--	--	--	--	----------------------

2) "Тірі табиғат" бөлімі:
2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдік	0. 2. 1. 1 жемістер мен көкөністер туралы түсінікк е болу (кызанақ, қияр, алма)	1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамасы және олардың өмірлік формаларын анықтау; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әртүрлі бөліктерін ажырата алу; 1. 2. 1. 3 жабайы (өсетін және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1. 2. 1. 4 өсімдік өміріндегі жағдайды зерттеу; 1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	2. 2. 1. 1 әртүрлі жағдайларда өсімдіктердің өсу мүмкіндігін зерттей алу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау; 2. 2. 1. 3 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтерін сипаттау; 2. 2. 1. 4 олардың өмір сүру ортасына байланысты өсімдік топтарын салыстыру; 2. 2. 1. 5 өмір сүрудің әртүрлі жағдайларына қатысты өсімдіктердің бейімделу тәсілдерін түсіндіру (ылғал); 2. 2. 1. 6 жергілікті Жеріне байланысты топтарды сипаттау; 2. 2. 1. 7 топыраққа күтім	3. 2. 1. 1 фотосинтез кезінде өсімдіктердің оттегі бөлуін анықтау ; 3. 2. 1. 2 қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларындағы өсімдіктердің бейімделу тәсілдерін сипаттау (жылу, жарық және ылғал); 3. 2. 1. 3 өз ауданының табиғи бірлестігін сипаттау; 3. 2. 1. 4 өсімдіктердің көптүрлілігінің адам әрекетіне әсерін түсіндіру; 3. 2. 1. 5 сирек кездесетін және жоғалу үстіндегі өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау	4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4. 2. 1. 2 өсімдіктің өмірлік циклін сипаттау; 4. 2. 1. 3 тозандану нәтижесінде дәнің пайда болуын сипаттау ; 4. 2. 1. 4 дәндердің таралу тәсілдерін зерттеу; 4. 2. 1. 5 биік және аласа өсімдіктеді ажырату; 4. 2. 1. 6 өсімдіктерді

			ж а с а у маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 1. 8 өсімдіктерді к ү т у маңыздылығын түсіндіру		қорғау тәсілдерін ұсыну
2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жануарлардың сипаттық ерекшеліктерін білу	1. 2. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды салыстыру, олардың ұқсастықтары м е н айырмашылықта рын анықтау; 1. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажырата алу; 1. 2. 2. 3 жануарлардың ж ы л мезгілдерінің ауысуына бейімделуін түсіндіру	2. 2. 2. 1 жануарларды омыртқалы және омыртқасыз деп жіктеу; 2. 2. 2. 2 жануарлар класстарының өкілдерін ажырату: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер; 2. 2. 2. 3 жануарлардың өмір сүру ортасының жағдайларына бейімделу тәсілдерін сипаттау; 2. 2. 2. 4 жануарлардың к ө б е ю тәсілдерін түсіндіру; 2. 2. 2. 5 жануарлардың әрқилылығын с а к т а у маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 1 жануарлар типін сипаттау; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың типтерін сипаттау; 3. 2. 2. 3 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы ө з а р а байланысты зерттеу; 3. 2. 2. 4 өмір сүру ортасы жағдайының өзгеруінен санының өзгеруін түсіндіру; 3. 2. 2. 5 жануарлар санының төмендеуіне әкелетін адам әрекетінің түрлерін анықтау	4. 2. 2. 1 жергілікті Жеріне байланысты жануарларды жіктеу; 4. 2. 2. 2 жәндіктердің өмірлік циклін зерттеу; 4. 2. 2. 3 шөпқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4. 2. 2. 4 симбиотикалық қатынас мысалдарын келтіру; 4. 2. 2. 5 қорек тізбегіндегі өзара қатынас үрдістерін түсіндіру; 4. 2. 2. 6 өмір сүрудің белгілі бір ортасындағы қ о р е к тізбектерінің үлгілерін құрастыру; 4. 2. 2. 7 жоғалу жағдайында т ұ р ғ а н жануарларды мысалға келтіру; 4. 2. 2. 8 ұлттық парктер мен қорықтарды қ ұ р у мақсаттарын түсіндіру
				3. 2. 3. 1 адамның ішкі	

2.3 Адам	0. 2. 3. 1 үлкендердің бакшадағы (бактағы) еңбегін сипаттау	1. 2. 3. 1 адамның негізгі дене бөліктері және олардың қызметтері; 1. 2. 3. 2 адам өмірінің деңгейлерін сипаттау; 1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуына қажетті адамның қажеттіліктерін анықтау	2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметтерін анықтау; 2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтау маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 3. 3 қозғалыстағы бұлшықеттердің рөлін түсіндіру; 2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке тазалықтың рөлін анықтау; 2. 2. 3. 5 денсаулықты сақтаудағы тіс күтімінің маңыздылығын анықтау	органдарының орналасуын анықтау; 3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергия алуда адамның ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау; 3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және және оның адам өміріндегі рөлін анықтау; 3. 2. 3. 4 қан тамырлар жүйесі және және оның а д а м организіміндегі рөлі; 3. 2. 3. 5 адам организімінің аурулар мен инфекциялардан қорғану тәсілдерін түсіндіру	4. 2. 3. 1 шығару жүйесін және оның адам өміріндегі рөлін сипаттау; 4. 2. 3. 2 жүйке жүйесін және оның адам организіміндегі рөлін сипаттау
----------	---	---	--	--	---

3) "Заттар мен олардың қасиеттері" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Зат типтері	0. 3. 1. 1 ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау	1. 3. 1. 1 ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау	2. 3. 1. 1 заттарды пайда болуы мен агрегаттық жағдайы бойынша жіктеу	3. 3. 1. 1 заттарды пайда болуы мен агрегаттық жағдайы бойынша жіктеу	4. 3. 1. 1 заттардың ерекшелігіне байланысты олардың қолданылу аумағын анықтау; 4. 3. 1. 2 тәжірибенің құрастырылған жоспарына сәйкес жаңа зат алу
			2. 3. 2. 1 біздің Жер шарымыз		4. 3. 2. 1 адам өмірінің әртүрлі аумақтарында ауаны қолдану тәсілдерін анықтау;

3.2 Ауа	0. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәнін анықтау	1. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәні мен қасиетін анықтау; 0. 3. 2. 2 ауаның қасиеттерін атау және сипаттау	үшін ауаның мәнін түсіндіру; 2. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық жағдайы, түсі мен иісінің болуы); 2. 3. 2. 3 ауаның жылу өткізгіш және кеңістікті толтыру қасиеттерін зерттеу	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын сипаттау; 3. 3. 2. 2 ауаның жануға ықпалын сипаттау	4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4. 3. 2. 3 ауа тазалығын сақтау тәсілдерін ұсыну және тазарту бойынша іс-шаралар; 4. 3. 2. 4 табиғаттағы ауа қозғалысының үрдісін түсіндіру; 4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысалдар келтіру
3.3 Су	0. 3. 3. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін судың мәні мен қасиеттерін білу	1. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анықтау	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиетін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасыз, ағымдылығы); 2. 3. 3. 2 судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу	3. 3. 3. 1 өлі табиғат пен тірі организмдердегі судың болуын түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3. 3. 3. 3 ауыз суды күтіммен пайдалану қажеттілігін түсіндіру; 3. 3. 3. 4 суды тазалаудың әртүрлі тәсілдерін ұсыну; 3. 3. 3. 5 суды тазалауға арналған фильтрдің жеке үлгісін ұсыну; 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығын түсіндіру	4. 3. 3. 1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4. 3. 3. 2 атмосфералық шөгінділердің пайда болу үрдісін сипаттау; 4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін анықтау; 4. 3. 3. 4 әртүрлі организмдер үшін судың ластану салдарын түсіндіру; 4. 3. 3. 5 Суда әртүрлі заттардың еруін зерттеу
				3. 3. 4. 1 кейбір организмдердің өміріндегі топырақтың рөлін түсіндіру;	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу

3.4 Табиғи ресурстар	0. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлерін білу	1. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау	2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау; 2. 3. 4. 2 генезисі бойынша табиғи ресурстарды жіктеу (табиғи және антропогенді)	3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (күм, саз, өсімдік пен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3. 3. 4. 4 құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу	аумағын анықтау (бор, тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір); 4. 3. 4. 2 картадан Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларын көрсету; 4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды күтіммен пайдалану және сақтау жолдарын ұсыну
----------------------	--	---	--	---	---

4) "Жер мен Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жер формасын анықтау	1. 4. 1. 1 жасанды үлгі негізінде Жер формасын анықтау	2. 4. 1. 1 Жер мен күннің арасындағы байланысты түсіндіру; 2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау	3. 4. 1. 1 Жердің графикалық сызбасын түсіндіру	4. 4. 1. 1 Жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау
4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 ғарыш туралы түсінік беру	1. 4. 2. 1 ғарыш туралы ғылым ретінде астронмияны сипаттау; 1. 4. 2. 2 ғарышты зерттеуге арналған құралдар мен ұшы аппараттарын сипаттау; 1. 4. 2. 3 жеке ғарыштық денелерді сипаттау	2. 4. 2. 1 күн жүйесі Жер шарының орналасу тәртібін анықтау; 2. 4. 2. 2 күн жүйесі планетасын сипаттау	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудегі кейбір маңызды оқиғалар туралы айтып беру; 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы комостың мәнін түсіндіру	4. 4. 2. 1 ғарыштың Жердегі өмірге әсерін анықтау
		1. 4. 3. 1 уақыттың	2. 4. 3. 1 уақытты өлшеудің негізгі		4. 4. 3. 1 Жердің осьтік айналуы

4.3 Кеңістік пен уақыт	0. 4. 3. 1 уақыт туралы түсінік беру	маңыздылығын түсіндіру; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау	бірліктерін ажырату; 2. 4. 3. 2 ғарыштағы у а қ ы т қашықтығының ерекшелігін түсіндіру	3. 4. 3. 1 Жердің осьтік айналуы мен оның салдарын түсіндіру	мен оның салдарын түсіндіру; 4. 4. 3. 2 уақыт мерзімдерін сипаттау
------------------------	--------------------------------------	--	---	--	---

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күш пен қозғалыс	0. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру	1. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру; 1. 5. 1. 2 адам өміріндегі және табиғаттағы қозғалыстың маңыздылығын анықтау; 1. 5. 1. 3 қозғалыстың әртүрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2. 5. 1. 1 әртүрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру; 2. 5. 1. 2 жылдамдықтың сапалық сипаттамаларын түсіндіру кезінде пайдалану 2. 5. 1. 3 қозғалысты шақыртаын күштерді зерттеу 2. 5. 1. 4 массаны анықтауға арналған құралдарды пайдалану	3. 5. 1. 1 керпімділік күшін зерттеу, олардың көрінуіне мысалдар келтіру 3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдарын келтіру; 3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 4 күш қызметінің бағытын анықтау	4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 4. 5. 1. 2 Судағы әртүрлі заттарға әрекет етуші Архимедтің күшін бақылау және болжау
5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты анықтау; 0. 5. 2. 2 жарықтың жасанды көздерін білу	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1. 5. 2. 2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1. 5. 2. 3 жасанды жарықтандырудың қажеттіліктері	2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болуы мен ерекшелігін түсіндіру; 3. 5. 2. 2 заттардың жарыққа шағылу қабілетін түсіндіру	4. 5. 2. 1 негізгі көздерден бөгетке дейінгі қашықтықтардың өлшемін зерттеу және түсіндіру; 4. 5. 2. 2 жарықтың кескін, жұтылу сияқты

		және оның көздерін анықтау			қасиеттерін зерттеу және түсіндіру
5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 дыбысқа түсінік беру	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралуы мен ерекшелігін түсіндіру; 1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 3. 1 қаттылығына байланысты дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтықтан дыбыс күшінің тәуелділігін түсіндіру	4. 5. 3. 1 дыбыстың таралуы мен жоғары болуына белгілі бір кедергілердің ықпалын зерттеу және түсіндіру
5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 жылу алу тәсілдерін білу	1. 5. 4. 1 жылу беретін құралдарды анықтау	2. 5. 4. 1 әртүрлі денелердегі қысымды өлшеу	3. 5. 4. 1 әртүрлі денелердегі қысымды өлшеу	4. 5. 4. 1 әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігін зерттеу
5.5 Электр	0. 5. 5. 1 "электроэнергия" түсінігін білу	1. 5. 5. 1 адамның күнделікті өмірінде электроэнергияның маңыздылығын түсіндіру		3. 5. 5. 1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3. 5. 5. 2 қарапайым электр желісінің құрылу сызбасын жинау; 3. 5. 5. 3 элементтерін көрсете отырып, қарапайым электр желісін ұсыну	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу
5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне не түсінік беру	1. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне ие денелерді анықтау; 1. 5. 6. 2 магниттердің қасиеттерін зерттеу	2. 5. 6. 1 магниттердің қолданылау аумағын сипаттау	3. 5. 6. 1 магниттің көмегімен әртүрлі металлдардың магниттелуін зерттеу	

30. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Жаратылыстану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортак тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зеттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 қоршаған орта туралы түсінікке ие болу, қоршаған ортаның құбылыстарын, үрдістері мен нысандарын зерделеу қажеттілігін түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларға күтім жасай алу; 0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату
2. Менің мектебім	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	0. 2. 1. 1 жемістер мен көкөністер туралы түсінікке ие болу (қызанақ, қияр, алма)
		2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жануарлардың сипаттық ерекшеліктерін білу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларға күтім жасай алу
2 – тоқсан			
3. Мен және менің отбасым	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	0. 2. 3. 1 үлкендердің бақшадағы (бақтағы) еңбегін сипаттау
	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	0. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру

4. Бізді қоршаған әлем	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларға күтім жасай алу
	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Ауа	0. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәнін анықтау
3 - тоқсан			
4. Саяхат	4 Жер мен Ғарыш	4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 ғарыш туралы түсінік беру
		4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жер формасын анықтау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	0. 4. 3. 1 уақыт туралы түсінік беру
5. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Уақытты өлшеу құралдарын анықтау	5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 жылу алу тәсілдерін білу
		5.5 Тоқ көзі	0. 5. 5. 1 "электроэнергия" түсінігін білу
		5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне не түсінік беру
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату
4 - тоқсан			
6. Тағам және сусын	5. Уақытты өлшеу құралдарын анықтау	5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты анықтау; 0. 5. 2. 2 жарықтың жасанды көздерін білу
		5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 дыбысқа түсінік беру
7. Дені судың – жаны сау!	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарын, құбылыстарын түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
			1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамалары

2. Менің мектебім	2. Мен зерттеушімін	2.1 Өсімдік	және оның өмірлік формаларын анықтау; 1. 2. 1. 2 өсімдіктің негізгі бөліктерін ажырату; 1. 2. 1. 3 жабайы өсетін және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1. 2. 1. 4 өсімдіктің өмір сүруне арналған жағдайды зерттеу; 1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін сипаттау
		2.2 Тірі табиғат	1. 2. 2. 1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру; 1. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажырату; 1. 2. 2. 3 жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
2 - тоқсан			
3. Мен және менің отбасым	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін атау және оның қызметтері; 1. 2. 3. 2 адам өмірінің деңгейлерін сипаттау; 1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуына қажетті қажеттіліктерді анықтау
3. Біздің қоршаған әлем	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	1. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыстарына мысал келтіру; 1. 5. 1. 2 адам өмірі мен табиғаттағы қозғалыстың маңыздылығын анықтау; 1. 5. 1. 3 қозғалыстың әртүрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау;

			1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
3 – тоқсан			
4. Саяхат	4. Жер мен ғарыш	4.2 Ғарыш	1. 4. 2. 1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1. 4. 2. 2 ғарышты зерттеу үшін құралдар мен ұшу аппараттарын сипаттау; 1. 4. 2. 3 жеке ғарыштық денелерді сипаттау
		4.1 Жер	1. 4. 1. 1 жасанды үлгі негізінде Жердің формасын анықтау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	1. 4. 3. 1 уақыт маңыздылығын түсіндіру; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау
5. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Табиғат физикасы	5.4 Жылу	1. 5. 4. 1 жылу алу құралдарын анықтау
		5.5 Тоқ көзі	1. 5. 5. 1 адамның күнделікті өміріндегі электрэнергиясының маңыздылығын түсіндіру
		5.6 Магнетизм	1. 5. 6. 1 магниттік қасиетерге ие денелерді анықтау; 1. 5. 6. 2 магниттердің қасиеттерін зерттеу
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
4 - тоқсан			
6. Тағам және сусын 7. Дені аудың – жаны сау	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты салыстыру; 1. 5. 2. 2 табиғи және жасанды жарықты ажырату; 1. 5. 2. 3 жасанды жарық және жарықтың көздерінің қажеттілігін анықтау;
		5.3 Дыбыс	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшелігін түсіндіру;

			1. 5. 3. 2 табиғи және жасанды дыбыстарды ажырату
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.1.1.1 қоршаған орта құбылыстары, үрдістері мен нысандарын зерттеуге қажетті жағдай мен тұлғалық қасиетерді анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" түсінігін және оның зерттеу жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мерзімдер, нәтиже); 2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілей алу; 2.1.2.4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау; 2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мерзімдер, нәтиже); 2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу
			2.2.1.1 әртүрлі жағдайлардағы өсімдіктің өсу мүмкіндігін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау;

			<p>2.2.1.3 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтерін сипаттау; 2.2.1.4 өскен Жеріне байланысты өсімдіктердің топтарын салыстыру; 2.2.1.5 түсіндіру, өсу Жеріне байланысты өсімдіктердің әртүрлі жағдайларға бейімделу тәсілдері (ылғал); 2.2.1.6 Жергілікті Жеріне байланысты өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.7 топырақ күтімінің маңыздылығын түсіндіру; 2.2.1.8 өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру</p>
<p>2. Менің отбасым және достарым</p>	<p>2. Тірі табиғат</p>	<p>2.1 Өсімдік</p>	<p>2.2.2.1 өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.2.2 жануарлар класстарының өкілдерін ажырата алу: жәндіктер, балықтар, космекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер; 2.2.2.3 өмір сүру ортасына байланысты жануарлардың өмір сүру тәсілдерін сипаттау; 2.2.2.4 жануарлардың көбею тәсілдерін түсіндіру; 2.2.2.5 жануарлардың әртүрлілігін сақтау маңыздылығын түсіндіру</p>
	<p>1. Мен зерттеушімін</p>	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже); 2.1.2. шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілей алу; 2.1.2.4 бақылау жүргізу жоспарын құру;</p>

			2.1.2.5 құрылған жоспар бойынша бақылау жүргізу және тұжырымдау
2 – тоқсан			
3. Менің мектебім	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесі қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс сымбатты сақтау маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 қозғалыстағы бұлшықеттің рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулықты сақтаудағы тазалықтың рөлін анықтау; 2.2.3.5 денсаулықты сақтаудағы тіс күтімінің маңыздылығын анықтау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" түсінігін және оның зерттеу жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мерзімдер, нәтиже); 2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілей алу; 2.1.2.4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау; 2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мерзімдер, нәтиже); 2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу
			2.3.2.1 біздің Жер шарымыз үшін ауаның маңыздылығын түсіндіру ; 2.3.2.2 ауаның кейбір ерекшеліктерін сипаттау (агрегаттық жағдай, түстің, иістің болуы);
		3.2 Ауа	

4. Менің туған өлкем	4. Заттар және олардың қасиеттері 1. Мен зерттеушімін		2.3.2.3 ауаның жылу өткізгішті және кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу
		3.3 Су	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасыз, ағымдылығы); 2.3.3.2 судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу; 2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже)
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілей алу; 2.1.2.4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау; 2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мерзімдер, нәтиже); 2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу
3 – тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	5. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	2.3.4.1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау; 2.3.4.2 генезис бойынша табиғи ресурстарды жіктеу (табиғи және антропогенді)
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан,

			жоспар, мерзімдері, нәтиже);
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	6. Жер мен ғарыш	4.1 Жер	2.4.1.1 Күн мен Жер арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау
		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 Күн жүйесі планетасының орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі планетасын сипаттау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	2.4.3.1 уақытты өлшеудің негізгі бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы уақыт пен қашықтықтың ерекшеліктерін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.4 бақылауды жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	2.5.1.1 әртүрлі жылдамдықтағы әртүрлі денелердің қозғалыстарына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықтың сапалық сипаттарын түсіндіру кезінде пайдалану; 2.5.1.3 шақырушы қозғалыс күшін зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтау үшін құралдарды таңдау және пайдалану
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау; 2.1.2.6 бақылаудың

			жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже)
4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу
		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 жоғарылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу
		5.4 Жылу	2.5.4.1 әртүрлі денелердің қысымын өлшеу
		5.6 Магнетизм	2.5.6.1 магниттерді қолдану аумағын сипаттау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңыздылығын түсіндіру ; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау; 2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже); 2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3. 1. 1. 1 анағұрлым маңызды ғылыми жаңалықтар туралы айтып беру және оның адамның күнделікті өміріне тигізер әсері
			3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлері 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері;

		1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 3 тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау
2. Тірі табиғат не 3. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	3. 2. 1. 1 фотосинтез үрдісі кезінде өсімдіктердің оттегі бөлуін түсіндіру; 3. 2. 1. 2, қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында өсімдіктердің бейімделу тәсілдері (жылу, жарық және ылғал); 3. 2. 1. 3 өз аумағының табиғи бірлестіктері; 3. 2. 1. 4 өсімдіктердің көп түрінің болуының адам қызметіне ықпалы; 3. 2. 1. 5 сирек кездесетін және жоғалуға жақын өсімдік түрлерін сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлі
		2.2 Жануарлар	3. 2. 2. 1 жануарлардың типтері; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынасының типтерін сипаттау; 3. 2. 2. 3 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3. 2. 2. 4 өмір сүру ортасының өзгеруіне байланысты сандарының өзгеруі; 3. 2. 2. 5 жануарлар санының төмендеуіне әкелетін адам әрекетінің түрлері
			3. 1. 2. 1 ақпарат көздері; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері;

	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 3 тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау
2 - тоқсан			
4. Уақыт	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	3. 2. 3. 1 адамның ішкі органдарының орналасуын анықтау; 3. 2. 3. 2 адамның өмір сүруі үшін энергия алуда асқорыту жүйесінің рөлі; 3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам организміндегі рөлі; 3. 2. 3. 4 қан тамырлар жүйесі және оның адам өміріндегі рөлі; 3. 2. 3. 5 адам организмінің аурулар мен инфекциялардан қорғану тәсілдері
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау
5. Сәулет	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3. 3. 1. 1 пайда болуы мен агрегаттық жағдайына байланысты заттарды жіктеу
		3.2 Ауа	3. 3. 2. 1 ауа құрамын сипаттау; 3. 3. 2. 2 ауаның жануға ықпалын сипаттау
		3.3 Су	3. 3. 3. 1 өлі табиғат пен тірі организмдерде судың болуын түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3. 3. 3. 3 ауыз суды үнемді пайдаланудың қажеттілігін түсіндіру; 3. 3. 3. 4 суды тазалаудың әртүрлі тәсілдерін ұсыну;

			<p>3. 3. 3. 5 суды тазалау үшін фильтрдің өзіндік үлгісін ұсыну;</p> <p>3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығын түсіндіру</p>
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу;</p> <p>3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау</p>
3 - тоқсан			
6. Су – тіршілік көзі	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	<p>3. 3. 4. 1 кейбір организмдер өміріндегі топырақтың рөлі;</p> <p>3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамы (күм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа);</p> <p>3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау;</p> <p>3. 3. 4. 4 құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу</p>
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу;</p> <p>3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау</p>
		4.1 Жер	3. 4. 1. 1 Жер аумағының графикалық сызбасы және оны түсіндіру

7. Өнер	4. Жер мен ғарыш	4.2 Ғарыш	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудегі кейбір айтулы оқиғалар туралы айтып беру; 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың мәнін түсіндіру
		4.3 Кеңістік пен уақыт	3. 4. 3. 1 Жер осының айналуы және оның нәтижесін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау
8. Атақты тұлғалар	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	3. 5. 1. 1 серпімділік күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу және оның көрінуі; 3. 5. 1. 4 күш әрекетінің бағытын анықтау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау
4 - тоқсан			
		5.2 Жарық	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін түсіндіру; 3. 5. 2. 2 заттардың жарыққа шағылу қабілетін түсіндіру

9. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	6. Табиғат физикасы	5.3 Дыбыс	3. 5. 3. 1 дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтыққа байланысты дыбыс күшінің тәуелділігін түсіндіру
		5.5 Электр тоғы	3. 5. 5. 1 электр энергиясының көздерін анықтау; 3. 5. 5. 2 қарапайым электр желісінің құрылу сызбасын жинақтау; 3. 5. 5. 3 олардың элементтерін көрсете отырып сызба түріндегі қарапайым электр желілерін ұсыну
		5.6 Магнетизм	3. 5. 6. 1 магниттің көмегімен әртүрлі металдарды магниттеуді зерттеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің отаным – Қазақстан	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4. 1. 1. 1 өзіндік ойлау негізіндегі зерттеудің маңызды бағыты.
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы

			формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну
2. Адами құндылықтар	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	<p>4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктің рөлін анықтау;</p> <p>4. 2. 1. 2 өсімдіктің өмірлік циклін сипаттау;</p> <p>4. 2. 1. 3 тозаңдану нәтижесінде дәндердің пайда болуын сипаттау;</p> <p>4. 2. 1. 4 дәндердің таралу тәсілдерін зерттеу ;</p> <p>4. 2. 1. 5 аласа және биік өсімдіктерді ажырату;</p> <p>4. 2. 1. 6 өсімдіктерді қорғау тәсілдерін ұсыну</p>
		2.2 Жануарлар	<p>4. 2. 2. 1 Жергілікті Жеріне байланысты жануарларды жіктеу;</p> <p>4. 2. 2. 2 жәндіктердің өмірлік циклін зерттеу;</p> <p>4. 2. 2. 3 шөпқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату;</p> <p>4. 2. 2. 4 симботикалық қатынас мысалдарын келтіру ;</p> <p>4. 2. 2. 5 қоректік тізбектегі өзара қатынас үрдістерін түсіндіру;</p> <p>4. 2. 2. 6 өмір сүрудің белгілі бір ортасындағы қоректік тізбектің үлгілерін құрастыру;</p> <p>4. 2. 2. 7 жоғалып кету жағдайында тұрған жануарларға мысалдар келтіру;</p> <p>4. 2. 2. 8 ұлттық парктер қорықтарды құру мақсаттарын түсіндіру ;</p>
		1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау;</p> <p>4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну</p>
2 – тоқсан			

3. Мәдени мұра	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	4. 2. 3. 1 шығару жүйесін сипаттау және оның адам өміріндегі рөлі; 4. 2. 3. 2 жүйке жүйесі және оның адам организмінендегі рөлін сипаттау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну
4. Мамандықтар әлемі	4. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	4. 3. 1. 1 қасиеттеріне сәйкес заттардың қолданылу аумағын анықтау; 4. 3. 1. 2 тәжірибенің құрылған жоспарына сәйкес жаңа зат алу
		3.2 Ауа	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әртүрлі аумағында ауаның қолданылу тәсілін анықтау; 4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4. 3. 2. 3 ауаны сақтау тәсілдерін ұсыну және оны тазалау шаралары; 4. 3. 2. 4 табиғаттағы ауаның қозғалу үрдісін түсіндіру; 4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру
		3.3 Су	4. 3. 3. 1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4. 3. 3. 2 атмосфералық шөгінділердің пайда болу үрдісін сипаттау; 4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін анықтау; 4. 3. 3. 4 организмдер үшін судың ластану салдарын түсіндіру; 4. 3. 3. 5 суда әртүрлі заттардың еруін зерттеу

		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну
3 – тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	5. Заттар мен олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын анықтау (бор, тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір); 4. 3. 4. 2 картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын көрсету; 4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды сақтау және күту жолдарын ұсыну
6. Қоршаған ортаны қорғау	6. Жер мен Ғарыш	4.1 Жер	4. 4. 1. 1 Жер бетіндегі ірі элементтерді атау және сипаттау
		4.2 Ғарыш	4. 4. 2. 1 ғарыштың Жерге әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	4. 4. 3. 1 Жердің айналуы және оның салдарын түсіндіру; 4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін сипаттау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын анықтау (бор, тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір); 4. 1. 2. 2 картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын көрсету
4 – тоқсан			
		5.1 Күш пен қозғалыс	4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 4. 5. 1. 2 судағы әртүрлі заттарға ықпал етуші Архимед күшін бақылау және болжамдау

7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	7. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	4. 5. 2. 1 бөгеттің өлшеміне байланысты көлеңкенің тәуелділігін және негізгі көздерден бөгетке дейінгі ара қашықтықты зерттеу және түсіндіру; 4. 5. 2. 2 жұтылу, кескін ретінде жарықтың қасиетерін зерттеу және түсіндіру
		5.3 Дыбыс	4. 5. 3. 1 белгілі бір бөгеттердің дыбысқа және дыбыстардың таралуына әсері зерттеу және түсіндіру
		5.4 Жылу	4. 5. 4. 1 әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігін зерттеу.
		5.5 Электр қуаты	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігін зерттеу
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (бақылау және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
592-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік

оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушыларда ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар тұрғысынан адамның, қоғам мен табиғаттың өзара байланысы мен өзара шарттылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қоғамның, табиғат құбылыстары мен нысандарының өзара байланысы мен өзара тәуелділігі жайлы түсініктерін қалыптастыру;

2) табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортада қауіпсіздік ережелері мен мінез-құлық нормаларын қалыптастыру;

3) табиғи және әлеуметтік шындықты танудың дағдыларын қалыптастыру: бақылау, эксперимент, сауалнама;

4) заманауи қазақстандық қоғамға тән ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

5) қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына оң көзқарас қалыптастыру қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) белсенді және енжар сөздік қорын байыту және нақтылау;

2) табиғат нысандары мен құбылыстарын көріп қабылдау мен тану процесін дамыту ;

3) тірі және өлі табиғат нысандарының орналасқан жері туралы кеңістік түсінігін, кеңістікте бағдарлануын (сынып, мектеп, аула) дамыту;

4) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған балалардың танымдық белсенділігін дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Тұлғалық-бағдарлы тәсіл білім алушының тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамытуды, оның психикалық және физикалық дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық күштерін толық ашуды көздейді.

6. Іс-әрекеттік тәсіл: тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылар білімдерін дайын түрде алмайды, оған өздігінен қол жеткізеді, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формаларын түсінеді, білім мен оқу дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға үлес қосатын нормалардың жүйесін түсінеді және қабылдайды;

7. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың түрлі топтарының оқу іс-әрекетін арнайы әзірленген оқыту құралдары мен қызметті саралаудың тәсілдері арқылы ұйымдастыруды көздейді.

8. Коммуникативтік тәсіл екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде ақпарат беру мен хабарлауды, білім, дағды мен іскерлікпен алмасуды

болжайды; тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастырады және белсенді және пассивті сөздік қорын байытады.

9. Жобалық тәсіл білім алушы өз алдына проблеманы қойып, оны шешу жолдарын өз бетінше тауып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып іске асыруды көздейді.

10. Бағдарламаның мазмұны жүйелілік және кезектілік қағидаларына бағынған:

1) пәнінің барлық тақырыптары мен бөлімдері өзара байланысты, сол себепті кезектілікпен оқыту процессінде жаратылыстану және қоғамтану білімдері мен біліктері жаңа біліммен молаяды, білім алушылардың 0-2 сыныптарда алған қарапайым ақпараттары негізінде дамиды;

2) оқыту процесінде тәжірибелік біліктіліктер мен дағдыларды қалыптастыру маңызды орынды алады; 4-сыныпта оқушылар бақылау мен тәжірибелер өткізетін тәжірибелік сабақтар қарастырылған.

11. "Дүниетану" пәнін оқытуда келесі әдістер мен стратегиялар нәтижелі болып табылады:

- 1) білімін функционалды және шығармашылық түрде қолдану;
- 2) зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- 3) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану;
- 4) коммуникацияның әртүрлі тәсілдерін қолдану;
- 5) топта және жеке жұмыс істей алу.

12. Оқыту барысында қажетті техникалық құралдар:

- 1) тірі және өлі табиғаттың табиғи нысандары (минералдар коллекциясы, бөлме ксімдіктері, гербарийлер);
- 2) аудиовизуалды құралдар (аудиожазбалар, видеофильмдер);
- 3) абстрактілі-символикалық көрнекіліктер (карталар, сызбалар, кестелер, диаграммалар);
- 4) компьютерлер, интербелсенді тақта.

3-тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Менің елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих ағымында" бөлімі.

15. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;
- 3) менің кіші отаным;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқықтары мен міндеттері;
- 6) мерекелер.

16. "Менің елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) ауа райы және климат;
- 3) табиғи шарттар және олардың мағынасы;
- 4) туризм.

17. "Тарих ағымында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениет және өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи тамырлары;
- 3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;
- 4) көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

18. 0- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: "отбасы" ұғымының мағынасы, отбасы құрамы, туыстық байланыстар, мектеп, мектептегі өмір, күн тәртібін сақтау, мектептегі, сыныпағы тәртіп , қала, тұратын ауылы, жеке гигиенаны сақтау, мектеп, мектептегі өмір, үйдегі, қоғамдық орындардағы тәртіп ережелерін сақтау, мерекелер;

2) менің елімнің табиғаты: таныс емес жерлерде тәртіп ережелерін сақтау, табиғи құбылыстар, жыл мезгілдері;

3) тарих ағымында: көрнекі материалдарды зерттеу негізінде адам өмірі, сақтардың өмір сүру салтына көрнекі материалдар, Қазақстан жерінде ежелгі жазбалар, тарихи тұлғалар, өзі тұратын мемлекет.

19. 1- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "отбасы" ұғымының мәні, отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыс жүйесіндегі өз орны; отбасы мүшелерінің арасындағы қамқорлық қарым-қатынастың маңыздылығы, тауар-ақша қатынастарының қарапайым түрлері; тұтыну заттарына деген өз қажеттілігінің құрылымы және олардың түсу көздері, адам өмірінде мектептің маңызы, мектептің қызмет ету аймақтарының орналасқан жері, мектептегі тәртіп ережелерін сақтау, күн тәртібін сақтау, тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары, сынып ұжымының мүшесі, өзінің мекен-жайы және елді мекеннің географиялық орналасуы, басты көше, ғимараттар және өзінің елді мекенінің көрікті жерлері, жеке гигиенаны, тамақтану тәртібін, үйдегі қауіпсіздік ережелерін, жолда жүру ережесін сақтау, жол белгілерінің,

жаяу жүргіншілер жолының мағынасы, үйден мектепке дейінгі қауіпсіз жол бағытының жоспары, шұғыл көмек қызметтері және оларға жүгіну қажет жағдайлар, отбасылық мерекелер;

2) менің елімнің табиғаты: жергілікті белгілер бойынша көкжиек жақтары, табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтау, ауа райының адам өмірі мен әрекетіне ықпалы, жыл мезгілдеріне байланысты табиғатта әртүрлі демалыс әрекеттерімен айналысу мүмкіндігі, туризмның негізгі мақсаты;

3) тарих ағымында: көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдар өмірі, танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/экспонаттар, сақтардың өмір сүру салты, Қазақстан аумағындағы ежелгі жазбалар, Томирис туралы әңгіме, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері, тәуелсіз елдің негізгі белгілері, Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстар.

20. 2- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: отбасы мұрағатының материалдары негізінде отбасы мүшелерінің портреті, мысал негізінде өз отбасының этикалық нормалары, қоғамдық этикалық нормалар, отбасылық қажеттіліктер, мектептегі сабақ және сабақтан тыс әрекеттердің түрлері мен қызметтері, мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымы, мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғааралық тәртіп ережелері, өз сыныбына сипаттама, Қазақстан картасында ірі өзендер мен көлдер, қалалар, жолдар, өз облысы, қауіпсіздік ережелері, қоғамдық көліктегі тәртіп ережелері, құқық, міндеттер және жауапкершілік, Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мағынасы;

2) менің елімнің табиғаты: компас, адамдардың шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райының оң және теріс сипаттамалары, ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) шаруашылық мәні, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекеті, Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін дамыту үшін объектілер, мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлері;

3) тарих ағымында: көшпелі және отырықшы өмір салты, ежелгі қалалар мен ескерткіштер, ғұндардың өмір сүру салты, Ботай мәдениетінің ерекшеліктері, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мағынасы, Қазақстан халықтарының достастығы.

21. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежесі, жеті ата, өз отбасының құндылықтары, сыныпта өзін-өзі басқару ережелері, сыныптағы ұжымдық шешімдер, қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормалары, адамдар арасындағы достық, елді мекендер (түрі, өлшемі, қызметтері), қала мен ауылдың байланысы, тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелері, спорт түрлері, табиғи

ортадағы қауіп-қатерлер, Қазақстан Республикасы Конституциясының маңыздылығы, Қазақстан халықтарының мерекелерінің мағынасы;

2) менің елімнің табиғаты: астрономиялық белгілер, жергілікті жердің жоспары, қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелері, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты адамдарды орналастыру, геологиялық және табиғи-климаттық апаттар болған жағдайда жүріс-тұрыс ережелері, Қазақстанның туристік нысандары;

3) тарих ағымында: көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері, тарихи және мәдени ескерткіштер, түркілердің өмір сүру салты, Қазақ хандығының құрылу себептері, хандардың, батырлардың, билердің қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескерлердің рөлі, Қазақстанның ресми емес рәміздері ("Алтын адам" монументі, "Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел"), тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

22. 4- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: қоғам өмірінде отбасы маңызы, отбасы мүшелерінің функционалды рөлі, отбасылық бюджеттің кірісі мен шығыны, отбасылық бюджетті оңтайландыру жолдары, метептің өзін-өзі басқару ұйымына кіру жолдары, көшбасшының тұлғалық қасиеттері, әртүрлі деңгейдегі аймақтардың (аймақ, аудан, облыс) әкімшілік-шекаралық бірліктері, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілері, әртүрлі спорт түрлеріндегі арақаттану себептері, жасанды ортадағы қауіп-қатерлер, жасанды ортадағы қауіпсіздік, Конституцияның қоғам өміріндегі мәні, Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық міндеттері, кәсіби мерекелер тарихы;

2) менің елімнің табиғаты: объектінің басқаларға қатысты орналасқан жері, глобус пен карталардың мақсаты, параллельдер, меридиандар, экватор, адамзат дамуына климаттың ықпалы, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекеті, өзінің тұратын аймағындағы табиғи апаттар мен құбылыстар, қолжетімді ақпарат көздерін (ғаламтор, кітаптар, бұқаралық ақпарат құралдары) қолдана отырып, Қазақстан және Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут;

3) тарих ағымында: тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресс, тарихи мұражайлар, мұражай жобасы, қазақ халқының шығу тегі, сақтар, ғұндар, түркілер мен қазақтар арасындағы байланысы, XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктері (мәдениет, ғылым, білім, экономика), шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлер, елдің дамуына қосқан үлес, "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар мағыналық ассоциациялар, Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлі.

4 -тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар –бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2." – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Менің отбасым	<p>0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мағынасын түсіну ;</p> <p>0. 1. 1. 2 Отбасы құрамын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 3 Туыстық байланыстады анықтау</p>	<p>1. 1. 1. 1 әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "отбасы" ұғымын түсіну және түсіндіру;</p> <p>1. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыста өзінің орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру ;</p> <p>1. 1. 1. 4 тауар-ақшалық қатынастарқарап айым түрлерін түсіндіру;</p> <p>1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және олардың келетін көзі заттарынан анықтау</p>	<p>2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің сөздік портретін құрастыру;</p> <p>2. 1. 1. 2 мысалдар негізінде өзінің отбасының этикалық нормаларын түсіндіру;</p> <p>2. 1. 1. 3 әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде қоғамдық этикалық нормаларды анықтау;</p> <p>2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде отбасылық қажеттіліктер құрылымын тұтыну заттары мен түсу көздерінде анықтау</p>	<p>3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежені түсіндіру;</p> <p>3. 1. 1. 2 өз шежіресін құрастыру;</p> <p>3. 1. 1. 3 өзінің отбасының құндылықтарын анықтау;</p> <p>3. 1. 1. 4 өзінің шығындарын жоспарлау және негіздеу;</p> <p>3. 1. 1. 5 өзінің шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну</p>	<p>4. 1. 1. 1 қоғам өмірінде отбасы маңызын дәлелдеу;</p> <p>4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалды рөлін талдау;</p> <p>4. 1. 1. 3 отбасылық бюджеттің шығыны мен кірісін талдау;</p> <p>4. 1. 1. 4 отбасылық бюджетті оңтайладыру жолдарын ұсыну</p>
		<p>1. 1. 2. 1 адам өмірінде мектеп маңызын түсіндіру;</p>			

1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>0. 1. 2. 1 Мектеп туралы, мектептегі өмір туралы түсіндіру;</p> <p>0. 1. 2. 2 оқу кабинетінде өзінің орнын анықтау;</p> <p>0. 1. 2. 3 күн тәртібін сақтауды түсіндіру;</p> <p>0. 1. 2. 4 сыныптағы, мектептегі тәртіп жайлы түсінік беру</p>	<p>1. 1. 2. 2 мектептің қызметтік аймақтарының орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру</p> <p>1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтау маңызын түсіндіру және шамамен бір күннің күн тәртібін құрастыру;</p> <p>1. 1. 2. 5 апта күндері мен тәулік уақыттары атауларын қолдану;</p> <p>1. 1. 2. 6 Өзін оқушы және сынып ұжымы мүшесі ретінде сипаттау</p>	<p>2. 1. 2. 1 мектепте сабақта және сабақтан тыс әрекетте түрлері мен қызметтерін түсіндіру;</p> <p>2. 1. 2. 2 мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымын анықтау;</p> <p>2. 1. 2. 3 мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғааралық тәртіп ережелерін түсіндіру;</p> <p>2. 1. 2. 4 өзінің сыныбына сипаттама беру</p>	<p>3. 1. 2. 1 сыныптағы өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өзінің моделін ұсыну;</p> <p>3. 1. 2. 2 сыныпта әртүрлі көзқарас бар жағдайда ұжымдық шешім қабылдау жолын түсіндіру ;</p> <p>3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық ережелерді түсіндіру;</p> <p>3. 1. 2. 4 өз тәжірибесі мысалында адамдар арасындағы достықтың маңызын дәлелдеу</p>	<p>4. 1. 2. 1 мектептің өзін-өзі басқару құрамына кіру жолдарын түсіндіру;</p> <p>4. 1. 2. 2 көшбасшының тұлғалық қасиеттерін анықтау</p>
1.3 Менің кіші Отаным	<p>0. 1. 3. 1 өзінің тұратын ауыл/қаласын атау</p>	<p>1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және елді мекеннің географиялық орналасуын сипаттау ;</p> <p>1. 1. 3. 2 өзінің елді мекенінің басты көшесін, ғимаратын және көрнекті жерлерін сипаттау</p>	<p>2. 1. 3. 1 өзінің зерттеулері негізінде тұратын аймағының көрікті жерлерін бейнелеу және суреттеу;</p> <p>2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерін, қалалар, жолдар мен өзінің облысын көрсету</p>	<p>3. 1. 3. 1 Елді мекендерді әртүрлі белгілері бойынша ажырату (түр, л ш е м , қызметтері);</p> <p>3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру</p>	<p>4. 1. 3. 1 әртүрлі деңгейдегі аймақтардың (аймақ, аудан, облыс) әкімшілік-шекаралық бірліктерін ажырату</p> <p>4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру</p>
		<p>1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны</p>		<p>3. 1. 4. 1 тұрмыстық</p>	<p>4. 1. 4. 1 әртүрлі спорт түрлеріндегі жарақаттану</p>

1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау алу; 0. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда, үйде тәртіп ережелерін түсіну	сақтау маңызын түсіну; 1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіну; 1. 1. 4. 3 жолда жүру ережесін және жол белгілерінің, реттеуші жаяу жүргіншілер жолының мағынасын білу; 1. 1. 4. 5 үйден мектепке дейінгі қауіпсіз жол бағыты жоспарын құру; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтерін атау және оларға жүгіну қажет жағдайларды анықтау	2. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда күнделікті жағдайларда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін білу; 2. 1. 4. 3 көлік түрлерін ажырату және олардың мақсаты туралы білу; 2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін негіздеу	құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде ұсыну 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен айналысу үшін базалық және өз деректерін анықтау; 3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау	себептерін зерттеу; 4. 1. 4. 2 әр түрлі спорт түрлерімен шұғылдану кезінде жарақаттану қауіптілігін төмендету әдістері мен алдын алу бойынша шараларды негіздеу; 4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлер анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 4 жасанды ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
1.5 Құқықтар мен міндеттер	0. 1. 5. 1 өз өміріне қамқорлықпен қарай алу	1. 1. 5. 1 өзінің құқықтары мен міндеттерін білу	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал негізінде құқықтарды, міндеттерді және жауапкершілікті анықтау; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің маңыздылығын түсіну	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңыздылығын түсіндіру	4. 1. 5. 1 қоғам өмірінде Конституцияның маңызы жайлы қорытынды негіздеу; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын ұсыну
1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 Мерекелер жайлы түсінігі болу	1. 1. 6. 1 Бір отбасылық мерекені білу	2. 1. 6. 1 таңдау бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер

			мерекелерінің маңызын зерттеу	м ә н і н шығармашылық пен көрсету	тарихын шығармашылық пен көрсету
--	--	--	-------------------------------	------------------------------------	----------------------------------

2) "Менің елімнің табиғаты" бөлімі:

2 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 таныс емес жерлерде тәртіп ережелерін сақтау	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек жақтарын анықтау; 1. 2. 1. 2 табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру	2. 2. 1. 1 тұсбағдар бойынша көкжиек жақтарын анықтау	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау; 3. 2. 1. 2 шартты белгілерді пайдалана отырып, масштабын сақтай отырып, жергілікті жердің жоспарын құру	4. 2. 1. 1 объектінің орналасқан жерін басқаларға қатысты анықтау; 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың мақсатын түсіндіру, олардан негізгі объектілерді көрсету; 4. 2. 1. 3 глобус пен карталардан параллельдер, меридиандар мен экваторды анықтау
2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 табиғи құбылыстар жайлы түсінігі болу	1. 2. 2. 1 адамдардың өмірі мен қызметіне ауа райының ықпалын анықтау	2. 2. 2. 1 адамдардың шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райының оң және теріс сипаттамаларын талдау	3. 2. 2. 1 жердегі климаттың негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау; 3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру	4. 2. 2. 1 климаттың адамзат дамуына әсерін талдау
		1. 2. 3. 1 демалыстың әртүрлі	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) шаруашылық мәнін анықтау; 2. 2. 3. 2 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның

2.3 Табиғи құбылыстар, шарттары және олардың ықпалы	0. 2. 3. 1 Жыл мезгілдері жайлы түсінігі болу	түрлерімен жыл мезгілдеріне байланысты табиғатта сабақ алу мүмкіндігін анықтау	, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 2. 2. 3. 3 жағымсыз және қауіпті табиғи құбылыстарты жіктеу	адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттардың пайда болу жағдайындағы жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру	аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өзінің тұратын аймағында табиғи апаттардың пайда болуы ықтималдығын болжау
2.4 Туризм		1. 2. 4. 1 туризм мағынасын анықтау; 1. 2. 4. 2 туристтің негізгі мақсаттарын анықтау	2. 2. 4. 1 мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін дамыту үшін объектілерді анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік объектілердің ерекшеліктерін сипаттау	3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік нысандарының рейтингін құру	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпарат көздерін пайдалана отырып, Қазақстан және Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру

3) "Тарих ағымында" бөлімі:

3 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 – сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдар өмірі жайлы түсінігі болу	1. 3. 1. 1 көрнекілік материалдар негізінде ежелгі адамдардың өмірін зерттеу 1. 3. 1. 2 ең танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/ экспонаттарды анықтау	2. 3. 1. 1 көрнекі материал негізінде беретін және өндіретін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау; 2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде сипаттау	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін түсіндіру; 3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрессті анықтау; 4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың мақсатын түсіндіру; 4. 3. 1. 3 өз мұражайының жобасын ұсыну

3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	0.3.2.1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір сүру салтын анықтау	1.3.2.1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір сүру салтын анықтау	2.3.2.1 Көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ғұндардың өмір сүру салтын анықтау	3.3.2.1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмір салтын анықтау	4.3.2.1 исследовать происхождение казахского народа на основе различных источников; 4.3.2.2 сақтар, ғұндар, түркілер мен қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде көрсету
3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0.3.3.1 Қазақстан шекарасындағы ежелгі жазбалар жайлы түсінігі болу	1.3.3.1 Қазақстан аумағындағы ежелгі жазба туралы айту; 1.3.3.2 әртүрлі материалдар, тәсілдер мен құралдарды қолдана отырып ежелгі жазбаларды бейнелеу	2.3.3.1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін негіздеу	3.3.3.1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру	4.3.3.1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсіндіру (мәдениет, ғылым, білім, экономика)
3.4 Атақты тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0.3.4.1 тарихи тұлғалар туралы түсінігі болу	1.3.4.1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту	2.3.4.1 Әл-Фарабидің ғылымға қосқан үлесін анықтау	3.3.4.1 хандардың, батырлардың, билердің рөлін тарихи мысалдарда түсіндіру; 3.3.4.2 тарихи мысалдарда қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде көрсету	4.3.4.1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік	0.3.5.1 өздері тұратын	1.3.5.1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқалардың рәміздерінен ажырату; 1.3.5.2 тәуелсіз мемлекеттің	2.3.5.1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерінің мәнін білу; 2.3.5.2 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік	3.3.5.1 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіру ("Алтын адам" монументі, Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел");	4.3.5.1 зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар

және патриотизм	мемлекет туралы түсінгі болу	негізгі белгілері туралы айту; 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстарды ұсыну	рәміздерін қолдану саласын айқындау; 2. 3. 5. 3 Қазақстан халықтарының достығының мағынасын сипатау	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіндіру	мағыналық ассоциацияларды ұсыну; 4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін анықтау
-----------------	------------------------------	---	---	--	--

25. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына Ұзақ мерзімді жоспар деңгейінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде іске асырылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Дүниетану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:
кесте 1

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 6 мектеп атауы мен нөмірін түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 өзінің отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету; 0. 1. 2. 4 үйдегі тапсырмаларды орындау
2. Мен және менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 үйден мектепке дейінгі жолды түсіндіру; 0. 1. 2. 6 өзін оқушы ретінде сезіну; 0. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 0. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
2- тоқсан		

3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектептегі және сыныптағы тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымын түсіну және түсіндіру; 0. 1. 1. 2 отбасының басқа мүшелеріне қатысты өзінің орнын анықтау; 0. 1. 1. 3 отбасы мүшелерін арасыдағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлануы	1. 2. 1. 2 табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
3 - тоқсан		
4. Бізді қоршаған әлем	1.3 Менің кіші Отаным	0. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын айту
	2.2 Ауа райы және климат	0. 1. 2. 2 басты көшені сипаттау; 0. 2. 2. 1 жыл мезгілдерін анықтау; 0. 2. 3. 1 табиғи құбылыстар анықтау;
4 - тоқсан		
5. Дені саудың - жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру;
		1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру

2) 1-сынып:
кесте 2

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 6 өзін оқушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және олардың келетін көзі заттарынан анықтау; 1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтаудың маңызын түсіндіру және үлгі ретінде бір күннің күн тәртібін құрастыру; 1. 1. 2. 5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру

2. Мен және менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>1. 1. 2. 1 адам өмірінде мектептің маңызын түсіндіру;</p> <p>1. 1. 2. 6 өзін оқушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау;</p> <p>1. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру;</p> <p>1. 1. 4. 4 жолда жүру ережесін және жол белгілерінің, реттеуші жаяу жүргіншілер жолының мағынасын түсіндіру;</p> <p>1. 1. 2. 2 мектептің қызмет ету аймақтарының орналасқан жерін анықтау;</p> <p>1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру</p>
2- тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>1. 1. 1. 1 әр түрлі дерек көздерді зерттеу негізінде "отбасы" ұғымын түсіну және түсіндіру;</p> <p>1. 1. 1. 2 отбасының басқа мүшелеріне қатысты туыстар жүйесінде өзінің орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 6. 1 бір отбасылық мерекені сипаттау;</p> <p>1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру</p>
	1.3 Менің кіші Отаным	1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және елді мекеннің географиялық орналасуын сипаттау
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және олардың келетін көзі заттарынан анықтау
Бізді қоршаған әлем	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын жергілікті белгілер бойынша анықтау
	1.1 Менің кіші Отаным	<p>1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және өзінің елді мекенінің географиялық орналасуын сипаттау;</p> <p>1. 1. 3. 2 өзінің елді мекенінің басты көшесін, ғимаратын және көрнекті жерлерін сипаттау</p>

	2.2 Ауа райы және климат	1. 2. 2. 1 адамдардың өмірі мен қызметіне ауа райының ықпалын анықтау; 1. 2. 3. 1 демалыстың әртүрлі түрлерімен жыл мезгілдеріне байланысты табиғатта сабақ алу мүмкіндігін анықтау
3 - тоқсан		
5. Саяхат	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілік материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдардың өмірі туралы айту; 1. 3. 2. 1 көрнекілік материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 туризм мағынасын анықтау; 1. 2. 4. 2 туристтің негізгі мақсаттарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстарды ұсыну
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	1. 3. 2. 1 көрнекілік материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту; 1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырату
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы ежелгі жазба туралы айту; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдарды, әдістер мен құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 2 ең танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/ экспонаттар туралы айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстарды ұсыну
4 - тоқсан		
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
		1. 3. 1. 1 көрнекілік материалдарды зерттеу негізінде

7. Тағам және сусын	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	ежелгі адамдардың өмірі туралы айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру; 1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін түсіндіру; 1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және олардың келетін көзі заттарынан анықтау
8. Дені саудың - жаны сау	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру; 1. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтерін атау және оларға жүгіну қажет жағдайларды анықтау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 2 табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру

3) 2-сынып:
кесте 3

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасы мұрағатының материалдары негізінде отбасы мүшелерінің сөздік портретін құру ; 2. 1. 1. 2 мысал негізінде өз отбасының этикалық нормаларын түсіндіру; 2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде қоғамдық этикалық нормаларды анықтау; 2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде отбасылық қажеттіктердің құрылымын тұтыну заттары мен олардың шығу көздерінде анықтау
2. Менің отбасым және достарым	1.5 Құқықтары мен міндеттері	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал негізінде құқықтарды, міндеттерді және жауапкершілікті ажырату; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің маңыздылығын түсіндіру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 3 Қазақстан халықтарының достығының мағынасын түсіндіру
2- тоқсан		

3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттің түрлері мен қызметтерін түсіндіру;</p> <p>2. 1. 2. 2 мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымын анықтау;</p> <p>2. 1. 2. 3 мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғааралық тәртіп ережелерін түсіндіру;</p> <p>2. 1. 2. 4 өз сыныбына сипаттама беру</p>
4. Менің туған өлкем	1.3 Менің кіші Отаным	<p>2. 1. 3. 1 өз зерттеулерінің негізінде өз жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу;</p> <p>2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзендер мен көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету</p>
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	<p>2. 1. 4. 3 көлік түрлерін ажырату және олардың мақсаты туралы білу</p>
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	<p>2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін түсіндіру</p> <p>2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерінің мәнін түсіндіру;</p> <p>2. 3. 5. 2 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын айқындау</p>
3 - тоқсан		
5. Дені саудың - жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттің түрлері мен қызметтерін түсіндіру;</p>
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	<p>2. 1. 4. 1 әр түрлі көздер негізінде пайдалы және пайдалы емес тағам арасындағы айырмашылықтарды анықтау</p> <p>2. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда күнделікті жағдайларда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіру</p>
	1.6 Мерекелер	<p>2. 1. 6. 1 таңдау бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің маңызын түсіндіру;</p> <p>2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде сипаттау</p>

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ғұндардың өмір салтын сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материал негізінде беретін және өндіретін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2. 3. 4. 1 ғылым дамуына Әл-Фарабидың қосқан үлесін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
4 тоқсан		
7. Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 тұсбағдар бойынша көкжиек жақтарын анықтау
	2.2 Климат және ауа райы	2. 2. 2. 1 адамдардың шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райының оң және теріс сипаттамаларын талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) шаруашылық мәнін анықтау; 2. 2. 3. 2 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау 2. 2. 3. 3 жағымсыз және қауіпті табиғи құбылыстарды жіктеу
8. Саяхат	1.3 Менің кіші Отаным	2. 1. 3. 1 өзінің зерттеулері негізінде тұратын аймағының көрікті жерлерін бейнелеу және суреттеу
	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін дамыту үшін объектілерді анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік объектілердің ерекшеліктерін сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде сипаттау

4) 3-сынып:

4 кесте

--	--	--

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Тірі табиғат	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 Жердегі климаттың негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттардың пайда болу жағдайындағы жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіндіру
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормаларын түсіндіру; 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесі мысалында адамдар арасындағы достық маңыздылығын дәлелдеу; 3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өз моделін ұсыну; 3. 1. 2. 2 әр түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешім қабылдау жолдарын түсіндіру

	1.5 Құқықтары мен міндеттері	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңыздылығын түсіндіру
2- тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежесін түсіндіру; 3. 1. 1. 2 өз шежіресін құру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен айналысу үшін базалық және өз деректерін анықтау
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің мәнін шығармашылықпен көрсету
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда тәртіп ережелерін құру
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін түсіндіру 3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмір салтын анықтау
4. Сәулет	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	1.3 Менің кіші Отаным	3. 1. 3. 1 елді мекендерді әр түрлі белгілері бойынша ажырату (түрі, мөлшері, қызметі)
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру 3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік нысандарының рейтингін құру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 2 шартты белгілерді пайдалана отырып, масштабын сақтай отырып, жергілікті жердің жоспарын құру; 3. 2. 1. 1. астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау

3- тоқсан		
5. Өнер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде ұсыну
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттік және патриотизм	3. 3. 5. 1 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіру ("Алтын адам" монументі, "Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел"); 3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмір салтын анықтау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіндіру
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмір салтын анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 хандардың, батырлардың, билердің рөлін тарихи мысалдарда түсіндіру
		3. 3. 4. 2 тарихи мысалдарда қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде көрсету
4- тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жердегі климаттың негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	2.4 Туризм	3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік объектілерінің рейтингін құру
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелерін құру
		3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар болған жағдайда жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру;

	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормаларын түсіндіру
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің мәнін шығармашылықпен көрсету
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен айналысу үшін базалық және өз деректерін анықтау

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.3 Менің кіші Отаным	4. 1. 3. 1 әртүрлі деңгейдегі аймақтардың (аймақ, аудан, облыс) әкімшілік-шекаралық бірліктерін ажырату; 4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф , климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
		4. 1. 1. 1 қоғам өмірінде отбасы маңызын дәлелдеу; 4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалды рөлін талдау;

2. Адами құндылықтар	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 3 отбасылық бюджеттің шығыны мен кірісін талдау; 4. 1. 1. 4 отбасылық бюджетті оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.5 Құқықтары мен міндеттері	4. 1. 2. 1 мектептегі өзін-өзі басқару құрамына кіру жолдарын түсіндіру; 4. 1. 2. 2 көшбасшының тұлғалық қасиеттерін анықтау; 4. 1. 5. 1 қоғам өмірінде Конституцияның маңызы жайлы қорытынды жасау; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру
2 – тоқсан		
3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	4. 3. 2. 1 әртүрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тегін түсіндіру; 4. 3. 2. 2 сақтар, ғұндар, түркілер мен қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде көрсету
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрессті анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсіндіру (мәдениет, ғылым, білім, экономика)
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың мақсатын түсіндіру; 4. 3. 1. 3 өзінің мұражайының жобасын ұсыну
	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалды рөлін талдау
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен көрсету
		4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар

4. Мамандықтар әлемі	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	әлемі, су көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	1.3 Менің кіші Отаным	4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрессті анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсіндіру (мәдениет, ғылым, білім, экономика)
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 1 әртүрлі спорт түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу; 4. 1. 4. 2 әр түрлі спорт түрлерімен шұғылдану кезінде жарақаттану қауіптілігін төмендету әдістері мен алдын алу шараларын ұсыну
3- тоқсан		
	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың ықпалын талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өзінің тұратын аймағында табиғи апаттардың пайда болуы ықтималдығын болжау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлер анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 4 жасанды ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау

5. Табиғи құбылыстар	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 объектінің орналасқан жерін басқаларға қатысты анықтау
	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 климаттың адамзат дамуына әсерін талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	6. Қоршаған орта қорғаушысы	4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өзінің тұратын аймағында табиғи апаттардың пайда болуы ықтималдығын болжау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 объектінің орналасқан жерін басқаларға қатысты анықтау ; 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың мақсатын түсіндіру, олардан негізгі объектілерді көрсету; 4. 2. 1. 3 глобус пен карталардан параллельдер, меридиандар мен экваторды көрсету
4- тоқсан		
6. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен көрсету
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсіндіру (мәдениет, ғылым, білім, экономика)
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін анықтау; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлер анықтау және бағалау;

		4. 1. 4. 4 жасанды ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
7. Болашаққа саяхат	1.3 Менің кіші Отаным	4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпарат көздерін пайдалана отырып, Қазақстан және Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрессті анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар мағыналық ассоциацияларды ұсыну
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен көрсету
	1.5 Құқықтары мен міндеттері	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі мәні туралы қорытынды жасау; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
593-қосымша

Тірек – қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0–4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты - көркем-технологиялық білім негіздерін, кеңістіктік ойлауды, кеңістікте бейнелік және шығармашылық ойлау негіздерін қалыптастыру, тұлғаның қалыптасу және өзін таныту негізі ретінде рухани-адамгершілік дамуы.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) жалпы еңбек және көркемдік біліктілік пен дағдыларды қалыптастыру;

2) ұлттық және әлемдік мәдениетті тануда құндылық бағдарлар мен эстетикалық қабылдауды қалыптастыру;

3) шығармашылық және креативті қабілеттерді дамыту;

4) сенсорлы және моторлы функцияларды дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту кемшіліктерін түзету;

2) білім алушыларда аналитикалық-синтетикалық қызметті, салыстыру, жалпылау қызметін дамыту;

3) тапсырмада, жұмысты жоспарлауда, суретті кезектілікпен орындауда бағдарлай білуді жетілдіру;

4) көру-қимыл үйлесімділігін жақсарту;

5) реалистік сурет негіздері туралы қарапайым білімді қалыптастыру; заттың өзіне қарап, есте сақтау арқылы, елестету бойынша сурет салу, сәндік сурет салу дағдыларын және оларды оқу, еңбек және қоғамдық-пайдалы іс-әрекетте қолдану біліктілігін қалыптастыру;

6) жұмыста көркемдік талғамды, ұқыптылықты, табандылықты және дербестікті дамыту; адамгершілік және еңбек тәрбиесіне ықпал ету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарламада құндылықтық-бағдарланған, коммуникативті, саралап оқыту, әрекеттік және көркемдік-технологиялық тәсілдер қолданылған.

6. Құндылықтық-бағдарланған тәсілде оқу іс-әрекетін жоспарлау және ұйымдастыру, оның нәтижелерін алу және қолдану белгілі құндылықтар тұрғысында жүзеге асырылады. Құндылықтар ретінде қазақстандық патриотизм, жауапкершілік, құрмет, шығармашылық және еңбекқорлық алынады.

7. Коммуникативті тәсіл екі және одан да көп адамдардың тілдік өзара әрекеттестігі барысында білімдермен, біліктермен және дағдылармен алмасуды, ақпаратты дұрыс жеткізуді және хабарлауды қамтиды, оның нәтижесі ретінде, қарым-қатынастың басқа

қатысушыларымен өзара әрекеттестік барысында қарым-қатынасты тілдің көмегімен, идеялармен алмасу және ой-пікірлерді жеткізу тәсілінің көмегімен жүзеге асыру қабілеті алынады.

8. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше дамуын есепке алып, мұғалімнің тарапынан көмектің түрін, білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын, күрделілігі бойынша айрықшаланатын түрлі тапсырмалар, құралдар мен тәсілдерінің көмегімен алуан түрлі топтарының оқу іс-әрекетін ұйымдастыруды қамтиды.

9. Әрекеттік тәсілде білім алушы білімді өз бетімен, белсенді танымдық іс-әрекет барысында меңгереді, нақты айтқанда, ақпараттың қайнар көздерін және оқу ресурстарды өз бетімен іздеу, талдау және интерпретациялау болып табылады, пәнді оқытуда білім алушы сәндік-қолданбалы шығармашылықтың және бейнелеу өнерінің заманауи материалдарын, техникаларын және технологияларын өз бетімен зерделейді.

10. Көркемдік-технологиялық тәсілде оқу-танымдық іс-әрекет бастапқы материалдарды шығармашылық бұйымға қайта құру үшін көркем еңбектің нысандарын дайындаудың технологиялық бірізділігі, құрастыру, тұстану негіздері, композиция заңдылықтары, материалдар мен инструменттердің қасиеттері туралы білімді қолдануға бағытталған. Көркемдік-технологиялық тәсілде мақсаттар мен әдістер кеңейтілген нәтижелермен әрекетте келісілген және бірізді.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ):

1) АКТ-ды қолданудағы құзыреттілік базалық АКТ -дағдыларды құрылады және жұмыс, бос уақыт және коммуникация үшін технологияларды дұрыс және шығармашылықпен қолдануды қамтиды;

2) білім алушылар оқыту барысында ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарын қолдану бойынша дағдыларын дамытады: ақпаратты табады, іріктейді, өңдейді, әртүрлі қосымшаларды және жабдықтарды қолдануда өздерінің жұмыстарын бағалайды және ынтымақтастыққа түседі, бұл: көркемдік жұмыстарды құруда сандық компьютерлік технологияларды қолдану; Ғаламторда және дерекқорлар базасында ақпаратты іздеу (сандық және интернет көздерінен мәліметтерді табу, таңдау және өңдеу); белгілі мақсаттар және аудиторияға арналған әртүрлі қайнар көздерден материалдарды жинауды қамтитын слайдтық презентацияларды құру дағдыларын дамыту; басқа білім алушылармен шығармашылық жұмысты құру үшін ақпаратпен алмасу, қарым-қатынас және ынтымақтастық; белсенді оқыту тұғырларын техникалық қолдау үшін интерактивті тақтаны қолдану.

12. Бағдарлама кең спектрдегі пәндік білімдерді, біліктерді және дағдыларды қалыптастыруға бағытталған: білімді функционалды және шығармашылықпен қолдану, сыни ойлау, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану, коммуникацияның алуан түрлі тәсілдерін қолдану, топта және жеке жұмыс істеу біліктілігі, мәселелерді шешу және шешім қабылдау.

13. Көркем еңбек сабақтарында білім алушылар топтарымен түзету-дамытушы жұмысты құрудың негізгі принциптері:

1) түзету-дамытушы жұмыс бұзылған және сақталған функцияларды мұқият зерттеу негізінде құрылады;

2) дифференциалды тәсіл сабақта баланың мүмкіндіктерін есепке алуды және соған сәйкес жаттығулар жүйесін құруды қамтиды;

3) қолдың қимылдарын дамытуда және түзетуде кинестетикалық стимуляцияларды қолдану;

4) жеке-дара тәсіл, материалды берудегі жүйелілік, бірізділік, белсенділік және көрнекілік сияқты негізгі дидактикалық принциптерді шығармашылықпен қолдану;

5) нақты бұйымдарды дайындаудағы практикалық іс-әрекеттің кезенділікпен орындалуы, жұмыстың жекеленген және бірізді кезеңдері еңбек нәтижелерінің елеулілігін, материалдығын береді, сезімдік заттық іс-әрекеттен ойлау операцияларына өтуді жүзеге асырады және орындалатын іс-әрекетті саналы ұғынуды дамытады;

6) қорғау режимін және денсаулық сақтау технологиялық сақтау: қалыпты ауыстыру, бұлшық ет босаңсуы, күш көрсететін қимылдарды азайту; жұмысты орындаудағы қолайлы қарқын;

7) инструменттер мен материалдарды қолдануда алуан түрлі қосалқы құрылғыларды қолдану (ұсақ заттарды тегіс емес құрылымы бар матамен қапталған, сұр реңктері бар картонға қою (жұмыс кезінде ұсақ заттар домаламайтын болады, ал сұр түсті фон көзге кедергі келтірмейтін болады);

8) оқу материалын түрлендірудің көмегімен алынған білімді, біліктіліктерді және дағдыларды бекіту үшін, тілдер, математика, қоршаған ортамен танысу сияқты оқу пәндерімен пәнаралық байланыстарды барыншы кеңейту. Материалды бірнеше рет қайталау нұсқаушы рефлексстерді және ырықты моториканы қалыптастыруға ықпал етеді.

14. Ұсақ моториканы дамыту және көркем еңбек сабақтарында іс-әрекетті ұйымдастыру бойынша жұмыс жүргізу әдістемесі төмендегілерді көздейді:

1) қолдың саусақтарын өзіндік уқалау, саусақты жаттығулар, алуан түрлі заттар мен материалдарды қолдану арқылы орындалатын жаттығулар, қолмен қармауды, тепе-теңдік сезімін, қозғалыс үйлесімділігін, қолдың келісілген қимылдарын, білезіктің тұрақтылығын, айналмалы қимылдарын, күрделендірілген қармауды қалыптастыру; " қарапайымнан күрделіге дейін" принципі бойынша тапсырмаларды күрделендіру, нұсқаушы рефлексстерді және ырықты моториканы қалыптастыруға ықпал ететін бірнеше рет қайталаулар;

2) заттық-дамытушы ортаны қалыптастыру: топтарға бөлу, балалар бір-бірін белсенді іс-әрекетке ынталандырады; іс-әрекет орталығы үстелдің ортасында орналастырылады, оның айналасында балалардың тобы отырғызылады; ортасында бейнелеу іс-әрекеті және жұмысқа арналған алуан түрлі материалдар орналастырылады

, олар тақырыпқа сәйкес өзгеруі және толықтырылуы мүмкін (ермексаз, сазбалшық, тұзды қамыр, қосалқы аспаптар: таяқшалар, тақтайшалар, оқтаулар, қалыптар, фигураларды кесуге арналған формалар, тырнауға арналған таяқшалар, түрлі-түсті қағаз, бүктелген қағаз, майлықтар, табиғи материалдар, маталар, алуан түрлі жармалар) ;

3) көлемді фигураларды мүсіндеудің алуан түрлі қолжетімді техникалары және негізгі тәсілдері ұсынылады (конструктивті, мүсіндік (иілімді), жұмыстарды аралас талдау және өзіндік талдау, көрмені ұймдастыру); бастырып жабыстырудың дәстүрлі және дәстүрлі емес түрлерінің алуан түрлі аса қолжетімді техникалары: үзілмелі, жапсырмалы, модульдік (мозаика), силуэттік; бейнелеу іс-әрекетінің алуан түрлі аса қолжетімді техникалары: саусақтармен, алақанмен сурет салу, алуан түрі қажетті материалдармен баспа-таңба (штамповка), қатты қылқаламмен тік қалаулар, "кляксография", акварельмен (ылғал бойынша), "пластилинография", батик (түйінді), борлар.

15. Оқытудағы техникалық құралдар: интерактивті мультимедиялық және дәстүрлі дидактикалық жабдықтар (интерактивті тақта, құрамдас бөлшектері бар компьютер (монитор, жүйелі блок, сабвуфер, колонкалар, микрофон, тышқан, пернетақта, желілік фильтр); топтарда жұмыс істеуге арналған ноутбуктер; бейнекамера; фотоаппарат, еңбек және шығармашылық процестердің үзінділерінің жазбасы бар бейнефильмдер, тапсырмалары бар үлестірмелі дидактикалық материал, қолдан жасалған бұйымдарды дайындауға арналған аспаптар мен материалдар (демонстрациялық плакаттар).

3 - тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі;
- 3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі.

18. "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны түсіну және білу;
- 2) мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу;
- 3) шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

19. "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған әлемнің бейнесі;
- 2) шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары;
- 3) дайындау технологиясы;
- 4) қауіпсіздік техникасын сақтау.

20. "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) презентация;
- 2) өнердегі тәсілдемелерді талдау;
- 3) шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

21. 0 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты); мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру; шығармашылық идеяларды дамыту: белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа пікір білдіру.

22. 1 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын); шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің

айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру.

23. 2 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау; қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын); шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау; жоспарлау: шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: түрлі қолжетімді тәсілдер мен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде

қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

24. 3 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау; жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау; қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын

арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

25. 4 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қоса); жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші

сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4: кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау; 2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын)

1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну	құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну	эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау	күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау	және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қоса)
1.4 Жоспарлау			2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау	3. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау

2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі:

2 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	2. 2. 1. 1 түрлі қолжетімді тәсілдер мен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу	4. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану
					4. 2. 3. 1 қолжетімді

2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым)	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым)		2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен

3.1 Презентация	қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау			2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру	4. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру
3. 3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	1. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	4. 3. 3. 1 критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу

28. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Көркем
еңбек" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу
3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
		2.1 Қоршаған әлем бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды,

			көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу
	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
3-тоқсан			
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды,

Саяхат	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	орындаудың материалдары мен техникалары	көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау 0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану материалдарды және компоненттерді қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру
2.3 Дайындау технологиясы		0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау	

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау		0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру

4-тоқсан

Тағам және сусын Дені саулық - жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз материалдардан) қарапайым көлемді формаларды жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
			1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде

Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін қолдану
		3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру
	3. Талдау және бағалау, презентация	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу
2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі			1. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды білдірудің қарапайым тәсілдерін анықтай отырып, қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін пайдалану
2.2 Шығармашылық жұмыстарды			1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және

<p>Менің мектебім</p>	<p>2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау</p>	<p>орындаудың материалдары мен техникалары</p> <p>2.3 Дайындау технологиясы</p>	<p>көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану</p> <p>1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;</p> <p>1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;</p> <p>1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану</p>
<p>2-тоқсан</p>			
<p>Менің отбасым және достарым</p>	<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p> <p>2. Жасау және дайындау</p>	<p>1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу</p> <p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p> <p>2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі</p> <p>2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары</p>	<p>1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау;</p> <p>1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)</p> <p>1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну</p> <p>1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін қолдану</p> <p>1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану</p>

Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	
3-тоқсан			

Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін , сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну
	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;

	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау		1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым)

3. Талдау және бағалау,
презентация

қолжетімді оңай
тәсілдермен таныстыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау

Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау және өзінің идеясын дамыту үшін қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау
2-тоқсан			
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау

Менің мектебім	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Менің туған өлкем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
			2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу,

	<p>2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау</p>	<p>2.3 Дайындау технологиясы</p>	<p>кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану</p>
	<p>3. Талдау және бағалау, презентация</p>	<p>3.1 Презентация</p>	<p>2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру</p>
<p>3-тоқсан</p>			
<p>Дені саудың – жаны сау!</p>	<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p>	<p>1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу 1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу</p>	<p>2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру 2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау және өзінің идеясын дамыту үшін қолдану</p>
	<p>2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау</p>	<p>2.3 Дайындау технологиясы</p>	<p>2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану</p>

	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау және өзінің идеясын дамыту үшін қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану

	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
4-тоқсан			
Қоршаған орта	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	2. 2. 1. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен шығармашылық идеяларды білдіру үшін белгілі бір қоршаған ортаның визуальды элементтерін қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;

			2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін , сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау

		кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация
		2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тірі табиғат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (

			ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру
2-тоқсан			
Уақыт	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
			3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті

Сәулет

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3. Талдау және бағалау, презентация		

3-тоқсан

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күй); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру

		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Атақты тұлғалар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3.1.2.1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күй); 3.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3.2.2.1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3.2.3.2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3.3.1.1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру

	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
Су - тіршілік көзі		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің

			элементтерін қолдану доступными способами
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау

		кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Менің Отаным - Қазақстан	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және

			техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Адами құндылықтар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен

	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау		материалдармен эксперимент жасау және қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру
2-тоқсан			
Мәдени мұра	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану

	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Мамандықтар әлемі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау

			кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3-тоқсан			
Табиғи құбылыстар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру;
			4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау;
			4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау

		кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
		4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен

<p>Қоршаған ортаны қорғау</p>	<p>2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау</p>	<p>2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары</p>	<p>техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану</p>
	<p>3. Талдау және бағалау, презентация</p>	<p>2.3 Дайындау технологиясы</p>	<p>4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану</p>
	<p>3.1 Презентация</p>	<p>4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру</p>	
<p>4-тоқсан</p>			
	<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p>	<p>1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу</p>	<p>4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану</p>
		<p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p>	<p>4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;</p>

Ғарышқа саяхат			4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)	
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану	
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру;	4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз , қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау;
			4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану		
3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу		
			4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін,	

Болашаққа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз , қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты дене шынықтыру мәдениетінің саласымен танысу және білімді меңгеру, спорттық-ерекше қимыл дағдыларын, физикалық қабілеттерін игеру, меңгерген тәсілдермен және іскерлікпен сауықтыру қызметін жүзеге асыру; қозғалыс саласындағы бұзылыстарды тұрақтандыру және түзету, бұзылыстардың өршуінің алдын алу болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) дене және рухани денсаулық негіздерін, әлеуметтік дағдылар мен жалпы жеке тұлғаны дамыту;

2) білім алушының өз психикалық және физиологиялық денсаулықтарын нығайтуға ынталандыру;

3) дене шынықтыру және дене тәрбиесі аясында теориялық білімдері мен практикалық дағдыларын дамыту;

4) негізгі қозғалыс дағдылары мен қабілеттерін (төзімділік, жылдамдық, күш, ептілік және икемділік) дамыту және жетілдіру;

5) коммуникативтік дағдыларды дамыту, әртүрлі дерек көздерден ақпаратты пайдалана алуға қабілетті, оны тиісті түрде ұсыну;

6) жеке мінез-құлықты қалыптастыру және дамыту: дербестік, төзімділік, шыдамдылық және күте білу, байсалдылық;

7) патриоттық сезімге, сыйластыққа, командалық жұмыс дағдысына, жауапкершілігі мен өзара түсіністікке тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) түзету мен тепе-теңдікті дамыту: кеңістікте және денеге қатысты бастың дұрыс бақылауын қамтамасыз ететін постуральдық механизм;

2) қозғалыстағы дәлдікті, орнықтылықты, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту;

3) көру-моторикалық үйлесімділігін, білім алушылардың координациялық қабілеттерін, олардың жаттығу деңгейі, жаттығуларды орындау тәсілдерін (белсенді, көмек көрсетумен, пассивті) дамыту;

4) дене дамуындағы жетіспеушіліктерді (дене салмағында, дисплазияда, бой өсуінің тоқтауы, дене бітіміндегі бұзылыстар) түзету және орнын толықтыру;

5) қол қызметі және заттық-манипуляциялық әрекетін дамыту, дұрыс емес қалыпты шектеу және жеңе білу;

б) қозғалыстағы екіншілік стереотиптің қалыптасуын алдын алу;

7) жүйке-қан тамырлары және зат алмасу бұзылыстарын жою немесе төмендету үшін тыныс алу қызметін қалыпқа келтіру, зақымдану аймағындағы қан айналымы мен зат алмасу процестерін жақсарту;

8) психомоториканың бұзылуын түзету және орнын толықтыру (қорқынышты, тұйық кеңістікті, биіктікті еңсеру, өзін-өзі бағалауды арттыру немесе төмендету).

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесін педагогикалық тәсілдердің негізінде ұйымдастырылған: жеке-бағыттық тәсіл, инновациялық тәсіл, дифференциалды тәсіл, құндылықты бағдарлы тәсіл, коммуникативті тәсіл, ойын арқылы оқыту.

6. Жеке-бағыттық тәсіл дене бітімінің жеке түрін, дене даярлығын, денсаулық күйін, психикалық даму ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық-шығармашылық қызметтің қажеттілігін саналы түрде түсініп, қалыптастыруды болжайды.

7. Білім алушыларға білім берудің базалық құндылықтарын игертудің негізі әртүрлі дағдылармен ұштастыра жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту болып табылады: "қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек және шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойы білім беру" білім алушының мінез-құлқын және күнделікті қызметін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болуға арналған.

8. Саралап оқыту тәсілі - білім алушылардың білім мазмұнын әртүрлі меңгерудегі мүмкіндіктерін, білім алудағы ерекше қажеттіліктерін және біртектес топтардың болуын ескере отырып, білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты түзету-білім беру процесін ұйымдастыруды көздейді.

9. Дене шынықтыру мұғаліміне:

1) білім алушылардың ерекшеліктерін есепке алу мақсатында оқыту жағдайларын жасау үшін аурулардың нысандары мен денсаулық жағдайына сәйкес білім алушыларды кіші топтарға бөлу;

2) білім алушылардың дене даму мүмкіндіктеріне байланысты жаттығулар тағайындау;

3) оқыту, сабақ беру және бағалауға деген өз әдістерін дараландыру;

4) өзінің медициналық білімін физикалық әрекетке қолдана алатын медициналық білімі бар маманың қолдау көрсетуімен сабақтар өткізу тиіс.

10. Бағдарламаны құруда дифференциалды тәсіл білім алушылардың типологиялық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, бағдарламаның әр түрлі нұсқаларын, оның ішінде жеке оқу жоспары негізінде құру мүмкіндігін көрсетеді.

11. Білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық тәсілі білім, идеялар, іс-әрекет тәсілдерімен белсенді алмасуды көздеп, нақты шығармашылық процесінде білім алушылардың білім алуын қарым-қатынас моделіне айналдырады.

12. Құндылықты бағдарлы тәсіл жеке тұлғаның өз қызметінде белгілі бір құндылықтарды бағдар ретінде таңдау, оларды жеке әлеуметтік маңызды құндылықтар ретінде саналы түрде түсіну мен қабылдауға қабілетті білім алушының құндылықтар жүйесін қалыптастыруға бағытталған.

13. Коммуникативті тәсіл:

1) оқыту процесіне қарым-қатынас біліктілігі мен жұмыс режимдерін, нақты коммуникацияның шарттарын (жұптық және топтық жұмыс) қалыптастыруға ықпал ететін тапсырмалар енгізіледі;

2) алуан түрлі ақпарат түрлерін игеру; әр түрлі мәселелер бойынша пікірталас жүргізе білу, осы мәселелер бойынша өз ұстанымын қалыптастыру (әлеуметтік маңызды);

3) денеге күш түсірген кезінде өз күшін бағалау, әр түрлі жағдайларда жеке бейімделу және ассистивті құралдарды қолдана білу (жеке маңыздылығы).

14. Білім алушылар ақпаратты іздеу, жасау және өңдеу, онымен бірлесіп жұмыс істеу және оларды беру, бағалау, жабдық пен аспаптардың кең ауқымын қолдана отырып, өз жұмысын жетілдіру арқылы бүкіл бағдарлама бойы ақпараттық-коммуникативтік технологиялар пайдалану дағдыларын игереді.

15. Бағдарламаға енгізілген:

1) теориялық және практикалық сабақтарда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бейне, презентациялар, графиктер, кестелер, өсу динамикасы);

2) өзін-өзі бағалау техникаларын үйрету мақсатында фото және бейнематериалдарды қолдану;

3) қозғалыс әрекеттерін талдау және бағалау, өлшеуге және жақсартуға көмек көрсету;

4) "Бейімделген дене шынықтыру" саласында көмек іздеу және ақпаратқа қол жеткізудің негізгі құралы ретінде ғаламторды өзара іс-қимылдың, ынтымақтастықтың, контентті құруды пайдаланады.

16. Дене шынықтыру жаттығуларынан уақытша босату мектеп дәрігерінің рұқсатымен жіберіледі. Уақытша босатылған білім алушылар дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету бойынша жеке тапсырмалар орындайды.

17. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың пән бойынша қорытынды бағасы келесі сыныпқа ауыстыруға шешім қабылдау кезінде негізгі критерий болып саналмайды, бірақ қорытынды жетістіктерін бағалаудың негізгі құрамы ретінде қарастырылады. Пәндік нәтижелердің негізгі критерийлері оқу жылының соңында арнайы тест тапсыру кезінде қимыл-қозғалыс әрекеттерінің нәтижелерін өзгерту болып табылады.

18. Білім алушылармен дене шынықтыру сабақтары санитарлық-гигиеналық, өртке қарсы талаптарды қанағаттандыратын, спорттық жабдықтармен жабдықталған спорт объектілерінде (спорт залдарында, стадиондарда, бассейндерде, ашық спорт алаңдарында) өткізіледі. Сабақта спорттық инвентарь мен құралдар пайдаланылады: қол білектерінің ұсақ қимылдарын қабылдауды, тактильді сезімталдықты дамытуға арналған жаттығулар үшін алуантүрлі форма, түрлі-түсті, әртүрлі көлемдегі доптар, гимнастикалық таяқшалар, сақина, үрме доптар секіргіштер, обручтер, жалаушалар, тасымалданатын баскетбол себеттері, торлар, кубтар, білікшелер, кеглдер, ойыншықтар

19. Оқу процесі арнайы заттардың, әр түрлі музыкалық шығармалардың жазбалары бар фонотеканың болуын талап ететін музыкалық, ырғақтық және бейімделген спорттық қызмет процесінде қозғалыс дағдыларын түзетуді болжайды.

20. Ассистациялық технологиялар: жеке техникалық қозғалыс құралдары; баламалы және қосымша коммуникацияға арналған аспаптар; электрондық адаптерлер, қосқыштар; жалаулар; арқаннан жасалған ирек жол (ұзындығы 2,0 м, арқан диаметрі 6 см); түрлі жабыны бар жолдар; жиналмалы-құрастырмалы ойыншықтар (алмалы-салмалы бөлшектермен); түрлі түсті және өлшемдегі ленталар (25 x 3 см, 12 x 3 см, 8 x 25 см, 2 x 25 см); массаж сақиналары, білікшелер, доптар (диаметрі 5, 6, 7, 8, 9, 10, 55, 65, 75 см); дұрыс тыныс алуын қоюға (постоновления) арналған материалдар мен құралдар; көп қызметті ойын құралдар; жұмсақ ірі модульдер, тренажерлер, арнайы велосипедтер.

21. Сабақтың тиімділігін жоғарлату үшін айна, гимнастикалық қабырға, орындықтар, көлбеу жазықтықтар, үстел теннисіне арналған үстелдер, сатылар, баспалдақтар, із жолдары, рельефті және қабырғалы жылжымалы тақталар, көлбеу тақтайлар, шағын батуттар, тренажерлер, үрлемелі заттар қолданылады.

3 - тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 96 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 99 сағатты;

- 3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі;
 - 2) "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі;
 - 3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі;
 - 4) "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі.
24. "Қозғалыс қызметі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту және түзету: тірек-қозғалыс аппараты, дене мен объектіні басқару;
- 2) дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту, өз денесінде бағдарлана алу;
- 3) физикалық дамуға ықпал ететін түрлі дене жаттығуларында ұштасқан қимылдарды орындау және жақсарту;
- 4) аяқ-қол буындарының қозғалуын ұлғайту: заттарсыз және заттармен;
- 5) жаттығуларды орындау және реттілікті сақтау: қозғалыстағы ауытқушылықты жеңе білу;
- 6) өмірге қажетті білік пен дағдыны қалыптастыру үшін қозғалыс әрекетіндегі жетіспеушілікті анықтау;
- 7) іс-қимылдарды, динамиканы, байланысты талдау және бағалау, кеңістіктік бағдарды дамыту;
- 8) қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну.

25. "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, өзгертін жағдайларға ден қою үшін баламалы шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты идеяларды, стратегиялар мен жоспарларды бейімдеу;
- 2) командалық көшбасшының рөлін орындай отырып, мақсатқа жету үшін дербес және бірлескен жұмыс;
- 3) ағзаның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша бірлескен жұмыс дағдыларын білу және түсіну;
- 4) бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру;
- 5) конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттерін сын тұрғысынан қарау;

6) өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіну арқылы өз денесін қабылдауды ескере отырып, әр түрлі жағдайларда көңіл-күй мен эмоцияларды білдіруде шығармашылық қабілеттер мен идеяларды қолдану;

7) дене шынықтыру қызметін орындау уақытында жеке және топтық тапсырмаларды орындау кезінде адал жарысу дағдысын және ұжымдық жұмыс жасай алу, патриоттық сезімді дамыту;

8) қозғалыстардың әртүрлі мәнмәтіндерімен негізделген рөлдерді орындау, олардың айырмашылықтарын сезіну және өз денесінің функцияларын бақылаудың қол жетімді тәсілдерін меңгеру.

26. "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды :

1) денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын түсіну, тұрақты, дербес және жүйелі дене шынықтырумен айналысуға қызығушылықты қалыптастыру;

2) білім алушының қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене жаттығуларын орындау қажеттілігін түсіну;

3) ағзадағы физикалық өзгерістерді бақылау, тыныс алуға түрлі физикалық күштің әсерін, жүрек жиілігін, дене температурасын, қозғалысты түзету;

4) қозғалыс бұзылыстарының ерекшелігін ескере отырып, бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу кезінде тиісті түрде ден қоя отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді айқындау;

5) қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып, мектеп ішінде және одан тыс дене және спорт қызметіне қатысу мүмкіндігін анықтау және ұсыну.

27. "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жаттығу орындау арқылы кеудені (арқаны) түзету;

2) бұлшық ет корсетін нығайту (корсета);

3) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлерімен танысу арқылы денсаулықты түзету;

4) спорттық ойындарды, эстафеталарды, жарыстарды өткізу және оларға дайындық барысында үйлестірушілік қабілеттерін дамыту және түзету;

5) тыныс алу функциясын қалпына келтіру.

28. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: гимнастика - қолды көтеру, жазу, бұғу, айналдыру, денені әртүрлі бастапқы қалыптардан айналдыру, отырып тұру, ішке жатып жаттығу, аударылу; әртүрлі бастапқы жағдайдағы бұрылу, қолдың әр түрлі қалпымен әрекет ету, атап өту, аяқ башпайларымен ұсақ заттарды алу; жеңіл атлетика-жүру мен жүгірудің негізгі түрлері, қозғалыс бағыттары туралы түсініктер; берілген мақсаттар бойынша заттарды лақтыру; шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді имитациялау, эллиптикалық тренажермен айналысу; арбадағы білім алушылар

таяқтардың көмегімен жүріп-тұруды, шаңғы таяқшаларының дұрыс қағып алуды орындайды; қозғалмалы ойындар - түзету, жүгіру және секіру, лақтыру, допты аулау; спорттық ойындардың элементтері: баскетбол - баскетболшының тіректері, допты беру, допты себетке тастау; футбол - футбол доптарын домалату, допты сол жерде және қозғалыста беру, оны заттардың айналасына айналдыру, допты тоқтату, допты көтерумен лақтыру, қақпаға лақтыру тәсілдері; жеңіл ережелер бойынша волейбол (немесе еденде отырып)- допты лақтыру және қағып алу; доптың төменнен берілуі (төменнен бір қолмен); гандбол- допты оң және сол қолмен қадаммен және жүгірумен жүргізу, допты қақпаға лақтыру; волейбола, баскетбола, футбола, гандбола элементтерімен қимыл ойындар; білім алушының физикалық мүмкіндіктері бойынша қазақтың ұлттық ойындары;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін сақтау және жеке гигиена, дене шынықтыру сабақтарында қауіпсіздік ережелері, тыныс алу түрлері, оқытылатын спорт түрлері туралы бастапқы теориялық білім, салауатты өмір салты бойынша базалық білім;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін физикалық жаттығуларды қолданудағы тактика мен техника элементтері; білім алушылардың таңдалған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеруі; критерий бойынша өткен спорт түрлеріне тапсырмаларды орындау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: қозғалыс бұзылыстарының орынын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін саналы түрде түсіну және түзету құралдарын қолдану;

29. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-берілген бағыт бойынша жүру (дербес, қолдаумен), еңбектеу; білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып дұрыс жүруді (қозғалмалы аппараттарда, таяқтың көмегімен және тепе-теңдік бұзылуымен, үйлестірумен) үйрету, тосқауылдан атау, биіктікті өзгерту, әртүрлі құмның үсті бойынша әртүрлі темпінде жүру; допты бір және екі қолмен, бастарынан (еденнен 2 м биіктікте орналасқан 1x1 метр қалқан) 2 м қашықтықтан біртіндеп 5 м дейін ұлғайта отырып лақтыру; әр түрлі бағыттар бойынша шағын доп және басқа да ұсақ заттар; үлкен допты дәл ортасына; гимнастика - құру және қайта құру; командаларды орындау; қайта құру; бұрылу; тепе-теңдік; доппен жаттығу; шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді имитациялау. Эллиптикалық тренажердегі сабақтар. Білім алушылар арбада жүруді таяқтардың көмегімен орындайды. Шаңғы таяқшаларындұрыс ұстау; спорт ойындарының элементтері мен қозғалмалы ойындар - волейболда доп лақтыру және беру; футболда допты тіземен, аяқпен жіберу, жүргізу, соғу; түрлі позициялардан баскетбол доптарын сақинаға лақтыру, беру; гандболда ыңғайлы қашықтықтан допты қақпаға беру, жүргізу, лақтыру; ұлттық қазақ

ойындары-қозғалыс қабілеттерін жақсарту және түзету үшін дене жаттығуларын қолдануда техника, тактика элементтері; білім алушылардың физикалық мүмкіндіктері бойынша ұлттық қозғалмалы ойындар;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; жаттығуларды орындау кезінде дененің, кеудені дұрыс ұстау қалпы; снарядтар атауы; базалық спорттық терминологияларды; кеуде, іш және аралас тыныс алу; кеудені дұрыс ұстауды бақылау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін физикалық жаттығуларды қолданудағы техника, тактика элементтері; білім алушылардың таңдалған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеруі; зерттеудің теориялық және практикалық әдістерінің үйлесімі; критерилер бойынша өткен спорт түрлеріне тапсырмаларды орындау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тұрмыста қажетті қозғалыс дағдыларын қалыптастыру үшін жаттығулар: тістерді жуу және тазалау кезінде қолданылатын қозғалыстар, тарау, киіну, ас қасық, шанышқы, шыныаяқтан ішу; дем алуға, бұлшық еттердің босансуына арналған түзету жаттығулары; дұрыс кеудені (тік) ұстау, кеңістіктік түсініктерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану үшін оларды мұғалімнің басшылығымен орын алған қозғалыс бұзылыстарын өтеу үшін қолдану;

30. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-берілген бағыт бойынша жүру (өз бетімен, қолдаумен), аяқпен, өкшемен, ішпен, төрттікпен жүгіріп, домалайды. Шағын допты орнынан лақтыру, допты аулау. Тепе-теңдікке арналған жаттығулар (тірекпен тұру, тіреусіз, тізде тұру). Білім алушылар білуі тиіс: жаяу жүру, жүгіру, секіру жаттығуларының атаулары; гимнастика-саптық жаттығулар (бір қатарға, бір қатарға сапқа тұру, бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру), заттарсыз жалпы дамыту жаттығулары; орындыққа өрмелеу, маттар мен орындықтар арқылы атап өту; аспалы (жатқан орынға тіреу)); тепе-теңдік (тіреумен, тіреусіз тұруға үйрету); шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді имитациялау, эллиптикалық тренажермен айналысу; білім алушылар шаңғы спорты (Шаңғы жарысы, биатлон), шаңғы мүкәммалының түрлері туралы білімдері арқылы коляскадағы таяқтардың көмегімен жүріп-тұруды орындайды; қозғалмалы ойындар - жалпы дамыту жаттығулар элементтерімен ойындар: жүгіру және секіру ойындары, лақтыру ойындары, допты аулау; түзету және ұжымдық ойындар; спорттық ойындардың элементтері - пионерболда, волейболда допты беру және қайта беру; футболда әртүрлі қашықтықтағы қақпаға допты беру, жүргізу, соғу, түсу; баскетбол добын беру, лақтыру

; гандбол қақпасына допты жүргізу, беру, лақтыру; спорттық ойындар элементтерімен қозғалмалы ойындар; ұлттық қазақ ойындары: "Асық ату", "Бес тас", "Тоғыз құмалақ"; ойындардағы техника, тактика элементтері;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезінде қауіпсіздік ережесі; жаттығуларды орындау кезінде дененің, кеуденің дұрыс қалпы; снарядтардың атауы; базалық спорт терминологиясын қолдана білу; кеуде, іш және аралас тыныс алу; арқанды (кеуденің дұрыс қалыпы) бақылау; өз және сыныптастарының денсаулығына ұқыпты, жауапты және құзыретті қатынас таныту;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: снарядтар мен гимнастикалық элементтерді атау (гимнастикалық орындықтар, гимнастикалық қабырға, мат), сабақ кезінде қауіпсіздік ережелері, дұрыс қалыпты, жүруді, жүгіруді орындау, бұлшық еттердің босаңсуы мен қысымның мәнін білу; ересектердің басшылығымен снарядтарда, тепе – теңдікті, заттармен және заттарсыз негізгі жалпы дамытушы жаттығуларды, икемділікті дамытуға арналған жаттығуларды (жату жағдайында тартылу, топпен алға – артқа қарай омыртқа бойынша домалау, әртүрлі топтарда алға-артқа еңіс) өз бетінше орындау; білім алушылардың таңдаған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеру; зерттеудің теориялық және практикалық әдістерінің ұштасуы; критерий бойынша өткен спорт түрлерінен тест тапсырмаларын орындау; теориялық және практикалық әдістердің ұштасуы;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: бұлшықеттерді босаңсыту үшін, тыныс алу жаттығуларын өз бетінше орындау; дұрыс кеуде қалпын, кеңістіктік түсініктерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмысқа қажетті дағдыларды қалыптастыру; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану; мұғалімнің басшылығымен қозғалысындағы бұзылыстарын түзету; алуантүрлі тыныс алудың түрлерін орындау үшін түзету жаттығулар.

31. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-жүру, жүгіру, есту немесе көру сигналымен тоқтай отырып, қозғалудың қолжетімді түрі бар эстафеталық, кедергілерді еңсере отырып жүріп-өту; шағын допты дәлдеп лақтыру; гимнастика-кұрастыру және қайта құру, саптық жаттығулар, бұрылыс, ажырату; гимнастикалық таяқшада жаттығу; тепе-теңдік пен атап өтуге жаттығу: аралас аспалы, доппен, таяқпен және шеңбермен жаттығулар, өрмелеу; шаңғы спорты- бейімдеуіш жаттығу, шаңғымен жүру. Эллиптикалық тренажерда сабақ. Коляскадағы білім алушылар таяқтардың көмегімен, өздігінен немесе ересектердің көмегімен спорттық инвентарды кигізуді орындайды; қозғалмалы және спорттық ойындар: аралас тапсырмалар, эстафеталармен қозғалыс ойындары; футбол-қозғалмайтын және қозғалатын допқа соққы; допты тоқтату; қақпаға допты бағыттау, лақтыру; баскетбол: баскетболшы тіреуі; допты ұстау, беру

және жүргізу; допты лақтыру; отырып волейбол: төменнен және жоғарыдан екі қолмен тор арқылы жұп арқылы допты лақтыру және аулау; допты төменгі беру (төменнен бір қолмен); волейбол жеңілдетілген ережелер бойынша (немесе еденде отырып): допты лақтыру; допты беру; допты қабылдау және беру; гандбол: допты ұстау және тапсырма бойынша қақпаға лақтыру, қақпашы тіреуі; футбол, баскетбол, волейбол, гандбол элементтерімен қозғалмалы ойындар; Қазақстанның ұлттық ойындары: техникаларды, ережелерді зерделеу және бұрын зерттелген ойындардың жарыстарын өткізуге қатысу. Дербес дене дайындығының жеке жоспарларын жасау (үлгі бойынша). Ойын кезінде дене дайындығының жеке көрсеткіштерін және ағзаның жай-күйінің өзгерістерін өзін-өзі бақылау;

2) денсаулық және салауатты өмір салты күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; салауатты өмір салты туралы тұтас түсініктердің қалыптасуы; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; базалық спорттық терминологияны қолдана білу; кеуде, іш және аралас тыныс алу; кеудені дұрыс ұстауын бақылау; адамның денсаулығына зиянды әсер ететін факторларды білу, өз өмірінен зиянды әдеттерді болдырмау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: залды кеңістікте бағдарлау; меңгерген спорт түрлерінде әртүрлі тактиканы қолдана отырып, меңгерген спорт түрлері бойынша жаттығуларды көрсету; спорт түрлері бойынша жарыстар өткізу және ережелерді білу; ұжымдық ойнау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тыныс алуға, бұлшық еттердің босануына арналған жаттығуларды өз бетінше орындау; дұрыс арқаны (кеудені) ұстау, кеңістіктік көріністерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмыстық қажетті дағдыларды қалыптастыру үшін; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану; жеке қимыл-қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін дене жаттығуларын қолданудағы техника, тактика элементтері.

32. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика - жылдам жүгіруде жүру, айдауышты жүгіріп өту, қозғалудың қол жетімді түрімен эстафеталық (жүру, жүгіру, жүгіріп өту, белсенді арбада жүру), шағын допты дәлдеп лақтыру (оң, сол жақ)); гимнастика - бір орында және қозғалыстағы жаттығулар, тыныс алу жаттығулары, гимнастикалық таяқшалармен, жалаушалармен, кіші шеңберлермен, үлкен және кіші доптармен, орындықтармен, толтырылған доптармен жаттығулар кешені, көлбеу тақтамен жүру, тепе-теңдікке арналған жаттығулар; шаңғы спорт – шаңғыда жүруді имитациялау, тренажердегі сабақтар, қашықтықты өту кезінде түрлі шаңғы жүрісін пайдалану; қозғалмалы және спорттық ойындар: түрлі коррекциялық және қозғалмалы ойындар, заттарды жылжыту және тасымалдау арқылы, допты тікелей жүргізу арқылы сызықтық эстафеталар; футбол: қозғалмайтын және қозғалатын доп бойынша соққы; допты тоқтату; допты жүргізу; баскетбол: баскетболшы тіреуі, допсыз арнайы қозғалыстар,

қағып алу, допты орнында жүргізу, шығыршықтың астынан екі қолмен екі қолмен лақтыру; волейбол отырып: допты екі қолмен төменнен және жоғарыдан тор арқылы жұптасып лақтыру және ұстап алу, допты төменгі жағынан беру (төменнен бір қолмен); волейбол: допты лақтыру, допты беру, ұстап алу және допты беру; гандбол: зерттелген тәсілдерді қолдана отырып ойын элементтері; футбол, баскетбол, волейбол, гандбол материалдарындағы қозғалмалы ойындар; ұлттық қазақ ойындары: техникаларды, тактикаларды және ұлттық ойындар жарыстарының ережелерін үйрену;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: ортопедиялық режимді және күн режимін, жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; салауатты және қауіпсіз өмір салтының құндылықтарын қабылдау және іске асыру, дене бітімінің өзін-өзі жетілдіру қажеттілігі, спорттық-сауықтыру қызметімен айналысу; базалық спорт терминологиясын қолдана білу; адам денсаулығына зиянды әсер ететін факторларды білу, өз өмірінен зиянды әдеттерді болдырмау; дене шынықтыру сабақтары кезінде дене дайындығының жеке көрсеткіштерін және ағза жағдайының өзгерістерін өзін-өзі бақылау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: зал кеңістігінде бағдарлау; әр түрлі тактиканы қолдана отырып, меңгерген спорт түрлері бойынша жаттығуларды көрсету; спорт түрлері бойынша жарыстар мен қауіпсіздік ережелерін білу; ұжым болып ойнау; жаттығулардың, снарядтардың, инвентарияның атауларын пайдалану; өз бойындағы дене ауытқушылығын түзету мен қажеттіліктерін жетілдіру бойынша өзіндік танымдық іс-әрекетін және ақпарат іздеуге дайын болу;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тыныс алуға, бұлшық еттердің босаңсуына арналған жаттығуларды өз бетінше орындау; дұрыс арқаны (кеудені) ұстау, кеңістіктік көріністерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмыстық қажетті дағдыларды қалыптастыру; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

33. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

<p>1.1 Негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту және түзету: Тірек-қозғалыс аппараты, дене мен объектіні басқару</p>	<p>0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;</p>	<p>1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу</p>	<p>2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы</p>	<p>3. 1. 1. 1 денені дамытудың негізгі жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу</p>	<p>4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктерін көрсету, тепе-теңдікті сақтай алу</p>
<p>1.2 Дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту, өз денесінде бағдарлана алу</p>	<p>0. 1. 2. 1 өзіне -өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс әрекеті туралы түсінікке ие болу</p>	<p>1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс әрекетін ұйымдастыра алу; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу</p>	<p>2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (кеудені) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу</p>	<p>3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу</p>	<p>4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындай алу</p>
<p>1.3 Дене дамуына ықпал ететін түрлі дене жаттығуларында ұштасқан қимылдарды орындау және жақсарту</p>	<p>0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқарушы қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы</p>	<p>1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жою отырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым дене даму жаттығулармен қалай байланыста екенін білу</p>	<p>2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу</p>	<p>3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу</p>	<p>4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс кәсіпкерін алдын алу және түзете білуге, физикалық дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалысты орындау сапасының жоғарылауын көрсете алу</p>
			<p>2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылық</p>	<p>3. 1. 4. 1 буындардың</p>	

<p>1.4 Аяқ-қол буындарының қозғалуын ұлғайту: заттарсыз және заттармен жалпы дамытушы және түзету сипаттындағы жаттығулар</p>	<p>0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек көрсетумен тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен лақтыра алу</p>	<p>1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды білу, буындар мен контрактуларда абаю қозғалушылықты қалыптасуының алдын алу</p>	<p>ы арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу</p>	<p>қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің қол жеткен деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын ала білу – омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу</p>	<p>4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұлшықет кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсете алу</p>
<p>1.5 Жаттығуларды орындау және реттілікті сақтау: қозғалыстағы ауытқушылықты жеңе білу;</p>	<p>0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу</p>	<p>1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу</p>	<p>2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу</p>	<p>3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіне алу</p>	<p>4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты және тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу</p>
<p>1.6 Өмірге қажетті білік пен дағдыны қалыптастыру үшін қозғалыс әрекетіндегі жетіспеушілікті анықтау;</p>	<p>0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және саналы түрде жетілдіре алу</p>	<p>1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттай алу</p>	<p>2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу</p>	<p>3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылай алу</p>	<p>4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай отырып, өзінің және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу</p>
<p>1.7 Кеңістікте бағдарлануды дамуы мен байланысын,</p>	<p>0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен</p>	<p>1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әртүрлі кеңістіктерде</p>	<p>2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарапайым</p>	<p>3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және</p>	<p>4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және</p>

динамикасын, әрекетін бағалау және талдай білу	әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу	қарапайым әрекеттерді орындай алу	өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу	байланыстар қатарын анықтай алу	көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу
1.8 Қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін оқытудың әртүрлі кезеңдерінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну	0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жену және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу	1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу	2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жене алу	3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әртүрлі кезеңдерінде қиындықтарды жену дағдылары мен біліктерін көрсете алу	4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу

2) "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі:

2 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, өзгеретін жағдайларға ден қою үшін баламалы шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты идеяларды, стратегиялар мен жоспарларды бейімдеу	0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыра алу	1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, физикалық іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу	2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылай алу	3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарлар қатарын өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу	4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын көрсете алу
2.2 Командалық көшбасшының рөлін орындай отырып, мақсатқа жету үшін дербес және бірлескен	0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы	1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының дербес	2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке дене даму мүмкіндіктерінің күрделенген жағдайларында	3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық	4. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу және қозғалыс функцияларын түзету үшін көшбасшылық

жұмыс жасай алу	түсінікке ие болу	жетістіктері туралы білу	кимылдарды орындау үшін командада өз бетінше жұмыс істей алу	жұмысты көрсете алу	рөлдерімен кезекпен алмасып, топта жұмысты өз бетінше талдай алу
2.3 Ағзаның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша бірлескен жұмыс дағдыларын білу және түсіну	0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу	1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу	2. 2. 3. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу	3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу	4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды дербес бөле алу
2.4 Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру	0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу	1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу	2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу	3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу	4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
2.5 Конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттеріне сын тұрғысынан қарау	0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу	1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша өзінің және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу	2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу	3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу	4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу
2.6 Өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіну арқылы өз денесін қабылдауды	0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере	1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып,	2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін	3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық	4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа

ескере отырып, әр түрлі жағдайларда көңіл-күй мен эмоцияларды білдіруде шығармашылық қабілеттер мен идеяларды қолдану	отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу	негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу	қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу	қабілеттері мен идеяларын талдай отырып мұғалім мен құрдастарына баяндап беру	элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу
2.7 Дене шынықтыру қызметін орындау уақытында жеке және топтық тапсырмаларды орындау кезінде адал жарысу дағдысын және ұжымдық жұмыс жасай алу, патриоттық сезімді дамыту	0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметті қалыптастыру үшін жағдай жасай алу	1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде қалай өзара іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу	2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіне отырып, бір-бірімен қарым-қатынас жасай алу	3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын көрсете алу	4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және адал бәсекелестік сезімін көрсете алу
2.8 Қозғалыстардың әртүрлі мазмұнға негізделген рөлдерді орындау, олардың айырмашылықтарын сезіну және өз денесінің функцияларын бақылаудың қол жетімді тәсілдерін меңгеру	0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу	1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу;	2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып әртүрлі дене жаттығуларын орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну	3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өзінің басқалардың рөлін көрсете алу	4. 2. 8. 1 айырмашылықтарын саналы түрде түсіне отырып әртүрлі қозғалыс кезінде әртүрлі рөлдермен эксперимент жасай алу

3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі:

3 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын түсіну, тұрақты, дербес және жүйелі дене	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір салтының маңыздылығы	1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу,	4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің

шынықтырумен айналысуға қызығушылықты қалыптастыру	туралы түсініктерінің болуы	маңыздылығын білу	бетінше қолдана алу	түсіну, көрсете алу	маңыздылығын талдай алу
3.2 Білім алушының, оның денесінің және бұлшықеттерінің, сезім мүшелерінің қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу	1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңыздылығын түсіне алу	2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын орындай білу	3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылай алу	4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және дене шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу
3.3 Ағзадағы физикалық өзгерістерді бақылау, тыныс алуға түрлі физикалық күштің әсерін, жүрек жиілігін, дене температурасын, қозғалысты түзету	0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу	1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау, дене температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу	2. 3. 3. 1 алдына алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дене дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу	3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын түсіндіре алу	4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене дамуының өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу
3.4 Қозғалыс бұзылыстарының ерекшелігін ескере отырып, бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу кезінде тиісті түрде ден қоя отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді айқындау	0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және өз мүмкіндіктері туралы түсінік алу	1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтай алу	2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін орындау кезінде оларға әсер етудің кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіне алу	3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу	4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен қауіп-қатерді жеңуге көмектесе алу
3.5 Қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып, мектеп ішінде және одан тыс дене және спорт	0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері	1. 3. 5. 1 физикалық қызметке	2. 3. 5. 1 " үй-мектеп" контексінде физикалық қызметке қатысу	3. 3. 5. 1 әртүрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу	4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін

қызметіне қатысу мүмкіндігін анықтау және ұсыну	туралы түсінікке ие болу	қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу	мүмкіндігін түсіне алу	мүмкіндігін түсіндіре алу	және оларға қатысуға мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу
---	--------------------------	---	------------------------	---------------------------	---

4) "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі:

4 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жаттығу орындау арқылы кеудені (арқаны) түзету	0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу	1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу	2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу	3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүруді физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге болатынын білу	4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындай алу
4.2 Бұлшық ет корсетін нығайту	0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу	1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу	2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу	3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу	4. 4. 2. 1 тренажерлерді пайдаланып бұлшық ет корсетін нығайту үшін дене жаттығуларының кешенін таңдай алу
4.3 Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлерімен танысу арқылы денсаулықты түзету	0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу	1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу	2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу	3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу	4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес арнайы таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу
4.4 Спорттық ойындарды, эстафеталарды, жарыстарды өткізу және оларға дайындық	0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық	1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру	2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы	3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу	4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар

барысында үйлестірушілік қабілеттерін дамыту және түзету	қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу	қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу	өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу	барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу	кезінде түзету сипатындағы жаттығуларды қолдана білу
4.5 Тыныс алу функциясын қалпына келтіру	0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды басқару тәсілдері туралы түсінікке ие болу	1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін қолдана алу	3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу	4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсете алу

35. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

36. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Бейімделген дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір салтының маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқарушы қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы;

	<p>Қауіпсіздік ережесі Дене мәдениеті деген не?</p>	<p>0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттері туралы түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу</p>
<p>1. Денсаулық туралы білу және түсіну</p>	<p>Күнтәртібі, таңертеңгі жаттығу, сергіту сәттер</p>	<p>0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек көрсетумен тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен лақтыра алу; 0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу; 0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және өз мүмкіндіктері туралы түсінік алу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>Жүру және жүгіру</p>	<p>0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және саналы түрде жетілдіре алу; 0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыра алу</p>
	<p>Секіру және лақтыру</p>	<p>0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу</p>
		<p>0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық</p>

2. Ойын арқылы қарым-қатынас дағдысы мен өзараәрекеттесуін дамыту

<p>Сюжеті-рольдік қимыл ойындар</p>	<p>құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу</p>
<p>Қозғалыс дағдыларының кең ауқымдылығы</p>	<p>0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметті қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша түсінік алу</p>
<p>Жұп және шағын топта қарым-қатынас дағдысы</p>	<p>0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу</p>
<p>Дене шынықтыру сабақтарының пайдасы</p>	<p>0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін</p>

		арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу
2-тоқсан		
3. Гимнастикалық және түзету жаттығулары арқылы креативті және сыни ойлау	Кеудені түзету және өмір қауіпсіздік ережесі	<p>0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыра алу;</p> <p>0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу</p>
	Гимнастикалық фигуралар қатарын меңгеру	<p>0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу;</p> <p>0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу</p>
	Сенің дене мүмкіндіктерін	<p>0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек көрсетумен тізде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен лақтыра алу;</p> <p>0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу</p>

<p>4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары</p>	<p>Қазақ халқының мәдениеті және салтымен танысу</p>	<p>0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметті қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды басқару тәсілдері туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>Қимыл ойындары арқылы қызығушылық таныту</p>	<p>0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу</p>
<p>3-тоқсан</p>		
	<p>Қауіпсіздік ережесі Физикалық қызмет кезінде адамның жүрек қағуы және тыныс алуы</p>	<p>0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және саналы түрде жетілдіре алу; 0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір салтының маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан</p>

<p>5. Ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету</p>		<p>кейін ағзадағы физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>Ойын-жеке дене бітімінің қасиеттерін дамыту құралы ретінде</p>	<p>0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметті қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>Кеңістікте қозғалу және динамика</p>	<p>0. 1.1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>Заттармен қимыл ойындар</p>	<p>0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу</p>
		<p>0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек көрсетумен тізде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен лақтыра алу;</p>

6. Қозғалмалы ойындар арқылы
Тірек-қозғалыс аппаратының
дамуы

Имитациялық жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары	<p>0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыра алу;</p> <p>0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқарушы қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы;</p> <p>0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;</p>
Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы	<p>0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу</p>
Доппен ойын	<p>0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу;</p> <p>0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды басқару тәсілдері туралы түсінікке ие болу</p>
	<p>0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу;</p> <p>0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физикалық</p>

	Секіргішпен ойын және жаттығулар	өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
4-тоқсан		
7. Ойын арқылы шығармашылық және коммуникативтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір салтының маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;
	Коммуникативтік дағдыларды дамытуға арналған ойындар	0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және өз мүмкіндіктері туралы түсінік алу
	Ойын үшін шығармашылық идеялар	0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік және дербестік	0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқарушы қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы; 0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы

		бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу
8. Салауатты өмір салтын қалыптастыру	Ашық ауада дененің қимыл-қозғалыстары	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
	Жылдамдық, күш және ептілік	0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыстағыныс алуды басқару тәсілдері туралы түсінікке ие болу
	Секіруді дамытуға арналған тапсырмалар	0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және саналы түрде жетілдіре алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу
	Қимыл ойындар мен эстафеталар	0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Денсаулық туралы білу және түсіну	Қауіпсіздік ережесі Дене мәдениет деген не?	<p>1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу;</p> <p>1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланыста екенін білу;</p> <p>1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу;</p> <p>1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу</p>
	Күнтәртібі, таңертеңгі жаттығу, сергіту сәттер	<p>1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды білу, буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу;</p> <p>1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша өзінің және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу;</p> <p>1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтай алу;</p> <p>1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу</p>
	Жүру және жүгіру	<p>1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттай алу;</p> <p>1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып,</p>

		<p>физикалық іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу</p>
	<p>Секіру және лақтыру</p>	<p>1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының дербес жетістіктері туралы білу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу</p>
<p>2. Ойын арқылы қарым-қатынас дағдысы мен өзараәрекеттесуін дамыту</p>	<p>Сюжеті-рольдік кимыл ойындар</p>	<p>1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындай алу; 1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу</p>
	<p>Қозғалыс дағдыларының кең ауқымдылығы</p>	<p>1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін ұйымдастыра алу ; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді , жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде қалай өзара іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу</p>
	<p>Жұп және шағын топта қарым-қатынас дағдысы</p>	<p>1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу; 1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін</p>

		білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу;
	Дене шынықтыру сабақтарының пайдасы	<p>1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу;</p> <p>1. 4. 4. 1 ойын,эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу;</p> <p>1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу</p>
2-тоқсан		
	Кеудені түзету және қауіпсіздік ережесі	<p>1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін ұйымдастыра алу ; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу;</p> <p>1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, физикалық іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу;</p> <p>1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, колды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу</p>
3. Гимнастикалық және түзету жаттығулары арқылы креативті және сыни ойлау	Гимнастикалық фигуралар қатарын меңгеру	<p>1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындай алу;</p> <p>1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу</p>
		1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды білу,

	<p>Сенің дене мүшелерінің мүмкіндіктері</p>	<p>буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу; 1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының дербес жетістіктері туралы білу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу</p>
<p>4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары</p>	<p>Қазақ халқының мәдениеті және салтымен танысу</p>	<p>1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша өзінің және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді , жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде қалай өзара іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 4. 4. 1 ойын,эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу; 1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу</p>
	<p>Қимыл ойындары арқылы қызығушылық таныту</p>	<p>1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу</p>
<p>3-тоқсан</p>		
		<p>1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттай алу;</p>

	<p>Қауіпсіздік ережесі Физикалық қызмет кезінде адамның жүрек қағуы және тыныс алуы</p>	<p>1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу; 1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу; 1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу; 1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау, дене температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу</p>
<p>5. Ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету</p>	<p>Ойын-жеке дене бітімінің қасиеттерін дамыту құралы ретінде</p>	<p>1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде қалай өзара іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу</p>
	<p>Кеңістікте қозғалу және динамика</p>	<p>1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін</p>

		<p>қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу</p>
	<p>Заттармен қимыл ойындар</p>	<p>1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу;</p> <p>1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу;</p> <p>1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу</p>
	<p>Имитациялық жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары</p>	<p>1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды білу, буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу;</p> <p>1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, физикалық іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу;</p> <p>1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу</p>
	<p>Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы</p>	<p>1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін ұйымдастыра алу ; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу;</p> <p>1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың</p>

<p>6. Қозғалмалы ойындар арқылы Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы</p>		<p>қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланыста екенін білу; 1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңыздылығын түсіне алу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу</p>
	<p>Доппен ойын</p>	<p>1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындай алу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу; 1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу</p>
	<p>Секіргішпен ойын және жаттығулар</p>	<p>1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау, дене температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу</p>
<p>4-тоқсан</p>		
	<p>Қауіпсіздік ережесі Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер</p>	<p>1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу; 1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу</p>

7. Ойын арқылы шығармашылық және коммуникативтік дағдылар	Коммуникативтік дағдыларды дамытуға арналған ойындар	1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу; 1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтай алу
	Ойын үшін шығармашылық идеялар	1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша өзінің және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік және дербестік	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін ұйымдастыра алу ; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу; 1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу
	Ашық ауада дененің қимыл-қозғалыстары	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындай алу; 1. 3. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланыста екенін білу
	Жылдамдық, күш және ептілік	1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының дербес жетістіктері туралы білу; 1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңыздылығын түсіне алу;

8. Салауатты өмір салтын қалыптастыру		1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу
	Секіруді дамытуға арналған тапсырмалар	1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттай алу; 1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
	Қимыл ойындар мен эстафеталар	1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Денсаулықтың негізгі ұғымдарына шолу	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше қолдана алу 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарта алу; 2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсарта алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы; 2. 2. 4. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
		2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру,

<p>1. Жеңіл атлетика арқылы дене қасиеттері</p>	<p>Таңғы жаттығу кешендері</p>	<p>бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу; 2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы; 2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін орындау кезінде оларға әсер етудің кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіне алу; 2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу</p>
	<p>Секіру, жүгіру, лақтыру дағдылары</p>	<p>2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу; 2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылай алу</p>
	<p>Секіру, жүгіру, лақтыру элементтерімен Эстафеталар</p>	<p>2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым физикалық жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке физикалық мүмкіндіктердің күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше жұмыс істей алу; 2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контекстінде физикалық қызметке қатысу мүмкіндігін түсіне алу</p>
		<p>2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау</p>

2. Спорттық ойындарды меңгеру үшін қозғалыс ойындар

<p>Қозғалмалы ойындардағы қозғалыс дағдыларының спектрі</p>	<p>динамикасын қарапайым өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы физикалық өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу; 2. 2. 6. 1 өздерінің физикалық мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу</p>
<p>Доппен қозғалыс ойындар</p>	<p>2. 1. 2. 1 дұрыс арқа қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіне отырып, бір-бірімен қарым-қатынас жасай алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу</p>
<p>Қозғалысты алмастыру ойыны</p>	<p>2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу; 2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контексінде физикалық қызметке қатысу мүмкіндігін түсіне алу; 2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып әртүрлі физикалық жаттығуларды орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну</p>
<p>Жұп және топта жұмыс істеу</p>	<p>2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсартуға алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы; 2. 4. 3. 1 өзінің физикалық мүмкіндіктерін алдын алу және</p>

		түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
2-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Түрлі физикалық күш көрсету сериясы арқылы күшті дамыту	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылай алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, колды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу
	Гимнастикалық жаттығулардың ауқымды спектрі	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарапайым өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 2. 4. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
3. Жоғалған функцияларды есепке ала отырып гимнастика құралдарымен дене бітімінің дамуы	Өрмелеу және қайта өрмелеу	2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке физикалық мүмкіндіктердің күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше жұмыс істей алу; 2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу; 2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру

		<p>дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу</p>
	<p>Тепе-теңдікті дамыту</p>	<p>2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу;</p> <p>2. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсартуға алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болу;</p> <p>2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу ;</p> <p>2. 4. 3. 1 өзінің физикалық мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу</p>
	<p>Қазақтың ұлттық ойындарымен таныстыру</p>	<p>2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу;</p> <p>2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіне отырып, бір-бірімен қарым-қатынас жасай алу;</p> <p>2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу;</p> <p>2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін қолдана алу</p>
<p>4. Қазақтың ұлттық кимыл ойындары</p>	<p>Сюжеттік-рөлдік ойындар</p>	<p>2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу;</p> <p>2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып</p>

		<p>немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарта алу</p>
	<p>Адал ойын және серіктестік</p>	<p>2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу; 2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контексінде дене даму қызметіне қатысу мүмкіндігін түсіне алу</p>
<p>3-тоқсан</p>		
<p>5. Денеге күш түсіру мен денсаулық</p>	<p>Қауіпсіздік ережесі Төзімділікті тәрбиелеу үшін белсенді іс-әрекет</p>	<p>2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу; 2. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу; 2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше қолдана алу; 2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дене дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу</p>
	<p>Денеге салмақ түсіру кезіндегі ағзадағы өзгеріс</p>	<p>2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып әртүрлі дене</p>

	жаттығуларын орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну
Қазақтың дәстүрлі жүгіру ойындары	2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
Жұп және топтық ойындар	2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене даму жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу; 2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу
Аттракцион-ойындары	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу; 2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылай алу; 2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене даму жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу
Интеграциялық ойындар	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарта алу;

6. Қозғалыс ойындардың көпгүрлілігі		2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын орындай білу
	Стандартты емес инвентарияларды қолдану ойындары	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарапайым өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 4. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу; 2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін қолдана алу
	Шабуыл әрекеті бар ойындар	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дене дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу
4-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Коммуникативті дағдылардың дамуы	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше қолдана алу; 2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсартуға алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы
	Жеке шығармашылық қабілеттері	2. 2. 3. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу; 2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін

<p>7. Топтық ойындар арқылы әлеуметтік дағыдалр</p>		<p>орындау кезінде оларға әсер етудің кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіне алу</p>
	<p>Топтық қызмет арқылы шығармашылық</p>	<p>2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу; 2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу</p>
	<p>Өзбетінше қимыл әрекетіндегі алға шығуы</p>	<p>2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу; 2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу</p>
<p>8. Денсаулық және дене даму белсенділігі</p>	<p>Ашық ауада дене даму белсенділігі</p>	<p>2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарапайым өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дене дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу</p>
	<p>Жеке және топтық белсенділік арқылы жүгіру қабілеттілігі</p>	<p>2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке дене даму мүмкіндіктерінің күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше жұмыс істей алу; 2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын орындай білу; 2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін қолдана алу</p>
		<p>2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу;</p>

Ұзындық пен биіктікке алуантүрлі секіру	2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
Қозғалыс ойындары мен эстафеталар	2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Денсаулықтың негізгі түсініктері	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу, түсіну, көрсете алу ; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу; 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
		3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің қол жеткен деңгейін қалай сақтау

<p>1. Жеңіл атлетика арқылы дене қасиеттері</p>	<p>Өртүрлі әрекеттер түрлеріне сергіту сәттеріне шолу</p>	<p>және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын ала білу – омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу; 3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу</p>
	<p>Секіру, жүгіру, лактырудың алуантүрлігі</p>	<p>3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылай алу; 3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарлар қатарын өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу</p>
	<p>Жеңіл атлетиканың элементтерімен эстафета</p>	<p>3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіне алу ; 3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіндіре алу</p>
		<p>3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу ;</p>

2. Қозғалыс және спорттық ойындар	Қозғалыс ойындағы қимыл дағдылар	3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу; 3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын талдай отырып мұғалім мен құрдастарына баяндап беру
	Қозғалыстың үйлесімділігіне қозғалыс ойындары	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу : тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын көрсете алу; 3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүруді физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге болатынын білу
	Жылдам реакцияға арналған қозғалыс ойындар	3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіндіре алу; 3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде басқалардың рөлі мен рөлін көрсете алу
	Ұжымда жұмыс жасай білу	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу ; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
2-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу : тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары

3. Акробатика негізімен гимнастика

<p>Дене жаттығулары арқылы шапшаңдылықты дамыту</p>	<p>мен жоспарлар қатарын өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 4. 1. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу</p>
<p>Акробатика элементімен гимнастика</p>	<p>3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу ; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу</p>
<p>Гимнастикалық жаттығудағы реттілік</p>	<p>3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу; 3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу : тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу</p>
<p>Тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар</p>	<p>3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің қол жеткен деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын ала білу – омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу;</p>

		3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары	Қазақ ұлттық ойындарына баулу	3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу; 3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын көрсете алу; 3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу; 3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу
	Адал ойын және серіктестік	3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіне алу ; 3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын талдай отырып мұғалім мен құрдастарына баяндап беру; 3. 3. 2. 1 сергіту жаттығу мен жалпы дамыту жаттығулар процесін анықтау; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіндіре алу
3-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Дене белсенділігі және төзімділігі	3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылай алу; 3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу ; 3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу, түсіну, көрсете алу ;

<p>5. Денеге күш түсіру мен денсаулық</p>	<p>Денеге салмақ түсіру кезінде өзін-өзі бақылау</p>	<p>3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын түсіндіре алу</p>
	<p>Жұпта жәнетопта жұмыс жасау үшін тапсырмалар</p>	<p>3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіне алу ; 3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өзінің басқалардың рөлін көрсете алу</p>
	<p>Төзімділікті дамытуға арналған ойындар</p>	<p>3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу, түсіну, көрсете алу ; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу</p>
	<p>Өткірлік пен меңгерлікті дамыту үшін ойындар</p>	<p>3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу</p>
	<p>3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің қол жеткен деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын ала білу – омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарлар қатарын өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде</p>	

6. Командалық ойын элементтері		қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктерін көрсете алу
	Дамытушы ойындар	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу : тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу; 3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылай алу
	Топта шығармашылықты дамыту үшін ойындар	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу ; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу; 3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу
	Баскетбол элементтерімен эстафеталар	3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын түсіндіре алу; 3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу
4-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Ойындағы коммуникативті дағдылар	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу, түсіну, көрсете алу ; 3. 1. 1. 1 денені дамыту негізгі жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу

7. Ойын арқылы әлеуметтік дағдылар	Жарысу элементімен ойын	<p>3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу ;</p> <p>3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу</p>
	Қозғалыс және ерік қасиеттерін дамыту	<p>3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу;</p> <p>3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу</p>
	Дербес қимыл әрекетінің прогрессиясы	<p>3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу : тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу;</p> <p>3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүруді физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге болатынын білу;</p> <p>3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу</p>
8. Жеңіл атлетика арқылы салауатты өмір салты	Салауатты өмір салтын қалыптастыру	<p>3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу ;</p> <p>3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын түсіндіре алу</p>
	Жүгірумен ойындарға қатысу	<p>3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу;</p> <p>3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылай алу;</p> <p>3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің</p>

		жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу
	Ұзындық пен биіктікке секіру	3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылай алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
	Лактыру эксперименттері	3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын талдай отырып мұғалім мен құрдастарына баяндап беру

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Ұзындыққа секірудің негізі	4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және дене шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу; 4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, физикалық дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалысты орындау сапасының жоғарылауын көрсете алу; 4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
1. Жүгіру, секіру және лактыру	Әр түрлі қызмет түрлеріне арналған жаттығуларға шолу	4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұлшықет кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсете алу; 4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктерін көрсету, тепе-теңдікті сақтай алу; 4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындай алу; 4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес арнайы таңдалған

		құралдарды түсіну және іске асыра алу
	Лактыру мен тастаудың түрлі типтері бар эксперименттер	<p>4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай отырып, өзінің және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу;</p> <p>4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын көрсете алу;</p> <p>4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды дербес бөле алу</p>
	Жеңіл атлетика элементерімен эстафета	<p>4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты және тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу;</p> <p>4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және адал бәсекелестік сезімін көрсете алу</p>
	Волейбол добымен ойындар	<p>4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу;</p> <p>4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде түзету сипатындағы жаттығуларды қолдана білу;</p> <p>4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу</p>
		4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты және тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу;

2. Спорттық ойынның қысқартылған нұсқасы	Спорттық сипаттағы ойындар	<p>4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және адал бәсекелестік сезімін көрсете алу;</p> <p>4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен қауіп-қатерді жеңуге көмектесе алу</p>
	Техниканың күрделі емес элементтерімен тапсырмалар	<p>4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу;</p> <p>4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу;</p> <p>4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларға қатысуға мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу;</p> <p>4. 2. 8. 1 айырмашылықтарын саналы түрде түсіне отырып әртүрлі қозғалыс кезінде әртүрлі рөлдермен эксперимент жасай алу</p>
	Ұжымдағы жұмыстың негізі	<p>4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу;</p> <p>4. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу және қозғалыс функцияларын түзету үшін көшбасшылық рөлдерімен кезекпен алмасып, топта жұмысты өз бетінше талдай алу</p>
2-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Жалпыдамытушы жаттығулар кешені	<p>4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындай алу;</p> <p>4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын көрсете алу;</p> <p>4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындай алу</p>

3. Гимнастиканың негізгі элементтері

Акробатиканың карапайым элементтері

4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, физикалық дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалысты орындау сапасының жоғарылауын көрсете алу;
4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу;
4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу;
4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларға қатысуға мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу

Гимнастикалық құралдармен жаттығу

4. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу және қозғалыс функцияларын түзету үшін көшбасшылық рөлдерімен кезекпен алмасып, топта жұмысты өз бетінше талдай алу;
4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындай алу

Гимнастикалық инвентареммен тапсырма

4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұлшықет кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсете алу;
4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктерін көрсету, тепе-теңдікті сақтай алу;
4. 4. 2. 1 тренажерлерді пайдаланып бұлшық ет корсетін нығайту үшін дене жаттығуларының кешенін таңдай алу;
4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін

		дәстүрлі емес арнайы таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу
4. Қазақ ұлттық ойындар	Қазақтың қозғалыс ойындары	<p>4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және дене шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу;</p> <p>4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және адал бәсекелестік сезімін көрсете алу;</p> <p>4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде түзету сипатындағы жаттығуларды қолдана білу;</p> <p>4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсете алу</p>
	Ұлттық зияткерлік ойындар	<p>4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты және тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу;</p> <p>4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу;</p> <p>4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларға қатысуға мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу</p>
3-тоқсан		
	Қауіпсіздік ережесі Тапсырмалар арқылы дене даму компоненттерін дамыту	<p>4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай отырып, өзінің және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу;</p> <p>4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды дербес бөле алу;</p> <p>4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын талдай алу;</p>

5. Шаңғы / кросс / скейт жаттығуларының негіздері		<p>4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу;</p> <p>4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене дамуының өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу</p>
	Аэробикалық жаттықтырудың пайдасы	4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын талдай алу
	Қашықтықтан өтуге тапсырмалар	<p>4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу;</p> <p>4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен қауіп-қатерді жеңуге көмектесе алу;</p> <p>4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу</p>
	Өзгелермен көшбасшылық пен іскерлік	<p>4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұлшықет кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсете алу;</p> <p>4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын көрсете алу;</p> <p>4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу</p>
	Біріккен және оқиғалы тапсырмалар арқылы оқыту	<p>4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындай алу;</p> <p>4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, физикалық дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі</p>

<p>6. Біріккен және оқиғалы тапсырмалар арқылы оқыту</p>		<p>жаттығуларда қимыл-қозғалысты орындау сапасының жоғарылауын көрсете алу; 4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу</p>
	<p>Ойында қиялын дамыту</p>	<p>4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу; 4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес арнайы таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу; 4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсете алу</p>
	<p>Баскетбол элементтерімен ойын</p>	<p>4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене дамуының өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу; 4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде түзету сипатындағы жаттығуларды қолдана білу</p>
<p>4-тоқсан</p>		
	<p>Қауіпсіздік ережесі Доппен ойнау дағдысын дамыту</p>	<p>4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын талдай алу; 4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу</p>
	<p>Допты қолданып жаттығулар құрастыру</p>	<p>4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды дербес бөле алу; 4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын талдай алу; 4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде</p>

7. Өзараәрекеттесуге ойындар		<p>қиындықтар мен қауіп-қатерді жеңуге көмектесе алу</p> <p>4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу;</p> <p>4. 4. 2. 1 тренажерлерді пайдаланып бұлшық ет корсетін нығайту үшін дене жаттығуларының кешенін таңдай алу;</p> <p>4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес арнайы таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу</p>
8. Тәжірибе арқылы денсаулық туралы білу және дағдыларды меңгеру	<p>Доппен өзгертілетін ойындар</p> <p>Ойын қимылдары арқылы денсаулық компоненттері</p> <p>Жүгіру дағдысы мен денсаулығын дамыту</p>	<p>4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындай алу;</p> <p>4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындай алу;</p> <p>4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсете алу</p> <p>4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарын түсіндіріп және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын салыстыра алу;</p> <p>4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және дене шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу;</p> <p>4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене дамуының өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу</p> <p>4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай отырып, өзінің және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу;</p> <p>4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде</p>

	ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
Денсаулықты нығайту үшін ойындар мен эстофеталар	<p>4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу;</p> <p>4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес арнайы таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу;</p> <p>4. 2. 8. 1 айырмашылықтарын саналы түрде түсіне отырып әртүрлі қозғалыс кезінде әртүрлі рөлдермен эксперимент жасай алу</p>

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
595-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың емдік дене шынықтырудың негіздерін меңгеруі, денсаулықтың оңтайлы деңгейін сақтау, дене дамуының кемшіліктерін түзету және орнын толтыру, екіншілік бұзылыстарды мүмкіндігінше жою және олардың үдеуінің алдын алу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) емдік дене шынықтыру жаттығуларын орындау үшін қажетті білімді, қозғалыс біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру, денсаулықты нығайту, ағзаны шынықтыру және сырқаттанушылықты төмендету;

2) негізгі дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру, қолданбалы сипаттағы қозғалыс біліктіліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру;

3) дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекетіндегі, дене жаттығуларымен айналысуды өздігінен ұйымдастырудағы, өзін-өзі бағалаудағы дағдылар мен біліктіліктіліктерге үйрету;

4) жеке тұлғаның жағымды қасиеттерін, ұжымдық өзара іс-әрекет пен оқу іс-әрекетіндегі ынтымақтастық нормаларын тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қозғалыстарды ерікті түрде тежеу қабілетін дамыту, позотониялық реакциялардың қатты білінуін басу;

2) әлсіреген бұлшықеттерді нығайту, қан айналымы мен заталмасу процестерін жақсарту;

3) статокинетикалық рефлексдердің қалыптасуына және оңтайлы көрінуіне жәрдемдесу, кинестетикалық сезімталдықты дамыту;

4) буындарда деформация тудыратын аяқ-қолдың патологиялық қалыптарының алдын алу және белсенді түрде жеңу;

5) кеңістіктік түсініктерді дамыту, дене схемасын қалыптастыру, өз денесінің схемасында бағдарлану дағдысын қалыптастыру;

6) ұсақ моториканы, дұрыс сөйлеу тілін, дикцияны, дұрыс тыныс алуды дамыту;

7) статика мен локомоция бұзылыстарын түзету, дененің тепе-теңдігін, аяқ-қолдың тірек қабілетін сақтауды жүйелі түрде жаттықтыру, қозғалыс үйлесімділігін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқытудың мақсаттар жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін құндылыққа бағытталған, іс-әрекеттік, тұлғаға бағытталған, саралап оқыту және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер арнайы педагогика қағидаларына негізделген, оларды іске асыру тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

7. Құндылыққа бағытталған тәсіл:

1) оқу процесі мақсатты түрде білім алушының жеке тұлғасының құндылықтар жүйесін қалыптастырады;

2) құндылықтардың мәні белгілі бір қоғамның табысты жұмыс істеуі үшін қажетті нормаларды, әдеттерді, өмір салтын, мінез-құлық стилін қалыптастыру аясында көрінеді;

3) құндылықтар тұлға уәждемесінің маңызды факторы ретінде әсер ете отырып, мінез-құлық пен іс-әрекетті ынталандырады;

4) бастауыш білім беру құндылықтары "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген.

8. Іс-әрекет тәсілі:

1) білім алушының білімді дайын түрде алып қоймай, оны өзі ізденіп, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын ұғынуына, оның нормалар жүйесін түсінуіне және қабылдауына, оларды жетілдіруге белсенді қатысуына сайып келеді, бұл оның білімінің, оқу біліктіліктері мен кең ауқымды дағдыларының белсенді әрі табысты түрде қалыптасуына ықпал етеді;

2) білім алушылардың жеке тұлғасын дамыту олар үшін қол жетімді іс-әрекетті (заттық-практикалық және оқу) ұйымдастыру сипатымен анықталатындығын мойындауға негізделіп құрастырылады;

3) білім алушылардың іс-әрекеті "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "жинақтау", "бағалау" сияқты санаттар бойынша топтастырылады.

9. Тұлғаға-бағытталған тәсіл оқу процесін дараландыру, оқу процесінде білім алушының жеке тұлғасын үйлесімді қалыптастыру және жан-жақты дамыту, психикалық және дене дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлық қажеттілігі мен уәждерін ескере отырып, оның шығармашылық күш-жігерін толық ашу болып табылады.

10. Саралап оқыту тәсілі бір санаттағы білім алушыларда вариативті типологиялық ерекшеліктердің болатындығына байланысты:

1) мұғалім түзету-білім беру процесін сипаттамасы бойынша біртектес болып келетін топтардың болуына қарай, олардың әрқайсысы үшін жұмыстың әртүрлі көлемі, қарқыны, күрделілігі, әдістері мен тәсілдері, оқытуды бақылау мен ынталандырудың түрлері мен тәсілдері арқылы ұйымдастырады;

2) әр білім алушының емдік дене шынықтыру бойынша бағдарламаны меңгеруінің жеке қарқынын құру былайша бағытталған: оқыту мен тәрбиелеудің келесі кезеңі алдыңғы кезеңнің меңгерілген мазмұнына негізделіп құрылады.

11. Қозғалыс қызметі бұзылысының ауырлық дәрежесіне және қозғалыс дағдыларының қалыптасуына қарай білім алушылар үш топқа бөлінеді:

1) бірінші топқа ауыр қимыл-қозғалыс бұзылыстары бар балалар кіреді. Олардың көпшілігінде жүру, заттарды қапсыру және ұстау, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары қалыптаспаған; басқалары ортопедиялық құралдардың көмегімен қиындықпен қозғалады, оларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары ішінара қалыптасқан;

2) екінші топқа қозғалыс бұзылысының орташа дәрежесі бар балалар кіреді. Бұл балалардың басым бөлігі өздігінен, бірақ шектеулі қашықтыққа жылжиды. Олар өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын ішінара меңгерген, және бұл дағдылардың автоматтандырылуы жеткіліксіз;

3) үшінші топты жеңіл қозғалыс бұзылыстары бар балалар құрайды – олар өздігінен қозғалады, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын меңгерген, бірақ кейбір қозғалыстарды дұрыс орындамайды.

12. Медициналық көрсетілім бойынша уақытша (мерзімін мектеп дәрігері белгілейді) сабақтан босатылған білім алушылар дене дамуының кемшіліктерін түзету бойынша жеке тапсырмаларды орындайды.

13. Саралап оқыту және кешенді тәсілдер келесі терапиялық нұсқауларды сақтайды:

1) бұлшықет жүйесінің аурулары бар білім алушыларға қатысты мыналардан сақтанған жөн: қажытатындай бұлшықет тренингінің, күштік қозғалыс жаттығуларының, ауыр заттарды тасымалдаудың, баспалдақпен жүрудің нәтижесінде пайда болатын кернелуден; буындарға күш түсіретін жалпы дамыту жаттығуларын орындау кезіндегі (жүрелеп, өкшесімен отыру) бұлшықеттің қатты созылуынан; суық тиюден; білім алушыны тұрғызу кезінде оған бұлшықет көмегін көрсетеді немесе қосымша құралдар ұсынады;

2) жаттығуларды жүргізу кезінде спастикалық диплегиясы бар білім алушылардың мүмкіндігінше екі қолын да қолдануын; бұлшықеттерін, әсіресе санды жақындатушы бұлшықеттерді, босаңсытуға ұмтылуын, арқасын түзу ұстауға талпынуын қадағалау;

3) тепе-теңдікті сақтау қабілеті нашар, бірақ жүруге қабілетті, ұршық буынының бұзылуы бар білім алушылар жоғары динамикалық жаттығуларға арбада отырып қатысады, сараланған тапсырма алады;

4) тырысу ұстамалары болатын білім алушыларға дене жүктемесімен өтетін сабақтар ұстамалардың пайда болу ықтималдығын қаншалықты арттыратынын және оларға түрткі болатындығын түсіндіру;

5) бұлшықет тонусының рефлекторлық жоғарылауына, және сайып келгенде контрактуралардың дамуына әкеп соғатын гимнастикалық жабдықтарда айналу қимылдарын, жаттығуларын орындауды, ауырсынудың пайда болуын болдырмау;

6) зорлықты, басқарылмайтын қозғалыстары (гиперкинездері) бар білім алушыларда физикалық әрекеттерді пысықтау талап етіледі: айнаға қарап бақылаумен, айнаға қарап бақылаусыз, көзін жұмып.

14. Коммуникативтік тәсіл:

1) оқыту процесі қарым-қатынас біліктіліктіліктерін және шынайы коммуникация жағдайларына сәйкес жұмыс тәртібін қалыптастыруға септігін тигізетін тапсырмаларды қамтиды (жұптық және топтық жұмыс);

2) әр түрлі ақпарат түрлерін меңгеру; әр түрлі мәселелер бойынша пікірталас жүргізе білу, осы мәселелер (әлеуметтік маңызы бар) бойынша өз ұстанымын қалыптастыру.

15. Емдік дене шынықтыру сабағында дене жүктемесі мөлшерленеді және мынаған байланысты болады:

1) дене жаттығуларын іріктеуге (қарапайымнан күрделіге дейін);

2) дене жаттығуларының ұзақтығына;

3) дене жаттығуларының қайталану санына;

4) бастапқы қалыпты таңдауға;

- 5) қозғалыс қарқынына (1-4 санағына);
- 6) қозғалыс амплитудасына;
- 7) білім алушының күш-жігерінің дәрежесіне;
- 8) сергітуші жаттығулардың дәлдігіне, күрделілігіне, ырғағына, санына;
- 9) эмоциялық факторға.

16. Сабақтар санитарлық-гигиеналық және өртке қарсы талаптарды қанағаттандыратын арнайы жабдықталған спорт және жаттығу кабинеттерінде өткізіледі. Кабинеттер сәйкес түзету бағдарламасын іске асыру үшін қажетті спорттық жабдықтармен және саймандармен жабдыкталады.

17. Оқытуға арналған техникалық құралдар: вертикализаторлар, ортопедиялық төсеме қалыптар; қол, аяқ массажерлері; түрлі өлшемді және конфигурациялы фитболдар; қол, білезік, қос әсерлі эспандерлер; іздік, массаж жолдары; механотерапиялық тренажерлер; түрлі өлшемдегі біліктіліктілікшелер; доптар, медицинболдар; гимнастикалық таяқшалар, шеңберлер (әртүрлі қалыңдық пен өлшемдегі); механотерапевтік мотомедтер; "Фазтон" комбинезондары; "Гросс тренажері"; сенсорлық, теңгеру жолы; құрғақ бассейн; тербелме (үлкен және кішкентай); тактильді жолдар мен майда шарлар; ұсақ моторикаға арналған тренажерлер. Жеңілдету үшін қолданылатын (Шанц жағасы, корсеттер, таторлар), патологиялық дене қалпын түзету үшін (лангеттер, шиналар, біліктіліктілікшелер, жүктер, аппараттар) пайдаланылатын қосалқы (жеке) құралдар.

3 - тарау. "Емдік дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Емдік дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі;
- 2) "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі;
- 3) "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі;
- 4) "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі.

20. "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;

2) жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру;

3) денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну;

4) қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары;

5) ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну;

6) дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер.

21. "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу;

2) негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару;

3) түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру;

4) қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну;

5) қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу;

22. "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту;

2) жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік;

3) дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту;

4) аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету;

5) тыныс алуды қалыпқа келтіру;

6) кеңістікте және жазықтықта бағдарлау;

7) психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация.

23. "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері;

2) бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру;

3) түзету сипатындағы қозғалмалы ойындар және спорттық жаттығу элементтері.

24. 0-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері,

жеке бас гигиенасының ережелері туралы түсініктер, ортопедиялық күн тәртібі, емдік гимнастика туралы мәліметтер; дұрыс дене сымбатының көрсеткіштері және оны қалай тексеру керек; жаттығуларды орындау кезіндегі тыныс, қалпына келтіру тынысы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: дене дамуы бұзылысының сипатын және мұғалімнің жетекшілігімен өткізілетін дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау үшін тексеру, диагностика жүргізу;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету: мұғалімнің жетекшілігімен күрделі емес жаттығуларды (бұзылған функцияларды түзету бойынша) және тыныс алу гимнастикасы элементтерін орындау арқылы денсаулықты нығайту және ағзаны шынықтыру; кеңістікті-уақытты саралауды және қозғалыс дәлдігін дамытуға арналған түзету жаттығулары;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде мұғалімнің жетекшілігімен жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

25. 1-сыныпқы арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, ЕДШ сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасының ережелері мен күн тәртібін білу; қауіпсіздік техникасын, спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережесін білу; дұрыс дене сымбатының көрсеткіштері; емдік және тыныс гимнастикасының маңызы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау; жарақаттанудың алдын алу ережелерін қолдануды талап ететін жағдаяттарды өздігінен талдау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: дене кемістіктері мен дұрыс емес дене қалпын түзету (арқа, құрсақ бұлшықеттерін, табан күмбезін, дене сымбатын нығайтуға арналған затсыз, заттарды пайдалана отырып жасалатын қимыл-қозғалыстар); моторлы икемсіздікті жоюға арналған жаттығулар; денсаулық деңгейін арттыруға, түзетуге арналған жаттығулар, мұғалімнің жетекшілігімен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерін орындау арқылы ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде мұғалімнің жетекшілігімен жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

26. 2-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, ЕДШ сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының ережелері; ұйымдастырушы

жаттығуларды меңгерудің маңыздылығын ұғыну; өзінің қозғалыс тәжірибесін ұғыну; спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері; ортопедиялық тәртіп ережелері;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: күн тәртібінде емдік дене жаттығуларымен айналысуды жоспарлау; қимылдарды үйлестіруді дамытуға, бұлшықеттер мен омыртқа байламдарын созуға арналған жаттығуларды орындау; денсаулық деңгейін арттыру, дене кемістіктері мен бұзылған қызметтерді түзету, мұғалімнің жетекшілігімен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерін орындау арқылы ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, өзінің дене жағдайын жүйелі түрде бақылау дағдысын қалыптастыру (жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау); өзін-өзі бақылау және өзін-өзі қадағалау дағдыларын қалыптастыру.

27. 3-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының және спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері; өзін-өзі бақылау көрсеткіштері (ұйқысы, тәбеті, көңіл-күйі, ауырсыну сезімі, жұмысқа қабілеттілігі); өзіне массаж жасаудың, тазарту тынысының, мектепте және үйде үй тапсырмасын жасау кезіндегі сергіту сәттерінің маңызы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: омыртқа жотасының бұзылыстарын түзету бойынша жаттығулар орындау; жүруді бақылау қабілеті; қимылдардың өлең мәтінімен үйлесімділігі, өз бетінше және ересектердің бақылауымен (айнаның алдында, қабырға жанында, гимнастикалық қабырғада, орындықта отырып, көзін жұмып) дене сымбатының дұрыстығын бақылау; басына зат қойып жүру; педагогтің тапсырмасы бойынша гимнастикалық қабырғада кешендерді орындау білігі, аутотренинг формуласымен босаңсуды орындау; денсаулық деңгейін арттыру, мұғалімнің басшылығымен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерінің көмегімен ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

28. 4-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының және спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері, өздігінен жаттығуға орын дайындау ережелері; омыртқа жотасының құрылысы мен маңызы, дұрыс тамақтану мен салауатты өмір салтының маңызы; жаттығулардың, классикалық массаждың, аутогендік жаттығудың медициналық көрсетілім бойынша емдік әсерінің тетіктері туралы түсінігінің болуы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: коррекция нарушений опорно-двигательного аппарата: емдік дене шынықтыру кешенін және денсаулықты нығайтуға арналған сауықтыру жаттығуларын өз бетінше орындау, тірек-қозғалыс аппаратының (аяқ-қол, табан, қол, алақан, омыртқа жотасы) дұрыс емес қалыптарын түзету; бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру (гипотония жағдайында жоғарылату, гипертония жағдайында төмендету, дистония жағдайында тұрақтандыру); жекелеген бұлшықет топтарының әлсіздігін (гипотрофияны) жеңу; буындардың қозғалғыштығын жақсарту; сенсорлық байыту: бұлшықет-буын сезімін жақсарту (кинестезия және тактильді (тері) сезгіштігін); жеке бұлшықет топтарының компенсаторлық гипертрофиясын қалыптастыру; вестибулярлық реакцияларды қалыптастыру; тазалау тынысын және өзіне массаж жасау элементтерін орындай білу;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету; өз денсаулығын өздігінен қадағалау, жоғалған қызметтерді түзету мен қалпына келтірудің дәстүрлі емес әдістерін қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 4.1.3.2 кодында: "4" - сынып, "1.3" - бөлімше, "2" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын білу	1. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну	3. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажёрларда жұмыс істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарында дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету нұсқаулығын білу
1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы мен денсаулық туралы түсінігінің болуы	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас гигиенасы мен денсаулықтың мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін дене жаттығуларын қолдану	4. 1. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білуін және түсінуін көрсету
1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу	1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың қажеттілігін түсіндіру	3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды көрсету және талқылау
1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын түсіну	1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын талқылау	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын қолдану	4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын анықтау
1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін				3. 1. 5. 1 дене әрекетін	4. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау

бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасын а тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістері туралы түсінігінің болуы	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау	2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін білу және бақылай алу	орындау кезіндегі дене өзгерістерін анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру	кезіндегі және содан кейінгі белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын талдау және қолдану
1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйді сауықтыру пайдасын түсіну	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдауға қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді көрсету	4. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау және түсіну
	0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу	1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну	2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 6. 2. жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету	4. 1. 6. 2. жақсы денсаулық жағдайы мен көңіл-күйді қолдайтын және септігін тигізетін шешімдерді талдау

2) "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі:

2 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып,	0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетін түсіну	1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу және түсіну	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегиялары мен жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану	4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативті шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын анықтау және ұйымдастыру

қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы білу : таңғы гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері	1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, ширатумен айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну	2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын талқылау	3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың ж а н е қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу	4. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын қолдану
2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктіліктерін көрсету бойынша орындай алу	1. 2. 2. 1 негізгі д е н е жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау	2. 2. 2. 1 негізгі д е н е жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі қимыл дағдыларының сапасын арттыру	3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі негізгі қимыл дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту	4. 2. 2. 1 түзету бағытындағы жаттығуларды орындау кезінде өзіндік негізгі қозғалыс дағдыларын анықтау және қолдана алу
	0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін білу	1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу	2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктері мен кемшіліктерді түсіндіру	3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қасиеттерін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау	4. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін салыстырып, д е н е жаттығуларын орындау әлеуетін анықтау
2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын	0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтары туралы түсінігінің болуы	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажыратуды білу және айыра алу	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтарын түсіну және түсіндіру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін білдіру	4. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін талдау
	0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және	1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі	2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі	3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі	4. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі

бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды білу	қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіну	қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу	қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды талдау және қолдану
2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әртүрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру кезінде туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану	4. 2. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қауіпті қысқарту қабілетін көрсете отырып, олардың күрделілік деңгейін ажырата алу
2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгерістері бар әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай алу	4. 2. 5. 1 бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды түсіндіре және көрсете отырып, өзінің және өзгелердің іс-қимылдарды орындауын салыстыру

3) "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі:

3 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігі жайлы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасының элементтерін білу	2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұра алу	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша қимылдарды өздігінен орындау	4. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша жаттығулар кешенін талдау, құрастыру
	0. 3. 1. 2 басын көтеріп,				

3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көмекпен орындау	2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды ұғыну және орындай алу	3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды түсіну және көрсету	4. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көрсету
	0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны жайлы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу	2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу, түсіну	4. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын көрсету
	0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын бақылай алу және білу	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын түсіну, бақылау	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-теңдікті сақтауды өздігінен бақылай алу	4. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылауды және тепе-теңдікті сақтауды талдау
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай алу: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты адымдап, тізені көтеріп	3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетекшілікпен құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты адымдап, тізені көтеріп	4. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды талдау: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп
	0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы	1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және орындай алу	2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және өздігінен орындай алу	3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау	4. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру элементтерін талдау
	0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар	1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы	2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы	3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы	4. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулардың

	туралы түсінігінің болуы	жаттығуларды білу және орындау	жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу	жаттығуларды бақылаумен орындау	элементтерін талдау
	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайда болуы ықтимал қиындықтарды білу	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын жеңу дағдылары мен біліктіліктілікте рін қолдану	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктілікте рін жетілдіру	4. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктілікте рін талдау
3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін,	0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау	4. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстардың техникасын талдау
	0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындау	2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындай алу	4. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындауды талдау
	0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштар	1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштар	2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштар	3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштар	4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын

сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	мен жасалатын қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	мен жасалатын қозғалыстарды білу және орындау	мен жасалатын қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	мен жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсіну	жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау
	0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау	4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау
	0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау	4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды көрсету
	0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша білу және орындау	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша түсіну және көрсету	4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша талдау
	0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау	2. 3. 4. 2. қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайдалана алу	4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын көрсету
	0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге	1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге	2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге	3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға	4. 3. 4. 3. зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға

3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы	септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және құрастыра алу	септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу	арналған жаттығуларды түсіну және көрсету	арналған жаттығуларды көрсету және талдау
	0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды білу және орындай алу	2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету	4. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін көрсету және талдау
	0. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу	2. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыс үлгілерін ұғыну және орындау	3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау	4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасы туралы түсінігінің болуы	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін білу	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын білу және маңызын ұғыну	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын түсіну және орындай алу	4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін көрсету
	0. 3. 5. 2 дұрыстыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту туралы түсінігінің болуы	1. 3. 5. 2 дұрыстыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту тәсілдерін білу	2. 3. 5. 2 дұрыстыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды ұғыну және орындау	3. 3. 5. 2 дұрыстыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау	4. 3. 5. 2 дұрыстыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс	1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс	2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс	4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс

	кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	алуды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу	алуды басқару тәсілдерін түсіну және орындау	кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсету
	0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу	1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу	2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу	3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін түсіну және орындау	4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін көрсету
3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейінде кеңістікті бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, артқа, жоғары, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді, дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындай алу	3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және орындау және нысандардың орналасқан жерін атау	4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыра алу: алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына, тура-диагональ бойынша
3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу және анықтау	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу	3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін білу, түсіну және еліктеп көрсету	4. 3. 7. 1 әр түрлі жағдайларды білу, түсіну және оларға эмоционалды серпіліс беру
	0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау	1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындай алу	2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну және істей алу	3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формуласы бойынша босаңсуды орындау	4. 3. 7. 2 өз қызметін және басқа білім алушылардың тапсырмаларды орындау сапасын бағалау, сабақ қорытындысын шығару, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау

4) "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі:

4 -кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

4 . 1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлері туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес әралуан түрлерін білу	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін түсіну және өздігінен орындау	4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес құралдарды түсіну және жүзеге асыра алу
	0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлері туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін білу	2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және көрсету
	0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және көрсету
	0. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды білу	2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету
	0. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу	2. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету
			2. 4. 2. 1 дене шынықтыру	3. 4. 2. 1 дене шынықтыру	

4.2 Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру	0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы	1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу	және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктілікте рді талқылау және бекіту	және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктілікте рді түсіну және жетілдіру	4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану
4.3 Түзету сипатындағы қозғалмалы ойындар және спорттық жаттығу элементтері	0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді анықтау	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді есте сақтау және сипаттау	2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын өзінің күйіндегі денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау	3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын сезімдерді түсіну және сипаттай бастау	4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық пен жай-күйіне қатысты талдау

31. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Емдік дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасы туралы түсінігінің болуы;
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту туралы түсінігінің болуы 0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктерінің көрсету бойынша орындай алу; 0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді анықтау; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктері мен кемшіліктерін білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігі жайлы түсінігінің болуы 0. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы 0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны жайлы түсінігінің болуы

	<p>1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну</p>	<p>0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы</p>
<p>Менің мектебім</p>	<p>2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру</p>	<p>0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтары туралы түсінігінің болуы; 0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту</p>	<p>0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету</p>	<p>0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді анықтау; 0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет</p>

		тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасы туралы түсінігінің болуы
		0. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту туралы түсінігінің болуы
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейінде кеңістікті бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
2- тоқсан		
Менің отбасым және достарым	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы;
		0. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу;
		0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктері мен көрсету бойынша орындай алу; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктері мен кемшіліктерін білу
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар туралы түсінігінің болуы	

	<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстар туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау</p>	<p>0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейінде кеңістікті бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу</p>
<p>Бізді қоршаған әлем</p>	<p>1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы</p>	<p>0. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын білу</p>
	<p>3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация</p>	<p>0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу және анықтау; 0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау</p>
	<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу</p>	<p>0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу</p>
	<p>1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну</p>	<p>0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістері туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін</p>	<p>0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйді сауықтыру пайдасын түсіну;</p>

	және оған септігін тигізетін шешімдер	0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын түсіну
3-тоқсан		
Саяхат	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтары туралы түсінігінің болуы; 0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетін түсіну; 0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы білу: таңғы гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар

	<p>нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары</p>	<p>дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын түсіну</p>
<p>Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>	<p>1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру</p>	<p>0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы мен денсаулық туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту</p>	<p>0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігі жайлы түсінігінің болуы; 0. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны жайлы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстар туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы</p>
		<p>0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс</p>

	<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>белсенділігінің арнайы тандалған дәстүрлі емес түрлері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету</p>	<p>0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы</p>
	<p>1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер</p>	<p>0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйді сауықтыру пайдасын түсіну; 0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу</p>
	<p>1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну</p>	<p>0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу</p>
<p>4-тоқсан</p>		
	<p>1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу</p> <p>3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту</p>	<p>0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы мен денсаулық туралы түсінігінің болуы</p> <p>0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетін түсіну; 0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы білу: таңғы гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері</p> <p>0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы</p>

Тағам және сусын	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу және анықтау; 0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босанси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы
Дені саудың – жаны сау!	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктіліктерін көрсету бойынша орындай алу; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін білу;
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы тандалған дәстүрлі емес түрлері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар туралы түсінігінің болуы
		0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы;

	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 5 гимнастикалық таякпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу; 0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау; 1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін білу; 1. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту тәсілдерін білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайда болуы ықтимал қиындықтарды білу
		1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасының элементтерін білу;

	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көмекпен орындау; 1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді есте сақтау және сипаттау; 1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну
	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажыратуды білу және айыра алу; 1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды білу
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын бақылай алу және білу
Менің мектебім	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындай алу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша білу және орындау; 1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау; 1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет

		тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және құрастыра алу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін білу; 1. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту тәсілдерін білу
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, артқа, жоғары, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
2-тоқсан		
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды білу және орындай алу; 1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу; 1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау; 1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
		1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай

Менің отбасым және достарым	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	алу: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және орындай алу; 1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды білу және орындау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындау ; 1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды білу және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, артқа, жоғары, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу
	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу 1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындай алу; 1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде

Бізді қоршаған әлем		және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді есте сақтау және сипаттау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін білу; 1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдауға қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну;
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну 1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
3-тоқсан		
	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажыратуды білу және айыра алу; 1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды білу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну
		1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс

Саяхат	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу және түсіну 1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, ширатумен айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас гигиенасы мен денсаулықтың мағынасын түсіну
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасының элементтерін білу; 1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көмекпен орындау; 1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындау ; 1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды білу және орындау
		1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	белсенділігінің арнайы тандалған дәстүрлі емес әралуан түрлерін білу; 1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды білу; 1. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша білу және орындау 1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау; 1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және құрастыра алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдауға қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну; 1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындай алу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді есте сақтау және сипаттау; 1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну
4-тоқсан		
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас

Тағам және сусын

денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	гигиенасы мен денсаулықтың мағынасын түсіну
2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, ширатумен айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну
3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын бақылай алу және білу; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайда болуы ықтимал қиындықтарды білу
3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу; 1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындай алу
4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін білу; 1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу
2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау; 1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
	1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс

Дені саудың – жаны сау!

<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>белсенділігінің арнайы тандалған дәстүрлі емес әралуан түрлерін білу; 1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды білу; 1. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу</p>
<p>3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік</p>	<p>1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай алу: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және орындай алу; 1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды білу және орындау</p>
<p>3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету</p>	<p>1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды білу және орындай алу; 1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу</p>
<p>3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру</p>	<p>1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу; 1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу</p>

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	<p>1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы</p>	<p>2. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну</p>
	<p>1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға,</p>	<p>2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін білу және бақылай алу; 2. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау</p>

Өзім туралы

жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	бойынша дағдылар мен біліктіліктері талқылау және бекіту
3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын білу және маңызын ұғыну; 2. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды ұғыну және орындау
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын жеңу дағдылары мен біліктіліктері қолдану
3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұра алу; 2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды ұғыну және орындай алу; 2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және түсіндіре алу
1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың қажеттілігін түсіндіру
2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтарын түсіну және түсіндіру; 2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіну; 2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын өзінің күйіндегі денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау

Менің отбасым және достарым	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын түсіну, бақылау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын білу және маңызын ұғыну; 2. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды ұғыну және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді, дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындай алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру кезінде туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану
	2-тоқсан	
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің

Менің мектебім

	бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыс үлгілерін ұғыну және орындау
3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу; 2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу
2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	2. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі қимыл дағдыларының сапасын арттыру 2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктер мен кемшіліктерді түсіндіру
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және өздігінен орындай алу; 2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу
3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды,

	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	бағыттарды көрсетуді, дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындай алу
Менің туған өлкем	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну; 2. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді талқылау және бекіту
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін білу және бақылай алу
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу; 2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну және істей алу
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгерістері бар әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау; 2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын талқылау

Дені саудың – жаны сау!

	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтарын түсіну және түсіндіру; 2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіну
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру кезінде туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін кодану
Дені саудың – жаны сау!	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету; 2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын талқылау
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгерістері бар әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың қозғалыс стратегияларын талқылау
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау
		2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұра алу; 2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды ұғыну және орындай алу;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және түсіндіре алу
3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу
1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау;

	және оған септігін тигізетін шешімдер	2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың қажеттілігін түсіндіру
4-тоқсан		
Қоршаған орта	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету;
		2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын өзінің күйіндегі денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау;
		2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын талқылау
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын түсіну, бақылау
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын	

	қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін бекіту
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу 2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну және істей алу
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
Саяхат	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	2. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі қимыл дағдыларының сапасын арттыру; 2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктер мен кемшіліктерді түсіндіру
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және өздігінен орындай алу; 2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу
		2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын

	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	арттыруға арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 5 гимнастикалық таякпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыс үлгілерін ұғыну және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу; 2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Тірі табиғат	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажҰрларда жұмыс істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	3. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі дене өзгерістерін анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру; 3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын сезімдерді түсіну және сипаттай бастау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын түсіну және орындай алу; 3. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін жетілдіру

	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша қимылдарды өздігінен орындау; 3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды түсіну және көрсету; 3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу, түсіну
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін білдіру; 3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-теңдікті сақтауды өздігінен бақылай алу
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау; 3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша түсіну және көрсету;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайдалана алу; 3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын

		арттыруға арналған жаттығуларды түсіну және көрсету
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын түсіну және орындай алу; 3. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және орындау және нысандардың орналасқан жерін атау
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану
2-тоқсан		
Уақыт	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету; 3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және орындау; 3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін түсіну және орындау
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі негізгі қимыл дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту; 3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қасиеттерін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ	3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетекшілікпен құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп;

	<p>қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік</p>	<p>3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау; 3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды бақылаумен орындау</p>
	<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау; 3. 3. 3. 2, дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындай алу; 3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсіну</p>
	<p>3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау</p> <p>1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы</p> <p>1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну</p> <p>3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация</p>	<p>3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және орындау және нысандардың орналасқан жерін атау</p> <p>3. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажёрларда жұмыс істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау</p> <p>3. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі дене өзгерістерін анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктері түсіну және жетілдіру</p> <p>3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін білу, түсіну және еліктеп көрсету; 3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формуласы бойынша босануды орындау</p> <p>3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс</p>

Сәулет	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін түсіну және өздігінен орындау; 3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді көрсету; 3. 1. 6. 2. жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын қолдану
3-тоқсан		
	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін білдіру; 3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегиялары мен жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану;

Өнер	, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай алу; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді түсіну және жетілдіру
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын қолдану
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін дене жаттығуларын қолдану
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша қимылдарды өздігінен орындау; 3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды түсіну және көрсету; 3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу, түсіну
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау; 3. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындай алу;

Атақты тұлғалар

	3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсіну
4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	3. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және өздігінен орындай алу; 3. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу; 3. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу
3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша түсіну және көрсету; 3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайдалана алу; 3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған жаттығуларды түсіну және көрсету
1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді көрсету; 3. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету
3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау;
1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың	3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау 3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың

	маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді түсіну және жетілдіру
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін дене жаттығуларын қолдану
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегиялары мен жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану; 3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-теңдікті сақтауды өздігінен бақылай алу; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді түсіну және жетілдіру
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін жетілдіру
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін білу, түсіну және еліктеп көрсету; 3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формуласы бойынша босансуды орындау
		3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес

	<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>түрлерінің бірін түсіну және өздігінен орындау; 3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу</p>
<p>Демалыс мәдениеті. Мерекелер</p>	<p>2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару</p>	<p>3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі негізгі қимыл дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту; 3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын сезімдерді түсіну және сипаттай бастау; 3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қасиеттерін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау</p>
	<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>3. 4.1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және өздігінен орындай алу; 3. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу; 3. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу</p>
	<p>3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік</p>	<p>3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетекшілікпен құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау; 3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды бақылаумен орындау</p>
	<p>3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету</p>	<p>3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету; 3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің</p>

		бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және орындау; 3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін түсіну және орындау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Менің Отаным – Қазақстан	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету нұсқаулығын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	4. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі және содан кейінгі белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын талдау және қолдану; 4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық пен жай-күйіне қатысты талдау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін көрсету; 4. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін талдау
		4. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша жаттығулар кешенін талдау, құрастыру;

	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көрсету; 4. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын көрсету
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды көрсету және талқылау; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
Адами құндылықтар	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	4. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін талдау; 4. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды талдау және қолдану
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылауды және тепе-теңдікті сақтауды талдау; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау ; 4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды көрсету
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша талдау; 4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын көрсету; 4. 3. 4. 3. зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын

		арттыруға арналған жаттығуларды көрсету және талдау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін көрсету; 4. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыра алу: алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына , тура-диагональ бойынша
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	4. 2. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қауіпті қысқарту қабілетін көрсете отырып, олардың күрделілік деңгейін ажырата алу
2-тоқсан		
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін көрсету және талдау; 4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсету; 4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін көрсету
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	4. 2. 2. 1 түзету бағытындағы жаттығуларды орындау кезінде өзіндік негізгі қозғалыс дағдыларын анықтау және қолдана алу; 4. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін салыстырып, дене жаттығуларын орындау әлеуетін анықтау
		4. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды талдау: өкшемен,
Мәдени мұра		

<p>3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік</p>		<p>кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 4. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру элементтерін талдау; 4. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулардың элементтерін талдау</p>
<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>		<p>4. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстардың техникасын талдау; 4. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындауды талдау; 4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау</p>
<p>3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау</p>		<p>4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыра алу: алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына , тура-диагональ бойынша</p>
<p>1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы</p>		<p>4. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету нұсқаулығын білу</p>
<p>1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну</p>		<p>4. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі және содан кейінгі белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын талдау және қолдану</p>
<p>3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация</p>		<p>4. 3. 7. 1 әр түрлі жағдайларды білу, түсіну және оларға эмоционалды серпіліс беру; 4. 3. 7. 2 өз қызметін және басқа білім алушылардың тапсырмаларды орындау сапасын бағалау, сабақ қорытындысын шығару, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау</p>
		<p>4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және</p>

Мамандықтар әлемі	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес құралдарды түсіну және жүзеге асыра алу; 4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және көрсету
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	4. 2. 5. 1 бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды түсіндіре және көрсете отырып, өзінің және өзгелердің іс-қимылдарды орындауын салыстыру
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	4. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау және түсіну; 4. 1. 6. 2. жақсы денсаулық жағдайы мен көңіл-күйді қолдайтын және септігін тигізетін шешімдерді талдау
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын анықтау
3-тоқсан		
	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	4. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін талдау; 4. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала алатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды талдау және қолдану
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	4. 2. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қауіпті қысқарту қабілетін көрсете отырып, олардың күрделілік деңгейін ажырата алу
		4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативті

Табиғи құбылыстар

<p>2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып , қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу</p>	<p>шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын анықтау және ұйымдастыру; 4. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын қолдану</p>
<p>2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу</p>	<p>4. 2. 5. 1 бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды түсіндіре және көрсете отырып, өзінің және өзгелердің іс-қимылдарды орындауын салыстыру; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу</p>
<p>1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары</p>	<p>4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын анықтау</p>
<p>1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру</p>	<p>4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық пен жай-күйіне қатысты талдау; 4. 1. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білуін және түсінуін көрсету</p>
<p>3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту</p>	<p>4. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша жаттығулар кешенін талдау, құрастыру; 4. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көрсету; 4. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын көрсету</p>
	<p>4. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін</p>

Қоршаған ортаны қорғау

<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту</p>	<p>нығайтуға арналған қозғалыстардың техникасын талдау; 4. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындауды талдау; 4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау</p>
<p>4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері</p>	<p>4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және көрсету; 4. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету; 4. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету</p>
<p>3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету</p>	<p>4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша талдау; 4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын көрсету; 4. 3. 4. 3. зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған жаттығуларды көрсету және талдау</p>
<p>1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер</p>	<p>4. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау және түсіну; 4. 1. 6. 2. жақсы денсаулық жағдайы мен көңіл-күйді қолдайтын және септігін тигізетін шешімдерді талдау</p>
<p>3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және</p>	<p>4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау;</p>

	күрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды көрсету
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды көрсету және талқылау; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	4. 1. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білуін және түсінуін көрсету; 4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық пен жай-күйіне қатысты талдау
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативті шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын анықтау және ұйымдастыру; 4. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын қолдану
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылауды және тепе-теңдікті сақтауды талдау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктері талдау
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	4. 3. 7. 1 әр түрлі жағдайларды білу, түсіну және оларға эмоционалды серпіліс беру; 4. 3. 7. 2 өз қызметін және басқа білім алушылардың тапсырмаларды орындау сапасын бағалау, сабақ қорытындысын

		шығару, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес құралдарды түсіну және жүзеге асыра алу; 4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және көрсету
Болашаққа саяхат	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	4. 2. 2. 1 түзету бағытындағы жаттығуларды орындау кезінде өзіндік негізгі қозғалыс дағдыларын анықтау және қолдана алу; 4. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін салыстырып, дене жаттығуларын орындау әлеуетін анықтау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және көрсету; 4. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету; 4. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және көрсету
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды талдау: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 4. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру элементтерін талдау; 4. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулардың элементтерін талдау
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін көрсету және талдау; 4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету

	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсету; 4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін көрсету
--	---------------------------------	---

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
595-1-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Коррекция недостатков развития речи" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. 595-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1 тарау. Жалпы ережелер

1. "Коррекция недостатков развития речи" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – жеке психикалық мүмкіндіктері мен танымдық қабілеттерді ескере отырып, оқуға сәтті бейімделу үшін және одан әрі әлеуметтену үшін тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеуіндегі бұзылыстарды түзету.

3. Міндеттері:

1) білім алушылардың есту, көру, кинестетикалық және кеңістіктікті бағдарлау қабілеттерін дамытуға ықпал ету;

2) сөйлеу тынысы, дыбыс шығару және артикуляцияның синхрондылығын, қолдың саусақтары мен білегінің ұсақ қозғалыстарының, артикуляциялық және жалпы моториканың үйлесімділігін қалыптастыру.

3) сөйлеу дағдыларын жетілдірудің психологиялық алғышарттарын қалыптастыру: зейіннің тұрақтылығы, байқампаздық, есте сақтау қабілеті, ауысу қабілеті, өзін-өзі бақылау әдістері, танымдық белсенділік;

4) әр түрлі коммуникативті мәселелерді шешу қабілетін дамыту;

5) тіл нормалары, тілдік құралдар туралы білімдерін тереңдету;

6) сөйлеу мәдениетін, сөйлеу этикетінің ережелерін қоғамда қолдана білу;

7) сөйлеу дыбыстарының дұрыс айтылуын қалыптастыру және автоматтандыру;

8) сөйлеудің жалпы түсінікті болуына, оның дикциясы үшін жеке жауапкершілікке деген ұмтылысты дамыту;

9) жеке оқу мен жазудың бұзылуын жеңу және алдын алу.

2 тарау. Оқу үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың көпшілігінде сөйлеу қабілеті ерте жастағы мидың сөйлеу қозғалысын бақылайтын талдағышының зақымдануы, қоршаған орта туралы білім мен түсініктердің шектеулігі, заттық-тәжірибелік қызмет пен әлеуметтік байланыстардың жеткіліксіздігі, сондай-ақ дұрыс емес тәрбиенің (гиперқамқорлық) нәтижесінде бұзылады.

5. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар кезінде негізгі сөйлеу тілінің бұзылысы дизартрия болып табылады.

6. Дизартрияда сөйлеу тілі және қозғалыс бұзылыстары арасындағы клиникалық және патогенетикалық ортақтық байқалады. Патологиялық тоникалық рефлексстердің ұзақ уақыт сақталуы артикуляциялық аппараттың бұлшықет тонусына теріс әсерін тигізеді, бұл келесіні анықтайды:

1) тіл бұлшықеттерінің жоғарылауы, төмендеуі немесе дистониясы;

2) тыныс алудың қиындауы, дауыстың пайда болуы, ауызды ерікті түрде ашу, тілдің алға және жоғары қозғалысы;

3) артикуляциялық бұлшықеттерде еріксіз қозғалыстардың (гиперкинез және тремор) және синкинезияның (бейсаналық ілеспе қозғалыстар) болуы;

4) артикуляторлық қозғалыстарды үйлестірудің бұзылуы (атаксия);

5) кинестетикалық қабылдаудың жеткіліксіздігі және нәтижесінде сөйлеу тілінің дыбысты айту жағының бұзылуы.

7. Дизартрияның жетекші ететін бұзылыстар – сөйлеу тілінің және просодиканың дыбыстық-айтылу жағының бұзылысы (сөйлеу тілінің әуезді-интонациялық және темпті-ырғақты сипаттамалары), сондай-ақ сөйлеудің анық еместігін, дыбыстың түсініксіздігін және бұлыңғырлығын көрсететін сөйлеу тілінің тыныс алуы, дауысы және артикуляциялық моториканың бұзылысы.

8. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар балалардың дизартриясы ерекше белгілермен сипатталады:

1) дыбысты айту бұзылуының тұрақты сипаты және оларды жеңу қиындықтары;

2) дауыссыз дыбыстардың ғана емес, дауысты дыбыстардың да айтылуының бұзылуы (орташалану немесе қысқару);

3) ысқырық (с, з, ц) және ызың (ш, ж, ч, щ) дыбыстардың бұрмаланған (тіларалық және бүйірлік) айтылуының басымдығы.

4) қатты дауыссыз дыбыстарды ұяндануы (жіңішкеру).

9. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар балаларда дизартриялық бұзылыстың ауырлығының 4 дәрежесі бар:

1) дыбысты айту бұзылысын баланы тексеру барысында маман ғана анықтайды;

2) айтылымның бұзылысы бәріне байқалады, бірақ сөйлеу тілі басқаларға түсінікті;

3) сөйлеу тілі тек баланың жақындарына түсінікті;

4) сөйлеу тілі жоқ немесе түсініксіз, тіпті баланың жақындарына да түсініксіз – анартрия.

10. Анартрия (сөйлеудің толық болмауы немесе толық болмаудың қасы) орталық жүйке жүйесінің ауыр зақымдануларында байқалады, сөйлеу аппаратын басқарудың бұзылуы аясында айқын орталық сөйлеу мотор синдромдарында көрінеді, сондықтан анартриямен ауыратын баланың мүмкіндігінше толық және ерте әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз ету үшін оны бағдарламада "Психогимнастика элементтері және байланыс" 1.4-бөлімінде ұсынылған балама және паравербалды коммуникация құралдарына үйрету қажет.

11. Дизартриядан зардап шегетін балалардың көпшілігінде сөйлеу тілінің лексикалық-грамматикалық құрылымының өзіндік бұзылыстары, сөздіктің сандық және сапалық шектеулері және оның баяу қалыптасуы байқалады: мектепте оқудың басында да, тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар балалардың көпшілігі сөйлемдерді құруда грамматикалық құралдарын қолдана алмайды.

12. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар балаларда жазбаша тілдің бұзылуы – дислексия және дисграфия – фонематикалық есту қабілетінің бұзылуымен, форманы көру арқылы қабылдаумен, оптикалық-кеңістіктік көріністердің жеткіліксіз дамуымен, фонематикалық қабылдаумен, ұсақ моториканың бұзылуымен байланысты.

13. Сөйлеу, психикалық функциялардың, қозғалыс саласының даму ерекшеліктерін, әртүрлі анализаторлық жүйелердің қызметін жан-жақты кешенді (логопед-мұғалімнің, дефектолог-мұғалімнің, балалар невропатологының, ЕДШ дәрігерінің қатысуымен) тексеру тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар баланың сөйлеу тілінің дамуындағы кемшіліктерге объективті баға беруге және оларды түзетудің оңтайлы жолдарын анықтауға мүмкіндік береді.

14. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар баланың зияты неғұрлым жоғары болса, сөйлеудің даму динамикасы соғұрлым жақсы болады, логопедиялық жұмыстың нәтижелері оң болады.

15. Осы Бағдарлама контекстінде ауызша және жазбаша тілдің бұзылуын жеңу бойынша жұмыстың бағыты жалпы дидактикалық және арнайы қағидаларды анықтайды:

- 1) гуманизмді – баланың мүмкіндігіне деген сенім, субъективті, оң көзқарас;
- 2) жүйелілікті – баланы біртұтас, сапалы өзіндік мінезді, серпінді дамып келе жатқан субъект ретінде қарау; оның сөйлеу тілі бұзылыстарын психикалық дамудың басқа тараптарымен өзара байланыста қарау;
- 3) реалистікті – баланың нақты мүмкіндіктері мен жағдайын, диагностика мен түзете-дамыту жұмыстарының бірлігін есепке алу;
- 4) онтогенезді – логопедиялық әсер ету әдістемесін әзірлеу кезінде сөйлеу тілінің әртүрлі формалары мен функцияларының қалыптасу заңдылықтары мен реттілігі ескеріледі деп болжайды;
- 5) этиопатогенезді – логопед жеке сөйлеу тілі бұзылыстарының факторлары мен механизмдерін ескереді.

16. Бағдарламаны тиімді іске асыруды оқу үдерісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері қамтамасыз етеді:

- 1) түзете-дамыту жұмысы барысында логопед-мұғалім жасына тән жетекші қызмет түріне сүйенетін ісәрекеттік тәсілдеме;
- 2) логопед-мұғалім баланың жеке ерекшеліктеріне, жұмыс мақсаттарына байланысты түзете-дамыту жұмысының мазмұнын, түрлері мен әдістерін өзгертетін жеке-сараланған тәсілдемені;
- 3) дыбыстың айтылуына, фонематикалық үдерістерге, лексикаға және сөйлеудің грамматикалық құрылымына түзете-дамыту әсерлерінің міндетті өзара байланысын қамтитын жүйелік тәсілдемені.

17. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар білім алушылармен логопедтік жұмыстың ерекшеліктері:

- 1) визуалды, аудио және тактильді көрнекілікті қолдана отырып, анализаторларды барынша көп қосу;
- 2) манипуляциялық әрекеттерді орындай отырып, саусақтардың нәзік қимылдарын дамыту;
- 3) балалардың еліктеу қабілеттеріне және көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйене отырып, логопедтік ырғақ элементтерін кеңінен қолдану;
- 4) танымдық қажеттіліктерді қоздыру үшін негізгі эмоцияларды өзектендіру;
- 5) материалды қарапайым элементтерге егжей-тегжейлі бөлу: оқыту әр элемент бойынша жүзеге асырылады, содан кейін ғана олар тұтастай біріктіріледі, ал білім алушылар жалпылауға жеткізіледі;
- 6) логопедтік материалдың көп қайталануы, оны жана жағдайда қолдану;
- 7) баланың кішкентай оқу жетістіктерін міндетті түрде бекіту және эмоционалды бағалау.

18. Көмек нәтижелілігін қамтамасыз ету үшін логопед-мұғалім арнайы әдістер мен тәсілдерді қолданады:

1) сөйлеу тілі материалын беру тәсілдері бойынша:

а) репродуктивті (жаттығу жүйесін орындау);

б) проблемалық баяндаманы (кеңейту үшін материалды түсіндіру; проблемалық жағдай, логикалық жаттығулар);

в) даралық-ізденістік (сөйлеу тілі құралдарын шығармашылық қолдану, алгоритмдеу, сындарлы жаттығулар);

2) білім көзі бойынша:

г) практикалық (даярлық, еліктеу-орындау, түзету, шығармашылық жаттығулар; дидактикалық, рөлдік, іскерлік, ойындар; модельдеу; ұсақ және жалпы моторикаға арналған жаттығулар; оқу және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс);

д) көрнекі (графикалық, символдық, иллюстрациялық, табиғи);

е) ауызша (сөз, логопедтің әңгімесі, әңгімелесу, жаңғырту); сөйлеуді талдау: фонетикалық, морфологиялық, синтаксистік талдау;

3) логопедтік әсер етудің айрықша әдістері:

ж) сараланған логопедтік массаж (тынымды массаж немесе ынталандыратын массаж), зондтық массаж, нүктелі массаж. акупрессура,

з) пассивті және белсенді артикуляциялық гимнастика, тыныс алу және дауыс жаттығулары,

и) жасанды жергілікті контрастотермия (гипо-және комбинациясы гипертермия).

19. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 22.01.2016 жылғы № 70 бұйрығына сәйкес оқушылардың ынтасын арттыру, сөйлеу-ойлау операцияларын неғұрлым сапалы қалыптастыру (талдау, синтездеу, салыстыру, абстракциялау, жалпылау), тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар балалардың қатысуымен логопедтік сабақтарда әртүрлі көрнекілікті пайдалана отырып, анализаторларды барынша қосу үшін дидактикалық даму ортасын орынды жайластыру жағдайында оқытудың, түзетудің және дамытудың техникалық құралдары кеңінен қолданылады:

1) тактильді панельдер, әртүрлі мөлшердегі түйіршіктері бар пуфик-кресло, пластикалық мөлдір шарлары бар құрғақ бассейн, массаж ролигі, "Бочча" добы (салмағы 275 г, шеңбері 270 мм), тренажерлерге арналған еңкейтілетін Панель (қолдар мен саусақтарды дамыту үшін), Вертикализатор, ауырлататын құрал (500 г, 1 кг, 2 кг), сөйлеу тілінің психофизиологиялық базасын, сенсорлық үдерістерін және релаксацияны дамытуға арналған массаж кушеткасы;

2) жеке логопедтік сабақтарға арналған айна, топтық логопедтік сабақтарға арналған қабырға айнасы, логопедтік зонд (көмекші, массаж және қойылымдық), логопедтік шпатель, акустикалық қабырға тактильді панелі, "Произношение. Мир

звуків" - альбомның электронды нұсқасы, дыбыстық сигналды бейнелейтін " Логопедический тренажер" – ойын терапиясын қолдана отырып, дыбыстың айтылуы мен просодикасының бұзылуын жоюға арналған;

3) лексикалық тақырыптар бойынша реттелетін үстел ойыны немесе ойыншық, бағдарламалық жасақтамасы бар үстел сөйлеу құрылғысы, 100 хабарламаға 20 түйме, логиканы дамытуға арналған интерактивті дыбыс тақтасы; сөйлеудің лексикалық-грамматикалық құрылымын дамыту бойынша практикалық жұмысты ұйымдастыруға арналған үш өлшемді аксессуарлары мен карточкалары бар мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешені;

4) "Речевой тренажер-коммуникатор для усвоения и развития речевой коммуникации" ассистивті (қолдаушы) құрылғыны логопед-мұғалім тиісті дәрежеде толық фразалық сөйлеуді және ауызша қарым-қатынас құралдарын меңгермеген білім алушылармен жұмыста пайдаланады.

20. Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылыстары бар білім алушылардың неврологиялық және психо-физикалық ерекшеліктерін, сөйлеу тілі бұзылыстарының полиморфизмі аясында олардың жұмыс қабілеттілігінің төмендеуін ескере отырып, логопед-мұғалім мультимедиялық, электронды құрылғыларды санитарлық нормалар мен ережелерге қатаң сәйкес, шектеулі және қатаң мөлшерде дәстүрлі (нақты) дидактикалық ресурстарға артықшылық бере отырып, кеңінен қолданады:

1) "тарату парақтары" (карточка, суреттер, пазлдар)

2) флипчарт, маркерлер;

3) жас санатына сәйкес келетін әдебиеттер, оның ішінде кітаптар, әңгімелер, өлеңдер, мен суреттері бар брошюралар; халық және авторлық ертегілер;

4) жасына сәйкес келетін журналдар

5) аутентті материал: постерлер, демонстрациялық панно және карталар;

6) ұлттық киімдегі қуыршақтар, сахналау мен драмалық ойындар және ұлттық ойындарға арналған – декорациялар мен аксессуарлар.

21. Әрбір жаңа артикуляциялық қозғалысты пысықтау келесі ретпен жүргізілуі керек:

1) іс-әрекет көрсетілімнен кейін ересек адаммен бірге орындалады;

2) іс-әрекет еліктеу бойынша орындалады;

3) іс-әрекет үлгі бойынша орындалады;

4) іс-әрекет ауызша нұсқауларға сәйкес орындалады.

22. Бағдарлама бірқатар шарттарды орындау кезінде жалпы білім берудің негізін қалады:

1) жалпы білім беретін пәндер бойынша мұғалім логопед-мұғалімнің жетекшілігімен сабақтар мен сабақтарға өзара қатысу үдерісінде және қорытындысы

бойынша білім алушылардың әрқайсысының сөйлеу дамуының жай-күйі, әлеуетті мүмкіндіктері мен перспективалары туралы кәсіби білімнің толық бейнесін қалыптастырады;

2) оқу пәндерімен пәнаралық байланыс орнатылады: "Язык и литература", "Букварь, Обучение грамоте", "Литературное чтение", "Познание мира", "Коррекционная ритмика", "Ознакомление с окружающим миром и развитие речи", оларды зерттеу кезінде логопедтік сабақтарда қалыптасатын коммуникативті және басқа да сөйлеу дағдылары бекітіледі және дамиды.

3 тарау. "Коррекция недостатков развития речи" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру 1 Параграф. "Коррекция недостатков развития речи" пәнінің мазмұны

23. 0-4 сыныптарда "Коррекция недостатков развития речи" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағат;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 99 сағат;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.

Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген).

24. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәнінің негізгі мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика";
- 2) "Сөйлеуді тыңдау және түсіну";
- 3) "Айтылым";
- 4) "Оқылым және жазылым".

25. "Психологиялық сөйлеу базасы және просодика" бөлімінде келесідей бағыттарды қамтиды:

- 1) тактильді, көру және есту гнозисі және праксис;
- 2) моторика және кеңістіктік түсініктер ;
- 3) интонация, сөйлеудің қарқыны және ырғағы;
- 4) психогимнастика элементтері.

26. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну" бөлімінде келесідей бағыттар бар:

- 1) сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату;
- 2) сөйлеу тілін түсіну.

27. "Айтылым" бөлімінде бөлім бойынша бағыттар бар:

- 1) сөздің дыбыстық-буындық құрылымы;
- 2) лексикалық-грамматикалық жүйе;
- 3) ауызша байланыстырып сөйлеу тілі.

28. "Оқылым және жазылым" бөлімі мына бағыттарды қамтиды:

- 1) оқу;
- 2) жазба;
- 3) орфография негіздері.

29. Бағдарламаның 0 сыныпқа арналған негізгі мазмұны:

1) сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика: қоршаған шындықтың дыбыстарын тыңдау, есту шоғырлануын көрсету, белгілі бір және абстаркті бейнелердегі таныс заттардың визуалды бейнелерін тез тану, дыбыстық ынталандыруды күші, сапасы және бағыты бойынша ажырату;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: екі-үш сатылы нұсқауларды көмекші сөздермен түсіну, мәтін мен мәтін еместі ажырату (кездейсоқ тіркестер жиынтығы), оқиғаны және оның деформацияланған нұсқасын салыстыру;

3) айтылым: артикуляция мүшелерімен, артикуляциялық қозғалыстардың кинетикалық және кинестетикалық негіздерімен танысу, дикциялық жаттығулар және барлық дыбыстарды барынша қолжетімді деңгейде анық айту, бір буыннан екіншісіне ақырын ауысу арқылы сөздің буын құрылымын жаңғырту;

4) оқылым және жазылым: әліппені, әріптің атауындағы және фонеманың дыбысындағы айырмашылықтарды зерттеу, берілген дыбыстар мен әріптерге сөздерді таңдау, буынды және дыбыстық құрамы бойынша сөзді талдау, дыбыстардың саны мен реттілігін және сөздегі дауысты дыбыстың орнын анықтау.

30. Бағдарламаның 1-сыныпқа арналған негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: таныс заттардың символдық және үзік сызықты кескіндерін тану, ұқсас заттарды атау және сипап қарап дифференциалау, әр түрлі модальділікті қабылдау процесінде заттарды топтастыру, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты ажырату;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: барлық берілген дыбыстарды есту және ажырату, тыңдалған мәтіннің жалпы нақты және контекстік мазмұнын қабылдау және түсіну, сөйлемді одан алынған сөздер жиынтығымен салыстыру, тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру, "сөз" ұғымын игеру, жалпылама сөздерді таңдаумен заттарды жіктеу;

3) айтылым: дыбыстардың анық айтылуы: а, у, о, м, с, х- оқшауланған позицияда, сөздің буынды құрылымын бір дауыссыздан екінші дауыссызға ақырын ауысу арқылы жаңғырту; бұзылған дыбыстарымен жұмыс; әртүрлі объектілерді, олардың бейнелерін атау және осы объектілерді негізгі қасиеттері бойынша сипаттау, контекстен сөздердің лексикалық мағынасын тауып, белгілеу;

4) оқылым және жазылым: сөздердің, сөз тіркестерінің және сөйлемдердің айтқаннан естігенін жазу, олардың жазылуы айтылуымен сәйкес келмейді, сөздің

сызықтық дыбыстық схемасын құру, жеке оқудың бұзылуының алдын алу және жою – фонематикалық, оптикалық, мнестикалық, грамматикалық және семантикалық дислексия элементтері, таңдамалы, бағалау және аналитикалық оқу.

31. Бағдарламаның 2-сыныпқа арналған негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: кеңістіктік және уақыттық көріністерді нақтылау, бір мезгілде ұсынудан 5 элементтен тұратын аралас қатарларды жаңғырту, үлгі бойынша 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдардың өзін-өзі массаж жасау, "көз-қол" үйлестіруді, ұсақ және жалпы моториканы дамытуға арналған жаттығулар, ассоциативті және логикалық қатарлар мен тізбектерді құру және музыкалық фрагменттің негізін маршты және вальсті ырғақпен жаңғырту, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы) тапсырмаларды орындау үшін мұғалімнің бұйрығымен релаксация;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: буын мен сөздегі дауысты және қатаң дауыссыз дыбыстардың кинестетикалық анализаторына сүйене отырып, естуді ажырату, негізгі грамматикалық категориялар бойынша импрессивті сөздікті толықтыру, нақтылау және жүйелеу ("Қайда екенін көрсет..."), сөздің позициялық моделін құру, салыстыру және ажырату, әңгіме және оның деформацияланған нұсқасы "-дан,-ден,-нан,-нен,-тан,-тен, жуық, арқылы, арасында" көмекші сөздерін (демеулік) түсіну;

3) айтылым: ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу, ең көп қолданылатын етістіктер, зат есімдер мен сын есімдер арқылы сөздікті кеңейту, синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру, сөзжасам бойынша практикалық жаттығулар (морфемалық талдау және сөз синтезі) және "келісу" мен "басқару" байланыс парадигмасындағы сөз түрлендіру;

4) оқылым және жазылым: әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату, баспа және жазбаша мәтіндерден көшіру жаттығуы, жеке түзетілген дыбысы бар сөздерді буындар бойынша біртіндеп оқу.

32. Бағдарламаның 3-сыныпқа арналған негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: стереогноз үдерісінде заттарды жалпы негіз бойынша топтастыру; қуаныштың, қайғының, таңданудың мимикалық бет-әлпеті арқылы көргенге деген көзқарасын көрсету, фонопедиялық және просодикалық жаттығуларды қолдана отырып, сөйлеу тілі тынысын, дауысын дамыту, сөйлеу қарқынын, ырғағын, интонациясын өзгертуге арналған тапсырмалар, ауызша және фразалық логикалық екіпінін қоюмен сөйлеу тілі поэтикалық ырғақтарын жаңғырту, қорқыныш пен басқа да жағымсыз эмоцияларды жеңуге арналған арнайы жұмыс;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: ұсынылған фонеманы өндіру тәсілі ретінде қолдың көмегімен тоғысымды, саңылауды, дірілді немесе жарылысты модельдеу,

грамматикалық мәні туралы морфемалардың (түрі, септік жалғау, тәуелдік жалғау, уақыты) түсініктерін толықтыру, нақтылау және жүйелеу, берілген дыбысты есту арқылы тану, пароним сөздердің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату ;

3) айтылым: әрбір "кезекші" (қойылған) дыбысқа тіл жаттықтырғыш жаттау және айту, зат есімдердің жұрнақты сөзжасамында жаттығу, морфемалық ұқсастық қағидаты бойынша сөздікті топтастыру, ішкі\семантикалық бағдарламалау процесінде сөйлеу\ тілдік талдауды, синтезді, салыстыруды, жалпылауды дамыту бойынша жұмыс (тірек сөздер мен модельдер бойынша сөйлемдерді модельдеу және құрастыру, суреттер бойынша, бақылаулар бойынша, көрген, бастан кешкен және естіген/оқыған әңгімелер, фразеаралық байланыс құралдарын қолдана отырып, монолог және диалогтық нысандарда мәлімдеме құру);

4) оқылым және жазылым: минутына 25-30 сөз қарқынымен қарапайым мәтіндерді дұрыс және мәнерлеп оқу, тапсырма бойынша фрагментті табу, сөздегі қате орынды, күшті және әлсіз фонемаларды анықтау, сөздің позициялық моделін құру, адамдардың аттарында, жануарлардың лақап аттарында бас әріпті қолдану.

33. 4-сыныпқа арналған бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: психогимнастика элементтерінің көмегімен психикалық бұлшықетті және эмоционалдық кернеуді автотренингтер түрінде алып тастау тәсілдері (әртүрлі бұлшықет топтарының дәйекті релаксациясына өзіне-өзі гипноз формуласын ұсыну, формуласын іштей қайталау, формула бойынша әрекет ету), сергіту сәттер (сигнал бойынша басталуы мен аяқталуы) , релаксация этюдтары, релаксацияға ықпал ететін музыкалық сүйемелдеумен қозғалу, айнаға өзін-өзі басқара отырып, мимикалық бұлшықеттердің өзін-өзіне арналған массажы;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: паронимдік сөздердің құрамына кіретін дыбыстарды ажырату, ұяң және қатаң, жуан және жіңішке, ызың және ысқырық, дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы дифференциациялау; қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу, морфемаларда көрсетілген грамматикалық көрсеткіштер бойынша сөздерді ажырату, нақты мазмұнды, мәнмәтінді мен жасырын мазмұнды анықтау және ажырату;

3) айтылым: таныс және бейтаныс мәтінде тыныс алудың дұрыс таралуы; дыбыстық сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, біркелкі, интонация, кідірту) , бір буыннан екінші буынға ауыса отырып, сөздің буын құрылымдарын жаңғырту - бір дауыссыздан екіншісіне, жұрнақтарды қолдану арқылы сын есімдердің сөзжасамы: синтаксистік конструкцияларды жалғауларымен тарату, сөз түрленімдерінің парадигмасы, септік жалғауды басқару, сөйлеу тілінің атаулы бөліктерін келісу, мәнмәтін мен мазмұн мәтінді, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру,

фразааралық байланыс құралдарын қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгімелер құрастыру;

4) оқылым және жазылым: түзетілген дыбыстары бар сөздермен мәтіндерді саналы, дұрыс, біртіндеп және мәнерлеп оқу, оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер мен қорытындылар жасау, жазбада сөйлемді ресімдеу, үндестік заңына сәйкес сөзге қосымшалар жалғау, бас әріппен жазылатын сөздерді ажырату және дұрыс жазу, сөздерге (заттарға, іс-әрекеттер мен белгілерге) сұрақтарды іріктеу, артикуляторлық, фонематикалық, аграмматикалық дисграфия элементтері – жеке жазудың бұзылыстарын алдын алу және жою;

2 параграф. Оқыту мақсаттары жүйесі

34. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодталған: кодта бірінші сан – сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлім бойынша бағыттар, төртінші сан – оқу мақсатын нөмірлеуін білдіреді. Кодтауда 0.1.2.1 "0" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлім бойынша бағыттар, "1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

35. Оқыту мақсаттары жүйесі:

1) "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика" бөлімі бойынша:

кесте 1

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксис	0. 1. 1. 1 3-5 секунд ішінде таныс заттарды ұстау арқылы тану	1. 1. 1. 1 көлемі ұқсас таныс заттарды ұстау арқылы ажырату	2. 1. 1. 1 өлшемі, құрылымы мен пішіні бойынша ұқсас таныс заттарды ұстау арқылы ажырату	3. 1. 1. 1 стереогноз үрдісіндегі заттарды Барлық кедір-бұдырды (тегіс, бұрыштық, дөңгелектелген) ал" нұсқауларына сәйкес жалпы белгілер бойынша топтау	4. 1. 1. 1 стереогноз үрдісіндегі заттарды нұсқаулыққа сәйкес 2 және одан да көп жалпы белгілер бойынша топтастыру: "барлық тегіс және дөңгелек заттарды ал"
	0. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде таныс заттарды тану, олардың нақты кескінінен білу	1. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде контурлы-үзік-үзік сызықты суреттегі таныс заттарды тану	2. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде суреттегі таныс заттарды тану	3. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде "шулы" суреттегі таныс заттарды тану	4. 1. 1. 2 Равен матрицаларында сюжеттік картиналардағы бөлік пен бүтінді байланыстыру
	0. 1. 1. 3 дыбыс бойынша қоршаған әлемнің	1. 1. 1. 3 табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына	2. 1. 1. 3 сөйлеу тіліндегі емес	3. 1. 1. 3 дыбыс бағытын сезіну	4. 1. 1. 3 фрагменттің

	объектілері мен құбылыстарын ажырату: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықырлау, қағу.	еліктей отырып, сөйлеу тіліндегі е м е с дыбыстардың (қатты-ақырын) күшін ажырату	дыбыстың бағытын сезіну және көрсету (қайдан естіледі?)	және дыбыс көзіне қарай бару	ырғақты негізін марш пен вальс ырғағымен айту (сарт еткізу, таптау)
1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	0. 1. 2. 1 мұғаліммен бірге статикалық ж ә н е динамикалық үйлестіруге арналған саусақ жаттығуларын орындау	1. 1. 2. 1 ырғақты қысуды орындау-жұдыр ықты ашу, әр түрлі ұстағыштарды орындау арқылы ұсақ заттарды сұрыптау	2. 1. 2. 1 оң және сол қолды ажырата отырып, саусақтардың ырғақты жақындауын, қосылуын және айқасуын қайталау	3. 1. 2. 1 саусақтардың атаулары бойынша айырмашылықта рын ажырата отырып және үлгі бойынша 3-5 массаж техникасын қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау	4. 1. 2. 1 үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау
	0.1.2..2 бөлме кеңістігінде бағытты білу, алға, артқа бағыттарды көрсете білу	1. 1. 2. 2 кеңістікте бағытын білу, бағыттарды көрсете білу: алға, артқа, жоғары, төмен	2. 1. 2. 2 сол және оң аяқтарды, қолдарды, құлақтарды, көздерді ажырату және атау	3. 1. 2. 2 жазықтыққа бағытты білу ж ә н е объектілердің орналасуын атау : алдыңғы-артқы , жоғарғы-төменгі , оң-сол	4. 1. 2. 2 децентрацияны меңгеру, бір ұшыныстан үш-төрт жалпы қозғалыс тізбегін қайталау
	0. 1. 3. 1 - жатып , отырып және тұрып орындау: 1-2-3-4 деп санауға ұзақ және біртіндеп дем шығару, кинестетикалық бақылаумен дем шығаруда а-э-о-у-ы-и дауысты дыбыстарды айтып, төменгі диафрагмалық тыныс алуды жасау	1. 1. 3. 1 қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты тану, ажырату	2. 1.3.1 жұмсақ дауыстық шабуылда тыныс алуды дұрыс тарату арқылы сыбырлау, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс үлгісі бойынша модельдеу	3. 1. 3. 1 сөйлемде логикалық екпін табу, оны жаңа сөзге аудару	4. 1. 3. 1 таныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
				3. 1. 3. 2 сыртқы әрекетпен,	4. 1. 3. 2 бейтаныс мәтінге дұрыс

1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0. 1. 3. 2 ерікті, асықпай және ақырын, мұрын арқылы дем алып, ауаны үнемді жұмсай отырып, ауыз арқылы дем шығару	1. 1. 3. 2 баяу және жылдам сөйлеуді тану, ажырату	2. 1. 3. 2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу	қажетті күштің дауысымен, интонациямен белгілеу арқылы логикалық екпіннің ауысуымен фразаны айту	тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	0. 1. 3. 3 ауызды ашу, басты артқа шалқайтып және төмен түсіру, қарсылықты жеңе отырып (логопед мұғалім баланың иегі астына, желкесіне және маңдайына қолын қояды), қарсылықты дауыс беру кезінде қатты дауыс шабуылымен үйлестіру.	1. 1. 3. 3 еріннің дөңгелек бұлшықетін, тілдік, гипоглоссальды бұлшықеттерді қисаю, тербелу, бұрылу фондында логопед-мұғалім мен бірлесіп және еліктеу арқылы ырғақты түрде орындау	2. 1. 3. 2 шапалақтарды, салпыншақтарды қолдана отырып, екі және үш элементтен тұратын буындар сериясына еліктеп, өзгермелі екпінмен - ритмикалық үлгіні қосу	3. 1. 3. 3 ауызша нұсқаулық үлгісі, еліктеу бойынша баяндау, сұрау және ынталандыру интонациясын модельдеу	4. 1. 3. 3 одағайлар арқылы леп белгілерді ым-ишарамен және мимикамен сүйемелдей отырып, қуаныштың, таңданудың, қорқыныштың эмоционалды күйлерін білдіретін табиғи интонацияларды модельдеу
	0. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)	1. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша таңғалу мен ұялу сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)	2. 1. 4. 1 дененің қалпы мен қимылдары арқылы әуеннің сипаты мен көңіл-күйін мимикамен үйлестіру арқылы жеткізу	3. 1. 4. 1 іс-әрекеттің (оқиғаның) себеп-салдарлық байланысын және одан кейінгі сезім, көңіл-күй сезімін анықтау	4. 1. 4. 1 ұжымдық сөйлеу ойынында жетекші болу, ойын ережелеріне сәйкес келетін нақты интонацияланған командаларды ұсына білу, барлық ойыншылардың ережелерді орындауын бақылау
	0. 1. 4. 2 қуаныш пен қайғының мимикасын көрсету	1. 1. 4. 2 нұсқаулыққа сәйкес, кезекпен өмірдегі қарым-қатынаста қуаныш, қайғы, таңдану, ұялудың	2. 1. 4. 2 мұғалімнің бұйрығымен еркін ұстау, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы)	3. 1. 4. 2 автотренинг элементтерін білу, релаксация формулалары бойынша	4. 1. 4. 2 өзінің және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, ескертулер мен

		мимикаларын көрсету	тапсырмаларды орындау	релаксацияны орындау	сындарды конструктивті қабылдау
1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0.1.4.3 денесін эмбрионның қалпыға және ат айдаушы қалпына келтіріп ұстау кезінде кинестетикалық бақылауды қолдана отырып, бұлшықеттердің еркін күйін сезіну (педагогтың көмегімен)	1.1.4.3 үлгі және ауызша нұсқаулар бойынша еркін тербелістерді, баяу қарқынмен айналу, селкілді, біртіндеп еркіндікте орындау	2.1.4.3 тыныс алуды бақылау және байланыс сәтіне дейін біртіндеп еркіндік арқылы, бет, мойын, қолдың үстінен сипауды үлгімен ауызша нұсқауларға сәйкес орындау,	3.1.4.3 логопед-мұғалімнің релаксация құралы (баяу тербеліс, жеңіл массаж, рефлекс-тыйым салу позициясы, өзін-өзі сендіру) айтып, команда беру бойынша бұлшық еттерін босансыту	4.1.4.3 аутотренинг элементтерін білу, қарым-қатынас барысында жағдайға сәйкес эмоционалды шиеленісті жеңілдету үшін релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау
	0.1.4.4 нормативті жалпы қимылдардың мағынасын түсіну: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "Керемет!", "uuups\ups \ oh", "Оқасы жоқ!"	1.1.4.4 үлгі мен нұсқаулыққа сәйкес нормативтік жалпы қимылдарды ойнату: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "керемет!", "uuups\ups", "ештеңе жоқ!"	2.1.4.4 жағдайды ескеріп отырып өмірдегі қарым қатынаста нормативті жалпы қимылдарды жеткілікті түрде қолдану	3.1.4.4 балалардың өлеңдерінің, әңгімелерінің, ертегілерінің мазмұнын талдау	4.1.4.4 іс-әрекеттің (оқиғаның) және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің себеп-салдарлық байланысын анықтау және түсіндіру; болашақ эмоцияларды болжау
	0.1.4.5 позалардың мағынасын түсіну: "мен өзімді жақсы сезінемін, Мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту)	1.1.4.5 үлгі бойынша айту және позаның нұсқаулары: "Мен жақсымын, мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту)	2.1.4.5 қол жетімді ауызша, паравербалды және вербалды емес құралдарды қолдана отырып, көмек сұрай білу ("Мені тыңдауды сұраймын", "Маған көмектесуді сұраймын") және ризашылық білдіру	3.1.4.5 өз қызметін және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, сабақты қорытындылау, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау	4.1.4.5 пиктографиялық тұрғыдан ең көп қолданылатын сөздерді "жазу", заттарды пиктограммалар мен және атаулары бар карталармен байланыстыру, байланыс үшін тиісті карта мен пиктограмманы таңдау

2) "Сөйлеуді тыңдау және түсіну" бөлімі бойынша:
кесте 2

Оқу мақсаттары				
----------------	--	--	--	--

Бөлімше	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 1 сөйлеу тілі дыбыстарын сөйлеу тіліндегі е м е с дыбыстардан, дауысты дыбыстарын дауыссыз дыбыстардан ажырату	1. 2. 1. 1 әр түрлі позициялардағы дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы тану және буыннан окшаулау, ұзын және қысқа сөздерді есту арқылы ажырату	2. 2. 1. 1 буын мен сөздегі дауысты және дауыссыз қ а т а н дыбыстарды кинестетикалық анализаторға сүйене отырып есту арқылы ажырату	3. 2. 1. 1 қатты және жіңішке дауыссыз дыбыстарды есту арқылы ажырату	4. 2. 1. 1 есту арқылы ызың және ысқырық дауыссыз дыбыстарды ажырату, саңылаулар мен аффрикаттарды қалыптастыру әдісі туралы идеямен ажырату
	0. 2. 1. 2 берілген сөйлеу тілінің дыбысының бағытын қатесіз анықтау	1. 2. 1. 2 есту арқылы тану және барлық дыбыстарды ажырату	2. 2. 1. 2 сөйлеу тілі дыбыстарын шығарудың негізгі әдістері туралы түсінікке ие болу	3. 2. 1. 2 ұсынылған фонеманы шығару тәсілі ретінде садақ, саңылау, діріл немесе жарылыс қол арқылы модельдеу	4. 2. 1. 2 жалпы ж ә н е артикуляциялық қозғалыстарды орындау кезінде бұлшықет кернеуінің корреляциясын табу
	0. 2. 1. 3 сөздерден бастапқы дауысты дыбысты таңдау (О- ля, А-ня, у-ши, э-хо)	1. 2. 1. 3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау	2. 2. 1. 3 логопед-мұғалімнің көмегімен сөздің позициялық моделін құра отырып, екпінді (күшті) және екпінсіз (әлсіз) фонемалар туралы түсінікке ие болу	3. 2. 1. 3 дауыссыз дыбыстарды ажырату, профилде берілген дыбысты табу	4. 2. 1. 3 қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу
	0. 2. 1. 4 сөздегі "А", "У", "М" дыбыстарының орнын анықтау (сөздің басында, соңында немесе ортасында)	1. 2. 1. 4 көрінетін немесе өзіндік артикуляцияға сүйенбей фонемалық талдау мен синтез жүргізу	2. 2. 1. 4 й о т дифтонгтары бар сөздерге фонетикалық талдау жүргізу	3. 2. 1. 4 пароним сөздерінің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату	4. 2. 1. 4 логопед-мұғалімнің көмегімен бірқатар сөздерден рифмалық сөздерді таңдау
	0. 2. 2. 1 кеңістіктік көмекші сөздері бар екі-үш	1. 2. 2. 1 мәтін мен мәтін еместі (кездейсоқ сөз тіркестері немесе сөздер	2. 2. 2. 1 көмекші сөздерін қасында, арасында) түсінуге негізделіп,	3. 2. 2. 1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік	4. 2. 2. 1 сөздерді морфемалар арқылы көрсетілген грамматикалық белгілер бойынша ажырату (" Көрсет, қай

2.2. Сөйлеу тілін түсіну	сатылы нұсқаулықты түсіну ішінде, үстінде, астында	жиынтығы) ажырату	әңгіме және оның деформацияланған нұсқасын салыстыру	мазмұнын түсіну және көрсету	жерде ұйықтап жатыр және қай жерде ұйықтады...", "Көрсет, қай жерде шам және қай жерде шамдар").
	0. 2. 2. 2 тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру	1. 2. 2. 2 антонимдердің қарама-қарсы мәндерін түсіну және оларға суреттерді таңдау	2. 2. 2. 2 жалпылама сөздерді таңдау арқылы заттарды жіктеу	3. 2. 2. 2 сөйлемді бастапқы формада берілген осы сөйлемдегі сөздер жиынтығынан ажырату	4. 2. 2. 2 сөйлеудің әртүрлі формаларын түсіну: өтініштер, тапсырмалар, нұсқаулар
	0. 2. 2. 3 сөйлемде немесе мәтінде кім немесе не туралы айтылғанын анықтау	1. 2. 2. 3 сурет-графикалық жоспар құру (қажетті суреттерді немесе диаграммаларды таңдап, ретімен орналастыру	2. 2. 2. 3 мәтіндегі басты нәрсені таңдап, оны атау	3. 2. 2. 3 мәтіннің негізгі идеясын анықтау, мәтін бөліктерінің мағынасын орнату	4. 2. 2. 3 нақты мазмұнды, контексті және ішкі мәтінді анықтау және ажырату;

3) "Айтылым" бөлімі бойынша: кесте 3

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 3. 1. 1 айнадағы және жабық көзбен артикуляция мүшелерін атау және табу		1. 3. 1. 1 тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық имитациялық және үлгі жаттығуларын орындау	2. 3. 1. 1 ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу	3. 3. 1. 1 Әрбір "кезекші" (жеткізілген) дыбыс үшін 1-2 тіл жаттықтырғыш айту	4. 3. 1. 1 рационалды дауыс беру негізінде барлық дыбыстарды (анық айта отырып, дауысты, жұпталған дауыссыз дыбыстарды өзгерте отырып, буындар сериясын өзгерту
	0. 3. 1. 2 бірлескен әрекеттестік деңгейінде тыныс алу-дауыстық және	1. 3. 1. 2 дыбыстарды нақты айту:	2. 3. 1. 2 дыбыстарды анық айту: а, у, о, м, с, х буын мен сөздегі кез-келген	3. 3. 1. 2 физиологиялық мүмкіндіктердің қаншалықты мүмкіндік берсе ерте және орта онтогенездің дауыссыз	4. 3. 1. 2 Дыбыстарды буындарда, сөздерде және сөйлемдерде айтып, сөйлеу сапасына ұқыптылықпен

	артикуляциялық жаттығуларды орындау	оқшауланған күйде (а, у, о, м, с, х. в.)	позицияда шартты дыбысқа сөздерді таңдау	дыбыстарын мүмкіндігінше анық айту	ж ә н е жауапкершілікпен қарау.
3.1. Сөздің дыбыс-буындық құрылымы	0.3.1.3 екі және үш буынды, буындардың қосарлануы жоқ ашық буындардан тұратын сөздерде (мысалы, ива, маки, малина) бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауыса отырып, сөздің буындық құрылымын қайта айту.	1.3.1.3 бір жабық буыннан тұратын сөздерде (мак), сондай-ақ ашық және жабық буындардан тұратын екі буынды сөздерде (диван, банан, веник) дыбыстар мен буындар арасындағы бірқалыпты өтуді сақтай отырып, сөздің буындық құрылымын қайта айту.	2.3.1.3 буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды, сондай-ақ дауыссыздардың тіркесін (бір дауыссыздан екіншісіне ауысу) сақтай отырып, жабық және ашық буындардан тұратын екі буынды сөздерді (пенка, банка), сондай-ақ екі жабық буыннан тұратын екі буынды сөздерді (компот) қайта айту.	3.3.1.3 үш буынды сөздердің буындық құрылымын, екі ашық және бір жабық буыннан тұратын сөздерде (котенок, половик) буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды, сондай-ақ дауыссыздардың тіркесін сақтай отырып қайта айту (дауыссыздардың тіркесінсіз).	4.3.1.3 Екі жабық және бір ашық буыннан тұратын үш буынды сөздерде (винтовка, панамка), сондай-ақ бір ашық және екі жабық буыннан дауыссыздардың тіркесімімен тұратын үш буынды сөздерде (половник, дорожный) буындар арасындағы және дауыссыздар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.
	0.3.1.4 естіген фонемалардан тікелей және кері буындарды талдау және синтездеу	1.3.1.4 төрт буынды сөздерде және ашық буындардан тұратын, дауыссыздардың тіркесімсіз сөз тіркестерінде (гусеница, "Мама, иди!") буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.	2.3.1.4 бір буынды, басында немесе соңында дауыссыздардың тіркесімі бар сөздерде (хлеб, танк) дыбыстар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.	3.3.1.4 ұсынылған сөздер мен сөз тіркестерінің ішінен дыбыстық буын құрылымына ұқсас сөздерді таңдау	4.3.1.4 бір сөздің әр түрлі формадағы екпіннің қозғалғыштығын сақтау
	0.3.2.1 сөзді және ол білдіретін затты ажырату	1.3.2.1 мағынасы бойынша жетіспейтін сөзбен сөйлемді толықтыру	2.3.2.1 морфемалардың мағынасын түсініп, сөздікті морфемалық ұқсастық принципі бойынша топтастыру	3.3.2.1 зат есімдерді "-ик", "-ок/-онок", "-ник", "-очк", "-Ұчк" жұрнақтары арқылы сөзжасамда меңгеру.	4.3.2.1 Н, нн, ов, ск жұрнақтарын қолданып, сын есімдердің сөзжасамын меңгеру

3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0.3.2.2 сөзді үлгі бойынша көпше түрде өзгертіп, жағына қарай формаларын жасау.	1.3.2.2 сөздікті жалпы функционалды және тақырыптық өріс принципі бойынша топтастыру	2.3.2.2 синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, осы заттарды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау	3.3.2.2 антоним етістіктерді от, при, у қосымшаларымен құрастыру және дұрыс жазу, қосымшалардың мағыналарын ажырату.	4.3.2.2 мәнмәтінен сөздердің лексикалық мағынасын табу және орнату, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру
	0.3.2.3 берілген модельдер бойынша фразалар жасау: 1) бұйрық райдағы етістік + зат есім немесе зат есімсіз (Дай, кису!); 2) "Нет..." +зат есім барыс септік (Нет Люды)	1.3.2.3 фразаларды аналогия бойынша айту, толықтыру, кеңейту: 3)зат есім+ етістік (Девочка сидит); 4)зат есім + етістік+ зат есім (Аля читает книгу) және 5)сын есім+зат есім+етістік (Большая птица летит)	2.3.2.3 фразаларды аналогия және үлгі бойынша жасау, толықтыру, кеңейту: 6)сын есім+зат есім+ етістік +үстеу (Белая птица летит высоко); 7)зат есім+ етістік + сын есім+ зат есім (Кот лакает холодное молоко); 8)зат есім+ етістік, ал зат есім+етістік (Труд кормит, а лень портит)	3.3.2.3 фразаларды аналогия және үлгі бойынша жасау, толықтыру, кеңейту: 9) зат есім+ сын есім, ал зат есім+ сын есім (Сын маленький, а папа большой); 10) етістік-етістік+ ... (мәтел), "и", "н о " шылауларымен (Жить-Родине служить); 11) бағыныңқы элементтері бар, "который" шылауымен басталатын сөйлем	4.3.2.3 "Что", "чтобы" шылауларымен синтаксистік құрылымдарды кеңейту, сөз түрлендіру парадигмасын құру, септеулік-септік басқару мен есім сөздердің келісімін меңгеру.
3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0.3.3.1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру	1.3.3.1 иллюстрацияларды тыңдалған мәтіннің бөліктерімен байланыстыру, мәтіннің атауы бойынша мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау	2.3.3.1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.	3.3.3.1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.	4.3.3.1 фразеаралық байланыс құралы ретінде есімдіктерді қолдана отырып, экскурсия бойынша диалогты бастау және жүргізу
	0.3.4.2 сөйлемді	1.3.4.2 алдын-ала картиналар сериясы бар	2.3.4.2 сенсорлық немесе сұрақ жоспары	3.3.4.2 сюжеттің сюжеттік	4.3.4.2 фразеаралық байланыс құралы ретінде синонимдік

	вербалды емес қарым-қатынас құралдарымен толықтыру (мимика, ым-ишара)	эпизодтар, дәйекті фрагменттердің (көрнекі мазмұны негізінде дәйекті сюжеттік әңгіме құрастыру	бойынша әңгіме-сипаттам а жасау, қарым-қатынасқа дайындық кезінде кілт сөздерді белгілеп, жазу	әрекетінің шарықтау шегін бейнелейтін суретке сүйене отырып, оқиғаның соңын ойлап табу	сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме-сипаттам а және әңгіме-баяндама құрастыру
	0. 3. 4. 3 тілек, өтініш білдіру кезінде сөйлеу тілі этикетінің қарапайым формаларын қолдану	1. 3. 4. 3 өмірде кездесетін мәтіндердің жанрлық стилистикасын білу және ажырату: ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, жаңылтпаштар	2. 3. 4. 3 табысты сөйлеу тілі қарым-қатынасы туралы түсінікке ие болу, әртүрлі жағдайларда (отбасында, мектепте және т. б.) сөйлеу тілі рөлдерін орындау	3. 3. 4. 3 диалог пен монологты мәтіннің бір түрі ретінде ажырату, берілген тақырып бойынша диалогты бастау	4. 3. 4. 3 әңгімелесушінің талқылау барысында (тақырыптар, мәселелер) айтқанын егжей-тегжейлі және қысқаша баяндау 4. 3. 4. 4 фразеаралық байланыс құралы ретінде синоним сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме құрастыру

4) "Оқылым және жазылым" бөлімі бойынша:
кесте 4

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 4. 1. 1 баспа әріптерінің арасында үйренген дауысты а, у, о, э, ы и және дауыссыз п, т, к, ф, м, х әріптерді тану, олар белгілейтін дыбыстарды атау	1. 4. 1. 1 ұқсас элементтері бар жұптарды, әріптер топтарын салыстыру және ажырату: көлденең, тік, қиғаш сызықтар және сопақша	2. 4. 1. 1 мәтіндегі сөздерді тауып, әр дыбысты жеке түзете отырып, буынға бөліп бірқалыпты оқу.	3. 4. 1. 1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1 және 2 қатар дауысты дыбыстарын ажырату, жұптасқан қатты және жұмсақ дыбыстардың кезектесуінен тұратын буын тізбектерін жылдам оқу.	4. 4. 1. 1 түзетілген дыбыстарды қамтитын сөздермен саналы, дұрыс, біркелкі және мәнерлі қысқа мәтіндерді оқу
	0. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру,	1. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру,	2. 4. 1. 2 қысқа оқу мәтінін өз бетінше	3. 4. 1. 2 минутына 25-30 сөз қарқынымен дұрыс және	4. 4. 1. 2 минутына 35-40 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі

4.1. Оқу	қайта құру, дауысты және дауыссыз дыбыстарды оқу	қайта құру, жеке реттелген дыбыстарды білдіретін әріптерді оқу	оқығанда белгілі орфоэпиялық нормаларды қолдану	мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, тапсырма бойынша үзіндіні табу	қарапайым мәтіндерді оқып, графикалық жоспар бойынша қайталау
	0. 4. 1. 3 қаріптерді ажырату, әртүрлі қаріптермен ұсынылған таныс әріптерді ажырату	1. 4. 1. 3 мәтінді саналы түрде оқу тәсілдерін меңгеру: сұрақты тақырыпқа және тақырыптан қою, кілт сөздерді таңдау (айтуға байланысты)	2. 4. 1. 3 оқу құралдары және әдеби мәтіндерді ажырату, сурет иллюстрацияларын, кестелер мен диаграммаларды ажырату	3. 4. 1. 3 мәтіннің жеке бөлімдеріне (кіріспе, қорытынды), түсініксіз сөздерге сұрақтар қойып, оқылған мәтінге жоспар құру	4. 4. 1. 3 оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер жасау және қорытынды жасап, фактілер көрсетіп (ғылыми, күнделікті), дәлелдер келтіру
	0. 4. 2. 1 көз арқылы дұрыс қолдың қозғалысын бақылау, қағаз парағына бағдарлау, солдан оңға қарай автоматтандырылған қозғалыстарды орындау, "Қолмен ауада жазу", дымқыл саусақпен шифер тақтасында бақылаумен және бақылаусыз көру	1. 4. 2. 1 жазылуы айтылуымен сәйкес келметін естігені бойынша сөздер, сөз тіркестері мен сөйлемдерді жазу	2. 4. 2. 1 кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату	3. 4. 2. 1 жазбада дауыссыз дыбыстардың жіңішкелігін 2 қатар дауысты дыбыстармен белгілеу	4. 4. 2. 1 ұяң және қатаң, ызың және ысқырық, Р және Л-дыбыстық талдау негізінде жазбада жеке түзету бағдарламасының әріптерін ажырату
4.2. Жазба	0. 4. 2. 2 қолжазба-кішкентай және бас әріптерінің элементтерін жазу х а, у, о, э, ы, п, т, к, ф, м, х	1. 4. 2. 2 әліппемен баспа әріптерінің графикалық бейнелері туралы білімді қолдана отырып, басылған	2. 4. 2. 2 жазу кезінде мәтінді өңдеу тәсілдерін білу және қолдану: сөздерді ауыстыру және орындармен ауыстыру, мазмұнның реттілігін өзгерту,	3. 4. 2. 2 ұяң дыбыс, қатаң дыбыс, қатты-жіңішке - жұптасқан дауысты дыбыстардың фонемалық-графемалық	4. 4. 2. 2 мәтінде лексиканы, сөйлеу бұрылыстарын, үлгіден алынған синтаксистік конструкцияларды қолдана отырып, өз ойларыңызды ауызша және жазбаша түрде білдіру, негізгі

	сөйлемдерді көшіру	жетіспейтінді қосу	дифференциациясын жүргізу	фактілердің себеп-салдарлық тәуелділігін сақтай отырып, маңызды сәттерді жеткізу.
0. 4. 2. 3 сөздегі екпінді буынды есту арқылы тану және және мұғалімнің көмегімен екпінді дауысты жазу	1. 4. 2. 3 сөздің емлесін айтылуымен байланыстырып, емле мен айтылудың сәйкес келмейтін жерлерін анықтау	2. 4. 2. 3 сөздегі қате орынды анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру	3. 4. 2. 3 сөздің позициялық моделіндегі күшті және әлсіз фонемаларды ажыратуға негізделген графемалық дифференциация процесінде әріптің мағыналық айрықша рөлін түсіну және түсіндіру	4. 4. 2. 3 жи-ши", "ча-ща" , "чу-щу" ережелерін меңгеру, тексерілетін дауысты дыбысты сөзге салып жазу, сөздің туысқан сөзін таңдау алгоритміне және логопед-ұстаздың бағыттаушы көмегіне сүйену.

3 параграф. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Коррекция недостатков развития речи" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып

1 кесте

Бөлімдер	Бөлішелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0.1.1.1 3-5 секунд ішінде таныс заттарды ұстау арқылы тану
	1.2 Моторика және кеңістіктік түсініктер	0.1.2.1 мұғаліммен бірге статикалық және динамикалық үйлестіруге арналған саусақ жаттығуларын орындау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0.1.4.1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін анықтау (суретте , пиктограммада)
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0.2.1.1 сөйлеу тілі дыбыстарын сөйлеу тіліндегі емес дыбыстардан, дауысты дыбыстарын дауыссыз дыбыстардан ажырату

	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0.2.2.1 кеңістіктік көмекші сөздері бар екі-үш сатылы нұсқаулықты түсіну ішінде, үстінде, астында
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыс буындық құрылымы	0.3.1.1 айнаға қарау арқылы және жабық көзбен бақылау арқылы артикуляция мүшелерін атау және табу
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0.3.2.1 сөзді және ол білдіретін затты ажырату
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0.3.3.1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	0.4.1.1 баспа әріптерінің арасында үйренген дауысты а, у, о, э, ы и және дауыссыз п, т, к, ф, м, х әріптерді тану, олар белгілейтін дыбыстарды атау
2 тоқан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0.1.1.2 3-5 секунд ішінде таныс заттарды нақты кескінінен білу
	1.3. Интонация, сөйлеу тілі қарқыны және ырғағы	0.1.3.1 жатып, отырып және тұрып орындау: 1-2-3-4 деп санауға ұзақ және біртіндеп дем шығару, кинестетикалық бақылаумен дем шығаруда а-э-о-у-ы-и дауысты дыбыстарды айтып, төменгі диафрагмалық тыныс алуды жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0.1.4.2 қуаныш пен қайғы мимикасын көрсету
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0.2.1.2 берілген сөйлеу тілі дыбысының бағытын қатесіз анықтау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буындық құрылымы	0.3.1.2 бірлескен іс-әрекеттік деңгейінде тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық жаттығуларды орындау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0.3.2.2 сөзді үлгі бойынша көпше түрде өзгертіп, жағына қарай формаларын жасау.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0.3.3.1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру
	4.1. Оқу	0.4.1.2 элементтерден құрастыру, қайта құру, дауысты және дауыссыз дыбыстарды оқу
		0.4.2.1 көз арқылы дұрыс қолдың қозғалысын бақылау, қағаз

4. "Оқылым және жазылым"	4.2 Жазба	парағына бағдарлау, солдан оңға қарай автоматтандырылған қозғалыстарды орындау, Қолмен ауада "жазу", дымқыл саусақпен шифер тақтасында бақылаумен және бақылаусыз көру
3 тоқсан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0.1.1.3 дыбысы бойынша қоршаған әлемнің объектілері мен құбылыстарын ажырату: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықыр, қағыс
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	0.1.2.2 бөлме кеңістігінде бағытты білу, алға, артқа бағыттарды көрсете білу
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0.1.3.2 ерікті, асықпай және ақырын, мұрын арқылы дем алып, ауаны үнемді жұмсай отырып, ауыз арқылы дем шығару
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0.1.4.3 денесін эмбрионның қалыпқа және ат айдаушы қалпына келтіріп ұстау кезінде кинестетикалық бақылауды қолдана отырып, бұлшықеттердің еркін күйін сезіну (педагогтың көмегімен); 0.1.4.4 нормативті жалпы қимылдардың мағынасын түсіну: "иә", "жоқ" "қайырлы күн", "рақмет", "мында кел", "керемет!", "uuups\ ups\ oh", "оқасы жоқ!"
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0.2.1.3 сөздерден бастапқы дауысты дыбысты таңдау (О- ля, А-ня, у-ши, э-хо)
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0.2.2.2 тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0.3.1.3 екі және үш буынды, буындардың қосарлануы жоқ ашық буындардан тұратын сөздерде (мысалы, ива, маки, малина) бір буыннан екінші буынға бірқалыпты ауыса отырып, сөздің буындық құрылымын қайта айту.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0.3.2.3 берілген модельдер бойынша фразалар жасау: 1) бұйрық райдағы етістік + зат есім немесе зат есімсіз (Дай, кису!); 2) "Нет..." +зат есім барыс септік (Нет Люды)

	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	0.3.4.3 тілек, өтініш білдіру кезінде сөйлеу тілі этикетінің қарапайым формаларын қолдану
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	0.4.1.3 қаріптерді ажырату, әртүрлі қаріптермен ұсынылған таныс әріптерді ажырату
	4.2 Жазба	0.4.2.2 қолжазба-кішкентай және бас әріптерінің элементтерін жазу х а, у, о, э, ы, п, т, қ, ф, м, х
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0.1.3.3 ауызды ашу, басты артқа шалқайтып және төмен түсіру, қарсылықты жеңе отырып (логопед мұғалім баланың иегі астына, желкесіне және маңдайына қолын қояды), қарсылықты дауыс беру кезінде қатты дауыс шабуылымен үйлестіру.
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0.1.4.5 позалардың мағынасын түсіну: "мен өзімді жақсы сезінемін, Мен өзімді мақтан тұтамын", "мен мұңлымын, ренжідім", "мен таң қалдым", "кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0.2.1.4 сөздегі "А", "У", "М" дыбыстарының орнын анықтау (сөздің басында, соңында немесе ортасында)
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0.2.2.3 сөйлемде немесе мәтінде кім немесе не туралы айтылғанын анықтау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0.3.1.4 естіген фонемалардан тікелей және кері буындарды талдау және синтездеу
4. "Оқылым және жазылым"	4.2. Жазба	0.4.2.3 сөздегі екпінді буынды есту арқылы тану және шапалақтау және мұғалімнің көмегімен екпінді дауысты жазу

2) 1-сынып:

2 кесте

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	1.1.1.1 көлемі ұқсас таныс заттарды ұстап көру арқылы ажырату
		1.1.2.1 ырғақты қысуды орындау-жұдырықты ашу, әр

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	түрлі ұстағыштарды орындау арқылы ұсақ заттарды сұрыптау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1.1.4.1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша таңғалу мен ұялу сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1.2.1.1 әр түрлі позициялардағы дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы тану және буыннан оқшаулау, ұзын және қысқа сөздерді есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1.2.2.1 мәтін мен мәтін еместі (кездейсоқ сөз тіркестері немесе сөздер жиынтығы) ажырату
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1.3.1.1 тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық имитациялық және үлгі жаттығуларын орындау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1.3.2.1 мағынасы бойынша сөйлемді жетіспейтін сөзбен толықтыру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	1.3.3.1 иллюстрацияларды тыңдалған мәтіннің бөліктерімен байланыстырып, мәтіннің атауы бойынша мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	1.4.1.1 ұқсас элементтері бар жұптарды, әріптер топтарын салыстыру және ажырату: көлденең, тік, қиғаш сызықтар және сопақша
2 тоқсан		
1 "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	1.1.1.2 3-5 секунд ішінде контурлы-үзік-үзік сызықты суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	1.1.3.1 қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты тану, ажырату
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1.1.4.2 нұсқаулыққа сәйкес, кезекпен өмірдегі қарым-қатынаста қуаныш, қайғы, таңдану, ұялудың мимикаларын көрсету
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1.2.1.2 есту арқылы тану және барлық дыбыстарды ажырату
	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1.3.1.2 дыбыстарды нақты айту: оқшауланған күйде (а, у, о, м, с, х. в.)

3. "Айтылым"	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1.3.2.2 сөздікті жалпы функционалды және тақырыптық өріс принципі бойынша топтастыру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	1.3.4.2 алдын-ала картиналар сериясы бар эпизодтар, дәйекті фрагменттердің көрнекі мазмұны негізінде дәйекті сюжеттік әңгіме құрастыру
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	1.4.1.2 элементтерден құрастыру, қайта құру, жеке реттелген дыбыстарды білдіретін әріптерді оқу
	4.2. Жазба	1.4.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін, естіген бойынша сөздерді, сөз тіркестер мен сөйлемдерді жазу
3 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	1.1.1.3 табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына еліктей отырып, сөйлеу тіліндегі емес дыбыстардың (қатты-ақырын) күшін ажырату
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	1.1.2.2 кеңістікте бағытын білу, бағыттарды көрсете білу: алға, артқа, жоғары, төмен
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен арғағы	1.1.3.2 баяу және жылдам сөйлеуді тану, ажырату
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1.1.4.3 үлгі және ауызша нұсқаулар бойынша еркін тербелістерді, баяу қарқынмен айналу, селкінуді, біртіндеп еркіндікте болуды орындау 1.1.4.4 үлгі мен нұсқаулыққа сәйкес нормативтік жалпы қимылдарды орындау: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "рақмет", "осында кел", "керемет!", "uuups\ups", "оқасы жоқ!"
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1.2.1.3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1.2.2.2 антонимдердің қарама-қарсы мәндерін түсіну және оларға суреттерді таңдау
	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1.3.1.3 бір жабық буыннан тұратын сөздерде (мак), сондай-ақ ашық және жабық буындардан тұратын екі буынды сөздерде (диван, банан, веник) дыбыстар мен буындар арасындағы

3. "Айтылым"		бірқалыпты өтуді сақтай отырып, сөздің буындық құрылымын қайта айту.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1.3.2.3 фразаларды аналогия бойынша айту, толықтыру, кеңейту: 3) зат есім+етістік (Девочка сидит) ; 4) зат есім +етістік+ зат есім (Аля читает книгу) және 5) сын есім+зат есім+етістік (Большая птица летит)
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	1.4.1.3 мәтінді саналы түрде оқу тәсілдерін меңгеру: сұрақты тақырыпқа және тақырыптан кою, кілт сөздерді таңдау (айтуға байланысты)
	4.2. Жазба	1.4.2.2 әліппе мен баспа әріптерінің графикалық бейнелері туралы білімді қолдана отырып, басылған сөйлемдерді көшіру
4 тоқсан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы и просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0.1.3.3 ауызды ашу, басты артқа шалқайтып және төмен түсіру, қарсылықты жеңе отырып (логопед мұғалім баланың иегі астына, желкесіне және маңдайына қолын қояды), қарсылықты дауыс беру кезінде қатты дауыс шабуылымен үйлестіру.
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1.1.4.5 үлгі бойынша ойнату және позалар нұсқаулары: "мен өзімді жақсы сезінемін, мен өзімді мақтан тұтамын", "мен мұңдымын , ренжідім", "мен таң қалдым", " кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту)
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1.2.1.3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1.2.2.3 сурет-графикалық жоспар құру (қажетгі суреттерді немесе диаграммаларды таңдап, ретімен орналастыру
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1.3.1.4 төрт буынды сөздерде және ашық буындардан тұратын, дауыссыздардың тіркесімінсіз сөз тіркестерінде (гусеница, "Мама, иди!") буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.

	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	1.3.4.3 өмірде кездесетін мәтіндердің жанрлық стилистикасын білу және ажырату : ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, жаңылтпаштар
4. "Оқылым и жазылым"	4.2. Жазба	1.4.2.3 мәтінді саналы түрде оқу тәсілдерін меңгеру: сұрақты тақырыпқа және тақырыптан қою, кілт сөздерді таңдау (айтуға байланысты)

3) 2-сынып:

3 кесте

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	2.1.1.1 өлшемі құрылымы мен пішіні бойынша ұқсас таныс заттарды ұстап көру арқылы ажырату
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	2.1.2.1 оң және сол қолды ажырата отырып, саусақтардың ырғақты жақындауын, қосылуын және айқасуын қайталау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2.1.4.1 дененің қалпы мен қимылдары арқылы әуеннің сипаты мен көңіл-күйін мимикамен үйлестіру арқылы жеткізу
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2.2.1.1 буын мен сөздегі ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстарды кинестетикалық анализаторға сүйене отырып, есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2.2.2.1 көмекші сөздерін (қасында, арасында және т.б.) түсінуге негізделіп, әңгіме және оның деформацияланған нұсқасын салыстыру
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2.3.1.1 ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2.3.2.1 сөздікті морфемалық ұқсастық принципі бойынша топтастыру, морфемалардың мағынасын түсіну
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	2.3.3.1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.

4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	2.4.1.1 мәтіндегі сөздерді тауып, әр дыбысты жеке түзете отырып, буынға бөліп бірқалыпты оқу.
2 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	2.1.1.2 3-5 секунд ішінде кросс-суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	2. 1.3.1 жұмсақ дауыстық шабуылда тыныс алуды дұрыс тарату арқылы сыбырлау, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс үлгісі бойынша модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2.1.4.2 мұғалімнің бұйрығымен еркін ұстау, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы) тапсырмаларды орындау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2.2.1.2 сөйлеу тілі дыбыстарын шығарудың негізгі әдістері туралы түсінікке ие болу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2.2.2.2 жалпылама сөздерді таңдау арқылы заттарды жіктеу
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2.3.1.2 дыбыстарды анық айту: а, у, о, м, с, х буын мен сөздегі кез-келген позицияда шартты дыбысқа сөздерді таңдау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2.3.2.2 синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, осы заттарды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	2.3.4.2 осы сенсорлық немесе сұрақ жоспары бойынша әңгіме-сипаттама жасап, қарым-қатынасқа дайындық кезінде кілт сөздерді белгілеу және жазу
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	2.4.1.2 қысқа оқу мәтінін өз бетінше оқығанда белгілі орфоэпиялық нормаларды сақтау
	4.2. Жазба	2.4.2.1 кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату
3 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	сөйлеу тіліндегі емес дыбыстың бағытын сезіну және көрсету (қайдан естіледі?)
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	сол және оң аяқтарды, қолдарды, құлақтарды, көздерді ажырату және атау
	1.3. Интонация,	

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	сөйлеу қарқыны мен ырғаағы	2.1.3.2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2.1.4.3 тыныс алуды бақылау және байланыс сәтіне дейін біртіндеп еркіндік арқылы, бет, мойын, қолдың үстінен сипауды үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес орындау; 2.1.4.4 жағдайды ескере отырып өмірдегі қарым қатынаста нормативті жалпы қимылдарды жеткілікті түрде қолдану
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2.2.1.3 логопед мұғалімінің көмегімен сөздің позициялық моделін құра отырып, екпінді (күшті) және екпінсіз (әлсіз) фонемалар туралы түсінікке ие болу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2.2.2.3 мәтіндегі басты нәрсені таңдап, оны атау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2.3.1.3 буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды, сондай-ақ дауыссыздардың тіркесін (бір дауыссыздан екіншісіне ауысу) сақтай отырып, жабық және ашық буындардан тұратын екі буынды сөздерді (пенка, банка), сондай-ақ екі жабық буыннан тұратын екі буынды сөздерді (компот) қайта айту.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2.3.1.3 буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды, сондай-ақ дауыссыздардың тіркесін (бір дауыссыздан екіншісіне ауысу) сақтай отырып, жабық және ашық буындардан тұратын екі буынды сөздерді (пенка, банка), сондай-ақ екі жабық буыннан тұратын екі буынды сөздерді (компот) қайта айту.
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	2.4.1.3 оқу құралдары және әдеби мәтіндерді ажырату, сурет иллюстрацияларын, кестелер мен диаграммаларды ажырату
	4.2. Жазба	2.4.2.2 жазу кезінде мәтінді өңдеу тәсілдерін білу және қолдану: сөздерді ауыстыру және орындармен ауыстыру, мазмұнның реттілігін өзгерту, жетіспейтінді қосу

4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	2.1.3.2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2.1.3.2 шапалақтарды, салпыншақтарды қолдана отырып, екі және үш элементтен тұратын буындар сериясына еліктеп, өзгермелі екпінмен - ритмикалық үлгіні қосу
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2.2.1.4 йот дифтонгтары бар сөздерге фонетикалық талдау жүргізу
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2.3.1.4 бір буынды, басында немесе соңында дауыссыздардың тіркесімі бар сөздерде (хлеб, танк) дыбыстар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	2.3.4.3 табысты сөйлеу қарым-қатынасы туралы түсінікке ие болу, әртүрлі жағдайларда (отбасында, мектепте және т. б.) сөйлеу рөлдерін орындау
4. "Оқылым и жазылым"	4.2. Жазба	2.4.2.3 сөздегі қатені анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру

4) 3-сынып:

4 кесте

Бөлімдері	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3.1.1.1 стереогноз процесінде заттарды "барлық кедір-бұдырлық (жылтыр, бұрыштық, дөңгелектелген) алу" нұсқауларына сәйкес жалпы белгілер бойынша топтау
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	3.1.2.1 саусақтардың атаулары бойынша айырмашылықтарын ажырата отырып және үлгі бойынша 3-5 массаж техникасын қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3.1.4.1 іс-әрекеттің (оқиганың) себеп-салдарлық байланысын және одан кейінгі сезім, көңіл-күй сезімін анықтау

2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын
қабылдау, тану және ажырату

2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"

		дауыссыз дыбыстарды есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3.2.2.1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3.3.1.1 әрбір "кезекші" (жеткізілген) дыбыс үшін 1-2 тіл жаттықтырғыш айту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	3.3.2.1 зат есімдерді "-ик", "-ок/-онок", "-ник", "-очк", "-Ұчк" жұрнақтары арқылы сөзжасамда меңгеру.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3.3.3.1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	3.4.1.1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1 және 2 қатар дауысты дыбыстарын ажырату, жұптасқан қатты және жұмсақ дыбыстардың кезектесуінен тұратын буын тізбектерін жылдам оқу.
2 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3.1.1.2 3-5 секунд ішінде "шулы" суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3.1.3.1 сөйлемде логикалық екпін табу, оны жаңа сөзге аудару
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3.1.4.2 автотренинг элементтерін білу, релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3.2.1.2 ұсынылған фонеманы шығару тәсілі ретінде садақ, саңылау, діріл немесе жарылыс қол арқылы модельдеу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3.2.2.2 сөйлемді бастапқы формада берілген осы сөйлемдегі сөздер жиынтығынан ажырату
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3.3.1.2 орташа онтогенез физиологиялық мүмкіндіктердің мүмкіндігінше айқын ерте дауыссыз дыбыстарды айту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	3.3.2.2 антоним етістіктерді от, при, у қосымшаларымен құрастыру және дұрыс жазу, қосымшалардың мағыналарын ажырату.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3.3.4.2 сюжеттің сюжеттік әрекетінің шарықтау шегін

		бейнелейтін суретке сүйене отырып, оқиғаның соңын ойлап табу
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	3.4.1.2 минутына 25-30 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, тапсырма бойынша үзіндіні табу
	4.2. Жазба	3.4.2.1 жазуда дауыссыз дыбыстардың жұмсақтығын 2 қатар дауысты дыбыстармен белгілеу,
3 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3.1.1.3 дыбыс бағытын сезіну және дыбыс көзіне қарай бару
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	3.1.2.2 жазықтыққа назар аудару және объектілердің орналасуын атау: алдыңғы – артқы, жоғарғы-төменгі, оң – сол
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3.1.3.2 логикалық екпіннің ауысуымен фразаны айту, оны сыртқы әрекетпен, қажетті күштің дауысымен, интонациямен белгілеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3.1.4.3 логопед-мұғалімнің релаксация құралы (баяу тербеліс, жеңіл массаж, рефлекс-тыйым салу позициясы, өзін-өзі сендіру) айтып, команда беру бойынша бұлшық еттерін босансыту 3.1.4.4 балалардың өлеңдерінің, әңгімелерінің, ертегілерінің мазмұнын талдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3.2.1.3 дауыссыз дыбыстарды ажыратып, профильде берілген дыбысты табу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3.2.2.3 мәтіннің негізгі идеясын анықтап, мәтін бөліктерінің мағынасын ашу
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3.3.1.3 үш буынды сөздердің буындық құрылымын, екі ашық және бір жабық буыннан тұратын сөздерде (котенок, половик) буындар арасындағы бірқалыпты ауысуды, сондай-ақ дауыссыздардың тіркесін сақтай отырып қайта айту (дауыссыздардың тіркесінсіз).
		3.3.2.3 фразаларды аналогия және үлгі бойынша жасау, толықтыру, кеңейту: 9) зат есім+ сын есім, ал зат есім+ сын есім (Сын

	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	маленький, а папа большой); 10) етістік-етістік+... (мәтел),"и", "но" шылауларымен (Жить-Родине служить); 11) бағыныңқы элементтері бар, "который" шылауымен басталатын сөйлем
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3.3.4.3 диалог пен монологты мәтіннің бір түрі ретінде ажыратып, берілген тақырып бойынша диалогты бастау
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	3.4.1.3 мәтіннің жекелеген бөліктеріне (кіріспе, қорытынды), түсініксіз сөздерге сұрақтар қойып , оқылған мәтінге жоспар құру
	4.2. Жазба	3.4.2.2 қатаң, қатты-жіңішке - жұптасқан дауысты дыбыстардың фонемалық-графемалық дифференциациясын жүргізу
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3.1.3.3 ауызша нұсқаулық үлгісі, еліктеу бойынша баяндау, сұрау және ынталандыру интонациясын модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3.1.4.5 өз қызметін және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, сабақты қорытындылау, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3.2.1.4 пароним сөздерінің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3.3.1.4 ұсынылған сөздер мен сөз тіркестерінің ішінен дыбыстық буын құрылымына ұқсас сөздерді таңдау
4. "Оқылым и жазылым"	4.2. Жазба	3.4.2.3 сөздің позициялық моделіндегі күшті және әлсіз фонемаларды ажыратуға негізделген графемалық дифференциация процесінде әріптің мағыналық айрықша рөлін түсіну және түсіндіру

5) 4 класс:

5 кесте

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
		4.1.1.1 стереогноз үрдісіндегі заттарды нұсқаулыққа сәйкес 2 және одан да көп жалпы белгілер

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көрі және есту гнозисі және праксисі	бойынша топтастыру: "барлық тегіс және дөңгелек заттарды ал"
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	4.1.2.1 үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.1 ұжымдық сөйлеу ойынында жетекші болу, ойын ережелеріне сәйкес келетін нақты интонацияланған командаларды ұсына білу, барлық ойыншылардың ережелерді орындауын бақылау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.1 есту арқылы ызың және ысқырық дауыссыз дыбыстарды ажырату, саңылаулар мен аффрикаттарды қалыптастыру әдісі туралы идеямен ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.1 сөздерді морфемалар арқылы көрсетілген грамматикалық белгілер бойынша ажырату ("Көрсет, қай жерде ұйықтап жатыр және қай жерде ұйықтады...", "Көрсет, қай жерде шам және қай жерде шамдар").
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.1 рационалды дауыс беру негізінде барлық дыбыстарды анық айта отырып, дауысты, жұпталған дауыссыз дыбыстарды өзгерте отырып, буындар сериясын өзгерту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.1 нн, ов, ск жұрнақтарын қолданып, сын есімдердің сөзжасамын менгеру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	4.3.3.1 фразааралық байланыс құралы ретінде есімдіктерді қолдана отырып, экскурсия бойынша диалогты бастау және жүргізу
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	4.4.1.1 түзетілген дыбыстарды қамтитын сөздермен саналы, дұрыс, біртіндеп және мәнерлі қысқа мәтіндерді оқу
2 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	4.1.1.2 Равен матрицаларында сюжеттік картиналардағы бөлік пен бүтінді байланыстыру
		4.1.3.1 таныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын,

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.2 өзінің және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, ескертулер мен сындарды конструктивті қабылдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.2 жалпы және артикуляциялық қозғалыстарды орындау кезінде бұлшықет кернеуінің корреляциясын табу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.2 сөйлеудің әртүрлі формаларын түсіну: өтініштер, тапсырмалар, нұсқаулар
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.2 дыбыстарды буындарда, сөздерде және сөйлемдерде айтып, сөйлеу сапасына ұқыптылықпен және жауапкершілікпен қарау.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.2 мәнмәтінен сөздердің лексикалық мағынасын табу және орнату, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	4.3.4.2 фразеаралық байланыс құралы ретінде синонимдік сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме-сипаттама және әңгіме-әңгіме құрастыру
4. "Оқылым и жазылым"	4.1. Оқу	4.4.1.2 минутына 35-40 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, графикалық жоспар бойынша қайталау
	4.2. Жазба	4.4.2.1 ұяң және қатаң, ызың және ысқырық , Р және Л-дыбыстық талдау негізінде жазбада жеке түзету бағдарламасының әріптерін ажырату
3 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	4.1.1.3 фрагменттің ырғақты негізін марш пен вальс ырғағымен айту (сарт еткізу, таптау)
	1.2. Моторика және кеңістіктік түсініктер	4.1.2.2 децентрацияны меңгеру, бір ұсыныстан үш-төрт жалпы қозғалыс тізбегін қайталау
	1.3. Интонация,	4.1.3.2 бейтаныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	сөйлеу қарқыны мен ырғағы	ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.3 аутотренинг элементтерін білу, қарым - қатынас барысында жағдайға сәйкес эмоционалды шиеленісті жеңілдету үшін релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау 4.1.4.4 іс-әрекеттің (оқиғаның) және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің себеп-салдарлық байланысын анықтау және түсіндіру; болашақ эмоцияларды болжау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.3 қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.3 нақты мазмұнды, контексті және мәнмәтінді анықтап, ажырату
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық бйындық құрылымы	4.3.1.3 Екі жабық және бір ашық буыннан тұратын үш буынды сөздерде (винтовка, панамка), сондай-ақ бір ашық және екі жабық буыннан дауыссыздардың тіркесімімен тұратын үш буынды сөздерде (половник, дорожный) буындар арасындағы және дауыссыздар арасындағы бірқалыпты ауысуды қайта айту.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.3 "Что", "чтобы" шылауларымен синтаксистік құрылымдарды кеңейту, сөз түрлендіру парадигмасын құру, септеулік-септік басқару мен есім сөздердің келісімін меңгеру.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	4.3.4.3 әңгімелесушінің талқылау барысында (тақырыптар, мәселелер) айтқанын егжей-тегжейлі және қысқаша баяндау
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	4.4.1.3 оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер жасау және қорытынды жасап, фактілер көрсетіп (ғылыми, күнделікті), дәлелдер келтіру
		4.4.2.2 мәтінде лексиканы, сөйлеу бұрылыстарын, үлгіден алынған синтаксистік конструкцияларды қолдана отырып, өз ойларыңызды

	4.2. Жазба	ауызша және жазбаша түрде білдіру, негізгі фактілердің себеп-салдарлық тәуелділігін сақтай отырып, маңызды сәттерді жеткізу.
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеудің қарқыны және ырғағы	4.1.3.3 одағайлар арқылы леп белгілерді ым-ишарамен және мимикамен сүйемелдей отырып, қуаныштың, таңданудың, қорқыныштың эмоционалды күйлерін білдіретін табиғи интонацияларды модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.5 пиктографиялық тұрғыдан ең көп қолданылатын сөздерді " жазу", заттарды пиктограммалармен және атаулары бар карталармен байланыстыру, байланыс үшін тиісті карта мен пиктограмманы таңдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.4 логопед-мұғалімнің көмегімен бірқатар сөздерден рифмалық сөздерді таңдау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.4 бір сөздің әр түрлі формадағы екпіннің қозғалғыштығын сақтау
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	4.3.4.4 фразааралық байланыс құралы ретінде синоним сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме құрастыру
4. "Оқылым және жазылым"	4.2. Жазба	4.4.2.3 жи-ши", "ча-ща", "чу-щу" ережелерін меңгеру, тексерілетін дауысты дыбысты сөзге салып жазу, сөздің туысқан сөзін таңдау алгоритміне және логопед-ұстаздың бағыттаушы көмегіне сүйену.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
595-2-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

Ескерту. 595-2-қосымшамен толықтырылды - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1 тарау. Жалпы ережелер

1. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның мақсаты – жеке психофизикалық мүмкіндіктер мен танымдық қабілеттерді ескере отырып, оқуға сәтті бейімделу үшін және одан әрі әлеуметтену үшін тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар білім алушылардың ауызша және жазбаша тілінің бұзылуын түзету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушылардың есту, көру, кинестетикалық және кеңістіктік қабілеттерін дамытуға ықпал ету;

2) сөйлеу тыныс алуының, дауыс түзілуінің және артикуляцияның синхрондылығын, саусақтар мен қолдың білегінің қимылдарын үйлестіруді, артикуляциялық және жалпы моториканы қалыптастыру;

3) сөйлеу дағдыларын жетілдірудің психологиялық алғышарттарын қалыптастыру: зейіннің тұрақтылығы, байқампаздық, есте сақтау қабілеті, ауысу қабілеті, өзін-өзі бақылау әдістері, танымдық белсенділік;

4) әр түрлі коммуникативті мәселелерді шешу қабілетін дамыту;

5) тіл нормалары, тілдік құралдар туралы білімдерін тереңдету;

6) сөйлеу мәдениетін, сөйлеу этикетінің ережелерін қоғамда қолдана білу;

7) сөйлеу дыбыстарының дұрыс айтылуын қалыптастыру және автоматтандыру;

8) сөйлеудің жалпы түсінікті болуына, оның дикциясы үшін жеке жауапкершілікке деген ұмтылысты дамыту;

9) жеке оқу мен жазудың бұзылуын жеңу және алдын алу.

2 тарау. Оқу үдерісін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Көптеген тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларда тілге байланысты қиындықтар ерте жастағы бас миының сөйлеу-қозғалыс талдағышының зақымдануы,

қоршаған орта туралы білім мен түсініктің шектеулілігі, заттық-практикалық әрекеттің және әлеуметтік байланыстардың жеткіліксіздігі, сондай-ақ дұрыс емес тәрбиенің (гиперқамқорлық) салдарынан пайда болады.

5. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар кезінде негізгі сөйлеу тілінің бұзылысы дизартрия болып табылады.

6. Дизартрияда сөйлеу тілі және қозғалыс бұзылыстары арасындағы клиникалық және патогенетикалық ортақтық байқалады – патологиялық тоникалық рефлексстердің ұзақ уақыт сақталуы артикуляциялық аппараттың бұлшықет тонусына теріс әсерін тигізеді, бұл келесіні анықтайды:

- 1) тіл бұлшықеттерінің жоғарылауы, төмендеуі немесе дистониясы;
- 2) тыныс алудың қиындауы, дауыстың пайда болуы, ауызды ерікті түрде ашу, тілдің алға және жоғары қозғалысы;
- 3) артикуляциялық бұлшықеттерде зорлықшыл қозғалыстарының (гиперкинездер мен треморлар) және синкинезиялардың (еріксіз ілеспе қозғалыстар) болуы;
- 4) артикуляторлық қозғалыстарды үйлестірудің бұзылуы (атаксия);
- 5) кинестетикалық қабылдаудың жеткіліксіздігі және нәтижесінде сөйлеу тілінің дыбысты айту жағының бұзылуы.

7. Дизартрияның жетекші ететін бұзылыстар – сөйлеу тілінің және просодиканың дыбыстық-айтылу жағының бұзылысы (сөйлеу тілінің әуезді-интонациялық және темпті-ырғақты сипаттамалары), сондай-ақ сөйлеудің анық еместігін, дыбыстың түсініксіздігін және бұлыңғырлығын көрсететін сөйлеу тілінің тыныс алуы, дауысы және артикуляциялық моториканың бұзылысы.

8. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар балалардың дизартриясы ерекше белгілермен сипатталады:

- 1) дыбысты айту бұзылуының тұрақты сипаты және оларды жеңу қиындықтары;
- 2) дауыссыз дыбыстардың ғана емес, дауысты дыбыстардың да айтылуының бұзылуы (орташалану немесе қысқару);
- 3) ызың (с,з,ц) және шұғыл (ш, ж, ч, ш) дыбыстардың қате (тіларалық және жанама) айтылуының басым болуы;
- 4) қатты дауыссыз дыбыстарды ұяндануы (жіңішкеру).

9. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар балаларда дизартриялық бұзылыстың ауырлығының 4 дәрежесі бар:

- 1) дыбысты айту бұзылысын баланы тексеру барысында маман ғана анықтайды;
- 2) айтылымның бұзылысы бәріне байқалады, бірақ сөйлеу тілі басқаларға түсінікті;
- 3) сөйлеу тілі тек баланың жақындарына түсінікті;
- 4) сөйлеу тілі жоқ немесе түсініксіз, тіпті баланың жақындарына да түсінікті – анартрия.

10. Анартрия (сөйлеудің толық болмауы немесе дерлік толық болмауы) орталық жүйке жүйесінің ауыр зақымдануларында байқалады, сөйлеу аппаратын басқарудың

бұзылуы аясында айқын орталық сөйлеу мотор синдромдарында көрінеді, сондықтан анартриямен ауыратын баланың мүмкіндігінше толық және ерте әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз ету үшін оны бағдарламада "Психогимнастика элементтері және байланыс" 1.4-бөлімінде ұсынылған балама және паравербалды коммуникация құралдарына үйрету қажет.

11. Дизартриядан зардап шегетін балалардың көпшілігінде сөйлеу тілінің лексикалық-грамматикалық құрылымының өзіндік бұзылыстары, сөздіктің сандық және сапалық шектеулері және оның баяу қалыптасуы байқалады: мектепте оқудың басында да, тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар балалардың көпшілігі сөйлемдерді құруда грамматикалық құралдарын қолдана алмайды.

12. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар балаларда жазбаша тілдің бұзылуы – дислексия және дисграфия – фонематикалық есту қабілетінің бұзылуымен, форманы көру арқылы қабылдаумен, оптикалық-кеңістіктік көріністердің жеткіліксіз дамуымен, фонематикалық қабылдаумен, ұсақ моториканың бұзылуымен байланысты.

13. Сөйлеу, психикалық функциялардың, қозғалыс саласының даму ерекшеліктерін, әртүрлі анализаторлық жүйелердің қызметін жан-жақты кешенді (логопед-мұғалімнің, дефектолог-мұғалімнің, балалар невропатологының, ЕДШ дәрігерінің қатысуымен) тексеру тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар баланың сөйлеу тілінің дамуындағы кемшіліктерге объективті баға беруге және оларды түзетудің оңтайлы жолдарын анықтауға мүмкіндік береді.

14. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар баланың зияты неғұрлым жоғары болса, сөйлеудің даму динамикасы соғұрлым жақсы болады, логопедиялық жұмыстың нәтижелері оң болады.

15. Осы Бағдарлама контекстінде ауызша және жазбаша тілдің бұзылуын жеңу бойынша жұмыстың бағыты жалпы дидактикалық және арнайы қағидаларды анықтайды:

- 1) гуманизмді – баланың мүмкіндігіне деген сенім, субъективті, оң көзқарас;
- 2) жүйелілікті – баланы біртұтас, сапалы өзіндік мінезді, серпінді дамып келе жатқан субъект ретінде қарау; оның сөйлеу тілі бұзылыстарын психикалық дамудың басқа тараптарымен өзара байланыста қарау;
- 3) реалистікті – баланың нақты мүмкіндіктері мен жағдайын, диагностика мен түзете-дамыту жұмыстарының бірлігін есепке алу;
- 4) онтогенезді – логопедиялық әсер ету әдістемесін әзірлеу кезінде сөйлеу тілінің әртүрлі формалары мен функцияларының қалыптасу заңдылықтары мен реттілігі ескеріледі деп болжайды;
- 5) этиопатогенезді – логопед жеке сөйлеу тілі бұзылыстарының факторлары мен механизмдерін ескереді.

16. Бағдарламаны тиімді іске асыруды оқу үдерісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері қамтамасыз етеді:

1) түзете-дамыту жұмысы барысында логопед-мұғалім жасына тән жетекші қызмет түріне сүйенетін ісәрекеттік тәсілдеме;

2) логопед-мұғалім баланың жеке ерекшеліктеріне, жұмыс мақсаттарына байланысты түзете-дамыту жұмысының мазмұнын, түрлері мен әдістерін өзгертетін жеке-сараланған тәсілдемені;

3) дыбыстың айтылуына, фонематикалық үдерістерге, лексикаға және сөйлеудің грамматикалық құрылымына түзете-дамыту әсерлерінің міндетті өзара байланысын қамтитын жүйелік тәсілдемені.

17. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар білім алушылармен логопедтік жұмыстың ерекшеліктері:

1) визуалды, аудио және тактильді көрнекілікті қолдана отырып, анализаторларды барынша көп қосу;

2) манипуляциялық әрекеттерді орындай отырып, саусақтардың нәзік қимылдарын дамыту;

3) балалардың еліктеу қабілеттеріне және көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйене отырып, логопедтік ырғақ элементтерін кеңінен қолдану;

4) танымдық қажеттіліктерді қоздыру үшін негізгі эмоцияларды өзектендіру;

5) материалды қарапайым элементтерге егжей-тегжейлі бөлу: оқыту әр элемент бойынша жүзеге асырылады, содан кейін ғана олар тұтастай біріктіріледі, ал білім алушылар жалпылауға жеткізіледі;

6) логопедтік материалдың көп қайталануы, оны жана жағдайда қолдану;

7) баланың кішкентай оқу жетістіктерін міндетті түрде бекіту және эмоционалды бағалау.

18. Көмек нәтижелілігін қамтамасыз ету үшін логопед-мұғалім арнайы әдістер мен тәсілдерді қолданады:

1) сөйлеу тілі материалын беру тәсілдері бойынша:

а) репродуктивті (жаттығу жүйесін орындау);

б) проблемалық баяндаманы (кеңейту үшін материалды түсіндіру; проблемалық жағдай, логикалық жаттығулар);

в) даралық-ізденістік (сөйлеу тілі құралдарын шығармашылық қолдану, алгоритмдеу, сындарлы жаттығулар);

2) білім көзі бойынша:

г) практикалық (даярлық, еліктеу-орындау, түзету, шығармашылық жаттығулар; дидактикалық, рөлдік, іскерлік, ойындар; модельдеу; ұсақ және жалпы моторикаға арналған жаттығулар; оқу және анықтамалық әдебиеттермен жұмыс);

д) көрнекі (графикалық, символдық, иллюстрациялық, табиғи);

е) ауызша (сөз, логопедтің әңгімесі, әңгімелесу, жаңғырту); сөйлеуді талдау: фонетикалық, морфологиялық, синтаксистік талдау;

3) логопедтік әсер етудің айрықша әдістері:

ж) сараланған логопедтік массаж (тынымды массаж немесе ынталандыратын массаж), зондтық массаж, нүктелі массаж. акупрессура,

з) пассивті және белсенді артикуляциялық гимнастика, тыныс алу және дауыс жаттығулары,

и) жасанды жергілікті контрастотермия (гипо-және комбинациясы гипертермия).

19. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 22.01.2016 жылғы № 70 бұйрығына сәйкес оқушылардың ынтасын арттыру, сөйлеу-ойлау операцияларын неғұрлым сапалы қалыптастыру (талдау, синтездеу, салыстыру, абстракциялау, жалпылау), тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар балалардың қатысуымен логопедтік сабақтарда әртүрлі көрнекілікті пайдалана отырып, анализаторларды барынша қосу үшін дидактикалық даму ортасын орынды жайластыру жағдайында оқытудың, түзетудің және дамытудың техникалық құралдары кеңінен қолданылады:

1) Тактильді панельдер, әртүрлі мөлшердегі түйіршіктері бар пуфик-кресло, пластикалық мөлдір шарлары бар құрғақ бассейн, массаж ролигі, "Бочча" добы (салмағы 275 г, шеңбері 270 мм), тренажерлерге арналған еңкейтілетін Панель (қолдар мен саусақтарды дамыту үшін), Вертикализатор, ауырлататын құрал (500 г, 1 кг, 2 кг), Массаж кушеткасы – сөйлеу тілінің психо-физиологиялық базасын, сенсорлық үдерістерін және релаксациясын дамытуға арналған;

2) Жеке логопедтік сабақтарға арналған айна, топтық логопедтік сабақтарға арналған қабырға айнасы, логопедтік зонд (көмекші, массаж және қойылымдық), логопедтік шпатель, акустикалық қабырға тактильді панелі, "Айтылу. Дыбыстар әлемі" - альбомның электронды нұсқасы, дыбыстық сигналды бейнелейтін "Логопедтік тренажер" – ойын терапиясын қолдана отырып, дыбыстың айтылуы мен просодикасының бұзылуын жоюға арналған;

3) Лексикалық тақырыптар бойынша реттелетін үстел ойыны немесе ойыншық, бағдарламалық жасақтамасы бар үстел сөйлеу құрылғысы, 100 хабарламаға 20 түйме, логиканы дамытуға арналған интерактивті дыбыс тақтасы; сөйлеудің лексикалық-грамматикалық құрылымын дамыту бойынша практикалық жұмысты ұйымдастыруға арналған үш өлшемді аксессуарлары мен карточкалары бар мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешені;

4) "Сөйлеу тілі коммуникациясын игеру және дамыту үшін сөйлеу жаттықтыру-коммуникаторы" ассистивті (қолдаушы) құрылғыны логопед-мұғалім тиісті дәрежеде толық фразалық сөйлеуді және ауызша қарым-қатынас құралдарын меңгермеген білім алушылармен жұмыста пайдаланады.

20. Тірек-қимыл аппаратында бұзылыстары бар білім алушылардың

неврологиялық және психо-физикалық ерекшеліктерін, сөйлеу тілі бұзылыстарының полиморфизмі аясында олардың жұмыс қабілеттілігінің төмендеуін ескере отырып, логопед-мұғалім мультимедиялық, электронды құрылғыларды санитарлық нормалар мен ережелерге қатаң сәйкес, шектеулі және қатаң мөлшерде

дәстүрлі (нақты) дидактикалық ресурстарға артықшылық бере отырып, кеңінен қолданады:

- 1) "тарату парақтары" (карточка, суреттер, пазлдер)
- 2) флипчарт, маркерлер;
- 3) жас санатына сәйкес келетін әдебиеттер, оның ішінде кітаптар, әңгімелер, өлеңдер, мен суреттері бар брошюралар; халық және авторлық ертегілер;
- 4) жасына сәйкес келетін журналдар
- 5) аутентті материал: постерлер, демонстрациялық панно және карталар;
- 6) ұлттық киімдегі қуыршақтар, сахналау мен драмалық ойындар және ұлттық ойындарға арналған – декорациялар мен аксессуарлар.

21. Әрбір жаңа артикуляциялық қозғалысты пысықтау келесі ретпен жүргізілуі керек:

- 1) іс-әрекет көрсетілімнен кейін ересек адаммен бірге орындалады;
- 2) іс-әрекет еліктеу бойынша орындалады;
- 3) іс-әрекет үлгі бойынша орындалады;
- 4) іс-әрекет ауызша нұсқауларға сәйкес орындалады.

22. Бағдарлама бірқатар шарттарды орындау кезінде жалпы білім берудің негізін қалады:

1) жалпы білім беретін пәндер бойынша мұғалім логопед-мұғалімнің жетекшілігімен сабақтар мен сабақтарға өзара қатысу үдерісінде және қорытындысы бойынша білім алушылардың әрқайсысының сөйлеу дамуының жай-күйі, әлеуетті мүмкіндіктері мен перспективалары туралы кәсіби білімнің толық бейнесін қалыптастырады;

2) оқу пәндерімен пәнаралық байланыс орнатылады: "Орыс тілі", "Әліппе, Ана тілі", "Әдебиеттік оқу", "Әлемді тану", "Түзету ырғағы", "Айналамен таныстыру және тіл дамыту", оларды зерттеу кезінде логопедтік сабақтарда қалыптасатын коммуникативті және басқа да сөйлеу дағдылары бекітіледі және дамиды.

3 тарау. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру 1

Параграф. "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" пәнінің мазмұны

23. 0-4 сыныптарда "Сөйлеу тілінің дамуының кемшіліктерін түзету" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағат;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 99 сағат;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат.

Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі "Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы"

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген).

24. "Сөйлеу тілінің дамуының кемшіліктерін түзету" пәнінің негізгі мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика";
- 2) "Тыңдау және сөйлеуді түсіну";
- 3) "Айтылым";
- 4) "Оқылым және жазылым".

25. "Психологиялық сөйлеу базасы және просодика" бөлімінде бөлім бойынша бағыттары бар:

- 1) тактильді, көру және есту гнозы және праксис;
- 2) моторика және кеңістіктік көріністер;
- 3) интонация, сөйлеу қарқыны және ырғағы;
- 4) психогимнастика элементтері.

26. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну" бөлімінде бөлім бойынша бағыттары бар:

- 1) сөйлеу дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату;
- 2) дыбыстық сөйлеуді түсіну.

27. "Айтылым" бөлімінде бөлім бойынша бағыттар бар:

- 1) сөздің дыбыстық-буын құрылымы;
- 2) лексикалық-грамматикалық жүйе;
- 3) үйлесімді ауызша сөйлеу.

28. "Оқылым және жазылым" бөлімі бөлім бойынша бағыттарды қамтиды:

- 1) оқу;
- 2) жазба;
- 3) орфография негіздері.

29. 0 сыныпқа арналған Бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика: қоршаған шындықтың дыбыстарын тыңдау, есту шоғырлануын көрсету, белгілі бір және абстаркті бейнелердегі таныс заттардың визуалды бейнелерін тез тану, дыбыстық ынталандыруды күші, сапасы және бағыты бойынша ажырату;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: екі-үш сатылы нұсқауларды көмекші сөздермен түсіну, мәтін мен мәтін еместі ажырату (кездейсоқ тіркестер жиынтығы), оқиғаны және оның деформацияланған нұсқасын салыстыру;

3) айтылым: артикуляция мүшелерімен, артикуляциялық қозғалыстардың кинетикалық және кинестетикалық негіздерімен танысу, дикциялық жаттығулар және барлық дыбыстарды барынша қолжетімді деңгейде анық айту, бір буыннан екіншісіне ақырын ауысу арқылы сөздің буын құрылымын жаңғырту;

4) оқылым және жазылым: әліппені, әріптің атауындағы және фонеманың дыбысындағы айырмашылықтарды зерттеу, берілген дыбыстар мен әріптерге сөздерді таңдау, буынды және дыбыстық құрамы бойынша сөзді талдау, дыбыстардың саны мен реттілігін және сөздегі дауысты дыбыстың орнын анықтау.

30. 1-сыныпқа арналған Бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: таныс заттардың символдық және үзік сызықты кескіндерін тану, ұқсас заттарды атау және сипап қарап дифференциалау, әр түрлі модальділікті қабылдау процесінде заттарды топтастыру, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты ажырату;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: барлық берілген дыбыстарды есту және ажырату, тыңдалған мәтіннің жалпы нақты және контекстік мазмұнын қабылдау және түсіну, сөйлемді одан алынған сөздер жиынтығымен салыстыру, тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру, "сөз" ұғымын игеру, жалпылама сөздерді таңдаумен заттарды жіктеу;

3) айтылым: дыбыстардың анық айтылуы: а, у, о, м, с, х - оқшауланған позицияда, сөздің буынды құрылымын бір дауыссыздан екінші дауыссызға ақырын ауысу арқылы жаңғырту; әртүрлі объектілерді, олардың бейнелерін атау және осы объектілерді негізгі қасиеттері бойынша сипаттау, контекстен сөздердің лексикалық мағынасын тауып, белгілеу;

4) оқылым және жазылым: сөздердің, сөз тіркестерінің және сөйлемдердің айтқаннан естігенін жазу, олардың жазылуы айтылуымен сәйкес келмейді, сөздің сызықтық дыбыстық схемасын құру, жеке оқудың бұзылуының алдын алу және жою – фонематикалық, оптикалық, мнестикалық, аграмматикалық және семантикалық дислексия элементтері, таңдамалы, бағалау және аналитикалық оқу.

31. 2-сыныпқа арналған Бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: кеңістіктік және уақыттық көріністерді нақтылау, бір мезгілде ұсынудан 5 элементтен тұратын аралас қатарларды жаңғырту, үлгі бойынша 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдардың өзін-өзі массаж жасау, "көз-қол" үйлестіруді, ұсақ және жалпы моториканы дамытуға арналған жаттығулар, ассоциативті және логикалық қатарлар мен тізбектерді құру және музыкалық фрагменттің негізін маршты және вальсті ырғақпен жаңғырту, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы) тапсырмаларды орындау үшін мұғалімнің бұйрығымен релаксация;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: буын мен сөздегі дауысты және қатаң дауыссыз дыбыстардың кинестетикалық анализаторына сүйене отырып, естуді ажырату, негізгі грамматикалық категориялар бойынша импрессивті сөздікті толықтыру, нақтылау және жүйелеу ("Қайда екенін көрсет..."), сөздің позициялық моделін құру, салыстыру және ажырату, әңгіме және оның деформацияланған нұсқасы "-дан,-ден,-нан,-нен,-тан,-тен, жуық, арқылы, арасында" көмекші сөздерін (демеулік) түсіну;

3) айтылым: ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу, ең көп қолданылатын етістіктер, зат есімдер мен сын есімдер арқылы сөздікті кеңейту, синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру, сөзжасам бойынша практикалық жаттығулар (морфемалық талдау және сөз синтезі) және "келісу" және "басқару" байланыс парадигмасындағы сөз түрлендіру;

4) оқылым және жазылым: әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату, баспа және жазбаша мәтіндерден көшіру жаттығуы, жеке түзетілген дыбысы бар сөздерді буындар бойынша біртіндеп оқу.

32. 3-сыныпқа арналған Бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: стереогноз үдерісінде заттарды жалпы негіз бойынша топтастыру; қуаныштың, қайғының, таңданудың мимикалық бет-әлпеті арқылы көргенге деген көзқарасын көрсету, фонопедиялық және просодикалық жаттығуларды қолдана отырып, сөйлеу тілі тынысын, дауысын дамыту, сөйлеу қарқынын, ырғағын, интонациясын өзгертуге арналған тапсырмалар, ауызша және фразалық логикалық екіпінін қоюмен сөйлеу тілі поэтикалық ырғақтарын жаңғырту, қорқыныш пен басқа да жағымсыз эмоцияларды жеңуге арналған арнайы жұмыс;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: ұсынылған фонеманы өндіру тәсілі ретінде қолдың көмегімен тоғысымды, саңылауды, дірілді немесе жарылысты модельдеу, грамматикалық мәні туралы морфемалардың (түрі, септік жалғау, тәуелдік жалғау, уақыты) түсініктерін толықтыру, нақтылау және жүйелеу, берілген дыбысты есту арқылы тану, пароним сөздердің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату ;

3) айтылым: әрбір "кезекші" (қойылған) дыбысқа таза сөздерді жаттау және айту, зат есімдердің жұрнақты сөзжасамында жаттығу, морфемалық ұқсастық қағидаты бойынша сөздікті топтастыру, ішкі\семантикалық бағдарламалау процесінде сөйлеу\тілдік талдауды, синтезді, салыстыруды, жалпылауды дамыту бойынша жұмыс (тірек сөздер мен модельдер бойынша сөйлемдерді модельдеу және құрастыру, суреттер бойынша, бақылаулар бойынша, көрген, бастан кешкен және естіген/оқыған әңгімелер, фразеаралық байланыс құралдарын қолдана отырып, монолог және диалогтық нысандарда мәлімдеме құру);

4) оқылым және жазылым: минутына 25-30 сөз қарқынымен қарапайым мәтіндерді дұрыс және мәнерлеп оқу, тапсырма бойынша фрагментті табу, сөздегі қате орынды, күшті және әлсіз фонемаларды анықтау, сөздің позициялық моделін құру, жи-ши, ча-ща емлесінде жаттығу, адамдардың аттарында, жануарлардың лақап аттарында бас әріпті қолдану.

33. 4-сыныпқа арналған бағдарламаның негізгі мазмұны:

1) сөйлеудің психологиялық базасы және просодика: психогимнастика элементтерінің көмегімен психикалық бұлшықетті және эмоционалдық кернеуді автотренингтер түрінде алып тастау тәсілдері (әртүрлі бұлшықет топтарының дәйекті релаксациясына өзін-өзі гипноз формуласын ұсыну, "өзіне-өзі" формуласын қайталау, формула бойынша әрекет ету), "Еркелету минуттары" (сигнал бойынша басталуы мен аяқталуы), "Зілтемірші" этюдтары, Релаксацияға ықпал ететін музыкалық сүйемелдеумен "Теңіз жағасындағы ұйқы", айнаға өзін-өзі басқара отырып, мимикалық бұлшықеттердің өзін-өзіне арналған массажы;

2) сөйлеуді тыңдау және түсіну: паронимдік сөздердің құрамына кіретін дыбыстарды ажырату, ұяң және қатаң, жуан және жіңішке, ызың және шұғыл, дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы дифференциация; қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу, морфемаларда көрсетілген грамматикалық көрсеткіштер бойынша сөздерді ажырату, нақты мазмұнды, мәнмәтінді мен жасырын мазмұнды анықтау және ажырату;

3) айтылым: таныс және бейтаныс мәтінде тыныс алудың дұрыс таралуы; дыбыстық сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, біркелкі, интонация, кідірту), бір буыннан екінші буынға ауыса отырып, сөздің буын құрылымдарын жаңғырту - бір дауыссыздан екіншісіне, жұрнақтарды қолдану арқылы сын есімдердің сөзжасамы, синтаксистік конструкцияларды шылаулармен тарату, сөз түрленімдерінің парадигмасы, септік жалғауды басқару, сөйлеу тілінің атаулы бөліктерін келісу, мәнмәтін мен мазмұн мәтінді, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру, фразеаралық байланыс құралдарын қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгімелер құрастыру;

4) оқылым және жазылым: түзетілген дыбыстары бар сөздермен мәтіндерді саналы, дұрыс, біртіндеп және мәнерлеп оқу, оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер мен қорытындылар жасау, жазбада сөйлемді ресімдеу, сөз түбіріндегі екпінсіз дауысты дыбысты тексеру, сөздерге (заттарға, іс-әрекеттер мен белгілерге) сұрақтарды іріктеу, артикуляторлық, фонематикалық, аграмматикалық дисграфия элементтері – жеке жазудың бұзылыстарын алдын алу және жою;

2 параграф. Оқыту мақсаттары жүйесі

34. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодталған: кодта бірінші сан – сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлім бойынша бағыттар, төртінші сан – оқу мақсатын нөмірлеуін білдіреді. Кодтауда 0.1.2.1 "0" – сынып, "1.2." – бөлім және бөлім бойынша бағыттар, "1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

35. Оқыту мақсаттары жүйесі:

1) "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика" бөлімі бойынша:

кесте 1

Бөлімше	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксис	0. 1. 1. 1 3-5 секунд ішінде таныс заттарды ұстау арқылы тану	1. 1. 1. 1 көлемі ұқсас таныс заттарды ұстау арқылы ажырату	2. 1. 1. 1 өлшемі құрылымы мен пішіні бойынша ұқсас таныс заттарды ұстау арқылы ажырату	3. 1. 1. 1 стереогноз үрдісіндегі заттарды "Барлық кедір-бұдырды (тегіс, бұрыштық, дөңгелектелген) ал" нұсқауларына сәйкес жалпы белгілер бойынша топтау	4. 1. 1. 1 стереогноз үрдісіндегі заттарды нұсқаулыққа сәйкес 2 және одан да көп жалпы белгілер бойынша топтастыру: "барлық тегіс және дөңгелек заттарды ал"
	0. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде таныс заттарды тану, олардың нақты кескінінен білу	1. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде контурлы-үзік-үзік сызықты суреттегі таныс заттарды тану	2. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде суреттегі таныс заттарды тану	3. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде шулы суреттегі таныс заттарды тану	4. 1. 1. 2 Равена матрицаларында сюжеттік картиналардағы бөлік пен бүтінді байланыстыру
	0. 1. 1. 3 дыбыс бойынша қоршаған әлемнің объектілері мен құбылыстарын ажырату: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықырлау, қағу.	1. 1. 1. 3 табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына еліктей отырып, сөйлеу тіліндегі е м е с дыбыстардың (қатты-ақырын) күшін ажырату	2. 1. 1. 3 Сөйлеу тіліндегі емес дыбыстың бағытын сезіну және көрсету (қайдан естіледі ?)	3. 1. 1. 3 дыбыс бағытын сезіну және дыбыс көзіне қарай бару	4. 1. 1. 3 фрагменттің ырғақты негізін марш пен вальс ырғағымен айту (сарт еткізу, таптау)
1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	0. 1. 2. 1 мұғаліммен бірге статикалық және динамикалық үйлестіруге арналған саусақ жаттығуларын орындау	1. 1. 2. 1 ырғақты қысуды орындау-жұдыр ықты ашу, әр түрлі ұстағыштарды орындау арқылы ұсақ заттарды сұрыптау	2. 1. 2. 1 оң және сол қолды ажырата отырып, саусақтардың ырғақты жақындауын, қосылуын және айқасуын қайталау	3. 1. 2. 1 саусақтардың атаулары бойынша айырмашылықта рын ажырата отырып және үлгі бойынша 3-5 массаж техникасын қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау	4. 1. 2. 1 үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдардың өзін-өзі массажын жасау
	0. 1. 2. 2	1. 1. 2. 2	2. 1. 2. 2	3. 1. 2. 2 жазықтыққа бағытты білу	4. 1. 2. 2

	бөлме кеңістігінде бағытты білу, алға, артқа бағыттарды көрсете білу	кеңістікте бағытын білу, бағыттарды көрсете білу: алға, артқа, жоғары, төмен	сол және оң аяқтарды, қолдарды, құлақтарды, көздерді ажырату және атау	және объектілердің орналасуын атау : алдыңғы-артқы , жоғарғы-төменгі , оң-сол	децентрацияны меңгеру, бір ұсыныстан үш-төрт жалпы қозғалыс тізбегін қайталау
1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0. 1. 3. 1 - жатып , отырып және тұрып орындау: 1-2-3-4 деп санауға ұзақ және біртіндеп дем шығару, кинестетикалық бақылаумен дем шығаруда а-э-о-у-ы-и дауысты дыбыстарды айтып, төменгі диафрагмалық тыныс алуды жасау	1. 1. 3. 1 қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты тану, ажырату	2. 1.3.1 жұмсақ дауыстық шабуылда тыныс алуды дұрыс тарату арқылы сыбырлау, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс үлгісі бойынша модельдеу	3. 1. 3. 1 сөйлемде логикалық екпін табу, оны жаңа сөзге аудару	4. 1. 3. 1 таныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	0. 1. 3. 2 ерікті, асықпай және ақырын, мұрын арқылы дем алып, ауаны үнемді жұмсай отырып, ауыз арқылы дем шығару	1. 1. 3. 2 баяу және жылдам сөйлеуді тану, ажырату	2. 1. 3. 2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу	3. 1. 3. 2 сыртқы әрекетпен, қажетті күштің дауысымен, интонациямен белгілеу арқылы логикалық екпіннің ауысуымен фразаны айту	4. 1. 3. 2 бейтаныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	0. 1. 3. 3 ауызды ашу, басты артқа шалқайтып және төмен түсіру, қарсылықты жеңе отырып (логопед мұғалім баланың иегі астына, желкесіне және маңдайына қолын қояды), қарсылықты дауыс беру кезінде қатты дауыс	1. 1.3.3 еріннің дөңгелек бұлшықетін, тілдік, гипоглоссальды бұлшықеттерді қисаю, тербелу, бұрылу фоннда логопед-мұғалім мен бірлесіп және еліктеу арқылы ырғақты түрде орындау	2. 1.3.2 шапалақтарды, салпыншақтарды қолдана отырып, екі және үш элементтен тұратын буындар сериясына еліктеп, өзгермелі екпінмен - ритмикалық үлгіні қосу	3. 1. 3. 3 ауызша нұсқаулық үлгісі , еліктеу бойынша баяндау, сұрау және ынталандыру интонациясын модельдеу	4. 1. 3. 3 одағайлар арқылы леп белгілерді ым-ишарамен және мимикамен сүйемелдей отырып, қуаныштың, таңданудың, қорқыныштың эмоционалды күйлерін білдіретін

	шабуылымен үйлестіру.				табиғи интонацияларды модельдеу
1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)	1. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша таңғалу мен ұялу сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)	2. 1. 4. 1 дененің қалпы мен кимылдары арқылы әуеннің сипаты мен көңіл-күйін мимикамен үйлестіру арқылы жеткізу	3. 1. 4. 1 іс-әрекеттің(оқиғаның) себеп-салдарлық байланысын және одан кейінгі сезім, көңіл-күй сезімін анықтау	4. 1. 4. 1 ұжымдық сөйлеу ойынында жетекші болу, ойын ережелеріне сәйкес келетін нақты интонацияланған командаларды ұсына білу, барлық ойыншылардың ережелерді орындауын бақылау
	0. 1. 4. 2 қуаныш пен қайғы-қасіреттің мимикасын көрсету	1. 1. 4. 2 нұсқаулыққа сәйкес, кезекпен өмірдегі қарым-қатынаста қуаныш, қайғы, таңдану, ұялудың мимикаларын көрсету	2. 1. 4. 2 мұғалімнің бұйрығымен еркін ұстау, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы) тапсырмаларды орындау	3. 1. 4. 2 автотренинг элементтерін білу, релаксация (формулалары бойынша) релаксацияны орындау	4. 1. 4. 2 өзінің және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, ескертулер мен сындарды конструктивті қабылдау
	0. 1. 4. 3 денесін эмбрионның қалпына келтіріп ұстау кезінде кинестетикалық бақылауды қолдана отырып, бұлшықеттердің еркін күйін сезіну (педагогтың көмегімен)	1. 1. 4. 3 үлгі және ауызша нұсқаулар бойынша еркін тербелістерді, баяу қарқынмен айналу, селкілді, біртіндеп еркіндікте орындау	2. 1. 4. 3 тыныс алуды бақылау және байланыс сәтіне дейін біртіндеп еркіндік арқылы, бет, мойын, қолдың үстінен сипауды үлгімен ауызша нұсқауларға сәйкес орындау,	3. 1. 4. 3 логопед-мұғалімнің релаксация құралы (баяу тербеліс, жеңіл массаж, рефлекс-тыйым салу позициясы, өзін-өзі сендіру) айтып, команда беру бойынша бұлшық еттерін босансыту	4. 1. 4. 3 аутотренинг элементтерін білу, қарым - қатынас барысында жағдайға сәйкес эмоционалды шиеленісті жеңілдету үшін релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау
	0. 1. 4. 4 нормативті жалпы қимылдардың мағынасын	1. 1. 4. 4 үлгі мен нұсқаулыққа сәйкес нормативтік жалпы	2. 1. 4. 4 жағдайды ескере отырып өмірдегі қарым	3. 1. 4. 4 балалардың өлеңдерінің,	4. 1. 4. 4 іс-әрекеттің(оқиғаның) және одан кейінгі сезімнің,

	түсіну: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "Керемет!", "uuups\ups \ oh", "Оқасы жоқ!"	қимылдарды ойнату: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "керемет!", "uuups\ups", "ештеңе жоқ!"	қатынаста нормативті жалпы қимылдарды жеткілікті түрде қолдану	әңгімелерінің, ертегілерінің мазмұнын талдау	көңіл-күйдің себеп-салдарлық байланысын анықтау және түсіндіру; болашақ эмоцияларды болжау
	0. 1. 4. 5 позалардың мағынасын түсіну: "мен өзімді жақсы сезінемін, Мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту	1. 1. 4. 5 үлгі бойынша айтуу және позаның нұсқаулары: "Мен жақсымын, мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту	2. 1. 4. 5 қол жетімді ауызша, паравербалды және вербалды емес құралдарды қолдана отырып, көмек сұрай білу ("Мені тыңдауды сұраймын", "Маған көмектесуді сұраймын") және ризашылық білдіру	3. 1. 4. 5 өз қызметін және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, сабақты қорытындылау, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау	4. 1. 4. 5 пиктографиялық тұрғыдан ең көп қолданылатын сөздерді "жазу", заттарды пиктограммалар мен және атаулары бар карталармен байланыстыру, байланыс үшін тиісті карта мен пиктограмманы таңдау

2) "Сөйлеуді тыңдау және түсіну" бөлімі бойынша:
кесте 2

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1. Сөйлеу дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 1 сөйлеу тілі дыбыстарын сөйлеу тіліндегі емес дыбыстардан, дауысты дыбыстарын дауыссыз дыбыстардан ажырату	1. 2. 1. 1 әр түрлі позициялардағы дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы тану және буыннан оқшаулау, ұзын және қысқа сөздерді есту арқылы ажырату	2. 2. 1. 1 буын мен сөздегі дауысты және дауыссыз қатаң дыбыстарды кинестетикалық анализаторға сүйене отырып есту арқылы ажырату	3. 2. 1. 1 қатты және жіңішке дауыссыз дыбыстарды есту арқылы ажырату	4. 2. 1. 1 есту арқылы ызың және шұғыл дауыссыз дыбыстарды ажырату, саңылаулар мен аффрикаттарды қалыптастыру әдісі туралы идеямен ажырату
	0. 2. 1. 2 берілген сөйлеу тілінің дыбысының бағытын қатесіз анықтау	1. 2. 1. 2 есту арқылы тану және барлық дыбыстарды ажырату	2. 2. 1. 2 сөйлеу тілі дыбыстарын шығарудың негізгі әдістері туралы түсінікке ие болу	3. 2. 1. 2 ұсынылған фонеманы шығару тәсілі ретінде садақ, саңылау, діріл немесе жарылыс қол арқылы модельдеу	4. 2. 1. 2 жалпы және артикуляциялық қозғалыстарды орындау кезінде бұлшықет кернеуінің корреляциясын табу

	0. 2. 1. 3 сөздерден бастапқы дауысты дыбысты таңдау	1. 2. 1. 3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау	2. 2. 1. 3 логопед-мұғалім нің көмегімен сөздің позициялық моделін құра отырып, екпінді (күшті) және екпінсіз (әлсіз) фонемалар туралы түсінікке ие болу	3. 2. 1. 3 дауыссыз дыбыстарды ажырату, профильде берілген дыбысты табу	4. 2. 1. 3 қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу
	0. 2. 1. 4 сөздегі "А", "У", " Т " дыбыстарының орнын анықтау (сөздің басында, соңында немесе ортасында)	1. 2. 1. 4 көрінетін немесе өзіндік артикуляцияға сүйенбей фонемалық талдау мен синтез жүргізу	2. 2. 1. 4 й о т дифтонгтары бар сөздерге фонетикалық талдау жүргізу	3. 2. 1. 4 пароним сөздерінің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату	4. 2. 1. 4 логопед-мұғалім нің көмегімен бірқатар сөздерден рифмалық сөздерді таңдау
2.2. Дыбыстық сөйлеуді түсіну	0. 2. 2. 1 кеңістіктік көмекші сөздері бар екі-үш сатылы нұсқаулықты түсіну ішінде, үстінде, астында	1. 2. 2. 1 мәтін мен мәтін еместі ажырату (кездейсоқ сөз тіркестері немесе сөздер жиынтығы)	2. 2. 2. 1 көмекші сөздерін қасында, арасында) түсінуге негізделіп, әңгіме және оның деформацияланғ ан нұсқасын салыстыру	3. 2. 2. 1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету	4. 2. 2. 1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету
	0. 2. 2. 2 тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру	1. 2. 2. 2 антонимдердің қарама-қарсы мәндерін түсіну және оларға суреттерді таңдау	2. 2. 2. 2 жалпылама сөздерді таңдау арқылы заттарды жіктеу	3. 2. 2. 2 сөйлемді бастапқы формада берілген осы сөйлемдегі сөздер жиынтығынан ажырату	4. 2. 2. 2 сөйлеудің әртүрлі формаларын түсіну: өтініштер, тапсырмалар, нұсқаулар
	0. 2. 2. 3 сөйлемде немесе мәтінде кім немесе не туралы айтылғанын анықтау	1. 2. 2. 3 сурет-графикал ық жоспар құру (қажетті суреттерді немесе диаграммаларды таңдап, ретімен орналастыру	2. 2. 2. 3 мәтіндегі басты нәрсені таңдап, оны атау	3. 2. 2. 3 мәтіннің негізгі идеясын анықтау, мәтін бөліктерінің мағынасын орнату	4. 2. 2. 3 нақты мазмұнды , контексті және ішкі мәтінді анықтау және ажырату;

3) "Айтылым" бөлімі бойынша:

кесте 3

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Сөздің дыбыстық буын құрылымы	0.3.1.1 айнадағы және жабық көздегі артикуляция мүшелерін атау және табу	1.3.1.1 тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық имитациялық және үлгі жаттығуларын орындау	2.3.1.1 ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу	3.3.1.1 Әрбір " кезекші" (жеткізілген) дыбыс үшін 1-2 тіл жаттықтырғыш айту	4.3.1.1 рационалды дауыс беру негізінде барлық дыбыстарды (анық айта отырып, дауысты, жұпталған дауыссыз дыбыстарды өзгерте отырып, буындар сериясын өзгерту
	0.3.1.2 бірлескен әрекеттестік деңгейінде тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық жаттығуларды орындау	1.3.1.2 дыбыстарды нақты айту: окшауланған күйде а, у, ы, о, м , т, с, х.	2.3.1.2 дыбыстарды анық айту: а, у, ы, о, м, т, с, қ х буын мен сөздегі кез-келген позицияда шартты дыбысқа сөздерді таңдау	3.3.1.2 физиологиялық мүмкіндіктердің қаншалықты мүмкіндік берсе ерте және орта онтогенездің дауыссыз дыбыстарын мүмкіндігінше анық айту	4.3.1.2 сөйлеу сапасына деген ұмтылыс пен жауапкершілікті көрсету арқылы берілген дыбыстарды буындарда, сөздерде және сөз тіркестерінде айту
	0.3.1.3 екпінсіз ашық буындардан тұратын екі және үш буынды сөздерде буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.	1.3.1.3 бір жабық буыннан тұратын сөздерде, сондай-ақ ашық және жабық буындардан тұратын екі буынды сөздерде дыбыстан немесе буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.	2.3.1.3 жабық және ашық буындардан тұратын екі буынды сөздерде, сондай-ақ екі жабық буынды сөздерде буыннан буынға және дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.	3.3.1.3 екі ашық және бір жабық буыннан тұратын үш буынды сөздерде, дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне және буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау (буындардың қатарласуысыз).	4.3.1.3 екі жабық және бір ашық буыннан тұратын үш буынды сөздерде, сондай-ақ бір ашық және екі жабық буыннан тұратын үш буынды сөздерде буыннан буынға және дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын

				кайталау (дауыссыздардың қатарласуымен)	
	0. 3. 1. 4 естіген фонемалардан тікелей және кері буындарды талдау және синтездеу	1. 3. 1. 4 төрт ашық буыннан тұратын сөздер мен тіркестерде буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау (буындардың қатарласуысыз).	2. 3. 1. 4 бір буыннан тұратын, басында немесе соңында дауыссыздардың қатарласуы бар сөздерде дыбыстардан бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.	3. 3. 1. 4 ұсынылған сөздер мен сөз тіркестерінің ішінен дыбыстық буын құрылымына ұқсас сөздерді таңдау	4. 3. 1. 4 бір сөздің әр түрлі формадағы екпіннің қозғалғыштығын сақтау
3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0. 3. 2. 1 сөзді және ол білдіретін затты ажырату	1. 3. 2. 1 мағынасы бойынша жетіспейтін сөзбен сөйлемді толықтыру	2. 3. 2. 1 морфемалардың мағынасын түсініп, сөздікті морфемалық ұқсастық принципі бойынша топтастыру	3. 3. 2. 1 жұрнақтардың көмегімен зат есімдердің сөзжасамын меңгеру	4. 3. 2. 1 жұрнақтарды қолдана отырып, сын есімдердің сөзжасамын меңгеру
	0. 3. 2. 2 сөзді үлгі бойынша көпше түрде өзгертіп, жағына қарай формаларын жасау.	1. 3. 2. 2 сөздікті жалпы функционалды және тақырыптық өріс принципі бойынша топтастыру	2. 3. 2. 2 синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, осы заттарды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау	антоним етістіктерді құрастыру және дұрыс жазу, сөздердің мағыналарын ажырату.	4. 3. 2. 2 мәнмәтінен сөздердің лексикалық мағынасын табу және орнату, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру
	0. 3. 2. 3 ұқсастық бойынша модельдер бойынша фразалар жасау №1: бұйрық рай етістігі + зат есім немесе онсыз (куыршақты бер!), № 2: зат есім + "жоқ" ...	1. 3. 2. 3 ұқсастық бойынша ойнату, толықтыру, фразаны модельдері бойынша тарату №3: зат есім+ (етістік (апа отыр); № 4: зат есім+ етістік+ зат есім (Апа диванда	2. 3. 2. 3 ұқсастық пен үлгі бойынша жасау толықтыру, сөйлемді модельдері бойынша тарату № 6: сын есім+ зат есім+етістік + үстеу (Биік ағаш әдемі өсті), №7: зат есім+ етістік +сын есім+зат есім (3. 3. 2. 3 айту, ұқсастық пен үлгі бойынша құру, толықтыру, фразаны модельдерге тарату № 9: зат есім+ сын есім, ал зат есім+ сын есім (әкесі үлкен, ал баласы кішкентай), № 10:	4. 3. 2. 3 бөлуші жалғаулықтармен (не..., не, немесе), себеп-салдар жалғаулықтары мен (себебі) синтаксистік құрылымдар құру; сұраулық шылаулар мен арнайы

	(қуыршақ жоқ!) №3: бұйрық рай етістігі +барыс септігіндегі зат есім (жүр далаға)	отыр) және № 5 : сын есім+зат есім+етістік (Биік ағаш өсіп тұр)	Әсем дәмді балмұздақ жеп (тұр) № 8: зат есім+ етістік, ал зат есім+етістік (еңбек оздырады, ал жалқаулық аздырады)	зат есім+ сын есім + зат есім " От-тілсіз жау" № 11 : бағындыру және қарама-қарсы қою элементтері бар сөйлемдер	сұраулық сөздерді қолданып, сұраулы құрылымдар құрастыру.
3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0. 3. 3. 1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру	1. 3. 3. 1 иллюстрацияларды тыңдалған мәтіннің бөліктерімен байланыстыру, мәтіннің атауы бойынша мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау	2. 3. 3. 1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.	3. 3. 3. 1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.	4. 3. 3. 1 фразааралық байланыс құралы ретінде есімдіктерді қолдана отырып, экскурсия бойынша диалогты бастау және жүргізу
	0. 3. 4. 2 сөйлемді вербалды емес қарым-қатынас құралдарымен толықтыру (мимика, ым-ишара)	1. 3. 4. 2 алдын-ала картиналар сериясы бар эпизодтар, дәйекті фрагменттердің (көрнекі мазмұны негізінде дәйекті сюжеттік әңгіме құрастыру	2. 3. 4. 2 сенсорлық немесе сұрақ жоспары бойынша әңгіме-сипаттам а жасау, қарым-қатынасқа дайындық кезінде кілт сөздерді белгілеп, жазу	3. 3. 4. 2 сюжеттің сюжеттік әрекетінің шарықтау шегін бейнелейтін суретке сүйене отырып, оқиғаның соңын ойлап табу	4. 3. 4. 2 фразааралық байланыс құралы ретінде синонимдік сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме-сипаттам а және әңгіме-баяндама құрастыру
	0. 3. 4. 3 тілек, өтініш білдіру кезінде сөйлеу тілі этикетінің қарапайым формаларын қолдану	1. 3. 4. 3 өмірде кездесетін мәтіндердің жанрлық стилистикасын білу және ажырату: ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, жаңылтпаштар	2. 3. 4. 3 табысты сөйлеу тілі қарым-қатынасы туралы түсінікке ие болу, әртүрлі жағдайларда (отбасында, мектепте және т. б.) сөйлеу тілі рөлдерін орындау	3. 3. 4. 3 диалог пен монологты мәтіннің бір түрі ретінде ажырату , берілген тақырып бойынша диалогты бастау	4. 3. 4. 3 әңгімелесушінің талқылау барысында (тақырыптар, мәселелер) айтқанын егжей-тегжейлі және қысқаша баяндау 4. 3. 4. 4 фразааралық байланыс құралы ретінде синоним сөздерді қолдана отырып, схема бойынша

пайымдау
элементтері бар
әңгіме
құрастыру

4) "Оқылым және жазылым" бөлімі бойынша:
кесте 4

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1. Оқу	0. 4. 1. 1 басқа баспа әріптер арасынан оқып үйренген дауысты және дауыссыз әріптерді танып, оларды білдіретін дыбыстармен атау.	1. 4. 1. 1 ұ қ с а с элементтері бар жұптарды, әріптер топтарын салыстыру және ажырату: көлденең, тік, қиғаш сызықтар және сопақша	2. 4. 1. 1 қысқа оқу мәтінінен тауып, жеке реттелген дыбысы бар сөздердің буындары бойынша біртіндеп оқу	3. 4. 1. 1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1 және 2 қатар дауысты дыбыстарын ажырату, жұптасқан қатты және жұмсақ дыбыстардың кезектесуінен тұратын буын тізбектерін жылдам оқу.	4. 4. 1. 1 түзетілген дыбыстарды қамтитын сөздермен саналы, дұрыс, біркелкі және мәнерлі қысқа мәтіндерді оқу
	0. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру, қайта құру, дауысты және дауыссыз дыбыстарды оқу	1. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру, қайта құру, жеке реттелген дыбыстарды білдіретін әріптерді оқу	2. 4. 1. 2 қысқа оқу мәтінін өз бетінше оқығанда белгілі орфоэпиялық нормаларды қолдану	3. 4. 1. 2 минутына 25-30 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, тапсырма бойынша үзіндіні табу	4. 4. 1. 2 минутына 35-40 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, графикалық жоспар бойынша қайталау
	0. 4. 1. 3 қаріптерді ажырату, әртүрлі қаріптермен ұсынылған таныс әріптерді ажырату	1. 4. 1. 3 мәтінді саналы түрде оқу тәсілдерін меңгеру: сұрақты тақырыпқа және тақырыптан қою, кілт сөздерді таңдау (айтуға байланысты)	2. 4. 1. 3 оқу құралдары және әдеби мәтіндерді ажырату, сурет иллюстрацияларын, кестелер мен диаграммаларды ажырату	3. 4. 1. 3 мәтіннің жеке бөлімдеріне (кіріспе, қорытынды), түсініксіз сөздерге сұрақтар қойып, оқылған мәтінге жоспар құру	4. 4. 1. 3 оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер жасау және қорытынды жасап, дәлелдер келтіру: фактілер (ғылыми, күнделікті), абыройға сілтеме жасау
	0. 4. 2. 1 көз арқылы дұрыс қолдың қозғалысын бақылау, қағаз				

4.2. Жазба	парағына бағдарлау, солдан оңға қарай автоматтандырылған қозғалыстарды орындау, "Қолмен ауада жазу", дымқыл саусақпен шифер тақтасында бақылаумен және бақылаусыз көру	1. 4. 2. 1 жазылуы айтылуымен сәйкес келметін естігені бойынша сөздер, сөз тіркестері мен сөйлемдерді жазу	2. 4. 2. 1 кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату	3. 4. 2. 1 жазбада дауыссыз дыбыстардың жіңішкелігін 2 қатар дауысты дыбыстармен және ь әрпімен белгілеу	4. 4. 2. 1 ұяң және қатаң, ызың және шұғыл, Р және Л-дыбыстық талдау негізінде жазбада жеке түзету бағдарламасының әріптерін ажырату
	0. 4. 2. 2 қолжазба-кішкентай және бас әріптерінің элементтерін жазу	1. 4. 2. 2 әліппе мен баспа әріптерінің графикалық бейнелері туралы білімді қолдана отырып, басылған сөйлемдерді көшіру	2. 4. 2. 2 жазу кезінде мәтінді өңдеу тәсілдерін білу және қолдану: сөздерді ауыстыру және орындармен ауыстыру, мазмұнның реттілігін өзгерту, жетіспейтінді қосу	3. 4. 2. 2 ұяң дыбыс, қатаң дыбыс, қатты-жіңішке - жұптасқан дауысты дыбыстардың фонемалық-графемалық дифференциациясын жүргізу	4. 4. 2. 3 мәтінде лексиканы, сөйлеу бұрылыстарын, үлгіден алынған синтаксистік конструкцияларды қолдана отырып, өз ойларыңызды ауызша және жазбаша түрде білдіру, негізгі фактілердің себеп-салдарлық тәуелділігін сақтай отырып, маңызды сәттерді жеткізу.
	0. 4. 2. 3 сөздегі екпінді буынды есту арқылы тану және е және мұғалімнің көмегімен екпінді дауысты жазу	1. 4. 2. 3 сөздің емлесін айтылуымен байланыстырып, емле мен айтылудың сәйкес келмейтін жерлерін анықтау	2. 4. 2. 3 сөздегі қате орынды анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру	3. 4. 2. 3 сөздің позициялық моделіндегі күшті және әлсіз фонемаларды ажыратуға негізделген графемалық дифференциация процесінде әріптің мағыналық айрықша рөлін түсіну және түсіндіру	4. 4. 2. 3 тексерілетін дауысты әріпті сөздерге кірістіру, алгоритм бойынша түбірлес сөзді таңдап, логопед мұғалімнің бағыттаушы көмегін пайдалана отырып орындау

3 параграф. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Сөйлеу тілінің даму кемшіліктерін түзету" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып

1 кесте

Бөлімдер	Бөлім бойынша бағыттар	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0. 1. 1. 1 3-5 секунд ішінде таныс заттарды ұстап көру арқылы тану
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	0. 1. 2. 1 мұғаліммен бірге статикалық және динамикалық үйлестіруге арналған саусақ жаттығуларын орындау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 1 сөйлеу дыбыстарын сөйлеу емес дыбыстардан, дауысты дыбыстарды дауыссыз дыбыстардан ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0. 2. 2. 1 кеңістіктік көмекші сөздері бар екі-үш сатылы нұсқаулықты түсіну ішінде, үстінде, астында
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0. 3. 1. 1 айнадағы және жабық көздегі артикуляция мүшелерін атау және табу
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0. 3. 2. 1 сөзді және ол білдіретін затты ажырату
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0. 3. 3. 1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	0. 4. 1. 1 басқа баспа әріптер арасынан оқып үйренген дауысты және дауыссыз әріптерді танып, оларды білдіретін дыбыстармен атау.
2 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде таныс заттарды нақты кескінінен білу
		0. 1. 3. 1 жатып, отырып және тұрып орындау: 1-2-3-4 деп

1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу тілі қарқыны және ырғағы	санауға ұзақ және біртіндеп дем шығару, кинестетикалық бақылаумен дем шығаруда а-э-о-у-ы-и дауысты дыбыстарды айтып, төменгі диафрагмалық тыныс алуды жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0. 1. 4. 2 қуаныш пен мұңның мимикасын көрсету
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 2 берілген сөйлеу тілі дыбысының бағытын қатесіз анықтау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0. 3. 1. 2 бірлескен іс-әрекеттік деңгейінде тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық жаттығуларды орындау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0. 3. 2. 2 сөзді үлгі бойынша көпше түрде өзгертіп, жағына қарай формаларын жасау
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	0. 3. 3. 1 сұрақтардағы сөздерді, деректерді пайдалана отырып, сұрақтарды тыңдау және түсіну, оларға жауап беру
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	0. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру, қайта құру, дауысты және дауыссыз дыбыстарды оқу
	4.2 Жазба	0. 4. 2. 1 көз арқылы дұрыс қолдың қозғалысын бақылау, қағаз парағына бағдарлау, солдан оңға қарай автоматтандырылған қозғалыстарды орындау, Қолмен ауада "жазу", дымқыл саусақпен шифер тақтасында бақылаумен және бақылаусыз көру
3 тоқсан		
1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	0. 1. 1. 3 дыбыс бойынша қоршаған әлемнің объектілері мен құбылыстарын ажырату: құстардың әні, қағаздың сыбдыры, сықырлау, қағу
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	0.1.2..2 оқу кеңістігіндегі бағыттарын білу, алға, артқа бағыттарды көрсете білу
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0. 1. 3. 2 ерікті, арқырын және біркелкі, мұрын арқылы дем алып, ауаны үнемді жұмсай отырып, ауыз арқылы дем шығару
		0. 1. 4. 3 денесін эмбрионның қалпыға және ат айдаушы қалпына келтіріп ұстау кезінде кинестетикалық бақылауды қолдана отырып, бұлшықеттердің

	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	еркін күйін сезіну (педагогтың көмегімен) 0. 1. 4. 4 нормативті жалпы қимылдардың мағынасын түсіну: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "Керемет!", "uuups\ups \ oh", "Оқасы жоқ!"
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 3 сөздерден бастапқы дауысты дыбысты таңдау
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0. 2. 2. 2 тақырыпты сурет пен сөзбен байланыстыру
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0. 3. 1. 3 екпінсіз ашық буындардан тұратын екі және үш буынды сөздерде буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	0. 3. 2. Зұқсастық бойынша модельдер бойынша фразалар жасау №1: бұйрық рай етістігі + зат есім немесе онсыз (қуыршақты бер!), № 2: зат есім + "жоқ" ... (қуыршақ жоқ!) №3: бұйрық рай етістігі +барыс септігіндегі зат есім (жүр далаға)
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	0. 3. 4. 3 тілек, өтініш білдіру кезінде сөйлеу тілі этикетінің қарапайым формаларын қолдану
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	0. 4. 1. 3 қаріптерді ажырату, әртүрлі қаріптермен ұсынылған таныс әріптерді ажырату
	4.2 Жазба	0. 4. 2. 2 қолжазба-кішкентай және бас әріптерінің элементтерін жазу
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	0. 1. 3. 3 ауызды ашу, басты артқа шалқайтып және төмен түсіру, қарсылықты жеңе отырып (логопед мұғалім баланың иегі астына, желкесіне және маңдайына қолын қояды), қарсылықты дауыс беру кезінде қатты дауыс шабуылымен үйлестіру.
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	0. 1. 4. 5 позалардың мағынасын түсіну: "мен өзімді жақсы сезінемін, Мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту

2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	0. 2. 1. 4 сөздегі "А", "У", "Т" дыбыстарының орнын анықтау (сөздің басында, соңында немесе ортасында)
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	0. 2. 2. 3 сөйлемде немесе мәтінде кім немесе не туралы айтылғанын анықтау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	0. 3. 1. 4 естіген фонемалардан тікелей және кері буындарды талдау және синтездеу
4. "Оқылым және жазылым"	4.2. Жазба	0. 4. 2. 3 сөздегі екпінді буынды есту арқылы тану және шапалақтау және мұғалімнің көмегімен екпінді дауысты жазу

2) 1-сынып:

2 кесте

Бөлімдер	Бөлім бойынша бағыттар	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	1. 1. 1. 1 көлемі ұқсас таныс заттарды ұстап көру арқылы ажырату
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	1. 1. 2. 1 ырғақты қысуды орындау-жұдырықты ашу, әр түрлі ұстағыштарды орындау арқылы ұсақ заттарды сұрыптау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1. 1. 4. 1 өмірдегі қарым-қатынастағы мимика бойынша, бейнеленген тұлғаның мимикасы бойынша таңғалу мен ұялу сезімдерін анықтау (суретте, пиктограммада)
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1. 2. 1. 1 әр түрлі позициялардағы дауысты және дауыссыз дыбыстарды есту арқылы тану және буыннан оқшаулау, ұзын және қысқа сөздерді есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1. 2. 2. 1 мәтін мен мәтін еместі ажырату (кездейсоқ сөз тіркестері немесе сөздер жиынтығы)
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1. 3. 1. 1 тыныс алу-дауыстық және артикуляциялық имитациялық және үлгі жаттығуларын орындау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1. 3. 2. 1 мағынасы бойынша жетіспейтін сөзбен сөйлемді толықтыру
		1. 3. 3. 1 иллюстрацияларды тыңдалған мәтіннің бөліктерімен

	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	байланыстыру, мәтіннің атауы бойынша мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау
4. "Оқылым және жазылым"	4.1. Оқу	1. 4. 1. 1 ұқсас элементтері бар жұптарды, әріптер топтарын салыстыру және ажырату: көлденең, тік, қиғаш сызықтар және сопақша
2 тоқсан		
1 "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	1. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде контурлы-үзік-үзік сызықты суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	1. 1. 3. 1 қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты тану, ажырату
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1. 1. 4. 2 нұсқаулыққа сәйкес, кезекпен өмірдегі қарым-қатынаста қуаныш, қайғы, таңдану, ұялудың мимикаларын көрсету
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1. 2. 1. 2 есту арқылы тану және барлық дыбыстарды ажырату
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1. 3. 1. 2 дыбыстарды нақты айту: оқшауланған күйде а, у, ы, о, м, т, с, х.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1. 3. 2. 2 сөздікті жалпы функционалды және тақырыптық өріс принципі бойынша топтастыру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	1. 3. 4. 2 алдын-ала картиналар сериясы бар эпизодтардан дәйекті фрагменттердің көрнекі мазмұны негізінде дәйекті сюжеттік әңгіме құрастыру
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	1. 4. 1. 2 элементтерден құрастыру, қайта құру, жеке реттелген дыбыстарды білдіретін әріптерді оқу
	4.2. Жазба	1. 4. 2. 1 жазылуы айтылуымен сәйкес келметін естігені бойынша сөздер, сөз тіркестері мен сөйлемдерді жазу
3 тоқсан		
	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	11. 1. 1. 3 табиғаттың дыбыстары мен дауыстарына еліктей отырып, сөйлеу тіліндегі емес дыбыстардың (қатты-ақырын) күшін ажырату

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	1. 1. 2. 2 кеңістікте бағытын білу, бағыттарды көрсете білу: алға, артқа, жоғары, төмен
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен арғағы	1. 1. 3. 2 баяу және жылдам сөйлеуді тану, ажырату
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1. 1. 4. 3 үлгі және ауызша нұсқаулар бойынша еркін тербелістерді, баяу қарқынмен айналу, селкінуді, біртіндеп еркіндікте болуды орындау 1. 1. 4. 4 үлгі мен нұсқаулыққа сәйкес нормативтік жалпы қимылдарды ойнату: "иә", "жоқ", "Қайырлы күн", "Рақмет", "Осында кел", "керемет!", "uuups\ups", "ештеңе жоқ!"
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1. 2. 1. 3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1. 2. 2. 2 антонимдердің қарама-қарсы мәндерін түсіну және оларға суреттерді таңдау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1. 3. 1. 3 бір жабық буыннан тұратын сөздерде, сондай-ақ ашық және жабық буындардан тұратын екі буынды сөздерде дыбыстан немесе буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	1. 3. 2. 3 ұқсастық бойынша ойнату, толықтыру, фразаны модельдері бойынша тарату №3: зат есім+етістік (апа отыр); №4: зат есім+етістік+ зат есім (Апа диванда отыр) және №5: сын есім+зат есім+етістік (Биік ағаш өсіп тұр)
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	1. 4. 1. 3 мәтінді саналы түрде оқу тәсілдерін меңгеру: сұрақты тақырыпқа және тақырыптан қою, кілт сөздерді таңдау (айтуға байланысты)
	4.2. Жазба	1. 4. 2. 2 әліппе мен баспа әріптерінің графикалық бейнелері туралы білімді қолдана отырып, басылған сөйлемдерді көшіру
4 тоқсан		
	1.3. Интонация,	1. 1.3.3 еріннің дөңгелек бұлшықетін, тілдік, гипоглоссальды бұлшықеттерді қисаю, тербелу, бұрылу фондында

1. "Сөйлеу тілінің психологиялық базасы и просодика"	сөйлеу қарқыны мен ырғағы	логопед-мұғаліммен бірлесіп және еліктеу арқылы ырғақты түрде орындау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	1. 1. 4. 5 үлгі бойынша айтуу және позаның нұсқаулары: "Мен жақсымын, мен өзімді мақтан тұтамын", "Мен мұңлымын, ренжідім", "Мен таң қалдым", "Кешіріңіз, жоқ!" (сыпайы бас тарту)
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	1. 2. 1. 3 екпінді, екпінсіз дауысты дыбыстарды, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату және анықтау
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	1. 2. 2. 3 сурет-графикалық жоспар құру (қажетті суреттерді немесе диаграммаларды таңдап, ретімен орналастыру)
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	1. 3. 1. 4 төрт ашық буыннан тұратын сөздер мен тіркестерде буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау (буындардың қатарласуысыз).
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	1. 3. 4. 3 өмірде кездесетін мәтіндердің жанрлық стилистикасын білу және ажырату : ертегілер, әңгімелер, өлеңдер, жаңылтпаштар
4. "Оқылым и Жазылым"	4.2. Жазба	1. 4. 2. 3 сөздің емлесін айтылуымен байланыстырып, емле мен айтылудың сәйкес келмейтін жерлерін анықтау

3) 2-сынып:

3 кесте

Бөлімдер	Бөлім бойынша бағыттар	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	2. 1. 1. 1 өлшемі құрылымы мен пішіні бойынша ұқсас таныс заттарды ұстап көру арқылы ажырату
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	2. 1. 2. 1 оң және сол қолды ажырата отырып, саусақтардың ырғақты жақындауын, қосылуын және айқасуын қайталау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2. 1. 4. 1 бүкіл дененің бұлшық еттерін релаксациялау бойынша этюдтерді бұйыру бойынша және үлгі бойынша, ұсыныс бойынша, әуеннің сипаты мен көңіл-күйі бойынша орындау

2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2. 2. 1. 1 буын мен сөздегі ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстарды кинестетикалық анализаторға сүйене отырып, есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2. 2. 2. 1 көмекші сөз демеулікті (предлог) түсінуге негізделген оқиғаны және оның деформацияланған нұсқасын салыстыру: "из", "около", "через", "между"
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2. 3. 1. 1 ашық және жабық буындарды тоғысусыз айту кезінде артикуляцияның бір әдісінен екіншісіне біртіндеп ауысу
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2. 3. 2. 1 сөздікті морфемалық ұқсастық принципі бойынша топтастыру, морфемалардың мағынасын түсіну
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	2. 3. 3. 1 мәтінді графикалық жоспар бойынша бір сюжеттік сурет түрінде көрнекі тірекпен қайталау
4. "Оқу и Жазба"	4.1. Оқу	2. 4. 1. 1 қысқа оқу мәтінінен табу және жеке реттелген дыбысы бар сөздердің буындары бойынша біркелкі оқу
2 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	2. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде кросс-суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	2. 1. 3. 1 жұмсақ дауыстық шабуылда тыныс алуды дұрыс тарату арқылы үлгі бойынша сыбырлауды, қатты және ақырын, жоғары және төмен дауысты модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2. 1. 4. 2 мұғалімнің бұйрығымен еркіндікте болу, тыйым салынған позаға (мимикалық және жалпы) тапсырмаларды орындау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2. 2. 1. 2 сөйлеу тілі дыбыстарын шығарудың негізгі әдістері туралы түсінікке ие болу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2. 2. 2. 2 жалпылама сөздерді таңдау арқылы заттарды жіктеу
		2. 3. 1. 2 дыбыстарды анық айту: а, у, ы, о, м, т, с, қ х буын мен

3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	сөздегі кез-келген позицияда шартты дыбысқа сөздерді таңдау
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2. 3. 2. 2 синонимдер мен антонимдердің мағыналарын нақтылау, осы заттарды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	2. 3. 4. 2 сенсорлық немесе сұрақ жоспары бойынша әңгіме-сипаттама жасау, қарым-қатынасқа дайындық кезінде кілт сөздерді белгілеп, жазу
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	2. 4. 1. 2 қысқа оқу мәтінін өз бетінше оқығанда белгілі орфоэпиялық нормаларды қолдану
	4.2. Жазба	2. 4. 2. 1 кинетикалық және графикалық ұқсастықтары бар әріптер жұбын ажырату
3 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	2. 1. 1. 3сөйлеу тіліндегі емес дыбыстың бағытын сезіну және көрсету (қайдан естіледі?)
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	2. 1. 2. 2 сол және оң аяқтарды, қолдарды, құлақтарды, көздерді ажырату және атау
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғаағы	2. 1. 3. 2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2. 1. 4. 3тыныс алуды бақылау және байланыс сәтіне дейін біртіндеп еркіндік арқылы, бет, мойын, қолдың үстінен сипауды үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес орындау 2. 1. 4. 4 жағдайды ескере отырып өмірдегі қарым қатынаста нормативті жалпы қимылдарды жеткілікті түрде қолдану
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2. 2. 1. Злогопед-мұғалімнің көмегімен сөздің позициялық моделін құра отырып, екпінді (күшті) және екпінсіз (әлсіз) фонемалар туралы түсінікке ие болу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	2. 2. 2. 3 мәтіндегі басты нәрсені таңдап, оны атау
		2. 3. 1. 3 жабық және ашық буындардан тұратын екі буынды

3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	сөздерде, сондай-ақ екі жабық буынды сөздерде буыннан буынға және дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	2. 3. 2. 3 ұқсастық пен үлгі бойынша жасау толықтыру, сөйлемді модельдері бойынша тарату No 6: сын есім+зат есім+етістік + үстеу (Биік ағаш әдемі өсті), No7: зат есім+етістік +сын есім+зат есім (Әсем дәмді балмұздақ жеп тұр) No 8: зат есім+етістік, ал зат есім+етістік (еңбек оздырады, ал жалқаулық аздырады)
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	2. 4. 1. 3 оқу құралдары және әдеби мәтіндерді ажырату, сурет иллюстрацияларын, кестелер мен диаграммаларды ажырату
	4.2. Жазба	2. 4. 2. 2 жазу кезінде мәтінді өңдеу тәсілдерін білу және қолдану: сөздерді ауыстыру және орындармен ауыстыру, мазмұнның реттілігін өзгерту, жетіспейтінді қосу
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	2. 1. 3. 2 дұрыс тыныс ала отырып, үлгі бойынша баяу және жылдам сөйлеуді модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	2. 1. 4. 5 қол жетімді ауызша, паравербалды және вербалды емес құралдарды қолдана отырып, көмек сұрай білу ("Мені тындауды сұраймын", "Маған көмектесуді сұраймын") және ризашылық білдіру
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	2. 2. 1. 4 йот дифтонгтары бар сөздерге фонетикалық талдау жүргізу
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	2. 3. 1. 4 бір буыннан тұратын, басында немесе соңында дауыссыздардың қатарласуы бар сөздерде дыбыстардан бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	2. 3. 4. 3 табысты сөйлеу тілі қарым-қатынасы туралы түсінікке ие болу, әртүрлі жағдайларда (

		отбасында, мектепте және т. б.) сөйлеу тілі рөлдерін орындау
4. "Оқу и Жазба"	4.2. Жазба	2. 4. 2. 3 сөздегі кате орынды анықтау үшін сөздің позициялық моделін құру әдісін меңгеру

4) 3-сынып:

4 кесте

Бөлімдері	Бөлім бойынша бағыттар	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3. 1. 1. 1 стереогноз үрдісіндегі заттарды "Барлық кедір-бұдырды (тегіс, бұрыштық, дөңгелектелген) ал" нұсқауларына сәйкес жалпы белгілер бойынша топтау
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	3. 1. 2. 1 саусақтардың атаулары бойынша айырмашылықтарын ажырата отырып және үлгі бойынша 3-5 массаж техникасын қолдана отырып, саусақтар мен қолдың білезігіне өзін-өзі массажын жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3. 1. 4. 1 іс-әрекеттің (оқиғаның) себеп-салдарлық байланысын және одан кейінгі сезім, көңіл-күй сезімін анықтау
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3. 2. 1. 1 қатты және жіңшке дауыссыз дыбыстарды есту арқылы ажырату
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3. 2. 2. 1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3. 3. 1. 1 әрбір "кезекші" (жеткізілген) дыбыс үшін 1-2 таза сөйлемді айту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	3. 2. 2. 1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3. 3. 3. 1 бір сюжеттік суретке және графикалық жоспарға сүйене отырып мәтінді қайта баяндау.
4. "Оқу и Жазба"	4.1. Оқу	3. 4. 1. 1 сөздер мен мәтіндерді оқығанда 1 және 2 қатар дауысты дыбыстарын ажырату, жұптасқан қатты және жұмсақ дыбыстардың кезектесуінен тұратын буын тізбектерін жылдам оқу.
2 тоқсан		

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3. 1. 1. 2 3-5 секунд ішінде шулы суреттегі таныс заттарды тану
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3. 1. 3. 1 сөйлемде логикалық екпін табу, оны жаңа сөзге аудару
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3. 1. 4. 2 автотренинг элементтерін білу, релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау
2. "Сөйлеуді тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3. 2. 1. 2 ұсынылған фонеманы шығару тәсілі ретінде садақ, саңылау, діріл немесе жарылыс қол арқылы модельдеу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3. 2. 2. 2 сөйлемді бастапқы формада берілген осы сөйлемдегі сөздер жиынтығынан ажырату
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3. 3. 1. 2 физиологиялық мүмкіндіктердің қаншалықты мүмкіндік берсе ерте және орта онтогенездің дауыссыз дыбыстарын мүмкіндігінше анық айту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	3. 3. 2. 2 антоним етістіктерді құрастыру және дұрыс жазу, сөздердің мағыналарын ажырату.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3. 3. 4. 2 сюжеттің сюжеттік әрекетінің шарықтау шегін бейнелейтін суретке сүйене отырып, оқиғаның соңын ойлап табу
4. "Оқу и Жазба"	4.1. Оқу	3. 4. 1. 2 минутына 25-30 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, тапсырма бойынша үзінді табу
	4.2. Жазба	3. 4. 2. 1 жазбада дауыссыз дыбыстардың жінішкелігін 2 қатар дауысты дыбыстармен және ь әрпімен белгілеу
3 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	3. 1. 1. 3 дыбыс бағытын сезіну және дыбыс көзіне қарай бару
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	3. 1. 2. 2 жазықтыққа бағытты білу және объектілердің орналасуын атау: алдыңғы-артқы, жоғарғы-төменгі, оң-сол
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3. 1. 3. 2 сыртқы әрекетпен, қажетті күштің дауысымен, интонациямен белгілеу арқылы логикалық екпіннің ауысуымен фразаны айту

	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3. 1. 4. 3 логопед-мұғалімнің релаксация құралы (баяу тербеліс, жеңіл массаж, рефлекс-тыйым салу позициясы, өзін-өзі сендіру) айтып, команда беру бойынша бұлшық еттерін босансыту 3. 1. 4. 4 балалардың өлеңдерінің, әңгімелерінің, ертегілерінің мазмұнын талдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3. 2. 1. 3 дауыссыз дыбыстарды ажырату, профильде берілген дыбысты табу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	3. 2. 2. 3 мәтіннің негізгі идеясын анықтау, мәтін бөліктерінің мағынасын орнату
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3. 3. 1. 3 екі ашық және бір жабық буыннан тұратын үш буынды сөздерде, дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне және буыннан буынға бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау (буындардың қатарласуысыз).
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	3. 3. 2. 3 айту, ұқсастық пен үлгі бойынша құру, толықтыру, фразаны модельдерге тарату № 9: зат есім+ сын есім, ал зат есім+ сын есім (әкесі үлкен, ал баласы кішкентай), № 10: зат есім+ сын есім + зат есім "От-тілсіз жау" № 11: бағындыру және қарама-қарсы кою элементтері бар сөйлемдер
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	3. 3. 4. 3 диалог пен монологты мәтіннің бір түрі ретінде ажырату, берілген тақырып бойынша диалогты бастау
4. "Оқу и Жазба"	4.1. Оқу	3. 4. 1. 3 мәтіннің жекелеген бөліктеріне (кіріспе, қорытынды), түсініксіз сөздерге сұрақтар қойып, оқылған мәтінге жоспар құру
	4.2. Жазба	3. 4. 2. 2 ұяң дыбыс, қатаң дыбыс, қатты-жіңішке - жұптасқан дауысты дыбыстардың фонемалық-графемалық дифференциациясын жүргізу
4 тоқсан		

1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	3. 1. 3. 3 еліктеу, үлгі, ауызша нұсқаулық бойынша баяндау, сұрақ қою және ынталандыру интонациясын модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	3. 1. 4. 5 өз қызметін және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, сабақты қорытындылау, ескертулер мен сындарды дұрыс қабылдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	3. 2. 1. 4 пароним сөздерінің құрамына кіретін оппозициялық дыбыстарды ажырату
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	3. 3. 1. 4 ұсынылған сөздер мен сөз тіркестерінің ішінен дыбыстық буын құрылымына ұқсас сөздерді таңдау
4. "Оқу и Жазба"	4.2. Жазба	3. 4. 2. 3 сөздің позициялық моделіндегі күшті және әлсіз фонемаларды ажыратуға негізделген графемалық дифференциация процесінде әріптің мағыналық айрықша рөлін түсіну және түсіндіру

5) 4 класс:
таблица 5

Бөлімдер	Бөлім бойынша бағыттар	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көрі және есту гнозисі және праксисі	4.1.1.1 стереогноз үрдісіндегі заттарды нұсқаулыққа сәйкес 2 және одан да көп жалпы белгілер бойынша топтастыру: "барлық тегіс және дөңгелек заттарды ал"
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	4.1.2.1 үлгі мен ауызша нұсқауларға сәйкес 3-5 массаж әдістерін қолдана отырып, саусақтар мен қолдардың өзін-өзі массажын жасау
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.1 ұжымдық сөйлеу ойынында жетекші болу, ойын ережелеріне сәйкес келетін нақты интонацияланған командаларды ұсына білу, барлық ойыншылардың ережелерді орындауын бақылау
	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.1 есту арқылы ызың және шұғыл дауыссыз дыбыстарды ажырату, саңылаулар мен аффрикаттарды қалыптастыру әдісі туралы идеямен ажырату

2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.1 сұрақтарға жауап беру, сұрақтар құру арқылы тыңдалған мәтіннің нақты және контекстік мазмұнын түсіну және көрсету
3. "Сөйлеу"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.1 рационалды дауыс беру негізінде барлық дыбыстарды анық айта отырып, дауысты, жұпталған дауыссыз дыбыстарды өзгерте отырып, буындар сериясын өзгерту
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.1 жұрнақтарды қолдана отырып, сын есімдердің сөзжасамын меңгеру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	4.3.3.1 фразеаралық байланыс құралы ретінде есімдіктерді қолдана отырып, экскурсия бойынша диалогты бастау және жүргізу
4. "Оқу и Жазба"	4.1. Оқу	4.4.1.1 түзетілген дыбыстарды қамтитын сөздермен саналы, дұрыс, біртіндеп және мәнерлі қысқа мәтіндерді оқу
2 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	4.1.1.2 Равена матрицаларында сюжеттік картиналардағы бөлік пен бүтінді байланыстыру
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	4.1.3.1 таныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.2 өзінің және басқа оқушылардың тапсырмаларды орындау сапасын дұрыс бағалау, ескертулер мен сындарды конструктивті қабылдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1 Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.2 жалпы және артикуляциялық қозғалыстарды орындау кезінде бұлшықет кернеуінің корреляциясын табу
	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.2 сөйлеудің әртүрлі формаларын түсіну: өтініштер, тапсырмалар, нұсқаулар
	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.2 сөйлеу сапасына деген ұмтылыс пен жауапкершілікті көрсету арқылы берілген дыбыстарды буындарда, сөздерде және сөз тіркестерінде айту

3. "Айтылым"	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.2 мәнмәтінен сөздердің лексикалық мағынасын табу және орнату, тікелей және ауыспалы мағыналарды түсіндіру
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	4.3.4.2 фразеаралық байланыс құралы ретінде синонимдік сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме-сипаттама және әңгіме-баяндама құрастыру
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	4.4.1.2 минутына 35-40 сөз қарқынымен дұрыс және мәнерлі қарапайым мәтіндерді оқып, графикалық жоспар бойынша қайталау
	4.2. Жазба	4.4.2.1 ұяң және қатаң, ызың және шұғыл, Р және Л-дыбыстық талдау негізінде жазбада жеке түзету бағдарламасының әріптерін ажырату
3 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.1. Тактильді, көру және есту гнозисі және праксисі	4.1.1.3 фрагменттің ырғақты негізін марш пен вальс ырғағымен айту (сарт еткізу, таптау)
	1.2. Моторика және кеңістіктік көріністер	4.1.2.2 децентрацияны меңгеру, бір ұсыныстан үш-төрт жалпы қозғалыс тізбегін қайталау
	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны мен ырғағы	4.1.3.2 бейтаныс мәтінге дұрыс тыныс алу арқылы қатты және ақырын, жоғары және төмен дауыс, баяу және жылдам сөйлеу тілін тану және модельдеу
	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	4.1.4.3 аутотренинг элементтерін білу, қарым - қатынас барысында жағдайға сәйкес эмоционалды шиеленісті жеңілдету үшін релаксация формулалары бойынша релаксацияны орындау 4.1.4.4 іс-әрекеттің(оқиғаның) және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің себеп-салдарлық байланысын анықтау және түсіндіру; болашақ эмоцияларды болжау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілінің дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.3 қарапайым және күрделі формаларға фонемалық талдау жүргізу, ұсынылған фонемалардан сөздерді синтездеу

	2.2. Дыбыстық сөйлеу тілін түсіну	4.2.2.3 нақты мазмұнды, контекстті және ішкі мәтінді анықтау және ажырату;
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық бйындық құрылымы	4.3.1.3 екі жабық және бір ашық буыннан тұратын үш буынды сөздерде, сондай-ақ бір ашық және екі жабық буыннан тұратын үш буынды сөздерде буыннан буынға және дауыссыздардың қатарынан бірінен екіншісіне бірқалыпты өту арқылы сөздің буындық құрылымын қайталау (дауыссыздардың қатарласуымен)
	3.2. Лексика-грамматикалық жүйе	4.3.2.3 бөлуші жалғаулықтармен (не..., не, немесе), себеп-салдар жалғаулықтарымен (себебі) синтаксистік құрылымдар құру; сұраулық шылаулар мен арнайы сұраулық сөздерді қолданып, сұраулық құрылымдар құрастыру.
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу тілі	4.3.4.3 әңгімелесушінің талқылау барысында (тақырыптар, мәселелер) айтқанын егжей-тегжейлі және қысқаша баяндау
4. "Оқылым и Жазылым"	4.1. Оқу	4.4.1.3 оқылған мәтін-пайымдау материалында тезистер жасау және қорытынды жасап, дәлелдер келтіру: фактілер (ғылыми, күнделікті), абыройға сілтеме жасау
	4.2. Жазба	4.4.2.3 мәтінде лексиканы, сөйлеу бұрылыстарын, үлгіден алынған синтаксистік конструкцияларды қолдана отырып, өз ойларыңызды ауызша және жазбаша түрде білдіру, негізгі фактілердің себеп-салдарлық тәуелділігін сақтай отырып, маңызды сәттерді жеткізу
4 тоқсан		
1. "Сөйлеудің психологиялық базасы және просодика"	1.3. Интонация, сөйлеу қарқыны және ырғағы	4.1.3.3 одағайлар арқылы леп белгілерді ым-ишарамен және мимикамен сүйемелдей отырып, қуаныштың, таңданудың, қорқыныштың эмоционалды күйлерін білдіретін табиғи интонацияларды модельдеу
		4.1.4.5 пиктографиялық тұрғыдан ең көп қолданылатын сөздерді " жазу", заттарды пиктограммалармен және

	1.4. Психогимнастика элементтері және байланыс	атаулары бар карталармен байланыстыру, байланыс үшін тиісті карта мен пиктограмманы таңдау
2. "Сөйлеу тілін тыңдау және түсіну"	2.1. Сөйлеу тілі дыбыстарын қабылдау, тану және ажырату	4.2.1.4 логопед-мұғалімнің көмегімен бірқатар сөздерден рифмалық сөздерді таңдау
3. "Айтылым"	3.1. Сөздің дыбыстық буынды құрылымы	4.3.1.4 бір сөзді әр түрлі формадағы екпіннің қозғалғыштығын сақтау
	3.3. Жүйелі ауызша сөйлеу	4.3.4.4 фразеаралық байланыс құралы ретінде синоним сөздерді қолдана отырып, схема бойынша пайымдау элементтері бар әңгіме құру
4. "Оқылым и Жазылым"	4.2. Жазба	4.4.2.3 мәтінде лексиканы, сөйлеу бұрылыстарын, үлгіден алынған синтаксистік конструкцияларды қолдана отырып, өз ойларыңызды ауызша және жазбаша түрде білдіру, негізгі фактілердің себеп-салдарлық тәуелділігін сақтай отырып, маңызды сәттерді жеткізу.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
596-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі кемістігі бал білім алушылардың орыс тілін әр түрлі салада және түрлі жағдайда барынша еркін

қолдануын қамтамасыз ететін коммуникативті дағдыларының негіздерін, сонымен қатар, тілді меңгеру деңгейін арттыруға және өзара әрекеттесуге, түсінісуге қажетті дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;

3) орыс тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;

4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білу;

5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және өзге түрлі пікірлерді қабылдай алуға үйрету;

6) тілдің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара сіңісуін түсінуді қамту;

7) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) дыбыс айту кемшіліктерін алдын алу, сөйлеудің анықтылығын, дыбыстық мәдениетін дамыту;

2) қолданылатын сөздердің, морфемалардың мағынасын нақтылау, сөзді өзгерту және мағыналық реңк беретін элементтерін түсіне білу дағдысын қалыптастыру;

3) аграмматизмнің пайда болуынан сақтандыру;

4) сөйлеу тілінің функционалды базасын қалыптастыру – есту, көру зейінді, есте сақтау қабілетін, өзін-өзі бақылау дағдысы;

5) өз сөйлеу тілінің дамуына жаупкершілікпен қарау, анық дикцияға, мәнерлілікке ұмтылуды дамыту;

6) оқу іс-әрекетінің құрылысын қалыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өңдеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеу дамуының ерекшеліктері ескеріледі:

1) дыбыс айту бұзылымдарын: фонемардың қалыптаспауы, алмасуы, шатасуы, бұрмаланып айтылуы;

2) есту-сөйлеу есте сақтаудың кемшіліктерін: сөйлеу материалын есте сақтаудың және қайта жаңғыртудың нашарлығы;

3) сөйлеу тілінің жалпы анықсыз болуын, тыныс алудың бірқалыпты болмауын, сөйлеу мәнерлігінің, екпінділігінің нашарлығын;

4) дыбыстық-буындық құрылысының бұзылуын: буындардың алмасуы, сөздің бөлшектерін айтпай кету, буынға кідіру, дыбыстарды шатастыру, сөз бөлшектерін алмастырып жіберу;

5) фонемаларды ажыратып қабылдаудың жеткіліксіздігін: жазу кезінде ұқсас дыбыстар мен әріптердің алмасып кетуі;

6) сөйлеу тілі мағыналық жағының бұзылуын: құрама бөлшектерін, фрагмент және тағы басқа мағынасы бар сөздердің болмауы;

7) дыбыстық, мағыналық және жағдаяттық ұқсастығы бар сөздерді алмастыру, шатастыру, алмастырғыш сөздерді жиі қолдану;

8) лексикалық топқа кіретін сөздер арасындағы жүйелік байланыстар мен қатынастарын түсініп, жеткізудің, синоним, антоним байланыстарын құрастырудың қиындықтарын;

9) сөз тудыру, сөз өзгерту процестерінің жетілмеуін: жұрнақтарды, жалғауларды дұрыс қолдану;

10) ауыспалы мағынасы бар сөздерді, сөз тіркестерін, мақал-мәтелдерді түсіну және қолдану қиындықтарын;

11) құрылыс-морфемдік аграмматизмді: сөйлем мүшелерін, қосымша сөздерін тастап кету, инверсии, жалғауды дұрыс қоймау;

12) байланыстырып сөйлеу тілінің жетілмеуін: логикалық байланыстың, бірізділігінің бұзылуы, қосалқы жақтарына басым мән беру, маңызды оқиғаны жіберіп алу, эпизодтардың қайталанып кетуі;

13) полиморфной дислексия және дисграфия.

6. Сөйлеу кемістігімен қоса балалардың таным процестері де толық дамымаған: есте сақтау, ойлау, зейін, шығармашылық қиял, оларды түзету алғашқы кемістікті - сөйлеу тілінің жалпы дамымауын - жою барысында ғана мүмкін.

7. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды түзете-дамыту оқытудың оңтайландыру үшін пән тақырыптарын меңгерумен қатар сараланған сөйлеу жұмысын жүргізуде төмендегілер ескеріледі:

1) сөйлеу кемістігінің клиникалық формасы;

2) балалардың көпшілігіне тән церебралды асқыну типі бойынша жұмыс төзімділігінің әлсіздігі.

8. "Орыс тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғалық-бағдарлық, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

9. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны

белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

10. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

11. Іс-әрекет тәсілінің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсініп қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

12. Оқытудың коммуникативтік тәсілі нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін анықтау;
- 6) коммуникация мақсаты мен міндеттеріне қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

13. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды тілге оқытудағы арнайы қағидалар:

1) онтогенетикалық қағида – оқытудың мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенездегі сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастырады, сұрақтарды күрделендіруді көздейді;

2) кешенділік қағидасы, оқытуда педагог түрлі бейіндегі мамандардың: логопедтің, дәрігердің, психологтың, әлеуметтік педагогтың көмегі мен қолдауын пайдаланады.

14. Оқыту процесінің нәтижесін арттыру мақсатында төмендегі оқыту әдістері мен құралдары қолданылады:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;

- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша интервью алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/ және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) Галамтор – ресурстарымен жұмыс жасау: презентаций, проспект дайындау;
- 9) әдебиетпен жұмыс: интервьюге сұрақ-жауап дайындау;
- 10) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 11) мәтіннің ықшамдалуы (компрессия);
- 12) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 13) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 14) оқиға желісін қысқаша айтып беру, репортаж жасау;
- 15) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

15. Оқыту процесі кезінде дәстүрлі тәсілдермен қатар арнайы тәсілдер де қолданылады:

- 1) артикуляциялық жаттығулар;
- 2) тыныс алу, дауыс жаттығулары, дауысты жуан (ринолалия кезінде) немесе жұмсақ түрінде (дизартрии және тұтығу кезінде) шығару жаттығулары;
- 3) қаламды дұрыс ұстауға дағдыландыру жаттығулары;
- 4) жазуын жақсартатын саусақ тренинг;
- 5) спазмды болдырмау үшін жазатын қолдың саусақтарына әлсірету массаж жасау;
- 6) саусақтардың гипотонус жағдайында жазатын қолдың саусақтарына сергіту массажды жасау;
- 7) әртүрлі дауыссыздардың тірселесу материалында дикциялық жаттығу;
- 8) кинезиология элементтері, жай айналу, екі қолын сілкеу, психо-эмоционалды тұрақсыздық кезінде рефлекс-тыйымдық позициясын қабылдау;
- 9) "Көз-қол" механизмін калыптастыру жыне дамытуға арналған арнайы техникалар ;
- 10) церебрастения және/немесе шектен тыс тежелу, шаршау кезінде - ырғақты жаттығулар, сергіту және демалу сәттер;
- 11) буындық қатарларды айту, имитациялық ойындар;
- 12) сөздермен ойын: анаграмма, сөзді табу, ребус, шарада, кроссвор, сөзді " айналдыру";
- 13) дефомация болған сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;
- 14) қысқа хатты, құттықтауды, шақыруды жазу, хабар алмасу (интернет форматында да);

15) сызба және/немесе сурет, берілген сөздер, сөз тіркестер, жоспар бойынша сипаттау мәтінін құрастыру.

16. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға мұғалім міндетті түрде бірінғай сөйлеу тәртібін сақтайды:

- 1) оқу және коррекциялық материалын және оны беру амалдарын іріктеу;
- 2) әдеби тіл нормаларын сақтау, эмоциялық жарқын, түсінікті, нақты сөйлеу;
- 3) лингвистикалық түсініктері мен ұғымдарын қалыптастыруға себеп болатын бейнелі-әрекетті құралдарды пайдалану;
- 4) оқытудың бірінші және екінші жылдарында бақылау жұмыс ретінде көшіріп жазуды қолдану;
- 5) сенсорлы, моторлы, сенсомоторлы алалиясы, афазиясы бар білім алушыларға диктанттың орнына орфограммалары жазылмаған мәтінді көшіріп жазуды қолданады;
- 6) мазмұндама, шығарма жазғызудың үйретуші сипатын қамтамасыз ету;
- 7) бақылау диктанттың ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 20 сөзді, үшінші жылында - 30 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;
- 8) бақылау көшіріп жазу үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 25 сөзді құрайды;
- 9) қажетті орфограммалар жазылмаған мәтінді көшіріп жазуын бақылау үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың үшінші жылында – 35 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;
- 10) бақылау, қорытында жұмыстарын өтуде негізгі уақытқа көлемі 25% қосымша уақыт беру.

17. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері қарастырылған:

- 1) ғаламтор-ресурстармен жұмыс жасауға үйрету (веб-сайттан ақпаратты табу, оқу, қажетті материалын таңдау, оны көшіру және жеке құжат/ файл ретінде сақтау);
- 2) мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word, Power Point);
- 3) ақпаратты өңдеу, сақтау үшін арнайы көрсету құралдарын, цифрлық жабдықтарды пайдалану (фотоға түсіру, слайд, презентация жасау);
- 4) электронды оқулықтарды қолдану.

18. Білім алушылардың тілдік білімдерін және сөйлеу тілін дамытуда көмекші жабдықтар пайдаланады:

- 1) "Мультимедиялық интерактивті үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын: интерактивті панельмен үшөлшемді аксессуарымен және практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыратын карточкаларымен;
- 2) "Логопедиялық тренажер" құрылғысын;
- 3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысын.

19. Білім алушының мүмкіндіктері ескеріле отырып, формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілерге ұқсат етіледі:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) күрделі нұсқаулы тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бөліктерге бөлу;

3) қажет болған жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;

2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;

3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

21. Содержание Программы включает следующие разделы:

1) раздел "Слушание и говорение";

2) раздел "Чтение";

3) раздел "Письмо".

22. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

1) восприятие и понимание звучащей речи;

2) формирование семантической структуры слова;

3) формирование грамматических представлений и предупреждение аграмматизма;

4) построение высказывания.

23. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

1) понимание прочитанного;

2) ориентировка в информационном материале;

3) воспроизведение прочитанного;

4) предупреждение дислексии.

24. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

1) работа над словом;

2) работа над предложением;

3) работа над текстом;

4) формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии.

25. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Развитие психологической базы речи: кинестетических, слуховых и зрительных ощущений, чувства ритма, способности узнавать на слух в диалогах знакомые слова. Соотнесение предметов и действий с их словесным обозначением. Понимание, выполнение и оречевление различных действий. Речевое подражание взрослым. Деление речевого потока на предложения, предложений – на отдельные слова. Контакт со сверстниками и взрослыми с соблюдением основных правил речевого этикета, ответы на вопросы и просьбы. Заучивание и воспроизведение с помощью учителя простых песенок, потешек и стихотворений, содержащих звукоподражания. Речевая интенция со сверстниками в игровых ситуациях в ходе предметных действий с помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Знание содержания двух-трех известных русских народных сказок. Соотнесение прочитанного учителем фрагмента и иллюстрации, выделение сильной доли (ударного слога) в звучащем слове. Различение на слух вопросительных и невопросительных предложений. Составление предложений по модели и подражанию. Четкое и слитное произнесение цепочки слогов со стечением двух-трех согласных, включающих оппозиционные звуки. Определение количества слов в предложении. Дифференциация печатных букв по оптико-пространственным признакам. Соотнесение образов букв с реальными предметами, фигурами, быстрое распознавание нужной буквы среди других. Плавное чтение гласных букв и открытых слогов;

3) по разделу "Письмо": Дифференциация печатных и письменных, строчных и прописных букв по оптико-кинетическим признакам, нахождение пропущенных букв в словах, дополнение недостающих элементов букв, их выкладывание шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисование" по тонкому слою манки и в воздухе. Воспроизведение на листе бумаги по обводке и образцу вертикальных наклонных линий, овалов и других элементов букв. Обозначение звука буквой. Различение в записанном тексте длинных и коротких предложений. Представление о правилах единого графического режима (равномерные пробелы, абзацные отступы, соединения букв, нажим, наклон). Выписывание бордюров по трафарету и образцу под счет учителя. Использование приема "рука в руке". Быстрое распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных силуэтов знакомых предметов, разучивание пальцевых упражнений.

26. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Демонстрация слухового сосредоточения на звучащей русской речи, использование невербальных и паравербальных средств для ведения коммуникации. Различение на слух видов и форм речи, узнавание на слух слова-эталона и фразы-эталона, отбор на слух из группы слов те слова, которые встречались в ранее услышанном тексте. Употребление в речи частотных

существительных, глаголов, прилагательных, наречий. Различение утвердительных и отрицательных приказаний с частицей "не". Образование притяжательных и относительных прилагательных по образцу, ответы на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", употребление в речи словосочетаний с прилагательными и глаголами с учетом признака рода - по образцу. Общее представление о корне слова. Распространение простого предложения дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельством по подражанию и образцу. Понимание и употребление простых предложений "подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без - по подражанию и образцу. Речевой этикет, ответы на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках; инициация диалога с организующей и направляющей помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Игры-драматизации на сюжет прочитанного произведения. Дополнение фразы известными словами. Феномен расхождения звучащего и написанного слов. Логически сильное, главное слово во фразе. Нахождение в прочитанном тексте ответов на простые вопросы по фактическому содержанию. Картинки-схемы звукового состава слов, чтение и построение моделей слов и предложений. Произвольная выразительность. Плавное послоговое чтение слов без стечения согласных. Соотнесение звука с его буквенным обозначением, отличие звука от буквы, составление слов из букв разрезной азбуки;

3) по разделу "Письмо": Ориентировка на плоскости листа тетради, соблюдение основных требований единого графического режима, правильное удержание ручки или карандаша при письме, контроль равномерности, ритмичности, нажима, темпа письма. Конструирование и запись букв, слов, предложений из готовых элементов. Слова, "спрятанные" в бордюрах и орнаментах. Распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных строчных букв. Различение слова и предложения. Понимание значений слов и смысла предложений. Совместное с учителем выполнение массажных приемов против писчего спазма.

27. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Устная речь. Качества речи: ясность, точность, выразительность, правильность – усвоение на примерах. Речевой этикет: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание. Текст. Понятие о тексте. Тема текста. Заголовок текста. Предложение. Интонация в предложении. Слово. Лексическое значение слова. Существительные, прилагательные и глаголы. Практическое употребление форм рода и числа существительных, прилагательных и глаголов в речи. Употребление в речи слов, близких и противоположных по значению. Деление слов на слоги. Ударные и безударные слоги. Общее понятие о составе слова. Разбор слова по составу. Нахождение и употребление в речи слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-. Понятие о предлоге. Составление текста по опорным словам, по картине;

2) по разделу "Чтение": Алфавит. Чтение букв, слогов, слов. Ударение, его смысловоразличительная функция. Соблюдение ударения при чтении. Двойная роль букв е, Ё, ю, я, прочитывание слов с этими буквами. Произношение звонких согласных на конце слова. Нахождение и прочитывание слов с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чу, щу. Подбор однокоренных слов в читаемом тексте. Наблюдение за изменением окончаний для связи слов в предложении. Представление о предлоге, нахождение предлога в предложении. Нахождение прилагательного в прочитанном тексте по значению, внешним признакам (окончаниям) и вопросам. Нахождение глагола по значению и вопросу. Нахождение в прочитанном тексте слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-;

3) по разделу "Письмо": Фонетика и графика. Звуки и буквы. Гласные звуки, их обозначение буквами. Различение звуков в речи, их правильное произношение и обозначение буквами. Практическое применение правил написания предложения (точка в конце предложения, большая буква в начале предложения). Понятие о тексте. Правописание слов с буквами е, Ё, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Согласные звуки, их обозначение буквами. Парные глухие и звонкие согласные. Наблюдение различий в написании и произношении слов. Письмо сочетаний жи, ши, ча, ща, чу, щу. Произношение и наблюдение правописания слов с приставками с, по, об, от, за, в, во, за, пере и др. Сравнение правописания приставки и предлога. Письмо собственных имен существительных (клички животных, имена и фамилии людей, географические названия) с большой буквы. Написание коротких предложений;

4) слова для запоминания произношения и правописания: класс, пенал, дети, Родина, Нур-Султан, Алматы, Казахстан, казахский язык, русский язык, город, ветер, машина, народ, работа, собака, кошка, медведь, заяц, капуста, мороз, ножи, часы, весело, флаг, тетрадь, быстро, лопата, молоко, скоро, посуда, урожай, ягода, дежурный, дерево, хорошо, плохо, одежда, коньки, пальто, лисица, учитель, ученик, девочка, мальчик, пища.

28. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": текст-повествование. Структурные части текста: начало, основная часть, концовка. Озаглавливание текста в соответствии с темой. Определение границ простого предложения на слух. Обозначение границ простого предложения интонационно при говорении. Слово и его значение. Общее понятие о лексическом значении слова. Общее представление о многозначных словах. Распознавание и употребление слов, называющих предметы, признаки, действия. Составление тематических групп слов. Синонимы. Антонимы. Толковый словарь (общее понятие о его назначении). Различение безударных и ударных гласных. Представление о составе слова. Окончание и основа слова. Корень слова. Родственные слова. Подбор однокоренных слов. Словообразование. Образование слов с помощью приставок от-, про-, под-, за-, на-. Общее представление о суффиксе. Наблюдение за

суффиксом и его ролью. Образование слов с помощью суффиксов –еньк, - онък, -Ўнок-, -онок-. Практическое словоизменение. Изменение имен прилагательных по числам, родам в сочетании с именем существительным. Глагол. Общее грамматическое значение глагола, вопросы, роль в предложении. Изменение глагола по временам. Изменение глагола настоящего времени по лицам и числам. Изменение глагола прошедшего времени по родам. Составление и употребление в речи словосочетаний и предложений;

2) по разделу "Чтение": распознавание в прочитанном тексте существительных по значению, вопросам, роли в предложении. Определение рода существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е. Падежи существительного, падежные вопросы. Понятие о местоимении. Нахождение личных местоимений в прочитанном тексте. Использование личных местоимений в речи при пересказе. Словосочетание и предложение (общее понятие). Предложение и текст. Нахождение ключевых (опорных) слов в тексте. Отличие текста от нетекста по признаку связности и целостности. Определение темы текста. Структура текста: начало, основная часть, концовка. Деление текста на части. Нахождение в прочитанном тексте-описании прилагательных. Нахождение в прочитанном тексте-повествовании глаголов;

3) по разделу "Письмо": Написание предложений: большая буква в начале предложения. Правописание имен, фамилий людей, кличек животных, географических названий. Звукобуквенный разбор слов. Различение безударных и ударных гласных, проверка безударных гласных. Нахождение в слове глухих и звонких согласных, их правописание и проверка. Распознавание и правильное произношение твѢрдых и мягких согласных, обозначение мягкости согласных на письме. Письмо слов с разделительным Ь. Правописание сочетаний жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, щн; двойных согласных в слове. Перенос слов. Использование личных местоимений в устной и письменной речи. Правописание местоимений. Роль местоимений в предложении;

4) слова для запоминания произношения и правописания: погода, километр, ураган, солдат, прийти, верблюд, завтрак, коллектив, коллекция, иней, трактор, рисунок, отечество, отчизна, дорога, помидор, картофель, песок, метро, лагерь, корзина, Рождество, морковь, великий, вагон, пшеница, герой, молоток, комната, квартира, обед, ужин, улица, магазин, трамвай, кровать, Байконур, космос, ракета, картина, месяц, топор, менеджер, фермер, Наурыз, батыр.

29. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Тема и основная мысль текста. Тексты с элементами рассуждения. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Родственные слова. Устное сочинение по данному началу. Устное изложение по картинному плану. Наблюдение трѢх типов

склонения имен существительных, сравнение падежей. Краткое описание предмета, животного, природы. Употребление падежных форм прилагательного в речи. Прилагательные-синонимы и антонимы. Наречие и его роль в предложении. Использование прилагательных в тексте-описании и глаголов в повествовании;

2) по разделу "Чтение": Лексика. Наблюдение вариаций лексического значения многозначного слова в контексте. Определение значения многозначного глагола. Подбор и употребление в речи глаголов-синонимов и антонимов. Наблюдение за Числительным, вопросы "Сколько?", "Который?" Наречие как часть речи. Узнавание наречий в тексте по вопросу. Наречия, близкие и противоположные по значению. Пословицы и поговорки с наречиями;

3) по разделу "Письмо": Наблюдение правописания падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения. Расстановка знаков препинания между однородными членами, связанных интонацией. Понятие о прямой речи, знаки препинания. Общее понятие о диалоге. Понятие об обращении. Распространение предложений второстепенными членами. Проверка безударных гласных с помощью формы слова (единственное и множественное число) и однокоренных слов. Правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч);

4) слова для запоминания произношения, правописания: искусство, вокзал, корабль, около, сегодня, хозяйство, пятница, двадцать, салют, справа, директор, горизонт, Президент, медленно, здесь, вчера, здравствуйте, километр, свобода, до свидания, гореть, прекрасный, радостный, впереди, бассейн, заповедник, компьютер, пассажир, билет, автомобиль, шоссе, путешествие, экскурсия.

30. В программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

31. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
		1. 1. 1. 1 демонстрирует		3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь,	4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудио- визуальный материал, разграничивая знакомую и незнакомую,

<p>1.1 Восприятие и понимание звучащей речи</p>	<p>0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму; 0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями картин природы</p>	<p>ь слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу; 1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь; 1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х, 3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой</p>	<p>2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства; 2. 1. 1. 2 слушать партнѸра, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чѸм говорит собеседник; 2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных</p>	<p>аудио-визуальный материал, повторяя простейшие фразы; 3. 1. 1. 2 слушать партнѸра, не перебивать, вникать в смысл того, о чѸм говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме; 3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-головые мышцы</p>	<p>понятную и непонятную информацию; 4. 1. 1. 2 вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования в своих целях; 4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля со включением кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и места образования фонем</p>
	<p>0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам</p>	<p>1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѸт", "плачет"</p>	<p>2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни;</p>	<p>3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни;</p>	<p>4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении незнакомых слов; 4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ,</p>

<p>1 . 2 Формирование семантической структуры слова</p>	<p>животных с изображениями этих животных; 0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями</p>	<p>, "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте; 1. 1. 2. 3 употреблять в речи частотные существительные, глаголы, прилагательные, наречия по лексическим темам; 1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"</p>	<p>2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с помощью учителя; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце него удовлетворенность / неудовлетворенность своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)</p>	<p>3. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации; 3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычлняя их из текста в процессе слушания и говорения; 3. 1. 2. 4 проговаривать в слух последовательно производимых действий, для их осознания и проведения пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя</p>	<p>используя доступные речевые средства; 4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием; 4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитивно относиться к своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, формулировать их вербально, - оценочными словами и короткими фразами</p>
<p>1 . 3 Формирование грамматических</p>	<p>0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных,</p>	<p>1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний</p>	<p>2. 1. 3. 1 различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 3. 2 использовать в речи знакомые слова, словосочетания для знакомств, описания</p>	<p>3. 1. 3. 1 различать правильно и неправильно структурированные предложения; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации,</p>	<p>4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков текста; 4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных</p>

представлений и предупреждение аграмматизма	прилагательных, глаголов; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, и м е т ь представление о грамматических категориях	с прилагательным и с учетом рода по образцу; 1. 1. 3. 3 иметь о б щ е е представление о корне слова как смыслообразующей морфеме	предметов и составлять сообщения о себе; 2. 1. 3. 3 иметь о б щ е е представление о составе слова;	комментировани я действий; 3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения;	контекстах с помощью учителя; 4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные ф о р м ы прилагательного в кратком описании предмета, животного, природы
1.4 Построение высказывания	0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"; 0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы"; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя	1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: " подлежащее + сказуемое", " подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без; 1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в акте речи; 1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствам и по подражанию и образцу;	2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя; 2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета : просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1 - 2 предложений по картинке; 2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику,	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению; 3. 1. 4. 2 употреблять " вежливые" слова в случае своей неправоты: " Извини, пожалуйста", " Прости, я не хотел тебя обидеть"; 3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы; 3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит	4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам , рисункам, схемам и таблицам, аргументируя прогноз; 4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого отказа; 4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем; 4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника, разворачивать диалог,

общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия; 0. 1. 4. 5	1. 1. 4. 4 1. 1. 4. 5	4 5	соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге	собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого, его; 3. 1. 4. 5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности	инициируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии; 4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение функций и ролей членами команды в групповой работе
---	--------------------------	--------	---	---	--

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Понимание прочитанного	0. 2. 1. 1 знать содержание двух-трех известных русских народных сказок; 0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа; 1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу -в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь; 2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях; 3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные, прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении	4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям); 4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, глагола) в контексте 4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в

2 . 2
Ориентировка в
информационно
м материале

0. 2. 2. 1 знать, что слово и предмет- не одно и то же;
0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые (безударные) доли;
0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов;
0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения;
0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем

1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов;
1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове (предложении и его смыслообразующей роли);
1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых событиях;
1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию;
1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении и проведении звукового анализа слова

2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы;
2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования;
2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста;
2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию;
2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом обществе, использовании различных источников информации, включая Интернет

3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе;
3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя;
3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя;
3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон;
3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направляющей помощью учителя

качестве ключевых (опорных) слов для составления плана пересказа;
4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по этим частям;
4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своё название тексту;
4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста;
4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическом и других словарях с направляющей помощью учителя;
4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания, связанного с чтением

<p>2 . 3 Воспроизведени е прочитанного</p>	<p>0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием те м п а произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки; 0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и и х последовательно сть</p>	<p>1. 2. 3. 1 демонстрироват ь инициативу интонационного окрашивания р е ч и , произвольной выразительност и, модуляции голоса в процессе чтения ; 1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных</p>	<p>2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно- ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе ; 2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя</p>	<p>3. 2. 3. 1 определять род существительны х по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я , нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е при подготовке к пересказу; 3. 2. 3. 2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве средств межфразовой связи</p>	<p>4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительны х, глаголов, прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа; 4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, используя, где нужно, словарь</p>
<p>2 . 4 Предупреждени е дислексии</p>	<p>0. 2. 4. 1 дифференцирова ть печатные буквы по оптико-простран ственным признакам; 0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужную букву среди других</p>	<p>1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, и м е т ь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа</p>	<p>2. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными; 2. 2. 4. 2 распознавать пространственн ую организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно-кинестет ические, зрительные,</p>	<p>3. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными; 3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологическ ие упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и не ведущей рукой с</p>	<p>4. 2. 4. 1 выделять смыслоразличит ельный признак в словах-пароним ах: звук свистящий или шипящий; парный звонкий или глухой, мягкий или твердый; 4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексемы,- с</p>

			тактильно-двигательные, слуховые	открытыми и закрытыми глазами	помощью перестановки букв и слогов
--	--	--	----------------------------------	-------------------------------	------------------------------------

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Работа над словом	<p>0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по опико-кинети́ческим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв;</p> <p>0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисовать" по тонкому слою манки и в воздухе;</p> <p>0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные</p>	<p>1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради;</p> <p>1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки;</p> <p>1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме;</p> <p>1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять</p>	<p>2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака;</p> <p>2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "-ек", "-к";</p> <p>2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч;</p> <p>2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующ</p>	<p>3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя;</p> <p>3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-очк", "-ечк", "-ищ"); "-онок", "-енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь";</p> <p>3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные;</p>	<p>4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;</p> <p>4. 3. 1. 2 использовать слова, образованные префиксально-суффиксальным способом, при написании самостоятельных письменных работ;</p> <p>4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим корнем, общей приставкой, общим суффиксом, общим;</p> <p>4. 3. 1. 4 создавать</p>

	<p>линии, овалы и другие элементы букв;</p> <p>0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец</p>	<p>контроль двигательных актов во время письма: равномерность, ритмичность нажим, темп</p>	<p>ие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя</p>	<p>3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных</p>	<p>словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов главное слово с ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других родственных слов с сомнительным написанием окончания</p>
3.2 Работа над предложением	<p>0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения;</p> <p>0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)</p>	<p>1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов-полосок со словами;</p> <p>1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений с</p>	<p>2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании;</p> <p>2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя</p>	<p>3. 3. 2. 1 составлять по заданной модели и записывать предложения (3-5 слов), расставляя знаки препинания при однородных членах с направляющей помощью учителя;</p> <p>3. 3. 2. 2 писать предлоги и другие слова в предложении раздельно</p>	<p>4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместности действия с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с;</p> <p>4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-счетные отношения и признаки, координируя глаголы с существительными</p>

		организующей помощью учителя			ми в настоящем, прошедшем и будущем времени, сочетая местоимения с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными
3.3 Работа над текстом	0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предложений в тексте	1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов	2. 3. 3. 1 составлять и записывать текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя	3. 3. 3. 1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя	4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с направляющей помощью учителя
	0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"; 0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть	1. 3. 4. 1 распознавать слова, спрятанные в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и	2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку; 2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные,	3. 3. 4. 1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3. 3. 4. 2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением	4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания скорости письма в тетради в широкую линейку; 4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности - в : изолированном написании, слогах, словах, словосочетаниях, предложениях, тексте; 4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звуко-буквенный состав слов-паронимов,

<p>3 . 4 Формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии</p>	<p>наложенные, перечеркнутые и зашумленные силуэты знакомых предметов; 0. 3. 4. 3 проводить послоговое сличение верного и неверного вариантов записи слова; 0. 3. 4. 4 иметь представление о приемах предваряющего, пошагового и итогового самоконтроля на письме; 0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики</p>	<p>зашумленные строчные буквы; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений; 1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов</p>	<p>перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы; 2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную модель; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции</p>	<p>в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э) ; 3. 3. 4. 3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких; 3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место в слове; 3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма</p>	<p>содержащих звонкие и глухие, твердые и мягкие, шипящие-свистящие; 4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая правописание именных существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч); 4. 3. 4. 5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные вращения, раскачивания обеих рук, принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональной напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов запредельного/охранительного торможения</p>
---	---	---	---	---	---

32. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с тяжелыми нарушениями речи 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

33. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету "Русский
язык" для 0-4 классов уровня
начального образования
по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с тяжелыми нарушениями речи 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных
	Чтение	0. 2. 2. 1 знать и понимать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов
	Письмо	0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, рисовать по тонкому слою манки и в воздухе; 0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"
Моя школа	Слушание и говорение	0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом и мимикой, направляя эту деятельность на собеседника
	Чтение	0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения

	Письмо	0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные силуэты знакомых предметов
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму
	Чтение	0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые(безударные) доли
	Письмо	0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия
	Чтение	0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию
	Письмо	0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные линии, овалы и другие элементы букв
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями картин природы; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания
	Чтение	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки

	Письмо	<p>0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем;</p> <p>0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки</p>
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	<p>0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями;</p> <p>0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"</p>
	Чтение	<p>0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по опико-пространственным признакам;</p> <p>0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами ; быстро распознавать нужную букву среди других</p>
	Письмо	<p>0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики ;</p> <p>0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)</p>
4 четверть		
Еда и напитки	Слушание и говорение	<p>0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова;</p> <p>0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы"</p>
	Чтение	0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и их последовательность
	Письмо	<p>0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения;</p> <p>0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись,</p>

		моделирующую последовательность предложений в тексте
В здоровом теле-здоров дух!	Слушание и говорение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях
	Чтение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях
	Письмо	0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по оптико-кинетическим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу
	Чтение	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа
	Письмо	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради

Моя школа	Слушание и говорение	1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь 1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя
	Чтение	1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу - в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа
	Письмо	1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х,3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой; 1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках
	Чтение	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов
	Письмо	1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѸт", "плачет", "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова; 1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в акте речи
	Чтение	1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных

		<p>слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа</p>
	Письмо	<p>1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность, ритмичность нажим, темп;</p> <p>1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные строчные буквы</p>
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	<p>1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте;</p> <p>1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"</p>
	Чтение	<p>1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове в предложении и его смыслообразующей роли</p>
	Письмо	<p>1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов- полосок со словами</p>
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	<p>1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу;</p> <p>1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу</p>
	Чтение	<p>1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных;</p> <p>1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов</p>
	Письмо	<p>1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений- с организующей помощью учителя</p>
4 четверть		
		<p>1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы " Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при</p>

Еда и напитки	Слушание и говорение	помощи словосочетаний с прилагательными с учетом рода по образцу
	Чтение	1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию; 1. 2. 3. 1 демонстрировать инициативу интонационного "окрашивания" речи, произвольной выразительности, модуляции голоса в процессе чтения
	Письмо	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений
В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание и говорение	1. 1. 2. 3 употреблять в речи общеупотребительные существительные, глаголы, прилагательные, наречия по лексическим темам; 1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: " подлежащее+ сказуемое", " подлежащее+ сказуемое+ дополнение" с предлогами и без
	Чтение	1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых событиях ; 1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении и проведении звукового анализа слова
	Письмо	1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов

3) 2 класс:
таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		

Все обо мне	Слушание и говорение	<p>2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства;</p> <p>2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни</p>
	Чтение	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь
	Письмо	<p>2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака;</p> <p>2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку</p>
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	<p>2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие, прощание ;</p> <p>2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге</p>
	Чтение	2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом обществе, использовании различных источников информации, включая Интернет
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
2 четверть		
	Слушание и говорение	<p>2. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чем говорит собеседник;</p> <p>2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов</p>
	Чтение	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы;

Моя школа		2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования
Мой родной край	Письмо	2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем
Мой родной край	Слушание и говорение	2. 1. 3. 1 уметь различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге
	Чтение	2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста; 2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
3 четверть		
В здоровом теле -здоровый дух!	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с организующей помощью учителя
В здоровом теле -здоровый дух!	Чтение	2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно-ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе
	Письмо	2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами " -ик", " -ек", " -к"; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя

Традиции и фольклор	Слушание и говорение	2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке
	Чтение	2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя; 2. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными
	Письмо	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение предложения по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании
4 четверть		
Окружающая среда	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце его удовлетворенность/неудовлетворенность своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)
	Чтение	2. 2. 4. 2 распознавать образ и пространственную организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно-кинестетические, зрительные, тактильно-двигательные, слуховые
	Письмо	2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную позиционную модель; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции
		2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя;

Путешествие	Слушание и говорение	2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы
	Чтение	2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению
	Письмо	2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя; 2. 3. 3. 1 составлять и записывать краткий текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя

4) 3 класс:
таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Живая природа	Слушание и говорение	3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы
	Чтение	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях
	Письмо	3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя
Что такое хорошо и что такое плохо? (свет и темнота)	Слушание и говорение	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению
	Чтение	3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и неведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами

	Письмо	3. 3. 4. 2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э)
2 четверть		
Время	Слушание и говорение	3. 1. 1. 2 слушать партнѳра, не перебивать, вникать в смысл того, о чѳм говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме
	Чтение	3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении
	Письмо	3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные
Архитектура	Слушание и говорение	3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения; 3. 1. 4. 5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности
	Чтение	3. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными
	Письмо	3. 3. 4. 1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3. 3. 4. 5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные вращения, раскачивания обеих рук , принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональной напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов запредельного (охранительного) торможения
3 четверть		
		3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения,

Искусство	Слушание и говорение	развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы; 3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого,- его
	Чтение	3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе; 3. 2. 3. 2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве средств межфразовой связи
	Письмо	3. 3. 2. 2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно; 3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ") ; "-онок", "-енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь"; 3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма
Выдающиеся личности	Слушание и говорение	3. 1. 2. 4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и проведения пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя; 3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы
	Чтение	3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя; 3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя
		3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало,

	Письмо	основная часть, концовка) с помощью учителя
4 четверть		
Вода -источник жизни	Слушание и говорение	3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни; 3. 1. 3. 1 уметь различать правильно и неправильно структурированные предложения
	Чтение	3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон; 3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя
	Письмо	3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных вариантов; 3. 3. 3. 1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя
Культура отдыха. Праздники	Слушание и говорение	3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычлняя их из текста в процессе слушания и говорения; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирования действий; 3. 1. 4. 2 употреблять "вежливые" слова в случае своей неправоты: "Извини, пожалуйста", "Прости, я не хотел тебя обидеть"
	Чтение	3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направляющей помощью учителя; 3. 2. 3. 1 определять род существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е при подготовке к пересказу

	Письмо	<p>3. 3. 4. 3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких;</p> <p>3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья : чувствовать ошибкоопасное место в слове</p>
--	--------	---

5) 4 класс:
таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Моя Родина – Казахстан	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, разграничивая знакомую и незнакомую, понятную и непонятную информацию;</p> <p>4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника, разворачивать диалог, иницируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии</p>
	Чтение	<p>4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям);</p> <p>4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексем,- с помощью</p>
	Письмо	<p>4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;</p> <p>4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания</p>

		<p>скорости письма в тетради в широкую линейку;</p> <p>4. 3. 1. 2 использовать слова, образованные префиксально-суффиксальным способом, при написании самостоятельных письменных работ</p>
Человеческие ценности	Слушание и говорение	<p>4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных контекстах с помощью учителя;</p> <p>4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем</p>
	Чтение	<p>4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, прилагательного, глагола) в контексте</p>
	Письмо	<p>4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с направляющей помощью учителя</p>
2 четверть		
Культурное наследие	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 2 по собственной инициативе вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования еУ в своих целях;</p> <p>4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого отказа, с формулировкой аргумента: "Прости, я не смогу тебе помочь, потому что..."</p>
	Чтение	<p>4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в качестве ключевых (опорных) слов для составления плана пересказа;</p> <p>4. 2. 4. 1 выделять смысловозначительный признак в словах-паронимах: звук свистящий или шипящий; парный звонкий или глухой, мягкий или твердый</p>
		<p>4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности, а именно в:</p>

	Письмо	<p>изолированном написании; слогах ; словах; словосочетаниях; предложениях; тексте;</p> <p>4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звуко-буквенный состав слов-паронимов, содержащих звонкие и глухие, твердые и мягкие, шипящие-свистящие</p>
Мир профессий	Слушание и говорение	<p>4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитивно относиться к своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, формулировать их вербально,- оценочными словами и короткими фразами;</p> <p>4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение функций и ролей членами команды в групповой работе</p>
	Чтение	<p>4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по этим частям;</p> <p>4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своё название тексту;</p> <p>4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста</p>
	Письмо	<p>4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч</p>
3 четверть		
	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля со включением кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и места образования фонем</p>

Природные явления	Чтение	4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическом и других словарях с направляющей помощью учителя
	Письмо	4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-счетные отношения и признаки, координируя глаголы с существительными в настоящем, прошедшем и будущем времени, сочетая местоимений с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными.
Охрана окружающей среды	Слушание и говорение	4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении незнакомых слов; 4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам и таблицам, аргументируя прогноз
	Чтение	4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания, связанного с чтением
	Письмо	4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением
4 четверть		
	Слушание и говорение	4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ, используя доступные речевые средства; 4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные формы прилагательного в кратком описании предмета, животного, природы
		4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительных, глаголов,

Путешествие в Космос	Чтение	прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа
	Письмо	4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим корнем, общей приставкой, общим суффиксом, общим окончанием; 4. 3. 1. 4 создавать словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов главное слово с ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других родственных слов с сомнительным написанием
Путешествие в будущее	Слушание и говорение	4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием; 4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков текста
	Чтение	4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, используя, где нужно, словарь
	Письмо	4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместности действия с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
597-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың қазақ тілін әр түрлі салада және түрлі жағдайда барынша еркін қолдануын қамтамасыз ететін коммуникативті дағдыларының негіздерін, сонымен қатар, тілді меңгеру деңгейін арттыруға және өзара әрекеттесуге, түсінісуге қажетті дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;

3) қазақ тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;

4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білу;

5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және өзге түрлі пікірлерді қабылдай алуға үйрету;

6) қазақ тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара сіңісуін түсінуді қамту;

7) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) дыбыс айту кемшіліктерін алдын алу, сөйлеудің анықтылығын, дыбыстық мәдениетін дамыту;

2) қолданылатын сөздердің, морфемалардың мағынасын нақтылау, сөзді өзгерту және мағыналық реңк беретін элементтерін түсіне білу дағдысын қалыптастыру;

3) аграмматизмнің пайда болуынан сақтандыру;

4) сөйлеу тілінің функционалды базасын қалыптастыру – есту, көру зейінді, есте сақтау қабілетін, өзін-өзі бақылау дағдысы;

5) өз сөйлеу тілінің дамуына жауапкершілікпен қарау, анық дикцияға, мәнерлілікке ұмтылуды дамыту;

б) оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өңдеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеу дамуының ерекшеліктері ескеріледі:

1) дыбыс айту ақаулықтарын: фонемардың қалыптаспауы, алмасуы, шатасуы, бұрмаланып айтылуы;

2) есту-сөйлеу есте сақтаудың кемшіліктерін: сөйлеу материалын есте сақтаудың және қайта жаңғыртудың нашарлығы;

3) сөйлеу тілінің жалпы анықсыз болуын, тыныс алудың бірқалыпты болмауын, сөйлеу мәнерлігінің, екпінділігінің нашарлығын;

4) дыбыстық-буындық құрылысының бұзылуын: буындардың алмасуы, сөздің бөлшектерін айтпай кету, буынға кідіру, дыбыстарды шатастыру, сөз бөлшектерін алмастырып жіберу;

5) фонемаларды ажыратып қабылдаудың жеткіліксіздігін: жазу кезінде ұқсас дыбыстар мен әріптердің алмасып кетуі;

6) сөйлеу тәлә мағыналық жағының бұзылуын: құрама бөлшектерін, фрагмент және тағы басқа мағынасы бар сөздердің болмауы;

7) дыбыстық, мағыналық және жағдаяттық ұқсастығы бар сөздерді алмастыру, шатастыру, алмастырғыш сөздерді жиі қолдану;

8) лексикалық топқа кіретін сөздер арасындағы жүйелік байланыстар мен қатынастарын түсініп, жеткізудің, синоним, антоним байланыстарын құрастырудың қиындықтарын;

9) сөз тудыру, сөз өзгерту процестерінің жетілмеуін: жұрнақтарды, жалғауларды дұрыс қолдандау;

10) ауыспалы мағынасы бар сөздерді, сөз тіркестерін, мақал-мәтелдерді түсіну және қолдану қиындықтарын;

11) құрылыс-морфемдік аграмматизмді: сөйлем мүшелерін, қосымша сөздерін тастап кету, инверсии, жалғауды дұрыс қоймау;

12) байланыстырып сөйлеу тілінің жетілмеуін: логикалық байланыстың, бірізділігінің бұзылуы, қосалқы жақтарына басым мән беру, маңызды оқиғаны жіберіп алу, эпизодтардың қайталанып кетуі;

13) полиморфной дислексия және дисграфия.

6. Сөйлеу бұзылыстарымен қоса балалардың таным процестері де толық дамымаған : есте сақтау, ойлау, зейін, шығармашылық қиял, оларды түзету алғашқы кемістікті - сөйлеу тілінің жалпы дамымауын - жою барысында ғана мүмкін.

7. Түзете оқытудың оңтайландыру үшін пән тақырыптарын меңгерумен қатар сараланған сөйлеу жұмысын жүргізуде төмендегілер ескеріледі:

1) сөйлеу бұзылыстарының клиникалық формасы;

2) балалардың көпшілігіне тән церебралды асқыну типі бойынша жұмыс төзімділігінің әлсіздігі.

8. "Қазақ тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғалық-бағдарлық, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

9. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

10. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

11. Іс-әрекет тәсілінің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсініп қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

12. Оқытудың коммуникативтік тәсілі нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

1) тыңдау және диалогқа түсу;

2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;

3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;

4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;

5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін анықтау;

б) коммуникация мақсаты мен міндеттеріне қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

13. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды тілге оқытудағы арнайы қағидалар:

1) онтогенетикалық қағида – оқытудың мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенездегі сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастырады, сұрақтарды күрделендіруді көздейді;

2) кешенділік қағидасы, оқытуда педагог түрлі бейіндегі мамандардың: логопедтің, дәрігердің, психологтың, әлеуметтік педагогтың көмегі мен қолдауын пайдаланады.

14. Оқыту процесінің нәтижесін арттыру мақсатында төмендегі оқыту әдістері мен құралдары қолданылады:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша интервью алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/ және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) Ғаламтор – ресурстарымен жұмыс жасау: презентаций, проспект дайындау;
- 9) әдебиетпен жұмыс: интервьюге сұрақ-жауап дайындау;
- 10) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 11) мәтіннің ықшамдалуы (компрессия);
- 12) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 13) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 14) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;
- 15) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

15. Оқыту процесінде дәстүрлі тәсілдермен қатар арнайы тәсілдері қолданылады:

- 1) артикуляциялық жаттығулар;
- 2) тыныс алу, дауыс жаттығулары, дауысты жуан (ринолалия кезінде) немесе жұмсақ түрінде (дизартрии және тұтығу кезінде) шығару жаттығулары;
- 3) қаламды дұрыс ұстауға дағдыландыру жаттығулары;
- 4) жазуын жақсартатын саусақ тренинг;
- 5) спазмды болдырмау үшін жазатын қолдың саусақтарына әлсірету массаж жасау;
- 6) саусақтардың гипотонус жағдайында жазатын қолдың саусақтарына сергіту массажды жасау;

- 7) әртүрлі дауыссыздардың тірселесу материалында дикциялық жаттығу;
- 8) кинезиология элементтері, жай айналу, екі қолын сілкеу, психо-эмоционалды тұрақсыздық кезінде рефлекс-тыйымдық позициясын қабылдау;
- 9) "Көз-қол" механизмін қалыптастыру және дамытуға арналған арнайы техникалар ;
- 10) церебрастения және/немесе шектен тыс тежелу, шаршау кезінде - ырғақты жаттығулар, сергіту және демалу сәттер;
- 11) буындық қатарларды айту, имитациялық ойындар;
- 12) сөздермен ойын: анаграмма, сөзді табу, ребус, шарада, кроссвор, сөзді " айналдыру";
- 13) деформация болған сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;
- 14) қысқа хатты, құттықтауды, шақыруды жазу, хабар алмасу (интернет форматында да);
- 15) сызба және/немесе сурет, берілген сөздер, сөз тіркестер, жоспар бойынша сипаттау мәтінін құрастыру.

16. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға мұғалім міндетті түрде бірыңғай сөйлеу тәртібін сақтайды:

- 1) оқу және коррекциялық материалын және оны беру амалдарын іріктеу;
- 2) әдеби тіл нормаларын сақтау, эмоциялық жарқын, түсінікті, нақты сөйлеу;
- 3) лингвистикалық түсініктері мен ұғымдарын қалыптастыруға себеп болатын бейнелі-әрекетті құралдарды пайдалану;
- 4) оқытудың бірінші және екінші жылдарында бақылау жұмыс ретінде көшіріп жазуды қолдану;
- 5) сенсорлы, моторлы, сенсомоторлы алалиясы, афазиясы бар білім алушыларға диктанттың орнына орфограммалары жазылмаған мәтінді көшіріп жазуды қолданады;
- 6) мазмұндама, шығарма жазғызудың үйретуші сипатын қамтамасыз ету;
- 7) бақылау диктанттың ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 20 сөзді, үшінші жылында - 30 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;
- 8) бақылау көшіріп жазу үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 25 сөзді құрайды;
- 9) қажетті орфограммалар жазылмаған мәтінді көшіріп жазуын бақылау үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың үшінші жылында – 35 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;
- 10) бақылау, қорытында жұмыстарын өтуде негізгі уақытқа көлемі 25% қосымша уақыт беру.

17. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері қарастырылған:

- 1) Галамтор-ресурстармен жұмыс жасауға үйрету (веб-сайттан ақпаратты табу, оқу, қажетті материалын таңдау, оны көшіру және жеке құжат/ файл ретінде сақтау);

2) мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (пауэр пойнт));

3) ақпаратты өңдеу, сақтау үшін арнайы көрсету құралдарын, цифрлық жабдықтарды пайдалану (фотоға түсіру, слайд, презентация жасау);

4) электронды оқулықтарды қолдану.

18. Білім алушылардың тілдік білімдерін және сөйлеу тілін дамытуда көмекші жабдықтар:

1) "Мультимедиялық интербелсенді үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын: интербелсенді панельмен үшөлшемді аксессуарымен және практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыратын карточкаларымен;

2) "Логопедиялық тренажер" құрылғысын;

3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысын пайдаланады.

19. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін ескере отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілер рұқсат етіледі:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) күрделі нұсқаулы тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бөліктерге бөлу;

3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;

2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;

3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым" бөлімі;

2) "Айтылым" бөлімі;

3) "Оқылым" бөлімі;

4) "Жазылым" бөлімі;

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі.

22. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

23. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;
- 3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;
- 4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;
- 6) оқыған/тыңдаған материал бойынша өз көзқарасын білдіру.

24. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;
- 4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

25. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

26. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

27. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты қарапайым сөздерді түсіну, баяу, нақты айтылған хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлеу, сөйлемде "бар"/"жоқ" сөздерін қолдану, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті тақырып бойынша қарапайым сипаттау, клишені қатысымда қолдану, затты сипаттау;

3) оқылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, таныс сөздерді оқу барысында лексикалық мағынасына сәйкестендіру, тақырыпқа байланысты қысқа сөйлемдерді дауыстап оқу, түсінгенін сурет, сызба, жауап беру арқылы көрсету;

4) жазылым: әріпті, буынды графикалық нұсқасына қарап жазу, әріп элементтерін дұрыс жазу, сөзді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша қарапайым сұрақ, жазбаша қарапайым жауап.

28. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты мұғалім мен сыныптастарының сөздерін түсіну, тыңдағанда көрнекілікке сүйеніп қарапайым шағын хабарламаларды түсіну, көрнекілікке сүйеніп қарапайым, нақты айтылған шағын хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлесу, диалог-сұрақ, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті (тақырып бойынша) қарапайым әңгімелеу, 1-10 дейін санау, бір-бірімен бұйрық алмасу, күнделікті іс-әрекетті сипаттау, клишені қатысымда қолдану, заттарды қосу;

3) оқылым: тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, тақырыпқа байланысты сөйлемдер оқу, қысқа мәтіндерді оқығанда негізгі ақпаратты тауып алу, түсінгенін сурет, сызба және жауап беру арқылы көрсету, таныс тілдік бөлім негізінде құрастырылған сөйлемдер мен қысқа мәтіндерді мәнерлеп оқу;

4) жазылым: сөз бен сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, заттың атын білдіретін сөздер, заттың қимылын, санын білдіретін сөздер сияқты грамматикалық тақырыптардан қарапайым түсініктер беру.

29. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: өзіне таныс тақырыптағы нақты айтылған, шағын хабарламаларды түсіну, тыңдаған мәтіндегі затты көрсету, суреттеу, тыңдаған мәтін арқылы сұраққа жауап беру;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, диалог-мәлімет, клишені қатысымда қолдану, монологтік сөйлесім, диалог-сұрақ, баяндау, диалог-реплика, диалог-жауап, шағын монолог, сипаттау, іс-әрекетті сипаттау, сұрақ-жауап алмасу;

3) оқылым: шағын мәтіндердегі сөздер мен фразалардың дауыс ырғағын дұрыс қойып оқу, іштей оқу, шағын мәтіндерді дұрыс түсінгенін таблица толтыру және суреттерді орналастыру арқылы білдіру, оқу техникасын жолға қою, мәнерлеп оқу, тездетіп оқу, түсініп оқу;

4) жазылым: сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша жауап, жазбаша сұрақ, сызба бойынша сөз тіркесін құрап жазу, суреттердің атауларын дұрыс тауып, сөйлем құрап жазу, көшіріп жазу.

30. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлеу, сурет бойынша жұмыс, сұраққа жауап, өз бетінше жұмыс, тағы басқа әр түрлі әдістермен алмастырылып отырады;

2) айтылым: диалог, баяу, нақтылы, түсінікті берілген сұхбаттарды түсіну, айту, өзіне қойылған қарапайым, жеңіл сұрақтарға жауап беру, қысқа диалог, монолог, баяндау, сипаттау, диалог-мәлімет, диалог-талап, диалог-реплика, диалог-сұрақ;

3) оқылым: таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, түрлі түсті суреттермен безендірілген мәтіндерді оқу, түсіну, оқу техникасын жетілдіру, қисынды ойлау қабілетін, өз бетімен жұмыс жасау қабілетін жандандыру, тілдерін ширату, тапсырмалардың ауыр-жеңіл түрлерін саралап, деңгейлеп оқу;

4) жазылым: аты-жөні, мекенжайы туралы жазу, мерекелерге арналған қысқа құттықтаулар жазу, жазу дағдыларын нығайту, сауат ашу жұмыстарын іске асырып отыру, жаңа грамматикалық тақырыптарды еңгізу, жазу ережелерін көрнекілік бойынша үйрету, жазу дағдыларын қалыптастыру.

31. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің, сыныптастарының сөздеріндегі күнделік туралы ақпараттар түсіну, тіл байлығын дамыту, сөйлесу әрекетін жетелеу, танымдық, зерделік, ізденімдік, көрсетімдік жұмыс түрлерін іске асыру, тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, негізгі тақырыпты анықтау;

2) айтылым: жаңа сөздерді дұрыс, орынды қолдану, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, мәтіндердің мазмұнын түсіну, негізгі тақырыпты анықтау, сұрақтарға жауап беру, тақырып бойынша диалог, монолог түрлерінде сөйлеу;

3) оқылым: негізгі ақпаратты анықтау, тақырыбын анықтау, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру, танымдық оқылым, зерделік оқылым, іштей оқу, дауыстап оқу, сызба бойынша алған білімін дәлелдеу, сурет бойынша өз ойын айта білу;

4) жазылым: отбасы туралы шағын мәтін, берілген тірек сөздер бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап жазу, сұрақтар бойынша сөйлем құрау, суреттер бойынша сөйлем құрау, сөздерді толықтыру, жоғалған әріптерді тауып жазу, дұрыс көшіріп жазу, жазбаша аудару, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып; "2.1" - дағдылар; "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Оқыту мақсаттары

Бөлімшелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау	3. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін мұғалімнің көмегімен сұрақтар қою	4. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және мұғалімнің көмегімен түсіну
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 1. 2. 1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәнмәтіне қатысты мағынасын анықтап мұғалімнің көмегімен түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын мұғалімнің көмегімен анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау	3. 1. 4. 1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) мұғалімнің көмегімен анықтау	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау

1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	1. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен сипаттау	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегімен анықтау
---	--	--	--	--	--

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	1. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде өз ойын мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып,	1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып,	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің

	түрлі тәсілдермен жауап беру	түрлі тәсілдермен жауап беру	мұғалімнің көмегімен түсіну	мұғалімнің көмегімен толықтыру	көмегімен өз сөзімен айтып беру
2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау		1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды мұғалімнің көмегімен баяндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді үлгі бойынша өз сөзімен айтып беру	4. 2. 4. 1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен дәлме-дәл айтып беру
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту		1. 2. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын мұғалімнің көмегімен білдіру
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру		1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) айту	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен .. ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) мұғалімнің көмегімен айту	4. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ... , ... деп ойлаймын) мұғалімнің көмегімен дәлелдеу

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс әріптерді оқу	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу	2. 3. 1. 1 мәтінді мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріпоқу) мәнерлеп оқу

3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну		1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау	4. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдер) және жаңылтпаштарды мұғалімнің көмегімен ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай?) қою	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2. 3. 4. 1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу		1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	4. 4. 1. 1 оқиғаларды үлгі бойынша сурет (комикс) түрінде ұсыну
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау			2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

7-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
				3. 5. 1. 1 мұғалімнің	

5 . 1
Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)

0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану	3. 5. 1. 2 көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану	4. 5. 1. 2 көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану
	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше , көсемше, рай) қолдану
0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану
	1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын	2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын	3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің

		тәртібін сақтап құрастыру	тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру	көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
5 . 2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту	4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту
		1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, к-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату	1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату			

34. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы

Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4-сыныптары үшін "Қазақ
тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау
		2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Айтылым	диалог) және тілдік нормаларды сақтау	отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу	
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	

2-тоқсан

	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру

3. Менің отбасым және достарым
4. Бізді қоршаған әлем

Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
		0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну 1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну 1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну 0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну 0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу 2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану 2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру 0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру 0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату 0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе

5. Саяхат
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

Оқылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; (болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту;

		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; 0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарларына берілген атауларды) дұрыс жазу
4- тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
			0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе

		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім			жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/ сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
	Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 6. 1. 1 көру-моторикасын үйлестіре алу
2-тоқсан			
			1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын

	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім

			? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу		1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)		1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан			
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну		1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну		1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну		1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім ? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
			1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/

Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; 1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу;
		1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарларына берілген атауларды) дұрыс жазу
	Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету
	6.6 Зейінін түзету	1. 6. 6. 1 зейінін шоғырландыра алу
4-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру,

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

		сәйкес иллюстрация/ суреттер/ сызбалар таңдау
Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
		1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу,

	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
--	--	--

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын мұғалімнің көмегімен түсіну
			2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді

1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	
	2-тоқсан			
			1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
				2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша мұғалімнің көмегімен сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру; 2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
3-тоқсан			
Тыңдалым		1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды мұғалімнің көмегімен түсіну және сипаттау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну

5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы мұғалімнің көмегімен шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
Жазылым	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу	
	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу	

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к , ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
		4-тоқсан	
Тыңдалым		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекілер/ суреттер/ сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
			2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың мазмұнын

7. Қоршаған орта
8. Саяхат

	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алғанақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
		2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру

		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімлер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар

1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)			орналастыру, кесте толтыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың себебі мен салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау
			3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана

Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. Алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша (тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
		3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс айту және жазу 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	
2-тоқсан		
	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну

3. Уақыт
4. Сәулет

Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және о л а р д ы мұғалімніңкөмегімен сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған ... сияқты, маған ... тәрізді)
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу

	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	3. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған мұғалімнің көмегімен жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		3.5.1.2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және о л а р д ы

7. Су – тіршілік көзі
8. Демалыс мәдениеті.
Мерекелер

		мұғалімнің көмегімен сипаттау
Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен суреттеу
Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма,ме, па , пе , ба, бе есімдіктерін) ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
------------------	----------	------------	------------------

	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мұғалімнің көмегімен мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну

<p>1. Менің Отаным – Қазақстан. 2. Адами құндылықтар</p>		<p>3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру</p>	<p>4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру</p>
	<p>Жазылым</p>	<p>4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу</p>	<p>4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну</p>
		<p>4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау</p>	<p>4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану</p>
		<p>4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау</p>	<p>4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру</p>
	<p>Тілдік нормаларды қолдану</p>	<p>5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)</p>	<p>4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру</p>
		<p>5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау</p>	<p>4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу</p>

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын мұғалімнің көмегіменанықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегіменанықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
		4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ,

3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін

			және септеулік шылауларды ауызша тілде дұрыс қолдану; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	4. 6. 1. 1 материалды көріп, таңдап қабылдай алу; 4. 6. 3. 1 сөйлеу дағдыларын меңгеру
3-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәніне қатысты мағынасын анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегімен анықтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру

5. Табиғи құбылыстар
6. Қоршаған ортаны қорғау

Айтылым	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану;
4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану;			
4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;			
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
			4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және мұғалімнің көмегімен түйінді тұстарын анықтау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 Тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің

		маңызын мұғалімнің көмегіменанықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
5. Ғарышқа саяхат 6. Болашаққа саяхат	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
		4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру

Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	материалдары бойыншашағын мәтін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; 4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
598 -қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – бастапқы математикалық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, білім алушыларға математикалық білімдер, қабілеттілік пен дағдылар негіздерін беру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушылардың есептеу дағдылары мен арифметикалық есептер шығару қабілеттерін қалыптастыру;

2) жалпы зияткерлік қабілеттері мен дағдыларын дамыту – танымдық іс-әрекеттерін белсендету: көру және есту арқылы қабылдауын дамыту, ой операцияларын қалыптастыру;

3) оқу және практикалық проблемаларды шешу, геометриялық құрылымдарды орындау, математикалық зерттеулер жүргізу және арифметикалық алгоритмдерін қолдану қабілеттерін дамыту;

4) сыни ойлауын, шығармашылық қабілеттерін және тұлғалық қасиеттерін дамыту: жауапкершілік, білуге құмарлық, мақсаттылық, тәуелсіздік;

5) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамыту: командада жұмыс істеу дағдыларын, өз пікірін білдіре білуін, жетекшілік қадір-қасиетін;

6) оқу іс-әрекеттері дағдыларын қалыптастыру, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тілдің физиологиялық және психологиялық базасын дамыту: есту-тілдік және көру жадын, есту және көру зейінін, көрнекілік-практикалық және көрнекілік-бейнелік ойлауын;

2) сөйлеу тілін дамыту, практикалық қолданыс барысында сөздік қорын анықтау және кеңейту;

3) өз ойын нақты білдіру дағдыларын жетілдіру, пікірін білдіру мен дәлелдеу барысында өз бетінше сөйлей білуін қалыптастыру;

4) ақыл-ойлық іс-әрекетерін және олардың ауызша, жазбаша және ішкі тілдегі " қадамдық" бекуін қалыптастыру;

5) практикалық жұмыстарды атқару барысында қимыл-қозғалыстардың келістілігі арқылы "көз-қол" үйлестірушілік механизмін жетілдіру.

2- тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталады.

6. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл, оқу-тәрбие процесін білім алушылардың жекелік ерекшеліктерін, мүмкіндіктері мен қабілеттерін ескере отырып, ұйымдастыруға бағытталады, және де білім алушылардың бейімделушілік, әлеуметті-белсенділік келбеттерін қалыптастырып, өзара түсініушілік, ынтымақтастық, өздеріне деген сенімділік, өз тандаулары үшін жауапкершілік сияқты сезімдерін оятуға мүмкіндік береді.

7. Коммуникативті-әрекеттшілдік тәсіл, оқу процесін табиғи қарым-қатынас жағдайына максималды жақындатылуын қамтамасыз етуге бағытталады, бұл тәсіл, оқытуды әлеуметтендірудің басты мақсаты ескеріле отырып, қолданылады.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі, тілдік бұзылымның құрылымы, тілдік және коммуникативтік мүмкіндіктері, жекелеп оқыту қарқыны және білім кеңістігіндегі жылжуы ескеріле отырып, жүзеге асырылады.

9. Жүйелі-әрекетшілдік тәсіл, "жетекші іс-әрекет" түсінігіне негізделеді. Ауыр тілдік бұзылымдары бар білім алушыларды оқыту барысында заттық-практикалық іс-әрекет қолданылады, ал бұл уәждемелі тіл қатынасына жағдайлар жасайды.

10. Оқытудың түзеу бағыттылығы, тіл бұзылымдарының механизмі мен құрылымы ескеріле отырып, құрастырылады және де тіл дамуының кемістіктерін түзеу бойынша мақсатты бағытты және жүйелі жұмыстар атқарылуын қарастырады.

11. Түзеу-дамыту жұмысы төмендегідей негізгі ережелерге сәйкес құрастырылады:

1) сезімталдық тәжірибені байыту арқылы мектепке дейінгі математикалық даму олқылықтарының орнын толтыру;

2) заттық-практикалық іс-әрекетін ұйымдастыру;

3) оқытудың пропедевтикалық сипаты.

12. Тіл дамуының кемістіктерін түзеу жұмысының тәсілдері:

1) дыбыс айтылымын үнемі бақылап отыру;

2) математикалық терминология материалының сөздік құрылымын жетілдіру;

- 3) синтаксикалық құрастырылымдарға математикалық терминдерді енгізу;
- 4) білім алушылардың сөздігін анықтау, байыту және белсендету;
- 5) есептер мәтінімен жұмыс;
- 6) мәтіннің негізгі сөздерін ажырату;
- 7) тапсырмаларды орындау үшін алгоритмдер, нұсқаулықтар құрастыру;
- 8) жазбаша және ауызша түрде математикалық есептерді орындау тәсілдерін баяндау және түсіндіру;
- 9) тапсырманы орындау процесінің сараптамасы (жазбаша және ауызша);
- 10) ұсынылған сызбалар бойынша аргументтер, дәлеледемелер.

13. Оқытудың барлық кезеңдерінде педагогтың эмоционалдық, ұйымдастырушылық және бағыттаушылық сипаттағы көмегі іске асырылады.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта– аптасына 4 сағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 4сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

15. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі;
- 2) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 3) "Геометрия элементтері" бөлімі;
- 4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі;
- 5) "Математикалық моделдеу" бөлімі.

16. "Сандар және өлшемдер" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны, бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

17) "Алгебра элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер.

18. "Геометрия элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;
- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

19) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;

3) тізбектер;

4) заттар комбинациялары.

20. "Математикалық моделдеу" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

1) есептер және математикалық модель;

2) математикалық тіл.

21. 0-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": натурал сандар және 0 саны; 10-ның шектеуінде тура, кері және реттілік санау; сан мен цифрдың ара қатынасын белгілеу, сандарды оқу, жазу, салыстыру; 10-ға дейінгі сандар құрамы; бірдей сандық топтармен санау (екіден); сандармен амалдар орындау; сандарды қосу және алу; 10 шектеуінде қосу және алу кестесі; 0 қасиеті; заттарды түрлі белгілері бойынша саралау және салыстыру (формасы, түсі, көлемі); кеңістіктік-көру, уақыттық ұғымдарды қалыптастыру;

2) "Геометрия элементтері": қарапайым геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; нүкте, түзу, кесінді; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; түзу, қисық сызықтар; кесінді; кеңістіктегі орналасуы, нысандар бағыты;

3) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар, жиынтықтар жіктелуі; жиынтықтады салыстыру; тең жиынтықтар; тізбектер, сандар, әрекеттер реттілігі; заттар комбинациялары; заттардың "екіден" комбинациялары;

4) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; қосу және алу бойынша қарапайым есептер сараптамасы және шешімі; математикалық тіл; сандардың көрнекілік бейнесі; "+", "-", "

≠

", "=" белгілері; сандық сәуле; қосу және алу әрекеттерінің компоненттері.

22. 1-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": натурал сандар және 0 саны; 0-ден 20-ға дейінгі сандар реттілігі, тура, кері және реттілік санау; сандарды оқу, жазу, салыстыру; сандар құрамы; разрядтық құрам, разрядтық қосындылар; ондықтар; толық ондықтарды оқу және жазу, бірдей сандық топтармен санау (20 ішінде 2-ден, 3-тен); сандармен амалдар орындау; 20 шектеуінде қосу және алу, толық ондықтарды қосу және алу; қосу мен алудың өзара керілігі; қосудың ауыстырмалық қасиеті; 1 және 0 қасиеті; 10 шектеуінде қосу және алу кестесі; шамалар және олардың өлшем бірліктері; ұзындық(см,дм), масса(кг), көлем(сыйымдылық), уақыт(минут,сағ) шамалары; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; циферблат бойынша уақытты белгілеу; тиындармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу; әріптік өрнектің мағынасы; әріптік өрнектерді теңдеулер құруға қолдану; өрнектерді, теңдіктер мен теңсіздіктерді салыстыру; теңдеулер; дұрыс және бұрыс теңдіктер; теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; нүкте, түзу, қисық және бүгілме сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш; жалпақ, кеңістікті геометриялық фигуралар; геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу, салыстыру; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; түзу, қисық және бүгілме сызықтар; кесінді; геометриялық фигуралардан композициялар; нысандардың орналасуы, бағыты; нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты; сандық сәуледегі нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар, жиынтықтар жіктемесі; жиынтықтады салыстыру; тең жиынтықтар, бос жиынтық; пікірлер; дұрыс және бұрыс пікірлер; ребустар, логикалық есептер; тізбектер; сандар, әрекеттер реттілігі; заттар комбинациялары; заттардың "екіден" комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есептер шартын сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; түсініктер, терминдер; есептер сараптамасы және шешімі; кері есептер; есептерді шығару тәсілдері; математикалық іл ; сандардың көрнекілік бейнесі;

«+», «-», «≠», «=», «>», «<»

белгілері; сандық сәуле; қосу және алу әрекеттерінің компоненттері; мәліметтер жинау, жүйелеу; кестелер, пиктограммалар, диаграммалар.

23. 2-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": 100-дің шектеуіндегі сандар; тура, кері және реттілік санау; екі таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; разрядтық құрам; сандардың римдік нөмірленуі; 1000-дің шектеуіндегі сандарды жазу, санау және салыстыру; тура және кері санау; бірдей сандық топтармен санау (4-тен, 50 ішінде 5-тен); сандармен амалдар орындау; 2 және 3ке көбейту және бөлу; қосудың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; көбейтудің ауыстырмалық қасиеті; бір таңбалы сандардың ондықтарға өтуі арқылы қосу кестесі; 2-ге, 3-ке көбейту және бөлу кестесі; бір таңбалы сандарды ондықтарға өтуі арқылы қосу және алу; екі таңбалы сандарды қосу және алу; шамалар және олардың өлшем бірліктері; өлшеу аспаптарының шкалалары; шамалар мағыналарын салыстыру: ұзындықтың, массаның, көлемнің, уақыттың; ұзындық, масса, уақыт өлшем бірліктерін түрлендіру; тиындар және олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; қосу және көбейтудің қасиеттері; санды 1 ге көбейту, санды 1 ге бөлу; әріптік өрнектер, жақшамен және жақшасыз сандық өрнектер; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; теңдеулерді шешу; күрделі құрамды теңдеулер;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; бұрыштардың түрлері; көпбұрыштар жіктемесі; бұрыш, шаршы, тікбұрышты үшбұрыш белгілері; геометриялық фигураның жағын табу; периметрді табу формуласы;

геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; кесінділер мен түзулер; тік бұрыш; жалпақ фигуралар моделдері; жалпақ фигураларды құру; бастапқы позицияны анықтау, бағыт және қозғалыс; нүктелер координаттары және бағыты; түзудегі нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтарды диаграммалар көмегімен бейнелеу; сандық жиынтықтар жіктемесі; жиынтықтар элементтері; жиынтықтарды біріктіру және қиылыстыру; пікірлер; шынайы және жалған пікірлер; бас қатырғыштар; логикалық есептер; тізбектер; сандар реттілігіндегі заңдылық; заттар комбинациялары; заттардың "үштен" комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есептерді сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; шамалар арасындағы байланысқа есептер шығару; тура және жанама сұрақтары бар есептер; екі амалды есептер; сандық өрнек түріндегі амалды есептер; математикалық тіл; екі таңбалы сандардың графикалық моделі; латын алфавитінің бас әріптері;

€
және

€

белгілері; мәліметтер жинау, кестелер және диаграммалар құру.

24. 3-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": 1000 шектеуінде сандарды құру; тура және кері санау; натурал қатарындағы орын; сандарды оқу, жазу және салыстыру; сандардың разрядтық және кластық құрамы; разрядтық қосындылар қосындысы; мың; бөліктер: сан бөлігін, оқу, жазу, салыстыру, табу және санды бөлігі арқылы табу; сандармен амалдар орындау; бөлшектер; бөлшектерді салыстыру; санның квадраты, санның кубы; 0 және 1 сандарының көбейту және бөлудегі қасиеттері; көбейтудің ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттері; 4; 5; 6; 7; 8; 9-ға көбейту және бөлу кестесі; қалдықпен бөлу; сандарды кестеден тыс көбейту және бөлу; қосынды мен көбейтіндіні санға бөлу; қосындыны санға көбейту; сандарды кестелік көбейту және бөлу; санның бөлігі, кері операция; шамалар және олардың өлшем бірліктері; палетка; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; сағаттар түрі: уақытты анықтау; қағаз ақшалар және олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу; әріптік өрнектің мағынасын табу; көбейтудің әріптік теңдеу түріндегі ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; сандық өрнектерді салыстыру; жақшамен және жақшасыз өрнектердегі амалдар реті; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; теңсіздіктер мен теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; шеңбер, дөңгелек, орталық, радиус, диаметр; симметриялық және симметриясыз фигуралар; тік төртбұрыштың, шаршының ауданы; қиыстырылған фигуралар периметрі; берілген мәндері бойынша фигураларды құру; геометриялық фигураларды бейнелеу, құру; шеңбер құру; кеңістікті фигураны жаю; кеңістікті фигуралардың жайлары; нүктелер координаттары және бағыты; жалпақ фигурадағы нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; ішкіжиынтық; жиынтықтарды біріктіру және қиылыстыру; пікірлер; шынайы және жалған пікірлер; логикалық есептер; кестелер және бағандар; тізбектер; заңдылық; тізбектерді құру; заттар комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есепті моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; математикалық тіл; көп таңбалы сандардың графикалық моделдері; разрядтар және кластар кестесі; жиынтықтардың белгілері; латын алфавитінің әріптері; әрекеттер компоненттерінің атаулары; мәліметтер жинау, жүйелеу, салыстыру; диаграммалар, пиктограммалар.

25. 4-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": көптаңбалы сандар, құрылуы; санның натурал қатарындағы орны; сандарды оқу, жазу және салыстыру; көп таңбалы сандарды дөңгелектеу; көп таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы; разрядтық қосындылардың қосындысы; миллион; бөлшектер; бөлшектерді салыстыру; дұрыс және бұрыс бөлшектер; аралас сандар; пайыз; сандармен амалдар орындау; бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу; қосу және көбейтудің қасиеттері; натурал сандардың жіктемесі; көптаңбалы сандарды қосу және алу; микрокалькулятордың көмегімен есептеу; сандарды 10, 100, 1000—ға көбейту және бөлу; санды қосындыға көбейту; санды көбейтіндіге көбейту және бөлу; көптаңбалы сандарды қалдықпен бөлу; бөлшектің негізгі қасиеті; бірдей бөлгіші бар бөлшектерді көбейту және бөлу; аралас сан мен бөлшекті түрлендіру; шамалар және олардың өлшем бірліктері; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; уақыт бірліктерінің бөліктері; шетелдік және ұлттық валюта, олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; өрнектер құру; бірнеше өзгертілмелері бар өрнектер; бөлшектерді қосу және алу алгоритмі; бөлшектің негізгі қасиеті; бөлшек сандары бар өрнектерді салыстыру; жақшамен және жақшасыз өрнектердегі амалдар реті; бірқалыпты түзу қозғалыс, ізінше және артта қалу қозғалысы барысындағы жол формулалары; қалдықпен бөлу формуласы; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; қос теңсіздіктер; теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; тікбұрышты үшбұрыш, куб, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементтері; үшбұрыштар жіктемесі; тікбұрышты параллелепипедтің көлемі; фигуралар ауданы;

геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; перпендикуляр түзулер; симметрия өсі; симметриялық және симметрия емес жалпақ фигуралар; бұрыштың градустық өлшемі; пирамиданың, цилиндрдің, конустың жаймасы; нүктелер координаттары және бағыты; нысандар қозғалысының сызбасы; бастапқы позиция қозғалыс бағыты;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар арасындағы қатынастар сипаты; жиынтықтардың қиылысу және бірігу аумақтары; жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; пікірлер; математикалық мазмұндағы пікірлер; пікірлердың шынайылығы және жалғандығы; логикалық есептер; тізбектер; сандар тізбектеріндегі заңдылық; тізбектерді құру; заттар комбинациялары; комбинаторлық есептер;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есепті моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; есептерді құру, салыстыру; есептерді шығару тәсілдері; есептер әрекеттерін моделдеу; есеп шығарудың арифметикалық және алгебралық тәсілдері; математикалық тіл; бөлшектерді құру, салыстыру; бөлшектермен жасалатын әрекеттер; латын алфавиті әріптерінің белгіленуі және оқылуы; пайыз бен бұрыштың градустық өлшемінің символы; қозғалыс графиктері, сызбалар.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

27. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ныңшектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10/11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 1000 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну; 1 000 000 шектеуінде натурал қатарындағы санның орнын анықтау	

1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер

0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 2 бір таңбалы 11-ден 20-ға дейін сандарды оқу, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру, сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу
0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын, сандардың разрядтық құрамын анықтау	1. 1. 1. 3 20 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын, сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу	2. 1. 1. 3 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу, 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану	3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу	4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу
0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның орнын анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін атау, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100-ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000 ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 4 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000 ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 4 миллион есебінің ірілендірілген бірлігін құру, жүздік миллиондар шектеуінде жазу, санау, салыстыру
0. 1. 1. 5 10-ның шектеуінде тура және кері реттілікпен бір-бірлеп және 2 ден топтастырып санау	1. 1. 1. 5 20-ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау	2. 1. 1. 5 50 ге дейін 3,4,5 тен топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау, жұп және тақ сандарды ажырату	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету	4. 1. 1. 5 пайыз - бүтіннің жүздік бөлігі екенін түсіну
0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде	1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде	2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының	3. 1. 1. 6 қарапайым бөлшектерді оқу, жазу; көрнекілікке	4. 1. 1. 6 бірдей бөлгіші бар және бірдей алымы бар бөлшектерді салыстыру; сандық сәулеледе

	заттарды екі, төрт бөлікке бөлу	2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу	бірдей 2,3,4,5 бөліктерге бөлінуін көрсету	сүйене отырып бірдей бөлгіші бар бөлшектерді салыстыру	салыстыру, дұрыс және бұрыс бөлшектерді, аралас сандарды ажырата білу
	0. 1. 1. 7 көруге сүйене отырып мұғалім сұрақтарына жауап беру	1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру	2. 1. 1. 7 өз әрекеттеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру	3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұжырымдау	4. 1. 1. 7 оқу диалогына белсенді араласу
	0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарын және олардың белгілемелерін плюс, минус белгілерімен атау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың бірігуі ретінде, және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	2. 1. 2. 1 заттық-практикалық материал негізінде көбейтуді бірдей қосындыларды қосу ретінде және бөлуді элементтер жиынтығын мағынасы бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну	3. 1. 2. 1 бөлшектерді – бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну, квадратты -екі бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде және куб –үш бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде түсіну	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алуды сәйкес алымдарды қосу және алу ретінде түсіну
	0. 1. 2. 2 қосу және алу компоненттерін түсіну және атау, заттық-практикалық материал негізінде алғашқы ондық шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу	1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау, заттық-практикалық материал негізінде 20 – ның шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу қасиетін бақылау	2. 1. 2. 2 бірдей қосындылардың қосуын көбейтуге ауыстыру және керісінше; мұндай ауыстырудың мақсаттылығын, көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну; компоненттер, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті бағытты көмек арқылы анықтау	3. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлу барысында қолдану; санды 0 ге бөлуге болмайтынын білу	4. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындау барысында қолдану

0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу барысында қолдану	1. 1. 2. 3 үлгі бойынша қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қолдану	2. 1. 2. 3 көру тірегі арқылы қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	3. 1. 2. 3 сөздік нұсқау бойынша көбейтудің ауыстырмалық, байланыстырмалық, орналастырмалық қасиеттеріне септеулерді оңтайландыру үшін қолдану	4. 1. 2. 3 дайын алгоритм бойынша қосу және көбейту қасиеттерін көп таңбалы сандармен есептеулер жүргізу барысында қолдану
0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін білу	1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	2. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	3. 1. 2. 4 4; 5; 6; 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу
0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту	1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандармен, 20 ның шектеуіндегі екі таңбалы және біртаңбалы санды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандармен қосу және алу амалдарын ауызша орындау, 300+200 (3ж.+ 2ж.), 170-130 (17 онд.-13 онд.) түрлерін қосу және алу	3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау	4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; микрокалькулятор көмегімен есептеулер
0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10 шектеуінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау	1. 1. 2. 6 ондықтарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 6 40+17, 57-40, 57-17, 35 ± 12 сияқты жағдайларда ондықтар арқылы өткізбей екі таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	3. 1. 2. 6 педагогтың бағыттаушы көмегімен біртаңбалы санға қалдықпен бөлу	4. 1. 2. 6 10, 100, 1000ға қалдықсыз бөлу
		2. 1. 2. 7 45 ± 9, 40-14, 100-35 сияқты	3. 1. 2. 7 : 17:5, 96:6, 75:15, 84:4	4. 1. 2. 7 екі-, үш таңбалы санды б і р

1.2 Сандармен амалдар орындау		жағдайларда ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	сияқты жағдайларда кестеден тыс көбейту және бөлу	таңбалысанға көбейту және бөлу
		2. 1. 2. 8 алгоритм бойынша 34+23, 57-23, 45 \pm 19, 47+33, 80-47, 100-35 сияқты жағдайларда екі таңбалы сандарды қосу және алу	3. 1. 2. 8 алгоритм бойынша үш таңбалысандарды қосу және алу	4. 1. 2. 8 дайын алгоритм бойынша көптаңбалы сандарды қосу және алу
			3. 1. 2. 9 бағыттаушыкөмек арқылы қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалысанға бөлу ережелерін қолдану, 100 шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту	4. 1. 2. 9 бағыттаушыкөмек арқылы санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану
			3. 1. 2. 10 23·2, 123·2, 46:2, 246:2 сияқты жағдайларда дайын алгоритм бойынша екі-,үш таңбалысандарды біртаңбалы санға көбейту және бөлу	4. 1. 2. 10 сөздік нұсқау бойынша көп таңбалысандарды бір-, екі-, үш таңбалысандарға қалдықпен бөлу
			3. 1. 2. 11 28·3, 269·2, 84:3, 538:2 сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалысандарды бір таңбалы санға көбейту	4. 1. 2. 11 екі-, үш таңбалысанға көбейту және бөлу

			және бөлу алгоритмін қолдану	бөлу алгоритмін қолдану
			3. 1. 2. 12 дайын алгоритм бойынша нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу	4. 1. 2. 12 дайын алгоритм бойынша нөлмен аяқталатын көп таңбалы сандарды бір-, екі-, үш таңбалы сандарға көбейту және бөлу
			3. 1. 2. 13 дайын алгоритм бойынша бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлу	4. 1. 2. 13 дайын алгоритм бойынша бөліндінің жазбасында нөл бар болса көп таңбалы санды бір-, екі-, үш-таңбалыға бөлу
			3. 1. 2. 14 педагогтың бағыттаушы көмегімен санның/ шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/шамасын табу: 100дің шектеуіндегі санның және жүздік санның жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу	4. 1. 2. 14 бірлескен әрекет деңгейінде аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға түрлендіру
				4. 1. 2. 15 үлгі бойынша бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу
0. 1. 2. 16 сандық зат есімдіктер мен сан есімдіктерді келістіру	1. 1. 2. 16 сандық және реттілікті зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру	2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру	3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану	4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану

1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері

<p>0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату (шеңбер, сопақша, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш)</p>	<p>1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), уақыт; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау</p>	<p>2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу аспаптарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәнін анықтау</p>	<p>3. 1. 3. 1 заттар бетінің ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу</p>	<p>4. 1. 3. 1 кеңістікті геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшелермен өлшеу (1 см3)</p>
<p>0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша салыстыру</p>	<p>1. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу : см, дм, кг, л, сағ</p>	<p>2. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: м, ц, мин, тәулік</p>	<p>3. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм, км, г, т, см2, дм2, м2, секунд</p>	<p>4. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм3, см3, дм3, м3, га, ар, мг</p>
<p>0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру</p>	<p>1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау</p>	<p>2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса: кг, ц, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ, мин, тәулік, апта, ай, жыл және шамалар мәнімен қосу, алу, көбейту, бөлу амалдарын орындау</p>	<p>3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, масса : г, кг, ц, т, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см2, дм2, м2, уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, апта, ай, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау</p>	<p>4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км/масса: г, кг, ц, т/көлем (сыйымдылық): л, мм3, см3, дм3, м3/ аудан: мм2, см2, дм2, м2, ар, га/ в уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау</p>
<p>0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу</p>	<p>1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм</p>	<p>2. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц, уақыттың: сағ, мин, тәулік, ай, жыл</p>	<p>3. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның г, кг, ц, т/ауданның: см2, дм2, м2/ уақыттың: секунд, мин, сағ,</p>	<p>4. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның: г, кг, ц, т/ауданның: мм2, см2, дм2, м2, ар, га/ көлемнің: см3, дм3, м3, мм3/ уақыттың:</p>

			тәулік, жыл, ғасыр	секунд, мин, сағ, тәулік., жыл, ғасыр
0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктерін білу	1. 1. 3. 5 12 сағаттық форматтағы сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау, уақыт өлшемінің бірліктерін ажырата білу: минут, сағ, күндіз, апта, ай, жыл	2. 1. 3. 5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағатжәне минут	3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша уақытты анықтау: сағат, минут, секунд	4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың $1/60 = 1$ минут; сағаттың $1/2 = 30$ мин; аптаның $1/7 = 1$ күн)
	1. 1. 3. 6 тиындармен түрлі операциялар жүргізу 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг, 20 тг	2. 1. 3. 6 50 тг, 100 тг тиындарды, 200 тг, 500 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу	3. 1. 3. 6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу	4. 1. 3. 6 10 000 тг, 20 000 тг қағаз ақшалардыжәне басқа мемлекеттердің валюталарын рубль, евро, доллар) ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу
0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау	1. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі, массасы, ұзындығы бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну	2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану	3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және жалпылама мәні бар сөздерді қолдану	4. 1. 3. 7 дерексіз және абстрактты мәні бар сөздерді түсіну және қолдану

2) "Алгебра элементтері" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және т а н у (қосындыларды,	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/	3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар өрнектерді құру,		4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру

	т а н у (айырмаларды), қосындыларды, айырмаларды)	(айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер	теңдіктер мен теңсіздіктер	оқу, жазу және тану	
		1. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	2. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	3. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша екі айнымалысы бар өрнектің мәнін табу	4. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша бірнеше айнымалысы бар өрнектің мәнін табу
					4. 2. 1. 3 айнымалысы бар өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану
2.1 Сандық және әріптік өрнектер		1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a + b = c$, $c - a = b$, $c - b = a$	2. 2. 1. 3 көру тірегі арқылы қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a + b = b + a$, $(a + b) + c = a + (b + c)$, $ab = ba$	3. 2. 1. 3 көру тірегі арқылы көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c = a(bc)$, $a(b + c) = ab + ac$, $a(b - c) = ab - ac$	4. 2. 1. 4 дайын алгоритм бойынша бірдей бөлінгіші бар ж а й бөлшектердің қосуы мен алуын әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ и $\frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}$
	1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a + 0 = a$, $a - 0 = a$	2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \cdot 1 = a$, $a : 1 = a$		3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту а \cdot 0=0; 0ге бөлуге болмайтын қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \neq 0$	4. 2. 1. 5 дайын алгоритм бойынша бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру: $\frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}$ $\frac{a}{n} = \frac{a : k}{n : k}$ k

				\neq 0
	1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру	2. 2. 1. 5 2-ден аса арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасызсандық өрнектерді салыстыру	3. 2. 1. 5 сөздік нұсқау бойынша 3 тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру	4. 2. 1. 6 сөздік нұсқау бойынша бірдей бөлінгіші бар бөлшектік санды өрнектерді салыстыру
		2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	3. 2. 1. 6 төртке дейін арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	4. 2. 1. 7 төрттен көп арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу
			3. 2. 1. 7 формулаларды шамалар арасындағы өзара байланысты белгілейтін теңдіктер ретінде түсіну	4. 2. 1. 8 бірлескен әрекет деңгейінде формулаларды шығару және қолдану: бірқалыпты түзу қоғалыс жолын $s=v \cdot t$, $t=s:v$, $v=s:t$ / ізінше және артта қалып жүру формулаларын, санның қалдықпен бөлінуін $a=b \cdot c+t$
0. 2. 1. 9 бағыттаушы көмек арқылы математикалық терминдерді айту	1. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы математикалық терминдерді айту	2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану	3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану	4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
	1. 2. 2. 1 теңдіктер мен	2. 2. 2. 1 $x <$ \square және $x >$		4. 2. 2. 1 бірлескен әрекет

2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	0. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктерді түсінік деңгейінде тану	теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс және бұрыс теңдіктерді ажырата білу	□ түріндегі теңсіздіктер үшін жарамды сандарды анықтау	3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу	деңгейінде қос теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу
		1. 2. 2. 2 таңдау тәсілі және қосу мен алу байланысы негізінде теңдеулер шешу	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=38$; $(24-3)-x=8$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмек арқылы көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x \cdot (25:5)=60$; $(24 \cdot 3):x=6$; $x:(17 \cdot 2)=2$; $k+124 : 4 = 465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	4. 2. 2. 2 $39 + 490:k = 46$; $230 \cdot a + 40 = 1000:2$ түріндегі теңдеулерді сөздік нұсқау бойынша шешу
	0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру	1. 2. 2. 3 зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септіктік формаларын көмекші сөздермен қолдану	2. 2. 2. 3 сан есімдіктердің жанама септіктегі көпше зат есімдіктер мен келістіру	3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану	4. 2. 2. 3 күрделі лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану

3) "Геометрия элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 3. 1. 1 қарапайым геометриялық фигураларды тану және атау, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу, қисық және бүгілме, тұйықталған және тұйықталмаған сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау	3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (центрі, радиусы, диаметрі), симметриялық және и симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету	4. 3. 1. 1 көру тірегі арқылы тікбұрышты, үшбұрышты, куб, тікбұрышты параллелепипедті және олардың элементтерін тану және атау (ұштары, қабырғалары, қырлары)	

3 . 1
Геометриялық
фигуралар және
олардың
жіктелуі

<p>0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша ажырата білу</p>	<p>1. 3. 1. 2 жалпак фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш), кеңістікті фигураларды(текше,шар, цилиндр, конус, пирамида) ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету</p>	<p>2. 3. 1. 2 көпбұрыштарды үлгі бойынша жіктеу</p>	<p>3. 3. 1. 2 геометриялық фигураларды көру тірегі арқылы жіктеу</p>	<p>4. 3. 1. 2 сөздік нұсқау бойынша үшбұрыштарды жіктеу</p>
<p>0. 3. 1. 3 берілген кесіндінің ұзындығын өлшеу, екі кесіндіні салыстыру</p>	<p>1. 3. 1. 3 геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш)</p>	<p>2. 3. 1. 3 көпбұрыштар жақтарының, айналадағы заттардың ұзындығын өлшеу, периметрлерін т а б у формуларын жалпылау, құрастыру және қолдану $P = (a+b) 2,$ $P = a 4,$ $P = a+v+c$</p>	<p>3. 3. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы тік төртбұрыштың ауданын табу формуласын құрастыру $S=a \cdot b$, және шаршының $S=a^2,$ тікбұрышты үшбұрыштың $S =$ $(a \cdot b):2,$ және айналадағы заттардың</p>	<p>4. 3. 1. 3 тікбұрышты параллелепипед тің көлемін табу формуласын құрастыру және қолдану ($V=a \cdot b \cdot c$)</p>
	<p>1. 3. 1. 4 кесіндінің бірнеше бірлікке көбейткендегі немесе азайтқандағы ұзындығын табу</p>	<p>2. 3. 1. 4 бағыттаушы көмек арқылы фигураның белгісіз жағын периметрі және белгілі жақтары арқылы табу</p>	<p>3. 3. 1. 4 бағыттаушы көмек арқылы суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, сөздік нұсқау бойынша айналадағы жалпак фигуралардың периметрін анықтау</p>	<p>4. 3. 1. 4 сөздік нұсқау бойынша суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, айналадағы жалпак фигуралардың ауданын анықтау</p>
	<p>1. 3. 1. 5 берілген жақтары</p>	<p>2. 3. 1. 5 периметрдің берілген мәндері бойынша жалпак фигуралар құрастыру,</p>	<p>3. 3. 1. 5 ауданның берілген мәндері бойынша жалпак фигуралар құрастыру,</p>	<p>4. 3. 1. 5 жалпак фигуралардың құрастырылуын симметриялық өсіне қарасты</p>

		бойынша шаршы және тікбұрыш құрастыру	бірлескен әрекет деңгейінде фигураның формасын өзгерткенде периметр қалай өзгертетінін түсіндіру	бағыттаушы көмек арқылы фигураның формасын өзгерткенде ауданы қалай өзгертетінін түсіндіру	толықтыру; бағыттаушы көмек арқылы бұрыштың мәнін табу
	0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту	1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді айту	2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің басында жиналған және ж а б ы қ буындағы екі буынды сөздерді айту	3. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда екі тоғысуы бар үш буынды сөздерді айту	4. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда ашық буындағы төрт буынды сөздерді айту
	0. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық сызықтарды бейнелеу	1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық, тұйықталған және тұйықталмаған бүгілме сызықтарды/ нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу	2. 3. 2. 1 позициясы, бағыты және қозғалысы жөнінде нұсқауға сүйеніп кесінділер, түзулер және геометриялық фигураларды нүктелік қағазда сызу	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда паралель және қиылысатын түзулерді сызу, қиылысатын жалпақ фигураларды сызу және олардың қиылысу аймағын табу	4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда перпендикуляр түзулерді, симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды сызу
	0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	2. 3. 2. 2 түзу сызық сызу	3. 3. 2. 2 тіктөртбұрыш, шаршы құрастыру (берілген жақтары бойынша), циркуль көмегімен шеңбер сызу	4. 3. 2. 2 берілген градустық өлшем бойынша бұрыш, екі жағы бойынша тікбұрышты үшбұрыш, радиусы бойынша шеңбер сызу; бұрыштың көмегімен түзуге перпендикуляр сызу
				3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық	4. 3. 2. 3 кеңістікті

3 . 2
Геометриялық
фигураларды
кескіндеу және
салу

0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру	фигураның жаймы асын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және бірлескен әрекет деңгейінде оның моделін жинау	геометриялық фигураның жаймы асын дайындау (пирамида, цилиндр, конус) және бағыттаушы көмек арқылы оның моделін жинау
0. 3. 2. 4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарды түсіну (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар)	1. 3. 2. 4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке), бағытын және қозғалысын (оңғасолға, тура) анықтау	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағыт пен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс, бұрылыстың жартысы, төрттен бірі, сағат тілімен және тіліне қарсы)	3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы, жоғарғы, төменгі, бүйірлі көрінісі арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру	4. 3. 2. 4 симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестеу
0. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын түсіну (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, ортасында, қатар, үстінде, астында, жақын-алыс)	1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында)			
0. 3. 2. 6 көрсетілім бойынша саусақтық гимнастика жасау	1. 3. 2. 6 қол маассажын қайталап жасау	2. 3. 2. 6 саусақтық гимнастиканы жасай білу	3. 3. 2. 6 өз саусақтары мен қол буындарына массаж жасау	4. 3. 2. 6 саусақтары мен қол буындарына массаж жасау
	1. 3. 3. 1 бағыттаушы		3. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша	4. 3. 3. 1 бағыттаушы көмек арқылы қозғалысының басы мен

3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	0. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің орналасуын бақылау	көмек арқылы сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	2. 3. 3. 1 түздегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	бағытын пайдалана отырып нысандардың қозғалыс сызбасын құрастыру, тиісті есептеулер жүргізу
					4. 3. 3. 2 нысандардың бастапқы позициясы мен қозғалыс бағытын анықтау (қарсы алдынан және қарама-қарсы бағыттарда)
	0. 3. 3. 3 қағаз парағында бағдарлай білу	1. 3. 3. 3 қағаз парағында және дәптерде бағдарлай білу	2. 3. 3. 3 жазықтықта бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау	3. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау	4. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте еркін бағдарлай білу

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру		1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеп көрсету	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін ұйымдастырушылық көмек арқылы бейнелеп көрсету	3. 4. 1. 1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын бағыттаушы көмек арқылы бейнелеп көрсету	4. 4. 1. 1 сөздік нұсқау бойынша жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылысатын және қиылыспайтын жиынтықтар, кіші жиынтық)
	0. 4. 1. 2 жиынтықтарды	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің	2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтарды сандар жазуындағы	3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған	4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың,

4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	элементтерінің белгілері бойынша түсінік деңгейінде азыр ата білу (түсі, формасы, өлшемі)	белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)	цифрлар саны, санның 2-ге бөлінгіштігі, реттіліктегі санның орны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу)	элементтер белгісі бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру	геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; бірігу және қиылысу аумақтарын бөлек көрсету
	0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру	1. 4. 1. 3 заттар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау	2. 4. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтердің жиынтыққа, біріктіруге және қиылыстыруға жататынын анықтау	3. 4. 1. 3 көру тірегі арқылы берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру	4. 4. 1. 3 есептер, теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
4.2 Пікірлер	0. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді түсіну	1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлер құру	4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайылығын және жалғандығын анықтау
	0. 4. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қарапайым логикалық есептер шығару	1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды, қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шығару	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шығару	3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шығару	4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шығару
	0. 4. 2. 3 көру тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру	1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру	2. 4. 2. 3 дайын алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау	3. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау	4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау
		1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100ге дейінгі			

4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер реттілігін анықтау	ондықтардың реттілігін және кері қарай реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықты анықтау	2. 4. 3. 1 100ге дейінгі сандар, 1000ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау	3. 4. 3. 1 1000ға дейінгі сандар/ миллионға дейінгі мындықтар тізбектерінің заңдылығын анықтау	4. 4. 3. 1 1000 000 ға дейінгі сандар / жай бөлшектермен көрсетілген сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау
	0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау/ ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін құру	1. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, реттілікті құру және заңдылықтың бұзылуын табу	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу	3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша реттілік құру, бұзылымын табу	4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже таңдап, сандар, сандар тобы реттілігін құру
	0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау	1. 4. 3. 3 жиынтықтың артық элементтерін атау және бөлу	2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу	3. 4. 3. 3 тірек көмегі арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу	4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
4.4 Заттар комбинациялары	0. 4. 4. 1 бірлескен әрекеттер деңгейінде айналадағы заттармен екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен " екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен " үштен" комбинациялар нұсқаларын құру	3. 4. 4. 1 " мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану	4. 4. 4. 1 іріктеп алу тәсілімен комбинаторлық есептер шығару
	0. 4. 4. 2 сөйлеу тілінде қарапайым жалаң сөлемдерді қолдану	1. 4. 4. 2 3-5 сөзден тұратын жайылма сөлемдерді қолдану	2. 4. 4. 2 сұрақтарға жауап беру барысында жалғаулығы бар салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану	3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстар көмегімен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ..., онда...)	4. 4. 4. 2 тұжырымдамаларды, дәлелдемелерді құру барысында күрделі лексикалық-грамматикалық конструкцияларды қолдану

5) "Математикалық моделдеу" бөлімі:

5-кесте

Оқыту мақсаттары				
------------------	--	--	--	--

Бөлімшелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 5. 1. 1 қарапайым есептердің моделдеуін бақылау	1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есепті шығару үшін тірек сызбасын таңдау	2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу;	3. 5. 1. 1 үлгі бойынша 2-3 амалды есепті кесте, түзу бағанды диаграмма,сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу	4. 5. 1. 1 бағыттаушы көмек арқылы есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, графиктүрінде моделдеу
	0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану	1. 5. 1. 2 сандарды, заттарды, тауарлар бағасын салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді, заттардың орналасуын, бағытын және ара қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану	2. 5. 1. 2 ұйымдастырушылық көмек арқылы есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бағасы, саны, құны, ұзындығы, ені, периметрі	3. 5. 1. 2 бағыттаушы көмек арқылы есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын, ені, ұзындығы	4. 5. 1. 2 бағыттаушы көмек арқылы есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/ өсімшілік, өсімнің ауданы, массасы/ жылдамдық, уақыт, ара қашықтық, биіктік, ені, ұзындық, көлем
	0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосынды мен қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару	1. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару, кері есептерді құру және шығару	2. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бірдей бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	3. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы бүтіннің жартысын табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару
		1. 5. 1. 4 педагогтың бағыттаушы көмегі арқылы санды бірнеше	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту;	3. 5. 1. 4 ұйымдастырушылық көмек	4. 5. 1. 4 бағыттаушы көмек арқылы шамалар

5.1
Есептер және
математикалық
модель

0. 5. 1. 4 заттық-практикалық әрекет негізінде санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару	бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	арқылы шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамалау және шығару	арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу, екі айырма арқылы белгісізді табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару
	1. 5. 1. 5 бағыттаушы көмек арқылы қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу	2. 5. 1. 5 көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға; тікбұрыштың, шаршының жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу, тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынаншаға көп/аз", "мына есеге көп/аз" қатынастарымен байланысты)	3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", "мына есеге көп/аз" қатынастарымен байланысты); тікбұрыштың, шаршының жақтары мен ауданын табуға; еселік салыстырмаға арналған есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 5 тікбұрышты параллелепипедтің (текшенің) қабырғасының ұзындығы мен көлемін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару
0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептерді шығару амалдарын атау және айтып түсіндіру	1. 5. 1. 6 бағыттаушы көмек арқылы қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің есеп негізіне сәйкес келетінін түсіндіру	4. 5. 1. 6 түрлі құрамды есептер құрастыру, салыстыру және шешу
	1. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы бірнеше бірлікке өсіру мен азайту	2. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы 2 амалды есептерді моделдеу және шығару	3. 5. 1. 7 бағыттаушы көмек арқылы 3 амалды есептерді моделдеу және шығару	4. 5. 1. 7 бағыттаушы көмек арқылы 3-4 амалды

	және айырмалық салыстыру бойынша 1 амалды есептерді моделдеу және шығару	бірнеше есе өсіру мен азайту және айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	шамалар арасындағы байланыс бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және шығару, және ең тиімдісін анықтау	
		2. 5. 1. 8 ұйымдастырушы көмек арқылы сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін моделдеу	3. 5. 1. 8 бағыттаушы көмек арқылы айнымалысы бар өрнек түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек немесе бөлектенген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	4. 5. 1. 8 бағыттаушы көмек арқылы сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы құрамды есептердің шешімін моделдеу	
				4. 5. 1. 9 бағыттаушы көмек арқылы қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттағы қозғалыс, ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару	
	0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен суреттеу: нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығымен; сан мен цифрдың ара	1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу: сандық сәуледегі	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану	3. 5. 2. 1 көп таңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар және кластар кестесін қолдану	4. 5. 2. 1 жай бөлшектерді құру, салыстыру, қосу және алу барысында жалпақ фигураның

қатынасын белгілеу	нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен			бөліктерін және сандық сәулені қолдану
<p>0. 5. 2. 2 "+", "-", "</p> <p>≠</p> <p>","=" белгілерін қолдану</p>	<p>1. 5. 2. 2 цифрдың «+», «-», «≠», «=», «» белгілерін, белгісіз санның (□) символын қолдану</p>	<p>2. 5. 2. 2 " x" және ":" белгілерін, л а т ы н алфавитінің бас әріптерін жиынтықты, о н ы ң элементтерін белгілеу үшін, қолдану – кіші әріптер, элементтің жиынтыққа жататынын ж ә н е жатпайтынын көрсететін € және ∅ белгілері</p>	<p>3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін ∅, жиынтықтардың жиынтысын белгілеу үшін ∩ ж ә н е жиынтықтардың бірлесуін белгілеу үшін ∪ белгілерін қолдану</p>	
	<p>1. 5. 2. 3 сандық сәулені сандарды қосу және алуды / сандарды салыстыруды (аз / көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін қолдану</p>	<p>2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу</p>	<p>3. 5. 2. 3 латын алфавитінің әріптерімен бұрыштарды, көпбұрыштарды, шеңбер ортасын, радиусын, диаметрін белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу</p>	<p>4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені, тікбұрышты параллелепипедті белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу</p>
<p>0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттерінің атауларын түсіну</p>	<p>1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану</p>	<p>2. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және б ө л у әрекеттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану</p>	<p>3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және б ө л у әрекеттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану</p>	<p>4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын / бұрыштың градустық өлшемін белгілеу үшін ∘ символын қолдану</p>

	1. 5. 2. 5 ұйымдастырушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру	2. 5. 2. 5 бағыттаушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру	3. 5. 2. 5 бағыттаушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып жүйелеу, салыстыру	4. 5. 2. 5 ақпаратты сараптама жасау, мәліметтерді салыстыру және тұжырымдау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызбалар жасау
0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын дұрыс айту	1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту	2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту	3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту	4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және берілген сұрақтарға жауап беру	2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру	3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру	4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру

29. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Математика" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
	1А Шамалар және өлшемдер	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	<p>0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша салыстыру;</p> <p>0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру;</p> <p>0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату (шеңбер, сопақша, шаршы , тікбұрыш, үшбұрыш);</p> <p>0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктерін білу;</p> <p>0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау</p>
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	<p>0. 3. 1. 1 қарапайым геометриялық фигураларды тану және атау, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді;</p> <p>0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша ажырата білу;</p> <p>0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту</p>
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру;</p> <p>0. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша түсінік деңгейінде ажырата білу (түсі, формасы, өлшемі);</p>

1. Өзім туралы
2. Менің мектебім

1B Сандар және цифрлар		0. 4. 4. 2 Сөйлеу тілде қарапайым жалаң сөйлемдерді қолдану
	1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 біртаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның орнын анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін атау, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 7 көруге сүйене отырып мұғалім сұрақтарына жауап беру
	4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер реттілігін анықтау; 0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау
	5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен суреттеу: нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығымен
1C Геометриялық фигуралар	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру; 0. 3. 3. 3 көрсетілім бойынша саусақтық гимнастика жасау; 0. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жінішке) түсіну 0.3.2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын түсіну (

			алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, ортасында, қатар, үстінде, астында, жақын-алыс); 0. 3. 3. 3 қағаз парағында бағдарлай білу
2 - тоқсан			
		1.1 Натурал сандар және 0 саны	<p>0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі бір таңбалы сандар құрамын, сандардыңразрядтық құрамын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның орнын анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін атау, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде заттарды екі, төрт бөлікке бөлу;</p> <p>0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау</p>
	2А 10-ның шектеуінде сандарды қосу және алу	1.2 Сандармен амалдар орындаулар	<p>0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарынжәне олардың белгілемелерін плюс, минус белгілерімен атау;</p> <p>0. 1. 2. 2 **қосу және алу компоненттерін түсіну және атау;</p> <p>0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу барысында қолдану;</p> <p>0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту</p> <p>0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10</p>

<p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p>		<p>шектеуінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау;</p> <p>0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту;</p> <p>0. 1. 2. 6 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>
	5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен суреттеу: нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығымен;</p> <p>0. 5. 2. 2 "+", "-", "\neq", "=", " белгілерін қолдану</p> <p>0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын түсіну;</p> <p>0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын дұрыс айту</p>
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру;</p> <p>0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру;</p> <p>0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау</p>
	4.3 Тізбектер	<p>0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер реттілігін анықтау;</p> <p>0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін құру;</p>

<p>2В Сандар және заңдылықтар</p>	<p>3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі</p>	<p>0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау</p> <p>0. 3. 1. 1 қарапайымгеометриялық фигураларды тану және атау, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді;</p> <p>0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша ажырата білу;</p> <p>0. 3. 1. 3 **берілген кесіндінің ұзындығын өлшеу;</p> <p>0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру;</p> <p>0. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің орналасуын бақылау;</p> <p>0. 3. 2. 6 көрсетілім бойынша саусақтық гимнастика жасау</p>
<p>2С Шамалардың өлшемдері</p>	<p>3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p> <p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>0. 3. 2. 1 жазықтықта түзу , қисық сызықтарды бейнелеу;</p> <p>0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу</p> <p>0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату(шеңбер, сопақша, шаршы , тікбұрыш, үшбұрыш);</p> <p>0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу;</p> <p>0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша салыстыру;</p> <p>0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру</p>

		5.1 Есептер және математикалық модель	<p>0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану;</p> <p>0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосынды мен қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару;</p> <p>0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептерді шығару амалдарын атау және айтып түсіндіру;</p> <p>0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру</p>
3 – тоқсан			
	3А Сандармен амалдар. Есептер	<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны</p> <p>2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер</p>	<p>0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі бір таңбалы сандар құрамын, сандардың разрядтық құрамын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 5 10-ның шектеуінде тура және кері реттілікпен бір-бірлеп және 2ден топтастырып санау;</p> <p>0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау</p> <p>0. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктерді түсінік деңгейінде тану;</p> <p>0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту</p>

5. Саяхат
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті

3В Сандар және заңдылықтар

2.1 Сандық және әріптік өрнектер	<p>0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды);</p> <p>0. 2. 1. 9 бағыттаушы көмек арқылы математикалық терминдерді айту</p>
1.2 Сандармен амалдар орындаулар	<p>0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарын және олардың белгілемелерін плюс, минус белгілерімен атау</p> <p>0. 1. 2. 2 ** қосу және алу компоненттерін түсіну және атау;</p> <p>0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу барысында қолдану;</p> <p>0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін білу;</p> <p>0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту;</p> <p>0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>
5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен суреттеу: нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығымен;</p> <p>0. 5. 2. 2 "+", "-", "</p> <p>≠</p> <p>", "=" белгілерін қолдану;</p> <p>0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын түсіну;</p> <p>0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын дұрыс айту</p>
	<p>0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану;</p> <p>0. 5. 1. 1 қарапайым есептердің моделдеуін бақылау;</p>

		5.1 Есептер және математикалық модель	<p>0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосынды мен қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару;</p> <p>0. 5. 1. 4 заттық-практикалық әрекет негізінде санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару;</p> <p>0. 5. 1. 6 заттық-практикалық әрекет негізінде санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару;</p> <p>0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру</p>
3С Шамалар. Уақытта бағдарлау		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	<p>0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату(шеңбер, сопақша, шаршы , тікбұрыш, үшбұрыш);</p> <p>0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру;</p> <p>0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктерін білу</p>
4 – тоқсан			
		1.1 1Натурал сандар және 0 саны	<p>0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын, сандардыңразрядтық құрамын анықтау;</p> <p>0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның орнын анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін атау, жазу, салыстыру;</p> <p>0. 1. 1. 5 10-ның шектеуінде тура және кері реттілікпен бір-бірлеп және 2ден топтастырып санау;</p> <p>0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде</p>

4А Күнделікті өмірдегі есептеулер

	заттарды екі, төрт бөлікке бөлу
1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>0. 1. 2. 2 * * заттық-практикалық материал негізінде алғашқы ондық шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу; 0. 1. 2. 2 қосу және алу компоненттерін түсіну және атау; 0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін білу; 0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10 шектеуінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>
4.2 Пікірлер	<p>0. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді түсіну; 0. 4. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қарапайым логикалық есептер шығару; 0. 4. 2. 3 көру тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру</p>
4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>0. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша түсінік деңгейінде ажырата білу (түсі, формасы, өлшемі); 0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру</p>
5.2 Математикалық тіл	<p>0. 5. 2. 2 "+", "-", " \neq ", "=" белгілерін қолдану 0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттер і компоненттерінің атауларын түсіну; 0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын дұрыс айту</p>

<p>7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!</p>		<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану; 0. 5. 1. 1 қарапайым есептердің моделдеуін бақылау; 0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосынды мен қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару; 0. 5. 1. 4 заттық-практикалық әрекет негізінде санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару; 0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептерді шығару амалдарын атау және айтып түсіндіру; 0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру</p>
	<p>4В Шамалар және өлшемдер</p>	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру; 0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау</p>
			<p>0. 3. 1. 1 қарапайымгеометриялық фигураларды тану және атау, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді; 0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (</p>

		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	бұрыштары, жақтары) саны бойынша ажырата білу; 0. 3. 1. 3 ** екі кесіндіні салыстыру; 0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту
4С Нысандардың орналасуы және бағыты		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 0. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын түсіну (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, ортасында, қатар, үстінде , астында, жақын-алыс)
		4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер реттілігін анықтау; 0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін құру; 0. 4. 2. 3 көру тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру
		4.4 Заттар комбинациялары	0. 4. 4. 1 бірлескен әрекеттер деңгейінде айналадағы заттармен " екіден" комбинациялар нұсқаларын құру; 0. 4. 4. 2 сөйлеу тілінде қарапайым жалаң сөлемдерді қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
			1. 1. 1. 1 ** натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның

<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер</p>	<p>шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 1. 1. 1. 2 ** біртаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 ** біртаңбалы сандар құрамынанықтау; 1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру</p>
<p>3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу</p>	<p>1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру; 1. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке), бағытын және қозғалысын (оңғасолға, тура) анықтау; 1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында); 1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді айту</p>
	<p>1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың бірігуі ретінде, және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 1. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарменқосу және алу амалдарын ауызша орындау;</p>

1. Өзім туралы
2. Менің мектебім

1А Сандар және цифрлар	1.2 Сандармен амалдар орындаулар	<p>1. 1. 2. 3 ** үлгі бойынша 1 қасиетін қолдану;</p> <p>1. 1. 2. 2 ** қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау;</p> <p>1.2.2. зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септік формаларын көмекші сөздермен қолдану</p>
	3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	1. 3. 3. 1 бағыттаушы көмек арқылы сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау
	4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 ** 10-ға дейінгі сандар реттілігін, және кері реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықты анықтау
	5.2 Математикалық тіл	<p>1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу: сандық сәуледегі нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен;</p> <p>1. 5. 1. 2 ** аңдарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді, заттардың орналасуын, бағытын және ара қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану;</p> <p>1. 5. 2. 3 сандық сәулені сандарды қосу және алуды / сандарды салыстыруды (аз/көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін қолдану ;</p> <p>1. 5. 2. 2 ** цифрларды, «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерін қолдану;</p>

		<p>1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану;</p> <p>1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
1В Геометриялық фигуралар	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті);</p> <p>1. 4. 1. 3 **заттар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру;</p> <p>1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру</p>
	3.1 Геометриялық фигуралар	<p>1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу, қисық және бүгілме, тұйықталған және тұйықталмаған сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш;</p> <p>1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш), кеңістікті фигураларды(текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету;</p> <p>1. 3. 1. 4 кесіндінің бірнеше бірлікке көбейткендегі немесе азайтқандағы ұзындығын табу</p>
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	<p>1. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру;</p> <p>1. 3. 2. 4 ** геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа,</p>

		кең-тар, жалпақ-жінішке) анықтау; 1. 3. 2. 6 қол маассажын қайталап жасау
1С Шамалар және өлшем бірліктері	5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2** сандарды, заттарды, тауарлар бағасын салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді/терминдерді қолдану
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 1** шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: см, кг, л,; 1. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық) және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау; 1. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі, массасы, ұзындығы бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну
2 – тоқсан		
	1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың бірігуі ретінде, және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 1. 1. 2. 2 **қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау; 1. 1. 2. 3 үлгі бойынша қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қолдану; 1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей

2А 10-ның шектеуінде сандарды қосу және алу

	<p>біртаңбалы сандарды қосу кестесін білу , құру және қолдану;</p> <p>0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>
1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	<p>1. 1. 1. 1 ** натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100-ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру</p>
4. 3 Тізбектер	<p>1. 4. 3. 1 **100-ге дейінгі ондықтарды және кері қарай реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықты анықтау;</p> <p>1. 4. 3. 2**реттілікті анықтау және заңдылықтың бұзылуын табу</p>
1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың бірігуі ретінде, және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну;</p> <p>1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау;</p> <p>1. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарменқосу және алу амалдарын ауызша орындау;</p> <p>1. 1. 2. 6 ** онықтарды қосу және алу амалдарын орындау;</p> <p>0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>

		2. Сандық және әріптік өрнектер	1. 2. 1. 1 ** сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды)
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 ** "+", "-", " ≠", "=" белгілерін қолдану; 1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану; 1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2В Сандар және заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 6* * практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу; 1. 1. 1. 4 **100-ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 5 **10-ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен және кері реттілікпен санау практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 **100ге дейінгі ондықтардың реттілігін және кері қарай реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықты анықтау; 1. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, реттілікті құру және заңдылықтың бұзылуын табу; 1. 4. 3. 3 жиынтықтың артық элементтерін атау және бөлу

		4.2 Пікірлер	<p>1. 4. 2. 2 ** бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды, қарапайым логикалықесептерді шығару;</p> <p>1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру</p>
	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі		<p>1. 3. 1. 2 ** жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш) ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету;</p> <p>1. 3. 1. 3 геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш);</p> <p>1. 3. 1. 5 берілген жақтары бойынша шаршы және тікбұрыш құрастыру;</p> <p>1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді айту</p>
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу		<p>1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу;</p> <p>1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында);</p> <p>1. 3. 2. 6 қол маассажын қайталап жасау</p>
			<p>1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса , көлем (сыйымдылық), уақыт; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды тандау;</p> <p>1. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша</p>

	<p>2С Шамалардың өлшемдері</p>	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>шамаларды өлшеу: см, дм, кг, л; 1. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау; 1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм ; 1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), уақыт; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: см, дм,кг,л; 1. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау; 1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм; 1. 1. 3. 7 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм</p>
<p>3 – тоқсан</p>			
		<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер</p>	<p>1. 1. 1. 2 ** біртанбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 ** біртанбалы сандар құрамын анықтау; 1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде</p>

3А Сандармен амалдар.
Есептер

	2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу
5.1 Есептер және математикалық модель	<p>1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есепті шығару үшін тірек сызбасын таңдау;</p> <p>1. 5. 1. 3 ** қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару, кері есептерді құру және шығару;</p> <p>1. 5. 1. 4 ** санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру бойынша есептерді сараптамалау және шығару;</p> <p>1. 5. 1. 4 санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару;</p> <p>1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу;</p> <p>1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және берілген сұрақтарға жауап беру</p>
5.2 Математикалық тіл	<p>1. 5. 2. 2 ** «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерін қолдану;</p> <p>1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
	<p>1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау, заттық-практикалық</p>

<p>5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>		<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>материал негізінде 20 – ның шектеуіндегі бірдей қосыныдыларды қосу қасиетін бақылау; 1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін қолдану; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру</p>
	<p>3В Шамалар. Уақытта бағдарлау</p>	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>1. 1. 3. 5 12 сағаттық форматтағы сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау, уақыт өлшемінің бірліктерін ажырата білу: минут, сағ, күндіз, апта, ай, жыл; 1. 1. 3. 1 ** уақытшамаларын ажырату; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; өлшемдер жүргізу; 1. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу</p>
		<p>2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер</p>	<p>1. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс және бұрыс теңдіктерді ажырата білу; 1. 2. 2. 2 таңдау тәсілі және қосу мен алу байланысы негізінде теңдеулер шешу; 1. 2. 2. 3 зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септіктік формаларын көмекші сөздермен қолдану</p>
		<p>2.1</p>	<p>1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер; 1. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу; 1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік</p>

3С Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	Сандық және әріптік өрнектер	теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$; 1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a+0=a$, $a-0=a$; 1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру; 1. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы математикалық терминдерді айту
	5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 цифрдың, «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерін, белгісіз санның (□) символын қолдану; 1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
4 – тоқсан		
	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 1 ** 11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 1. 1. 1. 2 ** бір таңбалы 11-ден 20-ға дейін сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3** 20 шектеуіндегі сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 1. 1. 1. 5** 20-ға дейін 2-ден сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; 1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу; 1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша

		және толық сөйлеммен жауап беру
	1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 2** заттық-практикалық материал негізінде 20 – ның шектеуіндегі бірдей қосыныдыларды қосу қасиетін бақылау; 1. 1. 2. 5 20 ның шектеуіндегі екітаңбалы және біртаңбалы санды қосу және алу амалдарын ауызша орындау
4А Күнделікті өмірдегі есептеулер	1. Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 6 тиындармен түрлі операциялар жүргізу 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг, 20 тг
	4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 ** 20-ға дейінгі сандардың реттілігін және кері қарай реттілікті құру
	5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 3 қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару, кері есептерді құру және шығару; 1. 5. 1. 4 педагогтың бағыттаушы көмегі арқылы санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру; 1. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы бірнеше бірлікке өсіру мен азайту және айырмалық салыстыру бойынша 1 амалды есептерді моделдеу және шығару; 1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

		сұрақтар қою және берілген сұрақтарға жауап беру
4В Жиынтықтар. Логика элементтері	5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 5 қол асты материалдар көмегімен мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру
	4.2 Пікірлер	1.4.2. шынайы және жалған пікірлерді анықтау; 1. 4. 2. 2 ** ребустарды, қарапайым логикалықесептерді сәйкесігінежәне шынайылығына орай шығару; 1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы,өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті); 1. 4. 1. 3 заттар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау; 1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеу
	4.4 Заттар комбинациялары	1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру; 1. 4. 4. 2 3-5 сөзден тұратын жайылма сөлемдерді қолдану
		1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), уақыт; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; өлшемдер жүргізу;

	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау; 1. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі, массасы, ұзындығы бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну</p>
<p>4С Нысандардың орналасуы және бағыты</p>	<p>3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі</p>	<p>1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш), кеңістікті фигураларды(текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету; 1. 3. 1. 5 берілген жақтары бойынша шаршы және тікбұрыш құру</p>
	<p>3.2 Геометриялық фигураларды бейнелеу және орналастыру</p>	<p>1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу , қисық, тұйықталған және тұйықталмаған бүгілме сызықтарды/ нүктелік қағазда қарапайымжалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу; 1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру; 1. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке) анықтау; 1. 3. 2. 6 қол массажын қайталап жасау</p>
		<p>1. 5. 1. 2 ** заттардың орналасуын, бағытын</p>

		5.1 Есептер және математикалық модель	және ара қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану; 1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және берілген сұрақтарға жауап беру
--	--	---------------------------------------	---

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
	1А Екітаңбалы сандар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 2. 1. 1. 2 екітаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 2. 1. 1. 3 ** екітаңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 2. 1. 1. 7 өз әрекетеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану
	1. Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 4 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру; 2. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарменқосу және алу амалдарын ауызша орындау; 2. 1. 2. 3 ** қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық	

<p>1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым</p>	<p>1В Сандармен амалдар жүргізу. Есептер</p>	<p>қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану; 2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру</p>
	<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу</p>
	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; 2. 5. 1. 8 ** сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін барлық амалдармен моделдеу; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру</p>
<p>1С Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу аспаптарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәнін анықтау; 2. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: м, ц; 2. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса : кг, ц, көлем (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу, көбейту, бөлу амалдарын орындау; 2. 1. 3. 4 ** араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц; 2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану</p>

2А Екітаңбалы сандарды қосу және алу. Жүздіктер	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	<p>2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000-ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру;</p> <p>2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының бірдей 2, 3, 4, 5 бөліктерге бөлінуін көрсету</p>
	1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>2. 1. 2. 3 ** қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерінесептеулерді оңтайландыру үшінқолдану;</p> <p>2. 1. 2. 5 **300+200 (3ж.+2ж.), 170-130 (17онд.-13 онд.) түрлерін қосу және алу;</p> <p>2. 1. 2. 8 алгоритм бойынша $34+23$, $57-23$, $45 \pm$</p> <p>19, $47+33$, $80-47$, $100-35$ сияқты жағдайларда екі таңбалысандарды қосу және алу;</p> <p>2. 1. 2. 7 $45 \pm$</p> <p>9, $40-14$, $100-35$сияқты жағдайларда ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау;</p> <p>2. 2. 2. 8 $34+23$, $57-23$, $45 \pm$</p> <p>19, $47+33$, $80-47$, $100-35$ сияқты жағдайларда екі таңбалысандарды қосу және алу алгоритмін қолдану</p>
	4.3 Тізбектер	<p>2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау;</p> <p>2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу;</p>

		2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	2В Шамалар және олардың бірліктері	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p> <p>2. 5. 1. 1 **екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу;</p> <p>2. 5. 1. 7 **екі амалды есептерді моделдеу және шығару;</p> <p>2. 5. 1. 8 **сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым құрамдас есептердің шешімін моделдеу;</p> <p>2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p> <p>2. 1. 1. 3 ** 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану;</p> <p>2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса : кг, ц, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ, мин, тәулік, апта, ай, жыл және шамалар мәнімен қосу, алу, көбейту, бөлу амалдарын орындау ;</p> <p>2. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц, уақыттың: сағ, мин, тәулік, ай, жыл;</p> <p>2. 1. 3. 5 циферблат бойынша уақытты анықтау: саға т және минут;</p> <p>2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану</p>

<p>2С Жиынтықтың және оның элементінің.</p> <p>€</p> <p>және</p> <p>∅</p> <p>белгілері</p>	<p>4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар</p>	<p>2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтарды сандар жазуындағы цифрлар саны , санның 2ге бөлінгіштігі, реттіліктегі санның орны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу);</p> <p>2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтердің жиынтыққа, біріктіруге және қиылыстыруға жататынын анықтау</p>
	<p>4.2 Пікірлер</p>	<p>2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру;</p> <p>2. 4. 2. 3 дайын алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау</p>
	<p>4.4 Нысандар комбинациялары</p>	<p>2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру;</p> <p>2. 4. 4. 2 сұрақтарға жауап беру барысында жалғаулығы бар салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану</p>
	<p>5.2 Математикалық тіл</p>	<p>2. 5. 2. 2 латын алфавитінің бас әріптерін жиынтықты, оның элементтерін белгілеу үшін қолдану – кіші әріптер, элементтің жиынтыққа жататынын және жатпайтынын көрсететін</p> <p>€</p> <p>және</p> <p>∅</p> <p>белгілері;</p> <p>2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды жүйелеу , салып бітіру;</p> <p>2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің</p>

			атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
3 – тоқсан			
3А Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі		2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау; 2. 3. 1. 2 көпбұрыштарды жіктеу; 2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің басында жиналған және жабық буындағы екі буынды сөздерді айту
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу		2. 3. 2. 1 түзу, қисық, тұйықталған және тұйықталмаған бүгілме сызықтарды/ нүктелік қ а ғ а з д а қарапайымжалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу; 2. 3. 2. 2 түзу сызық сызу; 2. 3. 2. 6 саусақтық гимнастиканы жасай білу
	4.3 Тізбектер		2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу; 2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу
	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер		2. 1. 1. 5 50-ге дейін 3,4,5 тен топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау, жұп және тақ сандарды ажырату; 2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының бірдей 2,3,4,5 бөліктерге бөлінуін көрсету;

3В Көбейту және бөлу.
Есептер

	<p>2. 1. 1. 7 өз әрекетеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру</p>
<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>2. 1. 2. 1 ** заттық-практикалық материал негізінде көбейтуді бірдей қосындыларды қосу ретінде және бөлуді элементтер жиынтығын мағынасы бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну ;</p> <p>2. 1. 2. 2 **бірдей қосындылардың қосуын көбейтуге ауыстыру және керісінше; мұндай ауыстырудың мақсаттылығын түсіну;</p> <p>2. 1. 2. 4 **2,3 ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану;</p> <p>2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру</p>
<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>2. 1. 3. 6 50 тг, 100 тг тиындарды, 200 тг, 500 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу;</p> <p>2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану</p>
<p>4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар</p>	<p>2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін бейнелеп көрсету</p>
<p>5.1 Есептер</p>	<p>2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бірдей бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша</p>

<p>5. Дені саудың -жаны сау !</p>			<p>есептерді сараптамалау және шығару; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру</p>
<p>6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</p>		<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/ теңдіктер мен теңсіздіктер; 2. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу; 2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=b+a$, $(a+b)+c=a+(b+c)$, $ab=ba$; 2. 2. 1. 4 санды 1-ге көбейту, 1-ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \cdot 1=a$, $a:1=a$; 2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану</p>
		<p>2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер</p>	<p>2. 2. 2. 1 $x <$ \square және $x >$ \square түріндегі теңсіздіктер үшін жарамды сандарды анықтау; 2. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=38$; $(24-3)-x=8$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу; 2. 2. 2. 3 сан есімдіктерді жанама септіктегі көпше зат есімдіктер мен келістіру</p>
			<p>2. 5. 1. 2 **есептер шығару барысында</p>

3С Сандық және әріптік өрнектер.
Теңдеулер. Есептер

5.1 Есептер және математикалық модель

шамалар арасынын байланыстарын қолдану: бағасы, саны, құны;

2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару;

2. 5. 1. 5 **көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу, тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынаншаға көп/аз", "мына есеге көп/аз";

2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру;

2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді модельдеу және шығару (бірнеше есе өсіру мен азайту және айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары);

2. 5. 1. 8 сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін моделдеу;

2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру

2. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу

		5.2 Математикалық тіл	және жазу барысында қолдану; 2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
4 – тоқсан			
4А Есептеудің тиімді тәсілдері	1.2 Сандармен амалдар орындау		2. 1. 2. 2 ** көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну; компоненттер, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті бағытты көмек арқылы анықтау; 2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану; 2. 1. 2. 4 **2,3 ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер		2. 2. 1. 5 2-ден аса арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз сандық өрнектерді салыстыру; 2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану
			2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару;

	4В Есептерді шығару тәсілдері	5.1 Есептер және математикалық модель	<p>2. 5. 1. 5 ** тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынаншаға көп/аз", "мына есе ге көп/аз" қатынастарымен байланысты);</p> <p>2. 5. 1. 8 теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін моделдеу;</p> <p>2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
7. Қоршаған орта 8. Саяхат		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	<p>2. 3. 1. 3 көпбұрыштар жақтарының, айналадағы заттардың ұзындығын өлшеу, периметрлерін табу формулаларын жалпылау, құрастыру және қолдану $P = (a+b) \times 2$, $P = a \times 4$, $P = a+b+c$;</p> <p>2. 3. 1. 4 фигураның белгісіз жағын периметрі және белгілі жақтары арқылы табу;</p> <p>2. 3. 1. 5 периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, бірлескен әрекет деңгейінде фигураның формасын өзгерткенде периметр қалай өзгерегінін түсіндіру;</p> <p>2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің басында жиналған және жабық буындағы екі буынды сөздерді айту</p>
			2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру;

4С Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағыт пен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс, бұрылыстың жартысы, төрттен бірі, сағат тілімен және тіліне қарсы)
	3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	2. 3. 3. 1 түзудегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау; 2. 3. 3. 3 жазықтықта бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау
	4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шығару; 2. 4. 2. 3 дайын алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау
	5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: ұзындығы, ені, периметрі; 2. 5. 1. 5 ** тікбұрыштың, шаршының жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру
	5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу;

2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	<p>3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 1000 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру;</p> <p>3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу;</p> <p>3. 1. 1. 4 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру;</p> <p>3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұжырымдау</p>
		5.2 Математикалық тіл	<p>3. 5. 2. 1 көп таңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар және кластар кестесін қолдану;</p> <p>3. 5. 2. 4 **қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану;</p> <p>3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және</p>

<p>1А 1000 шектеуіндегі сандар. Қосу және алу</p>		<p>әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
	<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану</p>
	<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 3. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша екі айнымалысы бар өрнектің мәнін табу; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану</p>
	<p>2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер</p>	<p>3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу; 3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану</p>
	<p>4.3 Тізбектер</p>	<p>3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/миллионға дейінгі мыңдықтар тізбектерінің заңдылығын анықтау; 3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша реттілік құру, бұзылымын табу; 3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстар көмегімен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ..., онда...)</p>
		<p>3. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту және</p>

1. Тірі табиғат
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)

1В Көбейту және бөлу

<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>бөлу барысында қолдану; санды 0 ге бөлуге болмайтынын білу; 3. 1. 2. 3 ** көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану</p>
<p>1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері</p>	<p>3. 1. 3. 1 заттар бетінің ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу; 3. 1. 3. 3** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, масса: г, кг, ц, т, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см², дм², м², және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау; 3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және жалпылама мәні бар сөздерді қолдану</p>
<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>3. 2. 1. 4 санды 0-ге көбейту а</p> <p>•</p> <p>0=0;</p> <p>0ге бөлуге болмайтын қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру:</p> <p>a ≠ 0;</p> <p>3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану</p>
	<p>3. 4. 1. 1 Эйлер-Венндиаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын бағыттаушы көмек арқылы бейнелеу; 3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі</p>

<p>4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар</p>	<p>бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру; 3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін \emptyset, жиынтықтардың қиылысын белгілеу үшін \cap және жиынтықтардың бірлесуін белгілеу үшін \cup белгілерін қолдану; 3. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау</p>
<p>4.4 Заттар комбинациялары</p>	<p>3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану</p>
<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>3. 5. 1. 1 шамалар арасындағы байланыс бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру</p>
<p>5.2 Математикалық тіл</p>	<p>3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану</p>
<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>3. 1. 2. 4** 4;5; 6 ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану</p>
	<p>3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар</p>

	<p>1С Кестемен көбейту және бөлу</p>	<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 3. 2. 1. 6 төртке дейін арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 3. 2. 1. 7 формулаларды шамалар арасындағы өзара байланысты белгілейтін теңдіктер ретінде түсіну; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану</p>
		<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>3. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын; 3. 5. 1. 5 ** жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", "мына есе ге көп/аз" қатынастарымен байланысты) сараптамалау және шығару; 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру; 3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
<p>2 – тоқсан</p>			
	<p>2А Бөліктер</p>	<p>1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер</p>	<p>3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету; 3. 1. 1. 6 қарапайым бөлшектерді оқу, жазу; көрнекілікке сүйене отырып бірдей бөлгіші бар бөлшектерді салыстыру;</p>

		3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұжырымдау
	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 4 ** 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану; 3. 1. 2. 1 ** квадратты - екі бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде және куб –үш бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3. 1. 2. 1** бөлшектерді – бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну; 3. 1. 2. 14 санның/ шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/ шамасын табу: 100дің шектеуіндегі санның және жүздік санның жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану
	5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамау және шығару; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамау және шығару; 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру
		3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (центрі, радиусы,

3. Уақыт
4. Сәулет

3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі

3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу

диаметрі), симметриялық және и симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету;
3. 3. 1. 2 геометриялық фигураларды көру тірегі арқылы жіктеу;
3. 3. 1. 3 тік төртбұрыштың ауданын табу формуласын құрастыру $S=a \cdot b$, және шаршының $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыштың $S=(a \cdot b):2$, және айналадағы заттардың;
3. 3. 1. 4 суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, сөздік нұсқау бойынша айналадағы жалпақ фигуралардың периметрін анықтау;
3. 3. 1. 5 ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, фигураның формасын өзгерткенде ауданы қалай өзгередінін түсіндіру;
3. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда екі тоғысуы бар үш буынды сөздерді айту

3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда паралель және қиылысатын түзулерді сызу, қиылысатын жалпақ фигураларды сызу және олардың қиылысу аймағын табу;
3. 3. 2. 2 тіктөртбұрыш, шаршы құрастыру (берілген жақтары бойынша), циркуль көмегімен шеңбер сызу;

2В
Аудан. Шамалар

3.3 Нүктелер координаттары және козғалыс бағыты

1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері

3. 3. 2. 6 өз саусақтары мен қол буындарына массаж жасау

3. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау;
3. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау

3. 1. 3. 1 заттар бетінің ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу;
3. 1. 3. 2** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм, км, г, т, см², дм², м²;
3. 1. 3. 3** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, масса: г, кг, ц, т, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см², дм², м², уақыт және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау;
3. 1. 3. 4** араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның г, кг, ц, т /ауданның: см², дм², м²/;
3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және жалпылама мәні бар сөздерді қолдану

3. 5. 1. 2**есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: ені, ұзындығы;
3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу

	5.1 Есептер және математикалық модель	бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 5** тікбұрыштың, шаршының жақтары мен ауданын табуға салыстырмағаарналған есептерді сараптамалау және шығару
	5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен бұрыштарды, белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу; 3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту
2С Ауызша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 3. 1. 2. 9 қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалысанға бөлу ережелерін қолдану, 100 шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту; 3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану
3 – тоқсан		
		3. 1. 2. 3 ** көбейтудің байланыстырмалық, орналастырмалық

5. Өнер	3А Кестеден тыс көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу;</p> <p>3. 1. 2. 7 17:5, 96:6, 75:15, 84:4 сияқты жағдайларда кестеден тыс көбейту және бөлу;</p> <p>3. 1. 2. 9 қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалысанға бөлу ережелерін қолдану, 100 шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту</p>
6. Атақты тұлғалар		2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	<p>3. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді;</p> <p>$x \cdot (25:5)=60$;</p> <p>$(24 \cdot 3):x=6$;</p> <p>$x:(17 \cdot 2)=2$;</p> <p>$k+124 : 4 = 465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу;</p> <p>3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану</p>
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	<p>3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c) = ab+ac$, $a(b-c) = ab-ac$;</p> <p>3. 2. 1. 5 3-тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру;</p> <p>3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану</p>
			<p>3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және оның моделін жинау;</p>

3B Кеңістіктік фигуралар	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 4 оңға бұрылуы, жоғарғы, төменгі, бүйірлі көрінісі арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру
3C Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 10 $23 \cdot 2$, $123 \cdot 2$, $46 : 2$, $246 : 2$ сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 3. 1. 2. 11 $28 \cdot 3$, $269 \cdot 2$, $84 : 3$, $538 : 2$ сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
4 – тоқсан		
4A Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін – көбейтуді қолдану; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 5 3-тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
	1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері	3. 1. 3. 6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу; 3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және

<p>7. Су – тіршілік көзі</p> <p>8. Демалыс мәдениеті</p> <p>Мерекелер</p>	<p>4В Есептерді шығару тәсілдері</p>		<p>жалпылама мәні бар сөздерді қолдану</p>
		<p>4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар</p>	<p>3. 4. 1. 3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сан жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру</p>
		<p>4.2 Пікірлер</p>	<p>3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлер құру; 3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шығару; 3. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау</p>
		<p>4.4 Заттар комбинациялары</p>	<p>3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану; 3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстар көмегімен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ...,онда...)</p>
			<p>3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, түзу бағанды диаграмма,сызба , қысқаша жазба түрінде моделдеу; 3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар а р а с ы н ы ң байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын, ені, ұзындығы, ауданы; 3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", " мына есе ге көп/аз" қатынастарымен байланысты); тікбұрыштың,</p>

	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>шаршының жақтары мен ауданын табуға арналған есептерді сараптамау және шығару; 3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің есеп негізіне сәйкес келетінін түсіндіру; 3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыс бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары); 3. 5. 1. 8 айнымалысы бар өрнек түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды- сандық өрнек немесе бөлектенген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу; 3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
	<p>5.2 Математикалық тіл</p>	<p>3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып жүйелеу, салыстыру</p>
<p>4С Уақыт</p>	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері</p>	<p>3. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: секунд; 3. 1. 3. 3 ** уақыт шамаларының мәндерін салыстыру: секунд,мин, сағ,тәулік, апта, ай, жыл, ғасыржәне шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау; 3. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде уақыттың өлшем бірліктерін түрлендіру: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр;</p>

3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша уақытты анықтау: сағат, минут, секунд;
3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және жалпылама мәні бар сөздерді қолдану

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
		1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	<p>4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну; 1 000 000 шектеуінденатурал қатарындағы санның орнын анықтау;</p> <p>4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру, сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу;</p> <p>4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу;</p> <p>4. 1. 1. 4 миллион есебінің ірілендірілген бірлігін құру, жүздік миллиондар шектеуінде жазу, санау, салыстыру;</p> <p>4. 1. 1. 7 оқу диалогына белсенді араласу</p>
		1.2 Сандармен амалдар орындау	<p>4. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындау барысында қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; микрокалькулятор көмегімен есептеулер;</p>

<p>1. Менің Отаным - Қазақстан</p> <p>2. Адами құндылықтар</p>	<p>1А Көп таңбалы сандарды нөмірлеу және олармен жүргізілетін амалдар</p>	<p>4. 1. 2. 8 көп таңбалысандарды қосу және алу алгоритмін қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану</p>	
	<p>1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері</p>	<p>4. 1. 3. 1 кеңістікті геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшелермен өлшеу (1 см³);</p> <p>4. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм³, см³, дм³, м³, га, ар,мг;</p> <p>4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық:мм, см, дм, м, км/масса: г, кг, ц, т/көлем (сыйымдылық): л, мм³, см³, дм³, м³/ аудан: мм², см², дм², м², ар, га/ уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметиикалық амалдар орындау;</p> <p>4. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның: г, кг, ц, т/ауданның: мм², см², дм², м², ар, га/көлемнің: см³, дм³, м³, мм³/ уақыттың: секунд, мин, сағ, тәулік;</p> <p>4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың $\frac{1}{60} = 1$ минут; сағаттың $\frac{1}{2}$ = 30 мин; аптаның $\frac{1}{7} = 1$ күн);</p> <p>4.1.3. 10 000 тг, 20 000 тг қағаз ақшалардыжәне басқа мемлекеттердің</p>	

		валюталарын рубль, евро, доллар) ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу; 4. 1. 3. 7 дерексіз және абстрактты мәні бар сөздерді түсіну және қолдану
	4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 **1000 000 ға дейінгі сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау; 4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
1В Біртаңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 3 қосу және көбейту қасиеттерін көп таңбалы сандармен есептеулер жүргізу барысында қолдану; 4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу; 4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 4. 1. 2. 6 10, 100, 1000ға қалдықсыз және қалдықпен бөлу; 4. 1. 2. 7 екі-,үш таңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу; 4. 1. 2. 10 ** көп таңбалысандарды бір таңбалысанғақалдықпен бөлу
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 4. 1. 1 жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылысатын және қиылыспайтын жиынтықтар, кіші жиынтық); 4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау
		4. 2. 1. 8** бірқалыпты түзу қоғалыс жолы

		<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>формуласын шығару және қолдану $s=v$</p> <p>.</p> <p>$t, t=s:v, v=s:t;$</p> <p>4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану</p>
1С Жылдамдық, уақыт, қашықтық	5.1 Есептер және математикалық модель	<p>4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: жылдамдық, уақыт, ара қашықтық,;</p> <p>4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру</p>	
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>4. 4. 1. 3 **есептер шығару барысында жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану</p>	
1D Геометриялық фигуралар	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	<p>4. 3. 1. 1** куб, тікбұрышты параллелепипедті және олардың элементтерін тану және атау (ұштары, қабырғалары, қырлары);</p> <p>4. 3. 1. 3 тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формуласын құрастыру және қолдану ($V=a \cdot b \cdot c$);</p> <p>4. 3. 1. 4 бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың ауданын анықтау;</p> <p>4. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда ашық буындағы төрт буынды сөздерді айту</p>	
		<p>4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені,</p>	

		<p>5.2 Математикалық тіл</p>	<p>тікбұрышты параллелепипедті белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу; 4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
		<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: биіктік, ені, ұзындық, көлем; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру</p>
<p>2 – тоқсан</p>			
		<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>4. 1. 2. 9 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану; 4. 1. 2. 12 ** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалысандарға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану</p>
			<p>4. 1. 2. 10 ** көптаңбалысандарды екі таңбалысандарға ақалдықпен бөлу; 4. 1. 2. 11 ** екі таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды екі</p>

<p>3. Мәдени мұра</p> <p>4. Мамандықтар әлемі</p>	<p>2А Көбейту және бөлу</p>	<p>1.2 Сандармен амалдар орындау</p>	<p>таңбалысандарға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 10 ** көп таңбалысандарды үш таңбалысандарға қалдықпен бөлу;</p> <p>4. 1. 2. 11 ** үш таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 12 ** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды үш таңбалысандарға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 13 бөліндінің жазбасында нөл бар болса көп таңбалысанды екі-, үш-таңбалыға бөлу алгоритмін және көбейтудің кері амалының алгоритмін қолдану</p>
		<p>2.1 Сандық және әріптік өрнектер</p>	<p>4. 2. 1. 8** санның қалдықпен бөліну формуласын шығару және қолдану $a=b$</p> <p>•</p> <p>$c+r$;</p> <p>4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану</p>
	<p>2В Есептер шығару</p>	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс;</p> <p>4. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу, екі айырма арқылы белгісізді табу бойынша есептерді сараптамау және шығару;</p> <p>4. 5. 1. 9 қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттағы</p>

			<p>қоғалыс , ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару;</p> <p>4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
3 – тоқсан			
		<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4. 5. 1. 1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде моделдеу;</p> <p>4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/ өсімшілік, өсімнің ауданы, массасы / жылдамдық, уақыт, ара қашықтық,;</p> <p>4. 5. 1. 9 ** ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару;</p> <p>4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру</p>
		<p>4.2 Пікірлер</p>	<p>4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайылығын және жалғандығын анықтау;</p> <p>4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шығару;</p> <p>4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау</p>

3А Қозғалысқа арналған есептер шығару, өсімділік	4.4 Заттар комбинациялары	4. 4. 4. 1 іріктеп алу тәсілімен комбинаторлық есептер шығару; 4. 4. 4. 2 тұжырымдамаларды, дәлелдемелерді құру барысында күрделі лексикалық-грамматикалық конструкцияларды қолдану
	3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	4. 3. 3. 1 қозғалысының басы мен бағытын пайдалана отырып нысандардың қозғалыс сызбасын құрастыру, тиісті есептеулер жүргізу ; 4. 3. 3. 2 нысандардың бастапқы позициясы мен қозғалыс бағытын анықтау (қарсы алдынан және қарама-қарсы бағыттарда); 4. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте еркін бағдарлай білу
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 8 ** ізінше және артта қалып жүру формулаларын шығару және қолдану; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
	5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 5 ақпаратты сараптамау, мәліметтерді салыстыру және тұжырымдау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызбалар жасау; 4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту

5. Табиғи құбылыстар
6. Қоршаған ортаны қорғау

3В Бөлшектер және пайыздар. Есептер

1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	4. 1. 1. 6 бірдей бөлгіші бар және бірдей алымы бар бөлшектерді салыстыру; сандық сәуледе салыстыру, дұрыс және бұрыс бөлшектерді, аралас сандарды ажырата білу; 4. 1. 1. 7 оқу диалогына белсенді араласу
4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 ** жай бөлшектермен көрсетілген сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау ; 4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алуды сәйкес алымдарды қосу және алу ретінде түсіну; 4. 1. 2. 14 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға түрлендіру; 4. 1. 2. 15 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану
2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 4 бірдей бөлінгіші бар жай бөлшектердің қосуы мен алуын әріптік теңдік ретінде алгоритм бойынша келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ және $\frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n};$ 4. 2. 1. 5 бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру:

		$\frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k} \cdot \frac{a}{n} = \frac{a:k}{n:k}$ <p>k \neq 0</p> <p>4. 2. 1. 6 бөлшектік санды өрнектерді салыстыру; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану</p>
	5.1 Есептер және математикалық модель	<p>4. 5. 1. 3 бүтіннің жартысын табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру</p>
	5.2 Математикалық тіл	<p>4. 5. 2. 1 жай бөлшектерді құру, салыстыру, қосу және алу барысында жалпақ фигураның бөліктерін және сандық сәулені қолдану; 4. 5. 2. 4** пайызды белгілеу үшін % символын қолдану; 4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>
3С Шеңбер, дөңгелек	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	<p>4. 3. 2. 2 ** радиусы бойынша шеңбер сызу; 4. 3. 2. 6 саусақтары мен қол буындарына массаж жасау</p>
4 – тоқсан		
	2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	<p>4. 2. 2. 1 қос теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу ; 4. 2. 2. 2 $39 + 490:k = 46$; $230 \cdot a + 40 = 1000:2$ түріндегі теңдеулерді шешу;</p>

		4. 2. 2. 3 күрделі лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану
4А Теңдеулер және теңсіздіктер, өрнектер	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру; 4. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша бірнеше айнымалысы бар өрнектің мәнін табу; 4. 2. 1. 3 айнымалысы бар өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану; 4. 2. 1. 6 бөлшектік санды өрнектерді салыстыру; 4. 2. 1. 7 төрттен көп арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 4. 1. 3 есептер, теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану; 4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау
	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 5** микрокалькулятор көмегімен есептеулер жүргізу
		4. 5. 1. 4** шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамалау және шығару;

<p>7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат</p>	<p>4В Есептер</p>	<p>5.1 Есептер және математикалық модель</p>	<p>4. 5. 1. 5 тікбұрышты параллелепипедтің қабырғасының ұзындығы мен көлемін табуға арналған есептерді сараптамаалау және шығару; 4. 5. 1. 6 түрлі құрамды есептер құрастыру, салыстыру және шешу; 4. 5. 1. 7 3- 4 амалды есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және шығару, және ең тиімдісін анықтау; 4. 5. 1. 8 сандық орнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы құрамды есептердің шешімін моделдеу; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру</p>
		<p>3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі</p>	<p>4. 3. 1. 1** тікбұрышты үшбұрыштытану және атау; 4. 3. 1. 2 үшбұрыштарды жіктеу; 4. 3. 1. 4 суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың ауданын анықтау; 4. 3. 1. 5 жалпақ фигуралардың құрастырылуын симметриялық өсіне қарасты толықтыру; бұрыштың мәнін табу; 4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда перпендикуляр түзулерді, симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды сызу; 4. 3. 2. 2** берілген градустық өлшем бойынша бұрыш, екі жағы бойынша тікбұрышты үшбұрыш, бұрыштықтың көмегімен</p>

4С Үшбұрыш және симметрия		<p>түзуге перпендикуляр сызу;</p> <p>4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (пирамида, цилиндр, конус) және оның моделін жинау;</p> <p>4. 3. 2. 4 симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестеу;</p> <p>4. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда ашық буындағы төрт буынды сөздерді айту</p>
	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	<p>4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; бірігу және қиылысу аумақтарын бөлек көрсету</p>
	4.3 Тізбектер	<p>4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже таңдап, сандар, сандар тобы реттілігін құру;</p> <p>4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу</p>
	5.2 Математикалық тіл	<p>4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын /бұрыштың градустық өлшемін белгілеу үшін 0 символын қолдану;</p> <p>4. 5. 2. бматематикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту</p>

Ескертпе: ** белгісі бар оқу мақсаттарын жартылай жүзеге асыру ұсынылады.

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың қазіргі заманауи ақпараттық технологиялардың базалық білімін, жұмыс жасау біліктілігін және оларды оқу мен күнделікті өмірде тиімді қолданудың дағдыларын меңгеруі болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) адамзат іс-әрекетінің әр түрлі саласындағы ақпараттық процестердің рөлін түсінуді қалыптастыру;

2) компьютер туралы, заманауи сандық технологиялар туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру;

3) компьютер жұмысының негізгі қағидаларын білім алушылардың меңгеруі, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып іздеу, өңдеу, сақтау, ақпаратты жіберу бойынша қарапайым операцияларды орындау;

4) ақпарат алмасуға, коммуникацияны жүзеге асыруға мүмкіндік беретін техникалық құралдарын қолдану дағдыларды дамыту;

5) компьютермен жұмыс жасау қауіпсіздік ережелерін сақтауды және авторлық құқықты сыйлауға үйрету;

6) білім алушылардың жүйелі логикалық, алгоритмдік ойлауын дамыту;

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың пәнге байланысты негізгі түсініктер мен ұғымдарды меңгеруі, пәндік материалдар негізінде тілдік құрылымдарын дұрыс қолдану біліктерін дамыту;

2) сөйлеу тілінің коммуникативті сапасын және қарым-қатынас дағдыларды жетілдіру;

3) білім алушылардың мультимедиялық технологияларды қолдану арқылы барлық сенсорлық жүйелерін дамыту және түзету;

4) көру – қозғалыс және моторлы бағдарлауын дамыту;

5) оқытудың белсенді әдістерін ендіру, ақпараттық-коммуникациялық ортаны құру, функционалды сауаттылығын дамыту арқылы білім алушыларды әлеуметтендіру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесін ұйымдастырудағы қағидалар:

1) оқу материалдары негізінде таным үрдістерін түзетуге, сөйлеу іс-әрекетін дамытуға бағытталған, арнайы іріктеліп алынған іс-әрекет түрлері мен тапсырмалар көмегімен ынталандырып, дамытып оқыту;

2) сабақ барысында сөйлеу режимін сақтау: жеке сабақ кезінде дыбыс айтыуын қадағалау, ауызша және жазбаша сөйлеу тіліндегі аграмматизмдерді жою, тұтығатын білім алушылардың сөйлеу тілінің қарқынын, ырғақтылығын және бір келкілігін қалыптандыру;

3) ұсынылған оқу материалының полисенсорлы болуы;

4) көру қабілетін дамыту арқылы байланыстырып монологты сөйлеу дағдыларын қалыптастыру;

5) дене бітімінің, көруінің бұзылымыстарын алдын алу, психоэмоционалды аландаушылықты жою, жалпы және ұсақ моторикасын, сөйлеу кезіндегі тыныс алуын түзетуге арналған денсаулық сақтау технологияларын қолдану;

6) теория мен практиканың арасындағы алшақтықтың алдын алу үшін шығармашылық, тәжірибелік іс-әрекетті ұйымдастыру;

7) сабақта іс-әрекет түрін жиі алмастыру.

6. Оқыту барысында заманауи жалпы дидактикалық және арнайы тәсілдер қолданылады:

1) зерттеушілік тәсіл "мұғалім-білім алушы" қатынасының сипатының өзгеруіне, өздігінен білім алу дағдыларының қалыптасуына, таным қызығушылықты тәрбиелеуге ықпал етеді;

2) құндылыққа-бағытталған тәсілді оқу іс-әрекетін белгілі бір құндылықтарды ұстану негізінде ұйымдастыру мен орындау, оның нәтижелерін алу және қолдану амалы ретінде қарастырады;

3) жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін жекелендіруге, білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктерін және мүмкіндіктерін ескере отырып шығармашылық қабілеттерінің толық ашуына бағытталған;

4) іс-әрекеттік тәсіл өз бетімен білім алуға, өз оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формасын сезінуге, оның ереже жүйесін қабылдауға және түсінуге мүмкіндік береді;

5) саралап оқыту тәсілі білім алушылардың сөйлеу бұзылыстарының ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі білім алушылар тобы үшін оқу процесін арнайы

ұйымдастыруды, білім алуға ерекше қажеттіліктерін қанағаттандыруды, шығармашылық және критикалық ойлауын дамытуды қарастырады;

6) құзыреттілік тәсіл білім алушылардың әлеуметтік тәжірибесін қолдану негізінде түрлі іс-әрекет барысында мәселелерді өзбетімен шешу қабілеттерін дамытуға бағытталған;

7) кіріктірілген тәсіл "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнін басқа да оқу пәндерімен тығыз байланыстыруға мүмкіндік береді;

8) қарым-қатынастық тәсілмен үйлестіріп жобалық тәсілді қолдану білім алушылардың өзара және ата-аналармен, жергілікті қоғамдастықтардың өкілдерімен бірігіп; ұлттық-регионалдық құрам ерекшеліктерін ескере отырып ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық және тәжірибелік мәселелерді шешу барысында тиімді іскерлік қарым-қатынас құруға мүмкіндік береді.

7. Білім алушылардың білімді тиімді меңгеруі оқу материалын білім алу мүмкіндіктерінің потенциалды деңгейін ескере отырып, өзекті деңгейінде беру және оқытудың ғылымилығы мен қолжетімділігі арасындағы теңгерімін сақтау арқылы жүзеге асады.

8. Білім алушылардың таным мүмкіндіктеріне қарай оқу пәнінің ғылыми мазмұны бейімделеді. Ол бірнеше әдістемелік шарттарды орындаумен анықталады:

1) таным үрдістерін когнитивті қолдау бойынша әдістемелік тәсілдер кешенін қолдану;

2) материалды біртіндеп күрделендіру, оны нақтылау, кванттау, рационалды дозалау, жаңа жағдайда білімді қолдануға арналған жаттығулар көлемін ұлғайту;

3) сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға материалда ұсыну темпін қабылдау мүмкіндіктерін адекватты бағалау;

4) сөйлеуді шығаруды визуальды қолдау: заттар бойынша бағдарламалық терілген сөздерді, заттарға арналған айтылулар мен фразалардың, сөйлеудің құрылымдарының шаблондарын қолдану, байланыстырып ойын жеткізуге көмектесетін алгоритмдер, кестелер, жоспарлар, сызбаларды кеңінен қолдану, бейімделген оқу мәтіндерін қолдану

9. Мұғалімнің кәсіби іс-әрекеті сыныптың логопедімен нәтижелі қатынас құруынан, тұтықпасы бар, ринолалиясы, алалия және дизартриялық бұзылыстары бар, аутизмге шалдыққан білім алушыларға жеке сабақта түзетушілік қолдауды ұйымдастыруға мүмкіндік беретін арнайы әдістемелерді меңгеруінен тұрады.

3 - тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

10. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 3 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;

2) 4 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты құрайды.

11. Бағдарламаның мазмұны оқу бөлімдеріне бөлінген. Оқу бөлімдері сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын көрсететін бөлімшелерге бөлінген, оқыту мақсаттары күтілетін нәтижелер ретінде берілген: білік немесе дағды, білім немесе түсіну.

12. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Компьютер" бөлімі;
- 2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі;
- 3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі.

13. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) компьютер құрылғысы;
- 2) программалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

14. "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) графика;
- 3) презентациялар;
- 4) мультимедиа.

15. "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпаратпен алмасу;
- 3) Интернет желісіндегі қауіпсіздік.

16. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютер құрылғысы: енгізу (тышқан, пернетақта, микрофон) және шығару құрылғылары (монитор, принтер, құлаққаптар, колонкалар); программалық қамтамасыз ету: компьютерлік программалардың қызметі (сілтеуіш, суреттерді көруге арналған программалар), программа менюі, меню командаларын қолдану, файлдар мен бумалар, компьютерде файлдарды ашу және сақтау; қауіпсіздік техникасы: қауіпсіздік техникасының ережелері, желіде орналасқан ақпараттың сенімділігі мен пайдасы;

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік редактордың қызметі, программа менюі, сөйлемдерді, мәтінді теру және өңдеу, шрифті, символдар мен абзацтарды пішімдеу, мәтінмен болатын операциялар, символдарды қосу; графика: графикалық редактордың қызметі, суреттерді ашу және сақтау, редактор құралдарын қолдана отырып, сурет салу, түстер палитрасы, суреттерді өңдеу, суретті кесу, айналдыру және өлшемін өзгерту, сурет бөліктерінің көшірмесін жасау; презентация: презентация құру бағдарламаларын орнату, бағдарлама мәзірі, презентацияны ашу және сақтау, слайдта мәтіндер мен суреттерді орналастыру, слайдтан слайдқа көшу, презентация дизайны, дыбыс шығару, мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғысы, дыбыстық редактор орнату, жазба, дыбысты дыбыстарды шығару және түзету, дыбыс эффектілерін қолдану;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: веб-парақшаларды қарау бағдарламаларын орнату, іздеу жүйесі, түйін сөздер бойынша ақпаратты іздеу; ақпаратпен алмасу: ақпарат алмасу тәсілдері, белгіленген мәтіндер мен мәтіндегі суреттерді көшіру; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: Интернет желісінде жұмыс жасау барысында қауіпсіздік сақтау ережелері.

17. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютердің құрылғылары: компьютердің сыртқы құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: файлдармен және бумалармен жұмыс жасау, файлдармен және бумалармен операция жасау (құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою), файлдармен және бумалармен жұмыс жасау кезінде мәнмәтіндік менюді қолдану, компьютерде ақпаратты іздеу (бума, файл, мәтіннің үзіндісі); қауіпсіздік техникасы: экранмен жабдықталған құрылғылармен жұмыс атқару барысында қауіпсіздік техникасының ережелерін сақтау;

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар, суреттер мен сәндік мәтінді кірістіру, маркерленген және нөмірленген тізімдер, мәтіннің үзіндісін құжат ішінен іздеу; графика: графикалық редакторлар, фотосуреттерді өңдеу (жарық, контраст, рамка), коллаж жасау; презентациялар: слайд макеті, презентациядағы нысандарға анимацияны баптау, суретті, сәндік мәтінді, видео мен дыбысты презентацияға қою; мультимедиа: дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар, дыбыспен жұмыс жасауға арналған компьютердің сыртқы құрылғылары, дыбыс редакторында әуен жазу, видеоны жазу және оны көруге арналған компьютердің сыртқы құрылғылары, видеоредакторлардың көмегімен видеоны жазу және оны өңдеу, видео үзінділерін көшіру, орнын ауыстыру және жою;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: браузер құралдары (закладки, история и загрузки); ақпарат алмасу: электронды почта, хабарламаларды қабылдау және жөнелту, сообщения с вложенными файлами; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: құпиясөздер, сенімді құпиясөздің критерийлері.

4 - тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

18. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында: "3" – сынып, "2.1" – бөлімше, "1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

19. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып

1.1 Компьютер құрылғылары	<p>3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру (пернетақта, тышқан, жүйелік блок, монитор);</p> <p>3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 1. 3 негізгі терминдерді дұрыс айта алу, жазу және сөздікте белсенді қолдану</p>	<p>4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану</p>
1.2 Программалық қамтамасыз ету	<p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 3 үлгі бойынша файлдар мен бумаларды құру және ұғымын түсіну;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p>	<p>4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту;</p> <p>4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тыңдау дағдысын меңгеру;</p> <p>4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау;</p> <p>4. 1. 2. 5 оқу диалогын құру, өрбіту және аяқтау</p>
1.3 Қауіпсіздік техникасы	<p>3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;</p> <p>3. 1. 3. 2 интернет желісіндегі барлық ақпараттар сенімді және пайдалы еместігін түсіну;</p> <p>3. 1. 3. 3 ақпаратты графикалық түрде ұсыну және көру арқылы байланысқан айтылымдар құрастыру</p>	<p>4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын түсіндіру;</p> <p>4. 1. 3. 2 "қолдаймын және қарсымын" деген тірек сызбаға сүйеніп мәтін-тұжырымдар құрау;</p> <p>4. 1. 3. 3 өзінің сөйлеуін дұрыс бағалау, қоршаған адамдардың әрекетін бағалау</p>

2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
	<p>3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру;</p>	

2.1 Мәтіндер	<p>3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету);</p> <p>3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;</p> <p>3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу</p>	<p>4. 2. 1. 1 маркірленген және нөмірленген тізім құру;</p> <p>4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру (WordArt);</p> <p>4. 2. 1. 3 көру және ауызша нұсқаулық бойынша жұмыс жасау</p>
2.2 Графика	<p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану;</p> <p>3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту);</p> <p>3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру</p>	<p>4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p> <p>4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау</p>
2.3 Презентациялар	<p>3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және жасалған жұмыстың сапасына бағалап айтып беру;</p> <p>3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну</p>	<p>4. 2. 3. 1 слайдка макет дайындау;</p> <p>4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;</p> <p>4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану;</p> <p>4. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын дайындау және ұсыну</p>
2.4 Мультимедиа	<p>3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару;</p> <p>3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану;</p> <p>3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою</p>	<p>4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен әуен шығару бағдарламаларын қолдану;</p> <p>4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған программаларды қолдану (жарық, контраст, рамка);</p> <p>4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу;</p> <p>4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарымен бірігу</p>

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты іздеу	<p>3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану;</p>	<p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау);</p>

	3. 3. 1. 2 жасалған жұмыстың сапасы туралы бағалап айтып беру	4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес құралдарды дұрыс таңдау
3.2 Ақпаратпен алмасу	3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру; 3. 3. 2. 2 шаблон және тірек сөздер бойынша монолог – тұжырым құру	4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық поштамен жіберу және алу; 4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпаратты хабарламалар құру, түзету; 4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені және өзінің сөйлеуін бағалау
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3. 3. 3. 1 желідегі қажетсіз байланыстың қаупін түсіну; 3. 3. 3. 2 мәтін – тұжырым құрылымына сүйене отырып, өз ұстанымын сенімді дәлелдеу	4. 3. 3. 1 сенімді құпиясөз критерийлерін құрастыру және ұсыну; 4. 3. 3. 2 алгоритмдер мен есте сақтау нұсқауларын құру

20. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

21. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
3-4-сыныптары үшін
"Ақпараттық-коммуникациялық
технологиялар" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
		3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру (пернетақта, тышқан, жүйелік блок, монитор);

	Компьютер құрылғысы	<p>3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;</p> <p>3. 1. 3. 3 ақпаратты графикалық түрде ұсыну және көру арқылы байланысқан айтылымдар құрастыру</p>
Тірі табиғат	Файлдар мен бумалар	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 3 үлгі бойынша файлдар мен бумаларды құру және ұғымын түсіну;</p> <p>3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану;</p> <p>3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою</p>
	Прогораммалар терезесі	<p>3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік блок , монитор);</p> <p>3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p>
		<p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p>

Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарык пен қараңғы)	Мәтінді теру және өңдеу	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру</p>
	Мәтінді пішімдеу	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру;</p> <p>3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету);</p> <p>3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді киып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;</p> <p>3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу</p>
2- тоқсан		
	Дыбысты жазу және ойнату	<p>3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік блок , монитор);</p> <p>3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;</p> <p>3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару</p>

Уақыт	Дыбыстық эффектілер	<p>3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік блок , монитор);</p> <p>3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p> <p>3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару</p>
	Дыбысты өңдеу	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;</p> <p>3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару</p>
Сәулет	Графикалық редактордың құралдары	<p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p> <p>3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;</p> <p>3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану</p>
		<p>3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы</p>

	Суретті өңдеу	міндеттерді орындау үшін қолдану; 3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану; 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану
3-тоқсан		
Өнер	Графикалық редактордағы фигуралар	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану; 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану
	Қайталанатын үлгілер	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кию, бұру, өлшемін өзгерту); 3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру
	Түстер палитрасы	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану; 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кию, бұру, өлшемін өзгерту); 3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру 3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану
		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;

Атақты тұлғалар	Ақпаратты іздеу	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;</p> <p>3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану</p>
	Интернеттегі қауіпсіздік	<p>3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру;</p> <p>3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану;</p> <p>3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру;</p> <p>3. 3. 2. 2 шаблон және тірек сөздер бойынша монолог – тұжырым құру</p> <p>3. 3. 3. 1 желідегі қажетсіз байланыстың қаупін түсіну;</p> <p>3. 3. 3. 2 мәтін – тұжырым құрылымына сүйене отырып, өз ұстанымын сенімді дәлелдеу</p>
	Презентация құру	<p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p> <p>3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және жасалған жұмыстың сапасына бағалап айтып беру;</p> <p>3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну</p> <p>3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану</p>
4-тоқсан		

Су – тіршілік көзі	Презентация құрып безендіру	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;</p> <p>3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау</p> <p>3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және жасалған жұмыстың сапасына бағалап айтып беру;</p> <p>3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану;</p> <p>3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою</p>
	Презентацияға арналған ақпарат	<p>3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;</p> <p>3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;</p> <p>3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және жасалған жұмыстың сапасына бағалап айтып беру;</p> <p>3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну</p> <p>3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану</p>
	Мәтінмен жұмыс	<p>3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру;</p> <p>3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;</p>

Демалыс мәдениеті. Мерекелер		3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу; 3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану
	Пернетақтада жоқ символдар	3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді киып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау; 3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу 3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану; 3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою
	Презентациядағы дыбыстар	3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану; 3. 3. 1. 2 жасалған жұмыстың сапасы туралы бағалап айтып беру 3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару

2) 4-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Менің Отаным – Қазақстан	Фотосуреттерді өңдеу	4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын түсіндіру; 4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған программаларды қолдану (жарық, контраст, рамка)
	Файлдармен және бумалармен жұмыс жасау	4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту; 4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тыңдау дағдысын меңгеру;

		<p>4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау</p>
Адами құндылықтар	Құжаттағы суреттер	<p>4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тыңдау дағдысын меңгеру;</p> <p>4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру (WordArt)</p>
	Тізімдер	<p>4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау;</p> <p>4. 2. 1. 1 маркірленген және нөмірленген тізім құру;</p> <p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі)</p>
2-тоқсан		
Мәдени мұра	Дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар	<p>4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту;</p> <p>4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен әуен шығару бағдарламаларын қолдану</p>
	Әуен жазу	<p>4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану;</p> <p>4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен әуен шығару бағдарламаларын қолдану</p>
Мамандықтар әлемі	Презентацияға арналған ақпараттар	<p>4. 2. 3. 1 слайдқа макет дайындау;</p> <p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау);</p> <p>4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес құралдарды дұрыс таңдау</p>

	Презентациядағы анимациялар	<p>4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p> <p>4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау</p> <p>4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;</p> <p>4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану</p>
3-тоқсан		
Табиғи құбылыстар	Видеожазба	<p>4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану</p> <p>4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту;</p> <p>4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу;</p> <p>4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарымен бірігу</p>
	Видеоны өңдеу	<p>4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тыңдау дағдысын меңгеру;</p> <p>4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу;</p> <p>4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарымен бірігу</p>
Қоршаған ортаны қорғау	Презентациядағы дыбыстар	<p>4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру (WordArt);</p> <p>4. 2. 1. 3 көру және ауызша нұсқаулық бойынша жұмыс жасау ;</p> <p>4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;</p> <p>4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану</p>
	Презентациядағы видео	<p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;</p> <p>4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану</p>
4-тоқсан		
		4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру

	Интернет арқылы мәліметтер жіберу	<p>және жою, белсенді тыңдау дағдысын меңгеру;</p> <p>4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау;</p> <p>4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық поштамен жіберу және алу;</p> <p>4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпартты хабарламалар құру, түзету;</p> <p>4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені және өзінің сөйлеуін бағалау</p>
Ғарышқа саяхат	Құпиясөз күші	<p>4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау);</p> <p>4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес құралдарды дұрыс таңдау</p> <p>4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық поштамен жіберу және алу;</p> <p>4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпартты хабарламалар құру, түзету;</p> <p>4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені және өзінің сөйлеуін бағалау</p> <p>4. 3. 3. 1 сенімді құпиясөз критерийлерін құрастыру және ұсыну;</p> <p>4. 3. 3. 2 алгоритмдер мен есте сақтау нұсқауларын құру</p>
Болашаққа саяхат	Компьютердің құрылғылары	<p>4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;</p> <p>4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану</p> <p>4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын түсіндіру;</p> <p>4. 1. 3. 2 "қолдаймын және қарсымын" деген тірек сызбаға сүйеніп мәтін-тұжырымдар құрау</p> <p>4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;</p>

	Бейнелерді құру	<p>4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған программаларды қолдану (жарық, контраст, рамка);</p> <p>4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі);</p> <p>4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау);</p> <p>4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес құралдарды дұрыс таңдау</p> <p>4. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын дайындау және ұсыну</p>
--	-----------------	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
600 -қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты - табиғат құбылыстары мен олардың түрлілігін, күрделілігін және өзара байланысын тану процесі барысында білім алушылардың зерттеу, ойлану іс әрекеттерінің негіздерін қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қоршаған әлем, табиғат болмыстары мен құбылыстары, негізгі табиғи процестерінің себептері мен салдары, жаратылыстану ғылыми білімдерінің маңыздылығы туралы негізгі білім және түсініктерді қалыптастыру;

2) қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру, бұқаралық ақпараттық құралдары, интернет ресурстары, арнайы және ғылыми-көпшілік әдебиеттерден алынған жаратылыстану-ғылыми және өмірлік маңызды ақпаратты қабылдау біліктіліктерін үйрету;

3) ғылыми зерттеу іс-әрекетінің негіздері ретінде мәселені анықтау; болжамын жасау; сұрақтарды құрылымдау; зерттеу жоспарын құру, бақылау; эксперименттер жүргізу; зерттеу нәтижелерін сипаттау мен бағалау; пайымдамаларды айту мен қорытындыларды жасау сияқты қабілеттерінің дамуына ықпал ету;

4) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру ;

5) жаратылыстану ғылымдары бағытында маңызды жетістіктердің қолданбалы мағынасын қолжетімді деңгейде түсіндіру қабілетін қалыптастыру.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) жаңа сөздердің мағыналарын нақтылау мен кеңейту және оларды балалардың сөйлеу тіліне ендіру;

2) ауызша сөйлеу тілінің дикциялық нақтылығы мен түсіктілігін жетілдіру;

3) сөйлеу тілінің оппозициялық дыбыстарын айту мен оларды естіп ажыратуға қабілеттерін дамыту; көп құрамды сөздерді айтуын бекіту;

4) сабақтың әр кезеңінде сөйлеу фразаларды құрастыру алгоритмін қолдана алу қабілетіне үйрету; интонация, эпитет, антонимдер, салыстыру мен метафора сияқты мәнерлілік құралдарын қолдана отырып, берілген жоспар бойынша байланыстыру дағдыларын қалыптастыру;

5) жүйелі пәндік (метакогнитивті) қабілеттерін дамыту: табиғат құбылыстары және қоғам өмірі, табиғат құбылыстарын бақылау туралы ақпараттар материалдар негізінде - талдау, жинақтау, салыстыру, сәйкестендіру, жалпылау, категориялау, топтастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Жаратылыстану" пәнін оқыту процесі күтілетін нәтижелерге негізделеді, олар танымның әрекеттік аспектісін сипаттап, келесі деңгейлер бойынша құрастырылады: "біледі", "түсінеді", "қолданады", "талдайды", "жинақтайды", "бағалайды".

6. Білім алушыларды оқытуда арнайы тәсілдерді қолдану сөйлеу тілінің барлық компоненттерінің дамымауына байланысты:

1) сөздердің дыбыстық – буындық құрылымының бұрмалануына;

2) сөздік қорының кедей болуына;

3) сөздерді алмастырудың түрлілігінің болуына;

4) сөйлеу тілін синтаксистік безендірудің кедейлігі мен стереотиптілігіне;

5) басым жағдайда жай сөйлемдерді қолдануына;

6) байланыстырып сөйлеу тілі дамуының айтарлықтай артта қалуына;

7) вербальды емес және паравербальды құралдарды орынсыз қолдануы мен жеткіліксіздігіне.

7. Оқыту сөйлеу тілдік онтогенезін есепке ала отырып қолданылатын тұлғалық-бейімдеушілік, кешенеді, жүйелілік, әрекеттік, коммуникативті, саралап оқыту тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

8. Тұлғаға-бағдарланған тәсілдің мақсаты әр білім алушының ерекше білім алу қажеттілігін қанағаттандыру болып келеді: тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамыту, оның сөйлеу тілінің, психикалық және дене дамуы, жеке дамуы, бейімділіктері мен әрекет мотивтерінің ерекшеліктерін есепке ала отырып, оның шығармашылық күштерін толыққанды ашу.

9. Кешенді тәсіл түрлі мамандардың қажетті көмек көрсетуі мен қолдауын болжайды: тұтықпасы, дизартриси бар білім алушылармен жұмыс жасайтын дәрігер-невропатолог; ринолалиясы бар білім алушылармен жұмыс жасайтын пластикалық хирург, және дәрігер –отоларинголог, фоониатр маманы, сенсорлы алалиясы бар және кохлеарлы имплантацияланған білім алушылармен жұмыс жасайтын сурдолог маманы; сөйлеу тілінің барлық паталогияларында жұмыс жасайтын психолог, логопед мамандары.

10. Жүйелілік тәсілдің негізгі мағынасы өзіндік компоненттер сабақ барысында жеке-жеке түрде емес, өзара байланысында, дамуы мен қозғалысында қарастырылады.

11. Іс-әрекеттік тәсілдің мәні - білім алушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық іс-ірекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз жалпы оқу және заттық терминологиялық сөздіктерді хабарлау, қайта өңдеу және сөйлеу тілін нақтылау арқылы жүргізілетін бақылау, эксперимент жасау, түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамаалау, қорыту және бағалау болып табылады;

12. Білім алушыларға қатысты тәсілді қолдана отырып оқытуды ұйымдастыруда мұғалім білуі тиіс:

1) білім алушылардың сөйлеу тілінің және жалпы дамуының ерекшеліктерін, сөйлеу тілін түрлі дәрежеде меңгеруін (әсіресе 1 сыныпта);

2) сөйлеу тілді өзіндік дамытуға бағытталған өзара оқыту мен өзара ықпал ету элементтерін қолдану;

3) жаңа материалды баланың жеке тәжірибесімен байланысты қолдану;

4) тапсырма нұсқаулықтың, тірек материалдарының тек күрделілік деңгейін өзгерте отырып, тапсырмалардың жалпы түрлерін қолдану;

5) жеке көмек көрсету түрлерін біртіндеп өзгерту: ұйымдастырушылықты бағыттаушылыққа және одан кейін – эмоционалдылыққа;

6) балаларды қате жіберіп қоюдан қорықпай, өз ойын айтуын, мәселелерді қою мен шешуге деген қалауын білдіруін қолдау;

7) әр білім алушының, әсіресе ұялшақ және түйық балалардың жауабын назардан тыс қалдырмау;

8) әр баланы мадақтауға мүмкіндігін табуға (тек нәтижесі үшін ғана емес, сабақ процесіндегі тіпті кішкентай әрекеті үшін), білім алушылардың пайымдауларына жағымды баға біруге тырысу.

13. Коммуникативтік тәсіл сабақ барысында шынайы қарым-қатынас жағдаятын қолдануды, белсенді шығармашылық әрекетін ұйымдастыруды, жұмыстың ұжымдық формасын қолдануды, нәтижелі коммуникация процесіне балаларды қосуды қарастыратын сабақтың шығармашылық және мәселелік жағдаяттарына назар аударуды болжайды.

14. Әр сабақ оқытудың мақсатын және оларға жетудің критерийлерін айтудан/көрсетуден басталады.

15. Мұғалім қарапайым зерттеу жүргізу барысында балалардың сыни тұрғысынан ойлауын дамытуды, ғылыми ақпаратты қабылдауы мен түсіндіре алуын арнайы жоспарлағаны жөн.

16. Сабақ барысында білім алушылардың сыни тұрғысынан ойлауын дамытудың негізіне базалық дидактикалық циклі қойылды, ол үш кезеңді қамтиды:

1) "шақыру", берілген тақырып бойынша балада бар білімдерді өзектендіру мен жалпылау арқылы зерттеу тақырыбына деген қызығушылығын ояту. Осы кезеңде "болжау", "идея себеті", "дұрыс және бұрыс пайымдар", "білемін – білдім - білгім келеді" сияқты тәсілдер мен әдістер қолданылады;

2) "түсіну", жана ақпаратты алу, оны түсіну мен қолда бар білімдерімен сәйкестендіру мақсатында білім алушыларда тікелей мақсатқа бағытталған, мағыналы жұмыс жүреді. Осы кезеңде "логикалық шынжыр", "сұрақтары бар кубик", "жуан және жіңішке сұрақтар", "ішкі хат" мнемокестесі, моделдеу сияқты әдістер мен тәсілдер қолданылады;

3) "рефлексия", алынған ақпаратты жалпылау, ой елегінен өткізу, білім алушылардың өткізілген зерттеу жұмысына жеке қатынасын қалыптастыру жұмыстары мұғалімнің басшылығымен ұйымдастырылады. Осы кезеңде "Венн диаграммасы" ("Салыстыру шеңбері"), "Кластерлер" ("Бұтақтар"), "Ойлаудың алты қалпағы", интеллектуальды карталар сияқты әдістер мен тәсілдер қолданылады.

17. Оқу жобасы – білім алушылардың топпен немесе жұппен бірігіп жасалатын, ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық немесе практикалық сипаттағы проблемаларды шешуге бағытталған, ортақ мақсаты, келісілген жұмыс әдістері мен амалдары бар оқу-таным іс-әрекеті, мұнда дегенімен білім алушылар өз алдына мәселе қойып, оның шешімін табу жолын өз бетінше қарастырады. "Жаратылыстану" пәнін оқу барысында білім алушылардың жобалық әрекетіне қойылатын талаптар:

1) белгілі күндері мен уақытта жүйелі түрде баланың кеңесшімен жеке контактісін жүзеге асыру;

2) мұғалім "тең қызығушылық" қағидасы негізінде балалардың зерттеушілік тобына "енеді";

3) жаңа білімдерді алуға ынталандыратын шағын жоба қарастырылады;

4) жобаның маңызды нәтижесі, қоғамдық тұрғыда мойындауы бар болады.

18. Оқу жобаларын координациялау икемді болып, сөйлеу тілі дамымаған балалардың жас ерекшелік және психологиялық ерекшеліктерін есепке алуға бейімделеді, педагог білім алушылардың іс-әрекетіне жетекшілік етіп, білім алушылардың жобаны орындауға деген қызығушылығын ынталандырады, қолдайды, оларға ұйымдастырушылық, бағыттаушылық және эмоционалды көмек көрсетеді:

1) білім алушыларға өзекті және белгілі уақытта қолжетімді міндеттерді таңдауға көмектеседі;

2) жобаны іске асыру үшін идеяларды туғызуға ынталандырады;

3) есеп беруді құрастыруда, әдебиеттермен жұмыс жасауда көмектеседі;

4) уақытында сұрақтарды қоя отырып, сол арқылы зерттеу үшін қандай нысандар, құралдар мен әрекет тәсілдері қолданатындығын көрсетеді;

5) жобаның жоспар сызбанұсқасы балалардың қандай тапсырмаларын, ойындары мен әрекет түрлерін қамтитындығын жоспарлайды;

6) жобаның бөліктеріне сәйкес кімді тарту керектігін анықтайды.

19. Бағдарламада ақпараттық-коммуникативті технологияларды, мультимедиялық ресурстарды әрекеттің келесі формаларында қолдану болжанған:

1) Ғаламтор мен мәліметтер базасында ақпараттарды іздеу;

2) Ғаламторды табу, сандық және ғаламтор көздерінен мәліметтерді таңдау мен өңдеу, олардың нақтылығы, сенімділігі мен маңыздылығы туралы пайымдау;

3) гиперсілтеме, электронды кестелер мен графикалық қосымшаларды қолдана отырып, мәліметтер базасын алу мен жүйелендіру;

4) "Аяталған жұмыстың мультимедиялық презентациясы" ақпараттық туындыны жасау;

5) электрондық байланысқа, онлайн форумдарға, виртуалдық оқыту орталарына қатысу арқылы, басқа білім алушылармен және мұғалімдермен және педагогтардың жетекшілігімен әртүрлі байланыс арнасы бойынша ынтымақтастықта болып қарым-қатынас жасау және ақпаратпен алмасу;

20. Оқыту барысында техникалық мультимедиялық аппараттық құралдары мен дидактикалық құралдары белсенді қолданылады:

1) "Мультимедиялық интербелсенді үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын интербелсенді панельмен және үшөлшемді аксессуарымен;

2) Дыбыстық белгіні көріп қабылдауға негізделген "Логопедиялық тренажер";

3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысы.

21. Пәнді үйрету үшін биология, физика, химия кабинеттерінің ресурстарын пайдаланады.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен - зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

24. "Мен - зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

25. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

26. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың типтері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары.

27. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт.

28. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электр;
- 6) магнетизм.

29. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": экскурсия деген не. Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;

2) "Тірі табиғат": күзде, жазда, қыста, көктемде өсімдіктер өміріндегі өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі топтары (ағаш, бұтақ, шөп). Бөлме өсімдіктері және оларға күтім жасау. Жазда, күзде, қыста, көктемде жабайы жануарлардың өміріндегі өзгерістер. Үй жануарларының түрлері. Жәндіктердің өмірі. Үй жануарларының түрлері. Үй жануарлары мен олардың төлдері. Адамға үй жануарлары не үшін қажет. Адамның дене мүшелері. Мектеп білім алушысының гигиенасы (дене, шаш, тіс күтімі). Дұрыс тамақтану. Білім алушының күн тәртібі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттар қандай болады. Табиғат адамға не береді (тамақ, киім, қан). Адамның ауаны және суды күтуі (қорғау, ластамау). Су қоймасындағы әрекет ережесі;

4) "Жер және Ғарыш": Жердің формасы. Ғарыш туралы алғашқы білімдері. Жыл мезгілдері (күз, қыс, көктем, жаз). Жылдар мен айлар. Апта күндері. Тәуліктер (таңертең, күндіз, кешке, түнде);

5) "Табиғат физикасы": қозғалыс туралы бастапқы білімдері (жылдам, баяу; алыс және жақын), Жарық пен қараңғы. Тілдік және тілдік емес дыбыстар. Мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің суытуы мен жылынуы. Электр құрылғылары не үшін жұмыс жасайды. Магниттік қасиеттері бар денелер.

30. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау. табиғатты тану әдістері, бақылау кезеңдері, эксперимент;

2) "Тірі табиғат": тірі ағзалар, өсімдіктер және олардың түрлілігі. Ағаштар, бұтақтар, шөптер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыры, сабағы, жапырағы, гүлі, дәні, ұрығы. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерге күтім жасау (суару, тыңайтқыш, топыраққа күтім жасау). Өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректену заттары). Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларына күтім жасау. Үй жануарларының пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілерінің ауысуына бейімделуі: ұшып кетуі, қысқа қорегін жинауы, ұйқыға кетуі. Адамның дене мүшелері. Адамның өмір сүру кезеңдері. Тамақтану, демалу;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": шынайы (табиғи) заттар. Судың қасиеттері (сұйық, қатты, газ). Ауаның қасиеттері (түссіз, көрінбейтін, дәмсіз, иіссіз, формасы жоқ, таза). Адам табиғат күшін қалай пайдаланады (судың ағуы, жел күштері);

4) "Жер және Ғарыш": глобус – Жердің моделі. Ғарыштық денелері, астрономия. Зымырандар. Телескоптар. Уақытты өлшеу құралдары. Сағаттар. Күнтізбе;

5) "Табиғат физикасы": табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыстар траекториясы. Қозғалыс траекториясының сурет түрінде бейнеленуі. Жарық. Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың шынайы және жасанды көздері. Жылуды

алу құрылғылары. Күнделікті өмірдегі электр қуаты. Магниттердің қасиеттері. Магниттік қасиеттерге ие заттар.

31. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін": қоршаған орта. Құбылыстар, процестер, нысандар. Зерттеушінің тұлғалық қасиеттері. Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері;

2) "Тірі табиғат": өсімдіктердің өсі жағдайлары. Өсімдіктердегі мезгілдік өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері. Өсімдік топтарының өсу ортасы мен бейімделу тәсілдері. Өсімдіктердің топтары (өз аймағындағы өсімдіктерді мысалға алу негізінде). Топырақты күту. Өсімдіктерге ұқыпты қарым қатынас жасау. Жануарлар тобы: жәндіктер, балықтар, бауырымен жорғалаушылар, қосмекенділер, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және тірі төлдейтін жануарлар. Жануарларды қорғау. Қанқа функциясы мен дене бұлшықеті. Қозғалыс кезінде бұлшықеттің жиырылудағы ролі. Дұрыс келбет. Тістер және олардың күтімі. Жеке гигиена мен денсаулықты сақтаудағы оның ролі;

3) "Заттар мен олардың қасиеттері": табиғи және жасанды заттар. Адам, өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның маңыздылығы. Ауаның қасиеті (түсі, иісі). Ауаның агрегатты күйі. Жылу өткізгіштік. Ауаның кеңістікті толтырудағы маңыздылығы. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері. Табиғат ресурстары мен олардың қызметі. Табиғи ресурстарды олардың шығуына байланысты жіктеу;

4) "Жер және Ғарыш": Жер ғаламшары үшін Күннің ролі. Жердің табиғи жер серігі – Ай. Күн жүйесі ғаламшары (планетасы) және орналасуы мен сипаттамасы. Жер ғаламшарының топтары. Алып планеталар. Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшелігі;

5) "Табиғат физикасы": түрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы. Жылдамдықтың сипаттамалары: тез, баяу. Қозғалысты тударатын күштер: тартылу мен итеру. Денелердің массалары. Дене массаларының анықтамасы. Материалдардың жарықты өткізе алу қабілеті (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес заттар). Жоғары және төмен дыбыс көздері. Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус. Магниттерді қолдану сферасы. Қауіпті электр қуаты.

32. 3 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": ғылыми ашылулар мен олардың күнделікті өмірге әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері. Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;

2) "Тірі табиғат": Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсініктер. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылуды сүйетін, суыққа төзімді, көлеңке сүйетін, жарық сүйетін, құрғаққа төзімді, ылғал сүйетін өсімдіктер. Тірі және өлі табиғаттың бірлігі – табиғат бірлестіктері. Өз аймағының табиғи бірлестігі. Адам іс-әрекетінің өсімдіктердің көптүрлілігіне ықпалы. Өсімдіктердің адам өмірі мен табиғаттағы ролі (өз аймағындағы өсімдіктерды мысалға алу негізінде). Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы маңыздылығы. Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-типтері. Жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы. Тіршілік ортасының өзгеріне байланысты жануарлардың санының өзгеруі (құрғақшылық, су тасқыны, батпақтану). Жануарлардың санының азаюына әкелетін адамның іс- әрекеті (суды ағызу, орманды кесу, аң аулау). Адамның ішкі мүшелері. Ас қорыту жүйесі, оның адам өміріндегі ролі. Тыныс алу жүйесі және оның мүшелері. Адам ағзасындағы тыныс алудың ролі. Қанайналым жүйесі және оның адам ағзасындағы ролі. Жүрек. Тамыр соғысы. Адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттар мен денелер. Заттарды пайда болуына байланысты жіктеу. Заттарды агрегаттық күй бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді). Ауа және оның құрамы (көмірқышқылы газы, ауа, азот). Тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы су. Судың негізгі табиғи көздері. Мұхиттар, теңіздер, көлер, өзендер. Тұзды және тұщы су. Табиғи жер асты сулары. Ауыз суын ұқыптылықпен қолдану. Суды фильтр көмегімен тазалау тәсілдері. Өмірде судың маңыздылығы. Топырақ. Топырақтың құрамы (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа). Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Тұқымдық. Кей ағзалардың өміріндегі топырақтың ролі. Топырақтарды қорғау;

4) "Жер және Ғарыш": Жер сфералары туралы алғашқы түсініктер (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера). Жер сферасының графикалық бейнесі. Ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар. Алғашқы жасанды Жер серігін қосу. Алғашқы адамның ғарышқа ұшуы. Адамның Айға қонуы. Адамзат дамуындағы ғарыштың маңыздылығы. Ғарышты меңгерудегі Қазақстан. Байқоңыр айлағы. Жердің өз осынен айналуы. Күн мен түннің ауысуы;

5) "Табиғат физикасы": серпінділік күші. Серпінділік күші. Серпінді және икемді заттар. Ауырлық күші. Табиғаттағы ауырлық күші. Үйкеліс күші. Табиғаттағы үйкеліс күші. Әрекет күштерінің бағыттары. Көлеңке. Оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыру қабілеті. Дыбыс көзі мен қабылдағышы. Дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс

қаттылығының тәуелділігі. Электрлік энергия. Электрэнергия көздері. Электрлік элементтердің тізбектері. Қарапайым электр тізбегінің қарапайым құрылымның сызбанұсқасы. Біздің айналамыздағы жылу. Түрлі металлдарды магниттеу.

33. 4 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен –зерттеушімін": Өзінің жеке толғаныстары негізіндегі зерттеудің өзекті бағыттары. Зерттеу жұмысының әдісін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну;

2) "Тірі табиғат": ас қорыту тізбегі. Өсімдіктер– қоректік тізбегінің өмір циклі. Өсімдіктердің өмір сүру циклі. Тозаңдандыру нәтижесінде ұрықтардың пайда болуы. Ұрықтардың таралу тәсілдері (өздігінен таралу, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралуы). Жоғары және төмен сатылы өсімдіктер. Өсімдіктерді қорғау тәсілдері. Өз аймағындағы жануарлар. Жәндіктердің өмір сүру циклі (жұмыртқа, дернәсіл, куыршақ, ересек жәндік). Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Шөпқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбитикалық қатынастар. Қоректік тізбектің құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің моделі.жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Қорықтар мен саябақтарды туындату себептері. Қазақстанның Ұлттық парктері мен қорықтары .Зәр шығару жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүйке жүйесі. Оның адам ағзасындағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттардың қасиеттері (қаттылығы, мөлдірлігі, серпімділігі). Заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану. Эксперимент жоспарына сәйкес жаңа заттарды алу. Адамның өмір сүру сферасындағы ауа. Ауаның ластануы. Ауаны ластаудың табиғи және жасанды көздері.Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазалаудың шаралары. Ауаның орын ауыстыруы. Желдің пайдасы мен зияны. Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның пайда болуы. Суды ластаудың көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық). Түрлі ағзалар үшін суды ластаудың салдары. Суда түрлі заттардың ерігіштігі. Пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, көмір, мұнай). Пайдалы қазбаларды пайдалану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазба орындары. Пайдалы қазбаларды сақтау мен күтіп пайдалану;

4) "Жер мен Ғарыш": жер бетінің ірі элементтері. Ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактика). Ғарыштың Жердегі өмірге ықпалы. Орбита бойынша Жердің қозғалысы. Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдерінің сипаттамасы;

5) "Табиғат физикасы": Архимед күші. Оның көрініс табуына мысал келтіру. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері. көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеттері. Шағылысу. Жұтылу. Бөгеттердің дыбыстың таралуы мен қаттылығына ықпалы. Түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі. Түрлі материалдардың электр өткізгіштігі. Металлдардың түрлері мен магниттік қасиеттері.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

34. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгіден тұрады. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

35. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 2 мин және одан аса уақыт бойы қоршаған орта нысандарын бақылау	1. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процесстері мен нысандарын зерттеу қажеттілігін түсіну	2. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процесстері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайлар мен тұлғалық қасиеттерді анықтау	3. 1. 1. 1 өте маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу және ақпараттың дұрыс көздерін таңдауға бейімделу	4. 1. 1. 1 өз толғаныстары негізінде зерттеулердің өзекті бағыттарын анықтау
	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану	1. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру;

1.2 Табиғатты тану әдістері

<p>0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру</p>	<p>1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру</p>	<p>2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларының құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу</p>	<p>3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу</p>	<p>4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану</p>
<p>0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті</p>	<p>1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру</p>	<p>2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу</p>	<p>3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар)</p>	<p>4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну</p>
<p>0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу</p>	<p>1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тыңдау</p>	<p>2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстары мен және ересектермен</p>	<p>3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтықпен нақтылықпен бақылау мен</p>	<p>4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы</p>

			өзара әрекет етуі мен бірлесе жұмыс жасауы	эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу	мен топта өзара әрекет ету тәсілдері
--	--	--	--	---	--------------------------------------

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдіктер	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғаяды, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бүршіктер пайда болып, жазда өнім береді)	1. 2. 1. 1 өсімдіктер өмірінің негізгі сипаттамаларын (өсуі, қоректенуі, тыныс алуы, көбеюі) және олардың өмірлік формаларын (ағаш, бұтақ, шөп) анықтау	2. 2. 1. 1 түрлі жағдайда өсімдіктердің өсу мүмкіндігін зерттеу	3. 2. 1. 1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру	4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау
	0. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі топтарын (ағаш, бұтақ, шөп) ажырату мен көрнекілікке сүйене отырып оларды атау	1. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, ұрық, дән)	2. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау	3. 2. 1. 2 қоршаған ортаның түрлі жағдайларына өсімдіктерді бейімдеудің тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру (жылу, жарық, ылғал)	4. 2. 1. 2 өсімдіктің тіршілік циклін қолжетімді деңгейде сипаттау
	0. 2. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі арқылы бөлме өсімдіктерін өсімдіктердің өзге түрлерінен ажырату	1. 2. 1. 3 жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату	2. 2. 1. 3 өсімдіктерді мекен ету ортасы мен ортаның әртүрлі жағдайларына (ылғал) бейімделу тәсілдерін салыстыру	3. 2. 1. 3 өз аймағының табиғи қауымдастығын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 1. 3 төменгі және жоғарғы өсімдіктерді ажырату
	0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды білу	1. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды зерттеу	2. 2. 1. 4 өз аймағының өсімдіктер тобындағы	3. 2. 1. 4 адамзаттың тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін қолжетімді	4. 2. 1. 4 тұқымның таралу тәсілдерін

		маусымдық өзгерістерді сипаттау	деңгейде түсіндіру	қолжетімді деңгейде түсіндіру
0. 2. 1. 5 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	2. 2. 1. 5 топырақты баптау мен өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 1. 5 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін анықтау	4. 2. 1. 5 өсімдіктерді қорғау әдістерін ұсыну
0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер туралы жай сөйлемдерді құрастыру	1. 2. 1. 6 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен өсімдіктер өмірі туралы сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгіме құрастыру	2. 2. 1. 6 сюжеттік суреттер сериясы немесе тірек сөздерін, өсімдіктер өмірі туралы жаратылыстану тақырыптары бойынша жаңа сөздерді дұрыс қолдана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	3. 2. 1. 6 өсімдіктердің өмірі туралы 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру, қосымша сипаттай отырып, өзінің сөйлеу тілінде өсімдіктердің белгілерін сипаттайтын сөздерді қолдану	4. 2. 1. 6 берілген тақырып бойынша өсімдіктер туралы жеке тәжірибесіне сүйене отырып, нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді қолдана отырып, ж а н е пайымдауын тұжырымдау элементімен толықтыра отырып, әңгіме құру
0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту	1. 2. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды салыстыру, көрнекіліктерді қолдана отырып (қоректенеді, өседі, көбейеді және орын алмасады), олардың ұқсастықтар мен айырмашылықтары салыстыру	2. 2. 2. 1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;	3. 2. 2. 1 жануарларды " омыртқалы" ж а н е " омыртқасыздар" топтары бойынша жіктеу ;	4. 2. 2. 1 өз аймағының жануарларын жіктеу
0. 2. 2. 2 үй жануарлары, құстар мен	1. 2. 2. 2 көрнекіліктерді	2. 2. 2. 2 жануарлардың	3. 2. 2. 2 жануарларды тіршілік ортасына байланысты ажы	

2.2 Жануарлар

олардың төлдерін атау, көрнектіліктерді қолдана отырып, олардың өмір сүру ортасын білу мен атау	қолдана отырып, жабайы және үй жануарларын ажырату	тіршілік ортасына бейімделуін қолжетімді деңгейде сипаттау: суда, ауада, жерде	рату: суда, құрлықта, топырақта және өмір сүру ортасы ретінде өзге жануарлардың денесінде өмір сүретін	4. 2. 2. 2 өсімдік қоректі және жыртқыш жануарларды ажырату
0. 2. 2. 3 түрлі мезгілдегі жәндіктердің (көбелектер) негізгі өмір сүру белгілерін білу, оларды көрнектілікке сүйене отырып, атау	1. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру	2. 2. 2. 3 жануарлардың көбеюін қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 2. 3 жануарлардың табиғатқа қарым-қатынас типтерін сипаттау: селбесу, арамтамақтық, нейтральдылық	4. 2. 2. 3 жәндіктердің өмір циклін қолжетімді деңгейде сипаттау
0. 2. 2. 4 көрнектіліктерді қолдана отырып жәндіктерді (көбелек, құмырсқа, ара) ажырату мен атау	1. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу	4. 2. 2. 4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру
0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне климаттың ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның түлеуі, аюдың ұйықтауы)	1. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіну (жабайы жануарлардың балаларынатиіспеу, ұяларын бұзбау)	2. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 5 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін қолжетімді деңгейде түсіндіру; (өрт, су басу, құрғақшылық)	4. 2. 2. 5 қоректік тізбектің құрылымын қолжетімді деңгейде түсіндіру мен белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің модельдерін құрастыру
0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты білу	0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты түсіну	2. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін білу	3. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін анықтау	4. 2. 2. 6 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысалдар келтіру және ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың мақсатын қолжетімді түрде түсіндіру

	0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарларға, құстар мен жәндікерге сипаттама құруы	1. 2. 2. 7 мұғалімнің ұйымдастырылған көмегімен зерттелініп отырған тақырып туралы сюжеттік суреттер бойынша әңгіме құрастыру	2. 2. 2. 7 жануарлар өмірі туралы зерттелініп отырған тақырып бойынша тірек сөздерге сүйене отырып, 3 -5 сериялы суреттер бойынша көлемі 25-30 сөзден тұратын әңгіме құрастыру	3. 2. 2. 7 қосымша материалдарды қолдана отырып, немесе жеке бақылаулар мен көзқарастары негізінде жануарлар өмірі тақырыбы бойынша көлемі 35-40 сөзден тұратын уәждеме құрастыру	4. 2. 2. 7 зерттелініп отырған тақырып бойынша жеке тәжірибеден жануарлар туралы әңгіме құрастыру
2.3 Адам	0. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және ажырату, оларды көрнекіліктерге сүйене отырып атау	1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және олардың қызметтерін атау	2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау	4. 2. 3. 1 зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау
	0. 2. 3. 2 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін күн тәртібін сақтаудың маңыздылығын түсіну	1. 2. 3. 2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау	2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 2 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау
	0. 2. 3. 3 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін пайдалы тағамды қабылдаудың маңыздылығын түсіну	1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуы үшін керек қажеттіліктерді анықтау	2. 2. 3. 3 бұлшық ет қысқаруының қозғалыс үшін рөлін қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 3 адамның өмірі мен әрекеті туралы еркін әңгіме жүргізу
	0. 2. 3. 4 мұғалімнің ұымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу	1. 2. 3. 4 мұғалімнің ұымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру	2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау	3. 2. 3. 4 қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 4 зерттелініп отырған тақырып бойынша жеке тәжірибе негізінде адам туралы әңгіме құрастыру

0. 2. 3. 5 адам бет мүшелерін, гигиена заттарын атау	1. 2. 3. 5 өз дене мүшесінің сызбасына бейімделу	2. 2. 3. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызын анықтау	3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 2. 3. 5 ойларын пайымдау элементтерінмен толықтыру
0. 2. 3. 6 көрнекіліктер мен жеке тәжірибеге сүйене отырып, қолжетімді модельдің фразасын қолдана отырып, сұрақтарға нақты жауаптар беру	1. 2. 3. 6 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен адам туралы сюжеттік суреттерге сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру (15-20 сөз)	2. 2. 3. 6 "Адам" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді жағдайларда орынды қолдану	3. 2. 3. 6 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін сипаттайтын сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану	4. 2. 3. 6 "Адам денесінің мүшелері" тақырыбы бойынша тура және ауыспалы мағынадағы ойларды өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Заттардың типтері	0. 3. 1. 1 заттарды бақылау (ауа, су, топырақ, құм, мақта)	1. 3. 1. 1 табиғи (шынайы) заттарды білу	2. 3. 1. 1 табиғи және жасанды заттардың арасындағы айырмашылықтарды түсіну	3. 3. 1. 1 заттардың пайда болуы туралы айту (табиғи, жасанды)	4. 3. 1. 1 заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану аясын анықтау
	0. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың арасындағы айырмашылықтарды танып білу	1. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың өзара айырмашылықтарын қолжетімді деңгейде түсіндіру	2. 3. 1. 2 адам өміріндегі түрлі заттардың ролін анықтау	3. 3. 1. 2 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	4. 3. 1. 2 құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес затты алу
	0. 3. 1. 3 заттар туралы қысқа	1. 3. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және сюжеттік суреттер арқылы таиғаттағы	2. 3. 2. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, табиғи және	3. 3. 1. 3 жеке бақылаулары мен әсерлері негізінде немесе қосымша әдебиеттер материалдарын қолдана отырып, тақырып	4. 3. 1. 3 атқарылған жұмыстың нәтижесін өз бетінше түсіндіру және заттардың

	диалогтарға қатысу	табиғи заттар туралы әңгіме құрастыру	жасанды заттар туралы әңгіме құрастыру	бойынша заттардың типтері туралы көлемі 30-45 сөзден тұратын сөйлеммен өз ойын құрастыру	қасиеттері туралы ойы мен диалогын пайымдау элементтерімен толықтыру
3.2 Ауа	0. 3. 2. 1 адам өмірі үшін таза ауаны сақтау қажеттілігін түсіну	1. 3. 2. 1 ауаның негізгі белгілерін білу, оларды көрнекіліктер мен жеке тәжірибеге сүйене отырып атау	2. 3. 2. 1 біздің планетамыз үшін ауаның маңыздылығын қолжетімді түрде түсіндіру	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың тәсілдерін анықтау және желдің пайдасы мен зиянына мысал келтіру
	0. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін білу (агрегаттық күйі, түсі, иісі)	1. 3. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, ауа туралы әңгімелеу	2. 3. 2. 2 ауаның жылу өткізгіштігі мен кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу	3. 3. 2. 2 жануға ауаның ықпалын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау мен ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын ұсыну
	0. 3. 2. 3 ауа туралы сұрақтар бойынша қысқа диалогтар құру	1. 3. 2. 3 ауа туралы лексиканы мағына сәйкесінше қолдану	2. 3. 2. 3 "Ауа" тақырыбы бойынша жана сөздіктерді жағдаяттарға сәйкес орынды қолдану	3. 3. 2. 3 "ауа" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану	4. 3. 2. 3 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру
	0. 3. 3. 1 адам өмірі үшін таза суды сақтаудың қажеттілігін түсіну, және ол туралы мұғалімінің ұйымдастырылған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, әңгімелеу	1. 3. 3. 1 көрнекіліктерге сүйене отырып, түрлі жағдайдағы күйлерін білу мен атау: сұйық, қатты, газ	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы);	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 3. 3. 1 судың табиғаттағы айналымын сипаттау
	0. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын танып білу (қорғау, лақтамау)	1. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну, ол			4. 3. 3. 2 атмосфералық

3.3 Су), және ол туралы мұғалімнің ұйымдастырған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	туралы көрнекілік пен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып әңгімелеу	2. 3. 3. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу	3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру	жауын-шашынның түзілу процесін қолжетімді деңгейде сипаттау
	0. 3. 3. 3 жазда су қоймаларындағы ережелерді сақтау туралы жалпы түсініктерінің болуы мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	1. 3. 3. 3 қыста су қоймаларындағы ережелерді сақтаудың маңыздылығын түсіну мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	2. 3. 3. 3 судың табиғи көздерін анықтау	3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 3. 3. 3 суды ластандыру көздерін және түрлі ағзалар үшін суды ластандырудың салдарын анықтау
	0. 3. 3. 4 адам өмірінде судың маңыздылығы туралы жалпы түсініктерінің болуы (тамақтану, кір жуу, жуыну)	1. 3. 3. 4 адам өмірі үшін судың маңыздылығын түсіндіру (шөлдеу, құрғау)	2. 3. 3. 4 тағамға тазартылған суды қолданудың маңыздылығын түсіну	3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін және суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну	4. 3. 3. 4 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу
	0. 3. 3. 5 су туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 3. 3. 5 су туралы тақырып бойынша лексикаларды белсенді мағыналық сәйкесінше қолдану	2. 3. 3. 5 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, атқарылған жұмыс материалдары негізінде әңгіме құрастыру	3. 3. 3. 5 қосымша сипаттай отырып, 3-5 сөйлеммен толық жауап беру	4. 3. 3. 5 зерттелінген тақырып бойына су туралы жеке тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру
	0. 3. 4. 1 адам өмірінің тіршілік көзі ретінде табиғатты бақылау (су, ауа болмаса, тіршілік жойылады)	0. 3. 4. 1 табиғат күшін көрнекіліктерге сүйене отырып, білу және атау (су ағысы, желдің күші)	2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың қызметін анықтау (табиғи және антропогендік)	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлін түсіндіру	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын анықтау
0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық	0. 3. 4. 2 адам тарапынан табиғат	2. 3. 4. 2 табиғи ресурстарды	3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу	4. 3. 4. 2 Қазақстанның	

3.4 Табиғат ресурстары	қатынасының маңыздылығын түсіну (демалыс кезінде қоқыс қалдырмау)	күштерін қолдану туралы білу (кемелерді жүргізу, жел диірмені)	генезисі бойынша жіктеу (табиғи және антропогендік);	топырақ, құм, балшық, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын картадан көрсету
	0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй туралы қысқа диалогтарға қатысу	0. 3. 4. 3 адамзат дамуында табиғат күштерін қолданудың маңыздылығын түсіну (прогресс)	2. 3. 4. 3 табиғи және антропогендік ресурстардың өз ара байланысын түсіндіру (жемістер-сорпа, кой-жүн)	3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау мен топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды сақтаудың және тиімді қолданудың жолдарын ұсыну
	0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға нақты және толық жауап беру	0. 3. 4. 4 табиғат күштері туралы тақырып бойынша лексиканы мағына сәйкесінше қолдану	2. 3. 4. 4 жауапты ресурстарды сипаттау элементтерімен толықтыру	3. 3. 4. 4 ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру	4. 3. 4. 4 зерттеу жұмысын жүргізгеннен кейін сипаттау және пайымдау арқылы қорытындысын 2-3 сөйлеммен құрылымдау

4) "Жер және Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жердің пішінін оның моделі негізінде тану	1. 4. 1. 1 Жердің пішінін білу және атау	2. 4. 1. 1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру	3. 4. 1. 1 Жер сфераларын қолжетімді деңгейде түсіндіру және графикалық кескіндеу	4. 4. 1. 1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау
	0. 4. 1. 2 Жердің пішіні мен өлшемі туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру	1. 4. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен жерді қысқаша сипаттай алу	2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау	3. 4. 1. 2 Жер сферасы туралы меңгерілген нақты және абстрактілі мағынадағы сөздерді дұрыс грамматикалық формада дұрыс және белсенді қолдану	4. 4. 1. 2 Жер планетасы тақырыбына еркін әңгіме жүргізу
	0. 4. 1. 3 Жер планетасы	1. 4. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен Жер макетіне	2. 4. 1. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып,	3. 4. 1. 3 қосымша сипаттамасы бар 3-5 сөйлемнен	4. 4. 1. 3 ойларын

	туралы қысқа диалогтарға қатысу	сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен (15-20 сөз) тұратын әңгіме құрстыру	Жер планетасы турал әңгіме құрастыру	тұратын толық жауап беру	пайымдау элементтерімен толықтыру
4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 Жер, Ай, Күн сияқты аспан денелерімен байланыстағы ғарыш туралы білу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен астрономияны – ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау	2. 4. 2. 1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу	4. 4. 2. 1 жекелеген ғарыштық денелерді сипаттау
	0. 4. 2. 2 Жер планетасы үшін Ай мен Күннің маңыздылығын білу (күн, түн)	1. 4. 2. 2 Мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау	2. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Күн жүйесінің ғаламшарын бағыттаушымен салыстыру	3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру	4. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Жердегі бағыттаушы тіршілікке ғарыштың ықпалын анықтау
	0. 4. 2. 3 Күн, Ай, Жер туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 4. 2. 3 Ғарыш тақырыбы бойынша лексиканы мағыналық сәйкесінше қолдану	2. 4. 2. 3 "Ғарыш" тақырыбы бойынша жаңа сөздерді сөйлеу тілдік жағдаяттарда орынды қолдану	3. 4. 2. 3 жаңа дайын жоспарға сәйкес "Ғарыш және адамзаттың дамуы" тақырыбы бойынша әңгіме құрастыру	4. 4. 2. 3 жеке тәжірибеге сүйене отырып, ғарыштың Жердегі тіршілікке ықпалы туралы әңгіме құрстыру
4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдері, айлар, апта күндерін атау	1. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен уақыттың маңыздылығын түсіндіру	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату	3. 4. 3. 1 Жердің өз өсінен айналу периодын және оның салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 4. 3. 1 Жердің орбиталдық айналуын және оның салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру
	0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақыттарын танып білу (таңертен, күндіз, кеш, түн)	1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атау және күнтізбелік уақыт кезектілігін 3-4 сериялы суреттер арқылы жеткізу	2. 4. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегі арқылы Ғарыштағы уақыт пен арақашықтықтың ерекшелігін түсіндіру	3. 4. 3. 2 кеңістік пен уақытты сипаттауда жай жайылма сөйлемдерді қолдану	4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін сипаттау 4. 4. 3. 3 жыл мезгілінің ауысуы туралы пайымдау элементтері бар әңгімелеу

					арқылы толықтыру
	0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар, жыл мезгілері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 4. 3. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен сағаттар мен күнтізбелер туралы айту	2. 4. 3. 3 заттық суреттерді қолдана отырып, тірек сөздерді қолдана отырып, уақыт туралы әңгіме құрастыру	3. 4. 3. 3 "Жер және уақыт" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді қолдану	4. 4. 3. 3 уақыттағы мезгілдік өзгерістер мен Жер туралы тура және жанама мағынасы бар пайымдауларды өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күштер және қозғалыс	0. 5. 1. 1 жануарлар мен құстардың кеңістікте жүріп тұруы, авто көлік қозғалысы сияқты мысалдар негізінде күштерді бақылау	1. 5. 1. 1 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіру	2. 5. 1. 1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіру; (көлік, (самолёт-автобус), жануарлар (тышқан - сілеусін)	3. 5. 1. 1 күштің серпімділігі зерттеу және көріністеріне мысал келтіру	4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау мен оның көріністеріне мысал келтіру
	0. 5. 1. 2 қозғалыс атауларын атау (тез баяу; алыс, жақын)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғат пен адам өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын анықтау	2. 5. 1. 2 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сапалы сипаттамаларын қолдану (тез, баяу, орташа темпте)	3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу мен олардың пайдалануына мысал келтіру	4. 5. 1. 2 суда түрлі заттарға әсер ететін Архимедтің күшін бақылау мен болжау
	0. 5. 1. 3 денелердің қозғалыс траекториясын олардың ізі бойынша бақылау (ұшақ, шана, қардағы жануарлардың ізі)	1. 5. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен түрлі қозғалыс траекторияларын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен қозғалысты шақыратын күштерді зерттеу	3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу мен оның пайдалануына мысал келтіру	4. 5. 1. 3 Архимед күші туралы ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру
		1. 5. 1. 4 салыстырмалы дәрежедегі сын	2. 5. 1. 4 массаны		4. 5. 1. 4 суда түрлі заттарға әсер етуші

	0. 5. 1. 4 бар сезімі бойынша жеңіл және ауыр заттарды тану (мақта, кітап)	есімдерді қолдана отырып, түрлі денелердің массасын салыстыру (жеңіл, ауыр)	анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану	3. 5. 1. 4 күштің әрекет бағытын анықтау	Архитед күші мен ауырлық күшінің өзара тәуелділігі туралы қолжетімді деңгейде түсіну
	0. 5. 1. 5 қозғалыс күші мен дене массасы туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 1. 5 мұғалымынң ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жүргізген зерттеулерді сипаттау	2. 5. 1. 5 "қозғалыс және күш" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді қолдана отырып, сөйлеу тілдік жағдаятта оңтайлы қолдану	3. 5. 1. 5 нақты және абстрактілі мағынадағы қосымша сипаттамасы бар меңгерілген сөздерді қолдана отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын сөйлеммен толық жауап беру	4. 5. 1. 5 тура және ауыспалы мағынадағы пайымдауларды өзінің сөйлеу тілінде жұмыспен қозғалыс, күш туралы метафора мен салыстыруларды қолдана отырып қолдану
5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 көрнекіліктер мен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып, жарық пен қараңғыны салыстыру	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғы түсінігі, жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін зерттеу (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес)	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 2. 1 көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігін қолжетімді деңгейде түсіндіру
	0. 5. 2. 2 адам өмірі үшін жарық көзінің мағыздылығы туралы елестернің болуы	1. 5. 2. 2 мұғалімның шектеулі көмегі арқылы жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау	2. 5. 2. 2 түсті әйнектердің қасиетін зерттеу, заттарды әйнек түсіне "баяу"	3. 5. 2. 2 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 2. 2 жарықтың негізгі қасиеттерін қолжетімді деңгейде зерттеу мен түсіндіру: шағылысыу, жұтылу
	0. 5. 2. 3 Күн мен түн туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 2. 3 көрнекіліктерге сүйене отырып, және зерттелініп отырған тақырып бойынша лексиканы дұрыс қолдана	2. 5. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып, жарықтың қасиеттері туралы сипаттама әңгіме құрастыру, денелердің жарық өткізу	3. 5. 2. 3 зерттелініп отырған "Жарық" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді және дұрыс	4. 5. 2. 3 өзінің сөйлеу тілінде тура және ауыспалы мағынадағы, соның ішінде жарық туралы және оның қасиеті туралы пайымдарды, метафора мен жарықтың салыстыруларды

		отырып, жарық көздерін сипаттау	қабілетін зерттеу кезінде зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану	грамматикалық формада қолдану	белсенді қолдану мен қасиеттері туралы ойларды пайымдау элементтерімен толықтыру
5.3 Дыбыс	1. 5. 3. 1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды есту мен ажырату	1. 5. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырған көмегімен дыбыстардың таралу ерекшеліктерін түсіндіру, дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 3. 1 дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін түсіндіру	4. 5. 3. 1 дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығына белгілі бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіру
	1. 5. 3. 2 өлі объектілердің арасында дыбыс көзін анықтау	1. 5. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, дыбыс көздерін сипаттау	2. 5. 3. 2 тірек сөздерге сүйене отырып, 25-30 сөзден тұратын дыбыс көздері туралы байланыстырылған әңгіме құрастыру	3. 5. 3. 2 қосымша сипаттай отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру	4. 5. 3. 2 өткізілген зерттеу мен жеке қатынасты жеткізу туралы есепті шығармашылық тұрғысынан толықтыру
5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің сууы мен жылуын сезіну, өз сезімін вербальды және вербальды емес формада жеткізу	1. 5. 4. 1 жылуды алуға арналған құрылымыларды білу	2. 5. 4. 1 түрлі денелердің температурасын өлшеу	3. 5. 4. 1 қоршаған ортадағы шынайы және жасанды жылу көздерін түсіну мен атау	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін зерттеу
	0. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін танып білу	1. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін сипаттау	2. 5. 4. 2 температураны зерттеу кезіндегі зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану	3. 5. 4. 2 заттардың қайнау қабілетін қолжаеімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 4. 2 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі туралы әңгімелерін пайымдау элементтерімен толықтыру
	0. 5. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастыру	1. 5. 5. 1 адамдардың			

5.5 Электр	көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, электр құрылғыларын тану	күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіну	2. 5. 5. 1 электр энергия мен жұмыстың қауіптілігін түсіну	3. 5. 5. 1 елестері мен түсініктері бойынша электрлік энергия көздерін анықтау	4. 5. 5. 1 түрлі материалдардың электр өткізгіштігін зерттеу
	0. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 5. 2 көрнекіліктерді қолдана отырып, қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау	2. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау	3. 5. 5. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына білу, қарапайым электр тізбегінің моделін жинау	4. 5. 5. 2 зерттелініп отырған тақырып бойынша түрлі материалдардың электр өткізгіштігі туралы жеке тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру барысында белгілі жғдайларға, хабарламаларға, немесе көрген оқиғасына білдіру
5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 бір-біріне тартылатын денелерді бақылау негізінде магнетизм туралы жалпы түсіну	1. 5. 6. 1 көрнекіліктерді қолдана отырып, магниттердің қасиеттерін зерттеп, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау	2. 5. 6. 1 тірек сөздерге сүйене отырып, магниттерді қолдану сферасын сипаттау	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	4. 5. 6. 1 магниттік қасиеттері бойынша металдарды жіктеу

36. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

37. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Жаратылыстану"
пәнінен жаңартылған

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0–4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Экскурсия дегеніміз не	0. 1. 1. 1 2 мин және одан аса уақыт бойы қоршаған орта нысандарын бақылау
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап уйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
			0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғаяды, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бүршіктер пайда болып, жазда өнім) ; 0. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі топтарын (ағаш, бұтақ, шөп) ажырату мен

	<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>Күздегі өсімдіктер. Өсімдіктердің негізгі топтары (ағаш, бұтақ, шөп). Бөлме өсімдіктері және оларды күту</p>	<p>көрнекілікке сүйене отырып оларды атау; 0. 2. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі арқылы бөлме өсімдіктерін өсімдіктердің өзге түрлерінен ажырату; 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды білу; 0. 2. 1. 5 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау; 0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер туралы жай сөйлемдерді құрастыру</p>
<p>1. Өзім туралы 2. Менің мектебім</p>	<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Күздегі жабайы жануарлардың өмірі. Күздегі құстардың өмірі</p>	<p>0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту; 0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне климаттың ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның түлеуі, аюдың ұйықтауы); 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарларға, құстар мен жәндіктерге сипаттама құруы</p>
	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;</p>	<p>0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған</p>

		суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті ; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
4.2 Ғарыш	Ғарыш туралы алғашқы білімдері	0. 4. 2. 1 Жер, Ай, Күн сияқты аспан денелерімен байланыстағы ғарыш туралы жалпы түсінігінің болуы; 0. 4. 2. 2 Жер планетасы үшін Ай мен Күннің маңыздылығын елестету (күн, түн) 0. 4. 2. 3 Күн, Ай, Жер туралы қысқа диалогтарға қатысу
4.1 Жер	Жердің формасы	0. 4. 1. 1 Жердің пішінін оның моделі негізінде тану; 0. 4. 1. 2 Жердің пішіні мен өлшемі туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру; 0. 4. 1. 3 Жер планетасы туралы қысқа диалогтарға қатысу
4.3 Кеңістік және уақыт	Жыл мезгілдері: күз, көктем, жаз, қыс	0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдері, айлар, апта күндерін атау; 0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақыттарын танып білу (таңертең, күндіз, кеш, түн); 0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар, жыл мезгілері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу
2-тоқсан		
		0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегі

4.3 Кеңістік және уақыт	Жылдар мен айлар. Апта күндері. Тәуліктер (таңертең, күндіз, кешке, түнде);	мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдері, айлар, апта күндерін атау; 0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақыттарын танып білу (таңертең, күндіз, кеш, түн); 0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар, жыл мезгілері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу
1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
2.1 Өсімдіктер	Қыстағы өсімдіктер	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғаяды, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бұршіктер пайда болып, жазда өнім береді); 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды білу; 0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер туралы жай сөйлемдерді құрастыру

<p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p>	<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Қыстағы жабайы жануарлардың өмірі.</p> <p>Қыстағы құстардың өмірі</p>	<p>0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту;</p> <p>0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне қалаттың ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның түлеуі, аюдың ұйықтауы);</p> <p>0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарларға, құстар мен жәндіктерге сипаттама құруы</p>
	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін</p>	<p>0. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану ;</p> <p>0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ;</p> <p>0. 1. 2. 3 уметь слушать и понимать обращенную речь во время экскурсии;</p> <p>0. 1. 2. 4 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті</p>
	<p>5.4 Жылу</p>	<p>Мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің суытуы мен жылынуы;</p>	<p>0. 5. 4. 1 мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің суы мен жылуын сезіну, өз сезімін вербальды және вербальды емес формада жеткізу;</p> <p>0. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін танып білу</p>

	5.2 Жарық	Жарық пен қараңғылық	<p>0. 5. 2. 1 көрнекіліктер мен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып, жарық пен қараңғыны салыстыру;</p> <p>0. 5. 2. 2 адам өмірі үшін жарық көзінің маңыздылығы туралы елестернің болуы ;</p> <p>0. 5. 2. 3 күн мен түн туралы қысқа диалогтарға қатысу</p>
	5.5 Электр	Электр құрылғылары не үшін жұмыс жасайды.	<p>0. 5. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, электр құрылғыларын тану;</p> <p>0. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қысқа диалогтарға қатысу</p>
3-тоқсан			
	5.1 Күштер және қозғалыс	Қозғалыс туралы бастапқы білімдері (жылдам, баяу; алыс және жақын)	<p>0. 5. 1. 1 жануарлар мен құстардың кеңістікте жүріп тұруы, авто көлік қозғалысы сияқты мсыалдар негізінде күштерді бақылау;</p> <p>0. 5. 1. 2 қозғалыс атауларын атау (тез баяу; алыс, жақын);</p> <p>0. 5. 1. 3 денелердің қозғалыс траекториясын олардың ізі бойынша бақылау (ұшак, шана, қардағы жануарлардың ізі);</p> <p>0. 5. 1. 4 бар сезімі бойынша жеңіл және ауыр заттарды танып білу (мақта, кітап);</p> <p>0. 5. 1. 5 қозғалыс күші мен дене массасы туралы қысқа диалогтарға қатысу</p>
	5.3 Дыбыс	Тілдік және тілдік емес дыбыстар	<p>1. 5. 3. 1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды есту;</p> <p>1. 5. 3. 2 өлі және тірі объектілердің арасында дыбыс көзін анықтау</p>

	5.6 Магнетизм	Магниттік қасиеттері бар денелер	0. 5. 6. 1 бір- біріне тартылатын денелерді бақылау негізінде магнетизм туралы жалпы түсініктерінің болуы
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
	2.2 Жануарлар	Үй жануарларының түрлері. Үй жануарлары қайда тұрады. Үй жануарлары мен олардың төлдері. Үй құстары мен олардың балапандары. Адамға үй жануарлары не үшін қажет	0. 2. 2. 2 үй жануарлары, құстар мен олардың балаларын атау, көрнекіліктерді қолдана отырып, олардың өмір сүру ортасын білу мен атау; 0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты білу; 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарларға, құстар мен жәндікерге сипаттама құруы
			0. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және ажырату, оларды көрнекіліктерге сүйене отырып атау; 0. 2. 3. 2 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін күн тәртібін

2.3 Адам	Адамның дене мүшелері. Мектеп білім алушысының гигиенасы (дене, шаш, тіс күтімі). Дұрыс тамақтану	сақтаудың маңыздылығын түсіну; 0. 2. 3. 3 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін пайдалы тағамды қабылдаудың маңыздылығын түсіну; 0. 2. 3. 4 мұғалімнің ұымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу
1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
3.4 Табиғат ресурстары	Табиғат адамға не береді	0. 3. 4. 1 адам өмірінің тіршілік көзі ретінде табиғатты бақылау (су, ауа болмаса, тіршілік жойылады); 0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық қатынасының маңыздылығын түсіну (демалыс кезінде қоқыс қалдырмау); 0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй туралы қысқа диалогтарға қатысу; 0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға нақты және толық жауап беру

	3.1 Заттардың типтері	Заттар қандай болады	<p>0. 3. 1. 1 заттарды бақылау (ауа, су, топырақ, құм, мақта);</p> <p>0. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың арасындағы айырмашылықтарды танып білу;</p> <p>0. 3. 1. 3 заттар туралы қысқа диалогтарға қатысу</p>
4-тоқсан			
	3.2 Ауа	Адамның ауа мен суды күтуі (қорғау және ластамау)	<p>0. 3. 2. 1 адам өмірі үшін таза ауаны сақтау қажеттілігін түсіну;</p> <p>0. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін білу (агрегаттық күйі, түсі, иісі);</p> <p>0. 3. 2. 3 ауа туралы сұрақтар бойынша қысқа диалогтар құру</p>
	3.3 Су	Су қоймасындағы әрекет ережесі;	<p>0. 3. 3. 1 адам өмірі үшін таза суды сақтаудың қажеттілігін түсіну, және ол туралы мұғалімінің ұйымдастырылған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, әңгімелеу;</p> <p>0. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын танып білу (қорғау, ластамау), және ол туралы мұғалімнің ұйымдастырған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып;</p> <p>0. 3. 3. 3 жазда су қоймаларындағы ережелерді сақтау туралы жалпы түсініктерінің болуы мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу;</p> <p>0. 3. 3. 4 адам өмірінде судың маңыздылығы туралы жалпы</p>

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

		<p>түсініктерінің болуы (тамақтану, кір жуу, жуыну);</p> <p>0. 3. 3. 5 су туралы қысқа диалогтарға қатысу</p>
1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	<p>0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану;</p> <p>0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ;</p> <p>0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу;</p> <p>0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу</p>
2.2 Жануарлар	Көктемде, жаздағы жабайы жануарлардың өмір сүруі. Көктемде, жаздағы құстардың өмір сүруі. Жәндіктердің өмір сүруі	<p>0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту;</p> <p>0. 2. 2. 3 түрлі мезгілдегі жәндіктердің (көбелектер) негізгі өмір сүру белгілерін білу, оларды көрнекілікке сүйене отырып, атау;</p> <p>0. 2. 2. 4 көрнекіліктерді қолдана отырып жәндіктерді (көбелек, құмырсқа, ара) ажырату мен атау;</p> <p>0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне климаттың ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның түлеуі, аюдың ұйықтауы);</p> <p>0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша</p>

		жануарларға, құстар мен жәндікерге сипаттама құру
2.1 Өсімдіктер	Жаздағы, көктемдегі өсімдіктер	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғаяды, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бұршіктер пайда болып, жазда өнім береді); 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды білу; 0.2.1. мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер туралы жай сөйлемдерді құрастыру
1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру ; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Қоршаған әлем құбылыстарын бақылау	1. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процесстері мен нысандарын зерттеу қажеттілігін түсіну

<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Бақылаудың кезеңдері. Эксперимент</p>	<p>1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу: 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру; 1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау</p>
<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>Тірі ағзалар, өсімдіктер және олардың түрлілігі. Ағаштар, бұтақтар, шөптер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыры, сабағы, жапырағы, гүлі, дәні, ұрығы. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерге күтім жасау (суару, тыңайтқыш, топыраққа күтім жасау). Өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректену заттары)</p>	<p>1. 2. 1. 1 өсімдіктер өмірінің негізгі сипатамаларын (өсуі, қоректенуі, тыныс алуы, көбеюі) және олардың өмірлік формаларын (ағаш, бұтақ, шөп) анықтау; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, ұрық, дән) : 1. 2. 1. 3 жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды зерттеу; 1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау; 1. 2. 1. 6 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен өсімдіктер өмірі туралы</p>

<p>1. Өзім туралы 2. Менің мектебім</p>			<p>сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгіме құрастыру</p>
	<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларына күтім жасау. Үй жануарларының пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілерінің ауысуына бейімделуі: ұшып кетуі, қысқа қорегін жинауы, ұйқыға кетуі</p>	<p>1. 2. 2. 1 өсімідіткре мен жануарларды салыстыру, көрнекіліктерді қолдана отырып (қоректенеді, өседі, көбейеді және орын алмасады), олардың ұқсастықтар мен айырмашылықтаны салыстыру: 1. 2. 2. 2 көрнекіліктерді қолдана отырып, жабайы және үй жануарларын ажырату: 1. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру; 1. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсінду; 1. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіну (жабайы жануарлардың балаларынатиіспеу, ұяларын бұзбау) 0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты түсіну; 1. 2. 2. 7 мұғалімнің ұйымдастырылған көмегімен зерттелініп отырған тақырып туралы сюжеттік суреттер бойынша әңгіме құрастыру</p>
			<p>1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру;</p>

	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	<p>1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру;</p> <p>1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау</p>
2-тоқсан			
	2.3 Адам	Адамның дене мүшелері. Адамның өмір сүру кезеңдері. Тамақтану, демалу	<p>1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және олардың қызметтерін атау;</p> <p>1. 2. 3. 2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау;</p> <p>1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуы үшін керек қажеттіліктерді анықтау;</p> <p>1. 2. 3. 4 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру;</p> <p>1. 2. 3. 5 өз дене мүшесінің сызбасына бейімделу;</p> <p>1. 2. 3. 6 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен адам туралы сюжеттік суреттерге сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру (15-20 сөз)</p>
			1. 5. 1. 1 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіру;

<p>3. Менің отбасым және достарым</p> <p>4. Бізді қоршаған әлем</p>	<p>5.1 Күш пен қозғалыс</p>	<p>Түрлі денелердің қозғалысы. Табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыстар траекториясы. Қозғалыс траекториясының сурет түрінде бейнеленуі</p>	<p>1. 5. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғат пен адам өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын анықтау;</p> <p>1. 5. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен түрлі қозғалыс траекторияларын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету;</p> <p>1. 5. 1. 4 салыстырмалы дәрежедегі сын есімдерді қолдана отырып, түрлі денелердің массасын салыстыру (жеңіл, ауыр);</p> <p>1. 5. 1. 5 мұғалымынң ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жүргізген зерттеулерді сипаттау</p>
	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Бақылау кезеңдері. Эксперимент</p>	<p>1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу;</p> <p>1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру;</p> <p>1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру;</p> <p>1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау</p>
<p>3-тоқсан</p>			
			<p>1. 3. 1. 1 шынайы (табиғи) заттарды білу;</p>

3.1 Заттардың түрлері	Шынайы заттар (табиғи)	<p>1. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың өзара айырмашылықтарын қолжетімді деңгейде түсіндіру;</p> <p>1. 3. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және сюжеттік суреттер арқылы таиғаттағы табиғи заттар туралы әңгіме құрастыру</p>
3.3 Су	Судың қасиеттері (сұйық, қатты, газ)	<p>1. 3. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және сюжеттік суреттер арқылы таиғаттағы табиғи заттар туралы әңгіме құрастыру</p> <p>1. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну, ол туралы көрнекілік пен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып әңгімелеу;</p> <p>1. 3. 3. 3 қыста су қоймаларындағы ережелерді сақтаудың маңыздылығын түсіну мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу ;</p> <p>1. 3. 3. 4 адам өмірі үшін судың маңыздылығын түсіндіру (шөлдеу, құрғау);</p> <p>1. 3. 3. 5 су туралы тақырып бойынша лексикаларды белсенді мағыналық сәйкесінше қолдану</p>
3.2 Ауа		<p>1. 3. 2. 1 ауаның негізгі белгілерін білу, оларды көрнекіліктер мен жеке тәжірибеге сүйене отырып атау ;</p> <p>1. 3. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі</p>

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		Ауаның қасиеті (мөлдір, түссіз, дәмсіз, иіссіз, формасыз)	мен көрнекіліктерге сүйене отырып, ауа туралы әңгімелеу; 1. 3. 2. 3 ауа туралы лексиканы мағына сәйкесінше қолдану
	3.4 Табиғат ресурстары	Адам табиғат күшін қалай пайдаланады (судың ағуы, жел күштері)	0. 3. 4. 1 табиғат күшін көрнекіліктерге сүйене отырып, білу және атау (су ағысы, желдің күші); 0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық қатынасының маңыздылығын түсіну (демалыс кезінде қоқыс қалдырмау); 0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй туралы қысқа диалогтарға қатысу; 0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға нақты және толық жауап беру
	4.2 Ғарыш	Ғарыш, ғарыш денелері, астрономия туралы алғашқы білімдер. Зымыран. Телескоптар	1. 4. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен астрономияны –ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1. 4. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау; 1. 4. 2. 3 Ғарыш тақырыбы бойынша лексиканы мағыналық сәйкесінше қолдану
	4.1 Жер	Жердің формасы. Глобус – жердің моделі	1. 4. 1. 1 Жердің пішінін білу және атау; 1. 4. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен жерді қысқаша сипаттай алу; 1. 4. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен Жер макетіне сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен (15-20 сөз) тұратын әңгіме құрстыру

4.3 Кеңістік пен уақыт	Уақытты өлшеу құралдары. Сағаттар. Күнтізбе	көмегімен уақыттың маңыздылығын түсіндіру ; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атау және күнтізбелік уақыт кезектілігін 3-4 сериялы суреттер арқылы жеткізу; 1. 4. 3. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен сағаттар мен күнтізбелер туралы айту
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру; 1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау
5.4 жылу	Жылуды алу құрылғылары	1. 5. 4. 1 жылуды алуға арналған құрылғыларды білу; 1. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін сипаттау
5.5 Электр қуаты	Күнделікті өмірдегі электр қуаты	1. 5. 5. 1 адамдардың күнделікті өміріндегі электр қуатының маңызын түсіну; 1. 5. 5. 2 көрнекіліктерді қолдана отырып,

		қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау
5.6 Магнетизм	Магниттердің қасиеттері. Магниттік қасиеттерге ие заттар	1. 5. 6. 1 көрнекіліктерді қолдана отырып, магниттердің қасиеттерін зерттеп, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру; 1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау
4-тоқсан		
5.2 Жарық	Жарық пен қараңғылық. Жарықтың жасанды және табиғи көздері. Жарықтандыру.	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғы түсінігі, жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің шектеулі көмегі арқылы жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау; 1. 5. 2. 3 көрнекіліктерге сүйене отырып, және зерттелініп отырған тақырып бойынша лексиканы дұрыс қолдана

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!			отырып, жарық көздерін сипаттау
	5.3 Дыбыс	Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың шынайы және жасанды көздері. Жылуды алу құрылғылары	1. 5. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырған көмегімен дыбыстардың таралу ерекшеліктерін түсіндіру, дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1. 5. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, дыбыс көздерін сипаттау
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру; 1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипатап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Қоршаған орта. Құбылыстар, процестер,	2. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті

	<p>нысандар. Зерттеушінің тұлғалық қасиеттері</p>	<p>жағдайлар мен тұлғалық қасиеттерді анықтау</p>
<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері</p>	<p>2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау;</p> <p>2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу;</p> <p>2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу;</p> <p>2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау</p>
	<p>Өсімдіктерді өсіру жағдайлары.</p>	<p>2. 2. 1. 1 түрлі жағдайда өсімдіктердің өсу мүмкіндігін зерттеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау;</p> <p>2. 2. 1. 3 өсімдіктерді мекен ету ортасы мен ортаның әр түрлі жағдайларына (ылғал)</p>

<p>1. Өзім туралы 2. Менің отбасым мен достарым</p>	<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>Өсімдіктердің маусымдық өзгерістері. . Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері. Өсімдік топтарының мекен ету ортасы мен бейімделу тәсілдері. Өсімдіктер тобы (өз аймағындағы өсімдіктерді мысалға алу негізінде) Топырақты күту. Өсімдіктерге күтім жасау</p>	<p>бейімделу тәсілдерін салыстыру; 2. 2. 1. 4 өз аймағының өсімдіктер тобындағы маусымдық өзгерістерді сипаттау; 2. 2. 1. 5 топырақты баптау мен өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру ; 2. 2. 1. 6 сюжеттік суреттер сериясы немесе тірек сөздерін, өсімдіктер өмірі туралы жаратылыстану тақырыптары бойынша жаңа сөздерді дұрыс қолдана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру</p>
	<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Жануарлар тобы: жәндіктер, балықтар, бауырымен жорғалаушылар, космекенділе, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және тірі туатын жануарлар. Жануарларды қорғау</p>	<p>2. 2. 2. 1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: жәндіктер, балықтар, космекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2. 2. 2. 2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуін қолжетімді деңгейде сипаттау: суда, ауада, жерде; 2. 2. 2. 3 жануарлардың көбеюін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру ; 2. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру ; 2. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін білу; 2. 2. 2. 7 жануарлар өмірі туралы зерттелініп отырған тақырып</p>

		бойынша тірек сөздерге сүйене отырып, 3 -5 сериялы суреттер бойынша көлемі 25-30 сөзден тұратын әңгіме құрастыру
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері;	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау); 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет етуі мен бірлесе жұмыс жасауы
2-тоқсан		2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтаудың

3. Менің мектебім

<p>2.3 Адам</p>	<p>Қаңқа және дене бұлшықетінің қызметі. Қозғалыс кезінде бұлшықеттің жиырылудағы ролі. Дұрыс келбет. Тістер және олардың күтімі. Жеке гигиена мен денсаулықты сақтаудағы оның ролі;</p>	<p>маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 3. 3 бұлшық ет қысқаруының қозғалыс үшін ролін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке гигиенаның ролін анықтау; 2. 2. 3. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызын анықтау; 2. 2. 3. 6 "Адам" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді орынды қолдану</p>
<p>1.2 Табиғаттағы тану әдістері</p>	<p>Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері</p>	<p>2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасылған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе</p>

			бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау
4. Менің туған өлкем	3.1 Заттардың типтері	Табиғи және жасанды заттар	2. 3. 1. 1 табиғи және жасанды заттардың арасындағы айырмашылықтарды түсіну 2. 3. 1. 2 адам өміріндегі түрлі заттардың ролін анықтау; 2. 3. 2. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, табиғи және жасанды заттар туралы әңгіме құрастыру
	3.2 Ауа	Адам, өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның маңыздылығы. Ауаның қасиеті (түсі, иісі). Ауаның агрегатты күйі. Жылуөткізгіштік. Ауаның кеңістікті толтырудағы маңыздылығы	2. 3. 2. 1 біздің планетамыз үшін ауаның маңыздылығын қолжетімді түрде түсіндіру; 2. 3. 2. 2 ауаның жылу өткізгіштігі мен кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу; 2. 3. 2. 3 "Ауа" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді жағдаяттарға сәйкес орынды қолдану
	3.3 Су	Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2. 3. 3. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2. 3. 3. 3 судың табиғи көздерін анықтау; 2. 3. 3. 4 тағамға тазартылған суды қолданудың маңыздылығын түсіну; 2. 3. 3. 5 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, атқарылған жұмыс материалдары негізінде әңгіме құрастыру

	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері</p>	<p>2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау</p> <p>2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу;</p> <p>2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу;</p> <p>2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау</p>
3-тоқсан			
	<p>3.4 Табиғи ресурстар</p>	<p>Табиғат ресурстары мен олардың қызметі. Табиғи</p>	<p>2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың қызметін анықтау (табиғи және антропогендік);</p> <p>2. 3. 4. 2 табиғат ресурстарын жіктеу (табиғи, антропогенді);</p> <p>2. 3. 4. 3 табиғи және антропогендік</p>

	ресурстарды олардың шығуына байланысты жіктеу	ресурстардың өзара байланысын түсіндіру (жемістер-сорпа, қой-жүн; 2. 3. 4. 4 жауапты ресурстарды сипаттау элементтерімен толықтыру
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет етуі мен бірлесіп жұмыс жасауы
4.1 Жер		2. 4. 1. 1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау;

		Жер ғаламшары үшін Күннің ролі. Жердің табиғи жер серігі – Ай	2. 4. 1. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, Жер планетасы туралы әңгіме құрастыру
4.2 Ғарыш		Күн жүйесі ғаламшары (планетасы) және орналасуы мен сипаттамасы. Жер ғаламшарының топтары. Алып планеталар	2. 4. 2. 1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау; 2. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Күн жүйесінің ғаламшарын бағыттаушымен салыстыру; 2. 4. 2. 3 "Ғарыш" тақырыбы бойынша жаңа сөздерді сөйлеу тілдік жағдаяттарда орынды қолдану
4.3 Кеңістік және уақыт		Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшелігі	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2. 4. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегі арқылы Ғарыштағы уақыт пен ара - қашықтықтың ерекшелігін түсіндіру; 2. 4. 3. 3 заттық суреттерді қолдана отырып, тірек сөздерді қолдана отырып, уақыт туралы әңгіме құрастыру
5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары.	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау

<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері</p>	<p>нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау</p>
<p>5.1 Қозғалыс пен күш</p>	<p>Түрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы. Жылдамдықтың сипаттамалары: тез, баяу. Қозғалысты тударатын күштер: тартылу мен итеру. Денелердің массалары. Дене массаларының анықтамасы</p>	<p>2. 5. 1. 1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіру; көлік (самолёт-автобус), жануарлар (тышқан - сілеусін); 2. 5. 1. 2 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сапалы сипаттамаларын қолдану (тез, баяу, орташа темпте); 2. 5. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен қозғалысты шақыратын күштерді зерттеу; 2. 5. 1. 4 анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану; 2. 5. 1. 5 "қозғалыс және күш" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді қолдана отырып, сөйлеу тілдік жағдаятта оңтайлы қолдану</p>
		<p>2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері " және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру , бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты,</p>

	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері : мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері</p>	<p>болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау; 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау</p>
4-тоқсан			
	<p>5.2 Жарық</p>	<p>Материалдардың жарықты өткізе алу қабілеті (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес заттар)</p>	<p>2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін зерттеу (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес); 2. 5. 2. 2 түсті әйнектердің қасиетін зерттеу, заттарды әйнек түсіне "бояу" 2. 5. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып, жарықтың қасиеттері туралы сипаттама әңгіме құрастыру, денелердің жарық өткізу қабілетін зерттеу кезінде зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану</p>

7. Қоршаған орта
8. Саяхат

5.3 Дыбыс	Жоғары және төмен дыбыс көздері	2. 5. 3. 1 дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу; 2. 5. 3. 2 тірек сөздерге сүйене отырып, 25-30 сөзден тұратын дыбыс көздері туралы байланыстырылған әңгіме құрастыру
5.4 Жылу	Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус	2. 5. 4. 1 түрлі денелердің температурасын өлшеу; 2. 5. 4. 2 температураны зерттеу кезіндегі зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану
5.6 Магнетизм	Магниттерді қолдану сферасы	2. 5. 6. 1 тірек сөздерге сүйене отырып, магниттерді қолдану сферасын сипаттау
5.5 Электр	Магниттерді қолдану сферасы. Қауіпті электр қуаты	2. 5. 5. 1 электроэнергиямен жұмыстың қауіптілігін түсіну; 2. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары,	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау; 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене

		мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	отырып, жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе жұмыс жасау
--	--	---	--

4) 3-сынып:
4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Ғылыми ашылулар мен олардың күнделікті өмірге әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері.	3. 1. 1. 1 өте маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу және ақпараттың дұрыс көздерін таңдауға бейімделу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ; 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес

		жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
<p>1. Тірі табиғат</p> <p>2. Жақсыдан үйрен, жаманнанжирен (жарық пен қараңғы)</p>	<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсініктер. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылуды сүйетін, суыққа төзімді, көлеңке сүйетін, жарық сүйетін, құрғаққа төзімді, ылғал сүйетін өсімдіктер. Тірі және өлі табиғаттың бірлігі – табиғат бірлестіктері. Өз аймағының табиғи бірлестігі. Адам іс-әрекетінің өсімдіктердің көптүрлілігіне ықпалы. Өсімдіктердің адам өмірі мен табиғаттағы ролі (өз аймағындағы өсімдіктерды мысалға алу негізінде). Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы маңыздылығы</p> <p>3. 2. 1. 1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру;</p> <p>3. 2. 1. 2 қоршаған ортаның түрлі жағдайларына өсімдіктерді бейімдеудің тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру (жылу, жарық, ылғал);</p> <p>3. 2. 1. 3 өз аймағының табиғи қауымдастығын қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>3. 2. 1. 4 адамзаттың тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін қолжетімді деңгейде ;</p> <p>3. 2. 1. 5 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін;</p> <p>3. 2. 1. 6 өсімдіктердің өмірі туралы 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру, қосымша сипаттай отырып, өзінің сөйлеу тілінде өсімдіктердің белгілерін сипаттайтын сөздерді қолдану</p>
		<p>3. 2. 2. 1 жануарларды " омыртқалы" және " омыртқасыздар" топтары бойынша жіктеу;</p> <p>3. 2. 2. 2 жануарларды тіршілік ортасына байланысты ажырату: суда, құрлықта, топырақта және өмір сүру ортасы ретінде өзге жануарлардың денесінде өмір сүретіндер</p>

<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-типтері. Жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы. Тіршілік ортасының өзгеріне байланысты жануарлардың санының өзгеруі (құрғақшылық, су тасқыны, батпақтану). Жануарлардың санының азаюына әкелетін адамның іс-әрекеті (суды ағызу, орманды кесу, аң аулау). кесу, аң аулау)</p>	<p>3. 2. 2. 3 жануарлардың табиғатқа қарым - қатынас типтерін сипаттау: селбесу, арамтамақтық, нейтральдылық; 3. 2. 2. 4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу: тоздандану, ұрықтың көбеюі, дінгек; 3. 2. 2. 5 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін қолжетімді деңгейде түсіндіру; (өрт, су басу, құрғақшылық); 3. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін 3. 2. 2. 7 қосымша материалдарды қолдана отырып, немесе жеке бақылаулар мен көзқарастары негізінде жануарлар өмірі тақырыбы бойынша көлемі 35-40 сөзден тұратын уәждеме құрастыру</p>
<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;</p>	<p>3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның</p>

			міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
2-тоқсан			
	2.3 Адам	Адамның ішкі мүшелері. Ас қорыту жүйесі, оның адам өміріндегі ролі. Тыныс алу жүйесі және оның мүшелері. Адам ағзасындағы тыныс алудың ролі. Қанайналым жүйесі және оның адам ағзасындағы ролі. Жүрек. Тамыр соғысы. Адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту	<p>3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау;</p> <p>3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің ролін қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам ағзасындағы ролін қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 4 қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы ролін қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіндіру;</p> <p>3. 2. 3. 6 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін сипаттайтын сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану</p>
		Экспериментті жоспарлау мен жүргізу.	<p>3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) акпарат көздерінің түрлерін анықтау және акпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу</p>

3. Уақыт
4. Сәулет

1.2 Табиғатты тану әдістері	Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;	3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
3.1 Заттардың типтері	Заттар мен денелер. Заттарды пайда болуына байланысты жіктеу. Заттарды агрегаттық күй бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді)	3. 3. 1. 1 заттардың пайда болуы туралы айту (табиғи, жасанды); 3. 3. 1. 2 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу; 3. 3. 1. 3 жеке бақылаулары мен әсерлері негізінде немесе қосымша әдебиеттер материалдарын қолдана отырып, тақырып бойынша заттардың типтері туралы көлемі 30-45 сөзден тұратын сөйлеммен өз ойын құрастыру
3.2 Ауа	Ауа және оның құрамы (көмірқышқыл, газ, ауа, азот) Ауаның жануға ықпалы.	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын қолжетімді деңгейде сипаттау; 3. 3. 2. 2 жануға ауаның ықпалын қолжетімді деңгейде сипаттау; 3. 3. 2. 3 "ауа" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану
	Тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы су. Судың негізгі табиғи көздері.	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру;

3.3 Су	Мұхиттар, теңіздер, көлер, өзендер. Тұзды және тұщы су. Табиғи жер асты сулары. Ауыз суын ұқыптылықпен қолдану. Суды фильтр көмегімен тазалау тәсілдері. Өмірде судың маңыздылығы		<p>3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін қолжетімді деңгейде түсіндіру;</p> <p>3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін және суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну;</p> <p>3. 3. 3. 5 қосымша сипаттай отырып, 3-5 сөйлеммен толық жауап беру</p>
1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау		<p>3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ;</p> <p>3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар);</p> <p>3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу</p>
3-тоқсан			
		Топырақ. Топырақтың құрамы (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың	<p>3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлін түсіндіру;</p> <p>3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (топырақ, құм, балшық,</p>

3.4 Табиғи ресурстар	қалдықтары, су, ауа). Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Тұқымдық. Кей ағзалардың өміріндегі топырақтың ролі. Топырақтарды қорғау	өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау мен топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу; 3. 3. 4. 4 ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру
1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ; 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
4.1 Жер	Жер сфералары туралы алғашқы түсініктер (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера). Жер сферасының графикалық бейнесі	3. 4. 1. 1 Жер сфераларын қолжетімді деңгейде түсіндіру және графиктік кескіндеу 3. 4. 1. 2 Жер сферасы туралы меңгерілген нақты және абстрактілі мағынадағы сөздерді дұрыс грамматикалық формада дұрыс және белсенді қолдану

5. Өнер
6. Атақты тұлғалар

		3. 4. 1. 3 қосымша сипаттамасы бар 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру
4.2 Ғарыш	Ғарышты игерудегі а й т у л ы оқиғалар. алғашқы жасанды Жер серігін қосу. Алғашқы адамның ғарышқа ұшуы. Адамның Айға қонуы. Адамзат дамуындағы ғ а р ы ш т ы ң маңыздылығы ғарышты меңгерудегі Қазақстан. Байқоңыр айлағы	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру; 3. 4. 2. 3 жаңа дайын жоспарға сәйкес "Ғарыш және адамзаттың дамуы" тақырыбы бойынша әңгіме құрастыру
4.3 Кеңістік және уақыт	Жердің өз осынен айналуы. Күн мен түннің ауысуы;	3. 4. 3. 1 Жердің өз өсінен айналу периодын және оның салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру; 3. 4. 3. 2 кеңістік пен уақытты сипаттауда жай жайылма сөйлемдерді қолдану 3. 4. 3. 3 "Жер және уақыт" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді қолдану
1.2 Табиғатты тану әдістері тоды познания природы	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ; 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның

		міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
5.1 Қозғалыс пен күш	<p>Серпімділік күші. Серпімді және икемді заттар</p> <p>Ауырлық күші. Табиғаттағы ауырлық күші.</p> <p>Үйкеліс күші. Табиғаттағы үйкеліс күші .</p> <p>Әрекет күштерінің бағыттары</p>	<p>3. 5. 1. 1 күштің серпімділігін зерттеу және көріністеріне мысал келтіру;</p> <p>3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу мен олардың пайда болуына мысал келтіру;</p> <p>3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу мен оның пайда болуына мысал келтіру;</p> <p>3. 5. 1. 4 күштің әрекет бағытын анықтау;</p> <p>3. 5. 1. 5 нақты және абстрактіл мағынадағы қосымша сипаттамасы бар меңгерілген сөздерді қолдана отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын сөйлеммен толық жауап беру</p>
1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>Экспериментті жоспарлау мен жүргізу.</p> <p>Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау</p>	<p>3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;</p> <p>3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ;</p> <p>3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар)</p> <p>3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде</p>

			толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу
4-тоқсан			
7. Су –тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	5.2 Жарық	Көлеңке. Оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыру қабілеті	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 3. 5. 2. 2 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 3. 5. 2. 3 зерттелініп отырған "Жарық" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді және дұрыс грамматикалық формада қолдану
	5.3 Дыбыс	Дыбыс көзі мен қабылдағышы. Дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігі	3. 5. 3. 1 дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін түсіндіру; 3. 5. 3. 2 қосымша сипаттай отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру
	5.5 Электр	Электрлік энергия. Электрэнергия көздері Электрлік элементтердің тізбектері. Қарапайым электр тізбегінің қарапайым құрылымның сызбанұсқасы	3. 5. 5. 1 елестері мен түсініктері бойынша электрлік энергия көздерін анықтау; 3. 5. 5. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына білу, қарапайым электр тізбегінің моделін жинау
	5.4 жылу	Біздің айналамыздағы жылу	3. 5. 4. 1 қоршаған ортадағы шынайы және жасанды жылу көздерін түсіну мен атау; 3. 5. 4. 2 заттардың қайнау қабілетін қолжеімді деңгейде түсіндіру

5.6 Магнетизм		Түрлі металлдарды магниттеу	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу
1.2 Табиғатты тану әдістері		Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу ; 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар) 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз ойын жеткізу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Өзінің жеке толғаныстары негізіндегі зерттеудің өзекті бағыттары	4. 1. 1. 1 өз толғаныстары негізінде зерттеулердің өзекті бағыттарын анықтау 4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы

<p>1. Менің Отаным– Қазақстан</p>	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну</p>	<p>менгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну ; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету</p>
	<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>Қоректік тізбегі. Өсімдіктер – қоректік тізбегінің өмір циклі. Тозанданлдыру нәтижесінде ұрықтардың пайда болуы. Ұрықтардың таралу тәсілдері (өзігінен, желдің, судың, жануарлар мен адамдардың көмегімен). Жоғары және төмен сатылы өсімдіктер. Өсімдіктерді қорғау тәсілдері</p>	<p>4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4. 2. 1. 2 өсімдіктің тіршілік циклін қолжетімді деңгейде сипаттау; 4. 2. 1. 3 төменгі және жоғарғы өсімдіктерді ажырату; 4. 2. 1. 4 тұқымның таралу тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 4. 2. 1. 5 өсімдіктерді қорғау әдістерін ұсыну; 4. 2. 1. 6 берілген тақырып бойынша өсімдіктер туралы жеке тәжірибесіне сүйене отырып, нақты және абстрактілі мағынадағы менгерілген сөздерді белсенді қолдана отырып , және пайымдауын тұжырымдау элементімен толықтыра отырып, әңгіме құру</p>
		<p>Өз аймағының жануарлары.</p>	<p>4. 2. 2. 1 өз аймағының жануарларын жіктеу; 4. 2. 2. 2 өсімдік қоректі және жыртқыш жануарларды ажырату;</p>

<p>2. Адами құндылықтар</p>	<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>Жәндіктердің өмір сүру циклі (жұмыртқа, дернәсіл, куыршақ, ересек жәндік). Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Шөпқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбитикалық қатынастар. Құректік тізбектің құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің моделі. жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Қорықтар мен саябақтарды туындату себептері. . Қазақстанның Ұлттық парктері мен қорықтары</p>	<p>4. 2. 2. 3 жәндіктердің өмір циклін қолжетімді деңгейде сипаттау; 4. 2. 2. 4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4. 2. 2. 5 қоректік тізбектің құрылымын қолжетімді деңгейде түсіндіру мен белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің модельдерін құрастыру; 4. 2. 2. 6 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысалдар келтіру және ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың мақсатын қолжетімді түрде түсіндіру; 4. 2. 2. 7 зерттелініп отырған тақырып бойынша жеке тәжірибеден жануарлар туралы әңгіме құрастыру</p>
	<p>1.2 Табиғаттың таным әдістері</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну</p>	<p>4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну ; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету тәсілдері</p>

	2.3 Адам	Зәр шығару жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүйке жүйесі. Оның адам ағзасындағы рөлі	<p>4. 2. 3. 1 зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>4. 2. 3. 2 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау;</p> <p>4. 2. 3. 3 адамның өмірі мен әрекеті туралы еркін әңгіме жүргізу ;</p> <p>4. 2. 3. 4 зерттелініп отырған тақырып бойынша жеке тәжірибе негізінде адам туралы әңгіме құрастыру;</p> <p>4. 2. 3. 6 "Адам денесінің мүшелері" тақырыбы бойынша тура және ауыспалы мағынадағы ойларды өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану</p>
3. Мәдени мұра	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	<p>4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру;</p> <p>4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану;</p> <p>4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну;</p> <p>4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету</p>

	3.1 Заттардың типтері	Заттардың қасиеттері (қаттылығы, мөлдірлігі, серпімділігі). Заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану. Эксперимент жоспарына сәйкес жаңа заттарды алу	4. 3. 1. 1 заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану аясын анықтау; 4. 3. 1. 2 құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа затты алу; 4. 3. 1. 3 атқарылған жұмыстың нәтижесін өз бетінше түсіндіру және заттардың қасиеттері туралы ойы мен диалогын пайымдау элементтерімен толықтыру
	3.2 Ауа	Адамның өмір сүру сферасындағы ауа. Ауаның ластануы. Ауаны ластанудың табиғи және жасанды көздері.. Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазалаудың шаралары. Ауаның орын ауыстыруы . Желдің пайдасы мен зияны	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың тәсілдерін анықтау және желдің пайдасы мен зиянына мысал келтіру; 4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау мен ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын ұсыну ; 4. 3. 2. 3 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру
	3.3 Су	Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның пайда болуы. Суды ластанудың көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық). Түрлі ағзалар үшін суды ластанудың салдары. Суда түрлі заттардың ерігіштігі	4. 3. 3. 1 судың табиғаттағы айналымын сипаттау; 4. 3. 3. 2 атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін қолжетімді деңгейде сипаттау; 4. 3. 3. 3 суды ластандыру көздерін және түрлі ағзалар үшін суды ластандырудың салдарын анықтау ; 4. 3. 3. 4 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу; 4. 3. 3. 5 зерттелінген тақырып бойына су туралы жеке тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру
			4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен

<p>4. Мамандықтар әлемі</p>	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну .</p>	<p>эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну ; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету</p>
-----------------------------	------------------------------------	---	--

3-тоқсан

	<p>5.2 Жарық</p>	<p>Көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеті. Шағылысу. Жұтылу</p>	<p>4. 5. 2. 1 көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 4. 5. 2. 2 жарықтың негізгі қасиеттерін қолжетімді деңгейде зерттеу мен түсіндіру: шағылысуы, жұтылу; 4. 5. 2. 3 өзінің сөйлеу тілінде тура жәе ауыспалы мағынадағы , соның ішінде жарық туралы және оның қасиеті туралы пайымдарды, метафора мен жарықтың салыстыруларды белсенді қолдану мен қасиеттері туралы ойларды пайымдау элементтерімен толықтыру</p>
--	------------------	--	--

5. Табиғи құбылыстар

5.3 Дыбыс	Дыбыстың таралуы мен қаттылығына бөгеттің ықпалы	4. 5. 3. 1 дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығына белгілі бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіру; 4. 5. 3. 2 өткізілген зерттеу мен жеке қатынасты жеткізу туралы есепті шығармашылық тұрғысынан толықтыру
5.4 Жылу	Түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін зерттеу; 4. 5. 4. 2 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі туралы әңгімелерін пайымдау элементтерімен толықтыру
5.5 Электр	Түрлі материалдардың электр өткізгіштігі	4. 5. 5. 1 түрлі материалдардың электр өткізгіштігін зерттеу; 4. 5. 5. 2 зерттелініп отырған тақырып бойынша түрлі материалдардың электр өткізгіштігі туралы жеке тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру барысында белгілі жғдайларға , хабарламаларғ, немесе көрген оқиғасына білдіру
5.6 Магнетизм	Металлдардың түрлері мен олардың магниттік қасиеттері	4. 5. 6. 1 магниттік қасиеттері бойынша металлдарды жіктеу
1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы

		<p>таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну</p>	<p>негізінде формада бойынша ұсыну ; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету тәсілдері</p>
	<p>3.4 Табиғи ресурстар</p>	<p>Пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, көмір, мұнай). Пайдалы қазбаларды пайдалану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазба орындары.</p>	<p>4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын анықтау; 4. 3. 4. 2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын картадан көрсету; 4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды сақтаудың және тиімді қолданудың жолдарын ұсыну; 4. 3. 4. 4 зерттеу жұмысын жүргізгеннен кейін сипаттау және пайымдау арқылы қорытындысын 2-3 сөйлеммен құрылымдау</p>
<p>6. Қоршаған ортаны қорғау</p>	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну</p>	<p>4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну ; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары</p>

			мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету тәсілдері
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	4.1 Жер	Жер бетінің ірі элементтері	4. 4. 1. 1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау; 4. 4. 1. 2 Жер планетасы тақырыбына еркін әңгіме жүргізу; 4. 4. 1. 3 ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру
	4.2 Ғарыш	Ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактика). Ғарыштың Жердегі өмірге ықпалы. Орбита бойынша Жердің қозғалысы	4. 4. 2. 1 жекелеген ғарыштық денелерді сипаттау; 4. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Жердегі бағыттаушы тіршілікке ғарыштың ықпалын анықтау; 4. 4. 2. 3 жеке тәжірибеге сүйене отырып, ғарыштың Жердегі тіршілікке ықпалы туралы әңгіме құрстыру
	4.3 Уақыт пен кеңістік	Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдерінің сипаттамасы	4. 4. 3. 1 Жердің орбиталдық айналуын және оның салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру; 4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін сипаттау ; 4. 4. 3. 3 жыл мезгілінің ауысуы туралы пайымдау элементтері бар әңгімелеу арқылы толықтыру; 4. 4. 3. 4 уақыттағы мезгілдік өзгерістер мен Жер туралы тура және жанама мағынасы бар пайымдауларды, метофораларды қоса алғанда өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану

	<p>1.2 Табиғатты тану әдістері</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну</p>	<p>4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде әдісті таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету</p>
<p>8. Болашаққа саяхат</p>	<p>5.1 Қозғалыс пен күш</p>	<p>Архимед күші. Оның көрініс табуына мысал келтіру. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері</p>	<p>4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау мен оның көріністеріне мысал келтіру; 4. 5. 1. 2 суда түрлі заттарға әсер ететін Архимедтің күшін бақылау мен болжау; 4. 5. 1. 3 Архимед күші туралы ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру; 4. 5. 1. 4 суда түрлі заттарға әсер етуші Архимед күші мен ауырлық күшінің өзара тәуелділігі туралы қолжетімді деңгейде түсіну; 4. 5. 1. 5 тура және ауыспалы мағынадағы пайымдауларды өзінің сөйлеу тілінде жұмыс пен</p>

		козғалыс, күш туралы метафора мен салыстыруларды қолдана отырып қолдану
1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде әдісті таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген терминдерді белсенді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін өз бетінше түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушының таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауда сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлеске жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің мақсаты мен функциясын анықтай алуы мен топта өзара әрекет ету тәсілдері

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
601-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды— ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда ұлттық және жалпы адами құндылықтар тұрғысынан адам өмірінің, қоғам мен табиғаттың өзара байланысы мен өзара шарттылығы туралы білім негіздерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тұлғалық, қоғамдық және ұлттық сана-сезімінің қалыптастасуына ықпал ету;
- 2) қоршаған ортаны танудың ғылыми негіздерін қалыптастыру;
- 3) Қазақстанның тарихи және қазіргі оқиғалары туралы алғашқы білімді, азаматтық құқықтар мен міндеттер туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;
- 4) өзінің және басқа халықтардың мәдениеті мен дәстүрлеріне, ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтарға құрмет сезімін дамыту;
- 5) әлеуметтік және табиғи ортадағы жалпыға бірдей қабылданған мораль нормаларын, мінез-құлық мәдениетін және қауіпсіздік ережелерін сақтау қажеттілігін ұғыну арқылы жеке тұлғаның заңды бағытын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) сөздің дыбыстық және буындық құрамы туралы толыққанды тілдік түсініктерді дамыту, сөздік қорды толықтыру және белсендіру, байланыстыра сөйлеуді дағдысын, сөйлеу тілінің грамматикалық ресімделуін жетілдіру;
- 2) оқуға деген психологиялық алғышарттарды дамыту және жетілдіру: зейіннің тұрақтылығы, есте сақтау қабілеті, өзін-өзі бақылау дағдылары мен тәсілдері;
- 3) толыққанды оқу іскерліктерін қалыптастыру: алдағы қызметті жоспарлау, материалды белсенді түсіну, өз қызметінің барысын бақылау, білімді жаңа жағдайларда қолдану.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесінде арнайы педагогикалық қағидалар жүзеге асырылады:

- 1) білім беруді ізгілендіру;
- 2) білім беру мазмұнының жалпы сөйлеу тілінің дамымауы бар баланың даму деңгейі мен ерекшеліктеріне бейімделуі;
- 3) оқытуды саралау және дараландыру;
- 4) айналма жолды пайдалану;
- 5) тілдік нормаларды меңгерумен бірге ғылым негіздерін меңгеру;
- 6) түзету-педагогикалық қызметтің әдістері мен тәсілдерін кешенді қолдану;
- 7) сөйлеу тілінің бұзылысының жүйелілігі мен құрылымын есепке алу;

8) пәндік сөйлеу материалында табиғи тілдік қарым-қатынас жағдайында сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

6. Оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, жеке - саралап оқыту және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

7. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл – бұл білім алушының сөйлеу және когнитивті даму ерекшеліктерін ескере отырып, белгілі бір құндылықтар тұрғысынан оқу қызметін ұйымдастыру және орындау, оның нәтижелерін алу және пайдалану тәсілі.

8. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл сөйлеу дамуының кемшіліктерін жеңуге жоғары уәждемесі бар, әлеуметтік-белсенді құзыретті және өзін-өзі дамытатын тұлға, адамгершілік жағынан толыққанды, үйлесімді дамуына жағдай жасау міндетін қояды және шешуді білдіреді.

9. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушының өзінің практикалық, кезең-кезеңімен мұғалім ұйымдастырған, қол жетімді іс-әрекет арқылы білім алуы болып табылады.

10. Жеке – сараланған тәсіл - баланың жеке ерекшеліктеріне, сөйлеу қорытындысына, оның даму қарқынына байланысты оқу, түзету-дамыту және сөйлеу жұмысының түрлері мен тәсілдерінің вариативтілігі.

11. Коммуникативтік тәсіл оқуда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда басқа адамдармен, ақпараттық ағымдармен өзара іс-әрекет жасау қажеттілігімен байланысты коммуникативтік қасиеттерді қалыптастыру жатады.

12. Сабақты ұйымдастыру ерекшелігі:

1) сөйлеу бұзылысын жеңуге ықпал ететін арнайы жаттығуларды іріктеу;

2) әр түрлі дидактикалық және әдістемелік материалдарды кеңінен қолдану;

3) техникалық мультимедиялық құрылғылар және дидактикалық құралдар (ақпарат тасығыштар): "Мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешені" электрондық ресурсы, дыбыстық сигналды визуаландыратын "Логопедиялық тренажер", ассистивті құрылғысы "Сөйлеу коммуникациясын меңгеруге және дамытуға арналған сөйлеу тренажері";

4) стендтерде немесе электрондық тасығыштарда баспа кестелері түрінде ұсынылған мәтіндік ақпараттың болуы;

5) әр түрлі сөйлеу бұзылысы бар білім алушыларға арналған сараланған тапсырмаларды моделдеу.

4-тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты ;

2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;

3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих толқынында" бөлімі.

15. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;
- 3) менің атамекенім;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқық және міндет;
- 6) мерекелер.

16. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) ауа райы және климат;
- 3) табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс-әрекетіне);
- 4) туризм.

17. "Тарих толқынында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи тамыры;
- 3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;
- 4) атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

18. 0 -сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы мүшелерінің мамандығы, отбасы құрамы, отбасы туралы түсінік. Отбасылық міндеттер, балаларға арналған тапсырма. "кіріс", "шығыс" ұғымдары, отбасы бюджеті туралы алғашқы түсінік. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептегі және сыныптағы негізгі функционалдық аймақтар. Адам өміріндегі мектептің маңызы. Мектептегі негізгі тәртіп ережелері. Менің атамекенім. Туған қала (ауыл). Туған қаланың (ауыл) негізгі көшелері (алаңдары). Денсаулық және қауіпсіздік. Негізгі режим кезеңдерін атау. Дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі тамақтануды атау. Бағдарламаның сигналы. Көшелер мен қиылыстардан өту ережесі. Үйде және сыныптағы қауіпсіздік ереже негіздері. Шұғыл қызмет телефондары. Құқық және міндет. Білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсіну. Мерекелер. Негізгі мемлекеттік мерекелерді ажырату;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Жақын кеңістікте бағдарлану. Мектеп алаңдарында бағдарлану. Жердің пішіні туралы түсінік. Ауа райы және климат. "Ауа райы" сөзінің мағынасы. Ауа райының қолайлы және қолайсыз жағдайларын бақылау. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың

өміріне және іс әрекетіне). Сауық қызметінің маусымдық түрлері. Қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлері. Туризм. "Туризм" сөзінің мағынасы. Туристтік жабдықтар;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Адамзаттың даму тарихы туралы түсіну. Ежелгі адамдардың өмір салты. Қазақстанның тарихи тамыры. Кейбір тариха ескерткіштер және олардың белгілерін атау Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғалармен байланысы. Білетін мерекелерді сипаттау. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов. Олардың Қазақстанның дамуына қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Елдің және астананың атауы. Елтаңба, әнұран, ту. Мемлекеттің территориялық тұтастығы туралы түсіну.

19. 1 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы сөзінің мағынасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орны. Отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын. Тұтыну заттарына деген қажеттілік. Отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсінік. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін анықтау. Адам өміріндегі мектептің маңызы. Өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау. Менің атамекенім. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін атау. Денсаулық және қауіпсіздік. Негізгі режимдік сәттер. Тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін негізгі ережелер. Үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспары. Үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздері. Шұғыл көмек қызметтеріне хабарласу жағдайлары. Құқық және міндет. "Адам құқығы" ұғымы туралы түсінік. Мектеп жарғысы. Мерекелер. Негізгі мемлекеттік мерекелердің атауы;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Көкжиектің негізгі бағыттарын түсіну. Тұсбағдардың маңызы. Жердің моделі ретінде, глобус туралы түсінік. Ауа райы және климат. Ауа райының адамдардың өміріне және іс әрекетіне әсері. Ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайы. Сабақты табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктері. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Жыл мезгілдеріне қарай табиғаттың қолайлы және қолайсыз жағдайларын ажырату. Ауыл тұрғындарының еңбектерінің маңызы. Туризм. Туризмнің маңызы. Туристтердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Ежелгі адамдардың өмірі туралы айту. Танымал тарихи ескерткіштер/ежелгі экспонаттар. Қазақстанның тарихи тамыры. Сақтар. Сақтардың өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақстан аумағындағы көне жазулар. Атақты тарихи

тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Томирис. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің айырмашылықтары. Елдің көп ұлтты құрамы туралы түсінік;

20. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасының негізгі белгілері. Отбасы мүшелерінің келбеті. Мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы негізгі әдеп нормалары. Отбасы қажеттіліктерінің құрылымы. Отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну заттарын өндіру көзі. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектеп қауымдастығының құрылымы және мүшелерінің қызметі. Оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттер. Мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормалары. Менің атамекенім. Өзі тұратын елді мекендегі көрнекі жерлер. Қазақстан картасындағы ірі қалалар, көлдер мен өзендер. Денсаулық және қауіпсіздік. Жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығы. Салауатты және зиянды тағамдар. Жолаушылардың аялдамаларын басқаратын негізгі жол белгілері. Қалалық көлік түрлері. Күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелері. 2-3 спорт түрі. Құқық және міндет. Құқық, міндеттер мен жауапкершілік түсіну деңгейінде. Қоғамға қызмет етудің маңызы. Мерекелер. Мемлекеттік мерекелердің маңызы;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Көкжиектің негізгі бағыттары. Тұсбағдар бойынша көкжиектің бағыттарын анықтау. Карта, жоспар туралы алғашқы түсінік. Ауа райы және климат. Ауа райының адамның іс-әрекетіне оң және кері әсері. Ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайлары. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстары. Өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтары. Адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекеніндегі рельефтің әсері. Туризм. Мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлері. Аталған мекендегі 1-2 туристік объектілердің ерекшеліктері;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Шаруа қожалықтары мен өндіріс шаруашылығының айырмашылығы. Көне қалалар мен ескерткіштер. Қазақстанның тарихи тамыры. Ғұндар. Ғұндардың өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Ботай мәдениеті. Ботай мәдениетінің ерекшеліктері. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Ғылым қайраткерлерінің есімдері. Әл-Фарабидің Қазақстанның ғылымына қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның ірі қалалары. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің маңызы. Қазақстан халықтары достығының маңызы.

21. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы мүшелері арасындағы туыстықтың дәрежесі. Отбасы шежіресі. Өз отбасының тарихы. Өз

отбасының құндылықтары. Өзіндік және жалпы отбасылық шығындар. Өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдары. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Сыныпта өзін-өзі басқарудың негізгі ережелері. Қоғамдық мінез-құлық нормалары. Нақты жағдаятта сыныпта ұжымдық шешім қабылдаудың жолдары. Менің атамекенім. Елді мекендердің типі, мөлшері, функциялары. Қала мен ауыл байланысының мысалдары. Денсаулық және қауіпсіздік. Табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесі. Тұрмыстық аспаптарды пайдалану ережесі. Қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережесі. Қалааралық көліктердің негізгі түрлері. Табиғи ортадағы қауіп-қатерлер. Спорт түрлері. Құқық және міндет. Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды белгілері. Негізгі Конституциялық құқық және міндет. Мерекелер. 1-2 мемлекеттік мерекені сипаттау;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Көкжиектің аралық бағыттары. Астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің бағытын анықтау. Жергілікті жердің жоспары, масштабы және шартты белгілері. Ауа райы және климат. Ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелері. Негізгі климаттық белдеулер. Қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсінік. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыру. Геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелері. Ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызы. Туризм. Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингі. Жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарды сипаттау;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері. Мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығы. Қазақстанның тарихи тамыры. Түркілер. Түркілердің өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақ хандығы. Қазақ хандығының құрылу себептері. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Билер, батырлар, хандардың рөлі. Қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың еліміздің даму тарихындағы рөлі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Еліміздің облыстары және олардың жетекші шаруашылық іс-әрекеті. Қазақстанның бейресми рәміздері ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы). Тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

22. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. қоғамдық өмірдегі отбасының маңызы. 1-2 отбасы мүшелерінің рөлі. Отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктері. Отбасы бюджетін оңтайландыру жолдары. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдары. Көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттер. Мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары. Менің

атамекенім. Түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктер (аймақ, аудан, облыс). Өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама. Денсаулық және қауіпсіздік. Табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептері. Қазіргі және болашақтың көлігі. Табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді азайту жолдары. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін алдын алу. Құқық және міндет. Қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызы. Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар. Мерекелер. 1-2 кәсіби мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау. Глобус пен картаның маңызы. Параллельдер, меридиандар, экваторлар. Ауа райы және климат. Адамзат дамуына климаттың әсері туралы түсінік. Климаттық белдеулердің орналасуы, оның адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне әсері. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекеті. Өз өңірінде табиғи апаттар туындау ықтималдылығы. Ірі табиғи нысандардың шаруашылық маңызы. Туризм. Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктері. Тарихи мұражайлардың қызметі. Қазақстанның тарихи тамыры. Қазақ халқының пайда болуы. Сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Заманауи мемлекеттің белгілері. Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика). Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Заманауи ғылым және мәдениет, экономика саласындағы 2-3 қайраткерлердің есімдері. Еліміздегі ғылым және мәдениет, экономика саласының дамуына қайраткерлердің қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлі. "Қазақстан" ұлттық бренд.

4 – тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

24. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1- кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

<p>1.1 Мен және менің отбасым</p>	<p>0. 1. 1. 1 отбасы туралы түсініктің болуы ; 0. 1. 1. 2 отбасы құрамын, жақындары мен туыстарының есімдерін білу; 0. 1. 1. 3 3 сөзден тұратын жайылма сөйлемді пайдаланып, отбасындағы тапсырманы атау; 0. 1. 1. 4 нақты сөздікті қолданып отбасы мүшелерінің мамандықтарын атау; 0. 1. 1. 5 түсіну деңгейінде " кіріс және шығыс " ұғымдарын ажырату</p>	<p>1. 1. 1. 1 отбасы сөзінің мағынасын түсіну; 1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын айту; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өз ара қамқорлықтың маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолданып мысал келтіру; 1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктердің болуы</p>	<p>2. 1. 1. 1 отбасының негізгі белгілерін ажырата білу; 2. 1. 1. 2 тірек сөз, сөз тіркестерін қолданып отбасы мүшелерінің келбетін сипаттау; 2. 1. 1. 3 өз отбасы мүшелеріне мысалдар келтіре отырып, негізгі әдеп нормаларын түсіну; 2. 1. 1. 4 отбасылық тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 2. 1. 1. 5 бақылау негізінде отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну заттарын өндіру көзін анықтау</p>	<p>3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды түсіну; 3. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз отбасының тарихын айту, өзінің шежіресін білу; 3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау; 3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды ажырату; 3. 1. 1. 5 өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдарын мұғалімнің көмегімен айту</p>	<p>4. 1. 1. 1 дерексіз ұғымдарды пайдаланып қоғамдық өмірдегі отбасының маңызын бағалау; 4. 1.1.2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1-2 отбасы мүшелерінің рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің " кіріс және шығыс " түсініктерін қолдану; 4. 1. 1. 4 өз тәжірибесіне негізделе отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын атау; 4. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен отбасы шығыстарын оңтайландыру жолдарын сипаттау</p>
<p>1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы</p>	<p>0. 1. 2. 1 мектептегі және сыныптағы негізгі функционалдық аймақтарды атау , оларды белсенді сөздік қорында пайдалану; 0. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызын түсіну;</p>	<p>1. 1. 2. 1 мектептің функционалдық аймақтарының орналасқан жерін анықтау және оларды сөздерді семантикалық топтар бойынша бөле отырып атау; 1. 1. 2. 2 адам өміріндегі</p>	<p>2. 1. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін ажырату; 2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттерді айту ;</p>	<p>3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқарудың негіздерін айқындау; 3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлық нормаларын талдау;</p>	<p>4. 1. 2. 1 мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдарын мәтіндік материалдарға сүйене отырып атау және оларды оқу диалогында көрсету; 4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық</p>

	0. 1. 2. 3 мектептегі негізгі тәртіп ережелерін білу және оларды нақты таныс заттар мен іс әрекетті қолданып атау	мектептің маңызы туралы мысал айту; 1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде көрсету	2. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде мектеп қауымдастығын дағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын ажырату	3. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде сыныптағы ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын анықтау	қасиеттерін анықтау; 4. 1. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын түсіндіру
1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 1 туған қаласын (ауыл) атау ; 0. 1. 3. 2 жіктеу және сілтеу есімдіктерін пайдаланып 1-2 туған қаланың (ауыл) негізгі көшелерін (алаңдары) атау	1. 1. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп өз мекен-жайын және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін айту; 1. 1. 3. 2 көргеніне сүйене отырып, ө з елдімекеніндегіб асты көшені, көрнекі ғимараттарды (әкімшілік, сауда) білу және атау	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өзі тұратын елді мекендегі көрнекі жерлерін атау және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан картасынан ірі көлдер мен өзендер, қалалар , өзінің облысын көрсету	3. 1. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастыруш ылық көмегімен елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (типi, көлемi, қызметi) ; 3. 1. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастыруш ылық көмегімен қала мен ауыл байланысына мысалдар келтіру	4. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақ тық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату; 4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 суретті жоспарға сүйеніп, оның кезектілігін сақтай отырып негізгі режимдік сәттерді атау; 0. 1. 4. 2 дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі тамақтануды атау; 0. 1. 4. 3 бағдаршам сигналы мен өзінің іс-әрекетін сәйкестендіру;	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттер сипаттау; 1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін айтып беру; 1. 1. 4. 3 жолда жүру тәртібін, ж а я у жүргіншілердің қозғалысын реттейтін негізгі ережелерін атау; 1. 1. 4. 4 педагогтың бағыттаушы көмегімен үй мен мектеп	2. 1. 4. 4 педагогтың сұрағына сүйене отырып қалалық көлік түрлерін ажырату; 2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу;	3. 1. 4. 4 қалааралық көліктердің негізгі түрлерін атау; 3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді бағалау; 3. 1. 4. 6 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен спорт	4. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау; 4. 1. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыруш ылық көмегімен спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін атау; 4. 1. 4. 3 "Қазіргі ж ә н е болашақтың

	0. 1. 4. 4 көрнекілікке сүйеніп, көшелер мен қиылыстардан өту ережесін білу; 0. 1. 4. 5 үйде және сыныптағы қауіпсіздік ережесі туралы түсініктің болуы ; 0. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметін атау	арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру; 1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздерін айту; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтеріне хабарласу жағдайларын анықтау	2. 1. 4. 6 спорттың 2-3 түрін атау және спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті қабілеттерді анықтау	түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін салыстыру	көлігі" тақырыбында әңгімелеу; 4. 1. 4. 4 табиғи ортада қауіп-қатер дәрежесін төмендетудің 1-2 тәсілдерін тізіп айту; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін алдын алудың 1-2 әдістерін айту
1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсініктің болуы ; 0. 1. 5. 2 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау	1. 1. 5. 1 "Адам құқығы" ұғымы туралы түсініктің болуы ; 1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді айту	2. 1. 5. 1 құқық, міндеттер мен жауапкершілікті түсіну деңгейінде ажырату; 2. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен қоғамға қызмет студия маңызын көрсету	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды белгілерін айқындау; 3. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен негізгі Конституциялық құқық және міндеттерді айту	4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарын а н , міндеттерінен мысалдар келтіру
1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 педагогтың сұрағына сүйеніп негізгі мемлекеттік және отбасылық мерекелерді ажырату	1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау	2. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен мемлекеттік мерекелердің маңызын көрсету	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мерекені таңдау бойынша сипаттау	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекелердің белгілерін айту

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі:

2- кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, өзіне қатысты жақын кеңістікте бағдарлану; 0. 2. 1. 2 септік жалғау жұрнақтарды (астында, үстінде, ішінде) пайдаланып, мектеп жанындағы учаскеде бағдарлану; 0. 2. 1. 3 жердің пішіні туралы түсініктің болуы	1. 2. 1. 1 көкжиектің негізгі бағыттары туралы түсініктің болуы ; 1. 2. 1. 2 тұсбағдардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен сипаттай білу; 1. 2. 1. 3 жердің моделі ретінде глобус туралы түсініктің болуы	2. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің негізгі бағыттарын атау және ажырату; 2. 2. 1. 2 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, тұсбағдармен көкжиектің негізгі бағыттарын анықтау; 2. 2. 1. 3 карта, жоспар туралы алғашқы түсініктің болуы және педагогтың ұйымдастырушылық көмегімен бағдарлану	3. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің аралық бағыттарын атау ; 3. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің бағытын анықтау; 3. 2. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құрастыру	4. 2. 1. 1 көргеніне және сөздікке сүйеніп жоспар бойынша нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау; 4. 2. 1. 2 глобус пен картаның маңызын түсіну, оларда негізгі нысандарды көрсету; 4. 2. 1. 3 глобуста және картада параллельдер, меридиандар, экваторларды көрсету, атау
2.2 Ауа -райы және климат	0. 2. 2. 1 "ауа-райы" сөзінің мағынасын түсіну, оны қолдану; 0. 2. 2. 2 ауа-райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсерін бақылау	1. 2. 2. 1 ауа-райының адамдардың өміріне және іс-әрекетіне тигізетін әсерін түсіну; 1. 2. 2. 2 ұсынылғандықтың қатарынан ауа-райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айқындау	2. 2. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп ауа-райының адамның іс-әрекетіне оң және кері әсерін талдау; 2. 2. 2. 2 ауа-райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айту,	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін талдау; 3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсініктің болуы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсері туралы түсініктің болуы және оқу диалогінде айту; 4. 2. 2. 2 климаттық белдеулердің орналасуы, оның ерекшелігі және адамның шаруашылық іс-әрекетіне әсерін айту
				3. 2. 3. 1 мұғалімнің	4. 2. 3. 1 мұғалімнің

<p>2.3 Табиғат жағдайлары және олардың эсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне)</p>	<p>0. 2. 3. 1 суретті жоспарға сүйеніп, маусымдарға байланысты демалыс қызметінің түрлерін атау 0. 2. 3. 2 бакылау арқылы адамдардың көңіл-күйін және ауа райы жағдайын анықтау; 0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін атау</p>	<p>1. 2. 3. 1 сюжетті суретке сүйеніп, жыл мезгілдеріне сәйкес сабақты табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау 1. 2. 3. 2 көрнекі материалға сүйеніп қолайлы және қолайсыз табиғи құбылыстарды ажырату; 1. 2. 3. 3 ауыл тұрғындарының еңбегінің маңызын түсіну</p>	<p>2. 2. 3. 1 мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу; 2. 2. 3. 2 өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтарын айту (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 2. 2. 3. 3 адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекеніндегі рельефтің әсерін түсіну</p>	<p>бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін айту; 3. 2. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын айту</p>	<p>бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау; 4. 2. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын айту; 4. 2. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын талдау</p>
<p>2.4 Туризм</p>	<p>0. 2. 4. 1 "Туризм" сөзінің мағынасын түсіну; 0. 2. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп туристік жабдықтарды атау</p>	<p>1. 2. 4. 1 синоним сөздерді іріктеу жолымен туризмнің маңызын анықтау; 1. 2. 4. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен туристтердің негізгі</p>	<p>2. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйене отырып, мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 бағыттаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік</p>	<p>3. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін құрастыру; 3. 2. 4. 2 жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарға</p>	<p>4. 2. 4. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, бұқаралық ақпарат құралдары) пайдалана отырып, Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру;</p>

		мақсаттарын айту	нысандардың ерекшеліктерін айту	сипаттама жасау (25-30 сөзге дейін)	4. 2. 4. 2 сабақта қолданылған сөйлеу құралдарын пайдалана отырып, туған жер бойынша туристік маршрутты сипаттау
--	--	------------------	---------------------------------	-------------------------------------	--

3) "Тарих толқынында" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 адамзаттың даму тарихы туралы алғашқы түсініктің болуы ; 0. 3. 1. 2 көрнекілікке сүйеніп ежелгі адамдардың өмір салтын сипаттайтын 2-3 сөз айту	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы айту; 1. 3. 1. 2 көру бойынша ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштерін/ жәдігерлерін айқындау	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты түсіну; 2. 3. 1. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен көргеніне сүйене отырып, көне қалалар мен ескерткіштерді 2-3 сөйлеммен сипаттау	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін ажырату және 1-2 атау; 3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіну	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктерін айту; 4. 3. 1. 2 пікірлесе отырып, жоспар бойынша тарихи мұражайлардың қызметін түсіндіру
3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 көрнекілік материал негізінде тарихи ескерткіштерді атау; 0. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп тарихи ескерткіштердің белгілерін байқау	1. 3. 2. 1 "сақтар" сөзін түсіну; 1. 3. 2. 2 сюжетті суретке сүйеніп сақтардың өмір салтын көрнекі материалдар негізінде 2-3 сөйлеммен сипаттау	2. 3. 2. 1 "ғұндар" сөзін түсіну; 2. 3. 2. 2 бағыттаушы көмекпен, мәтінді суреттеу элементтерімен толықтырып, ғұндардың өмір салтын 3-4 сөйлеммен сипаттау	3. 3. 2. 1 "түркілер" сөзін түсіну; 3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын 4-5 сөйлеммен сипаттау	4. 3. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қазақ халқының пайда болуын түсіндіру; 4. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты көрсету

<p>3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар</p>	<p>0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғалармен байланысын байқау; 0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемді пайдаланып т а н ы с мерекелердің белгілерін айту</p>	<p>1. 3. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы айту; 1. 3. 3. 2 түрлі материалдарды, тәсілдер мен құралдарды қолданып көне ж а з у д ы бейнелеу</p>	<p>2. 3. 3. 1 "Ботай мәдениеті" мағынасын түсіну; 2. 3. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен және көрнекілікке сүйеніп, Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін тізіп айту</p>	<p>3. 3. 3. 1 " хандық" сөзін түсіну; 3. 3. 3. 2 ұсынылғандырдың қатарынан қ а з а қ хандығының құрылу себептерін айқындау</p>	<p>4. 3. 3. 1 қарапайым түсініктер деңгейінде заманауи мемлекеттің белгілерін ажырату; 4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның ХХ-ХХІ ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) талдау</p>
<p>3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері</p>	<p>0. 3. 4. 1 1-2 ақындар, жазушылар, тарихи қайраткерлердің есімдерін атау (Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов); 0. 3. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен тарихи қайраткерлердің портреттерін тану</p>	<p>1. 3. 4. 1 тарихи тұлға ретінде Томирис туралы түсініктің болуы ; 1. 3. 4. 2 үлгі бойынша Томирис туралы айтып беру</p>	<p>2. 3. 4. 1 Қазақстанның бірнеше ғылым қайраткерлерінің есімдерін атау; 2. 3. 4. 2 жоспар бойынша Әл-Фарабидің ғылым дамуына қосқан үлесін айтып беру</p>	<p>3. 3. 4. 1 жоспар бойынша билер, батырлар, хандардың рөлін айтып беру 3. 3. 4. 2 еліміздің даму тарихында қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін түсіну</p>	<p>4. 3. 4. 1 заманауи ғылым және мәдениет, экономика саласындағы 2-3 қайраткерлердің есімдерін атау; 4. 3. 4. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен биографиялық мәліметтерге негізделе отырып, экономика, ғылым және мәдениет саласының қайраткерлерлерінің еліміздің дамуына қосқан үлестері туралы әңгімелеу</p>
			<p>2. 3. 5. 1 Қазақстанның</p>	<p>3. 3. 5. 1 еліміздің кейбір облыстарын атау және олардың жетекші шаруашылық іс әрекетін анықтау;</p>	<p>4. 3. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның</p>

3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 мемлекет пен астана атауын білу; 0. 3. 5. 2 мемлекеттік рәміздерді: елтаңба, әнұран, ту атау және ажырату; 0. 3. 5. 3 мемлекеттің территориялық тұтастығы туралы түсініктің болуы	1. 3. 5. 1 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту; 1. 3. 5. 2 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан республикасының рәміздерін өзге елдің рәміздерінен ажырату; 1. 3. 5. 3 елдің көп ұлтты құрамы туралы түсініктің болуы	ірі қалаларын атау; 2. 3. 5. 2 жоспар бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің маңызын түсіндіру; 2. 3. 5. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан халықтары достығының маңызын түсіндіру	3. 3. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегіне және көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның бейресми рәміздерін ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы) атау және сипаттау, ажырату; 3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және 1-2 сөйлеммен айтып беру	әлемдік сахнадағы рөлін анықтау; 4. 3. 5. 2 "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты сөздерді бөліп, пікір, дәлелдер жасау кезінде күрделі сөйлемдерді пайдалана отырып бөліп көрсету; 4. 3. 5. 3 "Қазақстан" ұлттық брендті оқиғаларға, хабарламаға немесе көргендеріне байланысты түсіндіру
--	--	--	---	--	---

25. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Дүниетану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

- 1) 0 - сынып:
1 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
------------------	------------	------------------

1 -тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 мектептегі және сыныптағы негізгі функционалдық аймақтарды атау, оларды белсенді сөздік қорында пайдалану
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 отбасы туралы түсініктің болуы; 0. 1. 1. 2 отбасы құрамын, жақындары мен туыстарының есімдерін білу
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 3 3 сөзден тұратын жайылма сөйлемді пайдаланып, отбасындағы тапсырманы атау; 0. 1. 1. 4 нақты сөздікті қолданып отбасы мүшелерінің мамандықтарын атау
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызын түсіну
	2.2 Ауа райы және климат	0. 2. 2. 1 "ауа райы" сөзінің мағынасын түсіну, оны қолдану
2 -тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектептегі негізгі тәртіп ережелерін білу және оларды нақты таныс заттар мен іс әрекетті қолданып атау
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 түсіну деңгейінде "кіріс және шығыс" ұғымдарын ажырату
	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 1 туған қаласын (ауыл) атау
	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 2 жіктеу және сілтеу есімдіктерін пайдаланып 1-2 туған қаланың (ауыл) негізгі көшелерін (алаңдары) атау
4. Бізді қоршаған әлем	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 3 бағдарламалық сигналды менің іс-әрекетім сәйкестендіру; 0. 1. 4. 4 көрнекілікке сүйеніп, көшелер мен қиылыстардан өту ережесін білу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, өзіне қатысты жақын кеңістікте бағдарлану; 0. 2. 1. 2 септік жалғау жұрнақтарды (астында, үстінде, ішінде) пайдаланып, мектеп жанындағы учаскеде бағдарлану
	2.2 Ауа райы және климат	0. 2. 2. 2 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсерін бақылау

	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 1 суретті жоспарға сүйеніп, маусымдарға байланысты демалыс қызметінің түрлерін атау
	1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 педагогтың сұрағына сүйеніп негізгі мемлекеттік және отбасылық мерекелерді ажырату
3 –тоқсан		
5. Саяхат	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 2 бақылау арқылы адамдардың көңіл-күйін және ауа райы жағдайын анықтау
	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 “Туризм” сөзінің мағынасын түсіну; 0. 2. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп туристік жабдықтарды атау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 адамзаттың даму тарихы туралы алғашқы түсініктің болуы; 0. 3. 1. 2 көрнекілікке сүйеніп ежелгі адамдардың өмір салтын сипаттайтын 2-3 сөз айту
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3.2. 1 көрнекілік материал негізінде тарихи ескерткіштерді атау; 0. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп тарихи ескерткіштердің белгілерін байқау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 мемлекет пен астана атауын білу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 2 мемлекеттік рәміздерді: елтаңба, әнұран, ту атау және ажырату
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғалармен байланысын байқау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 1-2 ақындар, жазушылар, тарихи қайраткерлердің есімдерін атау (Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов); 0. 3. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен тарихи қайраткерлердің портреттерін тану
	1.6 Мерекелер	0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемді пайдаланып таныс мерекелердің белгілерін айту
4 –тоқсан		
	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін атау

7. Тағам және сусын	1.6 Мерекелер	0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемді пайдаланып таныс мерекелердің белгілерін айту
	1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсініктің болуы; 0. 1. 5. 2 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 суретті жоспарға сүйеніп, оның кезектілігін сақтай отырып негізгі режимдік сәттерді атау; 0. 1. 4. 2 дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі тамақтануды атау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 5 үйде және сыныптағы қауіпсіздік ережесі туралы түсініктің болуы
8. Дені саудың – жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметін атау
	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін атау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 3 жердің пішіні туралы түсініктің болуы

2) 1 - сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 -тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде көрсету
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 1 отбасы сөзінің мағынасын түсіну; 1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолданып мысал келтіру
		1. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызы туралы мысал айту; 1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде көрсету;

2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздерін айту;</p> <p>1. 1. 4. 3 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін негізгі ережелерін атау;</p> <p>1. 1. 4. 4 педагогтың бағыттаушы көмегімен үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру;</p> <p>1. 1. 2. 1 мектептің функционалдық аймақтарының орналасқан жерін анықтау және оларды сөздерді семантикалық топтар бойынша бөле отырып атау ;</p> <p>1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді айту</p>
2 -тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді айту
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын айту;</p> <p>1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктің болуы;</p> <p>1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау;</p> <p>1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолданып мысал келтіру</p>
	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп өз мекен-жайын және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін айту
	1.1 Мен және менің отбасым	<p>1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын айту;</p> <p>1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау</p>
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	<p>1. 2. 1. 1 көкжиектің негізгі бағыттары туралы түсініктің болуы;</p> <p>1. 2. 1. 3 жердің моделі ретінде глобус туралы түсініктің болуы</p>

4. Бізді қоршаған әлем	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 2 тұсбағдардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен сипаттай білу
	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 2 көргеніне сүйене отырып, өз елдімекеніндегі басты көшені, көрнекі ғимараттарды (әкімшілік, сауда) білу және атау
	2.2 Ауа райы және климат	1. 2. 2. 1 ауа райының адамдардың өміріне және іс әрекетіне тигізетін әсерін түсіну; 1. 2. 2. 2 ұсынылғандардың қатарынан ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айқындау; 1. 2. 3. 1 сюжетті суретке сүйеніп, жыл мезгілдеріне сәйкес сабақты табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау
3 –тоқсан		
5. Саяхат	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы айту
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 4. 1 тарихи тұлға ретінде Томирис туралы түсініктің болуы; 1. 3. 4. 2 үлгі бойынша Томирис туралы айтып беру
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 синоним сөздерді іріктеу жолымен туризмнің маңызын анықтау; 1. 2. 4. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен туристтердің негізгі мақсаттарын айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 2 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан республикасының рәміздерін өзге елдің рәміздерінен ажырату
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 "сақтар" сөзін түсіну 1. 3. 2. 2 сюжетті суретке сүйеніп сақтардың өмір салтын көрнекі материалдар негізінде 2-3 сөйлеммен сипаттау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту; 1. 3. 5. 3 елдің көп ұлтты құрамы туралы түсініктің болуы
		1. 3. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы айту;

1. 3. 3. 2 түрлі материалдарды,

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті 3.3 Қазақстан тарихындағы
маңызды оқиғалар

		тәсілдер мен құралдарды қолданып көне жазуды бейнелеу
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 2 көру бойынша ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштерін/жәдігерлерін айқындау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту; 1. 1. 5. 1 "Адам құқығы" ұғымы туралы түсініктің болуы
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін айтып беру
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін айтып беру
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктің болуы
8. Дені саудың – жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздерін айту; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтеріне хабарласу жағдайларын анықтау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 3. 2 көрнекі материалға сүйеніп қолайлы және қолайсыз табиғи құбылыстарды ажырату; 1. 2. 1. 2 тұсбағдардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен сипаттай білу

3) 2 - сынып:

3 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 –тоқсан		
		2. 1. 1. 1 отбасының негізгі белгілерін ажырата білу;

1. Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	<p>2. 1. 1. 2 дайын конструкцияда тірек сөз, сөз тіркестерін қолданып отбасы мүшелерінің келбетін сипаттау;</p> <p>2. 1. 1. 3 өз отбасы мүшелеріне мысалдар келтіре отырып, негізгі әдеп нормаларын түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 4 отбасылық тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау;</p> <p>2. 1. 1. 5 бақылау негізінде отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну заттарын өндіру көзін анықтау</p>
2. Менің отбасым және достарым	1.5 Құқық және міндет	<p>2. 1. 5. 1 құқық, міндеттер мен жауапкершілікті түсіну деңгейінде ажырату;</p> <p>2. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен қоғамға қызмет етудің маңызын көрсету</p>
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 3 мұғалімнің көмегімен Қазақстан халықтары достығының маңызын түсіндіру
2 –тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	<p>2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттерді айту;</p> <p>2. 1. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін ажырату;</p> <p>2. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын ажырату</p>
4. Менің туған өлкем	1.3 Менің атамекенім	<p>2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өзі тұратын елді мекендегі көрнекі жерлерін атау және бейнелеу;</p> <p>2. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан картасынан ірі көлдер мен өзендер, қалалар, өзінің облысын көрсету</p>
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	<p>2. 1. 4. 4 педагогтың сұрағына сүйене отырып қалалық көлік түрлерін ажырату;</p> <p>2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу;</p>

		2. 1. 4. 3 жолаушылардың аялдамаларын басқаратын негізгі жол белгілерін білу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 2 жоспар бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің маңызын түсіндіру
3 –тоқсан		
5. Дені саудың – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттерді айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 2 антоним сөздерді қолданып пайдалы және зиянды тағамдарды ажырату; 2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен мемлекеттік мерекелердің маңызын көрсету; 2. 3. 1. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен көргеніне сүйене отырып, көне қалалар мен ескерткіштерді 2-3 сөйлеммен сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	2. 3. 2. 1 "Ғұндар" сөзін түсіну; 2. 3. 2. 2 бағыттаушы көмекпен, мәтінді суреттеу элементтерімен толықтырып, ғұндардың өмір салтын 3-4 сөйлеммен сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты түсіну
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	2. 3. 4. 2 жоспар бойынша Әл-Фарабидің ғылым дамуына қосқан үлесін айтып беру
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 3. 1 "Ботай мәдениеті" мағынасын түсіну; 2. 3. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен және көрнекілікке сүйеніп, Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін тізіп айту
4 -тоқсан		
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің негізгі бағыттарын атау және ажырату;

7. Қоршаған орта		2. 2. 1. 2 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, тұсбағдармен көкжиектің негізгі бағыттарын анықтау
	2.2 Ауа райы және климат	2. 2. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп ауа райының адамның іс-әрекетіне оң және кері әсерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 3 адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекеніндегі рельефтің әсерін түсіну; 2. 2. 3. 2 өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтарын айту (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 2. 2. 2. 2 ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айту; 2. 2. 3. 1 мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу
8. Саяхат	1.3 Менің атамекенім	2. 2. 1. 3 карта, жоспар туралы алғашқы түсініктің болуы және педагогтың ұйымдастырушылық көмегімен бағдарлану
	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйене отырып, мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 бағыттаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік нысандардың ерекшеліктерін айту ; 2. 1. 4. 6 спорттың 2-3 түрін атау және спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті қабілеттерді анықтау

4) 3 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 –тоқсан		
	2.2 Ауа райы және климат	3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсініктің болуы
		3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды

1. Тірі табиғат	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	2.2 Ауа райы және климат	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді бағалау; 3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 сөйлеммен айту
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және 1-2 сөйлеммен айтып беру
	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды ажырату; 3. 1. 1. 5 өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдарын мұғалімнің көмегімен айту
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлық нормаларын талдау; 3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқарудың негіздерін айқындау; 3. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде сыныптағы ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын анықтау
	1.5 Құқық және міндет	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды белгілерін айқындау; 3. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен негізгі Конституциялық құқық және міндеттерді айту
2 –тоқсан		
	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстықтың дәрежесін түсіну;

3. Уақыт		3. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз отбасының тарихын айту, өзінің шежіресін білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 6 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін салыстыру
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мерекені таңдау бойынша сипаттау
	2.2 Ауа райы және климат	3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 сөйлеммен айту
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін ажырату және 1-2 атау; 3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіну
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 1 "түркілер" сөзін түсіну; 3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын 4-5 сөйлеммен сипаттау
4 Сәулет	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	1.3 Менің атамекенім	3. 1. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (типi, көлемi, қызметi)
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қала мен ауыл байланысына мысалдар келтіру; 3. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін құрастыру
		3. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің аралық бағыттарын атау; 3. 2. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен масштаб пен шартты

	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құрастыру; 3. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің бағытын анықтау
3 –тоқсан		
5. Өнер	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп, тұрмыстық құралдарды тізіп айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегіне және көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның бейресми рәміздерін ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы) атау және сипаттау, ажырату
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын 4-5 сөйлеммен сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіну
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын 4-5 сөйлеммен сипаттау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 "хандық" ұғымын түсіну; 3. 3. 3. 2 ұсынылғандырдың қатарынан қазақ хандығының құрылу себептерін айқындау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 жоспар бойынша билер, батырлар, хандардың рөлін айтып беру; 3. 3. 4. 2 еліміздің даму тарихында қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін түсіну
4 –тоқсан		
	2.2 Ауа - райы және климат	3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсініктің болуы
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды

7. Су – тіршілік көзі		қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	2.4 Туризм	3. 2. 4. 2 жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарға сипаттама жасау (25-30 сөзге дейін)
	2.2 Ауа - райы және климат	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін талдау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді бағалау; 3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 сөйлеммен айту
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлық нормаларын талдау
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мерекені таңдау бойынша сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіну
	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды ажырату; 3. 1. 1. 5 педагогтың көмегімен өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдарын сипаттау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 қалааралық көліктердің негізгі түрлерін атау; 3. 1. 4. 3 үлгі бойынша қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережесін айту

5) 4 - сынып:

5 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 –тоқсан		

1. Менің Отаным - Қазақстан	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату; 4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
	1.1 Мен және менің отбасым	4. 1. 1. 1 дерексіз ұғымдарды пайдаланып қоғамдық өмірдегі отбасының маңызын бағалау; 4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1-2 отбасы мүшелерінің рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктерін қолдану ; 4. 1. 1. 4 өз тәжірибесіне негізделе отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын атау; 4. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен отбасы шығыстарын оңтайландыру жолдарын сипаттау
	1.5 Құқық және міндет	4. 1. 2. 1 мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдарын мәтіндік материалдарға сүйене отырып атау және оларды оқу диалогында көрсету; 4. 1. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын түсіндіру; 4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау; 4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар келтіру
2. Адами құндылықтар		

	1.1 Мен және менің отбасым	<p>4. 1. 1. 1 дерексіз ұғымдарды пайдаланып қоғамдық өмірдегі отбасының маңызын бағалау;</p> <p>4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1-2 отбасы мүшелерінің рөлін талдау;</p> <p>4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктерін қолдану ;</p> <p>4. 1. 1. 4 өз тәжірибесіне негізделе отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын атау;</p> <p>4. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен отбасы шығыстарын оңтайландыру жолдарын сипаттау</p>
	1.5 Құқық және міндет	<p>4. 1. 2. 1 мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдарын мәтіндік материалдарға сүйене отырып атау және оларды оқу диалогында көрсету;</p> <p>4. 1. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын түсіндіру;</p> <p>4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау;</p> <p>4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну;</p> <p>4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар келтіру</p>
2 –тоқсан		
3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	<p>4. 3. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қазақ халқының пайда болуын түсіндіру;</p> <p>4. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты көрсету</p>
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктерін айту
		4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның XX-XXI

	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) талдау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 2 пікірлесе отырып, жоспар бойынша тарихи мұражайлардың қызметін түсіндіру
4. Мамандықтар әлемі	1.1 Мен және менің отбасым	4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1-2 отбасы мүшелерінің рөлін талдау
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекелердің белгілерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктерін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 1. 4. 3 поддержать беседу на тему "Қазіргі және болашақтың көлігі"
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін атау; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін алдын алудың 1-2 әдістерін айту
3 –тоқсан		
	2.2 Ауа райы және климат	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсері туралы түсініктің болуы және оқу диалогінде айту
		4. 2. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын талдау;

5. Табиғи құбылыстар	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз өңірінде табиғи апаттар туындау ықтималдылығын айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 табиғи ортада қауіп-қатер дәрежесін төмендетудің 1-2 тәсілдерін тізіп айту
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 көргеніне және сөздікке сүйеніп жоспар бойынша нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау
6. Қоршаған ортаны қорғау	2.2 Ауа- райы және климат	4. 2. 2. 2 климаттық белдеулердің орналасуы, оның ерекшелігі және адамның шаруашылық іс-әрекетіне әсерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 2 глобус пен картаның маңызын түсіну, оларда негізгі нысандарды көрсету; 4. 2. 1. 3 глобуста және картада параллельдер, меридиандар, экваторларды көрсету, атау
4 –тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекелердің белгілерін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 қарапайым түсініктер деңгейінде заманауи мемлекеттің белгілерін ажырату; 4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) талдау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 заманауи ғылым және мәдениет, экономика саласындағы 2-3 қайраткерлердің есімдерін атау
		4. 3. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау;

	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар келтіру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 табиғи ортада қауіп-қатер дәрежесін төмендетудің 1-2 тәсілдерін тізіп айту; 4. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
8. Болашаққа саяхат	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, бұқаралық ақпарат құралдары) пайдалана отырып, Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру; 4. 2. 4. 2 сабақта қолданылған сөйлеу құралдарын пайдалана отырып, туған жер бойынша туристік маршрутты сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктерін айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар сөздерді бөліп, пікір, дәлелдер жасау кезінде күрделі сөйлемдерді пайдалана отырып бөліп көрсету; 4. 3. 5. 3 "Қазақстан" ұлттық брендті оқиғаларға, хабарламаға немесе көргендеріне байланысты түсіндіру
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекелердің белгілерін айту
	1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – қазақ дәстүрлі музыкасы, әлем халықтарының шығармашылығы, әлемдік классика және заманауи музыка үздік үлгілері негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың музыкалық мәдениетін қалыптастыру және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) музыканы зерделеу және оның басқа да өнер түрлерімен байланысы арқылы әлемнің біртұтас бейнесі туралы ұғымды қалыптастыруға ықпал ету;

2) адам өміріндегі музыканың рөлі, оның рухани-адамгершілік дамуындағы мәні туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;

3) сыни ойлау дағдыларын және музыкаға, музыкалық іс-әрекетке жағымды қарым-қатынасты дамытуға ықпал ету;

4) музыкалық шығармаларды талдауға, орындаушылыққа, импровизацияға, шығармашылық тапсырмалар мен презентацияларды орындауға тарту арқылы білім алушылардың білім, білік пен дағдыларын қалыптастыру;

5) әрбір білім алушының шығармашылық әлеуетін, орындаушылық және зерттеу дағдыларын жүзеге асыру, музыкалық қабілеттерін анықтау;

6) музыка арқылы қарым-қатынас түрлері туралы білім негіздері мен түсініктерін қалыптастыру;

7) музыкалық мәдениет негіздерін қалыптастыру, көркемдік талғам мен музыкалық өнерге және музыкалық қызметке қызығушылығын дамыту.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

1) дұрыс дауыс шығару және дұрыс физиологиялық тыныс алу дағдыларын дамыту;

2) өзін-өзі ұстау, шыдамдылық, ерік-жігерлік қасиеттерін тәрбиелеу арқылы екінші сатылық эмоциялық және әлеуметтік жетіспеушіліктердің алдын алу;

3) сөйлеудің психологиялық базасын дамыту үшін жағдай жасау: кеңістіктік және уақыттық түсініктер, сенсорлық процестер, ұсақ моторика, жоғары психикалық функциялар, қарқын мен ырғақты сезіну;

4) сөйлеу тілінің барлық компоненттерін жетілдіру: дұрыс дем алу, дем шығару, дыбыстау, грамматикалық құрылыс, сөздік қор, байланыстырып сөйлеу тілі және жалпы анықтылығы;

5) дыбыс шығару, тембрлі және динамикалық есту арқылы естіп қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін дамытуға ықпал ету;

6) тыныс алу, дауыс және артикуляция арасындағы үйлесімділікті дамыту;

7) өз сөзін дыбыстауға жауапкершілікпен қарауды дамыту: дикциялық айқындыққа, интонациялауға және мәнерлілікке ұмтылу және қабілеттілік.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесі құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік және көркемдік-музыкалық тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, музыкалық оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: музыка сабақтарында қазақ және әлемдік музыкалық мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің біртұтас көркем бейнесін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге бағытталған.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге қатысты өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларын қалыптастыру, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушы музыка саласындағы білімдер жүйесін дайын күйінде емес, өз бетінше игереді, музыкалық-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсініп, оның нормаларын қабылдайды, бұл "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "бағалау", "синтездеу" санаттары бойынша топтастырылған білімін, оқу

іскерліктері мен шығармашылық дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

9. Сараланған тәсіл сөйлеу бұзылысының нозологиясын ескере отырып, білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін саралауды білдіреді.

10. Коммуникативтік тәсіл музыка сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын жасауды, белсенді шығармашылық қызметін ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастыратын сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді.

11. Көркемдік-музыкалық тәсіл шығармашылық іс-әрекеттің әртүрлі түрлері: орындаушылық, композиторлық, коммуникативтік және сөйлеу процесінде музыкалық білім негіздерін қолдану бойынша нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған оқу-танымдық іс-әрекеттің түрлерін қарастырады.

12. Онтогенетикалық қағида - музыкалық және арнайы сөйлеу әсерінің мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенезде сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастыруды; альтернативадан контекстіге дейін сұрақтарды дәйекті түрде күрделендіріп отыруды көздейді.

13. Кешенділік қағидасы бойынша музыканы оқытуда педагог түрлі саладағы мамандардың көмегі мен қолдауын пайдаланады: дизартрия және тұтықпасы бар білім алушымен жұмыс жасайтын дәрігер-невролог; дәрігер-отоларинголог, пластикалық хирург, ринолалиясы бар білім алушымен жұмыс жасайтын фониатр және хирург-стоматолог; кохлеарлы имплант және сенсорлы алалиясы бар білім алушымен жұмыс жасайтын сурдолог; сөйлеу тілінде әр түрлі бұзылысы бар білім алушымен жұмыс жасайтын психолог, ритмика педагогы және логопед, әсіресе "Музыкотерапия элементтері" бөлімі бойынша логопед пен музыка пәнінің мұғалімі бірлесе жұмыс атқарса білім алушылар бағдарламаны тиімді меңгереді.

14. Білім алушыларға қатысты музыка сабағында қолданылатын негізгі әдісі болып логопедиялық ритмика табылады, ол сөздің, музыканың және қимылдың тығыз байланысын келесідей жүзеге асырады:

- 1) музыкалық-ырғақтық қозғалыстар және сөйлеу ойындары;
- 2) ән айту;
- 3) музыкалық аспаптарда ойнау;
- 4) музыкалық-ойын іс-әрекеті;
- 5) ән айту, қозғалыс және аспаптық импровизациядағы музыкалық жаттығулар;
- 6) ән айту кезіндегі саусақ гимнастикасы.

15. Білім алушыларды музыкаға оқыту барысында қамтылатын дәстүрлі емес (альтернативті) әдістер мен тәсілдер:

- 1) симфониялық оркестрдің орындауында классикалық шығармаларды тыңдау;
- 2) акустикалық діріл және жүйке орталықтары арасындағы өзара байланысқа негізделген дауысты дыбыстар мен ноталық дыбыстарды төменгі -диафрагмалды тыныс алу бойынша әуендету (ұзақтығы - толық дем шығарғанға дейін, бір дауысты дыбысты айту уақыты - 12 секундқа дейін);
- 3) дыбыстарды автоматтандыруға мүмкіндік беретін, тыныс алу функциясын жетілдіретін, шаршау мен қысымды болдырмайтын дыбыстық ойындар;
- 4) қимыл ырғақтық жаттығулар, мимика және ым-ишаралық билер;
- 5) бұлшықеттерді кезекпен тырыстыратын және босаңсытатын, музыкамен сүйемелденетін арнайы психогимнастикалық жаттығулар мен этюдтер;
- 6) логопедиялық массаж, музыкамен өз өзіне массаж;
- 7) көзге арналған музыкалық гимнастика.

16. Кейбір музыка сабақтары немесе фрагменттері сенсорлық бөлме жағдайында " Дыбыстық әсер етуге, логиканы дамытуға, ойын терапиясына және дыбыстың сапасын, күші мен бағытын ажыратуға арналған интерактивті дыбыстық панель", "Акустикалық қабырғалық тактильді панель" қолдана отырып өткізіледі.

17. Мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешеннің электрондық ресурсы, оның ішінде интерактивті панель, үш өлшемді аксессуарлары және "Музыкалық талант" бағдарламасы аясында практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыруға арналған карточкалар кеңінен қолданылады,

3 - тарау. "Музыка" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Музыка" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі;
- 2) "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі;
- 3) "Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау" бөлімі;
- 4) "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі.

20. "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыканы тыңдау және талдау;
- 2) музыкалық шығармаларды орындау;
- 3) музыкалық сауаттылық.

21. "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау;

2) музыка шығару және импровизациялау.

22. "Музыкалық-шығармашылық жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау.

23. "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері;

2) эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапия элементтері;

3) сөйлеу тілін түзетуге арналған музыкалық терапия элементтері.

24. 0 – сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) музыка туралы әңгіме. Музыка қандай сезім береді. Күзгі әуендер. Балалық шақ әндері. Музыкадағы ертегі. Би билеуді ұнатамыз. Біз ән айтуды жақсы көреміз. Қозғалыстағы музыка. Табиғат және музыка. Табиғат туралы әндер. Мереке музыкасы. Көңілді әуен. Музыка қалай айтады. Музыкалық бояулар. Би билейміз – ән саламыз! Біз музыканы айтамыз. Музыкалық тіл, сөйлеу тілі. Біздің сүйікті әндеріміз. Өз біліміңді тексер. Бесік жыры әндері. Отан туралы әндер. Музыка әңгімелейді. Көктем музыкасы. Отан туралы музыка. Мектеп әндері.

25. 1- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) танысу. Менің атым. Менің даусым. Менің көңіл-күйім. Менің сүйікті әндерім. Мен және менің мектебім. Музыкалық дыбыстармен танысу. Мектептегі музыкалық дыбыстар. Музыкалық белгілер. Көңілді достар. Жануарлар – менің достарым. Ритмді өзгерту. Біздің айналамыздағы табиғат. Табиғат музыкасы. Суреттер дыбыстары. Жұлдыздың саяхаты. Атпен серуен. Көңілді саяхат. Көңілді паровоз. Дәстүр. Халық ертегілері. Халық билері. Наурызды қарсы аламыз! Музыкалық дастархан. Музыкалық бояулар. Көкөністер мен жемістердің оқиғалары. Көкөністер мен жемістердің концерті. Оян да, ән сал!. Біз болашақ Отан қорғаушылармыз. Тазалық-денсаулық кепілі. "Қош бол, бірінші сынып!" өнер фестивалі".

26. 2- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) сәлем, мектеп! Мен – тыңдарман. Мен – орындаушы. Мен – композитор. Музыкалық отбасы. Біз бірге ән шырқадық. Биге шақырамыз. Музыкалық суреттер. Достар оркестрі. Сүйікті мектептің дауысы. Музыкалық үзіліс. Көңілді сабақ. Мектеп табалдырығында. Ауа райы. Табиғат музыкасы. Музыкалық карнавал. Тазалық-денсаулық кепілі. Музыкалық жаттығу. Қысқы ойындар. Музыка және спорт. Музыкалық дәстүрлер. Халық ертегілері мен аңыздар. Қазақ қуыршақ-музыкалық өнер. Музыкалық дастархан. Наурызды қарсы аламыз!. Көктемнен көктемге дейін. Жаз қандай түсті. Күз бояу алды. Қыстың көркем музыкасы. Көктемнің музыкалық бояулары. Музыкалық саяхат. Жеңіс күні жарқын мереке. Өнер фестивалі. Ура! Демалыс!

27. 3- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) туған өлкенің музыкасы. Құстар мен музыка. Ноталар қайда тұрады. Музыкалық пейзаж. Жақсы және жаман. Музыка жақсыға үйретеді. Музыка-көмекші. Жақсы ән. Сағат және музыка. Музыкалық оятар. Жыл мезгілдері. Музыкалық кірпіштер. Музыкалық үйлер. Музыкалық қалалар. Еске түсірейік, қайталаймыз. Музыкалық өнер. Музыкалық суреттер. Біздің оркестр; Ән айтамыз және билейміз! Бала –вундеркинд. "Алып" операсы. Қыз-домбырашы. Су музыкасы. Өзен туралы әндер. Мұхит-теңіз көк. Менің елімнің мерекелері. Жылдың үздік мерекесі. Мерекелік мамыр. Менің елімнің жаңа мерекелері.

28. 4 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) Қазақстан Республикасында тұратын батыс және шығыс халықтарының музыкалық дәстүрлері. Үлкен скрипканың виртуозы. Рыцарлық дәстүрлер. Мерекелік дәстүрлер. Музыкалық саяхат. Қазақ халқының музыкалық дәстүрлері. Мажор және минор. Махаббат бұлағы. Адам және музыка. Музыкалық жанрлар ағашы. Халық музыкасы. Кәсіби ән. Бард әндері. Симфониялық музыка. Балет. Опера. Мюзикл. Анимациялық фильмдегі мюзикл. Музыкалық эпилог.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі:

1- кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкаға тұрақты қызығушылықты көрсету; 0. 1. 1. 2 қазақ халық музыкасының дыбысталуына қол жетімді вербалды және вербалды емес	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлеріні	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау,	4. 1. 1. 1 музыкалық-шығармашылық қызметтің әр түрлерінде өзінің қатынасын көрсете отырып, өнерге эмоционалды, эстетикалық үн қосу; 4. 1. 1. 2 қазақ композиторлары мен жыраулардың музыкалық шығармаларының

<p>1.1 Музыканы тыңдау және талдау</p>	<p>құралдармен тұрақты қызығушылықты көрсету; 0. 1. 1. 3 қобызды, балалайка мен барабанды тыңдай отырып, шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату, оларды мұғаліммен ұштасқан сөйлеуде нақты атау</p>	<p>ң музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану; 1. 1. 1. 3 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату, осы дыбыстарды шығаратын заттар мен аспаптарды сәйкестендіру</p>	<p>аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру; 2. 1. 1. 3 әннің түрін ажырату және анықтау: вокалдық, аспаптық және ол туралы сипаттама түрінде айту: үлгі бойынша 4-5 сөйлем</p>	<p>отандық халық музыкалық дәстүрлерін бағалау; 3. 1. 1. 3 қарсылықты қатынасты біліретін жалғаулықтармен күрделі сөйлемді пайдаланып, әртүрлі аранжировкаларда музыкалық шығарманың дыбысталуын анықтау және салыстыру</p>	<p>ң жанларын ажырату, стилін анықтау (халықтық, классикалық); 4. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды әуен, интонация бойынша тану және ол туралы әңгіме-сипаттау түрінде ойлау элементтерімен, өзінің ойлары мен сезімдерін жоспар бойынша (5-7 сөйлем) түсіндіру</p>
<p>1.2 Музыкалық шығармаларды орындау</p>	<p>0. 1. 2. 1 өз есімін әндету; 0. 1. 2. 2 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну; 0. 1. 2. 3 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну; 0. 1. 2. 4 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді</p>	<p>1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну; 1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармаларды орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу; 1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша</p>	<p>2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау; 2. 1. 2. 4 театрландырылған және</p>	<p>3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса алғанда, түрлі ырғақты суреттемелерді, шулы және музыкалық және қазақ халық ұрмалы аспаптарында ырғақты және динамиканы</p>	<p>4. 1. 2. 1 дауыстың шығуы немесе аспапты дыбыстауда табиғат пен қоршаған өмірдің, көңіл-күйдің, сезімнің, адамның сипаты мен ойының бейнелерін іске асыру; 4. 1. 2. 2 дирижерлік қимылдарға сәйкес, ырғақтық сурет пен көркемдік бейнені бере отырып, ансамбльдік әнге қатысу; 4. 1. 2. 3 ансамбль құру және әртүрлі шулы және қазақ музыкалық аспаптары бар ансамбльді басқару;</p>

	құралдармен айта білу және түсіну	"жанды сурет" жасау, мұғалімнің бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсініктеме беру	музыкалық-пластикалық композициялар жасау, вокалдық-хор шығармаларын орындау кезінде музыкалық бейнелерді іске асыру	сақтай отырып ойнау; 3. 1. 2. 4 бейнелеу өнері құралдарымен музыкалық шығарманың бейнелі мазмұнын көрсету: суреттер, декорация эскиздері, костюмдер	4. 1. 2. 4 ән айту, сөз, қозғалыс, ойын, іс-қимылда кәсіби және халық шығармашылығының көркемдік-бейнелік мазмұны мен интонациялық – әуендік ерекшеліктерін іске асыру
1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 1 әуені мен мәтіні бойынша таныс әндерді атау және естіп тану; 0. 1. 3. 2 хор түрлерін анықтап тану: балалар, әйел, ер, аралас; 0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеудің ұқсастығы мен айырмашылықтарын бақылау; 0. 1. 3. 4 дыбыс биіктігін қол мен дененің қимылы арқылы бейнелеу ("Музыкалық баспалдақ" ойнау); 0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату; 1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін негіздеу; 1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыстыру; музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 аспаптардың құрамы бойынша халық (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрлерді осы аспаптарды атай отырып, дыбысталуына қарай көрнекілікке сүйеніп ажырату; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау; 2. 1. 3. 5 халық және	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау; 3. 1. 3. 5 халық, үрмелі, симфониялық оркестрлердің музыкалық	4. 1. 3. 1 классикалық музыкалық формаларды анықтау: соната, рондо, вариация, симфония; 4. 1. 3. 2 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды, оның ішінде шығарма-пайымдауларды пайдалану; 4. 1. 3. 3 түрлі жанрда және стильде шығармаларды орындау; 4. 1. 3. 4 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау кезінде ноталық сауаттылық негіздерін қолдану; 4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың музыкалық аспаптарын топтар бойынша топтастыру, оларды әр түрлі

		дыбысын есту арқылы анықтау	классикалық музыкалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру	аспаптарын ажырату	контекстерде салыстыру
--	--	-----------------------------	---	--------------------	------------------------

2) "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	0. 2. 1. 1 музыкамен байланысты жұмбақтарды шешу; 0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушыкөмегімен балалар ән-биінің орындаушылық жоспарын құрастыру	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету	4. 2. 1. 1 музыкалық - шығармашылық жұмыс үшін өз аудио-және видеотекасын, түрлі материалдарды, ресурстарды іріктеу, идеялар ұсыну; 4. 2. 1. 2 музыка туралы ойлау процесінде, мұғаліммен және құрдастарымен музыкалық іс-әрекет барысында оқынтымақтастығын жоспарлау кезінде өзіндік сөйлеу тәжірибесін өзектендіру
2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну	1. 2. 2. 1 әуенді шығару алгоритмінің элементтерін меңгеру	2. 2. 2. 1 ән, би, марш рухындағы поэтикалық мазмұнға сәйкес қарапайым әуендер тақырыптарында импровизациялау	3. 2. 2. 1 мәдени бос уақытты, өзіндік музыкалық шығармашылық қызметті музицирлеу элементтерімен ұйымдастыру	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық іс-әрекеттің әртүрлі түрлерінде (ән айту және музыканы интерпретациялау, балалардың қарапайым музыкалық аспаптарында ойнау, музыкалық-пластикалық

қозғалыс және импровизация) іске асыру

3) "Музыкалық-шығармашылық жұмыс" бөлімі:
3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
3 . 1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау"	<p>0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесі туралы айту;</p> <p>0. 3. 1. 2 музыкалық-шығармашылық жұмысты талдағанда және бағалағанда жалғаулар мен жұрнақтарды дұрыс қолдану және түсіну;</p> <p>0. 3. 1. 3 адамдарда әртүрлі көзқарастар болуына жол беру, мұғалім мен жолдастары берген өз жұмысының бағасын дұрыс қабылдау;</p> <p>0. 3. 1. 4 тыңдалған әндерде қоршаған болмыстың объектілері мен құбылыстарын тану, атау және анықтау</p>	<p>1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру;</p> <p>1. 3. 1. 2 музыкалық және музыкалық-ырғақ т ы қ терминдерді түсіну, тыңдай білу, білім алушылардың жұмысын бағалау бойынша диалогқа қатысуға бастама жасау;</p> <p>1. 3. 1. 3 орындалған музыкалық-шығармашылық жұмыстардың сапасын талқылау барысында конструктивтік ұстаным мен жұмыс авторына оң көзқарас көрсете отырып, ынтымақтастықты жүзеге асыру, жұптар мен шағын топтарда жұмыс істеу;</p> <p>1. 3. 1. 4 бағалауға</p>	<p>2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;</p> <p>2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс материалдары бойынша) сипаттама-әңгіме беру;</p> <p>2. 3. 1. 3 өз шығармашылық нәтижелерін бағалау және түзету барысында мұғаліммен нәтижелі қарым - қатынас жасау және ынтымақтасу, өзінің музыкалық-шығармашылық жұмыстарын ұжымдық талқылауға қатысу;</p> <p>2. 3. 1. 4 бағалау барысында вербальді емес</p>	<p>3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;</p> <p>3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны , соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау;</p> <p>3. 3. 1. 3 музыкалық-шығармашылық қызметтің нәтижесін бағалау: қажет болған жағдайда түзету;</p> <p>3. 3. 1. 4 бағалау процесінде салыстырудың, талдаудың, жинақтаудың, жіктеудің логикалық</p>	<p>4. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты критерийлерге сәйкес бағалау, шығармашылық жұмысты жақсарту туралы ұсыныстар енгізу;</p> <p>4. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық-шығармашылық жұмыстардың сапасын анықтау үшін қарапайым критериялды құралын құру;</p> <p>4. 3. 1. 3 шығармашылық жұмыстардың бағалаудың барлық кезеңдерінде тиімді ынтымақтастық дағдыларын көрсету, жанжалдардан аулақ болу және конфликт жағдайлардан шығу;</p> <p>4. 3. 1. 4 тікелей, айқын және шынайы өз музыкасында</p>

	дайындық кезінде өз әрекетін реттеу үшін сөйлеу тілін қолдану	құралдарды пайдалана отырып, тілектестік пен эмоционалдық-адамгершілік қайырымдылықты көрсету	әрекеттерін меңгеруді көрсету	көңіл-күй, сипатын және оған өз көзқарасын жеткізе білу
--	---	---	-------------------------------	---

4) "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі күш пен ұзақтықтағы дыбыстарды шығара білу; 0. 4. 1. 2 “еркін дирижерлау” түрінде сезім мен уайымды жеткізу	1. 4. 1. 1 дыбыстың шығу көзін анықтау арқылы кеңістіктегі дыбысты окшаулау; 1. 4. 1. 2 бір орында тұрып музыкамен қадамдау, дене саулығы мен сергектік сезініп көрсету	2. 4. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығармалардың сюжеттерінде-оқиғаның және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің логикалық себеп-салдарлық байланысын анықтау; 2. 4. 1. 2 музыка бойынша твист-жүруді орындау, қимыл ырғағына ілесу, динамика мен әуеннің қарқыны мен қуанышын жеткізу	3. 4. 1. 1 музыкалық шығарманың идеялары мен мәнмәтіндерін түсінуді көрсету : тыңдау, зейін қою, айту, қайталап айту, мимикалық қалыптарды қабылдау; 3. 4. 1. 2 серіктестің мимика, пантомимика және қимыл бойынша көңіл-күйін көрсете отырып, музыкалық-ырғақтық қозғалыстарды орындау	4. 4. 1. 1 музыкалық өнердің түрлеріне тұрақты қызығушылық білдіру: диалогтарда музыканттардың тегі, шығармалардың атаулары, стильдер; 4. 4. 1. 2 музыкалық сүйемелдеумен тыйым салынған мимикалық және пантомимикалық қалыпта тапсырмаларды орындау
4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған	0. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы көмегімен тырысудан босануға; 0. 4. 2. 2 седативті немесе белсендіруші	1. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық нұсқау бойынша босану; 1. 4. 2. 2 музыкалық шығармаларда	2. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: өзін сендіру арқылы босану (аутосуггестия элементтері); 2. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ	3. 4. 2. 1 қиын жағдайларда эмоционалдық шиеленіс пен логофобияны шешуге өзін сендірудің кемінде 4-5 формулаларын білу және қолдану; 3. 4. 2. 2 музыкалық туындыны	4. 4. 2. 1 дем алу - дем шығару жиілігін төмендету арқылы қозғалыс және эмоциялық қозуды әлсірету; 4. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде,

музыкалық терапияның элементтері	эсер беретін (И. С. Бах) шығармаларды скрипка, флейта, орган дыбыстарымен тыңдау	ы әзіл-сықақ және дұрыс эсер етудің вербальді емес құралдарын бақылау, жағдаяттың әзіл екендігін сезіну	ахуалын түсіну және дұрыс әрекет етудің вербальді емес құралдарын пайдалану, жағдаяттың әзіл екендігін түсіну	орындау кезінде (суретте, пиктограммада) бейнеленген адамның мимикасы бойынша қуаныш, қайғы және таң қалу сезімін анықтау	қуаныш, қайғы, таңқалу, қорқыныш, мимикалық қалыптарды кезектестіріп көрсету
4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау; 0. 4. 3. 2 ырғақпен оқу және оркестрде музыка орындау : баяу: I I I I және жылдам: II IIII; 0. 4. 3. 3 вальстік және марштық ырғағы бар (рифмаланған) мәтіндер мен әуендерде ұсынылған екі өлеңнен ырғақты суреттемелі - эталонды тану	1. 4. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау; 1. 4. 3. 2 А. Стрельникова бойынша парадоксалды тыныс алу гимнастикасына әуен ырғағында 4-5 жаттығуды орындау; 1. 4. 3. 3 күрделі буындық құрылымдарды анық және біріктіріп айту	2. 4. 3. 1 дыбыс беру механизмін нақтылау үшін кинестетикалық және көру анализаторларын қолдану; 2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өзгерту арқылы бет, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығуларды орындау; 2. 4. 3. 3 2-3-4 элементтен тұратын буындар сериясын түрлендіру, оларда дауысты, жұп дауысты дыбыстарды және дауыстың күшін әуен-аккомпанементтің өзгерістеріне сәйкес түрлендіру	3. 4. 3. 1 бірқалыпты әуендер мен қимылдарды пайдалана отырып, бір дауыссыз дыбыстан күрделі буындық құрылымнан келесі сөздерге бірқалыпты біртіндеп өту; 3. 4. 3. 2 ән айту және сөйлеу актісінде тыныс алуды дұрыс реттеу, негізінен дауысты дыбыстарға ауа жіберу; 3. 4. 3. 3 есту арқылы дауыспен және үзілісте негізгі, музыкаға тиесілі 1-2 сөзден тұратын сұрақ сөйлемінде сөзді анықтау	4. 4. 3. 1 симфониялық оркестрдің орындауында классикалық шығармаларды музыкамен артикуляциялық мүшелер мен көзге арналған гимнастиканы, саусақпен динамикалық жаттығуларды орындау; 4. 4. 3. 2 фонациялық тыныс алуды, дауыстап және ақырын дауысты шығаруды дамытуға жаттығулар жасау бойынша идеяларды ұсыну; 4. 4. 3. 3 ән орындау кезінде өз тілінің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылысын көрсету

31. Бағдарлама күрделі тіл кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Музыка"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкаға тұрақты қызығушылықты көрсету
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 2 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 1 әуені мен мәтіні бойынша таныс әндерді атау және естіп тану
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	0. 2. 1. 1 музыкамен байланысты жұмбақтарды шешу
2. Менің мектебім	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 2 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 2 хор түрлерін анықтап тану: балалар, әйел, ер, аралас
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесі туралы айту
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі күш пен ұзақтықтағы дыбыстарды шығара білу
2 - тоқсан		
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 2 қазақ халық музыкасының дыбысталуына қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен тұрақты қызығушылықты көрсету

3. Менің отбасым және достарым	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеудің ұқсастығы мен айырмашылықтарын бақылау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 әнге ырғақты сүйемелдеуді жазу
4 Бізді қоршаған әлем	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 3. 4 дыбыс биіктігін қол мен дененің қимылы арқылы бейнелеу ("Музыкалық баспалдақ" ойнау)
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 2 музыкалық-шығармашылық жұмысты талдағанда және бағалағанда жалғаулар мен жұрнақтарды дұрыс қолдану және түсіну
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 2 “еркін дирижерлау” түрінде сезім мен уайымды жеткізу
3 - тоқсан		
5. Саяхат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 3 қобызды, балалайка мен барабанды тыңдай отырып, шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату, оларды мұғаліммен ұштасқан сөйлеуде нақты атау
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 4 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 әнге ырғақты сүйемелдеуді жазу
6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесі туралы айту
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі күш пен ұзақтықтағы дыбыстарды шығара білу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану
		0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды

	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну
8. Дені саудың-жаны сау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкаға тұрақты қызығушылықты көрсету
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану; 0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеудің ұқсастығы мен айырмашылықтарын бақылау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 3 адамдарда әртүрлі көзқарастар болуына жол беру, мұғалім мен жолдастары берген өз жұмысының бағасын дұрыс қабылдау; 0. 3. 1. 4 тыңдалған әндерде қоршаған болмыстың объектілері мен құбылыстарын тану, атау және анықтау
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 2 “еркін дирижерлау” түрінде сезім мен уайымды жеткізу
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы көмегімен тырысудан босансуға; 0. 4. 2. 2 седативті немесе белсендіруші әсер беретін (И. С. Бах) шығармаларды скрипка, флейта, орган дыбыстарымен тыңдау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау; 0. 4. 3. 2 ырғақпен оқу және оркестрде музыка орындау: баяу: I III және жылдам: I I I I I I

2) 1- сынып:

2 -кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1. Өзім туралы	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағыттаушы көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну; 1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармаларды орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу; 1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша "жанды сурет" жасау, мұғалімнің бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсініктеме беру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату; 1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін негіздеу; 1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағыттаушы көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану

2. Менің мектебім

	<p>1.2 Музыкалық шығармаларды орындау</p>	<p>1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну; 1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша "жанды сурет" жасау, мұғалімнің бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсініктеме беру</p>
	<p>1.3 Музыкалық сауаттылық</p>	<p>1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату; 1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін негіздеу; 1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыстыру; музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау</p>
	<p>2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау</p>	<p>1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру</p>
	<p>3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау</p>	<p>1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру</p>
	<p>4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері</p>	<p>1. 4. 1. 1 дыбыстың шығу көзін анықтау арқылы кеңістіктегі дыбысты окшаулау; 1. 4. 1. 2 бір орында тұрып музыкамен қадамдау, дене саулығы мен сергектік сезініп көрсету</p>
<p>2 - тоқсан</p>		
	<p>1.1 Музыканы тыңдау және талдау</p>	<p>1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағыттаушы көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту</p>
		<p>1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын,</p>

3. Менің отбасым және достарым	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату; 1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін негіздеу; 1. 1. 3. 3 музыкалық ақпаратты көрсететін құралдарда музыкалық жанрларды тану және атау
	2.1 Музыкалық шығармашылық	1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру
4. Бізді қоршаған әлем	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағыттаушы көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық нұсқау бойынша босансу; 1. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ және дұрыс әсер етудің вербальді емес құралдарын бақылау, жағдаяттың әзіл екендігін сезіну
3 – тоқсан		

5. Саяхат

1.1 Музыканы тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту;</p> <p>1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану</p>
1.2 Музыкалық шығарманы орындау	<p>1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау;</p> <p>1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармаларды орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу</p>
1.3 Музыкалық сауаттылық	<p>1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату;</p> <p>1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыстыру; музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну</p>
2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	<p>1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру,</p>
2.2 Музыка шығару және импровизациялау	<p>1. 2. 2. 1 әуенді шығару алгоритмінің элементтерін меңгеру</p>
1.1 Музыканы тыңдау және талдау	<p>1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту</p>
1.2 Музыкалық шығарманы орындау	<p>1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау</p>
1.3 Музыкалық сауаттылық	<p>1. 1. 3. 1 әннің құрылысын білу: ойын-сауық пен әндерді ажырату, графикалық жазбаларды музыкалық түрде салыстыру; музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну</p>
	<p>1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық</p>

6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушыкөмегімен балалар ән-биінің орындаушылық жоспарын құрастыру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау; 1. 4. 3. 2 А. Стрельникова бойынша парадоксалды тыныс алу гимнастикасынан әуен ырғағында 4-5 жаттығуды орындау
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыстыру ; музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушыкөмегімен балалар ән-биінің орындаушылық жоспарын құрастыру
		1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен

8. Дені саудың-жаны сау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 4 музыканың жанрларын білу; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 3. 3 күрделі буындық құрылымдарды анық және біріктіріп айту

3) 2- сынып:

3- кесте

Ортақ тақырыптар	Подразделы	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі

1. Өзім туралы		үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	<p>2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау;</p> <p>2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау;</p> <p>2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау</p>
	1.3 Музыкалық сауаттылық	<p>2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру;</p> <p>2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау;</p> <p>2. 1. 3. 5 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау</p>
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	<p>2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру;</p> <p>2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою</p>
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	<p>2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау;</p> <p>2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі</p>

2. Менің отбасым және достарым

	үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 4 театрландырылған және музыкалық-пластикалық композициялар жасау, вокалдық-хор шығармаларын орындау кезінде музыкалық бейнелерді іске асыру
1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою
3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс материалдары бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	2. 4. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығармалардың сюжеттерінде-оқиғаның және одан

	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің логикалық себеп-салдарлық байланысын анықтау; 2. 4. 1. 2 музыка бойынша твист-жүруді орындау, қимыл ырғағына ілесу, динамика мен әуеннің қарқыны мен қуанышын жеткізу
2 - тоқсан		
3. Менің мектебім	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
		2 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру;

	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою
4. Менің туған өлкем	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта

		жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 эн, би, марш рухындағы поэтикалық мазмұнға сәйкес қарапайым әуендер тақырыптарында импровизациялау
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2 . 3 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс материалдары бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: өзін сендіру арқылы босаңсыту (аутосуггестия элементтері); 2. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ ахуалын түсіну және дұрыс әрекет етудің вербальді емес құралдарын пайдалану, жағдаяттың әзіл екендігін түсіну
3- тоқсан		
	1.1 Музыканы тындау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау
5. Дені саудың-жаны сау		

	1.3 Музыкалық сауаттылық	<p>2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру;</p> <p>2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау</p>
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	<p>2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру;</p> <p>2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою</p>
6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	<p>2. 1.1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау;</p> <p>2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру</p>
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	<p>2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру;</p> <p>2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау;</p> <p>2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау</p>

	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2 . 3 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс материалдары бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 3. 1 дыбыс беру механизмін нақтылау үшін кинестетикалық және көру анализаторларын қолдану; 2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өзгерту арқылы бет, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығуларды орындау
4 - тоқсан		
7. Қоршаған орта	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру;

		2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою
8. Саяхат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша халық шығармашылығы туралы түсінік беру;

		2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды анықтау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өзгерту арқылы бет, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығуларды орындау

4) 3- сынып:

4- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Тірі табиғат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрлерін бағалау; 3. 1. 1. 3 қарсылықты қатынасты біліретін жалғаулықтармен күрделі сөйлемді пайдаланып, әр түрлі аранжировкаларда музыкалық шығарманың дыбысталуын анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса алғанда, түрлі ырғақты суреттемелерді, шулы музыкалық және қазақ халық ұрмалы аспаптарында ырғақты және динамиканы сақтай отырып ойнау; 3. 1. 2. 4 бейнелеу өнері құралдарымен музыкалық шығарманың бейнелі мазмұнын көрсету: суреттер, декорация эскиздері, костюмдер
		3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумак,

	<p>1.3 Музыкалық сауаттылық</p>	<p>шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату ; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау; 3. 1. 3. 5 халық, үрмелі, симфониялық оркестрлердің музыкалық аспаптарын ажырату</p>
	<p>2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау</p>	<p>3 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету</p>
	<p>1.1 Музыканы тыңдау және талдау</p>	<p>3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрлерін бағалау</p>
	<p>1.2 Музыкалық шығарманы орындау</p>	<p>3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау; 3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса алғанда, түрлі ырғақты суреттемелерді, шулы музыкалық және қазақ халық ұрмалы аспаптарында ырғақты және динамиканы сақтай отырып ойнау</p>
		<p>3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ,</p>

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)

1.3 Музыкалық сауаттылық	шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 мәдени бос уақытты, өзіндік музыкалық шығармашылық қызметті музицирлеу элементтерімен ұйымдастыру
3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну; 3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау; 3. 3. 1. 3 музыкалық-шығармашылық қызметтің нәтижесін бағалау: қажет болған жағдайда түзету
4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	3. 4. 1. 1 музыкалық шығарманың идеялары мен мәнмәтіндерін түсінуді көрсету: тыңдау, зейін қою, айту, қайталап айту, мимикалық қалыптарды қабылдау; 3. 4. 1. 2 серіктестің мимика, пантомимика және қимыл бойынша көңіл-күйін көрсете

		отырып, музыкалық-ырғақтық қозғалыстарды орындау
2- тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну
	2.1 Музыкалық шығармашылық	3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау	
		3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ,

4. Сәулет

1.3 Музыкалық сауаттылық	шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3 . 3 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну; 3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау
4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 2. 1 қиын жағдайларда эмоционалдық шиеленіс пен логофобияны шешуге өзін сендірудіңкөмінде 4-5 музыкалық формулаларын білу және қолдану; 3. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде (суретте, пиктограммада) бейнеленген адамның мимикасы бойынша қуаныш, қайғы және таң қалу сезімін анықтау

3 –тоқсан

1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау

5. Өнер	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
6.Атақты тұлғалар	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрлерін бағалау
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату ; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
		3 . 3 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық

	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну; 3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 3. 1 бірқалыпты әуендер мен қимылдарды пайдалана отырып, бір дауыссыз дыбыстан күрделі буындық құрылымнан келесі сөздерге біртіндеп өту; 3. 4. 3. 2 ән айту және сөйлеу актісінде тыныс алуды дұрыс реттеу, негізінен дауысты дыбыстарға ауа жіберу
4- тоқсан		
7. Су - тіршілік көзі	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумак, шумак-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3 . 2 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну; 3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 3. 3 есту арқылы дауыспен және үзілісте негізгі, музыкаға тиесілі 1-2 сөзден тұратын сұрақ сөйлемінде сөзді анықтау

5) 4- сынып:

5- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық-шығармашылық қызметтің әр түрлерінде өзінің

1. Менің Отаным - Қазақстан		қатынасын көрсете отырып, өнерге эмоционалды, эстетикалық үн қосу
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 1. 2. 1 дауыстың шығуы немесе аспапты дыбыстауда табиғат пен қоршаған өмірдің, көңіл-күйдің, сезімнің, адамның сипаты мен ойының бейнелерін іске асыру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 1 классикалық музыкалық формаларды анықтау: соната, рондо, вариация, симфония
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	4. 2. 1. 1 музыкалық - шығармашылық жұмыс үшін өз аудио-және видеотекасын, түрлі материалдарды, ресурстарды іріктеу, идеялар ұсыну
2. Адами құндылықтар	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 1. 2. 2 дирижерлік қимылдарға сәйкес, ырғақтық сурет пен көркемдік бейнені бере отырып, ансамбльдік әнге қатысу
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 2 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды, оның ішінде шығарма-пайымдауларды пайдалану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты критерийлерге сәйкес бағалау, шығармашылық жұмысты жақсарту туралы ұсыныстар енгізу
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	4. 4. 1. 1 музыкалық өнердің түрлеріне тұрақты қызығушылық білдіру: диалогтарда музыканттардың тегі, шығармалардың атаулары, стильдер
2- тоқсан		
3. Мәдени мұра	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 2 қазақ композиторлары мен жыраулардың музыкалық шығармаларының жанрларын ажырату, стилін анықтау (халықтық, классикалық)
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 4. 3. 1 симфониялық оркестрдің орындауында классикалық шығармаларды музыкамен артикуляциялық мүшелер мен көзге арналған гимнастиканы, саусақпен динамикалық жаттығуларды орындау

	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 3 түрлі жанрда және стильде шығармаларды орындау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық іс-әрекеттің әртүрлі түрлерінде (ән айту және музыканы интерпретациялау, балалардың қарапайым музыкалық аспаптарында ойнау, музыкалық-пластикалық қозғалыс және импровизация) іске асыру
4. Мамандықтар әлемі	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 4 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау кезінде ноталық сауаттылық негіздерін қолдану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық-шығармашылық жұмыстардың сапасын анықтау үшін қарапайым критериялы құралын құру
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	4. 4. 1. 2 музыкалық сүйемелдеумен тыйым салынған мимикалық және пантомимикалық қалыпта тапсырмаларды орындау
3- тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды әуен, интонация бойынша тану және ол туралы әңгіме-сипаттау түрінде ойлау элементтерімен, өзінің ойлары мен сезімдерін жоспар бойынша (5-7 сөйлем) түсіндіру
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	4. 1. 2. 4 ән айту, сөз, қозғалыс, ойын, іс-қимылда кәсіби және халық шығармашылығының көркемдік-бейнелік мазмұны мен интонациялық –әуендік ерекшеліктерін іске асыру
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық іс-әрекеттің әртүрлі түрлерінде (ән айту және музыканы интерпретациялау, балалардың қарапайым музыкалық аспаптарында ойнау, музыкалық-пластикалық қозғалыс және импровизация) іске асыру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың музыкалық аспаптарын топтар бойынша топтастыру, оларды әр түрлі контекстерде салыстыру

6. Қоршаған ортаны қорғау	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4 . 3 . 1 . 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты критерийлерге сәйкес бағалау, шығармашылық жұмысты жақсарту туралы ұсыныстар енгізу
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	4. 4. 2. 1 дем алу - дем шығару жиілігін төмендету арқылы қозғалыс және эмоциялық қозуды әлсірету; 4. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде, қуаныш, қайғы, таңқалу, қорқыныш, мимикалық қалыптарды кезектестіріп көрсету
4- тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың музыкалық аспаптарын топтар бойынша топтастыру, оларды әр түрлі контекстерде салыстыру
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	4. 2. 1. 1 музыкалық - шығармашылық жұмыс үшін түрлі материалдарды, ресурстарды іріктеу, идеялар ұсыну
8. Болашаққа саяхат	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 3 шығармашылық жұмыстарды бағалаудың барлық кезеңдерінде тиімді ынтымақтастық дағдыларын көрсету, жанжалдардан аулақ болу және конфликт жағдайлардан шығу; 4. 3. 1. 4 тікелей, айқын және шынайы өз музыкасында көңіл-күй, сипатын және оған өз көзқарасын жеткізе білу
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	4. 4. 3. 2 фонациялық тыныс алуды, дауыстап және ақырын дауысты шығаруды дамытуға жаттығулар жасау бойынша идеяларды ұсыну; 4. 4. 3. 3 ән орындау кезінде өз тілінің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылысын көрсету

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
603-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – ауыр тілдік бұзылымдары бар оқушылардың тұлғалық қалыптасуы мен өзін-өзі көрсете білуінің негізі ретінде шығармашылық потенциалын ашу мақсатында, базалық көркем-технологиялық білімдері мен біліктілігін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) еңбектің саналылық және адамгершіліктік мағынасы жөнінде, адамның заттық-түрлендірушілік әректінің өнімдері жөнінде оқушылардың түсініктерін қалыптастыру;

2) қауіпсіздік техникасы ережелерінің меңгерілуін қамтамасыз ету;

3) түрлі өмірлік салада қажетті еңбек қабілеттерін дамыту;

4) оқушылардың адамгершіліктік тәжірибесін байыта отырып, эстетикалық сезімдері мен реакцияларын, Қазақстан халықтырының мәдениетіне деген сыйластығын өзектендіру;

5) оқушылардың шығармашылық қиялынын, өнер мен айналадағы әлемді қабылдау қабілетін, көркемдік іс-әрекеттеріндегі ынтымақтастық қабілеттері мен дағдыларын дамыту.

6. Түзете-дамыту міндеттері:

1) бұйымды әзірлеу барысында материалды, оның белгілерін, әрекеттерін білдіретін сөздермен лексиконды байыту;

2) сөздердің дыбыстық-сөйлемдік құрылымын дұрыс қайталап айтқызу арқылы бірыңғай фонетикалық режимнің орындалуын қамтамасыз ету;

3) анық мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын дамыту;

4) технологиялық іс-әрекет барысында толыққанды коммуникацияны болдыру үшін вербалды және вербалсыз құралдарды қолдану қабілеттерін дамыту;

5) байқампаздығын және көру арқылы есте сақтау қабілетін, сенсорикасын, қолдарының ұсақ моторикасын, кеңістіктік қиялын, техникалық және логикалық ойлау қабілетін, көзөлшемін, жоғары психикалық процестерін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

7. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

8. Құндылықты-бағдарлық тәсіл мыналарды болжайды:

1) оқу ісінің ұйымдастырылуы және жоспарлануы, оның нәтижелерінің алынуы және қолданылуы белгілі бір құндылықтар позициясы арқылы жүзеге асырылады;

2) құндылықты бағдар – бұл тұлғаның өз іс-әрекеті барысында белгілі бір құндылықтарды бағдар ретінде таңдау қабілеті (құндылықтарды бағдарлай білу қабілеті), және де оларды өзінің әлеуметтік маңызы бар жеке құндылықтары ретінде түсінуі және қабылдауы;

3) орта білім беру құндылықтары, соның ішінде көркем еңбекке оқыту, "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген және мұнда басты құндылықтар белгіленген: қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік, сыйластық, ынтымақтастық, еңбек және шығармашылық, өмір бойы білім алу.

9. Іс-әрекеттік тәсілдің мәнісі мыналарда:

1) оқушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық әс-ірекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамаалау, қорыту және бағалау болып табылады;

2) заманауи материалдар, техникалар және технологиялар жайлы оқушының шығармашылықтық жұмысымен байланыстырылған көркемдік түсінігі - айналадағы әлемді, ұлттық дәстүрлерді, тарихты және туған өлкенің табиғатын ұғумен бірге, оқытудың интеграциясын қамтамасыз етеді.

10. Тұлғалы-бағдарлық тәсілдің мақсатына оқу процесінің дараландырылуы, оқушы тұлғасының үйлесімді және жан-жақты дамуы жатады.

11. Оқытудың коммуникативтік тәсілі коммуникативтік құзыреттілікті қалыптастыру үшін қолданылады, бұл оқушының келесі қабілеттерінен көрініс алады:

1) әңгімені бастау және жалғастыру, сұрақ қою, өз ниетін, өтінішін, қалауын, қорқынышын білдіру, әңгімені аяқтау;

2) бас тартуын, наразылығын, ризашылығын, тілектестігін қисынды және дұрыс көрсете білу;

3) коммуникация процесі барысында өнімді өзара әрекеттестікті ұстану;

4) вариативті тілдік құрылымдарды бірге вербалды және вербалсыз коммуникация құралдарын белсенді қолдану.

12. Көркемдік-технологиялық тәсіл әуелгі материалдарды шығармашылық өнімге айналдыру үшін жекелік немесе топтық оқу-танымдық іс-әрекетін қамтамасыз етеді, мұнда материалдар мен құрал-саймандардың қасиеттері, композиция заңдылықтары,

түстану мен құрастырушылық негіздері, көркем еңбек нысандарын дайындаудың технологиялық реттілігі жайлы білімдер қолданылады.

13. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану мыналарға бағытталады:

1) ақпараттық құзыреттілікті қалыптастыру, жұмыс, бос уақыт және коммуникация үшін технологияларды дұрыс және шығармашылық тұрғыда пайдалану;

2) ақпараттық-коммуникациялық технологияларын қолдану бойынша кооперативтік дағдыларды дамыту, ынтымақтастық құру, жабдықтар мен қосымшаларды қолдана отырып ақпаратпен және идеялармен ерікті алмасу, соның ішінде интерактивтік панелімен, "Шеберхана" ішкі бағдарламаның ("InteractiveWorkshop", "Менің үйім", "Геометриялық формалар") шеңберіндегі үшөлшемді аксессуарларымен, практикалық тілдік және шығармашылықтық құрастырушылық іске арналған карточкаларымен бірге

3 - тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта– аптасына 2сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта–аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта– аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта– аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

15. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі;
- 3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі.

16. "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) айналадағы әлемді білу және түсіну;
- 2) өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну;
- 3) шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

17. "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) айналадағы әлемді білу және түсіну;
- 2) айналадағы әлемді бейнелеу;
- 3) шығармашылық жұмыстарды орындау материалдарыжәне техникасы;
- 4) дайындау технологиясы;
- 5) қауіпсіздік техникасын сақтау.

18. "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) таныстырылым;
- 2) өнердегі тәсілдер сараптамасы;
- 3) шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

19. 0 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Қолөнері және оның әлем халықтары мәдениетіндегі рөлі. Шеберлер, олардың кәсіптері және тұрғылықты жерлерінің жағдайларына қарай дайындайтын бұйымдарының түрлері. Заттық ортаны құрудағы дәстүрлер және шеберлердің шығармашылығы. Табиғат пен адам іс-әрекетінің үйлесімділігі. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы). Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы);

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Адамның көркем жұмыстарының дизайны, форманың бірлігі, функциялары, безендірілуі, стильдік үйлесім. Материалдарды қасиеттері бойынша және бұйымның пайдаланылуына қарай, таңдау. Құрал-саймандар мен құрылғыларды оңтайлы және қауіпсіз қолдану ережелері Бұйымдардың құрылымы мен пайдаланылуы, материалдар мен құрал-саймандардың таңдалуы, практикалық жұмыс пен технологиялық операциялардың реттілігі жөнінде түсінік. Материалдар мен құрал-саймандарды таңдау. Белгілеу (көзбен, шаблон бойынша, трафарет бойынша, сызғыштың, бұрыштықтың, циркульдың көмегімен). Детальдарын бөлектеп көрсету (үзу, қайшымен кесу), детальдардың формалық құрылымы (бүгу, жинау). Қазақстан Республикасы түрлі халықтырының сәндік ою-өрнектеріне сәйкес безендіру (өсімдіктік, геометриялық). Бұйымды жинау (желімдік, жіптік, сымдық, бұрамалық). Бұйымдарды табиғи формалары мен құрылымдары (оригами техникасындағы, геометриялық фигуралардың аппликацияларындағы жануарлар мен өсімдіктердің бейнелері) негізінде, қарапайым техникалық нысандарды құрастыру;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстарымен таныстыру. Шығармашылық жұмыстарын талқылау және бағалау. Шығармашылық жұмыста қажеттіліктерді, бейімділіктерді және қызығушылықтарды анықтау.

20. 1 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Өнерді, мәдениетті, дәстүрлерді білу және түсіну. Бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары. Қазақ халқының қолданбалы өнері. Ою-өрнектер. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды

дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді, эмоционалдық жағдайды, сипатты өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Түрлі көркемдік материалдар көмегімен табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру (қар, жапырақтардың түсуі). Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Көркемдік, табиғи және жасанды материалдармен және техникалармен эксперимент: монотипия, тамшыграфия, басылым. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдар және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникісі. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстарымен таныстыру. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

21. 2 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1)) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы; Өнерді, мәдениетті, дәстүрлерді білу және түсіну. Бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары. Қазақ халқының қолданбалы өнері: ою-өрнектері, бұйымдары, ұлттық костюмдері. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді, эмоционалдық жағдайды, сипатты өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету. Ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдар және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникісі. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер

шығармаларын сараптамалау, бағалау жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

22. 3 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғи жаралаған сәндік өрнектер, ою-өрнектер мен формалар . Табиғи формалардың интерпретациясы. Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну. Отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары. Қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері: ою-өрнектері, бұйымдары, ұлттық костюмдері. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді мәнерлі құралдарымен көрсету. Ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау . Жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникісі. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер шығармаларын сараптамалау, бағалау жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

23. 4 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғи жаралаған сәндік өрнектер, ою-өрнектер мен формалар . Табиғи формалардың интерпретациясы. Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну. Отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары. Қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сеімдерді мәнерлі құралдарымен көрсету. Түрлі ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау. Жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және

техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникисы. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер шығармаларын сараптамалау, бағалау жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

24. Көркем еңбектің мұғалімі әр сабақтың мазмұнын белгілей отырып, көркем-шығармашылық жұмыстарының әр түрлерін жоспарлайды, сонымен бірге міндетті түрде көркем шығармашылықтың негізгі үш түрі жүзеге асырылады: құрылымдық, бейнелеушілік, сәндік.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

26. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысындамұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі,	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі интонациялық құралдарын дұрыс қабылдау,

		(түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау	фактурасы) суреттеу және түсіндіру	жұмыстарында интерпретациялау	жіктеу, түсіну және барабар қолдану
1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін тану және атау(ою-өрнегі, түсі, материалдары)	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және олардың айырықша ерекшеліктерін көрсету	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың, жанрының, орындау техникасының, кейпінің ерекшеліктерін салалас құрмалас және сабақтас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдан отырып түсіндіру
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және

	дайындаудың сөздік жоспарын құру	белгілеу - аналогия бойынша	дұрыс ұйымдастыру	жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
--	----------------------------------	-----------------------------	-------------------	-------------------------------

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/ немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарап а й ы м тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	0. 2. 3. 1 " қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, белгілі материалдармен	1. 2. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, белгілі материалдармен (пластилин,	2. 2. 3. 2 материалдарды ұқыпты және үнемді қолданып, белгілі тәсілдермен және материалдармен	3. 2. 3. 2 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым сызбалар және эскиздер) сараптап және қорытып, түрлі тәсілдермен	4. 2. 3. 2 түрлі тәсілдермен, түрлі материалдарды (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) үйлестіріп,

2.3 Дайындау технологиясы	(пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	(пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	және материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) көлемді формалар құру	алдын ала, кадамды және қорытпа бақылау жүргізе отырып, көлемді формалар құру
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі кадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау	4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмысты орындаудың тәсілдері мен құралдарын өз бетінше таңдап алу 4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
			2. 3. 2. 1 тиістілік	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып,

3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу	белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу	қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру	түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және құру процесі жайында айтып беру	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу

28. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін "Көркем
еңбек" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау

1.Өзім туралы

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылықкөмегімен/немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдықэлементтерін табу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 "қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
		0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіменөз жұмыстарының

	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
2. Менің мектебім	1.Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
		1.2 Знание и понимание искусства, культуры и традиций	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу	
	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу	
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	
	2.Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау		

		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және құру процесі жайында айтып беру
2 - тоқсан			
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып

3. Менің отбасым және достарым			жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2.Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылықкөмегімен/немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдықэлементтерін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
		3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіменөз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
			0. 3. 1. 2 сөзбен суреттеу процесі барысында үздіксіз тілдік ұзақ дем шығаруды жүзеге асыру (

	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау		ұзақтығы 11-12 буыннан кем емес)
		3. Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойыншаөз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру
4. Бізді қоршаған әлем	1.Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0.1.3. өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
			0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық

2 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым
3. Өнердегі тәсілдер сараптамасы		0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және құру процесі жайында айтып беру
3 - тоқсан		
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың

5. Саяхат

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		бейнелерін өнер туындыларынан тану
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/ немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының

	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау		нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну		0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну		0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту		0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау		0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу		0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
			0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу	
		3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	0. 3. 1. 1 показать результаты своих работ с описанием рабочих моментов с направляющей помощью учителя
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу	
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру	
	4 - тоқсан			
			1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
			1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, желімдеу, жинау, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		кезеңдерін суреттей отырып көрсету
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдарын, дәстүрлерін және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өнер туындыларынан тану
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
	1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
		0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 "қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдар мен компоненттерді өлшеу, желімдеу, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және және құру процесі жайында айтып беру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау

1. Өзім туралы

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
	2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, белгілі материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының

			құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
2. Менің мектебім	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және

			жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 презентовать свою работу (эскиз, изделие) простыми способами, используя вербальные и паравербальные средства
		3.2 Анализ подходов в искусстве	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
2 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету

3. Менің отбасым және достарым

<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p> <p>2. Создание и изготовление творческих работ</p>	1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
<p>3. Таныстырылым, сараптама және бағалау</p>	3.1. Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары

		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
4. Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу	
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	
		1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп,	

		2.3 Дайындау технологиясы	материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру

3 - тоқсан

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды,

5. . Саяхат

		сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
		3.1 Таныстырылым
3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының

			құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту 2. Создание и изготовление творческих работ	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 передавать творческие идеи и чувства (эмоциональное состояние, характер) выразительными средствами искусства с организующей помощью учителя
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және

			жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3 Таныстырылым, сараптама және бағалау		3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
4 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау

7. Тағам және сусын

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамытуШығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
8. Дені саудың – жаны сау!		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 изображать определенные визуальные элементы окружающего мира простыми способамииспользуя направляющуюпомощьучителя
			1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен,

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.3 Дайындау технологиясы	көрнекілікке сүйеніп, материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру

3) 2-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3.1 Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
2. Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
			2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Презентация
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
2 - тоқсан		
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) суреттеу және түсіндіру
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме

3. Менің мектебім

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
		2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
4. Менің туған өлкем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Планирование	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (

	2 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау		көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	
		3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу	
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу	
	3 - тоқсан			
	5. Дені саудың -жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
			1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
			2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық	

		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу 2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып,

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	техникасыжәне материалдары	құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу 2. 1. 3. 3 жұмыстарының ұжымдық талқылануына қатысу, өз еңбек тәтижесін бағалау және түзету барысында мұғаліммен өзара өнімді қатынас және ынтымақтастық жасау
4 - тоқсан		
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері

7. Қоршаған орта

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 передавать творческие идеи и чувства (эмоциональное состояние, характер) выразительными средствами искусства с направляющей помощью учителя
	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3.1 Таныстырылы	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
8. Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасында олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу
			2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
3.3 Обсуждение и оценка творческих работ		2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
		1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
			3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры,

1.
Тірі табиғат

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым сызбалар және эскиздер) сараптап және қорытып, түрлі тәсілдермен және материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) көлемді формалар құру 3. 2. 3. 2 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым сызбалар және эскиздер) сараптап

		және қорытып, түрлі тәсілдермен және материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) көлемді формалар құру
	2. Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамалау
2. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыр
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
1 Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
		3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және

2. Жақсыдан үйрен,
жаманнан жирен (жарық
пен қараңғы)

2. Шығармашылық
жұмыстарды құру және
дайындау

3 Таныстырылым,
сараптама және бағалау

1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыр
2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау
3.1. Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының

		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
2 - тоқсан			
3. Уақыт	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3.1.1.1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3.1.2.1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3.1.4.1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3.2.1.1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіретін отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және

4. Сәулет

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, косу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамалау

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
3 - тоқсан			
	1 Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және

5. Өнер	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру 3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамалау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
			3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды)

6. Атақты тұлғалар

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемеі таңдай отырып көрсету
	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін

		2.3 Дайындау технологиясы	келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, косу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну	

4 - тоқсан

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды,

7. Су – тіршілік көзі

		сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету
	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, косу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамалау
	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру 3. 3. 1. 2 нысанның таныстырылымына мәтін дайындау, басқа оқушыларға түсінікті етіп, және де интонацияны жоспарлап,

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	<p>грамматикалық тұрғыда дұрыс пайымдамалар құру</p> <p>3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы</p> <p>3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау</p>	<p>3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру</p> <p>3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну</p> <p>3. 3. 3. 2 предикативтік лексиканы кіргізе терминологияны қолданып, мұғалімнің басшылығымен нақты нысандар мен бұйымдарды берілген сапалық критериялары бойынша сараптамалау және жіктеу</p>
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		<p>1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну</p> <p>1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну</p> <p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p>	<p>3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау</p> <p>3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру</p> <p>3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздемелі таңдай отырып көрсету</p>

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру	
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәлдігін келтіріп өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау
3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру	
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру	

		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну
--	--	---	---

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4.1.1.1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын дұрыс қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4.1.2.1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4.1.4.1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4.2.1.1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі

1. Менің Отаным
Қазақстан

2. Шығармашылық
жұмыстарды құру және
дайындау

2.2 Шығармашылық
жұмыстарды орындау
техникасы және
материалдары

2.3 Дайындау
технологиясы

2.4 Қауіпсіздік
техникасын сақтау

3 Таныстырылым,
сараптама және бағалау

3.1 Таныстырылым

3.2 Өнердегі тәсілдер
сараптамасы

бойынша үйлестіре
отырып, өз идеяларын
түсіндіріп бейнелеу

4. 2. 2. 1 күрделірек
тәсілдер мен
техникаларды сенімді
қолданып және өз ісінің
логисанын негіздей
отырып, өз бетінше
таңдап алған
құрал-саймандарды және
материалдарды (көркемдік,
табиғи және жасанды)
қолдану және эксперимент
жасау

4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп
және өзіне қадамдық
бақылау жүргізіп, түрлі
материалдарды және
компоненттерді өлшеу,
ұсату, кесу, форма беру,
жинау, қосу, біріктіру

4. 2. 4. 1 материалдар
және құрал-саймандарды
әдетті және өзгертілген
жағдайларда қауіпсіздік
техникасын сақтап
қолдану

4. 3. 1. 1 арнайы
терминологияны,
бейнелік сөйлемдерді,
метафораларды,
салыстыруларды,
фразеологизмдерді
қолдана отырып, өз
жұмысын (эскиз, бұйым),
шығармашылық
тәсілдермен, негізгі
идеясы мен процесін
түсіндіріп, таныстыру

4. 3. 2. 1 арнайы
терминологияны қолдана
отырып, түрлі өнер
шығармаларының
мәнерлі құралдарын және
орындалу материалдарын
салыстыру, сәйкестеу
және жиынтықтау

4. 3. 3. 1 шығармашылық
жұмысқа критерийлерге
сәйкес баға беру,
шығармашылық

		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
2 - тоқсан			
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну		4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну		4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту		4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
	1.4 Жоспарлау		4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу		4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу
2. Адами құнды			4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің

лықтар	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану,

<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p>		<p>оларды өз жұмыстарында интерпретациялау</p>
	<p>1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну</p>	<p>4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманықолдана отырып түсіндіру</p>
	<p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p>	<p>4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету</p>
	<p>1.4 Жоспарлау</p>	<p>4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру</p>
<p>2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау</p>	<p>2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу</p>	<p>4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу</p>
	<p>2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары</p>	<p>4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау</p>

3. Мәдени мұра	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
		4. 3. 1. 4 түрлі стилистиканы және мәтіннің түрлі типтерін немесе үйлесімдерін қолдана отырып, жасаған жұмысы жайлы айтып беру: мәтін-суреттеме, мәтін- әңгіме (ертегі құрастыру), мәтін-пайымдама
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
	4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық	

		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	көмегімен орындалған жұмыстардың сапасын анықтауға арналған қарапайым критериалдық құрал құрастыру
			4. 1. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды бағалаудың барлық кезеңдерінде тиімді ынтымақтастық дағдыларын көсете білу, шиеленістерді болдырмай даулы жағдайлардың шешімін табу
1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын дұрыс қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
			4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір

4. Мамандықтар әлемі	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу	
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру	
		3.2 Анализ подходов в искусстве	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау	
	3 - тоқсан			

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, өз жұмыстарында интерпретациялау
	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманықолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
	1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс
5. Табиғи құбылыстар	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және

2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау		жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және

6. Қоршаған ортаны қорғау

1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
	1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру

		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
4 - тоқсан			
		1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын дұрыс қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру

7. Ғарышқа саяхат

<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p>	<p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p>	<p>4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету</p>
	<p>1.4 Жоспарлау</p>	<p>4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру</p>
<p>2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау</p>	<p>2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу</p>	<p>4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу</p>
<p>7. Ғарышқа саяхат</p>	<p>2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары</p>	<p>4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау</p>
	<p>2.3 Дайындау технологиясы</p>	<p>4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру</p>
	<p>2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау</p>	<p>4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану</p>

	<p>3 Таныстырылым, сараптама және бағалау</p>	<p>3.1 Таныстырылым</p>	<p>4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру</p>
		<p>3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы</p>	<p>4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау</p>
		<p>3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау</p>	<p>4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу</p>
	<p>1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту</p>	<p>1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну</p>	<p>4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау</p>
		<p>1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну</p>	<p>4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, кейпінің) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, клишені, жадынаманы қолдана отырып түсіндіру</p>
		<p>1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту</p>	<p>4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық</p>

8. Болашақ қа саяхат

		әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
	1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды қолданып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өз идеяларын түсіндіріп бейнелеу
	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолданып және өз ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау
	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, түрлі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзгертілген жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі

		идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
604-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 -бабы, 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда дене мәдениетінің негіздерін еңбекке баулу, ақыл-ой, адамгершілік, эстетикалық тәрбиемен тығыз байланыста қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда өз денсаулығына ұқыпты қарау қажеттіліктері мен уәждемесін қалыптастыру;

2) дене жаттығулары және базалық түрлерінің әрекеттері мен тәсілдері арқылы білім алушылардың қимыл-қозғалыс тәжірибесін байыту, төзімділігін, шапшаңдығын, күшін, ептілігін, жылдамдығын дамыту;

3) өзара әрекет ету дағдыларын дамыту: өз мінез-құлқы мен серіктестің мінез-құлқын дұрыс бағалау, қақтығыстарды конструктивті түрде шешу;

4) командалық спорт түрінде – ортақ мақсат пен оған жету жолдарын жоспарлау, бірлескен әрекеттегі рольдерді бөліп алу дағдыларын қалыптастыру;

5) моральдік және ерік-жігерлік қасиеттерін, жетістіктерге жету және қиындықтарды жеңу ынтасын, өзінің тұлғалық және дене ресурстарын жұмылдыру қабілеттерін арттыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың барлық сенсорлық жүйесін түзету;

2) лексикалық қорды байыту, дұрыс тыныс алу мен дауысты қоюды қосқанда сөйлеудің техникалық жағын жетілдіру арқылы ауыр сөйлеу бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеудегі коммуникативтік-сөйлеу дағдылары мен коммуникативтік сапасын жетілдіру;

3) білім алушылардың өзін-өзі дұрыс бағалау мен өзін ұстай алу, тәртіпке бағыну, өзара қарым-қатынас жасаудың серіктестік стилін белгілеу, атқарушылық сауаттылықты қалыптастыру арқылы әлеуметтендіру.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесі құндылыққа-бағдарланған, іс-әрекеттік, тұлғаға-бағдарланған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл білім алушылардың тұлғасының әлеуметтік-маңызды құндылықтар жүйесін, мінез-құлқы мен әрекеттерін, ынтасын қалыптастырылады, бұл тәсіл білім алушылардың ұлттық және спорттық ойындарға қатысуы арқылы жүзеге асырылады да, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға, абыроймен жеңіле білуге және жеңіске абыроймен жете білуге тәрбиелейді.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу үрдерісін білім алушылардың қозғалыс белсенділігін дамытуға, денсаулығын сақтау мен нығайтуға ықпал ететін және олардың дене, психикалық, тұлғалық ерекшеліктерін ескеретін дайындық, жалпы дамыту жаттығуларды қолдану арқылы жекелендіруге мүмкіндік береді.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің қағидасы – өзара түсіністік пен ынтымақтастық бастамасымен мұғалім мен білім алушылардың бірлескен қызметіне негізделіп, жалпы және ұсақ моторикасының бұзылыстары бар балаларға ерекше көңіл бөлу.

9. Саралап оқыту тәсілі - негізі медициналық тексерудің мәліметтері, психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес ұсыныстары, бағдарламамен қарастырылған бақылау нормативтерін тапсыруға дайындығын алдын-ала тексеру

нәтижелері бойынша білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін мамандандыру.

10. Түзете-дамыта оқыту тәсілі сөйлеу тілі мен танымдық процестерін, жалпы, ұсақ және сөйлеу моторикасын түзетуге бағытталған арнайы техникалар мен технологиялар және оқыту құралдары арқылы іске асады.

11. Коммуникативтік тәсіл – өзара әрекеттесуде вербалды және вербалсыз құралдар арқылы қарым-қатынас жасауға, тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесін дұрыс қолдануға, жағдаятқа сәйкес қатынас жасаудың мінез-құлқын дұрыс таңдауға мүмкіндік береді.

12. Білім алушыларды дене тұрғысынан тәрбиелеу келесі қағидалар негізінде жүзеге асады:

1) барлық сабақ барысында сөйлеу тәртібін сақтау: айтылуын бақылау, әрбір білім алушының ауызша тіліндегі аграмматизмдерді жою, тұтығатын балалардағы сөйлеудің қарқыны мен ырғағын қалыпқа келтіру;

2) сабақта сөйлеу қатынасы жағдайын жасау мақсатында білім алушыларды топтастыру, қарым-қатынас жасау ситуациясын үлгілеу;

3) сабақтағы қызмет түрлері мен қарқынының жиі ауысуы;

4) жауап беру, талқылау, өзара байланысқан сөйлемдерді құруға көмектесетін сөйлеу конструкциялары, сөйлемдер мен фразалар нысанына арналған шаблондар жиынтығын, алгоритмдерді, жоспарларды, сызбаларды пайдалану арқылы білім алушылардың сөйлеу қызметін қолдау.

13. Сабақтың түзеу-сауықтыру бағытында гимнастиканың әрқилы түрлерін қолданады: дәстүрлі тыныс алу гимнастикасын, А.Стрельникованың парадоксалды тыныс алу гимнастикасын, саусақ, артикуляциялық гимнастиканы, психогимнастиканы, бұлшықет релаксациясы мен ми жартышарларының жұмысын синхронизацияла және өзара әрекетін дамытуға бағытталған кинезологиялық бағдарламаларын.

14. Бейімделген дене шынықтыру сабағындағы түзеу ритмикасының элементтері ырғақты сезінуді күшейтуге, сөйлеу қозғалысы мен есту анализаторларын дамытуға, тыныстың реттелуіне, жүрудің мәнері мен дене мүсінін дұрыс қалыптасуына, түзелуіне ықпал етеді.

15. Оқытушының логопедпен, психологпен, медициналық қызметкерлермен жүйелі түрде әрекет етуі және алалиялық немесе дизартриялық компоненттері, ринолалиясы, тұтығуы, аутизмі бар білім алушыларды сабақта жекелей түзете қолдауға мүмкіндік беретін арнайы әдістерді қолдана білуі оның кәсіби қызметіне жатады.

16. Білім алушыларының тәуелсіз түрде өмір сүру дағдыларын дамыту және функционалды сауаттылығын қалыптастыру мақсатында, дене жағдайының өзіндік диагностикасына жататын дағдыларды, өзін-өзі уқалау дағдыларын үйретуге және алғашқы медициналық көмек көрсету икемдерін қалыптастыру мен автоматтандыруға назар аударылады.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Бейімделген дене шынықтыру" бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі;
- 2) "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлауды және шығармашылық қабілеттерін дамыту" бөлімі;
- 3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі.

19. "Қозғалыс қызметі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жеңіл атлетика;
- 2) акробатика элементтері бар гимнастика;
- 3) шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері.

20. "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлауды және шығармашылық қабілеттерін дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзара әрекет ету ойындары (2-сыныптан бастап);
- 2) қозғалыс ойындары;
- 3) қазақтың ұлттық қозғалыс және танымдық ойындары.

21. "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды

:

- 1) қауіпсіздік техникасы;
- 2) денсаулық және дене белсенділігі.

22. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) пәнді оқытуға кіріспе: дене тәрбиесі – денсаулық сабағы, сенің дене мүмкіндіктерің;

2) жеңіл атлетика: жүгіру және жүру. Секіру және лақтыру;

3) акробатика элементтері бар гимнастика: сымбат және координация. Гимнастикалық фигуралар. Қарапайым гимнастикалық снарядтар негізіндегі қозғалыстар. Кеңістіктегі әрекеттер. Имитациялық жаттығулар;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақ халқының дәстүрлері. Ұлттық қозғалыс ойындары: "Жапалақ пен қарлығаштар", "Балапандар";

5) қозғалыс ойындары: ойын – дене тәрбиесінің құралдары. Сюжеттік қозғалыс ойындары. Заттармен қозғалыс ойындары "допты тап", "Әткеншек". Секіргішпен ойналатын ойындар мен жаттығулар;

6) өзара әрекет ету ойындары: шағын топтар мен жұптасу кезіндегі қарым-қатынас дағдылары. Ойындарға арналған шығармашылық идеялар. Қарым-қатынастық дағдыларды дамытуға арналған "Кімді ұстағанымызды тауып көр" ойыны;

7) қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жаттығу сабақтарының пайдасы. Қозғалыс – денсаулыққа апарар жол. Адамның жүрек қағымы мен тыныс алуы. Тірек-қимыл аппаратының дамуы. Таза ауадағы дене қызметі. Қозғалыс дағдылары. Жылдамдық, күш және шапшаңдық. Секіруді дамыту. Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен тұрақтылық.

23. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) пәнді оқытуға кіріспе: дене мәдениеті дегеніміз не? Күн тәртібі. Таңғы жаттығу және жаттығу минуттары;

2) жеңіл атлетика: жүгіру және жүру. Секіру және лақтыру. Эстафеталар;

3) акробатика элементтері бар акробатика: мүсін және координация. Гимнастикалық фигуралар. Қарапайым гимнастикалық снарядтағы қозғалыстар. Имитациялық жаттығулар;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақ халқының дәстүрлері мен мәдениетімен танысу. "Ақ сүйек", "Ақ таяқ" ойындары. Қозғалыс ойындары арқылы еліктіру;

5) қозғалыс ойындары: ойын – дене қасиеттерін дамыту құралдары. "Қаздар-аққулар" сюжеттік-рөлдік қозғалыс ойыны. Ойын кеңістігі. Заттармен қозғалыс ойындары. Доппен ойналатын ойындар. Секіргішпен ойындар мен жаттығулар;

6) өзара әрекет ету ойындары: "Тезірек орын тап" ойыны арқылы шығармашылық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Ойындар арқылы шығармашылық қабілетті дамыту. Қарым-қатынас дағдыларын дамытуға арналған ойындар. Шағын топтар мен жұптасатын ойындардағы қарым-қатынас дағдылары;

7) қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: денсаулық туралы түсінік. Дене жаттығулары сабақтарының пайдасы. Сенің дене мүмкіндіктерің. Қозғалыс дағдылары. Жылдамдық, күш және шапшаңдық. Секіруді дамыту. Дене қызметі кезіндегі адамның жүрек соғысы мен тыныс алуы. Тірек-қимыл аппаратын дамыту. Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен дербестілік. Таза ауадағы дене қызметі.

24. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) пәнді оқытуға кіріспе: денсаулықтың негізгі түсініктеріне шолу жасау;

2) жеңіл атлетика: таңғы жаттығу жиынтығы. Жүгіру, секіру және лақтыру дағдылары. Жүгіру, секіру және лақтыру элементтері бар эстафеталар. Ұзындыққа және биіктікке секіру;

3) акробатика элементтері бар гимнастика: гимнастикалық жаттығулар. Өрмелеу және бірнеше мәрте өрмелеу. Тепе-теңдікті дамыту;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақтың ұлттық ойындарымен танысу. Қазақтың ұлттық жүгіру ойындары ("Бәйге"). Сюжеттік-рөлдік ойындар: "Аққасқыр - байланған қасқыр". Серіктестік және шынайы ойын;

5) қозғалыс ойындары: қозғалыс ойындары – спорттық ойындардың негізі. Қозғалыс ойындарының әрқилылығы. Қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары. "Доп кімде?" деп аталатын доппен ойналатын қозғалыс ойыны. Қозғалысы көп ойындар. Аттракциондық ойындар. Кіріктірілген ойындар. Стандарттық емес құралдарды қолданушы ойындар. Шабуылдаушы әрекеттер бар ойындар;

6) өзара әреке ететін ойындар: жұптасатын және топтық ойындар. Топтарда және жұп болу кезіндегі жұмыстар. "Аю мен аралар" ойынындағы жұптасу және топтасу жұмыстары. Қарым-қатынас дағдыларды дамыту. Жекелей шығармашылық қабілеттер. Топтық қызмет арқылы көрінетін шығармашылық;

7) қауіпсіздік техникасы: спорт зал және спорт алаңқайларындағы қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жүктемесі арқылы күшті дамыту. Төзімділікке тәрбиелеу. Денеге күш түсіру кезіндегі организмдегі өзгерістер. Дербес қозғалыс қызметі кезіндегі прогресс. Ашық ауадағы дене қызметі.

25. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) пәнді оқытуға кірісу: салауатты өмір салты түсінігін қалыптастыру;

2) жеңіл атлетика: әртүрлі қозғалыс түрлеріне арналған сергітпелер. Жүгіру, секіру және лақтырудың әрқилылығы. Жеңіл атлетика элементтері бар эстафеталар. Жүгіру ойындарына қатысу. Ұзындық пен биіктікке секіру. Лақтырумен жүргізілетін тәжірибелер;

3) акробатика элементтері бар гимнастика: аэробика элементтері бар гимнастика. Гимнастикалық жаттығулар реттілік. Тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: "Айгөлек" қазақтың ұлттық ойынымен таныстыру. Серіктестік және әділ ойын;

5) қозғалыс және спорттық ойындар: қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары . "арық арқылы секіру" қозғалыс координациясы бойынша қозғалыс ойыны. Әсер етудің жылдамдығына қозғалыс ойындары. Ұжымда жұмыс жасай алу;

6) өзара ету ойындары: командалық ойындар элементтері. Ойын арқылы әлеуметтік дағдылары. Ойындардағы қарым-қатынас дағдылары. Жарысу элементтері бар ойындар . Дәлдік пен нақтылықты дамытуға арналған ойындар. "Бос орын" ойыны. Дамытушы ойындар. Жұп және топтардағы ойын жұмысына арналған тапсырмалар. Баскетбол элементтері бар эстафеталар. Топтардағы шығармашылықты дамыту ойындары;

7) қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жүктемесі кезінде өз-өзін бақылау. Дене белсенділігі және төзімділік. Төзімділікті дамытуға арналған ойындар. Дене

жаттығулары арқылы шапшаңдықты дамыту. Қозғалыс және еріктік қасиеттерді дамыту. Топтық қозғалыс қызметіндегі прогресс.

26. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеңіл атлетика: қысқа қашықтыққа жүгіру. Ұзындыққа секіру негіздері. Өртүрлі типтегі лақтырулармен тәжірибелер. Жеңіл атлетика элементтерімен тәжірибе;

2) акробатика элементтерімен гимнастика: гимнастиканың негізгі элементтері. Жалпы дамытушы жаттығулар кешені. Акробатиканың қарапайым элементтері. Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы жаттығулар. Гимнастикалық құралдармен тапсырмалар;

3) шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері: тапсырмалар арқылы дене жағдайының компоненттерін дамыту. Аэробикалық жаттығулардың пайдасы. Қашықтыққа жүру тапсырмасы;

4) қазақтың ұлттық ойындары: қазақтың қозғалыс ойындары: "Тоқта", "Күміс алу". Ұлттық танымдық ойындары: "Тоғыз құмалақ";

5) қозғалыс және спорттық ойындар: спорттық ойындардың жеңілдетілген нұсқалары. Волейбол доптарымен ойналатын ойындар. Спорттық сипаттағы ойындар. Техникасы қарапайым элементтерден тұратын тапсырмалар. Командада жұмыс жасау негіздері;

6) өзара әрекет ету ойындары: баскетбол элементтері бар ойындар. Допты игеру дағдыларын дамыту. Допты қолданумен жаттығулар құрау. Ойындардағы командалық әрекеттер. Доппен ойналатын түрлі ойындар. Біріккен және оқиғаларға негізделген тапсырмалар: көшбасшылық және серіктестік. Біріккен және оқиғаға толы тапсырмалар арқылы оқыту. Ойындарда елестетуді дамыту;

7) қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық туралы білім және тәжірибе арқылы дағдыларға ие болу: ойын қозғалыстары қатары арқылы көрінетін денсаулық компоненттерінің көрінуі. Денсаулық пен жүгіру дағдыларын дамыту.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сөз сынып, екінші және үшінші сандар – бөлім мен тарау, төртінші сан оқу мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодталуында "1"-сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының нөмірі.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

<p>1.1 Жеңіл атлетика</p>	<p>0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге оған ұқсатып негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; . 1. 1. 3 мұғаліммен бірге әрекет ету; деңгейінде негізгі дене қозғалыстарын орындау; 0. 1. 1. 4 нормативті, жалпы қолданыстағы ишараттардың мәнін түсіну, дауыстың, ырғақтың күші мен жоғары болуының әлеуметтік мәнін түсіну; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды түсіну және сөзбен жеткізу; 0. 1. 1. 6 сөйлеу этикетінің формулаларын бағытты және ынталы түрде пайдалану;</p>	<p>1. 1. 1. 1 өздігінен, сөздік нұсқаулар бойынша негізгі қозғалыстарды білу және орындай алу 1. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді игеру, оларды сөйлеуде қолдану; 1. 1. 1. 3 негізгі дене қозғалыстарын үлгі бойынша және ұқсаттырып орындау, оларды қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру; 1. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау техникасын нақтылау мен түзеу үшін тікелей сұрақтар қою 1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды білу; 1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу</p>	<p>2. 1. 1. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыстардың сапасын жақсарту; 2. 1. 1. 2 пәндік-графикалық сызба бойынша тірек сөзбен бағалаушы пікір құрау; 2. 1. 1. 3 негізгі дене қозғалыстарын сөзбен берілген нұсқаулықта білу және орындау, оларды жаттығулармен байланыстыру; 2. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау техникасын түсіну, нақтылауға қатысты сұрақтар қою; 2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтардың алдын-алу дағдыларын игеру; 2. 1. 1. 6 эмоционалды жағдайды өздігінен басқара алудың қарапайым тәсілдерін білу</p>	<p>3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау; 3. 1. 1. 2 технологиялық жоспар жоспарға тірек ретіндегі тапсырманы орындау барысын сөз түрінде көрсету; 3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір жаттығудан екінші жаттығуға баяу өтіп, негізгі қозғалыстарды өздігінен байланыстыру; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларын орындау техникасын нақтылау үшін тікелей, жанама және балама сұрақтар қою; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әркілы деңгейлеріндегі қиындықтардың себептеріне талдау жасау; 3. 1. 1. 6 психофизикалық күш салуды алу үшін тыныс алу техникаларын пайдалану</p>	<p>4. 1. 1. 1 әртүрлі жаттығуларды өздігінен орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдылары мен икемдерін көрсету; 4. 1. 1. 2 берілген тақырыпқа талқылау мәтінін құрастыру; 4. 1. 1. 3 жаттығулар сериясында қозғалыстарды орындау сапасының барынша қолжетімділігін көрсету; 4. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау сапасы туралы бағалаушытық пікір құрастыру; 4. 1. 1. 5 оларды орындау кезіндегі тәуекелдерді азайтуды көрсете отырып, жаттығуларды орындау деңгейін тану; 4. 1. 1. 6 жолдастың көмегімен мақсатты түрде көмек беру</p>
	<p>0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларында</p>		<p>2. 1. 2. 1 дене жаттығуларын</p>		

<p>1.2 Акробатика элементтері бар гимнастика</p>	<p>Ғ ы қозғалыстарды орындау кезіндегі ырғақтылық, кеңістік, салмақ, уақыт туралы қарапайым түсініктерге ие болу, 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау жасау үшін көру анализаторлары н пайдалану; 0. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен әртүрлі кеңістіктерде қарапайым қозғалыстарды жасау; 0. 1. 2. 4 білім алушының ауызша нұсқаулығы бойынша әрекет ете алу; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша өзінің икемдері мен кемшіліктерін түсіну және бағалау; 0. 1. 2. 6 вербалды, паравербалды, вербалды емес құралдарды пайдалана отырып, көмекке жүгіне алу</p>	<p>1. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындау контекстіндегі "ырғақтылық" және "уақыт", "кеңістік", "салмақ" түсініктеріне бағытталу; 1. 1. 2. 2 оқу тапсырмаларын ың орындалуын дұрыстығын бағалау; 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте жасалатын қарапайым қозғалыстар қатарын білу және орындау; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу тапсырмаларын тұжырымдау; 1. 1. 2. 5 өздерінің қозғалыс дағдыларын орындаудағы икемдері мен кемшіліктерін сипаттай алу; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалауыштық пайымдауды құру</p>	<p>орындау кезінде уақыт, кеңістік және ырғақтылық түсініктеріне түсініктеме беру ; 2. 1. 2. 2 оқу қызметінің жетістігі (3. 1. 2. 2 дене сәтсіздіктерін) себептерін сөзбен айту және оларға қол жеткізу үшін конструктивті түрде әрекет ете алу; 2. 1. 2. 3 кеңістіктегі және қарқынды түрде қарапайым өзгерістермен келетін қозғалыстарды түсіну және бере алу; 2. 1. 2. 4 өз әрекеттерін реттеу үшін сөйлеуді колдану; 2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алуы мен кемшіліктерін түсіну және түсіндіру; 2. 1. 2. 6 қарым-қатынаст ық және танымдық тапсырмаларды шешу үшін сөйлеу құралдарын пайдалану</p>	<p>3. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындауда уақыт, кеңістік және ырғақтылық түсініктерін көрсету; 3. 1. 2. 2 дене жаттығуларын орындау процесіндегі алдын-ала, қадамды және қорытынды өзіндік бақылау 3. 1. 2. 3 кеңістікт және қарқынмен орындалатын қозғалыс қатарын өздігінен орындауды көрсету; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерінің жоспары мен алгоритміні құру; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетін анықтау; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас кезінде шығармашылық және ізденушілік сипаттағы мәселені бірге шешу</p>	<p>4. 1. 2. 1 кеңістік , уақыт туралы білімді көрсетуші бірзділік, нақты және тиімді дағдылар қатарын колдана алу; 4. 1. 2. 2 жаттығуларды орындау техникасына өзара және өзіндік бақылау жасау бағытын жүзеге асыру; 4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша қозғалыстарды орындау сапасына талдау жасау; 4. 1. 2. 4 пәндік лексиканы пайдаланумен конструктивтік диалог құру; 4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін анықтау және ұсыну; 4. 1. 2. 6 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалай алу</p>
					<p>4. 1. 3. 1 сабақтан кейін құралдарға</p>

1.3 Шаңғы тебу/ кросс/ коньки тебу дайындығының негіздері				күтім жасау, шаңғы, коньки тебуге өзіндік дайындықты ұйымдастыру; 4. 1. 3. 2 тоқтату техникасы, коньки мен шаңғының негізгі қадамдарын игеру, шаңғы мен коньки тебу техникасы, оларда тұрудың техникасын игеру; 4. 1. 3. 3 тыныс алуды қалыпқа келтіру үшін тыныс алу және дене жүктемесін төмендету жаттығуларын жасау, аэробика жаттығуы кезінде өзінің қал-жағдайын бақылауға алу
---	--	--	--	--

2) "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлау мен шығармашылық қабілетті дамыту"
бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеяларын жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 физикалық міндеттерді шешу	1. 2. 1. 1 ұжымдық дене жаттығуы кезіндегі қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 қозғалыс операцияларын жүзеге асыру сапасына бақылау жасау үшін әртүрлі	2. 2. 1. 1 қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылау және көрсету; 2. 2. 1. 2 оқу тапсырмаларын сыныптастарым ен өнімді түрде бірге жұмыс жасау;	3. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын қатарында балама шешімдерді қолдану; 3. 2. 1. 2 тиімді оқу диалогының бастамасы және оны қолдау;	4. 2. 1. 1 балама шешімдердегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеяларын тұжырымдау және жүзеге асыру; 4. 2. 1. 2 бірге атқарылатын әрекетте ортақ бір шешімге келу;	

2.1 Өзара әрекет ету ойындары	<p>процесіндегі оқу міндетін сақтап қалу;</p> <p>0. 2. 1. 3 топта мұғалімнің көмегімен коммуникативтік тапсырмаларды шешуді ұйымдастыру;</p> <p>0. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін оны жасай алу</p>	<p>анализаторларды пайдалану;</p> <p>1. 2. 1. 3 қарым-қатынас жасау және өзара әрекет ету кезінде серіктестің позициясына бағытталу;</p> <p>1. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларды жетілдіру</p>	<p>2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жұмыс жасау дағдысын көрсету;</p> <p>2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларын дұрыс бағалау</p>	<p>3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен өзіндік және командалық жұмыстың мәнін түсіну және көрсету;</p> <p>3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізу контекстінде жеке дағдылар мен қабілеттерді бағалау</p>	<p>4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін топта және өз алдына дербес түрде жұмыс жасай алу;</p> <p>4. 2. 1. 4 өзара біріккен істе өз қатарластарымен оң қарым-қатынас жасау және өзара әрекет ету</p>
2.2 Қозғалыс ойындары	<p>0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті мұғалімнің басшылығымен бөлу;</p> <p>0. 2. 2. 2 қарым-қатынас жасау және өзара әрекет ету кезінде серіктеске бағытталу;</p> <p>0. 2. 2. 3 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен дене белсенділігі кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және орындау;</p> <p>0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау</p>	<p>1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды білім беру ортасын құру маңыздылығын сезіне отырып, ресурстар мен идеяларды, кеңістікті бөлу;</p> <p>1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын орындау кезінде өзара көмек көрсету;</p> <p>1. 2. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ойын кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді атау және пайдалану;</p> <p>1. 2. 2. 4 қиындықтарды жеңуге тырысу және оң нәтижелерге қол жеткізуді көрсету</p>	<p>2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеялар мен ресурстар, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту;</p> <p>2. 2. 2. 2 жағымды білім беру ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске сыйластық қарым-қатынас таныту;</p> <p>2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, олардың ұжымдық дене жаттығуларын орындау кезінде дайындығын көрсету;</p> <p>2. 2. 2. 4 мұғалім мен өз қатарының бағалауын дұрыс қабылдау</p>	<p>3. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеялар мен ресурстарды ауыстыру мүмкіндігін бағалау;</p> <p>3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске құрмет көрсету;</p> <p>3. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді білу және пайдалана алу;</p> <p>3. 2. 2. 4 өзінің сөйлеудегі мінез-құлқын, қоршаған ортаның мінез-құлқын дұрыс бағалау</p>	<p>4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды эмоционалды және дидактикалық ортаны құру маңыздылығы сезіне отырып, идеялар мен ресурстарды, кеңістікті бөле алу;</p> <p>4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынас жасаудың негізгі дағдыларын көрсету;</p> <p>4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді жасау және қолдану;</p> <p>4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізу үшін еңбексүйгіштік пен табандылық, тәртіпті көрсету</p>

2.3 Қазақстың ұлттық қозғалыс және танымдық ойындары

<p>0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық тапсырмаларды шешу;</p> <p>0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылуды көрсету;</p> <p>0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар идеяларды білу;</p> <p>0. 2. 3. 4 оқу міндеттерін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою;</p> <p>0. 2. 3. 5 патриотизм және оның көріну жолдары туралы негізгі түсініктерге ие болу;</p> <p>0. 2. 3. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен әрекеттерді сөзбен жеткізу;</p> <p>0. 2. 3. 7 сюжеттік ойында қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өз рөлін түсіну</p>	<p>1. 2. 3. 1 шығармашылық тапсырмаларды түсінуді көрсету ;</p> <p>1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуді өзіндік бақылауды көрсету;</p> <p>1. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды атау және пайдалану, оны мұғалімге көрсету;</p> <p>1. 2. 3. 4 паравербалды құралдарды дұрыс пайдалана отырып, оқу міндеттерін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою;</p> <p>1. 2. 3. 5 бастауыш мектепте білім алушылардың әлеуметтік рөлі контекстіндегі патриотизмнің мәні неде соны түсіну;</p> <p>1. 2. 3. 6 оқу тапсырмасын ұстап тұру және тұжырымдау;</p> <p>1. 2. 3. 7 өзінің рөлін білу және оның ойын барысындағы орындауын бақылау</p>	<p>2. 2. 3. 1 конструктивті шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық тапсырмаларды қатысуға қатысу ;</p> <p>2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және өзіндік түзетуге бағыттауды жүзеге асыру;</p> <p>2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен жылпыландыру және оларды мұғалімдер мен қатарластарына көрсету;</p> <p>2. 2. 3. 4 жеке тұлғалық рефлексия, ортақ әрекет етудегі мәселелерді шешу үшін сөйлеуді қолдану;</p> <p>2. 2. 3. 5 әділ бәсекелестің мәнін түсіне отырып, өзара әрекет ету және патриотизм сезімі не екенін білу;</p> <p>2. 2. 3. 6 қарым-қатынастық кезінде пәндік терминдерді пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 7 ойын аяқталғанша өз рөлінің орындалуын сараптау</p>	<p>3. 2. 3. 1 конструктивті жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш біріктіру;</p> <p>3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметінің мақсатты түрде бағытталған өзіндік бақылауы мен өзара бақылауын жүзеге асыру;</p> <p>3. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен идеяларды анықтау және талдау, оны мұғалімдері мен өз қатарластарына беру;</p> <p>3. 2. 3. 4 мәні бар сөйлемдерді дұрыс құрау: өтініш, шақыру, тілек айту, сыпайы түрде бас тарту;</p> <p>3. 2. 3. 5 патриотизмнің мәнін түсіндіру және өзара әрекет ету мен әділ ойынды көрсету;</p> <p>3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейлерде командалық өзара әрекет етуде тиімді өзара қарым-қатынас дағдыларын игеру;</p>	<p>4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді шешу үшін координатордың рөлін атқару;</p> <p>4. 2. 3. 2 қазақтың ұлттық қозғалыс және танымдық ойындарының ережелерін білу түсіндіре алу (бесеуден кем емес);</p> <p>4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайларда берілетін жаңа идеяларды құру үшін шығармашылық қабілет пен идеяларды өзгелерімен біріктіру;</p> <p>4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына деген оң көзқарасты вербалды және вербалды емес түрде көрсету;</p> <p>4. 2. 3. 5 жекелей және топтық дене жаттығулары кезіндегі әділ бәсекелестік және патриотизм сезімін көрсету;</p> <p>4. 2. 3. 6 талқылау мәтінінің құрылымына сүйене отырып, өз позициясын сенімді түрде дәлелдеу;</p> <p>4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтары түсіне</p>
---	--	--	---	---

				3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу	отырып, ойын барысында әртүрлі рөлдерді тәжірибеден өткізу
--	--	--	--	--	--

3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Денсаулық және дене белсенділігі	<p>0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы түсінікке ие болу, оны сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну;</p> <p>0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысына ие болу;</p> <p>0. 3. 1. 3 денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулар туралы түсінікке ие болу, олардың дене қызметіндегі орнын білу;</p> <p>0. 3. 1. 4 мұғалім көмегімен дене жаттығуларын орындау кезіндегі организмдегі дене өзгерістерін сезіну;</p> <p>0. 3. 1. 5 ұқсату бойынша релаксация техникасын жүзеге асыру</p>	<p>1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықты сақтау тәсілдері туралы білімді көрсету;</p> <p>1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға тірек ретінде денсаулыққа арналған дене жаттығуының мәні туралы талқы мәтін құрау;</p> <p>1. 3. 1. 3 сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың дене қызметіндегі маңыздылығын түсіну;</p> <p>1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмдегі дене өзгерістерін анықтау;</p> <p>1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда</p>	<p>2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасы туралы талқылау және сипаттау;</p> <p>2. 3. 1. 2 тірек сөздер және жоспар бойынша талқы мәтін құрау;</p> <p>2. 3. 1. 3 дене қызметіндегі сергіту мен тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіндіру;</p> <p>2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмдегі дене өзгерістерін қалай бақылауды білу;</p> <p>2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсіруді алу үшін және релаксация техникасын білу және қолдану</p>	<p>3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын түсіну және ол туралы білімді көрсету;</p> <p>3. 3. 1. 2 публицистикалық стильде "Салауатты өмір салты" тақырыбына талқы мәтін құрау;</p> <p>3. 3. 1. 3 дене қызметіндегі сергіту мен тоқтаусыз жасалатын жаттығулар процесін сипаттау;</p> <p>3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру;</p> <p>3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация</p>	<p>4. 3. 1. 1 денсаулық және салауатты өмір салты үшін және дене жаттығуының маңыздылығын түсіну және талдау;</p> <p>4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған дене жаттығуының мәні туралы презентациямен сөз дайындау;</p> <p>4. 3. 1. 3 дене қызметіндегі сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың қажеттілігін талқылау және көрсету;</p> <p>4. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындағаннан кейін немесе жаттығу барысындағы дене өзгерістерін бақылау бойынша бақылау стратегияларын игеру</p> <p>4. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсіруді алу үшін әртүрлі релаксация</p>

		релаксация техникасын қолдану		техникасын қолдану	техникаларын өздігінен қолдану және араластыру
3.2 Қауіпсіздік техникасы	<p>0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезінде мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу;</p> <p>0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге жасалатын оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау;</p> <p>0. 3. 2. 3 дене жаттығуына қатысу мүмкіндігі мен шектеулері туралы дұрыс түсінікті қалыптастыру;</p> <p>0. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес деңгейде сұхбаттасушыға құрмет көрсету</p>	<p>1. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезіндегі қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау;</p> <p>1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша жасалатын алға қойылған тапсырмаға сәйкес оқу әрекеттерін бақылау және бағалау;</p> <p>1. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігін түсіну;</p> <p>1. 3. 2. 4 мәдени сөйлеу қарым-қатынасы ережелерін білу және орындау</p>	<p>2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде оның негізгі ықпал ету жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіну;</p> <p>2. 3. 2. 2 алға қойылған тапсырмаға сәйкес орындалатын оқу әрекеттерін өздігінен жоспарлау, бақылау және бағалау;</p> <p>2. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігі ережелерін білу және орындау;</p> <p>2. 3. 2. 4 олардың қарым-қатынасын көрсете отырып, сөйлеу этикетінің нормаларын игеру</p>	<p>3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, тәуекелдермен қиындықтармен қалай күресу керек екенін түсіну және көрсету;</p> <p>3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге жеткен нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау;</p> <p>3. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігі ережелерін орындауды көрсету;</p> <p>3. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес оң сөйлеу қарым-қатынасы ережелерін сақтау</p>	<p>4. 3. 2. 1 денсаулыққа ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезіндегі қиындықтар мен тәуекелдермен күрсеуге көмектесу үшін сәйкес әсер етулерді таңдау және қолдану;</p> <p>4. 3. 2. 2 қажетті нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттері өздігінен тұжырымдау;</p> <p>4. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігі ережелерін орындауды бақылау;</p> <p>4. 3. 2. 4 әртүрлі формалар мен сөйлеу стильдерін пайдалана отырып, өз пікірін әдеби тілдің нормаларына сәйкес білдіру</p>

29. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Бейімделген дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. "Бейімделген дене шынықтыру" – денсаулық сабағы	0. 3. 2. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді білу ; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың пайдасы туралы түсінікке ие болу, оны сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну; 0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысын игеру
	Сенің дене мүмкіндіктерің	0. 3. 1. 3 сергіту және шынықтыру жаттығулары және олардың дене қызметіндегі орны туралы түсінікке ие болу; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын физикалық өзгерістерді түсіну
	Жүгіру және жүру	0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге, ұқсата отырып негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қиындықтарды түсіну және сөзбен жеткізу;

2. Жеңіл атлетика		0. 1. 1. 6 сөйлеу этикетінің формулаларын бағыттық және ынталандыру тұрғысынан пайдалану
	Секірулер мен лақтырулар	0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге, ұқсата отырып негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; 0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге орындалатын әрекет деңгейіндегі негізгі дене жаттығуларын орындау; 0. 1. 1. 4 нормативті, жалпықолданыстағы ишараттың мәнін түсіну, ырғақ, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін түсіну
3. Өзара әрекет ету ойындары	Сюжеттік қозғалыс ойындары "Көбелектер мен құрттар" ойыны	0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс ойындарын жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене міндеттерін шешу процесіндегі оқу міндетін басты назарға алады
	Қозғалыс дағдылары "Қырыаяқ" ойыны	0. 1. 1. 3 мұғаліммен орындалатын әрекет деңгейіндегі негізгі дене жаттығуларын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мәнін түсіну, ырғақ, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін түсіну; 0. 2. 3. 7 сюжеттік ойындағы қарапайым қозғалыстарды орындау кезіндегі өзінің рөлін түсіну
	Шағын топтар мен жұптардағы қарым-қатынас дағдылары	0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс ойындарын жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене міндеттерін шешу кезіндегі оқу мақсаты; 0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағымды оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіну, мұғалімнің

		басшылығымен кеңістікті, ресурстар мен идеяларды бөлісу
4. Денсаулық пен дене белсенділігі	Дене жаттығуларының пайдасы	0. 3. 2. 3 дене қызметіндегі мүмкін болатын қатысулар мен шектеулер туралы дұрыс түсінік қалыптастыру; 0. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес деңгейде сұхбатташуға құрметпен қарау
2 - тоқсан		
5.Акробатика элементтері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы. Мүсін мен координация	0. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен орындалатын оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 0. 3. 1. 3 сергіту және шынықтыру жаттығулары және олардың дене қызметіндегі орны туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсіну
	Гимнастикалық фигуралар	0. 1. 1. 3 мұғаліммен орындалатын әрекеттер деңгейіндегі негізгі дене қозғалыстарын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мәнін түсіну, ырғақ, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін түсіну; 0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдары қолдана отырып, көмекке жүгіне алу
	Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы қозғалыстар	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі қозғалыстар барысында уақыт, кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерге ие болу; 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау жасау үшін көру анализаторын пайдалану; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша өзінің дағдылары мен кемшіліктерін білу және бағалау;

		0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдары қолдана отырып, көмекке жүгіне алу
	Кеңістіктегі қозғалыс	0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын мұғалімнің көмегімен жүзеге асыру; 0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығымен әрекет ету; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша өзінің дағдылары мен кемшіліктерін білу және бағалау
	Имитациялық жаттығулар	0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге жасалатын жаттығулар деңгейінде негізгі дене қозғалыстарын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мәнін түсіну, ырғақ, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін түсіну;
6. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының дәстүрлері	0. 2. 3. 5 патриотизм туралы және оның көріну жолдары туралы негізгі түсініктерге е болу; 0. 2. 3. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен әрекеттерді сөзбен жеткізу; 0. 2. 3. 7 сюжеттік ойында қарапайым қозғалыстарды орындауда өз рөлін түсіну; 0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды білу; 0. 2. 3. 4 оқу міндетін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою
	"Жапалақ пен қарлығаштар", " Балапандар" атты ұлттық қозғалыс ойындары	0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық міндеттерді шешу ; 0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылуды көрсету
3 - тоқсан		
	Қауіпсіздік техникасы. Жүрек қағысы мен адамның тыныс алуы	0. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен орындалатын оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын

7. Денсаулық және дене белсенділігі		орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсіну 0. 3. 1. 5 ұқсатып жасау бойынша релаксация техникасын жүзеге асыру
	Қозғалыс – денсаулыққа апаратын жол	0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы түсінікке ие болу, оны ұстап тұру үшін дене қызметінің рөлін түсіну ; 0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысын игеру
	Развитие опорно-двигательного аппарата	0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістіктегі қарапайым әрекеттер қатарын мұғалімнің көмегімен жүзеге асыру; 0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығы бойынша әрекет ете алу
8. Қозғалыс ойындары	Ойын – дене тәрбиесінің құралы	0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағымды оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіну, мұғалімнің басшылығымен кеңістікті, ресурстар мен идеяларды бөлісу; 0. 2. 2. 2 қарым-қатынас және өзара әрекетте ету кезінде серіктесіне бағытталу
	"Өткеншек" қозғалыс ойыны	0. 2. 2. 3 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған дене белсенділігі кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және орындау; 0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау
	"Допты тап" доппен ойналатын ойын	0. 2. 2. 3 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған дене белсенділігі кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және орындау; 0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша өзінің кемшіліктері мен дағдыларын білу және бағалау; 0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдары қолдана отырып, көмекке жүгіне алу
		0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі

	Секірмемен жасалатын жаттығулар мен ойындар	қозғалыстар барысында уақыт, кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерге ие болу; 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау жасау үшін көру анализаторын пайдалану
4 - тоқсан		
9. Өзара бірге ойналатын ойындар	Қауіпсіздік техникасы	0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезінде мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге орындалатын әрекеттерді жоспарлау және бағалау
	"Кімді ұстағанын тап!" қарым-қатынас дағдыларын дамыту ойындары	0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге жасалатын әрекеттер деңгейіндегі негізгі дене қозғалыстарын орындау; 0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеяларын жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене жаттығулары міндеттерін шешу барысындағы оқу мақсатын назарға алу; 0. 2. 1. 3 топтағы қарым-қатынас міндеттерін мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен шешу
	Ойындарға арналған шығармашылық идеялар	0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық міндеттерді шешу 0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылуды көрсету; 0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды білу; 0. 2. 3. 4 оқу міндетін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою
	Ашық ауадағы дене қызметі	0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы

10. Денсаулық және дене белсенділігі		түсінікке ие болу, оны сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну; 0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдыларын игеру
	Жылдамдық, күш және шапшаңдық	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі қозғалыстар барысында уақыт, кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерге ие болу; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсіну; 0. 3. 1. 5 ұқсау бойынша релаксация техникасын жүзеге асыру
	Секіруді дамыту	0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын мұғалімнің көмегімен жүзеге асыру; 0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығымен әрекет ете алу
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен дербестілік	0. 3. 2. 3 дене жаттығуларына қатысу мүмкіндіктері мен шектеулері туралы дұрыс түсінік қалыптастыру; 0. 3. 2. 4 сұхбат берушіге вербалды және вербалды емес деңгейде құрмет көрсету; 0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге орындалатын жаттығулар деңгейінде негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды түсіну және сөзбен жеткізу; 0. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін дағдыларды жүзеге асыру

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
		1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықта сақтау жолдары туралы білімді көрсету; 1. 3. 1. 2 графикалық сызбаны тірек ете отырып, денсаулыққа

1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. Дене мәдениеті дегеніміз не?	арналған дене белсенділігінің мәні туралы талқылама мәтін құрау; 1. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залды өзін-өзі ұстау қауіпсіздігі ережелерін орындау қажеттілігін түсіну; 1. 3. 2. 4 мәдениетті сөйлеу қатынасының ережелерін білу және орындау
	Күн тәртібі, таңғы жаттығу және жаттығу минутасы	1. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну; 1. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін анықтау; 1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
2. Жеңіл атлетика	Жүгіру және жүру	1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсату бойынша негізгі дене жаттығуларын орындау, оларды қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру; 1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзетуге арналған тікелей сұрақтар қою
	Секіру және лақтыру	1. 1. 1. 1 сөйлеу нұсқаулығы бойынша негізгі қозғалыстарды білу және өздігінен жасай алу; 1. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді игеру, оларды сөйлеуде қолдану; 1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын мүмкін болатын қиындықтарды білу; 1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу
	Эстафеталар	1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету; 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістіктегі қарапайым әрекеттер қатарын білу және орындау; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру

3. Өзара әрекет ету ойындары	"Тез орынға тұру" ойыны арқылы шығармашылық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту	1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету; 1. 2. 1. 3 қарым-қатынас жасауда және өзара әрекет етуде серіктестің позициясына бағытталу
	Ойындар арқылы шығармашылық қабілеттерді дамыту	1.2.1. ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс ойындарын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 қозғалыс операциясын орындау сапасына бақылау үшін әртүрлі анализаторларды қолдану; 1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағымды оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіну, мұғалімнің басшылығымен кеңістікті, ресурстар мен идеяларды бөлісу; 1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын орындау кезінде өзара көмек көрсету
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту ойындары	1. 2. 3. 7 өз рөлін білу және ойын барысында оның орындалуын бақылау; 1. 2. 1. 3 өзара әрекет ету және қарым-қатынас жасауда серіктестің позициясына бағытталу
	Шағын топтар мен жұптардағы қарым-қатынас дағдылары	1. 2. 1. 1 ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс ойындарын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 қозғалыс операциясын орындау сапасына бақылау жасау үшін әртүрлі анализаторларды пайдалану
2 - тоқсан		
	Қауіпсіздік техникасы дене мүсіні және үйлесімділік	1. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 1. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және ширату жаттығулардың маңыздылығын түсіну;

4. Акробатика элементтері бар гимнастика		1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға сүйене отырып, денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы талқы-мәтін құрау
	Гимнастикалық фигуралар	1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсас негізгі дене қозғалыстарын орындау, оларды қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру; 1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзетуге арналған тікелей сұрақтар қою; 1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контексінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ" және "ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу; 1. 1. 2. 2 оқу міндеттерін орындау дұрыстығын бағалау
	Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы қозғалыстар	1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын білу және жасай алу; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін тұжырымдау
	Имитациялық жаттығулар	1. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын орындауда өзінің дағдылары мен кемшіліктерін сипаттай алу; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын құрау; 1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының дәстүрлері мен мәдениетімен танысу "Ақ сүйек", "Ақ таяқ"	1. 2. 3. 5 бастауыш мектепте білім алушылардың әлеуметтік рөлі контексінде патриотизмнің мәні неде, соны түсіну; 1. 2. 3. 6 оқу міндетін тұжырымдау және ұстап тұру; 1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді түсіну; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету
	Қозғалыс ойындары арқылы тарту	1. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды атау және пайдалану, мұғалімге беру; 1. 2. 3. 4 нақтылау сұрақтарын қою, паравербалды құралдарды дұрыс қолдана отырып, оқу міндеттерін түсіну; 1. 2. 3. 7 өз рөлін білу және ойын барысында оның орындалуын бақылау

6. Қозғалыс ойындары	Жүрек қағысы және дене қызметі кезіндегі адамның тыныс алуы	<p>1. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау;</p> <p>1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау;</p> <p>1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін анықтау;</p> <p>1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану</p>
	Ойын – дене қасиеттерін дамыту құралы	<p>1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, сақтау тәсілдері туралы білімді көрсету;</p> <p>1. 3. 1. 2 графикалық сызбаны тірек ете отырып, денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы талқылама мәтін құрау;</p> <p>1. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын орындауда өзінің дағдылары мен кемшіліктерін сипаттай алу;</p> <p>1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын құру</p>
	Ойын кеңістігі	<p>1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын сезіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды бөлуді білу;</p> <p>1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын орындау кезінде өзара көмек көрсету</p>
	Заттармен қозғалыс ойындары	<p>1. 2. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ойын барысында қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді атау және пайдалану;</p> <p>1. 2. 2. 4 қиындықтардың алдын-алу және нәтижеге қол жеткізуге ұмтылуды көрсету</p>
	"Гуси – лебеди" сюжеттік-рөлдік ойындар	<p>1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контексінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ" және "ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу;</p> <p>1. 1. 2. 2 оқу міндетін орындау дұрыстығын бағалау</p>

	Тірек-қимыл аппаратын дамыту	<p>1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым жаттығулар қатарын білу және орындай алу;</p> <p>1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру;</p> <p>1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзету үшін тікелей сұрақтар қою</p>
	Доппен ойналатын ойындар	<p>1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсас негізгі дене қозғалыстарын орындау, оларды қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру;</p> <p>1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзету үшін тікелей сұрақтар қою</p>
	Секірмемен ойналатын ойындар мен жаттығулар	<p>1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын мүмкін болатын қиындықтарды білу;</p> <p>1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу</p>
4 - тоқсан		
	Қауіпсіздік техникасы. Денсаулық туралы түсінік	<p>1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын білу, денсаулықты сақтау тәсілдері туралы білімді көрсету;</p> <p>1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға сүйене отырып, денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы талқы-мәтін құрау;</p> <p>1. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залды өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі ережелерін орындау қажеттілігін түсіну;</p> <p>1. 3. 2. 4 мәдени сөйлеу қатынасының ережелерін білу және орындау</p>
	Сенің дене мүмкіндіктерің	<p>1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін анықтау;</p> <p>1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану</p>
	Жылдамдық, күш және жылдамдық	<p>1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контексінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ" және "ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу;</p> <p>1. 1. 2. 2 оқу міндеттерін орындау дұрыстығын бағалау</p>

7. Денсаулық және дене белсенділігі	Секіруді дамыту	1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын орындай алу және білу; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру
	Қимыл әрекетіндегі белсенділік пен дербестілік	1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын орындай алу және білу; 1. 1. 2. 5 өзінің қозғалыс дағдыларын сипаттай алу және кемшіліктері; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын құру; 1. 2. 1. 4 қозғалыс дағдыларына қол жеткізу үшін өзіндік дағдыны жетілдіру
	Ашық ауадағы дене қызметі	1. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау барысында қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықты сақтау тәсілдері туралы білімді көрсету; 1. 3. 2. 2 мұғалім үлгісі бойынша алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. Денсаулықтың негізгі түсініктеріне шолу жасау	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде олардың ықпал етуінің негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну; 2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін өздігінен жоспарлау, бақылау және бағалау; 2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын сипаттай және талқылай алу; 2. 3. 1. 2 тірек сөздер және жоспар бойынша денсаулық туралы талқы-мәтін құрау
		2. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну;

2. Жеңіл атлетика	Таңғы жаттығулар кешені	2. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерінің маңыздылығын білу; 2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсуді алу үшін релаксация техникасын білу және қолдану
	Жүгіру, секіру және лақтыру дағдылары	2. 1. 1. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыстардың сапасын жақсарту ; 2. 1. 1. 2 пәндік-графикалық сызбаны тірек ете отырып, бағалауыш пікір құру; 2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтардың алдын-алу дағдыларын игеру; 2. 1. 1. 6 эмоционалды жағдайды өздігінен реттеудің қарапайым тәсілдерін білу
	Жүгіру, секіру және лақтыру элементтері эстафета	2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу және орындау, оларды жаттығуларда байланыстыру; 2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасын білу
3 Қозғалыс ойындары	Қозғалыс ойындары – спорттық ойындардың негізі. Қозғалыс ойындарының әрқилылығы	2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, ресурстарды, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту; 2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске құрметпен қарау
	Қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары	2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талдау жасау; 2. 2. 2. 3 құрылымдық тәсілдер мен ережелерді талқылау, оларды ұжымдық дене қызметі барысында ұстану дайындығын көрсету; 2. 2. 2. 4 мұғалім мен өз қатарластарын бағасын дұрыс және конструктивті түрде беру
		2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, ресурстарды, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту;

	"Доп кімде?" қозғалыс ойыны	2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске құрметпен қарау; 2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдысын көрсету
	Жүру ойындары	2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талқылау көрсету; 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау орындау кезінде сыныптастармен өнімді түрде жұмыс жасау; 2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талқылау көрсету; 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау орындау кезінде сыныптастармен өнімді түрде жұмыс жасау
2 - тоқсан		
4. Акробатика элементтері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы дене жүктемесі арқылы күшті дамыту	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде олардың ықпал етуінің негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну; 2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін өздігінен жоспарлау, бақылау және бағалау; 2. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну; 2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін бақылауды білу
	Гимнастикалық жаттығулар	2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу және орындау, оларды жаттығуларда байланыстыру; 2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасын білу; 2. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контексінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ" және "ырғақтылық" түсініктеріне түсініктеме беру; 2. 1. 2. 2 оқу қызметінің сәтті (сәтсіз) болу себептерін сөзбен жеткізу және оған қол жеткізу үшін конструктивті түрде әрекет ете алу

	Өрмелеу және қайта өрмелеу	2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқын бойынша қарапайым өзгерістермен келген әрекеттерді білу және бере алу; 2. 1. 2. 4 өз әрекеттерін басқара алу үшін сөйлеуді пайдалану
	Тепе-теңдікті дамыту	2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алу дағдысы мен кемшілігін түсіну және түсіндіре алу; 2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үшін сөйлеу құралдарын белсенді пайдалану; 2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді талқылауға қатысу; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзетуді жүзеге асыру
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарымен танысу	2. 2. 3. 5 әділ бәсекелестік мәнін түсіне отырып, өзара әрекет ету және патриотизм сезімінің не екенін білу; 2. 2. 3. 6 коммуникативтік қатынастарда пәндік терминдерді еркін қолдану
	Қазақтың ұлттық жүгіру ойындары ("Бәйге")	2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы қарай өз рөлінің орындалуына талдау жасау; 2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, ұжымдық дене қызметі кезінде оларды ұстану дайындығын көрсету
	"Ақ қасқыр - байланған қасқыр" сюжеттік-рөлдік ойындар	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді талқылауға қатысу; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзетуді жүзеге асыру
	Серіктестік және әділ ойын	2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен идеяларды мұғалім мен қатарластары үшін жалпыландыру және көрсету; 2. 2. 3. 4 жеке рефлексия, ұжымдық қызметтегі мәселелерді шешуде сөйлеуді пайдалану
3 - тоқсан		

6. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы Төзімділікке тәрбиелеу	<p>2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал етуінің негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіну;</p> <p>2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау;</p> <p>2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын дене өзгерістерін бақылауды білу;</p> <p>2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсіруді алу үшін релаксация техникасын білу және қолдану</p>
	Дене жүктемесі кезінде организмде болатын өзгерістер	<p>2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын сипаттай және талқылай алу;</p> <p>2. 3. 1. 2 тірек сөздер мен жоспар бойынша денсаулық туралы талқы-мәтін құру;</p> <p>2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алу және кемшіліктерін түсіну және түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үшін сөйлеу құралдарын белсенді түрде пайдалану</p>
7. Қозғалыс ойындар	Әткеншек ойындар	<p>2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, ресурстарды, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту;</p> <p>2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске құрметпен қарау;</p> <p>2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талдау жасау</p>
	Кіріктірілген ойындар	<p>2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, оларды ұжымдық дене қызметі кезінде ұстану дайындығын көрсету;</p> <p>2. 2. 2. 4 мұғалім мен қатарластарының бағасын дұрыс және конструктивті түрде қабылдау;</p> <p>2. 2. 3. 6 коммуникативтік қатынаста пәндік терминдерді еркін қолдану</p>

	Стандарт болып табылмайтын құралдармен ойындар	<p>2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді талқылауға қатысу;</p> <p>2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау кезінде сыныптастарымен бірге өнімді жұмыс жасау;</p> <p>2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау мен түзету бағытын жүзеге асыру</p>
4 тоқсан	Қарсы шабуыл жасау ойындары	<p>2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқында қарапайым өзгерістермен келген әрекеттерді білу және бере алу;</p> <p>2. 1. 2. 4 өз әрекетін басқару үшін сөйлеуді пайдалану;</p> <p>2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдысын көрсету;</p> <p>2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларын дұрыс бағалау</p>
	Қауіпсіздік техникасы Коммуникативтік дағдыларды дамыту	<p>2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал етуінің негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіну;</p> <p>2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау;</p> <p>2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талдау жасау;</p> <p>2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үшін сөйлеу құралдарын белсенді түрде пайдалану</p>
	Жұптық және топтық ойындар	<p>2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талқылауды көрсету;</p> <p>2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау кезінде сыныптастарымен бірге өнімді жұмыс жасау;</p> <p>2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске деген құрмет</p>
	"Аю мен аралар" тобындағы және жұптардағы жұмыстар	<p>2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдысын көрсету;</p> <p>2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларын дұрыс бағалау</p>

8. Өзара әрекет ету ойындары	Жекелей шығармашылық қабілеттер	<p>2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, оларды ұжымдық дене қызметі кезінде ұстану дайындығын көрсету;</p> <p>2. 2. 2. 4 мұғалім мен қатарластарының бағасын дұрыс және конструктивті түрде қабылдау;</p> <p>2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілет пен идеяны мұғалім мен қатарластарына көрсету, жалпыландыру;</p> <p>2. 2. 3. 4 жеке рефлексия, ұжымдық қызметтегі мәселені шешу үшін сөйлеуді пайдалану</p>
	Топтық қызмет арқылы келетін шығармашылық	<p>2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді талқылауға қатысу;</p> <p>2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзету бағытын жүзеге асыру</p>
	Өзіндік қозғалыс қызметіндегі прогрессия	<p>2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игеру дағдысы мен кемшілігін түсіну және түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 2. 2 оқу қызметінің сәтті (сәтсіз болу) себептерін түсіндіру, оған қол жеткізу үшін конструктивті түрде жұмыс жасау;</p> <p>2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтардың алдын-алу дағдыларын игеру</p>
9. Денсаулық жәнге дене белсенділігі	Ашық ауадағы дене қызметі	<p>2. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залда өзін-өзі ұстау қауіпсіздігінің ережелерін білу және орындау;</p> <p>2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал етуінің негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіну;</p> <p>2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау;</p>
	Жүгіру	<p>2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу және орындау, оларды жаттығуларда байланыстыру;</p>

10. Жеңіл атлетика		2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасын білу; 2. 3. 2. 4 сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын игеру, оларды қарым-қатынас кезінде көрсету
	Биіктік пен қашықтыққа секіру	2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқындағы қарапайым өзгерістермен келген әрекеттерді білу және бере алу; 2. 1. 2. 4 сөйлеуді өз әрекетін басқару үшін пайдалану
	Қозғалыс ойындары мен эстафеталар	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді талқылауға қатысу; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзету бағытын жүзеге асыру 2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдыларын көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. Салауатты өмір салты түсінігін қалыптастыру	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдермен қалай күресуді түсіну және көрсеу; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру; 3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын білу және түсінуді көрсету; 3. 3. 1. 2 "Салауатты өмір салты" тақырыбында публицистикалық стильде талқы-мәтін құрастыру
	Қызметтің әрқилы түрлеріне арналған сергітпелер	3. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың процесін сипаттау; 3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін бақылау стратегияларының қатарын көрсету және түсіндіру;

2. Жеңіл атлетика		3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
	Жүгіру, секіру және лақтыру әрқилылығы	3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылдан екінші қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларының орындау техникасын нақтылау үшін тік, жанама және балама сұрақтар қою
	Жеңіл атлетика элементтерімен эстафета	3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау; 3. 1. 1. 2 технологиялық жоспарға сүйене отырып, тапсырмаларды орындауды барысын баяндау; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтардың себептерін талдау ; 3. 1. 1. 6 психофизикалық күш салуды алу үшін тыныс алу техникасын қолдану
3. Қозғалыс және спорттық ойындар	Қозғалыс ойындарындағы қимыл дағдылары	3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу; 3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейде командамен өзара әрекет етуде тиімді қарым-қатынас дағдыларын игеру
	"Арық арқылы секіру" қимыл үйлесімділігіне қозғалыс ойындары	3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылдан екінші қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру; 3. 2. 2. 3 ойын барысында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалану және қолдану; 3. 2. 2. 4 сөйлеудегі мінез-құлықты , қоршаған ортаның мінез-құлқын дұрыс бағалау ; 3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен өзіндік жұмыстың мәнін түсіну және көрсету
		3. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде

	Жылдам реакцияға қозғалыс ойындары	ресурстар мен идеяларды, кеңістікті ауыстыру мүмкіндігін бағалау; 3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске құрмет көрсету; 3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылдан екінші қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру
	Ұжымда жұмыс жасай алу	3. 2. 1. 1 стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеялары қатарында балама шешімдерді қолдану; 3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске құрмет көрсету
2 тоқсан		
4. Акробатиканың негіздері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы Дене жаттығулары арқылы шапшаңдықты дамыту	3. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залда өзін-өзі ұстау қауіпсіздігінің ережелерін білу және орындау; 3. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес сөйлеу қарым-қатынасының ережелерін ұстану; 3. 3. 1. 4 дене жаттығулары кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін бақылау стратегиялары қатарын көрсету және түсіндіру
	Аэробика элементтері бар гимнастика	3. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың процесін сипаттау; 3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау ырғақтылығы мен кеңістік пен уақытты көрсету; 3. 1. 2. 2 дене жаттығуларын орындау процесінде алдын-ала, қадамдық түрдегі қорытынды өзін-өзі бақылауды жүзеге асыру
	Гимнастикалық жаттығулардағы жүйелілік	3. 1. 2. 3 қарқынды түрде және кеңістікте әрекеттерді орындау қатарын өздігінен жүзеге асыру; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерінің жоспары мен алгоритмін құрау
	Тепе-теңдікті дамыту ойындары	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен өзіндік жұмыстың мәнін түсіну және көрсету; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау;

		3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және ізденушілік сипаттағы мәселелерді бірге шешу
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарына кіріспе	3. 2. 3. 5 патриотизмнің мәнін түсіндіру, әділ ойын мен өзара әрекет етуді көрсету; 3. 2. 3. 6 командалық вербалды және вербалды емес деңгейде тиімді қарым-қатынас дағдысын игеру; 3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеті мен идеяларын анықтау және талдау, оларды мұғалімі мен қатарластарына көрсету; 3. 2. 3. 4 мағыналы сөйлемдерді дұрыс құрау: өтініш, шақыру, тілек, сыпайы түрде бас тарту
	Серіктестік және "Айгөлек" ойыны	3. 2. 3. 7 ойын барысында өзінің рөлін негіздеу; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметіне өзара және өзіндік бақылау жасау
3 тоқсан		
6. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы, Дене белсенділігі мен төзімділігі	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдермен қалай күресуді түсіну және көрсету; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттыр мен міндеттерін тұжырымдау; 3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін бақылау стратегияларының қатарын көрсету және түсіндіру; 3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
	Дене жүктемесі кезіндегі өзін-өзі бақылау	3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын білу және түсіну; 3. 3. 1. 2 "Салауатты өмір салты" тақырыбында публицистикалық стильде талқы-мәтін құрастыру

		3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Төзімділікке арналған ойындар	3. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындау уақыты, кеңістігі және ырғағын көрсету; 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдылары мен қабілетін бағалау; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларын орындау техникасын нақтылау үшін тікелей, жанама және балама сұрақтар қою
7. Өзара әрекет ету ойындары	Нақтылық пен дәлдікті дамытуға арналған командалық ойын элементтері, "Бос орын" ойыны	3. 2. 1. 1 жоспарлар мен стратегиялар, қозғалыс идеялары қатарында балама шешімдерді қолдану; 3. 2. 1. 2 өнімді оқу диалогын бастау және жалғастыру; 3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу
	Топтар мен жұптардағы жұмыстарға арналған тапсырмалар	3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау уақыты, кеңістігі мен ырғақтылығын түсінуді көрсету; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Дамытушы ойындар	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен өзіндік жұмыстың мәнін түсіну және көрсету 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдылары мен қабілетін бағалау; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтардың себептеріне талдау жасау
	Топтағы шығармашылықты дамыту ойындары	3. 1. 2. 3 жылдамдықтағы және кеңістіктегі әрекеттер қатарын өздігінен орындауды көрсету; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және ізденушілік сипаттағы мәселелерді бірге шешу; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өздігінен бақылауды жүзеге асыру

	<p>Баскетбол элементтері бар эстфеталар</p>	<p>3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш жұмылдыру;</p> <p>3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеттер мен идеяларын анықтау және талқылау, оларды өз мұғалімі мен қатарластарына беру ;</p> <p>3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейде командалық өзара әрекет етуде тиімді коммуникация дағдыларын игеру</p>
4 тоқсан		
	<p>Ойындар арқылы келетін әлеуметтік дағдылар. Ойындардағы қарым-қатынас дағдылары</p>	<p>3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдермен қалай күресуді түсіну және көрсету;</p> <p>3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру;</p> <p>3. 2. 3. 7 ойын барысындағы өз рөлінің өзгеруін негіздеу;</p> <p>3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейдегі командалық өзара әрекет етуде тиімді коммуникация дағдыларын игеру</p>
	<p>"Желаяқтар командасы" жарыс элементтерінен тұратын ойындар</p>	<p>3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау;</p> <p>3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау;</p> <p>3. 2. 2. 3 ойын барысындағы құрылымдық тәсілдер мен ережелерді пайдалану</p>
	<p>Қозғалыс және еріктік қасиеттерді дамыту</p>	<p>3. 2. 3. 1 конструктивті тәсілдерді ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш салуды біріктіру;</p> <p>3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өздігінен бақылауды жүзеге асыру;</p> <p>3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеттер мен идеяларын анықтау және талқылау, оларды өз</p>

		мұғалімі мен қатарластарына беру ;
	Топтық қозғалыс қызметіндегі қарқын	3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметіндегі әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтардың себептерін талдау ; 3. 1. 1. 6 психофизикалық жүктемені алу үшін тыныс алу техникасын қолдану; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру;
9. Жеңіл атлетика	Салауатты өмір салтын қалыптастыру	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдермен қалай күресуді түсіну және көрсету; 3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларының пайдасын білуді және үсінуді көрсету; 3. 3. 1. 2 публицистикалық стильдегі "Салауатты өмір салты" тақырыбына талқы мәтін құрау
	Жүгіретін ойындарға қатысу	3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау уақыты, кеңістігі мен ырғақтылығын түсінуді көрсету; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және ізденушілік сияпттағы мәселелерді біріге отырып шешу
	Ұзындыққа және биіктікке секіру	3. 1. 2. 3 кеңістікте және қарқынды түрдегі қозғалыстар қатарын өздігінен орндауды көрсету; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерін жоспары мен алгоритімін құру; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Лақырумен тәжірибелер жасау	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен өзіндік жұмыстың мәнін түсіну және көрсету; 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдылары мен қабілетін бағалау; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш жұмылдыру;

3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өздігінен бақылауды жүзеге асыру

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Жеңіл атлетика	Қауіпсіздік техникасы Қысқа қашықтыққа жүгіру	<p>4. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдермен қалай күресуді түсіну және көрсету;</p> <p>4. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру;</p> <p>4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене қызметінің маңыздылығын талдау және түсіну;</p> <p>4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы презентация – ел алдына сөз алуды дайындау және ұсыну;</p> <p>4. 3. 2. 3 сыныптастардың ойын алаңында және спорт залда өзін-өзі ұстау қауіпсіздігі ережелерін орындауды бақылау</p>
	Ұзындыққа секіру негіздері	<p>4. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың процесін сипаттау ;</p> <p>4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын дербес түрде орындау кезіндегі қозғалыс дағдылары мен икемдерді көрсетеді;</p> <p>4. 1. 1. 2 аталған тақырыпқа талқылау мәтінін құрау;</p> <p>4. 3. 1. 4 дене қозғалыстары кезінде және дене қозғалыстары барысында бақылау бойынша бақылау стратегияларын игеру</p>
	Лақтырулардың әртүрлі типтерімен тәжірибелер	<p>4. 1. 1. 3 жаттығулар сериясында қозғалыстарды орындаудың қолжетімді сапасын көрсету;</p> <p>4. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау сапасы туралы бағалауыш пікір құру</p>

	Жеңіл атлетика элементтерімен эстафета	<p>4. 1. 1. 5 оларды орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту қабілетін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тану;</p> <p>4. 1. 1. 6 сұраныс бойынша жолдасқа көмек көрсету;</p> <p>4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін анықтау және ұсыну</p>
2. Қозғалыс және спорттық ойындар: спорттық ойындардың қарапайым нұсқалары	"Қарсыластың добы" волейбол добымен ойналатын ойындар	<p>4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын біле отырып, ойын барысында әртүрлі рөлдерді тәжірибеден өткізу;</p> <p>4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау барысында жағымды эмоционалды және дидактикалық орта құру маңыздылығын сезу, кеңістік, ресурстар мен идеяларды бөле алу</p>
	Спорттық сипаттағы ойындар	<p>4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін оғындау;</p> <p>4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін рөл алмастыру, өздігінен және топпен жұмыс жасай алу;</p> <p>4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді жасау және қолдану;</p> <p>4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп, еңбексүйгіштік және табандылық таныту</p>
	Техникасы қарапайым элементтерден тұратын тапсырмалар	<p>4. 2. 1. 1 балама шешімдердегі қозғалыс идеялары, стратегиялар мен жоспарларды тұжырымдау және жүзеге асыру;</p> <p>4. 2. 1. 2 келісу және бір істе бір шешімге келу;</p> <p>4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды эмоционалды және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу</p>
		4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу

	Командада жұмыс жасау негіздері	<p>процесінде координатордың рөлін орындау;</p> <p>4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынас кезінде негізгі дағдыларды көрсету;</p> <p>4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып, әдеби тілдің нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру</p>
2 тоқсан		
3. Акробатика элементтері бар жаттығулар	Қауіпсіздік техникасы Жалпы дамытушы жаттығулар кешені	<p>4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларының қатарын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу үшін сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;</p> <p>4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттері өздігінен қалыптастыру ;</p> <p>4. 3. 1. 3 дене қызметінде сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың қажеттілігін талқылау және көрсету;</p> <p>4. 3. 2. 3 ойын залында және спорт залда сыныптастарымен бірге қауіпсіз мінез-құлық ережелерін орындауды бақылау</p>
	Акробатиканың қарапайым элементтері	<p>4. 1. 2. 1 уақыт, кеңістік туралы білімді көрсететін тиімді дағдылар мен реттілікті қолдануды түсіну және жасай алу;</p> <p>4. 1. 2. 2 жаттығуларды орындау техникасын орындауды өздігінен және өзара бақылауды жүзеге асыру;</p> <p>4. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау сапасы туралы бағалауыш пікір құрастыру</p>
	Қарапайым гимнастикалық снарядтарда орындалатын жаттығулар	<p>4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау;</p> <p>4. 2. 1. 1 балама шешімдерде қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын қалыптастыру және жүзеге асыру;</p> <p>4. 1. 2. 4 пәндік лексиканы пайдаланумен конструктивті диалог құру</p>

	Гимнастикалық құралдармен тапсырма	<p>4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін анықтау және ұсыну;</p> <p>4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау;</p> <p>4. 1. 2. 6 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау</p>
4. Қазақтың ұлттық ойындары	"Тоқта", "Күміс алу" қазақтың қозғалыс ойындары	<p>4. 2. 3. 5 жекелей және дене қызметінде әділ бәсекелестік пен патриотизм сезімін көрсету;</p> <p>4. 2. 3. 6 талқы-мәтін құрылымына сүйене отырып, өз позициясын сенімді түрде дәлелдеу;</p> <p>4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, ойын барысында әртүрлі рөлдермен тәжірибе жасау</p>
	"Тоғыз құмалақ" Ұлттық танымдық ойындары	<p>4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін орындау;</p> <p>4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындарының ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);</p> <p>4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайларда берілетін жаңа элементтерді құру үшін өзгелермен өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларын біріктіру;</p> <p>4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербалды емес түрде оң қатынасты көрсету;</p> <p>4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып, әдеби тілдің нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру</p>
3 тоқсан		
	Қауіпсіздік техникасы	<p>4. 1. 3. 1 шаңғы, конькиде сырғанауға дайындықты ұйымдастыру, сабақтан соң құралдарға күтім жасау;</p> <p>4. 1. 3. 3 дене жүктемесін төмендету және тыныс алуды қалыпқа келтіруге арналған тыныс алу жаттығулары, аэробика жаттығуы кезінде өзін-өзі қалай сезінетіндігін бақылау;</p>

	Аэробикалық жаттығулардың пайдасы	<p>4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін өздігінен тұжырымдау;</p> <p>4. 3. 1. 4 дене жаттығулары кезінде және содан кейін дене өзгерістерін бақылау бойынша бақылау стратегияларын игеру</p>
5. Шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері	Дистанцияға жүру тапсырмалары	<p>4. 1. 3. 2 шаңғы, коньки тебу техникасы, шаңғыда тұру техникасы, шаңғыда тұру техникасын игеру, коньки қадамы мен шаңғының негізгі жүрісін, тежеу техникасын игеру;</p> <p>4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларының қатарын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу үшін сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;</p> <p>4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындарының ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);</p> <p>4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау;</p> <p>4. 1. 2. 1 кеңістік, уақыт туралы білімді көрсететін нақты және тиімді дағдылар мен реттілік қатарын түсіну және қолдану</p>
	Көшбасшылық және өзгелермен серіктес болу	<p>4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды эмоционалды және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу;</p> <p>4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынастың негізгі дағдыларын көрсету;</p> <p>4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып, әдеби тілдің нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру</p>
	Біріккен және шытырман тапсырмалар арқылы оқу	<p>4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді жасау және қолдану;</p> <p>4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп,</p>

<p>6. Біріккен және шытырман тапсырмалар</p>	<p>Ойындарда елестетуді дамыту. "Қара және ақ" ойыны</p> <p>Баскетбол элементтері бар ойындар</p>	<p>енбексүйгіштік пен табандылық таныту</p> <p>4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды эмоционалды және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу;</p> <p>4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынастың негізгі дағдыларын көрсету;</p> <p>4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешуде координатордың ролін орындау;</p> <p>4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындарының ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);</p> <p>4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайда берілетін жаңа элементтерді құру үшін өзгелермен өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларды бөлісу;</p> <p>4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербалды емес түрде оң қатынасты көрсету;</p> <p>4. 2. 1. 1 балама шешімдердегі қозғалыс идеялары, стратегиялар мен жоспарларды қалыптастыру және жүзеге асыру;</p> <p>4. 2. 1. 2 келісу және біріккен істе ортақ шешімге келу</p>
<p>4 тоқсан</p>		
	<p>Қауіпсіздік техникасы Допты игеру дағдыларын дамыту</p>	<p>4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларының қатарын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу үшін сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;</p> <p>4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін өздігінен тұжырымдау;</p> <p>4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, ойын барысында әртүрлі рөлдермен тәжірибе жасау</p>

<p>7. Өзара әрекет ету ойындары</p>	<p>Допты пайдаланумен жаттығулар құру</p>	<p>4. 3. 2. 3 ойын залында және спорт залда сыныптастарымен бірге қауіпсіз мінез-құлық ережелерін орындауды бақылау</p>
	<p>Ойындардағы командалық әрекеттер</p>	<p>4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайда берілетін жаңа элементтерді құру үшін өзгелермен өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларды бөлісу; 4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербалды емес түрде оң қатынасты көрсету; 4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді жасау және қолдану; 4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп, еңбексүйгіштік пен табандылық таныту</p>
	<p>Доппен түрлі ойындар</p>	<p>4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешуде координатордың рөлін орындау; 4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындарының ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс); 4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін анықтау және ұсыну</p>
	<p>Ойын қозғалыстарының қатары арқылы дене денсаулығының компоненттері</p>	<p>4. 1. 1. 5 оларды орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту тәсілін көрсете отырып, орындалатын жаттығулардың деңгейін тану; 4. 2. 1. 4 бірге жасалатын жұмыста өз қатарластарымен бірге әрекет ету және оң қарым-қатынас жасау</p>
		<p>4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларының қатарын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу үшін сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану; 4. 3. 1. 5 эмоционалды күшті алу үшін релаксацияның әртүрлі техникаларын өздігінен біріктіріп, қолдану; 4. 3. 1. 1 денсаулық және салауатты өмір салты үшін дене</p>

8. Денсаулық туралы білім, тәжірибе арқылы дағдыларға ие болу		қызметінің маңыздылығын талдау және түсіну; 4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы презентацияны ел алдында дайындау және ұсыну
	Денсаулықты және жүгіру дағдыларын дамыту	4. 1. 1. 3 жаттығулар сериясында қозғалыстарды орындаудың барынша қолжетімді сапасын көрсету; 4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау; 4. 1. 2. 4 пәндік лексиканы пайдаланумен конструктивті диалог құру
	Денсаулықты нығайту ойындары мен эстафеталар	4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін рөлдермен ауыса отырып, өздігінен және топта жұмыс жасай алу; 4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін атқару; 4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынаста негізгі дағдыларды көрсету

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
605 - қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың тілдік дағдыларын дамыту, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);
- 2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;
- 3) орыс тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;
- 4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсінуді, өз ойын, пікірін жеткізе білуді үйрету;
- 5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және түрлі пікірдің болуын қабылдай білу дағдыларын дамыту;
- 6) орыс тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ, орыс және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара байланысын түсінуді қамтамасыз ету;
- 7) тілдік құралдарды монологта қолдану дағдыларын, сауатты жазу тілін қалыптастыру;
- 8) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту;
- 9) шығармашылықпен жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

- 1) көрнекі-бейнелеу, сөздік-логикалық ойлауды, талдау, салыстыру, жалпылау ойлау операцияларын дамыту;
- 2) зейінді белгілі бір әрекетке шоғырландырып, оны тұрақты етуге, ол үшін алаңдатушы тітіркендіргіштерге жол бермей, зейін көлемін ұлғайту қабілеттерін түзете - дамыту;
- 3) таным әрекетін белсендету; сөйлеу ақпаратты қабылдау және өндеу процестерді түзеу және дамыту, сөздік қорын молайту, сөздің мағынасын анықтау, лексикалық жүйесін қалыптастыру, сөздердің арасындағы байланыстарды бекіту, ауызекі сөйлеу қабілеттерін түзете - дамыту;
- 4) қысқамерзімді, ұзақмерзімді, логикалық, механикалық жадын, көріп – естіп жадында сақтауын түзете - дамыту;
- 5) психикалық процестердің еріктігін дамыту, оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өндеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.
- 6) практикалық оқу және білімді өз бетінше таба білу дағдыларын қалыптастыру;
- 7) эмоциялық-тұлғалық, әлеуметтік дамуының кемшіліктерін түзету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Орыс тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас көркем суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм, психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсінеді және қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

9. Коммуникативтік тәсіл орыс тілі сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін, әрекеттесу амалын анықтау;
- 6) шиеленістік этиканы сақтау, тиімді шешу, шиеленістен шығу;
- 7) коммуникация міндеттері мен шарттарына қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

10. Сабақтардағы оқыту процесінің нәтижелі тәсілдері мен құралдары:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша сұхбат алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;

- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) әдебиетпен жұмыс: сұхбатқа сұрақ-жауап дайындау;
- 9) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 10) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 11) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 12) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;
- 13) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну болып табылады.

11. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері: мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (Пауэр пойнт)); электронды оқулықтарды қолдану қарастырылған.

12. Мұғалім мультимедиялық, электронды жабдықтарын білім алушылардың психофизиологиялық, неврологиялық ерекшеліктерін есепке алып, санитарлық ережелер мен нормаларға сай шектеулі мөлшелерін сақтап пайдаланады, ал дәстүрлі дидактикалық құралдарды артық көріп, оларды кеңінен қолданады:

- 1) үйлестірме материалдар (карточкалар, суреттер, пазлдар);
- 2) флипчарт, маркер;
- 3) әдебиетті: суреті бар кітаптар, әңгімелер, тақпақтар, ертегілер;
- 4) жас мөлшеріне сай журналдар;
- 5) аутентті (түпнұсқалық) материал;
- 6) ұлттық киімі бар қуыршақтар, декорациялар, аксессуарлары – көрсетілімдер мен ойындар және ұлттық ойындар үшін;
- 7) постер, панно және карталар;
- 8) сөздіктер;
- 9) балалар энциклопедиялары.

13. Білім алушылардың жетістіктері бағдарламада көрсетілген мақсаттарға сәйкес келуін анықтаудың құралы ретінде критериялды бағалау жүйесі болып табылады, ол формативті және жиынтық бағалаудан тұрады. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Оның ішіне:

- 1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;
- 2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;

3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;

2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;

3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

15. Содержание учебного предмета "Русский язык" организовано по трем разделам обучения:

1) раздел "Слушание и говорение";

2) раздел "Чтение";

3) раздел "Письмо".

16. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

1) восприятие и понимание звучащей речи;

2) формирование семантической структуры слова;

3) формирование грамматических представлений и предупреждение аграмматизма;

4) построение высказывания.

17. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

1) понимание прочитанного;

2) ориентировка в информационном материале;

3) воспроизведение прочитанного;

4) предупреждение дислексии.

18. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

1) работа над словом;

2) работа над предложением;

3) работа над текстом;

4) формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии.

19. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Развитие психологической базы речи: кинестетических, слуховых и зрительных ощущений, чувства ритма, способности узнавать на слух в диалогах знакомые слова. Соотнесение предметов и действий с их словесным обозначением. Понимание, выполнение и оречевление различных действий.

Речевое подражание взрослым. Деление речевого потока на предложения, предложений – на отдельные слова. Контакт со сверстниками и взрослыми с соблюдением основных правил речевого этикета, ответы на вопросы и просьбы. Заучивание и воспроизведение с помощью учителя простых песенок, потешек и стихотворений, содержащих звукоподражания. Речевая интенция со сверстниками в игровых ситуациях в ходе предметных действий с помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Знание содержания двух-трех известных русских народных сказок. Соотнесение прочитанного учителем фрагмента и иллюстрации, выделение сильной доли (ударного слога) в звучащем слове. Различение на слух вопросительных и невопросительных предложений. Составление предложений по модели и подражанию. Четкое и слитное произнесение цепочки слогов со стечением двух-трех согласных, включающих оппозиционные звуки. Определение количества слов в предложении. Дифференциация печатных букв по опико-пространственным признакам. Соотнесение образов букв с реальными предметами, фигурами, быстрое распознавание нужной буквы среди других. Плавное чтение гласных букв и открытых слогов;

3) по разделу "Письмо": Дифференциация печатных и письменных, строчных и прописных букв по опико-кинетическим признакам, нахождение пропущенных букв в словах, дополнение недостающих элементов букв, их выкладывание шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисование" по тонкому слою манки и в воздухе. Воспроизведение на листе бумаги по обводке и образцу вертикальных наклонных линий, овалов и других элементов букв. Обозначение звука буквой. Различение в записанном тексте длинных и коротких предложений. Представление о правилах единого графического режима (равномерные пробелы, абзацные отступы, соединения букв, нажим, наклон), Выписывание бордюров по трафарету и образцу под счет учителя. Использование приема "рука в руке". Быстрое распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных силуэтов знакомых предметов, разучивание пальцевых упражнений.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Демонстрация слухового сосредоточения на звучащей русской речи, использование невербальных и паравербальных средств для ведения коммуникации. Различение на слух видов и форм речи, узнавание на слух слова-эталона и фразы-эталона, отбор на слух из группы слов те слова, которые встречались в ранее услышанном тексте. Употребление в речи частотных существительных, глаголов, прилагательных, наречий. Различение утвердительных и отрицательных приказаний с частицей "не". Образование притяжательных и относительных прилагательных по образцу, ответы на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", употребление в речи словосочетаний с прилагательными и глаголами с учетом признака рода - по образцу. Общее представление о корне слова. Распространение

простого предложения дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу. Понимание и употребление простых предложений "подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без - по подражанию и образцу. Речевой этикет, ответы на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках; инициация диалога с организующей и направляющей помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Игры-драматизации на сюжет прочитанного произведения. Дополнение фразы известными словами. Феномен расхождения звучащего и написанного слов. Логически сильное, главное слово во фразе. Нахождение в прочитанном тексте ответов на простые вопросы по фактическому содержанию. Картинки-схемы звукового состава слов, чтение и построение моделей слов и предложений. Произвольная выразительность. Плавное послоговое чтение слов без стечения согласных. Соотнесение звука с его буквенным обозначением, отличие звука от буквы, составление слов из букв разрезной азбуки;

3) по разделу "Письмо": Ориентировка на плоскости листа тетради, соблюдение основных требований единого графического режима, правильное удержание ручки или карандаша при письме, контроль равномерности, ритмичности, нажима, темпа письма. Конструирование и запись букв, слов, предложений из готовых элементов. Слова, "спрятанные" в бордюрах и орнаментах. Распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных строчных букв. Различение слова и предложения. Понимание значений слов и смысла предложений. Совместное с учителем выполнение массажных приемов против писчего спазма.

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Устная речь. Качества речи: ясность, точность, выразительность, правильность – усвоение на примерах. Речевой этикет: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание. Текст. Понятие о тексте. Тема текста. Заголовок текста. Предложение. Интонация в предложении. Слово. Лексическое значение слова. Существительные, прилагательные и глаголы. Практическое употребление форм рода и числа существительных, прилагательных и глаголов в речи. Употребление в речи слов, близких и противоположных по значению. Деление слов на слоги. Ударные и безударные слоги. Общее понятие о составе слова. Разбор слова по составу. Нахождение и употребление в речи слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-. Понятие о предлоге. Составление текста по опорным словам, по картине;

2) по разделу "Чтение": Алфавит. Чтение букв, слогов, слов. Ударение, его смыслоразличительная функция. Соблюдение ударения при чтении. Двойная роль букв е, Ё, ю, я, прочитывание слов с этими буквами. Произношение звонких согласных на конце слова. Нахождение и прочитывание слов с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чу, шу. Подбор однокоренных слов в читаемом тексте. Наблюдение за изменением окончаний

для связи слов в предложении. Представление о предлоге, нахождение предлога в предложении. Нахождение прилагательного в прочитанном тексте по значению, внешним признакам (окончаниям) и вопросам. Нахождение глагола по значению и вопросу. Нахождение в прочитанном тексте слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-;

3) по разделу "Письмо": Фонетика и графика. Звуки и буквы. Гласные звуки, их обозначение буквами. Различение звуков в речи, их правильное произношение и обозначение буквами. Практическое применение правил написания предложения (точка в конце предложения, большая буква в начале предложения). Понятие о тексте. Правописание слов с буквами е, Ё, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Согласные звуки, их обозначение буквами. Парные глухие и звонкие согласные. Наблюдение различий в написании и произношении слов. Письмо сочетаний жи, ши, ча, ща, чу, щу. Произношение и наблюдение правописания слов с приставками с, по, об, от, за, в, во, за, пере и др. Сравнение правописания приставки и предлога. Письмо собственных имен существительных (клички животных, имена и фамилии людей, географические названия) с большой буквы. Написание коротких предложений;

4) слова для запоминания произношения и правописания: класс, пенал, дети, Родина, Нур-Султан, Алматы, Казахстан, казахский язык, русский язык, город, ветер, машина, народ, работа, собака, кошка, медведь, заяц, капуста, мороз, ножи, часы, весело, флаг, тетрадь, быстро, лопата, молоко, скоро, посуда, урожай, ягода, дежурный, дерево, хорошо, плохо, одежда, коньки, пальто, лисица, учитель, ученик, девочка, мальчик, пища.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": текст-повествование. Структурные части текста: начало, основная часть, концовка. Озаглавливание текста в соответствии с темой. Определение границ простого предложения на слух. Обозначение границ простого предложения интонационно при говорении. Слово и его значение. Общее понятие о лексическом значении слова. Общее представление о многозначных словах. Распознавание и употребление слов, называющих предметы, признаки, действия. Составление тематических групп слов. Синонимы. Антонимы. Толковый словарь (общее понятие о его назначении). Различение безударных и ударных гласных. Представление о составе слова. Окончание и основа слова. Корень слова. Родственные слова. Подбор однокоренных слов. Словообразование. Образование слов с помощью приставок от-, про-, под-, за-, на-. Общее представление о суффиксе. Наблюдение за суффиксом и его ролью. Образование слов с помощью суффиксов -еньк, -оньк, -Унок-, -онок-. Практическое словоизменение. Изменение имен прилагательных по числам, родам в сочетании с именем существительным. Глагол. Общее грамматическое значение глагола, вопросы, роль в предложении. Изменение глагола по временам. Изменение глагола настоящего времени по лицам и числам. Изменение глагола

прошедшего времени по родам. Составление и употребление в речи словосочетаний и предложений;

2) по разделу "Чтение": распознавание в прочитанном тексте существительных по значению, вопросам, роли в предложении. Определение рода существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е. Падежи существительного, падежные вопросы. Понятие о местоимении. Нахождение личных местоимений в прочитанном тексте. Использование личных местоимений в речи при пересказе. Словосочетание и предложение (общее понятие). Предложение и текст. Нахождение ключевых (опорных) слов в тексте. Отличие текста от нетекста по признаку связности и целостности. Определение темы текста. Структура текста: начало, основная часть, концовка. Деление текста на части. Нахождение в прочитанном тексте-описании прилагательных. Нахождение в прочитанном тексте-повествовании глаголов;

3) по разделу "Письмо": Написание предложений: большая буква в начале предложения. Правописание имен, фамилий людей, кличек животных, географических названий. Звукобуквенный разбор слов. Различение безударных и ударных гласных, проверка безударных гласных. Нахождение в слове глухих и звонких согласных, их правописание и проверка. Распознавание и правильное произношение твёрдых и мягких согласных, обозначение мягкости согласных на письме. Письмо слов с разделительным Ъ. Правописание сочетаний жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, щн; двойных согласных в слове. Перенос слов. Использование личных местоимений в устной и письменной речи. Правописание местоимений. Роль местоимений в предложении;

4) слова для запоминания произношения и правописания: погода, километр, ураган, солдат, прийти, верблюд, завтрак, коллектив, коллекция, иней, трактор, рисунок, отчество, отчизна, дорога, помидор, картофель, песок, метро, лагерь, корзина, Рождество, морковь, великий, вагон, пшеница, герой, молоток, комната, квартира, обед, ужин, улица, магазин, трамвай, кровать, Байконур, космос, ракета, картина, месяц, топор, менеджер, фермер, Наурыз, батыр.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Тема и основная мысль текста. Тексты с элементами рассуждения. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Родственные слова. Устное сочинение по данному началу. Устное изложение по картинному плану. Наблюдение трёх типов склонения имен существительных, сравнение падежей. Краткое описание предмета, животного, природы. Употребление падежных форм прилагательного в речи. Прилагательные-синонимы и антонимы. Наречие и его роль в предложении. Использование прилагательных в тексте-описании и глаголов в повествовании;

2) по разделу "Чтение": Лексика. Наблюдение вариаций лексического значения многозначного слова в контексте. Определение значения многозначного глагола. Подбор и употребление в речи глаголов-синонимов и антонимов. Наблюдение за Числительным, вопросы "Сколько?", "Который?" Наречие как часть речи. Узнавание наречий в тексте по вопросу. Наречия, близкие и противоположные по значению. Пословицы и поговорки с наречиями;

3) по разделу "Письмо": Наблюдение правописания падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения. Расстановка знаков препинания между однородными членами, связанных интонацией. Понятие о прямой речи, знаки препинания. Общее понятие о диалоге. Понятие об обращении. Распространение предложений второстепенными членами. Проверка безударных гласных с помощью формы слова (единственное и множественное число) и однокоренных слов. Правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч);

4) слова для запоминания произношения, правописания: искусство, вокзал, корабль, около, сегодня, хозяйство, пятница, двадцать, салют, справа, директор, горизонт, Президент, медленно, здесь, вчера, здравствуйте, километр, свобода, до свидания, гореть, прекрасный, радостный, впереди, бассейн, заповедник, компьютер, пассажир, билет, автомобиль, шоссе, путешествие, экскурсия.

Глава 4. Система целей обучения

24. В программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

25. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
	0. 1. 1. 1 отличать на слух	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое		3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудио-визуальный	4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудио-визуальный материал, разграничивая знакомую и незнакомую,

<p>1.1 Восприятие и понимание звучащей речи</p>	<p>звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизованную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму; 0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями картин природы</p>	<p>сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу; 1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь; 1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х, 3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой</p>	<p>2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства; 2. 1. 1. 2 слушать партнѸра, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чѸм говорит собеседник; 2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных</p>	<p>материал, повторяя простейшие фразы; 3. 1. 1. 2 слушать партнѸра, не перебивать, вникать в смысл того, о чѸм говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме; 3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-головые мышцы</p>	<p>понятную и непонятную информацию; 4. 1. 1. 2 вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования в своих целях; 4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля с включением кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и места образования фонем</p>
	<p>0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам</p>	<p>1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѸт", "плачет"</p>	<p>2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни;</p>	<p>3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни;</p>	<p>4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении незнакомых слов; 4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ,</p>

<p>1 . 2 Формирование семантической структуры слова</p>	<p>животных с изображениями этих животных; 0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями</p>	<p>, "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте; 1. 1. 2. 3 употреблять в речи частотные существительные, глаголы, прилагательные, наречия по лексическим темам; 1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"</p>	<p>2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с помощью учителя; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце него удовлетворенность / неудовлетворенность своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)</p>	<p>3. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации; 3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычлняя их из текста в процессе слушания и говорения; 3. 1. 2. 4 проговаривать в слух последовательно производимых действий, для их осознания и проведения пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя</p>	<p>используя доступные речевые средства; 4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием; 4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитивно относиться к своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, формулировать их вербально, оценочными словами и короткими фразами</p>
<p>1 . 3 Формирование грамматических</p>	<p>0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных,</p>	<p>1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний</p>	<p>2. 1. 3. 1 различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 3. 2 использовать в речи знакомые слова, словосочетания для знакомств, описания</p>	<p>3. 1. 3. 1 различать правильно и неправильно структурированные предложения; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации,</p>	<p>4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков текста; 4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных</p>

представлений и предупреждение аграмматизма	прилагательных, глаголов; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, и м е т ь представление о грамматических категориях	с прилагательным и с учетом рода по образцу; 1. 1. 3. 3 иметь о б щ е е представление о корне слова как смыслообразующей морфеме	предметов и составлять сообщения о себе; 2. 1. 3. 3 иметь о б щ е е представление о составе слова;	комментировани я действий; 3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения;	контекстах с помощью учителя; 4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные ф о р м ы прилагательного в кратком описании предмета, животного, природы
1.4 Построение высказывания	0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"; 0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы"; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя	1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: " подлежащее + сказуемое", " подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без; 1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в акте речи; 1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствам и по подражанию и образцу;	2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя; 2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета : просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1 - 2 предложений по картинке; 2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику,	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению; 3. 1. 4. 2 употреблять " вежливые" слова в случае своей неправоты: " Извини, пожалуйста", " Прости, я не хотел тебя обидеть"; 3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы; 3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит	4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам , рисункам, схемам и таблицам, аргументируя прогноз; 4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого отказа; 4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем; 4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника, разворачивать диалог,

общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия; 0. 1. 4. 5	1. 1. 4. 4 1. 1. 4. 5	4 5	соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге	собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого, –его; 3. 1. 4. 5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности	инициируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии; 4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение функций и ролей членами команды в групповой работе
---	--------------------------	--------	---	--	--

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Понимание прочитанного	0. 2. 1. 1 знать содержание двух-трех известных русских народных сказок; 0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа; 1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу -в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь; 2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях; 3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные, прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении	4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительно е чтение, чтение по ролям); 4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, глагола) в контексте 4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в

2 . 2
Ориентировка в
информационно
м материале

0. 2. 2. 1 знать, что слово и предмет- не одно и то же;
0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые (безударные) доли;
0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов;
0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения;
0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем

1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов;
1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове предложении и его смыслообразующей роли;
1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых событиях;
1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию;
1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении и проведении звукового анализа слова

2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы;
2. 2. 2. 2. иметь представление о структуре текста-повествования;
2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста;
2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию;
2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом обществе, использовании различных источников информации, включая Интернет

3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе;
3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя;
3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя;
3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон;
3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направляющей помощью учителя

качестве ключевых (опорных) слов для составления плана пересказа;
4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по этим частям;
4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своё название тексту;
4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста;
4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическом и других словарях с направляющей помощью учителя;
4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания, связанного с чтением

<p>2 . 3 Воспроизведени е прочитанного</p>	<p>0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием те м п а произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки; 0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и и х последовательно сть</p>	<p>1. 2. 3. 1 демонстрироват ь инициативу интонационного окрашивания р е ч и , произвольной выразительност и, модуляции голоса в процессе чтения ; 1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных</p>	<p>2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно- ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе ; 2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя</p>	<p>3. 2. 3. 1 определять род существительны х по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я , нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е при подготовке к пересказу; 3. 2. 3. 2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве средств межфразовой связи</p>	<p>4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительны х, глаголов, прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа; 4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, используя, где нужно, словарь</p>
<p>2 . 4 Предупреждени е дислексии</p>	<p>0. 2. 4. 1 дифференцирова ть печатные буквы по оптико-простран ственным признакам; 0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужную букву среди других</p>	<p>1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, и м е т ь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа</p>	<p>2. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными; 2. 2. 4. 2 распознавать пространственн ую организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно-кинестет ические, зрительные,</p>	<p>3. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными; 3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологическ ие упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и не ведущей рукой с</p>	<p>4. 2. 4. 1 выделять смыслоразличит ельный признак в словах-пароним ах: звук свистящий или шипящий; парный звонкий или глухой, мягкий или твердый; 4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексемы, - с</p>

			тактильно-двигательные, слуховые	открытыми и закрытыми глазами	помощью перестановки букв и слогов
--	--	--	----------------------------------	-------------------------------	------------------------------------

3) раздел "Письмо":
таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Работа над словом	<p>0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по опико-кинетическим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв;</p> <p>0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисовать" по тонкому слою манки и в воздухе;</p> <p>0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные</p>	<p>1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради;</p> <p>1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки;</p> <p>1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме</p> <p>1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять</p>	<p>2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака;</p> <p>2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами " -ик", "-ек", "-к";</p> <p>2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч;</p> <p>2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующ</p>	<p>3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя;</p> <p>3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ"); "-онок", "-енок"; "-ист", "- щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь";</p> <p>3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные;</p>	<p>4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;</p> <p>4. 3. 1. 2 использовать слова, образованные префиксально-суффиксальным способом, при написании самостоятельных письменных работ;</p> <p>4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим корнем, общей приставкой, общим суффиксом, общим;</p> <p>4. 3. 1. 4 создавать</p>

	<p>линии, овалы и другие элементы букв;</p> <p>0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец</p>	<p>контроль двигательных актов во время письма:</p> <p>равномерность, ритмичность нажим, темп</p>	<p>ие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя</p>	<p>3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных</p>	<p>словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов главное слово с ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других родственных слов с сомнительным написанием окончания</p>
<p>3.2 Работа над предложением</p>	<p>0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения;</p> <p>0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)</p>	<p>1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов-полосок со словами;</p> <p>1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений - с</p>	<p>2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании;</p> <p>2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя</p>	<p>3. 3. 2. 1 составлять по заданной модели и записывать предложения (3-5 слов), расставляя знаки препинания при однородных членах с направляющей помощью учителя;</p> <p>3. 3. 2. 2 писать предлоги и другие слова в предложении раздельно</p>	<p>4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместности действия с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с;</p> <p>4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-счетные отношения и признаки, координируя глаголы с существительными</p>

		организующей помощью учителя			ми в настоящем, прошедшем и будущем времени, сочетая местоимения с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными
3.3 Работа над текстом	0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предложений в тексте	1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов	2. 3. 3. 1 составлять и записывать текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя	3. 3. 3. 1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя	4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с направляющей помощью учителя
	0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"; 0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку ; 1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные,	2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку; 2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и	3. 3. 4. 1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3. 3. 4. 2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания скорости письма в тетради в широкую линейку; 4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности - в : изолированном написании, слогах, словах, словосочетаниях, предложениях, тексте; 4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звукобуквенный состав слов-паронимов,

<p>3.4 Формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии</p>	<p>называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные силуэты знакомых предметов; 0. 3. 4. 3 проводить послоговое сличение верного и неверного вариантов записи слова; 0. 3. 4. 4 иметь представление о приемах предваряющего, пошагового и итогового самоконтроля на письме; 0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга/пальчиковой гимнастики</p>	<p>перечеркнутые и зашумленные строчные буквы; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений; 1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов</p>	<p>зашумленные прописные и строчные буквы; 2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную модель; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий массаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции</p>	<p>п-р, и-у, б-д; с-э); 3. 3. 4. 3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких; 3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место в слове; 3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий массаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма</p>	<p>содержащих звонкие и глухие, твердые и мягкие, шипящие-свистящие; 4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч); 4. 3. 4. 5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные вращения, раскачивания обеих рук, принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональной напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов запредельного/охранительного торможения</p>
---	--	---	--	--	--

26. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык для обучающихся с задержкой психического развития 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

27. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение
к Типовой учебной программе
по учебному предмету "Русский
язык" для 0-4 классов уровня
начального
образования по обновленному
содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с задержкой психического развития 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных
	Чтение	0. 2. 2. 1 знать и понимать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов
	Письмо	0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, рисовать по тонкому слою манки и в воздухе; 0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"
Моя школа	Слушание и говорение	0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом и мимикой, направляя эту деятельность на собеседника
	Чтение	0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения

	Письмо	0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные силуэты знакомых предметов
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму
	Чтение	0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые (безударные) доли
	Письмо	0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия
	Чтение	0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию
	Письмо	0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные линии, овалы и другие элементы букв
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями картин природы; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания
	Чтение	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки

	Письмо	<p>0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем;</p> <p>0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки</p>
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	<p>0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями;</p> <p>0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"</p>
	Чтение	<p>0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по опико-пространственным признакам;</p> <p>0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами ; быстро распознавать нужную букву среди других</p>
	Письмо	<p>0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики;</p> <p>0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)</p>
4 четверть		
Еда и напитки	Слушание и говорение	<p>0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова;</p> <p>0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы"</p>
	Чтение	0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и их последовательность
	Письмо	<p>0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения;</p> <p>0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись,</p>

		моделирующую последовательность предложений в тексте
В здоровом теле -здоровый дух!	Слушание и говорение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях
	Чтение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях
	Письмо	0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по оптико-кинетическим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу
	Чтение	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа
	Письмо	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради

Моя школа	Слушание и говорение	1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь 1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя
	Чтение	1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу - в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа
	Письмо	1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х,3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой; 1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках
	Чтение	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов
	Письмо	1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѸт", "плачет", "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова; 1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в акте речи
	Чтение	1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова

		недостающими буквами по следам устного анализа
	Письмо	1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность, ритмичность нажим, темп; 1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные строчные буквы
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте; 1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"
	Чтение	1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове в предложении и его смыслообразующей роли
	Письмо	1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов- полосок со словами
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу
	Чтение	1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных; 1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов
	Письмо	1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений- с организующей помощью учителя
4 четверть		
	Слушание и говорение	1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы " Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний с

Еда и напитки		прилагательными с учетом рода по образцу
	Чтение	1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию; 1. 2. 3. 1 демонстрировать инициативу интонационного "окрашивания" речи, произвольной выразительности, модуляции голоса в процессе чтения
	Письмо	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений
В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание и говорение	1. 1. 2. 3 употреблять в речи общеупотребительные существительные, глаголы, прилагательные, наречия по лексическим темам; 1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: " подлежащее+ сказуемое", " подлежащее+ сказуемое+ дополнение" с предлогами и без
	Чтение	1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых событиях ; 1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении и проведении звукового анализа слова
	Письмо	1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов

3) 2 класс:

таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		

Все обо мне	Слушание и говорение	2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства; 2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
	Чтение	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь
	Письмо	2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака; 2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге
	Чтение	2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом обществе, использовании различных источников информации, включая Интернет
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
2 четверть		
Моя школа	Слушание и говорение	2. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чем говорит собеседник; 2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов
	Чтение	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы;

		2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования
	Письмо	2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем
Мой родной край	Слушание и говорение	2. 1. 3. 1 уметь различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге
	Чтение	2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста; 2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
3 четверть		
В здоровом теле -здоровый дух!	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с организующей помощью учителя
	Чтение	2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно-ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе
	Письмо	2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "-ек", "-к"; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя

Традиции и фольклор	Слушание и говорение	2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке
	Чтение	2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя; 2. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными
	Письмо	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение предложения по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании
4 четверть		
Окружающая среда	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложенных; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце его удовлетворённость/неудовлетворённость своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)
	Чтение	2. 2. 4. 2 распознавать образ и пространственную организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно-кинестетические, зрительные, тактильно-двигательные, слуховые
	Письмо	2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную позиционную модель; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции
		2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя;

Путешествие	Слушание и говорение	2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы
	Чтение	2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению
	Письмо	2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя; 2. 3. 3. 1 составлять и записывать краткий текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя

4) 3 класс:
таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Живая природа	Слушание и говорение	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы
	Чтение	3.2.1.1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях
	Письмо	3.3.1.1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя
Что такое хорошо и что такое плохо? (свет и темнота)	Слушание и говорение	3.1.4.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению
	Чтение	3.2.4.2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и неведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами

	Письмо	3.3.4.2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э)
2 четверть		
Время	Слушание и говорение	3.1.1.2 слушать партнѳра, не перебивать, вникать в смысл того, о чѳм говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме
	Чтение	3.2.1.2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении
	Письмо	3.3.1.3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные
Архитектура	Слушание и говорение	3.1.3.3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения; 3.1.4.5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности
	Чтение	3.2.4.1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными
	Письмо	3.3.4.1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3.3.4.5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные вращения, раскачивания обеих рук, принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональной напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов запредельного (охранительного) торможения
3 четверть		
		3.1.1.3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения,

Искусство	Слушание и говорение	развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы; 3.1.4.4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого,- его
	Чтение	3.2.2.1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе; 3.2.3.2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве средств межфразовой связи
	Письмо	3.3.2.2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно; 3.3.1.2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ") ; "-онок", "-енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь"; 3.3.4.5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма
Выдающиеся личности	Слушание и говорение	3.1.2.4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и проведения пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя; 3.1.4.3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы
	Чтение	3.2.2.2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя; 3.2.2.3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя
	Письмо	3.2.2.2 определять основные структурные части текста (начало,

		основная часть, концовка) с помощью учителя
4 четверть		
Вода -источник жизни	Слушание и говорение	3.1.2.1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни; 3.1.3.1 уметь различать правильно и неправильно структурированные предложения
	Чтение	3.2.2.4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон; 3.2.2.3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя
	Письмо	3.3.1.4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных вариантов; 3.3.3.1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя
Культура отдыха. Праздники	Слушание и говорение	3.1.2.3 иметь представление о родственных словах, вычлняя их из текста в процессе слушания и говорения; 3.1.3.2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирования действий; 3.1.4.2 употреблять "вежливые" слова в случае своей непраоты: "Извини, пожалуйста", "Прости, я не хотел тебя обидеть"
	Чтение	3.2.2.5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направляющей помощью учителя; 3.2.3.1 определять род существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е при подготовке к пересказу

	Письмо	<p>3.3.4.3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких;</p> <p>3.3.4.4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место в слове</p>
--	--------	--

5) 4 класс:
таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
I четверть		
Моя Родина – Казахстан	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, разграничивая знакомую и незнакомую, понятную и непонятную информацию;</p> <p>4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника, разворачивать диалог, инициируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии</p>
	Чтение	<p>4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям);</p> <p>4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексемы,- с помощью</p>
	Письмо	<p>4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;</p> <p>4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания</p>

		<p>скорости письма в тетради в широкую линейку;</p> <p>4. 3. 1. 2 использовать слова, образованные префиксально-суффиксальный способом, при написании самостоятельных письменных работ</p>
Человеческие ценности	Слушание и говорение	<p>4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных контекстах с помощью учителя;</p> <p>4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем</p>
	Чтение	<p>4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, прилагательного, глагола) в контексте</p>
	Письмо	<p>4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с направляющей помощью учителя</p>
2 четверть		
Культурное наследие	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 2 по собственной инициативе вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования еУ в своих целях;</p> <p>4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого отказа, с формулировкой аргумента: "Прости, я не смогу тебе помочь, потому что..."</p>
	Чтение	<p>4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в качестве ключевых (опорных) слов для составления плана пересказа;</p> <p>4. 2. 4. 1 выделять смысловозначительный признак в словах-паронимах: звук свистящий или шипящий; парный звонкий или глухой, мягкий или твердый</p>
		<p>4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности, а именно в:</p>

	Письмо	<p>изолированном написании; слогах ; словах;</p> <p>словосочетаниях; предложениях; тексте;</p> <p>4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звуко-буквенный состав слов-паронимов, содержащих звонкие и глухие, твердые и мягкие, шипящие-свистящие</p>
Мир профессий	Слушание и говорение	<p>4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитивно относиться к своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, формулировать их вербально,- оценочными словами и короткими фразами;</p> <p>4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение функций и ролей членами команды в групповой работе</p>
	Чтение	<p>4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по этим частям;</p> <p>4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своё название тексту;</p> <p>4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста</p>
	Письмо	<p>4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч</p>
3 четверть		
	Слушание и говорение	<p>4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля со включением кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и места образования фонем</p>

Природные явления	Чтение	4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическом и других словарях с направляющей помощью учителя
	Письмо	4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-счетные отношения и признаки, координируя глаголы с существительными в настоящем, прошедшем и будущем времени, сочетая местоимений с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными.
Охрана окружающей среды	Слушание и говорение	4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении незнакомых слов; 4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам и таблицам, аргументируя прогноз
	Чтение	4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания, связанного с чтением
	Письмо	4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением
4 четверть		
	Слушание и говорение	4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ, используя доступные речевые средства; 4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные формы прилагательного в кратком описании предмета, животного, природы
		4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительных, глаголов,

Путешествие в Космос	Чтение	прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа
	Письмо	4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим корнем, общей приставкой, общим суффиксом, общим окончанием; 4. 3. 1. 4 создавать словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов главное слово с ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других родственных слов с сомнительным написанием
Путешествие в будущее	Слушание и говорение	4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием; 4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков текста
		4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, используя, где нужно, словарь
	Чтение	4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместности действия с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с
	Письмо	4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместности действия с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
606 - қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың тілдік дағдыларын дамыту, қазақ тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;

3) қазақ тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;

4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білуді үйрету;

5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және түрлі пікірдің болуын қабылдай білу дағдыларын дамыту;

6) қазақ тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ, орыс және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара байланысын түсінуді қамтамасыз ету;

7) тілдік құралдарды монологта қолдану дағдыларын, сауатты жазу тілін қалыптастыру;

8) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту;

9) шығармашылықпен жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

1) көрнекі-бейнелеу, сөздік-логикалық ойлауды, талдау, салыстыру, жалпылау ойлау операцияларын дамыту;

2) зейінді белгілі бір әрекетке шоғырландырып, оны тұрақты етуге, ол үшін алаңдатушы тітіркендіргіштерге жол бермей, зейін көлемін ұлғайту қабілеттерін түзете - дамыту;

3) таным әрекетін белсендіру; сөйлеу ақпаратты қабылдау және өндеу процестерді түзеу және дамыту, сөздік қорын молайту, сөздің мағынасын анықтау, лексикалық жүйесін қалыптастыру, сөздердің арасындағы байланыстарды бекіту, ауызекі сөйлеу қабілеттерін түзете - дамыту;

4) қысқамерзімді, ұзақмерзімді, логикалық, механикалық жадын, көріп – естіп жадында сақтауын түзете - дамыту;

5) психикалық процестердің еріктігін дамыту, оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өңдеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

6) практикалық оқу және білімді өз бетінше таба білу дағдыларын қалыптастыру;

7) эмоциялық-тұлғалық, әлеуметтік дамуының кемшіліктерін түзету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қазақ тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас көркем суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсінеді және қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

9. Коммуникативтік тәсіл қазақ тілі сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

1) тыңдау және диалогқа түсу;

2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;

- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін, әрекеттесу амалын анықтау;
- 6) шиеліністік этиканы сақтау, тиімді шешу, шиелінісен шығу;
- 7) коммуникация міндеттері мен шарттарына қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

10. Сабақтардағы оқыту процесінің нәтижелі тәсілдер мен құралдары:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша сұхбат алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/ және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) әдебиетпен жұмыс: сұхбатқа сұрақ-жауап дайындау;
- 9) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 10) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 11) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 12) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;
- 13) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

11. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері: мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (Пауэр пойнт)); электронды оқулықтарды қолдану қарастырылған.

12. Мұғалім мультимедиялық, электронды жабдықтарын білім алушылардың психофизиологиялық, неврологиялық ерекшеліктерін есепке алып, санитарлық ережелер мен нормаларға сай шектеулі мөлшелерін сақтап пайдаланады, ал дәстүрлі дидактикалық құралдарды артық көріп, оларды кеңінен қолданады:

- 1) үйлестірме материалдар (карточкалар, суреттер, пазлдар);
- 2) флипчарт, маркер;
- 3) әдебиетті: суреті бар кітаптар, әңгімелер, тақпақтар, ертегілер;
- 4) жас мөлшеріне сай журналдар;
- 5) аутентті (түпнұсқалық) материал;
- 6) ұлттық киімі бар қуыршақтар, декорациялар, аксессуарлары – көрсетілімдер мен ойындар және ұлттық ойындар үшін;
- 7) постер, панно және карталар;

8) сөздіктер;

9) балалар энциклопедиялары.

13. Білім алушыладың жетістіктері бағдарламада көрсетілген мақсаттарға сәйкес келуін анықтаудың құралы ретінде критериалды бағалау жүйесі болып табылады, ол формативті және жиынтық бағалаудан тұрады. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Оның ішіне:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;

3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;

2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;

3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

15. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Тыңдалым";

2) "Айтылым";

3) "Оқылым";

4) "Жазылым";

5) "Тілдік нормаларды қолдану".

16. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;

2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;

3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;

4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;

5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

17. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сөздік қорды толықтыру;

2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;

3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;

4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;

5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;

6) оқыған/тыңдаған материал бойынша өз көзқарасын білдіру.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу түрлерін қолдану;

2) мәтіннің мазмұнын түсіну;

3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;

4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;

5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;

2) тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу;

3) пунктуациялық нормаларды сақтау;

4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

20. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) грамматикалық нормаларды сақтау;

2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

21. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты қарапайым сөздерді түсіну, баяу, нақты айтылған хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлеу, сөйлемде "бар"/"жоқ" сөздерін қолдану, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті тақырып бойынша қарапайым сипаттау, клишені қатысымда қолдану, затты сипаттау;

3) оқылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, таныс сөздерді оқу барысында лексикалық мағынасына сәйкестендіру, тақырыпқа байланысты қысқа сөйлемдерді дауыстап оқу, түсінгенін сурет, сызба, жауап беру арқылы көрсету;

4) жазылым: әріпті, буынды графикалық нұсқасына қарап жазу, әріп элементтерін дұрыс жазу, сөзді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша қарапайым сұрақ, жазбаша қарапайым жауап;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер, оларды ажырату және ауызша тілде қолдану, сілтеу есімдіктер және олардың қолдану, әріп пен дыбысты ажырату, төл дыбыстардың айтылуы, бас әріппен жазылатын сөздер түрлері (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген есімдер) және оларды қолдану.

22. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты мұғалім мен сыныптастарының сөздерін түсіну, тыңдағанда көрнекілікке сүйеніп қарапайым шағын хабарламаларды түсіну, көрнекілікке сүйеніп қарапайым, нақты айтылған шағын хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлесу, диалог-сұрақ, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті (тақырып бойынша) қарапайым әңгімелеу, 1-10 дейін санау, бір-бірімен бұйрық алмасу, күнделікті іс-әрекетті сипаттау, клишені қатысымда қолдану, заттарды қосу;

3) оқылым: тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, тақырыпқа байланысты сөйлемдер оқу, қысқа мәтіндерді оқығанда негізгі ақпаратты тауып алу, түсінгенін сурет, сызба және жауап беру арқылы көрсету, таныс тілдік бөлім негізінде құрастырылған сөйлемдер мен қысқа мәтіндерді мәнерлеп оқу;

4) жазылым: сөз бен сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, заттың атын білдіретін сөздер, заттың қимылын, санын білдіретін сөздер сияқты грамматикалық тақырыптардан қарапайым түсініктер беру;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді табу, ажырату және ауызша тілде дұрыс қолдану, көптік, тәуелдік, жіктік жалғауларды қолдану, етістіктің шақтар, бұйрық рай, болымсыз етістіктерді қолдануды жаттықтыру, сілтеу есімдіктер туралы түсінік, сілтеу есімдіктерді қолдану, сөйлемдегі сөз тәртібі, сөйлемді құрастыру, әріп пен дыбысты ажырату, төл дыбыстарды дұрыс айту, "ә", "ө", "ү", "ұ", "і", "ң", "қ", "ғ", "һ" әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу, бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату.

23. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: өзіне таныс тақырыптағы нақты айтылған, шағын хабарламаларды түсіну, тыңдаған мәтіндегі затты көрсету, суреттеу, тыңдаған мәтін арқылы сұраққа жауап беру;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, диалог-мәлімет, клишені қатысымда қолдану, монологтік сөйлесім, диалог-сұрақ, баяндау, диалог-реплика, диалог-жауап, шағын монолог, сипаттау, іс-әрекетті сипаттау, сұрақ-жауап алмасу;

3) оқылым: шағын мәтіндердегі сөздер мен фразалардың дауыс ырғағын дұрыс қойып оқу, іштей оқу, шағын мәтіндерді дұрыс түсінгенін таблица толтыру және суреттерді орналастыру арқылы білдіру, оқу техникасын жолға қою, мәнерлеп оқу, тездетіп оқу, түсініп оқу;

4) жазылым: сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша жауап, жазбаша сұрақ, сызба бойынша сөз тіркесін құрап жазу, суреттердің атауларын дұрыс тауып, сөйлем құрап жазу, көшіріп жазу;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздердің мағынасы мен анықтамалары, еркін сөйлеуде дұрыс қолдануы, сөздердің көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларына түсініктемелер, оларды еркін сөйлеуде қолдану, етістіктің шақтары, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану, сілтеу, сұрау есімдіктері, оларды ажырату және сөйлеуде қолдану, сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату, сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу, "ә", "ө", "ү", "ұ", "і", "н", "қ", "ғ", "h" әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

24. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлеу, сурет бойынша жұмыс, сұраққа жауап, өз бетінше жұмыс, тағы басқа әр түрлі әдістермен алмастырылып отырады;

2) айтылым: диалог, баяу, нақтылы, түсінікті берілген сұхбаттарды түсіну, айту, өзіне қойылған қарапайым, жеңіл сұрақтарға жауап беру, қысқа диалог, монолог, баяндау, сипаттау, диалог-мәлімет, диалог-талап, диалог-реплика, диалог-сұрақ;

3) оқылым: таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, түрлі түсті суреттермен безендірілген мәтіндерді оқу, түсіну, оқу техникасын жетілдіру, қисынды ойлау қабілетін, өз бетімен жұмыс жасау қабілетін жандандыру, тілдерін ширату, тапсырмалардың ауыр-жеңіл түрлерін саралап, деңгейлеп оқу;

4) жазылым: аты-жөні, мекенжайы туралы жазу, мерекелерге арналған қысқа құттықтаулар жазу, жазу дағдыларын нығайту, сауат ашу жұмыстарын іске асырып отыру, жаңа грамматикалық тақырыптарды еңгізу, жазу ережелерін көрнекілік бойынша үйрету, жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) тілдік нормаларды қолдану: зат есім, сын есім, сан есім, етістіктің анықтамасы мен түсініктері, заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану, сөйлемнің түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру, көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану, есімше және тұйық етістіктер, есімшенің түрлері және оларды қолдану, жіктеу есімдіктерінің септелуі, септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану, айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлемдерді құрастыру, орфоэпиялық және орфографиялық сөздікті қолдану, жаңадан кездесетін сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктерді пайдаланып қатесіз дұрыс жазу және айту. дауыссыз "б-п", "қ-ғ", "к-г" жұп дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу.

25. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің, сыныптастарының сөздеріндегі күнделік туралы ақпараттар түсіну, тіл байлығын дамыту, сөйлесу әрекетін жетелеу, танымдық, зерделік

, ізденімдік, көрсетімдік жұмыс түрлерін іске асыру, тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, негізгі тақырыпты анықтау;

2) айтылым: жаңа сөздерді дұрыс, орынды қолдану, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, мәтіндердің мазмұнын түсіну, негізгі тақырыпты анықтау, сұрақтарға жауап беру, тақырып бойынша диалог, монолог түрлерінде сөйлеу;

3) оқылым: негізгі ақпаратты анықтау, тақырыбын анықтау, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру, танымдық оқылым, зерделік оқылым, іштей оқу, дауыстап оқу, сызба бойынша алған білімін дәлелдеу, сурет бойынша өз ойын айта білу;

4) жазылым: отбасы туралы шағын мәтін, берілген тірек сөздер бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап жазу, сұрақтар бойынша сөйлем құрау, суреттер бойынша сөйлем құрау, сөздерді толықтыру, жоғалған әріптерді тауып жазу, дұрыс көшіріп жазу, жазбаша аудару, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, оларды ауызша және жазбаша тілде дұрыс қолдану, көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану, сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану, жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану, сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) еркін қолдану және бір түрден екінші түрге айналдыру, құрмалас сөйлемдерді құрастыруда сөз тәртібін сақтау, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді табу, дұрыс жазу және айту сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып; "2.1" - дағдылар; "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру	3. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын	4. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру

1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау	тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін мұғалімнің көмегімен сұрақтар қою	материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және мұғалімнің көмегімен түсіну
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 1. 2. 1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәнмәтінге қатысты мағынасын анықтап мұғалімнің көмегімен түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын мұғалімнің көмегімен анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау	3. 1. 4. 1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) мұғалімнің көмегімен анықтау	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау
				3. 1. 5. 1 тыңдау-көру	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі

1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	1. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен сипаттау	материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау	ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегімен анықтау
---	--	--	--	---	--

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	1. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде өз ойын мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
			2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс		4. 2. 4. 1 тыңдаушыны

2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау		1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау	сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды мұғалімнің көмегімен баяндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді үлгі бойынша өз сөзімен айтып беру	еліктіру мақсатында оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен дәлме-дәл айтып беру
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту		1. 2. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын мұғалімнің көмегімен білдіру
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру		1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) айту	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиғалар туралы қарапайым пікірін (ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) мұғалімнің көмегімен айту	4. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ... , ... деп ойлаймын) мұғалімнің көмегімен дәлелдеу

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс әріптерді оқу	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу	2. 3. 1. 1 мәтінді мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну		1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің	4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын

		сөздердің мағынасын түсіну	мұғалімнің көмегімен түсіну	түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну	мұғалімнің көмегімен түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау	4. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдер) және жаңылтпаштарды мұғалімнің көмегімен ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай?) қою	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2. 3. 4. 1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпкердің атынан мәтін		1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынып	2. 4. 1. 1 заттың сынып білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген	4. 4. 1. 1 оқиғаларды үлгі

құрастырып жазу		білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу	иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	бойынша сурет (комикс) түрінде ұсыну
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау			2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын

5 . 1
Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)

сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану	3. 5. 1. 2 көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану	4. 5. 1. 2 көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану
	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше , көсемше, рай) қолдану
0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану
	1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру	3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
		2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен	4. 5. 1. 6 мұғалімнің

			айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
5 . 2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жок сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс жазу және айту	4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту
		1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату	1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату			

28. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

"Қазақ тілі" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/ суреттер/ сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/

		келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) жасау
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану

2-тоқсан

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым

3. Менің отбасым және достарым
4. Бізді қоршаған әлем

	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;

		термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан			
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну		0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну		0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну		0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану		0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау		0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау		0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру		0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім ? не? қандай? қанша?) қою

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; (болымсыз етістікті қолдану ; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	
		0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к	

		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; 0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарларына берілген атауларды) дұрыс жазу
4тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
			0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша

		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау

1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 6. 1. 1 көру- моторикасын үйлестіре алу	
2-тоқсан			
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну

	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдермен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою

Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; (болымсыз етістікті қолдану; 1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; 1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
3-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
		1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
			1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	<p>сынын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану</p> <p>1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану</p> <p>1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану</p> <p>1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру</p>
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	<p>1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту ;</p> <p>1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу;</p> <p>1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарларына берілген атауларды) дұрыс жазу</p>
	Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 6. 1. 1 көру-моторикасын үйлестіре алу
		6.6 Зейінін түзету	1. 6. 6. 1 зейінін шоғырландыра алу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру,

7. Тағам және сусын
8. Дені саудың – жаны сау!

		сәйкес иллюстрация/ суреттер/ сызбалар таңдау
Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді) мұғалімнің көмегімен жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
		1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану;
		1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру
		1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу,

		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
--	--	--	--

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын мұғалімнің көмегімен түсіну
			2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді

1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	
	2-тоқсан			
			1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
				2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің

3. Менің мектебім
4. Менің туған өлкем

Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша мұғалімнің көмегімен сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру; 2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
3-тоқсан			
Тыңдалым		1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды мұғалімнің көмегімен түсіну және сипаттау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну

5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы мұғалімнің көмегімен шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
Жазылым	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу	
	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	
	4.2Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу	

		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, к , ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу
		4-тоқсан	
Тыңдалым		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекілер/ суреттер/ сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
			2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың мазмұнын

7. Қоршаған орта
8. Саяхат

	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алғанақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
		2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру

		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)		2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану;
			2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
			2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану;
			2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар

1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)			орналастыру, кесте толтыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың себебі мен салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау
			3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана

Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу
2-тоқсан		
	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну

3. Уақыт
4. Сәулет

Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған ... сияқты, маған ... тәрізді)
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
	3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
		3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе

	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу; максатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен катесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
			3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз

Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	3. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен суреттеу
	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту
	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін

5.Өнер 6.Атақты тұлғалар	Оқылым		мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған мұғалімнің көмегімен жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу	
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	
		3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін	

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
4-тоқсан			
	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және

		о л а р д ы мұғалімніңкөмегімен сипаттау
Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен суреттеу
Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімніңкөмегімен түсіну
	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
	3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпка сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу
	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу

7. Су – тіршілік көзі
8. Демалыс мәдениеті.
Мерекелер

	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма, ме, па , пе , ба, бе есімдіктерін) ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мұғалімнің көмегімен мәтін немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
			4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын

1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Адами құндылықтар	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
Жазылым		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім

		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	көмегімен дұрыс айту және жазу
2-тоқсан			
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну		4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну		4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын мұғалімнің көмегіменанықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну		4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегіменанықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру		4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану		4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту		4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
			4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз көзқарасын (менің

- 3. Мәдени мұра
- 4. Мамандықтар әлемі

		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
Оқылым		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
Жазылым		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша

Тілдік нормаларды қолдану	термин сөздерді қолданбау)	тілде және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде дұрыс қолдану; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету
3-тоқсан		
Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәнмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау
	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегімен анықтау
	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру

5. Табиғи құбылыстар 6. Қоршаған ортаны қорғау	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) колдана білу	
	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну	
		4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру	

Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	материалдары бойынша шағын мәтін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
		4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	
4-тоқсан		
Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және мұғалімнің көмегімен түйінді тұстарын анықтау
	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 Тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау
		4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны

5. Ғарышқа саяхат
6. Болашаққа саяхат

	1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын мұғалімнің көмегімен анықтау
Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойынша аяқтау
	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну

Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау-көру материалдары бойыншашағын мәтін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; 4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген .

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың дүние танымын кеңейту, қазіргі заманғы қоғамға кедергісіз кіріктіруге негіз болатын ағылшын тіліне сауаттылығын көтеру арқылы әлеуметтік бейімделуіне жағдай жасау.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) шетелдік тілде сөйлейтін/жазатын адамдармен өзара түсіністікке жетуге мүмкіндік беретін қатынас құралы ретіндегі шетел тілі туралы түсініктерді қалыптастыру;

2) кіші мектеп білім алушыларының лингвистикалық ой-өрісін кеңейту; шетел тілінде қарапайым деңгейде ауызша және жазбаша тілді меңгеру үшін қажетті және кіші мектеп білім алушыларына қолжетімді қарапайым лингвистикалық түсініктерді игеру;

3) кіші мектеп білім алушыларының бұдан әрі психологиялық кедергіні еңсеру және шетел тілін қатынас құралы ретінде пайдалануы үшін әлемнің жаңа тіліне коммуникативтік-психологиялық бейімделуін қамтамасыз ету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тіл материалын игеру барысында модельденетін қатынас жағдайларына, рөлдік ойындарға қатысу процесінде назарды, ойлауды, есте сақиау мен қиялды дамыту;

2) шетел тілін пайдаланумен дидактикалық ойын процесінде білім алушылардың жеке қасиеттерін, эмоционалдық саласын дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Ағылшын тілі" пәнін оқыту кезінде пайдаланылады:

1) тұлғалық-бағдарланған тәсіл: шетел тілін меңгеруде әрбір білім алушының ерекшеліктері ескеріледі;

2) жүйелік-қызметтік тәсіл: өмірдің түрлі жағдайларында шетел тілінде тілдік қатынасты жоспарлай және жүзеге асыра білуді қалыптастыруды білдіреді;

3) сараланған тәсіл: көп деңгейлі тәсіл, білім алушылардың түрлі топтары үшін мүмкіндіктеріне сәйкес ағылшын тілін меңгеру үшін жағдай жасалады;

4) коммуникативтік тәсіл: тілдік кедергіні еңсеру, шетел тілінде сөйлеу қорқынышынан арылу және мұнымен бір уақытта барлық тілдік дағдыларды дамыту: ауызша және жазбаша тілден бастап оқу және тыңдалымға (түсінуге) дейін.

6. Оқытудың аса тиімді әдістері:

1) көрнекі-практикалық әдіс: сөздердің жазуды көрсету, тілдік жағдайларда тану және еске сақтау, жаттығу;

2) сюжеттік-рөлдік ойындар, әңгімелесулер (сұхбат-сұрастыруда, әрекетке қозғау салу сұхбаттарында білім алушылар өзара әрекет етеді);

3) қайта жасалымды әдіс (эталон/үлгі бойынша жұмыс);

4) тілдік жағдайды модельдеу;

5) тұтас сөздермен ғаламдық оқу әдісі, екі тілді сөздікпен, тілдескішпен сөйлесу.

7. Ойындарды пайдалану білім алушылар үшін көп функционалды болып табылады. Олар танымдық процестерді белсенді етеді, қабілеттерін дамытады, білім алушыларды өмірлік жағдайлармен таныстырады, оларды ережелер бойынша әрекет етуге үйретеді, білімге құмарлығын дамытады және түзетеді; білімі мен дағдыларын пысықтайды.

8. Оқытуда танымдық қызмет сипатына қарай мынадай ойындық әдістер ерекшеленеді:

1) танымдық (дидактикалық) ойындар: тілдік дағдылар мен білімдерді құрастыру сатысында сөйлеуді түзеуге ықпал етеді;

2) орфографикалық ойындар: тіл мен сөйлесу дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға ықпал етеді, олардың негізгі мақсаты – зерделенетін орфографикалық лексиканы дамыту;

3) "шығармашылық ойын" - тілдік дағдыларды әрі қарай дамытуға ықпал етеді.

9. Вербалдық әдістер оқытудың барлық сатыларында пайдаланылады: жаңа материалды игеруге дайындық кезінде, оны түсіндіру, игеру, қорытындылау және қолдану процесінде. Ағылшын тілінде әңгіме, түсіндіру, әңгімелесу сияқты әдістер маңызды рөл атқарады:

1) әңгіме – педагогтың оқу материалын бейнелі, әсерлі, ашық монологпен мазмұндауы;

2) түсіндіру – күрделі мәселелерді бірізділікпен, логикалық, анық және түсінікті мазмұндау. Түсіндіру білім алушылардың қатысуымен, суреттеумен үйлестікте өз бақылауларымен сүйемелденеді;

3) әңгімелесу-сұхбат: мұғалімнің сұрақтары мен жауаптары.

10. Ағылшын тілін оқыту кезінде бастапқы сатыда аудиожазба жасау өте маңызды. Бұл білім алушыларға түпнұсқа ағылшын тілін естуге мүмкіндік береді. Аудиожазба тіл үлгісі болады.

11. Жұмыста сөздік әдістерді пайдалану кезінде танымдық қызметті белсендіруге мүмкіндік беретін оңтайлы жағдай жасалады. Білім алушылардың қабылдауының мақсаттылығын және назар аудару тұрақтылығын қамтамасыз ету, оқуды талқылай білуді қалыптастыру.

12. Жылдам шаршауды болдырмау үшін білім алушыны қызметтің бір түрінен екіншісіне аудару, сабақтар түрін түрлендіру орынды.

13. Қойылатын тапсырмаларды бірте-бірте күрделендіру және білім алушыларды қиындықтардың жаңа деңгейіне бірте-бірте аудару сақталады.

14. Ағылшын тілін үйрену процесінде қазіргі заманғы білім беру технологиялары пайдаланылады:

1) проблемалық білім беру технологиясы оқу қызметінде проблемалық жағдайлар жасау және оларды шешу бойынша білім алушылардың белсенді дербес қызметін ұйымдастыруды қарастырады;

2) біріктірілген оқыту технологиясы сабақ ішінде жұмыстың әр алуан түрін пайдалануды білдіреді;

3) денсаулық сақтау технологиялары білім алушыға түсетін жүктемені төмендету үшін жұмыстың алуан тәсілдерін, нысандарын және әдістерін қарастырады;

4) ақпараттық технологиялар компьютерді қажетті ақпаратты іздеу, жобаларды, есептерді құру үшін пайдалануды білдіреді;

5) түсіндіре-сипаттай оқыту технологиялары білім алушыларды ақпараттандыру, хабарландыру және олардың жалпы оқулық білімдерін және дағдыларын қалыптастыру мақсатында қайтажасалымлық әрекеттерін ұйымдастыруды білдіреді.

15. "Ағылшын тілі" оқу пәні бойынша сабақтар мыналарды пайдаланумен өткізіледі :

1) электрондық білім беру ресурстары: мультимедиялық оқулықтарды, желілік білім беру ресурстары, мультимедиялық әмбебап энциклопедиялар;

2) аудиокөрнекі құралдар: слайдтар, слайд-фильмдер, бейнефильмдер;

3) көрнекі жазықтық құралдар: плакаттар, карталар, суреттемелер.

16. Мұғалім формативтік және жиынтық бағалау тапсырмаларын білім алушылардың мүмкіндіктерін ескере отырып құрастырады.

3-тарау. "Ағылшын тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Ағылшын тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;

2) 1 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;

3) 2 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;

- 4) 3 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Ағылшын тілін пайдалану" бөлімі.

19. 0-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым: білім алушылар мәнмәтіндік ойға салуды пайдаланып, қысқа сұрақтар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіндерді түсінеді;
- 2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты береді, екпінді дұрыс көрсете отырып, жай сұрақтар мен олардың жауаптарын құрастырады;
- 3) оқылым: білім алушылар таныс тақырыптағы мәтін ойын түсінеді, қысқа мәтіндерде ақпарат пен бөлімдерін біледі;
- 4) жазылым: білім алушылар таныс тақырыпқа сөздер мен қысқа сөйлемдер жазады;
- 5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

20. 1-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым: білім алушылар тыңдап түсіну дағдыларын дамытады, оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен өзгерістерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай сұрақтарды құрастырады;
- 2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты береді, екпінді дұрыс көрсете отырып, жай сұрақтар мен олардың жауаптарын құрастырады. Тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланады, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;
- 3) оқылым: білім алушылар таныс тақырыптағы мәтіннің негізгі ойын түсінеді, қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін біледі; тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;
- 4) жазылым: білім алушылар таныс тақырыпқа сөздер мен қысқа сөйлемдер жазады, мәтін бойынша ескертулер жасайды;
- 5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

21. 2-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен өзгерістерді анықтайды, таныс тақырып

бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады;

2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты, таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтіннің идеясын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерді (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды толтырады. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

22. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен пікірлерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады;

2) айтылым: білім алушылар таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтін ойын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерін (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды, анкеталарды, нысандарды толтырады. Таныс тақырыпқа мәтіндер жоспарлайды, жазады, редакция жасайды және оқиды. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

23. 4-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен пікірлерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады. Мәнмәтіндік ойға салу көмегімен тыңдалған материалдан қорытынды жасайды;

2) айтылым: білім алушылар таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтін ойын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып,

тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ алауан түрлі стильдермен жанрлардағы және жалпы тақырыптағы мәтіндердің бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерін (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады. Тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды, анкеталарды, нысандарды толтырады. Таныс тақырыпқа мәтіндер жоспарлайды, жазады, редакция жасайды және оқиды. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды. Оқылған тақырыптардың ақпаратын пайдаланады, сөйлемдерді абзацтарға және қысқаша мәтінмен байланыстырады, таныс тақырыптағы мәтінде тыныс белгіні дұрыс пайдаланады;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін, өткен, осы және болашақ шақ нысандарын пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып, "1" - бөлім, "2.1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейге бағытталған оқыту	деңгейге бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын қысқа негізгі нұсқаулықтарды таниды; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіреді	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын қысқа негізгі нұсқаулықтарды тану; 1. 1. 1. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіру	2. 1. 1. 1 қысқа негізгі нұсқаулықтарды тану; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықтарды тану; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған негізгі нұсқаулықтарды тану; 4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру
	1. 1. 2. 1 мұғалімнің баяу және анық айтуымен өз	2. 1. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен өзінің жалпы сұрақтарының	3. 1. 2. 1 өзінің қысқа	4. 1. 2. 1 өзінің негізгі

0. 1. 2. 1 мұғалімнің баяу және анық айтуымен өз сұрақтарын тану	сұрақтарының шектелген көлемін тану; 1. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	негізгі көлемін тану ; 2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен өзінің жалпы сұрақтарын құрастыру	сұрақтарының шектелген көлемін түсіну; 3. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	сұрақтарының көлемін түсіну; 4. 1. 2. 2 өзінің сұрақтарын түсіну және дербес қою
0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орындар атауын тану; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысалдар келтіру	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды тану; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысалдар келтіру	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға анық құрастырылған сөйлесудің негізгі сәттерін түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сәттерін түсіну; 3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының қысқа сөйлесудің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ой тастауды пайдалана отырып, өз мысалдарын келтіру
0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар туралы қысқа негізгі сұрақтарды тану; 0. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар және құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды тану; 1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру	2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен түс және сан сияқты функцияларға қатысты қысқа негізгі сұрақтарды тану; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шегін түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру
0. 1. 5. 1 фонеманы тану; 0. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен фонемаларды түсінеді және дұрыс айтады;	1. 1. 5. 1 фонеманы және фонемалық тіркестерді тану; 1. 1. 5. 2 фонеманы және фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту	2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонеманы анықтау; 2. 1. 5. 1 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 5. 1 сөздерде фонеманы айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысал келтіру және жаттығуларды орындау	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркестерін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысал келтіру
		2. 1. 6. 1 таныс тақырыптарға қысқа , баяу, мұқият құрастырылған сөйлесуде нақты ақпаратты түсіну; 2. 1. 6. 2 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптар бойынша ақпаратты түсіну	3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сәттерін түсіну; 3. 1. 6. 2 түсіну және мысалдар келтіру	4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар көлемі бойынша қысқа қолданалатын сөйлесудің ақпаратын түсіну; 4. 1. 6. 2 жаңа лексика мен көрнекі ой тастауды пайдалана отырып, түсіну және жеке мысалдар келтіру

		2. 1. 7. 1 мәнмәтіндік ой тастауды пайдалану, таныс тақырыптарға сұхбат құрастыру; 2. 1. 7. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 7. 1 оқылған тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдалана отырып, сұхбат құру	4. 1. 7. 1 қысқаша әңгімелесуде жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша мазмұны мен мәнін болжау үшін ойтастауды пайдалану; 4. 1. 7. 2 дербес сөйлем құрастыру
		2. 1. 8. 1 таныс тақырыптарға баяу және анық айтылатын қысқа әңгімелерді түсіну; 2. 1. 8. 2 ауызша ойтастауларды пайдалану; 2. 1. 8. 3 түсіну ұқсас мысалдар келтіру	3. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану	4. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану
0. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану	1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану	2. 1. 9. 1 сөйлесу нысанын, таныс сөздерді және тіркестерді тану; 2. 1. 9. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 1. 9. 1 шектелген тақырыптар бойынша негізгі лексиканы тану; 3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну	4. 1. 9. 1 жалпы тақырыптар бойынша негізгі лексиканы білу; 4. 1. 9. 2 жалпы тақырыптар бойынша негізгі сөздерді түсіну
				4. 1. 10. 1 ана тіліне ұқсас сөздерді тану

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айта білу	1. 2. 1. 1 сыныпта заттарды, адамдарды, объектілерді және әрекеттерді атай білу; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айта білу	2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру	4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру
	1. 2. 2. 1 сыныпта заттар, адамдар,	2. 2. 2. 1 өткен тақырыптар	3. 2. 2. 1 өткен және жана тақырыптар	4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою;

0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қоя білу	объектілер және әрекеттер туралы сұрақ қою; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қоя білу	бойынша негізгі сұрақтарды қою; 2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу	бойынша негізгі сұрақтарды қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу	4. 2. 2. 2 зерделенген тақырыптар бойынша сұрақтарды түсіну және қоя білу
0. 2. 3. 1 жай таныс сөздерді және тіркестерді дәл және анық айта білу	1. 2. 3. 1 таныс сөздерді және тіркестерді анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау	2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін негізгі сөздердің, фразалардың шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау	3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып дербес жұмыс істеу	4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану
	1. 2. 4. 1 сыныпта заттар, адамдар, объектілер және әрекеттер туралы негізгі сұрақтарға жауап беру; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою	2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпаратты бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысалдар келтіру	3. 2. 3. 1 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру
0. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану	1. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану	2. 2. 5. 1 әріптер мен дыбыстарды айыру	3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды анық айту	4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді анық айту
0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтарды қою	1. 2. 6. 1 басқалармен негізгі өзара әрекетте кіріспе және сұраулар жасайды; 1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтарды қою	2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану	3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру	4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау
		2. 2. 7. 1 таныс көп күрделі сөздерде екпінді дұрыс қою	3. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттарда өз пікірін қоса,	4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің

			орынды сөздер, фразалар, сөйлемдер таңдау	көлемін кеңейтуге ықпал етеді
		2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар беру	3. 2. 8. 1 оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану	4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихтар мен оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 0. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді айту; 2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді тану, сәйкестендіре білу	4. 3. 1. 1 ойдастау көмегімен сөздер, фразалар мен сөйлемдердің айтылуын тану, сәйкестендіру
0. 3. 2. 1 есімдерде бастапқы әріпті тану	1. 2. 2. 1 есімдерде және орындарда бастапқы әріпті тану	2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті дыбыстық және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және дыбыстау	3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып, мәтінді оқу және түсіну	4. 3. 2. 1 ойдастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну
	1. 3. 3. 1 жергілікті ортадан таныс сөздерді тану және сәйкестендіру; 1. 3. 3. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	2. 3. 3. 1 мұғалімнің нұсқаулығына сүйеніп жай сөздер, фразалар және сөйлемдерді оқу	3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу	4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде өз пікірін білдіру
0. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану	1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану	2. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану	3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану	4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану
			3. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастаулардың	4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастауларды

		2. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастаулардың көмегі мен таныс тақырыпта жай сөйлемдерді түсіну	көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну	пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну
		2. 3. 6. 1 көрнекі ой тастауларды пайдаланып мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 2. 3. 6. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3. 3. 6. 1 көрнекі ой тастауларды пайдаланып мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну	4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктердегі ақпаратты түсіну

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
		2. 4. 1. 1 ой тастауларды пайдаланып сұрақтарға жазбаша жауап беру; 2. 4. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу	4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу
		2. 4. 2. 1 естіген сөзін жазу	3. 4. 2. 1 сөздер мен фразаларды жазу	4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану
		2. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу; 2. 4. 3. 2 мысал келтіру	3. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу; 3. 4. 3. 2 мысал келтіру	4. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сипаттайтын қысқа сөйлемдері жазу мысал келтіру
			3. 4. 4. 1 сөздер арасында тиісті бос жолдары бар қысқа негізгі сөйлемдер жазу	4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу
			3. 4. 5. 1 мәнмәтіндік	

		2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуы бойынша әріптер мен таныс сөздерді жазу;	ойтастауларды пайдаланып, сөздер мен негізгі фразаларды жазу	4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу
		2. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану	3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану	4. 4. 6. 1 таныс сөздерді белгілі бір бірізділікпен дербес жазу
		2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу	3. 4. 7. 1 таныс сөздермен сөйлемдер құрастыру және жазу	4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту
		2. 4. 8. 1 жай сөйлемдерге таныс сөздерді қосу	3. 4. 8. 1 жай сөйлемдерге таныс сөздер мен фразаларды қосу	4. 4. 8. 1 қосымша әдебиетті пайдалана отырып, сөйлемдерге жаңа сөздер мен фразалар қосу

5) "Ағылшын тілін пайдалану" бөлімі:

5-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану; 0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастырып айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – жай сипаттауларды пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану	3. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s ' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану	4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s ' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану
0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану	1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану ;	2. 5. 2. 1 сан есімдерді білу 2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50	3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын	4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сан пайдалану, 1 – 100

0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	кардинал сандарын пайдалану	пайдалану, 1 -100 1-10 реттік нөмірлерін пайдалану	реттік сан есімдерді пайдалану
	1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімді пайдалану; 2. 5. 3. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану	3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану	4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану
	1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these, what / where пайдалану; 1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 4. 1 материалды қайталау; 2. 5. 4. 2 an, the, some, any, this, these, that, those артикльдерін пайдалану; 2. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 4. 1 материалды қайталау; 3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде заттарды сипаттау үшін a, an, the, some, any, this, these, that, those артикльдерін пайдалану; 3. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 4. 1 материалды қайталау; 4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу бағдарламаларының өсетін көлемі бойынша заттарға сілтеме жасау
	1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып негізгі сұрақтарды қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	2. 5. 5. 1 материалды қайталау; 2. 5. 5. 2 сұрақтар құрастыру үшін which, what, where, whose қоса сұрау есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	3. 5. 5. 1 материалды қайталау; 3. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін, оның ішінде: which, what, where, whose, how many, what kind of. пайдалану; 3. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of ... сұрау есімдіктерін пайдалану, сұрақтар қою
	1. 5. 6. 1 материалды қайталау;	2. 5. 6. 1 материалды қайталау;	3. 5. 6. 1 материалды қайталау;	4. 5. 6. 1 материалды қайталау; 4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін және

	1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін осы, осылар, не, солар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	2. 5. 6. 2 сұраулы сөйлем құрастыру үшін this, these, that, those сілтеу есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	3. 5. 6. 2 this, these, that, those сілтеу есімдіктерін ашық және жабық сұрақтарда пайдалану; 3. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	объектілік есімдіктерді қысқаша сөз тіркестерінде, сұрақтар мен жауаптарда пайдалану
0. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру; 0. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 7. 1 материалды қайталау; 2. 5. 7. 2 адамдар мен заттарды сипаттау үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 7. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 7. 1 материалды қайталау; 3. 5. 7. 2 жеке объект [жанама] есімдіктерін әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін тікелей объекті зат есімімен үйлестікте пайдалану	4. 5. 7. 1 материалды қайталау; 4. 5. 7. 2 субъект және объект есімдіктерін, объектінің жанама есімдіктерін қоса пайдалану, жеке ақпарат беру және әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін менікі, сіздікі тәуелдік есімдіктерін пайдалану
0. 5. 8. 1 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 0. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 8. 1 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 8. 1 материалды қайталау; 2. 5. 8. 2 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 8. 1 материалды қайталау; 3. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың шектеулі шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану	4. 5. 8. 1 материалды қайталау; 4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың белгілі бір шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану
	1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай [оң, теріс және сұрау] нысандарды пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 9. 1 материалды қайталау 2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, қазіргі кездегі жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану	4. 5. 9. 1 материалды қайталау; 4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, оның ішінде жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа

				нысандарын қоса, жай оқиғаларды әңгімелеу
		2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану; 2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3. 5. 10. 1 материалды қайталау; 3. 5. 10. 2 хабарлар үшін кәдімгі, жай нысандарды жалпы үздіксіз нысандарды, қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 10. 1 осы шақта және болашақта болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандарды, оның ішінде қысқа жауаптарды пайдалану; 4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	1. 5. 11. 1 қысқа мәлімдеулер мен сұрақтар үшін және has got / have got, пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 11. 1 сипаттау және сұраулы сөйлемдерді құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану; 2. 5. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 11. 1 материалды қайталау; 3. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа жауаптар мен қысқартуларда has got / have got there is / are пайдалану; 3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 11. 1 материалды қайталау; 4. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартуларда has got/ have got there is/ are пайдалану
		2. 5. 12. 1 заттардың орналасқан жерін анықтау үшін here / there негізгі мекен үстеуін пайдалану; 2. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 12. 1 жай үстеулерді пайдалану үшін уақыт және жиілік үстеулерін: often, always, never to indicate when and how often пайдалану; 3. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам
	1. 5. 13. 1 әрекеттерді	2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақта және	3. 5. 13. 1 материалды қайталау; 3. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can	4. 5. 13. 1 материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану,

	сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру	сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру	пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to пайдалану; 3. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру	болымды сөйлемде must / mustn't / have to to talk about obligation; use have + object + infinitive пайдалану
0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын, мысалы, in, at, next to, near, on, to; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру	1. 5. 14. 1 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды, мысалы, in, at, next to, near, on, шақ: on қосымшаларын пайдалану; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 14. 1 материалды қайталау; 2. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to қосымшаларын пайдалану; шақ қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 2. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 14. 1 материалды қайталау; 4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down; сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after
		2. 5. 15. 1 ұнату мен ұнатпауды білдіру үшін like + verb +ing нысанын пайдалану үшін would you like + noun пайдалану; 2. 5. 15. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 15. 1 материалды қайталау; 3. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; 3. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру

		2. 5. 16. 1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but жалғаулықтарын пайдалану; 2. 5. 16. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 16. 1 материалды қайталау; 3. 5. 16. 2 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but пайдалану	4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байланыстыру үшін пайдалану
		2. 5. 17. 1 қысқа жауаптар үшін me, too пайдалану; 2. 5. 17. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 17. 1 материалды қайталау; 3. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану	4. 5. 17. 1 материалды қайталау; 4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану; жай, осы және өткен шақ әрекеттерін сипаттау үшін when бар сөйлемді пайдалану

26. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4-сыныптары үшін "Ағылшын
тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;

<p>1. Өзім туралы 2. Менің мектебім</p>	<p>Сәлемдесу және есімдер</p>	<p>0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтар қою</p>
	<p>1 – 20 санау</p>	<p>0. 1. 1. 1 баяу және анық айтылған негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіру</p>
<p>2-тоқсан</p>		
<p>3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем</p>	<p>Отбасы және достар</p>	<p>0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 сұхбаттарда қысқа сөздерді пайдалану; 0. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану; 0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 0. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 0. 5. 8. 1 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану</p>
	<p>Менің үйімде</p>	<p>0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту;</p>

		<p>0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
3-тоқсан		
5. Саяхат	Қазақстанда	<p>0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 0. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 0. 3. 2. 1 есімдерде бастапқы әріпті тану; 0. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану; 0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, to; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру;</p>
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Туған күнмен	<p>0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтар қою; 0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру</p>
4-тоқсан		
		<p>0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту; 0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;</p>

7. Тағам және сусындар	Мен жақсы көретіндер	<p>0. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру</p> <p>0. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану;</p> <p>0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, to</p>
8. Дені саудың – жаны сау!	Қолдарым мен басым	<p>0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>0. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтарды түсіну;</p> <p>0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну;</p> <p>0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту;</p> <p>0. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану;</p> <p>0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру</p>

2) 1- сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан	Сәлемдесу және есімдер	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 6. 1 негізгі; басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды;</p> <p>1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар кою;</p> <p>1. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p>

1. Өзім туралы		<p>1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру</p>
	Түстер	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру;</p>
	1 - 20	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру.</p>
		<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p>

<p>2. Менің мектебім</p>	<p>Сыныптағы заттар</p>	<p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these, what /where пайдалану; 1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 6. 1 материаллы қайталау; 1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайын сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on , шақ сөзалды қосымшасын: on пайдалану; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Оқу пәндері</p>	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану;</p>

		<p>1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Заттарды сипаттау	<p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
2-тоқсан		
	Отбасы және достар	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these, what /where пайдалану; 1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану; 1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру</p>

<p>3. Менің отбасым және достарым</p>	<p>Менің үйімде</p>	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: on; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Аптаның күндері</p>	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p>

		<p>1. 3. 2. 1 атаулар мен орындардың бастапқы әріптерін тану;</p> <p>1. 5. 14. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін орналасқан жері мен жағдайын сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on; негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on;</p> <p>1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Жануарлар	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану;</p> <p>1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Ыстық және суық	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттар пайдалану;</p> <p>1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану;</p> <p>1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану;</p> <p>1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру</p>
4. Бізді қоршаған әлем		<p>1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру;</p>

	Қазақстанда	<p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;</p> <p>1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>1. 3. 2. 1 атаулар мен орындардың бастапқы әріптерін тану;</p> <p>1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану;</p> <p>1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану;</p> <p>1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>1. 5. 14. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін орналасқан жері мен жағдайын сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on; негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану;</p> <p>1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
3-тоқсан		
		<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтар көлемін мұғалімнің көмегімен түсіну;</p> <p>1. 1. 2. 2 түсіну және жеке сұрақтар мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы негізгі сұрақтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 4. 2 негізгі қысқа сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p>

	Мектепке дейін жету	<p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою;</p> <p>1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру;</p> <p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
5. Саяхат	Бұл жол...	<p>1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің көмегімен тану;</p> <p>1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану</p> <p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру;</p> <p>1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану;</p> <p>1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру;</p>
		<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру</p> <p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p>

	<p>Бұл қай жерде?</p>	<p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 5. 1 сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру; 1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: n; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Үлкен қызыл автобус</p>	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтір; 1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды түсіну; 1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 5. 1 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну; 1. 1. 5. 2 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану</p>

	Туған күнмен	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 2. 6. 1 басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды;</p> <p>1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар қою;</p> <p>1. 3. 3. 1 жергілікті ортадан таныс сөздерді пайдалану;</p> <p>1. 3. 3. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану;</p> <p>1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою;</p> <p>1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру</p>
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Қазақстанда көктем	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау</p>
		<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p>

	Шляпалар мен маскалар	<p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 6. 1 басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды;</p> <p>1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар қою;</p> <p>1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану;</p> <p>1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру</p>
	Оқиғалар уақыты	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою</p>
4-тоқсан		
	Мен жақсы көретін	<p>1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар және құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды тану;</p> <p>1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарды пайдалану;</p>

		<p>1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;</p> <p>1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
7. Тағам және сусындар	Бістық және суық	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану;</p> <p>1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру;</p> <p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
	Жануарлар жақсы көреді	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану ;</p>

		<p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
	<p>Жақсы немесе жаман</p>	<p>1. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін түсіну; 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтарға жауап беру; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтарға жауап беру; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және айту; 1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру</p>
		<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің көмегімен тану; 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p>

	Қолдарым мен басым	<p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту;</p> <p>1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру;</p> <p>1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану;</p> <p>1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
8. Дені саудың – жаны сау!	Келіндер, қозғалайық	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің көмегімен тану;</p> <p>1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;</p> <p>1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;</p> <p>1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану;</p> <p>1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;</p> <p>1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану;</p> <p>1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру;</p> <p>1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды</p>

		<p>қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: on;</p> <p>1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Қуыршақтар дайындау</p>	<p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 1. 5. 1 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну;</p> <p>1. 1. 5. 2 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту;</p> <p>1. 2. 2. 1 сыныптағы заттар, адамдар, объектілер туралы сұрақтар қою;</p> <p>1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою;</p> <p>1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану;</p> <p>1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру</p>
	<p>Ерекше билер</p>	<p>1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;</p> <p>1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 1. 4. 1 заттар мен құбылыстар туралды қысқа негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну;</p> <p>1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;</p> <p>1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарды пайдалану</p>

3) 2- сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Өзім туралы	Тағы да сәлеметсіздер ме!	<p>2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану;</p> <p>2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және айту</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;</p> <p>2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу;</p> <p>2. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану</p>
	Мен	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар негізгі нұсқаулықтарды түсінемін;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсінемін және өз мысалымды келтіремін;</p> <p>2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жеке сұрақтардың негізгі көлемін танымын;</p> <p>2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастырамын;</p> <p>2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қоя аламын;</p> <p>2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя аламын;</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап бере аламын;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибемнен мысал келтіре аламын;</p> <p>2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар бере аламын;</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p>

		<p>2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Менің киімім мен заттарым</p>	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 1. 1 жеке, көпше түрдегі зат есімді пайдалану, оның ішінде көпше түрдің кейбір жалпы дұрыс емес нысандарын пайдалану;</p> <p>2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімдерді пайдадану;</p> <p>2. 5. 3. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану</p>
	<p>Достарымның аттары</p>	<p>2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді оқу және айту;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;</p> <p>2. 4. 2. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу</p>
	<p>Көмек қолы</p>	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 2. 5. 1 әріптер мен дыбыстарды айыру;</p> <p>2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану;</p>

2. Менің отбасым мен достарым		<p>2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді оқу және айту;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 4. 1. 1 ойтастауларды пайдаланып сұрақтарға жазбаша жауап беру;</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып, сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Мен білетін адамдар	<p>2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімдерді пайдалану;</p> <p>2. 5. 3. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
2-тоқсан		
		<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;</p> <p>2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p>

Санау және мөлшері

2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;
2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру
2. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану;
2. 5. 2. 1 сан есімді білу;
2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50 кардинал сандарын пайдалану;
2. 5. 11. 1 сұраулы сөйлемді сипаттау және құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану;
2. 5. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру

Мектеп айналасында

2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;
2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;
2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну;
2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;
2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;
2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;
2. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразаларды жазу;
2. 4. 3. 2 мысалдар келтіру;
2. 5. 14. 1 материалды қайталау;
2. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near,

		<p>next to, on, to; шақ сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in, at;</p> <p>2. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
Мектептегі күндер		<p>2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтардың негізгі көлемін түсіну;</p> <p>2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және айту;</p> <p>2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу</p>
Сынып фотосы		<p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою;</p> <p>2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды</p>

		<p>сәйкестендіру, еске сақтау және айту;</p> <p>2. 5. 7. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 7. 2 адамдар мен заттарды сипаттау үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану;</p> <p>2. 5. 7. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану;</p> <p>2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру</p>
	<p>Түрлі орындар</p>	<p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;</p> <p>2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 5. 5. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 5. 2 which, what, where, whose қоса сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану;</p> <p>2. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру;</p> <p>2. 5. 12. 1 заттардың орналасқан жерін анықтау үшін негізгі here / there мекен үстеуін пайдалану;</p> <p>2. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
		<p>2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай</p>

4. Менің туған өлкем

Белгілерді оқу

сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;
2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;
2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;
2. 5. 8. 1 материалды қайталау;
2. 5. 8. 2 командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;
2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру;
2. 5. 13. 1 материалды қайталау;
2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;
2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру

Бұл қайдан?

2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;
2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;
2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;
2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;
2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу

2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;
2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;
2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу;

	Демалыс күндері	<p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою;</p> <p>2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;</p> <p>2. 5. 4. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 4. 2 ь an, the, some, any, this, these, that, those пайдалану;</p> <p>2. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемер құрастыру ;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
3-тоқсан		
	Біздің денеміз	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 6. 2 сұраулы сөйлемдер құрастру үшін this, these, that, those сілтеу есімдіктеріе пайдалану;</p> <p>2. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру.</p>
		<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p>

	Өлшейміз	<p>2. 1. 4. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 2. 1 сан есімді білу;</p> <p>2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50 кардинал сандарын пайдалану</p>
5. Дені саудың – жаны сау!	Қалпақтар мен жарқанаттар	<p>2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну;</p> <p>2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар беру;</p> <p>2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздігін пайдалану</p>
	Бәріміз бірге	<p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;</p> <p>2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;</p> <p>2. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді, объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу;</p> <p>2. 4. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемер құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
		<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p>

	Ерекше күндер	<p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 5. 8. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 8. 2 командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;</p> <p>2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;</p> <p>2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Үй тағамы	<p>2. 1. 9. 1 әңгімелесу түрін, таныс сөздер мен тіркестерді түсіну;</p> <p>2. 1. 9. 2 түсіну және ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін негізгі сөздер, фразалар және қысқа сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;</p> <p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру</p>
		<p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p>

	Бұл не үшін?	<p>2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;</p> <p>2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;</p> <p>2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу</p>
4-тоқсан		
7. Қоршаған орта	Ауа райы	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімді пайдалану;</p> <p>2. 5. 3. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану.</p>
	Жыл мезгілдерінің өзгерістері	<p>2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну;</p> <p>2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ;</p> <p>2. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;</p> <p>2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>

	Жануралар не істей алады?	<p>2. 1. 4. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану;</p> <p>2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>2. 5. 13. 2 пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;</p> <p>2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 17. 1 қысқа жауап беру үшін ме, тоо пайдалану;</p> <p>2. 5. 17. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Теңіз оқиғалары (прик	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p> <p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;</p> <p>2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу.</p>
		<p>2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді,</p>

8. Саяхат

<p>А бастап В дейін</p>	<p>фразаларды және сөйлемдерді оқу ; 2. 5. 9. 1 материалды қайталау; 2. 5. 9. 2 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 14. 1 материалды қайталау; 2. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: on; 2. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
<p>Көлік құралдарының түрі</p>	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу ; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
<p>Сандар мен нысандар</p>	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау</p>
	<p>2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;</p>

	Менің самолетім	<p>2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдердің шектелген көлемін пайдалану;</p> <p>2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;</p> <p>2. 5. 11. 1 сұраулы сөйлемді сипаттау және құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану;</p> <p>2. 2. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	Велосипед тарихы	<p>2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;</p> <p>2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу;</p> <p>2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз [оң, теріс, сұрау] нысандарды пайдалану</p>

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
	Жануарлардың түрі	<p>3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру;</p> <p>3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;</p> <p>3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;</p> <p>3. 5. 5. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 5. 2 таныс тақырыптың шектелген шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін, оның ішінде: which, what, where, whose, how many, what kind of пайдалану;</p> <p>3. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру;</p> <p>3. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;</p> <p>3. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін</p>

		<p>сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above негізгі шак сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in, at;</p> <p>3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Дене мүшелері</p>	<p>3. 1. 6. 1 шектелген шеңбері бойынша белгілі бір жалпы және кейбір оқу тақырыптарын түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және жеке мысалдар келтіру;</p> <p>3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа, негізгі сипаттама беру;</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді анықтау;</p> <p>3. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастаулардың көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну</p>
<p>1. Тірі табиғат</p>	<p>Жануарлардың әндері мен билері</p>	<p>3. 1. 2. 1 қысқа жеке сұрақтардың шектеулі шеңберін түсіну;</p> <p>3. 1. 2. 2 жеке сұрақтар мысалын келтіру;</p> <p>3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну;</p> <p>3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтарды түсіну және мысал келтіру;</p> <p>3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша сөйлемдер құрастыру және жазу;</p> <p>3. 5. 4. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберінде заттарды белгілеу үшін a, an, the, some, any, this, these, that, those пайдалану;</p> <p>3. 5. 10. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды</p>

		<p>қоса, жалпы үздіксіз нысандарды пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
<p>Кәсіптік жоба</p>		<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтар мысалын түсіну және мысал келтіру; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдарды және объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жай көркем және көркем емес мәтіндерді оқу; 3. 5. 8. 1 материалды қайталау; 3. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың шектеулі шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану</p>
		<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 2. 1 өзінің қысқа сұрақтарының шектелген көлемін түсіну;</p>

	Күн мен түн	<p>3. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін түсіну;</p> <p>3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру;</p> <p>3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;</p> <p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және мысал келтіру;</p> <p>3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану;</p> <p>3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін мәнмәтіндік ойтастаулар көмегімен түсіну;</p> <p>3. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану</p>
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Жарық көзі	<p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және жеке мысал келтіру;</p> <p>3. 2. 1. 1 жалпы оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;</p> <p>3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу;</p> <p>3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу;</p>

		<p>3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;</p> <p>3. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін сап пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to пайдалану;</p> <p>3. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
Түнде		<p>3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру;</p> <p>3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;</p> <p>3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауларды пайдалану;</p> <p>3. 1. 7. 2 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;</p> <p>3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдармен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру;</p> <p>3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу</p>
2-тоқсан		
		<p>3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;</p> <p>3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану;</p>

Менің күн тәртібім

3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;
3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою;
3. 2. 2. 2 дербес сұрақ қоя білу;
3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;
3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша жай сөйлемдер құрастыру және жазу;
3. 5. 2. 1 сан есімді білу;
3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану;
3. 5. 14. 1 материалды қайталау;
3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шак қосымшаларын пайдалану: on, in, at;
3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру

Аптаның күндері

3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану;
3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру;
3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою;
3. 2. 2. 2 дербес сұрақ қоя білу;
3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру;
3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру ;
3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді түсіну, анықтау;
3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану;
3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;

3. Уақыт		<p>3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану;</p> <p>3. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану</p>
Керек уақытта		<p>3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру;</p> <p>3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;</p> <p>3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану;</p> <p>3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;</p> <p>3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану;</p> <p>3. 1. 9. 1 шектеулі тақырыптар бойынша негізгі лексиканы түсіну ;</p> <p>3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну;</p> <p>3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру;</p> <p>3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай көркем және көркем емес мәтіндерді оқу;</p> <p>3. 3. 6. 1 көрнекі ойтастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;</p> <p>3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;</p> <p>3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану;</p> <p>3. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;</p> <p>3. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін</p>

		<p>сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in, at;</p> <p>3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>Төрт қабырға</p>	<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;</p> <p>3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталғанды түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздігін пайдалану;</p> <p>3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін мәнмәтіндік оятастаулар көмегімен түсіну;</p> <p>3. 5. 1. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандарында has got / have got there is / are пайдалану;</p> <p>3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
		<p>3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру;</p> <p>3. 4. 7. 1 таныс сөздермен сөйлемдер құрастыру және жазу;</p>

4. Сәулет

Біздің қала

3. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану;

3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;

3. 5. 9. 1 материалды қайталау;

3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, қазіргі кездегі жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану;

3. 5. 11. 1 материалды қайталау;

3. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа жауаптар мен қысқартуларда has got / have got there is / are пайдалану;

3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру;

3. 5. 14. 1 материалды қайталау;

3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on, in, at;

3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру

3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;

3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру

3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың шектелген шеңберін түсіну;

3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтар мысалын түсіну және мысал келтіру;

3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар кою;

	Үй айналасы	<p>3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдардың және объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру;</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру;</p> <p>3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу;</p> <p>3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;</p> <p>3. 5. 4. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберінде заттарды белгілеу үшін a, an, the, some, any, this, these, that, those пайдалану;</p> <p>3. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>3. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану</p>
3-тоқсан		
	Музыкалық құралдар	<p>3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;</p> <p>3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды айту;</p>

		<p>3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихтарды әңгімелеу;</p> <p>3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздігін пайдалану;</p> <p>3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді тану, сәйкестендіру;</p> <p>3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну</p>
5. Өнер	Кресло суретін саламыз	<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;</p> <p>3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін түсіну;</p> <p>3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;</p> <p>3. 2. 1. 1 жалпы оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;</p> <p>3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттауда тірек сөздігін пайдалану;</p> <p>3. 5. 11. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандарында has got / have got there is / are пайдалану;</p> <p>3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
5. Өнер	Менің музыкам	<p>3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру;</p> <p>3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>3. 2. 8. 1 өткен тақырыптары бойынша қысқа, негізгі жағдайларды және оқиғаларды әңгімелеу;</p> <p>3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастауларды және тірек сөздерін пайдалану;</p> <p>3. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу;</p> <p>3. 4. 3. 2 мысалдар келтіру;</p> <p>3. 5. 17. 1 материалды қайталау;</p>

		<p>3. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me , too, и I don't пайдалану</p>
	<p>Көлеңке қуыршақ театры</p>	<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасулар атауын жазу кезінде бас әріптерді пайдалану; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 4. 8. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу</p>
	<p>Космосты зерттеу</p>	<p>3. 1. 2. 1 қысқа жеке сұрақтардың шектеулі шеңберін түсіну; 3. 1. 2. 2 жеке сұрақтар мысалын келтіру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздігін пайдалану;</p>

		<p>3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін мәнмәтіндік оятастаулар көмегімен түсіну;</p> <p>3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;</p> <p>3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша жай сөйлемдер құрастыру және жазу;</p> <p>3. 4. 2. 1 сөздер мен фразалар жазу</p>
6. Атақты тұлғалар	Марко Поло	<p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталғанды түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау;</p> <p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;</p> <p>3. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды анық айту;</p> <p>3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;</p> <p>3. 4. 2. 1 сөздермен фразалар жазу;</p> <p>3. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу;</p> <p>3. 4. 3. 2 мысалдар келтіру;</p> <p>3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасулар атауын жазу кезінде бас әріптерді пайдалану;</p>
		<p>3. 1. 9. 1 шектелген тақырыптар бойынша негізгі лексиканы тану;</p> <p>3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну;</p>

	Тамаша ойлар	<p>3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою;</p> <p>3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу;</p> <p>3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;</p> <p>3. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 6. 2 this, these, that, those сілтеу есімдіктерін ашық және жабық сұрақтарда пайдалану;</p> <p>3. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру;</p> <p>3. 5. 7. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 7. 2 жеке объект [жанама] есімдіктерін әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін тікелей объекті зат есімімен үйлестікте пайдалану</p>
	Қазақстандағы өнертабыстар	<p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сәттерін түсіну;</p> <p>3. 1. 6. 2 түсіну және мысалдар келтіру;</p> <p>3. 1. 7. 1 оқылған тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану;</p> <p>3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдалана отырып, сұхбат құру;</p> <p>3. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;</p> <p>3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану;</p> <p>3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою;</p> <p>3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу</p>
4-тоқсан		
		<p>3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдарды және объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру;</p>

7. Су – тіршілік көзі

<p>Жаңбыр, жаңбыр</p>	<p>3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды айту; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді анықтау, түсіну; 3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну</p>
<p>Теңізде</p>	<p>3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа сұрақтарды түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдердерде таныс сөздерді түсіну, анықтау; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемлер құрастыру және жазу; 3. 5. 10. 1 материалды қайталау; 3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды қоса, жалпы үздіксіз нысандарды пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
	<p>3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып , мәтінді оқу және түсіну; 3. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастаулардың көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну; 3. 3. 6. 1 көрнекі ойтастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;</p>

	<p>Жағажайдағы оқиға</p>	<p>3. 4. 8. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді және фразаларды енгізу; 3.5 14.1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
<p>Қызықты орындар</p>		<p>3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталғанды түсіну; 3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттрада мтәінмәндік ойтастауларды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тоқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу; 3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген</p>

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер

Ойындар саны

шеңбері бойынша нақты құрастырылған әңгімелесудің негізгі сәттерін мәнмәтіндік ойтастаулар көмегімен түсіну;
3. 3. 6. 1 көрнекі ойтастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;
3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану;
3. 5. 9. 1 материалды қайталау;
3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;
3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану

3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
3. 3. 6. 1 көрнекі ойтастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;
3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;
3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану;
3. 5. 8. 1 материалды қайталау;
3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;
3. 5. 11. 1 материалды қайталау;
3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандарында has got / have got there is / are пайдалану;
3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру.

3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталғанды түсіну;

	Өуеде ұшатын жыландар	<p>3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауларды пайдалану;</p> <p>3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру;</p> <p>3. 4. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау үшін тірек сөздігін пайдалану;</p> <p>3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;</p> <p>3. 5. 8. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;</p> <p>3. 5. 10. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды қоса, жалпы үздіксіз нысандарды пайдалану;</p> <p>3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру;</p> <p>3. 5. 16. 1 материалды қайталау;</p> <p>3. 5. 16. 2 сөздермен фразаларды байластыру үшін and, or, but для жалғаулықтарын пайдалану</p>
--	-----------------------	--

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-сынып		<p>4. 1. 2. 1 негізгі жеке сұрақтарды түсіну;</p> <p>4. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және дербес қою;</p> <p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу;</p> <p>4. 5. 12. 1 материалды қайталау;</p>

Балалар ойыны 1		<p>4. 5. 12. 2: sometimes, often, always, never to indicate when and how often шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам;</p> <p>4. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 14. 2 орналасқан мекені, жағдайы және бағыттық сөзалдық қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down; сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after;</p> <p>4. 5. 17. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану; жай, осы шақ және өткен шақ әрекеттерін сипаттау үшін when бар сөйлемдерді пайдалану</p>
Балалар ойыны 2		<p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4. 3. 2. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу;</p> <p>4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу;</p> <p>4. 5. 5. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 5. 2 тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдаланып, сұрақтар қою: who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of...;</p> <p>4. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 6. 2 қысқа тіркестер, сұрақтар, жауаптарда сілтеу есімдіктері мен объектілік есімдіктерді пайдалану</p>
		<p>4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар мөлшерін түсіну;</p> <p>4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа жеке сұрақтар мысалын келтіру;</p> <p>4. 2. 4. 1 тақырыптардың өсу мөлшері бойынша сұрақтарға жауап беру;</p>

1. Менің Отаным – Қазақстан

Олимпиялық ойындар

4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;
4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;
4. 5. 5. 1 материалды қайталау;
4. 5. 5. 2 тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдаланып, сұрақтар қою: who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of...

Эзоп мысал-ертегілері 1

4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көрсетілетін әңгімелесу ақпаратын түсіну;
4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді айту;
4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;
4. 5. 12. 1 материалды қайталау;
4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам

4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну;
4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;
4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;

	<p>Эзоп мысал-ертегілері 2</p>	<p>4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдаулы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам</p>
	<p>Кәдімгі оқиғалар 1</p>	<p>4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру; 4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар көлемі бойынша қысқа қолданылатын сөйлесудің ақпаратын түсіну; 4. 1. 6. 2 жаңа лексика мен көрнекі ой тастауды пайдалана отырып, түсіну және жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою; 4. 2. 2. 2 зерделенген тақырыптар бойынша сұрақтарды түсіну және қоя білу; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; want, start +</p>

Кәдімгі оқиғалар 2

infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану;
4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру

4. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;
4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;
4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау;
4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану;
4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;
4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;
4. 5. 7. 1 материалды қайталау;
4. 5. 7. 2 субъект және объект есімдіктерін, объектінің жанама есімдіктерін қоса пайдалану, жеке ақпарат беру және әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін менікі, сіздікі тәуелдік есімдіктерін пайдалану;
4. 5. 15. 1 материалды қайталау;
4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат

2. Адами құндылықтар

	<p>инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
Адамдар мен мекендер	<p>4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркестерін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысал келтіру; 4. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнкі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну; 4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану</p>
Айдаһарлар мен тірі жандар 1	<p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді атау; 4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және шақыру үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану;</p>

		<p>4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байластыру үшін пайдалану</p>
	<p>Айдаһарлар мен тірі жандар 2</p>	<p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру; 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 like + verb + ing жауаптарды пайдалану және шақыру үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру</p>
<p>2-тоқсан</p>		
		<p>4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді қысқа, негізгі сипаттау; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша өз тәжірибесін сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құру; 4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану;</p>

Қазыналар картасы 1	<p>4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;</p> <p>4. 5. 4. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының өсу шеңбері бойынша заттарға сілтеме жасау;</p> <p>4. 5. 8. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану</p>
Қазыналар картасы 2	<p>4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну;</p> <p>4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;</p> <p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру ;</p> <p>4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;</p> <p>4. 5. 8. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың белгілі бір шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;</p> <p>4. 5. 11. 2 тұжырымдау да және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартуларда has got/ have got there is/ are пайдалану;</p> <p>4. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near , next to, opposite, above, up, down; сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after</p>

3. Мәдени мұра

Қазыналар мен сандар 1

4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;
4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу

Қазыналар мен сандар 2

4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар көлемін түсіну;
4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа жеке сұрақтар мысалын келтіру;
4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді анық айту;
4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;
4. 4. 4. 2 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;
4. 5. 5. 1 материалды қайталау;
4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдалану және сұрақтар қою: who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of...

Біздің планетаның қазынасы 1

4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну;
4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау;
4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану;
4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау;

		<p>4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;</p> <p>4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу</p>
	<p>Біздің планетаның қазынасы 2</p>	<p>4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;</p> <p>4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;</p> <p>4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау;</p> <p>4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру;</p> <p>оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихтар мен оқиғаларды әңгімелеу;</p> <p>4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану</p>
	<p>Дене тілі</p>	<p>4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;</p> <p>4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;</p> <p>4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру;</p> <p>4. 3. 1. 1 көрнекі ойтастаумен сөздердің, фразалардың және сөйлемдерді тану, айтылуын сәйкестендіру;</p> <p>4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;</p> <p>4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;</p> <p>4. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін және объектілік есімдіктерді қысқаша сөз тіркестерінде, сұрақтар мен жауаптарда пайдалану</p>
		<p>4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;</p>

<p>4. Мамандықтар әлемі</p>	<p>Дүние жүзі бойынша қатынас</p>	<p>4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру; 4. 3. 1. 1 көрнекі ойтастаумен сөздердің, фразалардың және сөйлемдерді түсіну, анықтау; 4. 4. 6. 1 таныс сөздерді белгілі бір бірізділікпен дербес жазу</p>
	<p>Технология</p>	<p>4. 1. 2. 1 негізгі жеке сұрақтарды түсіну; 4. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және дербес қою; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бірізділікпен бойынша сөйлемдер жазу; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану; 4. 5. 11. 1 материалды қайталау; 4. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартуларда has got/ have got there is/ are пайдалану</p>
<p>3-тоқсан</p>		
		<p>4. 1. 9. 1 жалпы тақырыптар бойынша негізгі лексиканы білу;</p>

Ауа райы 1

4. 1. 9. 2 жалпы тақырыптар бойынша негізгі сөздерді түсіну;
4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру;
4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну;
4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу;
4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту;
4. 5. 10. 1 осы шақта және болашақта болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандарды, оның ішінде қысқа жауаптарды пайдалану;
4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру;
4. 5. 16. 1 материалды қайталау;
4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байластыру үшін пайдалану

Ауа райы 2

4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну;
4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру;
4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою;
4. 2. 2. 1 оқылған және жаңа тақырыптар бойынша сұрақтарды түсіну және қоя білу;
4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің көлемін кеңейтуге ықпал етеді;
4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктердегі ақпаратты түсіну;
4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір

5. Табиғи құбылыстар

Вулкандар

тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;
4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту;
4. 4. 8. 1 қосымша әдебиетті пайдалана отырып, сөйлемдерге жаңа сөздер мен фразалар қосу

4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну;
4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көрсетілетін әңгімелесу ақпаратын түсіну;
4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 1. 7. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгімелесуде мазмұны мен мәнін болджау үшін мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану;
4. 1. 7. 2 дербес сөйлем құрастыру;
4. 2. 6. 1 қысқа, негізгі алмастырулардың өсетін көлемінде басқалармен кезекпен сөйлесу;
4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;
4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну;
4. 3. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану

4. 3. 6. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну;
4. 5. 13. 1 өткен материалды қайталау;
4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін сан пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't /

	Қар мен мұз	<p>have to to talk about obligation; use have + object + infinitive-ti пайдалану;</p> <p>4. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down; сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after;</p> <p>4. 5. 16. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байланыстыру үшін пайдалану</p>
	Сау дене 1	<p>4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді анық айту;</p> <p>4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту;</p> <p>4. 5. 9. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, оның ішінде жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандарын қоса, жай оқиғаларды әңгімелеу;</p> <p>4. 5. 12. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам.</p>
	Сау дене 2	<p>4. 2. 6. 1 белгілі тақырыптар бойынша сұхбат құру;</p> <p>4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;</p> <p>4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту;</p> <p>4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;</p>

6. Қоршаған ортаны қорғау

Жануарлары мызды сақтайық 1

4. 5. 10. 1 осы шақта және болашақта болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандарды, оның ішінде қысқа жауаптарды пайдалану;
4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру

4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің көлемін кеңейтуге ықпал етеді;
4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;
4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыста бірыңғай стиль пайдалану;
4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;
4. 5. 5. 1 материалды қайталау;
4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану, сұрақтар қою

Жануарлары мызды сақтайық 2

4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну;
4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау;
4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану;

		<p>4. 3. 2. 1 ойтастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну; 4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу</p>
<p>Планетаға көмектесейік 1</p>		<p>4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 4. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар мөлшерін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша жеке қысқа сұрақтар мысалын келтіру; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 4. 3. 2. 1 ойтастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам</p>
<p>Планетаға көмектесейік 2</p>		<p>4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну; 4. 5. 8. 1 материалды қайталау;</p>

		<p>4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың белгілі бір шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану</p>
4-тоқсан		
	Космосқа 1	<p>4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру; 4. 3. 3. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәтіндердің негізгі; 4. 4. 7. 1 дерьес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану; 4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану; 4. 5. 13. 1 материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to talk about obligation; use have + object + infinitive-ti пайдалану</p>
	Космосқа 2	<p>4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау;</p>

		<p>4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктердегі ақпаратты түсіну;</p> <p>4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу</p>
Планеталар 1		<p>4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу ақпаратын түсіну;</p> <p>4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;</p> <p>4. 3. 1. 1 оятастау көмегімен сөздер, фразалар мен сөйлемдердің айтылуын тану, сәйкестендіру;</p> <p>4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану;</p> <p>4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;</p> <p>4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;</p> <p>4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сан пайдалану, 1 – 100 реттік сан есімдерді пайдалану.</p> <p>4. 5. 17. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me , too, и I don't пайдалану; жай, осы және өткен шақ әрекеттерін сипаттау үшін when бар сөйлемді пайдалану</p>
7. Ғарышқа саяхат		<p>4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну;</p> <p>4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру;</p> <p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну;</p>

Планеталар 2

4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;
4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;
4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;
4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сан пайдалану, 1 – 100 реттік сан есімдерді пайдалану;
4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану

Келгендер 1

4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау;
4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру;
4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;
4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану
4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктердегі ақпаратты түсіну;
4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең танымал сөздерді дәл айту;
4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;
4. 5. 4. 1 материалды қайталау;
4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those

		<p>пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының өсу көлемі бойынша заттарға сілтеме жасау; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but жалғаулықтарын пайдалану</p>
Келгендер 2		<p>4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтіндердің негізгі ойын түсіну; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу; 4. 5. 9. 1 материалды қайталау; 4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, оның ішінде жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандарын қоса, жай оқиғаларды әңгімелеу</p>
Баяу машиналар 1		<p>4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу ақпаратын түсіну; 4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде өз пікірін білдіру; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша</p>

	<p>қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;</p> <p>4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту;</p> <p>4. 5. 5. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 5. 2 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану, сұрақтар қою;</p> <p>4. 5. 12. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам.</p>
<p>Баяу машиналар 2</p>	<p>4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу ақпаратын түсіну;</p> <p>4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;</p> <p>4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары ойынша ақпарат беру;</p> <p>4. 3. 2. 1 ойтастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну;</p> <p>4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу;</p> <p>4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау үшін түрі белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;</p> <p>4. 5. 6. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін және объектілік есімдіктерді қысқаша сөз тіркесетерінде, сұрақтар мен жауаптарда пайдалану</p>

8. Болашаққа саяхат

Жүрдек машиналар 1

4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау;
4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру;
4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің көлемін кеңейтуге ықпал етеді;
4. 3. 1. 1 ойдастау көмегімен сөздер, фразалар мен сөйлемдердің айтылуын түсіну, анықтау;
4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;
4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;
4. 5. 14. 1 материалды қайталау;
4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down;
сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after

Жүрдек машиналар 2

4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау
4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;
4. 4. 7. 1 дербес жазу кезінде ең таныс жоғары жиілікті сөздерді дәл айту;
4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдамалы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу

		<p>тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану;</p> <p>4. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to talk about obligation; use have + object + infinitive-ti пайдалану;</p> <p>4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, оның ішінде жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандарын қоса, жай оқиғаларды</p>
Роботтар 1		<p>4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;</p> <p>4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;</p> <p>4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;</p> <p>4. 4. 8. 1 қосымша әдебиетті пайдалана отырып, сөйлемдерге жаңа сөздер мен фразалар қосу;</p> <p>4. 5. 4. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының өсетін көлемі бойынша заттарға сілтеме жасау;</p> <p>4. 5. 11. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 11. 2 тұжырымдау да және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартуларда has got/ have got there is/ are Пайдалану;</p> <p>4. 5. 14. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down; сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after</p>

	Роботтар 2	<p>4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;</p> <p>4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;</p> <p>4. 3. 2. 1 ойтастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну;</p> <p>4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану;</p> <p>4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктердегі ақпаратты түсіну;</p> <p>4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу;</p> <p>4. 5. 13. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to talk about obligation; use have + object + infinitive пайдалану ;</p> <p>4. 5. 15. 1 материалды қайталау;</p> <p>4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және шақыру үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалан</p>
--	------------	--

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
608-қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарлама мақсаты – табиғат болмыстары мен құбылыстар, қоршаған әлем, адам мен табиғаттың байланысы туралы негізгі түсініктерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) табиғат, заттар және табиғат құбылыстары туралы жаратылыстану-ғылыми білімдерін қалыптастыру және дамыту;

2) ғылыми дүниетанымын қалыптастыру үшін және техника мен технологияларын дамуына ықпал ететін жаратылыстану жетістіктері мен ең маңызды идеялары туралы түсініктерін қалыптастыру;

3) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру ;

4) маусымдық өзгерістерді талдау, заттардың қасиеттерін салыстыру, өсімдіктер мен жануарларды жіктеу кезінде жалпы зияткерлік біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру, себеп-салдарлық байланыстарын орнату, сөздік қорын жаратылыстанудың ғылыми терминдерімен толықтыру;

5) коммуникативтік біліктіліктерін дамыту: сұраққа жауап беру, өз пікірін дәлелдеу, әңгіме, диалог жүргізе білу;

6) сөздік қорын байыту, мәдениет пен технологияға байланысты қатынастарын арттыру, ауызша байланыстырып сөйлеуді дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) заттық-тәжірибелік әрекетте және қоршаған ортаны бақылау арқылы білім алушылардың зейінін дамыту;

2) карталармен, компаспен, жергілікті жоспармен, бақылау күнделіктерімен жұмыс істеу арқылы көру-кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру;

3) мнемикалық процестерді дамыту: есте сақтау, еске түсіру, орындау.

4) мектепке дейінгі кезеңдегі оқыту мен дамытудағы жетіспеушіліктерінің орнын толықтыру;

5) жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту: еңбекқорлық, жауапкершілік, ынталану, өзіне сенімділік, білім құмарлық;

6) коммуникативтік және әлеуметтік, топта және жұптарда жұмыс істеу дағдыларын дамыту, басқа адамдардың пікірін құрметтеу, көшбасшылық қасиеттерін көрсете білу, өз жұмысын жазбаша және ауызша түрде ұсына алу.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарламаны әзірлеу барысында психикалық дамуы тежелген білім алушылардың ерекшеліктері ескерілді:

1) көру, көру-кеңістіктік, есту-сөйлеу арқылы қабылданған ақпараттарды өңдеудегі қиындықтары;

2) көрнекі-бейнелі, ауызша-логикалық ойлау мен ойлау операцияларының қалыптасуының жетіспеушіліктері: талдау, синтез, салыстыру, іріктеу, жіктеу, жалпылау;

3) сөйлеу тілі дамуының кемшіліктері: сөздік қорының кедейлігі, тілдің грамматикалық құрылымының жеткіліксіз қалыптасуы, аграмматизмдердің болуы, ауызша және жазбаша нұсқауларды толыққанды қолдана алмауы;

4) бақылау мен өзінің заттық-тәжірибелік әрекетінің негізінде қорытынды жасау, ой тұжырымдау, жалпылау кезіндегі қиындықтар;

5) компаспен, жергілікті жоспар және шартты белгілер бойынша кеңістікте бағдарлаудағы, физикалық күштер жайлы кеңістіктік ұғымдары мен олардың өмірде қолданудағы; шартты белгілерді картадан табу және олардың мағынасын ашудағы; сөйлеу тілінде ғылыми терминдер мен анықтамаларды қолданудағы; практикалық жұмыста, эксперимент жүргізу барысында, бақылау кезінде алған білімдерін қолданудағы қиындықтар.

6. Білім алушылардың танымдық аясының ерекшеліктері ескеріле отырып оқыту процесінде келесідей педагогикалық тәсілдердің қолдануы қарастырылады:

1) саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді;

2) жүйелі-әрекеттік тәсіл - білімді, білікті және дағдыларды табысты меңгеруімен қатар әлемнің біртұтас бейнесін және кез келген пәнді тану аясында әмбебап оқу әрекетін қалыптастыру негізінде жалпы мәдени және тұлғалық дамуына жағдайлар құруға бағытталған;

3) жобалау тәсілі - білім алушы өз алдына мақсат қоя отырып, оны шешу жолдарын өздігімен табуға бағытталған; бұл тәсіл ортақ мақсатпен және әдіс пен әрекеттердің үйлесімділігімен сипатталады;

4) коммуникативтік тәсіл – ақпаратты беру және хабарлау, тілдік қатынас барысында білім, білік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

5) оқытудың практикалық бағыты білім алушылардың оқыған материалы мен практикалық іс-әрекеті арасындағы тығыз байланысын, практикалық-бағдарлық міндеттерді шешуде басты мәні бар білімдері мен қабілеттерінің қалыптасуын болжайды.

7. Оқуға деген ықыласы мен мотивациясын көтеруге ықпал ететін тиімді педагогикалық технологиялар төмендегідей:

1) деңгейлік оқыту технологиясы – жеке тұлғалық және жас ерекшелігі мен мүмкіндігіне сай оқу материалдарын әртүрлі деңгейде қабылдауын болжайтын, сонымен бірге білім алушының әрі қарай толыққанды дамуына мүмкіндік беретін оқу процесін ұйымдастыру болып табылады;

2) оқытудың серіктестік түрі – оқытуда білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкес алынатын педагог пен білім алушының бірлескен әрекеті ретінде қарастырылады;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процесі;

4) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушыға көлемді ақпаратты тез, қолжетімді түрде даярлау және жеткізуді қарастырады да, оқытуды жекелешендіру мен саралауға мүмкіндік береді;

5) оқытудың компенсаторлық технологиясы - білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрайды;

6) сыни ойлауды дамыту технологиясы балаға ұсынған мәліметтерді талдай білуін, өз пікірі мен көзқарасын айтуын, ұсыныстарды ұсына білуін қалыптастырады; психикалық дамуы тежелген білім алушының проблеманы шешу жолында табандылық танытып, өзінің қателіктерін тауып түзетуге, жұмысты жоспарлаудың қарапайым дағдыларын игеруге мүмкіндік береді.

8. Сабақта дәстүрлі оқытудың ғылыми-жаратылыстану құралдарын, оқытудың техникалық құралдарын, көбейткіш техникасы мен интернетке қосылған компьютерді қолдануды болжайды. Оқытуда қолданылады: статистикалық оқу құралы, аудиовизуалды құралдар, оқытудың көмекші құралдары, көрнекі құралдар.

9. Формативті және суммативті бағалауға арналған тапсырмалар білім алушылардың мүмкіндіктері ескеріле отырып, құрастырылады және онда рұқсат етіледі :

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу арқылы тұжырымдамаларды, тапсырмаларды, мәтіндерді жеңілдету;

2) көпсатылы нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;

3) қажет болған жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аударту, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіру);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

10. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты құрайды.

11. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтиже түрінде сынып бойынша оқытудың мақсаттары көрсетілген бөлімшелерге бөлінген.

12. Бағдарлама мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

13. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

14. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам;
- 4) тану әдістері.

15. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың қасиеттері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары;
- 5) тану әдістері.

16. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт;
- 4) тану әдістері.

17. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;

- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электр;
- 6) магнетизм;
- 7) тану әдістері.

18. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: табиғат болмыстарын, тірі және өлі табиғаттың нысандарын, ақпарат көздерін, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді анықтау, өсімдіктерге күтім жасау, үй және жабайы жануарларды ажырату, үй жануарлардың пайдасын, адамның дене мүшелерін, отбасы мүшелерін анықтау;

2) түсіну: табиғатты, өсімдіктердің өміріне қажетті жағдайларды, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, маусымдық өзгерістердің жануарларға ықпалын, табиғат үшін су мен Күннің маңызын, табиғатқа жарықтың әсерін, көлеңкенің құрылуын, табиғатқа дыбыстың ықпалын;

3) қолдану: ақпараттың қарапайым түрін қолдану, бөлме өсімдіктері мен үй жануарларын, өсімдіктерді күту амалдарын, жеке гигиена ережелерін, күнтәртібін орындау, тұрмыстық құралдарды пайдалану;

4) талдау: табиғатты, өсімдіктердің өміріне қажетті жағдайларды, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, маусымдық өзгерістердің жануарларға ықпалын, күнтәртібінің маңызын;

5) синтез: тірі табиғат, маусымдық өзгерістерге салыстырмалы сипаттама құру, өсімдіктер мен үй жануарларын күту, күнтәртібін сақтау және жеке гигиена ережелері бойынша нұсқаулықтар құру.

19. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: табиғат нысандарын, қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті шарттарды, өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын, мәдени және жабайы өсімдіктерді, өз аймағының өсімдіктерін, қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарлар топтарын, денсаулықты сақтаудағы дұрыс тамақтану мен тістерді күту, Жердің жасанды серігі, ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын, дыбыстың таралу ерекшелітерін, магниттік қасиетті бар неделерді, жылуды алу үшін құралдарды;

2) түсіну: зерттеу жүргізу үшін ақпараттың маңыздылығын, өсімдіктерге қамқорлық жасауды, әр дене мүшенің қажеттілігін, денсаулықты сақтаудағы дұрыс тамақтану мен тістерді күту, тірі табиғат үшін ауа мен судың маңызын, ғарыштағы алғашқы жаңалықтар, уақыттың маңыздылығын, табиғат пен адам өміріндегі қозғалысты, адамның күнделікті өміріндегі электр қуатының мәнін;

3) қолдану: ақпарат көздерін қолдана білу, күнделікті өмірде "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық шақ, қарттық жас" ұғымдарын ажырату, тәжірибеде тіске

күтім жасау мен дұрыс тамақтану, уақытты өлшеу құралдары, жылуды алу үшін құралдарды;

4) талдау: табиғат нысандарын салыстыру, қоршаған әлем құбылыстары мен процесстері зерттеуге қажетті шарттарды, өсімдіктердің өсуі мен оның негізгі бөліктерін, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделу амалдарын, түрлі денелердің қозғалысы мен қозғалыс траекториясын, шынайы және жасанды дыбыстарды, табиғатта дыбыстардың таралуын;

5) синтез: табиғат нысандары, өсімдіктер бөліктері, мәдени және жабайы өсімдіктерге салыстырмалы сипаттама құру, түсті күту мен дұрыс тамақтану туралы ақпараттарды таңдау, қозғалыстың түрлі траекториясын бақылау, магниттік қасиеті бар түрлі денелерді таңдау, жарық өткізетін денелердің қабілеттіктерін тексеру.

20. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: қоршаған әлем құбылыстары мен процесстері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді, бақылаудың басқарушы белгілерін, эксперимент кезеңдерін, өсімдіктің өмірлік формасын, жабайы және мәдени өсімдіктерді, өз аймағындағы өсімдіктерді, қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімделуін, тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктер топтамасын, омыртқалылар және омыртқасыз жануарларды, жануарлар класының өкілдерін (жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер); жануарлардың көбею амалдарын, адамның тірек-қимыл апарат жүйесін, ауаның кейбір қасиеттерін (агрегаттық күйі, түсі, иісі), табиғи ресурстар түрлерін және көздерін, Жердің табиғи серігін, жекелеген ғарыштық денелерді, Күн жүйесі ғаламшарларын, Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін, негізгі уақыт өлшем бірліктерін, салмақты анықтаудың құралдарын, жарықтың табиғи және жасанды көздерін, магнит қасиеттері және оны қолдану аясы;

2) түсіну: бақылау белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) және эксперимент кезеңдерін, өсімдіктердің негізгі бөліктерін және өсімдіктердің маусымдық өзгерістеріндегі негізгі функцияларын, адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін және дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығын, бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы рөлі, біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын, ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігін, судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі, Ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін, жасанды жарықтың қажеттілігін;

3) қолдану: қоршаған әлем құбылыстары мен процесстері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді қолдану, бақылаудың басқарушы белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) және оның нәтижелерін, құрылған жоспар бойынша бақылай білу, эксперимент жүргізу және оның нәтижесін жазу, қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімделу амалдарын, күнделікті өмірде судың физикалық қасиеттерін (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы) қолдану; уақыт бірліктерін қолдана білу;

4) талдау: қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді, бақылаудың басқарушыбелгілерін және эксперимент кезеңдерін, өсімдіктің негізгі бөліктері мен өмірлік формаларын, функцияларын, өз аймағындағы өсімдіктер топтарын, өсімдіктің маусымдық өзгерістерін, тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктер топтарын, омыртқалылар және омыртқасыз жануарларды, жануарлар класының өкілдерін және жануарлардың көбею амалдарын, ауаның қасиеттері, судың агрегаттық күйін, генезисі бойынша табиғат ресурстарының түрі мен көздері, жекелеген ғарыш денелері мен Күн жүйесінің серігін, әртүрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы, жарықтың табиғи және жасанды көздерін, қаттылығы бойынша дыбыс көздері, әртүрлі денелердің температурасы, электр қуат көздері, магнит қасиеттері;

5) синтез: ұсынылатын эксперименттіңәрекет нәтижесін тіркеумен қатар көрсету және жоспар бойынша бақылау жүргізу, жабайы және мәдени өсімдіктер туралы ақпарат таңдау, өз аймағының өсімдіктертоптары, ауа, жылу өткізгіштер, судың агрегаттық күйі, дене температурасы және электр қуатының көздері.

21. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: фотосинтез, маңызды ғылыми жаңалықтар және оның адамның күнделікті өміріне ықпалы, табиғат қауымдастығы және өз аймағының өсімдіктері, қоректенуі бойыншасыртқы орта мен белгілеріне қарай жануарлар түрлері, адамның ішкі ағзаларының орналасуы және адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдері, затқа тән қасиеттер және заттың агрегаттық күйін, ауаның құрамы және оның ауданға ықпалы, судың негізгі көздері және тазартудың түрлі тәсілдері, топырақтың негізгіқұрамы және оның құнарлылығы, Жер сферасының графиктік кескіндеу және бейнелеу, Жердің өз өсінен айналу периоды мен оның салдарын, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін;

2) түсіну: өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін, өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін, адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін, Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін, табиғаттағы жануарлардың өзара қатынас түрлерін, жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын , адамның өмірі үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін,қан айналым жүйесі мен тыныс алу жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін,отқа ауаның ықпалын, судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінің, ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін және адам өмірі үшін маңыздылығы, кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлін, Жердің өз өсінен айналу периоды мен оның салдарын;

3) қолдану: өмірдегі ғылыми жаңалықтар, ,адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдері, заттың агрегаттық күйі және күнделікті өмірдегі агрегаттық күйі, суды тазартудың түрлері, құнарлылық, ғарышты игерудің

айтулы оқиғалары, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін, денелердің жарықты шағылыстыру қабілеті, қарапайым электр тізбегінің сызбасын;

4) талдау: өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін, адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін, жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын, тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін, жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін, адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін, заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі, топырақтың құрамына қарай құнарлылығы, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшінің салыстырмалы сипатын құру, көлеңкенің пайда болу себептерін, дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін;

5) синтез: аймақ өсімдіктерін табиғат қауымдастығына біріктіру, табиғаттағы жануарлардың өзара қатынасын жасау түрлерін таңдау, адамның ішкі ағзаларының рөлін анықтау, ауаның маңыздылығы туралы ақпарат жинақтау, тірі организм үшін су мен топырақтың маңызы, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін қолдану арқылы эксперимент жүргізу, көлеңке, жарық, дыбысқа тән сипаттама құру.

22. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: зерттеудің өзекті бағытты, табиғаттағы қоректік тізбектер, өсімдіктің тіршілік циклі, тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін, төменгі және жоғары өсімдіктерді, өсімдіктерді қорғау амалы, өз аймағының жануарларын, жануарлардың симбиотикалық қатынасы, қоректік тізбектегі өзара қатынастың процестері, Ұлттық саябақтар мен қорықтарды, эксперимент кезеңдерін, ауаны ластау көздерін, ауаның тазалығын сақтау амалдары, су айналымын, атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін, судың ластану көздерін, жыл мезгілдерін, Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын және оны сақтау мен адамдардың қамқорлықпен күтуін, жер бетінің ірі элементтерін, әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау;

2) түсіну: өмірдегі зерттеу жұмыстарының маңыздылығын және мәнін, қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін, қоректік тізбектегі өзара байланысу процесі, жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланысы, зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін, кеңістікте ауаның алмасуын, Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін, Жердің айналуы мен олардың салдары;

3) қолдану: зерттеудің өзекті бағыттары, өзінің ойлап табуы негізінде зерттеудің өзекті бағыттары, адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың амалдарын атау, ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын, тұрмыстық жағдайдағы су айналымы, кейбір пайдалы қазбаларды (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын, адам өміріндегі жарықтың қасиетін (шағылысуы, жұтылуы), күнделікті өмірдегі әртүрлі материалдардың электр және жарық өткізгіштігін;

4) талдау: қоректік тізбектің салыстырмалы сипатын құру, тозаңның таралу амалдарын, тіршілік ету, әр топтың ерекшеліктерімен қатар өкілдері мен түрлері,

қоректену типі бойынша жануарларды жіктеу, нақты тіршілік ортасына қарай қоректік тізбек моделін салыстыру, заттарды қолдану аясы мен қасиетіне қарай сәйкестендіру, пайдалы қазбаларды сақтау жолдарын анықтау және қорғау;

5) синтез: зерттеу бағдарламасын құру және зерттеу процесін жүргізу, нәтижесін ұсыну.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан –бағдарламаның бөлімдері мен бөлімшелері, төртінші сан оқу мақсатының нумерациясын көрсетеді. Мысалы,1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының нумерациясы.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 табиғат құбылыстарын атай білу және ажырата алу	1. 1. 1. 1 "табиғат нысаны" ұғымын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 2 табиғат нысандарын өз ара салыстыраалу; 1. 1. 1. 3 қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті шарттарды атай білу 1. 1. 1. 4 зерттеу жүргізу үшін ақпарат көздерінің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 5 ақпарат көздерін	2. 1. 1. 2 қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді атай білу; 2. 1. 1. 3 бақылаудың басқарушы белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) атай білу; 2. 1. 1. 4 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілеу және оны кестеге сала алу; 2. 1. 1. 5 "эксперимент" ұғымын түсіндіре алу;	3. 1. 1. 1 "жаңалық", ғылыми жаңалық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 1. 1. 2 "жаңалық", ғылыми жаңалық" ұғымын ажырата алу және мысал келтіре алу; 3. 1. 1. 3 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне ықпалы туралы әңгімелей алу	4. 1. 1. 1 "зерттеу", өзектілігі" ұғымын түсіндіре алу; 4. 1. 1. 2 "өмірдегі зерттеу жұмыстарының маңыздылығын және мәнін атай білу; 4. 1. 1. 3 "мұғалімнің көмегімен зерттеу бағдарламасын құру; 4. 1. 1. 4 зерттеу процесін бақылау; 4. 1. 1. 5 әртүрлі амалдармен зерттеу

		колдана білу қажеттілігін түсіндіре алу	2. 1. 1. 6 эксперимент кезеңдерін атай білу және ажырата алу		нәтижесін ұсына алу
1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізудің нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;	1. 1. 2. 1 табиғат нысандарын атай білу және оны шартты белгілермен белгілеу; 1. 1. 2. 2 қоршаған әлем құбылыстарын салыстыраалу және оның нәтижесін сурет түрінде көрсете білу; 1. 1. 2. 3 зерттеу жүргізу кезінде ақпарат көздерін колдана алу	2. 1. 2. 1 бақылау жүргізудің жоспарын құру және жоспарға сәйкес бақылау жасау қорытындысын түсіну және түсіндіре алу 2. 1. 2. 2 жүргізілетін эксперимент барысына бақылау жасай алу; 2. 1. 2. 4 эксперимент жүргізу және оның нәтижесін сурет түрінде белгілеу; 2. 1. 2. 5 жоспар бойынша жүргізілетін эксперимент барысын әңгімелей алу	3. 1. 2. 1 ақпарат көздер түрлерін атай білу; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін түсіндіре алу; 3. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен эксперименті жоспарлау және жүргізе білу; 3. 1. 2. 4 құрылыған жоспар бойынша жүргізілген эксперимент нәтижесін тіркеу; 3. 1. 2. 5 эксперимент нәтижесін түсіну және түсіндіре алу	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) салыстыраалу; 4. 1. 2. 2 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктерін көрсете білу; 4. 1. 2. 3 эксперимент пен бақылаудың айырмашылығын түсіндіре алу; 4. 1. 2. 4 эксперимент пен бақылаудың жағымды және жағымсыз жақтарын көрсете білу; 4. 1. 2. 5 білім алушылардың таңдаған формасы бойынша алынған нәтижені ұсына алу

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
			2. 2. 1. 1 өсімдіктің өмірлік формаларын атай білу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктердің	3. 2. 1. 1 "фотосинтез" ұғымын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 2 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіндіре алу;	4. 2. 1. 1 "коректік тізбек" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 2 коректік тізбектегі

<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>0. 2. 1. 1 "Тірі және өлі табиғат" ұғымдарға мысал келтіре алу; 0. 2. 1. 2 тірі табиғаттың сипатын құрастыра алу; 0. 2. 1. 3 өсімдіктің тіршілігі үшін жағдайларды атай білу; 0. 2. 1. 4 тірі табиғаттағы өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін ерекшеліу; 0. 2. 1. 5 өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін атай білу</p>	<p>1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын ретпен айту; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу; 1. 2. 1. 3 "мәдени" және "жабайы" өсімдіктер ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 1. 4 өсімдіктің негізгі бөліктерін атай білу; 1. 2. 1. 5 өз аймағының өсімдіктерін атай білу; 1. 2. 1. 6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу</p>	<p>негізгі бөліктерін салыстыра алу; 2. 2. 1. 3 жоспар бойынша өсімдіктің негізгі функцияларын сипаттай алу; 2. 2. 1. 4 мәдени және жабайы өсімдіктерді атай білу; 2. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз жергілікті жеріндегі өсімдіктер топтамасын сипаттай алу; 2. 2. 1. 6 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу; 2. 2. 1. 7 өсімдіктердің қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында (ылғал) бейімделу мүмкіндігін атай білу және оның нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 2. 1. 8 мекен ету ортасына байланысты өсімдіктер топтарын салыстыра алу</p>	<p>3. 2. 1. 3 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін түсіндіре алу; 3. 2. 1. 4 "табиғат қауымдастық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз аймағының табиғи қауымдастығын сипаттай алу; 3. 2. 1. 6 өз аймағының өсімдіктерін атай білу; 3. 2. 1. 7 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіре алу; 3. 2. 1. 8 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін түсіндіре алу</p>	<p>өсімдіктердің рөлін түсіндіре алу; 4. 2. 1. 3 "өмірлік цикл" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 4 жоспар бойынша өсімдіктің өмір циклін сипаттай алу; 4. 2. 1. 5 сөзге сүйене отырып тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттай алу; 4. 2. 1. 6 кесте түрінде тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін атай білу; 4. 2. 1. 7 "төменгі және жоғары" өсімдіктердің ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 8 төменгі және жоғары өсімдіктерді ажырата алу; 4. 2. 1. 9 өсімдіктерді қорғау амалын ұсына алу</p>
					<p>4. 2. 2. 1 өз аймағындағы жануарларды атай білу; 4. 2. 2. 2 жабайы және үй, омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың</p>

<p>2.2 Жануарлар</p>	<p>0. 2. 2. 1 жабайы және үй жануарларын атай білу; 0. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажыратаалу; 0. 2. 2. 3 жабайы және үй жануарлардың балаларын атай білу; 0. 2. 2. 4 үй жануарларын күту туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 5 үй жануарлардың пайдасы туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 6 жыл мезгілдерінің ауысуының жануарларға әсерін түсіндіре алу</p>	<p>1. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарларды бөлу; 1. 2. 2. 3 суреттерге сүйене отырып, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін сипаттай алу</p>	<p>2. 2. 2. 1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға бөлу; 2. 2. 2. 2 жануарлар класының өкілдерін атай білу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2. 2. 2. 3 жануарлардың көбею тәсілдерін атай білу; жұмыртқа салу, баланың дүниеге келуі; 2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу</p>	<p>3. 2. 2. 1 қоректенуі бойынша сыртқы орта мен белгілеріне қарай жануарлар түрлерін сипаттай алу; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қыр-қатынас түрлерін атай білу; 3. 2. 2. 3 кесте түрінде жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы туралы әңгімелей алу; 3. 2. 2. 4 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіре алу; 3. 2. 2. 5 кестеге сүйеніп, жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін атай білу</p>	<p>жіктелуін атай білу; 4. 2. 2. 3 жануарлар класының өкілдері туралы әңгімелей алу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 4. 2. 2. 4 жоспарға сүйене отырып, жәндіктердің тіршілік циклін түсіндіре алу 4. 2. 2. 5 өсімдік қоректі және жыртқыш жануарларды ажыратаалу; 4. 2. 2. 6 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4. 2. 2. 7 қоректік тізбектегі қарым-қатынас үрдісін түсіндіре алу; 4. 2. 2. 8 жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланысы туралы айтып беру; 4. 2. 2. 9 үлгі бойынша белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің модельдерін құрастыра алу; 4. 2. 2. 10 жойылу шегінде тұрған</p>
----------------------	--	--	---	--	---

					жануарлар атай білу; 4. 2. 2. 11 қорықтар" ұғымын түсіндіре алу 4. 2. 2. 12 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың мақсатын атай білу
2.3 Адам	0. 2. 3. 1 адамның дене бөліктерін атай білу; 0. 2. 3. 2 адамның өзіне тән белгілерді (ұл, қыз) анықтау; 0. 2. 3. 3 өзін сипаттай алу; 0. 2. 3. 4 фота (сурет) бойынша өз отбасы мүшелерін сипаттай алу; 0. 2. 3. 5 картинка бойынша жеке гигиена ережелері туралы айтып беру	1. 2. 3. 1 әр дене бөліктерінің қажет екенін түсіндіре алу; 1. 2. 3. 2 "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық шақ, қарттық жас" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 3. 3 денсаулықты сақтауда дұрыс тамақтану ережелерін айтып беру; 1. 2. 3. 4 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы рөлін айтып беру; 1. 2. 1. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызды екені туралы айтып беру	2. 2. 3. 1 адамның "тірек-қимыл жүйесі" ұғымын түсіндіре алу; 2. 2. 3. 2 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін атай білу; 2. 2. 3. 3 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығы туралы айтып беру; 2. 2. 3. 4 бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы рөлі туралы айтып беру	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын атай білу; 3. 2. 3. 2 жоспар бойынша адамның өмірі үшін энергияны алуда аскорыту жүйесінің рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 4 тірек сөздердің көмегімен қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін атай білу	4. 2. 3. 1 жоспар бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 4. 2. 3. 2 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу
					4. 2. 4. 1 өсімдіктердің қорықтарды түсіндіре алу

<p>2.4 Тану әдістері</p>	<p>0. 2. 4. 1 тірі табиғатты бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 2 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді салыстыраалу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 3 өсімдіктерді күту амалдарын зерттеу; 0. 2. 4. 4 үйде өсетін өсімдіктерді күтуге машықтану; 0. 2. 4. 5 суретке сүйене отырып жабайы және үй жануарларын салыстыраалу; 0. 2. 4. 6 жануарлардың</p>	<p>1. 2. 4. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттарын атай білуды кластер түрінде ұсына алу; 1. 2. 4. 2 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін бақылау және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 2. 4. 3 кластер құру жолымен өсімдіктің негізгі бөліктерін салыстыраалу; 1. 2. 4. 4 тіршілік ету ортасына</p>	<p>2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын, оның бөліктерін, өсімдіктерді күту тәсілдерін анықтауға арналған тапсырмаларды орындау арқылы практикалық жұмыс жоспарын құрастыра алу; 2. 2. 4. 2 жануарлар мен өсімдіктердің ұқсастығы мен айырмашылығын кесте түрінде көрсете білу; 2. 2. 4. 3 үй және жабайы жануарларға тән сипаттарды құру кестеге енгізу; 2. 2. 4. 4 күнтәртібін құрастыра алу; 2. 2. 4. 5 күнтәртіпті орындаудың ұсыныстарын құру; 2. 2. 4. 6 мектеп аймағындағы өсімдіктер топтарын бақылау; 2. 2. 4. 7 жабайы және мәдени өсімдіктерді атай білу оның нәтижесін кестеге енгізу;</p>	<p>3. 2. 4. 1 өсімдіктердің қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларына (жылу, жарық және ылғал) бейімдеу тәсілдерін атай білу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу; 3. 2. 4. 2 өз аймағының табиғат қауымдастықтарын атай білу және оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 3. 2. 4. 3 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін айтып беру және нәтижесін кластер түрінде ұсына алу 3. 2. 4. 4 жануарлармен өсімдіктердің өзара байланысын атай білу және нәтижесін схема түрінде көрсете білу;</p>	<p>құру және нәтижені схема түрінде ұсына алу; 4. 2. 4. 2 "тозданду" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 4. 3 тозданду нәтижесінде ұрықтың пайда болуын айтып беру; 4. 2. 4. 4 ұрықтың таралу амалдарын ретпен айту және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 4. 2. 4. 5 өсімдіктерді қорғау туралы шығармашылық жұмыс орындау, оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 6 жәндіктердің "өмірлік циклі" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 4. 7 жәндіктердің өмір циклін айтып беру және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 8 қоректік тізбектердің өзара байланысу процесін түсіндіре алу және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу;</p>
--------------------------	---	--	--	---	---

	<p>маусымдық өзгерістерін бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 7 өзін сипаттай алу және нәтижесін сурет-портрет түрінде көрсете білу</p>	<p>жануарлардың бейімделуін бақылап, оның нәтижесін суреттер түрінде көрсете білу</p>	<p>2. 2. 4. 8 өсімдіктің қолайлы тіршілік етудің жағдайларын айту және оның нәтижесін сурет түрінде көрсете білу; 2. 2. 4. 9 жануарлардың маусымдық өзгерістерге бейімделуін атай білу және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 2. 4. 10 жоспар бойынша адам өмірінің кезеңдерін сипаттай алу және адамның өсіп, дамуы үшін қажетті шарттарды атай білу</p>	<p>3. 2. 4. 5 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін атай білу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 2. 4. 6 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлар туралы шығармашылық жұмыстарын орындау, оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу</p>	<p>4. 2. 4. 9 нақты тіршілік ортасында мекен ететін қоректік тізбектің моделін атай білу және оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 10 үлгі бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу, нәтижесін қорытынды түрінде көрсете білу; 4. 2. 4. 11 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін айтып беру; 4. 2. 4. 12 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін атай білу, нәтижесін үлгі бойынша қорытынды түрінде ұсына алу</p>
--	---	---	---	--	--

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
				<p>3. 3. 1. 1 "зат", "дене" анықтамасын атай білу; 3. 3. 1. 2 затқа тән қасиеттерді атай білу;</p>	<p>4. 3. 1. 1 заттың атқаратын қызметіне сай аймақтарды атай білу және оны кестеге енгізе алу; 4. 3. 1. 2 эксперимент</p>

3.1 Заттардың қасиеттері				3. 3. 1. 3 тірек сөздердің көмегімен заттың агрегаттық күйін атай білу; 3. 3. 1. 4 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	кезендерін атай білу; 4. 3. 1. 3 мұғалімнің көмегімен эксперимент жоспарын құрастыра алу; 4. 3. 1. 4 эксперимент жоспарына сәйкес заттарды алу
3.2 Ауа		1. 3. 2. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу	2. 3. 3. 1 біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу; 2. 3. 3. 2 жоспар бойынша ауаның кейбір қасиеттерін сипаттай алу (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2. 3. 3. 3 ауаның " жылу өткізгіштік" ұғымын сипаттай алу; 2. 3. 3. 4 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігіне мысал келтіре алу; 2. 3. 3. 5 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын атай білу; 3. 3. 2. 2 жоспар бойынша отқа ауаның ықпалын сипаттай алу	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың амалдарын атай білу; 4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін атай білу; 4. 3. 2. 3 ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын ұсына алу; 4. 3. 2. 4 табиғатта ауаның алмасу процесін түсіндіре алу; 4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіре алу;
			2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін атай	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінің айтып беру;	4. 3. 3. 1 табиғаттағы "су айналымы" туралы айтып беру;

3.3 Су	0. 3. 3. 1 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру	1. 3. 3. 1 суретке сүйене отырып тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру	білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2. 3. 3. 2 судың "агрегаттық күйін" ұғымын түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу	3. 3. 3. 2 жоспар бойынша судың негізгі табиғи көздерін салыстыра алу; 3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін түсіндіре алу; 3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсына алу; 3. 3. 3. 5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсына алу; 3. 3. 3. 6 судың тіршілік үшін маңыздылығын айтып беру	4. 3. 3. 2 схема бойынша атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін сипаттай алу; 4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін атай білу; 4. 3. 3. 4 берілген сөйлем бойынша табиғатта судың ластануына әр түрлі ағзаларға әсерін түсіндіре алу; 4. 3. 3. 5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін тексеру және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
3.4 Табиғи ресурстар			2. 3. 4. 1 "табиғат ресурстар" ұғымын түсіндіре алу; 2. 3. 4. 2 табиғи ресурстар түрлерін және көздерін атай білу; 2. 3. 4. 3 кластердің көмегімен табиғи ресурстарды генезисі бойынша жіктеу	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлі туралы айтып беру; 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын атай білу (топырақ, құм, балшық, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа) және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 3. 4. 3 "құнарлылық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 3. 4. 4 топырақтың	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын айту; 4. 3. 1. 2 "туған жер" ұғымын түсіндіре алу; 4. 3. 4. 3 шарты белгілерге сүйене отырып Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын картадан көрсете білу; 4. 3. 4. 4 пайдалы қазбаларды

			(табиғи және антропогендік);	негізгі қасиеттерін ретпен айту; 3. 3. 4. 5 жоспарға сүйене отырып, топырақтың құрамына қарай құнарлылығы туралы айтып беру	сақтаудың және тиімді қолданудың жолдарын атай білу және баяндау түрінде ұсына алу
3.5 Тану әдістері	0. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін судың ықпалына бақылау жасау нәтижесін салыстырмалы сурет түрінде көрсете білу	1. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын зерттеу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 1. 3. 5. 2 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын зерттеу, нәтижесін сай суреттерді	2. 3. 5. 1 жылу өткізгіштігін және ауа қасиетін тексеру нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу; 2. 3. 5. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі айтып беру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 2. 3. 5. 3 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін атай білу, нәтижені сурет түрінде ұсына алу; 2. 3. 5. 4 жоспарға сүйене отырып ауаның кейбір қасиеттерін атай білу және сипаттай алу; 2. 3. 5. 5 судың агрегаттық жағдайын,	3. 3. 5. 1 заттардың шығу тегі мен агрегаттық жағдайы бойынша ажырата алу, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 2 ауа құрамын атай білу, нәтижелерді схема түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 3 тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы судың бар-жоғын тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 4 судың негізгі табиғи көздерін атай білу және оларды салыстыра алу, нәтижесін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу;	4. 3. 5. 1 заттардың қасиеттеріне сәйкес қолдану аясын атай білу, нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу; 4. 3. 5. 2 эксперимент кезеңдерін атай білу; 4. 3. 5. 3 құрылған жоспарға сай жаңа затты алу үшін эксперимент жүргізу; 4. 3. 5. 4 әртүрлі салаларда ауаны қолдану тәсілдерін атай білу, нәтижелерді әртүрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 5 ауаны ластау көздері туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижелерін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 6 ауа тазалығын сақтау тәсілдері және оны

		таңдап алу арқылы ұсына алу	түстің, иістің болуын атай білу және сипаттай алу, нәтижесін сурет түрінде беру; 2. 3. 5. 6 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір анықтамасыз, ағымдылық), нәтижесін кластер түрінде ұсына алу	3. 3. 5. 5 ауыз суды ұқыпты пайдалану кластерін құрастыра алу; 3. 3. 5. 5 суды тазалау үшін қарапайым фильтр моделін жасау; 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижесін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу	тазарту шаралары туралы шығармашылық жұмысты орындау; 4. 3. 5. 7 табиғатта ауаның орын ауыстыру процесін түсіндіре алу, нәтижесін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 8 желдің пайдасы мен зияны туралы шығармашылық жұмысты әртүрлі әдістермен орындау; 4. 3. 5. 9 қорытындыны түсіну және түсіндіре алу
--	--	-----------------------------	--	---	--

4) "Жер және Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер		1. 4. 1. 1 жасанды моделдің негізінде жердің пішінін атай білу, нәтижесін пазл жинау түрінде көрсете білу	2. 4. 1. 1 тірек сөздердің көмегімен Жер мен Күн арасындағы байланысты айтып беру; 2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін атай білу	3. 4. 1. 1 "Жер сферасы" ұғымын түсіндіре алу; 3. 4. 1. 2 Жер сферасының графикалық кескіндеу және атай білу	4. 4. 1. 1 тірек сөздердің көмегімен жер бетінің ірі элементтерін атай білу және сипаттай алу
		1. 4. 2. 1 "Ғарыш, астрономия" ұғымын түсіндіре алу; 1. 4. 2. 2 астрономияны Ғарыш туралы ғылым ретінде айтып беру; 1. 4. 2. 3 картинка	2. 4. 2. 1 "Ғарыш денелер" ұғымын түсіндіре алу; 2. 4. 2. 2 тірек сөздердің көмегімен жекелеген	3. 4. 2. 1 жоспар бойынша Ғарышты игерудің кейбір айтулы	

4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 тірек картинкалар бойынша табиғат үшін күннің маңызын айтып беру	бойынша ғарыштағы алғашқы жаңалықтарды айтып беру; 1. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттай алу;	ғарыштық денелерді салыстыраалу; 2. 4. 2. 3 схемаға сүйене отырып Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін атай білу; 2. 4. 2. 4 тірек сөздер бойынша Күн жүйесі ғаламшарларын сипаттай алу	оқиғалары туралы әңгімелей алу; 3. 4. 2. 2 жоспар бойынша адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын айтып беру	4. 4. 2. 1 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін айтып беру, нәтижесін баяндау түрінде ұсына алу
4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 күн тәртібінің маңыздылығын айтып беру	1. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырата алу; 2. 4. 3. 2 схемаға сүйеніп ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін атай білу	3. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің өз өсінен айналуының периодын және оның салдарын әңгімелей алу	4. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің орбиталдық айналуын және оның салдарын түсіндіре алу; 4. 4. 3. 2 жыл маусымдарын салыстыра алу, нәтижесін мақал, жұмбақ, өлең жолдарын таңдау түрінде ұсына алу
4.4 Тану әдістері	0. 4. 4. 1 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, күн мен түннің ауысуын бақылау; 0. 4. 4. 2 картинканы таңдау түрінде күн тәртібін; 0. 4. 4. 3 такпақтарды жаттау жолымен күн тәртібін орындау	1. 4. 4. 1 үлгіні бояу түрінде нәтижелерді ұсына алумен Жердің жасанды серігін зерттеу; 1. 4. 4. 2 ғарыштың қарапайым алғашқы ашылулары туралы шығармашылық жұмысты орындау, Әр түрлі формада ұсына алу; 1. 4. 4. 3 кез келген ұшу аппаратының қарапайым	2. 4. 4. 1 кесте түрінде нәтиже бере отырып, жер мен күннің ерекше белгілерін атай білу және бөлу; 2. 4. 4. 2 жұлдыздар немесе жұлдызды аспанды салу; 2. 4. 4. 3 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, арнайы	3. 4. 4. 1 ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар туралы шығармашылық жұмысты орындау, әртүрлі тәсілдермен нәтиже беру; 3. 4. 4. 2 адамзат дамуындағы маңызы туралы айту, нәтижесін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 4. 4. 3 жердің осьтік айналуы	4. 4. 4. 1 ғарыштың жердегі өмірге әсері туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижесін әртүрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 4. 4. 2 жердің орбиталық айналуы және оның күні мен түнінің салдары туралы айту, нәтижесін қорытынды үлгі түрінде ұсына алу; 4. 4. 4. 3 жердің орбиталық

бойынша ұсыныстар құрастыра алу	модельдерін жасай алу; 1. 4. 4. 4 қарапайым сағат моделін жасай алу	аспаптарсыз түнгі аспанды бақылау	және оның салдары туралы айту, нәтижесін ұсынылған сөйлем бойынша қорытынды түрінде ұсына алу	айналуы және оның жыл мезгілдеріне әсері туралы айту, нәтижесін ү л г і қорытындыүлгі түрінде ұсына алу
---------------------------------	--	-----------------------------------	---	---

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күш және қозғалыс		1. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатын маңыздылығын атай білу; 1. 5. 1. 2. түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу; 1. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу; 1. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсете білу	2. 5. 1. 1 "жылдамдық"; ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 1. 2 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіре алу; 2. 5. 1. 3 қозғалыс тудыратын күштерді атай білу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу; 2. 5. 1. 4 кестеге сүйеніп жылдамдықты түсіндіре алуде сапалық сипаттамаларын қолдана алу; 2. 5. 1. 5 массаны анықтауға арналған	3. 5. 1. 1 "күш", "серпімділік күш" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 2 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 3 "ауырлық күш" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 4 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 5 "үйкеліс күшін" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 6 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру,	4. 5. 1. 1 "Архимед күші" ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 1. 2 жоспар бойынша Архимед күшін сипаттай алу және оның байқалуына мысал келтіре алу; 4. 5. 1. 3 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау және болжау, нәтижесін кесте, схема, сурет

			құралдарды таңдау және пайдалана алу	нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 7 алгоритмнің көмегімен күш қозғалысының бағытын анықтау	түрінде ұсына алу
5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 картинкаға сүйеніп табиғатқа жарықтың әсерін әңгімелей алу; 0. 5. 2. 2 табиғаттағы көлеңкенің пайда болуы мен оның маңыздылығын түсіне алу	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін тексеру, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу	2. 5. 2. 1 "табиғи және жасанды" жарық көздер ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 2. 2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін атай білу; 2. 5. 2. 3 тірек сөздер бойынша нәтижесін қорытынды түріде ұсына отырып жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін атай білу	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін атай білу; 3. 5. 2. 2 көлеңкенің ерекшеліктерін атай білу; 3. 5. 2. 3 жарықтың "шағылыстыру" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 2. 4 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін атай білу	4. 5. 2. 1 кестеге сүйене отырып көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігін айтып беру; 4. 5. 2. 2 жарықтың "жұтылу" ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 2. 2 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысуы, жұтылу қасиеттерін тексеру
5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 табиғатқа дыбыстың әсерін әңгімелей алу	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу; 1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу; 1. 5. 3. 3 табиғатта дыбыстың таралуын түсіндіре алу	2. 5. 3. 1 нәтижесін кестеге енгізі отырып, дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыстың "қаттылығы" ұғымын түсіндіре алу ; 3. 5. 3. 2 тірек сөздер бойынша дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін атай білу	4. 5. 3. 1 кестеге сүйене отырып, дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығына белгілі бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіре алу
	0. 5. 4. 1 табиғатқа	1. 5. 4. 1 жылуды алудың	2. 5. 4. 2 кестеге енгізу арқылы түрлі денелердің		4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін

5.4 Жылу	жылудың әсерін әңгімелей алу	құралдарын атай білу	температурасын өлшеу		тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
5.5 Электр	0. 5. 5. 1 өмірде тұрмыстық құралдарды қолдану маңыздылығын түсіне алу	1. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр қуатының маңыздылығы туралы әңгімелей алу	2. 5. 5. 1 электр қуатының көздерін атай білу	3. 5. 5. 1 үлгі бойынша қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау ; 3. 5. 5. 2 қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына алу	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
5.6 Магнетизм		1. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу; 1. 5. 6. 2 магниттілік қасиеті бар жекелеген денелерді айту	2. 5. 6. 1 магниттің қасиетін атай білу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 5. 6. 2 тірек сөздердің көмегімен магниттерді қолдану аясын сипаттай алу	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін тексеру нәтижесін кесте түрінде ұсына алу	
	0. 5. 7. 1 шаблон бойынша күнді және айды бақылау	1. 5. 7. 1 табиғаттағы қозғалысты бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 2 әр түрлі денелердің, заттардың қозғалыс траекториясын бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 3 кейбір денелердің жарықты өткізу	2. 5. 7. 1 кластер түрінде нәтижені ұсына алу мен қозғалысты тудыратын күштерді салыстыра алу; 2. 5. 7. 2 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін анықтау, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 3 магнитті қасиеттері бар денелерді атай	3. 5. 7. 1 үлгі бойынша серпімділік күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 2 үлгі бойынша ауырлық күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 3 үлгі бойынша қорытынды түрінде нәтижені ұсына алу мен үйкеліс күшін тексеру;	4. 5. 7. 1 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 2 кесте түрінде нәтижелерді ұсына отырып, көлеңкенің кедергілердің өлшемінен және көзден кедергілерге дейінгі қашықтықтан тәуелділігін анықтау;

5.7 Тану әдістері	<p>нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 2 табиғатта дыбыстың пайда болуын зерттеу нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 3 табиғатта жылудың әсерін зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 4 өмірде жылуды қолдану саласын зерттеу нәтижені сурет таңдау арқылы ұсына алу</p>	<p>қабілетін зерттеу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 4 кесте түрінде нәтижені ұсына алумен табиғи және жасанды дыбыс көздерін салыстыра алу; 1. 5. 7. 5 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, әр түрлі формада нәтижелер ұсына алу; 1. 5. 7. 6 магнитті қасиеттері бар денелерді зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу</p>	<p>білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 4 магнит қасиеттерін атай білу және өмірде қолдануын атай білу; 2. 5. 7. 5 денелердің массасын анықтауға арналған аспаптарды ретімен айту; 2. 5. 7. 6 жылу өлшеуге арналған аспаптарды санамалау және кестеге енгізумен әр түрлі денелердің температурасын өлшеу; 2. 5. 7. 7 жарықпен қараңғыны салыстыра алу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 8 жасанды жарықтандыру қажеттілігін атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу</p>	<p>3. 5. 7. 4 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін атай білу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 5. 7. 5 дыбыс деңгейін және оның қашықтыққа тәуелділігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 6 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығын атай білу, нәтижені әр түрлі жолдармен ұсына алу; 3. 5. 7. 7 магниттің көмегімен түрлі металдардың магниттелуін тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу</p>	<p>4. 5. 7. 3 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысуы, жұтылу қасиеттерін тексеру; 4. 5. 7. 4 белгілі бір кедергілердің дыбыстың дауыстығына және таралуына әсерін атай білу және нәтижесін әр түрлі тәсілдермен көрсете білу; 4. 5. 7. 5 әр түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін анықтау, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 6 әр түрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу</p>
-------------------	--	---	---	--	--

25. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Жаратылыстану" пәнінен

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 табиғат құбылыстарын атай білу және ажыратаалу
	1.2 Табиғатты тану әдісі	0. 1. 2. 1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізудің нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;
2. Менің мектебім	2.1 Өсімдіктер	0. 2. 1. 1 "тірі және өлі табиғат" мысал келтіре алу; 0. 2. 1. 2 тірі табиғаттың сипатын құрастыра алу; 0. 2. 1. 3 өсімдіктің тіршілігі үшін жағдайларды атай білу; 0. 2. 1. 4 тірі табиғаттағы өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін ерекшелеу; 0. 2. 1. 5 өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін атай білу
	2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жабайы және үй жануарларын атай білу; 0. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажыратаалу; 0. 2. 2. 3 жабайы және үй жануарлардың балаларын атай білу; 0. 2. 2. 4 үй жануарларын күту туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 5 үй жануарлардың пайдасы туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 6 жыл мезгілдерінің ауысуыныңжануарларға әсерін түсіне алу
2 - тоқсан		
		0. 2. 3. 1 адамның дене бөліктерін атай білу; 0. 2. 3. 2 адамның өзіне тән белгілерді(ұл,қыз) анықтау; 0. 2. 3. 3 өзін сипаттай алу;

3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2.3 Адам	0. 2. 3. 4 фота (сурет) бойынша өз отбасы мүшелерін сипаттай алу; 0. 2. 3. 5 картинка бойынша жеке гигиена ережелері туралы айтып беру
	2.4 Тану әдістері	0. 2. 4. 1 тірі табиғатты бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; ; 0. 2. 4. 2 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді салыстыра алу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 3 өсімдіктерді күту амалдарын зерттеу; 0. 2. 4. 4 үйде өсетін өсімдіктерді күтуге машықтану; 0. 2. 4. 5 суретке сүйене отырып жабайы және үй жануарларын салыстыра алу; 0. 2. 4. 6 жануарлардың маусымдық өзгерістерін бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; ; 0. 2. 4. 7 өзін сипаттай алу және нәтижесін сурет-портрет түрінде көрсете білу
	3.3 Су	0. 3. 3. 1 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру
3 - тоқсан		
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.5 Тану әдістері	0. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін судың ықпалына бақылау жасау нәтижесін салыстырмалы сурет түрінде көрсете білу
	4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 тірек картинкалар бойынша табиғат үшін күнің маңызын айтып беру
	4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 күн тәртібінің маңыздылығын айтып беру
	4.4 Тану әдістері	0. 4. 4. 1 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, күн мен түннің ауысуын бақылау; 0. 4. 4. 2 картинканы таңдау түрінде күн тәртібін; 0. 4. 4. 3 тақпақтарды жаттау жолымен күн тәртібін орындау бойынша ұсыныстар құрастыра алу
4 - тоқсан		
		0. 5. 2. 1 картинкаға сүйеніп табиғатқа жарықтың әсерін әңгімелей алу;

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	5.2 Жарық	0. 5. 2. 2 табиғаттағы көлеңкенің пайда болуы мен оның маңыздылығын түсіне алу
	5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 табиғатқа дыбыстың әсерін әңгімелей алу
	5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 табиғатқа жылудың әсерін әңгімелей алу
	5.5 Электр	0. 5. 5. 1 өмірде тұрмыстық құралдарды қолдану маңыздылығын түсіне алу
	5.7 Тану әдістері	0. 5. 7. 1 шаблон бойынша күнді және айды бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 2 табиғатта дыбыстың пайда болуын зерттеу нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 3 табиғатта жылудың әсерін зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 4 өмірде жылуды қолдану саласын зерттеу нәтижені сурет таңдау арқылы ұсына алу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1. 1. 1. 1 "табиғат нысаны" ұғымын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 2 табиғат нысандарын өзара салыстыра алу; 1. 1. 1. 3 қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті шарттарды атай білу 1. 1. 1. 4 зерттеу жүргізу үшін ақпарат көздерінің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 5 ақпарат көздерін қолдана білу қажеттілігін түсіндіре алу
	1.2 Табиғатты тану әдісі	1. 1. 2. 1 табиғат нысандарын атай білу және оны шартты белгімен белгілеу; 1. 1. 2. 2 табиғат нысандарын салыстыра алу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 1. 2. 3 зерттеу жүргізу кезінде ақпарат көздерін қолдана алу
		1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын ретпен айту;

2. Менің мектебім	2.1 Өсімдіктер	<p>1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу;</p> <p>1. 2. 1. 3 "мәдени" және "жабайы" өсімдіктер ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>1. 2. 1. 4 өсімдіктің негізгі бөліктерін атай білу;</p> <p>1. 2. 1. 5 өз аймағының өсімдіктерін атай білу;</p> <p>1. 2. 1. 6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу</p>
	2.2 Жануарлар	<p>1. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>1. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарларды бөлу;</p> <p>1. 2. 2. 3 суреттерге сүйене отырып, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін сипаттай алу</p>
2 - тоқсан		
	2.3 Адам	<p>1. 2. 3. 1 әр дене бөліктерінің қажет екенін түсіндіре алу;</p> <p>1. 2. 3. 2 "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық шақ, қарттық жас" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>1. 2. 3. 3 денсаулықты сақтауда дұрыс тамақтану ережелерін айтып беру;</p> <p>1. 2. 3. 4 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы рөлін айтып беру;</p> <p>1. 2. 1. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызды екені туралы айтып беру</p>
	2.4 Тану әдістері	<p>1. 2. 4. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттарын атай білуді кластер түрінде ұсына алу;</p> <p>1. 2. 4. 2 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін бақылау және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу</p> <p>1. 2. 4. 3 кластер құрастыра алу жолымен өсімдіктің негізгі бөліктерін салыстыра алу;</p> <p>1. 2. 4. 4 тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін бақылап, оның нәтижесін суреттер түрінде көрсете білу</p>

	3.2 Ауа	1. 3. 2. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу
	3.3 Су	1. 3. 3. 1 суретке сүйене отырып тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру
	3 - тоқсан	
	3.5 Тану әдістері	1. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын зерттеу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 1. 3. 5. 2 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын зерттеу, нәтижесін сай суреттерді таңдап алу арқылы ұсына алу
	4.1 Жер	1. 4. 1. 1 жасанды моделдің негізінде жердің пішінін атай білу, нәтижесін пазл жинау түрінде көрсете білу
	4.2. Ғарыш	1. 4. 2. 1 "Ғарыш, астрономия" ұғымын түсіндіре алу; 1. 4.2. 2 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде айтып беру; 1. 4. 2. 3 картинка бойынша ғарыштағы алғашқы жаңалықтарды айтып беру; 1. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттай алу;
	4.3 4.3 Кеңістік және уақыт	1. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем 5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті 7. Тағам және сусын 5 5 8. Дені саудың – жаны сау!	4.4 Тану әдістері	1. 4. 4. 1 үлгіні бояу түрінде нәтижелерді ұсына алумен Жердің жасанды серігін зерттеу; 1. 4. 4. 2 ғарыштың қарапайым алғашқы ашылулары туралы шығармашылық жұмысты орындау, Әр түрлі формада ұсына алу; 1. 4. 4. 3 кез келген ұшу аппаратының қарапайым модельдерін жасай алу; 1. 4. 4. 4 қарапайым сағат моделін жасай алу
	5.1 Күш және қозғалыс	1. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатын маңыздылығын атай білу; 1. 5. 1. 2 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу;

	<p>1. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>1. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсете білу</p>
4 - тоқсан	
5.2 Жарық	<p>1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>1. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін тексеру, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу</p>
5.3 Дыбыс	<p>1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу;</p> <p>1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу;</p> <p>1. 5. 3. 3 табиғатта дыбыстың таралуын түсіндіре алу</p>
5.4 Жылу	1. 5. 4. 1 жылуды алудың құралдарын атай білу
5.5 Электр	1. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр қуатының маңыздылығы туралы әңгімелей алу
5.6 Магнетизм	<p>1. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>1. 5. 6. 2 магниттік қасиеті бар жекелеген денелерді айту;</p>
5.7 Тану әдістері	<p>1. 5. 7. 1 табиғаттағы қозғалысты бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>1. 5. 7. 2 әр түрлі денелердің, заттардың қозғалыс траекториясын бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>1. 5. 7. 3 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу;</p> <p>1. 5. 7. 4 кесте түрінде нәтижені ұсына алумен табиғи және жасанды дыбыс көздерін салыстыраалу;</p> <p>1. 5. 7. 5 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, әр түрлі формада нәтижелер ұсына алу;</p>

1. 5. 7. 6 магнитті қасиеттері бар денелерді зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	<p>1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі</p> <p>1.2 Табиғатты тану әдісі</p>	<p>2. 1. 1. 1 "табиғат болмысы", "нысан" ұғымын түсіндіре алу және өзара салыстыраалу;</p> <p>2. 1. 1. 2 қоршаған орта нысандары мен процестерді, болмыстарды зерттеу қажеттілігінің шарттарын атай білу;</p> <p>2. 1. 1. 3 қоршағн орта нысандары мен процестерді, болмыстарды зертте қажеттілігін түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 1. 4 қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді атай білу;</p> <p>2. 1. 1. 5 "ақпарат көздер"ұғымын түсіндіре алу және зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіре алу ;</p> <p>2. 1. 1. 6 ақпаратты алуқөздерін атай білу және онықолдана білу қажеттілігін түсіндіре алу</p> <p>2. 1. 1. 7 бақылаудың басқарушы белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 1. 8 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілеу және оны кестеге сала алу;</p> <p>2. 1. 2. 1 бақылау жүргізудің жоспарын құрастыра алу және жоспарға сәйкес бақылау жасау үлгісі бойынша қорытындыжасай алу</p> <p>2. 1. 2. 2 "эксперимент" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 2. 3 эксперимент кезеңдерін атай білу және ажыратаалу;</p> <p>2. 1. 2. 4 жүргізілетін эксперимент барысына бақылау жасай алу;</p> <p>2. 1. 2. 5 эксперимент жүргізу және оның нәтижесін сурет түрінде белгілеу;</p>

		<p>2. 1. 2. 6 жоспар бойынша жүргізілетін эксперимент барысын әңгімелей алу</p>
	<p>2.1 Өсімдіктер</p>	<p>2. 2. 1. 1 өсімдіктің негізгі сипаттарын жіктеу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктің өмірлік формаларын атай білу; 2. 2. 1. 3 әртүрлі жағдайда өсімдіктің өсу мүмкіндіктерін атай білу; 2. 2. 1. 4 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажыратаалу; 2. 2. 1. 5 жоспар бойынша өсімдіктің негізгі функцияларын сипаттай алу; 2. 2. 1. 6 мәдени және жабайы өсімдіктерді ажыратаалу; 2. 2. 1. 7 жоспар бойынша өз жергілікті жеріндегі өсімдіктер топтамасын сипаттай алу; 2. 2. 1. 8 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу; 2. 2. 1. 9 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді көрсете білу; 2. 2. 1. 10 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу; 2. 2. 1. 11 өсімдіктің тіршілігі үшін шарттарды ретпен көрсете білу; 2. 2. 1. 12 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімделу тәсілдерін атай білу және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу ; 2. 2. 1. 13 тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктерді салыстыраалу; 2. 2. 1. 14 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу</p>
		<p>2. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу; 2. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарларды бөлу; 2. 2. 2. 3 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға бөлу; 2. 2. 2. 4 жануарлар класының өкілдерін атай білу: жәндіктер,</p>

	2.2 Жануарлар	<p>балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;</p> <p>2. 2. 2. 5 тірек сөздердің көмегімен жануарлардың тіршілік ету ортасына бейімделу қабілеттілігін сипаттай алу;</p> <p>2. 2. 2. 6 жануарлардың көбею тәсілдерін атай білу; жұмыртқа салу, баланың дүниеге келуі;</p> <p>2. 2. 2. 7 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу</p>
	2 - тоқсан	
<p>2. Менің отбасым және достарым</p> <p>3. Менің мектебім</p> <p>4. Менің туған өлкем</p> <p>5. Дені саудың – жаны сау!</p>	2.3 Адам	<p>2. 2. 3. 1 адамның "тірек-қимыл жүйесі" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 2. 3. 2 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін атай білу;</p> <p>2. 2. 3. 3 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығы туралы айтып беру;</p> <p>2. 2. 3. 4 бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы рөлі туралы айтып беру;</p> <p>2. 2. 3. 5 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы рөлін айтып беру;</p> <p>2. 2. 3. 6 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызды екенін түсіндіре алу</p>
	2.4 Тану әдістері	<p>2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын, оның бөліктерін, өсімдіктерді күту тәсілдерін анықтауға арналған тапсырмаларды орындау арқылы практикалық жұмыс жоспарын құрастыра алу;</p> <p>2. 2. 4. 2 жануарлар мен өсімдіктердің ұқсастығы мен айырмашылығын кесте түрінде көрсете білу;</p> <p>2. 2. 4. 3 үй және жабайы жануарларға тән сипаттарды құрастыра алу кестеге енгізу;</p> <p>2. 2. 4. 4 күнтәртібін құрастыра алу;</p> <p>2. 2. 4. 5 күнтәртіпті орындаудың ұсыныстарын құрастыра алу;</p> <p>2. 2. 4. 6 мектеп аймағындағы өсімдіктер топтарын бақылау;</p>

	<p>2. 2. 4. 7 жабайы және мәдени өсімдіктерді атай білу оның нәтижесін кестеге енгізу;</p> <p>2. 2. 4. 8 өсімдіктің қолайлы тіршілік етудің жағдайларын айту және оның нәтижесін сурет түрінде көрсете білу;</p> <p>2. 2. 4. 9 жануарлардың маусымдық өзгерістерге бейімделуін атай білу және нәтижесін кесте түрінде түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 2. 4. 10 жоспар бойынша адам өмірінің кезеңдерін сипаттай алу және адамның өсіп, дамуы үшін қажетті шарттарды атай білу</p>
3.2 Ауа	<p>2. 3. 3. 1 біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу;</p> <p>2. 3. 3. 2 жоспар бойынша ауаның кейбір қасиеттерін сипаттай алу (агрегаттық күйі, түсі, иісі);</p> <p>2. 3. 3. 3 ауаның "жылу өткізгіштік" ұғымын сипаттай алу;</p> <p>2. 3. 3. 4 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігіне мысал келтіре алу;</p> <p>2. 3. 3. 5 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу</p>
3.3 Су	<p>2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы);</p> <p>2. 3. 3. 2 судың "агрегаттық күйін" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 3. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу</p>
3 - тоқсан	
3.4 Табиғат ресурстары	<p>2. 3. 4. 1 "табиғат ресурстар" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 3. 4. 2 табиғи ресурстар түрлерін және көздерін атай білу;</p> <p>2. 3. 4. 3 кластердің көмегімен табиғи ресурстарды генезисі бойынша жіктеу (табиғи және антропогендік)</p>

	3.5 Тану әдістері	<p>2. 3. 5. 1 жылу өткізгіштігін және ауа қасиетін тексеру нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 3. 5. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі айтып беру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу</p> <p>2. 3. 5. 3 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін атай білу, нәтижені сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 3. 5. 4 жоспарға сүйене отырып ауаның кейбір қасиеттерін атай білу және сипаттай алу;</p> <p>2. 3. 5. 5 судың агрегаттық жағдайын, түстің, иістің болуын атай білу және сипаттай алу, нәтижесін сурет түрінде беру;</p> <p>2. 3. 5. 6 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір анықтамасыз, ағымдылық), нәтижесін кластер түрінде ұсына алу</p>
	4.1 Жер	<p>2. 4. 1. 1 жердің жасанды моделіне қарап Жердің формасын атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу ;</p> <p>2. 4. 1. 2 тірек сөздердің көмегімен Жер мен Күн арасындағы байланысты айтып беру;</p> <p>2. 4. 1. 3 Жердің табиғи серігін атай білу</p>
	4.2 Ғарыш	<p>2. 4. 2. 1 "астрономия" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 4. 2. 2 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде түсіну;</p> <p>2. 4. 2. 3 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттай алу;</p> <p>2. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен жекелеген ғарыштық денелерді салыстыра алу;</p> <p>2. 4. 2. 5 схемаға сүйене отырып Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін атай білу;</p> <p>2. 4. 2. 6 тірек сөздер бойынша Күн жүйесі ғаламшарларын сипаттай алу</p>
		<p>2. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу;</p>

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті
7. Қоршаған орта
8. Саяхат

4.3 Кеңістік және уақыт	<p>2. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу</p> <p>2. 4. 3. 3 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажыратаалу;</p> <p>2. 4. 3. 4 схемаға сүйеніп ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін атай білу</p>
4.4 Тану әдістері	<p>2. 4. 4. 1 кесте түрінде нәтиже бере отырып, жер мен күннің ерекше белгілерін атай білу және бөлу;</p> <p>2. 4. 4. 2 жұлдыздар немесе жұлдызды аспанды салу;</p> <p>2. 4. 4. 3 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, арнайы аспаптарсыз түнгі аспанды бақылау</p> <p>2. 4. 4. 4 кез келген ұшу аппаратының қарапайым модельдерін жасай алу;</p>
5.1 Күш және қозғалыс	<p>2. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатын маңыздылығын атай білу;</p> <p>2. 5. 1. 2 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу;</p> <p>2. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсете білу; 2. 5. 1. 5 "жылдамдық"; ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 1. 6 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіре алу ;</p> <p>2. 5. 1. 7 қозғалыс тудыратын күштерді атай білу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 5. 1. 8 кестеге сүйеніп жылдамдықты түсіндіре алуде сапалық сипаттамаларын қолдана алу;</p> <p>2. 5. 1. 9 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалана алу</p>
4 - тоқсан	
	<p>2. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін тексеру,</p>

5.2 Жарық	<p>нәтижесін кесте түрінде ұсына алу ;</p> <p>2. 5. 2. 3 "табиғи және жасанды" жарық көздер ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 5. 2. 4 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу;</p> <p>2. 5. 2. 5 тірек сөздер бойынша нәтижесін қорытынды түріде ұсына отырып жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін атай білу</p>
5.3 Дыбыс	<p>2. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу;</p> <p>2. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу;</p> <p>2. 5. 3. 3 нәтижесін кестеге енгізі отырып, дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу</p>
5.4 Жылу	<p>2. 5. 4. 1 жылуды алудың құралдарын атай білу;</p> <p>2. 5. 4. 2 кестеге енгізу арқылы түрлі денелердің температурасын өлшеу;</p>
5.6 Магнетизм	<p>2. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>2. 5. 6. 2 магниттілік қасиеті бар жекелеген денелерді айту;</p> <p>2. 5. 6. 3 магниттің қасиетін атай білу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 5. 6. 4 тірек сөздердің көмегімен магниттерді қолдану аясын сипаттай алу</p>
5.7 Тану әдістері	<p>2. 5. 7. 1 кластер түрінде нәтижені ұсына алумен қозғалысты тудыратын күштерді салыстыраалу;</p> <p>2. 5. 7. 2 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін анықтау, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу ;</p> <p>2. 5. 7. 3 магнитті қасиеттері бар денелерді атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 5. 7. 4 магнит қасиеттерін атай білу және өмірде қолдануын атай білу;</p> <p>2. 5. 7. 5 денелердің массасын анықтауға арналған аспаптарды ретімен айту;</p>

		<p>2. 5. 7. 6 жылу өлшеуге арналған аспаптарды санамалау және кестеге енгізумен әр түрлі денелердің температурасын өлшеу ;</p> <p>2. 5. 7. 7 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу;</p> <p>2. 5. 7. 8 жасанды жарықтандыру қажеттілігін атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу</p>
--	--	---

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Тірі табиғат	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	<p>3. 1. 1. 1 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын түсіну;</p> <p>3. 1. 1. 2 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын ажырата алу және мысал келтіре алу;</p> <p>3. 1. 1. 3 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне ықпалы туралы әңгімелей алу</p>
	1.2 Табиғатты тану әдістері	<p>3. 1. 2. 1 ақпарат көздер түрлерін атай білу;</p> <p>3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін түсіндіре алу;</p> <p>3. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен эксперименті жоспарлау және жүргізу;</p> <p>3. 1. 2. 4 құрылыған жоспар бойынша жүргізілген эксперимент нәтижесін тіркеу;</p> <p>3. 1. 2. 5 үлгі бойынша қорытынды жасау</p>
	2.1 Өсімдіктер	<p>3. 2. 1. 1 "фотосинтез" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>3. 2. 1. 2 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіндіре алу;</p> <p>3. 2. 1. 3 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін түсіндіре алу;</p> <p>3. 2. 1. 4 "табиғат қауымдастық" ұғымын түсіндіре алу;</p>

		<p>3. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз аймағының табиғи қауымдастығын сипаттай алу;</p> <p>3. 2. 1. 6 өз аймағының өсімдіктерін атай білу;</p> <p>3. 2. 1. 7 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіре алу;</p> <p>3. 2. 1. 8 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін түсіндіре алу</p>
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2.2 Жануарлар	<p>3. 2. 2. 1 қоректенуі бойыншасыртқы орта мен белгілеріне қарай жануарлар түрлерін сипаттай алу;</p> <p>3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қыр-қатынас түрлерін атай білу;</p> <p>3. 2. 2. 3 кесте түрінде жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы туралы әңгімелей алу;</p> <p>3. 2. 2. 4 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіре алу;</p> <p>3. 2. 2. 5 кестеге сүйеніп, жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін атай білу</p>
	2.3 Адам	<p>3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын атай білу;</p> <p>3. 2. 3. 2 жоспар бойынша адамның өмірі үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін сипаттай алу;</p> <p>3. 2. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу;</p> <p>3. 2. 3. 4 тірек сөздердің көмегімен қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу;</p> <p>3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін атай білу</p>
		3. 2. 4. 1 өсімдіктердің қоршаған ортаның әр түрлі жағдайларына (

	2.4 Тану әдістері	<p>жылу, жарық және ылғал) бейімдеу тәсілдерін атай білу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу;</p> <p>3. 2. 4. 2 өз аймағының табиғат қауымдастықтарын атай білу және оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу;</p> <p>3. 2. 4. 3 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін айтып беру және нәтижесін кластер түрінде ұсына алу;</p> <p>3. 2. 4. 4 жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын атай білу және нәтижесін схема түрінде көрсете білу;</p> <p>3. 2. 4. 5 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін атай білу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу ;</p> <p>3. 2. 4. 6 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлар туралы шығармашылық жұмыстарын орындау, оныңнәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу</p>
2 - тоқсан		
	3.1 Заттардың типтері	<p>3. 3. 1. 1 "зат", "дене" анықтамасын атай білу;</p> <p>3. 3. 1. 2 затқа тән қасиеттерді атай білу;</p> <p>3. 3. 1. 3 тірек сөздердің көмегімен заттың агрегаттық күйін атай білу;</p> <p>3. 3. 1. 4 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу</p>
	3.2 Ауа	<p>3. 3. 2. 1 ауаның құрамын атай білу;</p> <p>3. 3. 2. 2 жоспар бойынша отқа ауаның ықпалын сипаттай алу</p>
	3.3 Су	<p>3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін айтып беру;</p> <p>3. 3. 3. 2 жоспар бойынша судың негізгі табиғи көздерін салыстыраалу;</p> <p>3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін түсіндіре алу;</p>

<p>3. Уақыт 4. Сәулет 5. Өнер</p>		<p>3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсына алу; 3. 3. 3. 5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсына алу; 3. 3. 3. 6 судың тіршілік үшін маңыздылығын айтып беру</p>
	3 - тоқсан	
	3.4 Табиғи ресурстар	<p>3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлі туралы айтып беру; 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын атай білу (топырақ , құм, балшық, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа) және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 3. 3. 4. 3 "құнарлылық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 3. 4. 4 топырақтың негізгі қасиеттерін ретпен айту; 3. 3. 4. 5 жоспарға сүйене отырып, топырақтың құрамына қарай құнарлылығы туралы айтып беру</p>
	3.5 Тану әдістері	<p>3. 3. 5. 1 заттардың шығу тегі мен агрегаттық жағдайы бойынша ажырата алу, нәтижесін кестетүрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 2 ауа құрамын атай білу, нәтижелерді схема түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 3 тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы судың бар-жоғын тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 4 судың негізгі табиғи көздерін атай білу және оларды салыстыра алу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 3. 5. 5 ауыз суды ұқыпты пайдалану кластерін құрастыра алу; 3. 3. 5. 5 суды тазалау үшін қарапайым фильтр моделін жасау; 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу</p>
	4.1 Жер	<p>3. 4. 1. 1 "Жер сферасы" ұғымын түсіндіре алу;</p>

	3. 4. 1. 2 Жер сферасының графиктік кескіндеу және атай білу
4.2 Ғарыш	3. 4. 2. 1 жоспар бойынша ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелей алу; 3. 4. 2. 2 жоспар бойынша адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын айтып беру
4.3 Кеңістік және уақыт	3. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің өз өсінен айналу периодын және оның салдарын әңгімелей алу
4.4 Тану әдістері	3. 4. 4. 1 ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар туралы шығармашылық жұмысты орындау, әр түрлі тәсілдермен нәтиже беру; 3. 4. 4. 2 ғарыштың адамзат дамуындағы маңызы туралы айту, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 4. 4. 3 жердің осьтік айналуы және оның салдары туралы айту, нәтижесін ұсынылған сөйлембойынша қорытынды түрінде ұсына алу
5.1 Күш және қозғалыс	3. 5. 1. 1 "күш", "серпімділік күш" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 2 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 3 "ауырлық күш" ұғымын түсіндіре алу; 3.5. 1.4 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу ; 3. 5. 1. 5 "үйкеліс күшін" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 6 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 7 алгоритмнің көмегімен күш қозғалысының бағытын анықтау
4 - тоқсан	
	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін атай білу; 3. 5. 2. 2 көлеңкенің ерекшеліктерін атай білу;

6. Атақты тұлғалар

7. Су - тіршілік көзі 5

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	5.2 Жарық	<p>3. 5. 2. 3 жарықтың "шағылыстыру" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>3. 5. 2. 4 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін атай білу</p>
	5.3 Дыбыс	<p>3. 5. 3. 1 дыбыстың "қаттылығы" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>3. 5. 3. 2 тірек сөздер бойынша дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін атай білу</p>
	5.5 Электр	<p>3. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр қуатының маңыздылығы туралы әңгімелей алу;</p> <p>3. 5. 5. 2 электр қуатының көздерін атай білу;</p> <p>3. 5. 5. 3 үлгі бойынша қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау;</p> <p>3. 5. 5. 4 қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына білу</p>
	5.6 Магнетизм	<p>3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін тексеру нәтижесін кесте түрінде ұсына алу</p>
	5.7 Тану әдістері	<p>3. 5. 7. 1 үлгі бойынша серпімділік күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу;</p> <p>3. 5. 7. 2 үлгі бойынша ауырлық күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу ;</p> <p>3. 5. 7. 3 үлгі бойынша қорытынды түрінде нәтижені ұсына алумен үйкеліс күшін тексеру;</p> <p>3. 5. 7. 4 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін атай білу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;</p> <p>3. 5. 7. 5 дыбыс деңгейін және оның қашықтыққа тәуелділігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу;</p> <p>3. 5. 7. 6 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығын атай білу, нәтижені әр түрлі жолдармен ұсына алу;</p> <p>3. 5. 7. 7 магниттің көмегімен түрлі металдардың магниттелуін</p>

тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4. 1. 1. 1 "зерттеу", "өзектілігі" ұғымын түсіндіре алу; 4. 1. 1. 2 өмірдегі зерттеу жұмыстарының маңыздылығын және мәнін атай білу; 4. 1. 1. 3 мұғалімнің көмегімен зерттеу бағдарламасын құрастыра алу; 4. 1. 1. 4 зерттеу процесін бақылау ; 4. 1. 1. 5 әртүрлі амалдармен зерттеу нәтижесін ұсына алу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) салыстыра алу; 4. 1. 2. 2 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктерін көрсете білу; 4. 1. 2. 3 эксперимент пен бақылаудың айырмашылығын түсіндіре алу; 4. 1. 2. 4 эксперимент пен бақылаудың жағымды және жағымсыз жақтарын көрсете білу; 4. 1. 2. 5 білім алушылардың таңдаған формасы бойынша алынған нәтижені ұсына алу
	2.1 Өсімдіктер	4. 2. 1. 1 "қоректік тізбек" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 2 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін түсіндіре алу; 4. 2. 1. 3 "өмірлік цикл" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 4 жоспар бойынша өсімдіктің өмір циклін сипаттай алу; 4. 2. 1. 5 "тозаңдану" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 6 сөзге сүйене отырып тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттай алу; 4. 2. 1. 7 кесте түрінде тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін атай білу;

2. Адами құндылықтар
3. Мәдени мұра

2.2 Жануарлар

4. 2. 1. 8 "төменгі және жоғары" өсімдіктердің ұғымын түсіндіре алу;
4. 2. 1. 9 төменгі және жоғары өсімдіктерді ажырата алу;
4. 2. 1. 10 өсімдіктерді қорғау амалын ұсына алу

4. 2. 2. 1 өз аймағындағы жануарларды атай білу;
4. 2. 2. 2 жабайы және үй, омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың жіктелуін атай білу;
4. 2. 2. 3 жануарлар класының өкілдері туралы әңгімелей алу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;
4. 2. 2. 4 жоспарға сүйене отырып, жәндіктердің тіршілік циклін түсіндіре алу
4. 2. 2. 5 өсімдік қоректі және жыртқыш жануарларды ажырата алу;
4. 2. 2. 6 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру;
4. 2. 2. 7 қоректік тізбектегі қарым-қатынас үрдісін түсіндіре алу;
4. 2. 2. 8 жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланысы туралы айтып беру;
4. 2. 2. 9 үлгі бойынша белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің модельдерін құрастыра алу;
4. 2. 2. 10 жойылу шегінде тұрған жануарлар атай білу;
4. 2. 2. 11 "қорықтар" ұғымын түсіндіре алу;
4. 2. 2. 12 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрастыра алудың мақсатын атай білу

2 - тоқсан

2.3 Адам

4. 2. 3. 1 жоспар бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу;
4. 2. 3. 2 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу

	<p>2.4 Тану әдістері</p>	<p>4. 2. 4. 1 өсімдіктердің қоректік тізбегін құрастыра алу және нәтижені схема түрінде ұсына алу; 4. 2. 4. 2 тозаңдану нәтижесінде ұрықтың пайда болуын айтып беру; 4. 2. 4. 3 ұрықтың таралу амалдарынретпен айту және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу ; 4. 2. 4. 4 өсімдіктерді қорғау туралы шығармашылық жұмыс орындау, оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 5 жәндіктердің"өмірлік циклі" ұғымын түсіну; 4. 2. 4. 6 жәндіктердің өмір циклін айтып беру және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 7 қоректік тізбектердің өзарабайланысу процесін түсіндіре алу және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 8 нақты тірішілік ортасында мекен ететін қоректік тізбектің моделін атай білу және оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 9 үлгі бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу, нәтижесін қорытынды түрінде көрсете білу; 4. 2. 4. 10 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін айтып беру; 4. 2. 4. 11 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін атай білу, нәтижесін үлгі бойынша қорытынды түрінде ұсына алу</p>
	<p>3.1 Заттардың типтері</p>	<p>4. 3. 1. 1 заттың атқаратын қызметіне сай аймақтарды атай білу және оны кестеге енгізу; 4. 3. 1. 2 эксперимент кезеңдерін атай білу; 4. 3. 1. 3 мұғалімнің көмегімен эксперимент жоспарын құрастыра алу; 4. 3. 1. 4 эксперимент жоспарына сәйкес заттарды алу</p> <p>4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың амалдарын атай білу;</p>

4. Мамандықтар әлемі
5. Табиғи құбылыстар

3.2 Ауа	<p>4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін атай білу;</p> <p>4. 3. 2. 3 ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын ұсына алу;</p> <p>4. 3. 2. 4 табиғатта ауаның алмасу процесін түсіндіре алу;</p> <p>4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіре алу</p>
3 - тоқсан	
3.3 Су	<p>4. 3. 3. 1 табиғаттағы "су айналымы" туралы айтып беру;</p> <p>4. 3. 3. 2 схема бойынша атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін сипаттай алу;</p> <p>4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін атай білу;</p> <p>4. 3. 3. 4 берілген сөйлем бойынша табиғатта судың ластануына әр түрлі факторларға әсерін түсіндіре алу;</p> <p>4. 3. 3. 5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін тексеру және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу</p>
3.4 Табиғат ресурстары	<p>4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын айту;</p> <p>4. 3. 1. 2 "туған жер" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>4. 3. 4. 3 шарты белгілерге сүйене отырып Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын картадан көрсете білу;</p> <p>4. 3. 4. 4 пайдалы қазбаларды сақтаудың және тиімді қолданудың жолдарын атай білу және баяндау түрінде ұсына алу</p>
	<p>4. 3. 5. 1 заттардың қасиеттеріне сәйкес қолдану аясын атай білу, нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу;</p> <p>4. 3. 5. 2 эксперимент кезеңдерін атай білу;</p> <p>4. 3. 5. 3 құрылған жоспарға сай жаңа затты алу үшін эксперимент жүргізу;</p> <p>4. 3. 5. 4 әр түрлі салаларда ауаны қолдану тәсілдерін атай білу, нәтижелерді әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;</p>

	3.5 Тану әдістері	<p>4. 3. 5. 5 ауаны ластау көздері туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижелерін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;</p> <p>4. 3. 5. 6 ауа тазалығын сақтау тәсілдері және оны тазарту шаралары туралы шығармашылық жұмысты орындау;</p> <p>4. 3. 5. 7 табиғатта ауаның орын ауыстыру процесін түсіндіре алу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;</p> <p>4. 3. 5. 8 желдің пайдасы мен зияны туралы шығармашылық жұмысты әр түрлі әдістермен орындау</p>
	4.1 Жер	4. 4. 1. 1 тірек сөздердің көмегімен жер бетінің ірі элементтерін атай білу және сипаттай алу
	4.2 Ғарыш	4. 4. 2. 1 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін айтып беру, нәтижесін баяндау түрінде ұсына алу
	4.3 Кеңістік және уақыт	<p>4. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің орбиталдық айналуын және оның салдарын түсіндіре алу;</p> <p>4. 4. 3. 2 жыл маусымдарын салыстыра алу, нәтижесін мақал, жұмбақ, өлең жолдарын таңда түрінде ұсына алу</p>
	4.4 Тану әдістері	<p>4. 4. 4. 1 ғарыштың жердегі өмірге әсері туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;</p> <p>4. 4. 4. 2 жердің орбиталық айналуы және оның күні мен түнінің салдары туралы айту, нәтижесін қорытынды үлгі түрінде ұсына алу;</p> <p>4. 4. 4. 3 жердің орбиталық айналуы және оның жыл мезгілдеріне әсері туралы айту, нәтижесін үлгі қорытынды үлгі түрінде ұсына алу</p>
	5.1 Күш және қозғалыс	<p>4. 5. 1. 1 "Архимед күші" ұғымын түсіндіре алу;</p> <p>4. 5. 1. 2 жоспар бойынша Архимед күшін сипаттай алу және оның байқалуына мысал келтіру;</p> <p>4. 5. 1. 3 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін</p>

		бақылау және болжау, нәтижесін кесте, схема, сурет түрінде ұсына алу
	4 - тоқсан	
6. Қоршаған ортаны қорғау 7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	5.2 Жарық	4. 5. 2. 1 кестеге сүйене отырып көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігін айтып беру; 4. 5. 2. 2 жарықтың "жұтылу" ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 2. 2 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысуы, жұтылу қасиеттерін тексеру
	5.3 Дыбыс	4. 5. 3. 1 кестеге сүйене отырып, дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығына белгілі бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіре алу
	5.4 Жылу	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	5.5 Электр	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	5.7 Тану әдістері	4. 5. 7. 1 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін тексеру, нәтижесін кесте, түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 2 кесте түрінде нәтижелерді ұсына отырып, көлеңкенің кедергілердің өлшемінен және көзден кедергілерге дейінгі қашықтықтан тәуелділігін анықтау; 4. 5. 7. 3 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысуы, жұтылу қасиеттерін тексеру; 4. 5. 7. 4 белгілі бір кедергілердің дыбыстың дауыстығына және таралуына әсерін атай білу және нәтижесін әр түрлі тәсілдермен көрсете білу; 4. 5. 7. 5 әр түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін анықтау, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу ; 4. 5. 7. 6 әр түрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

Ескерту. Үлгілік оқу бағдарламасымен толықтырылды– ҚР Білім және ғылым министрінің 05.02.2020 № 51 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптар үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5 бабы 14) тармақшасына сәйкес әзірленген.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Оқу-ағарту министрінің 06.11.2024 № 327 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2. Бағдарламаның мақсаты – ұлттық және жалпыадами құндылықтар ұстанымын сақтай отырып адам, қоғам және табиғаттың өзара байланысуы мен өзара тәуелділігі туралы білім алушылардың білім жүйесін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қоршаған ортаны тану және географиялық-тарихи ойлауын дамытудың ғылыми негіздерін қалыптастыру;

2) Қазақстанның тарихи және заманауи оқиғаларын, оның себептері, даму қарқыны, ерекшеліктері мен ұқсастығы, мәртебесі туралы білімдерін қалыптастыру;

3) өзінің және басқа ұлттардың салт-дәстүрлері мен мәдениетін, ұлттық және жалпыадами құндылықтарын құрметтеу сезімін қалыптастыру;

4) білім алушының жеке тұлғалық, қоғамдық және ұлттық, адамгершілік пен патриоттық санасын қалыптастыру;

5) табиғат, әлеуметтік және технологиялық ортада өмір қауіпсіздік ережесін есепке ала отырып, білім алушылардың мінез-құлық нормаларын қалыптастыру;

6) жеке тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру: ұқыптылық, ерік-жігер, бастаған ісін соңына дейін жеткізу, қызметтерін жоспалау, өзін-өзі басқара алуды жүзеге асыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) дамуындағы ауытқушылықты уақытында тиімді жеңе білу: есте сақтау, ойлау, зейін, қиял, қабылдау, сөйлеу тілін, эмоционалды-ерік-жігер сферасын дамыту;

2) білім алушыларды әлеуметтік ортаға мүмкіндігінше бейімдеу.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруда психикалық дамуы тежелген әр білім алушылардың ерекшеліктері ескеріледі:

1) себеп-салдар байланыстарының алгоритмін құру, сөздік және жазбаша нұсқау бойынша жұмыстарды орындау барысында қиындық тудыртатын ойлау және ойлауды қажет ететін операцияларының негізгі түрлерінің толыққанды қалыптаспауы;

2) берілген сұрақтың жауабын құрастыру, тақырып бойынша кейбір сұрақтар мен сөздерді түсінуде, терминологиялық сөздерді қолдануда, ретпен мазмұндап беру, сөздік материалдарды түсініп, өзбетінше айтып беруде қиындық тудыратын есту және сөйлеу арқылы берілетін ақпараттарды толыққанды өңдей алмауы;

3) карта және жоспар бойынша бағдарлану, кеңістік қатынастарды меңгеру, шынайы нысан мен оның бейнесін сәйкестендіруде қиындық тудыратын көру, көру арқылы кеңістіктік ақпараттарды өңдей алудың толыққанды жетілмеуі;

4) білім алушылардың тез шаршауы, зейінді тұрақтандыру мен шоғырлануындағы қиындықтар жаңа білімді меңгеруде кедергі тудырады.

6. Оқу процесін ұйымдастыруда білім алушының ерекше білім алуын қанағаттандыруға бағытталған педагогикалық тәсілдер қолданылады:

1) саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді;

2) жүйелі-әрекеттік тәсіл -білімді, білікті және дағдыларды табысты меңгеруді ғана емес, сонымен қатар әлем бейнесін қалыптастыру мен кез келген пәнді тану аясында әмбебап оқу әрекетін қалыптастыру негізінде жалпы мәдени және жеке тұлғаның дамуына жағдайлар құруға бағытталған;

3) жобалау тәсілі- білім алушы өз алдына мақсат қоя отырып, оны шешу жолдарын өздігімен табуға бағытталған; проблемалық жағдайды шешу үшін біріккен әдіс пен әрекетпен сипатталады;

4) коммуникативтік тәсіл – ақпаратты беру және хабарлау, тілдік қатынас барысында білім, білік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

5) оқытудың практикалық бағыты білім алушылардың оқыған материалы мен практикалық іс-әрекеті арасындағы тығыз байланысын, практикалық-бағдарлық міндеттерді шешуде білімдері мен қабілеттерінің қалыптасуын болжайды.

7. Әдістемелік қамтамасыз ету келесідей болжамды ұсынады:

1) күрделі тапсырманы орындау алдында практикалық жаттығулар мен сөздік жұмысты енгізу арқылы арнайы дайындық жұмысын жүргізу;

2) түрлі ұғымдарды меңгерудің базасын құру үшін заттық-тәжірибелік әрекетті ұйымдастыру; білім алушылардың өз әрекеттерін басқару, бағалау және жоспарлай алуын қалыптастыру;

3) білім алушының абстракторлы ойлауын (заттық көрнекіліктер шартты иллюстративті, графикалық және кесте түріне ауыстыру) дамыту мақсатында сабақ барысын қол жетімді көрнекі және дидактикалық материалдармен (демонстрациялық және үлестірмелі) қамтамасыз ету;

4) оқу материалдардың көлемін біртіндеп ұлғайту, тапсырмаларды күрделендіру, жаттықтыру жаттығулар санын біртіндеп көбейту, өтілген материалдарды ретпен жалпылау;

5) білім алушылардың жады ерекшеліктерін есепке ала отырып қол жетімді нұсқаулықтар, үлгіге сүйене отырып тапсырмаларды қолдану, өткен тақырыпты қайталау және бекіту үшін жаттығулар ұйымдастыру;

6) танымдық әрекетті белсендіру амалдарын қолдану.

8. Педагогикалық құралдармен қолдау көрсету келесідей болып табылады:

1) компенсаторлық сипаты бар тапсырмалар мен жаттығуларды енгізу: графикалық тапсырмалар, имитациялық жаттығулар, әртүрлі бағытта жүргізу, нүкте бойынша заттарды сызу, хат жазу, бояу;

2) ойлау дамуының деңгейін ескеретін, түсінуге қолжетімді көрнекі дидактикалық материалдарды қолдану;

3) әрекеттер түрін ауыстыру, зейінің шаршау белгілерінің пайда болу кезінде білім алушылардың жұмыс қабілеттілігін қосымша бақылауды әузеге асыру;

4) ойын сәттерін, алуантүрлі тапсырма түрлерін қолдану;

5) ақпаратты қажетті мөлшерде пайдалану;

6) алуан түрлі әрекет түрінде дағдыларды бекіту;

7) өз әрекетін білім алушыларға түсіндіре алу, өзара түсінісу, өзін тексеру мен жоспарлауды ұйымдастыру.

9. Ең тиімді педагогикалық технологиялар:

1) түрлі деңгейде оқыту технологиясы қабілеттілігі мен жеке ерекшеліктеріне тәуелді білім алушының оқу материалдарын әртүрлі деңгейде меңгеру мүмкіндігімен оқу процесін ұйымдастыруға мүмкіндік береді;

2) оқытуда іскерлік қарым-қатынас педагог пен білім алушының біріккен әрекетін дамыту идеясы ретінде білім алушының бойындағы мүмкіндігіне қарай бейімдеуге мүмкіндік береді;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процесі;

4) ойын технологиясы сабақ барысында білім алушының белсенді танымдық қызығушылықтарын танытуға мүмкіндік беретін дидактикалық ойындар, ойын

жағдаятын құруды, практикалық әрекетті кеңейтуге, өз потенциалын жүзеге асыруға мүмкіндік беруді болжайды;

5) денсаулық сақтау технологиясы білім алушының денсаулығын сақтауды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді;

6) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушының ақпаратты даярлау мен хабарлау процесін жеңілдетуді жүзеге асыратын құралдарының бірі компьютер болып табылады;

7) оқытудың компенсаторлық технологиясы -білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрады;

8) сыни ойлау технологиясы білім алушының өз жұмысын жоспаралауға, проблеманы шешу жолдарын табуға, өз қателігін көру мен түзетуге мүмкіндік береді.

10. Оқу пәні бойынша сабақ оқыту технологияларын қолдану арқылы жүргізіледі: проектор, диапроектор, аудиовизуалдық құралдар (грамтаспа, фильмдер және мультфильмдер, ақпараттық технологиялар).

11. Оқытуда қолданылады:

1) статистикалық оқу құрал (оқу кестесі, суреттер, фоталар, слайдтар, географиялық карта, атлас);

2) оқытудың көмекші құралдары (компас, планшет, бөлінуі бар өлшеу лентасы);

3) көрнекі құралдар.

12. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілер рұқсат етіледі:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;

3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3 - тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта–аптасына 1 сағат, оқу жылына 32 сағатты;

2) 1-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылына 33 сағатты;

3) 2-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;

4) 3-сыныпта–аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;

5) 4-сыныпта–аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты құрайды.

14. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтиже түрінде сынып бойынша оқытудың мақсаттары көрсетілген бөлімшелерге бөлінген.

15. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих беттерінен" бөлімі.

16. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп бірлестігі;
- 3) менің шағын Отаным;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқтар мен міндеттер;
- 6) мерекелер.

17. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) климат және ауа райы;
- 3) табиғи жағдайлар және олардың әсері;
- 4) туризм.

18 "Тарих беттерінен" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениет және өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи түп тамыры;
- 3) Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар;
- 4) көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

19. 0-сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: жеке гигиена, пайдалы және пайдасыз тамақтардың денсаулыққа әсерін түсіну, күнтізбін сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу, үйде және күнделікті баратын орындарда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін сақтау, алуантүрлі көліктердің түрлерін, көрнекілік бойынша көкжиек жақтарын, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын, өзінің және достарының ұлт түрлерін атау;

2) түсіну: отбасы, отбасы мүшелері, туыстық қатынас, мектеп, мектепте дұрыс жүріс-тұрыс нормаларын түсіну, күн тәртібін түсіну және сақтау, отбасылық мереке, Тәуелсіз мемлекеттің негізгі мерекелерін түсіну;

3) қолдану: өз көшесін сипаттау, мекен-жайын, алуантүрлі көлік түрлерін айту, денсаулыққа пайдалы және зиян тағамдарға мысал келтіре алу, үйде, қоғамдық орындағы күнделікті жағдайларда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіре алу;

4) талдау: отбасы ішінде өзінің алатын орнын анықтау, алуантүрлі көлік түрлерінің қызметтерін түсіндіре алу, өзін мектеп білім алушысы ретінде сипаттау, ауа райының өзгеруін баяндау, көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның көрнекті және мәдени қайраткерлер туралы айтып беру.

20. 1- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: тауар-ақша қатынастарының қарапайым нысандарын, мектептегі ұжымдық, топтық, жеке тұлғалық қатынастағы мінез-құлық нормалар мен ережелерді түсіндіре алу, өзінің мекен-жайын және тұрғылықты орналасқан жерін баяндау; басты көшелер, өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттау, жаяу жүру қозғалысын басқаратын жол белгілерінің маңызын, жолда дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін баяндау, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жопарын құру, "құқық және міндеттер" ұғымын, өзінің жеке тәжірибесінен отбасылық мереке туралы айтып беру, туризм" және "турист" ұғымын, туризмнің негізі мақсаттарын, көрнекі материалдарды меңгеру негізінде ежелгі адамдардың өмірі, Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы, көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштер, меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ескерткіштерін туралы әңгімелеп беру; ежелгі жазбалардың бейнесін, дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихы, тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері "тауар", "ақша", "тауар-ақша қатынастары" туралы әңгімелеу;

2) түсіну: отбасы мүшелерінің бір-біріне қамқорлық көрсетудің маңызын, заттарды қолданудағы өзінің және отбасының қажеттілігінің құрылымын, адам өміріндегі мектептің маңыздылығын; мектептегі ұжымдық және топтық, жеке тұлғалық қатынаста дұрыс мінез-құлық танытудың маңыздылығын, өзінің құқытары мен міндеттерін, жауапкершілігін;

3) қолдану: тауар-ақша қатынастарын, мектептегі ұжымдық және топтық, жеке тұлғалық қатынаста дұрыс мінез-құлық танытудың ережесін, жеке гигиенаны сақтау; тамақтану тәртібін сақтау қажеттілігін, жаяу жүру қозғалысын басқаратын жол белгілерінің маңызын, жолда дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жопарын құра білу;

4) талдау: заттарды қолданудағы өзінің және отбасы мүшелерінің қажеттілігін, өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының бір мүшесі ретінде сипаттау, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жоспарын құру, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын басқа мемлекеттің символдарынан ажырату.

21. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін, мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын, мектеп бірлестігіндегі сынып мүшелерінің құрылымы мен қызметтерін, өз сыныбының мүшелерін, өзінің жергілікті жеріндегі көрнекі орындарды сипаттау, көмек сұрау үшін

жағдайды анықтау және жедел көмек көрсету қызметін, қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атау, Қазақстан республикасының мемлекеттік мерекелерін және оның маңызын атау, көкжиек жақтарының бағыттарын және белгілерін атау, ауа райының адам өмірі мен қызметіне ықпалын білу, ауа райын шартты белгілермен белгілеу, әр жыл мезгіліне байланысты табиғат аясында бос уақытын өткізу әрекетінің түрлерін сабақ барысында өткізу мүмкіндігі, ауыл шаруашылықта маңызды рөл алатын табиғаттың ірі нысандары (тау, жазық, өзен және көлдер), табиғаттың өмірге қауіпті және жағымсыз болмыстар, туризмнің негізгі түрлерін атау, ежелгі адамдардың өмір салты, әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар, сақтардың, ғұндардың өмір салты, Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы; әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу, Ботай мәдениетінің ерекшелігін, Томирис туралы, Әл-Фарабидің ғылымға қосқан үлесі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын басқа мемлекеттің символдарынан ерекшелігін, тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарының мәнін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын қолдану аймағы, Қазақстан халқының достастығының мәнін білу;

2) түсіну: өз отбасының "этикалық нормасы" ұғымын, мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын, мектеп бірлестігіндегі сынып мүшелерінің құрылымы мен қызметтерін, қоғамға өз мүмкіндігін пайдалану қажеттілігін, "ұлтық және мемлекеттік мерекелер" ұғымын, табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау, жыл уақытына байланысты демалыс қызметінің әртүрлі түрлерімен табиғатта сабақ алу мүмкіндігі, өз жерінің табиғи жағдайларының жағымды және жағымсыз жақтары (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); туризмнің мәні, туристің негізгі мақсаты, Қазақстанда түрлі туризмнің түрлерін дамыту үшін нысандарды зерттеу негізінде туристік нысандардың ерекшеліктерін түсіну;

3) қолдану: отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық естеліктердің негізінде отбасының әр мүшесін ауызша сөйлеумен құрастыру, картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалаларын және өз ауданына баратын жолдарын көрсету, күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында), қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау үшін жергілікті белгілер, көкжиек бағыттарын анықтау үшін компасты, "Менің құқығым мен міндеттерім" әңгіме құрастыру;

4) талдау: ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтау, денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын, құқық, міндет және жауапкершілікті ажырату, ауа райының адам өміріне және қызметіне әсерін, адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райының жағымды және жағымсыз жақтарын атау, ұсынылатын және өндірілетін шаруашылық арасындағы айырмашылықты айқындау.

22. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережесін, қоғамда қабылданған этикалық нормаларды; тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін; шынайы ортадағы қауіпті жағдайда өзін-өзі ұстау амалы, дене шынықтыру түрі, "Конституция" ұғымы, "масштаб" ұғымы, Жердегі климаттың негізгі түрлерін сипаттау, табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін, табиғи-климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын, қазақтардың көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін, "хан", "батыр", "би", "символ", "ресми", "ресми" емес ұғымдарының мәнін білу;

2) түсіну: көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін а;понимать, бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіну, 2 қала мен ауылдың байланысын, спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызын, мерекелердің мәнін, Қазақ халқының салтары мен дәстүрлерін, мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну, әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын, Қазақ хандығының құрылу себебін, Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіре алу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументтері, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы"), тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну;

3) қолдану: фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандық байланысын құру; өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құру; өзін-өзі басқару ережесін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсыну, аудан картасынан қала мен ауылды ажырату және оларды картадан көрсете білу, білім алушылардың құқықтары мен міндеттеріне мысал келтіре алу, астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын анықтау; масштабты үлкейтіп кішірейте білу, шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жергілікті жердің жоспарын құру;

4) талдау: нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атау; қажетті отбасылық шығындарды атау, оның маңыздылығы мен мұқтаждық деңгейі бойынша анықтау; өзінің жеке шығындарын қысқарту жолдарын ұсыну, бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарастарына қарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешу жолын түсіндіре алу; адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өзінің өмір тәжірибесінен мысал келтіре алу және дәлелдеу; спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, қандай да бір спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтау; әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпті жағдайды айқындау, бағалау, түсіндіре алу; табиғи-климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін құру, қазақстанның саяхаттау нысандары саяхаттаушыларға не үшін қызықты екенін түсіндіре алу, Тарихи

мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің рөлін түсіндіре алу, қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдар келтіру

23. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: кіріс және шығыс түрлерін, "өнер ортасы" ұғымын, карта,глобустың қызметін түсіну және атау, олардан негізгі нысандары, карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсету, адамның дамуына ауа райының әсер етуін, әртүрлі климаттың пайда болу себептерін, әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін, ХХ-XXI ғаысырындағы (мәдениет, ғылым, білім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін, еңбек және шығармашылық қызметтегі қацраткерлер, әлемдік аренадағы Қазақстанның рөлін білу;

2) түсіну: отбасылық кіріс және шығыс шығындары, "жеке тұлғалық қасиеттер", " әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын, "экономикалық қызмет " ұғымын, қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын, "кәсіби мерекелер" ұғымын, басқа нысанға қарасты орналасқан нысанның орналасуын, карта,глобустың қызметін, Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін, өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны , орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасау өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін, тарихи мұражайлардың қызметін, қазақ халқының шығу тегін түсіну;

3) қолдану: кірісті ұлғайты, шығысты қысқартудың жолдарын ұсыну, көшбасшының қасиеттерін анықтау және сипаттама беру, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) ажырату; әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттау және әңгімелеу картадан өзінің тұрғылықты жерінің маңызды экономикалық нысандарын анықтау, әртүрлі дене шынықтыру түрлерімен айналысу барысында алатын жарақаттың алдын алу үшін шараларды ұсыну; өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау, Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу, өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсыну, карта мен глобустан негізгі нысандарды табу, карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсету, Қазақстан, Астана, өз өз жері бойынша саяхаттау маршрутын құру, әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, сақ, ғұн, түрік, қазақ арасындағы байланысты кесте түрінде көрсету;

4) талдау: қоғам өміріндегі отбасының маңыздылығын дәлелдеу; отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтау;дене шынықтыру кезінде алынатын әртүрлі жарақаттың болу себептерін түсіндіре алу; мектептегі өзін-өзі басқару құрамына ену

жолдарын түсіндіре алу; әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау және бағалау; өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептеріне талдау жасау, зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар мағыналық қауымдастықтарды ұсыну.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан –бағдарламаның бөлімдері мен бөлімшелері, төртінші сан оқу мақсатының нумерациясын көрсетеді. Мысалы, 2.2.1.4 кодында: "2" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының нумерациясы.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 1 "Отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланысында өзінің отбасында алатын орынын атай білу	1. 1. 1. 1 отбасы мүшелері өзара қарым-қатынаста қамқорлық таныту қажеттілігін түсіндіре алу, мысал келтіре алу; 1. 1. 1. 2 "тауар" "ақша" тауар-ақшаларының байланысы"ұғымдарының мәнін, тауар-ақша қатынастарының қарапайым формасын түсіндіре алу;	2. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық естеліктердің негізінде отбасының әр мүшесін ауызша (қажетті сөздермен) құрастыра алу 2. 1. 1. 2 "Этикалық нормалар" ұғымының мәнін, мысал негізінде өз отбасының этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 3 түрлі деректерді меңгере отырып	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық жақындығын түсіндіре алу; 3. 1. 1. 2 фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандық байланысын құрастыра алу; 3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атай білу; 3. 1. 1. 4 қажетті отбасылық шығындарды атай білу, оның маңыздылығы мен мұқтаждық деңгейі бойынша анықтай алу; 3. 1. 1. 5 мұғалімнің	4. 1. 1. 1 қоғам өміріндегі отбасының маңыздылығын дәлелдей алу; 4. 1. 1. 2 отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтай алу; 4. 1. 1. 3 отбасылық кіріс және шығыс шығындарын ажырата алу; кіріс және шығыс түрлерін білу;

		1. 1. 1. 3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті заттарды атай білу	қоғамның этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 4 ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтай алу	көмегімен өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құрастыра алу; 3. 1. 1. 6 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын қысқарту жолдарын ұсына алу	4. 1. 1. 4 кірісті ұлғайты, шығысты қысқартудың жолдарын ұсына алу
1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен ережелерін орындай алу; 0. 1. 2. 2 мысал ретінде өзінің күн тәртібін құрастыра алу; 0. 1. 2. 3 өзін білім алушы ретінде сипаттай алу	1. 1. 2. 1 адам өміріндегі мектептің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 2. 2 мектеп ұжымында, топта өз ара қарым-қатынас жасау нормалары мен ережелерін ұстана алу; 1. 1. 2. 3 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу	2. 1. 2. 1 мектептің әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін айқындау және атай білу; 2. 1. 2. 2 мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын түсіндіре алу; 2. 1. 2. 3 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу; 2. 1. 2. 4 өз сыныптастары туралы әңгімелеу, өз	3. 1. 2. 1 "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсына алу; 3. 1. 2. 2 бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіну және мысал келтіре алу; 3. 1. 2. 3 бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарастарына қарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешу жолын түсіндіре алу; 3. 1. 2. 4 қоғамда қабылданған мінез-құлық этикетінің нормаларын түсіндіре алу және мысал келтіре алу;	4. 1. 2. 1 мектептегі өзін-өзі басқару құрамына ену жолдарын түсіндіре алу; 4. 1. 2. 2 "жеке тұлғалық қасиеттер" ұғымын түсіну және түсіндіре алу, көшбасшының қасиеттерін анықтай алу және сынып көшбасшысына сипаттама беру

			сыныбын сипаттай алу	3. 1. 2. 5 адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өзінің өмір тәжірибесінен мысал келтіру және дәлелдей алу	
1.3 Менің кіші Отаным	0. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және көшесін сипаттап беру	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және өзінің тұрғылықты жерін сипаттап беру; 1. 1. 3. 2 өзінің тұрғылықты жерінің көрнекі орындарын және басты көшелерін сипаттай алу	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау негізінде өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалаларын және өз ауданына баратын жолдарын көрсете алу	3. 1. 3. 1 аудан картасынан қала мен ауылды ажырата алу және оларды картадан көрсете білу; 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мысал келтіре алу	4. 1. 3. 1 "Әкімшілік-аумақтық бірліктер", "округ, ауданы, облыс" ұғымын түсіндіре алу, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) ажырата алу; 4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және әңгімелеу; 4. 1. 3. 3 картадан өзінің тұрғылықты жерінің маңызды экономикалық нысандарды көрсете алу
	0. 1. 4. 1 күнтәртібі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу;	1. 1. 4. 1 күнтәртібі, жеке	2. 1. 4. 1 денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын атай білу, айырмашылығы	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін атай білу; 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша	4. 1. 4. 1 дене шынықтырудағы әртүрлі жарақат түрлерінің себептерін түсіндіре алу; 4. 1. 4. 2 әртүрлі д е н е

1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 2 " пайдалы" және " зиян келтіретін тағамдарына" мысал келтіре алу; 0. 1. 4. 3 қоғамдық орта мен үй жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 4 көлік түрлерін атай білу, оның қызметі бойынша анықтай алу	гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын белгілердің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 4. 3 сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз бару жолының жоспарын құрастыра алу	н ажырата алу және мысал келтіре алу; 2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде, қоғамдық ортада , көшеде, табиғат аясында) түсіндіре алу; 2. 1. 4. 3 көмек сұрау үшін жағдайды анықтай алу және жедел жәрдем көрсете алуқызметін атай білу; 2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіре алу	топтастыру, қандай да бір спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтай алу; 3. 1. 4. 3 әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпті жағдайды айқындау, бағалау, түсіндіре алу; 3. 1. 4. 4 шынайы ортада өмірге қауіпті жағдай туындағандағы дұрыс жүру-тұрыс амалын атай білу	шынықтыру түрлерімен айналысу барысында алатын жарақаттың алдын алу үшін шараларды ұсына алу; 4. 1. 4. 3 "өнер ортасы" ұғымын түсіндіре алу, әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау; 4. 1. 4. 4 өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау
1.5 Құқықтар мен міндеттер		1. 1. 5. 1 өзінің құқығын, міндеттерін, жауапкершілігін атай білу, мысал келтіре алу	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал келтіре отырып, жауапкершілік пен міндеттер, құқықтарды түсіндіре алу; 2. 1. 5. 2 қоғамға пайдалы болу қажеттілігін түсіндіре алу	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасының Конституциясының маңыздылығын атай білу; 3. 1. 5. 2 білім алушылардың құқықтары мен міндеттеріне мысал келтіре алу	4. 1. 5. 1 қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын түсіндіре алу; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу
			2. 1. 6. 1 Қазақстан Республикасын	3. 1. 6. 1 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу;

1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 " отбасылық мереке" ұғымын түсіндіре алу	1. 1. 6. 1 жеке тәжірибесінен отбасылық бір мерекені сипаттап беру	ың мемлекеттің мерекелерін атай білу,оның маңыздылығын түсіндіре алу	Қазақстанның халық дәстүрлері мен салттары, халықтың мерекелерінің мәнін әңгімелеу	4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
---------------	---	--	--	--	--

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу;	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу; 1. 2. 1. 2 табиғатта дұрыс жүрудің ережелерін білу және түсіндіре алу	2. 2. 1. 1 компас және жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 2. 2. 1. 2 көкжиек бағыттарын белгілеу (БШ, СШ, ОШ, ОБ). 2. 2. 1. 3 табиғатта дұрыс жүрудің ережелерін сақтау қажеттілігін түсіндіре алу	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 3. 2. 1. 2 " масштаб" ұғымын түсіну 3. 2. 1. 3 масштабты үлкейтіп кішірейте білу; 3. 2. 1. 4 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жергілікті жердің жоспарын құрастыра алу	4. 2. 1. 1 басқа нысандарға қарасты орналасқан нысандарға орналасуын анықтай алу; 4. 2. 1. 2 карта, глобустың қызметін түсіну және атай білу, олардан негізгі нысандарды көрсете алу; 4. 2. 1. 3 карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсете алу
2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу	1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу	2. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу; 2. 2. 2. 2 ауа райын белгілеу үшін шартты белгілерді қолдану; 2. 2. 2. 3 адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райының	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын атай білу; 3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін құрастыра алу	4. 2. 2. 1 адамның дамуына ауа райының әсер ететінін түсіндіре алу; 4. 2. 2. 2 әртүрлі климаттың пайда болу

			жағымды және жағымсыз жақтарын атай білу		себептерін атай білу
2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	0. 2. 3. 1 адам қызметіне жыл мезгілдеріндегі ауа райының әсер етуін атай білу	1. 2. 3. 1 түрлі бос уақыт қызметімен айналысу үшін жыл мезгілдерінің пайдасы мен жағымсыз ықпалын анықтай алу	2. 2. 3. 1 әр жыл мезгілінде табиғат аясында бос уақытын өткізу әрекетінің түрлерін атай білу; 2. 2. 3. 2 табиғаттың ірі нысандарының (тау, жазық, өзен және көлдер) а у ы л шаруашылықта алатын маңызды рөлін атай білу; 2. 2. 3. 3 өзінің тұрғылықты жеріндегі табиғи жағдайлардың (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандаа) жағымды және жағымсыз жақтарын зерттеу негізінде атай білу 2. 2. 3. 4 табиғаттың өмірге қауыпті және жағымсыз болмыстарын атай білу және ажырата алу	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу; 3. 2. 3. 2 табиғи-климаттық катаклизмалар ж ә н е геологиялық жағдайлар туындағандағы д ұ р ы с жүріс-тұрыс ережелерін атай білу	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін түсіндіре алу; 4. 2. 3. 2 өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасай алу
		1. 2. 4. 1 туризмжәне саяттаушыұғым	2. 2. 4. 1 туризмнің маңызын түсіндіре алу; 2. 2. 4. 2 туризмнің негізгі түрлерін атай білу және ажырата алу; 2. 2. 4. 3 туризмнің	3. 2. 4. 1 Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын атай білу;	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпараттарды (интернет, кітап,

2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 туризм және саяттаушыұғымын ажырата алу	ын түсіндіре алу; 1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу	негізгі мақсатын анықтай алу; 2. 2. 4. 4 Қазақстанда саяхаттаудың түрлерін дамытудың негізгі зерттеу нысандарын анықтай алу; 2. 2. 4. 5 саяхаттау нысандарының ерекшеліктерін атай білу	3. 2. 4. 2 қазақстанның саяхаттау нысандарының саяхаттаушыларға не үшін қызықты екенін түсіндіре алу	АҚТ) қолдану арқылы Қазақстан, Астана, өз өз жері бойынша саяхаттау маршрутын құрастыра алу
------------	--	--	---	--	---

3) "Тарих беттерінен" бөлімі: 3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру	1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру; 1. 3. 1. 2 көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштерді атай білу	2. 3. 1. 1 иллюстрацияларға және жоспарға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру; 2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу; 2. 3. 1. 3 көрнекі материалдар негізінде ұсынылатын және өндірілетін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтай алу	3. 3. 1. 1 көшіп кону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін атай білу; 3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну және бағалау	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу; 4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін түсіну; 4. 3. 1. 3 өз мұражайының жоспарын ұсына алу
3.2 Қазақстанның	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттап беру;	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір	4. 3. 2. 1 әртүрлі дерек көздері негізінде казак халқының шығу тегін түсіну және түсіндіре алу; 4. 3. 2. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және

тарихи түп тамыры	сақтардың өмір салты туралы айтып беру	м е н ескерткіштерін сипаттап беру	2. 3. 2. 2 иллюстрацияларға сүйене отырып ғұндардың өмір салты туралы айтып беру	салтын түсіндіре алу	құралдарды пайдалана отырып, сақ, ғұн, түрік, қазақ арасындағы байланысты кесте түрінде көрсете алу
3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	0. 3. 3. 1 мұғалімнің және көрнекі құралдардың көмегімен Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбаның пайдаланылуын түсіндіре алу	1. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы білу; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу және сипаттай алу	2. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы айту, әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу; 2. 3. 3. 2 Ботай мәдениетінің ерекшелігін сипаттай алу;	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себебін түсіндіре алу	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
3.4 Атақты тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның көрнекті тұлғалары туралы тарихты айтып беру	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихын баяндау	2. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту; 2. 3. 4. 2 әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы айта алу	3. 3. 4. 1 "хан", "батыр", "би" ұғымдарын білу; 3. 3. 4. 2 Тарихи мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің рөлін түсіндіре алу; 3. 3. 4. 3 қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдарда айта алу	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
			2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырата алу; 2. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің	3. 3. 5. 1 "символ", "ресми", "ресми емес" ұғымдарын білу	4. 3. 5. 1 зерттеулер негізінде "

3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік білу	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырата алу; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту	негізгі белгілері туралы айту; 2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміздерінің мағынасын түсіндіре алу; 2. 3. 5. 4 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын атай білу; 2. 3. 5. 5 Қазақстан халқы достығының маңызын түсіндіре алу	3. 3. 5. 2 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіре алу (" Алтын адам", " Бәйтерек" монументтері, " Мәңгілік ел" салтанат қақпасы"); 3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және түсіндіре алу	Қазақстан" (ұлттық бренд) атай білуымен байланысты бірқатар мағыналық қауымдастықтарды ұсына алу; 4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін білу және түсіндіре алу
--	---	---	--	---	---

26. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін
"Дүниетану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		

1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен ережелерін орындай алу;
	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланысында өзінің отбасында алатын орынын атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтәртібі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін тағамдарына" мысал айту; 0. 1. 4. 3 қоғамдық орта мен үй жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 4 көлік түрлерін атай білу, оның қызметі бойынша анықтай алу
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен ережелерін орындай алу; 0. 1. 2. 2 күнтәртібін сақтай алу; 0. 1. 2. 3 өзін білім алушы ретінде сипаттай алу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланысында өзінің отбасында алатын орынын атай білу
	1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 "отбасылық мереке" ұғымын түсіндіре алу
4. Бізді қоршаған әлем	1.3 Менің шағын Отаным	0. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және көшесін сипаттап беру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 3 қоғамдық орта мен үй жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін орындай алу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу
	2.1 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу
3-тоқсан		
	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" және "саяттаушы" ұғымын ажырата алу

5. Саяхат 6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 2 ежелгі тарихи ескерткіштер туралы айту; 0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып сақтардың өмір салты туралы айтып беру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның көрнекті тұлғалары туралы тарихты айтып беру
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	0. 3. 3. 1 мұғалімнің және көрнекі құралдардың көмегімен Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбаның пайда болуын түсіндіре алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін атай білу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтәртібі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін тағамдарына" мысал келтіре алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып сақтардың өмір салты туралы айтып беру
	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланысында өзінің отбасында алатын орынын атай білу
8. Дені саудың – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 4 күн тәртібін құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтәртібі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін тағамдарына" мысал келтіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу
	2.4 Туризм	0. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 2. 4 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу
	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті заттарды атай білу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын белгілердің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 4. 5 жедел жәрдем көрсете алу қызметінің номерін атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 4 сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз бару жолының жоспарын құрастыра алу
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 2. 1 адам өміріндегі мектептің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 2. 3 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу; 1. 1. 2. 2 мектеп ұжымында, топта өзара қарым-қатынас жасау нормалары мен ережелерін ұстана алу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 2 "тауар", "ақша", "тауар-ақшаларының байланысы" ұғымдарының мәнін, тауар-ақша қатынастарының қарапайым формасын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 1 отбасы мүшелері өзара қарым-қатынаста қамқорлық таныту қажеттілігін түсіндіре алу, мысал келтіре алу
	1.6 Мерекелер	1. 1. 6. 1 жеке тәжірибесінен отбасылық бір мерекені сипаттап беру
	1.3 Менің шағын Отаным	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және өзінің тұрғылықты жерін сипаттап беру;

4. Бізді қоршған әлем		1. 1. 3. 2 өзінің тұрғылықты жерінің көрнекі орындарын және басты көшелерін сипаттай алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 4. 3 сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз бару жолының жоспарын құру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу
	2.1 Климат және ауа райы	1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу
3 - тоқсан		
5. Саяхат 6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	1.5 Құқықтар мен міндеттер	1. 1. 5. 1 өзінің құқығын, міндеттерін, жауапкершілігін атай білу, мысал келтіре алу
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 "туризм" және "саяттаушы" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 2 көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштерді атай білу; 1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ескерткіштерін сипаттап беру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды ұсына алу; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихын баяндау
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	1. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы білу; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу және сипаттай алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырата алу;

		1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды ұсына алу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын белгілердің маңыздылығын түсіндіре алу
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихы	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ескерткіштерін сипаттап беру
	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті заттарды атай білу
8. Дені саудың – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 2. 6 үлгілік күнтізбесін құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын белгілердің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 4. 5 жедел жәрдем көрсете алу қызметінің номерін атай білу
	2.2 Климат және ауа райы	1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	1. 2. 3. 1 түрлі бос уақыт қызметімен айналысу үшін жыл мезгілдерінің пайдасы мен жағымсыз ықпалын анықтай алу
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
		2. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық

1. Өзім туралы	1.1 Менің отбасым	естеліктердің негізінде отбасының әр мүшесін ауызша құрастыра алу; 2. 1. 1. 2 "этикалық нормалар" ұғымының мәнін, мысал негізінде өз отбасының этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 3 түрлі деректерді меңгере отырып қоғамның этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 4 ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтай алу
2. Менің отбасым және достарым	1.5 Құқықтар мен міндеттер	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал келтіре отырып, жауапкершілік пен міндеттер, құқықтарды түсіндіре алу; 2. 1. 5. 2 қоғамға пайдалы болу қажеттілігін түсіндіре алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 5 Қазақстан халқы достығының маңызын түсіндіре алу
2 - тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	2. 1. 2. 1 мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін айқындау және атай білу ; 2. 1. 2. 2 мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын түсіндіре алу; 2. 1. 2. 3 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу; 2. 1. 2. 4 өз сыныптастары туралы әңгімелеу, өз сыныбын сипаттай алу
	1.3 Менің кіші Отаным	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау негізінде өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалаларын және өз ауданына баратын жолдарын көрсете алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 3 көмек сұрау үшін жағдайды анықтай алу және жедел жәрдем көмек көрсете алу қызметін атай білу; 2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде,

4. Менің туған өлкем		<p>қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында) түсіндіре алу;</p> <p>2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіре алу</p>
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	<p>2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырата алу;</p> <p>2. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту;</p> <p>2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміздерінің мағынасын түсіндіре алу;</p> <p>2. 3. 5. 4 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын атай білу</p>
3 - тоқсан		
5. Дені саудың – жаны сау	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	<p>2. 1. 2. 1 мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін айқындау және атай білу ;</p> <p>2. 1. 2. 2 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу</p>
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	<p>2. 1. 4. 1 денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын атай білу, айырмашылығын ажырата алу және мысал келтіре алу;</p> <p>2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында) түсіндіре алу</p>
	1.6 Мерекелер	<p>2. 1. 6. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атай білу, оның маңыздылығын түсіндіре алу</p>
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	<p>2. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттап беру;</p> <p>2. 3. 2. 2 иллюстрацияларға сүйене отырып ғұндардың өмір салты туралы айтып беру</p>
		<p>2. 3. 1. 1 иллюстрацияларға және жоспарға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру;</p>

6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу; 2. 3. 1. 3 көрнекі материалдар негізінде ұсынылатын және өндірілетін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтай алу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2. 3. 4. 2 Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы айта алу; 2. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	2. 3. 3. 2 Ботай мәдениетінің ерекшелігін сипаттай алу
4 - тоқсан		
7. Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 компас және жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 2. 2. 1. 2 көкжиек бағыттарын белгілеу (СВ, СЗ, ЮВ, ЮЗ); 2. 2. 1. 3 табиғатта дұрыс жүрудің ережелерін сақтау қажеттілігін түсіндіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	2. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу; 2. 2. 2. 2. ауа райын белгілеу үшін шартты белгілерді қолдану; 2. 2. 2. 3 адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райының жағымды және жағымсыз жақтарын атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 1 әр жыл мезгілінде табиғат аясында бос уақытын өткізу әрекетінің түрлерін атай білу; 2. 2. 3. 2 табиғаттың ірі нысандарының (тау, жазық, өзен және көлдер) ауыл шаруашылықта алатын маңызды рөлін атай білу; 2. 2. 3. 3 өзінің тұрғылықты жеріндегі табиғи жағдайлардың (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) жағымды және жағымсыз жақтарын зерттеу негізінде атай білу; 2. 2. 3. 4 табиғаттың өмірге қауыпті және жағымсыз болмыстарын атай білу және ажырата алу

8. Саяхат	1.3 Менің шағын отбасым	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау негізінде өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейнелеу
	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі мәнін түсіну, туризмнің негізгі түрлерін ажырата алу; 2. 2. 4. 2 туризмнің негізгі түрлерін атай білу және ажырата алу; 2. 2. 4. 3 туризмнің негізгі мақсатын анықтай алу; 2. 2. 4. 4 Қазақстанда саяхаттаудың түрлерін дамытудың негізгі зерттеу нысандарын анықтай алу; 2. 2. 4. 5 саяхаттау нысандарының ерекшеліктерін атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Тірі табиғат	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін құрастыра алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	3. 2. 3. 2 табиғи- климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпсіздікті айқындау, бағалау, түсіндіре алу; 3. 1. 4. 4 шынайы ортада өмірге қауіпті жағдай туындағандағы дұрыс жүру-тұрыс амалын атай білу

2. Жақсыдан үйрен, жаманан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атай білу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және түсіндіре алу
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 қажетті отбасылық шығындарды атай білу, оның маңыздылығы мен мұқтаждық деңгейі бойынша анықтай алу; 3. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құрастыра алу
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	3. 1. 2. 4 қоғамда қабылданған мінез-құлық этикетінің нормаларын түсіндіре алу және мысал келтіре алу; 3. 1. 2. 5 адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өзінің өмір тәжірибесінен мысал келтіру және дәлелдей алу; 3. 1. 2. 1 "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережесін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсына алу; 3. 1. 2. 2 бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіну және мысал келтіре алу; 3. 1. 2. 3 бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарастарына қарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешу жолын түсіндіре алу
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	3.1.5. Қазақстан Республикасының Конституциясының маңыздылығын атай білу; 3. 1. 5. 2 білім алушылардың құқықтары мен міндеттеріне мысал келтіре алу
2 - тоқсан		
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық жақындығын түсіндіре алу; 3. 1. 1. 2 фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандық байланысын құрастыра алу

3. Уақыт	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, қандай да бір спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтай алу
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып Қазақстанның халық дәстүрлері мен салттары, халықтың мерекелерінің мәнін әңгімелеу
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін құрастыра алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін атай білу; 3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну және бағалау
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын түсіндіре алу
4 Сәулет	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу
	1.3 Менің шағын Отаным	3. 1. 3. 1 аудан картасынан қала мен ауылды ажырата алу және оларды картадан көрсете білу; 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мысал келтіре алу
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мысал келтіре алу; 3. 2. 4. 1 Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын атай білу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 2 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жергілікті жердің жоспарын құру; 3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 3. 2. 1. 3 масштабты үлкейтіп кішірейте білу; 3. 2. 1. 4 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай

		отырып жергілікті жердің жоспарын құрастыра алу
3 - тоқсан		
5. Өнер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін атай білу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 1 "символ", "ресми", "ресми емес" ұғымдарын білу; 3. 3. 5. 2 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіре алу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументтері, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы"); 3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және түсіндіре алу
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын түсіндіре алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну және бағалау
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын түсіндіре алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себебін түсіндіре алу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері Түзету жұмыстары	3. 3. 4. 1 "хан", "батыр", "би" ұғымдарын білу
		3. 3. 4. 2 Тарихи мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің рөлін түсіндіре алу
		3. 3. 4. 3 қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдарда айта алу
4 - тоқсан		
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу

7. Су -тіршілік көзі	2.4 Туризм	3. 2. 4. 2 Қазақстанның саяхаттау нысандарының саяхаттаушыларға не үшін қызықты екенін түсіндіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін құрастыра алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 табиғи- климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпсіздікті айқындау, бағалау, түсіндіре алу; 3. 1. 4. 4 шынайы ортада өмірге қауіпті жағдай туындағандағы дұрыс жүру-тұрыс амалын атай білу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атай білу
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	3. 1. 2. 4 қоғамда қабылданған мінез-құлық этикетінің нормаларын түсіндіре алу және мысал келтіре алу
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып Қазақстанның халық дәстүрлері мен салттары, халықтың мерекелерінің мәнін әңгімелеу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну және бағалау
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құрастыра алу; 3. 1. 1. 6 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын қысқарту жолдарын ұсына алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, қандай да бір спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтай алу

5) 4-сынып:

5-кесте

--	--	--

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 1 "әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын түсіндіре алу, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) ажырата алу; 4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және әңгімелеу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін түсіндіре алу
2. Адами құндылықтар	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 1 қоғам өміріндегі отбасының маңыздылығын дәлелдей алу; 4. 1. 1. 2 отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтай алу; 4. 1. 1. 3 отбасылық кіріс және шығыс шығындарын ажырата алу; кіріс және шығыс түрлерін білу; 4. 1. 1. 4 кірісті ұлғайты, шығысты қысқартудың жолдарын ұсына алу
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	4. 1. 2. 1 мектептегі өзін-өзі басқару құрамына ену жолдарын түсіндіре алу; 4. 1. 2. 2 "жеке тұлғалық қасиеттер" ұғымын түсіну және түсіндіре алу, көшбасшының қасиеттерін анықтай алу және сынып көшбасшысына сипаттама беру
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	4. 1. 5. 1 қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын түсіндіре алу; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу
2 - тоқсан		
		4. 3. 2. 1 әртүрлі дерек көздері негізінде қазақ халқының шығу тегін түсіну және түсіндіре алу;

3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	4. 3. 2. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, сақ, ғұн, түрік, қазақ арасындағы байланысты кесте түрінде көрсете алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 ХХ-ХХІ ғабысырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін түсіну; 4. 3. 1. 3 өз мұражайының жоспарын ұсына алу
4. Мамандықтар әлемі	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 2 отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтай алу
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін түсіндіре алу
	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 1 "әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын түсіндіре алу, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) ажырата алу; 4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және әңгімелеу

	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениет	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 ХХ-ХХІ ғаасырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 1 дене шынықтырудағы әртүрлі жарақат түрлерінің себептерін түсіндіре алу; 4. 1. 4. 2 әртүрлі дене шынықтыру түрлерімен айналысу барысында алатын жарақаттың алдын алу үшін шараларды ұсына алу
3 - тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	2.2 Климат және ауа рай	4. 2. 2. 1 адамның дамуына ауа райының әсер ететінің түсіндіре алу
		4. 2. 2. 2 әртүрлі климаттың пайда болу себептерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін түсіндіре алу;
		4. 2. 3. 2 өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасай алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 3 "өнер ортасы" ұғымын түсіндіре алу, әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау; 4. 1. 4. 4 өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 басқа нысандарға қарасты орналасқан нысандардың орналасуын анықтай алу;	

6. Қоршаған ортаны қорғау	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 адамның дамуына ауа райының әсер ететінің түсіндіре алу; 4. 2. 2. 2 әртүрлі климаттың пайда болу себептерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін түсіндіре алу; 4. 2. 3. 2 өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасай алу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 басқа нысандарға қарасты орналасқан нысандардың орналасуын анықтай алу; 4. 2. 1. 2 карта,глобустың қызметін түсіну және атай білу, олардан негізгі нысандарды көрсете алу; 4. 2. 1. 3 карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсете алу
4 - тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 ХХ-ХХІ ғаысырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесі туралы баяндау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін білу және түсіндіре алу; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде

		өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	4. 1. 4. 3 "өнер ортасы" ұғымын түсіндіре алу, әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау; 4. 1. 4. 4 өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау
8. Болашаққа саяхат	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және әңгімелеу; 4. 1. 3. 3 картадан өзінің тұрғылықты жерінің маңызды экономикалық нысандарды көрсете алу
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпараттарды (интернет, кітап, БАҚ) қолдану арқылы Қазақстан, Астана, өз жерінде саяхаттау маршрутын құрастыра алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениет	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлтық бренд) атай білуымен байланысты бірқатар мағыналық қауымдастықтарды ұсына алу
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	4. 1. 5. 1 қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын түсіндіре алу; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу

Бұйрықтың жалғасын V13008424_6 қараңыз

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК